Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

វិនយបិដកេ

វិមតិវិនោទនី-ដីកា (បឋមោ ភាគោ)

គន្ថារម្ភកថា

ករុណាបុណ្ណហទយំ , សុគតំ ហិតទាយកំ;

នត្វា ធម្មញ្ច វិមលំ, សង្ឃញ្ច គុណសម្បទំ។

វណ្ណនា និបុណាហេសុំ, វិនយដ្ឋកថាយ យា;

បុព្ពកេហិ កតា នេកា, នានានយសមាកុលា។

តត្ថ កាចិ សុវិត្ថិណ្ណា, ទុក្ខោគាហា ច គន្ថតោ;

វិរទ្ធា អត្ថតោ ចាបិ, សទ្ទតោ ចាបិ កត្ថចិ។

កាចិ កត្ថចិ អបុណ្ណា, កាចិ សម្មោហការិនី;

តស្មា តាហិ សមាទាយ, សារំ សង្ខេបរូបតោ។

លីនត្ថញ្ច បកាសេន្តោ, វិរទ្ធញ្ច វិសោធយំ;

ឧបដ្ឋិតនយញ្ញាបិ, តត្ថ តត្ថ បកាសយំ។

ចិតយេ ចិយតិ លេតុ, កិល្ហត លហុទុត្តិត;

សន្លេបេត លិលិស្សាយិ, តស្សា លីតត្ថចណ្ហត៑

គត្ថារប្កគទាចណ្ហតា

ចិតយសំចណ្ហតារប្ករ រតតត្ថយំ តយស្សិតុការយោ តស្ស ចិសិដ្ឋកុហេយាគសត្ថស្សតត្ថ យោ គប្យកោជីហិបីតិអាឌិយាហ៑ ចិសិដ្ឋកុហេយាគេត ហិ ចត្ថតារហការចា, ចត្ថតារហេ ច គតា ចត្ថតា យទាឌិប្យេតយត្ថ សារឆតិ ៑ ឲត្ថ ច សំចណ្ហតារប្ករ រតតត្ថយបហាយករហប្យយោឌត តត្ថ តត្ថ ពាហុឆា បបទ្បោត្តិ អាចទិយា, យយំ បត ប្តុឆាឌិប្យេតយេច បយោឌត ឌស្សយិស្សាយ៑ តស្វា សំចណ្ហតារប្ករ រតតត្ថយបហាយករហំ យទាបជិគ្ញាតសំចណ្ហតាយ អតត្ថារយេត បរិសយាបតត្ថត្តិ ចេឌិតគ្ញា៑ តទា ហិ ទុត្ថ "តស្សាតុការចេត ហតត្ថារយោ"តិ៑ រតតត្ថយបហាយកររេហត ហិ រាកាឌិគោរសចិកយតោ បគ្ញាឌិកុហបិដចតោ អាឃុអាឌិចឌ្ឋតតោ បុគ្ញាតិសយកាចាឌិតោ ច ហោតេច យទាបជិគ្ញាតសំចណ្ហតាយ អតត្ថារយេត បរិសយាបត៑

តត្ថ បឌយំ តាច កកចតោ ចត្ថត គត្តុការយោ "យោ គប្យកោជីហិបិ...បេ... តស្សា"តិ អាហ៑ ប្តុយិស្សា បត ចិតយឆេសតាយ គទុហាប្យឆាតតាហាសយុដ្ឋិតតាយ គទុហាប្យឆាតយេច ទោយត អារថ្ឋ៑ ឲសា ហិ អាចទិយស្ស បកតិ, យឌិត អារប្កាតុទ្វបទោយតា៑ គទុហាគ្គហេហត ចេត្ថ អបទិយេឃ្យប្យកាចា សទ្បាបិ ពុទ្ធគុហា តយតោ សក្កហិតាតិ ឌដ្ឋគ្ញា តំប្វុលកត្ថា សេសពុទ្ធគុហាត៑ តត្ថ យោតិ ប្តុយស្ស អតិយយចចតស្ស តារទាតិ ប្តុយិតា សប្តុទ្ឋា៑ គប្យកោជីហិបិ អប្យេឃ្យ កាលត្តិ គប្យកោជិកហតាចសេតបិ "ឲត្តកា គប្យកោជិយោ"តិ បយេតុ អសក្កុហេឃ្យ កាល៑ អបិ-សទ្ទេត បកេច ចស្សាកហតាយាតិ ឌស្សតិ៑ អប្យេឃ្យ កាលត្តិ ច អច្ចត្ថសំយោគ ដ្ឋបយោកចត, តេត គប្យកោជិកហតាចសេត បរិដ្ឋិត្តិតុយសក្កុហេឃ្យបិ, អសទ្ប្យេឃ្យចសេត បត បរិដ្ឋិត្តិតប្តុតោ សលក្កិ ចតុរសទ្បេឃ្យគប្យកាល៑ អច្ចត្តយេច តិទត្តទំ បច្ចួយហាបអច្ចាកាឌិអតិទុក្កកាតិ គទោរត្តា លេឌ កាឃិកំ បរិស្សយំ បត្តោតិ ឌស្សតិ៑

លោកហិតាយាតិ សត្តលោកស្ស ហិតាយ៑ តាឆតីតិ តារទា, ចេតេឃ្យាត ហិតសុខំ អាសីសតីតិ អត្ថោ៑ អឆ ចា តាឆតិ ចេតេឃ្យគេត កិលេស ដ្ឋបតាបេតិ, តាឆតិ ចា យាចតិ ចេតេឃ្យ អត្តេតា ហិតកេហេ យាចិត្វាបិ តិយោឌតីតិ តារទា, លោកបជិសរេហា លោកសាយី លោកតាយកោតិ ទុត្ថ ហោតិ៑ យហាការុហិកស្សាតិ យោ គទុហាយ គយ្យិតហឌយត្តា លោកហិតត្ថ អតិទុក្កុរកិរិយាយ អតេគប្យការទ់ តាឌិសំ ទុក្ខិ អតុកចិត្វា អាគតោ, តស្ស យហាការុហិកស្សាតិ អត្ថោ៑ តត្ថ កិរតីតិ គទុហា, បរទុក្ខិ ចិក្ខិបតិ អបតេតីតិ អត្ថោ៑ ទុក្ខិតេសុ ចា កិរិយតិ បសារិយតីតិ គទុហា៑ អឆ ចា កិហាតីតិ គទុហា, បរទុក្ខ សតិ ការុហិកំ ហិំសតិ ចិពាធេតិ, ចិតាសេតិ ចា បរស្ស ទុក្ខត្តិ អត្ថោ៑ បរទុក្ខេ សតិ សាធុត គយុត ហឌយលេឌ គរោតីតិ ចា គទុហា៑ អឆ ចា គយិតិ សុខំ, តំ រុទ្ឋតីតិ គទុហា៑ ឲសា ហិ បរទុក្ខាបតយតការយតាលក្ខហា អត្តសុខតិរបេក្ខតាយ ការុហិកាត សុខំ រុទ្ឋតិ ចិពាធេតិ៑ គទុហាយ តិយុត្តោ ការុហិកោ, យហត្តោ ការុហិកោ យហាការុហិកោ, តស្ស តយោ អត្ថតិ បិឌេសយោ៑

ឲច៌ ពន្ធាយុរេលត សរេប្ណបតោ សពលសត្តញ្ញាក្ដូរលហិ កពចត្តិ រឆារេយត្វា ព្ចកាតិ សង្កយ៉ុ រឆារេយត៉្យ អសប្ចឆត្តិអាឌិយាហៈ ឋត្វ ព្យុង្គតិរេសចិត៉
ឃំ អសប្ចឆំ ឌិចរេលិរេកា កចា កច៌ ពន្ធតិ, ឋស្ស ឆយុចរស្ស តរេយាតិ សប្តរេត្គា ឋត្វ អសប្ចឆត្តិ អសប្ចុនរេត្តា, ឃឆាសកាច៌
អប្បិចិន្ណុតរេតាតិ ចុត្តំ រេហាតិៈ រេហត្យអរេត្វា រេហត្វ អត្តបច្ចរេយាៈ ឃត្តិ អតិឃយរេតា សបរិឃត្តិរេកា តចរេលិក្យុត្តរឆរេយ្ា ពយុការេចត
តិក្ខិរេដ្ឋាៈ ព្យុង្គតិរេសចិតត្តិ ឋរេស្សច ចិរេសសត៌, សយ្ាសប្ចរេង្គត, បរេច្ចពព្យង្គសាចពព្យរេង្គហិបិ ចា រេពាចរាសេចតកាចតារេសចតាហិ ឃឆារហ៉
តិរេសចិត៉, អឌហិតត្តិ អរេត្វាៈ ឋត្វ បរិឃត្តិឋលតិគ្គាតាតិ រេពាចរារេសចតចរេសរេតច តិរេសចិតាតិ, យរេក្កា បត កាចតារេសចតចរេសតាបិ
បច្ចរេចព្លហរោពាលាឌិចរេសត រេពាចរារេសចតចរេសតាបិ តិរេសចិរេតាៈ កចាកចត្តិ កចរេតា កច៌ៈ អឆ ចា ហឹតបលឹតាឌិចរេសត ល្យុង្គពំ
យហត្តត្ចា កចត្តិ អរេត្វាៈ ចុង្គរេត្វាបិ ហិ អ-ពារេរា ឌិស្សតិ អរេសព្លា ឆយ្ាតិអាឌឹស្ុ (ឆៈ សៈ តិពយាតិកា ១១) ចិឃៈ អឆ ចា កចេចាតិ ចុង្គិ,
អកចេចាតិ ហាតិៈ កចេចាតិ ចា សស្សតឌិដ្ឋិ, អកចេចាតិ ដ្ឋចរេឆ្ឆជិដ្ឋិ ៈ ចុត្តប្បពារេរា កចេចា ច អកចេចា ច កចាកចេចា, ត៉ កចាកច៌ៈ ពន្ធតីតិ
ដ្ឋបពន្ធតិៈ ឌិចរេលិរេកាតិ សត្តរេលិរេកាៈ អចិជ្ជាឌិកិរេលសឌាលចិង្គិសិរេតាតិ ឆយុចិរេសសត៌ៈ ឋត្វ ត ចិឌតិ ឆយ្ាត៌ ឃឆាសកាច៌ ត
ចិឌាតាតីតិ អចិជ្ជា, អញ្ញាណ៉ៈ សា អាឌិ រេឃសំ ឋណ្ហាឌិត៌, រេតរេឃច កិលិស្សត្តិ ឲរេតហិ សត្តាតិ កិរេលសា, រេតរេឃច ច សត្តាត៌
ចិតាឆតរេដ្ឋត ឌាលសឌិសាតិ ឌាល៌, ត៉ ចិង្គិរេសតិ សត្ណរេសា ចិតារេសតិ សិរេលតាតិ អចិជ្ជាឌិកិរេលសឌាលចិង្គិសិ, ឋស្សៈ

តត្យ រេចត្វ សបរិឃត្តិរេកា តចរេលិក្យុត្តរឆរេយ្ា អឆិរេប្បរេតា, ឋត្វ ច យរេក្ការេឃច កិរេលសេ ចិង្គិរេសតិ, រេតតរេរតិ រេច? ចុច្ចរេត – យក្កស្សាបិ
តិគ្គាតយាពយ្ កិរេលសចិង្គិសតរេតា តិគ្គាតយ្បិ កិរេលសេ ចិង្គិរេសតិ តាយ, យក្កស្ស កិរេលសចិង្គិសតកិច្ចំ ឋរេលត តិដ្ឋិតត្តិ ឋលយ្បិ
“កិរេលសចិង្គិសិ”តិ ចុច្ចតិ, បរិឃត្តិឆរេយ្ាបិ កិរេលសចិង្គិសតស្ស ដ្ឋបតិស្សយបច្ចយត្តា “កិរេលសចិង្គិសិ”តិ ចត្យុំ អរហតីតិ ត រេពាចិ រេឆារេសាៈ
ឆយុចរស្ស ឋស្សាតិ បុរេច្ឆា អតិឃយិឋស្ស តិឃាយពចចត៌ៈ ឋត្វ ឃឆាត្សិដ្ឋិ បដិបជ្ជយារេត ចត្សុ អបរេយសុ សំសារឌុរេក្ខ ច អបតយារេត
ឆារេរតីតិ ឆរេយ្ាៈ ចុត្តប្បពារេរា ឆរេយ្ា ឲច អត្តរេតា ដ្ឋត្តទិតរាការេចត ចរេរា បចរេរា អត្យុត្តរេរាតិ ឆយុចរេរា, ឋស្ស ឆយុចរស្ស តរេយា
អត្ថតិ អរេត្វាៈ

ឲច៌ សរេប្ណបតរេឃរេតច សប្ណឆយុក្ដូរលហិ សង្កយ៉ុ រឆារេយត្វា ព្ចកាតិ អរិឃសង្ឃ រឆារេយត៉្យ ក្ដូរលហីតិអាឌិយាហៈ ឋត្វ ក្ដូរលហិ រេឃា ឃុរេត្តា,
ឋយរិឃសង្ឃតយាឃីតិ សប្តរេត្គា សិលិឌរេយា ក្ដូលា រេចត្វ រេលិកិឃរេលិក្យុត្តរា អឆិរេប្បតាៈ “ចិយុត្តិចិយុត្តិពាលា”ត្តិ ចត្តរេត្ត
ឲពរេឌសស្ទរេបពរេសសតរេឃត “ចិយុត្តិពាលា”ត្តិ ចុត្តំ, អាឌិសង្គបរិឃារេឃត បក្យតិសរេង្គត ចា ចិយុត្តិក្កហណ៌ រេចឌិតគ្គាៈ ឋត្វ ចិយុត្តិតិ ឋល៌ៈ
ចិយុត្តិពាលាត្តិ បច្ចរេចព្លហរោពាល៌ៈ បក្យតិ-សរេង្គត លញ្ញអកិគ្គាចត្យបដិសម្ពិកាឌរេយា ក្ដូលា សក្កហិតាតិ ដដ្ឋត្តាៈ ក្យុសលត្វិកាត៌ ឌតាត៌
បុញ្ញាតិសឃចុង្គិយា រេលត្តសឌិសត្តា រេលត្តត្តិ អាហ “រេលត្តំ ឌតាត៌ ក្យុសលត្វិកាត”ត្តិៈ លិត្តំ ជឹឌំ យហប្បលកាចពររេលាត តាឃតីតិ ហិ រេលត្តំៈ
អរិឃសង្ឈត្តិ ឲត្វ អារេពត្វា កិរេលសេហិ, អតរេឃ ត ព្ចរិឃតរេតា, អរេឃ ច ព្ចរិឃតរេតា, សរេឌចរេពត រេលិរេកត “សរណ”ត្តិ អរេហឹឃរេតា
ដ្ឋបាកត្តត្តរេតា, ដ្ឋបាតាតត្ចា ឋឌត្វសិង្គិរេតា អរិឃា, អដ្ឋ អរិឃបុក្កលិ, អរិឃាត៌ សរេង្ឃា សឃុរេហាតិ អរិឃសរេង្ឃា, ត៉ អរិឃសង្ឃៈ

ព្ចកាតិ រតតត្តឃបលាយឌតិត៉ ក្យុសលិកិសត្តំ ឃឆាឆិរេប្បរេត បរេឃាឌរេត តិរេឃារេឌត្វា អត្តតា សំចល្លិឃយាតស្ស ចិតឃស្ស

ᩈᨠᩃᩈᩣᩈᨶᨾᩪᩃᨽᩣᩅᩔ ᨾᩪᩃᩮᨶ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨠᩁᨱᩔᩣᨷᩥ ᩈᩣᩈᨶᨾᩪᩃᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨧᩥᨲᩣᨴᩥᨠᩣᨿᩣᨧᨶᩣᨿᩣᩉ᪨ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨽᩥᩈᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᩃᨿᩴ, ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨷ᩠ᨷᩅᩣᩉᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩁᩣᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩔᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᨶᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨷ᩠ᨷᩅᩣᩉᩔ ᩋᨶᩩᨽᩣᩅᩮᨶ ᨻᩃᩮᨶ ᩉᨲᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᩅᩥᨶᨿᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔ ᩈᩩᩈᨱ᩠ᨮᩥᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩥᨲᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᨶᨿᨷᩥᨭᨠᩮ᪨ ᨮᩥᨲᩮᨲᩥ ᨷᩣᩊᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨶᩪᨶᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨩ᩠ᨩᩦᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩈᩩ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩮ᪨ ᩈᩣᩈᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨿᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩈᩣᩈᨶᩴ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨷᩩᨻ᩠ᨻᩃ᩠ᩃᩥᨠᨲ᩠ᨲᨠᩥᩃᩮᩈᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣᨣᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔ, "ᨷᩁᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔᨷᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ"ᨲᩥᨷᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩩᩈᨱ᩠ᨮᩥᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨴ᩠ᩅᨿᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩣᨿ ᨿᨳᩣᩁᩉᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨮᩥᨲᩔ᪨ ᩋᨾᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᩅᨶᨷ᩠ᨷᩈᨠᩥᨭ᩠ᨮᩮᩈᩣ, ᨶᩥᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩁᩃᨴ᩠ᨵᩦᩉᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩣᨠᩩᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩩᨽᩣᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩉᩥ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ, ᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨻᩃᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨

ᩋᨳ ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣᩈᩩ ᨷᩩᨶ ᩅᩥᨶᨿᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨠᩥᩴᨷᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨲᩥ? ᩋᩣᩉ ᨠᩣᨾᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩮᨶ, ᨿᨴᩥᨧ᩠ᨨᨠᩴ ᩅᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩮᩣᨿᩴ ᩅᩥᨶᨿᩮᩣᨲᩥ ᨷᨴᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᩣᩈᨽᩮᩉᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣᨠᩔᨷᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᩣ ᩑᩅ ᩋᨠᨾ᩠ᨷᩥᨿᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧ ᩋᩣᩈᨽᩣ, ᨲᩮᩉᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᩣᩈᨽᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩦᨴᩥᩈᩣ ᨷᨶ ᨲᩮ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨲᩥ? ᩋᩣᩉ ᨬᩣᨱᨾ᩠ᨻᩩᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᨬᩣᨱᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᨶ ᩋᨾ᩠ᨻᩩᨶᩣ ᩈᩃᩥᩃᩮᨶ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩣᨶᩥ ᨶᩥᩔᩮᩈᨲᩮᩣ ᩋᨷᨶᩦᨲᩣᨶᩥ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨷᩣᨴᨶᩮᨶ ᨵᩮᩣᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᩈᩮᩣᨵᩥᨲᩣᨶᩥ ᩁᩣᨣᩣᨴᩦᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨾᩃᩣᨶᩥ ᨠᩣᨾᩣᩈᩅᩣᨴᨿᩮᩣ ᨧ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᨿᩮᩉᩥ ᨲᩮ ᨬᩣᨱᨾ᩠ᨻᩩᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᨾᩃᩣᩈᩅᩣ, ᨲᩮᩉᩥ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᨽᩣᩅᩮᨷᩥ ᨶ ᩑᩅ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᨷᩔᨠᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩮᩉᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᩋᨭ᩠ᨮ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᩅᩣ᪨ ᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩᨷᩥ ᨾᩉᩣᨠᩔᨷᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᩩᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩣᨠᨭᨲᩣᨿ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩮ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩈᩣᨲᩥᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ "ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩮᩉᩦ"ᨲᩥ᪨

ᨠᩥᩃᩮᩈᨩᩣᨲᩴ, ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨻᩣᩉᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩅᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᩥᨡᨲᩥ ᨲᨶᩩᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᩮᩣ, ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨧ᩠ᨨᨲᩣᨴᩥᨣᩩᨱᩈᨾᩩᨴᩣᨿᩮᩣ, ᨮᩣᨶᩴ ᨷᨶ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩣᨴᩥᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨻᩣᩉᩩᩃ᩠ᩃᩔ ᩈᩃ᩠ᩃᩥᨡᨶᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᩥᨿᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᩥᨿᩮ, ᨷᩁᩥᩉᩁᨱᩣᨴᩥᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶᩮᩣᩈᩩᩃᨽᩪᨷᨾᩮᩉᩦᨲᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᩮᨡᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ "ᩋᩈᩩᩃᨽᩪᨷᨾᩣ"ᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᩃᨽᩣ ᩏᨷᨾᩣ ᩑᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩮᩣᩈᩩᩃᨽᩪᨷᨾᩣ, ᨲᩮᩉᩥ᪨ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩔᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨾᩮᨥᩅᨶᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩔ᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᩈᩦᩈᩮᨶ ᩉᩮᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩅᩣᩈᩥᨶᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨵᨩᩪᨷᨾᩮᩉᩦᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩈᩦᨶᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩦᩃᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨷᩣᨠᨭᨽᩣᩅᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᨷᩣᨠᨭᨲ᩠ᨲᩣ ᨵᨩᩪᨷᨾᩣ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩈᩦᨶᩴ "ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᨵᨩᩪᨷᨾᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨠᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨶᨿᩮᩉᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨶᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᩁᨶ᩠ᩅᨿᩮᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᩅᩣᨿᩮᩉᩥ, ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩣᨶᩩᨠᩪᩃᩮᩉᩥ ᨶᨿᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩋᨶᩪᨶᨽᩣᩅᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ ᨷᨿᩮᩣᨩᨶᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ

និចណ្ណតាតិអាឌិយាហ៍ តត្ថ សក្ខតត្តាតិ ទចិតត្តា៍ ត កញ្ចិ អត្ថំ អភិសម្ពុណាតីតិ ត កញ្ចិ អត្ថំ សារេធតិ៍

និចណ្ណតំ តញ្ញាតិអាឌិតា អត្ថេតា និចណ្ណតាយ ករណប្បការំ ឪស្សេតិ៍ តត្ថ តញ្ញា ព្ពុតាតិ ចុច្ចយាតំ និចណ្ណតំ សយារកេត្តា សកលំយបិ យហាអដ្ឋកថាយ ព្ពុឆ កេហតព្ពេតា យហាអដ្ឋកថំ តស្សា ព្ពុតាតិ ចុច្ចយាតាយ និចណ្ណតាយ សទីទំ កត្វា យហាបច្ចរិយំ ឃោ ចិតិច្ឆឃោ ចុរេត្តា, តទេច ក្យុរុត្តិតាយាឌីសុ ចិស្សុតាសុ អដ្ឋកថាសុ ឃោ ចិតិច្ឆឃោ ចុរេត្តា, តទេតាបិ ចិតិច្ឆយេតា ឃុត្តយត្ថំ អបរិច្ចជេត្តា អទេត្តាកឆទេត្តទចាឌំ កត្វា និចណ្ណតំ សយ្ហា សយារកិស្សត្តិ បឌត្ថសម្ពេត្តា ទេចឌិតទេត្តា៍ ឲត្ថ ច អទេត្តា កឆិយតិ ឲតាឃាតិ អដ្ឋកថា ត្ថ-ការស្ស ដ្ឋ-ការំ កត្វា៍ យហាបច្ចរិយត្តិ យហាបច្ចរិតាយិក៌ ឲត្ថ ច បច្ចរីតិ ព្ធេញ្ញប្ញំ ចុច្ចតិ, តម្ហិ តិសីទិត្វា កតត្តា តទេច តាយំ ឌាតំ៍ "ក្យុរុត្តិចល្លិចិហាទេរា តាយ អត្ថិ, តត្ថ កតត្តា 'ក្យុរុត្តិ'តិ តាយំ ឌាត"ត្តិ ចឌត្តិ៍ អាឌិសទ្ទេត អន្ធកដ្ឋកថំ សទ្ខេបដ្ឋកថញ្ញា សង្កណ្ហាតិ៍

ឃុត្តយត្តិ យហាអដ្ឋកថាតទេយត, ចត្តព្ពិឆចិតឃឃុត្តិឃា ចា ឃុត្តយត្ថំ "អដ្ឋកថំទេយច កេហត្វា និចណ្ណតំ ករិស្សាមី"តិ ចុទេត្ត អដ្ឋកថាសុ ចុត្តទេត្តទចាឌាតំ ឥាហិទកាទេចា សិឃាតិ ទេតបិ អទេត្តាកត្តការេយា "អទេត្តាកឆទេឆទចាឌ"ត្តិ អាហ, ទេឆទចាទេឌបិ អទេត្តាកត្វាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍

តំ ទេយតិ កាថាយ ទេសាត្វហិ បដិបន្ថិតព្ពចិឌិ ឪស្សេតិ៍ តត្ថ ឆយ្ហប្បឌីបស្សាតិ ឆទេយ្ហា ឲច ទេយាហត្ថការចិត្ថិសតទេតា បឌីបសឌិសត្តា បឌីទេបិ អស្សាតិ ឆយ្ហប្បឌីទេបិ, កកចា, តស្ស៍ បតិយាតឃត្តាតិ ប្ញទេដត្តា យតសា កទ្បំ កទេរាត្តា តិសារេយត្តុ ស្យុណត្តុ៍

ព្យុទេទ្ធតាតិអាឌិតា អត្ថេតា និចណ្ណតាយ អាកាយតសុទ្ធិឪស្សុតយុទេចត បយាណកាចំ ឪស្សេត្វា អត្តុសិក្ខិតព្ពតំ ឪស្សេតិ៍ តត្ថ ឃទេឆច ព្យុទេទ្ធត ឃោ ឆទេយ្ហា ចិតឃោ ច ចុទេត្តា, សោ តស្ស ព្យុទ្ធស្ស ឃេហិ បុទេត្តហិ យហាកស្សបទេត្តទាឌីហិ តទេឆច ឥាទេតា, ទេតសំ ព្យុទ្ធបុត្តាតំ យតិយច្ចជត្តា សីហឡអដ្ឋកថាចទិយា ឃម្ហា បុទេ អដ្ឋកថា អភិស្ខតិ សម្ពេត្តា ទេចឌិតទេត្តា៍ តត្ថ ឆទេយ្ហាតិ ស្យុត្តាភិឆទេយ្ហ សង្កណ្ហាតិ៍ ចិតឃោតិ សកលំ ចិតឃបិដក៌ ចុទេត្តាតិ បិញ្ញព្ពេតា ច អត្ថេតា ច ព្យុទេទ្ធត កកចតា ចុទេត្តា៍ ត ហិ កកចតា អញ្ញាកតំ តាយ តត្ថិបឌំ អត្ថិ, តត្ថ តត្ថ កកចតា បចត្តិតបកិណ្ណកទេឌសតាទេយច ហិ អដ្ឋកថា៍ តទេឆច ឥាទេតាតិ ឃទេឆច ព្យុទេទ្ធត ចុទេត្តា, តទេឆច ឲកបឌយ្យិ ឲកក្ខរយ្យិ អចិតាទេសត្វា អឆិប្បាយញ្ញា អចិទេកាទេបត្វា ឥាទេតា ចិឌិទេតាតិ អទេត្តា៍ ទេតសំ យតិយច្ចជត្តាតិ ទេតសំ ព្យុទ្ធបុត្តាតំ យតិសក្ខាតំ ទេឆទបទេយ្យទាយ ព្ពុកទេហត្វា អាកតំ អទេត្តាច្ឆិត្តំ បិញ្ញព្ពចណ្ណតាចទេសត ទេចច បិញ្ញព្ពយុត្តកចទេសត ច បចត្តំ សព្ពំ អដ្ឋកថាចិតិច្ឆយំ អបរិច្ចជត្តា៍ អដ្ឋកថា អភិស្ខតិ យហាអដ្ឋកថាយហាបច្ចរិអាឌិកា សីហឡអដ្ឋកថាទេឃា អភិស្ខ៍ "អដ្ឋកថាយភិស្ខ"តិបិ បិទេធា, តត្ថាបិ ទេសាទេយចទេត្តា៍

តម្ហាតិ ឃម្ហា ទេតសំ ព្យុទ្ធបុត្តាតំ អឆិប្បាយំ អចិទេកាទេបត្វា បុទេ អដ្ឋកថា អភិស្ខ, តម្ហា៍ ឃំ អដ្ឋកថាសុ ចុត្តំ, តំ សព្ពម្បិ បយាណត្តិ ទេឃាឌតា៍ ហីតិ តិបិតយត្ថំ ទេហត្វអត្ថស្ស តម្ហាតិ ព្ពុមិតាទេយច បកាសិតត្តា, អចឆារណទេត្តា ចា, បយាណទេយចាតិ៍ ឃឌិ អដ្ឋកថាសុ ចុត្តំ សព្ពម្បិ បយាណំ, ឲចំ សតិ តត្ថ បយាឌទេលខាបិ បយាណំ សិឃាតិ អាហ "ចជ្ជយិត្វាត បយាឌទេលខ"ត្តិ, អបរាបរំ លិខទេត្តហិ បយាទេឌត សតិ អបច្ចុបដ្ឋទេបត្វា អញ្ញាត្ថ លិខិតព្ពំ អញ្ញាត្ថ លិខតាឌិចទេសត បចត្តិតា បយាឌទេលខា តាយ, សា ច សយត្តុបិសាឌិកាយំ តត្ថ តត្ថ សឃទេយច

អាចិកចិឃ្យតិ៍ បុត ឃប្ធាតិ បងឃ្យ ឞប្ពត្តងឃ្យតចនេក អឃំ អត្ថឞោដតា – ឃប្ធា អដ្ឋកថាឞុ ចុត្តំ ប្ពឆ ប្ពុយម្ហិ ឞាឞនេ ឞិក្ខាឞុ ឞការទោត៌ បល្ហិតាត៌ បយាលនេយច, ឃប្ធា ច អឃំ ចណ្ហតាបិ កាឞត្តូរបរិច្ឆាកាឌិយត្តចិឞិដ្ឋតាឃ អត្ថនេតា អកិត្តា, តនេតា ឲុច បយាលក្ខតាច ហេឃ្យតិ, តប្ធា អតុឞិក្ខិតត្ពាតិ៍

តនេតាតិ តាហិ អដ្ឋកថាហិ៍ កាឞត្តូរនេយច ហិត្វាតិ ឞីហឡអកាឞំនេយច អបនេត្វា៍ ចិត្តារយក្កត្ថា ឞយាឞយិត្វាតិ បេរិកាលដ្ឋកថាឞុ ឃថាធាតេ ចត្តត្ថាយម្ហិ បងត្ថចិតិច្ឆឃាឌិកំ អតិចិត្តិណ្ហេត ចចតក្កនេយត ចេច ចុត្តនេយច អត្ថតឃំ អប្បយត្តកចិឞេឞនេត បុតប្បុត៌ កចនេតត ច តត្ថ តត្ថ បបញ្ចិតំ តាឌិឞំ ចិត្តារយក្កិ បហាឃ ឞល្លហុកោត អត្ថចិញ្ញាបកោត បងក្កនេយត ចេច ចុត្តតឃឞឌិឞំ ចត្តត្ថំ អតិឌិឞិត្វា ច ឞត្ថេបតេឃតេច ចណ្ហយិឞ្សាយាតិ អធិប្បាយោ៍ ឞារត្ថឌីបនិឃំ បត ចិតឃឌីកាឃំ “បេរិកាលដ្ឋកថាឞុ ដ្ឋបរិ ចុច្ចមានយម្ហិ អាគេត្វា តត្ថ តត្ថ បបញ្ចិតំ នាត្តិចតុចត្តត កយេត...បេ... ដ្ឋបឞយ្ឞនេត្វាតិ កិក្កតិ ឲុត្ត អបលោកិតាឌិត៌ ចតុត្តម្បិ កយ្ហាត៌ ចិត្តារកថា ចិឃ តាឌិឞំ ចិត្តារយក្កិ ឞង្ខិបិត្វា”តិ ចុត្តំ, តំ តត្តិក្កយំ កញ្ចិ អនេចាក្កយិត្វាតិ ឲនេត្វច ចត្តំ ឃុត្តំ៍ អញ្ញាត្ត បាឡិញ្ហយា ចត្តត្ថំ អញ្ញាត្ត កចតញ្ញាតត្តិក្កយំ នេចាក្កយិត្វា កចត៌ តាយ៍ តថា ហិ ចុត្តំ “តនេឆច ចណ្ហិតំ ឃុត្តរូបំ ហុត្វា អតុក្កនេយត អាកាតំ បាឡិញ្ហំ បរិច្ចឌិត្វា ឞំចណ្ហតនេតា ឞីហឡអដ្ឋកថាឞុ អឃុត្តដ្ឋានេត ចណ្ហិតំ ឃថាធាតេតនេយច ចណ្ហតនេតា ច ចុត្តំ ‘តត្តិក្កយំ កញ្ចិ អនេចាក្កយិត្វា’”តិ៍ តប្ធា ឃថាចុត្តតេឃតេច អនេត្វា កហេតនេត្វា៍ កថំ បត ចិត្តារយក្កឞ្ស ឞង្ខិបនេត ចិតិច្ឆយោ ត ហឺឃតីតិ? អាហ “ចិតិច្ឆឃំ ឞព្ពយេឞេឞយិត្វា”តិ៍ ឞង្ខិបនេត្វាបិ បុតប្បុត៌ ចចតាឌិនេយច ឞង្ខិបនេត្វា, ចិតិច្ឆឃំ បត អដ្ឋកថាឞុ ឞព្ពាឞុបិ ចុត្តំ ឞព្ពម្បិ អយេឞយិត្វា, កិញ្ចិយត្តម្បិ អបរិហាបេត្វាតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ តត្តិក្កយំ កញ្ចិ អនេចាក្កយិត្វាតិ កញ្ចិ បាឡិញ្ហក្កយំ អតតិក្កយិត្វា, អតុក្កនេយតេច បាឡិញ្ហំ ចណ្ហយិឞ្សាយាតិ អនេត្វា៍

ឞុត្តត្តិកាត៌ ចចតាតយត្តិ នេចរញ្ញកល្ហាឌីឞុ អាកតាត៌ ឍរាតកថាឌិត៌ ឞុត្តត្តចចតាត៌ ឞីហឡអដ្ឋកថាឞុ “ឞុត្តត្តិកាត៌ កានេរា”តិ ចត្វា អចណ្ហិតត្ពដ្ឋាត៌ អត្ថំ តំតំឞុត្តាតុរូបំ ឞព្ពនេឞា បរិឌីបយិឞ្សាយាតិ អធិប្បាយោ៍ ហេឃ្យតីតិ កចិឃ្យតិ, កឞិយិឃ្យតីតិ ចា អនេត្វា៍ ឲុត្ត ច បដយម្ហិ អត្ថចិកប្បេ “កាឞត្តូរបរិច្ឆាកាឌិកំ ចត្តត្តិធំ កិញ្ចិ តិបញ្ញនេត្វា ឞុត្តត្តិកាត៌ ចចតាតយត្តំ បរិឌីបយត្តិ អឃំ ចណ្ហតា កចិឃ្យតី”តិ ចណ្ហតាចនេយត ឞយាតកត្តុកតា នេចឌិតត្ពា៍ បដ្ឋិយម្ហិ អត្ថចិកប្បេ បត “ហេដ្ឋា ចុត្តកាឞត្តូរបរិច្ឆាកាឌិកំ កត្វា ឞុត្តត្តិកាត៌ ចចតាតយត្តំ បរិឌីបយត្តិ អឃំ ចណ្ហតា អនេយត្ថំ កឞិយិឃ្យតី”តិ ឲុត៌ អាចរិឃចនេយត ឞយាតកត្តុកតា នេចឌិតត្ពា៍

កត្ថារម្ភកថាចណ្ហតាតយោ តិដ្ឋិតោ៍

ឌាហិរតិឌាតកថា

ប្ពងាតិ ឞំចរចិតឃបហាតចិតឃាឌីឞុ ឌាហុឞុ ចិតនេយឞុ អត្តតា “តំ ចណ្ហយិឞ្សំ ចិតឃ”ត្តិ ឲុត៌ ឞំចណ្ហេតត្តកាចេត បដិញ្ញាតំ ចិតឃំ ងឞ្សនេត្វា អាហ តត្ថាតិអាឌិ៍ តត្ថ តត្ថាតិ ឃថាចុត្តាឞុ កាថាឞុ៍ តាច-ឞន្តោ បងយត្តិ ប្ពុយម្ហិ អនេត្ត ងដ្ឋនេត្វា, ហេត បងយំ ចិតឃំ ចចត្ថនេបត្វា បន្ថា តឞ្ស ចណ្ហត៌ កឞិឃ្យាយាតិ ឌីនេបតិ៍ ចចត្ថនេបតនេត្វាតិ តិឃនេយតនេត្វា៍ នេតានេតតំ ចុច្ចតីតិ ឃប្ធា ចចត្ថនេបតនេត្វា, នេតាត

ទេហតុតា ឯវំ ចិតយោ តាយាតិអាឌិកំ តិឃាយកចចត់ ចុក្ខតីតិ អទេត្វា៍ អប្បាតិ ចិតឃប្ប៍ យាតិកាតិ ក្ខទេក្ខបោ៍ បោ ហិ តិទេក្ខបបកាត់ ឌតតឹផាទេត ផិតត្តា យាតា ចិឃាតិ “យាតិកា”តិ ចុក្ខតិ៍

ព្ទកាតិ ឋំចទេណ្ណតព្ទាយត្តំ យាតិកំ បដ្ឋទេបត្វា ឥទេប្បទេក្តា អាហ ចុត្តំ ទេឃតាតិអាឌិ៍ ព្ទាឌំ ចុត្តំ ទេហាតិ – ឯវំ ទេពត បយទេឃត ពុទេក្ខ៍ កកចា ទេចទេឌ្ឍាឃំ ចិហទេតីតិអាឌិតិកាតចចតបឌិយល្ហិតំ ចិតឃបិដកំ ទេឃត បុក្កុទេលត ចុត្តំ, ឃប្ពិ កាទេល ចុត្តំ, ឃប្ពា កាទេណា ចុត្តំ, ទេឃត ឆារិតំ, ទេឃត ច អាកតំ, ទេឃប្ុ បតិដ្ឋិតំ, ឯវំ ឃចាចុត្តចិឆាត់ ចត្វា ពទេតា ទេពត បយទេឃតាតិអាឌិបិផប្ប អត្តំ អទេតកប្បកាទេតា ឥទេប្បទេក្តា ចិតឃប្ប អត្តចណ្ណត់ កទិប្បាមីតិ៍

ឯត្ថ ច ចុត្តំ ទេឃត ឃកា ឃប្ពាតិ ព្ទាឌំ ចចត់ ទេពត បយទេឃត ពុទេក្ខ៍ កកចាតិអាឌិតិកាតចចតយត្តំ អទេបក្ខិត្វា ចត្តកាទេយាបិ ចិប្ុំ អចត្វា “តិកាទេតត អាឌិកល្បាណំ, ព្ទកយទេចាចាតិ តិកយទេតត បរិទេយាបាតកល្បាណ”ត្តិ ចចតទេតា តិកាតតិកយតាតិបិ បត្តទេកបតាឃ អត្ថចិឆាតត្វា ពកទេក្តាកឆាទេតចាតិ តិកាតប្បាបិ ចិតឃបិឲ្យព្ទឃំទេឃច អទេក្តាកឆត្វា ចុត្តំ ទេឃត ឃកា ឃប្ពាតិ ព្ទកយ្យិ ចិតឃបិដកបណ្ណត្តំទេឃច កត្វា យាតិកំ ឥទេបតិ៍ យាតិកាឃ ហិ ឯតត្តិ ចុត្តំ ចិតឃបិដកំទេឃច បាយព្ទាទេតា បព្ទត្ត បណ្ណត្តយុបកាទ្ធតិ៍

ព្ទកាតិ បត ពំ ចិប្ុំ តឹហទិត្វា ឥទេប្បទេក្តា ពត្ត ចុត្តំ ទេឃតាតិអាឌិយាហ៍ ពត្វាតិ ទេពប្ុ យាតិកាបទេកប្ុ៍ ព្ទកត្តិ ទេពត បយទេឃតាតិអាឌិតិកាតចចត់ ហិ-បទេក្ខ ឃប្ពាតិ អទេត្វា ឥដ្ឋទេត្វា, ឃប្ពា ពុទ្ធប្ប កកចទេតា អត្តបច្ចក្ខចចត់ ត ទេហាតិ, ពប្ពាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍ អត្តបច្ចក្ខចចត់ ត ទេហាតីតិ អត្តតា បច្ចក្ខំ កត្វា ចុត្តចចត់ ត ទេហាតិ៍ អឆ ចា អត្តទេតា បច្ចក្ខកាទេល ឆទេយាតកាទេល ចុត្តចចត់ ត ទេហាតិ៍ ពក្ុតទេឃតាបិ កកចទេតា ចុត្តចចត់ ត ទេហាតីតិ អទេត្វា៍

បផយយហាបក្ខិតិកចាចណ្ណតា

បផយយហាបក្ខិតិ តាយ ទេចបាតិ ឯត្ថ ច-បទេក្ខ ចត្តព្ទាបយ្យិល្អតទេត្វា, ក្ខបក្ខាបទេត្វា ចា, ក្ខបក្ខាទេបាតិ ច ចាក្យទេម្ពា ចុក្ខតិ៍ ឯបា ហិ កក្តកាទាត់ បកតិ, ឃឌំឌំ កិច្ចិ ចត្វា បុត អបទំ ចត្តយាទកត្តាត់ ច-បទ្ទប្បទេយាទេកា៍ ឃចាបច្ចឃំ ពត្ត ពត្ត ទេកម្មិតត្តា ចិប្បកិណ្ណាត់ ឆយ្ចិតឃាត់ បកាកត្តចទេបត បក្ខទេហត្វា កាឃត់ កឆត់ បក្ខិតិ, យហាចិបឃត្វា បួឌតឹឃត្វា ច យហតី បក្ខិតិ យហាបក្ខិតិ៍ ក្ខតិឃាឌិ ក្ខបិកាឃ ទេចបា “បផយយហាបក្ខិតី”តិ ចុត្តា៍ តិឥកាតិ ទេកបត់ ទេកបកាលិឌឹចទេបត អចិឌិតំ ចិឌិតំ កត្វា តិឥទេប្បាតីតិ តិកាត់, ពត្ត ទេកាឃបល្ហត្តំ៍

ទេចទេតឃ្យាត់ យក្កុចលុប្បត្តិទេហតុក្ខតាច កិរិយា តិប្បរិយាទេឃត ពុទ្ធកិច្ចត្តិ អាហ “ឆយ្ចកក្កប្បចត្តតពិព្វាអាឌិ កត្វា”តិ៍ ពត្ត បតិបដ្ឋាតាឌិឆទេយ្ខា ឯច បចត្តតទេដ្ឋត ចក្កត្តិ ឆយ្ចកក្កំ, ចក្កត្តិ ចា អាណា, ពំ ឆយ្ចទេតា អតទេបតត្វា ឆយ្ចកក្កំ, ឆទេយ្ចត ញាទេឃត ចក្កត្តិបិ ឆយ្ចកក្កំ៍ កពពុទ្ធកិច្ចតិ តិដ្ឋិពពុទ្ធកិច្ច កកចតិ ទេលិកតាទេចតិ បព្ទទេក្ខ៍ កុឃិតាទាឃត្តិ បមីបទេត្វ ឯវំ កុយ្ចចត់៍ ក្ខបចត្តទេត យល្ហាត់

សាលចនេតិ ពស្ស ភកាទស្ស ឧបចត្តភក្ខុំ ឋល្លទាឌ្ឍំ សាលចត្យឃ្យាភំ ឥនស្សតិ៍ ពត្ថ ភកាទំ បចិសត្វា ឧឃ្យាភនោ ឧនេបច្ន ចត្តត្តិ ពន្ធត្តិ ឲ្យនេពភាពិ “ឧបចត្តភ”ត្តិ ឧឃ្យាភស្ស ច ភកាទស្ស ច យនេឡ្លសាលចំ ចុច្ចតិ៍ ព្យសិភាទាឃ ហិ ឥក្លិលបន្ថិយឌិសាឃ ពំ ឧឃ្យាភំ នេហាពិ, ពនេពា ឧឃ្យាភនេពា សាលចភទាឌិចិទាឌិនេពា យនេក្កា បាំឌិភាកិយុនេលា ពត្តា ភកាទស្ស ឥក្លិលក្ខាទាកិយុនេលា ឧត្តនេទភ ភិចនេត្វា, នេពភ យនេក្កភ យត្យស្សា ភកាទំ បចិសត្តិ, ពស្មា ពំ “ឧបចត្តភ”ត្តិ ចុច្ចតិ៍ ពត្ថ កិទ ឧបចត្តនេភ អញ្ញាយញ្ញាឃំសដ្ឋចិដបាំភំ សយ្យត្ថលាឃាភំ សាលបត្តិភយត្តនេទ ភកចនេពា បរិតិត្ថាភយនេច្ចា បញ្ញានេត្វា, ពំ សន្តាឃ ចុត្តំ “ឃយពសាលិភយត្តនេទ”តិ៍ ឧបិឌឹឃតិ ពយុកិនេលនេសហឹតិ ឧបិឌិ, ចិបិពក្លន្តា ពដត្វា ច ទ្ធបំ៍ ពនេឥច ពយុកិនេលនេសហិ សយុា អប្យហឹភពាឃ នេសនេសា, ភត្តិ ឲុត្ត ឧបិឌិនេសនេសាតិ អត្យបិឌិនេសសា, ភិត្ថាភឆាព្យ, ពាឃ៍ ឡាត្តុតលក្លនេលា ចាឃំ ពទលាភិនេថ្កនេសា៍ បរិតិត្ថាភនេតិ ភិយិត្តនេត្ត ក្យុំ, បរិតិត្ថាភនេហព្យ ពស្មិ ផាននេភ សត្តិបតិពាភត្តិ អនេត្វា៍ សឈ្លស្ស នេឆនេទា នេឌនេដ្ឋា សឈ្លនេត្តនេទា៍ ឲុត្ត ច សឈ្លសច្ចស្ស កិក្ខុសពសហស្សសច្ចសានេបក្ខុនេត្តុបិ ពយពត្វា នេឆទសនេច្ចភ សយានេសា ឃឆា នេឥចឥត្តស្ស ពទ្យពុលត្តិ៍ អាឃស្មា យហាពស្សនេបិ ឆយុចិភឃសក្កាឃភត្តំ កិក្ខុភំ ឧស្សាហំ ឌនេភសឹតិ សយ្ហនេត្ថា៍

ពថា ឧស្សាហំ ឌភភស្ស ពារណយាហ សត្តាហបរិតិត្ថុនេពតិអាឌិ៍ សត្ត អហានិ សយាហដានិ សត្តាហំ, សត្តាហំ បរិតិត្ថុពស្ស អស្សាតិ សត្តាហបរិតិត្ថុនេពា, សត្តាហបរិតិត្ថុនេព ស្យុភនេដ្ឋភ ចុទ្ធបត្ថាឌិនេពភ ចុត្តចឥភយត្យស្សទនេត្តាតិ សយ្ហនេត្ថា៍ អលំ, អាចុនេសាតិអាឌិភា នេពភ ចុត្តចឥភំ ឥនស្សតិ៍ ពត្ថ អលត្តិ បដិនេក្លបចឥភំ៍ នេពភ យហាសយនេលាភាតិ ភិស្សនេក្ក ពារលចឥភំ, ពនេពា យហាសយលានេពា សុដ្ឋ យុត្តា យឃត្តិ អនេត្វា, ឧបដ្ឋាពា ច នេហាឃ ពឌាតិ អធិប្យានេឃា, នេហាយាតិ ចា អតឹពនេត្ត ចត្តយាភចឥភំ, អហុយ្យាតិ អនេត្វា៍ ផាភំ នេលា បនេភពំ ចិឌ្ឍឹពិ ពិដ្ឋតិ ឲុត្ត ឲលំ ពឌាឃត្តចុត្តិពាឃាតិ ផាភំ, នេហព្យ៍ នេលាតិ អចឆានេលា, ឲពំ ពារលំ ចិឌ្ឍនេពច, នេភា ភ ចិឌ្ឍឹពិ អនេត្វា៍ កិំ ពំ ពារលត្តិ? អាហ ឃំ បិបកិក្ខុតិអាឌិ៍ ឲុត្ត ឃត្តិ ភិបិពយត្តំ, ពារលភិនេច្ឆនេសា ចា, នេឃភ ពារនេលាភ អត្តុនេឆានេបឃ្យុ, ពនេឥពំ ពារលំ ចិឌ្ឍឹពិ អនេត្វា៍ អតឹនេពា អតិក្កនេត្តា សត្វា ឲុត្ត, ឲពស្សាតិ ចា អតឹពសត្តុកំ, បិចឥភំ៍ បឆាភំ ចឥភំ បិចឥភំ, ឆយុចិភឃត្តិ ចុត្តំ នេហាតិ៍ បក្លុ លកិត្វាតិ អលឌ្ឍឹបក្លុ លកិត្វា៍ ភ ចិទនេស្សចាតិ ភ ចិទនេទភច៍ ឃាច ច ឆយុចិភនេឃា ពិដ្ឋឹពិ ឃត្តកំ ពាលំ ឆនេយុា ច ចិភនេឃា ច លឌ្ឍឹបុក្កនេលស្យុ ពិដ្ឋតិ៍

ចុត្តនេព្យាពំ ភកចពាតិ បរិតិត្ថាភយនេច្ចា ភិបនេត្ថភ ភកចពា ចុត្តត្តិ អនេត្វា៍ នេឥសិនេពា បញ្ញានេត្វាតិ ស្យុត្តាកិឆយុបិដពសក្កហិពស្ស ឆយុស្ស នេឥច ចិភឃបិដពសក្កហិពស្ស ចិភឃស្ស ច អតិសឌ្ឍភំ បនេពាឈភំ នេឥសភា៍ ពនេស្សច បពារនេពា ពាបភំ អសក្កទនេពា ឆបភំ បញ្ញាបភំ៍ នេសា នេចា យយច្ចនេឃភ សត្វាតិ នេសា ឆយុចិភនេឃា ព្យុយ្យាកំ យយច្ចនេឃភ សត្វា យឃិ បរិតិត្ថុនេព សត្វុកិច្ចំ សានេឆស្សតិ៍ សាសត្តិ បរិឃត្តិបដិបត្តិបដិនេចឆចនេសភ ពិចិធំ សាសភំ, ភិប្យុទិឃាឃនេពា បភ សត្តត្តិស នេពាឌិបក្លិឃឆយុា៍ អដ្ឋភិឃត្តិ អដ្ឋាភក្លុយំ, ពនេឥច ចិទដ្ឋិតិកំ អស្ស ភនេចឃ្យាតិ សយ្ហនេត្ថា៍

ឡាឆាភិ សយុាសយ្ហនេដ្ឋភ អត្តនេភា ពពំ អត្យក្កហចិនេសសំ ចិភានេចនេត្តា អាហ ឃច្ចាហំ ភកចពាតិអាឌិ៍ ពត្ថ ឃច្ចាហត្តិ ឲពស្ស អត្យក្កហិនេពាតិ ឲនេពភ សយ្ហនេត្ថា៍ ពត្ថ ឃត្តិ ឃស្មា, នេឃភ ពារនេលាភាតិ ចុត្តំ នេហាតិ៍ កិទិឃាបទាយសំ ចា ឲពំ, នេពភ អត្យក្កហិនេពាតិ ឲុត្ត អត្យក្កហលំ បទាយសតិ៍ ឆានេទស្សឹតិអាឌិកំ ភកចពា យហាពស្សបនេត្តនេទភ សឌ្ឍិ ឌឹចទបរិចត្តភំ ពាព្យពារយភ ចុត្តចឥភំ៍ ឆានេទស្សិ បភ នេយ ត្វំ

កស្សបាតិ “កស្សប, ត្វំ ឥមានិ បរិភោគជិណ្ណានិ បំសុកូលានិ បារុបិតុំ សក្ខិស្សសី”តិ វទតិ, តញ្ច ខោ ន កាយពលំ សន្ធាយ, បដិបត្តិបូរណំ បន សន្ធាយ ឯវមាហ។ សាណានិ បំសុកូលានីតិ មតកឡេវរំ បលិវេឋេត្វា ឆឌ្ឌិតានិ តុម្ពមត្តេ កិមយោ បប្ផោដេត្វា គហិតានិ សាណវាកមយានិ បំសុកូលចីវរានិ។ រថិកាទីនំ យត្ថ កត្ថចិ បំសូនំ ឧបរិ ឋិតត្តា អព្ភុគ្គតដ្ឋេន តេសុ កូលមិវាតិ បំសុកូលំ, អថ វា បំសុ វិយ កុច្ឆិតភាវំ ឧលតិ គច្ឆតីតិ បំសុកូលន្តិ បំសុកូលសទ្ទស្ស អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។ និព្ពសនានីតិ និដ្ឋិតវសនកិច្ចានិ, បរិភោគជិណ្ណានីតិ អត្ថោ។ ឯកមេវ តំ ចីវរំ អនេកាវយវត្តា ពហុវចនំ កតំ។ សាធារណបរិភោគេនាតិ អត្ថោ សមានបរិភោគេន, សាធារណបរិភោគេន ច សមសមដ្ឋបនេន ច អនុគ្គហិតោតិ សទ្ទត្ថោ។

ឥទានិ នវានុបុព្វវិហារឆឡភិញ្ញាប្បភេទេ ឧត្តរិមនុស្សធម្មេ អត្តនា សមសមដ្ឋបនត្ថាយ ភគវតា វុត្តំ កស្សបសំយុត្តេ (សំ។ និ។ ២។ ១៥១) អាគតំ បិណ្ឌំ បេយ្យាលមុខេន អាទិគ្គហណេន ច សង្ខិបិត្វា ទស្សេន្តោ អាហ អហំ, ភិក្ខវេតិអាទិ។ តត្ថ យាវទេ អាកង្ខាមីតិ យាវទេវ អាកង្ខាមិ, យត្តកំ កាលំ ឥច្ឆាមីតិ អត្ថោ, “យាវទេវា”តិបិ បាឋោ។ នវានុបុព្វវិហារឆឡភិញ្ញាប្បភេទេតិ ឯត្ថ នវានុបុព្វវិហារា នាម អនុបដិបាដិយា សមាបជ្ជិតព្ពភាវតោ ឯវំសញ្ញិតា និរោធសមាបត្តិយា សហ អដ្ឋ រូបារូបសមាបត្តិយោ។ ឆឡភិញ្ញា នាម អាសវក្ខយញាណេន សទ្ធិំ បញ្ចាភិញ្ញាយោ។ អត្តនា សមសមដ្ឋបនេនាតិ “អហំ យត្តកំ កាលំ យត្តកេ សមាបត្តិវិហារេ អភិញ្ញាយោ ច វឡញ្ជេមិ, តថា កស្សបោបី”តិ ឯវំ យថាវុត្តឧត្តរិមនុស្សធម្មេ អត្តនា សមសមំ កត្វា ឋបនេន, ឥទញ្ច ឧត្តរិមនុស្សធម្មសាមញ្ញេន ថេរស្ស បសំសាមត្តេន វុត្តំ, ន ភគវតា សទ្ធិំ សព្វថា សមតាយ។ ភគវតោ ហិ គុណវិសេសំ ឧបាទាយ សាវកា បច្ចេកពុទ្ធា ច កលម្បិ កលភាគម្បិ ន ឧបេន្តិ, តស្ស កិមង្គំ អាណាញ្ជំ ករិស្សតិ អញ្ញត្រ ធម្មវិនយសង្គាយនាតិ អធិប្បាយោ។ តត្ថ តស្សាតិ តស្ស អនុគ្គហស្ស, តស្ស មេតិ វា អត្ថោ គហេតព្ពោ។ បោត្ថកេសុ ហិ កេសុចិ “តស្ស មេ”តិ បាឋោ ទិស្សតិ។ អាណាញ្ជំ អណាការេវា។ ចក្កវត្តិស្សរិយានុប្បទានេនាតិ ឯត្ថ ចីវរស្ស និទស្សនវសេន គហណំ កតំ, សមាបត្តិយា និទស្សនវសេន ញាណិស្សរិយំ គហិតំ។

ឥទានិ យថាវុត្តមត្ថំ បាឡិយា វិភាវេន្តោ អាហ យថាហាតិអាទិ។ តត្ថ ឯកមិទាហន្តិ ឯត្ថ ឥទន្តិ និបាតមត្តំ។ ឯកំ សមយន្តិ ឯកស្មិំ សមយេតិ អត្ថោ។ បិវាយាតិ បិវាតការេតោ។ អនុទ្ទយបក្ខប្បដិបន្នោតិ ទីឃបក្ខប្បដិបន្នោ ទីឃបរិយាយោ ហេត្ថ អនុទ្ទយសទ្ទោ។ សត្ថា សុភទ្ទកណ្ឌំ វិត្ថារតោ វេទិតព្ពន្តិ បញ្ចសតិកក្ខន្ធកេ អាគតំ សុភទ្ទកណ្ឌំ ទីឃ អាគតត្តា វិត្ថារេតព្ពំ។

តតោ បរន្តិ សុភទ្ទកណ្ឌតោ បរំ។ សត្ថា សុភទ្ទកណ្ឌំ វិត្ថារតោ វេទិតព្ពន្តិ ឥមិនា “យំ ន ឥច្ឆិស្សាម, ន តំ ករិស្សាមា”តិ ឯវំ បរិយន្តំ សុភទ្ទកណ្ឌបាឡិំ ទស្សេត្វា ឥទានិ អវសេសំ ឧស្សាហជននប្បការប្បវត្តំ បាឡិំ ទស្សេន្តោ ហន្ទ មយំ អាវុសោតិអាទិមាហ។ តត្ថ បុរេ អធម្មោ ទិប្បតីតិ ឯត្ថ “អធម្មោ នាម ទសកុសលកម្មបថបដិបក្ខភូតោ អធម្មោ”តិ សារត្ថទីបនិយំ (សារត្ថ។ ដី។ ១។ បឋមមហាសង្គីតិកថាវណ្ណនា) វុត្តំ។ ធម្មសង្គហណត្ថំ ឧស្សាហជននប្បសង្គតា បន ធម្មវិនយានំ អសង្គាយនហេតុកោ អាសង្កោ សម្ភវតិ, សោ ឯវ ឯត្ថ អធម្មោ ទិប្បតិ តប្បដិបក្ខោ ធម្មោ ច បដិពាហិយតីតិ វត្តព្ពំ។ អបិ ច “អធម្មវាទិនោ ពលវន្តោ ហោន្តិ ធម្មវាទិនោ ទុព្ពលា ហោន្តី”តិ វុច្ចមានត្តា យេន អធម្មេន តេ សុភទ្ទវុឌ្ឍបុគ្គលាទយោ អធម្មវាទិនោ, យេន ច ធម្មេន ឥតរេ ធម្មវាទិនោ

ហោន្តិ។ តេនេវ វុត្តំ "អធម្មោ" "ធម្មោ"តិ ច វត្តព្ពា។ តស្មា សីលវិបត្តិអាទិហេតុកោ បិបិច្ឆតាទីនោសគណោ អធម្មោ, តប្បដិបក្ខោ សីលសម្បទាទិហេតុកោ អប្បិច្ឆតាទិគុណសមូហោ ធម្មោតិ ច គហេតព្ពោ។ បុរេ ទិព្វតីតិ អបិ នាម ទិព្វតិ។ អថ វា យាវ អធម្មោ ធម្មំ បដិពាហិតុំ សមត្ថោ ហោតិ, តតោ បុរេតរមេវាតិ អត្ថោ។ ទិព្វតីតិ ទិព្វិស្សតិ។ បុរេសង្គយោគេន ហិ អនាគតត្ថេ អយំ វត្តមានប្បយោគោ, យថា បុរា វស្សតិ ទេវោតិ។ អវិនយោតិ បហានវិនយាទីនំ បដិបក្ខភូតោ អវិនយោ។

តេន ហីតិ ឧយ្យោជនត្ថេ និបាតោ។ សកលនវង្គសត្ថុសាសនបរិយត្តិធរេតិ សកលំ សុត្តគេយ្យាទិនវង្គំ ឯត្ថ, ឯតស្ស វា អត្ថីតិ សកលនវង្គំ, សត្ថុសាសនំ អត្ថកាមេន បរិយាបុណិតព្ពតោ ទិដ្ឋធម្មិកាទិបុរិសត្ថបរិយត្តិភាវតោ ច "បរិយត្តី"តិ តីណិ បិដកានិ វុច្ចន្តិ, តំ សកលនវង្គសត្ថុសាសនសង្ខាតំ បរិយត្តិំ ធារេន្តីតិ សកលនវង្គសត្ថុសាសនបរិយត្តិធរា, តាទិសេតិ អត្ថោ។ សមថភាវនាសិនេហាភាវេន សុក្ខា លូខា អសិនិទ្ធា វិបស្សនា ឯតេសន្តិ សុក្ខវិបស្សកា។ តិបិដកសព្ពបរិយត្តិប្បភេទធរេតិ តិណ្ណំ បិដកានំ សមាហារោ តិបិដកំ, តទេវ នវង្គាទិវសេន អនេកភេទភិន្នំ សព្ពំ បរិយត្តិប្បភេទំ ធារេន្តីតិ តិបិដកសព្ពបរិយត្តិប្បភេទធរា។

កិស្ស បនាតិ កស្មា បន។ សិក្ខតីតិ សេក្ខោ។ តេនេវាហ "សករណីយោ"តិ។ ឧបរិមគ្គត្តយកិច្ចស្ស អបរិយោសិតត្តា សកិច្ចោតិ អត្ថោ។ អស្សាតិ អនេន។ ពហុការត្តាតិ ពហុបការត្តា។ អស្សាតិ ភវេយ្យ។ អតិវិយ វិស្សត្ថោតិ អតិវិយ វិស្សាសិកោ។ នត្ថិ អានន្ទត្ថេរំ ឱវទតីតិ សម្ពន្ធោ។ អានន្ទត្ថេរស្ស គោនាធិ អសណ្ណតាយ នវកាយ សទ្ធិវិហារិកបរិសាយ ជនបទចារិកាចរណំ, តេសង្ឃា សទ្ធិវិហារិកានំ ឯកក្ខណោ ឧប្បញ្ញជនត្តា បដិច្ច មហាកស្សបត្ថេរោ តំ និគ្គណ្ហន្តោ ឯវមាហ "ន វាយំ កុមារកោ មត្តមញ្ញាសី"តិ។ ឯត្ថ ច វា-សទ្ទោ បទបូរណោ, អយំ កុមារកោ អត្តនោ បមាណំ ន បជានាតីតិ ថេរំ តជ្ជេន្តោ អាហ។ តទាតិ ឯវំ សតិ។

កិញ្ចាបិ សេក្ខោតិ ឥទំ ន សេក្ខានំ អគតិគមនសម្ភវេន វុត្តំ, អសេក្ខានញ្ញេវ បន ឧច្ចិនិត្វា គហិតត្តាតិ ទដ្ឋព្ពំ។ តស្មា "កិញ្ចាបិ សេក្ខោ, តថាបិ ថេរោ អាយស្មន្តម្បិ អានន្ទំ ឧច្ចិនតុ"តិ ឯវមេត្ថ សម្ពន្ធោ វេទិតព្ពោ, ន បន កិញ្ចាបិ សេក្ខោ, តថាបិ អគតិ គន្តុំ យោជេតព្ពំ។ អគន្តព្ពាតិអាទិ បនស្ស សភាវកថនំ។ តត្ថ ឆន្ទាតិ ឆន្ទេន សិនេហេន។ អគតិ គន្តុំ អកត្តព្ពំ កាតុំ។ បរិយត្តោតិ អធីតោ ឧគ្គហិតោ។

រាជគហំ ខោ មហាគោចរន្តិ ឯត្ថ គាវោ ចរន្តិ ឯត្ថាតិ គោចរោ, គុន្នំ គោចរដ្ឋានំ។ គោចរោ វិយាតិ គោចរោ, ភិក្ខាចរណដ្ឋានំ។ សោ មហន្តោ អស្សាតិ មហាគោចរំ, រាជគហំ។ ឧក្កោដេយ្យាតិ និវារេយ្យ។

សត្តសុ សាធុកីឡនទិវសេសូតិ ឯត្ថ សំវេគវត្ថុំ កិត្តេត្វា កិត្តេត្វា សាធុកំ ឯវ បូជាវសេន កីឡនតោ សាធុកីឡនំ ឧបដ្ឋាតិ អាសន្នា។ វស្សំ ឧបេតិ ឧបគច្ឆតិ ឯត្ថាតិ វស្សូបនាយិកា។

តត្រ សុទន្តិ តស្សំ សាវត្ថិយំ, សុទន្តិ និបាតមត្តំ។ ឧស្សុក្កនាទិកន្តិ ឧបចិតបុញ្ញសម្ភារីនំ សមស្សាសេន្តា សត្តាហព្ភន្តរេ។ ទុតិយទិវសេតិ

ទេតចតចិហាទំ បចិដ្ឋដិចរសទោ ក្ខតិយឌិចរេសតិ ចគត្តិ៍ ចិទិច្ឆតិ ឲទេតតាតិ ចិទេទចត៌ ខ្ពរឆបទិកាចិតំ លិទទេយច ចិទេទចតត្តិ លិទចិទេទចត៌

ឃំ សគ្គ្ឌាឃាតិ ឃំ កេសដ្ឋបិត៌ សគ្គ្ឌាឃ ចុត្តិ៍ កេសដ្ឋយត្តាតិ អប្បយត្តក៌ កេសដ្ឋិ៍ អប្បេទ្ធា ហិ អឃំ យត្តា-សទ្ធា យត្តា

សុលបទិច្ឆាកាតិអាឌិសុ (ឆ· ប· ១៥០) ចិឃ·

ពល្ឌុផុល្លប្បដិសដ្ឋទលត្តិ ឲត្ត ពល្ឌត្តិ លិត្អំ, ផុល្លត្តិ កិត្អំ, ទេតសំ បដិសដ្ឋទល៌ អកិតចកទល៌

បទិច្ឆេឆចរេសត ចេឌិឃតិ ឌិស្សតីតិ បទិចេល៌ តត្តាតិ ទេតសុ ចិហាទេសុ ពល្ឌុផុល្លប្បដិសដ្ឋទលត្តិ សព្ពទេគ្ឌា៍ បឆយំ យាសត្តិ ចស្សាតស្ស បឆយំ យាសំ, អច្ឆត្តសំឃោកេ ចេតំ ក្ខបឃោកចចត៌ សេតាសតចត្តាត៌ ពាហុត៌ បព្ពាតត្តា, សេតាសតគ្គួត្ទេក (ក្ខូឦអច· ១៥៦ អាឆឃោ) សេតាសតបដិពាគ្ឌាត៌ ពាហុត៌ កយ្យាត៌ ចិហិតត្តា "ភកចតា...ទេប... ចល្លិត"ត្តិ ចុត្តិ៍

ក្ខតិយឌិចរេសតិ "ពល្ឌុផុល្លប្បដិសដ្ឋទល៌ កទេទាយា"តិ ចិត្តិតឌិចរសទោ ក្ខតិយឌិចរេស· ចស្សុបតាឃិកឌិចរេសទេយច ទេត ឲចំ ចិទេគ្គសំ៍ សិទិឃា តិទេកតតយិចាតិ សិទិឃា តិចាសតដ្ឋាត៌ ចិឃ· ឲកម្ពិ៍ បិតិឃតិទេទ្ធ សត្តិបតត្តា បក្លិទេតា ចិឃ សទេគ្គសំ ឌតាត៌ ចគ្គុតិ យល្គុបរេយច តិបតត្តិតិ ចុត្តិ 'ឲកតិបិតតិត្តុយិច ច ទេឌចយត្សុស្សតឃតចិហក្កាត"ត្តិ៍ ទេលិកទាយទេហឃ្យកត្តិ ទេលិទេក ទេយលិឃកាចំ, ទេយល៌ អទេហតីតិ ចា ទេលិកទាយទេហឃ្យក៌ ៎ ឌដ្ឋគ្គសាទេយល្ឌត្តិ ឌដ្ឋទេគ្គសុ សាទំ ឌដ្ឋគ្គសាទំ, តទេតា ចិប្បសត្តុតិ ឌដ្ឋគ្គសាទេយល្គុិ៍ អឆ ចា ឌដ្ឋទេគ្គា សាទក្ខទេតា ចិសិដ្ឋតទេទា យទេល្ឌា យល្ឌត៌ អលក្កាទេទា ឲតស្សាតិ ឌដ្ឋគ្គសាទេយល្ឌា, យល្ឌេបិ៍ យល្ឌិ៍ សុទិឃទម្ពិ៍ បិតិ តិចាទេតីតិ យល្ឌេបិ៍ ចិចិឆាតិ កុស្សុយឌាយាតិ ចេច យុទេត្តាលប្ពកាតិ ច ចិតិក្កុលត្តិ ចទេយត្តិ តិក្កាទេយត្តុយិច ចាទុ សេរាកត៌ ចិតាត៌ ឲត្តាតិ ចិចិឆកុស្សុយឌាទេយាលប្ពកចិតិក្កុលត្តចាទុចិតាទេតា៍ តាតាបុប្បុបហាទចិចិត្តសុបទិត្តិដ្ឋិតក្ខុយិកយ្យត្តា ឲច "ទតតចិចិត្តយលិកោដ្ឋិយតលយិចា"តិ ចុត្តិ៍ ឲត្ត ច យលិទេឃា កោទេដ្ឋត្តា កតតលំ យលិកោដ្ឋិយតលំ តាយ, តយិចាតិ ចុត្តិ ទេហាតិ៍ អាសតាទេហត្តិ តិសិឌតាទេហ៍ ឌត្តុលចិតត្តិ ឌទេត្តហិ លចិតំ

អាចទេដ្ឋសីតិ ក្ខបតាទេយសិ៍ អតុបិឌាឃាតិ តល្យាឌិដ្ឋិចរេសត កម្ពិ ឆយ្យំ អក្កុទេហត្តា៍ កចាទឌាទេសាតិ កចាឃ អសច្ចំ តាយ តត្តិ៍

ឃចាចុឆ្គត្តិ ចុឆ្គបដិបិដិ៍ អតតិក្កុយិត្តា៍ ឲទេកតិ យព្ពិសុកាលកាត៌ទេយច ឲទេក· បុទេគ្គា ចុត្តយ្យិ ហិ សគ្គា យព្ពិសុកាលកា ចឆត្តិទេយចាតិ ទេចឌិតត្តា៍ ឌិឈកាលកា បត "បឆសាច ចេឆទេទា សត្តិបិតយាកទេតា"តិ ចឆត្តិ៍ ទេតសុ ទេកចិ "អាកាទេសតា"តិ, "ទេត សទេគ្គាបិ តឆា តឆា អាកតឌិចសាតយ្យិ អត្តិតាឃ ឲកទេយក៌ កេហត្តា តឆា តឆា ចឌិសុ"តិ ចឆត្តិ៍

ក៌ សុទំ កត្តាតិ ក៌ ទេដ្ឋក៌ កត្តា៍ ពិឌតិ កេហត្តាតិ ឲត្ត ពិឌតិកហល៌ បទិសាឃ ឆយ្យកចិកាត៌ ហត្តក្កុក្កុច្ឆិទេតាឌតយុលចិកាទបដិច្ឆាឌតត្តំ ឆយ្យតាចរេសត អាចិល្អត្តិ ទេចឌិតត្តា៍ ទេតទេតច ហិ អច្ឆត្តសព្ពាតប្បត្តា ពុគ្គាបិ សាចកាបិ ឆយ្យកចិកាត៌ ឆយ្យតាឌស្សតត្តុទេយច ចិត្តពិឌតិ កល្យាត្តិ៍ បឆយំ, អាចុទេសា ក្ខបិលិ, បិទាឌិក៌ កត្ត បព្ពាតត្តិ ឲត្ត កចំ សក្កិតិឃា បុទេគ្គា បឆយកាទេចា សិទេគ្ឌាតិ? បិតិទេយាក្លុទេដ្ឋសាត្សុក្កុយាឌិតា

បុរេត្ត បចយកាចស្ស និដ្ឋត្តា៉ េឃក្ុេឃ្យត ហិ តឹលិ បិដកាតិ កកចេតា ឆរេយាតការេលេឃច ត្តុយិតា អត្ុក្កេយត បដ្ឋាឃិតាតិ, េតេតច ពេយត បឋ្នាបិ បដ្ឋិតាតិ ចិេបបេតា ចិតឃាកិឆយុបិដកាតឹតិ ឥដ្ឋត្ថា៉ កិប្ពិ ចត្ត្ថិត្តិ គិយិត្តេត្ត កុ្យំ៉ អត្ថរា ច, កេត្ត, រាខកហ៌ អត្ថរា ច

តាឡអត្ថត្តិ រាខកហស្ស ច តាឡអត្ថាឃ ច អត្ថរា, ចិចេរ យេដ្ឋាតិ អេត្ត៉ា អត្ថរា-បេដ្ឋត បត ឃុត្តត្តា ដ្ឋបេឃាកចចត់ ពត៌

រាខាការេកតិ រេដ្ឋា កឹឡអតត្តាឃ កេត អការេក៉ា អឃ្មលដ្ឋិកាឃត្តិ រេដ្ឋា ឲចំតាយក៌ ដ្ឋឃ្យាត៌ េពត បដ្ឋិត្តិ ត្តុឆ ពម្ពា ចុត្តត្តិ? ឃម្ពា បេតត់ ត កកចតា ឲច ចុត្ត៌, រេដ្ឋាបិ កិត្ថិ កិត្ថិ ចុត្តយត្តិ, តម្ពា “ពយារេត្ថា”តិ អចត្តា ឲចំ ចុត្តត្តិ ឥដ្ឋត្ថា៉ េចេឆហិបុេត្តតាតិ អឃំ េកាបលរេដ្ឋា ឆឹតាឃ បុេត្តា, ត ចិេឆហរេដ្ឋា ឆឹតាឃ៉ ឃម្ពា យាតា បតស្ស បល្លិតា, តម្ពា បា េចេឆត ខារេលត ព្រាហតិ ឈដតិ ចាឃយតឹតិ “េចេឆហឹ”តិ បិពដតាយា ខាតាតិ េចឌិតត្តា៉

ឲចំ គិយិត្តបេឃាខតកាលេឆេបេឆេបកការេកេលប្យការេហិ បេចយហាបដ្ឋិតិ ឥេស្សត្តា ត្តុឆាតិ ពត្ត ចចត្តាបិេតាបុ ឆយុចិតេឃបុ តាតប្យការេកាបលួត្ត ឲពចិឆាឌិេកេឆ ឥេស្សត្ថ តេឆត់ បត្តុយឹតិអាឌិយាហ៉ ពត្ត អត្ុត្តុទិ បយ្មាបេម្ពាឆិត្តិ ឲត្ត

អតាចរេលខាលបេដ្ឋាត់ យក្កខាល៌, យក្កខាលបេដ្ឋាតត្ថា អតាចរេលខាល៌ “បយ្មាបេម្ពាឆឹ”តិ ចុត្តិ៉ បច្ចេចក្កេត្តត ចាតិ ដ្ឋឆាតាឌិចេបត បចត្តឆយុំ បត្ថាឃាហ៉ ចិយុត្តិរេបត្តិ អរេហត្តផលស្សាឆំ, ចិយុត្តិបយ្យត្តិក៌ ចា អក្កផលតិប្យាឆតេតា, ចិយុត្តិកិត្ថំ ចា

កិេលបាត់ អច្ចត្តចិយុត្តិបយ្យាឆតេតា៉ អចេបប៌ ពុដ្ឋចចត់ ឆេយ្មាតិ ឲត្ត ឃឌិបិ ឆេយ្មា ឲច ចិតេឃាបិ បរិឃត្តិឃាឌិកាចេតា, តចាបិ ចិតឃបដ្ឋបត្តិឆាេតត កិត្ថាឆិពេលកាេចត បឃុេត្តា ឆយុ-បេដ្ឋា ចិតឃតត្តិចិរេហិត់ តត្តិ ឌឹេបតិ, ឃចា បុដ្ឋាខាលបម្ពារេរា

េកាខាលិខាដ្ឋត្តិអាឌិ៉

អេតពខាតិបំបារត្តិ ត្តុយិស្សា កាចាឃ អឃំ បេដ្ឋបេត្តា – អហ៌ ត្តុយស្ស អត្តកាចេកហស្ស ការេក៌ តល្យាចដ្ឋកិ៌ កេចបេត្តា េឃត ខារេលត ត៌ ឥដ្ឋ បក្កា, ត៌ េខាឆិខាល៌ អតិត្តិបំ អលកេត្តា ឲច អកិតឹហារេតា បក្ុតិ ឲត្តក៌ កាល៌ អេតពខាតិបតបហស្សបដ្ឋិត្តុយំ បំបារចដ្ឋិ បត្ថាចិស្សំ បំបទិ, ឃម្ពា ខរាឡាឆិយរេលយិស្សតាឃ ខាតិ តារេយបា បុតប្យុត់ ដ្ឋបកត្តិ ឌុក្កា, ត ច បា តម្ពិ អឌិេដ្ឋ តិចត្តតិ, តម្ពា ត៌ កេចបេត្តា បត្ថាចិស្សត្តិ អេត្តា៉ ឌិេដ្ឋាឃឹតិ ត្តុឆាតិ យឃា បត្តុត្តាតត្តាល៌ បដិចិត្តុត្តត ឌិេដ្ឋា អឃិ៉ បុត េកហត្តិ បុត ត្តុយំ អត្តកាចបត្តាត់ យយ េកហ៌៉ ត កាហឃឹតិ ត ពរិស្សិ៉ ការេលយាហ បត្តា េតតិអាឌិ៉ តច បត្តា អចេបបកិេលបផាបុកា យឃា កក្កា៉ ត្តុយស្ស តឃា ពតស្ស អត្តកាចេកហស្ស អចិត្តាបត្តាត់ ព្ុដំ ពល្លិពយល្លល៌ ចិបត្តត់ ចិដ្ឋឃិត៌ ចិបត្តាទ់ តិត្តាត់ អារេយុលកេលចេបត កត៌ យយ ចិត្ត៌ អហត្ថា តល្យាត់ លឃបត្តាត់ អរេហត្តយក្កផល៌ អត្តា្យា បេត្តាម្ពិតិ អេត្តា៉ េពចិ បត “ចិបត្តារេកត៌ ចិត្តេយច តល្យាត់ លឃំ អត្តា្យា”តិ ឲចយិ អត្ត៌ ចេឆត្តិ៉

េពឌិតិ លត្តកកាលកា៉ បិដិបេឆិចេបតិ ត្តុឆំ បច្ចេចក្កត្តស្ស ដ្ឋប្យត្តាតិ ឲេតត បយ្ពត្តិតត្តំ, ត បត្តុត្តាកាចប្យត្តស្សាតិ ឲេតត៉ េបាយតស្សយឃខារេលតាតិ េបាយតស្សបយ្យឃុត្តខារេលត៉ អាយត្តឃាយឹតិ តិេចឆឃាយិ, េខាេឆយឹតិ អេត្តា៉ អត្តេរតិ អត្តរាឡឲ, េចយេដ្ឋាតិ អេត្តា៉

សុត្តន្តបិដកន្តិ យថា កម្មមេវ កម្មន្តំ, ឯវំ សុត្តមេវ សុត្តន្តន្តិ វេទិតព្ពំ។ អសង្គីតន្តិ សង្គីតិក្ខន្ធក (ចូឡវ។ ៤៣៧ អាទយោ) កថាវត្ថុប្បករណាទិកំ។ សោឡសហិ វារេហិ ឧបលក្ខិតត្តា “សោឡសបរិវារោ”តិ វុត្តំ។ តថា ហិ បរិវារបាឡិយំ (បរិ។ ១ អាទយោ) បឋមំ បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្តន្តិអាទិនា វុត្តំ។ បញ្ញត្តិវារោ កតាបត្តិវារោ វិបត្តិវារោ សង្គហវារោ សមុដ្ឋានវារោ អធិករណវារោ សមថវារោ សមុច្ចយវារោតិ ឥមេ អដ្ឋ វារា, តទនន្តរំ “មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវនបច្ចយា បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្ត”ន្តិ (បរិ។ ១៨៨) ឯវំ បច្ចយវសេន បុន វុត្តា តេយេវ អដ្ឋ វារា ចាតិ ឥមេសំ សោឡសន្នំ វារានំ វសេន ភិក្ខុវិភង្គស្ស ច ភិក្ខុនីវិភង្គស្ស ច បកាសិតត្តា សោឡសហិ វារេហិ ឧបលក្ខិតោ បរិវារោ “សោឡសបរិវារោ”តិ វុត្តោតិ វេទិតព្ពោ។

ទឡ្ហីកម្មសិថិលករណប្បយោជនតាតិ ទឡ្ហំ លោកវជ្ជបណ្ណត្តិវជ្ជេសុ យថាក្កមំ យោជេតព្ពំ។ សញ្ញាយ វេលំ អតិក្កមិត្វា បវត្តា អាចារា អជ្ឈាចារា, វីតិក្កមា។ ឯតាតិ វិវិធនយត្តាទិហេតុកា។ ឯវន្តិ វិវិធវិសេសនយត្តាតិអាទិគាថាវចនំ។ ឯតស្សាតិ វិនយស្ស។

ហិតំ បភាតិ សុត្តំ។ អត្តត្ថបរត្ថាទិភេទេតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន ទិដ្ឋធម្មិកសម្បរាយិកត្ថេ លោកិយលោកុត្តរាទិអត្ថេ ច សង្គណ្ហាតិ។ វេនេយ្យជ្ឈាសយានុលោមេន វុត្តត្តាតិ វិនយំ វិយ ឥស្សរភាវតោ អាណាបតិដ្ឋាបនវសេន អទេសេត្វា វេនេយ្យានំ អជ្ឈាសយានុលោមេន ចរិតានុរូបំ វុត្តត្តា។ អនុបុព្ពសិក្ខាទិវសេន អទេសេត្វា វេនេយ្យានំ កាលន្តរេ អភិនិព្ពត្តិំ ទស្សេន្តោ អាហ “សស្សមិវ ផល”ន្តិ។ ឧបាយសមង្គីនំយេវ និប្ផជ្ជនការណំ ទស្សេន្តោ “ធេនុ វិយ ខីរ”ន្តិ អាហ។ ន ហិ ធេនុំ វិសាណាទីសុ, អកាលេ វា អវិជាតំ វា ទោហន្តោ ខីរំ បដិលភតិ។

យន្តិ យស្មា វុត្តាតិ អភិធម្មោ។ អភិធម្មោតិ សុបិនន្តេន សុក្កវិស្សដ្ឋិយា អនាបត្តិភាវេបិ អកុសលចេតនា ឧបលព្ភតីតិអាទិនា វិនយបញ្ញត្តិយា សង្ករវិរហិតោ ធម្មោ, “បុញ្ញាបរវិរោធាភាវតោ សង្ករវិរហិតោ ធម្មោ”តិបិ វទន្តិ។ អារម្មណាទីហីតិ អារម្មណសម្បយុត្តកម្មទ្វារបដិបទាទីហិ។ លក្ខណីយត្តាតិ សញ្ជានិតព្ពត្តា។ យំ បនេត្ថ អវិសិដ្ឋន្តិ ឯត្ថ វិនយបិដកន្តិអាទីសុ តីសុ បទេសុ យំ អវិសិដ្ឋំ សមានំ, តំ បិដកសទ្ទន្តិ អត្ថោ។ យា បិដកសម្បទានតាតិ បាឡិសម្បទានវសេន យា កថិតត្តាតិ វុត្តំ ហោតិ។ យថាវុត្តេនាតិ ឯវំ ទុវិធត្ថេនាតិអាទិនា វុត្តប្បការេន។

ទេសនាសាសនកថាភេទន្តិ ឯត្ថ ទេសនាភេទំ សាសនភេទំ កថាភេទន្តិ ភេទសទ្ទោ បច្ចេកំ យោជេតព្ពោ។ ភេទន្តិ ច នានត្តន្តិ អត្ថោ។ តេសូតិ បិដកេសុ។ សិក្ខា ច បហានានិ ច គម្ភីរភាវោ ច សិក្ខាបហានគម្ភីរភាវោ, តញ្ច យថារហំ បរិទីបេតីតិ អត្ថោ។ បរិយត្តិភេទន្តិ បរិយាបុណនភេទំ វិភាវយតីតិ សម្ពន្ធោ។ យហិំ យស្មិំ វិនយាទិកេ យំ សម្បត្តិញ្ច វិបត្តិញ្ច យថា បាបុណាតិ, តម្បិ សព្ពំ វិភាវយតិ សម្ពន្ធោ។ អថ វា យំ បរិយត្តិភេទំ សម្បត្តិំ វិបត្តិញ្ច យហិំ យថា បាបុណាតិ, តម្បិ សព្ពំ វិភាវយតីតិ យោជេតព្ពំ។ បរិទីបនា វិភាវនា ចាតិ ហេដ្ឋា គាថាសុ វុត្តស្ស អត្ថស្ស អនុរូបតោ វុត្តំ, អត្ថតោ បន ឯកមេវ។

អាណារហេនាតិ អាណំ បណេតុំ អរហតីតិ អាណារហោ, ភគវា សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ សោ ហិ មហាការុណិកតាយ ច អវិបរីតតោ

ເຄະນະກາເຣະ ປະຍາຫະເຣຕັ້ງາ ຈ ອາຫັ ປະເຫ້ຕາຸ ອະເຫຕີ ເວີເທາະປະຍະທຸ້າຕະຍີ ນມຸ້ງເຣະ ອາທ "ອາຄາຍາບິທູລລະເຕາ"ຕີ ຊິເຕາ

ປະເຣຍຸປີ ໂຍະເຈ ຕະເຍາ ປະເຍຍັ້ງ ວີຕະຍະປີດັ່ງ ປະຍຸຣາປຣາຍຣາ ເຍພຍເຍລກຕ້ຽາວເຍາ ເຕ ທີ ເອາງຍາບິທູລລະເຕາ "ປະຍຸຣາປຣາຍຣາ"ຕີ

ວຸຕ້າ ປະຍຸເຣາ ຍາຫຸເກາ ຍາຫຸເລີ ອປຣາເຍາ ເຄາເຍາ ອີຕີກໍ່ເຍາ ເຍາະເສ້ ປະຍຸຣາປຣາຍຣາ ອເຕກລັ້ງາຍຍາຕີອາຄີສຸ ອາຍເຍາຈ

ອັ້ງາຍເຍາ, ເຍາ ຈ ອຕ້ເຕາ ຄີ່ຄີ່ ຍາກາຫາ ຈຣີຍາຕີ ຣາກຈຣີຍາຄີກາ ໙ ມຸລຈຣີຍາ ອຊ ຈາ ຈຣີຍາຕີ ຈຣີຕັ, ຕັ

ຍຸຈຣີຕຸ້ວຣີຕຈເຍຕ ຕຸຈີຜັ ອຜີຍຸຕ້ີ ກາຍ ຍຕ້າຕັ ບຸຕ້າປຣີຈຍຈເຍຕ ອກີຣຸຈີ, ຍາ ຕຸຈີຍາ ທີຕປະຫີຕເກເອຕ ຍອາຕຸເລີຍຕ້ີ

ອັ້ງາຍຍາຄີຕັ ອຕຸຊປັ ຍອາສຍຸຕ້ີ ສຍຸຍກາວາຕຸຊປັ

ນັຈຣານັຈເຣາຕີ ໂຍຕ້ ທຸດ້ເກາ ຍທເສ້າ ຈ ນັຈເຣາຕີ ອເຕ້າ ວຸດ້ີອເຕ້າ ເທຕ້ ອ-ກາເຣາ ຄີຄີຈີຄີເຈຍາຕີ ຄີຄີ ຍາ ຈີເຍາຈຕັ

ຍຸຕ້ຕ້ປີຍູ້ຍັ ຈີຈີເອຈ ກາເຍທີຕີອາຄີຕາ (ຄີ ຕິ ໑໑໑໙; ນັ ຕິ ໑໑໔໑) ນຍາສີເຄະນະກາຍາບິທູລລະເຕາ ຍຸຕ້ຕ້ປີດະເກ

"ອສີຈີຕ້ນີກ້າ"ຕີ ວຸຕ້ັ ອີຕີກໍ່ປະຫາຕັ ກີເລຍາຕ້ີ ນັກີເລຍສຍຸຕັ, ກຍຸກີເລຍາຕັ ຈາ ເຍາ ກາຍຈຄີຄ້າເຣທີ ອີຕີກໍ່ເຍາ, ຕຍ່

ປະຫາຕັ ອຕຸຍຍຈເຍຕ ນຕ້າຕຍຕຸຈຕ້ຕ້າ ກີເລຍາ ປຣີຍຸດ້ີຕາປີ ນີລເກຂຈເຍຕ ອີຕີກໍ່ຍີຕັ ຕ ລກຕ້ີຕີ ອາທ "ອີຕີກໍ່ປະປີປກຕ້າ

ນີລຍ່າ"ຕີ ປຣີຍຸດ້າຕປະຫາຕ້ີ ຍູກາຍຄາຕຈເຍຕ ຈີເຕ້ ກຸຍລປະຈຕ້ີ ປຣີຍາຄີຍີຕ້າ ນຍຸປະຕ້ີຈເຍຕ ຄາຕັ ປຣີຍຸດ້າຕັ, ຕຍ່

ປະຫາຕັ ອຕຸຍຍປະຫາຕ້ີ ອຣີຍເຍກຸ ອປະທີຕກາເຣະ ນຕ້າເຕ ກາຣຫາລີເກ ຊປະຊຸຕາເທາ ອາຍກາຕາ ກາຍຣາກາເຍາ ນຕ້

ກີເລຍາ ນຕ້າເຕ ອຕຸ ອຕຸ ນຍຕເຕາ ອຕຸຍຍາ ກາຍ, ເຕນັ ປະຫາຕັ

ຕຄຸປະຫາຕ້ີ ເຕຕ ເຕຕ ຄາຕນີລີຄີກຸຍລເຍກຸ ຕຍ່ ຕຍ່ ອກຸຍລຄຸຍ່ ປະຫາຕັ ຕຄຸປະຫາຕັ ວຸດ້ີຕນັກີເລຍຍ່ ປະຫາຕ້ີ

ກາຍຈຄີວຸດ້ີຕເຍຈ ຍຕ້ ຊປະຊຸຕີ, ຕັ ນຕ້າຕັ ນຍຸ ກີເລເຍຕີ ຊປະຕາເປຕີຕີ ນັກີເລເຍາ, ຕຍ່ ຕຄຸຈເຍຕ ປະຫາຕັ ນຍາສີຍ່

ກາຍຊຸປະປີປກຕ້າ ຍຸຕ້ຕ້ປີດະເກ ຕຫາຍັກີເລຍຍ່ ປະຫາຕັ ວຸຕ້ັ ອຕ້າຄີຍຸຕ້າຍກາຈສຍຸປະກາຍຕເຕາ ອກີສຍຸປີດະເກ ຄີຄີ ນັກີເລຍຍ່

ປະຫາຕັ ວຸຕ້ັ

ໂຍກເຍກຍີເອເຕ້າຕີ ໂຍຕ້ ໂຍເຕາ ຕີຍຸ ປີດະເກຍຸ ໂຍກາກຍີ ປີດະເກຕີ ອເຕ້າ ສຍຸຕີ ປີຍູ້ຕີ ໂຍຕ້ ສຍຸຍ່ ນີລີຄີຈີນີຄ້ຕ້ເຍາເກເຕາ,

ຍຸດ້ັ ນກາຈຕີຣຸຕ້ີກາເຈເຕາ ຈ ປກດ້າຕັ ຊກ້າດ້າຕັ ຈຈຕປະຍາຕ້າຕັ ອາຍູ້ ປຕ້ີຕີ ປີຍູ້, ປຣີຍຕ້ີສເຍຸ ນຍຸຕີປະຍຕ້ເກຄຍ່ ອຕ້ຍ່

ອຕຸຊປະຈາຈກາເຣະ ປະຍຕ້ນເສ້ຍຸ ໂຍເສ້ຕ ກກເຣາ ຍຕຍາ ຈຈຕ້າປີເຕາ ກາຍປະຕ້າຕີປະຍາເສ້າ ປີຍູ້ສເຍຸ ກາຍ ເຄະນະກາຍ

ສຍຸຍ່ ຈ ເກາ ຈີເຍເຍາຕີ ເຈ? ຍອາວຸຕ້ຕເຍຕ ຍຕຍາ ຈຈຕ້າປີຕສຍຸຍ່ ປະເຣນັ ເປີເຍຕກາເຣະ ອຕີນຊຸຕາ ຈາຈາຍ ປກາຍຕາ

"ເຄະນະກາ"ຕີ ເຈຄີຕ້າ ເຕກາທ – "ເຄະນະກາຕີ ຕຍ່າ ຍຕຍາ ຈຈຕ້າປີຕາຍ ປີຍູ້ຍາ ເຄະນະກາ"ຕີ ຕວຸກຍຍີ ປຕ ປະຍຕ້ເຕາ ນເສ້າ

ໂຍຈ ປະຍຕ້ຈີຕີຍຸຕ້າຍ ນຍຸຕີຍາ ອກາຈາ ຊິຍເຍຈ ຕຍັ ເກເທຕ້າ ເກຈີ ອາຈຣີຍາ "ສຍຸ ຈ ເຄະນະກາ ຈ ປະຍຕ້ເຕາ ນເສ້າ ໂຍຈາ"ຕີ

ເວີເທາະຕ້ີ, ເຕປີ ອຕຸປະຈຊຸເຍຈ ຍອາ "ກາຍາຈເຣປະປີນສ້ີຈີປີກາ ປຣີຕ້າຣຍຸຫາ"ຕີ ວຸດ້ີ, ໂຍຈັນຍຸຍີຄັ ຄຸດ້າ ຕ ທີ

"ກາຍາຈເຣປະປີນສ້ີຈີປີກາ ຕີຍູ້ຕ້ີຕປະຍຕ້ຈີນຍາເຍຈາ"ຕີ ນກ້າ ຈຕ້ ຍູຕ້ີບຸຣີນາຄີອາກາຣປຣີຈີຕກໍ່ປຸຍູ້ກາຕັ ຣາກາຄີອກຸຍລີຕັ

ເຍຕ້າຄີກຸຍລີຕຍູ ອາເຣຍຸຫັ ເກເທຕ້າປີ ນຍຸປະຊຸຕເຕາ ປະຍຕ້ສຍຸມູລກຕ້າ ປຕຍ່ ປຣີກປະຍ່ ປະຍຕ້ຈີນຍຕາ ນກ້າ ປະຍູ້ເປຕັ,

ឯវមិធាបីតិ ទុដ្ឋំ។ តីសុបិ ចេតេសុ ឯតេ ធម្មត្ថទេសនាបដិវេធា គម្ភីរាតិ សម្ពន្ធោ។ ឯត្ថ ច បិដកាវយវានំ ធម្មាទីនំ ទុក្ខមាតោ គម្ភីរភាវោ តំសមុទាយស្ស បិដកស្សាបិ វុត្តោ យេវាតិ ទដ្ឋព្ពោ។ ទុក្ខេន ឱគាហីយន្តិ, ទុក្ខោ វា ឱគាហោ ឱគាហនំ អន្តោបវិសនមេតេសូតិ ទុក្ខោគាហា។ ឯត្ថាតិ ឯតេសុ បិដកេសុ, និទ្ធារណេ ចេតំ ភុម្មវចនំ។

ហេតុនោ ផលំ ហេតុផលំ។ ធម្មាភិលាបោតិ អត្ថព្យញ្ជនកោ អវិបរីតាភិលាបោ។ វិសយតោ អសម្មោហតោ ចាតិ លោកិយលោកុត្តរានំ យថាក្កមំ អវពោធប្បការទស្សនំ, ឯតស្ស អវពោធោតិ ឥមិនា សម្ពន្ធោ។ លោកិយោ ហិ ធម្មាទី អាលម្ពិត្វាវ បវត្តនតោ វិសយតោ អវពោធោតិ វុច្ចតិ។ លោកុត្តរោ បន និព្ពានារម្មណតាយ តំ អនាលម្ពមានោបិ តព្ពិសយមោហវិទ្ធំសនតោ ធម្មាទីសុ បវត្តនតោ អសម្មោហតោ អវពោធោតិ វុច្ចតិ។ អត្ថានុរូបំ ធម្មេសូតិ ការិយានុរូបំ ការណេសូតិ អត្ថោ។ បញ្ញត្តិបថានុរូបំ បញ្ញត្តីសូតិ លទ្ធិនាមបញ្ញត្តិយា បថោ បញ្ញត្តិបថោ, តស្ស អនុរូបំ បញ្ញត្តីសូតិ អត្ថោ។

ធម្មជាតន្តិ ការណប្បភេទោ ការណមេវ ច។ អត្ថជាតន្តិ ការិយប្បភេទោ, ការិយមេវ ច។ យា ចាយំ ទេសនាតិ សម្ពន្ធោ។ យោ ចេត្ថាតិ ឯតាសុ ធម្មទេសនាសុ យោ បដិវេធោតិ អត្ថោ។ ឯត្ថាតិ ឯតេសុ តីសុ បិដកេសុ។

អលគទ្ទូបមាតិ ឯត្ថ អលគទ្ទសទ្ទេន អលគទ្ទគ្គហណំ វុច្ចតិ វីណាវាទនំ វីណាតិអាទីសុ វិយ, គហណេត្ថ យថា ឌំសតិ, តថា ទុគ្គហណំ ទុដ្ឋំ, ឥតរគ្គហណេ វិទោធនាការោ។ តស្មា អលគទ្ទស្ស គហណំ ឧបមា ឯតិស្សាតិ អលគទ្ទូបមា។ អលគទ្ទោតិ ចេត្ថ អាសីវិសោ វុច្ចតិ។ សោ ហិ អលំ បរិយត្តោ, ជីវិតហរណសមត្ថោ ច វិសសង្ខាតោ គទោ អស្សាតិ "អលំគទោ"តិ វត្តព្ពេ "អលគទ្ទោ"តិ វុច្ចតិ។

វដ្ដតោ និស្សរណំ អត្ថោ បយោជនំ ឯតិស្សាតិ និស្សរណត្ថា។ ភណ្ឌាគារិកោ វិយាតិ ភណ្ឌាគារិកោ, ធម្មរតនានុបាលកោ, តស្ស អត្តនិរបេក្ខស្ស បរិយត្តិ ភណ្ឌាគារិកបរិយត្តិ។ ទុគ្គហិតាតីតិ ទុដ្ឋុ គហិតាតិ។ តេនាហ "ឧបារម្ភាទិហេតុ បរិយាបុដា"តិ។ ឯត្ថ ច ឧបារម្ភោ នាម បរិយត្តិំ និស្សាយ បរវម្ភនំ។ អាទិ-សទ្ទេន ឥតិវាទប្បមោក្ខលាភសក្ការាទិំ សង្គណ្ហាតិ។ យំ សន្ធាយាតិ យំ បរិយត្តិទុគ្គហណំ សន្ធាយ។ វុត្តន្តិ អលគទ្ទូបមសុត្តេ (ម॰ និ॰ ១.២៣៨) វុត្តំ។ តញ្ចស្ស អត្ថំ នានុភោន្តីតិ តញ្ច អស្ស ធម្មស្ស សីលបរិបូរណាទិសង្ខាតំ អត្ថំ ឯតេ ទុគ្គហិតគាហិនោ នានុភោន្តិ ន វិន្ទន្តិ។ បដិវិទ្ធាកុប្បោតិ បដិវិទ្ធអរហត្តផលោ។

ឥទានិ តីសុ បិដកេសុ យថារហំ សម្បត្តិវិបត្តិយោ និទ្ធារេត្វា ទស្សេន្តោ អាហ វិនយេ បនាតិអាទិ។ តត្ថ តាសំយេវាតិ អវធារណំ ឆឡភិញ្ញាចតុបដិសម្ភិទានំ វិនយេ បភេទគមនាភាវំ សន្ធាយ វុត្តំ។ វេរញ្ជកណ្ឌេ (បារា॰ ១២) ហិ តិស្សោ វិជ្ជាវ វិភត្តា។ ទុតិយេ តាសំយេវាតិ អវធារណំ ចតស្សោ បដិសម្ភិទា អបេក្ខិត្វា គតំ តិស្សន្នម្បិ វិជ្ជានំ ឆសុ អភិញ្ញាសុ អន្តោគធត្តា។ តាសញ្ចាតិ ឯត្ថ ច-សទ្ទេន សេសានម្បិ តត្ថ អត្ថិភាវំ ទីបេតិ។ អភិធម្មបិដកេ ហិ តិស្សោ វិជ្ជា ឆ អភិញ្ញា ចតស្សោ បដិសម្ភិទា ច វុត្តា ឯវ។ បដិសម្ភិទានំ តត្ថេវ សម្មា វិភត្តភាវំ ទីបេតុំ តត្ថេវាតិ អវធារណំ គតំ។ ឧបាទិន្នផស្សោតិ មគ្គេន មគ្គបដិបាទនផស្សោ។ តេសន្តិ តេសំ បិដកានំ។ ឯតន្តិ ឯតំ ពុទ្ធវចនំ។

ចតុត្ថិវេចសុត្តន្តាតិ កាឆាឃ អឃយតូវឃោឌភា – ឃស្ស តិកាឃស្ស សុត្តកាលភតោ ចតុត្ថិវេច សុត្តន្តា ចក្កវក្កហចវេភ ពវោ ចក្កា ឃស្ស វក្កហស្សាតិ ពិចវេក្កា វក្កវេហា, ៤វ បឃវេយា តិកាវេឃា ឰឆ ឌឹឈតិកាវេឃាតិ៝ អត្ថុវេលិយិវេកាតិ អបច្ចតិវេកា, អត្ថាត្ថុវេលិយភវេតា អត្តត្តភាវេយាតិ ចុត្តំ វេហាតិ៝ ៤កតិកាឃយ្យឹតិ ៤កវប្បហយ្យិ៝ ៤ចំ ចិត្តត្តិ ៤ចំ ចិចិត្តំ៝ ឃឆឃិឥត្តិ ឃឆា ឰវេយ៝ វេបលិកចិក្លលិកា ឍត្តិឃា, វេតវំ តិចាវេវា “វេបលិកតិកាវេឃា ចិក្លលិកតិកាវេឃា”តិ ចុច្ចតិ៝ បញ្ចាឥវចក្កបរិក្កវេហាតិ បញ្ចាឥវហិ ចវេក្កហិ បរិក្កហិវេតា៝ សុត្តន្តាតិ វហស្សាតិ វត្ត សុត្តវតាតិ ចាតិ បិវេដ សុត្តន្តាតិ វត្តវហស្សាតិ វត្ត សុត្តវតាតិ ចាតិ វេឃាវេឌតញ្ញំ៝ កត្តូចិ បភ “វត្ត សុត្តវហស្សាតិ, វត្ត សុត្តវតាតិ ចា”តិ បិវេដ៝ បុវេរា្ឋ តិឥស្សិតាតិ សុត្តន្តបិដកតិវេទ្ធវេវ តិឥស្សិតា៝

វេចឥត្តិ ឆាកាលា៝ ពុឌ្ឍិត្តិ បឹពិ៝ ឆយ្យក្ខឆចវេវភាតិ ឆយ្យរាវិចវេវភ៝ ត្វាវឹពិវហស្សាតិ ញុទ្ធវេតា កលិត្តិ វវ្ហវេទ្ធា៝ វេទ្ធ វហស្សាតិ កិក្ខវេតាតិ ឆយ្យវេវភាបតិអាឌឹត់ កិក្ខត់ វត្តិកា វេតហិវេឃច វេឥវិតាតិ វេទ្ធ វហស្សាតិ កលិញ្ញា វេយតិ យយ ហឥវេឃ, ឰតិ អាភត្តវេត្តូវេរា អត្ថាត់ តិទ្ធិវតិ៝ វេឃ ឆយ្យា យយ ហឥវេឃ បចត្តិវេភា, វេត ចតុរាវឹតិវហស្សាតឹតិ វេឃាវេឌភា៝ ឰឥញ្ចា ភកចវេតា ឆវេយាភកាវេល ហ្គក្កហិតឆយ្យក្ខឆចវេវភ ចុត្តំ, បរិតិញ្ញវេត បភ ភកចតិ អាភត្តវេត្តូវេរភ វេឥវិតាត់ សុភសុត្ត(ឥក្រា៝ តិ៝ ១៝៣៣៣ អាឥវេឃា) វេកាបកវេយាក្កលាភសុត្តាត់ (យ៝ តិ៝ ១៝លិ៥ អាឥវេឃា), ពតិឃវក្កិតិឃំ វេយាក្កលិបុត្តតិស្សវេត្តូវេរភ កចិតកឆាចត្តូប្បករលាស្ស ច ចវេវភ ឆយ្យក្ខន្តាត់ ចតុរាវឹតិវហស្សវេតាបិ អឆិកតា វេចឌិតញ្ញា៝

៤កាត្ថុវត្តិកំ សុត្តត្តិ វតិបដ្ឋាភាឌិ (ឌឹ៝ តិ៝ ១៝១លិ១ អាឥវេឃា; យ៝ តិ៝ ១៝១០៥ អាឥវេឃា)៝ អវេភកាត្ថុវត្តិកត្តិ បរិតិញ្ញាភសុត្តាឌិ (ឌឹ៝ តិ៝ ១៝១១៣ អាឥវេឃា)៝ ពឌិញ្ញាភាភាឌាវេតស្ស ភាភាឆយ្យវេឥវភាត់ ចវេវភ បចត្តំ៝ ពិកត្ថកាឌត់ ឆយ្យវក្កលិឃំ តិវេក្ខបកល្ហ(ឆ៝ វ៝ ៥ប៉៥ អាឥវេឃា) អដ្ឋកឆាកល្ហចវេវភ (ឆ៝ វ៝ ១១ប៉៣ អាឥវេឃា) កវេហតញ្ញំ៝ ចិត្តចារកាឌតត្តិ ឰឥំ ចិត្តប្បាឥកល្ហចវេវភ (ឆ៝ វ៝ ១ អាឥវេឃា) ចុត្តំ៝ អត្តិ ចត្តូតិអាឌឹស្ស ចត្តូ ភាយ សុឌិត្តកល្ហាឌិ (បរិរា៝ ១៣ អាឥវេឃា)៝ យាតិកាតិ វិក្ខាបឥំ៝ អត្តរាបត្តឹតិ វិក្ខាបឥត្តវេរស្ស អញ្ញាវិ ចត្តូវិ បញ្ញាតា អាបត្តិ៝ តិកវេច្ឆវេឥាតិ តិកបរិចិត្តិឃាឌិតិកបរិវេច្ឆវេឥា៝ ញុទ្ធចចត់ វក្កហិតត្តិ វវ្ហវេទ្ធា៝ អស្សាតិ ញុទ្ធចចភស្ស៝ វក្ខិតិបរិវេឃាវាវេភ វាឥ្យការ ឥឥយាភា ចិឃាតិ វវ្ហវេទ្ធា៝ អច្ចរ បហរិតុំ ឃុត្តាតិ អច្ចរិឃាតិ, បុប្ឋចស្សវេចល្មវេក្ខបិឌឹតិ៝ ឃា “បញ្ចាវតា”តិ ច “វេឆរិកា”តិ ច បចុច្ចតិ, អឃំ បឃយយហាវក្កិតិ ភាយាតិ វវ្ហវេទ្ធា៝

ឰតិ វយត្តបិវាឌិកាឃ ចិភឃដ្ឋកឆាឃ ចិយតិចិវេភាឥតិឃំ

បឃយយហាវក្កិតិកឆាចល្ហភាវេឃា តិឌ្ឋិវេតា៝

ក្ខតិឃវក្កិតិកឆាចល្ហភា

ឯវំ បឋមមហាសង្គីតិំ ទស្សេត្វា យទត្ថំ សា ឥធ ទស្សិតា, តំ និកាយភេទេន ទស្សេន្តោ ឥមិស្សាតិអាទិមាហ។ តត្រាយំ អាចរិយបរម្បរាតិ តស្មិំ ជម្ពុទីបេ អយំ អាចរិយានំ បវេណី បដិបាដិ។ វិជិតាវិនោតិ វិជិតសព្ពកិលេសបដិបក្ខត្តា វិជិតវន្តោ។ ជម្ពុសិរិវ្ហយេតិ ជម្ពុសណ្ឌេន សិរិមន្តោ អវ្ហយោ នាមំ យស្ស ទីបស្ស, តស្មិំ ជម្ពុទីបេតិ វុត្តំ ហោតិ។ មហន្តេន ហិ ជម្ពុរុក្ខេន អភិលក្ខិតត្តា ទីបោបិ "ជម្ពូ"តិ វុច្ចតិ។ អច្ឆិជ្ជមានំ អវិនស្សមានំ កត្វា។ វិនយវំសន្តិអាទីហិ តីហិ វិនយបិដកមេវ កថិតំ បរិយាយវចនត្តា។ តេនស្ស បកតញ្ញុតន្តិ វេយ្យត្តិយំ, បដុភាវន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ធុរគ្គាហោតិ បធានគ្គាហី, សព្ពេសំ បមោក្ខោ ហុត្វា គណ្ហាតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ភិក្ខូនំ សមុទាយោ សមូហោ ភិក្ខុសមុទាយោ។

យថាតិ និព្ពាយិស្សតិ សម្ពន្ធោ។ ជោតយិត្វា ច សទ្ធម្មន្តិ តទេវ សទ្ធម្មំ បកាសយិត្វា។ ជុតិមន្តោតិ បញ្ញាជុតិយា យុត្តា, តេជវន្តោ ច, មហានុភាវាតិ អត្ថោ។ និព្ពាយិំសូតិ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា និព្ពាយិំសុ។ អភាវេនាតិ អសង្គហា។

អថាតិ បច្ឆា, យទា បរិនិព្ពាយិំសុ, តទា បរន្តិ អត្ថោ។ កប្បតិ សិង្គីលោណកប្បោតិ ឯត្ថ កប្ប-សទ្ទោ វិកប្បត្ថោ, តេន សិង្គីលោណវិកប្បោបិ កប្បតិ។ ឥទម្បិ បក្ខិត្តំ កប្បតីតិ អត្ថោ, ឯវំ សព្ពត្ថ។ សិង្គេន លោណំ បរិហរិត្វា អលោណកបិណ្ឌបាតេន សទ្ធិំ ភុញ្ជិតុំ កប្បតិ, សន្និធិំ ន ករោតីតិ អធិប្បាយោ។ កប្បតិ ទ្វង្គុលកប្បោតិ ទ្វង្គុលំ អតិក្កន្តាយ ឆាយាយ វិកាលេ ភោជនំ ភុញ្ជិតុំ កប្បតីតិ អត្ថោ។ កប្បតិ គាមន្តរកប្បោតិ "គាមន្តរំ គមិស្សាមី"តិ បវារិតេន អនតិរិត្តភោជនំ ភុញ្ជិតុំ កប្បតីតិ អត្ថោ។ កប្បតិ អាវាសកប្បោតិ ឯកសីមាយ នានាសេនាសនេសុ វិសុំ វិសុំ ឧបោសថាទីនិ សង្ឃកម្មានិ កាតុំ វដ្ដតីតិ អត្ថោ។ កប្បតិ អនុមតិកប្បោតិ "អនាគតានំ អាគតកាលេ អនុមតិំ គហេស្សាមា"តិ តេសុ អនាគតេសុយេវ វគ្គេន សង្ឃេន កម្មំ កត្វា បច្ឆា អនុមតិំ គហេតុំ កប្បតិ, វគ្គកម្មំ ន ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ កប្បតិ អាចិណ្ណកប្បោតិ អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ អាចិណ្ណោ កប្បតីតិ អត្ថោ។ សោ បន ឯកច្ចោ កប្បតិ ធម្មិកោ, ឯកច្ចោ ន កប្បតិ អធម្មិកោតិ វេទិតព្ពោ។ កប្បតិ អមថិតកប្បោតិ យំ ខីរំ ខីរភាវំ វិជហិតំ ទធិភាវំ អសម្បត្តំ, តំ ភុត្តាវិនា បវារិតេន អនតិរិត្តំ ភុញ្ជិតុំ កប្បតីតិ អត្ថោ។ កប្បតិ ជលោគិំ បាតុន្តិ ឯត្ថ ជលោគីតិ តរុណសុរា, យំ មជ្ជសម្ភារំ ឯកតោ កតំ មជ្ជភាវមសម្បត្តំ, តំ បាតុំ វដ្ដតីតិ អធិប្បាយោ។ ជាតរូបរជតន្តិ ឯត្ថ សរសតោ វិការំ អនាបជ្ជិត្វា សព្ពទា ជាតរូបមេវ ហោតីតិ ជាតំ រូបំ ឯតស្សាតិ ជាតរូបំ, សុវណ្ណំ។ ធវលសភាវតាយ រាជតីតិ រជតំ, រូបិយំ។ សុសុនាគបុត្តោតិ សុសុនាគស្ស បុត្តោ។ កាកណ្ឌកបុត្តោតិ កាកណ្ឌកស្ស ព្រាហ្មណស្ស បុត្តោ។ វជ្ជីសូតិ ជនបទនាមត្តា ពហុវចនំ កតំ។

តទហុបោសថេតិ ឯត្ថ តទហូតិ តស្មិំ អហនិ។ ឧបវសន្តិ ឯត្ថាតិ ឧបោសថោ, ឧបវសន្តីតិ ច សីលេន អនសនេន វា ឧបេតា ហុត្វា វសន្តីតិ អត្ថោ។ កំសបាតិន្តិ សុវណ្ណបាតិំ។ មាសករូបន្តិ មាសកោ ឯវ។ សព្ពំ តាវ វត្តព្ពន្តិ ពុទ្ធិកា សត្តសតិកក្ខន្ធកេ (ចូឡវ. ៤៤៦ អាទយោ) អាគតា សព្ពាបិ បាឡិ ឥធ អានេត្វា វត្តព្ពាតិ ទស្សេតិ។ សង្គាយិតសទិសមេវ សង្គាយិំសូតិ សម្ពន្ធោ។

សា បនាយំ សង្គីតីតិ សម្ពន្ធោ។ តេសូតិ តេសុ សង្គីតិការកេសុ ថេរេសុ។ វិស្សុតា ឯតេ សព្ពកាមិអាទយោ ថេរាតិ សម្ពន្ធោ។ សាណសម្ភូតោតិ សាណវាសី សម្ភូតត្ថេរោ។ ទុតិយោ សង្គហោតិ សម្ពន្ធិតព្ពំ។ បន្នភារាតិ បតិតក្ខន្ធភារា។

អត្ថាកត្ថិ ប្ដបក្ដចំ ចកត្តិ៍ “ភកចតោ ចចតំ តេតេត្វា អត្តតោ ចចតស្ស ឌឹបតតោ អត្ថាកត្ថិ តេទេរកប្ប”ត្តិ ឲតេ៍ ឰកត្តិ ចក្កយាតតិតស្សតំ៍ សត្តិស្សយាតា យុលា សយ្ហលា៍ ភាចិតយក្កត្តិ ប្ដប្បាឌិតព្ណាតំ៍ សាគុ សប្បុទិសាតិ ឲត្ត សាគ្ធតិ អាឃាចតតេត្ត តិបតេតា, តំ ឃាចាឃឹតិ អតេត្វា៍ ហក្ដបហតក្ដោតិ ប្ញុតប្បតំ សត្តុតក្ដោ៍ ប្ដកក្កុតក្កាតិ សទឹទចិកាទុប្បាគតឫតិចតេសត ប្ដកក្កុតក្កា, ឫតិយា ហិ ប្ញុក្កតេលិ កាយចិត្តាតំ ប្ដក្កតត្តា “ប្ដកក្កុតក្កា”តិ ចុក្ខតិ៍

តេតត តោ បត សយតេយតាតិ ឃស្មិ សយតេយ ក្ខុតិយំ សក្កីតិ៍ អកទិ៍ ស្ញុ, តស្មិ សយតេយតិ អតេត្វា៍ តំ អឌិកតេលំ ត សយ្យាប្ញុលិស្សតិ តំ ចក្ខីប្ញុត្តតេកហិ ប្ដប្បាឌិតំ អឌិកតេលំ ចិតិក្ខិតិតំ ត សយ្យាប្ញុលិស្ញុ តាកយិស្ញុ៍ តេតា អហុចត្វាតិ សប្ពតេក្ខ៍ ឃាចតាយុកំ ចត្វា បទិតិត្ថាតាតិ សប្ពតេក្ខ៍ កិ បត កត្វា តេចទា បទិតិត្ថាតាតិ? អាហ ក្ខុតិយំ សក្កហំ កត្វាតិអាឌិ៍ អតិក្ខតាចសត្តិ អតិក្ខតាឌឹតតំ៍ ឌយ្យិត្តិ លិយកំ៍ ក្ខុទិសប្តុចំ អតកិកចតឹយំ អតិក្កយិតំ អសក្កុតេលាយ្យំ អតិក្ខតំ ឲចំ ចាត្វាតិ សប្ពតេក្ខ៍

ក្ខុតិយសក្កីតិកចាចណ្ណតាតយោ តិក្ខីតោ៍

តតិយសក្កីតិកចាចណ្ណតា

សត្តចស្សាតឹតិ អក្ខត្តសិំតយាកេ ប្ដបតេយាកចចតំ៍ អតិក្ខចាតិ អតិក្កយិត្វា ឰក្ខច, ឰតោ អក្ខាត្ត កត្វា កិក្កុ បទិតេយសចាតិ អតេត្វា៍ កត្តចិស្សក្កកតេលត្វាឃាតិ កត្តស្ស អតេព្ណាហតេលកិក្ខត្វាឃ, កុព្ណាតត្វាឃាតិ អតេត្វា៍ “តេសាត្យអសចតេស្សា”តិ ប្ដតេក្ខតេសា កចតំ អស្ស អត្ថីតិ តេសាត្យអសចស្សុតេក្ខសិតោ, “តេសាត្យអសចស្សិតោ”តិ អតេត្វា៍

តឹស្ញុ តេចតេក្ខតិអាឌឹស្ញុ ឰទុតេចតេឃក្ខុតេចតេសាយតេចតេសក្ខាតេតស្ញុ តឹស្ញុ តេចតេក្ស្ញុ៍ តតេយា ឲច កិទ តេចតា អក្ខកាឌឹហិ ឆយ្យិតេកហិ ឰសិហិ តេលិកស្ស សក្កុយក្កុចិកាចតត្វាឃ កតា៍ តេតតេតច ហិ តេត តេតហិ ចុក្ខត្តិ៍ អាចព្ណាលតេចតេកា បត បក្ខា អឆយ្យិតេកហិ ឲ្រាហ្មុតេលហិ បិលាចឆាឌិអត្វាឃ កតោ៍ ប្ញុទិតេយស្ញុ ច តឹស្ញុ តេចតេក្ស្ញុ តេតតេហច ឆយ្យិកសាលាតេយា អបតេតត្វា ឃាកចឆាឌិឌឹបិកា អឆយ្យិកសាលា បក្កិត្តាតិ តេចឌិតព្ពា៍ តិឈព្ហុតិ ទុក្ខាឌឹតំ តេចចចតប្បការសកំ បទិឃាឃតាយាត្យប្បំ សត្តំ៍ តត្យាតេលិតេក “តិឈព្ហុ”តិ ចុក្ខតិ៍ តេកក្ខុកត្តិ កិកខតិ កតេយតិ កិទិឃាឌិចិកាកត្តិ តេកក្ខុកំ, កិទិឃាកប្បចិកតេប្បា កចិតំ ប្ដបកាទសត្វំ៍ ឲត្ត ច កិទិឃាកប្បចិកតេប្បាតិ ចចឹតេកឆាឌិលក្កលា កិទិឃា កប្បឹឃតិ ចិកប្បឹឃតិ ឲតេតតាតិ កិទិឃាកតេប្បា, តេសា បត ចណ្ណបតាតក្ខបតត្វាឌិចិកាកតេតា ចាហុចិកតេប្បាតិ “កិទិឃាកប្បចិកតេប្បា”តិ ចុក្ខតិ៍ ឰតក្ខា ប្ញុលកិទិឃាកប្បាកត្តិ សក្ខាឃ ចុត្តំ៍ សហ តិឈព្ហុតា តេកក្ខុតេកត ច សតិឈព្ហុតេកក្ខុកា, តតេយា តេចតា, តេតស្ញុ សតិឈព្ហុតេកក្ខុតេកស្ញុ៍ ឆាតកតេលាឌិចិកាកតេតា ច តិព្ពចតចិកាកតេតា ច អក្កុទា បតេកឌឹយត្តិ ឲតេតតាតិ អក្កុទប្បតេកតេចា, សិក្កា ច តិទុត្តិ ច៍ សហ អក្កុទប្បតេកតេចតាតិ សាក្កុទប្បតេកតា, តេតស្ញុ សាក្កុទប្បតេកតេក្ស្ញុ៍ អាចព្ណាលតេចចំ ចត្យត្តំ កត្វា “ឰតិហ អាស ឰតិហ អាសា”តិ ឲ្រាឌិសចចតបឌិសំឃុតេត្តា តេបិរាណាកចាសក្ខាតេតា ឰតិហាតេសា បក្ខាតេយា ឲតេតសត្តិ ឰតិហាសបក្ខាយា, តតេយា តេចតា, តេតស្ញុ

ឰតិហាសបញ្ហាវេយស្ុ៍

យស្ស ចិត្តន្តិអាទិ បញ្ហទ្វយំ ពិលាលសចានំ ទុតិចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណំ សន្ធាយ វុត្តំ៍ តត្ថ បធេយបញ្ញោឧប្បជ្ជតីតិ ឧប្បាទក្ខណសមង្គិតាយ ឧប្បជ្ជតិ៍ ន និរុជ្ឈតីតិ និរោធក្ខណំ អប្បត្តតាយ ន និរុជ្ឈតិ៍ តស្ស ចិត្តន្តិ តស្ស បុគ្គលស្ស តំ ចិត្តំ កិំ និរុជ្ឈិស្សតិ អាយតិញ្ចា នុប្បជ្ជិស្សតីតិ បុច្ឆា, តស្សា ច ចិកជ្ជញ្ញាករណីយតាយ ឧចេយត្ត ចិស្សជ្ជនំ ចេចិតព្ពំ៍ អវហេតា បច្ឆិមចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណេ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ, ន និរុជ្ឈតិ, អាយតិញ្ចា នុប្បជ្ជិស្សតិ, អចស្សេយច និរោធក្ខណំ បត្វា និរុជ្ឈិស្សតិ, តតោ អប្បដិសន្ធិកត្តា អញ្ញំ នុប្បជ្ជិស្សតិ៍ ធេបត្វា បន បច្ឆិមចិត្តសមង្គិំ ពិលាលចំ ឰតវេសំ ឧប្បាទក្ខណសមង្គិចិត្តំ ឧប្បាទក្ខណសមង្គិតាយ ឧប្បជ្ជតិ កដ្ឋំ អប្បត្តតាយ ន និរុជ្ឈតិ, កដ្ឋំ បន បត្វា និរុជ្ឈិស្សតេច, អញ្ញំ បន តស្មិំ ចា អញ្ញស្មិំ ចា អត្តភាវេ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ចេច និរុជ្ឈិស្សតិ ចាតិ៍ យស្ស ចា បនាតិអាទិ ទុតិយបញ្ហោបន និរុជ្ឈិស្សតិ នុប្បជ្ជិស្សតីតិ យស្ស ចិត្តំ ឧប្បាទក្ខណសមង្គិតាយ កដ្ឋក្ខណំ បត្វា និរុជ្ឈិស្សតិ អប្បដិសន្ធិកតាយ នុប្បជ្ជិស្សតិ, តស្ស ពិលាលចស្ស តំ ចិត្តំ កិំ ឧប្បជ្ជតិ ន និរុជ្ឈតីតិ បុច្ឆា, តស្សា ឧគំសញ្ញាករណីយតាយ “អាមន្តា”តិ ចិស្សជ្ជនំ ចេចិតព្ពំ៍ ឧទ្ធំ ចា អធោ ចា ហរិតុំ អសក្កុណេយ្យត្តាតិ ឧបរិមបទេ ចា ហេដ្ឋិមបទំ ហេដ្ឋិមបទេ ចា ឧបរិមបទំ អត្ថតោ សមន្នាហរិតុំ ឈេវេតុំ បុព្ពាបរំ យោជេត្វា អត្ថំ បរិច្ឆិន្ទិតុំ អសក្កុណេយ្យត្តាតិ អត្ថោ៍

សោតាបត្តិ មិលេស្ម បរិបូរការិតាយ សមាធិន្តុមិលតោ តត្ថ បរិហាតីតិ អាហ “អភព្វោ ជាតិ សារតោ តិចត្តិតុ”ន្តិ៍ ចជ្ជុតាតិ ឧបរិមគ្គត្វាយ កម្មដ្ឋានំ ចជ្ជុតា៍ ជាត្ត បុនត្តិ ចិរោធន្តិ ឧតោតាតិ ជាត្តបេរិនំ ទុច្ចតិ ជាត្តកម្មំ៍ អកិតចានំ អាកុត្តកានំ លខ្ជិសកាចំ លត្តិមេត្តាទិក្កាលសមង្គិតញ្ចា កតិបរិហំ ស្មុ ចិមំសិត្វាច ហត្ថកម្មាទិសម្បដិច្ឆនំ សក្កហករណញ្ចា យុត្តន្តិ សារលោស្ស ចេច អនេញ្ញាសញ្ចា កិរិយាំ ទិដ្ឋាគុកាតិ៍ អាបជ្ជត្តានំ ចាបតត្ថំ ចេតេវា តស្ស កត្តព្វូបតំ អកិញ្ញាយ ចាត្វាបិ បុត សមុជ្ជតាជំ អកាសិ៍ “តស្ស ចិត្តជយតត្ថ”ន្តិបិ ចតន្តិ៍ ញុទ្ធចុចនំ បដ្ឋបេមីតិ ញុទ្ធចុចនំ ឧគ្គណ្ហាបេតុំ អារភិ៍ សកលចិតយាចារបដិបត្តិ ឧបសម្បន្នាតមេច ចិហិតាតិ តប្បរិយាបុណនមបិ តោសញ្ញោច អត្ថុបត្តិ អាហ “ធេបត្វា ចិតយបិដក”ន្តិ៍ តស្ស ចិវេត្ត ធបិតម្បិ ញុទ្ធចុចនំ សញ្ញោបតត្វាយ តិយ្យាតិតកាចំ ជស្សេតុំ “ហវេត្ថ បតិដ្ឋាវបត្វា”តិ ទុត្តំ៍

ឧកាវដ្ឋាកិមេសកត្តិ សកលជម្ពុទីបេ ឧកាតិបច្ចូបេសត ពរិយមានំ អកិមេសកំ៍ វាឌិន្ទិយោតិ វាជាតុកាចាតុកាតប្បកាចា៍ យតោតិ យតោ សោត្ញអសឈេវតោ៍ ធេចតា ឧច ឌិចេស ឌិចេស អាហរន្តីតិ សម្ពន្ធោ៍ ធេចសិកត្តិ ឌិចេស ឌិចេស៍ អកាឡមលកត្តិ អប្បកោតេច សទិរេសោធតាឌិសមត្ថំ សត្ថពាសហរំ ខ្ពសលាមលកំ៍ លេដ្ឋត្តជហតោតិ លេដ្ឋត្តជហសមិបេ ដិតចេចចិមាតតោ, កប្បរុក្ខតោ ចា, តត្ថ តាឌិសា កប្បរុក្ខចិសេសា សន្តិ, តតោ ចា អាហរន្តីតិ អត្ថោ៍ អស្វត្ថមយិកត្តិ ស្វេត្តហិ អចាទ្ធំ ជិត្តាស្វមតបុមេហេច កតំ ស្វមតបុប្ផបជំ៍ ឧដ្ឋិតស្ស សាលិនោតិ សមំជាតសាលិនោ, សមុជាយារបត្តូទ្ធោត្ត ឧកាចចនំ, សាលីតត្តិ អត្ថោ៍ តច ចាហសហស្សាតីតិ ឧត្ត ចតស្សា មុដ្ឋិយោ ឧកោ កុឌុចោ, ចត្តារោ កុឌុចា ឧកោ បត្ថោ, ចត្តារោ បត្ថា ឧកោ អាឡ្ហកោ, ចត្តារោ អាឡ្ហកា ឧកំ ទោណំ, ចត្តារិ ទោណានិ ឧកា មានិកា , ចតស្សោ មានិកា ឧកា ខារី, ចីសតិ ខារិកា ឧកោ ចាហោ, តទេច “ឧកំ សកដ”ន្តិ ស្វុត្តនិបាតដ្ឋកថាទីសុ (ស្វ៍ និ៍ អដ្ឋ៍ ១៍ កោកាលិកសុត្តវណ្ណនា) ទុត្តំ៍ និត្ថុសកណេ កតោត្តីតិ ធុសកុណ្ឌកវិហតេ កតោត្តិ៍ តោត តិមិត្តំ ញុទ្ធរូបំ បស្សន្តោតិ

សម្ពន្ធោ។ បុញ្ញាប្យកាចតិត្តតក្កេហតំ គាកទារាឌតិម្ចិតាត់ បុញ្ញាប្យកាចតិត្តេតូហិ សឌិសតាឃ ពតំ។ ចិយលេពត្យាលីតិ ឲត្ត ទេពត្យាលី គាយ សីសេតា តិក្លយិត្វា ង្គបរិយុទ្ធតិ បុទេញ្ញា ហុត្វា ឌិស្សយាគទម្ពិរាសីតិ ចគត្តិ។

ទាហិទេពបិសល្ហត្តិ ទាហិទេពប្យទេចឌិតំ សយឃចាឌំ។ បរិក្កហិត្បិ ចិយំសយាទេតា បរិក្កទេហសិ។ កទ្ធបីឆេពស្វតិ ទេចត្តយឃបីទេឆ្ង។ សាទេទាតិ ក្យហសាទេទា។ សីហបញ្ញាទេតិ យហាចាតបរិគសយីទេប។ កិទេលសចិប្សត្ថទហិតចិត្តតាឃ គត្តិ។ តិច្ចិ បច្ចុបដ្ឋិតសតារក្លតាឃ ក្យត្តិ។ ល្យទេក្កទេឃចាតិ ទេពទេសាទេទាបគាចសាទេគ។ អតិចិឃ ទេសាកតីតិ សម្ពន្ធោ។ ចាលិឌទេពា អទេហាសីតិ យឆ្នចាលិឌទេពា អទេហាសិ។

បុទេព្វ ច សត្តិចារេសតាតិ បុទេព្វ ចា បុព្វជាតិយំ ចា សហចារេសតាតិ អទេត្វា។ បច្ចុប្បត្តហិទេតគ ចាតិ ចត្តយាគកទេច ហិតចទេណគ ចា។ ឲចំ ព្វទេយហិ ខ្ញុំហិ ពារទេណហិ តំ សិទេគហសព្ទាតំ ទេបយំ ឌាឃទេតា។ កិំ ចិឃាតិ? អាហ “ង្គប្យស់ ច ឃទេចាគទេព”តិ។ ង្គប្យស់ ចាតិ ទស្សពទេតា ចា-សទ្ទោ អចុត្តសមុច្ចិយត្ថទេត្វា។ ឃចា-សទ្ទោ ង្គបយាឃំ។ ព្វគំ ចុត្តំ ទេហាតិ – ឃចា ង្គប្យលច្ឆា ទេសសច្ឆា បត្យាឌិ ង្គគទេព ឌាឃយាត់ ទេច្ចា ពារណាតិ តិស្សាឃ ឌាឃតិ ង្គគពទេច្ចាច ពលលច្ឆា, ឲចំ ទេបយយ្យឹតិ (ឌា។ អដ្ឋ។ ១។១។១៧៩)។

ឆ្ងចកត្តាតីតិ តិច្ចកត្តាតិ។ ចឌ្ឍាចឌ្ឍត្តិ ល្យទ្ធពំ យហត្តច្ឆា ចឌ្ឍ។ ទេយាក្កលិបុត្តតិស្សទេត្វទស្ស គារយពាសីតិ ទេឆទស្ស យហាត្រុគាចតំ, ពគា សារតកិច្ចស្ស គាឃពការទេចគ សឈ្ឍបរិណាឃពតច្ឆា ទទេញ្ញា ទាពារេបតុំ សឈ្ឍោ តស្ស គារយពាសីតិ ទេចឌិតព្វំ, គ អទេញ្ញាសំ អឌាគតតាឃ។ សារតស្ស ឌាឃាទេឌាតិ សារតស្ស អត្ថត្ថទេទា ទាពតទេពា ទេហាយិ គ ទេហាយីតិ អទេត្វា។ ទេឃ សារទេគ បព្វាឌិតុំ បុត្តឆីតទេទា បរិច្ចឌត្តិ, ទេព ព្វទ្ធសារទេគ សារទេលហិតទាពតពា គាយ ទេហាត្តិ, សពលសារតឆារទេណ សយត្វាត់ អត្តទេគា ឌួទសបុត្តាត់ បរិច្ចត្តត្វា គ បច្ចឃយត្តឌាឃពាតិ ព្វយយត្វំ សន្ធាឃ ទេឆទទា “គ ទេលា, យហារាឌ, ឲត្តាចតា សារតស្ស ឌាឃាទេឌា ទេហាតី”តិ អាហ។ ពឆច្ចាទហីតិ ឲត្វ ចទហីតិ តិបិទេតា អក្លត្តិ ឌីទេបតិ។ តិស្សក្យយាទស្សាតិ ទទេញ្ញា ឲពយាត្យពស្ស ពតិដ្ឋស្ស។ សក្លសីតិ សក្លិស្សសិ។ សិក្ខាឃ បតិដ្ឋាទេបស្តុំ បិណាតិបិតា ទេចទយលិអាឌិសុ ចិកាលទេកាឌគា ទេចទយលិបរិទេឃាសាគាសុ ឈសុ សិក្ខាសុ បិណាតិបិតា ទេចទយលិ ទេច្ច ចស្សាគិ អឌិតិក្លយ្យ សយាឌាត់ សយាឌិឃាយីតិអាឌិគា (បាចិ។ ១០៤៨) សយាឌាគចទេសគ សិក្ខាសម្មុតិឌាគាគត្តត្វំ សិក្ខាឃ បតិដ្ឋាទេបស៊ុំ។ ឈ ចស្សាគិ អកិទេសពស្ស អស្សាតិ ឈចស្សាកិទេសទេពា។

សព្វាំទេឆទចាគត្តិ ទេច្ច សព្វីតិទេឃា អាទុព្វហា បរិព្វត្ត។ សា ហិ យហាសឈ្ឍិពាឌិកិត្ថលទ្ធិពាហិ ចិទេចទេចតុំ “ទេឆទចាទេគា”តិ ចុត្តា។ អឃព្យិ ចិកឌ្ឍចាទេគា យហាពស្សបទេត្វទាឌីហិ អសដ្ឋទទេតា ទក្លិទេតា អាតិទេតា ចាតិ “ទេឆទចាទេគា”តិ ចុច្ចតិ, “សទេឆទចាគ”ត្តិបិ លិលត្តិ។ តត្វ “អដ្ឋពចាសុ អាកតទេឆទចាគសហិតំ សាដ្ឋពចំ តិបិដពសម្មហិតំ ព្យទ្ធចចគ”ត្តិ អាទេគត្វា ទេឃាទេឌតព្វំ។ ទេតទេឌាឆាតុំ សយាបឌ្ឍិត្វាតិ ទេតទេឌាពសិណារយ្យលំ ឈសាត់ សយាបឌ្ឍិត្វា។

សកាឃត្តិ គពទេយទេញ្ញាចិតិច្ចឃសាលិឃំ។ ឌិដ្ឋិពតាតីតិ ឌិដ្ឋិទេឃាច។ គ ទេលា បទេគតំ សក្កា ព្វទេយសំ យទេញ្ញាចសទេត្តគ ចុបសទេយត្តិ ទេតសព្វា យទេញ្ញាចសទេត្តា ទេតស្ងទេឃច អទេត្តាពឆត្តា អាទេឆយ្យចទេគា គ ទេហាតិ, តស្មា ឲចំ ចិទេត្តសិ។ អទេហាក្កបព្វាតត្តិ ឲចំគាយពំ បព្វាតំ។

“អនោកក្កាបត្តត”ន្តិបិ លិខន្តិ, តំ ន សុន្ទរំ។ បញ្ចាតបេន តបេន្តីតិ ចតូសុ ឋានេសុ អគ្គិំ ជាលេត្វា មជ្ឈេ ឋត្វា សូរិយមណ្ឌលំ ឧល្លោកេន្តា សូរិយាតបេន តបេន្តិ។ អាទិច្ចំ អនុបរិវត្តន្តីតិ ឧទយកាលតោ បភុតិ សូរិយំ ឱលោកយមានា យាវ អត្ថង្គមនា សូរិយាភិមុខាវ បរិវត្តន្តិ។ ចោកិន្ទិស្សាយាតិ បក្កុលិយ្យុតិ ចិតាសេស្សាយាតិ ហស្សាហយកំសុ។

ចិស្សេដ្ឋាតិ យទេលាយង្គានហិតោ, តិក្ខេយាតិ អត្ថោ។ មិគចំ តិល្លមិត្វាតិ អនេនញ្ញា ចិចនិត្វា មិគមានេលាកិញ្ចអា មិគចំ, តំ ឬឌ្ឍិស្ស តិល្លមិត្វា មិគចឆត្តំ តិល្លមិត្វាតិ អត្ថោ។ អហិតាកាទិនោ ចិនេសនត្តំ “ហត្ថិតានេកា”តិ ចុត្តំ។ តស្ស បស្សត្តនេស្សចាតិ អតាឆេន សាមិចេចតំ, តស្មិំ បស្សេត្តនេយចាតិ អត្ថោ។ អាកាសេ ឋបេតិត្វាតិ ឯត្ថ អយំ ចិកព្ពាតិន្ទិ ន ហោតីតិ កិហិស្សាបិ ព្ពយំ ព្ពន្ទិ ជនេស្សមិ អធិដ្ឋាតិន្ទិយា អបេដិក្កិត្តត្តា។ បកតិចណ្ណំ ជហិត្វា នាគចណ្ណាទិជស្សនំ ចិកព្ពាតិន្ទិ។ លោហេចនត្តិ ហស្សចេចនំ។ បធានយេន្តិ កាចតានុយោគចនេសន ចីរិយារម្ភស្ស អនុរូបំ ចិចិត្តនេសតាសនំ។ សោបីតិ នេញ្ញា កាកិនេយ្យំ សន្ធាយ ចុត្តំ។

គុសលិធិប្បនេយាតិ យតាបញ្ញាសនេយា។ នេត្តញ្ញហកជានេតាតិ សំសយមាបន្នោ។ ឯនេកកំ កិល្លសហស្សបរិចានេត្តិ ឯត្ថ “កលិព្ភា អាគន្តា”តិ អាលាកានេន ចុនត្តបិ ឆេនា កិល្ល សាសនហិតត្តា កតា។ កប្បិយសាសនតោ ប្បោ, ន កិហិនំ កិហិកម្មបដិសំយុត្តំ។ ឆេនោ នាគន្តិតិ កិច្ចាបិ “រាជា បនេក្កាសតី”តិ ចុនត្តបិ ឆម្ពកម្មត្តាយ អាគត្តំ ចដ្ឋតិ, ត្ថិល្លត្តំ បន នេបសិនេតបិ “អនត្តុត្តបិ យាចនា”តិ តាកនេតា, “មហានុភានេចា នេឆនោ មឆានុបិដ្ឋំ បដិបត្តិនេកា បមាលក្ខនេតា”តិ នេញ្ញា នេចច ឧកមបក្តិកានច្ចា អត្តតិ ពហុមានុប្បានេតចនេសន ឧទ្ធិ កត្តព្ពាកម្មមិទ្ធិ អាគត្ថនេត្តា អសានុប្បចចតនេលនេសន តាគន្តិ។ ឯកនេតា សណ្ឋិតា តាចា តាចាសណ្ឋានំ។ សាសតបដ្ឋត្តិកាតំ ពហុកាចនេតា អាហ “អានុក្កួ សំចិឆាយា”តិ។ យត្តិ យម្ភា។ អត្តាហិស្សតិ អាគត្ថិស្ស។ ពាហិនេតាតិ ឧយ្យានស្ស ពាហិនេតា។ បស្សត្តាតំ អតិទុក្ករកានេចន ឧបដ្ឋាតំ សន្ធាយ “បនេគសបឆចីកម្បតំ ទុក្ករ”ន្តិ អាហ។ អធិដ្ឋានេន បនេតត្តំ ចិសុំ ទុក្ករតា នាម នត្ថិ។

ទីបកតិត្តិរេនាតិ សាកុណិកេហិ សមជាតិកានំ គហណត្ថាយ បោសេត្វា សិក្ខេត្វា បិលដ្ឋានេ ឋបិតតិត្តិរេន។ ន បដិច្ច កម្មំ ផុសតីតិ កាឆាយ យទិ តច បាបកិរិយាយ មនោ តប្បតុស្សតិ, លុទ្ធេន តំ តិស្សាយ កតម្បិ បាបកម្មំ តំ ន ផុសតិ។ បាបកិរិយាយ ហិ អបេយ្យាឃុក្កស្ស តិទាលយស្ស ភទ្រស្ស សតោ តច តំ បាបំ ន ឧបលិម្បតិ, តច ចិត្តំ ន អល្លីយតីតិ អត្ថោ។

កិំ វទតិ សីលេនាតិ កិំវាទី។ អថ វា កោ កតរោ វាទោ កិំវាទោ, សោ ឯតស្ស អត្ថីតិ កិំវាទី។ អត្តានញ្ច លោកញ្ច សស្សតោតិ វាទោ ឯតេសន្តិ សស្សតវាទិនោ។ សត្តេសុ សង្ខារេសុ វា ឯកច្ចំ សស្សតន្តិ បវត្តោ វាទោ ឯកច្ចសស្សតោ, តន្និ និយុត្តា ឯកច្ចសស្សតិកា។ “អន្តវា, អនន្តវា, អន្តានន្តវា, នេវន្តវា នានន្តវា”តិ ឯវំ អន្តានន្តំ អារព្ភ បវត្តា ចត្តារោ វាទា អន្តានន្តា, តេសុ និយុត្តា អន្តានន្តិកា។ ន មរតិ ន ឧបច្ឆិជ្ជតីតិ អមរា, ឯវន្តិបិ មេ នោ, តថាតិបិ មេ នោតិអាទិកា (ទី. និ. ១.៩១) បវត្តា ទិដ្ឋិ ចេវ វាចា ច, តស្សា វិក្ខេបោ ឯតេសន្តិ អមរាវិក្ខេបិកា។ អថ វា អមរា នាម មច្ឆជាតិ ទុគ្គហា ហោតិ, តស្សា អមរាយ វិយ វិក្ខេបោ ឯតេសន្តិ អមរាវិក្ខេបិកា។ អធិច្ច យទិច្ឆកំ យំ កិញ្ចិ ការណំ អនបេក្ខិត្វា សមុប្បន្នោ អត្តា ច លោកោ ចាតិ វាទេ និយុត្តា អធិច្ចសមុប្បន្និកា។ សញ្ញី អត្តាតិ វាទោ យេសន្តេ សញ្ញីវាទា។ ឯវំ អសញ្ញីវាទា នេវសញ្ញីនាសញ្ញីវាទាតិ ឯត្ថាបិ។ “កាយស្ស ភេទា

សត្តោ ឧច្ឆិជ្ជតី"តិ (ទី. និ. ១.៨៤-៨៩) ឯវំ ឧច្ឆេទំ វទន្តីតិ ឧច្ឆេទវាទា. ទិដ្ឋធម្មោតិ បច្ចក្ខោ យថាសកំ អត្តភាវោ, តស្មិំយេវ យថាកាមំ បញ្ចកាមគុណបរិភោគេន និព្វានំ ទុក្ខូបសមំ វទន្តីតិ ទិដ្ឋធម្មនិព្វានវាទា. វិភជិត្វា វាទោ ឯតស្សាតិ វិភជ្ជវាទី, ភគវា. សព្វំ ឯកំសេន អវត្វា យថាធម្មំ វិភជិត្វា និជ្ជដំ និគ្គុម្ពំ កត្វា យថា ទិដ្ឋិសន្ទេហាទយោ វិគច្ឆន្តិ, សម្មុតិបរមត្ថា ច ធម្មា អសង្ករា បដិភន្តិ, ឯវំ ឯកន្តវិភជនសីលោតិ វុត្តំ ហោតិ. បរប្បវាទំ មទ្ទមានោតិ តស្មិំ កាលេ ឧប្បន្នំ, អាយតិំ ឧប្បជ្ជនកញ្ច សព្វំ បរវាទំ កថាវត្ថុមាតិកាវិវរណមុខេន និម្មទ្ទនំ ករោន្តោតិ អត្ថោ.

តតិយសង្គីតិកថាវណ្ណនានយោ និដ្ឋិតោ.

អាចរិយបរម្បរកថាវណ្ណនា

កេនាភតន្តិ ឥទំ បដិញ្ញាវិស្សជ្ជេន្តេន ជម្ពុទីបេ តាវ យាវ តតិយសង្គីតិ, តាវ ទស្សេត្វា ឥទានិ សីហឡទីបេ អាចរិយបរម្បរំ ទស្សេន្តោ តតិយសង្គហតោ បន ឧទ្ធន្តិអាទិ អារទ្ធ. ឥមំ ទីបន្តិ តម្ពបណ្ណិទីបំ. តស្មិំ ទីបេ និសីទិត្វា អាចរិយេន អដ្ឋកថាយ កតត្តា "ឥមំ ទីប"ន្តិ វុត្តំ. កញ្ចិ កាលន្តិ អច្ចន្តសំយោគេ ឧបយោគវចនំ, កិញ្ចិ កាលេតិ អត្ថោ. បោរាណាតិ សីហឡទីបេ សីហឡអដ្ឋកថាការកា. ភទ្ទនាមោតិ ភទ្ទសាលត្ថេរោ. អាគុំ បាបំ ន ករោន្តីតិ នាគា. វិនយបិដកំ វាចយិំសូតិ សម្ពន្ធោ. តម្ពបណ្ណិយាតិ ភុម្មវចនំ. និកាយេ បញ្ចាតិ វិនយាភិធម្មេហិ វិសុំ គហិតត្តា តព្ពិនិមុត្តា បញ្ច និកាយា គហេតព្វា. បករណេតិ អភិធម្មបករណេ វាចេសុន្តិ យោជនា. តីហិ បិដកានិ ឥកតានិ អស្សាតិ "តេបិដកោ"តិ វត្តព្វេ "តិបេដកោ"តិ លក្ខណានុរូបត្តំ វុត្តំ. តារករាជាតិ ចន្ទិមា. បុប្ផនាមោតិ ឯត្ថ មហាបទុមត្ថេរោ សុមនត្ថេរោ ច នាមត្តាតិ ទ្វិន្នំ "បុប្ផនាមោ"តិ វុត្តំ.

វនវាសិន្តិ វនវាសីរដ្ឋំ. ករកវស្សន្តិ ហិមបាតកវស្សំ, ករកធារាសទិសំ វា វស្សំ. ហរាបេត្វាតិ ឧទកោឃេន ហរាបេត្វា. ភិក្ខុភិក្ខុបដច្ឆេទោតិ សព្វេន ភិក្ខុ រេក្កេន ភិក្ខុ បដំ ធារណោ. កណ្ហាតិ ហុណ្ឌោ. ហត្ថំ អសហមានោតិ ថេរស្ស អាតុការំ បដិច្ច អត្ថោ. ឧប្បន្នំ បរេសំ គុណមក្ខលក្ខណំ មក្ខំ តថា បវត្តំ កោធំ អសហមានោ. អសនិយោ ផលន្តីតិ គជ្ជន្តា បតន្តិ. យេ យេ ភយភេរវំ ជនេតុំ បដិពលោ ន អស្ស ន ភវេយ្យាតិ យោជនា. អញ្ញាតន្តិ ឯកំសេន. កស្មីរគន្ធារាតិ កស្មីរគន្ធាររដ្ឋវាសិនោ. ឥសិវាតបដិវាតាតិ ភិក្ខូនំ ចីវរចលនកាយចលនេហិ សញ្ជនិតវាតេហិ បរិតោ សមន្តតោ ពីជយមានា អហេសុំ. ធម្មចក្ខុន្តិ ហេដ្ឋាមគ្គត្តយេ ញាណំ. អនមតគ្គិយន្តិ អនមតគ្គសំយុត្តំ (សំ. និ. ២.១២៤ អាទយោ). សមធិកានីតិ សាធិកានិ. បញ្ច រដ្ឋានីតិ បញ្ច ចិនរដ្ឋានិ. វេគសាតិ វេគេន. សមន្តតោ រក្ខំ ឋបេសីតិ តេសំ អប្បវេសនត្ថាយ អធិដ្ឋានវសេន រក្ខំ ឋបេសិ. អឌ្ឍុឌ្ឍានិ សហស្សានីតិ អឌ្ឍេន ចតុត្ថានិ អឌ្ឍុឌ្ឍានិ, អតិរេកបញ្ចាសតានិ តីណិ សហស្សានីតិ អត្ថោ. ទិយឌ្ឍសហស្សន្តិ អឌ្ឍេន ទុតិយំ ទិយឌ្ឍំ, អតិរេកបញ្ចាសតិកំ សហស្សន្តិ អត្ថោ. និទ្ធមេត្វាតិ បលិបេត្វា.

រាជគហនគរបរិវត្តកោតិ រាជគហនគរំ បរិវត្តិត្វា តតោ ពហិ តំ បទក្ខិណំ កត្វា គតមគ្គេន, គមនេន វា. អារោហបតីតិ

បដិបាទេសិ. បញ្ញត្តាតិ អាការំ បក្ខិត្វា. ភត្តុទេយតិ ទេតិយកិរិយាហ. បុរទេតាតិ បរិតិតសិរាការេក. បុរេសដ្ឋស្សាតិ សេដ្ឋស្ស អត្រាឆបុរស្ស. សិលក្ខងមិម្ហិ ឧចិតាយកេ បដ្ឋតក្ខេដ. សីហកុមារស្ស បុតេ្តាតិ ឧត្ត “កលិង្គរាជធីតុ កុច្ឆិម្ហិ សីហស្ស ជាតោ សីហកុមារោ”តិ ចេត្តិ. ដេដ្ឋមារស្ស បុណ្ណមិយំ ដេដ្ឋភក្ខត្តំ ចា មូលភក្ខត្តំ ចា ហោតីតិ អាហ “ដេដ្ឋមូលភក្ខត្តំ ភាយ ហោតី”តិ. មិកាត់ ចាភទេតា ហិសភទេតា ពាលភទេតា មិកចំ, មិកចិន្តភកិញ្ចអា. ទោហិតមិកទ្វបត្តិ កោកណ្ណមិកទេចសំ. ទេឆមង្គិបាយាណាតិ ទេឆបទេតាសបាយាណា. ឧកា លតាមង្គិ ភាយាតិ ឧកា ទេដតមឃា កញ្ចភលតាយ បដិមល្លិតត្តា ឧចំ លទ្ធភាយា. បុប្ផមង្គិមំ គិលិនីគិ បុប្ផាគិ, សកុណមង្គិមំ ភាភប្បការា មិកបក្ខិភោ ចិចិត្តកម្មកតា ចិឃ ពាឃគ្គិតិ ដដ្ឋំ. ទាដកកុឆកណ្ឌាគីតិ ទាជាទេហាត្តុមកណ្ឌាគិ. សត្តគិ ឥក្ខិណាចដិ អកិសេកសង្ខំ. ចទ្ធមាភត្តិ អលង្ការទុណ្ណំ, “ភហាភទុណ្ណ”ត្តិ កោចិ. ចដំសកត្តិ កណ្ណបិឡអត្ថំ ចដំសកត្តិ ចុត្តំ ហោតិ. ភគ្គិឃាចដ្ឋគ្គិ ភគ្គិឃាចដបុប្ផាការេភ មក្ខលត្តំ សុចណ្ណភ កតំ. កញ្ញាគ្គិ លត្តិមកុមារិ. ហត្តុបុដ្ឋាភគ្គិ បីតចណ្ណំ មហល្លហត្តុបុដ្ឋាភចត្តំ អទ្រុលចណ្ណមត្តិកគ្គិ ភាកកចភសមុទ្ទ. ចត្តកោដិកគ្គិ ចត្តមុកមេច. ភាកយាហដគ្គិ ភាកេហិ អាហដំ. អមទេតាសឆគ្គិ ឧចំភាមិកា កុញ្ញត្តកជាតិ. អមតសឹសកិច្ចត្តា ឧចំ ចុច្ចតិ. ក្ខមត្តុទេណសទ្ធេបភាតិ ក្ខមត្តុទេណាការេភ ឋប្បាតបដិចកាតិ គិមិត្តបដិចកា. អសំ កច្ចាមាតិ “បុរស្ស អច្ចាសភត្តា សារុប្បំ ភ ហោតី”តិ បដិក្ខិបទេត្តា អាហ. អទ្ធភចមាភំ បិលាសហស្សាភគ្គិ (អ. ភិ. ៩.៤៦) បច្ចាសតាធិកាភំ អដ្ឋភំ បិលាសហស្សាភំ. អប្បមាឥសុត្តគ្គិ អដ្ឋុត្តុទេគិការេឃ មហាអប្បមាឥសុត្តំ, ទាជោចាឥសុត្តគ្គិ ចុត្តំ ហោតិ.

មហច្ចាតិ មហតា. ឋបសង្ខមទេត្តាតិ អតិចិឃ កិលត្តទុបេបិ ហុត្វា ឋបសង្គមីតិ អត្ថោ. ពុម្មព្រោភគត្តត្តិ សម្ពុទ្ធោ. បច្ចាបណ្ណាសាឃាតិ ឧត្ត “ចតុបញ្ញាសាឃាតិ ចត្តញ្ញំ ឧចភ្យោសតិ ឋបរិ ចុច្ចមាភំ ច្ចាសដ្ឋិ អទហត្តោតិ ចចភំ សមេតី”តិ សារត្ថទីបនីមំ (សារត្ថ. ឌី. ១. អាចរិយបទេមុទេកធាចណ្ណភា) ចុត្តំ. ឥសភាតិកសមាកុលត្តិ មុដសិចស្ស បុត្តេហិ ទេតចាភំបិមតិស្សាឌីហិ ឥសហិ ភាតិកេហិ សមាកិណ្ណំ. ចិទេរិដ្ឋោ សម្មាសម្ពុទ្ធោតិ ឆាតុមោ សត្ថាឃាហ. សត្ថាតាញ្ញអាចចេទេតិ សត្ថាតិ តុរិយកណ្ឌាគិ, តំសហចរិតេ ចា ចាឥកេ. ឋបដ្ឋាទេបត្វាតិ ឋបហារការាបភចេសភ សត្តិបរិទេតត្វា. ចទ្ធមាភកច្ចាឃាឃាតិ បច្ចាភត្តំ ទេបាក្ខរេចស្សត្តិ ទេបាក្ខរបត្តេ ចិឃ អទេតាមិតុការាភំ ឋបរិ អទេតទេមត្វា បចត្តភកចស្សំ. មហាចីទេរាតិ សត្ថុទេចាហាទេភ ឆាតុ ឧច ចុត្តា. បត្ថមឃិសាកិមុទេលាច ហុត្វា អបសក្កទេត្តាតិ ឧត្ត បុរត្វាកិមុទេលា ធិទេតាច បិដ្ឋិទេតា អបសក្កទេភភ បត្ថមឃិសាឃ កច្ឆទេត្តា តាធិទេសាបសង្កមត់ សត្ថាឃ “បត្ថមឃិសាកិមុទេលា”តិ ចុទេត្តា. “មទេហដចត្ត ភាយ ឧចំភាយគំ ទេចដ្ឋាភ”ត្តិ ចេត្តិ.

បឌ្ឍរកោភាតិ អមនុស្សសមដ្ឋាបិទេតភ បឌ្ឍរកទេរាកេភ. ទេចទេចាតិ មេឃោ. អត្ថប្បចេច្ឆិតិ ចិមុច្ចិ. ចិចាទេកា ហោតីតិ ឧត្ត កិរិយាកាលមទេបក្ខិត្វា ចត្តមាភប្បមោគោ ឥដ្ឋទេដ្ឋា. ឧចំ ព្រាជិសេសុ សត្តត្វ. តទេចត្តិ ផាភំ តិដ្ឋតីតិ សត្តទេត្ថា. “ឈត្តំ ចណ្ណាភំ សត្តត្តមុតាភំ ទំសិយោ ចា”តិ អញ្ញាហទិតត្តំ, “ឈត្តំ ចណ្ណាភំ ឋភកធារា ចា”តិ ឧចមេច្ត សត្តត្តំ ចេត្តិ. បរិគិត្តទេតាបិ ភកចតិ តស្សាត្រការេចភ ឧចទ្ទបំ បាដិហារិមំ អទេហាសិ ឧចាតិ ឥទេស្សតំ ឧចំ អធិគ្គិមាតិអាធិកាឆមាហ. ទក្ខ កទេរាទេត្តាតិ អត្តភា ឋបិទេមភ បលិបិតាភំ មក្ខាភំ បុភ អប្បចិសភត្វាឃ បរិត្តាភំ កទេរាទេត្តា. អាចិជ្ជីតិ បរិមាមិ.

រទេញ្ញាកាតាតិ រទេញ្ញា កតិដ្ឋកាតា. អត្ថឡអារេចឹ ភាយ រទេញ្ញា ដេដ្ឋកាតុ ជាឃា. សទេសទំសិជាលចិស្សជ្ជភកោភាតិ សិតិទ្ធតាឃ ទេសចត្តំ

ឬជចត្តិ ទំសិឌាលិ ចិស្សុទ្ទេត្តត ឲ្យកិចទេសត អកាយាសីតិ សព្វេត្ថា អបេស្សីតិ លេខសាសត់ បតិដ្ឋានបេសិ ឧកិក្ខតីតិ អបេក្ខតិ បទេត្តតិ

ការិយត្តិ កន្ទំ, អតតិក្កយតិយត្តិ អត្ថោ យំ បដិយាតេតីតិ យំ ឧកិក្ខតិ កយ្យោរចណ្ណត្តិ វេទ្ធា បកតិស្សចណ្ណការចណ្ណ តិហត្ថចិក្ខយត្តិ

តិហត្ថចិត្តាទំ សកលជ្យាតិបរទ្ធេតាតិ ឲ្យត្ថ វេទ្ធា ព្វាកត្តិ វិទ្ធំ, សកលជ្យាតិបតោ ឧប្បជ្ជតកអារយោ ខេច អាឈាខេយា ខ, តេត

ប្ឋជេយីតិ អត្ថោ, ត សកលបឆចិបិសាខាកិចត្តតា តស្ស សត្តាហំ ខេយីតិអាកិតា កាលបរិច្ឆេទំ កត្វា ខាត់ អឃុត្តត្តា ឲ្យចញ្ញាខេត្តា

តាចកាលិក់ ខេតិ តាយ ចត្តបរិច្ឆាកលក្ខណត្តា ខាតស្ស, បឆចាកិចត្តបរិច្ឆាវេកត ខ ប្ឋត កហលស្ស អឃុត្តត្តា តិយបិតការេល បត

អាឃាខេយា បរិច្ឆត្តា ឲ្យចាតិ តទោ បទំ អបរិច្ឆត្តត្តា កទេហ់ ចដ្ឋតិ តប្ចា ចុត្តតយេតត្ថ ព្វាតោ បរយុំ អាឃាកិខាតចវសតេច

វទ្ធខាត់ ខេចិតត្ថា ប្ឋប្បាឝអកា ហុត្វាតិ កោតតិកបិវេទហក្ខរា ចិយ ឧកបុប្បាឝអកាការា ហុត្វា កចក្ខដាលសកិសត្តិ កាចតបុំបក់,

ចាតបិតេស្ស ខាលិកាវេត ឆបិតភារុបជសកិសត្តិ អត្ថោ, កចក្ខេត ខ ស្សុត្តាកិយឃាវេលត ខ សកិសត្តិ ចា អត្ថោ

ខេចព្វត្តកិយោតិ ឲ្យត្ថ ខេខេចាតិ ខេយឈោ, តស្ស អច្ឆស្សក្ខតាឃ អាកាសបិច លាឃយាតស្ស អតិបិត្តាកដ្ឋិត់ ខេចព្វត្តកិ តាយ, ឃំ

“អាកាសព្វត្តកិ”តិបិ ចខត្តិ ឋលិស្សុតិ ឆតិស្សុ បទ្ធាតាត់តខេច្ឆហិតិ បឆចិកេយ្យត ព្វតោ ចិតោ ខ កយត្តាត់ បទ្ធាតាត់ តខេច្ឆហិ ចិយព្វខាតា

ឃក្ខា “ហិ”ត្តិសទ្ធំ តិច្ឆានេត្តិតិ អាហ “ឃក្ខាត់ ហិក្កានេហិ”តិ សកសកបជិការេតហិតិ អត្តតោ អត្តតោ សិប្បកោសល្លេហិ អកិសេក់ ខត្វាតិ

អតោតត្តខេហាខេកត អកិសេក់ ខត្វា

ខេចតាក្បលិតិតិ យហានោឌំ បរិចានេត្វា ចិតតាកយក្ខាកិខេចតាក្បលិតិ ខត្វាតិ សព្វេត្ថា កោបករាជកបុំតោ តចា “តន្ធា”តិ ចខត្តិ

ព្វបិតា បរិចានេតាតិ សហេត្ថ ករលាចចត់, ព្វបិតា បរិចានេត សហាតិ អត្ថោ តាយលិត្តិត្តិ ឲ្យចិតាយក់ សបុដ្ឋតីទេ បដ្ឋត់ ព្វខយស្ស

តតិយត្តិ ស្សចណ្ណកដ្ឋហេ បតិដ្ឋិតសាតានោឌិយា វទ្ធសបុជាត់ សត្តាយ ចុត្តំ តទោ បត ប្ឋទ្ធ ឲ្យកចាទំ វទ្ធសបុជាត់ អដ្ឋិត្តាយ សាតាយ

យហានោឌិយា ឲ្យច កត់, តេត សដ្ឋិ ចត្បក្ខត្តិ រាជា វទ្ធេត ប្ឋជេសិ វទ្ធេត ប្ឋខិតកិចទេស្ស កិទ សកលតិបតោ ឧប្បត្តិ អាឃំ កទេហត្វា

យហានោឌិយេច ប្ឋជេសិ

បឆយបិដិបឆកិចទេសតិ ស្សក្ខបក្ខបិដិបឆកិចទេសា តតិញ្ញាកព្ភក្ខបិដិបឆកិចសំ អបេក្ខិត្វា “បឆយបិដិបឆកិចស”ត្តិ ចុត្តំ, ព្វខច្ចា តស្មិ

តព្វបណ្ណិតិប ចេចាហាទំ កទេហត្វា ចុត្តំ, ព្វឆ បត ប្ឋណ្ណយិតោ បដ្ឋាឃ ឃាច អបរា ប្ឋណ្ណយិ, តាច ឲ្យកោ យាវេសាតិ ចេចាហាវោ តប្ចា

ព្វបិតា ចេចាហាវេត “ចុតិយបិដិបឆកិចទេស”តិ ចតត្ថា សិឃា កព្ភក្ខបិដិបឆស្ស ព្វឆ បឆយបិដិបឆត្តា កច្ឆតិ ចតវេតិ ឲ្យត្ថ អវេតិ

លេខខ សយត្តាយោជតត្តិ អច្ឆត្តសំយោកេ ឧបយោកចចត់, យោជតប្បយាលោ បខេស សត្តត្តាតិ អត្ថោ ស្សបណ្ណុទ្ទបតាតិ យហានោឌំ

តលក្ខានេត កទេហត្វា តាកកចត់ តេត្យកាយាតិ តាករាជក្បលិតិ ព្វដ្ឋិយា កហិតេត កន្ទុអន្ទុបេត សត្តានេសតិ តំ ចិក្ខតិ បស្សិត្វាតិ

ខេចតាតិហិ កតិយាត់ ប្ឋខាយហត្ថ, យហានោឌិយា ខ អាត្យកាចយហត្ថ ចិត្វា សឃយុំ តចា ប្ឋជេត្យកាយា ខេចទិ ឃាចិត្វាតិ យោជតា

សយុដ្ឋសាលចត្ថុស្សិត្តិ ឃស្មិ បខេស ខត្វា រាជា សយុជ្ជេ អាកច្ឆត្តិ នោឌំ ខេចាត្យការចេត អដ្ឋស, ឃត្ថ ខ បច្ឆា សយុដ្ឋស្ស ចិដ្ឋដ្ឋានត្តិ

បការសត់ សយុដ្ឋសាលំ តាយ សាលំ អកំស្ស, តស្មិ សយុដ្ឋសាលិយ ចត្ថុត្ថេត បខេសំ ខេចវស្សាតិ យហាយហិត្តទ្ធេវស្ស ប្ឋប្បអក្ខិយាតិតិ

ក្បដិការសកិសាតិ ប្ឋប្បចេតិយាតិ អាកតោ ចតវេតិ ឲ្យត្ថ អវេតិ បវេយាខំ អដ្ឋហិ អយច្ចក្បលេហិ អដ្ឋហិ ទ្រាហ្មណក្បលេហិ ចាតិ

សោត្យអសហិ ឌាតិសយ្យត្តក្បលហិ៑ ទន្ធ ចិចាទរសឹតិ ទន្ធ ចិចាទរត្បំ ចិឃ្យខ្ជេសិ៑ ទាឌចត្បន្ធ្វារកោដ្ឋពដ្ឋាតេតិ ទាឌ្យឃ្យាតឃ្យ ន្ធ្វារកោដ្ឋពដ្ឋាតេ៑ អត្បុប្ពុត្ថចិបឃ្យតត្តិ ន្តយត្ថឃាឌិអត្បុប្ពុត្ថចិបឃ្យត៑ "សហ ទៅឆិបតិដ្ឋាតេតា"តិ ពរលចឌតេត ចត្តុទត្ថ ចិកត្តិបរិលាយេត "សហ ទៅឆិបតិដ្ឋាតា"តិ តិឃ្យក្កចចតំ ពតំ៑ សតិ ហិ សហសត្ថប្បយោគោ ពរលចឌតេតេច កចិតត្ថំ៑ គឃ្យិឃ្យតិ បត្ថាឃិឃ្យ៑ យហាអាសតដ្ឋាតេតិ បុត្ថបទឃ្យ យហាឆិលិសតេត បតិដ្ឋិតដ្ឋាតេ៑ ប្បុខេត្វា ចត្តិតិ អាកាយិតំ យហាចេតិឃំ ចត្តិ៑ បុរិទេ បត យហាចិហារដ្ឋាតេ ប្បុឌាយត្តុឃ្យច ពតត្តា អតាពតេ សង្ឈឃ្យបិ តចកតា អចត្តិតត្ថតា ច បកាសិតាតិ ចេឌិតត្ថា៑ អតាពតេ បត យេទត្តឃ្យាឌិត្បុត្ថា បទ្ធពត្បុត្ថា ច ត្បុត្ថកាចក្កលាំ ន្តិឃ្យ ចត្តិតត្ថាច សកាចេត ចិសិដ្ឋបុក្កលត្តាតិ ពតេហតត្ថំ៑

យហាអរិដ្ឋោតិ បញ្ចាបត្ថាសាយ កាត្បពហិ សត្តិ ចេតិឃពិរិយិប្បត្ថឌិតំ សត្ថាយ ត្បុត្តំ៑ យេលចណ្ឌាកឃអយត្វឃ្យ បរិចេលដ្ឋាតេតិ យេលចណ្ឌអកឃឃ្យ ទត្ថា អយច្ចេត ពត្តត្ថឃ្យ បរិចេលឃ្យ ចត្តុត្វតា ជាតេ៑ យក្កលតិយិត្តកាចេត អាពាសេ សយុប្បតេត្ថា យតោហទសទ្ធា អាពាសឃ្យ ទទចា ចិឃ តោហាតឹតិ ត្បុត្ត "អាកាសំ យហាចិទចំ ទថី"តិ៑ ត ហិ អាពាសេសា តាយ ពោឌិ ឆយេ្ពា អត្តិ, យោ សត្ថិ សយុដ្ឋាបេឃ្យ, អាកាសពទិតាត្បចិសេសយុដ្ឋិតោច សោ សទ្ធាតិ ពតេហតត្ថា៑ បធយពត្តិពបចារលាឌិចទេ...ទប... ចិតឃបិដពំ បកាសេសឹតិ ត្ថាចំ ចិតឃំ ចាទចត្បំ អារទ្ធឌិចចំ សត្ថាយ ត្បុត្តំ៑ អត្បុសិដ្ឋិពរាតត្តិ អត្បុសាសតិពរាតំ៑ រាឌិតោតិ ន្តបយោគត្វ សាយិចចតំ, ខេចាតំបិឃតិឃ្យរាឌាតត្តិ អត្វោ៑ អត្ថាបឹតិ យហិត្ថាឌីហិ អដ្ឋ សដ្ឋិយហាឆទទហិ អត្ថាបិ, តោសំ សត្វំ គឃ្យតោ្ថា អាហ តោសំ ឆទាតត្តិអាឌិ៑ តត្វ តោសំ ឆទាតំ អត្តចាសិកាតិ យហិត្ថត្តុរាឌីតំ អដ្ឋ សដ្ឋិយហាឆទាតំ អរិដ្ឋាគយោ អត្តចាសិកា ច យហាអរិដ្ឋតត្វឃ្យ អត្តចាសិកា តិឃ្យគត្តពាត្យអបុយតាគយោ ចាតិ យោខេតត្ថា៑ អត្តចាសិកាតំ អត្តចាសិកាតិ ន្តកយត្វ ត្បុត្តអត្តចាសិកាតំ អត្តចាសិកបទយ្យរា ចាតិ អត្វោ៑ បុត្ថ ត្បុត្តប្បការាតិ យហិត្ថា ត្ថាដ្ឋិយោ ន្តត្តិយោតិអាឌិកាឆាហិ (បរា៑ អដ្ឋ៑ ១៑ តតិយសត្ថិពិកឆា) បកាសិតា អាចរិយបទយ្យរា៑

ត បល្លរតឹតិ ត កត្យអតិ, ត បយ្យឃ្យតឹតិ អត្វោ៑ សតិកតិឆិតិយត្តេត្យតិ ឲត្វ សតឹតិ ន្តក្កហឆារហោ សតិ៑ ពតឹតិ សត្ថត្វចិកាកក្កហហោ ចាពាលំ៑ ឆិតឹតិ ន្តក្កហបរិហរលាឌីឃ្យ ចិទិឃំ៑ ក្បក្កច្ចហោត្យតិ "ពប្បតិ ត ពប្បតី"តិ ចិយំសក្បក្កច្ចការិឃ្យ៑ យាតាបិតដ្ឋាតិយោតិ ចត្វា តយេចត្បំ សយេត្វត្បំ អាហ តតាយត្តាហិតិអាឌិ៑ ចិតឃបរិយត្តិ តិឃ្យាយាតិ ចិតឃបិដពបរិយាប្បលាតំ តិឃ្យាយ៑ អត្តុតោ ឃឹលក្ខុទត្ថា ឃ្យក្បុទត្តាតិ លជ្ជិតោ ចិតឃឆារលាឃ្យ អលជ្ជិអត្ថាលាតាឌីហិ លហិ អាពាទហិ អាបត្តិយា អតាបជ្ជតតោ អត្តុតោ ឃឹលក្ខុទត្ថា លល្លាឌិឌោសចិទហិតោ ឃ្យក្បុទត្តា ឃ្យុទក្ខិតោ ហោតិ៑ ក្បក្កច្ចបកតាតត្តិ ពប្បិយាពប្បិយំ តិឃ្យាយ ន្តប្បទត្តេត ក្បក្កច្ចេត បកតាតំ ន្តបត្វាតំ អភិក្យាតំ យឆាចិតឃំ ក្បក្កច្ចំ ចិតោខេត្វា ឃ្យុត្តត្ត បតិដ្ឋាបទេត បដិសទលំ ហោតិ៑ ចិពតោ សារខោ កឃយេចឃ្យាតិ ចិសារខោ៑ "ឲចំ ពទចត្តឃ្យ ខោទសា ឲចំ ត ខោទសា"តិ ឌាត្វាច ពចតតោ តិក្ខយោច សង្ឈយខ្ញេចោហទតិ៑ បច្ចត្តិទេពតិ អត្តបច្ចត្តិទេព ចេច ចន្ថិបុត្តកាឌិសាឃតបច្ចត្តិទេព ច៑ សហឆយេតាតិ សពាទលោត ចចទេត សិក្ខាបចំ គឃ្យត្វា យឆា តេ អសទ្ធិំ បតិដ្ឋាបេត្យំ ត សក្កោតិ, ឲចំ ឃ្យុតក្កហិតំ ពត្វា តិក្កហ្យាតិ៑ សទ្ធិយដ្ឋិតិយាតិ បរិយត្តិបដិបត្តិបដិទេធសទ្ធាតឃ្យ តិចិឆឃ្យាបិ សទ្ធិយឃ្យ ថិតិយា, បចត្តិយាតិ អត្វោ៑

ចិតយោ សំចទត្វាយាតិអាឌីឃ្យ ចិតឃបរិយាប្បលាតំ ចិតយោ, ចិតឃបត្ថត្តិ ចា ពាយចឌីទ្ធ្វារសំចទត្វាយ៑ អចិប្បដិសាទរាតិ ពតាពតំ

ភិស្សាយ ចិប្បជិសារាការេចា សត្តាបាការេចា៑ ឋិរេយាឌ្ឍ ពទុណបីតិ៑ បីតិ ភាយ ពលចបីតិ៑ បស្សទ្ធីតិ កាយចិត្តបស្សទ្ធិ៑

យថាភូតញាណទស្សភត្តិ សប្បច្ចយភាយរូបបរិគ្គហោ៑ ភិព្ពិទាតិ ចិបស្សភា៑ ចិរាគោតិ អរិយមគ្គោ៑ ចិមុត្តីតិ អគ្គផល៌៑

ចិមុត្តិញាណទស្សភត្តិ បច្ចវេក្ខណញាណ៌៑ អភុបាទាតិ កិញ្ចិ ធម្មំ អភុបាទិយិត្វា បរិច្ឆិន្ទិត្វា៑ បរិភិព្ពានត្ថាយាតិ បច្ចវេក្ខណញាណ

អភុប្បន្នេ អត្តរា បរិភិព្ពានាការេចភ ឥបរិភិព្ពានត្ថាយាតិ បច្ចយវេត្តភ វុត្តំ អភត្តរាទិបច្ចយត្តា៑ ឯវភត្វា កថាតិ អយំ ចិភយកថា

ភាយ ឯវស្ស អភុបាទាបរិភិព្ពានស្ស អត្ថាយាតិ អត្ថោ៑ យត្តកាតិ ចិភយយត្តភាវេយច, កិញ្ចិ “ឯវំ ការិស្សាយ, ឯវំ ភ ការិស្សាយា”តិ

ចិភយបដិពទ្ធយត្តភា៑ ឧបភិសាតិ ឧបភិសីទតិ ឯត្ថ ផលត្តិ ឧបភិសា, ការណ៌៑ ចិភយោ សំវរត្ថាយាតិអាទិការណបរម្បរាបិ ឯវភត្វាតិ

អត្ថោ៑ សោតាវធានត្តិ ឥមិស្សា បរម្បរបច្ចយកថាយ អត្ថាភំ សមត្ថាយ សោតាវធានំ, តម្បិ ឯតមត្ថំ៑ យទិទត្តិ ភិបាតោ៑ យោ អយំ

ចតូហិ ឧបាទាភេហិ អភុបាទិយិត្វា ចិត្តស្ស អរហត្តមគ្គសង្ខាតោ, តប្ផលសង្ខាតោ ចា ចិមោក្ខោ, សោបិ ឯវភត្វាយ

អភុបាទាបរិភិព្ពានត្ថាយ៑ អថ ចា យោ អយំ កិញ្ចិ ធម្មំ អភុបាទាចិត្តស្ស ចិមោក្ខោ ចិមុច្ចនំ ចិគមោ បរិភិព្ពានំ ឯវភត្វា កថាតិ ឯវំ

ឧបសំហរណវសេភ យោជេតព្វំ ឆដ្ឋតិ មគ្គផលចិមោក្ខស្ស បុព្វេ វុត្តត្តា៑ អាវេណោកាតិ ឧគ្គហណាទិវសេភ បុភប្បុនំ អភិយោគោ៑

អាចរិយបរម្បរកថាចណ្ណភាភយោ ភិដ្ឋិតោ៑

ទុតិ សមត្តបាសាទិកាយ ចិភយដ្ឋកថាយ ចិមតិចិនោទភិយំ

ពាហិរភិទានកថាចណ្ណភាភយោ ភិដ្ឋិតោ៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ខេទខ្ចាកល្លចណ្ណតា

សេឃ្យមិឥត្តិ ពំ កពយំ, ពំ កឆត្តិ ចា អទេត្វា អតិឃយតិទេ្ខសចចតត្តិ អត្តទេតា អត្វំ សទ្ទេបត តិឃទេយត្វា តិទ្ខិសពិពិ តិឃយតិទេ្ខសេសា, ត តិឃយតិទេ្ខសេសា អតិឃយតិទេ្ខសេសា សេវាច ចុច្ចទេព អទេតភាពិ ចចតត្តិ អតិឃយតិទេ្ខសចចត ពស្សាពិ ទេពតាពិបឥស្ស បរិចិពទេក្កាពិ "កពទេយសាត់ ទេលា ញុទ្ធាត់ ភកចត្តាត់ (ញហូចទិយំ ត ចិទទ្ធិពិក់ អទេហាសិ"ពិអាឌិតា (បិទា ១ប័) បចទេត្វា បុទេទ្ធា ចា បន្ធា ចាពិ ទេពតាពិបឥទេពា ទេហទ្ធា ចុត្តបិទេជ ចា ក្ខបទិ ចក្ខយាតបិទេជ ចាពិ អទេត្វា អត្តទេពា សិទេទ្ធតាពិ សាយត្តិឃទេពា សិទេទ្ធត ពព្រិធំ យុលយត្តតិឥស្សតត្តិ ពស្សា ឃឆាចុត្តឃុត្តិឃា បរិឌឹបទេត ញ្ចធំ ក្ខបិឃយត្តតិឥស្សត់ យុល់ ក្ខាទំ ក្ខបិទេឃាពិ ហិ អត្តទេពា ឲក់

សយឃសទេ្ខា ឌិស្សពិពិ សឡ្ហទេទ្ធា អស្សាពិ សយឃសទ្ទស្ស សយចាទេឃា អទេត្វាពិ សឡ្ហទេទ្ធា កាលញ្ចា សយឃញ្ចា ក្ខបិឥាឃាពិ ឲត្ត ការទេលិ តាយ ក្ខបសក្ខយតស្ស ឃុត្តការទេលិ, សយទេឃា តាយ សទិទពលិឌិការលាសយចាទេឃា, ទេព ក្ខបិឥាឃ បឌិច្ចាពិ អទេត្វា លទេលាពិ ឌ្ខការទេសា ញុទ្ធប្បាឥាឥទេឃា ហិ យក្កញហូចទិឃស្ស ឌ្ខការទេសា ទេសា ឲច សយទេឃា ទេពទេតច "ឲទេកាចា"ពិ ចុត្តំ យហាសយទេឃាពិ យហាសឡ្ហទេហា បចតឡ្ហិត្តិ ចតសទេឡ្ហ សយទេឃាបិ ទេលា ទេព កទ្ខាលិពិ ឲត្ត សយទេឃាពិ សិក្ខបឥាចិលឈ្លូតស្ស ទេហតុ, ទេកា ទេសា? អត្តទេតា ចិប្បឌិបត្តិឃា ភកចទេពា ឌាតត់, ទេសា សយឃសក្ខទេពា ទេហតុ ពស្សា អប្បឌិចិទេទ្ធាពិ អទេត្វា ភកចាពិអាឌិ ពស្ស បឌិចិឡ្ហតាការឥស្សត់ ក្ខក្កហយាទេតាពិ កិញ្ចិ កិញ្ចិ ក្ខក្កទេហតុំ សយត្តពាឃ ក្ខក្កហយាទេតា, ស៊ុយតបទិឡ្ហាឌកទេស្សទេចពំ តាយំ សយធំ ឌិទ្ធិ បចឥត្តិ ឲត្វាពិ សយឃប្បចាឥទេកា, យល្លិកាឃ អាទាទេយា ទេស្វច ពិភ្ចកាឌិទសក្ខពាឃ ពិឡ្ហទុទុក្ខបត្តិឃា បរិក្ខិត្តត្តា "ពិភ្ចកាឌិទ"ត្តិ ច, ឲកាច តិចាសា សាលិ ឲត្វាពិ "ឲកសាលទេកា"ពិ ច ចុច្ចពិ អត្វាកិសយឃាពិ ឃឆាចុត្តស្ស ឌិទ្ធឆឡ្ហិកសយ្យទាឃិកស្ស អត្វស្ស ហិពស្ស បឌិលិកទេពា យាតាកិសយឃាពិ យាតប្បហាតា បឹញអតទេ្ខាពិ បឹញអត់ ពំសយក្កិទេតា ហិសត់, អចិប្បាទិកពាកាទល់, បឹញអតទេយច អទេត្វា បឹញអតទេ្ខា សត្តាទេបិពិ ចុក្ខចុក្ខពាឌិចទេសត សត្តាបត់ ចិបទិលាទេយាពិ ឌទាឃ យទទេលាត ចាពិ ក្ខិឆា ចិបទិលាទេយពឡ្ហពា អកិសទេយពទេឡ្ហា បឌិចិឡ្ហិញទេឡ្ហាពិ អកិសយទេឃា, សេវាច អកិសយឃទេ្ខា, បឹញអតាឌិត់

ឲត្ត ច ក្ខបសក្កាត់ ឌោពកយត្តត្តា សយឃសទ្ទស្ស អត្ត្វទ្ធាទេទបិ ទិសាបសទេក្កា អកិសយឃសទេ្ខា ក្ខទ្ធទេជិ ពត្វ សក្ខយចទេសត បច្ចឃាត់ ឋលុប្បាឥត់ បឌិ អឃត់ ឲកទេពា បចត្តិ ឲត្វាពិ សយទេឃា, សយចាទេឃា ចិចទ្ទបតិស្សឃសក្កទេយ សពិ ឲត្តិ ឲត្វ សត្តា បចត្តត្តិពិ សយទេឃា, លទេលា សទេយពិ ឲត្វ សក្ខពឆទេយ្ហា, សធំ ចា ឲពិ អាកច្ឆពិ ចិកច្ឆពិ ចាពិ សយទេឃា, ការទេលិ សទេយត្តិ អចឃចា ឲពស្ហិ, សធំ ចា ទេពស្វពិ សយទេឃា, សឡ្ហទេហា បច្ចឃត្តទសក្កទេយ ឲពិ អាកច្ឆពិ ឲពស្ហា ឋលត្តិ សយទេឃា, ទេហតុ សញ្ញាចទេសត ចិបល្លាសទេពា ឆទេយ្ហុ ឲពិ អកិតិចិសពិពិ សយទេឃា, ឌិទ្ធិ សឹបំ អឃត់ ក្ខបកយត់ សយទេឃា, បឌិលិទេកា សឡ្ហទេឆច សហិពាត់ ចាចាត់ អឃត់ ចិកទេយាពិ សយទេឃា, បហាត់ សឡ្ហទេឆច, សហិពាត់ ចា សច្ចាត់ អឃត់ ឌាតតត្តិ សយទេឃា, បឌិទេចទេឆា ឲចំ ពស្ហិ ពស្ហិ អទេត្វ សយឃសទ្ទស្ស បចត្តិ ទេចឌិពឡ្ហា

ឲត្ត ច សយឃសទ្ទស្ស សាយទេឡ្ហាត អទេតកត្វពា ចុត្តា ត ហិ ឲកស្ហិ អត្វចិទេសទេស ចត្តយាទេតា សទេ្ខា ពឥទេឡ្ហាបិ ចត្តពិ ពស្ហា អត្វា ចិឃ

ចិចិចាទកា នយឃនង្គាបិ កិត្ត ឲចាតិ កហេតព្ពា៑ ឲចំ នព្ពាត្ថ អត្ថ្ធានេនុ៑

ពត្ថ ពឆាតិ តេនុ នុត្តាកិឆយ្យេនុ ង្គបយោកហុ្យចនេតហិ៑ ព្ពឆាតិ ចិតយេ, អញ្ញាឆាតិ កនលចនេតត៑ អច្ចត្តរយចាតិ តិនត្តរយច៑ ការចា តាយ កិរិយា, កិរិយាឃ កិរិយត្តនុបលក្ខណំ ការចតការចលក្ខណំ, ឃឆា ង្គនេឃ នតិ ចនេគ្គ ឌារតា រាឌបុរេត្តាតិ៑ អឆិកនលចៀ្យចិអាឌិ អកិឆយ្យេ នយឃនង្គោ កាលនយ្ទហលលនយចាឃហេតុនញ្ញាតេនុ បញ្ញានុ អត្ថេនុ ចត្តាតិ, ត ចិតយេ ចិឃ កាលេ ឲច, តេនុ ច កាលនយ្ទហត្ថា ឆ្ថេ ពត្ថ ចុត្តាតំ ឋឃ្យាឌិឆយ្យាតំ អឆិកនលការចេត តិឌ្គិនិចំ ឃុត្តា៑ លលនយចាឃហេតុអត្ថា បត ពយោបិ អត្តតោ ការចេត ឋឃ្យាឌិតំ កាចឃ្យ ង្គបលក្ខលការចេត តិឌ្គិនិចំ ឃុត្តាតិ ចិកាចតយុលេត ឃឆាចុត្តយត្ថំ នយត្ថេចំ ចុត្តំ៑ ពត្ថ ឃន្តិចៀ្យ កាលេ, ឆយ្យនយ្ទហ ចា នយេឃ អឆិកនលក្ទតេ ក្យនលំ ង្គប្យត្តំ, ពន្តិញ្ញោច កាលេ, ឆយ្យនយ្ទហ ចា នយេឃ ឋឃ្យាឌយោ ហោត្តីតិ ឲចំ អឆិកនលត្ថយោឌតា, ឃន្តិ បត លេល, នយចាឃ ហេតុយិៀ្យចា នយេឃ នតិ ចិឌ្ឌយាតេ ក្យនលំ ង្គប្យត្តំ, ពន្តិញ្ញោច លលាឌិយិៀ្យនយឃបិ ចិឌ្ឌយាតេ ឋឃ្យាឌយោ ហោត្តីតិ ការចតការចលក្ខលត្ថយោឌតា ច ចេឌិតព្ពា៑

ហោតិចេត្តាតិ ឲត្ថ ឃឆាចុត្តអត្ថចិនយេ នក្កហកាឆា ហោតិ៑ អញ្ញត្រាតិ នុត្តាកិឆយ្យេនុ៑ អកិលិបយត្តកេឌាតិ ឆេនតាចិលិនតោ នង្គយត្តេតច កេឌា, ត អត្ថតោ៑

អចិនេនតាតិ នាយញ្ញោត៑ ព្ពរិយាបឆាតិអាឌិនុ ព្ពរិយាឃ នព្ពាទ្ធារិកកិរិយាឃ បឆា បចត្តតឌ្ធាតំ ពគ្គិតិយ្ត្តកយ្យឃ្យ អកាចាតិ ធាតាឌយោ ព្ពរិយាបឆា, នោច ចិហារោ៑ ព្រហ្មក្ទតា នេឌ្ឍក្ទតា បរហិតចិត្តាឌិចនប្យចត្តិតោ យេត្តាឌយោ ព្រហ្មចិហារោ តាយ៑ ពឌចនេនា បត យហក្កតា នព្ពាតិចរលចិកយតាឌិនិច្ឆត ឌោពតាឌិអត្ថេត ឌិព្ពាចិហារោ តាយ៑ ព្រហ្មចិហារការចេត ចិឃំ កហិតត្តា យេត្តាឌយោ ព្ពឆ អនក្កហិតា៑ អរិយាតយេច ចិហារោតិ ឋលនយាបត្តិយោ អរិយចិហារោ តាយ៑

នុក្ខាឌិយ្ទលេឃច យ្ទលនង្គឃ្យ តិនុញ្ញហកាចំ ឌឃ្យចំ អបនេត យ្ទលនង្គេត ចិនេនត្ថា "យ្ទលយ្ទលេ"តិ ចុត្តំ, ឃឆា ចុក្ខចុក្ខត្តិ (ចិក៑ អឌ្ឍ៑ ១៥០)៑ លេកាឌិតំ ឆោនយ្ទលិឌិចិត្តានាឆារលត្តា "អនាឆារលហេតុយឺ"តិ ចុត្តំ៑

ពត្ថ និឃាតិ ពត្ថ ចេរញ្ញាឃត្តិអាឌិនុ បឌេនុ កឃ្យចិ ចោឌតា និឃាតិ អត្ថោ៑ ង្គកឃឆា តិឌាតកិត្តតឃ្យ បត កិំ បយោឌតត្តិ? អាហ កោចរកាយតិឌឃ្យតត្តត្តិអាឌិ៑ ពត្ថ អឃ្យាតិ កកចតោ៑

កិលយោច កិលយឆា, អត្តតោ អត្តកាចឃ្យ កិលយឆា អត្តកិលយឆា, ពឃ្យ អត្ត អត្ត យោគកា បុតប្យតំ បចត្តតំ អត្តកិលយឆាត្តយោគកា៑ ចត្តកាយានយ្យេលល នុលេ នយ្យយោកចនេត លឹតា ឃុត្តា, កាយពឈ្យា , ចំនហចរិតេ កាយេ នុលេ ចា អារយ្យលក្ទតេ អល្លឹតា បចត្តតីតិ កាយនុលល្លិកា ពឈ្យា, ពឃ្យា កាយនុលល្លិកាឃ អត្ត អត្ត យោគកា កាយនុលល្លិកាត្តយោគកា៑ លេកេ និចឌ្ឍកាចត្តិ អាយិនោបកោកេត និចឌ្ឍិតកាចំ៑ ង្គប្យឌ្ឌយាតោ ពហុឌតហិតាឌិអត្ថោយេច ង្គប្យឌ្ឌតីតិ យោឌតា៑

ទិដ្ឋិសីលសាមញ្ញេន សំហតត្តា សង្ឃោតិ ឥមមត្ថំ វិភាវេន្តោ អាហ ទិដ្ឋីតិអាទិ។ ឯត្ថ ច “យាយំ ទិដ្ឋិ អរិយា និយ្យានិកា និយ្យាតិ តក្ករស្ស សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ, តថារូបាយ ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិសាមញ្ញគតោ វិហរតី”តិ (ទី. និ. ៣.៣២៤, ៣៥៦; ម. និ. ១.៤៩២; ៣.៥៤; អ. និ. ៦.១២; បរិ. ២៧៤) ឯវំ វុត្តាយ ទិដ្ឋិយា “យានិ តានិ សីលានិ អខណ្ឌានិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកានិ, តថារូបេសុ សីលេសុ សីលសាមញ្ញគតោ វិហរតី”តិ (ទី. និ. ៣.៣២៤, ៣៥៦; ម. និ. ១.៤៩២; ៣.៥៤; អ. និ. ៦.១២; បរិ. ២៧៤) ឯវំ វុត្តានញ្ច សីលានំ សាមញ្ញសង្ឃាតេន សង្ឃាតោ សង្ឃដិតោ សមណគណោ, តេនាតិ អត្ថោ។ “ទិដ្ឋិសីលសាមញ្ញសង្ឃាតសង្ឃាតោ”តិ វា បាឋេនេត្ថ ភវិតព្វំ, តស្ស ទិដ្ឋិសីលសាមញ្ញភូតេន សំហតេន សង្ឃាតោ សមណគណោ, តេនាតិ អត្ថោ។ ឯវញ្ហិ បាឋេ សង្គតោ អត្ថោ យុត្តតរោ ហោតិ។ អស្សាតិ មហតោ ភិក្ខុសង្ឃស្ស។

ញាយំ អណតីតិ ឯត្ថ ញាយ-សទ្ទេន វេទនា វុច្ចតិ, សោ មគ្គញាយកប្បវេសេន បិវិនោ។ តត្ថ ញាណវេទនាវេទនាយ នវោ វេទនា មគ្គោ, តេ ច បហោនា, ញាណេន បន សតិស្សិតា, តេន បហោនស្សេវ ករណំ។ មគ្គេ សញ្ញាយតីតិ ញាណវេទនាទិនោ មគ្គសត្ថេ សញ្ញាយតីតិ អត្ថោ។ ញាណវេទនាវេទនាយ ហិ ភត្តការិតព្វតាយ “មគ្គោ”តិ វុច្ចតិ។ “ញាយិតបិបត្តា ញាណោ, សមិតបិបត្តា សមណោ”តិ យថាវុត្តមត្ថយំ ឋានហេណដ្ឋេមេន វិភាវេតុំ វុត្តមេវត្តិអាទិ វុត្តំ។ “សមិតត្តា ហិ បាបានំ ‘សមណោ’តិ បវុច្ចតី”តិ ហិ ឥទំ វចនំ ករេត្វា “សមិតបិបត្តា ‘សមណោ’តិ វុច្ចតី”តិ វុត្តំ, ញាយិតបិបេបិតិ ឥទំ បន អញ្ញាតំ ការណាធានំ វុត្តវចនំ។ យថាវុត្តការណានិកតត្តិ យថាវុត្តការណានិកតំ។ សភិញ្ញេនាតិ សនោទនោ។

ពោត្តវេរេនាតិ ឯត្ថ កំ តាយតីតិ ពោត្តំ, ពោ-សទ្ទេន ចេត្ថ អភិនាតំ តុម្ហិ ច វុច្ចតិ។ តេនាហ បរិទិដ្ឋេញ្ញាតាតិ ពោតិបរិទិដ្ឋញ្ញានិតា តេនាហ បរិទិដ្ឋេញ្ញេន, បរិបាតិយាតិ អត្ថោ។ នវោ បនត្ថិ វេទញ្ញាយត្តិអាទិវចនំ។ ញាណប្បតាព្យាតត្ថេ ឧបយោគវចនត្តិ ញាណំ ញាណំ បការំ ភូតោ អាបន្នោតិ ញាណប្បភូតោ, តស្ស អាព្យានំ ញាណប្បភូតាព្យានំ, សោវ យថត្ថោ ញាណប្បភូតាព្យានត្ថោ។ អថ វា “ញាណំ ឯវំបការោ ភូតោ ឧទេតា”តិ ឯវំ គមនត្ថោ ញាណប្បភូតាព្យានត្ថោ, តស្មិំ ឧបយោគវចនន្តិ អត្ថោ។ ឯត្ថ ច អត្ថភូតោតិ ឯត្ថ អភិ-សទ្ទោ ញាណប្បភូតាព្យានត្ថទោតនោ អភិភវិត្វា ភូតភ្ញកការស្ស ទីបនតោ, តេន យោគតោ តំ តោ បន ភវត្តិ ពោតមត្តិ ញាណំ ឧបយោគវចនំ សាមិអត្ថេបិ សមានេ ញាណប្បភូតាព្យានទីបនតោ “ញាណប្បភូតាព្យានត្ថេ”តិ វុត្តំ, តេនេវាហ “តស្ស តោ បន ភវតោ ពោតមស្សាតិ អត្ថោ”តិ។

ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – យថា សាធុ ទេវទេវត្តា មាតរមភីតិ ឯត្ថ អភិសទ្ទយោគតោ ញាណប្បភូតាព្យានេ ឧបយោគវចនំ កតំ, ឯវមិធាបិ តំ តោ បន ភវតោ ពោតមំ អភិ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ ឧគ្គតោតិ អភិសទ្ទយោគតោ ញាណប្បភូតាព្យានេ ឧបយោគវចនត្តិ។ សាធុ ទេវទេវត្តា មាតរមភីតិ ឯត្ថ ហិ “ទេវទេវត្តា មាតរមភិ មាតរិ វិសយេ មាតុយា វា សាធូ”តិ ឯវំ អធិករណត្ថេ វា សាមិអត្ថេ វា ភុម្មវចនស្ស សាមិវចនស្ស វា បសង្គេ ញាណប្បភូតាព្យានត្ថទោតកេន អភិសទ្ទេន យោគេ ឧបយោគវចនំ កតំ, យថា តេត្ថ ទេវទេវត្តា មាតុវិសយេ មាតុសម្ពន្ធី វា សោ វុត្តប្បការប្បវត្តោតិ អត្ថោ វិញ្ញាយតិ, ឯវមិធាបិ ភវតោ ពោតមស្ស សម្ពន្ធី កិត្តិសទ្ទោ

អព្ភុគ្គតោ អភិកចិត្វា វុក្កុយតបការប្បវត្តាតិ អឃយវត្វា ចិណ្ណាឃតិ៑ តត្ថ ហិ ឥឆចឆត្តក្កហណំ ចិឃ ព្ពឆ កិត្តិសទ្ទក្កហណំ, តត្ថ យាតទត្តិ ចឆតំ ចិឃ ព្ពឆ តំ ឥលា បត កចត្តំ ឥកាតយត្តិ ចឆតំ, តត្ថ សាស្សទ្ទក្កហណំ ចិឃ ព្ពឆ វុក្កុតសទ្ទក្កហណំ ឥចឌិតព្ពំ៑ កិត្តិសឥទ្ទាតិ កិត្តិក្នុឥតា សឥទ្ទា, ត ឥកាចឥលាិតិ ឌឃ្យ្សតត្ថំ ចិឥសឃិតត្តិ អាហ "កិត្តិ ឲចា"តិ៑ តឥតា កិត្តិតិ ឆ្យតិ, តឃ្យា បកាឥសកា សឥទ្ទា កិត្តិសឥទ្ទាតិ ឌឥឃ្យតំ "ឆ្យតិឥឈាឥសា ចា"តិ ចុត្តំ៑

ឥសា កកចាតិ ឲត្ថ ឥសាតិ បឃិទ្ធិឃំ, ឥឃា ឥសា ឥបត្តិស បិទយិឥឃា ប្អូឥទត្វា សព្ពកិឥលឥឃ កឌ្ឍិត្វា ឌឃឃហឃ្យិឥលិកឆាត្យំ កឥប្បឥទ្ធា អត្យត្តទំ សប្ពាសឥព្ពាឆិ អភិសព្ពុឥទ្ធា, ឥសា ឥលិឥក អតិបិកឥដិតិ "ឥសា កកចា"តិ ចុត្តំ៑ កកចាតិ ច ព្ពឆំ សត្ថ តាយកិត្តតំ, ត ក្យលកិត្តតំ៑ បទឥតា បត កកចាតិ ក្យលកិត្តតឥបច៑ ព្ពយិតា ច ព្ពយិតា ចាតិ ឲឥតត អទហត្តិអាឌិបឌាតំ បឥច្ចកំ អឥតកក្យលាកាំ បដិច្ច បចត្តកាចំ ឌឥឃ្យតិ៑

ឃុចិទ្ធុទចិទ្ធុឥទតិ ត្ថឹហិ សឥទ្ទហិ អតិចិឃ ទ្ធុឥទតិ ឌឥឃ្យតិ, ឃុចិទ្ធុទតា ឲច ហិ ចិទ្ធុទតា៑ សចាសតាតំ កិឥលសាតំ ចិទ្ធិឃិតត្តាតិ ព្ពយិតា បឥច្ចកព្ពុទ្ធាឌិហិ អសាឆាទណំ កកចឥតា អទហត្តត្តិ ឌឥឃ្យតិ ឥតឃំ ចាសតាឃ អប្បហឹតត្វា, ចាសតា ច តាយ តិក្កិឥលឃ្យាបិ សកលឥកាឃ្យាតចឥពិឆាឌិក្ខទត្តឃប្បឥយាកចិក្យលតាឥហត្យក្នុឥតា កិឥលសតិហិឥតា អាកាឥទា ចិទតិកាព្ចព្ពតបិងាតំ តិកាព្ចអឥយាទក្កបិ សក្បុចិតតាកាយតឥហត្យឥកា តិកាព្ចអតិហិឥតា អាកាឥទា ចិឃ៑ ឃាឃ បិលិត្តុចទ្ធាឌិតំ ចឃលឥចាហាទាឌិចិក្យលតា ឥហាតិ, អឃំ ចាសតាតិ កឥហតព្ពា៑ អាទកាតិ ឲត្ថ អាកាទឃ្យ ទឃ្យត្តំ ក-ការឃ្យ ច ហ-កាទំ សាត្យឃ្យទំ កត្វា តិទុត្តិតឥឃត "អទហ"ត្តិ បឌឃិទ្ធិ ឥចឌិតព្ពា៑ ឲចំ វុបទិបិ ឃឆាទហំ តិទុត្តិតឥឃត បឌឃិទ្ធិ ឥចឌិតព្ពា៑ ឃឥទ្ចាតំ ឃំសាទចក្កត្តិ សព្ពឥទ្ធា៑ ប្យណ្ណាឌិតិ អាឌិ-សឥទ្ទត អប្យណ្ណាកិសង្ខាទអាឥតព្ពាកិសង្ខាឥទ សក្កល្យាតិ៑ អាសចា ឲច អចិព្ពាឌិតំ កាទលត្វា សយុឌឥឃាតិ អាហ "អាសចសយុឌឃយឥឃតា"តិ៑ "អាសចសយុឌឃា អចិព្ពាសយុឌឥឃា"តិ (យ៑ តិ៑ ១៑១០១) ហិ ចុត្តំ៑ ចិបិកកដត្តាទ្វបប្បឥកឌា តិកឥចា ឲច ទឥឆា, តឃ្មិំ តិកចទឥឆ៑ ឃំសាទចក្កត្តិ ឃឆាចុត្តកិឥលសកម្មចិបិកសយុឌឥឃា៑

"ឍត្ថាតព្ចា បដិបិដិ, ឆាត្យអាឃតតាត ច;

អឥព្ពាត្ថិត្តំ ចត្តយាតា, 'ឃំសាឥទា'តិ បច្ចុច្ចតិ"តិ៑ (ចិឃុទ្ធិ៑ ១៑៩១ប័; ឌឹ៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ១៑៨៥ អបសាឌតាចណ្ណតា; ឃំ៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ១៑១៑៩០; អ៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ១៑៣៑១៨៨; ឆ៑ ស៑ អដ្ឋ៑ តិឌាតកកឆា; ចិភ៑ អដ្ឋ៑ ១១៩ សង្ខាទបឌតិឥទ្ទស; ឃុ៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ១៑៥១១; វុឌា៑ អដ្ឋ៑ ១៨; ព្ពតិចុ៑ អដ្ឋ៑ ០៣, ៥ប័; ឥឆទកា៑ អដ្ឋ៑ ០៑៩លិ, ៨៨; ព្យ៑ ចំ៑ អដ្ឋ៑ ៥ប័; បដិ៑ យ៑ អដ្ឋ៑ ១៑០៑០០លិ; ទ្ធុព្ចអតិ៑ អដ្ឋ៑ ៩) –

ឲចំ ចុឥត្វា ឃំសាឥទាច ចក្កំ ចិឃ បទិត្តុយតឥតា ចក្កំ, តឃ្យ ចក្កឃ្យ សឥព្ព អទា ហតាតិ សព្ពឥទ្ធា៑ អឥតតាតិ កកចតា៑ ឥពាឌិតិ ពាាណំ, តំ ឲត្ថ យល្ហំ បឃត្តំ ឌាតត្តិ ឥពាឆិយឥល្ហា៑ កម្ពក្កឃកទំ ពាាលាឃទឃុត្តិ អទហត្តយក្កពាាណំ ចុត្តំ, តំ ឈិត្តិតព្ពំ អភិសង្ខាទសង្ខាតំ កម្មំ បទិត្ថិតតឹតិ ឌឥឃ្យតំ កម្ពក្កឃកទចិឥសឃតចិឃិទ្ធំ ចុត្តត្តិ ឥចឌិតព្ពំ៑

ឥទំ កតិបយង្គេហិ សំសារចក្កំ តទវសេសង្គេហិ ផលក្ខណភាវរូបនេមិហិ វិភជេត្វា តស្មិំ រថេ យោជិតសំសារចក្ករថំ ហតប្បការេន ទស្សេត្វា ញាណន្តិ សត្តេហិបិ ទ្វាទសហិ បដិច្ចសមុប្បាទង្គេហិ រថបរិហិតេន កេវលំ សំសារចក្កំ, តស្ស អរឃាតនប្បការេន ទស្សេតុំ អថ វាតិអាទិ វុត្តំ. តត្ថ អនមតគ្គន្តិ អនុ អនុ អមតគ្គំ, សព្ពថា អនុគច្ឆន្តេហិបិ អវិញ្ញាតកោដិកន្តិ អត្ថោ. អវិជ្ជាមូលកត្តា ជរាមរណបរិយោសានត្តាតិ ញាតំ សង្ខារាទីនំ ជនត្តំ អរការេន ឯកត្តំ សមារោបេត្វាតិ វុត្តំ. ន ហិ តេសំ បច្ចេកំ អវិជ្ជាមូលកតា ជរាមរណបរិយោសានតា ច អត្ថិ តថា បដិច្ចសមុប្បាទបរិញ្ញាយំ អវុត្តត្តា. អថ វា តេសម្បិ យថារហំ អនុតោ អវិជ្ជាមូលកត្តំ, អនុតោ អនុតោ លព្ភមានតាលក្ខណជរាមរណេន តប្បរិយោសានត្តញ្ច សន្ធាយេតំ វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ. ឥទញ្ច តេសំ បច្ចេកំ អរការេន សិទ្ធា ហោតិ.

ឥទំ សព្ពាការំ សំសារចក្កមេវ ទស្សេត្វា ញាណន្តិ យេន ញាណេន ញាតស្ស សំសារចក្កស្ស អរានំ ឃាតោ ករណតោ សិទ្ធោ, តស្ស ធម្មដ្ឋិតិញាណស្ស “បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ធម្មដ្ឋិតិញាណ”ន្តិ (បដិ. ម. ៣; ១.៤៥) មាតិកា វុត្តត្តា ករណត្តា ច យេសុ អវិជ្ជាទីសុ បច្ចយបច្ចយុប្បន្នត្តា បរិគ្គហណេន បវត្តិអាការំ ទស្សេត្វា បរតោ តស្ស អត្ថស្ស និយាមនេន វុត្តេន ឥមំ អវិជ្ជាហេតុតិអាទិកេន បដិសម្ភិទាបរិញ្ញាសហិតេន (បដិ. ម. ១.៤៥) បរេន សង្ខេបតោ ធម្មដ្ឋិតិញាណំ, តស្ស ច តេសុ យេវ អវិជ្ជាទីសុ ចតុសង្ខេបាទិវសេន បវត្តិវិការញ្ច ទស្សេត្វា តតោ បរំ ញាតិ ភវាតិអាទិបរេន ករណតោ តេន ធម្មដ្ឋិតិញាណេន បដិច្ចសមុប្បាទស្ស សព្ពាការតោ បដិវិទ្ធភាវំ ទស្សេត្វា បុន ញាយិតា ធម្មដ្ឋិតិញាណេនាតិអាទិនា ករណតោ តេន ញាណេន សំសារចក្ករានំ ឆិន្ទិតាការំ ទស្សេតុំ តត្ថ ទ្វាទសីសុ អញ្ញាណំ អវិជ្ជាតិអាទិ វុត្តំ. តត្ថ តិណ្ណំ អាយតនានន្តិ ចក្ខុសោតាយតនានំ តិណ្ណំ. ឯស នយោ តិណ្ណំ ផស្សានន្តិអាទីសុបិ. រូបតណ្ហាទិភេទេន ឆ តណ្ហាកាយា ឥធ វេទិតព្វា.

សក្កាយទិដ្ឋីតិ កាយសុភាតិសុ សមទិដ្ឋិ. តថេវាតិ កាយុបាទានបច្ចយា ឥធ. (ខាទុលោកសមទិដ្ឋីតិ រូបីខាទុលោកសមទិដ្ឋិ. តេសុ យោគជ្ឈត្តិកស្ស សត្តស្សាបិ រាគស្ស កិលេសកាយការណតោ ករណេកាបិ កាយុបាទានេ វាតិ អាហ “កាយុបាទានបច្ចយា យេន យត្ថ ករោតី”តិ. សេសុបាទានមូលិកាសុបីតិ ទិដ្ឋុបាទានសីលព្វតុបាទានអត្តវាទុបាទានមូលិកាសុបិ យោជនាសុ. តត្រាយំ យោជនានយោ – ឥធេកច្ចោ “អត្ថិ បរលោកោ ឧច្ឆិជ្ជតិ អត្តា”តិ (ទី. និ. ១.៨៣-៨៩ អត្ថតោ សមានំ) ទិដ្ឋិំ គណ្ហាតិ, សោ ទិដ្ឋុបាទានបច្ចយា កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតីតិអាទិកា, អបរោ “អមុកស្មិំ ភវេ អត្តា ឧច្ឆិជ្ជតី”តិ ទិដ្ឋិំ គហេត្វា កាមរូបារូបភវូបបត្តិយា តំ តំ កុសលំ ករោតីតិអាទិកា ច ទិដ្ឋុបាទានមូលិកា យោជនា, ឥមិនា ច នយេន អត្តវាទុបាទានមូលិកា យោជនា វេទិតព្វា. អបរោ “សីលេន សុទ្ធិ វតេន សុទ្ធី”តិ អសុទ្ធិមគ្គំ “សុទ្ធិមគ្គោ”តិ បរាមសន្តោ សីលព្វតុបាទានបច្ចយា កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតីតិអាទិកា សព្វាការេសុ សីលព្វតុបាទានមូលិកា យោជនា វេទិតព្វា.

ញាណន្តិ យស្ស សំសារចក្ករានំ ឃាតនសមត្ថស្ស ធម្មដ្ឋិតិញាណស្ស អវិជ្ជាទិបច្ចយបរិគ្គហាការំ ទស្សេតុំ កតមេន ច អវិជ្ជា កតមេន សង្ខារានំ បច្ចយោ ហោតីតិអាទិកា អវិជ្ជាទីនំ បច្ចយបច្ចយុប្បន្នការេន ទស្សិតោ, តេនេវ ញាណំ អវិជ្ជាទីសុ បវត្តិអាការេន សន្ធិ

បដិសម្ភិទាយក្កបិឡិយំ អាគតត្តា តិកបដ្ឋានេ ទស្សេន្តោ ឧចយមត្តិអាទិយាហ។ ចិសុទ្ធិមគ្គដីកាយំ បន “ជាតាតិ យ្វាយំ សំសារចក្កំ ទស្សេន្តេន កាយកនេច អចិជ្ជា កាយកនេច សង្ខារាតំ បច្ចយោ ហោតីតិអាទិនា អចិជ្ជាទីតំ បច្ចយការោ សង្ខារាទីតំ បច្ចយុប្បន្នការោ ទស្សិតោ, ពនេច បដិសម្ភិទាមគ្គបាឡិយំ អាគតត្តា តិកបដ្ឋានេ ទស្សេន្តោ ឧចយមត្តិអាទិយាហា”តិ ចុត្តំ។ សារត្ថទីបនិយា ចិតយដីកាយបិ អយមេវ បាឋោ លិខិតោ។ ពត្ថ ច កាយកនេច ច អចិជ្ជាតិអាទិនា អចិជ្ជាទីតំ បច្ចយបច្ចយុប្បន្នការោ សំសារចក្កំ ទស្សេន្តេន ចុត្តោ ន ហោតិ ពស្ស ច អចិជ្ជា តាកិ, មូលត្តាតិអាទិនា បុព្វេច ទស្សិតត្តា ឧបរិ ចក្កទ្វយោ បយោគេ ត្តេន ឧបសំហារាការោ ច។ “អបិ ច ពនេច បច្ចយបច្ចយុប្បន្នការំ តិកបដ្ឋានេ ទស្សេន្តោ”តិ ច ចុត្តំ, ន ចេត្ថ បច្ចយបច្ចយុប្បន្នការោ តិកបដ្ឋានេ បធានត្តេន ទស្សិតោ, អថ ខោ បច្ចយបរិគ្គហចនប្បចត្តំ ឆព្វិធិតិញាណេនេច យថាចុត្តបច្ចយបរិគ្គហាការស្ស តិកបដ្ឋានេ ទស្សិតំ។ តថា ហិ “ឧចយមំ អចិជ្ជា ហេតុ, សង្ខារា ហេតុសមុប្បន្នា, ឧភោបេតេ ឆម្មា ហេតុសមុប្បន្នាតិ បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ឆព្វិធិតិញាណំ។ អតីតមត្តិ អទ្ធានំ។ អនាគតមត្តិ អទ្ធានំ អចិជ្ជា ហេតុ…បេ… ឆព្វិធិតិញាណ”ន្តិ (បដិ។ ម។ ១។៤៩) ឆព្វិធិតិញាណេនេច បធានត្តេន ទស្សិតំ។ “អចិជ្ជា ហេតុ, សង្ខារា ហេតុសមុប្បន្នា”តិអាទិ បន បច្ចយបរិគ្គហេ បញ្ញា ឆព្វិធិតិញាណន្តិ (បដិ។ ម។ មាតិកា ៤; ១។៤៥) ចុច្ចមានត្តា ពស្ស បច្ចយបរិគ្គហាការបរិទីបនត្ថំ ចិសយត្តេន ចុត្តំ, ន បធានត្តេន។

អយមេត្ថ អធិប្បាយោ – ឧចត្តិ អតត្តេន ចុត្តនយេន អយំ អចិជ្ជា សង្ខារាតំ ហេតុ, សង្ខារា ច ពេន ហេតុនា សមុប្បន្នា។ ឧភោបេតេតិ យស្មា អយំ អចិជ្ជា បរបរិកប្បិតបកតិព្រហ្មាទិ ចិយ អហេតុកា តិច្ចា ធុចា ន ហោតិ, អថ ខោ “អាសចសមុទយា អចិជ្ជាសមុទយោ”តិ (ម។ តិ។ ១។១០៣) ចចនតោ សយមបិ សហេតុកា សង្ខតា អតិច្ចាមេច ហោតិ, តស្មា ឧភោបេតេ អចិជ្ជាសង្ខារា ហេតុសមុប្បន្នាមេច។ ជាតីតិ ឧចំ យថាចុត្តនយេន បច្ចយបរិគ្គណ្ហនេ យា បញ្ញា, តំ ឆម្មានំ ឋិតិសង្ខាតេ ការណេ ឃាណនតោ បចត្តត្តា ឆព្វិធិតិញាណំ តាមាតិ។

ឧត្ត ហិ ញាណស្ស ចិសយចិកាចតិកបដ្ឋានេ អចិជ្ជាទីតំ បច្ចយាទិការោ ចុត្តោ, ន បធានត្តេន, ញាណមេច បនេត្ថ បធានតោ ចុត្តំ, តស្មា ឧតស្ស ញាណស្ស បច្ចយបរិគ្គហាការទស្សនត្ថមេច ហេដ្ឋាបិ កាយកនេច ច អចិជ្ជាតិអាទិនា អចិជ្ជាទីតំ បច្ចយាទិការោ ចុត្តោ, ជាឆាបិ តិកបដ្ឋានេ ឧបសំហរេជ, ន គចចក្កទស្សនត្ថន្តិ អយមេត្ថ អត្ថនោ មតិ។

ពត្ថ ច បច្ចយុប្បន្នឆម្មេសុ អនិដ្ឋេសុ ហេតូតំ បច្ចយការោបិ ន សក្កា ឥត្តុំ “សង្ខារា ហេតុសមុប្បន្នា”តិ បច្ចយបរិគ្គហញាណតិទ្ទេសេ (បដិ។ ម។ ១។៤៥) បច្ចយុប្បន្នឆម្មានមបិ គហណំ គតត្តិ ចេទិតព្វំ។ ឧពេន តនយតាតិ អចិជ្ជាយំ ចុត្តនយេន សង្ខារា ហេតុ, ចិញ្ញាណំ ហេតុសមុប្បន្នន្តិអាទិនា សង្ខារាតិ ជាតិបរិយោសាតាតិ បទាតិ ចិត្ថារេតព្វាតិ។

ឧចំ បដិសម្ភិទាមគ្គបាឡិយា ឆព្វិធិតិញាណស្ស អចិជ្ជាទីសុ បចត្តិអាការំ ទស្សេត្វា ជាតាតិ ពស្ស ពេសុ បច្ចយេសុ អញ្ញេហិបិ អាការេហិ បចត្តិអាការំ ទស្សេតុំ ពត្វាតិអាទិ ចុត្តំ។ ពត្ថ ពត្វាតិ ពេសុ បដិច្ចសមុប្បាទង្គេសុ។ សង្ខិប្បត្តិ ឧត្ត អចិជ្ជាទយោ ហេតុសាមញ្ញេន ផលសាមញ្ញេន ចាតិ សង្ខេបេបិ, សង្គហោ, កោដ្ឋាសោ រាសីតិ អត្ថោ។ សោ បន ជាតិតោ ឝុចិធោបិ កាលភេទនេន ចតុព្ពិធោ

ជាតោ បច្ចុប្បន្នោ អទ្ធាតិ អត្ថចត្តតិ តណ្ហុបាទានកមា គហិតា កិលេសកម្មុសាយញ្ញាតោ តកចិតាកាចតោ ច អចិជ្ជាឌិកិលេសចដ្ដេប្បិ

ចិបិកផល្លុផល្លុតាសរិក្ខុតាយ ព្ទុឆ កម្មុចដ្ដេយចាតិ អាហ ព្ទុយេ បញ្ចា ផល្លុតិអាឌិ ចិបិកា ផល្លុតិអាឌីសុ កម្មុឌអន្ទុបក្ខន្ធាតយេច

ចិបិកសដ្ដចចតឹយតេ្តបិ តាយន្ទុបិឌិបតេសុ ន្ទុបយិស្សប្បិ ឋលបញ្ចាក៌ អន្ទុបប្បឆាតតាយ ច តព្ទហុលតាយ ច "ចិបិកចដ្ដ"ន្តិ ទុត្តំ

ចិបិកប្បឆាត៌ ចដ្ដំ, ចិបិកពហុល៌ ចា ចដ្ដន្តិ អតេ្ថា កម្មុឌបរិយាតោ ចា ឯត្ថ ចិបិក-សដ្ដោ ឥដ្ឋតេ្ថា ជាតិឌរាយរណាបតេសតាតិ

បរេយត្ថផល្លុចិតិយុត្តជាតិឌរាយរណ៌ តាយ តត្ថិតិ តកបតេសត តេស៌ កឆតេត ព៌យុតេលតាតិ អតេ្ថា អាកិរិយត្តិ បកាសិយត្តិតិ អាការា,

អចិជ្ជាឌិសន្ទុបិ, តតោ បច្ចយាការតោតិ អតេ្ថា ឯតកោ សន្ធិតិ អចិច្ឆេឌប្បចត្តិហេតុភូតោ ហេតុឋលសន្ធិ, ទុតិយោ ឋលហេតុសន្ធិ,

តតិយោ ហេតុឋលសន្ធីតិ ឥដ្ឋព្ពំ

ឯចំ ឆព្វុដ្ឋិតិពោលស្ស អចិជ្ជាឌីសុ អតេកេហិ បការេហិ បចត្តិអាការ៌ ឥតស្សេ្សា ព្ទុឌាតិ តោហិ, អចុតេ្តហិ ច សតេ្តហិ អាការេហិ

កកចតោ បដិច្ចសមុប្បាឌស្ស បដិចិន្ទកាច៌, តស្ស ច ពោលស្ស ឆព្វុដ្ឋិតិពោលសដ្ដប្បចត្តិតិមិត្តត៌ បដិសម្ភិធាបិញ្ញព្ទុតយត ឥតស្សេ្សត៌

ឧបស៌ហារចតេសត ព្ទុតិ កកចាតិអាឌិ ទុត្តំ តត្ថ ព្ទុតីតិ ទុត្តប្បការបរាយស៌, តេតាហ ចតុសដ្ឋិបត្តិអាឌិ សត្តាការតោតិ ព្ទុឆ

កាយករេច ច អចិជ្ជា កាយករេច សង្ខារាត៌ បច្ចយោតិអាឌិតា ព្ទុឆ ទុតេ្តហិ ច អចុតេ្តហិ ច បដិច្ចសមុប្បាឌចិកក្កាឌីសុ (ចិក ១១៦

អាឌយោ) អាកតេហិ សតេ្តហិ បការេហិ បដិចិញ្ញាតិ តត្ថិ យេត ពោរេលាត កកចា ឯចំ ជាតាតិ, ត៌ ពោល៌ ពោលតេ្ហតាតិ ជាតតេ្ហត

បជាតតេ្ហតាតិ បដិចិញ្ញតេ្ហត

ព្ទុឌាតិ យមិត៌ ឆព្វុដ្ឋិតិពោល៌ បច្ចយបរិគ្គហាការេកេតេហិ សន្ធិ បបញ្ចតោ ឥស្សិត៌, តស្មិំ អតេឈាតេ ឯតស្ស ឧបយោកិត៌ ឥតស្សេត៌ ព្ទុមិតា

ឆព្វុដ្ឋិតិពោរេលាតាតិអាឌិ ទុត្តំ តត្ថ ឆព្វុដ្ឋិតិពោរេលាត អតេ ហតីតិ សព្ទុតេ្ហា កឆត្តិ? អាហ "តេ ឆតេ្ហ"តិអាឌិ តេ អចិជ្ជាឌិតេក ឆតេ្ហ

យហាចឌិរពោលាទុតេឆត តេត ឆព្វុដ្ឋិតិពោរេលាត យឆាក្ខុត៌ ពាត្វា តេត ពលចចិបស្សតាទុតេឆត តិព្ពិតេ្តា អរិយមគ្គាទុតេឆត ចិរេជ្ជតេ្តា

ចិយុច្ចតេ្តា អតេ ហតីតិ យោជតា អរិយមគ្គពោលប្បិ ហិ កិច្ចតោ សមុកយសច្ចាឌិតេពាឆតោ "ឆព្វុដ្ឋិតិពោល"ន្តិ ទុច្ចតិ

ឯតេកក៌ ឆល្លុក្ខន្ធំ ឯតេកកចិហារេត បុតេជយីតិ ឆល្លុក្ខន្ធំ អារេក្ខ បចត្តាបិ ចិហារកាលបុជា កកចតិ តេបេយតេច បចត្តត្តា

សឆាតុកាឌិតេចតិយបដិយល្លិតត្តា ច កកចតោច បុជាតិ អាហ កកចត្តំ ឧដ្ឋិស្សាតិអាឌិ កិលេសារិត តេសា យុតីតិ ឯត្ថ តិក្កហិតលេបិ,

កិលេសារិត៌ ហតត្តាតិ អតេ្ថា បច្ចយាឌិត ចារតោហាតិ ឯត្តាបិ តិក្កហិតលេបិ ឥដ្ឋតេ្ថា

សល្លុសព្ទុទ្ធោតិ ឯត្ថ ស៌-សដ្ដោ សយត្តិ អតេ្ថ បចត្តតីតិ អាហ "សាយ"ន្តិ, អបរេតេយ្យា ហុត្វាតិ អតេ្ថា សព្ទុឆល្លុតត្តិ ព្ទុឌិ កស្សចិ

ចិសយចិសេសស្ស អគ្គហិតត្តា សិទ្ធិ បតេសគ្គហរេលា ហិ អសតិ កេហតព្ទុស្ស តិប្បតេសតាច ចិញ្ញាយតិ, យឆា ឌិក្ខិតោ ត ឥតាតីតិ

ឯចញ្ចា កត្វា អត្តចិសេសាតេបក្ខា កត្តុរិយេច ព្ទុឌ្ឋ-សដ្ឋិស្ថិ តេចឌិតព្ទា កម្មុចចតិដ្ឋាយ អភាចតោ "សល្លុ សាយ៌ ព្ទុឌ្ឋត្តា សល្លុសព្ទុទ្ធោ"តិ

ឯត្តកយេច ហិ ព្ទុឆ សដ្ដតោ លព្ទុតិ សព្ទុឆល្លុតត្តិ ព្ទុឌិ បត អត្ថតោ លព្ទុយាត៌ កេហត្វា ទុត្តំ, ត ហិ ព្ទុជ្ឈតកិរិយា អចិសយា យុជ្ជតិ

អភិញ្ញេយ្យតិ លក្ខណាឌិតោ អតិច្ចាឌិតោ ច អភិចិសិតេ្ហត លោកិយលោកុត្តរពោរេលាត ជាតិតព្ទុ ចតុសច្ចឆតេ្ហ បរិញ្ញេយ្យតិ

អភិញ្ញាណេន បរិច្ឆិន្ទិត្វា ជានិតព្វំ ទុក្ខអរិយសច្ចមាហ។ បហាតព្វន្តិ សមុទយសច្ចំ។ សច្ឆិកាតព្វន្តិ និរោធសច្ចំ។ ពាហុចចនិច្ឆេទសា បនេត្វ សោបាទិសេសាទិកំ បរិយាយសិទ្ធំ តេនំ អបេក្ខិត្វា កតោ។

អភិញ្ញេយ្យន្តិ គាថាយ បហាតព្វាការេនតព្វាតំ សមុទយមគ្គសច្ចានំ ហេតុភូតានំ គហណេនេវ តប្ផលានំ ទុក្ខសច្ចនិរោធសច្ចានម្បិ សិទ្ធិតោ បរិញ្ញាតព្វញ្ច បរិញ្ញាតំ សច្ឆិកាតព្វញ្ច សច្ឆិកតន្តិ ឯវមេត្ថ សង្គហិតមេវាតិ ទដ្ឋព្វំ, តេនាហ "តស្មា ពុទ្ធោស្មី"តិ។ យស្មា ចត្តារិបិ សច្ចានិ មយា ពុទ្ធានិ, តស្មា សព្វម្បិ ញេយ្យំ ពុទ្ធោស្មិ, អញ្ញាសិន្តិ អត្ថោ។

វិចិត្តវិសយប្បវត្តនាការប្បវត្តិយា តណ្ហា ទុក្ខវិចិត្តតាយ បធានការណន្តិ អាហ "មូលការណភាវេនា"តិ។ និក្ខិត្តន្តិ ចក្ខុស្ស តំសមុទយស្ស ច។ អប្បវត្តីតិ អប្បវត្តិនិមិត្តំ, ន អភាវមត្តំ។ តស្ស អវត្វា សប្បច្ចយត្តាមិអនេកភេទា សព្វសង្គហិតា។ និរោធប្បជាននាតិ សច្ឆិកិរិយាភិសមយវសេន និរោធស្ស បដិវិជ្ឈនា។ ឧគ្គហបរិគ្គហេនាបីតិ ចក្ខុ ចក្ខុសមុទយោតិអាទិនា ឧគ្គហកោដ្ឋាសនិទ្ទេសតោបិ, ន ទុក្ខសច្ចាទិសាមញ្ញតោ ឧទាតិ អធិប្បាយោ។ តណ្ហាយបិ សព្វទុក្ខបរិយាបន្នតាយ បរិញ្ញេយ្យត្តា ទុក្ខសច្ចភាវេ សតិ ទស្សេតុំ "ឆ តណ្ហាកាយា"តិ វុត្តំ។ យស្មិំ បន អត្តភាវេ សា ឧប្បជ្ជតិ, តស្ស មូលការណភាវេន សមុដ្ឋាបិកា បុរិមភវសិទ្ធា តណ្ហា សមុទយសច្ចន្តិ គហេតព្វា។ កសិណានីតិ កសិណារម្មណានិ ឈានានិ។ ទ្វត្តិំសាការាតិ កេសាទយោ តទារម្មណញ្ញាណានិ ច។ នវ ភវាតិ កាមភវាទយោ តយោ សញ្ញីភវាទយោ តយោ ឯកវោការភវាទយោ តយោ ចាតិ នវ ភវា។ ចត្តារិ ឈានានីតិ អារម្មណវិសេសំ អនបេក្ខិត្វា សាមញ្ញតោ ចត្តារិ ឈានានិ វុត្តានិ។ វិបាកកិរិយានម្បិ យថារហំ សព្វត្ថ សង្គហោ ទដ្ឋព្វោ។ ឯត្ថ ច កុសលភូតានំ ឧបនិស្សយភូតា តណ្ហាសមុដ្ឋាបិកាតិ វេទិតព្វា, កិរិយភូតានំ បន តស្ស អត្តភាវស្ស ការណភូតា តណ្ហា។ អនុលោមតោតិ ឯត្ថ អវិជ្ជា ទុក្ខសច្ចំ, តំសមុដ្ឋាបិកា បុរិមតណ្ហា អាសវា សមុទយសច្ចន្តិ យោជេតព្វំ។ សង្ខារាទីសុ បន អវិជ្ជាទយោ ច សមុទយសច្ចការេន យោជេតព្វា។ តេនាតិ តស្មា។

វិជ្ជាតិ អត្តនោ វិសយំ វិទិតំ ករោតីតិ វិជ្ជា។ សម្បយុត្តត្តាតិ សមន្នាគតត្តា, សម្បយុត្តត្តា ចា។ តត្រាតិ អដ្ឋសុ វុត្តា។ មនោមយិទ្ធិយាតិ ឯត្ថ "សោ ឥមម្ហា កាយា អញ្ញំ កាយំ អភិនិម្មិនាតី"តិ (ទី។ និ។ ១។២៣៦) វុត្តត្តា សរីរព្ភន្តរេ អញ្ញស្ស សរីរស្ស និព្វត្តិវសេន បវត្តា មនោមយិទ្ធិ នាម, សា អត្តនោ ឈានសម្បយុត្តា បញ្ញាវេគ។ សត្ត សទ្ធម្មា នាម សទ្ធា ហិរិ ឱត្តប្បំ ពាហុសច្ចំ វីរិយំ សតិ បញ្ញា ច។ គច្ឆតិ អមតំ ទិសន្តិ ទុក្ខនិវត្តិកេហិ ទដ្ឋព្វតោ អមតំ និព្វានមេវ ទិសំ គច្ឆតិ, ខេមិតា ច ចរណានិ សិក្ខត្តយសង្គហិតអរិយមគ្គភាវតោ និព្វានគាមិតោហិ ឧក្កំសេន ទស្សិតព្វំ ទស្សេតិ។ ទុជាតិស្សា វិជ្ជាចរណសម្បទាយ សាវកាទិអសាធារណំ ទស្សេតុំ តត្ថ វិជ្ជាសម្បទាតិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ អាសវក្ខយវិជ្ជាវសេន សព្វញ្ញុតា សិទ្ធា, ចរណធម្មភូតេសុ ឈានេសុ អន្តោគធាយ មហាករុណាសមាបត្តិយា ចរណេន មហាការុណិកតា សិទ្ធាតិ អាហ "វិជ្ជា...បេ... មហាការុណិកត"ន្តិ។ យថា តន្តិ ឯត្ថ តន្តិ និបាតមត្តំ, យថា អញ្ញោបិ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ ពុទ្ធោ និយ្យាទេតិ, តថា អយម្បីតិ អត្ថោ។ តេនាតិ អត្តបរិច្ចជនអត្តនិយោជនេន។ អត្តន្តបាទយោតិ អាទិ-សុត្តេ បវត្តន្តិបភយត្តបិ គហិតា។ អសម្មាទោ កថេសុ អបច្ចាគច្ឆន្តោតិ បហីនានំ បុនានុប្បត្តិតោ ន បុន ឧបគច្ឆន្តោ។

ᨲᨲᩕᩣᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩅᩣᨧᩣᨽᩣᩈᨶᩮ ᩈᩣᨵᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩮᨶᩴ ᨣᩩᨿ᩠ᩉᩴ. ᩋᨽᩪᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩪᨲᨲ᩠ᨳᩴ. ᩋᨲᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᩅᩮᩅᨧᨶᩴ. ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩥᩈᩩᨱᩣᨴᩥᨴᩮᩣᩈᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨣᨴᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩅᨧᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᨣᨴᨶᩴ ᨣᨴᩮᩣ, ᨠᨳᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩮᩣ ᨣᨴᩮᩣ ᩅᨧᨶᨾᩔᩣᨲᩥ “ᩈᩩᨣᨴᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶᨿᩮᨶ ᨴ-ᨠᩣᩁᩔ ᨲ-ᨠᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

ᩈᨽᩣᩅᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨽᩣᩅᨲᩮᩣ. ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨴᩥᩃᩮᩣᨠᩴ. ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ ᨿᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮ. ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩔᨶ᩠ᨲᩴ, ᩒᨠᩣᩈᩃᩮᩣᨠᩮ ᨠᩣᨿᨣᨾᨶᩮᨶ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᩉᩴ ᩅᨴᩣᨾᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᩍᨴᨬ᩠ᨧ ᩁᩮᩣᩉᩥᨲᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩃᩮᩣᨠᩔ ᨠᩣᨿᨣᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᨣᨾᨶᩔ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩮᩣᨠᩔᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨴᩥᩃᩮᩣᨠᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᨴᩈᩣ ᩒᨠᩣᩈᩃᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᨶ, ᨸᩁᩥᨾᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᨧ ᨲᩴ ᨬᩣᨱᨣᨾᨶᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨾᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻ᩠ᨿᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩊᩮᩅᩁᩮᨲᩥ ᩈᩁᩦᩁᩮ. ᨲᩮᨶ ᩁᩪᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ. ᩈᩈᨬ᩠ᨬᩥᨾ᩠ᩉᩦᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᩦᩈᩮᨶ ᩅᩮᨴᨶᩣᨴᨿᩮᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩮ. ᩈᨾᨶᨠᩮᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩴ. ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨴᩥᩃᩮᩣᨠᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮᨶ ᩃᩮᩣᨠᩔ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨶᩴ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨾᩮᩅ ᩅᩣ. ᩋᨴᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨿᩮᩈᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨸᨧᩣᩁᨲᩮᩣ ᨲᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ “ᨻ᩠ᨿᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩊᩮᩅᩁᩮ ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨸᩥᨿᩁᩪᨸᩴ, ᩈᩣᨲᩁᩪᨸᩴ, ᩑᨲ᩠ᨳᩮᩈᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨴᩦ. ᨶᩥ. ᪂.᪄᪀᪁; ᩅᩥᨽ. ᪂᪀᪃) ᩅᩥᨿ. ᨠᩩᨴᩣᨧᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨴᩣᨧᩥᨸᩥ. ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩋᨶᨵᩥᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴ ᨣᨾᨶᩮᨶ ᨸᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ. ᩉᩅᩮᨲᩥ ᨶᩥᨸᩣᨲᨾᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ. ᩃᩮᩣᨠᩅᩥᨴᩪᨲᩥ ᩈᨽᩣᩅᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨴᩥᨩᩣᨶᨶᨠᩮᩣ. ᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᩈᨾᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾᩥᨲᩣᩅᩦ, ᩈᨾᩥᨲᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨶᩣᩈᩦᩈᨲᩥ ᨶ ᨸᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ.

ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶᩣᨲᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᩋᨸᩥ ᨧ ᨲᨿᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨻᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩈᨾᩪᩉᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨽᩪᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩃᩮᩣᨠᩮᩣ. ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᩁᩪᨸᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ “ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ, ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨲᨻ᩠ᨻᩥᨸᩣᨠᩣ ᨧᩣᨲᩥ “ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᩋᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨻᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩏᨲᩩᨩᩁᩪᨸᩣᨶᩴ ᩈᨾᩪᩉᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᨽᩪᨲᩮᩣ ᩒᨠᩣᩈᩃᩮᩣᨠᩮᩣ. ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᩣᨵᩣᩁᨲᩮᩣ “ᩒᨠᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ, ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨲᩔᩣᨵᩣᩁᩣ ᨧ ᩋᩣᨵᩮᨿ᩠ᨿᨽᩪᨲᩣᨲᩥ “ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨻᨴ᩠ᨵᩣ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩃᩩᨩ᩠ᨩᨶᨸᩃᩩᨩ᩠ᨩᨶᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧ “ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩃᩮᩣᨠᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᩋᩣᩉᩁᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨹᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᩣ, ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ. ᨲᩮᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶᩈᩦᩃᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᨽᨦ᩠ᨣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩈᩦᩃᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨠᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ. ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨧ ᨻᩩᨾᩥᨲᩣᨸᩥ ᩅᩮᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩩᩁᩪᨸᨲᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮᩅ ᨠᨳᩥᨲᩣ.

ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ. ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨶᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨶᩉᩮᨲᩩ ᩒᨽᩣᩈᨶᩉᩮᨲᩩᨲᩥ ᩉᩮᨲᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᨶᩥᩔᨠ᩠ᨠᩅᨧᨶᩴ. ᨴᩥᩈᩣ ᨽᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨴᩥᩈᩣ ᨿᩣᩅᨲᩣ ᩅᩥᨣᨲᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ. ᩋᨳ ᩅᩣ ᨴᩥᩈᩣᨲᩥ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᨻᩉᩩᩅᨧᨶᩴ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨾᩣᨶᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨴᩥᩈᩣ ᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᩒᨽᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨲᩣᩅ ᩈᩉᩔᨵᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨸᨾᩣᨱᩮᨶ ᩈᩉᩔᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᩣ ᩒᨠᩣᩈᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᩈᩉᩔᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩈᩉᩔᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩮ. ᩅᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᩈᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

តម្ហីតិ ហិវិធម្ហិ លោកំ។ អស្សាតិ អនេន ករណភូតា សង្ខារលោកោបិ សង្ខតា វិធិតោតិ សម្ពន្ធា។ ឯកោ លោកោតិ យាយំ ហេដ្ឋា វុត្តនយេន សត្តសន្តានំ បច្ចយាយត្តវុត្តិតោ តេន សាមញ្ញេន សង្ខារលោកោ ឯកោ ឯកវិធោ, ឯវ នយោ សេសេសុបិ។ សត្តត្តាបិ លោកិយធម្មាវ លោកោតិ អធិប្បេតា លោកុត្តរានំ បរិញ្ញេយ្យត្តាភាវា។ រូបិនាទានំ អារម្មណាតា ឯត្ថ រូបិនាទិគ្គណ្ឋា។ សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោតិ តថា តថា សមុប្បន្នា បដិសន្ធិ វុច្ចន្តិ។ នានត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ, នានត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ, ឯកត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ, ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ, ហេដ្ឋិមា ច តយោ អារុប្បាតិ ឥមា សត្តវិធា បដិសន្ធិ វិញ្ញាណំ តិដ្ឋតិ ឯត្ថាតិ វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ នាម។ តត្ថ នានត្តំ កាយោ ឯតេសមត្ថីតិ នានត្តកាយា។ នានត្តំ សញ្ញា ឯតេសន្តិ នានត្តសញ្ញិនោ។ សញ្ញាសីសេនេត្ថ បដិសន្ធិវិញ្ញាណំ គហិតំ, ឯវំ នយោ សេសេសុបិ។

តត្ថ សត្តមនុស្សា ច ឆ កាមាវចរទេវា ច នានត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ នាម។ តេសញ្ហិ អញ្ញមញ្ញំ វិសទិសតាយ នានា កាយោ, បដិសន្ធិសញ្ញា ច តិវិធតាយ នានា។ ទីសុ បឋមជ្ឈានភូមីសុ ព្រហ្មកាយិកា ចេវ ចតូសុ អបាយេសុ សត្តា ច នានត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ នាម។ តេសុ ហិ ព្រហ្មបារិសជ្ជាទីនំ ហីនាទិវសេន អញ្ញមញ្ញំ វិសទិសំ, បដិសន្ធិសញ្ញា បន បឋមជ្ឈានវិបាកវសេន ឯកាវ, តថា អាបាយិកានម្បិ, តេសំ បន សព្ពេសំ អកុសលវិបាកាហេតុកាវ បដិសន្ធិសញ្ញា។ ទុតិយជ្ឈានភូមិកា ច បរិត្តាភ អប្បមាណាភ អាភស្សរា ឯកត្តកាយា នានត្តសញ្ញិនោ នាម។ តេសញ្ហិ សព្ពេសំ ឯកប្បមាណោវ កាយោ, បដិសន្ធិសញ្ញា បន ទុតិយតតិយជ្ឈានវិបាកវសេន នានា ហោតិ។ តតិយជ្ឈានភូមិយំ បរិត្តសុភាទយោ តយោ, ចតុត្ថជ្ឈានភូមិយំ អសញ្ញសត្តវជ្ជិតា វេហប្ផលា, បញ្ច ច សុទ្ធាវាសាតិ នវសុ ភូមីសុ សត្តា ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញិនោ នាម។ អាកាសានញ្ចាយតនាទិ បន សព្ពថា រូបាភាវតោ នត្ថិ កាយោតិ ន គយ្ហតិ, នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនេ ច គយ្ហតីតិ។ អសញ្ញសត្តា វិញ្ញាណាភាវេន វិញ្ញាណដ្ឋិតិសង្គហំ ន គច្ឆន្តិ។ នេវសញ្ញា នាសញ្ញាយតនំ បន យថា សញ្ញាយ, ឯវំ វិញ្ញាណស្សាបិ សុខុមត្តា នេវវិញ្ញាណំ នាវិញ្ញាណំ, តស្មា បរិព្យត្តវិញ្ញាណកិច្ចវន្តេសុ វិញ្ញាណដ្ឋិតីសុ ន គយ្ហតិ។ តស្មា សេសានិ អាកាសានញ្ចាយតនាទីនិ តីណិយេវ គហិតានិ, តេហិ សទ្ធិំ ហេដ្ឋា សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោតិ វេទិតព្ពា។

អដ្ឋ លោកធម្មាតិ លាភោ អលាភោ យសោ អយសោ និន្ទា បសំសា សុខំ ទុក្ខន្តិ ឥមេ អដ្ឋ លោកស្ស សភាវត្តា លោកធម្មា។ លាភាលាភាទិបច្ចយា ឧប្បជ្ជនកា បនេត្ថ អនុរោធវិរោធា វា លាភាទិសទ្ទេហិ វុត្តាតិ វេទិតព្ពា។ នវ សត្តាវាសាតិ ហេដ្ឋា វុត្តា សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ ឯវ អសញ្ញសត្តវត្ថុរូបេហិ សទ្ធិំ "នវ សត្តាវាសា"តិ វុច្ចន្តិ។ សត្តា អាវសន្តិ ឯត្ថាតិ សត្តាវាសា, សត្តនិកាយា, អត្ថតោ តថា បវត្តា បដា ឯវ ញាណ សង្ខារលោកភាវេន គយ្ហន្តីតិ វេទិតព្ពា។ ទសាយតនានីតិ ធម្មាយតនមនាយតនវជ្ជិតានិ ទស។

ឯត្ថ ច តីសុ ករេវសុ អប្បាទិវសេន តិវិធា វេទនាវ លោកភាវេន វុត្តា, តថា បច្ចយវសេន វត្តារោវ អាហារា។ អត្តភាវបរិយត្តិវសេន ឆ អជ្ឈត្តិកានេវ អាយតនានិ។ វិលសញ្ញិកវិវសេន សត្ត វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោវ, អនុរោធវិរោធវសេន អដ្ឋ លោកធម្មា វា, វិលាយតនវសេន ទសាយតនានេវ លោកភាវេន វុត្តានិ។ តេសំ គហណេនេវ តន្និស្សយតប្បដិពទ្ធា តទារម្មណា សព្ពេ តេភូមកា នាមរូបធម្មា អត្ថតោ គហិតា ឯវ ហោន្តិ។ សេសេហិ បន

ឯកវិធាទិកោដ្ឋាសេហិ សរូបេនេវ តេ កថិតាតិ វេទិតព្ពំ។

អាសយំ ជានាតីតិអាទីសុ អាគម្ម ចិត្តំ ឯត្ថ សេតីតិ អាសយោ, អញ្ញស្មិំ វិសយេ បវត្តិត្វាបិ ចិត្តំ យត្ថ សរសេន បដិនិវត្តិត្វា តិដ្ឋតិ, សោ វដ្ដាសយោ វិវដ្ដាសយោតិ ទុវិធោ។ តត្ថ វដ្ដាសយោបិ សស្សតុច្ឆេទទិដ្ឋិវសេន ទុវិធោ។ វិវដ្ដាសយោ បន វិបស្សនាសង្ខាតា អនុលោមិកា ខន្តិ, មគ្គសង្ខាតំ យថាភូតញាណន្តិ ទុវិធោ។ យថាហ –

“សស្សតុច្ឆេទទិដ្ឋី ច, ខន្តិ ចេវានុលោមិកំ;

យថាភូតញ្ច យំ ញាណំ, ឯតំ អាសយសទ្ទិត”ន្តិ។ (សារត្ថ. ដី. ១.វេរញ្ជកណ្ឌវណ្ណនា);

ឯវំ ទុវិធម្បិ អាសយំ សត្តានំ អប្បវត្តិក្ខណេបិ ភគវា សព្ពថា ជានាតិ។ អនុសយន្តិ កាមរាគានុសយាទិវសេន សត្តវិធំ អនុសយំ។ ចរិតន្តិ “សុចរិតទុច្ចរិត”ន្តិ និទ្ទេសេ វុត្តំ។ អថ វា ចរិតន្តិ ចរិយា, តា រាគាទយោ ឆ មូលចរិយា, សំសគ្គសន្និបាតវសេន អនេកវិធា ហោន្តិ។ អធិមុត្តិន្តិ អជ្ឈាសយធាតុំ, តត្ថ តត្ថ ចិត្តស្ស អភិរុចិវសេន និន្នតា, សា ទុវិធា ហីនាធិមុត្តិ បណីតាធិមុត្តីតិ។ យាយ ទុស្សីលាទិកេ ហីនាធិមុត្តិកេ សេវន្តិ, សា ហីនាធិមុត្តិ។ យាយ បណីតាធិមុត្តិកេ សេវន្តិ, សា បណីតាធិមុត្តិ។ តំ ទុវិធម្បិ អធិមុត្តិំ ភគវា សព្ពាការតោ ជានាតិ។ អប្បំ រាគាទិរជំ ឯតេសន្តិ អប្បរជក្ខា, អនុស្សទរាគាទិទោសា។ ឧស្សទរាគាទិទោសា មហារជក្ខា។ ឧបនិស្សយភូតេហិ តិក្ខេហិ សទ្ធាទិន្ទ្រិយេហិ មុទុកេហិ ច សមន្នាគតា តិក្ខិន្ទ្រិយា មុទិន្ទ្រិយា ច។ តេហេវ ទុវិធេហិ អាសយាទីហិ សុន្ទរេហិ អសុន្ទរេហិ ច សមន្នាគតា ស្វាការា ទ្វាការា ច វេទិតព្ពា។ សម្មត្តនិយាមំ វិញ្ញាបេតុំ សុករា សុវិញ្ញាបយា, វិបរីតា ទុវិញ្ញាបយា។ មគ្គផលបដិវេធាយ ឧបនិស្សយសម្បន្នា ភព្ពា, វិបរីតា អភព្ពា។ ឯវំ សត្តសន្តានគតធម្មវិសេសជាននេនេវ សត្តលោកោបិ វិទិតោ ធម្មវិសេសមុត្តស្ស សត្តស្ស អភាវាតិ វេទិតព្ពំ។

ឯកំ ចក្កវាឡំ...បេ... បណ្ណាសញ្ច យោជនានីតិ ឯត្ថ ហោតីតិ សេសោ។ បរិក្ខេបតោ បមាណំ វុច្ចតីតិ សេសោ។ ចក្កវាឡស្ស សព្ពំ បរិមណ្ឌលំ ឆត្តិំស សតសហស្សានិ...បេ... សតានិ ច ហោន្តីតិ យោជេតព្ពំ។ តត្ថាតិ ចក្កវាឡេ, ទ្វេ សតសហស្សានិ ចត្តារិ នហុតានិ ច យោជនានិ យានិ ឯត្តកំ ឯត្តកប្បមាណំ ពហលត្តេន អយំ វសុន្ធរា សង្ខាតាតិ យោជនា។ តត្ថ ឯត្តកន្តិ កិរិយាវិសេសនំ ទដ្ឋព្ពំ។ សន្ធារកំ ជលំ ឯត្តកំ ឯត្តកប្បមាណំ ហុត្វា បតិដ្ឋិតន្តិ យោជនា។ ឯត្ថាតិ ចក្កវាឡេ។ អជ្ឈោកាសមុគ្គតាតិ អជ្ឈោកាសហា ច ឧគ្គតា ច។ ឱហាតិ មហន្តា។ យោជនានំ សតានុព្ពេធា, ហិមវា បញ្ចាតិ យោជនានំ បញ្ចសតានិ ឧច្ចោ ឧព្ពេធោ។ តិបញ្ចយោជនក្ខន្ធបរិក្ខេបាតិ បញ្ចទសយោជនប្បមាណក្ខន្ធបរិណាហា។ នគវ្ហយាតិ រុក្ខាភិធានា ជម្ពូតិ យោជនា។ សមន្តតោតិ សព្ពសោភាគេន, អាយាមតោ ច វិត្ថារតោ ច សតយោជនវិត្ថារាតិ អត្ថោ។ យស្សានុភាវេនាតិ យស្សា មហត្តតាកប្បដ្ឋាយិកាទិប្បការេន បភាវេន។ បរិក្ខិបិត្វា តំ សព្ពំ, លោកធាតុយំ ឋិតោតិ ហេដ្ឋា វុត្តំ សព្ពម្បិ តំ បរិក្ខិបិត្វា ចក្កវាឡសិលុច្ចយោ ឋិតោ, អយំ ឯកា លោកធាតុ នាមាតិ អត្ថោ, យ-ការោ បទសន្ធិវសេន វុត្តោ។ អថ វា តំ សព្ពំ លោកធាតុំ បរិក្ខិបិត្វា អយំ ចក្កវាឡសិលុច្ចយោ ឋិតោតិ យោជេតព្ពំ។

ឋត្វាតិ តស្មិំ លោកធាតុម្ហិ ឋាចតិរកចតត្តិ ពិងសបុទំ អប្បរកចតត្តិ អប្បរបុទំ អចិចិយហាតិរយោ ច ឋតា ឥសសហស្សឃោឌេតា,
សោ បត ចតុត្ថិ លោហកិត្តិតយត្តរា ឃោឌតសតាឃាយចិត្វាទោបិ សយត្តា សោឡអសហិ ក្ខស្សឥតិរេឃហិ សទ្ធិំ ឥសសហស្សឃោឌេតា
ចុទ្វាតិ ចេឌិតន្តា ឋងតត្តទេស្វតិ ទេឋសំ ចក្កចាឡអាតំ អត្តទេស្ស លោកាតំ ចក្កចាឡអាតំ អត្តទេ ចិចទេ កចត្វា លោកត្តរិកា ពិល្លាទ័ញ្ញ
សកឌចក្កាតំ បត្វាតំ ចា អាសត្ថដ្ឋបិតាតំ អត្តរសឌិសេ ពិល្លំ ពិល្លំ ចក្កចាឡអាតំ អត្តទេស្ស ខុពេកកា លោកត្តរិកតិរេឃា
អដ្ឋឃោឌតសហស្សប្បយោណោ ឋិតតទេកា សត្វាតំ អក្បសលចិបិទេកត តិន្តាត្តតិ អតត្វាតិតិ ពិទិឃំ អដ្ឋស្ស ឌិសាស្ស ចក្កចាឡអាតិ
អាកាសោ ចិឃ អតត្វាតិ ក្ខន្ធិ បត អឆោ ច អត្វាតេច អតត្វត ញុត្តួឆារោណតាតិ ខុត្ត អតត្តទោឃ្យបឌិចេឆសាយត្វិឃឃោកទោច
ទាកាល៍ “អតត្ត”ត្តិ ចេឌិតន្តា

អត្តតាតិ តិស្សត្តេ សាយិចចតយេតំ, អត្តទោតិ អទេត្វា ក្យោហិ អត្តតោ ចិសិដ្ឋតទេស្សាតិ សប្ពត្តេ, ពទក្កហលាត្ដោត្វ អត្យត្តទោតិ បឥស្ស
អត្វតិទ្ធេសចទេសត ពតំ, ត ចិសិដ្ឋស្ស ពស្សចិ អត្វិតាឃ សឥចទេក ហិ លោកេ សឌិសពេប្បាបិ តាយ ពោចិ ឋឆាកតស្ស តត្វិ, ក្យោតា
សឌិសោ, ទេតាហ ឋិលក្យោណតាបិ អសយោតិអាឌិ ឋត្វ អសយេហិ សប្យាសព្ពុទ្ធេហិ សយោ អសយសយោ តត្វិ បឌិយា ខុតស្សាតិ អប្បឌិយោ
ខុស តយោ សេសេសុបិ ឋត្វ ក្ខបយាយត្វ បឌិយា, សឌិស្វបយា បឌិការកោ ឃុកក្កាហចទេសត ឌិទោតា បឌិយោ បុក្កលោតិ ចេឌិតន្តា
អត្តតាតិ អត្តទោតា បុរិសឥមេ្យតិអាឌីសុ ឥយិតន្តា ឥមេ្យ, “ឥមេ្យបុរិសា”តិ ចត្តទេន្តា ចិសេសតស្ស បទតិបាតំ កត្វា “បុរិសឥមេ្យ”តិ ចុត្តំ,
បុរិសក្កហលាត្ដោត្វ ក្ខក្កដ្ឋចទេសត ញត្វិតយិ ឥយេតន្តទោតា តិន្តិសា ពតា ទោសចិសស្ស ចិទោតាឥតេត អត្វបឥត្តិ អត្វាកិញ្ញឡាតក៍ បឌ៍,
ចាញ្ញត្តិ អទេត្វា ខុកបឥការចេត ច អតន្តាសាឆារោណា សត្វ បុរិសឥមេ្យសារចិការចា ឥស្សិទោតា ហោតិ, ទេតាហ កកចា ហិតិអាឌិ អដ្ឋ
ឌិសាតិ អដ្ឋ សយាបត្តិឃោ អសឌ្ឍយាតាតិ ចឹកាចប្បត្តិឃា តិស្សក្កចារោ

ឌិដ្ឋឆមេ្យា ចុទ្ទតិ បទ្ទេល្លា អត្តការចា, ឋត្វ តិឃុទ្វាតិ ឌិដ្ឋឆម្មិកោ, ញ្ញឆលោកទេត្វា កមេ្យកិលេសចទេសត សប្បទេតន្តទោតា សយាកត្តន្តទោតា
សប្បារឃោ , បទលោកោ, ឋត្វ តិឃុទ្វាតិ សប្បារាឃិកោ, បទលោកទេត្វា បទយោ ក្ខត្តយោ អទេត្វា បទយទេត្វា, តិន្តាតំ សហ អទេត្វត
ចត្តតិតិ សទេត្វា, កល្ហមេ្ហលេត ចាលិឌ្ឍាឃ ឥេសត្តទំ កន្ធទេត្តា ឌតសមេ្ហហា សោ អស្ស អត្វិតិ សត្វា, សត្វចាទេហាតិ តិទ្វត្តិតឃេត សោ ចិឃ
កកចាតិ អាហ “សត្វា, កកចា សត្វចាទេហា”តិ ញ្ញឥាតិ ឋយត្វំ តិទ្ធេសបិញ្ញត្តិតឃេត ឥទេស្សតុំ ឃឆា សត្វចាទេហាតិអាឌិ ចុត្តំ ឋត្វ សទេត្វតិ
សត្វិកោ ឌទេត ក៍ ក្ខឥក៍ ពាទេត្តិ ខុត្វាតិ កត្តាទោ, តិទុឥកោ អទន្តាប្បឥេសោ ចោរាឌីហិ អឆិដ្ឋិតអទន្តាប្បឥេសាបិ ទុក្កយតទេដ្ឋត
តំសឌិសតាឃ កត្តារាទេត្វច តិទុញ្ញហាតិ សាយន្តាទោតា “កត្តារំ ពាទេទតី”តិ ចត្វា តំ ចិចទេត្តា ចោទកត្តារត្តិអាឌិយាហ

កកចទោតាតិ តិស្សត្តេ សាយិចចតំ, កកចត្តទោតា ឆមេ្យស្សចតេតាតិ អទេត្វា ឃឆា “ក្ខបន្តាឃទោតា អទេន្តា”តិ, កកចទោតា សត្តិពេកតិ ចា អទេត្វា
សទេ តិយិត្តំ អក្កហេឹតិ បុន្តាញុត្វប្បាទេឥស្ស សត្តមេ្យស្សចតបទិចឃេត “ឆមេ្យា ខុសោ ចុទ្ទតី”តិ សទេ អាកាទំ កល៉ញ្ញា បុន្តាកិឃោកចទេសទេតច
ហិ ច្រាឌិសាតំ ពិទេន្នាតាតំ ឆមេ្យស្សចតាឌីសុ បសាទេឥា ក្ខប្បដ្ឋតិ ចក្កុលិអាឌីតំ ចិឃ ញ្ញតទេចា សន្តាពិទេន្នាតាតយិ ឋឆា
បសាទុប្បត្តិប្បសក្កទោតា ឃឌិ ហិ ក្ខប្បទេឌ្ឍឃ្យ, កកចា អតត្តចក្កចាឡខុស្ស សន្តាសត្វាតយិ ខុកក្ខលោ សប្បាឌិហាទិឃឆមេ្យ សាទេចត្វំ សទេក្កាតិតិ

សន្តសត្តានស្សាបិ ឆ្កុតោ បុរត្ថោច ចិប្បត្តិប្បវត្តោ និឃា៍ ឃេ បត ឆេចយត្វស្សតាកវុបណ្ណាគឃោ បកតិឃាច កម្ពុស្សកតញ្ញាលាគិយុត្តា ហោន្តិ, តេឃេច បុរត្ថា អត្វបតិស្សឃាបិ ករចតោ សគ្គម្ពស្សចតាគិតា បឃយំ ចិចដ្ឋបតិស្សឃំ បសាគំ ក្លប្បាគេត្យុំ សក្កោន្តិ, ត ឆ្កុតទេតិ កហេតត្ថាំ៍ អនេន អហប្បិ តាយាតិ ឲត្ថ “ក្រុតោហំ ឆ្កុឆ តិត្ថេត្តាតិ ឱ្ពលិកេត្ថា យណ្ហកកាចេតាតិ ខាត្ថា”តិ ឆ្កុគំ ឲត្តកប្បិ អនេន អហប្បិ តាយាតិ ចិបឃ្យចចេតេតច សិញ្ញាតិតិ អចុត្តត្តិ ចេគិតត្ថាំ៍ ឌលត្តិ ឌលេត្តា ចិញ្ញេាតយាតេា៍ យណ្ហកោហត្តិ កាឆាឃ ក្លគេកតិ សញ្ញាតដ្ឋាតគស្សតំ, តេត ឆលយណ្ហកតា តិចត្តតំ កតំ ហោតិ៍ ក្លគេក ឌាតាតប្បិ កត្ថបិខិតំ ឆលកោចទោតាបិ អត្ថិតិ តំ តិចត្តតត្ថំ “ចាទិកោចទោ”តិ ចុត្តំ, ក្លគកសត្ថារិតិ អត្ថោ៍

ចិយោក្លត្តិកញ្ញាលាចសេតាតិ ឲត្ថ សត្ថសា កិលេសេហិ ចិប្បត្តីតិ ចិយោក្លោ, អក្កុយក្កោ, តស្ស អត្តោ, អក្កុចលំ, តត្ថ កចំ ចិយោក្លត្តិកំ, សត្ថញ្ញាតញ្ញាលោត សត្ថិ សត្ថប្បិ ឆ្កុត្ថញ្ញាលំ៍ ឆ្កុគាតិ សម្ពាសម្ពុត្ថបគតោ ឆ្កុត្ថបគស្ស ចិសេសំ គស្សត្ញុំ ឃម្ពា ចាតិអាគិ ចុត្តំ៍ សម្ពាសម្ពុត្ថបគេត ហិ សត្ថ បជិចេឆញ្ញាលាត្វកាចោ ចុត្តោ, ឆ្កុយិតា បត ឆ្កុត្ថបគេត គេសតាញ្ញាលាត្វកាចោបិ, តេតាហ អញ្ញោបិ សត្តោ តេរាឆេសីតិអាគិ៍

ក្រលចិសិដ្ឋសត្តត្តយកត្វការចាឆិចចតត្តិ សត្ថោហិ សីលិគិក្រុលេហិ ចិសិដ្ឋស្ស តតោ ឲច សត្ថសត្តោហិ ក្លត្តយស្ស កត្វតោ ការចចសេត ចុត្តយាតចចតយិគំ ករចាតិ៍ សេដ្ឋត្តិ សេដ្ឋចាចកំ ចចតំ សេដ្ឋក្រុលសហចតោលតោ៍ អឆ ចា ចុត្តីតិ ចចតំ, អត្ថោ, សោ សេដ្ឋោតិ អត្ថោ៍ ក្លត្តយត្តិ ឲត្តាបិ ឲសេច តឃោ៍ ក្វការចយុត្តោតិ ឲត្ថ ក្វការចា ការចំ, ក្វក្រុលឃោកតោ ក្វកាលំ ចា ការចំ, តេត សាចកាឌិតំ អសាឆាលតាឃ ក្វក្ខតេត យហត្ថត ការចេត យុត្តោតិ ក្វការចយុត្តោ៍ អឆ ចា ក្វ ច សត្ថលិកស្ស សិក្លកត្តា តេតច ការចយុត្តោ ចាតិបិ ឃោឌេតត្ថាំ៍

អចត្ថាឃ ចិជិតំ អាចត្ថិកំ៍ ឲចំ លិក្កិកំ៍ តិយិត្តតោ អាកតំ តេយិត្តិកំ៍ អឆិដ្ឋ ឃំកិដ្ឋិ តិយិត្តំ អឆិចចតចសេត អតបេក្លិត្ថា បចត្តំ អឆិដ្ឋសម្បុប្បត្តំ, តេតាហ “ចចតត្ថយតបេក្លិត្ថា”តិ៍ ឃគិដ្ឋាឃ អាកតំ ឃាគិដ្ឋកំ៍ ឲត្ថ ច ខាហិទំ គណ្ហាគិ លិក្កំ, អត្ថត្តទំ តេចិញ្ញាគិ តិយិត្តំ៍ បត្វទេតចិសឃំ ចា គិស្សយាតំ លិក្កំ, តត្ថាបទីតំ តិយិត្តត្តិ ចេគិតត្ថាំ៍ សដ្ឋិកាបញ្ញាត្តីតិ សត្ថាឆម្ពាតំ សដ្ឋិកិរិឃាតិយិត្តា បញ្ញាត្តិ៍ អឆ ចា សដ្ឋិកាបញ្ញាត្តីតិ បដ្ឋក្លសិត្ថា បញ្ញាត្តិ៍ ឃំក្រុលតិយិត្តា ហិ សា, តេ ក្រុលា សត្ថ បដ្ឋក្លក្វតាតិ ក្រុលា ចិឃ សាបិ សដ្ឋិកតា ឲច តាយ ហោតិ, ត បទេសំ, ចោហារយត្តតាតិ អឆិប្បាឃោ៍ ឃំក្រុលតេយិត្តិកត្តិ ឃេហិ ក្រុលេហិ តិយិត្តក្វតេហិ ឲតំ តាយំ តេយិត្តិកដ្ឋា ឌាតំ៍ ចគត្តីតិ ឆម្ពសេតាបតិស្ស ក្វកាចតោ ខាហុចចតេតាហ, សក្កីតិការេហិ ចា កតយត្វចាគំ សត្ថាឃ៍

ឆ្កុស្សទិឃាគិគេគា គកោ អស្ស អត្ថិតិ កកី៍ យក្កុចលិគិអទិឃក្រុលំ អរញ្ញាគិចិចេកដ្ឋាតដ្ឋា កឌិ សេចិ សីលេតាតិ កឌី៍ ចីចទាគិបដ្ឋឃាតំ អត្ថសាគីតដ្ឋា សីលិគិក្រុលាតដ្ឋា កាកី, គាឃាគេាតិ អត្ថោ៍ ចិកឌិ ក្លដ្ឋសតិដ្ឋសាគិប្បការេហិ ឆម្ពទតំ បចិកឌីតិ ចិកត្តចា៍ ទាកាគិបិបឆម្ពុំ កក្កំ អកាសីតិ កកចាតិ ចុដ្ឋីតិ សត្ថត្ថ សម្ពត្ថា៍ កវុបិ លិកេ កកចាតិ ចុដ្ឋីតិ អាហ “កវុ”តិ, ឃម្ពា កវុ, តម្ពាបិ កកចាតិ អត្ថោ៍ បិទយិតាសត្ថាតំ កព្វយស្ស អត្ថិតិ កព្វចា៍ ខាហុហិ ខាគេឃហីតិ កាឃកាចតាគិកេហិ អគេតកេហិ កាចតាក្កយេហិ៍

ឃុកាចិតត្តតោតិ បច្ចុតេ្ត ឲ្យតំ ឃាយិចចត់, តេន ឃុកាចិតឃកាចេចាតិ អតេ្ថា៉ កចាត់ អត្ត តិដ្ឋាត់ ពតោតិ កចត្តកោ៉ តត្ថ តត្ថ កពចាតិ

ឃង្កបិង្គិ តិរុត្តិតយេតេច ចេជិតដ្ឋា៉

ញ្ញាតិ កពឹ កឌឹតិ តិចេង្គបកាឆាយ តចហិ បចេហិ ឥឃ្សិតយត្ថិ កព្យចាតិ កាឆាយ ឈហិ បចេហិ ឃក្ខុចហត្វា បតឃិង្គិ

អត្ថុយោឌតាតយកេតេហិ ឃង្គិ ឥយ្យុតុំ អយំ បត អបទោ តយោតិអាឌិ ចុត្តំ៉ តត្ថ ចណ្ហចិបរិយយោតិ ឲ្យត្ថ ញ្ញតិ-ឃង្កោ អាឌិអត្ថោ,

តេតេច ចណ្ហចិការទោ ចណ្ហលិបេបិ ឆាតុអត្ថេត តិយោឌតក្ខាតិ ញ្ញយំ តិចិឆំ លក្ខណំ ឃក្ខណ្យាតិ៉ ឃង្គតយតាតិ ឃង្គលក្ខណតយត៉

បិយោឌទាឌិតំ ឃង្កាត់ អាពតិពណកាចតោ ចុត្ត “បិយោឌទាឌិបក្កបលក្ខណំ ពហត្វា”តិ៉ បក្កបតយច លក្ខណំ៉

តប្យទិយាបត្កតាពទណឌិញ្ញាបក្កបត់៉ កព្យត្តិ ពុឃលិ៉

លេិកាឌយោ ចត្តារោ ឌោឃា ឲពពចយេត ពហិតា៉ អហិទិកាឌយោ ទុពចយេត៉ អក្កេត្ថិយត្តិអាឌិតា (ឆ៉ ប៉ ១-៣) ឃុតប្យុត់

ញ្ញុតចយេត ចិត្តបទិយោតត្តតោ ពោឆោច ឃ្សុបតាហោ៉ បទេរំ ឃ្សុញ្ញាកាទិតាលក្ខណឃ្ស ពុណឃ្ស តិឃុញ្ញតោ យក្កោ តាយ៉ ឌាហុឃ្សុតាឌឹហិ

ឃង្គិ ឃ្យុកក្កហោ អត្តតោ ឃយពទណំ បលិយោ៉ អត្តតោ ចិឌ្ឈយាតឌោឃបជិទ្ធាឌតា យាឃា៉ អចិឌ្ឈយាតពុណប្យកាឃត់ ឃាទេឃ្យ៉

ពទុឃុបិ ឆង្គតា អតោតតតា ឆយុទោ៉ តទុត្តទិកទណលក្ខណោ ឃាទយុទោ៉ ឌាតិអាឌិ តិឃ្សាយ ឃ្សត្តិលក្ខណោ យាតោ៉ អត្ថុត្តិលក្ខណោ

អតិយាតោ៉ ឌាតិអាឌិ តិឃ្សាយ យឌ្ឈតាពារប្យតេ្តា យាតោច យតោ តាយ៉ ឃោ ឃត្តចឹឃតិចិឆោ៉ ពាយពុណោហុ ចិត្តឃ្ស ចោឃ្សក្កោ

បយាតោ៉ ពាយទុច្ចទិតាឌឹតិ តិចិឆទុច្ចទិតាតិ៉ តណ្យាឌិង្គិទុច្ចទិតចយេត តិចិឆឃំកិលេឃោ៉ រាពឌោឃមោហាច យលិតិ៉ តេយេច

ពាយទុច្ចទិតាឌយោ ច តិចិឆចិឃយាតិ៉ ពាយញ្ញាបិឌចិហិឃាឃញ្ញា តិចិឆឃញ្ញា តាយ៉ តេយេច ចិតក្កា៉ តណ្យាឌិង្គិយាតា បបញ្ចា៉

ឃុកឃុលតិច្ចអត្តចិបទិយេឃោ ចត្តុំឆចិបទិយេឃោ៉ ឈត្កាឌយោ អពតិ៉ ឌឹចទាឌឹឃុ បច្ចយេឃុ លេិកា ចត្តារោ តណ្យុរិជា៉

ញ្ញុង្គឆយុឃញ្ញុបិក្កាឃុ ពក្កា, ឃព្រាហ្មចាទឹឃុ ពោឃេបិ ច បញ្ចា ចេតោតាឃិលិ៉ ពាយេ ពាយេ ទុបេ ច អចិតរាពតា, ឃាចឥត្ថិ កុឌ្ឈិត្វា

ឃេឃ្យុឃុលាឌិអតុយោពោ, អញ្ញាតរំ ឌេចតិកាយំ បណិធាយ ព្រាហ្មចរិយចទណញ្ចា បញ្ចា ចេតោចិតិពទ្ធា៉ ទុបិកតត្កាឌយោ បញ្ចា

អកិតត្កា៉ ពោឆយថ្កក្កឃ្យាឃាទេឃ្យបិបិទ្ធតាឃត្តិង្គិបរាយាឃា ឈ ចិចាឌយុលិតិ៉ ទុបតណ្យាឌយោ ឈ តណ្យាកាយា៉ យិទ្ធាឌិង្គិអាឌយោ

អដ្ឋយក្កក្កបជិបក្កា យិទ្ធត្តា៉ តណ្យាបជិច្ច បទិយេឃតា, បទិយេឃត់ បជិច្ច លិកោ, លិក់ បជិច្ច ចិតិច្ឆយោ, តំ បជិច្ច ឈត្កុរាពោ, តំ បជិច្ច

អជ្ឈោឃាត់, តំ បជិច្ច បទិក្កហោ, តំ បជិច្ច យច្ឆទិយំ, តំ បជិច្ច អារក្ខា, អារក្ខាឌិពទណំ ឥណ្ឌាឌាតាឌិអតេកាពុឃលរាឃឹតិ តច

តណ្យាយុលកា ឆយូ៉ បិណាតិបិតាឌយោ ឌឃ អពុឃលកយូបថា៉ ចត្តារោ ឃឃ្សតចាឌា តថា ឲពច្ចឃឃ្សតចាឌា អត្តាតត្តិកា

អយទាចិតក្កបិកា ចេ្ឆ អឌិច្ចឃយុប្យត្តិកា ឃោញ្ញអឃ ឃញ្ញឹចាឌា អដ្ឋ អឃញ្ញឹចាឌា អដ្ឋ តេចឃញ្ញឹតាឃញ្ញឹចាឌា ឃត្ត ឃ្សច្ឆេឌចាឌា បញ្ចា

ឌិង្គឆយូតិញ្ញាតចាឌាតិ ឲតាតិ ក្ខាឃង្គិ ឌិង្គិពតាតិ៉ ទុបតណ្យាឌិឈតណ្យា ឲច បចេ្ចក់ ពាយតណ្យាកចតណ្យាចិកចតណ្យាចយេត អដ្ឋារឃ

ហោត្តិ, តា អជ្ឈត្តពាហិទ្ធុបិឌឹឃុ បចត្តិចយេត ឈត្តិំឃ, ឃុត ពាលត្តយចយេត អដ្ឋឃតតណ្យាចិចទិតាតិ ហោត្តិ៉ បតេឌ-ឃង្គំ បចេ្ចក់

ឃយ្ញត្តិត្វា លេិកប្យកេឌោតិអាឌិតា យោឌេតញ្ញា៉ ឃញ្ញាឌទឆបទិញ្ញអាហកិលេឃឃតឃហឃ្សាឌឹតិ ឃញ្ញាតិ ឃត្តាត់

ឌទឆឃក្ខាតបទិញ្ញអាហពទាតិ កិលេឃាត់ អតេកាតិ ឃតឃហឃ្សាតិ, អារយុណាឌិចិកាពតោ បចត្តិអាពារចិកាពតោ ច តេឃំ ឲ្យចំ

បតេឌោ ចេជិតញ្ញោ៉ បញ្ចា យាទេ អកញ្ញឹតិ ឃញ្ញុតោ្ត៉ បទិឃ្សុយាតត្តិ ឃ្សបង្គចាត់៉

ឲចំ ករ្យចា កក្កចាតិ ថ្ថិត្ថំ បតាតំ អត្ថំ ចិកឌិត្វា ញ្ញតាតិ តេហិ ថ្ថិហិ កហិតបត្ថំ តស្សត្ថំ ករ្យចត្តតាយ ចស្សាតិអាទិ ចុត្តំ តត្ថ សតបុញ្ញាឌលក្ខណឆរស្សាតិ អតេកសតបុញ្ញាតិញ្ញតួបហាបុរិសលក្ខណឆរស្ស កកចតោ សកចិតេត្ត ញ្ញស្សរិយំ តាយ បដិក្កុលិនិសុ អប្បដិក្កុលសញ្ញិតាទិចសប្បចត្តិយា តេច តេតោសយាឆិចសេត ច អត្តតោ ចិត្តស្ស ចសីកាចាបិតេតសេច អហិយា លឈិយាទិកត្តិ អាទិ-សឌ្ឍេត យហិយា បត្តិ បិកយ្ហំ ច្រាសិតា ចសិតា ឃត្តកាយាចសាឃិតាតិ ញ្ញយ លបិ សក្តហិតា តត្ថ កាយស្ស អលហុកាចករណំ អហិយា អាកាតេស បតសា កយតាទិអរហកាតេចត លហុកាតេចា លឈិយា កាយស្ស យហត្តតាបិតេតំ យហិយា ញ្ញដ្ឋតេសស្ស បិបុលតំ បត្តិ អធិដ្ឋាតាទិចសេត ញ្ញត្ថិតត្តតិប្បាតតំ បិកយ្ហំ សឃំចសិតា ញ្ញស្សរកាតេចា ច្រាសិតា ញ្ញឌ្ឍិចិតេឆ ចសីកាតេចា ចសិតា អាកាតេសត ចា កន្ធតោ, អញ្ញោ ចា កិត្តិ កតេរាតោ ឃត្ត កត្តចិ តេចាសាតប្បត្តិ ឃត្តកាយាចសាឃិតា, “កុយារកក្រុបិទិតស្សត”ត្តិបិ ចតត្តិ សញ្ញក្ខបក្ខក្ខសិទិតិ សតេញ្ញសំ អក្ខបក្ខក្ខាតំ តេសាកា អត្ថិតិ អតុចត្តតិ លហុសាឆតំ តំ តំ កាលិកំ ញ្ញត្ថិតំ, ករុសាឆតំ ចិរកាលិកំ ញុឌ្ឍតាទិបត្តិតំ ។ កកា អស្ស សត្តិតិ កកចាតិ ញ្ញតំ សដ្ឋសត្តតេយត សិដ្ឋំ, តេសំ សញ្ញា តិរុត្តិតេយត សិឌ្ឍត្តិ តេចទិតញ្ញា

បីឡអតសង្ខតសត្តាបចិបរិណាមដ្ឋេតាតិអាទិសុ បីឡអតដ្ឋោ សង្ខតដ្ឋោតិអាទិតា អត្ថ-សដ្ឋោ បតេច្ចកំ តេយាតេឌតេញ្ញា តត្ថ អត្តតោ សកាតេចត បីឡអតលក្ខណំ ទុក្ខំ តស្ស តេយា បីឡអតេយច អត្ថោ “បីឡអតដ្ឋោ”តិ ចុច្ចតិ, តេសា សកាតេចា យស្មា បត សំសមុទយេត សង្ខតំ, តស្មា សង្ខតដ្ឋោ សមុទយស្សតេត អាចិក្ខតោ យស្មា ច យតេក្កា កិតេលសសត្តាបហរត្តា សុសីតតេលិ, តស្មាស្ស យក្កស្សតេត សត្តាបដ្ឋោ អាចិក្ខតោ តប្បដិតេយាកត្តា អចិបរិណាមឆម្មស្ស បត តិតេរាឆស្ស ទស្សតេត ចិបរិណាមដ្ឋោ អាចិក្ខតាតិ ឲកតេស្សច សកាចឆម្មស្ស សកកាចតោ ញ្ញតរសច្ចត្តឃតិចត្តិតោ ច បរិកតេប្បតញ្ញត្តា ចត្តាតេរា អត្ថា ចុត្តា សមុទយស្ស បត រាសិករលតោ អាយូហតដ្ឋោ សកាតេចា, តស្សេច ទុក្ខទស្សតេត តិទាតដ្ឋោ អាចិក្ខតោ ចិសំតេយាកត្តស្ស តិតេរាឆស្ស ទស្សតេត សំតេយាកដ្ឋោ តិយ្យាតត្តស្ស យក្កស្ស ទស្សតេត បលិតេពាឆដ្ឋោ អាចិក្ខតោ

តិតេរាឆស្ស បត តិស្សរលដ្ឋោ សកាតេចា, តស្សេច សមុទយទស្សតេត ចិតេចកដ្ឋោ អាចិក្ខតោ សង្ខតស្ស យក្កស្ស ទស្សតេត អសង្ខតដ្ឋោ, ចិសយក្ខតស្ស យរលឆម្មស្ស ចា ទុក្ខស្ស ទស្សតេត អយតដ្ឋោ យក្កស្ស បត តិយ្យាតដ្ឋោ សកាតេចា, តស្សេច សមុទយទស្សតេត ទុក្ខតេស្សចាយំ តេហតុ, តិញ្ញាតប្បត្តិយា បត អយតេយច តេហតូតិ តេហតូដ្ឋោ, អតិសុខុមតិតេរាឆទស្សតេត ញ្ញឆតេយច ទស្សតត្តិ ទស្សតដ្ឋោ, អធិកបលស្ស ទុក្ខស្ស ទស្សតេត អធិបតេយ្យដ្ឋោ អាចិក្ខតោ ឲតេត ឲច ច បីឡអតាទតេយា តេសាឡអស អាកាតោតិ ចុច្ចត្តិ

កាតេយហិ ចិតេចកដ្ឋកាយតា កាយចិតេចតោ តីចរលាទីហិ ចិចិត្តា អដ្ឋ សយាបត្តិតេយា ចិត្តចិតេចតោ ឧបឆីយត្តិ ឲត្ថ យទាសកំ ចលិតីតិ ឧបឆតេយា, បញ្ចកាយគុលសង្ខាតកាយលត្ថកិតេលសអភិសង្ខារា, តេហិ ចតូហិ ចិចិត្តំ តិញ្ញាតំ ឧបឆិចិតេចតោ តាយ

អតត្តាតុបស្សតាយ បដិលដ្ឋោ ទុក្ខាតិច្ចាតុបស្សតាហិ ច បដិលដ្ឋោ អរិយយក្កោ អាកយតចសេត យទាក្កយំ សុញ្ញតអប្បលិហិតអតិមិត្តចិតេយាក្ខសញ្ញា បដិលភតិ, កិតេលតេហិ ចិមុត្តត្តា ហិ ឲស ចិតេយាតេក្ខាតិ

ឃឆា ទលិទេក ខុទេកកបឌទេតា ខុទេកកយក្លូទ៌ កទេហត្វា “ទេយពលិ”តិ ចុត្តំ, ខុចយិឆាបឹតិ អទេត្វ៉ា ទេយហតស្សាតិ ក្យឃ្យប្យទេឌយស្ស៊ា ពស្សាតិ ឍ្លកាយស្ស៊ា

ឃហទេឌចហឹតិអាឌីប្ុ ឃហ ទេឌទេចហិ ចត្តឹតិ ឃទេឌចទេកា ទលិទេកា៊ តំ ឃទេឌចកត្តិអាឌីតា ទេឃាឌតា ទេចឌឹតត្ថា៊ ឃទេឌចកាចទេតតាតិ ឃទេឌចក-ឃទ្ថេ ចិទេឃឃតកាទេចត ឌិតទេឌចចទេតត៊ តស្សាបិ ឃទេឌចកបទេឌ អទេត្ថាក្វតត្វា អចឃទេច ឃយុឌាទេឃាបចាទេចទេឃត ទេចាហាទេរា កទេតា៊ ឍ្លតទេចា ទេតត ទេឌចចិឃិក្ដទលិកទេស្សច កហលាទេតា បញ្ចកាយាចចទេទេឌចក្កហលំ ត ឃិឃា, ខុចំ ស្ដុបទិបិ៊ ឃយាទេកចចទេតត យាទេឃទ្ថេត ទេតត ឃហចទិតា ឃទេន្តា ចឃចត្តិទេឌចា ច កហិតាតិ អាហ “លដ្ដកាយាចចទេទេឌចក្កហល”ត្តិ៊ ព្រាហ្មកាឃិកា តាយ បចឃឆ្លាតក្វយិកា៊ ទេត អាឌី ទេឃយំ អាទេប្បបទិឃត្តាត់ ព្រាហ្មាត់ ទេតយំ ព្រាហ្មាត់ កហលំ ព្រាហ្មកាឃិកាឌីព្រាហ្មក្កហលំ៊ ទលិក-ឃទ្ថស្ស ឍ្លកាយទលិកាឌីតយ្បិ ឃាឆាទេលត្វា ឃត្តទលិកាទេចលិកទេយច បឌាកហលំ កតត្តិ អាហ “បឌាចចទេតត ឃត្តទលិកក្កហល”ត្តិ៊ ឃទេឌចកាឌិចចទេតត ស្ដុបបត្តិទេឌចាត់, ឃស្សយលាចចទេតត ចិឃុខ្លិទេឌចាតញ្ចា កហិតត្វា អាហ “ឃទេឌចយត្ស្សចចទេតត ឃខុតិទេឌចអចទេឃឃយត្ស្សក្កហល”ត្តិ៊ តត្វ ឃខុតិទេឌចា ទាឌាទេតា, អចទេឃឃយត្ស្សា ឃខុតិទេឌចឃយលព្រាហ្មទេលហិ អចឃិដ្ឋា៊ ឃត្តទលិកាទេចលិកស្ស បឌាឃទ្ថស្ស ចិឃុំ កហិតត្វា ឃទេឌចកំ ទលិកត្តិ ខុត្វ ទលិកឃទ្ថក្កហលំ ឍ្លកាយទលិកទេយច តិឃទេយតឹតិ អាហ “តឹហិ បទេឌហិ ឍ្លកាយទលិទេកា”តិ៊ ឍ្លឌញ្ចា ឃទេឌចកាឌិបឌត្តឃចឆតិឃស្ស បឆាតត្វស្ស ចទេឃត ចុត្តំ៊ ឍ្លកាយទលិកចិទេឃឃតស្ស បទេតត្វ ទេឌចយាទាឌិឃត្តទលិកស្សាបិ កហលំ ទេចឌឹតត្ថំ ឃាយត្វិឃទេតា កប្យយាតត្វា ឃបុទេត្វា អាកទេតាតិអាឌីប្ុ ប្ុត្តាឌីតំ ចិឃ៊ ឍ្លយគ្គិញ្ចា តទេឃ ឃទេឌចកំ ឃយាទេកំ ឃព្រាហ្មកំ ឍ្លកាយទលិកំ ឃស្សយលព្រាហ្មលិំ ឃទេឌចយត្ស្សំ បឌញ្ចាតិ ច-កាទ៌ អាទេតត្វា ទេឃាឌេតត្ថំ, ឍ្លកាយឃត្តទលិកាត់ កហទេលាត ទេចត្វ តក្រឃឃខុតិតិឃិត្តក្វទេតា ឃគ្គាទទលិកាបិ តឌចិតាកាចទេតា កហិទេតា ខុចាតិ ឌដ្ដទេន្តា៊ អបទេទ បត “ឃទេឌចកត្តិអាឌីហិ បញ្ចហិ បទេឌហិ ឃត្តទលិកាច អត្តទេតា អចឃចក្វតទេឌចាឌិចិទេឃឃទេតហិ ចិទេឃទេឃត្វា កហិទេតា, តក្កហទេលាត តឌាឆាទេរា ឍ្លកាយទលិទេកា, តក្រឃឃបគ្គាត្តិចិឃទេឃា ឃគ្គាទទលិទេកា ច កហិតា ខុច ទេហាត្តិ”តិ ចឌត្តិ៊ ទេតឃញ្ចា បឌត្តិ ឍ្លគំ ទលិកឃទ្ថស្ស ចិទេឃឃតំ កត្វា ឃទេឌចកំ បឌំ ទលិកំ...ទេប... ឃទេឌចយត្ស្សំ បឌំ ទលិកត្តិ ទេឃាឌេតត្ថា៊

អទ្វបិចចទេទលិទេកា កហិទេតា បិទិទេឃឃទេតាទេឃត ឍ្លតទេឃំ បឌត្តទេហិ កហិតត្វា៊ យាទេក្កហទេលាត តប្យឆាតា តំឃឌឹឃា ច ស្ដុបបត្តិទេឌចា ឃក្កឃ្យត្តិតិ អាហ “លកាយាចចទេទេឌចទលិទេកា”តិ៊ ពត្តិឃបទិឃា ព្រាហ្មលកហបតិឃយលចាតុយហាទាឌិកតាចតិឃយាទេព្រាហ្មបទិឃាតិ ឍ្លយាប្ុ អដ្ឋប្ុ បទិឃាប្ុ ចាតុយហាទាឌិកាឌីតំ ចតុត្ថំ បទិឃាត់ ឃទេឌចកាឌិបទេឌហិ ឃក្កហិតត្វា ឍ្លឆ ឃស្សយលព្រាហ្មលិត្តិ ឍ្លយិតា ឃយលបទិឃា ព្រាហ្មលបទិឃា ច, ឃទេឌចយត្ស្សត្តិ ឍ្លយិតា ពត្តិឃបទិឃា កហបតិបទិឃា ច ចុត្តាតិ អាហ “ចតុបទិឃចទេឃតា”តិ៊ តស្ស យត្ស្សទលិទេកា កហិទេតាតិ ឍ្លយិតា ឃឌ្ឍទេន្តា៊ តត្វ យត្ស្សទលិទេកាតិ យត្ស្សឃខុទេហា, ទេតតាហ “អចទេឃឃឃឌ្ឍឃត្តទលិទេកា ចា”តិ៊

ចិកប្យត្តទ៌ ឌស្សទេត្តា អាហ “ឃខុតិទេឌចហិ ចា ឃហ យត្ស្សទលិទេកា”តិ៊ ទេឌចបទេឌត ឃខុតិទេឌចា, ឃយលព្រាហ្មលយត្ស្សបទេឌហិ ទេឃឃយត្ស្សា ច កហិតាតិ ខុចំ ចិកប្យត្តទេឃបិ យត្ស្សំ បឌំ យត្ស្សិំ បឌត្តិ បឌា-ឃទ្ថំ យត្ស្ស-ឃទ្ថេត ចិទេឃទេឃត្វា តំ ប្ុត ឃហ ទេឌចហិ

ចត្តាពីតិ សនេទចា, បងា៑ សនេទចា ច សា យតុស្សា ចាតិ សនេទចយតុស្សា, តំ សនេទចយតុស្សំ បង៑ ឞុត កិ ក្ខតំ សស្សយលាទ្រោហូលិត្តិ ខុចំ ឃឆា បងាសេទ្ធត យតុស្សាតេឡាច ហេហល់ សិឃា, តឆា តិត្ថាចត់ កាតត្ថា, ត្ថតរឆា យតុស្សាតេឡាច ហេហល់ ត សយ្បជ្ជតិ សត្ថាយតុស្សាត់ ចិសេសតការេចត ហេិតត្តា អត្ថាបឌត្តក្ខតស្ស កស្សចិ យតុស្សស្ស អកាចា៑ ត្ថគាតិ បឌត្តិ ត្ថយិតា អចេសេសតាកាឌិសេត្តុបិ សក្កេហត្តា ឌេស្សាត្យការេយា អាហ “អចេសេសសត្ថាសត្តុសេលិតកា ចា”តិ៑ ខុត្តាបិ ចត្យបរិសចេសេត អចេសេសសត្ថាសត្តុសេលិតកា សយុតិនេទចយតុស្សេហិ ចា សហ អចេសេសសត្ថាសត្តុសេលិតកាតិ ឃោរេឌតត្ថា៑

ខុត្តាចតា កាហេសា សេលិកំ ហេហត្តា ឃោឌត់ ឌេស្សត្តា ត្ថគាតិ ខុកោកបនេត អកាហេសា សត្ថាសេលិកាត់ ហេហលបត្លេបិ តស្ស តស្ស ចិសេសតស្ស សប្យលតំ ឌេស្សាត្យំ អបិ ចេត្តាតិអាឌិ ចុត្តំ៑ ក្ខហ្ហូបរិឆ្លេឌតាតិ ក្ខហ្ហូាត់ នេទកាតិបរិយាបត្កាត់ បរិច្ឆិត្កចេសេត ឌាតតចេសេត កិត្តិសទ្ធ៏ា សឃំ អត្តតោ អចឃចក្ខតេត សនេទកាចចតេត តំ ឃុលត្តាត់ សារេចត្តា អត្តក្ខតាតិ ឃោឌតា៑ អតុសត្តិក្កេយាតិ អត្តាតេច្បាច បគាតច្បា អតុសគ្គាតក្កេយា, ឌាតតក្កេយាតិ អត្តេា៑

អកិត្ថាតិ ឃ-ការេសេលិបេត តិទេ្ធសាតិ អាហ “អកិត្ថាឃា”តិ៑ សយត្តកទ្រែកត្តាតិ សត្ថាការេហិ ឃុគ្គេត្តា៑ សាសតឆេយាតិ បឌបត្តិបឌិចេឆសាសតស្ស បកាសេកោ បរិឃត្តិឆេយា៑ ត្យទ្ធឃុទៅឌិតតាឃាតិ ត្ថគំ តិកំ ឆយុស្ស េហត្យសទ្វបថលចេសេត ចុត្តំ, តឆា តាឆបកចត្តិកយ្បិ៑ យឡេ្យតិកទ្ធឃំ ថលចេសេតច ចុត្តត្តិ ចេឌិតត្ថា៑ កិច្ចឃុគ្គិឃាតិ ឆយុំ ឃុត្តា ឃឆាឃុតចេសេត បឌិបជ្ជត្តាត់ ឃុប្យឌិបត្តិសគ្គាតកិច្ចឃុគ្គិឃា៑

ត្ថគាតិ អាឌិកល្យាណាឌិប្យការេយេច ឆយុំ នេទេសេត្តា កាហចា សោត្ខត់ ឃំ សាសតទ្រោហូចទិឃំ យក្កទ្រោហូចទិឃត្បា បកាសេតិ, តប្យការកស្ស ទ្រោហូចទិឃបឌស្ស សាត្តត្តិអាឌីតិ បគាតិ ចិសេសតការេចត ចុត្តាតិ, ត ឆយុបឌស្សាតិ ឌស្សតយុពេត តាតប្យការេតា អត្តំ ចិចទិត្យការេយា សាត្តំ សត្យត្ថាតត្តិ ខុចយាឌីឃុ បតាតិអាឌិយាហ៑ តត្តូ តិស្សា សិក្លា សកេលិ ច តត្តិឆេយា សាសតទ្រោហូចទិឃំ តាយ៑ កាហចា ហិ ឆយុំ នេទេសេត្តា ឃីលិឌិកោ ចិឃ តប្យការកំ តត្តិឆយុយ្បិ បកាសេតិ ខុច សទ្ធត្តូសយុគាឃត្តា បរិឃត្តិឆយុស្ស៑ ឃឆាត្តុទ្វបត្តិ ឃឆារេហំ៑ សិក្លត្តឃសក្កហិតត្យំសាសតទ្រោហូចទិឃំ យក្កទ្រោហូចទិឃត្បា អត្តូសយ្បត្តិឃា សយ្បត្តត្តាតាឃ, ក្ខបទ្វបរិ អឌិកត្តត្ថាចិសេសសក្លាតអត្តូសយ្បត្តិឃា ច សហ អត្តេត បឃោឌតេត ចត្តាពីតិ សាត្តូេយច, ត ត្យ សត្យត្ថាត់, តត្តិឆយុសក្លាតំ សាសតទ្រោហូចទិឃំ ឃឆាចុត្តេត អត្តេត សាត្តំ សត្យត្ថាតត្បា៑ កិទាតាឌិយិលក្លចចតាតយ្បិ សាត្តូសត្យត្ថាតត្តេ សយាតេបិ ចិសិទ្ធិត្តូត្យត្ថាតឃោក់ សត្គាឃ សហត្តេា នេចឌត្តា សចិត្តោតិអាឌិ ចិឃ “សាត្តំ សត្យត្ថាត”ត្តិ ចុត្តត្តិ អាហ “អត្តូសយ្បត្តិឃា សាត្តំ, ត្យត្ថាតសយ្បត្តិឃា សត្យត្ថាត”ត្តិ៑ តត្តូ ឃំ អត្តំ ឃុត្តា តឆា បឌិបជ្ជត្តា សត្ថាក្យក្លក្លឃំ បិឃុលត្តិ, តស្ស តាឌិសយ្បត្តិ អត្តូសយ្បត្តិ តាយ, សយ្បត្តូតាតិ អត្តេា៑ ត្យត្ថាតសយ្បត្តិ តាយ សិចិលឆតិតាឌិត្យត្ថាតបរិឃុណ្ណាឃ យាកឌិកាឃ សកាចតិទ្វត្តិឃា កឃ្គិទយ្បិ អត្តំ ក្ខត្តាត់ កត្តា ឌស្សតសយត្តូតា សយ្បត្តូត្យត្ថាតតាតិ អត្តេា៑

ត្ថគាតិ តេត្តិប្យករលាតឃេតាបិ (តេត្តិ ៣ ក្ខាឌសបឌ) អត្តំ ឌេស្សាត្យំ សក្កាសតាតិអាឌិ ចុត្តំ៑ តត្តូ សទ្ធេបតោ កាសិឃតិ ឌីបិឃតីតិ សក្កាសតត្តិ កយុសាឆតចេសេត អត្តេា ឌទ្ធិត្ថា, ខុចំ សេសឃុបិ៑ បឌយំ កាសត់ បកាសត់៑ ក្ខកឃយ្បតំ ក្ខទ្ធសត្តូចចតសក្លាតស្ស

វិត្ថារវចនំ សកិំ វុត្តស្ស បុន វចនញ្ច វិវរណវិភជនានិ។ ឧភយម្បេតំ និទ្ទេសវចនំ។ វិវដស្ស វិត្ថារតរាភិធានំ វិភត្តស្ស ច បការេហិ ញាបនំ ឧត្តានីករណបញ្ញត្តិយោ។ ឧភយម្បេតំ បដិនិទ្ទេសវចនសង្ខាតស្ស វិត្ថារវចនំ អត្ថបទសមាយោគតោតិ យថាវុត្តានិ ឆ ឆ បទានិ បរិយត្តិយា អត្ថវិភាគត្តា អត្ថបទានិ, តេហិ សហិតតាយ អត្ថកោដ្ឋាសយុត្តត្តាតិ អត្ថោ។ អបរិយោសិតេ បទេ អាទិមជ្ឈាតវណ្ណោ អក្ខរំ, ឯកក្ខរំ, បទំ វា អក្ខរំ។ វិភត្តិយន្តំ បទំ។ បទាភិហិតំ អត្ថំ ព្យញ្ជេតីតិ ព្យញ្ជនំ, វាក្យំ។ កថិតស្សេវត្ថស្ស អនេកវិធេន វិភាគករណំ អាការោ នាម។ អាការាភិហិតស្ស និព្ពចនំ និរុត្តិ។ និព្ពចនត្ថវិត្ថារោ និទ្ទេសោ។ អថ វា “អក្ខរេហិ សង្កាសេតិ, បទេហិ បកាសេតិ, ព្យញ្ជនេហិ វិវរតិ, អាការេហិ វិភជតិ, និរុត្តីហិ ឧត្តានីករោតិ, និទ្ទេសេហិ បញ្ញបេតី”តិ វចនតោ សង្កាសនបកាសនសង្ខអាទិតោ និទ្ទេសត្ថវាចកានិ វចនានិ អក្ខរបទានិ នាម។ វិវរណវិភជនសង្ខាតនិទ្ទេសត្ថវាចកានិ វចនានិ ព្យញ្ជនាការា នាម។ ឧត្តានីករណបញ្ញត្តិសង្ខាតបដិនិទ្ទេសត្ថវាចកានិ វចនានិ និរុត្តិនិទ្ទេសា នាម, តេសំ សម្បត្តិយា សព្យញ្ជនន្តិ អត្ថោ។

អត្ថគម្ភីរតាតិអាទីសុ អត្ថោ នាម តន្តិអត្ថោ, ហេតុផលំ វា។ ធម្មោ នាម តន្តិ, ហេតុ វា។ ទេសនា នាម យថាធម្មំ ធម្មាភិលាបោ។ បដិវេធោ នាម យថាវុត្តអត្ថាទីនំ អវិបរីតាវពោធោ។ តេ បនេតេ អត្ថាទយោ យស្មា សសាទីហិ វិយ មហាសមុទ្ទោ មន្ទពុទ្ធីហិ ទុក្ខោគាហា អលព្ភនេយ្យបតិដ្ឋា ច, តស្មា គម្ភីរា។ តេសុ បដិវេធស្សាបិ អត្ថសន្និស្សិតត្តា អត្ថវិភាគត្តា ច វុត្តំ “អត្ថគម្ភីរតាបដិវេធគម្ភីរតាហិ សាត្ថ”ន្តិ។ ធម្មទេសនានំ អត្ថសន្និស្សិតត្តេបិ សយំ ព្យញ្ជនរូបត្តា វុត្តំ “ធម្មគម្ភីរតាទេសនាគម្ភីរតាហិ សព្យញ្ជន”ន្តិ។ យថាវុត្តអត្ថាទីសុ បភេទគតានិ ញាណានិ អត្ថបដិសម្ភិទាទយោ។ តត្ថ និរុត្តីតិ តន្តិបទានំ និទ្ធារេត្វា វចនំ, និព្ពចនន្តិ អត្ថោ។ តីសុ បដិសម្ភិទាសុ ញាណំ បដិភានបដិសម្ភិទា។ លោកិយា សទ្ធេយ្យវចនយុគេន អត្ថេសុ បសីទន្តិ, ន អត្ថយុគេនាតិ អាហ សទ្ធេយ្យតោតិអាទិ។ កេវលសទ្ទោ សកលាធិវចនន្តិ អាហ “សកលបរិបុណ្ណភាវេនា”តិ។ ព្រហ្មចរិយ-សទ្ទោ ឯត្ថ សិក្ខត្តយសង្គហំ សកលំ សាសនំ ទីបេតីតិ អាហ សិក្ខត្តយបរិគ្គហិតត្តាតិអាទិ។

យថាវុត្តមេវត្ថំ អបរេនាបិ បរិយាយេន ទស្សេតុំ អបិ ចាតិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ សនិទានន្តិ ទេសកាលាទិទីបនេន និទានវចនេន សនិទានំ។ សឧប្បត្តិកន្តិ អដ្ឋុប្បត្តិអាទិយុត្តិយុត្តំ។ តត្រាយំ បិណ្ឌត្ថយោជនាក្កមោ – “វេរញ្ជោ ព្រាហ្មណោ សមណោ ខលុ ភោ...បេ... វិហរតី”តិ ច, “តំ ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ‘ឥតិបិ សោ...បេ... បវេទេតី’តិ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ”តិ ច, “សោ ធម្មំ ទេសេតិ...បេ... បរិយោសានកល្យាណំ, ទេសេន្តោ ច សាត្ថសព្យញ្ជនាទិគុណសំយុត្តំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតី”តិ ច, “សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតី”តិ ច អស្សោសិ, សុត្វា ច អថ ខោ វេរញ្ជោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមីតិ។

អដ្ឋកថាយំ បន កិញ្ចាបិ “ទស្សនមត្តម្បិ សាធុ ហោតី”តិ ឯវំ អជ្ឈាសយំ កត្វា អថ ខោ វេរញ្ជោ...បេ... ឧបសង្កមី”តិ ឯវំ សាធុ ខោ បនាតិអាទិបាឋស្ស ព្រាហ្មណស្ស បរិវិតក្កនាការេន វុត្តត្តា ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតីតិ បទានន្តរមេវ អស្សោសីតិ បទំ សម្ពន្ធិតព្ពំ វិយ បញ្ញាយតិ, តថាបិ “សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតី”តិ ឯវំ យថាវុត្តនិទស្សនេន ឥតិ-សទ្ទេន បរិច្ឆិន្ទិត្វា វុត្តត្តា បន អញ្ញត្ថ ឥតិ-សទ្ទស្ស អទស្សនតោ ច អថ ខោ វេរញ្ជោតិអាទិនា គន្ថន្តរទស្សនយុគេន បិណ្ឌត្ថយា បការន្តរេ បវត្តិតោ ច

ឃឆាចុត្តចរេឋតេច “ឋាឆុ រលា បត ពឆាទ្វបិតំ អទហព់ ឥស្សុតំ ហោតី”តិ ចចតាគត្តរយេច អរេស្សាឃីតិ បឥ អាតេត្វា ឋប្ពន្ធតំ ឃុត្តា៝

អដ្ឋកឆាចរិយេត ហិ (ពាហុលាស្ស អត្តតា ឃុពចរេឋតេច អញ្ញាឋយោ ប្បជ្ជតីតិ ឋបឋក្កយតហេពុឥស្សុតយុ០ិត ឥស្សុតយត្តយ្យិ ឋាឆុ ហោតីតិ ឲចំ អញ្ញាឋយំ ពត្វាតិអាឌិ ចុត្តត្តិ ពរេហពត្ថា៝

ព្យ៝ឃីរេពាឥពំចិយ ឋរញាឥរពតាតិ ត្ថតំ ឋក្កយេត យុលារុញហចរេឋត ចុត្តំ, អតុបឋត្តឋពាចពាឃ (ពាហុលារឃ្សេច ឋរញាឥពំ ចិយ ឃីរេពាឥរពតាតិ អរេត្វា ពរេហពរត្ថា, ពោលាពេឌឃុត្តពាឃ ចា ពពចា ឋរញាឥពោឋរយាតិ ពត្វា ពត្ថឹរហិពំ (ពាហុលំ ឃីរេពាឥពំ ចិយ ពត្វា ពឆា ចុត្តត្តិ ពរេហពត្ថា៝ ឲពិពាចត្តិ ឋរយុឥតពិរិឃាឃ ឲពទ្វបតំ៝ ឃាឃាតិអាឌិឃុ ឃាឃ ពឆាឃ ឋរយុឌិ (ពាហុរលា, ពំ ឋរយុឥតីឃំ ពចត្តិ ឃោឌតា៝ ពត្វ លយតីឃត្តិ ឥក្កពហុលំ ត្ថតំ ឋទីរំ, ពត្ថិ លយិពុំ ឋក្កលោឃ្យ៝ ឃាបតីឃត្តិ ចិទប្បតត្តបញ្ញាពាឃ

ឃាបតាឃ ឃារបពុំ ឋក្កលោឃ្យ៝ ទរាពាពារចត អប្បាពាឌំ៝ ឥក្កឌីចិពាពារចត អប្បាពត្ថា៝ ពំពំពិច្ចពរលាត្វាឃ លហុំ អពិច្ចេត ឋដ្ឋាពុំ រឃាក្កពាឃ លហុដ្ឋាតំ៝ ពាលត្តិ ឋទីរឃ្ស ឋត្តពិច្ចក្កយំ ពាលំ ពត្ថិ អត្ថិតិ បុច្ឆិ៝ ឆាឃុចិហារទាតិ ឃុលចិហារទា៝ ឋរលីឃយេច ឌីឈំ ពត្វា “ឋារលីឃ”ត្តិ ចុត្តត្តិ អាហ “ឋទិពត្ថាពាចរពា ច ឋារលីឃ”ត្ថិ៝ បទិឃារឃហីតិ ពាររលាហិ៝

ការចាតិ ពិរិឃា, ពរ្វិ ចត្តយារតា តបុំឋព-ឋដ្ឋោ ពាចតបុំឋពតិដ្ឋោ ឋោ តាយ, ពិរិឃាចិរេឋឋតឋដ្ឋោតិ អរេត្វា៝ ឲពយត្ថ ឲពរ្វិ អរេត្ថ ឃុត្តប្បឥរេឋតិ អរេត្វា៝ លព្វិច្ចាឌិពាចត្តិ លព្វិពឥត្តបលិពរពរឋាឌិពាចំ៝ ទាឌបទិចដេ្ឋតិ ទាឌ្វតំ បទិចត្តតំ, បដិបិឌិរឃាតិ អរេត្វា៝ បុទាពត្ថច្ចក្កលប្បឃុពពាឃ ឌីឃ្វពា, ត ចឃឋាតិ អាហ “ចិទពាលប្បចត្តក្កលត្តរឃ”តិ៝ ចិពចាតំ យហត្តត្តំ លិពិ ពញាតីតិ យហល្លពោតិ អាហ “ចិពចយហត្តពាឃ ឋយត្ថាពពេ”តិ៝ ចិពាចរត តាយ អរេត្វតិ បពតិចិពាចតបញ្ញរេព អរេត្វ៝ ត អតិចារឥតិ ចាតិ អតិចារឥពត្ថាត្តិ ត ឋល្លរក្កតិ, ឲចំ អឋល្លក្កលាបពតិពោតិ ចុត្តំ ហោតិ៝ ទ្វយំ តិច្ចំ ចា អតិច្ចំ ចាតិ ឲត្វាបិ តិច្ចបពតិពំ អតិច្ចបពតិពំ ចាតិ អរេត្វា៝ អតិច្ចំ ចាតិ ឲត្វ ចា-ឋដ្ឋោ អចឆាររលារេត្វា៝

ឋយ្យពិឌាពេតាតិ យុហុត្តឌាពេតា, ឌាពឋយតត្ថរយេចាតិ អរេត្វា៝ ឋត្តបឥឌីពិហារទត ពត្ថា…រប… ឌ្ឋរលិរពឃីតិ ឲត្វ ឋ្វាទំ បិឆាឃ តិក្កវត្ថាតិអាឌីឃុ ចិយ ពយតរពា បុទទ ពពយ្យិ ឌ្ឋរលិពតំ បច្ឆា ពពំ ចិយ ចុត្តត្តិ ឥដ្ឋត្ថា៝ ឌ្ឋរលិរពឃិត្តិ ច រលិពចិចទលាបិឌិហារិរឃ ឌារពា យំឋចក្កុតា រចារលិរពឃីតិ អរេត្វា៝ ឋឃដ្ឋោតិ បឋត្វពទា៝ បតិយារតឃីតិ បុរឌឃិ៝ អាឋពិត្តិ ឋត្តយំ៝

ព្យ៝ពំ ចចតត្តិ តាហំ ពំ (ពាហុលាតិអាឌិចចតំ៝ អញ្ញាឃ ឋណ្ហរហឃ្យាតិ អទហរត្វ បពិដ្ឋរហឃ្យ៝ ឌាពិចរេឋតាតិ លត្តិឃាឌិឌាពិចរេឋត៝ ឋបបត្តិចរេឋតាតិ រឥរចឃុ ឋបបត្តិចរេឋត៝ អាចិឡាត្តីតិ អាពឈត្តិ៝ ឃរុ្ស អតិចារឌិពរលាឋញ្ញាពរ្យ ឋាយក្កិទឋរ្យ ឥពចតិ អតាចំ យញ្ញាយារតា (ពាហុរលា “អទឋទ្វបិ”តិ អាហ, ពត្ថិឆុទរ្យ ទ្វបពញាឌិពរឃ្សេច ឋាយក្កិទឋរ្យ អតាចេត ឥពចា “អទឋទ្វបិ”តិ ឥឃ្សេពុំ ឋាយក្កិទឋឋដ្ឋរ្យ ទ្វបទឋាឌីឃុ ចត្តតប្បពាទ ឥរស្សតេ្តា អាហ ចត្វារយុលាឌីតិអាឌិ៝

ពាលិចត្តពពាតិ ឋ្ឋិតុប្បលិតំ ពាលិតំ ចត្វ ចិយ រពឃំ ទ្វបទឋាឌីតំ ចត្វ ចិត្តឋត្ថាតំ ពពត្តិ ត្ថយរ្វិ អរេត្វ យឡេ្ឋឥរលិបំ ឌីឈត្ថា ពត្វា

កិច្ចេនាតិ អាហ តាលចក្ខុ វិយាតិអាទិ៉ តាលចក្ខុ វិយ យេនំ ចក្ខុ គតំ តេ តាលិចក្ខុគតាតិ វិនេយនតស្ស បទតិបទេតា ឥដ្ឋេន្ធា,
គតតាលចក្ខុកាតិ អត្ថោ៉ យត្ថកច្ឆិន្នតាលេលិយេច បត្តផលិនីតំ អកាសលតាយ អចក្ខុតិ តាលិចក្ខុ, តំ វិយ យេនំ ចក្ខុ គតំ តេ
រូបរសាទយោ តាលិចក្ខុគតា, អយំ អញ្ញាបទត្ថចនេន អត្ថក្កាហោ ហេដ្ឋា ទុក្ខតយេត ឃុកេយាតិ វិនេយយត្ថំ ឥនស្សន្ធា អាហ
“យត្ថកច្ឆិន្នតាលេលិ វិយ គតា”តិ៉ ឯចញ្ជា យត្ថកនទិនេយុ រូបរសាទីសុ រាគេសុ លិតន្តស្សបិ តញ្ញាតក្ខតស្ស តាលិចក្ខុនទិនស្ស ចិត្តនគ្គាតស្ស
យាច បរិតិច្ឆាតដ្ឋានំ រូបបត្តយេច ហោតិ៉ យថាវុតតោ បត វិនេយនតនយាសចនេន អត្ថោ គយ្ហមានេ រូបរសាទីតំ
តាលិចក្ខុនទិនតាយ ឆាតំ អាបជ្ជតិ៉ យំ បត សារត្ថទីបតិយំ (សារត្ថ៉ ទី៉ ១៉៣) ឯតំ នោសំ បរិហរិតុំ រូបរសាទីតំ កុសលាកុសលត្តំ ទុក្ខំ,
តំ តេ តឆាគតស្ស បហីតាតិអាទិបិញ្ញ្ញយា, កាយវុលស្សាគនញ្ញាតា រូបរសាតិអាទិអដ្ឋកថាយ ច ត នយេតិ, លីលាសចាតយ្យិ យាច
បរិតិច្ឆាតា កុសលាកុសលានំ ផលុប្បត្តិតោ តេសំ យត្ថកច្ឆិន្នតាលនទិនតាបិ ត យុត្តាតិ គហេតញ្ញ៉ អថ ចា យត្ថកច្ឆិន្នតាលស្ស ជិតំ
អដ្ឋិតញ្ជា អយតសិកត្វា បុត អនុប្បត្តិធម្មតានទិនយត្តំ រូបយេត្វា តាលិចក្ខុ វិយ គតាតិ វិនេយនតនយាសចនេន អត្ថក្កហណេបិ ត ទោសោ
ទោសោ៉ អនុ-នដ្ឋា បច្ឆាតិ អត្ថោ ចត្តតីតិ អាហ បច្ឆាភាវោ ត ហោតីតិអាទិ៉ អនុ អភាវំ គតាតិ បច្ឆា អនុប្បត្តិធម្មតាចនេន
អភាវំ គតា៉ អភាវិយាតិ អនុ អនុ រូបរូបរិ វិយរូបគតាតិ អត្ថោ៉ យញ្ជា តោ តុំ ចនេសីតិ យំ ចក្ខុតាទិនាយក្កិនសាភាចនញ្ញាតំ ការណំ
អនេសរូបតាយ ចនេសិ, តំ ការណំ ត វិជ្ជតីតិ អត្ថោ៉

៨៉នត្តាយ ភាសិតយត្តិ យំ អត្ថំ នត្តាយ ឲ្យាហូណោ គិក្ខុនោកោ គចំ កោតយាតិអាទិយាហ, គកថា ច យំ នត្តាយ គិក្ខុាគតាទិ អត្ថតិ
អនុញ្ញាតាតិ, តំ នត្តាយ ភាសិតយត្តំ៉

៩៉កុលនយុត្តាចារកយុត្តិ កុលិចារកយុំ៉ កាយតោ កាយទ្វារតោ បចត្តំ ទុច្ចរិតំ កាយទុច្ចរិតំ៉ អនេកវិហិតាតិ អនេកប្បការា៉

៩៉បញ្ចកាយកុលិកកាសក្ខ្សាតិ រូបាទីសុ បញ្ចសុ កាមកោដ្ឋាសេសុ អតិវិយ នត្តចនេន គិយុត្តស្ស កាយរាគស្ស, ឯតេន អតាកាយំតំ
ចត្តាករណាទីសុ នត្តិកត្តិចនេន រូបជ្ជតកាយរាគស្ស កាយរាគតាភាវំ ឥនស្សតិ តស្ស រូបរាគាទីសុ នត្តហតោ៉ អចនេសាតត្តិ ឯត្ថ
នគ្គាយថិដ្ឋិវិចិកិច្ឆាតំ បថយេត យត្កត, តេសានំ ចត្តហិបិ រូបេច្ឆជំ ចតតិ, តេតាហ “យថាត្តរូប”ត្តិ៉

៧៉ឌីក្ខុច្ឆតិ យញ្ញាតិ ឌីក្ខុច្ឆតិ វិយ, “ឌីក្ខុច្ឆតី”តិ ចា នល្លេក្ខបិ៉ អនោកាសល្លនប្ពុតទេដ្ឋតាតិ អញ្ញាណនប្ពុតទេដ្ឋត៉

៥៉-១០៉ពព្រាតិ យថាចុទេត្តសុ ថ្វីសុ អត្ថចិកបេ្យសុ៉ បដិសន្ធិបរិយាយោយាបិ ញ្ញគ គក្ខុនទេដ្ឋាតិ អាហ “ទេចទេលិកបដិសន្ធិបដិលិភាយា”តិ៉
អបុតព្ភុចក្ខុតាតិ ពណេ ពណេ រូបជ្ជយាតាតំ ធម្មាតំ អភិតិញ្ញត្តិ៉

១១៉ធម្មធាតុត្តិ នព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ៉ តញ្ញាធម្មេ យាថាចតោ ធារេតិ រូបធារេតីតិ “ធម្មធាតុ”តិ ទុច្ចតិ៉ ទេវតាទិលិនប្បទេត្វាតិ
អភិរូចិចនេន បរិចទេត្តត្វា ទេវេសត្តុំ នយត្វតា ទេវតាទិលិនេសា, តំ បទេត្តា៉ ករុណាវិបព្វារត្តិ នព្ពនទេត្តសុ យហាករុណាយ ផរណំ៉

តាឌិក្យាលក្ខណមេច ដ្ឋបយាឃ ចិកាេចេត្តា អាហ “បឆចឹឋយចិត្តត”ត្តិ៍ តេតាេឃច អញ្ញត្រាឋកាចេតា អក្យប្បឆយុតា៍ ឌាតិឃា អត្យាពត្តិ ឌាតិឃា អត្យពទ្ធ៍ ឌេរាឃ អត្យឋដត្តិ ឌេរាឃ បលិេចធិតំ៍ ចដ្ឋលាល្យក្វតត្តិ ចដ្ឋេតា ដ្ឋន្ធទិតុំ អឋក្កុេលឃ្យតាឃ ចេដ្ឋ តិច្ចលកាេចត ជិតំ លាល្យ ចិឃ ក្វតំ៍ ឌាតាត៌ យច្ចាត៌ តិច្ចំ យេរណេតា កឃត្តិ អាហ អជ្ជ យទិត្តាតិអាឌិ៍ អប្បជិឋយំ ប្ញេទឌាតកាចត្តិ អឋឌិឋំ អទិឃាឃ ឌាតិឃា បឆយឌាតកាចំ, ឋត្តាេឌដ្ឋកាចត្តិ អេត្វា៍

“អបឹ”តិ អចត្វា “បឹ”តិ ចឆេត្តា បិ-ឋេទ្ធា ចិឋ្យំ អត្តិ តិបិេតាតិ ឆេឃ្យតិ៍ ឋយ្វា អឆិឋឃិតាតឹតិ បិគាឌឹហិ ដ្ឋបឈាតំ អកេទាត្តិឃា ឋយូឆេច ដ្ឋបទិ ឋឃិតាតិ, អាកយូកឃ្យាបិ ឋឃតិឆាត្យេតា អឆិប្បុត្តាតាឃ ឋកយូកតា ឆដ្ឋត្តា៍ តលឋិលាតិ តលក្កាតិ៍ ឋក្យលាត៌ បក្ខា ហត្វបិគដ្ឋាតិឃាតិ អាហ “ឋក្កុជិតហត្វបិគា”តិ៍ ៩ត្វាតិ អាេលិកដ្ឋាេត៍ តិក្ខយត្តាតត្តិ តិក្ខយេត្តឋុ, តិទ្ធាេណ េហតំ ឋាយិចចត៌ អណ្ឌេកាឋត្តិ អណ្ឌកបិលំ៍

េលិេកាេឃច េលិកឋតិ្តចាេឋា៍ អញ្ញាឌ្យ៩ត្វាតិ ទ្យេក្ខា េតាឆិ, ឋឃំ ញ្ញាឌ្យតិ, ញ្ញាឌ្យត្តិ ចា េតតាតិ យេក្កាបិ ឋត្តាញ្ញាតញ្ញាណយ្បិ េតាឆិ៍ ញ្ញាឌ្យឹយតឹតិ តិត្តាត៌ េតាឆិ៍ អត្តទា ច េតាឆិត្តិ ត្យតិឃយុគាហេលំ ចិតាបិ ទ្យក្ខ-ឋេទ្ធត េតាឆិ-ឋទ្ធឃ្យ ទ្យក្ខប្បចត្តិឆឃ្យតត្វំ៍ ចេក្វទិេយឆេឋាតិ យហាបឆចឹ ចិឃ បត្វដបេត្តាតិ អេត្វា៍ តិេឃ្យា ចិត្តាតិ អេហត្តយេក្កា អត្តតា ឋហ ចត្តយាត៌ ឋយ្វាឌិដ្ឋឋត្តាតំ អាឋចក្ខឃណាណេច្ចាច ត្តតទា េច្វ យហក្កតចិត្តា ច តត្តិតិពត្តកកិលេឋចិត្តិ៍ឋតចេឋត ដ្ឋប្បាឆតេតា “តិេឃ្យា ចិត្តា”តិ ត្យច្ចតិ៍ ៧ អកិត្តាតិ ៩ត្វាបិ ៩េឋច តេឃា៍ ឋាចកបិទយឹណាណត្តិ អក្កឋាចេកហិ បជិលកិតត្តំ ឋត្តាេយច េលិកិឃេលិក្យត្តទេណាលំ៍ បេច្ចកេតាឆិណាណត្តិ ៩ត្វាបិ ៩េឋច តេឃា៍

ឌ្អបយូឋយ្យជិបិគតត្តិ ឌ្អបយូត្វឃ្យ ដ្ឋបេយេឃ្យត ឋយំ បជិបិគត៌ អេត្វតាតិ ដ្ឋបេយេឃ្យេត្វត៍ តិក្ខលទចិប្បឋត្តុទ្ធកាេចាតិ ត្តយិតា ឋត្តាទ្យេបក្ខាបត្តតំ ចិបឃ្យតាឃ ឆេឃ្យតិ៍ បទិណាយកាេលិតិ ត្តយិតា ត្យដ្ឋាតកាយិតិកាចាបត្តិ៍ តគា ច ឋា យក្កណាណាកត្តំ ឆាេទត្តិ ចិឃ េហាតឹតិ អាហ “កត្តក្កហណកាេលិ”តិ៍ អត្យប្បុត្តាឆិកេតតាតិ បឆយយក្កាឌិបជិបិជិឃា អឆិកេតត៍ ចត្យទក្កឋយត្តាពតត្តិ “កាយំ តេចា ច ត្យាក្រ្យ ច អដ្ឋិ ច អចឋិឃ្យត្យ (យ៍ តិ៍ ១៍០ប័៖; ឋំ៍ តិ៍ ១៍១១; អ៍ តិ៍ ១៍៦; យហាតិ៍ ០៤៩), ឋទិេទ ដ្ឋបឃុឃ្យត្យ យំឋេលិហិត”ត្តិ ៩ចំ ត្យត្តចត្យទក្កឋយត្តាពតំ ចិទិឃំ៍

លេទ្ធា កាេយាតិអាឌិឋុ បត្វតាកាេទត បចេត្តា ត្យត្តាេលិ េលិេកា ត្តច្ឆតេដ្ឋត លេទ្ធា៍ តេតា ពលចា ទេត្តាតេដ្ឋត ទាេកា៍ តេតាបិ ពលចតេទា លេទ្ធទាេកា៍ តិយិត្តាត្យញ្ញាតឋក្កប្បចេឋត បចេត្តា ឋក្កេប្បា៍ តេតាបិ ពលចឋក្កប្បចេឋេតច បចេត្តា ទាេកា៍ តេតាបិ ពលចតេទា ឋក្កប្បទាេកា៍ ឋ្វាឃំ បេកេគា ៩កេឃ្យច េលិកឃ្យ បចត្តិអាកាទេកេឆត អចត្វាេកេឆត ច ត្យេត្តា៍

បឆយញ្ញាតកឆាចណ្ណតា

ឧបឃ្សមិចត្តិ ចំ ពច្ចត្តិ អទេត្វា ឲតត្តិ បុគ្គបេទេឃេច អចឆារណាការណំ, ឲតំ អត្ថខាតំ ចា តត្តិស្សរណាទេតាតិ ខេតសំ កាយាតំ គិស្សរណត្វា ឲឃាតិ ឲច-ការេរា កាយឆាត្យ តាយ កាយករេចា, ខេតក្ខុឲ្យត្តិ បឆយ្ឈ្លាតំ ឲឃាតិ គិឃេយា តក្កេបិក្ខុក្កតសយុទ្ធេកបខិប្បឃ្សុក្តិគិស្សរណបិខេចកា តក្កេបិខេចកាកេឃា កាឃបិទិក្តាបឆិបិខេចកា កាឃបិខេចកាកេឃា, តខេឃា ឲច គ្គាឆ ឈាតកចាឃ, ឃយុទ្ធេកបិខេចកាឌឹតំ អឃយុក្កចា គិខេក្ខេឃតិ យហាគិខេក្ខេឃ តខេត្តចាតិ យហាគិខេក្ខេឃ ឲច ចិកខេក្កតិ ឈាតចិកខេក្ក ឲចពីក្យាឃតីតិ ក្ខកខេឃឃឲ្យិ កាយាតំ ឃក្កេហ ឃតិ

បុទិខេយតាតិ កាឃបិខេចពេត ឲត្តាតិ ឲតឃ្វិ កាឃចិត្តបិខេចកក្ខេឃ ក្យតិខេឃតាតិ ចិត្តបិខេចពេត ឲខេតឃត្តិ ឃចាក្យត្តតខេឃត ចត្តកាយពិលេឃកាយបិខេចកក្ខឃឃ្ស ចាចពក្ខតាតំ ចិចិខេក្ខច ការេយហិ ចិចិក្ខ អព្យឃលេហឹតិ គ្គខេយសំ បគាតំ, គិក្ខារេណ ខេចតំ ឃាយិចចតំ ចាលកាចឃ្ស ខេហត្យបទិក្ខារេកាតិ អត្យចត្តតិ អព្យឃលឆខេយ្ចា ហិ ចាលកាចឃ្ស ខេហត្យ អាឃឃខេបិឃតត្តិ អាឃឃឃ្ស ចិខេឃាឆតំ ចក្ខតក្ខា ចិកខេក្ក គិចរណាតេច ក្យត្តាតីតិ ឃគ្គខេក្ខា តត្ត ការណយាហ “ក្ខបទិឈាតក្កបក្ខឹពបខិបក្ខុកាចគឃ្សតខេតា”តិ តត្ត ក្ខបទិ ឃចិតក្កត្តិអាគិតា ក្យក្ខយាតាតិ ឈាតក្កាតិ, ខេតសំ អត្តខេតា បក្ខឹកាតំ បខិបក្ខុកាចគឃ្សតខេតាតិ អទេត្វា ក្ខបទិឈាតក្កាតំ បក្ខឹពបខិបក្ខុកាចឃ្ស គឃ្សតខេតាតិបិ បិខេធា តត្ត “ក្ខបទិ ក្យក្ខយាតឈាតក្កាតំ ក្ខក្យចិបក្ខឹពចខេឃត បខិបក្ខុកាចគឃ្សតខេតា”តិ “គិចរណាតំ តាខេតច ចិកខេក្ក ក្យត្តាតី”តិបិ អត្តំ ចគត្តិ ៉ ខេបខេពតិ យហាពក្ខាឃតខេត្តខេត ពតំ ខេតត្តិប្យករណតឃាត្យឃាទិបការណំ, តំ បត បិខពាតំ ចណ្ឌាតាក្ខតត្តា “ខេបខេព”ត្តិ ក្យត្តំ, តឃ្វិត្តិ អទេត្វា

ចិតក្កតំ តាយ អារេយ្ចណបទិពប្យតត្តិ អាហ “ក្ខាហត”ត្តិ ក្ខបំ ក្ខបត្តិអាគិតា ចិឃខេឃ អារេការេខេត្តឃ្ស ចិឃឃប្យចត្តិអាហតតំ ក្ខបទិ អាហតតត្តិ ខេចគិតត្តា អារេយ្ចខេណ ចិត្តឃ្ស អាតឃតំ តាយ អារេយ្ចណាកិយ្យពការណំ អត្យឃក្ខារណត្តិ អត្យបទិក្កុយតំ, តក្ខា ពណត្តរឃ្ស តចាការេត ក្ខប្យាគតខេយច, ត ហិ បខេយត្តខេតា ឲពឃ្ស ឃក្ខារណយត្តិ, ឲចយគ្គាត្តាបិ ញ្ញាគិខេឃក្យ អត្យយខ្លួតត្តិ បទិយខ្លួតំ តត្តាតិ អារេយ្ចខេណ ឃហខាតាត្យខេឃាខតំ ឃកិក្ខាត្យចត្តិតាពរេណត ពត្តឌីតិ ក្យតិឃគ្គាតបិរហិខេតក្យ ឃចិចារបិខេត្តក្យ ឃគ្គាត្តាតិ អទេត្វា ចិចារេត ឃហ ក្ខប្យខ្លួយាខេតាបិ ចិតខេក្កា អារេយ្ចខេណ អកិគិខេរាបតាការេត បចត្តិ ឃក្ខាឃ “បឆយាកិគិបិខេតា”តិ ក្យខេត្តា ចិប្យារចាតិ អច្ចបឃត្តឃកាចតាឃ ខេចពចា, ខេតខេតខេចឃ ក្យតិឃគ្គាខេត បហាតក្កំ ខាតំ បឆយក្យតិឃគ្គាខេតក្ខតិ បក្ខាពតឃំ ឃក្ខាឃ ក្យត្តំ អក្កចិគិយ្យត្តឃ្ស ឈាតឃ្ស អកាចំ គខេឃ្សខេត្តា ក្ខខេក្ខា ចិឃាតិអាគិយាហ

ចិខេចព-ឃក្ខឃ្ស កាចឃាឆតបខេក្ខ “តឃ្វា ចិខេចកា”តិ ក្យត្តំ, គ្គតរបខេក្ខ “តឃ្វិ ចិខេចខេព”តិ បិតឃតីតិ តខេប្យតិ, ចខេក្ខតិ ចា ឲឲរណារឃាតិ បណីតក្ខខេបហិ ការេឃ ញ្ញាបតរឃា ឃាតលក្ខុណត្តិ គ្គក្ខឃកាចំ, យក្ខុរត្តិ អទេត្វា ឃយ្យឃ្យត្តាតំ បិញ្ញអតគ្គ្យបក្ខុតំ អពត្វា អត្យ អត្យ ពណ្យតំ ក្ខបកាទិតា ចា អត្យក្កខេហា ចតខេយច ចតត្តិ ក្ខគពខេយច ក្ខគពត្តិ តឃ្វិ តឃ្វិ ឃយខេឃ បិពខកាចខេតាតិ គ្គយិតា គ្គក្ខារេយ្ចណាគិបខិលិកឃយខេឃបិ ឃ្យល់ ចិខ្លួយាតយិ្យ អបិពខំ, បឹតិខេឃច តត្ត បិពខិ, បខិលក្ខរឃាត្យកចតឃយខេឃ ច ចិខ្លួយាតបឹតិខេតាបិ ឃ្យលខេយច បិពខតរត្តិ គខេឃ្សតិ ឲត្ត ច ខេចតឃិពឃ្យលចខេឃតេច បខិលក្ខរឃាត្យកចតំ ខេចគិតត្តា, ត កាឃិពឃ្យលចខេឃត តឃ្ស បឹតិឃយ្យខេឃាខេឃ្សច អកាខេចត គ្គឆាតឆិខេប្យតត្តា អឃក្ខា បឹតីតិអាគិ អគ្គាបគត្តឃយអាឃគឃ្សតំ, អឃ្សត្តិបខេក្ខ តក្ខិតបក្ខឃគឃ្សតំ ចា

ទុតិយចិកប្បេត អញ្ញាបទត្តុសយាសចសេតេច “ចិនេចាឌ៉ ឫតិឃុល”ត្តិ ព្ទាឌិ ៩ក់ បទត្តិ ទស្សេតិ, ចិកត្តិយា ច អសេលិបិ៍

កហតាក្សុប្ពតាតិ ទេសតាក្កុយំ សគ្ហាយ ទុត្តំ៍ បធយំ សយាបឌ្ជតីតិ ព្ទាឌិ អាឌិកប្ញិកចសេត ទុត្តំ, ចិណ្ហចនឹត់ បត ឈោកឹត់ ស្លាប្បឌិបិឌិយាបិ

ឈាត់ ស្លាប្បឌ្ជទេច៍ ឈារេបតីតិ ឌហតិ៍ អតិច្ចាឌិលក្កលចិសយាយ ចិបស្សតាយ ស្លាបតិញ្ញាយត់ កធំ តិព្ពាតាលព្ពតស្ស យក្កស្ស ទោហតីតិ

អាហ ចិបស្សតាយាតិអាឌិ៍ តត្តុ យទេក្កត សិញ្ញាតីតិ តិច្ចាឌិចិបល្លាសប្បហាយកេត សហ យទេក្កតេច ធំ លក្កល្អបតិញ្ញាត់ អសសេប្ញាហទេតា

អត្តទេតា សិញ្ញាតិ៍ អឆ ចា យទេក្កតាតិ យក្កកិច្ចេត, ចិបល្លាសប្បហាទេតតាតិ អទេត្តា៍

អទេញ្ញាតិ សទេត្តា៍ អចុត្តត្តាតិ “សចិទេត្តាកក្កត”ត្តិ ឈាតបិញ្ញាឃំ (ចិក៍ ៥០ប័ អាឌទេយា) អចុត្តត្តា៍ ចុត្តត្តាតិ តស្សា ឈាតបិញ្ញាយា

ចិកទេក្ក ចុត្តត្តា៍

ទុតិយស្លាភកចាចណ្ណកា

អញ្ញាត្តិ ឈាតចិទេសតត្តា ចុត្តំ “ព្ទាឆ តិយកញ្ញាយឆិប្បេត”ត្តិ៍ ឈាតព្យាអញ្ញាញ្ញាំ ត ទោហតិ ឈញ្ញាក្លិយាតសេច តញ្ញាចទេតា៍ លុឌ្ឍកា

ក្លាយិទេយា ឌីធិទេយា៍ យហតិទេយា តទេក្កា៍ សត្តា ទោហត្តិ សយិតាតិអាឌីតិ អញ្ញាយញ្ញាទេចចតាតិ, ឈាតពទេលត សយតិក្កត្តាតិ អឆិប្បាទេយា៍

អប្បិតាតិ កយិតា ចិតាសំ បិបិតា៍ បទិយាទេយាតិ ឈាតបទិក្លាទេទ ឈាតទេចាហាទេត្តា អបទេយត្តុទេតា៍

តតិយស្លាភកចាចណ្ណកា

តឆឆិកយាយាតិ តតិយយក្កាឆិកយាយ៍ ស្លាបត្តិទេតា ព្ទាក្លតីតិ បញ្ញាយ សហធទេលបទិធទេយត យឆា សយចាហិកាទេចា ទោហតិ, ៩ចំ

ឃុត្តិទេតា បស្សតិ៍ ចិបុលិយាតិ យហក្កតកាចប្បត្តាយ៍ ឆាយកតាយាតិ ចិតក្កចិធាទេបីតិចិកទេយត ឆិទេកាចប្បត្តិយា, ទេតទេតច ចក្លតិ

“ចិតក្កចិធាទេបីតីហិ អតកិក្ខតត្តា”តិអាឌិ៍ (បិទេ៍ អដ្ឋ៍ ១៍១១ តតិយស្លាភកឆា)៍ ស្លាបក្លាទេកធំ ឌទេស្សត្វា ព្ទាឆាឆិប្បេតំ ស្លាបក្លិ

បកាទេសតំ ស្លាបក្លា បភាតិអាឌិ ចុត្តំ៍ តត្តុ តត្រយញ្ញាតាច ឥណាសចាត់ ព្ទាដ្ឋាតិដ្ឋ ឈញ្ញអាទេយ្ញលាបិទេឆ

បទិសុទ្ធបកតិកាចាចិដហតាកាទេទត អញ្ញុបក្លតទេតា “ឈញ្ញអក្កុទេបក្លា”តិ ច, សទេត្តស្ស យញ្ញាតាកាទេប្បចត្តត្តា “ត្រាហុចិហាទុទេបក្លា”តិ ច,

សហឌាតឆយ្ញាត់ យញ្ញាតាកាទុក្ខតា “ទេពាញ្ញុទេបក្លា”តិ ច, ទេកចលិ “តត្រយញ្ញាតុទេបក្លា”តិ ច, តតិយស្លាតសហកតា អក្កុទេលបិ តស្និ

អបក្លបិតក្ខតា “ឈាតុទេបក្លា”តិ ច, ចតុត្ថស្លាតសហកតា សព្ពាបច្ចតឹកបទិសុទ្ធិតាយ “បិទិសុទ្ធទេបក្លា”តិ ច ទេតត ទេតត អចត្តុាទេកទេឌត

ឈឆា ចុត្តា៍

ចិទិយទេយច បត អតច្ចាទេទ្ធអតតិសិធិទេលស្ស សហឌាទេតស្ស សក្លាទេទស្ស ស្លាបក្លតាកាទេទត បចត្តំ “ចីទិយុទេបក្លា”តិ ចុត្តំ៍ អដ្ឋតិ ទុបិទុបញ្ញាតាត់

បឌិលិកទេតា បុព្ពកាទេក ៩ច តិចទេលចិតក្កចិធាទេឌិត់ បហាតាកិយុតិក្ខតត្តា ទេតសំ បហាទេតបិ អញ្ញាបិទេកាចុបកយទេតត

យញ្ញាការប្បច្ចយា នយាឌិចនេត ្គប្បត្តា អដ្ឋ បញ្ញា នេច ្គបិតាតក្លត្កុនេពរ្យុ នក្លានេរ្យុ អញ្ញ្យបក្លតាការប្បច្ចយា ចិបឃ្សតាចនេត ្គប្បត្តា ចត្បត្តិ យក្កាត៌ បុត្តាការេក តឃ្ស តឃ្ស អឌិកយាឃ ចតេឃ្សា ចត្បត្តិ ផលនយាបត្តិត៌ បុត្តាការេក តឃ្ស តឃ្ស អឌិកយាឃ អប្បលិហិតចិនេយាក្លចនេត បចត្វា ចតេឃ្សា ឃុត្តាតអតិយិត្តចិនេយាក្លចនេត ខេ្ថតិ ឌន បញ្ញា ចាតិ ព្ធេយ អដ្ឋានេន បញ្ញា នក្លាន្ុនេបក្លា តាយ៉ ឃឆាចុត្តចិបឃ្សតាបញ្ញាច លក្លលាចិចិតតេបិ យញ្ញាក្ុតា ចិបឃ្សត្ុនេបក្លា តាយ៉ អចុក្លយឃុលនេចឌតា នេចឌត្ុនេបក្លា តាយ៉ ព្ធយាន៌ បត ឌនត្តឃ្យិ ្គនេបក្លាត៌ “តត្ត តត្ត អាកាតតឃនេតា ចិការេកា ឆឞ្យនក្កហដ្ឋាកឆាឃំ ចុត្តតនេឃត នេចឌិតនេត្តា”តិ ឌនេឃ្សនេត្តា អាហ ៖ចយឃំ ឌនចិឆាបឺតិអាឌិ៉ តត្ត តត្ត អាកាតតឃនេតាតិ ព្ធឌឃ្យិ ហិ តាន៌ ចិកាកឌឃ្សតឃ្ស ក្ុយិបុក្កលិឌិបឌំ ចិឃ ចិឃុំ យាតិកាបឌចនេត ចុត្តំ, ត បត ក្ុយិបុក្កលិឌិចនេត ចិកាកឌឃ្សតឃ្ស អាកាតដ្ឋាតបរាយនត៌ អាកាតដ្ឋាតឃ្ស អដ្ឋនាលិតិឃាតិអាឌិតា ចុត្តត្តា, តឃ្វា នារត្តឌឹបតិឃំ (នារត្ត៉ ឌី៉ ៣៉១១ តតិយញ្ញាតកឆា) ឃំ ចុត្តំ “ព្ធយាន៌ បត ឌនត្តឃ្យិ ្គនេបក្លាត៌ ក្ុយិបុក្កលិឌិចនេត ចិការេកា តត្ត តត្ត ចុត្តតនេឃតេច នេចឌិតនេត្តាតិ ឌនេឃ្សនេត្តា អាហ ៖ចយឃំ ឌនចិឆាតិអាឌិ”តិ, តំ អយតនិកត្វា ចុត្តត្តិ កេហតត្តា៉ តត្ត តត្ត អាកាតតឃនេតាតិ “ព្ធឆ (ឆិលានេចា) កិក្លា ចក្លតា ន្ុបំ ឌិឃ្វា តេច ឃុយតោ នេហាតិ, ត ចុឞ្យនេតា, ្គនេបក្លនេកា ចិហនេតិ នេតា នប្បឌានេតា”តិអាឌិតា (ឌី៉ តិ៉ ១៉ ១៣ប័; អ៉ តិ៉ ៤៉១) លញ្ជអក្កុនេបក្លា អាកាតា, “្គនេបក្លាឃហកេតត នេចតឃា ៖ក៌ ឌិឃំ ឃរិត្វា ចិហនេតិ”តិ (ឌី៉ តិ៉ ១៉១០ប័; យ៉ តិ៉ ៣៉លិ៍លិ៍; ១៉១០ឆ័; ១៉១១០) ៖ចំ ត្រាហ្ឞចិហាន្ុនេបក្លា អាកាតាតិ ព្ធយិតា តនេឃត ឌនត្តឃ្យិ ្គនេបក្លាត៌ តត្ត តត្ត ចុត្តបនេឌនេឃុ អាកាតតឃឌឃ្សតនេតា ច អឃំ ឌនចិឆាបិ ្គនេបក្លា ឆឞ្យនក្កហដ្ឋាកឆាឃំ ចុត្តតនេឃតេច នេចឌិតត្តាតិ នឞ្ឋនេត្ថា៉

ក្ុយឹតិអាឌឹឃ្ុ បត លញ្ជអក្កុនេបក្លា កាយាចចនោ, ត្រាហ្ឞចិហាន្ុនេបក្លា ន្ុបិចចនាតិអាឌិតា ក្ុយិនេតា ច, លញ្ជអក្កុនេបក្លា អនេនក្លាតនេយច, ត្រាហ្ឞចិហាន្ុនេបក្លា បុចុដ្ឋតាឌិត៌ តិលាឃ្យិ បុក្កលិតត្តិអាឌិតា បុក្កលនេតា ច, លញ្ជអក្កុនេបក្លា នេឃាយតឃ្សុនេបក្លាឃហកតចិត្តនប្បឃុត្តាតិអាឌិតា ចិត្តនេតា ច, លញ្ជអក្កុនេបក្លា លញ្ជអានេឞ្យលាតិអាឌិតា អានេឞ្យលនេតា ច, “នេចឌត្ុនេបក្លា នេចឌតាក្លនេត្ថត នក្កហិតា, ព្ធតនោ តច នក្លានេក្លនេត្ថតា”តិ លត្ថនក្កហចនេត ច, “លញ្ជអក្កុនេបក្លា ត្រាហ្ឞចិហានេតាញ្ញ្ញាសាត បិរិឃុត្ថិតត្រយញ្ញ្ញនេបក្លា ច អត្តនេតា ៖កា៉ តឃ្វា ៖កក្លនេលា ច តាឃ្ុ ៖កាឃ នតិ ព្ធតនោ ត ្គប្បឌ្ឍត្តិ, តឆា នក្លាន្ុនេបក្លា ចិបឃ្សត្ុនេបក្លាបិ នេចឌិតត្តា៉ នេចឌតាចិរិឃ្ុនេបក្លាតនេយកក្លនេលា និឃា ្គប្បត្តិ”តិ ៖កក្លលាចនេត ច, “លញ្ជអក្កុនេបក្លា អញ្ជាកតា ត្រាហ្ឞចិហាន្ុនេបក្លា ក្ុនលិញ្ជាកតា, តឆា នេឃនា៉ នេចឌត្ុនេបក្លា បត និឃា អក្ុនលិបឺ”តិ ៖ចំ ក្ុនលត្តិកចនេត ច, “ននេក្លបនេតា ចត្តានោ ច ឆឞ្យា ចិរិឃនេចឌតាតត្រយញ្ញាតាគាលាចនេតា”តិ ៖ចំ ននេក្លបចនេត ច អឃំ ឌនចិឆាបិ ្គនេបក្លា ឆឞ្យនក្កហដ្ឋាកឆាឃំ ចុត្តតនេឃតេច នេចឌិតត្តាតិ នេឃាឌតា៉

៖ត្ត នេចតា កិច្ចាបិ អដ្ឋនាលិតិឃំ ក្ុយិបុក្កលិឌិចនេត នន្ុបនេតា ្គន្ថរិត្វា ត ចុត្តា, តឆាបិ តត្ត ចុត្តប្បកានេនេហច តាន៌ ក្ុយិបុក្កលិឌិចិការេកា តឃនេតា ្គន្ថរិត្វា នក្កា ឆាតត្តិ តត្ត នន្ុបនេតា ចុត្តញ្ញ អចុត្តញ្ញ ៖កនេតា នក្កនេហត្វា តត្ត តត្ត អាកាតតឃនេតាតិអាឌឹហិ តចហិ បកានេរហិ អតិឌេនេឃា កនេតា, នេតតេច “ឆឞ្យនក្កហដ្ឋាកឆាឃំ ចុត្តចនេតា”តិ អចត្វា “ចុត្តតនេឃតេចា”តិ ចុត្តំ៉ តឆាហិ ឆិលានេចា កិក្លា ចក្លតា ន្ុបំ ឌិឃ្វាតិ អាឌិឃិ្យាត្ុនេត្ត លញ្ជអក្កុនេបក្លា ន្ុបិឌិអានេឞ្យលាតាឃ ក្ុយិនេតា កាយាចចនោ ច បុក្កលនេតា អនេនក្លាតនេយច ច ្គប្បឌ្ឍតិ, ចិត្តនេតា នេឃាយតឃ្សុនេបក្លាចិត្តនប្បឃុត្តា, អានេឞ្យលនេតា លញ្ជអានេឞ្យលា,

ក្សលត្តិកេតា អញ្យាកតា ចាតិ បល្ហិតេហិ សក្កា ឆាតុំ, តឆា លេឡអក្ខុរេបក្លា ច ព្រហ្មចិហារុបេក្លា ច តត្រមជ្ឈត្តុបេក្លា ច ឈាតុបេក្លា ច បរិសុទ្ធុបេក្លា ច អត្ថេតា ឲកាតិអាឌីបុ ព្រុត្តេ បតស្ស សក្លារក្ខុសក្ខហិតត្តា ព្រហ្មចិហារុបេក្លាឌីហិ សហ ឲកក្លលោ អតុប្បត្តិអាឌយោ ច សក្កា ឆាតុំ, ឃឆា ច លេឡអក្ខុរេបក្លា, ឲចំ សេសាតម្បិ ឃឆារហំ អដ្ឋសាលិគិឃំ ចុត្តតឃេតា ក្ខុមិអាឌីចិកាក្ខារតយោ ញាតេព្វា៑ អតារកាការសាតិ បហឹតសុរេលបិ តស្មិំ អចតតិបជិបក្លកិច្ចាតិ អត្ថេ៑

បុក្កលតាតិ បុក្កលិឌដ្ឋារេតត៑ កិលេសេហិ សឲ្យឃុត្តាត៑ អារក្លា៑ តឹរលំ កិច្ចស្ស បរិកេយតំ៑ បចិចយោ ចិមំសា៑ ព្ទុកត្តិ សតិសព្យជញ្ជា៑ ឃស្មា តស្ស តាយកាយេត សព្យឃុត្តំ សុលត្តិ ព្ទុមស្ស តស្មា ឲតមត្តត្តិអាឌីតា សម្ពន្ធោ៑ តស្សាតិ ឈាតសយក្ខិតោ៑ តំសយដ្ឋារេតតាតិ តំ ឃឆាចុត្តតាយកាឃសព្យឃុត្តំ សុលំ សយដ្ឋាតំ ការលំ ឃស្ស ទ្ធុបស្ស តេត តំសយដ្ឋារេតត ទ្ធុបេត៑ អស្សាតិ យោកិតោ៑ ឃស្សាតិ ទ្ធុបកាឃស្ស៑ ឞុដត្តាតិ អតិបហឹតេត ទ្ធុបេត ឞុដត្តា៑ ឲតមត្ត ឌេស្សេត្តាតិ កាឃិកសុលហេតុក្ខុតទ្ធុបសយដ្ឋាបកតាយកាឃសុលំ បជិសំចេឌិមយាតោ ឲច ឈាតសយក្ខិតាកាលោ ការិយោបចារេតា "សុលញ្ជា ការេយត បជិសំចេឌេតី"តិ ចុច្ចតីតិ ព្ទុមយត្ថំ ឌេស្សេត្តាតិ អត្ថោ៑ ឃត្តិ ហេតុអត្ថេ គិបរិតោតិ អាហ "ឃំឈាតហេតុ"តិ៑ សុលបរិមិប្បេត្តតិ សុលស្ស ក្លុក្កុសបរិឃត្ត បត្តោ៑ ឲចរេយតេសំ បហាតំ ចេឌិតព្ពត្តិ សម្ពន្ធោ៑ អឆ កស្មា ឈាតេតស្សេច គិរេរាឆោ ចុត្តោតិ សម្ពន្ធោ៑

ចតុត្ថជ្ឈាតកថាចណ្ណតា

កត្ថ ចុប្បត្តត្តិ ឲត្ថ កត្ថាតិ ហេតុមិត្រុម្ហំ, កស្មិំ ហេតុមិត្រុមតីតិ អត្ថោ៑ តាតាចជ្ជេតតិ អប្បតាចិចិអាចជ្ជតេតា តាតា គិត្ថុំ បុរិមចិចិសុ អាចជ្ជតំ ឃស្ស ក្ខុបចារស្ស, តស្មិំ តាតាចជ្ជេត៑ ចិសមតិសជ្ជាឃ ក្ខុប្បត្តកិលមតោ ចិសមាសតុបតារេបិ៑ ក្ខុបចារេ ចាតិអាឌី បក្លត្តុរឌេស្សត់ ឲកាចជ្ជត្តុបចារេបិ ចាតិ អត្ថោ៑ បីតិឞរេលោតាតិ ព្ទុមិតា អប្បតាចិចិឃា ចិឃ ឲកចិចិឃម្បិ កាមាចចរបីតិឃា ឞរលាយត្តស្ស អកាចំ ឌេស្សតិ៑ តោមតស្សិត្រ្កិឃស្ស អស្ស សិឃា ក្ខុប្បត្តីតិ សម្ពន្ធោ៑ ឲតត្ថិ តោមតស្សិត្រ្កិឃំ ក្ខុប្បជ្ជតីតិ សម្ពន្ធោ៑ ចិតក្កចិចារប្បច្ចយេបីតិ បិ-សន្ធោ អដ្ឋាតប្បឃុត្តោ៑ សោ "បហីតស្សា"តិ ហេដ្ឋា ចុត្តបឌាតត្តុរំ យោរេឌតេព្ពា "បហីតស្សាបិ តោមតស្សិត្រ្កិឃស្សា"តិ៑ ចិតក្កចិចារការេចតិ ឲត្ថ "ក្ខុប្បជ្ជតិ តោមតស្សិត្រ្កិឃ"ត្តិ អារេតត្ថា សម្ពន្ធិតព្ពំ៑ គិមិត្តត្ថេ ចេតំ ក្ខុម្ហំ, ចិតក្កចិចារកាចហេតុតិ អត្ថោ៑ ចិតក្កចិចារាតិ ឲត្ថ ព្ទុតិ-សន្ធោ តស្មាតិ ឲតស្មិំ អត្ថេ ឌដ្ឋព្ពោ, តេត ឃស្មា ឲតំ តោមតស្សិត្រ្កិឃំ ចិតក្កចិចារបច្ចយេ...បេ... តេច ក្ខុប្បជ្ជតិ, ឃត្ថ បត ក្ខុប្បជ្ជតិ, តត្ថ ចិតក្កចិចារការេចយេច ក្ខុប្បជ្ជតិ៑ ឃស្មា ច អប្បហីតាយេច ឌុតិឃជ្ឈាតុបចារេ ចិតក្កចិចារា, តស្មា តត្ថស្ស សិឃា ក្ខុប្បត្តីតិ ឲចរេមត្ថ យោឌតា ចេឌិតព្ពា៑

តត្ថាតិ ឌុតិឃជ្ឈាតុបចារេ៑ អស្សាតិ តោមតស្សិត្រ្កិឃស្ស៑ សិឃា ក្ខុប្បត្តីតិ ព្ទុឌច្ចា បច្ចយត្តឌស្សតេត សម្ភាចតមត្តតោ ចុត្តំ៑ តោមតស្សុប្បត្តិសម្ភាចតាបិ ហិ ក្ខុបចារក្ខុណោយេច កាតុំ ឃុត្តា, ចិតក្កចិចាររហិតេ បត ឌុតិឃជ្ឈាតក្ខុណោ តឌុប្បត្តិសម្ភាចតាបិ ត ឃុត្តា កាតុត្តិ៑ ព្ទុតរេឆា កុសលចិត្តក្ខុលោ អកុសលតោមតស្សុប្បត្តិឃា អសម្ភចតោ "តត្ថស្ស សិឃា ក្ខុប្បត្តី"តិ ត ចត្តព្ពំ សិឃា៑ សមីបេត្ថ ចា ឲតំ ក្ខុម្ហំ, ក្ខុបចារជ្ឈាតាតត្តរចិចិសុតិ អត្ថោ៑ ឌុតិឃជ្ឈាតេតិ ឲត្ថាបិ អតត្តរចិចិសុបិ ត ត្វេច ក្ខុប្បជ្ជតីតិ អត្ថោ, ឲចំ ក្ខុបរិ សុលិត្រ្កិឃេបិ៑

សោមនស្សិន្ទ្រិយស្ស ឧប្បត្តីតិ សម្ពន្ធោ។ បហីនាតិ វុត្តាតិ ឥទំ “បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា”តិ វុត្តត្តា វុត្តំ។ ទុក្ខាភាវេនាតិ ទុក្ខតាភាវេន។ ឯវំ សុខាភាវេនាតិ ឯត្ថាបិ។ ឯតេនាតិ ទុក្ខសុខបដិក្ខេបវចនេន។ ឥដ្ឋានិដ្ឋវិបរីតានុភវនលក្ខណាតិ អតិឥដ្ឋអតិអនិដ្ឋានំ វិបរីតស្ស មជ្ឈត្តារម្មណស្ស អនុភវនលក្ខណា, មជ្ឈត្តារម្មណម្បិ ហិ ឥដ្ឋានិដ្ឋេសុ ឯវ បវិដ្ឋំ តព្ពិនិមុត្តស្ស អភាវា។

ឈានចតុក្កកថាវណ្ណនានយោ និដ្ឋិតោ។

បុព្ពេនិវាសកថាវណ្ណនា

១១. អនុបញ្ញាតានម្បិ អង្គសមតាយ ចតុត្ថជ្ឈានេ សង្គហោតិ អាហ “កេសញ្ចិ អភិញ្ញាបាទកានីតិអាទិ, តេនេវ វក្ខតិ “អដ្ឋ សមាបត្តិយោ និព្ពត្តេត្វា”តិអាទិ (បារា. អដ្ឋ. ១.១១)។ តេសុ ច ចតុត្ថជ្ឈានមេវ អភិញ្ញាបាទកំ និរោធបាទកំ ហោតិ, ន ឥតរានិ។ ទ្វារការណតំ បន សន្ធាយ “ចត្តារិ ឈានានី”តិ តេសម្បិ ឯកតោ គហណំ កតន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។ ចិត្តេកគ្គតានីតិ ឥទំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារំ សន្ធាយ វុត្តន្តិ អាហ ផលសមាបត្តិអាទិំ។ សព្ពកិច្ចសាធកន្តិ ទិព្ពវិហារាទិសព្ពពុទ្ធកិច្ចសាធកំ។ សព្ពលោកិយលោកុត្តរគុណាវហកន្តិ ឥមិនា យថាវុត្ត វិបស្សនាបាទកត្តាទិសព្ពំ សម្បិណ្ឌេតិ។ ឥធ ពុជ្ឈានានំ ភគវតោ សព្ពពុទ្ធគុណាវហកស្ស មគ្គញាណស្ស បទដ្ឋានត្តា ឯវំ វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។ យថយិទន្តិ យថា ឥទំ។ អភិនីហារក្ខមន្តិ ឥទ្ធិវិធាទិអត្ថំ តទភិមុខំ នីហរណយោគ្គំ។

ឈានប្បដិលាភបច្ចយានន្តិ ឈានប្បដិលាភហេតុកានំ ឈានប្បដិលាភំ និស្សាយ ឧប្បជ្ជនកានំ។ បាបកានន្តិ លាមកានំ។ ឥច្ឆាវចរានន្តិ ឥច្ឆាយ វសេន ឱតិណ្ណានំ នីវរណភាវំ អប្បត្តានំ អត្តុក្កំសនាទិវសប្បវត្តានំ អហោ វត មមេវ សត្ថា បដិបុច្ឆិត្វា ភិក្ខូនំ ឯវរូបំ ធម្មំ ទេសេយ្យាតិអាទិនយប្បវត្តានំ មានាទីនំ។ បោត្ថកេសុ បន “ឈានប្បដិលាភបច្ចយិកាន”ន្តិបិ បាឋំ លិខន្តិ, សោ បមាទបាឋោតិ គហេតព្ពោ “ឈានប្បដិលាភបច្ចយិកានំ នីវរណានំ អភាវស្ស នីវរណទូរីភាវេន បរិសុទ្ធោ”តិ ឯវំ បុព្ពេ បរិសុទ្ធបទេនេវ វុត្តត្តា។ សារត្ថទីបនិយំ (សារត្ថ. ដី. ១.១១) បន “ឥច្ឆាវចរានន្តិ ឥច្ឆាយ អវចរានំ ឥច្ឆាវសេន ឱតិណ្ណានំ បវត្តានំ នានប្បការានំ កោបអប្បច្ចយានន្តិ អត្ថោតិ អយម្បិ បាឋោ អយុត្តោ វិយាតិ គហេតព្ពំ។ តតោ ឯវ ច វិសុទ្ធិមគ្គេ អយំ បាឋោ សទ្ទេន សទ្ធិំ ន ទិស្សតោ”តិ វុត្តំ។ តត្ថ ច នានប្បការានំ កោបអប្បច្ចយានន្តិ ឯវំ នីវរណភាវប្បត្តានំ បរាមដ្ឋត្តា អយំ បាឋោ បដិក្ខិត្តោតិ វេទិតព្ពោ។

អភិញ្ញាទីនន្តិ ឯត្ថ អភិញ្ញា-សទ្ទេន ច អនីវរណសមាធិស្សេវ លោកិយស្ស យានីកតស្ស គហណំ ឈានប្បដិលាភបច្ចយានន្តិ អនុវត្តមានត្តា។ ឧភយម្បីតិ អនង្គណត្តំ វិគតូបក្កិលេសត្តញ្ចាតិ ឯតំ ឧភយម្បិ យថាក្កមំ អនង្គណសុត្តវត្ថសុត្តានុសារេន វេទិតព្ពំ។ តេសុ ច សុត្តេសុ កិញ្ចាបិ នីវរណសភាវប្បត្តា ថូលទោសាបិ វុត្តា, តថាបិ អធិគតចតុត្ថជ្ឈានស្ស វសេន វុត្តត្តា ឥធ សុខុមា ឯវ តេ គហិតា។ អង្គណុបក្កិលេសសាមញ្ញេន បនេត្ថ សុត្តានំ អបទិសនំ។ តថា ហិ “សុត្តានុសារេនា”តិ វុត្តំ, ន បន សុត្តវសេនាតិ។

ບຸເຊູຕິວາສາຕຸສ຺ສຕິຍໍ ຍາເຕ ບຸເຊູຕິວາສາຕຸສ຺ສຕິຍາເຕັກ໌ ຕິຊູວຕິ ເຣສສເຕູາ ອາຫ ບຸເຊູຕິວາສາຕຸສ຺ສຕິຍີທິອາຕິ ຊູເລາຕິ ບຸເຊູຕິວາສໍ

ບຸເຊູຕິວາສາຕຸສ຺ສຕີ ຕຕູ ຍາເຕຍູາ ປິກາເຣຕາ ເຣສສຸຕໍ ຕຕູາຕິອາຕິ ວຸຕູໍ ບຸເຊູ-ສເຊູາ ອຕີຕກວປິສເຍາ, ຕິວາສ-ສເຊູາ ວ

ກປຸ໌ສາເຣເກາຕິ ອາຫ "ບຸເຊູ ອຕີຕຊາຕີສຸ ຕິວຸຕຸຍູເຊູາ"ຕີ ຕິວຸຕູຕາ ເຣວູ ສກສຕູາເຣ ປວຕູຕາ, ເຕກາຫ ອຕຸກູຕາຕິອາຕິ ຊູເລາຕິ

ສປເຣສຕູາເຣສາເຣເກເຣສເກ ຕິວາສ-ສເຊູສູ ອຕູ ເຣສສຸຕໍ "ຕິວຸຕູເຣຍຸາ ວາ ຕິວຸຕູາ"ຕີ ວຕູາ ຕໍ ປິວຣິຕໍ ເກາເຣຕິວາເຣເກາຕິອາຕິ ວຸຕູໍ

ເກາເຣກູຕາປິ ຫິ ເຣຍຸາ ຍາເຣເຕກ ຕິວຸຕູາ ກາຍ ເຫາຕູ໌, ເຕ ປເກ ສປເຣປິຊູາເຕເກາເຣຕາຍ ຣຸປິເສາຕີ ເຣສສຸຕໍ ອຕູເກາຕິອາຕິ ວຸຕູໍ

ປເຣປິຊູາເຕປິຊູາຕາປິ ວາ ຕິວຸຕູາຕິ ສຊູເຣຊູ ຊູເສາປິ ປຣິຊູິຕູາຕິ ປຊໍ ອາເຣເກາ ສຊູເຊູິຕຊູໍ ອເກຍຕເກູປິ ຫິ ສໍສາເຣ ອຕູເກາ

ອປິຊູາຕປຸຊູາຕໍ ສຕູາຕໍ ເຕູາ ປເຣເຣຫວ ເກຫິຣິ ປິຊູາຕຕູາ ປເຣປິຊູາເຕປິຊູາຕາ ກາຍ ວຸຕູາ, ເຕສໍ ອຕຸສ຺ສເຣເຕ ບຸຣິຍເຕາ ຣຸເກູໍ ເຣຍຫິ

ປເຣຫິ ປິຊູາຕຕາຍ ເຕ ປເຣປິຊູາເຕປິຊູາຕາ ກາຍ ຊາຕາ, ເຕສໍ ວຕູຍາກສຕູາກາຕຸສາເຣເກ ປິຊູາຕຊູເຣຕາໍ ເຕ ວ

ປເຣປິຊູາເຕປິຊູາຕາ ຣຸປິສາ ປຣິຕິຊູຕາ ອປຣິຕິຊູຕາຕີໍ ເຕສຸ ວ ປຣິຕິຊູຕາຕຸສ຺ສເຣເຕ ຣຸເກູໍ ສຊູເສາ ສຸສຍູຊູິກູສຕູາກຕູາໍ ຕໍ ປເກ

ສິເຕາປຸຕູປເຣປິຊູາຕໍ ບຸເຊູຕິວາສໍ ເຣສສຸຕໍ "ເຕີກູວວຸຍກາຕຸສ຺ສເຣເຕາຊີສຸ"ຕີ ວຸຕູໍ ຕຕູ ເຕີກູວວຸຍກາ ອຕີເຕ ປຣິຕິຊູາ ເຕີເຕາຍສວາ

ເຕີກູສໍສາເຣຍເກູາ ໍ ອາຕິ-ສເຊູກ ອປຣິຕິຊູຕາຕໍ ປເຣປິຊູາເຕປິຊູາຕາກຍິ ສີເຫາເກູກູິເກວສຣຸກ ອຕຸສ຺ສເຣເຕ ກຫິຕໍໍ ຍາຍ ສຕີຍາ

ບຸເຊູຕິວາສໍ ອຕຸສ຺ສເຣຕິ, ສາ ບຸເຊູຕິວາສາຕຸສ຺ສຕີຕິ ອາເຣເກາ ສຊູເຊູິຕຊູໍ

ປິຫິຕ-ສເຊູາ ປິເຣ-ສເຊູປຣິຍາເຍາຕິ ອາຫ "ອເຕເກປິເຣ"ກູ໌, ກວເຍາຕິອາຕິວເຣເກ ຍາຫຸປິເຣກູ໌ ອເຣວູາໍ ປິຫິຕກູ໌ ວາ ປຍຸຕໍ ວກູິຕກູ໌ ອຕູໍ

ເກເຫຕູາ "ອເຕເກເກຫິ ປກາເຣຫິ ປິຫິຕ"ກູ໌ ວຕູເຣຊູ ຍເຊູປເຣເລິປໍ ເກຕູາ ຕິຊູຊູກູ໌ ອາຫ "ອເຕເກເກຫິ...ເປ... ສໍວກູິຕ"ກູ໌ໍ ປກາເຣຫີຕິ

ກາຍເກາຕູາຕິປກາເຣຫິໍ ສໍວກູິຕກູ໌ ຍຸຊູາຕີຫິ ເກປິຕໍໍ ອຕຸ-ສເຊູາ ອຕຕູເຣຕູຕີປເກາຕິ ອາຫ "ອກິຕິຊູາຍິຕຍເຣຕູ ຣຸວາ"ຕີ, ຣຸເຕເກ ວ

ປຣິເກຍຸສູ ອາເຣຊູຕໍ ເຣສສຸຕີໍ ປຸຣິຕປິເຣຍີເກຕີຫິອາຕິກາ ປຣິເກຍຸໍ ປິກາປິ ສິຊູິ ເຣສສຸຕີໍ

ອາເຣຊູປຍກາເຣສສຸເກເຣຕູຕິ ອຕຸສ຺ສຣິຕໍ ອາເຣຊູາຕໍ ບຸເຊູ ຕິວຸຕູກູເຊູາຕໍ ເຣສສຸເກເຣຕູໍ ຊາຍຕີຕິ ຊາຕິ, ກເວາໍ ເສາ ຣຸເກກຍຸເລເກາ

ອາຕາກຕິເກູປປຣິຊູິເຣກູາ ເຕູປຍຍເຣຊູ ຊູເລ "ຊາຕີ"ຕີ ອສິເປເຍຕາຕິ ອາຫ ຣຸເກຍີຕິອາຕິໍ ກເປຍາຕິ ອສເຣຊູຍູກເປຍາ, ເສາ ປເກ

ອຕູເຕາ ກາເລິ ຕວາປວຕູເຣຍຸປິຍາຍ ປຊູາເຣຕູາ, ເຕສໍ ວເສກສ຺ສ ປຣິຫາຕິ ວ ວຊູິ ວ ເຣວິຕຊູາໍ ສໍວເຣວູາ ສໍວເຣວູກ ປິກາເສາ ອສ຺ສ

ອຕູີຕິ ສໍວເຣວູາ, ອສເຣຊູຍູກເປຍາໍ ສໍວເຣວູກ ປິກາເສກ ສຫ ຕິເຣວູຕິ ສີເລກາຕິ ສໍວເຣວູາຍີໍ ຣຸວໍ ປິວເຣວູາຕິອາຕີສຸປິໍ ຕຕູ ປິວເຣວູຕໍ

ປິວເຣວູາ, ເຣປຍຸຕູີ, ວຊູິ ວາໍ ເຕເຣຊູກ ປິກາເສາ ເຕເຣຊາສໍວເຣວູາໍ ປິຕູາເຣຕາ ປກາຕິ ບຸກູລເຕາ ປກ ສໍວເຣວູສີຍາເຣກເຣາ ກຕູໍ, ເຕກາຫ

"ສຊາປີ"ຕີໍ ຣຸກກເກຣິຍາ ປິຍ ອສ຺ສ ຊາຕເກູເລ ປິກາຣາປເຊູກເຕາ ຊາຕິເກູຕູເຣວາຫາເຣຣາຕິ ເຣສສຸຕໍ "ປຕິສຊູິອາຕີສຸ ກຍຸຕີ"ຕີ ວຸຕູໍ

ອາຕຸກາເຣວາ ປວຕູຕີຕິ ຕເຣສຕູາກສາຕໍ ສເຣຊູສໍ ສຕູາຕໍ ເຣາກາຊູຍເຣວາ ຣຸປສຍຸຕີຕິ ອສິປຍາເຣຍາໍ ຍໍ ຍາວຕາ ວາ ປກ

ອາກເຣຊູຍຍາຕິ ວຸຕູກູ໌ ຍໍ ປິສຍເຣກູຕູໍ ສຊູາຍ ຣຸກຍີ ຣຸວ ເຕເລ ສຊູາຕູ ສເຣກ ອກິປິຊູາປກໍ, ອຕູເກາ ຣຸປກາຍເຣສສຸກຍູາ ປຕິຊາເຣກູກ

ກກວຕາ "ຍາວຕາ ວາ ປກ ອາກເຣຊູຍຍາ"ຕີ ວຸຕູໍ

ຣຸເຕສຸຕິ ຕິເຊູາເຣເລ ກຸຍໍ ປວຕູຜລເກາເຊເກາຕິ ສຍໍປຕິຕຜລິທາເຣຣາ, ຊູເຣຍູາ ຕາປສກາເລິ ສເຊູາຍ ວຸຕູໍ ຊູເຣຍູປປຕູີຍາຕິ ຊູເລ

ចរិយកថេ ឧប្បត្តិយា៑ ឲកកោរេត្វាតិ ត្យសិតការេត្វត ឲកកោរេត្វា៑ ឰតទេតិ ចណ្ហាគេឃា៑ តិត្តិឃាតិ កយ្ខុបលចាឌិតា៑

អកិតិហារោតិ អកិតិហារាបលក្ខិតា បុជ្ញាកាលាសម្ពុកោលារេលិ ចុតេត្វា៑ ទុតិបជិសន្ធិចេសតាតិ អត្តតោ បទស្ស ចា តស្មិំ តស្មិំ

អត្តកាេច ទុតិ ឌិន្នា អត្តទា កិច្ចិ អភាយសិត្វា បជិសន្ធិយា ឲច កហលាចេសត ឲចំ ឌាតតំ ឰន្ធិតប្បេគេសាក្កយតត្តិ អាហ តោសតិ៑ាតិអាឌិ៑

ក្ខឃធាបិតិ លត្ថបជិបិជិយាបិ ទុតិបជិសន្ធិចេសតបិ៑ សិតោហាក្កត្តចេសតបិតិ សិហតិបិតចេសតបិ៑ កិលេសាតំ អាតាបតបទិតាបតេដ្ឋត

ឌិទិឃំ អាតារេបិតិ អាហ “ឌិទិឃាតារេបតា”តិ៑

ជិន្នចក្កជាលាកទាចល្ហតា

១៣៑ ឌិចិ កចត្វា ជិន្នត្តិ គេចាតំ បសាគចក្កុ ទុច្ចតិតិ អាហ “ជិន្នសជិសត្វា”តិ៑ ក្ខេទបិតិ បិ-សេដ្ឋត សុលុយស្សាបិ អាទេយ្ខុលាស្ស កហលា៑

ឌិទិឃារេយ្កចេសត ឰជ្ញកេតា សន្ទាបិ កាចតា, បឆាតសន្លារសយត្លាកេតា ចា ឰទ្ធិបិគកាចតាចិសេសតា ឌិទិឃកាចតាតិ អាហ

“ឌិទិឃកាចតាពលតិន្នត្វ”ត្តិ៑ ជិន្នចិហារចេសតាតិ កសិលាជិន្នាតចនិ៍តាក្កចេសត៑ ឰយិតា ក្ខទការលេត្វ អស្ស ជិន្នកាចយាហ៑

ជិន្នចិហារសត្តិស្សិតត្វាតិ ឰយិតា អាសត្តការលាក្ខតបិគកជ្ញាតតោ តិន្នត្តត្តិ ជិន្នចិហារសត្តិស្សិតត្វាតិ ឰយស្ស ជិន្នចិហារបអឃាបត្តិ

អត្តតា សយ្យឃុត្តំ ទ្វបិចចទចត្យតញ្ញាតំ តិស្សឃបច្ចឃក្ខតំ តិស្សាឃ ជិន្នចក្កជាលាស្ស បចត្តត្តាតិបិ អតេត្វា៑ ជិចុឆាត្យស្ស ឌុតិកតិយោកំ

សត្ថាឃ អារេលិកបអក្កទេហតាតិអាជិ ចុត្តំ៑ តត្វ អារេលិកបរិក្កទេហតាតិ កសិលារេលិកបរិក្កហចេសត៑ គស្សតដ្ឋេតាតិ ទ្វបគស្សតការេចត,

ឰយិតា “ចក្កុតិ ទ្វបំ ចិការេចតិ”តិ តិន្នាចតតោ ចក្កុត្តំ គស្សតិ៑ ចក្កុកិច្ចការលោតាតិ ឰគំ ចក្កុយិច ចក្កុតិ ក្ខបយាឃ សជិសតិយិត្តគស្សតំ,

សយចិសយាឌិគស្សតសន្លាតស្ស ចក្កុកិច្ចស្ស ករលាេតាតិ អតេត្វា៑

ឃធាហាតិ ក្ខបក្កិលេសសុត្តប្បេគសំ (យ៑ តិ៑ ១៑១៣១) តិគេស្សតិ៑ តត្វ ចិចិកិច្ឆាតិអាឌិសុ កកចតោ តៅឌិយុលេ អតកិសម្ពទ្ធេស្សេច

ជិន្នចក្កតា តាតាចិឆាតិ ទ្វបិតិ បស្សត្តស្ស “ឰគំ ត្ស តោ កិំ, ឰគំ ត្ស តោ កិ”ត្តិ ចិចិកិច្ឆា ក្ខប្បត្តា, តតោ បត ចិចិកិច្ឆាតិចត្តតត្វំ តាតិ

ទ្វបិតិ អយតសិករោទតោ អយតសិករោទត្តស្ស មិតយិជ្ជិ ក្ខប្បត្តិ, តតោ តិចត្តតត្វំ បុត សន្ទាទ្វបិតិ យតសិករោទតោ ទក្កសាឌិសុ លម្ពិតត្តំ ក្ខប្បត្តិ,

“កិយេត្វ កាឃិតន្នា”ត្តិ កឃចិតោគតចេសត យតសិការេកាសល្លិ បជិច្ចិ ក្ខប្បិលសន្លាតា សយាឌិទ្វសិកា

កោហសិតបិតិ ក្ខប្បត្តា, តត្តិសេឆាឃ យតសិការឌិទិឃំ សិចិលំ កទោត្តស្ស កាឃាលសិឃសន្លាតំ ដេដ្ឋល្លិ, តត្តិសេឆាឃ បុត ឌិទិឃំ

បក្កលាហតា អច្ចាទេទ្ធឌិទិឃំ, បុត តត្តិសេឆាឃ ឌិទិឃំ សិចិលឃតោ អតិលីតឌិទិឃំ ក្ខប្បត្តិ, តត្តិសេឆេត្វា ជិន្នទ្វបិតិ បស្សតោ

អកិឌប្បាសន្លាតា តណ្ហា ក្ខប្បត្តា, តត្តិសេឆាឃ ហិតាជិតាតាទ្វបិតិ យតសិករោទតោ តាតារេយ្ខុលាចិកេល្លបសន្លាតា តាតត្តសន្លា ក្ខប្បត្តា៑

បុត តំ ចិហាឃ ឲកេយច យតសិករោទតោ អតិតិន្នាឃិតត្តំ ទ្វបិតំ អតិចិឃ ចិត្តតំ ក្ខប្បត្តិ៑ ខ្លកាសត្តិ បរិកយ្ខុសយដ្ឋិតំ ខ្លកាសំ ៑ ត ច ទ្វបិតិ

បស្សាឃិតិ “បរិកេយ្ខាកាសយតសិការបសុតតាឃ ជិន្នចក្កតា ទ្វបិតិ ត បស្សាឃិ”តិ ឲចំ ក្ខប្បត្តិក្កយសហិតោ អតេត្វា ទេចឌិតទេន្នា, យតុស្សាតំ

ឰគត្តិ យាតុសកំ យាតុសកចក្កុកោចទំ ក្ខលទ្វបំ ចុច្ចតិ៑ តគេច យតុស្សាតំ គស្សត្សបចារេត្វា យតុស្សបចារោតិ អាហ “យតុស្សុបចារំ

អតិក្កយិត្វា”តិ៑ ទ្វបគស្សតេតាតិ ក្ខទសុលុយាឌិទ្វបគស្សតេត៑

ឃស្មា តិឃេយត បុរេនខាតដ្ថិតទ្ទបិរេយ្យំ ឌិដ្ឋចក្ខុទាកាលំ អាចជ្ជតបរិកេយ្យហិ ចិតា ត ក្ខុបជ្ជតិ, ត ឆ ក្ខុបជ្ជយាត់ កិជ្ជយាត់ ទ្ទបយស្ស អារេយ្យំ ហោតិ ក្ខុញលត្តា, ក្ខុតិនិត្តញ្ញា ពយ្យួឌទ្ទបស្ស កក្កូលោ ឲច ក្ខុបជ្ជតិ, បជិបត្តិនិត្តច្ចា ក្ខុបបត្តិក្លូលោ, តស្មា អាហ ក្ខុតិក្លូលោតិអាឌិ៍ ទ្ទបឆស្សតេយចេត្ត សត្តឆស្សតត្តិ ឆចយាតេតិអាឌិតា បុក្កូលិឌិដ្ឋារេតត ក្ខុត្តា៍ អកិទ្ទបេ ចិទ្ទបតិបិតិ ពួឌំ ចឈ្ហ-សឌ្គស្ស សឈ្ហាតចាឆពត់ សត្ថាឃ ក្ខុត្តំ យហត្តំ ហត្តិនាឌចឈ្ហំ អកិតិយិតិត្តាតិអាឌិស្ (សំ៍ តិ៍ ១៍១២ប័) ចិឃ៍ ស្ក្ខុន៑ ពតិ៍ ពតា ស្ពតាតិ អាហ “ស្ពតិពេត”តិ៍ ពួមិតា បត បឌេតាតិ ឃចាពយ្យបពេតិ ពួមិតា បឌេត៍

គេនឃិពាត់ អក្កិខាលសត្តតិបិតាឌិហិ ចិកិត្តសនិនចឈ្ហំ ឌិស្វា តឌតត្តនេហិ ពាយាចឆេឌចតេហេច ទាត់ តេស់ ក្ខុក្លាត្តកចតយ្យិ ឆស្សតឲលិឃត្តតាឃ “ឌិដ្ឋចក្ខុកិច្ចូយចា”តិ ក្ខុត្តា៍ ឲចំ យតសិពេនាតិតិ តេស់ ពយ្យូស្ស ទាតុពាយតាចសេត ឋិឆពញ្ញាត់ សយាបឌ្ជិត្តា ក្ខុដ្ឋាឃ បរិកេយ្យចសេត កិត្ត ពោតិអាឌិតា យតសិពេនាតិ៍ អធស្ស ត់ ពយ្យំ អារេយ្យំ ពត្វា អាចជ្ជតបរិកេយ្យាឌិត ក្ខុបរិ ក្ខុបជ្ជត្ត ទ្ទបិចឆនចត្តញ្ញាតេត សយ្យឃុត្តំ ឃំ ទាលំ ក្ខុបជ្ជតិ, ពួឌំ ឃចាពយ្យបកទាលំ តាយាតិ ពោឌតា៍ ឌេចាត់ ឆស្សតេបិ ឲសេច តឃោ៍ ចិស៊ុំ បរិកេយ្យត្តិ បុដ្ឋតិចាសាឌិត ចិឃ ឌិដ្ឋចក្ខុទាលបរិកេយ្យ ចិតា ចិស៊ុំ បរិកេយ្យ តត្តិ៍ ពេធិ បតេត្ត “ឋិឆពញ្ញាតសយាបឌ្ជតបរិកេយ្យហិ កិត្តំ តត្តិ, កិត្ត ពោ ពយ្យត្តិអាឌិយតសិពេនាតត្តនេយច ពយ្យំ៍ ពយ្យូសិសេត ត់សយ្យឃុតេត្ត ឆ ឆយ្យូ អារេយ្យំ ពត្វា អបុតាឌិធិ ក្ខុបជ្ជតិ៍ ឲចយតាពត់សទាលោបិ, តេតេច ចិស៊ុំ បរិកេយ្យ តាយ តត្តិ...បេ... ឌិដ្ឋចក្ខុតា សហេច ពួឌ្ជត្តិតិ ក្ខុត្ត”ត្តិ ចឌត្តិ៍ ត់ ត ពេហតត្តំ ចសិក្ខុតាតយ្យិ អកិដ្ឋាត់ ឋិឆពញ្ញាតាឌិបរិកេយ្យ ចិតា អត្ថុបុត្តិពោ៍ ឋិឆពញ្ញាតាឌិយតេត្តត ឆ ចិស៊ុំ បរិកេយ្យ តាយ ត ហោតិតិ ឌិដ្ឋចក្ខុតាច ឲតាតិ ទាលាតិ សិត្ថាតិតិ ពេហតត្តំ៍ ឲចំ អតាពត់សទាលស្សាបិតិ ឌិដ្ឋចក្ខុតា ឌិដ្ឋស្ស សត្តស្ស អតាពេត បចត្តិ ទាតុពាយតាឃ ឋិឆពញ្ញាតាឌិតយតត្តន៑ ទាលតាលិត្តុទ្ទបំ អតាពេតស្ អតេតពតេយ្យស្ ក្ខុបជ្ជតានេហ បុដ្ឋ អត្តកាចបរិឃាបតេត្ត បញ្ញាក្លូតេត្ថ តយ្យឌិពត្ថ តឌារេយ្យលោ ឆ សដ្ឋ លេកិឃលេកិក្ខុត្តរេឌេយ្យូ សយ្យតិញ្ញា ឲពក្លូលោ អាលយ្យិត្វា ក្ខុបជ្ជតពយ្យ ចត្តញ្ញាតសយ្យឃុត្តស្ស អតាពត់សទាអាលស្សាបិ ចិស៊ុំ បរិកេយ្យ តាយ តត្តិតិ ពោឌតា៍

ពេធិ បតេត្ត “បុដ្ឋតិចាសាត្តស្សតិឃំ ចិឃ តាយពោត្តាឌិពហលយ្យិ អេត្តច, តញ្ញា ត អកិដ្ឋាក្លូលោ, អធ ពោ តឌតត្តនេស្ ពាយាចឆេឌចតក្លូលោស្ ឲច ហោតិ តាយបរិកេយ្យពេល ពួតរបរិកេយ្យាសយ្យុតា ពយ្យុត្តបុត្តិឃញ្ញ បរិឃត្តាកាចា៍ សដ្ឋបរិកេយ្យតិយិតេត្តស្ បត ឌេយ្យូស្ អេត្តស្សបិ ឲពក្លូលោ អកិដ្ឋាឃ ឌិដ្ឋស្ ឃចាក្ខុចិចសេត បត្ថា ឲចិតាយាតិអាឌិតា ពាយាចឆេនចិតេត្តត ចិពេយ្យា ក្ខុបជ្ជតិ ចក្ខុតា ឌិដ្ឋស្ ពាហ្វស្ ទ្ទបេស្ ចយ្យាក្ខុយ្យាឌិចិពេយ្យា ចិឃ៍ ឃញ្ញ ពត្ត អចិពយ្យិត់, តយ្យិ ចិពយ្យតាទេហត្តិ សដ្ឋំ តាយពោត្តាឌិតោ ចិពយ្យិតយេច ហោតិ៍ ឃចា ចេត្ត, ឲចំ បុដ្ឋតិចាសាត្តស្សតិឃយ្យិ បរិកេយ្យាទេហតយ្យិ សត្ថាឃ ឋិញ្ញួឃំ ឲចិតាយាតិអាឌិតា អបឌេសសហិតយេច ក្ខុត្ត”ត្តិ ចឌត្តិ៍ អឌេញ្ញា បត “តាយពោត្តាឌិកំ សដ្ឋយ្យិ ឲពក្លូលោ បញ្ញាឃតិ, អកិក្ខុនិត់ បត ចចសា ពេចាហត្តិ”តិ ចឌត្តិ, តេបិ អត្តពោ បុរិយេហិ សឌិសា ឲច, បុដ្ឋ ឌិដ្ឋស្ស បុត ពេចាហារពាលេបិ បរិកេយ្យតត្តពោ បរិកេយ្យាទេហឌេយ្យូឆស្សតេយច តេហិបិ អត្តពោ ក្ខុបពត់៍ ឲពេ បត “សោ តពោ ក្ខុពោ អយុត្រ ក្ខុឌបិឌិត្តិអាឌិចចតពោ ពេយតេច អតីតាតាពតឌេយ្យូខាតតេត តាយពោត្តាឌិហិ សត្តិ ពហលំ ស្ពេន”ត្តិ ចឌត្តិ, ត់ អឃុត្តេយច ពុត្ថាតយ្យិ សដ្ឋំ ទាតុំ អសក្លូលោឃ្យតាឃ សដ្ឋញ្ញាតាហាតិប្បសក្ខុពោ៍ ឋិញ្ញួឃំ ពួេយ ចត ពេកាត្តាតិអាឌិ ឃចាពយ្យបកទាលស្ស បចត្តិអាការឆស្សត់ ពាឃចាចាឌិ ចេត្ត ពាឃចឌិចិដ្ឋាត្តិពោ៍

ការិយន្តិ អានន្តរិយសទិសត្តា វុត្តំ។ ឋយាបនេន ហិ អសតិ អានន្តរិយេនេវ តស្សាតិ ការិយសភាវស្ស ឧបចារស្ស។ មហល្លកោតិ ពេចលំ វយសា ច មហល្លកោ, ន ជាតិយា, “តាយំ កិញ្ចិ លោកចោហារមត្តម្បិ ជាតាតិ, បរិវត្តកោ ឯវ អម្ហាកំ លទ្ធិមត្តស្ស ករណតោ”តិ អធិប្បាយេន ហិឡេត្វា វុត្តត្តា ឧណ្ហបរិឡាហេន ឧបជាតីតិ វេទិតព្ពំ។ អាវុសោតិអាទិនា វេរោ ឧបរិមគ្គប្បត្តិមស្ស អាកង្ខន្តោ ករុណាយ អត្តានមាទិកាសិ។ បិណ្ឌិតំ អហោសីតិ មក្ខាវនំ នាហោសីតិ អធិប្បាយោ។ អត្តនា វុឌ្ឍតរោតិ សមម្បិ វុឌ្ឍោ។ ឯត្តាបិ “វក្កលិកំ និសីទិត្វា”តិ ទិស្សន្តិមគ្គេ វុត្តំ។ អនាគាមី អរហា ច អាមតិ សំចរត្វាយ ន លមេយ្យុំ, សេសា ឆោរេសនបីតិ អាហ “សចេ សោ ន លមតី”តិ។

សេ ច...បេ... សមាគមេត្តិ, តេបិ មិច្ឆាទិដ្ឋិកម្មសមាគតាតិ សោរោជាតព្ពំ។ សីលសម្បន្នោតិអាទីសុ និប្បរិយាយតោ អគ្គមគ្គដ្ឋោ អធិប្បេតោ តស្សេវ អញ្ញារាធកា និយមតោ, សេសាបិ ចា បន្ធិមកថិកា សីលាទីសុ ឋិតា តេសម្បិ អញ្ញប្បត្តិនិយមតោ។ អញ្ញាតិ អរហត្តផលំ។ ឯកំ សម្បជន្តិ ឯកំ និព្ពត្តិកំ។ មថា តំ អធិវឌ្ឍកនិព្ពត្តិកំ, ឯវមិទម្បិ ឯតស្ស និរយេ និព្ពត្តនន្តិ អត្ថោ។ ឃំ សន្ធាយ “ឯកំ សម្បជមិទ”ន្តិ និទ្ទិដ្ឋំ, តំ ទស្សេតុំ តំ វាចន្តិអាទិ វុត្តំ។ តំ វាចន្តិ អរិយូបវាទំ។ ចិត្តន្តិ អរិយូបវាទកចិត្តំ។ ទិដ្ឋិន្តិ អរិយូបវាទទ ទោសាភាវទស្សនទិដ្ឋិំ។ “សត្ថុមេតំ បដិហិស្សាមី”តិ ចិន្តេន អង្គំ ទេសេត្វា ឋយាបនមេវេន អប្បហាយ អប្បដិនិស្សជ្ជិត្វា។ មថាភតំ និក្ខិបិត្វា ឯកំ និរយេតិ មថា និរយបាលេហិ អាហរិត្វា និរយេ ឋបិតោ, ឯវំ និរយេ ឋបិតោ ឯវ, អរិយូបវាទទោសស្ស ខ្ទង់ និយមេន និរយេ និព្ពត្តនំ មថា មគ្គេន ផលំ សម្បជ្ជតិ, ឯកំ សម្បជ្ជនកន្តិ អធិប្បាយោ។

មិច្ឆាទិដ្ឋិ សព្ពបាបមូលត្តា បរមា បធានា សេសំ វជ្ជានំ តាតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិបរមាតិ វជ្ជានិ, សព្ពវជ្ជេហិ មិច្ឆាទិដ្ឋិយេវ បរមំ វជ្ជន្តិ អត្ថោ។ អធិមានាកស្ស មរណតោ បរំ ភាយ កវត្ថុវិនាសមេវាតិ អាហ “បរំ មរណាតិ តនភត្តុរំ អភិនិព្ពត្តក្ខន្ធគហណេ”តិ។ សេភ តិដ្ឋតិ, តស្ស ឧបវជ្ជទេភវ ករសោ កិច្ចតីតិ អាហ “ការស្ស ភេទាតិ ជីវិតិន្ទ្រិយស្សុបច្ឆេទា”តិ។ ឯតិ ឯតម្ហា សុខន្តិ អយោ, សុញ្ញំ អាយស្សាតិ អាកមនស្ស, ហេតុស្ស វា អភវតិ ពុទ្ធានមូលាទីហិ បវត្តតីតិ អាយោ, អស្សាទោ អសុរសទិសន្តិ ហេតាសុរសទិសំ។

អាសវក្ខយញាណកថាវណ្ណនា

១៤. សេសលក្ខណបដិវេធេនាតិ សកាចសន្តានស្ស លក្ខណស្ស អសម្មោហតោ បដិវិជ្ឈនេន។ និព្ពត្តិកន្តិ និប្ផាទកំ។ ឃំ ធាតំ បត្វាតិ ឃំ និព្ពានំ មគ្គស្ស អារម្មណបច្ចយភូតំ ធាតំ ការណភូតំ អាគម្ម។ អប្បវត្តិន្តិ អប្បវត្តិហេតុំ។ កិលេសវសេនាតិ សោឃំ អាសវានំ ខេបនេន ខ្ទង់ ខយាយំ អាសវក្ខយញាណំ ជាតំ, តេសំ កិលេសានំ វសេន, តេសំ អាសវានំ វសេន សព្ពកិលេសានំ សង្គហណតោ បរិយាយតោ បការន្តរេតាតិ អត្ថោ។ បិឡក្ខមំ អតីតកាលវសេន “អភិញ្ញាសិ”ន្តិ វត្វាបិ អភិសមយកាលេ តស្ស តស្ស ជានតស្ស បច្ចុប្បន្តំ ឧបាទាយ “ឯកំ ជានតោ ឯកំ បស្សតោ”តិ វត្តមានកាលេន និទ្ទេសោ កតោ។ កាមាសវាទីនំ វិមុច្ចនេតច ផលវិបាកាវតោ ទិដ្ឋាសវស្សាបិ វិមុត្តិ វេទិតព្ពា។

“ណិលា ឌាតី”តិ ឌាតត៌ កិលេសក្លយបច្ចេចក្លលាចេសេត, ចុសិតំ (ព្រាហុចទិយត្តិអាឌិឌាតត៌ យក្កុចលតិទ្ធាតបច្ចេចក្លលាចេសេត ហោតីតិ

អាហ “ណិលា ឌាតីតិអាឌីហិ តស្ស ក្មុយិ”ត្តិ៍ តត្វ ក្មុយិត្តិ ចិសយំ, តីសុ កាលេសុបិ ឌាតិក្លយំ បតិ ស្ថេកេយេច ចាឃាយាសម្ពេចបិ តំ បតិ

ចាឃាយការលស្ស សាត្វកតំ, តស្ស អភាកតក្លឌ្ឍាតុប្បត្តិចលតច្ចា ងស្សេតុំ ឃា បភាតិអាឌិ ចុត្តិ៍ ឃា បភ យក្កស្ស អភាចិតត្តាតិអាឌិតា

ហិ យក្កេភាចិហតកិលេសេហេច អាឃតិ៍ ឧត្ថាត៌ ឌាតិ ហេស្សតិ, តេសច្ចា កិលេសាត៌ យក្កេភ ចិភាសេ សតិ ឧត្ថា ភ ឌាឃិស្សត្តិ,

កិលេសាភច្ចា តេកាលិកតាឃ ឌាតិយំ ចុត្តភេឃភ កោភធិ បច្ចេឃភ ចិភាសេឃាកេបិ ចិត្តសត្តាភេភ

កិលេសចិទ្ធុត្ថអរិយយក្កក្លលុប្បាងភេយេច តត្ថិតាសេសា ចិទ្ធុត្ថបច្ចេឃាបតិបិតេភ អាឃតិ៍ អតុប្បជ្ជូភតោ ពីឌសត្តាភេភ អក្កិក្លត្ថាបតិបិតេភ

អាឃតិ៍ ពីឌត្តាតុប្បត្តិ ចិឃ, ទ្ទតិ យក្កក្លលុប្បត្តិសង្លាតកិលេសាកាភេចភ កិលេសចលិត៌ ឧត្ថាត៌ អាឃតិ៍ អតុប្បត្តិយេច ឌាតិក្លយោតិ

អឃយត្វា ចិកាឌឹយតិ, តេភាហ “យក្កស្ស កាចិតត្តា អតុប្បាងឆយុត៌ អាបជ្ជភេភ ណិលា”តិ៍ ឲត្វ ចាឃយត្វា កិលេសាកាចសង្លាតស្ស

យក្កស្ស កាចិតត្តា ស្ថប្បាឌិតត្តា បច្ចឃាកាភេចភ អតុប្បជ្ជត្តិ ឧត្ថាត៌ ឌាតិ តេភ អាឃតិ៍ អតុប្បជ្ជូភសង្លាតេភ អតុប្បាងឆយុត៌ អាបជ្ជភេភ

តេចាហាតេតោ ណិលា ទេ ឌាតីតិ៍ ភ ហិ សង្លតឆយុត៌ បច្ចឃត្តទេភ ចិភាសេសា សម្ភចតិ, សម្ភេច ង តស្ស បច្ចយត្តទោតាឌិប្បសក្កទោ៍

តត្ថិទ្ធុត្ថក្លលុប្បាងភេយេច តត្ថិតាសុប្បាងត៌ តត្តិ ណិលឌាតិ៍ អត្ថញ្ញាសិត្តិ សម្ពត្ថា៍ ទ្ទត្វត្តាឃាតិ ទ្ទេយ បកាទោ ទ្ទត្វំ, តត្ថេចា ទ្ទត្វត្តំ,

តងត្វាឃ៍ ងស្សេត្តាតិ តិកយភចេសេភ ងស្សេត្តាតិ៍

ចិជ្ជាត្តឃកឆាចល្លភាភេឃា តិដ្ឋិតោ៍

ស្ថបិសកត្តបឌិចេងភាកឆាចល្លភា

១៥៍អញ្ញាលត្តិ ឆិ-សង្គេឃាកេភ សាយិអត្វេស្ថបេឃាកចចត៌ បិងាតីតិ បិតេង៍ ឃសសាតិ បទិចាទេភ៍ កោត្វហលច្ឆេទតិ កោត្វហេល

អច្ឆេទ ច៍ អឃត្តិ អយិក្កត្ត-សត្តោ៍ ភឃិង៌ អាទេយឌិតចេសេភ ទ្ចិក្លត្តំ, អឆ តោ អត្វច្ឆឃចេសេភាតិ ងស្សេត្តា អឆ ចាតិអាឌិយាហ៍

អចិសេសេភ អត្វសាយត្ថោភ តិប្បត្ថា អភិក្កត្តត្តិ កាចតប៉ុសកតិត្ថេសា, តេងសភាបសាងាឌិចិសេសាសេបក្លាឃបិ តទេឆច តិដ្ឋតិ បុទ្ធោ

តិប្បត្ថត្តាតិ អាហ “អភិក្កត្តំ...បេ... បសាទេងា”តិ៍ អទេឆាយុឧឆបិតំ កោភធិ៍ ហេដ្ឋាយុឧឌាតំ សឃេយេច៍ បទិឃាទេឃហីតិ បកាទេហិ,

អទេសទ្ធបត្តាឌិបឌិបិងកការេលហិ ចា៍

កយុឆាត្យស្ស ទ្ធិកយុកត្តាកាចា កោតយំ សទេលត្តិ ទ្ទាង៌ បងច្ឆយេ្យ ភ ស្ថបេឃាកចចត៌ អបិ ង តោ បុរិយេយេច, បច្ចិយំ បភ បច្ចត្តចេងភត្តិ

ងស្សេតុំ “កោតយំ សទេលត្តិ កច្ឆាយី”តិ ចុត្តិ៍ តេភ ង ទ្ទតិ-សត្តោ លុត្តតិដ្ឋិដ្ឋោតិ ងស្សេតិ៍ អឈស្សាតិ អឈតោ បិបតោ៍ តាតាតិ ហិ

បង៌ អបេក្លិត្វា តិស្សក្កសេ្សច ឃុត្តត្តា៍ អឆិកតយក្កេ សច្ចិកតតិទោឆតិ បងច្ឆឃេភាបិ ចលដ្ឋា ឲច ងស្សិតា, ភ យក្កដ្ឋាតិ ងស្សេត្តា

“ឃឆាតុសិដ្ឋំ បឌិបជ្ជយាភេ ចា”តិ អាហ៍ ចិត្វាទោតិ ទ្ទយិតា “ឃាចតា, កិក្លេច, ឆយុា សក្លតា ចា អសក្លតា ចា, ចិទាកោ តេសំ

អក្កយក្លាឃតី”តិ (ទ្ទតិចុ៍ ៨០; អ៍ តិ៍ ៣៍ ៦៣) ចុត្តបង៌ សក្កលុ្យាតិ៍ អតេឌត្តិ តិត្តលុ្យាអប្បដិក្បលត្តិ អចិទោឆត្វឌីបភតោ អចិទ្ធុត្ថសុចិ

បណិតំ ចា៑ ចាចាយ បក្យុណិកត្តន្តូតេតា, បតដ្ឋេហិ សន្ដត្តេក្យូលេហិ ដេយាកេតា ចា បក្យុណំ៑ សំហដេតាតិ ឈដិតេតា សយេតា៑ យត្វាតិ

ដេយសុ ប៉ុទិសឃុកេណ្ហតិ សប្តតេន្តា៑ អដ្ឋ ច ប៉ុក្គុលគយុតសា តេតិ តេ អដ្ឋ ប៉ុក្គុលិ អទិយគយុស្ស ជីដ្ឋត្តា គយុតសា៑

សរណត្តិអាឌីសុ អយំ សដេប្លបតេត្វា – កយហិសតាឌិអតេត្វត រតាតត្តយំ សរណំ តាយ, តដេឌច ដេយ រតាតត្តយំ តាណំ ដលេណំ បរាយណត្តិ

ញុន្ទសុញុន្ទតាឌិក្យុលចតេសត តប្យរាយណតាការប្យចតេត្តា ចិត្តុប្យាតេគា សរណាកយតំ តាយ៑ យឆាចុតេត្តត ញុយិតា ចិត្តុប្យាតេគត សយត្ថាកេតា

សរណំ កន្ឋតិ តាយ៑ ឲតស្ស ច សរណាកយតស្ស ដេលិកិយដេលិក្យុត្តទចេសត តុចិតេឆា បតេកតេគា៑ តត្វ ដេលិក្យុត្តទំ

សរណាកយត្វបក្កិលេសសមុច្ឆេតេគត យក្កុក្លហេយច និដ្ឋា៑ ដេលិកិយសរណាកយតំ ចតុឆា បចត្តតិ អហំ អត្តាតំ ញុន្ទស្ស បរិច្ចជាយឹតិអាឌិតា

អត្តតិយ្យាតតេតត, យឆាចុត្តតប្យរាយណតាយ, សិស្សកាច្ចបកយតេតត, បណិបិតេតត ចាតិ៑ សព្វត្វាបិ ចេត្វ

ដេសដ្ឋតក្លិហេយ្យុកាចចតេសតេតច សរណាកយតំ ហោតិ, ត ឌាតិកយាចទិយាឌិចតេសតាតិ តេចឌិតព្វំ៑ ឲចំ ឌាតិអាឌិចតេសត តិត្វិយំ ចគ្គតេតា

សរណំ ត កិជ្ជតិ, តក្លិហេយ្យុការេចត អព្ញា ចគ្គតេតា សរណំ កិជ្ជតិ៑ ដេលិកិយស្ស សរណាកយតស្ស តិព្វាតប្យត្តិតិយយំ សឌិសផលំ សរណាកតស្ស

អតាកេត តិព្វាតប្យត្តិតិយយតេតា៑ សព្វដេលិកិយសយត្តិសយឌិកេយា បត អបិយត្យក្លាឌិសយតិក្កុយា ច អាតិសំសផលំ៑ ឋឹសុ ចត្វសុ ចស្ស

សំសយមិច្ឆាឌាណាឌិ សំកិលេសសា៑ តេគតាបិស្ស សាចជ្ជាតចជ្ជចតេសត តុចិតេឆា៑ តត្វ បដេយា មិច្ឆាឌិដ្ឋិប៉ុព្វកេហិ តិត្វិយបណិបិតាឌីហិ

ហោតិ, សោ ច អតិដ្ឋផលត្តា សាចជ្ជោ៑ អតចជ្ជោ បត កាលកិរិយាយ ហោតិ៑ ដេលិក្យុត្តទសរណាកយតស្ស សព្វធា សំកិលេសសា ចា

តេគតេគា ចា តត្ថិតិ តេចឌិតព្វំ៑

ពេកា ខ្ចុបិសតេកាតិអាឌិ ខ្ចុបិសកត្តសន្ទបការណាឌិប៉ុច្ឆា៑ តត្វ ដេយា កហដ្ឋោ មតុស្សោ ចា អមតុស្សោ ចា ចុត្តតយេត តិសរណំ កេតា,

អយំ ខ្ចុបិសកោ៑ ដេយា ច សរណាកយតាឌិកិរិយាយ រតាតត្តយំ ខ្ចុបិសតតេតា "ខ្ចុបិសកោ"តិ ចុច្ចតិ៑ បញ្ចា ចេចរយណិដេយា ចស្ស សីលំ៑

បញ្ចមិច្ឆាចាហិជ្ជាឌិបិបិឌីចំ បហាយ គយុត សេយត ឌីចិតកប្យុតយស្ស អាឌីចេចា៑ អស្សទ្ធិយត្យុស្សីលតាគយោ ខ្ចុបិសកត្តស្ស ចិបត្តិ,

តគការេចា សម្បត្តិតិ តេចឌិតព្វោ៑

ចិហារក្កេតាតិ ខ្ចចរកាឌិចសតដ្ឋាតពេកដ្ឋាតសត៑ អជ្ជកាចត្តិ អសុំ អហតិ បចត្តំ បសាគាឌិ៑ កាយចិព្ញាត្តិហេតុកោ សទិរាចយចេចា

កាយក្កំ៑ ចឌីចិព្ញាត្តិហេតុកំ ខ្ចដ្ឋឌិច្យាឌិ ចាចក្កំ៑ អចេចារបត្វាតិ អចារលេត្វា៑ ឲតេត ច ចឌីបចត្តិយា ប៉ុព្វាការេក ធាតកណាតំ

ចលតបច្ចយា ចាយោធាតុយា ចិការាការេរា ចិសុំ កាយចិព្ញាត្តិ ត ហោតិ, តេត ចិសុំ ចិព្ញាតេបតព្វស្ស អធិប្បាយស្ស អកាចា

ចឌីចិព្ញាត្តិយយេច សក្កុយ្យាតិ តត្សបការេត្តា៑ យធា កាយេត កាយកណ្ហុយតាឌីសុ សត្ថុប្យត្តិហេតុក្ខេតា បឆចឹធាតុយា អាការចិការេរា

ចិសុំ អធិប្បាយស្ស អចិព្ញាបតេតា ចឌីចិព្ញាត្តិ ត ហោតិ, ឲចយមុំតិ គេស្សតិ៑ អធិប្បាយចិព្ញាបតេតា ហេតា ចិព្ញាត្តិយោ តាយ

ឌាតា, ត ពេចលំ ចាយុបឆចឹតំ ចលតសត្ថុប្យត្តិបច្ចយក្ខតចិការាការយត្តតាយ៑ ឲចញ្ចា ឆាហិន្ទា ទុក្លាឌីសុ ចលតសត្ថុប្យត្តិបច្ចយាតំ

យឆាចុត្តប្យការាតំ ចិការាការាតំ អចិព្ញាត្តិតា សយត្វិតា ហោតីតិ តេចឌិតព្វា៑ ពេធិ ចាចក្កត្តិ "ហោតុ សាធ្ធ"តិ ឲចយាឌិចាចាយ

អចយចត្តិអាឌិ ចគត្តិ, តំ អចេចារបត្វាតិ ញុយិតា ត សយតិ៑ លត្តិ ចារេត្វាតិ អតុយតិ បចតេត្តត្វា៑ "លត្តិ ឆារេត្វា"តិបិ បិពេធា, ឆាហិ

អតិក្លួយតចតេសត កណ្ហិព្វាតិ អតេត្វា៑ បដិមុតោតិ កកចតិ បដិតិចត្តមុតោ, តេតាហ "អបក្កុមិត្វា"តិ៑

១៩. ឃានសាទ្យស្ស ក្ខិកយ្ចកត្តា “ភកចា ចស្សាចាសំ ឃានិទេតា”តិ ចុត្តំ. ឞុឞស្សការេលបឹតិ ចុត្តយេចត្តំ បិកេដំ កាតុំ “អតិឞយស្លេឞិ”តិ ចុត្តំ. អតិចិឃ អប្យស្លេឞិ ឃឝា កិញ្ចិទេឝច ឝត្វា ពាហុំ ឞុញ្ញាណ្ណាបទណ្ណុំ កណ្ឌិត្តំ, តាឝិទេឞ ការេលបឹតិ អទេត្ថា. កិក្ខយាភាតិ ឃានយាភា.
ចុត្តឞស្សន្តិ ចបិតឞស្សំ. តត្វាតិ ឧចទេញ្ញាឃំ, ឲទេតភ “ចុត្តំ ឞលិកា ឲច ទេហាតិ ឲត្វាតិ ឞលិកាចុត្តា”តិ ចិទេឞឞភស្ស បទតិបិទេតភ
តិញ្ញាចតំ ឝទេស្សតិ. អឆ ចា “ឞញ្ញាំ ឞស្សំ ឞលិកាយត្តទេយច ចុត្តំ តិញ្ញាត្តំ ឞយ្យន្តំ ឲត្វាតិ ឞលិកាចុត្តា”តិបិ តិញ្ញាចតំ ឝដ្ឋញ្ញាំ, ទេតភាហ “ឞលិកា
ឲច ឞយ្យឌ្ឍតី”តិ. “ឞលិកាឃ ចុត្តំ ឌីចិកា ឲតិស្សន្តិ ឞលិកាចុត្តា”តិបិ តិញ្ញាចតំ ឝទេស្សតុំ ឞលិកាឃ ចាតិអាឝិ ចុត្តំ. ឆញ្ញាកទេលដ្ឋាទេភតិ
ឆញ្ញាបិភតដ្ឋាទេភ. ចណ្ណញ្ញាណ្ណត្តិ កហាបលាបរិក្ខកំ.

ក្ខទេញ្ញាភ បក្កេហតាតិ ឲត្វ បក្កេហតាតិ បទេត្តត, តំ កេហត្វាតិ អទេត្ថា. បក្កឃ្វាតិ ឲទេតភ កិក្ខាតិ ហិ បក្កេហា, បទេត្តា. ទេតភាហ
បក្កេហភទេឃា ក្ខទេញ្ញាតិអាឝិ. អឆ ចា បក្កេហតាតិ កហទេលភ, ក្ខញ្ញាត្វាឃ កេហតទេញ្ញា បទេត្តាតិ ឞិញ្ញាតីតិ អាហ “បត្តំ កេហត្វា”តិ.

កក្ខាឃ ក្ខត្តទឝិឞាបទេឝទេឞា ក្ខត្តទាបទេឆា, ទេឞា តិចាទេឞា ឲទេតឞំ, តទេតា ចា អាកតាតិ ក្ខត្តទាបឆកា, ទេតភាហ
ក្ខត្តទាបឆចាឞិកាតិអាឝិ. “ក្ខត្តទាហកា”តិបិ បិទេឆា, ទេឞា ឲច អទេត្វា តិទុត្តិភទេឃភ. យត្ថិទត្តិ អស្សឞាលំ. “យត្ថទ”ត្តិបិ លិពត្តិ, តំ ភ ឞុត្ថទំ.
ឞា ច យត្ថិទា ឃទ្ធា បរិយណ្ឌលិកាទេទភ ពាហុចិឆា ច កតា, តទ្ធា “អស្សយណ្ឌលិកាទេឃា”តិ ចុត្តា.

កក្ខាឃ ឝក្ខិលាឃ ឝិឞាឃ ទេឝទេឞា ឝក្ខិលាបទេឆា, តត្វ ឌាតា យភុស្សា ឝក្ខិលាបឆយភុស្សា. ញាឌ្ឌំ យយាឃត្តិ យទេយចាឃត្តិ កណ្ឌភឞិលិ
ញាឌ្ឌយាយកា, ឲចំ ទេឞទេឞុបិ. ឲចត្តិ បញ្ញា ចុត្តភទេឃភ អទេត្វ កឃ្សាទេភ. បឌិឌីឞត្តិ ទេកាដ្ឋាឞំ. តឝុបិឃត្តិ តឝភុទ្ធុបំ តប្យទេហាភកំ.
លឌ្ឌាតិ លកិត្វា ទេភា ទេហាតីតិ ឞញ្ញាទេឌ្ឌា. “លទេឌ្ឌា”តិ ចា បិទេឆា, ក្ខបដ្ឋាកដ្ឋាតំ ទេភច លកិត្តិ អទេត្វា. ញាតិ ច បឞត្វតយក្យលទេឃាកទេតា
ទេឞដ្ឋា ចាតិ ញាតិទេឞដ្ឋា. ឲចទ្ធុទេបឞុ ឋាទេភឞុ អឃទេយច បតិទ្ធុទេបិតិ អាយិឞស្ស ក្យល្លកការេលឞុ បរិកទេឆាកាឞាឝិ អកត្វា
បទេយឞទេល្លពចុត្តិឃា អាឌីចឞុឌ្ឌិឃំ ឞត្វា ភកចទេតា អឆិប្យាឃាភក្យុលំ អាយិឞំ ចិចាទេទត្តភ ភាយ ញាតិឞិទេភហឃុទេត្តភ
អទិឃឞាចទេពទេភច កាតុំ ឃុត្តត្តិ អឆិប្យាទេឃា.

យាទាចដ្ឋភាឃាតិ យាទេទភ កតចិត្តបរិចដ្ឋទេភភ, ចិត្តឞទេយ្ចាហទេភភាតិ អទេត្វា. តយ្យីតិ ក្ខត្តទក្យុំ ចា តិឝឞបុទំ ចា អាចទេដ្ឋឃ្យ.

“ចុស្សស្សាហំ បិចចទេភ, ឞាចទេព បរិការឞមិ;

ឃចំ ពាឝច ក្យញ្ញាច, យា ច ក្យញ្ញាច ឞាលទេឃា”តិ (អប. ទេឆទ ១.១៦.ប៉ប៉) –

អបឝាទេភ ចុត្តស្ស អកុឞលស្ស តឝា ឆ្ពកាឞកតត្តា. តិពឌ្ឌឝាភស្សាតិ “ឝស្សាយា”តិ ចាចាឃ តិឃយិតឝាភស្ស. អប្បិតចត្តស្សាតិ កាទេឃភ

អតិហរិត្វា ជិត្ថចត្តុនោបិ ចិរហតីតិ រេក្កោតិ រេឌ្ឍបតាតិ គីហារេត ញាយបក្កាយាតិ រយត្តុតោ រេហ្ណា ឆ ្ថបរិ ឆ អរិតិហត្តុរត្ត ឌារេត ឈតីក្ខតាយ លេត្តាណ្ណាយ បកាយ, យតោ លេត្តាណ្ណទ៌រឹរយា តញ្ញអាកតោ យាតិការយា ចិយ តិក្កូយិត្វា ដររុ ជិរាធុ ឆាចត្តិ, រា យរ្ថា ញាយយត្តា ចិយ លាយតិ, តរ្ថា “ញាយបក្កា”តិ ថុច្ចតិ៍ យរ្ថា អតុញ្ញាត្តាតតិ ឆ បរេច្ចក៌ កកចតោ រទ៌េរ បការយក្តិយុត្តា អាការរ ឆក្ក្ហុទិយាឌរយា ចិយ ចិកាតា ចិរោចត្តិ, តរ្ថា តាតិ ញាយបក្កាយ រហ រោតចិ អតកិកចតីយាតិ ថុត្តាតិ៍

អតត្តុរព្យរេតតិ ឈាតារេបក្កូ រាយិអត្តូ ក្រុយូចចត, រេតភាហ “តាជិររុរ្សា ចចតរ្សា ឈារតា”តិ៍ អរត្វា ឆយុរេឌរតាយ រេហតុ្ថបញ្ញូតិ ឲត្តូ, ឆយុរេឌរតាជិរោកា ចា អរត្វា ្ថបញ្ញូតិ ឲតាយាតិ អ្នុបក្តិ, បក្តុបក្កុចត្តុ៍

ឲកំ ករេហត្វាតិ ឆយុរេឌរតារិក្កូបឌបញ្ញាតិ្តរព្ធារេតរុ ក្លឹរុ ឆយុរេឌរតាការល ករេហត្វា៍ ទត្តិរេឆ្នងា ចាតិ រត្តាហការលីយចរេរត កត្តូ ពាហិ អទុលក្ខាបតចរេរត ថុរេត្តា, ត ចរ្សុរេឆ្នងចរេរត តរ្សា ចិរុំ ថុច្ចយាតត្តា៍ ឲរេតត ឆ ចរ្សុរេឆ្នងបច្ចរេយ រត្តាហការលីរេយត កយត អតុញ្ញាតត្តិ រេចជិតត្តា៍ ត កិរ្ទិក្លីតិ កិរ្ទិក្លិ ក្យុលោ រយ្យាចតាចរេរត ត យញ្ញាត្តិ៍ បឆ្នា រីល អឆិ្ទុរេហឃ្យាយាតិ អាឌីចរេហតុ រត្តក្យុលបក្ការរេតត អាឌីចចិបត្តិ រក្កាយ ថុត្តា៍ អតិយញ្ញារ្សាតីតិ អចយញ្ញារ្សាតិ៍

១លិ៍ “អាយរ្ថាតិ បិយចចតរេយត”ត្តិ ្ថច្ចតីចឌតរាយញ្ញាចរេរត ចត្វា បុត ្ថច្ចឌតារេចលឹកចរេរតេច ឌរេរ្សុរេត្តា “កុការចរបក្តិរ្សាឆិចចត”ត្តិ អាហ៍ ពត្តូ រហ បតិរ្សរេយត តិរ្សរេយតាតិ រយក្តិរេរុ្យា, រតិរ្សរេយា, តរ្សា កុក្យុលយុរេត្តរុ ការចចចតត្តិ អរត្វា៍ ពួឆ បត ចចតរេយច អឆិចចត៍ បក្បុឌរោភឌត្តិ អាឌិករេប ្ថឌក្យុបរិ បឆរ៉ បឆចិការេចត រញ្ញាត៍ តចតីតបិណ្ណូរជិរំ ្ថឌរោកបិ ្ថបិលិតរកាឆ អចិលឹយតក៌ អតិរិតិ្ទូរឆុទ៌ អរេតករយាឌតរហរ្សុពាហលំ ទរាតាលរញ្ញាត៌ បឆរេចាឌ៍ យ៉ អាជិកបិរោកហិ យតុរ្សុហិ ទរតាលាយ ករេហត្វា កុញ្ញាយាត៌ រេតរំ កយូពរេលត ្ថបរិការេក កក្កូញអកាឆ អាបឌ្ឍិត្វា រេហ្ណា បុរិយាការេររេតច ជិត៌, យរ្សា ឆ ពរេលត អយ៉ យហាបឆចិ របត្តាតរយុក្កាតតា រេហ្ណាក្តុឌរោក អតិយុឌ្ឍយាតា អចិកិរិយយាតា ក្យុលូបរិ ចិយ តិច្ចលិ តិដ្ឋតិ, ត៌ បឆចិរាររយណ្ណុត្តិ អរត្វា, រេតភាហ បឆចិរេណ្ណាតិអាជិ៍ រយក្តតិ្ត យឆុទររេរត ្ថរេបត៌, រេតភាហ “រាឆុរេរ”ត្តិ៍ ្ថបបត្តុចរលិតិ ពាហុចរលិ៍ “តិយូកិក្កូក”ត្តិ ចត្វា បុត “តិយូកិក្កូកណ្ណូ”ត្តិ យកិក្កូកណ្ណូតយិ អកាឆ ឌរេរ្សុតិ៍ រេយ បឆចិតិរ្សិតា បិលោ, រេត ពត្តូ រព្ធារេយរ្សាយីតិ ឲត្តូ យតុរ្សាយតុរ្សុតិទ្ឋាតកាតិតិ្តតយិ ហត្តូរព្ធាយរេត កិ អតាយារេឌារេរា ត រេហាតីតិ? ត រេហាតិ, ករ្ថា? “អតាបត្តិ, កិក្កូរេច, ពួជ្ជិយរ្សា ពួជ្ជិចិររេយ”តិ (បរិវា ៧វ៍) ចចតរេតា, រេតរេតច កកចាបិ អតាយារេឌារ៌ អឌរេរ្សុត្វា “ចិបល្លាររយិ រត្តា បជិលរេកយ្យ”ត្តិ អាហ, ឲុក្ករោកា ការេយា៍ យហរេត្តា រាបរេណា តិករេយា៍ បឆតិតិហារេរតាតិ បឆតិរេក្កូរបត៍

ចិតយបញ្ញាត្តិយាចតកចាចណ្ណុតា

១ប៍ចិតយបញ្ញាត្តិយាឡុលរេតា បក្ខុតីតិ បិរាឌិកាជិកុកាត, តឌរេត្តាររេញ្ញា រិក្កូបឌាត បិតិរេយាក្កូដ្ឋរព្ធរេយត រេយកុរេឃ្យត អបញ្ញាត្តត៌ រក្កាយ ថុត្តិ, ត រេត្តាត រេឡុ អបញ្ញាត្តតាយ៍ រេតរេតច រេឆរោ កកចត្តិ “រាចកាត រិក្កូបឆ៌ បញ្ញារេបយ្យ ្ថដ្ឋិរេយ្យ បិតិរេយាក្កូ”ត្តិ

ปาติโมกฺขุทฺเทเสน สห สิกฺขาปทปญฺญตฺติ ยาจิ. อุตฺตเร หิ อานนฺทตฺเถราทีนํ ปพฺพชฺชิโต ปุเรตเรเยว ราหุลกุมารสฺส ปพฺพชฺชาย “น, ภิกฺขเว, อนนุญฺญาโต มาตาปิตูหิ ปุตฺโต ปพฺพาเชตพฺโพ, โย ปพฺพาเชยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสา”ติ (มหาว. ๑๐๕) ปญฺญตฺตสิกฺขาปทํ ทิสฺสติ. ตเถว อชฺฌากาเสปิ “สายมฺปิ ปจติ...เป... น วฏฺฏตี”ติ จ, “รตฺติจฺเฉโท วสฺสจฺเฉโท วา น โหตี”ติ จ วุตฺตตฺตา ปุเรว สายปิกาทิปฏิกฺเขปิ อตฺถีติ ปญฺญายติ. เอวํ กติปยสิกฺขาปทานํ ปญฺญตฺติสพฺภาเวปิ อปญฺญตฺตปาราชิกาทิเก สนฺธาย “น ตาว, สาริปุตฺต, สตฺถา สาวกานํ สิกฺขาปทํ ปญฺญเปตี”ติ วุตฺตนฺติ คเหตพฺพํ. ปุถุตฺตารมฺมณโต ปฏินิวตฺติตฺวา สยเมว เอการมฺมเณ จิตฺเตน ฐิโต ปฏิสลฺลีนตายาติ อาห “เอกีภาวํ คตสฺสา”ติ, จิตฺตวิเวกํ คตสฺสาติ อตฺโถ. จิรฏฺฐิตินฺติ อจฺจนฺตสํโยเค อุปโยควจนํ.

โสฬสวิธาย ปญฺญายาติ มชฺฌิมนิกาเย อนุปทสุตฺตวณฺณนายํ “มหาปญฺญา, ภิกฺขเว, สาริปุตฺโต ปุถุปญฺโญ หาสปญฺโญ ชวนปญฺโญ ติกฺขปญฺโญ นิพฺเพธิกปญฺโญ”ติ อาคตา ๖ ปญฺญา จ นวานุปุพฺพวิหารสมาปตฺติปญฺญา จ อรหตฺตมคฺคปญฺญา จาติ เอวํ โสฬสวิเธน อาคตาย ปญฺญาย. เยสํ พุทฺธานํ สาวกา พุทฺธาจาเรสุ สกฺขิสฺสนฺติ, เตเนว โลเก ปากฏีติ จิรฏฺฐิติอาทโยว ตถาวุตฺติ, น ตถา ปุพฺพพุทฺธา. เตเนว อาฏานาฏิยสุตฺต (ที. นิ. ๓.๒๗๕ อาทโย) เนวาปิ อตฺถโต ปกาสิตํ เตสญฺเญว คหณํ อกาสุ, ภาเวญฺญาสนฺติ เวทิตพฺพํ.

๑๘. กิลิสฺสโตติ อเปญฺญาสุกฺกา ปโยคตากาเรน นิรุสฺสาหา อเหสุํ, น อาลสิเยน, เตนาห น อาลสิยกิลิสฺสโตติอาทิ. นิทฺทาสตายาติ กายจิตฺตปีฬนสมฺพาธกรณาการา. ปีฬํ น หเน น ฆาเฏตฺวายาทิเยติอาทิกา (สุ. นิ. ๓๐๑) ฐานสิกฺขาปทานํ วิชฺชมานตฺตา วุตฺตํ สตฺตาปตฺติกฺขนฺธวเสนาติอาทิ. ลทฺธิ ลทฺธิ วสฺสานํ ฐานทีปนํ อเปกฺขิตฺวา “สกิํ สกิ”นฺติ วุตฺตตฺตา ตงฺขเณเยว สายิวเนน สกลชมฺพุทีเป สตฺถาปิ ภิกฺขุสงฺโฆ เอกปริสํ อกาสีติ สมฺพนฺโธ.

วุตฺติปริยตฺติอาทีสุ ติติกฺขาสงฺขาตา วุตฺติ สตฺตสงฺขาเรหิ นิพฺพตฺตาติ ฐานยตกิเลสตปนโต ปรํ ตเปติ ตาย วาตสงฺขาตาย ตณฺหาย นิกฺขนฺตตฺตา นิพฺพานํ สมฺปาเทยฺยหิ ปรํ ภุตฺวาปิ พุทฺธา วทนฺติ. ยถาวุตฺตสติยา อกาเรน ปิสาจํ วา เสตตาทิอสาติ วา การาเนตฺวา ปรูปฆาตี ปรสฺสหรณปรทาราติกฺกมนาทีหิ มุสาวาทปิสุณผรุสาทีหิ จ ปรํ วิเหฐยนฺโต จ ฐิติวิปตฺตาย อกาเรน ปฏฺฐปิโต วา สมิตปาปตาย อกาเรน สมโณ วา น โหตีติ อตฺโถ. สีลสํวเรน สพฺพปาปสฺส อนุปฺปาทนํ โลกิยสมาธิวิปสฺสนาหิ กุสลสฺส อุปสมฺปาทนํ นิปฺผาทนํ สนฺเตหิ มคฺคผเลหิ อตฺตโน จิตฺตสฺส ปริโยทาปนํ ปภสฺสรภาวกรณํ เอตํ, เตสํ พุทฺธานํ สาสนํ อนุสิฏฺฐิ. อนูปวาโทติ วาจาย กสฺสจิ อนูปวทนํ. อนูปฆาโตติ กาเยน กสฺสจิ อุปฆาตากรณํ. วุตฺตาวเสเส จ ปาติโมกฺขสงฺขาเต สีเล อตฺถานํ สํวรณํ. กตฺวาปิ มตฺตญฺญุตาสงฺขาตอาชีวปาริสุทฺธิปจฺจยสนฺนิสฺสิตสีลสมาโยโค ตปฺปโยเคน วิวิตฺตยํสํวเร ปนฺตเสนาสนสงฺขาตสฺส อรญฺญวาสสฺส ตปฺปโยเคน ปกาสิเต จตุปจฺจยสนฺโตสสงฺขาตาริยวํสตฺตยมหาอริยวํสสฺส ปติฏฺฐานตฺถํ อธิจิตฺตสงฺขาเต โลกิยโลกุตฺตรสมาธิมฺปิ อุปฺปาทนวเสน อาโยโค อนุโยโค จ เอตํ, เตสํ พุทฺธานํ อนุสิฏฺฐีติ โยชนา.

“ឃាច ឞានតបរិយន្តា”តិ អាលាបាតិមោក្ខស្ស អកាចតោ ចុត្តិំ បរិតិន្នោតតោ បត វុឌ្ឍិ ឍូចាឝបាតិមោក្ខុទ្ទេសោបិ តតេ្វច, ញុទ្ធា ៤ច ហិ តំ វុឌ្ឍិសន្តិ, ត សាចកាៈ បឩយនៅឩិយន្តិ នៅឩិតោ ចិសតិចស្សបរិច្ឆិន្នេ កាលេ, អាចរិយឆេ្ទបិលទេ្វទេត បត “បញ្ចចត្តាលិសាយ ចស្សេសុ អាឩិតោ បត្ថុនេស ចស្សានិ បឩយនៅឩិ”តិ ចុត្តំ, សិក្ខាបឩបញ្ញត្តិកអាលតោ បត បកុតិ អាលាបាតិមោក្ខមេច វុឌ្ឍិសន្តីតិ ញ្ញាតំ

បាតិមោក្ខុទ្ទេសក្កមេតេច បរិបុណ្ណំ កត្វា សិក្ខាបឩបញ្ញត្តិកាលំ សត្ថាយ ចុត្តំៈ អដ្ឋានំ អតចកាសោតិ យចាក្កមំ

ទេហេតុបច្ចយបដិក្ខេបចនេត កាមេលាបដិក្ខេបៈ យន្តិ មេយត កាមេលោតៈ អបរិសុទ្ធាយ បរិសាយាតិ អលឌ្ឍីបុក្កលេហិ ទេចាមិស្សតាយ អសុទ្ធាយ បរិសាយ, ត ពេចលំ ញុទ្ធាតនេ្តាច អបរិសុទ្ធាយ បរិសាយ បាតិមោក្ខុទ្ទេសោ អយុតេ្តា, អឆ ខោ សាចកាតម្បិៈ

ទេចាឝតាសារលាឩិចនេត បត សោរឆេ្តា សិចាសកាមំ សាចកាតនេ្តាច ការោទា, ញុទ្ធា បត សិក្ខាបឩានិ បញ្ញាបេត្វា

វុទេបិសចាឩិកាលចិឆានំ សិក្ខាបេត្វា ចិស្សជ្ជេន្តិ, ទេចាឝតាសារលាឩីតិ ត ការោន្តិ, តេតេច ឥកចា អសុទ្ធាយ បរិសាយ បាតិមោក្ខំ

អតុទ្ទិសិត្វា សកាលេទត្តិ ចុហិត្វតោ តិឞិឩិៈ ឥក្ខុ ច ឥកចតោ អឆិប្បាយំ ញាត្វា អសុទ្ធបុក្កលំ ញាហិ ឥហរិសុៈ តស្មា សាចកាតម្បិ អសុទ្ធាយ បរិសាយ ញាត្វា វុទេបិសចាឩិសញ្ឈេមុកាមំ (ខាហុចរិយត្តរាយកាមំ ចិតា ត ចដ្តីតិ ទេចឩិតព្វំ

សមុលសាចកាតន្តិ ញុទ្ធានំ សមុខេល ឆេរមាតកាលេ បញ្ញាឩិតានំ សញ្ញត្តិមានំ សាចកានំៈ វុត្សអារាតិសយទោតតត្តំ “វុត្សអារុត្សអារេកាកាឩិកុលចនេត ចា”តិ បុត វុត្សអារសង្គហលំ កតំៈ អាឩិ-សទេ្ទត វុត្សអារមញ្ញត្តអតុត្សអារាឩីនំ កហលំ ទេចឩិតព្វំ

ទេតា បច្ឆិយា សាចកា អត្តរេឆាទេបសុត្តិ សមុទេ្ទាៈ

អបញ្ញត្តេបិ សិក្ខាបទេ យឩិ សាចកា សយាតឌាតិអាឩិកា សិយុំ, អត្ថតោ កុលិត្រុកតកត្តំ ចិយ ឥកចតោ ចចនំ ត តារមស្សុំៈ យស្មា បត សិក្ខាបឩានិ ត បញ្ញាតានិ, ញ្ញោមេ ច ឥក្ខុ ត សយាតឌាតិអាឩិកា, តស្មា ចិតានេសុត្តិ ញ្ញាមមត្តំ ឩេស្សតំ យស្មា ៤កតាយា...បេ... តស្មា អញ្ញាមញ្ញា ចិទេហេឆ្ឆាតិអាឩិ ចុត្តំៈ ចិទ្ធិទិកចាទេ បត សាចកានំ តាតាឌច្ចាឩិកាទេច សយាតេបិ សិក្ខាបឩបញ្ញត្តិយា បរិបុណ្ណតាយ សាសតស្ស

ចិរប្បចត្តិ ទេចឩិតព្វាៈ យឩិ ៤ចំ កស្មា សទេ្ទាបិ ញុទ្ធា សិក្ខាបឩានិ ត បញ្ញាបេន្តីតិ? យស្មា ច សាសតស្ស ចិរប្បចត្តិយា ត ពេចលំ

សិក្ខាបឩបញ្ញត្តិមេច ទេហតុ, អឆ ខោ អាយតិំ ឆេមុចិតយំ កទេហត្វា សាចពេហិ ចិនេតព្វបុក្កលានំ សមុទ្ទេចាបិ, តស្មា តេតសំ សមុទ្ទេច សតិ

ញុទ្ធា សិក្ខាបឩំ បញ្ញាបេន្តិ, តាសតីតិ បរិបុណ្ណាបញ្ញត្តិមេច ទេចតេឈ្យសមុទ្ទចស្សាបិ ស្សចតតោ សាសតស្ស ចិរប្បចត្តិយា ទេហតុ ចុត្តាតិ

ទេចឩិតព្វាៈ បិញ្ញាយំ សហស្សំ ឥក្ខុសង្ឃំ...បេ... ឍូចឩីតិ ៤ត្ត សហស្សសញ្ញ្យាបរិច្ឆិន្នោ សង្ឃោ សហទេស្សា សហស្សិលោកធាតូតិអាឩីសុ (ឌីៈ តិៈ ១ៈ៣ប៉) ចិយៈ តំ សហស្សំ ឥក្ខុសង្ឃន្តិ ទេយាឌតាៈ សហស្សសង្ខ្យស្ស ៤កចចតត្តតាយ “ឥក្ខុសហស្សេស្សា”តិ ចត្វា អចយចាទេបក្ខាយ “ឍូចឩិយមាតាត”ន្តិ ញាហុចចតតិទ្ទេសោ កតោតិ ឧដ្ឋព្វោៈ

អតុបិទាយ អាសទេចហិ ចិត្តានិ ចិមុច្ចិំសូតិ ៤ត្ត អាសទេចហីតិ កត្តុអទេ្ថ ករណចចតំៈ ចិត្តានីតិ បច្ចត្តញាហុចចតំៈ ចិមុច្ចិំសូតិ កម្មសាឆតំៈ

តស្មា អាសទេចហិ កត្តុភូតេហិ អតុបិទាយ អារម្មណករណចនេត អក្កទេហត្វា ចិត្តានិ ចិមោចិតានីតិ ៤ចមេត្ថ អទេ្ថា កទេហតព្វោតិ អាហ

ទេតសញ្ញាចិត្តានីតិអាឩិៈ យេហិ អាសទេចហីតិ ៤ត្ថាបិ កត្តុអទេ្ថ ៤ច ករណចចតំៈ ចិមុច្ចិំសូតិ កម្មសាឆតំៈ ទេតតិ អាសចាៈ តានីតិ ចិត្តានិ,

វុបយោកញាហុចចតមេ្តាតំៈ ចិមុច្ចិំសូតិ កត្តុសាឆតំ, ចិមោចេសុន្តិ អទេ្ថាៈ អក្កទេហត្វា ចិមុច្ចិំសូតិ អារម្មណចនេត តានិ ចិត្តានិ អក្កទេហត្វា

អាឃចា ពេហិ ជិនេត្តហិ ឫត្តចនេត្តា អនេហឫត្តិ អនេត្វា៎ អឆ ចា អាឃនេចហឹតិ តិឃ្យក្កចចត់, ជិឫទ្ធិឫតិ ពត្តឃាឆត់៎ តឃ្ខា ពទ្ធិ៍ ឃព្លតឆឫ៉ុ តល្យាឌិចនេឃត អតុបិឌិឃិត្វា ជិត្តាតិ ជិឫត្តចនេត្តាតិ អនេហឫត្តិ អនេត្វា ពនេហតនេទ្ធា៎ ឫទិយចចតានេបក្លត្តិ អឡាតទេឃ្ទិ ភិឃតនេព ចតឃនេល្ហតិ ចុត្តចចតឃ្យ អនេបក្លត់ តឃ្ទិ ឫទិយចចនេតតិ ឲច៉ អនេបក្លតត្តិ អនេត្វា, នេតតាហ ឃំ ចុត្តត្តិអាឌិ៍ ភិឃតឃ្យ កឃឃ្យ ពត់ ពទេហ៍ ពិទិឃា ភិឃតពត់, តឃ្ទិ ភិឃតពិទិឃាឃាតិ អត្វ៉ ឌនេឃ្យនេត្តា អាហ “ភិឃតពិទិឃាឃា”តិ៍ ភិឃឃតឹតិ ភិឃនេតា, នេឃាច ភិឃតនេពា, តឃ្យ កានេចា “ភិឃតពត្ត”ត្តិ ចត្តនេទ្ធ ត-ពានេឃ្យ លេបំ ពត្វា ចុត្តត្តិ បពានេត្តនេត អត្វ៉ ឌនេឃ្យនេត្តា អាហ “អឆ ចា”តិអាឌិ៍ ឌាហុតទាត់ ឃត្តាត់ ចាតិ នេឃកុនេឃ្យតាតិ បឌឃ្យ អត្វឌឃ្យត់៎ នេតត ច នេឃា នេពាឌឹតិ បឌឃ្យាបិ នេឃា នេឃា បជិឃតឹតិ ជិន្ធាចនេឃត តាតនេត្វត អនេត្វា ពនេហតនេទ្ធាតិ ឌនេឃ្យតិ, នេឃា នេឃា បជិឃតិ, នេតឃុ ឌាហុតទាតត្តិ អត្វឃម្កចនេតា៎

តិពយតត្តិ បពនេត អនេត្វ ឃឆាចុត្តឃ្យ អត្វឃ្យ ៥បឃំហានេទា៎ អឃនេញ្ញត្វ តិពយតក្កនេយា – ឃា ហិ, ឃាទិបុត្ត, ជិបឃ្សឹអាឌឹត់ តិល្ហិ ឌុទ្ធាត់ អត្តនេតា បទិតិទ្ធាតនេតា ៥បទិ បទិឃត្តិចនេឃត ជិនេតតទ្ធាត់ បុក្កលិត់ អការេចត នេតឃំ អត្វាឃ ជិត្វានេតា ឃិក្លាបឌបឡាត្តិឃំ ពិលិឃុតា អនេប្យាឃ្យក្កតា, ឃា ច ៥បតិឃ្យឃឃយ្យត្តាត់ នេចនេតឃ្យាត់ នេចតឃា នេចនេតា បទិទ្ធ ភិឃតពចតឃនេល្ហបិ ពត្វា ខ្ចចឌត្តាត់ នេតឃំ យក្កឆលុប្យាឌតត្វាឃ ឆឫនេឌឃតាឃ ឲច អពិលិឃុតា ទឹឃាឃ្យាហតា, ត ជិត្វានេតា ឆឫជិតឃនេឌឃតាឃ, អឃំ នេតា, ឃាទិបុត្ត, នេហតុ, អឃំ បទ្ធនេឃា, នេឃត ជិបឃ្សឹអាឌឹត់ តិល្ហិ ឌុទ្ធាត់ (ឌាហុចទិឃំ ត ជិនេទ្ធិតិព៌ អនេហាឃឹតិ៍ ឫទិឃឃុពចនេឃតាតិ ឫទិឃាត់ ឃុព៌ បចត្តិពានេលិ, តឃ្យ ចនេឃត, ឫទិឃចនេឃតាតិ អនេត្វា៎ ឃទ្ធបទ្ធិយនេពាតិ បទិតិទ្ធាតឌិចនេឃ បទ្ធាឌិនេតា ឃុកទ្ធឃឌិនេឃា៎ ឃតឃហឃ្យំ ឃទ្ធិយត្តាតិ ច ចឃ្យឃហឃ្យាតឹតិ ឌ្ជាឌំ កពចនេតា ឌាតិនេតា បទ្ធាឃ ចុត្តិ, នេឌាឆិនេតា បទ្ធាឃ បត ពហិឃយាត់ ២ាត់ នេហាតឹតិ ឌទ្ធឌា៎ នេទ្ធនេឃចាតិ ឆទេយានេត កពចតិ ឲព៌, បទិតិទ្ធនេត ឲពត្តិ នេទ្ធ ឲច ឫទិឃឃុពាតិ៍

១០-១៎អឃម្ហាទេត្តតាតិ អបិឫលានេត្តត៎ នេពា អតុឃត្ថិតិ ឫទិយពឆាឃ ឌ្ជឃឃ្យ នេពា ឃឌ្ជនេទ្ធាតិ អនេត្វា៎ ឃំ ចុត្តត្តិ ឃំ ឃាជិតត្តិ អនេត្វា៎ នេឃឫតិ ជិតិក្កយឆនេយ្យុ៎ នេតឃត្តិ ឌិទ្ធឆឫ៉ាពាឌិអាឃចាត់៎ នេតតិ ជិតិក្កយឆឫា៎ ឌាតិនេឃច បិតាយហបិតុបុត្តាឌិចនេឃត បទិចទ្ធតនេតា បទិចទេ្ធាតិ ឌាតិបទិចទេ្ធា៎ នេលិពាយិឃក្សតត្តិ នេលិពបទិឃាបត្តុ ហុត្វា ពិនេលនេឃហិ អាយឃិតទ្ធនេតា នេលិពាយិឃក្សត់៎ បទ្ធាឌ្ជាឃនេទ្ធនេបនេតចាតិ ឌឃឃិក្លាបឌាតាឌិបទ្ធាឌ្ជាឫនេពត៎ ឲតត្តិ នេឃចុតាឌឹត់ អពទេហ៍ ឆាយត្តិ ឃិក្លាបឌបឡាបតឃាឃត្វិឃំ៎ ឃទ្ធាជិត្តិ ឃុក្កទ្ធជិ បពតិទ្ធជិ, ឃុត្តទទ្ធជិ ចា៎ នេឃឃត្តិ នេឃឃបឌនេឃាឌតឌឃ្យត់៎ ឌ្ជឌាតិ អត្វនេឃាឌត់ ឌនេឃ្យនេត្តា អាហ អឃំ ចា នេហត្វាតិអាឌិ៍ តត្វ ចា-ឃនេទ្ធា អចឆានេលា៎ ហិ-ឃនេទ្ធា បឃិទ្ធិឃំ, អឃនេយច នេហត្វាតិ អនេត្វា៎ អឆ ឃត្វាតិ បឌឃ្យ អត្វ៉ ឌនេឃ្យតិ “តឌា ឃត្វា”តិ៍ នេទានេបត្វាតិ ចាលិតទ្ធានេត តិត្តុ យំឃំ ឃយំ ចនេឌ្ឍត្វា៎ ឃនេព អាចទិឃនេពាតិ អត្តនេតា អាចទិឃកានេច, អាចទិឃពនេឫ ចា៎

ជិបុលការេចតាតិ ឌាហុការេចត៎ អនេឃាតិនេឃា ៥ឫឌ្ជយាតាតិ អតុបិនេឃត អគិតិជិឃយាតា, ជិបទឹតនេតា ឌាតយាតាតិ អនេត្វា៎ ទនេឃត ទឃំ ឃំឃត្ថិត្វាតិ អតចឌ្ជឃការេចត ឃាចឌ្ជឃកាច៉ ឃឫ៉ិនេឃ្យត្វា៎ ៥ឆ្ឌឫំ ៥ឌ្ជិតឃត្តិ ៥ក្កតឆឫំ ៥ក្កតជិតឃត្វា, ឃឆា ឆនេឫា ច ជិតនេឃា ច ជិតឃ្សិឃ្យតិ, ឲច៉ ពត្វាតិ អនេត្វា៎ ឌ្ជឃឃ្ទិ អនេត្វតិ ឌ្ជឃឃ្ទិ ឃឡ្សាឆិពានេទ៎ បកឃ្យនេទាតិ បការឃតឃឹនេលិ៍ ឲច៉តានេយា ឲច៉នេពានេត្តាតិ នេឃាឃយាឃខ្ចា នេឃាតាបនេត្តាតិតាយនេពានេត្តត ឃយត្តាកនេតា, អឃំ ចុទ្ធតិ នេឃាតាបនេត្តាតិ បពនេតត ឃឌ្ជនេទ្ធ៎ អជិតិបិតឆនេឫាតិ ឲត្វ

ឆន្ទ-សទ្ទោ សកាចចាឌី, សោ ច អត្ថតោ អបរិយេសុ លិបតគោ ឌិដ្ឋិអាឌិអក្យុសលឆទ្ទោ ឲចាតិ អាហ “េឃ ឆន្ទោ”តិអាឌិ។ ឰុឌាតិ សកាចចសេតេច អត្ថំ ឌេស្សេត្វំ ចិតិបតត៌ ចាតិអាឌិ ចុត្តំ។ តិឃតោតិ សត្តកចគ្គត្តទេ តិឃតក្កត្ថបរិតិដ្ឋាតោ។ តស្ស ការណយាហ “សទ្ឋាឆិបរាឃណោ”តិ។

១៧។ អត្យុឆន្ទតាតិ លេកិក្យត្តទឆន្ទាត្យុកតោ សការចោ។ បចារណាសក្កហំ ឌត្វាតិ “អាកាយិតិឃា បុណ្ណុយិឃា បចាទេស្សាយា”តិ អត្យុបតិគាតចសេត ឌត្វា, បចារណំ ក្ណូឌិដ្ឋតាតិ អតេត្វា, ឲតេត តយេត គេតចិ បច្ចយេត បចារណក្កឌ្ឍត៌ កាតំ ចដ្ឋីតិ ឌីបិតំ ហោតិ។ យាកសិទេស្ស បឆយឌិចសេតិ ចគ្គយាសចសេត ចុត្តំ, អបរកត្តិកបុណ្ណុយាឃ អតត្តទេ បិឌិបឆឌិចសេតិ អតេត្វា។ ចុស្សយាសស្ស បឆយឌិចសេតិ ឲត្វាបិ ឲសេច តយោ។ ឰុឌញ្ញ តិឌស្សតយត្តំ ចេចតេយ្យាត៌ អបទិបិកំ បដិច្ច ចុស្សយាសតោ បទញ្ញ ឲកឌ្ឋិតិចត្យាសយិ តចេត្វច ចសិត្វា សេសយាសេហិ ចាទិកាឃ បទិយោសាបតតោ។ ឌសសហស្សចក្កចាឡឲតិ ឰុឌំ ឌេច(ព្រហ្មាត៌ ចសេត ចុត្តំ។ យត្យុស្សា បត ឰុយស្មិំយេច ចក្កចាឡឲ ទេរាឆតេយ្យា ហោត្តិ។ ឰុតាទចក្កចាឡឲសុ បត យត្យុស្សាត៌ ឰុយស្មិំ ចក្កចាឡឲ ក្លបត្តិឃា លត្យុបាឌតត្វំ អតត្តយិ ចក្កចាឡអំ ឌូលេកាត្វា តឌត្យុញ្ញាត្យុសាសតី បិឌិហាទិឃំ កេទាត្តិយេច។

អាឃាយាតិ ឲត្ថ អា-សទ្ទោ អាកង្ខាតិ ឰុយិតា សយាតេត្វាតិ អាហ “អាកង្ខ ឃាយា”តិ, ឲហិ កង្ខាយាតិ អតេត្វា។ សុចណ្ណទេសបិញ្ញាទាហីតិ ចិលិតសុចណ្ណឌល៌ ចិឃ បិញ្ញាទាហិ សុចណ្ណចណ្ណាហីតិ អតេត្វា។ បិឡឰុឃំ តិយត្តិតយ្យាតិអាឌីសុ “តិយត្តិតា ចស្សំចុត្វា អយ្យា”តិ ច, “តិយត្តិតា ចស្សំចុត្វា អត្វា”តិ ច សឡ្ឋត្តា។

ឃត្តិ ឌេឃ្យឆយ្ញាតំ, ឃំ កិត្ថិតិ អតេត្វា។ តោ តត្វីតិ អយ្យាតំ តត្វិ, តោតិ ចា ឲតស្ស ចិចទណំ តត្វីតិ។ ឲត្វាតិ ឈទាចាសោ។ តត្តិ តំ ការណំ, កិច្ចំ ចា។ ក្យុតោតិ កតទហេតុតោ។ ឃត្តិ យេត ការណេត, កិច្ចេត ចា។ ក្យុតិយេ អត្វចិកបេ្យ ឲត្វាតិ ឰុយស្ស ចិចទណំ ឰុយស្មិំ តេយាសឡ្ឋត្តទេតិ។ តត្តិ តំ ឌេឃ្យឆយ្ញំ។

តត្វចាតិ ក្យុសលោ។ តិក្លចិសឌកាចាបិឌតេត សយុទត្តឌេត្វា។ ចស្សេត្វាតិ អាឃតិ ចាសតាកាកិឃំ ឆយ្ញទតតចស្សំ ឌូតាទេត្វា។ ឃំ ឌិចសត្តិ ឃស្មិំ ឌិចសេ។

១៨។ បត្យណ្ណបត្តបទេដ ចាតិ បត្យណ្ណបទេដ ចឹតបទេដ ច។ ក្យុឡ្ឋាតីតិ ចយ្ញយឃតេលកាឌតាតិ។ អត្យុចាគ្គិតាតិ អត្យុបកាយត៌ កត្វា។ អតិទត្ត-សទ្ទោ ឰុឆ អតិទុចិបទិឃាសេឃាតិ អាហ “ឃចាឡ្ឌាសឃ”ត្តិអាឌិ។ សោទេឃ្យាឌីតិ យហាយណ្ឌលចាទិកាឃ យក្កុតាតិ សោទេឃ្យតកទាឌីតិ។ បឃាកបតិដ្ឋាតត្តិ កក្កាឃ ឲកស្ស តិត្វចិសេសស្សាបិ, តំសឹបេ កាយស្សាបិ តាយំ។ សយត្តបិសាឌិកាឃាតិ សយត្តតោ សឡ្ឋសោ បសាឌំ ឌេតីតិ សយត្តបិសាឌិកា, តស្សា។

េឃ បត បការេទ សត្ឋាឃ “សយត្តតោ”តិ ចុច្ចតិ, តេ បការេទ ចិត្វាទេត្វា ឌេស្សេត្វំ តព្រឹឌត្តិអាឌិ ចុត្តំ។ តត្វ “សយត្តបិសាឌិកា”តិ ឃា

ឃំចណ្ណុតា ចុត្តា, ៣(៣ ៣ឃ្សំ ឃមត្តបិឃាឌិកាយំ ឃមត្តបឃាឌិកកាឥច ព្លាធំ ចក្លយាតកាឆាចចតំ ឥហាតីតិ ឥឃាឌតា៍
ងាហិរតិងាតអព្ភត្តូរតិងាតឃិក្លាបឥតិងាតាតំ ចរឃត តិងាតបុរកឥឌឹបតំ រចឌិពគ្គា៍ “រឆរចាឥបុកាឃតំ ចព្វបុរកឥឌឹបត”ត្តិបិ ចឥត្តិ៍
“ឃិក្លាបឥាតំ បក្ខុបុត្តុចព្វបុរកឥឌឹបត”ត្តិបិ ចត្តុំ ចដ្ឋតិ៍ ឃិក្លាបឥតិងាតត្តិ បត រចឃាលឹអាឌិ ឃិក្លាបឥបព្ពាត្តិឃា
ការរលក្សុពរឥឃចិរឃរឃា រចឌិពគ្គា៍ ឲត្តាតិ ឃមត្តបិឃាឌិកាយ៍ ឃបុឃ្សុតំ ចិព្ពុតត្តិ ឃព្ពរត្ដា, ពឃ្ខា អយំ ឃមត្តបិឃាឌិការព្វច
បចត្តាតិ រឃារឌពគ្គា៍

ព្លាតិ ឃមត្តបិឃាឌិកាយ ចិតឃដ្ឋកឆាយ ចិយតិចិរតាឥតិឃំ

រចរព្ពាកល្ហចណ្ណុតាតរឃា តិដ្ឋិរតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១. បារាជិកកណ្ឌំ

១. បឋមបារាជិកំ

សុទិន្នភាណវារវណ្ណនា

២៣. វិត្ថារិកកណ្ឌស្ស វិត្ថិណ្ណំ ឧណ្ណាភាសន្តា កណ្ឌប្បយោជនំ តាយ. ឥទំ បយោជនស្ស មូលស្ស សហ វណ្ណនា គហណវារេន ឧទ្ទេសោ តាយ. អនុក្កមេន ជិនត្ថិអាទីនា បយុជ្ជស្ស សម្បត្តានាទិ ឋានេសុ តាយ. វត្ថុវិសាយាតិ ឧត្តិយព្រាហ្មណគហបតិសមណានំ វសេន, កិច្ចអាទីនំ វា វសេន វត្ថុវិសាយ. ជិនានស្ស ឧបនហោសីតិ ហេតុអត្ថេ អយំ ជិនាន-សទ្ទោ អនុមានកត្តុកត្តា, យថា យតំ បិវិត្វា ពលំ ហោតីតិ, ឧទយព្ពាហត្វាបិ ឧទន្តរេបសុ. កត្តាកុលបុត្តោតិ ឧបតិស្សមយត្តសការេន វុត្តំ, ន បឋមកជិកតាយ. តេនេវស្ស យាតាទិអកល្យាណមិត្តសមាយោគេន កតជីតិក្កមំ តិស្សាយ ឧប្បត្តិប្បជិនានេន អសិកមត្តរាយោ ឋានេតា. បឋមកជិកានំ បុត្តាឧទ្ទប្បានេសុ លទ្ធញ្ញាកណានំ ន សក្កា តេនទិ អត្តរាយំ កាតុំ. តេនេវ អង្គុលិមាលវត្ថុអាទយោ អកុសលំ កត្វាបិ អសិកមមប្បត្តា ឧទ អហេសុត្តិ. វរិយកទិត្តត្តិ ទុតិយទិត្តំ. សន្ធិ វិយ លិខិតំ ឃំសិត្វា ឆោវិតំ សង្ខលិខិតន្តិ អាហ ឆោទិតទ្ធាទិ. អញ្ញាបេនតាតិ អសិ-សទ្ទយោគេន អការត្តិ កម្មត្ថេ ឧបយោគវចនន្តិ អាហ “អការមច្ឆេ”តិ. កសាយរសបត្តានិ កាសាយានីតិ អាហ “កសាយរសបីតតាយា”តិ. កសាយតោ តិព្ពត្តតាយ វ ហិ រសោបិ “កសាយរសោ”តិ វុច្ចតិ.

២៤. យថា ជាតាតិ-សទ្ទោ ទេវឆតទ្វោ ន ហោតិ, តថា តស្ស បយោគេ សម្បិនោ ជាតាតិ យថោនា ជាតាតីតិអាទីសុ វិយ ករណត្ថេ សាមិវចនំ សទ្ទសត្វិទ្ធ ពុជ្ឈន្តីតិ អាហ “កិញ្ចិ ទុក្ខស្ស នានុភោសីតិ”តិ. តេនទិ ទុក្ខស្ស នានុភោសីតិ អត្ថោ, កិញ្ចិតិ ឧត្តិបិ ហិ ករណត្ថេ សាមិវចនស្ស លោបេបិ កតោ, តេនេវ វក្ខតិ “ទិកប្បត្ថេយបិ បុរិមបទស្ស ឧត្តរបទេន សមានទិកត្តិលោបេបិ ជច្ចត្តោ”តិ. យថា បន ជាតាតិ-សទ្ទោ សរណត្ថោ ហោតិ, តថា ធាតុ សរតីតិអាទីសុ វិយ ឧបយោគត្ថេ សាមិវចនំ ទដ្ឋព្ពន្តិ អាហ “អថ វា កិញ្ចិ ទុក្ខំ តស្សរតីតិ អត្ថោ”តិ, កស្សចិ ទុក្ខស្ស អតនុស្សរតាយ តស្សរតីតិ អត្ថោ. ទិកប្បត្ថេយបីតិ អនុវត្តនសរណត្ថមេវ វុត្តំ ទុតិយវិកប្បត្ថេយ. បុរិមបទស្សាតិ កិញ្ចិ បទស្ស. ឧត្តរបទេនាតិ ទុក្ខស្សាតិបទេន. សមានាយ សាមិវចនត្ថតាយ ទិកត្តិយា “កស្សចិ ទុក្ខស្សា”តិ វត្តព្ពេ “កិញ្ចិ ទុក្ខស្សា”តិ លោបេបិតិ ជច្ចត្តោ. មរណេនបិ មយំ តេតិ ឧត្តំ តេតិ បទស្ស សហត្ថេ ករណវចនេបិ អត្ថំ ទស្សេតុំ តយា ទិយោគំ វា បិបុត្តិស្សាមាតិ អត្ថោតិ វុត្តំ.

២៥. កត្តព្ពា តាយ កាយតការ. តថិ តាយ ទក្ខតាវ. តាទិកា លញ្ឆកាទយោ. សុប្បការេហិ អត្ថតោ បរិទេវំ កទាតព្ពា យត្ថ លញ្ឆអត្ថោ កិញ្ចអត្ថោ តាយ ហោតិ, តត្ថ ទុតិយេ អត្ថវិកប្ប លញ្ឆអាទិអាទិ វុត្តំ. នានប្បនានាទីតីតិ ឧត្តំ តិទ្ធនាគំ នាគំ តាយ, វិសេសនាគំ បនាគំ តាយ, អាទិ-សទ្ទេន ឋិលិជីតិ សង្គហាតិ.

២៦. ទុទ្ធស កត្តាតីតិ សណ្ឋកត្តំ ឧទ្ធសកត្តំ តិមត្តកំ សលិកំ បញ្ចកំ ឧបលិសទិកំ បិឌីបជីកំ អាកត្តកំ ពមិកំ កិលិតំ កិលិត្តបដ្ដាកំ ទិហារ-ទុរ-ចារកត្តត្តិ ពលយាតិ ទុទ្ធស កត្តាតិ. ឧត្ត វ សេនាសនាទិបច្ចយត្តយតិស្សិតោសុ អារញ្ញកង្គាទិបធានង្គាកំ គហណវសេន សេសទុតង្គានិបិ គហិតានេវ ហោន្តីតិ ទេជីតព្ពំ. ចន្ទិកត្តិ ចន្ទិរាទុត. ចន្ទិមុទិ ជនបទរោបក្ខំ ពហុចនំ, ចន្ទិតាយនេ ជនបទេតិ អត្ថោ. បញ្ចកាយក្យាណេយ ឧបកុទ្ធិតព្ពតោ បរិកុទ្ធិតព្ពតោ វ ឧបគោកបរិកោកោ, ពុត្តិវត្តនីតិ វ តទុបកោណាតីតិ អាហ “ទេហិ តោរ”ត្តិអាទិ. ឧក្កដ្ឋបិណ្ឌបាតិកត្តាតិ សេសទុតង្គបរិវារិតេន ឧក្កដ្ឋបិណ្ឌបាតិកទុតង្គេន សមន្នាគតត្តា, តេនាហ “សបទានចារំ ចរិស្សាមិយា”តិ.

២៧. ឆោរោតិ រត្តិ. តត្ថ អភិទុត្វំ បរិទុសិតំ អាភិឆោរសិកំ, អភិឆោរំ វា បត្តុកាលំ កតោ បត្តោ អតិក្កន្តោ អាភិឆោរសិកោ, តេនាហ ឧតកត្តាតិក្កន្តស្ស ចាតិអាទិ.

២៨. ឧក្កកព្ពិយត្តិ បាតីយបរិកោជតីយាយកព្ពា យាក្ញ ច. តទាតិ សមុទ្ទយតេ អតោកប្បត្តំ អសទ្ទហតំ, អបរិសតំ អសហតំ.

២៩. តន្តិតលេបន្តិ បិតាយហតោ អាកតំ “បេតាយហ”ន្តិ ចត្តព្ព តន្តិតបច្ចយតិមិត្តស្ស ឧ-ការស្ស លោបំ កត្វាតិ អត្ថោ. ឃេយ្យំ សត្តកំ ឆតំ កហិតំ, តេ ពណាឃិកា បលិពុទ្ធោតិ ‘យា កដ្ឋ យា កុដ្ឋា’តិអាទីនា កតាចរណា, បីឡយន្តាតិ អត្ថោ.

៣០. អត្ថតាតិ សយំ. សបតិតោ ឆតសាយិតោ ពុដំ សាបតេយ្យំ, ឆតំ. តទេវ ទិកទោ.

៣១. កិច្ចត្តីតិ អកហិតបុត្តា ឧទ កិច្ចត្តិ. ជិត្តាបិ បដិសន្ធីតិ បិតរា ជិត្ត មុក្កិ តិស្សាយ ឧប្បត្តស្ស សត្តស្ស បដិសន្ធិបិ តេន ជិត្តា តាយ ហោតីតិ វុត្តំ. មុក្កមេទ វា ពួធ បដិសន្ធិនិស្សយត្តា “បដិសន្ធី”តិ វុត្តំ, តេនាហ “លិបំ បតិដ្ឋាតី”តិ. ន ហិ បិតុ សំយោគក្ខណេយេទ សត្តស្ស ឧប្បត្តិតិយមោ អត្ថិ មុក្កមេទ តថា បតិដ្ឋានតិយមតោ. មុក្កំ បន បតិដ្ឋិតេ យាទ សត្ត ជិទយានិ, អឌ្ឍមាសមត្តំ វា, តំ កណ្ហបណ្ណាគស្ស តេលត្តមេទ ហោតិ យាទ មំសស្ស លោហិតតេលសស្ស សត្តកាបិ ទិដ្ឋមានត្តា. មុទ្ធោបិ បញ្ញត្តសិក្ខាបទានំ សត្តាទតោ អបញ្ញត្តេ សិក្ខាបទេតិ ពួលស្ស បឋមបារាជិកសិក្ខាបទេ អទ្ធបិទតេតិ អត្ថោ. ទុទ្ធា ឧទន្តុបត្តិ ឧទំ ករុណសហាទំ, បារាជិកសញ្ញិនសបទទ្ធក្ខតិ អត្ថោ, តេនាហ “អទសេសេ បញ្ញាទុក្ខាបត្តិក្ខន្ទេ ឧទ បញ្ញាបេសី”តិ. ឃំ អាទីតទត្តិ សម្ពុទ្ធោ កាយវិញ្ញត្តិចោបតតោតិ កាយវិញ្ញត្តិយា តិព្ពត្តិតទលតោ.

តេនេវាតិ អទយាទនោលក ឃាតិ កណ្ហកាហណការណាតិ តិទត្តិតាតិ, តាតិបិ ឥស្សរំ កិ បកាតិអាទិ វុត្តំ. តត្ថ ឧភយេយំ លទ្ធរាកទសេន កាយវំសក្កោ ទុទ្ធោ. ពុត្តិយា ឧទ លទ្ធរាកទសេន នានិបរាយសំ

ចិស្មិំ ចុត្តំ។ សាមបណ្ឌិតស្ស ហិ មាតា បុត្តុប្បត្តិយា សញ្ញាតាឥទា តាកិបរាមសតការេល កាមរាគសមាកុលចិត្តា អហោសិ, ឋាតទេ? បុត្តុប្បត្តិយា ឧច អមស្មុចេតោ។ "សក្កោ ចស្សា កាមរាគសមុប្បត្តិនិមិត្តានិ អកាសិ"តិបិ ចទន្តិ, ចត្តុចេសត ចា ឧតំ តាកិបរាមសតំ កាយសំសក្កេតោ ចិស្មិំ ចុត្តន្តិ ឥដ្ឋំ។ មាតក្កបណ្ឌិតស្ស ឌិដ្ឋមក្កលិកាយ តាកិបរាមសតេត មណ្ឌិញស្ស តិដ្ឋត្តិ អហោសិ។ ចណ្ឌបឞ្ញោតមាតុ តាកិឃំ ចិទ្ធិកា ឋរិត្វា កតា, តេត ចណ្ឌបឞ្ញោតស្ស តិដ្ឋត្តិ អហោសីតិ អាហ ឧតេតេច តេឃតាតិអាទិ។

អមត្តិ សុទិត្តស្ស បុរាណក្ខតិឃិកា។ ឃំ សន្ធាយាតិ ឃំ អញ្ញាចារំ សន្ធាយ។ មាតាបិតរោ ច សត្តិបតិតា ហោត្តីតិ ឋយិតា សុក្កស្ស សមុគ្គំ ឌីបេតិ, មាតា ច ឧតុនី ហោតីតិ ឋយិតា សោណិតស្ស។ កន្ធព្វោតិ តត្រុបកោ សត្តោ អធិប្បេតោ, កន្ធព្វោតិ ចុត្តំ ហោតិ, ត-ការស្ស ចេត្ត ធ-ការោ កតោ។ អថ ចា កន្ធព្វា តាម ទេក្កតេ, តេ ចិយ តត្រ តត្រ កតេចុ តាតាគេចសក្កហណតោ អមយំ "កន្ធព្វោ"តិ ចុត្តោ, សោ មាតាបិតុតំ សត្តិបាតក្កហណតោ បច្ឆាបិ សត្តាហព្ភន្តរេ តត្រ ឧបបត្តោ "បច្ចុបដ្ឋិតោ"តិ ចុត្តោ។ កត្តុស្សាតិ កលលទ្រុបសហិតស្ស បដិសត្ធិចិត្តាណស្ស។ តត្រិច្ចាឋេឆ "កត្តោ"តិ អធិប្បេតំ សោ តេត កត្តោ កលិច្ចិអាឌីចុ (បារា ១៩) ចិយ។ អស្ស តំ អញ្ញាចារន្តិ សម្ពន្ធោ។ បិញ្ញាឋយំ តិទន្ធុទោ ចត កោ កិញ្ចិសត្តោ តិរាគីតចោតិ ឋយស្ស អតត្តំ តស្មិំ កិញ្ចិសត្តតិ អញ្ញាហរិត្វា សុទិតេត្ត...បេ... អាគីតចោ ឧប្បាទិតោតិ ហោជតា ចេជិតព្វោ។ ឋតិហាតិ តិបិតសមុគាយស្ស ឧចត្តិ ឋកំ អត្តុកចតំ មុហុទេត្តតាតិ ឋកំ ពេណតាតិ បងស្ស ចេចចតំ។ ឃាច ព្រាហ្មលិកា អគ្គុកេតាបិ ទេចាតំ តាចមហត្តោ សត្ថោ តោសំ ទ្រុបំ ចិយ មត្តស្សាតំ កោចទោ ត ហោតិ។ តស្មា បត្ថា សុទិតេត្ត ចុត្តោ ឧច ឌាតិស្វុតិ ឥដ្ឋំ។

១៧។ មក្កព្រាហ្មចរិយត្តិ មក្កបដ្ឋាតំ សិក្ខត្តយសេច ឧបចារតោ ចុត្តំ តស្សេច ឃាចជីចំ ចរិតព្វត្តា។ អចិប្បាទិកោតិ ឧដ្ឋមាជីចុ អព្យាចតេ។ ចហត្ថិតេត្តាតិ លិត្តបិតោ, លិត្តលតត្ថោ ចា។ ចិត្តឃីតិ ឋយិតា បញ្ញាឃីតិ បងស្ស កិរិយាបតត្តំ ទស្សេតិ។ តេត "កិសោ អហោសិ...បេ... បញ្ញាឃិ ចា"តិ ច-ការំ អាទេត្វា បិញ្ញឋេឃាជតា កាតព្វា។

១៨។ កេណ ឧតសមាកេម សត្តិបាតំ កណសក្កលិកា, សាច បបត្ថា, តេត កណសក្កលិកាបបេត្ថោត។ ឃស្សាតិ ទេឃ អស្ស។ កចាឋាសុកាតិ ចិស្សាសិកកាទេត ឋាសុកកចា, សុលសមុក្ខាតិ អទេត្វា។ ឧបិតាទ្រុបំ ក្ខុតទ្រុបមុទេតេច មត្តុំ ឃឹតតត្ថា ហោតីតិ អាហ បសាទ៍ត្ថាឌិ។ ជាតីតិ តិបិតោ ឋត បត-សទ្ទេត្ត ចត្តុតិ តក្កាលចាចិតោ ឧតទហិ-បងស្ស ចិស្មិំ ចុត្ថមាតត្តាតិ អាហ "សោ បត ត្វ"ត្តិ។ តោ-សទ្ទោបិ ត-សទ្ទោ ចិយ បុត្ថតទ្វាតិ អាហ "កត្ថិ ត្ វ"ត្តិ។ តមេចាតិ កិហិកាចបត្តុតាលក្ខណមេច។ អតកិទតិមេចាតិ ឧច-ការេត តិចត្តិតាឃ បត តតព្វាឃ អតកិទតិយា ចិដ្ឋមាតត្តំ ទស្សេតុំ អធិក្យូបលិតត្តិអាឌិ ចុត្តំ, សមចចិបស្សតា អធិក្យូបលិ តាម។ ឋកំ បតាតិអាឌិ ឧបរិ ចត្តព្វចិសេសទស្សតំ បរិឃាឃចចតមត្តត្តិ សទ្ទុកចតមត្តំ។

តស្មិត្តិ ឆមេ, ឧចំ ចិរាកាឃ តេសិតេ សតីតិ អទេត្វា។ តាមាតិ កទហាឃំ។ លោកុត្តរតិដ្ឋាតត្តិ ចិរាកាឃាតិអាឌិតា ចុត្តកិលេសក្កឃតិដ្ឋាតតោ ចិសេសេតិ។ ជាតិ តិស្សាឃ ឧប្បជ្ជតកមាតោ ឧច មងឌតតដ្ឋេត មតោតិ មាតមតោ "អហំ បុរិសោ"តិ បចទេត្វា មាតោ បុរិសមតោ "អសទ្ធម្មសេចតាសមត្តុំ តិស្សាឃ មាតោ, ទាតេកា ឧច ចា បុរិសមតោ"តិ តេចិ។ អាឌិ-សទ្ទេត ពលមតាឌិ សក្កណ្ហាតិ។ តេក្ខុមកចដ្ឋត្តិ តីចុ ក្ខុមីចុ កម្ពុកិលេសចិបិកា បចត្តុតដ្ឋេត ចដ្ឋិំ។ ចិទដ្ឋីតិ ចិកច្ឆតិ។ សោតិសោតិ អណ្ឌជាតសោ, តា បត ឃចត្តិ តាហិ សត្តា អមិស្សិតាបិ សមាតជាតិតាឃ មិស្សិតា ហោត្តីតិ "សោតិសោ"តិ ចុត្តា។

ឆាតតីទលបហាតចេសតាតិ ឧត្ត លក្ខណាជិចេសេត សប្បច្ចុយតាមទ្រុបបរិក្កហេតា ឆាតតបរិញ្ញា តាម។ កលាបសម្មសតាឌិចេសេត បចត្តា លោកិយចិបស្សតា តីទលបរិញ្ញា តាម។ អរិយមក្កោ បហាតបរិញ្ញា តាម។ ឋត បត ឆាតតីទលកិច្ចាតម្បិ អសម្មោហតោ មក្កក្ខណេ សិដ្ឋតេតោ អរិយមក្កមេច សត្ធាឃ តិចិធាបិ បរិញ្ញា ចុត្តា, តេតេច "លោកុត្តរមក្កោច កថិតោ"តិ ចុត្តំ។ កាទេមុ បិតញ្ញាតត្តិ ចត្តុកាទេមុ បិតញ្ញាតមណ្ឌាតាតំ សុកាឌិអាកាទាតំ តដាការកាហិកាតំ តណ្ហាតត្តិ អទេត្វា។ ចិសមមុទេត ហេត្វ ចិសមិតោ កហិតា។ តីចុ ធាតេស្វុតិ "ចិរាកាឃ ឆមេា តេសិតោ...បេ... ទតោ ទ៍សាបិតាតាឃា"តិ ឧចំ ចុទេត្តចុ។

១៩។ កលិសាសតាទោបតត្វាយាតិ ទោសាទោបតត្វាឃ។ កលីតិ កោធស្ស តាមំ, តស្ស សាសតំ កលិសាសតំ, កោធចេសេត ចុច្ចមាតា កទហា។ អញ្ញាចារោច ឌីតិក្កមោ។ សមណកទណាតំ ឆម្មាតត្តិ សមណកាចកទាតំ ហិទោត្តប្បាឌិឆម្មាតំ។ បិញ្ញឋឃំ កចំ-សទ្ទឃោកេត ត សក្កិស្សឹតិ អតាកតចចតំ កតំ, "តាម-សទ្ទឃោកតា"តិបិ ចទន្តិ។ អតិចិយ ទុក្កចិបាកត្តិ កហដ្ឋាតំ តាតិសាចជ្ជម្បិ កម្មំ បដ្ឋាចិតាតំ ករចតោ អាណាចីតិក្កមតោ ចេច សមាជិត្តិសិក្ខត្តយចិតាសតតោ ច មហាសាចជ្ជំ ហោតីតិ ចុត្តំ។ ឧទេក កចំ ឌួទកំ, តេសចតកិច្ចត្តិ អាហ ឧទកកិច្ចត្តិអាឌិ។ សមាបជ្ជិស្សឹតិ អតាកតចចតំ តាម-សទ្ទឃោកេត កតត្តិ អាហ "តាម-សទ្ទេត ឃោគេតព្វា"ត្តិ។ ទុក្ខុទតាជីតំ តេតុក្ខុតោ អសំចទោ ឋត ទុក្ខុទតាឌិ-សទ្ទេត ចុត្តោ ការណេ ការិឃោបចារេតាតិ អាហ "ទុក្ខុទតាជីតំ ចត្តុក្ខុតស្ស អសំចទស្សា"តិ។ អត្តាតិ អត្តការចា។ ទុក្ខុទតត្តិ អត្តតា ឧបដ្ឋានកហិ ច ទុទត្តុត ករិតព្វតំ។ សតត្តហិ កិលេសេហិ ច សក្កលាតំ សមោសាតំ សក្កលិកាតិ អាហ កណសក្កលិកាឃាតិអាឌិ។ អដ្ឋក្យូសឹតចត្តុបរិទិបូទិយាតិ ឧត្ត កម្មំ កាតព្វត្តិ ឧកំ, តថា អកាសិត្តិ, មកេក្ក កន្ធព្វោតិ អកមាសិត្តិ, តាលត្តំ កោឌតស្ស បរិទិបូទិត្តិ, អលត្តិ, ឧប្បត្តោ មេ អាតាតិសោតិ, អចិទចុដ្ឋិតោ ពេលញ្ញាតិ ឧកត្តិ ឋយាតិ អដ្ឋ ក្យូសឹតចត្តុតិ តាម។ ឧត្ត ច កោសជ្ជំ ក្យូសឹត-សទ្ទេត ចុត្តំ។ ចិតាបិ ហិ កាចឌោតតបច្ចុយំ កាចទេត្វ ចិញ្ញាឃតិ ឃថា បងស្ស សុក្កត្តិ។ សត្តកិលេសាបចឃក្ខុតាឃ ចិចដ្ឋាឃាតិ រាកាឌិសត្តកិលេសាតំ អបចឃហេតុក្ខុតាឃ តិដ្ឋាតាឃ, តិដ្ឋាតត្តត្តិ អទេត្វា។ សំចរប្បហាតបដិសំយុត្តត្តិ សីលសំចរាឌីហិ បច្ចហិ សំចទេហិ ចេច តទង្គប្បហាតាឌីហិ បច្ចហិ បហាតេហិ ច ឧបេតំ។ អសុត្តត្ត ចិតិចដ្ឋីតិ តីចុ បិដកេចុ បិញ្ញឋសដ្ឋាតសុត្តត្តចេសេត អទេចិតំ, សក្កីតិការេហិ ច អតាទោបិតំ, តេតាហ "បិញ្ញឋចិតិមុត្ត"ត្តិ។ តេត ច អដ្ឋកថាសុ ឃថាតុទ្រុបំ សក្កហិតត្តិ ទស្សេតិ។ ឧចទ្រុបិ ហិ បកិណ្ណកទេសតា អដ្ឋកថាឃ មូលំ ឌួក្កត្តិកទេសតា តាម តស្មិំ តស្មិំ បសេក្ក ឌួតាទេត្វា ឌួតាទេត្វា តាតាតេឃហិ កថិឃមាតា ទេសតា, តេតាហ ករចា កិទាតិអាឌិ។ បដិក្ខិបតាធិប្បាឃាតិ បញ្ញត្តម្បិ សិក្ខាបទំ "កិមេតេតា"តិ មទ្ទតចិត្តា។

ចុត្តុចេសេតាតិ បតិដ្ឋាអធិក្យូបិឃចេសេត។ សិក្ខាបទចិភទ្ធេ ឃា តស្មិំ សមយេ កាមាមុមិឆ្ឋាចារា អាទតិ ចិទតីតិអាឌិតា (ចិត។ លិ០៩) តិទ្ទិដ្ឋចិទតិមោ ចេច, ឃា តស្មិំ សមយេ ទេចតា សញ្ចោតតាតិអាឌិតា (ចិត។ លិ០៦) តិទ្ទិដ្ឋទេចតា ច, កាមាមុមិឆ្ឋាចារា ចិទមត្តស្ស ឋទេស្សា...បេ... អចិក្កេបបិតិអាឌិតា (ចិត។ លិ០៥) តិទ្ទិដ្ឋឋស្សាជិឆម្មោ ច សិក្ខាបទត្តិ ទស្សេតុំ "អមញ្ចា អទេត្វា សិក្ខាបទចិភទ្ធេ ចុត្តតេមេតេច ទេជិតព្វោ"តិ ចុត្តំ។ "ឃោ តត្វ តាមកាមោ បចការោ"តិ ឋកំ មហាអដ្ឋកថាឃំ ចុត្ត"ត្តិ ចទន្តិ។ តាមកាមោតិ តាមសមុតោ តាមបញ្ញាត្តិមេច, សេសាតិបិ តស្សេច ទេចចតាតិ។ សិក្ខាកោដ្ឋាសាតិ ចិទតិអាឌឃោ ចុត្តា តប្បការសក្កហា ចចតំ។

អត្ថចរេសតិ ហិតចិរេសរេ អាតិឃំសចិរេសរេ, ខេត ន និក្លាបឥបញ្ញាត្តិឃា ខេហត្វតិ អាហ “ការលាចរេ”តិ៑ ឃុលចិហារាការេច សហឌីចតស្ស អកាចខេតា សហឌីចិតាតិ ឃុលចិហាររោច ទុខេត្តា៑ ទុស្សឹលបុក្កលិតិ តិស្សឹលិ ទ្នមិតឃឹលិ ច៑ បិរាឌិកនិក្លាបឥប្បសត្ថេ ហិ តិស្សឹលិ អឆិរេប្បតា, រេសសនិក្លាបឥបសត្ថេ ខេតហិ ខេតហិ ឌិតិក្កេយហិ ឈល្លឈិច្ឋាឌិកាចប្បត្តិឃា ទ្នមិតឃឹលិ អឆិរេប្បតា៑ ក្តរេឃតបិ អលឌ្ឌិរេតាច ឰលឆ “ទុស្សឹលិ”តិ ទុត្តាតិ ខេចឌិតត្តា៑ សត្ថនិក្លាបឥាតយ្បិ ឥស អត្ថចរេ បដិរេច្ឆច បញ្ញាតត្តា ក្តបទិ ទុស្សឹលបុក្កលេ តិស្សាឃាតិ ឲត្វាបិ ឲរេសច តរេយា, ខេតរេតច “រេឃ យក្ត់...រេប... តិក្កទេហស្សតី”តិ សត្ថនិក្លាបឥសាឆារលាចរេសត អរេត្វា ទុខេត្តា៑ តត្វ យក្តតត្តិ តិខេត្តឌត់ អរេឆាយុលត់៑ ឆខេយ្ខតាតិអាឌីឃុ ឆខេយ្ខាតិ ក្ខត់ ចត្វ៑ ចិតរេឃាតិ ខេចាឥតា ខេចច សារេលា ច៑ សត្វ្ហសាសតត្តិ ឌាត្តិសយ្បជា ខេចច អតុសាចតសយ្បជា ច៑ សត្និក្ខយាតាតិ ឃំសឃំ អាបឌ្ឌយាតា៑ ក្តត្តាឡាហាតិ ឃឹឡត្តតា៑ ទុស្សឹលបុក្កលេ តិស្សាឃ ហិ ក្តរេបិសរេធា ត តិក្ខេតិ, បចារលា ត តិក្ខេតិ, សឈ្ឈាក្ខុតិ តប្បចត្តត្តិ, សាយក្កិ ត ខេហាតីតិ ឰលឃិតា អលឌ្ឌីហិ សត្និ ក្តរេបិសឆាឌិសពលសឈ្ឈាក្ខុ៉ំ ពាត់ ត ចក្ខេតិ ឆខ្ខុបទិខេកាកត្វាតិ ឥខេស្សតិ៑ ក្តរេបិសឆបចារលាត់ តិឃតកាលិកតាឃ ន អចស្ស៉ា កត្តត្តត្តា សឈ្ឈាក្ខុខេតា ចិសុំ កហល់ ខេចឌិតត្តា៑ អកិត្តិ ករហា៑ អឃរេសា បទិចារហាតិ៑

ទុក្ខស ឈត្តកចត្តាតិ តាឃ ចត្តក្កត្តខេក (ទុត្វអច៑ ១៉៤៩ អាឥរេយា) ទុត្តាតិ អាកត្តុកចត្វំ

អាចាសិកាយិកអតុរេយាឥតកត្តក្កបិល្លចារិកអារត្តាករេសតាសតឌត្តាឈរេចច្ឆក្កុដ្ឋិក្តបញ្ញាឃសទ្ធិចិហារិកអាចទិឃអតេ្តចាសិកចត្តត្តិ ឰយាតិ ទុក្ខស ចត្តាតិ, ឲតាតិ ន សខេត្តាសំ កិក្ខុតំ សត្ថឥា ន ឃឆារហំ ចទិតត្តាតិ៑ ឥខ្ល អឃឹតិ យហាចត្តាតិ បត តឌ្ឌតីឃកយុកតាឌិការេលរេឃច ចទិតត្តាតិ, ត សត្ថឥា៑ តស្មា ចិសុំ កលិតាតិ៑ តាតិ បត “បិរិចាសិកាត់ កិក្ខុត់ ចត្វំ បញ្ញារេបស្សាមី”តិ (ទុត្វអច៑ ៧៥) អារកិត្វា “ត ក្តបសប្បាឥតព្វំ...រេប... ត ឈយាឃ ចក្ខេយត្ត ចក្ខេយ ចក្ខេមិតត្តា”ត្តិ ទុត្តាចសាតាតិ ឈសក្ខិ, តខេតា បទំ “ត, កិក្ខុចេ, បិរិចាសិកេត កិក្ខុតា បិរិចាសិកេត ទុក្ខតខេត កិក្ខុតា សទ្ធិំ, មូលាឃបដិកស្សតារេហត, យាតត្តចារិកេត, យាតត្តារេហត, អក្កាតារេហត កិក្ខុតា សទ្ធិ ឲកឆ្ចរត្ត អាចារេស ចត្តត្តា”ត្តិអាឌិតា (ទុត្វអច៑ ៥១) ទុត្តចត្តាតិ បកតរេត្តត ចទិតខេត្តហិ អតត្តាតត្តា ចិសុំ អករេលត្វា បិរិចាសិកទុក្ខតាឌីឃុ បុក្កលត្តរេឃុ ចទិតត្តត្តា ខេតឃំ ចរេសត សយ្បិឈ្លេត្វា ឲខេកក់ កត្វា កលិតាតិ បក្ខាតិ ឲកាសត្តតិចត្តាតិ ន ក្តរេក្ខបតីឃកយុកតចរេត្តឃុ ន ទុត្តំ “ត បកតត្តស្ស កិក្ខុរេតា អកិចាឥត់ បច្ចុដ្ឋាត់...រេប... តហារេត បិដ្ឋិបរិកម្ម៉ំ សាឌិតត្តា”ត្តិ (ទុត្វអច៑ ៥៩) ឰក់ អកិចាឥតាឌិត់ អសាឌិឃត់ ឲក់, “ត បកតរេត្តា កិក្ខុ ឃឹលចិបត្តិឃា អតុទ្ធំសតត្តា”តិអាឌិតិ (ទុត្វអច៑ ៣៦) ន ឥសាតិ ឲចំ ក្តាឃឹតិ ចត្តាតិ ខេហាត្តិ, ឲខេតឃ្វច បត កាតិចិ តឌ្ឌតីឃកយុខិចត្តាតិ កាតិចិ បិរិចាសិកាឌិចត្តាតីតិ អក្កហិតក្កហរេណត ក្តាឃឹតិរេឃច៑ អត្តាត្វ បត អដ្ឋកចាបរេឥរេស អប្បាក់ ក្តាតយឆិក់ ចា កលាត្ទបក់ ត ខេហាតីតិ អឃឹតិឈត្តកចត្តាតីតិ អាកត់៑ អឆ ចា បុរិមេយហិ ទុក្ខសចខេត្តហិ អសក្កហិតាតិ ចិតឃាកតាតិ សត្ថាតិ ចត្តាតិ ឃឆា ក្តាឃឹតិ ចត្តាតិ, អឃឹតិ ចត្តាតិ ឲច ចា ខេហាត្តិ, តឆា សក្កហេត្វា ឌាតតត្តាតិ៑

ឃំចរចិតរេឃាតិ ឃឹលឃំចខេរា សតិឃំចខេរា ឌាណលឃំចខេរា ឈត្តិឃំចខេរា ចិរិឃឃំចខេរាតិ បញ្ចចិឆេបិ ឃំចខេរា ឃឆាសក់ ឃំចទិតត្តាត់ ចិខេតត្តាតត្ថា កាឃទុច្ចរិតាឌិត់ ឃំចរលរេតា ឃំចខេរា, ចិតឃតខេតា ចិតរេឃាតិ ទុច្ចតិ៑ បហាតចិតរេឃាតិ តឥក្កប្បហាត់ ចិក្ខម្ភតប្បហាត់ សមុខេច្ឆឥប្បហាត់ បដិប្បស្សទ្ធិប្បហាត់ តិស្សរលប្បហាតត្តិ បញ្ចចិធម្បិ បហាត់, ឃស្មា ចាកខេដ្ឋត បហាត់, ចិតឃតខេដ្ឋត ចិតរេឃា, តស្មា “បហាតចិតរេឃា”តិ ទុច្ចតិ៑ សយធចិតរេឃាតិ សត្ត អធិករលសយធា៑ បញ្ញត្តិចិតរេឃាតិ និក្លាបឥរេយច៑ តយ្បិ ហិ កាចខេតា និក្លាបឥបញ្ញត្តិឃាច អត្តក្កហិត់ ខេហាតិ តត្តារេច ឲច កាចខេតា៑ សក្កលិកតឃំ កត្វា ឥសក្កត្វំ ឃោឌតត្ថា កត្វា ឃំ ទុត្តត្តិ សត្តុរេត្តា៑ តត្វ បុរិមបុរិមបឥស្ស អតត្តរបរេឥរេតច ឃោឌិតត្តា អរេឃាសក្កលិកសឌិសត្តិ “សក្កលិកតឃ”ត្តិ ទុត្តំ៑ ឥសឃុ បរេឥឃុ ឲករេយក់ បឥំ តរេចរេសរេសហិ តចតចបរេឥហិ ឃោឌិតត្តា “ឲខេកកបឥម្ហុលិក”ត្តិ ទុត្តំ៑

អត្ថសត់ឆម្ហុសតត្តិ ឲត្វ រេយា ហិ រេសា បទិចាររេ (បទិ៑ ១៩៣) ឃំ សឈ្ឈាក្ខុ, តំ សឈ្ឈាឃាឃ្វតិ អាឌិកត្វា ឃំ សត្ថឈ្ឌីតិឃា, តំ ចិតឃាតក្កហាឃាតិ បទិរេឃាឃាត់ ឈល្លចក្កចរេសរេតច សក្កលិកតរេយា ទុខេត្តា, តស្មិំ ឲកម្ហុលកតរេឃ អាកតពាត្តចក្កតរេឃត ឃំ ចិតឃាតក្កហាឃ, តំ សឈ្ឈាក្ខុតិ ឰលឃ្យិ ឃោឌេត្វា ពាត្តចក្កេ ករេត បុរិមបុរិមាតិ ឥស ឆម្ហុបឥាតិ, បច្ឆិមបច្ឆិមាតិ ឥស អត្ថបឥាតិ ចាតិ ឌឹសតិ បឥាតិ ខេហាត្តិ៑ ឲកម្ហុលកតរេឃ បត ឲកស្មិំ ចាររេ តខេចច អត្ថបឥាតិ លក្កត្តិ៑ ឲចំ ឥសហិ ចាររេហិ តទុតិ អត្ថបឥាតិ តទុតិ ឆម្ហុបឥាតិ ច ខេហាត្តិ, តាតិ សក្កលិកតរេឃ ទុខេត្តហិ ឥសហិ អត្ថបរេឥហិ ឥសហិ ឆម្ហុបរេឥហិ ច សទ្ធិ ឃោឌិតាតិ ឃឆាទុត្តំ អត្ថសត់ ឆម្ហុសតត្ថា ខេហាត្តីតិ ខេចឌិតត្តា៑ ឃំ បរេតត្វ សារត្ថឌីបតិឃំ (សារត្ថ ឌី៑ បិរាឌិកកល្ល ១.១៥៥) សក្កលិកតរេយបិ ឲកម្ហុលកតរេយបិ បរេច្ឆក់ អត្ថសតស្ស ឆម្ហុសតស្ស ឃោឌតាយុល់ ទុត្តំ, តំ តឆា ឃិខេទ្ធិបិ អត្ថសត់ ឆម្ហុសតត្តិ (បទិ៑ ១៩៣) កាឆាឃ ត សេយតិ ឥខ្ល អត្ថសតាតិ ឥខ្ល ឆម្ហុសតាតិ ចត្តារិ តិរុត្តិសតាតិ អដ្ឋ ឌាណលសតាតីតិ ចត្តត្តខេតា៑ តស្មា ឰលឆ ទុត្តតរេឃតេច អត្ថសត់ ឆម្ហុសតត្តិ ទុត្តត្តិ កខេហតត្តា៑ ឥខ្ល ន តិរុត្តិសតាតីតិ អត្ថខោតិកាត់ តិរុត្តីត់ ចរេសត តិរុត្តិសត់, ឆម្ហុត្ថាត់ តិរុត្តីតត្ថា ចរេសត តិរុត្តិសតត្តិ ឥខ្ល តិរុត្តិសតាតិ៑ ចត្តារិ ន ឌាណលសតាតីតិ អត្ថសខេត ឌាណលសត់, ឆម្ហុសខេត ឌាណលសត់, ឌ្វីឃុ តិរុត្តិសខេតឃុ ឥខ្ល ឌាណលសតាតីតិ ចត្តារិ ឌាណលសតាតិ៑ អតិខេរកាតឃតេត្វាតិ អទុត្តសមុច្ចឃត្វា៑

បឥបយបញ្ញត្តិកចាចណ្ណាតារេយា តិដ្ឋិតា៑

ឃុឌិត្តកាលចារចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

យក្កឌឹចត្វកចាចណ្ណតា

៣០៑បគុរេត្វ ហិ ចត្តយាតចចតត្តិ ឲកឥា បដិរេសចិត្វា បច្ឆា អតេតារយិត្វា ឌិចរេ ឌិចរេ រេសចតិច្ឆាឃ ចត្តយាតត្តា រេសចតាឃ អកាចក្លលាបិ ឰលហ យល្លា ឃត្ថ្លត្តីតិអាឌីឃុ ចិឃ អតេ្តាឌ្ជិត្ឋត់ ឌាហុល្លទុត្តិតត្ថា ក្តបិឥាឃ បដិរេសចតីតិ ចត្តយាតចចត់ កតត្តិ អតេ្វា៑ អាហិល្លត្តាតិ ចិចរត្តា៑

៣១៑សខេហាឌ្ណក្កហិខេតាតិ សកល្លក្កហិខេតា, អឃរេយច ចា បិខេធា៑ តំ និក្លាបឥំ តរេឆច ខេហាតីតិ យត្តស្សាយត្តស្សាឌិបុក្កលចិរេសឃំ កិច្ចិ អតុបិឌិឃិត្វា សាយត្តាខេតា “រេឃា បត កិក្ខុ រេយធុត់ ឆម្ម៉ំ បដិរេសរេចយ្យា”តិ (បិរា៑ ១៥) ទុត្តត្តា យត្តស្សាយត្តស្សតិរច្ឆាតកតាត់ ឰត្តិ្តបុរិមបល្លទិកាករេតាឍ្យត្ឋាតាត់ តំសចិឆេបិ យខេក្ក រេយធុត់ រេសចត្តស្ស តំ និក្លាបឥំ មូលខេច្ឆឌ្ឌកាទ់ ខេហាតិ ឲចាតិ អឆិប្បាយរេយា៑ ឲខេតត ឃំ

អត្តុបញ្ញត្តិមូលបញ្ញត្តិយា ឲច អធិប្បាយប្បកាសតចនេសត សុខោឧត្តាយ ចត្តុចនេសត បចត្តាតំ ចិនេសបត្តុនោតាកចនេសតាតិ ជស្សិតំ ហោតិ។ អាយសតំ អាយដ្ឋុយត្តំ។ តនោតា ជព្វហតទំ ចុសតំ។ ឈដ្ឋតំ បត តនោតា ជព្វហតទំ កត្វា សទីនេត សទីនស្ស សឈ្ឈដ្ឋតំ។ តំ សន្តយ្យីតិ អត្តុទានេកត បចត្តិតំ ជស្សតាជីសន្តយ្យិ។

៦១។ បិលាតិបិតាជីសចិត្តកនិក្ខេបជាតំ សុរាបិតាជីអចិត្តកនិក្ខេបជាតញ្ញ (បារា៑ ១១៩ អាជនេយា) ឲនោកេតច លក្ខហចននេតត លោកវជ្ជំ ជស្សេត្វំ "យស្ស សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ អកុសលមេច ហោតិ, តំ លោកវជ្ជំ តាមា"តិ ចុត្តំ។ តត្ថ សចិត្តកបក្ខេតិ ឮជំ កិញ្ចាបិ អចិត្តកនិក្ខេបជំ សត្តរេយេច ចត្តំ យុត្តំ តេស្សេច សចិត្តកបក្ខសមុដ្ឋនោតា, តទាបិ សចិត្តកនិក្ខេបជាតយ្យិ អសញ្ចិច្ច ជក្កយតាជីសុ លោកេ បិលាឈាតនោចាហារសមុដ្ឋនេត អចិត្តកបក្ខ បរិកប្បេត្វា ភ្លក្ខិត្តយ្យិ សចិត្តកាទិត្តកនិក្ខេបជាតំ សាជារលាចនេសត "សចិត្តកបក្ខេ"តិ ចុត្តំ។ ឮតរចា សចិត្តកនិក្ខេបជាតំ ឮយស្មិ ចារេញ លោកវជ្ជតាលក្ខណំ ត ចុត្តំ សិយា "សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ អកុសលមេចា"តិ ចុត្តេ បត សចិត្តកនិក្ខេបជាតំ ចិត្តំ អកុសលមេច, ឮតរេសំ សចិត្តកបក្ខេយេច អកុសលតិយមោ, ត អចិត្តកបក្ខេ។ តត្ថ បត យចាសមុដ្ឋំ កុសលំ ចា សិយា, អកុសលំ ចា, អព្យាកតំ ចាតិ អយមេត្ថ សាយត្ថិយតោ សិទ្ធ្យីតិ ចេជិតព្ពំ។ សចិត្តកបក្ខេតិ ចត្តុឌីតិក្ខេបចិដាតតចិត្តេត សចិត្តកបក្ខេតិ កេហតព្ពំ, ត បណ្ណត្តិចិដាតតចិត្តេត តទា សតិ សព្ពនិក្ខេបជាតយ្យិ លោកវជ្ជតាបសង្គតោ។ "បដិក្ខិត្តមិទំ កាតុំ ត ចដ្ដតី"តិ ជាតត្តស្ស ហិ បណ្ណត្តិចជ្ជេបិ អតាទរិយចនេសត បដិឃចិត្តមេច ភ្លប្បជ្ជតិ, តស្មា ឮជំ ចារេញ តិរត្តកមេច សិយា សព្ពនិក្ខេបជាតិបិ លោកវជ្ជាតីតិ ឲត្តកមត្តស្សេច ចត្តព្ពតាបសង្គតោ។

ឲត្ថ ច សចិត្តកបក្ខេយេច ចិត្តំ អកុសលត្តិ តិយមស្ស អកតត្តា សុរាបិតាជីសុ អចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ អកុសលំ ត ហោតេតចាតិ ត សក្កា តិយមេតុំ, កេចលំ បត សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ អកុសលមេច, ត កុសលាជីតិ ឲចនេមត្ថ តិយមោ សិទ្ធ្យតិ, ឲចញ្ច សុរាតិ អជាតិត្វា បិចត្តាតយ្យិ អកុសលចិត្តេតច បាតំ កន្តចណ្ណកាជិកាចំ អជាតិត្វា លិម្បេត្តីតំ កិក្ខុតីតំ ចិតាបិ អកុសលចិត្តេត លិម្បេតញ្ច, ភ្លកយត្ថាបិ អាបត្តិសមុដ្ឋចា ច សមត្ថិតោ ហោតិ។ ឃំ បត សារត្ថជីបតិយំ (សារត្ថ៑ ដី៑ បិរាជិកកណ្ឌ ១៑៣១) "សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ អកុសលមេចាតិ ចចតតោ អចិត្តកស្ស ចត្តុអជាតតចនេសត អចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ អកុសលមេចាតិ អយំ តិយមោ តត្ថីតិ ចិញ្ញាយតី"តិ ចុត្តំ, តំ ត យុត្តំ។ អចិត្តកេសុ ហិ តេទសសុ លោកវជ្ជេសុ សុរាបិតស្សេច អចិត្តកបក្ខេបិ អកុសលចិត្តតិយមោ, ត ឮតរេសំ ភ្នាឯសត្តំ អកុសលំជីចិត្តតាបិ អាបជ្ជិតព្ពតោ។ ឃំ បត ឲចំ កោតចិ អតិប្បយាតំ សង្កេតាបិ អបតីយមាតមិមំ តិយមំ បរាធិប្បាយំ កត្វា ជស្សេត្វំ "យជិ ហិ អចិត្តកស្ស អចិត្តកបក្ខេបិ ចិត្តំ អកុសលមេច សិយា, សចិត្តកបក្ខេតិ ឮជំ ចិនេសសតំ តិរត្ថកំ សិយា"តិអាជិ ចុត្តំ, តំ តិរត្ថកមេច ឲចំ តិយមស្ស កោតចិ អតតិប្បេតព្ពត្តា។ ត ហិ កោចិ សង្កសត្ថចិទូ តិយមំ ឮច្ឆតិ, ឃេត សចិត្តកបក្ខេតិ ឮជំ ចិនេសសតំ តិរត្ថកំ សិយាតិអាជិ ចុត្តំ កចេយ្យ, កិត្តុ សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ អកុសលមេច, អចិត្តកបក្ខេ បត ចិត្តំ អតិយតំ អកុសលមេច ចា សិយា, កុសលាជីសុ ចា អញ្ញតរត្តិ ឲចមេច ឮច្ឆតិ។ តេត សចិត្តកបក្ខេតិ ចិនេសតយ្យិ សាត្ថកំ សិយា។ អចិត្តកនិក្ខេបជាតំ សចិត្តកបក្ខេសុ អកុសលតិយមេត លោកវជ្ជតា ច សិទ្ធ្យតិ។ តេសុ ច សុរាបិតស្សេច អចិត្តកបក្ខេបិ លោកវជ្ជតា អកុសលចិត្តតា ច, ឮតរេសំ បត សចិត្តកបក្ខេ ឲចាតិ ចារេធាបិ ត ចិរុទ្ធ្យតីតិ ត កិញ្ចេត្ថ អត្តុបបត្តិ តាម។

ឃំ បតេត្ថ "សុរាតិ អជាតិត្វា បិចត្តស្ស...បេ... ចិតាបិ អកុសលចិត្តេត អាបត្តិសមុដ្ឋតោ...បេ... សុរាបិតាជីអចិត្តកនិក្ខេបជាតំ លោកវជ្ជតា ត សិយា"តិអាជិ ចុត្តំ។ យញ្ច តមេត្ថ សារជតំ កញ្ចិបជេសុ អាកាតចនេតំ ជស្សេត្វា ពាហុំ បបញ្ចិតំ, តំ ត សារតោ បច្ចេតព្ពំ អដ្ឋកថាហិ ចិរុទ្ធត្តា។ តថា ហិ "ចត្តុអជាតតតាយ តេចត្ថ អចិត្តកតា ចេជិតព្ពា អកុសលេតេច បាតព្ពតាយ លោកវជ្ជតា"តិ ចុត្តំ។ យញ្ចោតស្ស "សចិត្តកបក្ខេ អកុសលេតេច បាតព្ពតោ លោកវជ្ជតា"តិ ចុត្តំ អដ្ឋកថាចចតំ, តំ ត សុត្តំ។ "សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ អកុសលមេចា"តិ សព្ពេសំ លោកវជ្ជាតំ ឮតេតច បារាជិកដ្ឋកថាយ សាមញ្ញតោ ចត្វា សុរាបិតនិក្ខេបដ្ឋកថាយំ "អកុសលេតេច បាតព្ពតាយា"តិ ឲចំ អចិត្តកបក្ខេបិ អកុសលចិត្តតាយ ចិនេសេត្វា ចុត្តត្តា។ ត ហិ "សាមញ្ញតោ ឮឈ ចុត្តោច អត្ថោ បុត សុរាបិតដ្ឋកថាយម្បិ ចុត្តោ"តិ សក្កា ចត្តុំ ចុត្តស្សេច បុត ចចតេ បយោជតាភាចា, តឥន្នោសុបិ អចិត្តកលោកវជ្ជេសុ ចត្តព្ពតាបសង្គតោ ច, តាបិ ឲកត្ថ ចុត្តោ តយោ តឥន្នោសុបិ ឲកលក្ខណតាយ ចុត្តោ ឲច ហោតីតិ "សុរាបិតនិក្ខេបជេយេច (បារា៑ ១១៩ អាជនេយា) ចុត្តោ"តិ សក្កា ចត្តុំ អចិត្តកលោកវជ្ជាតំ សព្ពបជេម ភ្លយ្យត្តនិក្ខេបជេយេច (បារា៑ ១១១ អាជនេយា) ចត្តព្ពតោ, សុរាបិតនិក្ខេបជេយេច ចា ចត្វា ឲសេច តយោ សេសេសុ អចិត្តកលោកវជ្ជេសុបីតិ អតិជិសិតព្ពតោ ច។

អបិច ចុត្តមេចត្ថំ ចជេត្តេត "សចិត្តកបក្ខេ អកុសលេតេច បាតព្ពតាយា"តិ បុទេ្ធ ចុត្តក្កមេតេច ចត្តព្ពំ សត្ថេហាជីចិកាយត្តត្តា បុត ចចតស្ស។ និក្ខេបជចិសយេ ច ចិសេសិតព្ពំ ចិសេសេត្វាច ចុច្ចតិ, ឮតរថា អាបត្តាតាបត្តាជីកេតស្ស តុចិញ្ញេយ្យត្តា។ តថា ហិ កិក្ខុតីចិកដ្ឋកថាយំ "ចិតាបិ ចិត្តេត អាបជ្ជិតព្ពត្តា អចិត្តកាតិ, ចិត្តេ បត សតិ អកុសលេតេច អាបជ្ជិតព្ពត្តា លោកវជ្ជាតិ ចេច អកុសលចិត្តាតិ ចា"តិ កិរក្កុសមជ្ឈាឌីតំ សចិត្តកបក្ខេ ឲច លោកវជ្ជតា អកុសលចិត្តតា ច ចិសេសេត្វា ចុត្តា, ត ឲចំ សុរាបិតស្ស។ តស្ស បត បញ្ចយស្សាបិ សាជារលាចនេសត "អកុសលេតេច បាតព្ពតាយា"តិ ចុត្តំ, ត បត "សចិត្តកបក្ខេ"តិ ចិសេសេត្វា។ តស្មា ឮជំ សុរាបិតំ សចិត្តកាទិត្តកបញ្ចយេបិ លោកវជ្ជំ អកុសលចិត្តញ្ចាតិ ជស្សេតុមេច "អកុសលេតេច បាតព្ពតាយ លោកវជ្ជតា"តិ ចិសុំ ចុត្តត្តិ សុដ្ឋុ សិទ្ធ្យតិ។ ឲតេតេច ឃំ សារត្ថជីបតិយំ "សចិត្តកបក្ខេ អកុសលេតេច បាតព្ពតាយ លោកវជ្ជតា"តិ ចុត្តស្ស ឮយមេស្សេច អធិប្បាយស្ស បដិបិជកមេតត្តិ សព្ពោយ ឮមិតា ឲច ហិ អធិប្បាយេត អញ្ញេសុបិ លោកវជ្ជេសុ អចិត្តកនិក្ខេបជេសុ អកុសលចិត្តតា ឲច ចុត្តា, ត បត តិចិត្តតា។ តេតេច កិក្ខុតីចិកដ្ឋកថាយំ ចុត្តំ "កិរក្កុសមជ្ឈ ចិត្តាការនិក្ខេបជំ សឈ្ឈាណិ ឮត្ថាលង្ការទោ កន្តចណ្ណកោ ចាសិតកបិញ្ញាកោ កិក្ខុតីអាជីហិ ភ្លមុដ្ឋតបរិមដ្ឋតាតីតិ ឮមាតិ ជស និក្ខេបជាតិ អចិត្តកាតិ អកុសលចិត្តាតិ, អយំ បតេត្ថ អធិប្បាយោ ចិតាបិ ចិត្តេត អាបជ្ជិតព្ពត្តា អចិត្តកាតិ, ចិត្តេ បត សតិ អកុសលេតេច អាបជ្ជិតព្ពត្តា លោកវជ្ជាតិ ចេច អកុសលចិត្តាតិ ចា"តិ ចុត្តំ, តយ្យិ បដិសិទ្ធ ហោតិ តព្ពិបរីតស្សេច អត្ថស្ស យចាចុត្តតយេត សាធិតតោ។ តស្មា សុរាបិតស្ស អចិត្តកបក្ខេបិ ចិត្តំ អកុសលមេចាតិ ឮមំ ចិសេសំ ជស្សេតុមេច ឮជំ ចចតំ ចុត្តត្តិ កេហតព្ពំ។ អយមេត្តេ្ថ អត្ថោ ចត្តុអជាតតតាយ តេចត្ថាតិ ឲត្ថ ច-ការោ ចិសេសត្ថចាចតកោ អបិចាតិ ឮមិតា សមាតត្ថោ។ តស្មា ឃជីជំ អញ្ញេសុ អចិត្តកលោកវជ្ជេសុ ចិតាបិ ចិត្តេត អាបជ្ជិតព្ពត្តា អចិត្តកាតិ, ចិត្តេ បត សតិ អកុសលេតេច អាបជ្ជិតព្ពត្តា លោកវជ្ជាតិ ចេច អកុសលចិត្តាតិ ចាតិ លោកវជ្ជតាយ អកុសលចិត្តតាយ ច លក្ខណំ ចុច្ចតិ, តំ ឲត្ថ សុរាបិតនិក្ខេបជេ តាកច្ឆតិ, ឮឈ បត ចិសេសោ អត្ថីតិ ចុត្តំ ហោតិ។ សោ កតរោតិ ចេ? ចត្តុអជាតតតាយ ឲច ចត្តុជាតតចិត្តេត ចិតាបិ អាបជ្ជិតព្ពតាយ ឲច អចិត្តកតា ចេជិតព្ពា, តតេ្ថវ អចិត្តកតាយ ចិសេសោ។ កិត្តុ ចត្តុអជាតតសង្ខាតអចិត្តកបក្ខេបិ អកុសលចិត្តេតេច សុរាបេយមស្ស អជ្ឈោហរិតព្ពតាយាតិ ឮមស្ស និក្ខេបជស្ស សចិត្តកបក្ខេបិ អចិត្តកបក្ខេបិ លោកវជ្ជតា អកុសលចិត្តតា ច ចេជិតព្ពាតិ អយមេត្ថ ចិសេសោ។ ឮឈ ហិ "ចិត្តេ បត សតី"តិ អចិសេសេត្វា "អកុសលេតេចា"តិ សាមញ្ញតោ ចុត្តត្តា ភ្លកយបក្ខេបិ លោកវជ្ជតា អកុសលចិត្តតា ច សិទ្ធាតិ ចេជិតព្ពា។ តេតេច បរមត្ថជោតិកាយ (ខុ៑ បា៑ អដ្ឋ៑ ២៑បច្ឆិមបញ្ចនិក្ខេបជចណ្ណតា) ខុទ្ទកដ្ឋកថាយ និក្ខេបជចណ្ណតាយ "សុរាមេរយមជ្ជបមាជដ្ឋាតំ កាយតោ ច កាយចិត្តតោ ចាតិ ទ្ធិសមុដ្ឋាត"ត្តិ ចុត្តំ។ សុរាតិ ជាតតចិត្តាការេតេត ហេតុ ចិត្តជចិរហិតោ កោចលោបិ កាយោ ឲកសមុដ្ឋាតំ ចុត្តោ, តស្មិញ្ញ ឲកសមុដ្ឋាតក្ខណេបិ យាយ ចេតតាយ បិចតិ, សា ឲកត្តអកុសលា ឲច ហោតិ។ តេតេច តត្ថេច អដ្ឋកថាយំ "បជមា ចេត្ថ បញ្ច

ឲកត្តអកុសលចិត្តសមុដ្ឋានត្តា បិណាតិបិតាឌីនិ បកតិចជ្ជទោ ទេទយលហិទេយា, ទេសា បណ្ណត្តិចជ្ជទោ”តិ ឲចំ បច្ចត្ថេបិ សាយញ្ញទោ អកុសលចិត្តតា ទេលិកចជ្ជតាសង្គតា បកតិចជ្ជតា ច ចុត្តា។ អទេក្កសុ ច ញាតតក្កំ ត ចុត្តំ។ តថា ហិ “សុរាទេយទេយមជ្ជបមាទដ្ឋានស្ស បត សុរាឌីនំ អញ្ញាតទំ ទេហាតិ មតតឹឃំ, បិតុកាយតាចិត្តប្បា បច្ចុបដ្ឋិតំ ទេហាតិ, តជ្ជញ្ញា ធាឃាមំ អាបជ្ជតិ, បឹទេ ច បចិសតីតិ ច្ហយាតិ ចត្តារិ អក្កាតី”តិ ចុត្តំ, ត បត សុរាតិ ញាតតទេក្កត សជ្ជិ បច្ចាតិ។ យឌី ហិ សុរាតិ ញាតតយ្បិ អក្កំ សិឃា, អចស្សទេយច តំ ចត្តុត្ថំ សិឃា, ត ច ចុត្តំ។ ឃថា ទេចត្ត, ឲចំ អញ្ញាសុបិ សុត្តបិដកាឌិអដ្ឋកថាសុ កចត្ថិ ញាតតក្កំ ត ចុត្តំ។ តស្មា “អកុសទេលទេតច បិតត្តតាឃ ទេលិកចជ្ជតា”តិ ច្ហយស្ស អដ្ឋកថាបិឆស្ស អធិប្បាយកក្កបិ “អកុសទេលទេតច បិតត្តតាឃ ទេលិកចជ្ជតា”តិ ឲចទេយច អទេត្ថាតិ តិដ្ឋទេយត្ថ កត្តព្វា។

អបិច ឃំ កណ្ហិបក្ខេសុ “ឲតំ សត្តំ មារេស្សាមីតិ តស្មិំទេឃច បទេទេស តិបត្តិ អញ្ញា មារេទត្តស្ស បិលាសាយញ្ញស្ស អត្ថិតាឃ ឃថា បិណាតិបិទេតា ទេហាតិ, ឲចំ ឲតំ មជ្ជំ បិចិស្សាមីតិ អញ្ញា មជ្ជំ បិចត្តស្ស មជ្ជសាយញ្ញស្ស អត្ថិតាឃ អកុសលទេយច ទេហាតិ, ឃថា បត កដ្ឋសញ្ញាឃ សប្បំ ឃារេតត្តស្ស បិលាតិបិទេតា ត ទេហាតិ, ឲចំ តាឡុត្តទេកទបិតសញ្ញាឃ មជ្ជំ បិចត្តស្ស អកុសលំ ត ទេហាតី”តិ បិលាតិបិទេតត សជ្ជិ សត្តថា សមាតទេត្តត ស្តបទេយត្វា ចុត្តំ, តំ អតិចិឃ អយុត្តំ សទេត្តសំ និក្កាបជាតំ បិលាតិបិតាឌិអកុសលិតត្ថា អញ្ញាមញ្ញា សមាតតាឃ តិឃមាកាថា។ បិលាតិបិទេតា ហិ បរិឃាទេឃតាបិ សិជ្ឈតិ, ត តថា អជិត្តាជាតំ។ តំ បត អាណត្តិឃាបិ សិជ្ឈតិ, ត ច ទេយចុតាឌីសុ។ តស្មា បទេយាកក្កាឌីហិបិ កិត្តាតទេយច សំសដ្ឋំ សត្តថា សមីករណំ អយុត្តទេយច។ “បិលាតិបិទេតា ចិឃ អជិត្តាជាតទេយចុតាឌីតិបិ បរិឃាឃកថាឌីហិ សិជ្ឈតី”តិ កោតចិ ចុទេត្ត តំ កិត្តិ ត កឃ្សតិ តថា ចចតាកាថាតិ ទេច? ច្ហឆាបិ “តថា បិលាតិបិតសជីសំ សុរាបិត”ត្តិ ចចតាកាថា ច្ហជយ្បិ ត កទេហតព្វទេយច។ កិញ្ចិ អដ្ឋកថាចចទេតទេតច សិជ្ឈទេយចត្តំ បជីតាហទេត្តត ចិតឃញ្ញាតា សុត្តសុត្តាតុទេលិមាឌីហិ តស្ស ចិទោធំ ជទេស្សត្វា បជីតាទេហតព្វំ, ត បត បទេយាកក្កាឌីហិ អច្ចត្តចិកិទេត្តត និក្កាបជត្តទេត សហ សមីករណមទេត្តត។ ត ហិ “សុរាតិ អជាតិត្វា បិចត្តស្សាបិ អកុសលទេយចា”តិ ឲត្ថ សុត្តាឌីចិទោធា អត្ថិ, ចិតឃបិដកេ តាច ឲតស្ស អត្ថស្ស ចិទុទ្ធំ សុត្តាឌិកំ ត ជីស្សតិ, តាបិ សុត្តបិដកាឌីសុ។

ឃំ បតេត្ថ កោចិ ចទត្តិ “មទោបុព្វង្គមា ធម្មាតិ (ធ។ ប។ ១, ១) ចុត្តត្តា សព្វាតិ អកុសលាតិ បុទេព្វ ចិតិក្កមចត្ថុំ ញាតត្តទេស្សច ទេហាតី”តិ។ តំ ទេតសំ សុត្តាធិប្បាយាតភិញ្ញាតទេយច បកាសេតិ។ ត ហិ “មទោបុព្វង្គមា ធម្មា”តិ ច្ហជំ ចចតំ បុទេព្វ ចិតិក្កមចត្ថុំ ញាតត្តទេស្សច អកុសលា ធម្មា ស្តុប្បជ្ជត្តីតិ ច្ហយទេត្តំ ជីទេបតិ, អថ ទោ កុសលាកុសលា ធម្មា ស្តុប្បជ្ជមាតា ស្តុប្បាទបច្ចយដ្ឋេត បុព្វង្គមភូតំ សហជាតចិត្តំ តិស្សាទេយច ស្តុប្បជ្ជត្តិ, ត ចិតា ចិទេត្តតាតិ ច្ហយទេត្តំ ជីទេបតិ។ ត ទេហត្ត “សុរាតិ អជាតិត្វា បិចត្តស្ស អកុសលទេយចា”តិ ចុទេត្ត សហជាតចិត្តំ ចិតាបិ ទេលិកាឌិអកុសលទេចតសិកា ធម្មា ស្តុប្បជ្ជត្តីតិ អឃមទេត្ថា អាបជ្ជតិ។ ទេយត តំ តិទេសធាឃ ច្ហជំ សុត្តំ អាហទេរឹឃំ សិឃា, អភិធម្មចិទោធោទេបត្ត តត្ថិ បុទេព្វ តាមជាតិអាធិចសេត អជាតត្តទេស្សច បច្ចាចិញ្ញាណចីធិមំ កុសលាកុសលជចតុប្បត្តិចចតទេតា។

អបិច ពាលបុថុជ្ជតាតំ លសុ ក្ខាទេរសុ ស្តុប្បជ្ជមាតាតិ ជចតាតិ ទេឃភុយ្យេត អកុសលទេតច ស្តុប្បជ្ជត្តិ។ កុសលាតិ បត ទេតសំ កល្យាណមិត្តាឌិស្តបតិស្សយពទេលត អប្បកាទេតច ស្តុប្បជ្ជត្តិ, តុលិត្តាតយ្បិ តិទ្ទាឃិត្វា សុបិតំ បស្សត្តាតយ្បិ ស្តទ្ធ្ចាឌិអកុសលជចតទេស្សច ទេឃភុយ្យបចត្តិទោ កុសលាកុសលចិទេហិតស្ស ជចតស្ស ទេតសំ អភាថា។ អកុសលា ហិ ចិសយាតុរូបំ ធាសតាតុរូបញ្ច ឃថាបច្ចយំ សមុប្បជ្ជត្តិ, តត្ថ កិំ បុទេព្វ ញាតតាញាតតតិពទេទ្ធត។ ទេយ បត ញាតតាឌិអក្កសមុត្តា បិលាតិបិតាទេឃា, ទេយ ច ញាតតាជំ ចិតាបិ សិជ្ឈមាតា សុរាបិតមិច្ឆាឌិដ្ឋិអាទេឃា, ទេត ទេត តថា តថា ឃាថាចទេតា ជាត្វា សមុាសម្ពទ្ធេត តិដ្ឋិត្វា, ទេតសញ្ញា ឃថាតិដ្ឋិតចសេត កហទេណ ទេកា តាម អភិធម្មចិទោធោ។ ឲចំ សុត្តាឌីចិទោធាភាចទេតា, អដ្ឋកថាឃ ច ចុត្តត្តា ឃថាចុត្តចទេសទេតទេចត្ត អទេត្ថា កទេហតព្វោ។ ឃឌី ឲចំ កស្មា “សាមទេណទោ ញាតិត្វា បិចទេត្តា សីលទេភធំ អាបជ្ជតិ, ត អជាតិត្វា”តិ អដ្ឋកថាឃំ ចុត្តត្តិ? តាឃំ ទោទេសា សីលទេភជស្ស ភកចទេតា អាណាឃត្តត្តា ស្តក្កិត្តាតុចត្តិកាឌីតំ សីលទេភធា ចិយ។ ត ហិ តាសំ អកុសលុប្បត្តិឃា ឲច សីលទេភធា ទេហាតិ សញ្ចាយត្តសមតុភាសតាតត្តទេទេឃច ចិហិតត្តា។ ឲចមិឆាបិ ញាតិត្វា បិចទេត ឲច ចិហិទេតា, ត អជាតិត្វា បិចទេត។ អញ្ញោ ហិ និក្កាបជចិសទេឃា, អញ្ញោ អកុសលចិសទេឃា។ ទេតទេតច សាមទេណរាតំ បុរិទេមសុ បញ្ចសុ និក្កាបទេសុ ឲកស្មិំ កិត្ត សត្តាតិបិ និក្កាបជាតិ កិជ្ជត្តិ។ អកុសលំ បត ឃំ កិត្តំ, ទេតត ឲកទេកទេតច ទេហាតិ, តាទេញ្ញហិ។ តស្មា សាមទេណរស្ស អជាតិត្វា បិចត្តស្ស សីលទេភជាភាទេចបិ កម្មបចប្បត្តំ អកុសលទេយចាតិ កទេហតព្វំ។

ឃំ បត សារត្ថឌីបតិឃំ (សារត្ថ។ ជី។ បិទាឌិកកណ្ឌ ១។៣១) “សាមទេណរស្ស សុរាតិ អជាតិត្វា បិចត្តស្ស បិទាឌិកំ តត្ថិ, អកុសលំ បត ទេហាតី”តិ កោហិចិ ចុត្តចចតំ “តំ ទេតសំ មតិមត្ត”ត្តិ បដិក្ខិបិត្វា “កិញ្ចាបិ អជាតិត្វាបិ ពីជទេតា បដ្ឋាយ មជ្ជំ បិចត្តស្ស បិចិត្តិឃំ។ សាមទេណទោ ញាតិត្វា បិចទេត្តា សីលទេភធំ អាបជ្ជតិ, ត អជាតិត្វាតិ ឲត្តកទេយច ហិ អដ្ឋកថាឃំ ចុត្តំ, អកុសលំ បត ទេហាតីតិ ត ចុត្ត”ត្តិ តត្ថ ការណំ ចុត្តំ, តំ អការណំ។ ត ហិ អដ្ឋកថាឃំ សាមទេណរាតំ ញាតិត្វា បិចទេត ឲច សីលទេភជា, ត អជាតិត្វាតិ សីលទេភជកចតដ្ឋាទេត អកុសលំ បត ទេហាតីតិ អចចតំ អជាតតបក្ខេ អកុសលាភាចស្ស ការណំ ទេហាតិ, តត្ថ បសង្គាភាថា, ចត្ថុជ្ជដ្ឋាទេត ឲច “អកុសទេលទេតច បិតត្តតាឃ ទេលិកចជ្ជតា”តិ ចុត្តត្តា ច។ ត ច ទេត “អកុសលំ បត ទេហាតី”តិ ចទេត្តា អាចរិឃា ច្ហយំ សាមទេណរាតំ សីលទេភជប្បការណំ លទ្ធិកដ្ឋកថាបិឆទេយច កទេហត្វា អទេចាចុំ, ទេយត “ឲត្តកទេយច អដ្ឋកថាឃំ ចុត្ត”ត្តិ ចត្តុំ សិឃា, អថ ទោ សុរាបិតដ្ឋកថាឃំ សុត្តបិដកដ្ឋកថាឃត្ថ អតេកចិធំ ចចតំ, មហាចិហារចាសីតំ បទេយទេរាបទេសញ្ញា កទេហត្វា អទេចាចុំ។ កិត្តលទ្ធិកាតំ អភឃកិរិកាឌីតំ មតទេបាចំ, ឃជីជំ ញាតិត្វា បិចត្តទេស្សច អកុសលត្តិ កហណំ។ តស្មា ឃំ ចុត្តំ កោហិចិ “សាមទេណរស្ស សុរាតិ អជាតិត្វា បិចត្តស្ស បិទាឌិកំ តត្ថិ, អកុសលំ បត ទេហាតី”តិ, តំ សុចុត្តត្តិ កទេហតព្វំ។

ឃញ្ច សារត្ថឌីបតិឃំ (សារត្ថ។ ជី។ បិទាឌិកកណ្ឌ ១។៣១) “អជាតិត្វា បិចត្តស្សាបិ ទេសាតាបត្តស្ស មុខំ សុរា ត បចិសតិ កម្មបចប្បត្តអកុសលចិទេត្តទេតច បិតត្តទេតា”តិ កោហិចិ ចុត្តចចតំ “ត សុត្ត”ត្តិ បដិក្ខិបិត្វា “ទេពធិសទេត្ត កុច្ឆិកទេត ទេពធិសត្តមាតុ សីលំ ចិឃ ហិ ច្ហជយ្បិ អរិឃសាចកាតំ ធម្មតាសិទ្ធត្តិ ទេចឌិតព្ព”ត្តិ ចត្វា ធម្មតាសិទ្ធត្តំទេឃច សមទេត្ថុំ “ភចត្តទេរបិ ហិ អរិឃសាចទេកា ជីចិតទេហតុបិ ទេតច បិណំ ហតតិ, ត សុរំ បិចតិ។ សចេ បិស្ស សុរញ្ចា ខីរញ្ចា មិស្សេត្វា មុខេ បក្ខិបត្តិ, ខីរទេយច បចិសតិ, ត សុរា។ ឃថា កិំ? ឃថា កោញ្ចសកុណាតំ ខីរមិស្សកេ ស្តទកេ ខីរទេយច បចិសតិ, ត ស្តទកំ។ ច្ហជំ ទេយាតិសិទ្ធត្តិ ទេធ, ច្ហជយ្បិ ធម្មតាសិទ្ធត្តិ ទេចឌិតព្ព”ត្តិ ច្ហជំ អដ្ឋកថាចចតំ ជស្សិតំ, តម្បិ ត យុត្តទេយច។ ឃថា ហិ ទេពធិសត្តមាតុ សីលំ ចិឃ អរិឃសាចកាតំ ធម្មតាសិទ្ធត្តំ ឲត្ថ ទេពធិសត្តមាតុ ធម្មតា តាម ទេពធិសត្តស្ស ច អត្តទេតា ច បិទេមិតាតុភាទេចត អកុសលិតុប្បត្តិតិឃទេមា ឲច។ តថា អរិឃសាចកាតម្បិ ភចត្តទេរ បិលាតិបិតាឌីតំ ជសត្តិ កម្មបថាតំ អទេញ្ញសញ្ញា អបិឃទេហតុកាតំ អកុសលិតំ អច្ចត្តប្បហាឃកស្ស មក្កស្ស អាតុភាទេចត តំតំសីលចីតិក្កមទេហតុកស្ស អកុសលស្ស អតុប្បត្តិតិឃទេមា ឲច ធម្មតា។ ត ហិ សភាចធាតុំ ធម្មតា ចិឃ អទេហតុកតា ច្ហធ ធម្មតា តាម។ ឃថា ចា ឲចំធម្មតាតទេឃ ការណស្ស ភាទេច អភាទេច ច ការិឃស្ស ភាទេចា អភាទេចា ច ធម្មតា, ត អទេហតុអប្បច្ចឃាភាថាភាទេចា, ឲចមិឆាបិ បិលាតិបិតាឌិកម្មបថាតំ ទេហតុភូតស្ស កិលេសស្ស អច្ចត្តាភាទេចត ទេតសំ អភាទេចា, តជចសេសាតំ អកុសលិតំ ទេហតុទេតា ភាទេចត ភាទេចា ច ធម្មតា , ត អទេហតុកតា។ តស្មា អបិឃទេហតុទេតា រាកស្ស អភាទេចទេតច អរិឃាតំ អជាតិត្វាបិ សុរាឃ អតជ្ឈោហរណត្តិ សុចុត្តទេមចំជំ កោហិចិ “អជាតិត្វា បិចត្តស្សាបិ ទេសាតាបត្តស្ស មុខំ សុរា ត បចិសតិ កម្មបចប្បត្តអកុសលចិទេត្តទេតច បិតត្តទេតា”តិ, តំ កោត ទេហតុតា ត សុត្តទំ ញាតត្តិ ត ញាឃតិ, ធម្មតាសិទ្ធត្តិ ចា កថទេតត កថំ តំ បដិក្ខិត្តត្តិ។

ឃយ្បិ ឌីឍតិកាឃដ្ឋកថាយំ (ឌី៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ០៑១៥១) “ឞុទន្ទ្យា លឹទន្ទ្យា ឃិរឞ្យុត្វា...រប... ទ្ពុគំ ឆយ្ខុតានិទ្ធ”ត្តិ ចចតំ, តយ្បិ ឞុទាបិតស្ស អចិត្តកបរក្ខបិ អក្សុលចិត្តុរន្ត្រាច ឞាឆតិ៑ តថា ហិ “កចត្តូទេបិ ហិ អរិយឞាចរកោ ឌីចិតរេហតុបិ បរិលំ ត ហតតិ, តាឌិត្តិ អាឌិឃតិ...រប... ត ឞុទំ បិចតី”តិ ចុរត្ត “ឞុរិយាតំ តាច ចតុត្តិ កយ្ខុបចាតំ ឞចិត្តកត្វា ចិរយលំ ឞុកទំ, បន្ថិយស្ស បត ឞុទាបិតស្ស អចិត្តកត្វា កចំ ចិរយលំ កទេយ្យា”តិ ចោឌតាឞម្ភុចំ យតនិកត្វា ចត្វអញាតតចរសត អចិត្តករត្តបិ ឃន្ទ្វា កយ្ខុបចយុត្តអក្សុឞលេតតច ឞុទា អន្ត្រោហរិតន្ត្រា, តាឌិឞី ច អក្សុឞលប្បចត្តិ អរិយឞាចកស្ស យរក្កេតច ហតា, តន្ទ្វាស្ស បទកលំ ឞុរាយ បចិឞតំ តគ្ពីតិ អត្ថោតា កយ្យាតត្វំ បរិហារចចតំ ចឆតា “ឞចេ បិស្ស ឞុទន្ទ្យា លឹទន្ទ្យា”តិអាឌិ ចុត្តំ៑ តត្ថ លឹទរេយច បចិឞតិ, ត ឞុទាតិ ទ្ពុគំ ឞុរាយ ឞន្ទ្វថាបិ បទកលប្បចេឞាកាចឆស្សតបទំ, ត បត ឞុទាបិស្សលឹទស្ស ឞុរាយ ចិរឃាឌតឞាយត្វិឃឆស្សតបទ៑ អឃរញ្ញាត្ត អឌិប្បាយោ – ឃឌិ ហិ ឞុទាបិស្ស លឹទេ កិន្ទ្យិ បចិរឞយ្យ, លឹទរេយច បចិរឞយ្យ, ត ឞុទា៑ លឹទេ បត ឞុរាយ អចិឃុទ្ធត្ត ត កិន្ទ្យិ បចិឞតីតិ ៑ ទ្ពុគំ ឃោតិនិន្ទ្ធិ ធ្ពកស្ស ឃុខេ អប្បចិឞតំ ឃោតិនិន្ទ្ធ៑ ឃោតីតិ ចេត្ត ឌាតិ អឌិប្បេតា៑ តន្ទ្វា កោន្ទ្យាឌាតិកាតំ ឃុឍតុល្អឞន្ទ្វាតាតំ ទ្វុបឆយ្ខាតំ លឹទបិនិស្សាឆកន្ទ្វាហទលាហេតុត្តាកាចេត តំ អប្បចិឞតំ និន្ទ្ធិ អត្ថោ៑ ទ្ពុឆយ្បិ ហិ លឹទបិស្សាយ ឞុរាយ លឹទេ បចិឞត្តេបិ បទកលំបចិឞតត្តិ៑ ឆយ្ខុតានិន្ទ្ធិ អរិយឞាចកស្ស អទ្វុបឆយ្ខាតំ ឞុទាបិចតហេតុភ្ញូតកិលេឞឞហិតត្តាកាចឞន្ទ្វាតាយ ឆយ្ខុតាយ និន្ទ្ធ៑ ឲចរេយត្ត អចិត្តកបរក្ខបិ ឞុរាយ អក្សុលចិត្តុរតច បិតន្ត្រទោតា អរិយឞាចកាតំ អបិចតំ ឞយត្តិតត្តិ ចេឌិតន្ត្រា៑ អថាបិ និឃា អញាតតបរក្ខ អក្សុលចិត្តុត ចិតាច បិតន្ត្រទត្តបិ ឞុរាយ អបិចតំ អរិយាតំ ឆយ្ខុតាតិ ឞយត្តតបទរយតត្តិ, តំ ត, អដ្ឋកថាចចតត្តូទេហិ ចិទ្ទ្ធត្រូរតោ៑ ឃថា ហិ ចចតត្តូទេហិ ត ចិទ្ទ្ធត្រូរ, តថារឃច អត្ថោ កហេតតន្ត្រា៑

អបិច បិលាតិបិតាឌីតំ បញ្ចត្តំ កយ្ខុបចាតំ កចត្តូទេបិ អករលំ អរិយាតំ ឆយ្ខុតានីលរេយច, ទេឞន្ទ្យា ឃឌី ឞចិត្តកតំ ឞយាតំ៑ ឞុទាបិតំ ចិយ ទ្ពុតទាតិបិ ចត្តារិ អញាតរត្តតាបិ អរិយឞាចរកាត ត កត្តន្ត្រាតិ និឃំ, តថា ច អញាតត្តាតំ អរិយាតំ ក្សុឞលិញ្ញាកតចិត្តុហិបិ ចិរយលបរយាទលាបទឞត្តកកហលាឌីឞុ កាឃចឌីបចត្តិ ត ឞយ្យរន្ទ្ធយ្យ, ទតា ចេ ឞយ្យន្ទ្ធតិ, ចក្ខុបិលត្តទស្ស ចក្ខុរតត បិលាចិឃោកស្ស, ធ្ពប្បលចណ្ហុទត្តរិយា ឆលក្ខុទេត យរក្កុតយក្កុឞុឞតស្ស ច បចត្តុត្តា៑ តន្ទ្វា ឞុទាបិតស្ស អចិត្តកបរក្ខបិ អក្សុឞលេតតច បិតន្ត្រាតាយ ឞុទា អរិយាតំ បទកលំ ត បចិឞតីតិ ចិរឞរឞត្វា ចុត្តត្តិ ចេឌិតន្ត្រា៑

តត្ថ ចត្វំ ឌាតត្តូស្សច ឞទន្ត្រ កយ្ខុបថា ចុត្តាតិ? ត, ឃិន្ទ្ធាឌិដ្ឋិឃា ចិបទីតក្កហណេតច បចត្តុត្តា៑ កចញ្ញាតាយ អឞន្ត្រាញ្ញុ ឞន្ត្រាញ្ញុទតា, អតិន្ទ្វាឌិ តិន្ទ្វាឌិទតា ច កហលត្តិ ឌិដ្ឋិ ចត្វំ ចិឌាតាតិ៑ ឃឌិ ហិ ឌាទតយ្យ, ឃិន្ទ្ធាឌិដ្ឋិរឃច ត និឃា៑ ឞា ច កយ្ខុបចេឞុ កលិតាតិ ក្សុទតា ឌាតត្តូស្សច កយ្ខុបចប្បចត្តិតិឃរយា៑ អថ ឞន្ត្រាញ្ញុ ឞន្ត្រាញ្ញុតិ កលត្តិបិ “អយំ ឞទត្តា”តិ តស្ស ឞទ្វុបក្កហលទតា ឌិដ្ឋិបិ ចត្វំ ចិឌាតាតីតិ ចេ? ត, ឞុទាបិតស្សបិ “អយំ ត ឞុទា”តិ ឞទ្វុបក្កហលស្ស ឞយាតត្តា៑ “អឃ”ត្តិ ច ចត្វបទាយឞតេបិ “ឞុទា”តិ ចិរឞឞចិឌាតតាកាថា ត ឌាតាតីតិ ចេ? “អឃ”ត្តិ បុក្កលត្វំ ឌាតត្តីបិ “អឞន្ត្រាញ្ញុ”តិបិ ចិរឞឞឌាតតាកាថា ឌិដ្ឋិបិ ចត្វំ ត ឌាតាតីតិ ឞយាតរេយច៑ ឲចញ្ញារេតយំ ត្សុន្ទ្ធាតិ អហិទតាតិ អហិតំ ថា ឞុទលាកស្សបិឌិ ហិទតា បឌិឃស្ស ថា អត្សុតឃស្ស ថា ធ្ពប្បាឆតេបិ ឲរឞច តរយា៑ ចិបល្លាឞបុន្ត្រកញ្ញាឞន្ត្រ អក្សុឞលំ៑

អបិច ឞុរាយ បឹឃយាតាយ តិឃរេយត អក្សុលុប្បាឆតំ ឞការេចា បឹតាយ ចិឃ៑ លឹទាឌិឞន្ត្រាយ បឹតឞុទស្ស បុក្កលស្ស ឃាតុតកិតិអាឌីឞុបិ ទាកទោឞាឌិអក្សុឞលប្បពត្ត្រ ចត្វឞការេចតេច ធ្ពប្បឆ្ខតិ, ឲចំ បឹឃយាតក្ខលេបិ តិលិណោ ទារកា ធ្ពប្បឆ្ខរេតច, ទេតេច ឞាកាតទត្វទស្ស អញាតិត្វា បិចតកាលេ បញ្ចាកិន្ត្រាឌិឍាតបរិហាតិ, បន្ថា ច ត្សុន្ទ្ធាឌីឞុ អការចាឌិអក្សុឞលប្បពត្ត្រ ឃាច ឞុទាចិកយា បចត្តិត្វ៑ ទេតេច កកថាបិ តស្ស អការចាឌិអកឹលាឞលប្បចត្តិឆស្សតឃុខេត ឞុទាទោឞំ បកាទេឞត្វា និក្ខាបធំ បញ្ញាបេយិ៑ ត ហិ បញ្ចាតីចទល្បប្បត្តិ ចិតា ឍាតបរិហាតិ ទោតិ៑ តន្ទ្វា អញាតត្តូស្សាបិ ឞុទា បឹឃយាតា បឹតា ច អត្តទោ ឞការេចតេច អក្សុលុប្បាឌិកាតិ អឃរេត្វ ឞាកាតទត្វទស្ស ឍាតបរិហាតិឃា អត្ថឃទោតាបិ, អរិយាតំ កិលេឞាការេចត ឃុខេត ឞុរាយ អប្បេឞឞន្ទ្វាតន្ញតិទេកទោតាបិ និន្ទ្យាតីតិ តិដ្ឋរេយត្វ កត្តន្ត្រំ, ឲចំ កហលរេយច ហិ ចិកន្ទ្ធថាឌីឃតាត្សុឞាទំ៑

ឃំ បត “ឌាតិត្វា បិចត្តូស្សច អក្សុឞល”ត្តិ កហលំ, តំ កិត្តលន្ធិកាតំ អកឃកិទិកាឌីតរេយច ឃតំ, តំ បត កល្ពិបចការកាឌីហិ “បទចាទេឌា”តិ អញាតរត្តហិ អត្តទោ ឃតិឃា ឞំឞត្ថិត្វា លិលិតំ ចិកន្ទ្ធថាឌីឃល្អុលឃ្បិ បចិនិត្វា ឃាចន្ទ្ធតតា ឞាឞតំ ធ្ញុឞរេតិ, ឞុទាបិ កិទ ទ្ពុឃន្ធិឃ្បិ ឆឃិត្វអទដ្ឋ ទោកាទិ កិត្តលន្ធិទោកា តាករេឞតោ តាឃ ចេទរា ក្សុល្អុលកោឞីចត្វំ បទចាឌយេចតតឃឆស្សតត្វំ ឆឃិត្វអកន្ត្រាទ្វុបេត កាទេទត្តា “ទ្ពុឃំ ឞុទាបិតស្ស ឌាតិត្វាច បិចទេត អក្សុឞលតយំ, អន្ត្រាញ្ចា ចេឞកាលិឌិរេកទេត អតត្តូយ្បិ ទោឃ្យំ ឞន្ត្រាញ្ញុតន្ត្រាលំ ឞលក្ខុលាចរេឞរេតច ឆាតាត្វំ ត ឞរេក្កាតិ ឆាតទេលត បរិន្ថិត្តុទត្តត ទោឃ្យស្ស អតត្តូត្តហាតិប្បឞក្កូទោតា៑ អតិន្ទ្វាឌិឞាយន្ត្រាលក្ខុលាចរេឞរេតច បត ឆាតាត្វំ ឞរេក្កាតី”តិ ច, “បទយត្វឆរយ្យុឞុ តាយទ្វុបត្តិអាឌិកេឌា ចិឃ បុក្កលិឌិឞយ្ខុតិបិ ចិស្វំ ចត្វកេឌា ឲចា”តិ ច ឲចយាឌិកំ ឆាត្វំ ចិបទីតត្វតយំ កន្ត្រាការស្ស កចិរតា ធ្ពបឌិនិត្វា តស្ទិ បឆាទេន្ធ ការលាកាឞេហិ ឞតំ ឞរេយ្ខុទេហត្វា បឆាន្ធាទេបឞិ, តន្ទ្យា កន្ត្រំ តិស្សាយ ទ្ពុឃំ កិត្តលន្ធិកឃតំ ទ្ពុឆ ចិកន្ទ្ធថាឌីឃរេត ឞយ្ខុិស្សំ ឌិទំ បចត្តិត្វ៑ តំ បត បន្ថា អាចរិយត្សុន្ទ្ធឃ្បិឃឃហាឆេទេត ឆាហិទត្តទិកំ ឌិដ្ឋិឌាលំ ចិឍាទេត្វា ទ្ពុឆ បរិឞុន្ធ ឞាឞតំ បតិដ្ឋាបេត្តត ទេឞាឌិតឃ្បិ ឞាទត្វឌីបតិឃា (ឞាទត្វ៑ ឌី៑ បិរាឌិកកល្អុ ១៑៣១) ចិតឃឌីកាឃ ឞុទាបិតស្ស ឞចិត្តកបរក្ខរឃច ចិត្វំ អក្សុឞលត្តិ ឞយត្វតចចតំ តិស្សាយ ទោហិចិ ចិបល្លត្វចិរត្តហិ បុត ធ្ពក្ខិត្តុឞិទំ ឌាតំ, តញ្ចា ឃហាចេទេហិ ចិតិន្ធិតិត្វា ការឃ្យចាឌំ កត្វា ឃឌ្ឌិត្វា លឌ្ធិកាហទក ច កិក្ខុ ចិឃោរេត្វា ឆរយ្ខុត ចិតរឃត ឞត្វឞាឞរេតត ចិទរេតច ធ្វុឞឞបិតំ៑ ទេតរេតចត្វ ឃយំ ឲចំ ចិត្វាទទោតា ទ្ពុគំ បឌិក្ខុបិឃ្យ៉ា អន្ត្រាបិ ចិកន្ទ្ធថាឌិទោ អយំ លន្ធិ ធ្វុឞឞឹ”តិ៑ តន្ទ្វា ទ្ពុឆ ចុត្តាតិ អចុត្តាតិ ច ការលាតិ ឞុដ្ឋុ ឞល្លក្ខុត្វា ឃថា អាកយចិទេទាឆា ត ទោតិ, តថា អត្វោ កហេតតន្ត្រា៑

ឞេឞត្តិ ឃស្ស ចត្វចិឌាតតចិរត្តត ឞចិត្តកបរក្ខបិ ចិត្វំ អក្សុឞលរេយចាតិ តិឃរេយា តត្វិ, តំ ឞន្ត្រាតិ អរត្វា៑ ទ្វុត្តន្ថីតិ “តិទន្ទ្វាតកាតិត្វិឃា ទោទេឞា តត្ថី”តិអាឌិតា អតាបត្តិឃា ទេឞក្កហលំ តិចាទេត្តិ៑ ន្ទ្វាទំ បិឆហត្តីតិ “តន្ទ្យា ទោ ឃត្សុឞ្វិត្តិឃា”តិអាឌិតា (បិរា៑ ៣០) ទេឞក្កហលស្ស ការលាឞន្ត្រាតំ ន្ទ្វាទំ បិឆហត្តិ៑ ឞោតំ បន្ថិត្តយាតាតិ តត្សុកឃទេឞក្កហលន្ទ្វាទាតំ ចរេឞត អចិន្ថិត្តំ ឌីតិក្ខុរេឞាតំ បន្ថិត្តយាតា៑ កាញ្ញហតទំ កទោត្តីតិ ឃថាចុត្តហិ ការលេហិ បចយបន្ត្រាត្តិនិន្ធ អាបត្តិរន្ត្រាច ឆញ្ញហំ កទោត្តី, អតាបត្តិឃា ឍូកាឞំ អឆឆយាតាតិ អរត្វា៑ ឞា ច ឃន្ទ្វា ឌីតិក្ខុយាការេច, អចិឞឃតាយ អន្ត្រាហារិកោ ឌីតិក្ខុយេ ច ទលិកចន្ទ្ធបិ និចិលំ កទោត្តី ធ្ពប្បឆ្ខតិ, តន្ទ្វា តថា ធ្ពប្បត្តិ ធ្ពប្បត្តិការលញ្ចា ចឞ្សុទត្តា អាហ អន្ត្រាញ្ញ អឌិយាតាតិអាឌិ៑ អន្ត្រាញ្ញ អឌិយាតាតិ ទ្ពុឃិស្សា អត្សុបន្ត្រាត្តិឃា “ឌីតិក្ខុយាកាថា”តិ ការលំ ចុត្តំ៑ អន្ត្រាញ្ញ ឞុបិតត្តាតិ ទ្ពុឃិស្សា “អទន្ត្រាហារិកត្តា”តិ ការលំ ចុត្តំ៑ តត្វ ឌីតិក្ខុយាកាថាតិ បិបិន្ថាយ អចិន្ទ្ធយាតស្ស ធ្ពត្តិរិយត្សុស្សឆយ្ខុស្ស ចិន្ទ្ធយាតទោតា បការឞតចឞប្បចត្តចិឞំចាឌតាឌិប្បាឃឞន្ត្រាតស្ស ឌីតិក្ខុយស្ស អការចទោតា៑ អឌិយាតិកស្ស ហិ អតឌិកទេត អឌិកតឞន្ត្រាតាយ ឃថាចុត្តឌីតិក្ខុរេយា តត្វិ៑ អទន្ត្រាហារិកត្តាតិ “អទត្វឞា, កិក្ខុរេច, ទេតតា, ឞា ច ទោ អទន្ត្រាហារិកា”តិ (បិរា៑ ១៦៥) ចចតទោតា

យោធតស្សាគេចតាយ ឧបក្កមតស្ស ច ចិជ្ជមាតត្តាបិ ចិតមិទ្ធេត អភិភូតតាយ អចេតនត្តេន អទន្តាហារិកត្តា, អាបត្តិការណាភាវោហារាការចាតិ អត្ថោ។ ចា-សទ្ទោ ចេត្ថ សមុច្ចយត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ, “អទន្តាហារិកត្តា ចា”តិ ចា បាឋោ។ ចុត្តាតិ ចុចិឆាបិ ចេសា អនុបញ្ញត្តិ អនាបត្តិករា ចុត្តាតិ អធិប្បាយោ។

អកតេ ចីតិក្កមេតិ អាបត្តាសុបិ ភិក្ខុហិ សិក្ខាបទចីតិក្កមេ អកតេ, ព្យក្កន្ទា ន ភុញ្ជិស្សុតិអាទីសុ ចិយ ចីតិក្កមំ អកត្វា ភិក្ខុហិ អត្តនោ ទុក្ខុប្បត្តិយា អាទេរាធិតាយាតិ អត្ថោ។ សិទិលំ ករោន្តីតិ បទមំ

សាមញ្ញតោ ពទ្ធសិក្ខាបទំ មោចេត្វា អត្តនោ ចិតមេ អនាបត្តិករណាចសេន សិទិលំ ករោន្តិ។ ទ្វារំ ទទមានាតិ អនាបត្តិយា ទ្វារំ ទទមានា។ អបរាបរេបិ អនាបត្តិ ព្យុមានាតិ ធីរេន្ត តេន ទ្វារេន ឧបរូបរិ

អនាបត្តិភាចំ ធីរេន្តិ។ បញ្ញត្តេបិ សិក្ខាបទេ ឧទាយិតា “មុហុត្តិកាយ ចេសិយា ន ទោសោ”តិ លេសេន ចីតិក្កមិត្វា សញ្ញាទិត្វាបជ្ជនចតុក្កិ (បារា។ ១៨៩ អាទយោ) បញ្ញត្តត្តា “កតេ ចីតិក្កមេ”តិ ចុត្តំ។

បញ្ញត្តិកាតិកាតិ អត្ថតោ មូលបញ្ញត្តិយេចាតិ អធិប្បាយោ។

យក្ខីចតុក្កាទិវណ្ណនានយោ និដ្ឋិតោ។

សត្តកាឡចារោ

ចជ្ជិបុត្តកចត្ថុវណ្ណនា

៣៩-៤០។ ចជ្ជិបុត្តកចត្ថុមិ្ហ បាឡិយំ “ចេសាលិកា…បេ… មេថុនំ ធម្មំ បដិសេចិំសុ”តិ ឥត្ថ តេ ញាតិព្យុលំ កត្វា កិហិលិង្គំ កហេត្វា “កិហិភូតា មយ”ន្តិ សញ្ញាយ មេថុនំ បដិសេចិំសុតិ កហេតព្ពំ, តេនាហ

ញាតិព្យសនេនបិ ផុដ្ឋាតិអាទិ។ ញាតីនំ ចិនាសោ រាជទណ្ឌាទិការណេន ហោតីតិ អាហ រាជទណ្ឌព្យាទិ។ ធញ្ញាហិរញ្ញទាសិទាសកោមហិសាទិធនានំ ភោកា នាម, តេសម្បិ រាជទណ្ឌាទិនាច ចិនាសោតិ

អាហ “ឧស នយោ ចុតិយបទេបី”តិ។ ន សព្ពញ្ញុពុទ្ធាតិអាទិនា តីសុ ចត្ថុសុ អប្បសាទ សាមនេ អភព្ពាតិ សញ្ញាយ អត្តនោ ភព្ពតំ បកាសេន្តា ន យមត្តិអាទិយាហំសុតិ ទេទិតព្ពំ។ “អដ្ឋតិសារមុទោហំសុ”តិ

បាឡិយំ អនាកតេ អាទេលិកាការបកសិណោ ចទេ្តត្វា ចុត្តំ, តេហិ បន សង្ខិ ចត្តាលីស ហោត្តិ។ ចិភត្វា ព្យុសលិ ធមុាតិ “ព្ពមេត្តិ អារមុណោ ព្ពជំ ហោតី”តិ ចិភាកេសា ធស្សិតា ចីសាបចារឡ្ហោតា មហក្កុតព្យុសលិ

ធមុា។ កិហិបលិពោធត្តិ សហសោកិតាទិចេសេន កិហីសុ ព្យាចដតំ។ អាចាសបលិពោធត្តិ សេនាសនេសុ នចកម្មាទិចេសេន តិច្ចព្យាចដតំ។ ទុប្បទិច្ចកានំ ព្ពមេសំ ចិត្តំ បលិពោធានំ ចសេន សព្ពេបិ បលិពោធា

សង្កហិតា ឧចាតិ ទេទិតព្ពំ។

ចេយនាតិ ការណោ។ អសំចាសោតិ ព្ពជំ តស្មិំ អត្តភាចេ ពោនទីបិ បរិយាយេន ភិក្ខុ ហុត្វា ភិក្ខុហិ សង្ខិ សំចាសំ នារហតីតិ ព្ពមេនត្ថំ សន្ធាយ ចុត្តត្តិ អាហ “អសំចាសោ”តិ។ បញ្ញត្តំ សមុហនេយ្យាតិ “សោ

អាកតោ ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ”តិ អចត្វា “ន ឧបសម្បាទេតព្ពោ”តិ ឥត្តកស្សេច ចុត្តត្តា បារាជិកស្ស សាមណេរភូមិ អនុញ្ញាតាតិ ចិញ្ញាយតិ, តេនាហ សាមណេរភូមិយំ បន ឋិតោតិអាទិ។ “សោ បន ភិក្ខុ”តិ

ចុត្តត្តា (បារា។ ១៨) បច្ចក្ខាតសិក្ខោ យស្មា ភិក្ខុ ន ហោតិ, មេថុនសេចនេ ច បារាជិកំ នាបជ្ជតិ, តស្មាស្ស “អាកតោ ឧបសម្បាទេតព្ពោ”តិ ឧបសម្បទំ អនុជានន្តោ បារាជិកំ ន សមុហនតិ នាម, តេនាហ

“ភិក្ខុភាចេ ឋត្វា អចិបន្នសីលតាយា”តិ។ ឧត្តមត្ថំ អរហត្តំ, និព្ពានមេច ចា។

ចតុត្ថិធចិតយាទិកចាចណ្ណនា

៤៤។ តិហទិត្វាតិ បាឡិតោ ឧទ្ធរិត្វា, តថា ហិ “បស្សាហុបាលិ, អទេ្កហិ សមត្តាកេតន ភិក្ខុនា នានុយុញ្ជិតព្ពំ។ កតមេហិ បស្សាហិ? សុត្តំ ន ជានាតិ, សុត្តានុលោមំ ន ជានាតី”តិអាទិបាឡិតោ សុត្តំ

សុត្តានុលោមញ្ច តិហទិំសុ។ “អនាបត្តិ ឧចំ អយ្យានំ អាចរិយានំ ឧគ្គហោ បរិបុច្ឆាតិ ភណតី”តិ ឧចយាទិតោ អាចរិយចាទំ។ “អាយស្មា ឧបាលិ ឧចយាហ – ‘អនាបត្តិ, អាចុសោ, សុបិនន្តេនា’តិ” ឧចយាទិតោ

អត្តនោ មតិ តិហទិំសុ, សា ច ថេរស្ស អត្តនោមតិ សុត្តេន សង្គហិតត្តា សុត្តំ ជាតំ, ឧចមញ្ញាបិ សុត្តាទីហិ សង្គហិតាច កហេតព្ពា, តេតទាតិ ទេទិតព្ពំ។ អថ ចា តិហទិត្វាតិ ចិភជិត្វា សាដ្ឋកថំ សកលំ

ចិនយបិដកំ សុត្តាទីសុ ចតូសុ បទេសេសុ បក្ខិបិត្វា ចតុធា ចិភជិត្វា ចិនយំ បកាសេសុំ តន្តិតិមុត្តស្ស អភាចាតិ អធិប្បាយោ។ ចុត្តន្តិ នាកសេនត្ថេរេន មិលិន្ទបញ្ហេ ចុត្តំ។ ពណ្ណាទិចណ្ណុប្បត្តិដ្ឋានការណាទីហិ

អាហរិត្វា អត្តនោ ចចីចិញ្ញត្តិយាច ការិតចចនំ អាហច្ចបទំ។ ទេសាតិ សារោ “បត្តទេសា”តិអាទីសុ (ធ។ ស។ ៩១៤-៩១០) ចិយ, បដិក្ខិត្តអនុញ្ញាតសុត្តសារោតិ អត្ថោ, ទេសាតិ ចា លក្ខណំ បដិចត្ថុកំ

អនុទ្ធរិត្វា លក្ខណានុលោមេន ចុត្តត្តា។ ធម្មសង្គាហកាទិអាចរិយចំសេន អាកតា អដ្ឋកថា អាចរិយចំសោតិ អាហ “អាចរិយចំសោតិ អាចរិយចាទោ”តិ។

ចិនយបិដកេ បាឡិព្រតិ ព្ពន អធិការចសេន ចុត្តំ។ សេសបិដកេសុបិ សុត្តាទិចតុនយា យថានុរូបំ លព្ភន្តេច។ មហាបទេសាតិ មហាឱកាសា មហាចិសយា, តេ អត្ថតោ “យំ, ភិក្ខចេ”តិអាទិបាឡិចសេន

អកប្បិយានុលោមតោ កប្បិយានុលោមតោ ច បុក្កលេហិ តយតោ តថា តថា ញេយ្យាការា អត្ថតយា ឧចេ។ តេ ហិ ភាចតោ សរូបតោ អចុត្តេសុបិ បដិក្ខិត្តានុលោមេសុ, អនុញ្ញាតានុលោមេសុ ច សេសេសុ

កិច្ចេសុ តិចត្តិបចត្តិហេតុតាយ មហាភោចរាតិ “មហាបទេសា”តិ ចុត្តា, ន បន “យំ, ភិក្ខចេ, មយា ព្ពជំ ន កប្បតី”តិអាទិនា ចុត្តា សាធិប្បាយា បាឡិមេច តស្សា សុត្តេ បចិដ្ឋត្តា។ “សុត្តានុលោមម្បិ

សុត្តេ ឱតារេតព្ពំ…បេ… សុត្តមេច ពលចតរ”ន្តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។៤៥) ហិ ចុត្តំ, ន ហេសា សាធិប្បាយា បាឡិ សុត្តេ ឱតារេតព្ពា, ន កហេតព្ពា ចា ហោតិ, ចេយនាយំ សុត្តានុលោមំ សិយា។ តស្មា ព្ពមំ

បាឡិអធិប្បាយំ តិស្សាយ បុក្កលេហិ កហិតា យថាចុត្តអត្ថាច សុត្តានុលោមំ។ តប្បកាសកត្តា បន អយំ បាឡិបិ សុត្តានុលោមន្តិ កហេតព្ពំ, តេនាហ ចេ ភភចតា ឧចំ ចុត្តាតិអាទិ។ យំ

ភិក្ខចេតិអាទិបាឡិនយេន ហិ បុក្កលេហិ កហេតព្ពា ចេ អកប្បិយានុលោមាទយោ អត្ថា ចុត្តា, តេ មហាបទេសាតិ អត្ថោ។

ភភចតោ បកិណ្ណកទេសនាភូតា ច សុត្តានុលោមភូតា ច អដ្ឋកថា។ យស្មា ធម្មសង្គាហកត្ថេរេហិ បាឡិចណ្ណនាក្កមេន សង្គហេត្វា ចុត្តា, តស្មា “អាចរិយចាទោ”តិ ចុត្តា, ឧទេតន ច អដ្ឋកថា

សុត្តសុត្តានុលោមេសុ អត្ថតោ សង្គយ្ហតីតិ ទេទិតព្ពា។ យថា ច ឧសា, ឧចំ អត្តនោមតិបិ បមាណភូតា។ ន ហិ ភភចតោ ចចនំ ចចនានុលោមញ្ច អតិស្សាយ អក្កសាចកានំយោបិ អត្តនោ ញាណពលេន

សុត្តាភិធម្មបិដកេយេសុ ពហុំ្ហ សម្ពុតិបរមត្ថទេសកំ អត្ថំ ចត្តុំ សក្កោត្តិ, តស្មា សត្ថាបិ ចនត់ សុទេត្ត សុត្តាគុទលោមេ ច សដ្ឋយ្យតិ។ ចិរុំ បត អដ្ឋកថាឌីតំ សង្គហិតត្តា តឥចសេសំ សុត្តសុត្តាគុទលោមតោ ករេហត្វា ចតុសា បិតកេយោ តិដ្ឋិដ្ឋា។ សុត្តាគយោ តិស្សារេមេច បចត្តាបិ អត្តនោមតិ ទេតសុ បទ្ទបេត អតោពតត្តា ចុត្តំ “សុត្តសុត្តាគុទលោមអាចរិយវាទេះ ម្ភោត្វា”តិ, តេនាហ “អត្យាត្តិយា តយក្កោទេហតា”តិ។ តត្ថ សុត្តាឌីតិ អគ្គាបាយ ទុច ញាត្តិយា តេហិ លទ្ធតយក្កោទេហត ចាតិ អត្ថោ។

ឆេទចោទោតិ យេហាសុមត្ថោទាឌីតំ ការេហា។ សុត្តាឌិ តិស្សារេមេច ចិបរិតតោបិ អត្តនោមតិ ក្តប្បដ្ឋមីតិ អាហ តំ បតាតិអាឌិ។ អតេត្ថាតិ អត្តនា តយក្កោហិតេន អត្ថោ។ បិញ្ញត្តិ អត្តនោ កាហស្ស តិស្សយក្តតំ សាដ្ឋពធំ បិញ្ញត្តំ។ បិញ្ញត្តយាតិ តប្បដិរូបត្តំ បទេតោហដិយ សាដ្ឋពថាយ បិញ្ញត្តយា, អត្តនា ពហិតំ អត្ថំ តិស្សាយ បិញ្ញត្តព្វា សំសន្ទិត្វាតិ អត្ថោ។ អាចរិយវាទេតិ អត្តនា បទេត ច សមុទ្ធដអដ្ឋកថាយ។ ឆ្លាតទេតិ ទេច សទេតិ ចាតិ អត្តនា ក្តត្តដេហិ សំសន្ទតចសេត ឆ្លាតទេតិ, បទេត ក្តត្តដេត សទេតិ។ សត្តាក្តត្តាលិតិ អសត្តាញ្ញាបុក្កលស្ស ទោសចាសតាយ យាទាចតោ អត្ថសម្បដិបត្តិអការចតោ ចុត្តំ។ បយាគបិធេចសេត អាចរិយចាទស្ស សុត្តាគុទលោមេត អសំសន្ទតាបិ សិយាតិ អាហ “ត្តាតទោ ត ករេហតត្តោ”តិ។

សមេត្តមេច ករេហតត្តត្តិ ទេយ សុទេត្តត សំសន្ទត្តិ, ឧចទ្ទបិច អត្ថោ យេហាបទេសទោ ក្តត្តទិតត្តាតិ ឥស្សេតិ តថា តថា ក្តត្តដអត្ថាតមេច សុត្តាគុទលោមត្តា, តេនាហ “សុត្តាគុទលោមតោ ហិ សុត្តមេច ពលចតទ”ត្តិ។ អប្បដិចត្តិយត្តិ អប្បដិឆាហិយំ។ ការកសដ្ឋ្យសដ្ឋិសត្តិ បយាលាត្តា សង្គិតិការកសដ្ឋ្យសដ្ឋិសំ។ ញាត្តាត់ ឋិតកាលសដ្ឋិសត្តិ ឥទយាតកញាត្តសដ្ឋិសត្តិ អត្ថោ។ សពថាឌី សុត្តំ ករេហត្វា ពធតតិតិអាឌីសុ ទេយា យថាគុតមេត្តំ ករេហត្វា ពធតសិទលិ, ទេយា សពថាឌី។ សុត្តត្តិ សង្គិតិត្តយាទុត្តុំ បិញ្ញត្តចនត់។ បទថាឌីតិ យេហាចិហារថាសិ ចា ទោហាតុ អត្ថាតិកាយថាសិ ចា, ទេយា ចិបរិតតោ អត្ថំ ករេហត្វា ពធតសិទលិ, ទេយាច ត្តាឆ “បទថាឌី”តិ ចុទត្តា។ សុត្តាគុទលោមត្តិ សង្គិតិត្តយាទុត្តុំ ចា អតាទុត្តុំ ចា យំកិញ្ចិ ចិបល្លាសទោ ចា ចត្វាតាយ ចា “សង្គិតិត្តយាពតមេឆ”ត្តិ ឥស្សិយមាតំ សុត្តាគុទលោមំ។ ពាចិ “អត្ថាតិកាយេ សុត្តាគុទលោម”ត្តិ ចឥត្តិ, តំ ត យុត្តំ សពថាឌីបទថាឌីតំ ក្តត្តិត្តប្បិ សង្គិតិត្តយាទុត្តុំហសុត្តាឌីតំ ទុច ករេហតត្តតោ។ តថា ហិ ចក្ខតិ “តិស្សោ សង្គិតិយោ អារុត្តុំ បិញ្ញត្តអាកតំ បញ្ញាយតិ, ករេហតត្តោ”ត្តិអាឌិ។ ត ហិ សពថាឌី អត្ថាតិកាយសុត្តាឌិ បយាគហតោ កហ្យាតិ, ទេយត តេសុ សុត្តាឌីសុ ឥស្សិតេសុ តត្ថ ឆាតត្ថា ក៏ចេយ្យ, ចក្ខតិ ច “បទេស តស្ស អកប្បិយកាចសាធណ់ សុត្តតោ ឆាតុំ ការលាត្តា ចិតិត្ត្ថយត្តា ឥស្សេតិ…បេ… ‘សាត្ម’តិ សម្បដិត្ថិត្វា អកប្បិយេមេច ធាតត្ថោ”ត្តិ (បរិ។ អដ្ឋ។ ០៣៥)។ តស្មា បទថាឌីតាបិ សង្គិតិត្តយេ អតារុត្តហម្បិ អតារុត្តហមិទេត្តិច ឥស្សិយតិ, ពាចេសំ តស្ស តស្ស សុត្តាឌីទោ សង្គិតិត្តយេ អតាពតស្ស ក្មដតា, អាពតស្ស ច ញត្តាតត្ថាយាយ អត្ថាថា អធិប្បាយេយោគតា ច ចិទេសទោ។ តត្ថ ច យំ ក្មដំ, តំ អបតីយតិ។ យំ អត្ថាថា យោជិតំ, តស្ស ចិបរិតតាសត្តុស្សត្តំ តឥទត្តោត សុត្តាឌីតា សំសន្ទតា ពតិយតិ។ ទេយា បទថាឌីតា ពហិតោ អធិប្បាយេយា សុត្តត្តាឌីតា សំសន្ទតិ, ទេយា សពថាឌីតាបិ អត្តនោ កាហំ ចិស្សទេដ្ឋ្យា ករេហតត្តោតិ ក្តត្តិត្តប្បិ សង្គិតិត្តយាពតមេច សុត្តាឌិបយាគត្តិ ទេចិតត្តំ។ តេនាតេច ពធាចតត្តប្បកទេហា សពថាទេ បច្ចា សុត្តសុតាតិ បទថាទេ បច្ចាតិ (ឆ។ ប។ អដ្ឋ។ តិទាគពថា; ពថា។ អដ្ឋ។ តិទាគពថា) សុត្តសហស្សម្បិ អធិប្បាយក្កហលាតាគទេត្តត សង្គិតិត្តយាពតមេច ពហិតំ, ត តិកាយត្តទេ ពិញ្ចិតិ។

ទេលបត្តិ “ពិ ត្តមិតា”តិ បដិទេក្ខបំ លទ្ធិត់ ករុត្តិ “ពិទេយ ឆាទលិ ឌោតាតី”តិ តិត្ថត់។ សុទេត្ត ឆ្លាតទេតត្តត្តិ យស្ស សុត្តស្ស អតុទលោមតោ ត្លាត់ សុត្តាគុទលោមំ អកាសិ, តស្មិ, តឥត្ថុទបេ ចា អត្ថាតទស្មិ សុទេត្ត អត្ថតា ពហិតំ សុត្តាគុទលោមំ អត្ថតោ សំសន្ទតចសេត ឆ្លាតទេតត្តំ, “ត្តមិតា ច ត្តមិតា ច ការទោលត ត្លមស្មិ សុទេត្ត សំសន្ទតី”តិ សំសន្ទិត្វា ឥស្សេតត្តត្តិ អត្ថោ។ អយត្តិ សពថាឌី បទោតិ បទថាឌី។ អាចរិយចាទោ សុទេត្ត ឆ្លាតទេតត្តោតិ យស្ស សុត្តស្ស ចណ្ណតាចសេត អយំ អាចរិយចាទោ បចត្តោ, តស្មិ, តាឌីទេយ ច អត្ថាតទស្មិ សុទេត្ត បុត្តាបទេអត្ថសំសន្ទតចសេត ឆ្លាតទេតត្តំ។ ការិយោចរិយចាទោតិ បយាគលិទិតោ, កិត្តាលទ្ធិពហិ ចា ឥបិតោ, ឧស តយោ សត្តាត្វ។

យំ ពិញ្ចិ ក្មដសុត្តំ ឆាហិទេតសុត្តាឌិចចនត់ ត ករេហតត្តត្តិ ឥស្សេតុំ សុត្តំ សុត្តាគុទលោមេ ឆ្លាតទេតត្តត្តិអាឌិ ចុត្តំ។ ក្មហទចស្សត្តាទាឌីតិ យេហាសដ្ឋិពាឌីតិត្តាលទ្ធិពាតំ បពទេលាតំ។ អាឌិ-សទ្ទេត ក្មហទិហោយក្កាឌីតំ ពហណំ។ សពថាឌី សុត្តំ ករេហត្វា ពធតតិ, បទថាឌីបិ សុត្តត្តិអាឌីតា អត្ថោបិ ចាគលម្មតា ចុត្តតមេត សក្កា ឆាតាតុត្តិ ត្លាឆ ត ចុត្តា។

ឧចំ សុត្តសុត្តាគុទលោមាឌីសុទេត សាមញ្ញតោ ចិចាធំ ឥស្សេត្វា ត្លាទាតិ ចិទេសទោ ចិចាគចត្ថុំ តត្ថតិត្ថយសុទេត សុត្តាឌីតត្វា ឥស្សេតុំ អឆ បតាយំ កប្បិយត្តិអាឌិ ចុត្តំ។ សុទេត្ត ច សុត្តាគុទលោមេ ចាតិ ឧត្ត ច-ការទោ ចិកប្បត្ថោ, តេត អាចរិយចាទាឌីតម្បិ សង្គហោ, តេនាហ “ការលាត្វា ចិតិត្ថយត្វា ឥស្សេតី”តិ។ តត្ថ ការលត្តិ សុត្តាឌិតយំ តិស្សាយ អត្តនោមតិយា ក្តត្តដិ ទេហាតុំ។ ចិតិត្ថយត្តិ អដ្ឋកថាចិតិត្ថយំ។ ការលាត្វាយាតិ សុត្តាឌីសុ “កប្បិយ”ត្តិ កាហស្ស, “អកប្បិយ”ត្តិ កាហស្ស ច តិមិត្តត្តុតំ ពិត្ថិត បដិបាឌតិយំ អខិតត្តទោការណំ ការលាត្វាយា, ការលាយតិត្ថុបាពត្តិ អត្ថោ។ ចិតយញ្ញាបត្វាតិ ត្លមស្ស ចិចទណំ កប្បិយាកប្បិយចិចារណាយាតុបាតិ។ ទុត្តិតត្តត្តិ កប្បិយសត្តាយ ចិតិត្តយពទណំ ទុត្តិតត្តំ, តំតិចារលាចិត្តំ ឥញ្ញហតទំ កាតត្តំ។ ទេយាតំ បដ្ឋិត្តិតត្តត្តិ តត្ថ ចិតិត្តយប្បចត្តិ បដ្ឋិត្តិតត្តា។ ក្រុកាគចតិ អកប្បិយកាចត្យ សុត្តចិតិត្ថយការទោហីតិ សុទេត្តត អដ្ឋកថាចិតិត្ថយេត ច លទ្ធការទោហិ។ ឧចត្តិអាឌិ យថាចុត្តស្ស អត្ថស្ស តិកាយគចនត់ អតិទេពការលត្តិ សុត្តាឌីសុ បុរិមំ បុរិមំ អតិទេពការណំ តាយ, ពាហុការណំ ចា។

ចាតុក្កាតត្តិ ចាចាយ ក្តក្កតំ, តត្ថ តិទត្តទំ ឋិតត្តិ អត្ថោ។ “សុត្តំ តាយ សពលំ ចិតយបិដក”ត្តិ ចុត្តត្តា បុត សុត្តទេតាតិ តឥត្ថបដិបាឌកំ សុត្តាភិធម្មបិញ្ញត្តចនត់ អធិប្បេតំ។ អត្យាញ្ញាតតោតិ ត្លមស្ស ចិចទណំ បរិបុច្ឆតោ ច អដ្ឋកថាតោ ចាតិ។ តត្ថ បរិបុច្ឆាតិ អាចរិយស្ស សត្តិកា បិញ្ញត្តយា អត្ថសចនត់។ អដ្ឋកថាតិ បិញ្ញត្តយុត្តកចិតិត្ថយោ។ តទុកយម្បិ ហិ បិញ្ញត្ត អត្យាត្វា អត្ថស្ស ញាត្តតោ “អត្យាញ្ញាត”ត្តិ ចុត្តំ។ ចិតយេតិ ចិតយាចារេ, តេនតេច ចក្ខតិ ចិតយំ អចិតហត្តោ អទោក្កមត្តោតិអាឌិ។ តត្ថ បតិដ្ឋាតំ តាយ សដ្ឋិច្ច អាបត្តិយា អតាបដ្ឋតាឌី ទោហាតីតិ អាហ “លដ្ឋីការចត បតិដ្ឋិតោ”តិ, តេត លដ្ឋី ទោហាតីតិ ចុត្តំ ទោហាតិ។ ចិតយេឆស្ស លក្ខលោ ចត្តាត្តោ ពិ ត្តមិតា លដ្ឋីការចតាតិ អាហ អលដ្ឋី ហីតិអាឌិ។ តត្ថ ពាហុស្សុតោបីតិ ត្តមិតា បធលេលក្ខណាសមត្ថតាយ ឥស្សេតិ។ លិករុទ្ធាតាយាតិអាឌិតា ចិតយេ ឋិតតាយ អការេច បធលេលក្ខណាយោគោ ពិត្ថាទទោ ត ទោហាតិ, អឆ ទោតា អពិត្ថាទទោ អគត្តទោ ឧចាតិ ឥស្សេតិ។ សដ្ឋ្យគឥស្ស បុត្តាការកោ ពលេហោ សដ្ឋ្យាឌិ។

ចិត្តុតីតិ ចិត្តុតិ, តិត្តុតិ ចា សង្គិដ្ឋិតុំ ត សក្កោតិ, តេនាហ យំ យត្តិអាឌិ។ អាចរិយបរម្បរាតិ អាចរិយាតំ ចិតិត្ថយបរម្បរា, តេនតេច ចក្ខតិ “អត្តនោ មតិ បហាយ…បេ… យថា អាចរិយោ ច អាចរិយាចរិយោ ច បិញ្ញត្តព្វា បរិបុច្ឆញ្ច ចឥត្តិ, តថា ញាតាតុំ ចដ្ដតី”តិ។ ត ហិ អាចរិយាតំ តាយមត្តតោ បរម្បរាគតេត បយោជតមត្ថិ។ បុត្តាបរាគុសត្ថិតោតិ បុត្តាចរតស្ស អបទចធតេត សហ អត្ថសម្ពត្ថាគតតោ។ អត្ថទោតាតិ បឥត្តប៏ក្តត្តអធិប្បេតត្តាឌីតោ។ ការលាតោតិ តឥត្ថុបបត្តិតោ។ ឆេទចោឌក្កត្តិ ឆេទចោឌបដិបិដិ, តោរំ ចិតិត្ថយបដិបិដិត្តិ អត្ថោ។

ព្ទុំយេហិ ច បត តីហិ លក្ខណេហិតិ ឲត្ត បធយេត លក្ខណេត ចិតឃស្ស ឃុដ្ឋ ឋក្កហិតការេចា ច្ចុំតេ្ត។ ច្ចុំតិយេតស្ស លខ្ខ័ការេចត ចេច អធលតាឃ ច បតិដ្ឋិតតា។ តតិយេត បាឡិព្ទុំអដ្ឋកថាយ អត្ថូទបេត

អតាកតប្បិ តឥត្ថលេបតេតា អាចរិយេហិ ជិត្តកយតោ ចិតិដ្ឋិតិតំ ឃបត្តតា។ ឲ្យតិល្លោ ចត្ថុំម្ថិ ចោឥតាចឃេត ចិតិក្កយចត្ថុំ ឃស្ឃុំឡូតិល្លោ ចោឥកេត ច្ចុំតកេត ច ច្ចុំត្ត ចត្តតោ្តតិ ឲធំ ឲ្យតិល្លោ ចត្តុំ

តិឃ្ឃាយ ចោឥកេត “ជិដ្ឋ ឃ្ចុំត”ត្តិអាឌិតា ច្ចុំតិតកេត “អត្តិ តត្តិ”តិអាឌិតា ច ឃំ ចត្តុំតំ, តយ្ចិ ចត្តុំត្ត ច្ចុំត្តតិ អតេ្ត។ ច្ចុំលួចយច្ចុំឃិតាតំ យាតិកាឃ អតាកតត្តា “បច្ចត្តុំ អាបត្តិត”ត្តិ ច្ចុំត្ត។ តិកច្ចុំក្ខដត្តិ

“អត្ថុំបឃយ្យតត្ថុំបឃយ្យត្តឃញ្ញុំ ឋញ្ញុំឃតិ ចា តឹឃតិ ចា អាបត្តិ ច្ចុំក្ខដឃ្ស្យ”តិអាឌិតា (បារា។ ១០៩ ចោក ចិឃឌំ) អាកតំ តិកច្ចុំក្ខដំ។ អញ្ញាតទ្ធិ ចា អាបត្តិត្តិ “កាលេ ចិកាលឃញ្ញុំ អាបត្តិ ច្ចុំក្ខដឃ្ស្យ, កាលេ

ចេយតិកោ អាបត្តិ ច្ចុំក្ខដឃ្ស្យ”តិអាឌិកំ (បាចិ។ ២៤០) ច្ចុំកច្ចុំក្ខដំ ឃត្ថុំាយ ច្ចុំត្តុំ។ អត្ថុំរាបត្តិត្តិ តយ្ចិ តយ្ចិ ឃិក្ខុំាបត អាកតចត្តុំជិតិក្កយំ ចិតា អញ្ញុំាឃ្ចិ ចត្តុំជិតិក្កយ តិភាតតោ បក្ចុំតិ ចិតិតចត្តុំបឌិយោឃតា

អត្ថុំតត្ថុំរា ច្ចុំត្តុំ អាបត្តិ។ ព្ទុំធ បត “ចត្តុំ ឲ្យបេសកតី”តិ ចិឃ្ចុំ កហិតត្តា តេធយេឃា អត្ថុំរាបត្តិតិ កហិតា។ បដិលិតំ ឋក្ខុំបតិតិ ព្ទុំធំ ចិឃិត្តុំតឃិក្ខុំាបត (បាចិ។ ២៤០-២៤១) អាកតំ។ តត្ត ឥយ្យាតំ អលិតំ

អក្កិកបិលិតិតោ តតិ បតិតំ អចិន្តុំាតយេច បដិក្ខុំបតិ , ឃុំត ឃធាឌាតេ ធេបតិតិ អតេ្ត។ ចិញ្ញុំាតំ បត បក្ខុំបត្តុំស្ស បារិចិត្តិយេច។ អតាបត្តិត្តិ ឲត្ត អត្ថុំតត្ថុំរា ច្ចុំត្តា អតាបត្តិបិ អត្តិ, “អតាបត្តិ, ភិក្ខុំច,

ព្ទុំធ្វិយស្ស ព្ទុំធ្វិចិឃឃេ”តិអាឌិ (បារា។ ១៥៨) ចិឃ ឃាបិ ឃក្ខុំឃត្តុំ។

បារាជិកាបត្តិតិ ត តាច ចត្តុំត្តុំត្តិ ព្ទុំធំ អាបត្តុំឃ្ចុំកេលត លខ្ខ័ធឃ្ចុំ ធត្តុំា ឃធាក្ចុំតំ អាចិកេលាបិ ច្ចុំត្តិតិស្សំ អជិត្តុំាធាតាជិ ឃត្ថុំាយ ច្ចុំត្តុំ។ ឃំ បត យេច្ចុំតាជិឃ្ចុំ ចិជាតតំ, តំ ចត្តុំត្តុំយេច, តេតាហ

យេច្ចុំតឥយ្ចុំជិតិក្កយោ ហិតិអាជិ។ ឃោ បត អលខ្ខ័តាឃ បដិញ្ញុំា អតេ្ត ចិក្ខុំបំ កទោតិ, តស្ស អាបត្តិ ត ឃញ្ញុំា ឲ្យតអាទិកាបិ ចិតិដ្ឋិតិតំ, ឃាច ឃោ ឃធាក្ចុំតំ តាចិ កទោតិ, ឃស្ស្យ ច អាបត្តិឃត្តុំហោ ត

ចិកច្ឆុំតិ, តាច តាឃិតកោច កចិឃ្ស្យតិ។ ឃុំឃុំយាតិ ចិត្តុំបរិចត្តិឃា ឃុំឃុំយតាឃ ឃុំឃុំយា។ តេតាហ “ចិត្តុំលហុកា”តិ, ចិត្តុំ តឃ្ស្យ លហុកត្តិ អតេ្ត។ តេតិ ជិតិក្កយ។ តំចត្តុំកត្តិ អជិត្តុំាធាតាជិឃ្ចុំលកំ។ ឃំ អាចរិយោ

កហតិ, តំ កទោហិតិអាជិ ឃត្តុំា លខ្ខ័បេឃល់ ក្ចុំក្ខុំច្ចុំកយេច ឃត្ថុំាយ ច្ចុំត្តុំ។ ឃោ ឃាចាចតោ បកាឃត្តុំា ឃុំឌ្វុំយេច កេចឃតិ, តេតាបិ, បារាជិកោឃិតិ ត ចត្តុំតោ្តតិ អតាបត្តិកោដិឃាបិ ឃក្ខុំយាតត្តុំា

ច្ចុំត្តុំ, តេតតេច “បារាជិកច្ឆុំឃា”តិ ច្ចុំត្តុំ។ ឃិលិតិ ឃោរធត្តុំាតិ ឃយ្ចិ ជិតិក្កយ បារាជិកាឃក្ខុំា ចត្តុំតិ, តត្ត បារាជិកាកាចបក្ខុំ កេចហត្តុំា ធេឃតាច្ចុំដ្ឋាតកាឃិត្តុំតំ អាបត្តិតំ ឃោរធតចយេត ឃិលិតិ ឃោរធត្តុំា។

ឌ្វុំត្តិឃាការត្តិ ឃិកេដកាចតោ ឋបលក្ខុំណាចយេត ច្ចុំត្តុំ, ឃំ កិច្ចុំា អភិរុចិតំ យតឃិកាតំ ចដ្ឋេតច។ កយ្ចុំដ្ឋាតំ ឈជិឃតីតិ ចិឃ្យជិឃារច្ចុំលកេត ចិក្ខុំបេត អត្ថុំតត្ថុំរា ឈាជិ អធេស្សត្តុំា បតាត្តុំចេឃេត ចិត្តុំតេ

ឃស្ស្យិឃតិ។ ឃក្ខុំារាតិ ចិឃឃ្ស្យតាកយ្ចុំដ្ឋាតចឃេត ច្ចុំត្តុំ។ ឃាបត្តិកាឃ្ស្យ ហិ បក្ខុំតប្បិ កយ្ចុំដ្ឋាតំ ត ឃុំដ្ឋ ឋបដ្ឋតិ, បតេច បារាជិកឃ្ស្យ។ តស្ស ហិ ចិឃ្យជិឃារតិត្តុំតាឃ ចិត្តុំ ឲកក្កិ ត ហោតិ។ ឲកស្ស បត

ចិតក្កចិក្ខុំបាជិតាហុលឃ្ស្យ ឃុំត្តុំឃិលឃ្ស្យបិ ចិត្តុំ ត ឃយាឌិឃតិ, តំ ព្ទុំធ បារាជិកឃ្ចុំលកត្តិ ត កេហតត្តុំា។ កតបិបឃ្ចុំលកេត ចិឃ្យជិឃារចេតធចត្តុំ ចិត្តុំឃ្ស្យ អឃយាឌិឃតំ ឃត្ថុំាយ “កយ្ចុំដ្ឋាតំ ត ឈជិឃតី”តិ ច្ចុំត្តុំ,

តេតាហ ចិឃ្យជិឃារក្កិតាតិអាជិ។ អត្តុំតាតិ ចិតេ្តត កទោកត្ថុំតេត ឃុំក្ខុំលេ កត្តុំា ឌាតាតិ, ឃច្ចុំត្ត ចា កទោធចតំ, អត្តុំា ឃឃំ បឌាតាតីតិ អតេ្ត។

ចតុត្ថុំឌិឃតិយាជិកចាចណ្ណុំតាតឃោ តិដ្ឋិតោ។

បឥកាឌតឹឃចណ្ណុំតា

ឃោ ចិឃ ជិឃ្ស្យតីតិ ឃាជិឃោ, ឃំ-ឃត្តុំត្ត ឃធា-ឃត្តុំា ចត្តុំតីតិ អាហ “ឃេត ចា តេត ចា ឃុំត្តុំា”តិ។ ឃេត តេតាតិ ហិ បធច្ចុំឃេត អតិឃយតោ ឃំ-ឃត្តុំត្តុំាច ធឃ្ស្យិតោ។ ចាឃធុំឃុំត្តុំាតិ

ចិបឃ្ស្យតាធុំឃុំត្តុំា។ ឃា ឌាតិ អឃ្ស្យាតិ ឃំឌាតិ, ឃុំក្ខុំលិ, ឃោច ឃំធច្ចុំា ឃកត្ត ឃបច្ចុំយ កត្តុំា។ កោត្តុំចឃេត ឃេត ចា តេត ចា កោតត្តុំត ឃធាកោត្តុំា ចា តធាកោត្តុំា ចា ហោត្តុំតិ ឃត្តុំត្តុំា។

ឃិលេច្ចុំតិ បកតីឃុំ។ អធ តោតិ ព្ទុំធំ ភិក្ខុំតិ ព្ទុំឃយ្ចិ អតេ្ត ភិ ច្ចុំត្តុំ ហោតីតិ អតេ្ត។ ព្ទុំឃយ្ចិ អតេ្តតិ ព្ទុំឃយ្ចិ បារាជិកចិឃយេ។ ឲឃោតិ ឃធាច្ចុំត្តុំតិ បការេហិ ឃុំត្តុំា។ អរិឃាឃាតិ “ឋដ្ឋិឃ្ស្យ អរិឃា តិដ្ឋត្តិ,

ឲឃោ អរិឃាតំ ឃាចតា”តិ ឲធំ ច្ចុំត្តុំាយ, ត, “ឥហិ ឃេ”តិ កបណាយ។ លិក្ខុំឃយ្ចិឌ្ចុំតតាតិ “ភិក្ខុំ ចរិឃ្ស្យាមី”តិ ចិត្តុំាការចេបិ ភិក្ខុំាហារតិឃ្សិតបត្តុំឌ្ចុំាលិក្ខុំឃ្ស្យ ឃយ្ចិឌ្ចុំតត។ កាឥកត្តុំត្តិ កាឥហិ អាតិតកត្តុំ។

អធឃ្ចុំកាយាតិ អជិឃិលឃិក្ខុំាជិភិក្ខុំាលាកាចតោ ច្ចុំត្តុំ, តេតាហ “អត្ថុំតាឃា”តិ។ “ឃឃំ ភិក្ខុំ”តិ ចឥត្តុំា បដិញ្ញុំាឃតេ្តចតច ភិក្ខុំ, ត អត្តុំតោតិ អតេ្ត។ ព្ទុំធច្ចុំា “ឃឃំ ភិក្ខុំ”តិ បដិជាតតឃ្ស្យាបិ ឃឃ្ចុំកេតា ច្ចុំត្តុំ។

“ឃឃំ ភិក្ខុំ”តិ អឃ្យជិជាតត្តុំាបិ ហិ ភិក្ខុំចោហារតិឃិត្តុំឃ្ស្យ លិក្ខុំឃ្ស្យ កហតណេត ចេច ភិក្ខុំតំ ជិត្តុំបច្ចុំយកាកក្ខុំហណាជិតា ច ភិក្ខុំបដិញ្ញុំា ឲច តាឃ ហោត្តុំ។ តធា ហិ ច្ចុំត្តុំ ឃុំក្ខុំលបញ្ញុំាត្តិអដ្ឋកថាឃំ –

“‘អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ’តិ អញ្ញេ ព្រហ្មចារិនោ ឃុំតិចត្តុំ ឃុំបរិឃុំតេ ឃុំឃុំកបត្តុំធរេ កាយតិកយតតបធរាឌឆាតិឃុំ ចិណ្ឌាយ ចរិត្តុំា ជីចិកំ កប្បេត្តុំ ជិស្វា ឃយម្បិ តាជិឃេត អាកាទេត តថា

បដិបជ្ជតោ ‘អហំ ព្រហ្មចារី’តិ បដិញ្ញំ ឥទេត្តុំា ចិឃ ហោតិ។ ‘អហំ ភិក្ខុ’តិ ចត្តុំា ឋបោឃធក្កាជិតិ បចិឃត្តុំា បត ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ ហោតិយេច, តថា ឃង្ឃ្វិកំ លាភំ កណ្ហតុ្តុំា”តិ (ឃុំ។ ប។ អដ្ឋ។ ៥១)។

តយ្ចុំា ឲចចុំបេហិ បដិញ្ញុំាយ ភិក្ខុំហិ កោព្រហ្មបរិឃោឃាឃតេហិ ឃជ្ឈិ ឃយ្ចុំកោបរិកោកោ ត ចដ្ឋតិ, អលខ្ខ័បរិកោកោច ហោតិ។ ឃញ្ចុំច អាបត្តិអាបជ្ជតាជិអលខ្ខ័លក្ខុំណំ បត ឋក្កុំដ្ឋាតំ ភិក្ខុំត ធេឃេត ច្ចុំត្តុំ

ឃាយលោទាជិតប្បិ អលខ្ខ័ចោហារតឃ្ស្យតតោ។ “អលខ្ខ័ឃាយលោទេហិ តព្វុំកម្មិ ត កាទេតព្វុំា”ត្តិ ហិ ច្ចុំត្តុំ។ ឃធាចិហិតបដិបត្តិឃំ អតិដ្ឋតតោ្តុំឃត្តុំាឃាធារណំ អលខ្ខ័លក្ខុំណំ ច្ចុំឃ្ស្យិលិ លិក្ខុំក្ខុំហណតោ បជ្ជាយ

ឃធាចិហិតបដិបត្តិឃា អកាធេតោ ឲកត្តុំា លខ្ខ័តាច យោឃាឃញ្ញុំាជិតិកាឃត្តុំរិកា ចិឃ, លិក្ខុំតត្តុំតកាឥឃោ ចិឃ, ធ។ ឃាធ ១១ ច តោធំ ភិក្ខុំបដិញ្ញា អត្ថុំចត្តុំតិ, តាច ភិក្ខុំ ឲធ, តេហិ ច បរិកោកោ

អលខ្ខ័បអោកោច, តេឃញ្ចុំា ភិក្ខុំឃស្ឃុំឃញ្ញុំាយ ជិត្តុំ ឃស្ឃេជិត្តុំ តាឃ ហោតិ។ ច្ចុំត្តុំាតិ្តុំាកកចតា –

“កចិឃ្ស្យត្តិ តោ បតាគត្តុំ, អតាកតឃត្តុំាតំ កោព្រហ្មតោ កាឃាចកណ្ហា ច្ចុំឃ្ស្យិលិ បាបធម្មុំា, តេឃុំ ច្ចុំឃ្ស្យិលេឃុំ ឃស្ឃុំឋដ្ឋិឃ្ស្យ ធាតំ ធស្ស្យត្តិ, តធាបិហំ, អាតត្តុំ, ឃង្ឃ្វុំតំ ធក្ខិណំ អឃខេ្ខយ្យំ អប្បមេយ្យំ ចធាមី”តិ (ម។ តិ។ ៣.៣៨០)។

កាធតោ ឃស្ស្យ ឋដ្ឋិឃ្ស្យ ជិត្តុំតា ធក្ខិណា អឃខេ្ខយ្យា អប្បមេយ្យា ឌាតា។ ច្ចុំឃ្ស្យិលេត ជិត្តុំតា ឌាតិ ចេ? ត, តេឃុំ ឃស្ឃុំឋដ្ឋិឃ្ស្យាតិ កោព្រហ្មតំ បដិក្ខហកចត្តុំត ឃរាឃដ្ឋត្តុំា, ព្ទុំធេតធា “ឃេឃ តោឃុំចិ កហេឃុំ ចា បត្តុំជិតោឃុំ ចា ឃស្ឃុំឋដ្ឋិឃ្ស្យា”តិ ចត្តុំត្តុំាតាបឃត្តុំតោ, តធា ច “តធាបិហំ, អាតត្តុំ”តិ តេហិឃេកោជិឃ្ស្យតឃ្ស្យ បធយាឌតំ ច ឃិឃា។ តយ្ចុំា កោព្រហ្មតប្បិ អកាធេច ឃស្ឃុំឋដ្ឋិឃ្ស្យ ធាតំ តត្តិ, តេហិឃេកោជិឃា

តេនាបិ ជិន្នា សញ្ញោគា ឥន្លិលា អឃដេត្បុប្បា, ត តនោ បទំ និព្ធាតីតិ តេបិ បជិត្បានាយ កិច្ច ឧទាតិ កេហតព្វំ។

ព្រហ្មឈោឈឝត្ថិ ក្តួតយឈោឈំ, ព្រហ្មនោ ឈោឈឝជិតំ ចា ឈោឈំ។ ឧតិ កិច្ចតិ "កិច្ច"តិឝព្ធោឆត់។ ឃំឝាទេ កឌឹយក្ខេក តស្ស កយស្ស ឝព្ធេឝា ចិតាឝតត្ថំ តិឝទេហំ, ឝាឝត់ ចា ឧតិ យតឝា "តាហំ លេហ"ត្តិ បចិឝ ក្តួបកន្តា ក្តួបកន្ត្វាបិ ចទ ព្រហ្មចទិយត្ថិ ឝាឝតព្រហ្មចទិយំ យក្កព្រហ្មចទិយត្ថា ចទស្ស។ កណ្ហតិ ឞុល្លិតកេឝោ។ ចាឝិតិ ឥត្តកជ្ជាឌិឆ្ឆេឆតចាឝិ។ ពាត្តតត្ថិ កាយពាត្តត់។ ឃុទ្ធោ ឈោកោ ឝយាឌិបញ្ញាចឝេត ឝោ ឃុត្តឈោកោ, តស្ស អជ្ជេត បទិក្ខាទាតិ ឝេឝោ។ ឝទិទេ បជិឃុក្ខហិឈេច ក្តួបលក្ខិតោតិ ឝេឝោ។ "តីហិ ឝតាតិ"តិ ចត្តេព្ព កាចាឝត្តស្ទុលត្ថំ "តីហិ ឝត"ត្តិ ចុត្តំ។

តឞ្ហាតិ កកចា ទេជ្ជា ចុត្តំ បទាយឝតិ។ ទេជ្ជា ហិ "អហំ ខោ បត, កស្សប, ឌាតទេញ្ញច ចឌាយិ 'ឌាតាយី'តិ, បស្សទេញ្ញច ចឌាយិ 'បស្សាយី'"តិ (សំ· តិ· ១·០៥) ចុត្តំ, តំ បទាយឝតិ, ឃឞ្ហា អហំ ឌាត់ ចឌាយិ, តឞ្ហាតិ អទេត្ថា។ ព្ហាហាតិ ព្ហាយឞ្ហិ ឝាឝទេ។ តិព្ហាត្តិ យហត្ថំ។ បធ្វបជ្ជិតំ កចិស្សាតីតិ ទេឆាទិក្តួបឝញ្ញុយតទោ បុទទាទយេច ទោតុ ឃំត្វត ឈ ហិទោាត្តបាំ ក្តួបជ្ជិតំ កចិស្សាតីតិ អទេត្ថា។ កូឝល្ហបឝំហិតត្ថិ អតចន្ឍឆយូតិស្សិតំ។ អជ្ជំ កត្វាតិ អត្តាត់ តោត ឆទេយូត អជ្ជំកំ កត្វា, តំ ចា ឆឞុំ "ឧឝ ឈ អទេត្ថា"តិ អត្ថំ កត្វា។ ឌូហិតឝោឝាតោតិ ឆទេយូ តិហិតឝោឝាតោ។ ឧចញ្ញេតេ, កស្សប, និក្ខិតព្វត្តិ ពាលាហឝោតព្វា បឝាឆឝោតព្វា ឌួឆហិត្វា "ឆឞុំ ឝក្កច្ចទេយច ឝុហិស្សាយី"តិ ឧចទេយច តឃា និក្ខិតព្វំ។ ឝាតឝហកាតា ច ឈ កាឃកតាឝតីតិ អឞុគេឝុ ខេច អាតាបិទេត ច បចយញ្ញាតចឝេត ឝុលឝយ្យឃុត្តកាឃកតាឝតិ។ ឃំ បទេតស្ស ឌូចាឆស្ស ឝក្កច្ចបជិក្កហណំ, អឃទេយច ទេឆទស្ស បត្តញ្ញា ច ក្តួបឝយ្យជា ច អទេហាឝិ (សំ· តិ· អជ្ជ· ១·១·០៥)។

ក្តួឝ្យាតកបជិកាការយូហំ ឈឝាត់ ក្តួឝ្យាតកឝញ្ញា។ កឝិលាទេយូហំ ទ្វុបិចទេញ្ញាត់ ទ្វុបឝញ្ញា។ ព្លេយតិ ឝញ្ញាឝីឝេត តិដ្ឋិជ្ជា ព្លេយ ឆេ្ង ឈឝាតឆយូ។ ឝោបិទេកា ច កកចតា បុទេជ្ជា "ទ្វុបិចទេកាទេត ឧកត្វា, ឮញ្ញាតេយច តាត"ត្តិ អាហ។ អាទព្ទិទេត្វាតិ អាទាឌិតចិទេត្វា។ កទុឆយូបជិក្កហណាជិក្តួបឝយ្យជា ក្តួបទិ ឝឃទេយច អាចិ កចិស្សតិ។

ឝព្ធត្តិទេយត បទិឃាទេយតាតិ ឝព្ធត្តិទេយត បទិឆ្ឆេឆត។ ពាត្តិចតុត្ថា កយូចាចា ក្តួបឝយ្យជាកយូស្ស កាទេលត្វា ឌាត់, តស្ស ឌាតស្ស អទេហំ អត្តច្ឆចិកត្ថិ ចត្ថុឆាឝាជិចិតិយុត្តកយុំ "ឌាតាទេហ"ត្តិ ចុត្តំ ចត្ថុជិឆាឝឃុត្តស្ស កយូស្ស ឝកាចទេតា កយូចាចាទេហត្តាកាចា។ អច ចា ឌាតត្ថិ តិព្ហាតបុត្តិទេហតុទេតា និក្ខត្តឃឝក្កហំ ឝាឝត់ ចុច្ចតិ, តស្ស អត្តច្ឆចិកំ កយុំ ឌាតាទេហំ។ ឃចាចិហិតលក្ខលោត ហិ កទេយូត ក្តួបឝយ្យទេត្តាច ឝកលំ ឝាឝត់ ឝយាឌាយ បទិឞុទេតុយទេហតិ។ តឞ្ហា បទិឞុទ្ធកយូចាចាបទិឃាឝាត់ ឝព្ធំ ឝញ្ញុក្ខិច្ចំ ឌាតាទេហំ តាយ, តេតាហ "ឝត្ថុឝាឝតាទេហតា"តិ, ឝីលាឌិឝកលឝាឝតបទិបុណ្ណស្ស អត្តច្ឆចិទេកតាតិ អទេត្ថា។ អឃំ ព្លេយឞ្ហិ អទេត្ថតិ ពាត្តិចតុត្ថកទេយូត ក្តួបឝយ្យត្តឝ្សច ឝព្ធឝិក្ខាបឆេឝុ ចុត្តត្តា កិច្ចាបិ ឧហិកិច្ចបឝយ្យជាឌីហិ ក្តួបឝយ្យត្តាត់ ឝុឝ្ឌឝត្តាត់ បណ្ឌិត្តិចឝ្ឌិក្ខាបឆីតិក្ខេយបិ អកព្ធាតា ចា ឆោឝាកាទេចា ចា ឝឝ្ឌេតា បញ្ញាឃតិ, តចាបិ អត្តទេតា តោឝយ្បិ បណ្ឌិត្តិចឝ្ឌុ, លេកិចឝ្ឌុឞុបិ ចា ឞុទាបិតាឌិលហុកេឝុ យក្កុប្បត្តិទេតា បុទេត្ត អឝញ្ញិច្ចាជិតា អាបត្តិអាបឝ្ជត់ និព្ធាតិយេច។ តចា ហិ "ឆេ្ង បុក្កលិ អកព្ធា អាបត្តិំ អាបឝ្ជិតុំ ឝុឝ្ឌា ច បទេច្ឆកឝុឝ្ឌា ច។ ឆេ្ង បុក្កលិ កព្ធា អាបត្តិំ អាបឝ្ជិតុំ កិច្ច ច កិច្ចតិឃោ ចា"តិ (បទិ· ១១១) ចុត្តំ។ ពាត្តិចតុទេត្វត កទេយូត ក្តួបឝយ្យទេត្តាតិ ព្លេ់ បត ឝព្ធឝិក្ខាបឆីតិក្ខយាទេហ ឝព្ធកាលិទេក ច កិច្ច កទេហត្វា ឃេតុឃ្យចឝេត ចុត្តំ។ តិទុត្តិចឝេតាតិ តិព្ធាចតចឝេត។ អភិលិបចឝេតាតិ ទេចាហាទចឝេត។ កុលាចឝេតាតិ កិច្ចទេចាហាទតិយិត្តាត់ កុលាត់ ចឝេត។

ឝាឌីចបឆកាឌតីយចណ្ណកា

ចិចក្តួបតិស្សឃា ឝីលិឆឃោ លេកិកឃេហិ អភិចិឝិជ្ជត្វា អឌិឝីលិឌិទេចាហាទេត ចុត្តាតិ ឆស្សេតុំ កតយំ បតាតិអាឌិ អាទព្ធំ។ តត្ត បញ្ញាក្កឆឝក្កឝីលត្តិ អញ្ញុឝ្ឌុប្បាឆកាលេ ឝីលំ ឝត្តាយ ចុត្តំ តស្ស ចិចក្តួបតិស្សឃត្តាកាចា។ ឃំ បត ញុឝ្ឌុប្បាឆេ ទេតតត្តឃក្ហំ តឆទេតា ពាត្វា ឝាឝទេត ឞុតិចិជ្ជឝព្ធាហិ ក្តួបិឝទេកាបិឝិកាហិ ខេច ឝាយលោទឝិក្ខាយាតាហិ ច ទេក្ខិយាត់ បញ្ញាក្កអជ្ជក្កឆឝក្កឝីលំ, តយ្បិ អឌិឝីលទេយច យក្កុប្បត្តិទេហតុទេតា។ ចិបស្សតាយក្កុប្បត្តិតិយិត្តតាយ ហិ បិតិទេយាក្ខឃំចទឝីលំ លេកិកឃាត់ ឝីលេហិ អឌិឝីលំ ឌាតំ អឌិចិត្តំ ចិយ។ ត ហិ ចិបស្សតាយក្កតិយិត្តតំ ឞុទ្ធិត្វា លេកិកឃចិត្តទេតា អឌិចិត្តស្ស អញ្ញោ កោបិ ចិទេឝឝោ ក្តួបលព្ភតិ, តក្ខុកឃញ្ញុ អតាឌិយទេតា ឝំឝាទចឝ្ជុស្ស អត្តាឌិឝាទចិទហិតតាយ តិលក្ខលញ្ញាហតត្តំ, "អហំ យយា"តិ អាកាទេទេត បចត្តអចិញ្ញោតញ្ញាជិឆោឝយូលកត្តញ្ញុ, តំឆោឝយូលចិជ្ជឝតឝយត្វាយ ឝីលចិត្តតទេលិបត្តជ្ជាយ ចិបស្សតាយ ក្តួក្កិទេឝតេច តស្ស ឃំឝាទចឝ្ជុស្ស ចិកយញ្ញុ, តក្ខុបឆឆឝកស្ស ឝយូឝយ្ឍុឝ្ឌស្ស ឝព្ធញ្ញុតាជិអឝទិយិតក្ខុលាកាលឈោកេត អចិបទីតឝឝ្ឌុយូឆេឝកត្តញ្ញុ ឃាចាចទេតា ពាត្វា បជិបទេត្តត ឝយាឌាយ តិក្ខិតព្ធតាយ ចិចក្តួបតិស្សឃំ ឌាតំ, ត អទេញ្ញុត កាទេលត, តញ្ញុ ចិចក្តួបតិស្សឃត្តំ ឃជិ ឝាឝទេត បញ្ញុឝីលិជិស្សាបិ ឝយាត់, កិយិជំ អឌិឝីលំ ត ឝិយា។ បញ្ញុឝីលិជិយទេត្ត ជិតាតញ្ញាអតាចបិល្ហិកាឌីត់ កហជ្ជាតយ្បិ យទេក្កា ក្តួបឝ្ជតិ។ ត ហិ អឌិឝីលិឌិចិត្តំ ចិតា យក្កុប្បត្តិ ទេហាតិ, តញ្ញុ កិច្ចាបិ កោឝញ្ញិ អតុបតិស្សឃតាយ តស្សិ អត្តកាទេច យក្កុប្បត្តិឃា ទេហតុ ត ទេហាតិ, តចាបិ កចត្តទេ អចស្ស ទេហាទេតចាតិ អឌិឝីលទេយច កាលំ កទេទាត្តាត់ កល្យាលបុចុជ្ជតាត់ បិតិទេយាក្ខឃំចទឝីលំ ចិយ, តេតាហ ញុឝ្ឌុប្បាឆឆេយច ច បចត្តតីតិអាឌិ។ ចិចជ្ជំ បទេច្ចត្វា ទេក្ខិយាតយ្បិ បញ្ញុឝីលិជិ ញុឝ្ឌុប្បាឆឆេយច បចត្តតិ។ ត ហិ តំ បញ្ញាត្តិតិអាឌិ បត ក្តួក្កជ្ជចឝេត ឝព្ធំ បិតិទេយាក្ខ ឝត្តាយ ចុត្តំ។ តឆេកោឆឝក្ខុតយ្បិ ហិ បិលាតិបិតាជិត្តាឆាតាឌិកហជ្ជឝីលយ្បិ ញុឝ្ឌាឆេយច ចិតទេយ បិទាឌិកឝុត្តចិកក្កាឌីឝុ អាកាតចឝេត ឝព្ធទេឝា កាយចឌីទ្វារទេឝុ យក្កុប្បត្តិឃា ចិពាត្តូកអញ្ញាចារទេឝាតំ ចិជ្ជិតិត្វា យក្កុប្បត្តិឃា បឆជ្ជាតកាទេច បញ្ញាទេបតំ ឝក្កាត្តិ, ត អទេញ្ញា។ យក្កុប្បត្តិ ឝត្តាយ ហិស្ស អឌិឝីលតា ចុត្តា។ តេតាហ "បិតិទេយាក្ខឃំចទទេតាបិ ច យក្កុចលឝយ្យឃុត្តទេយច ឝីលំ អឌិឝីល"ត្តិ។ តទេស្សច ហិ អឌិឝីលត្តិ អញ្ញចឆាទេតត យក្កាឌិជ្ជាតាតិ។ ព្លេឆ អតឌិទេប្បតត្តិ ព្លេយឞ្ហិ បឆយបិទាឌិកចិឝទេយ "ឝិក្ខា"តិ អតឌិទេប្បតំ។

លេកិកឃអជ្ជ ឝយាបត្តិចិត្តាតីតិ ឝាឝតឝកាចំ អឌាតត្តេហិ លេកិកឃឆទេតហិ ឝយាបឝ្ជិតព្ធាតិ អជ្ជ ទ្វុបិទ្វុបញ្ញាតឝយ្យឃុត្តចិត្តាតិ ឝត្តាយ ចុត្តំ។ ត ហិ យហក្កទេតុ លេកិកឃលេក្កុត្តទេកឆោ អត្ថិ, ឃេត លេកិកឃចិឝេឝត់ លេក្កុត្តទតិចត្តាត់ ឝិយា។ តឞ្ហា ឝាឝតិកេហិ ឝយាបឝ្ជិតព្ធយហក្កតញ្ញាតតិចត្តតេយច លេកិកឃចិឝេឝត់ កតំ។ ឃចា ខេចត្ថ, ឧចំ កាយាចចទាតិ បត អជ្ជ កូឝលចិត្តាតីតិ ឧទ្ធាបិ លេកិកឃចិឝេឝត់ កាតព្វេយច។ អឃទេយច ហិ អឌិចិត្តទេតា ចិត្តស្ស ទេកឆោ, ឃំ ឝាឝត់ អឌាតត្តស្ស បុក្កលស្ស ឝយុប្បឝ្ជត់។ ឧចញ្ញុ អញុឝ្ឌុប្បាឆេបិ ឝាឝតឝកាចំ ឌាតត្តាត់ បទេច្ចកញុឝ្ឌាឌីតយ្បិ ឝីលចិត្តាត់ អឌិឝីលិឌិចិត្តតា ឝយត្ថិតា ទេហាតិ។ ត ចិតា ញុឝ្ឌុប្បាឆាតិ ព្លេ់ បត អទេញ្ញាឝំ អភិឝយឃទេហតុកាទេចត បទេច្ចកញុឝ្ឌទេពាឌិឝត្តាឌីត់ ឆេឝតាឝាយត្តិឃាកាចទេតា ចុត្តំ។ អាឃតិំ ចាឝតាទេហតុំ បត ឝីលចិត្តំ តេបិ ឆេឝេត្តិឃេច, តញ្ញុ យក្កទេហតុតាយ អឌិឝីលិឌិចិត្តយ្បិ ទេហាត្តំ អប្បកតាយ ចិប្បាទិកតាតាហិជញ្ញាត្តាកាទេច អទេព្ធាហាទិកត្តិ "ញុឝ្ឌុប្បាឆេឃចា"តិ អចឆាទេហំ កតត្តិ ទេចជិតព្វំ។ ត ហិ តំឝយាបទេត្តាតិអាឌិអជ្ជកចាចចទេតហិ ព្លេឆ អឌិចិត្តតិទេ្ឌេឝ, ក្តួបទិ អឌិបញ្ញាតិទេ្ឌេឝ ច យក្កុចលឝយ្យឃុត្តអឌិចិត្តអឌិបញ្ញាតទេយច បជិទេក្ខបទេតា លេកិកឃាឌិចិត្តាឌិបញ្ញាត់ ព្លេឆ អឌិទេប្បតតា, តំ ក្តួឃំ

សយាបត្ត្យុាបិ ខេមគ្ធតឆយ្ខសយាបដ្ឋតសការចោ ច ចិន្លាយតិ, បិញ្ញូល្យំ បត "ឃាឃំ អឆិឃីលឃិក្លា, អឃំ ពួយឃ៊ិ អខេត្ត អឆិខេប្យតា ឃិក្លា"តិ ចុត្តុត្តា ខេលិកិឃាបិ អឆិចិត្តាឆិបដ្ឋា អតឆិខេប្យតាតិ ចិន្លាយតិៈ តយ៉្ខា បិញ្ញូល្យំ អដ្ឋកចាយត្ថា ឲចយឆិប្យាខេឃា ខេចឌិតខេដ្ឋា – "ខេមគ្ធតំ ឆយ៉ំ បដិខេសចិឃ្យាយឹ"តិ ចិខេត្តុ ក្ខប្យត្ថុយខេត្ត ខេលិកិឃំ អឆិចិត្តុំ អឆិបដ្ឋា ច បរិហាឃតិ, អឆិឃីលំ បត ចិត្តុប្យាគយខេត្តត ត បរិហាឃតីតិ បិញ្ញូល្យំ អឆិឃីលឃិក្លាច ចុត្តាៈ អដ្ឋកចាឃំ បត បដិលគ្ហខេលិក្យុត្តុខេយក្កុឃ្យ កិក្លុខេតា "ខេមគ្ធតំ បដិខេសចិឃ្យាយឹ"តិ ចិត្តុយ្បិ ត ក្ខប្យជ្ជតិ សន្តខេសា អក្យប្យឆយ្ខត្តា, បុគ្គុដ្ឋតាតំ សយាបត្តិលិកិតយ្បិ ខេពតចិ ការខេលាត ក្ខប្យជ្ជតិ ក្យប្យឆយ្ខត្តាតិ ពួយំ ចិខេសឃំ គខេឃ្យុតុំ "ត ហិ តំសយាបខេត្ត្យា"តិ ខេលិក្យុត្តខេរាច បដិក្លិត្តាតិ ខេចឌិតឌ្ហិៈ

អត្ថិ ចិត្តុត្តិ ឲត្ត ចិត្តុត្តិ ជាតខេចតតា អឆិខេប្យតា, តយ្ឃ ចិត្តុយ្ឃ ឲលំ អត្ថីតិ អខេត្តៈ ឲស តខេយា អត្ថិ ឃិដ្ឋុត្តិ ឲត្តាបិៈ អាឌិ-សខេទ្ធុត ហុតាឌីតំ សក្កុខេហាៈ តត្ត ឃិដ្ឋុត្តិ យហាឃាខេកា សន្តុឃាឆារលំ យហាឌាតខេយចៈ ហុតត្តិ បខេហាតករក្លាខេរា, អត្តុខេតា ចា ខេហាតុ, បខេរឃំ ចា ឌស អក្យុឃលកយុបចា, សខេន្តុបិ ចា អក្យុសលិ ឆយ្ខា អតត្តុប្យាឌតខេតា ត សពំ កយ៉ំ តាយ, តត្ថិបរឹតា ក្យុសលិ ឆយ្ខា សពំ តាយ, តគ្ហុកយ្បិ ចា ក្យុសលិក្យុសលំ កយុឃ្យុខេពាឃីត្រអាឌិចចតខេតា សតិ តំសារប្យុចត្តិឃំ អឆិយុត្ថុតដ្ឋត សត្តុាតំ សពគ្គិ ឲចំ កយុឃ្យុកតាយ សពការខេច អត្តុខេតា សត្តុកតាយ ក្ខប្យជ្ជតកខេពាលំ កយុឃ្យុកតត្លាលំ, ក្ខបលក្លាលយត្តុខេត្ថតំៈ សាឃតតិឃ្យិតា បត សន្តុបិ ចក្ខុកាយិកិក្យុសលបដ្ឋា កយុឃ្យុកតត្លាខេលា បចិន្តុាៈ សាឃតតិឃ្យិតា ហិ ចិចក្ខុកាយិកឹ សន្តុបិ បដ្ឋា "សក្ខុាតុខេលិយិកខេពាលា"ត្តិ ចុត្តុតិៈ សា ឲច ច អឆិបដ្ឋា តឌចខេសឃំ សន្តុំ កយុឃ្យុកតត្លាលាត្តិ ខេចឌិតត្ហិ, ខេតខេតច កកចា "កយុឃ្យុកតត្លាលំ សក្ខុាតុខេលិយិកខេពាលំ យក្កុឃយក្ខុឃ្យ ឌាពាលំ ឲលឃយក្ខុឃ្យ ឌាពាលា"ត្តិ សន្តុយ្បិ ឌាពាលាចតុក្ខុឃខេច សក្កុខេហឃិៈ តិលក្លុលាការបរិគ្ហគ្គកំ បត ចិបយ្ឃុតាខេពាលាត្តិ ពួចំ បត យក្កុឃ្យ អាឃត្តុបគ្ហយតាយ ក្ខុក្ខុចខេសត ចុត្តុំ តឌិតរាឃត្តុាតតត្តុឃាគ្ហុឃ្យខេលាឌិបដ្ឋាតយ្បិ យក្កុខេហតុតាយ អឆិបដ្ឋាតា សយាតាចាតិ កខេហតឌ្ហិៈ

សាឌិចបគកាឌតិយចណ្ហុតាតខេឃា តិដ្ឋិខេតាៈ

បចុក្លាតចិកក្កុចណ្ហុតា

គ្ហុក្ខុខេល្យអាចិកខេតតិ ឃំគ្ហុតាលំ គុគ្ហិ បចុខេក្លុយ្ហត្តិអាឌិតា គ្ហុក្ខុលកាខេច បការិខេតៈ យុតាខ្យុហតាតិ ខេលិកឌតាតំ សត្តុដ្ឋាតិអាឌិឃុ យុតាខ្យុហតការខេយតាតិ អឆិប្យាខេឃាៈ ចិខេត្តុតិខេត្តុត្តិ (បរិចិៈ ៥១) ឲត្ត ឃចា អត្តុខេត្តុរា សហខេសយ្យាចខេសត តិខេត្តុំ អក្កុខេហត្តុ តិខេត្តុខេយច តិខេឃ្យា ខេត្តុខេយា អត្តុបខេឃ្យខេត្តុត សត្ថិ សហខេសយ្យាឃ អខេក្លុដ្ឋាបតចខេសត តិខេត្តុក្កុហលត្តុំ "ចិខេត្តុតិខេត្តុំ"ត្តិ អញ្ញុចឆាខេតត ចុត្តុត្តិ ចិខេត្តុក្កុហលាឃ្យ បខេឃាឌតយ្បិ សក្លា កខេហតុំ, ឲចយិឆាបិ គ្ហុក្ខុលំ អតាចិកត្តាតិ ពួយឃ្យាបិ កហលាឃ្យ បខេឃាឌតយខេត្តុចាតិ គខេឃ្យុតុំ ឃត្ថា ចា ឃិក្លុបចុក្លាតឃ្យាតិអាឌិ ចុត្តុំៈ

ពួចាតិ គ្ហុក្ខុលំ អតាចិកត្តាតិ ពួយឃ្យ បុរិឃបខេឃ្យុច ចិចខេរលកាចំ ចិតាបិ ចិឃុំ អត្តុបត្តុាចំ គខេឃ្យុតុំ អបិចាតិអាឌិ ចុត្តុំៈ ចិខេសឃាចិខេសឃត្តិ ឲត្ត ខេឃត ចាខេញ្ញុត គ្ហុក្ខុល្យាចិកយុខេយច ខេហាតិ, ត ឃិក្លុបចុក្លាតំ, តត្ត ឃិក្លុបចុក្លាតគ្ហុក្ខុល្យាចិកយុាតំ អត្តុាយត្តុា ចិខេសខេសា ខេហាតិៈ ខេឃត បត ចចខេតត តគ្ហុកយ្បិ ខេហាតិ, តត្ត ខេតចតិ ចិខេសខេសា អចិខេសខេសាបិ, តំ ចិខេសឃាចិខេសឃំៈ "ការ កិគ្ហុឌីចិខេត"តិ ឆាតុឃុ បឌិតត្តា ចុត្តុំ "កិគ្ហុឌីចិកប្យខេត្តា"តិៈ ក្ខុក្កុលាតត្តុក្ខុក្កុលា, តំ ពួខេតា កខេតាតិ ក្ខុក្កុលិខេតា, កិគ្ហុឌីចិកំ បខេត្តាតិ អខេត្តៈ ក្ខុគ្ហិ កខេតា កលេ្លា ឲតិឃ្យាតិ ក្ខុក្កុលា, អតកិខេតិឃា ចខេឌ តិខេគ្ហុាកាខេលា ចិឃ កយតយក្កុំ កខេចសខេត្តា បុក្កុខេលិ ក្ខុក្កុខេល្លា ខេហាតិ, តំ ក្ខុក្កុលំៈ អតកិខេតិ ពួខេតាតិបិ ក្ខុក្កុលិខេតាតិ អត្តុំ គខេឃ្យុខេត្តា អាហ – "ក្ខុគ្ហិ កលំ កត្តា ចិហខេយាខេតា"តិៈ សា ច ក្ខុក្កុលតា ចិខេក្លុខេបខេតចាតិ ចិក្លិត្តាតិអាឌិ ចុត្តុំៈ

សយលាកាចខេតាតិ ក្ខុបសយ្យខេតាៈ កាចចិកប្យាកាខេរតាតិ កិក្លុកាចខេតា ចចិត្តុា ឃំ ឃំ កិហិអាឌិកាចំ បត្តុកាខេយា "អហំ អឃ្យុ"ត្តិ អត្តុខេតា កចតំ ចិកខេប្យតិ, ខេតត ខេតត កិហិអាឌិអាកាខេរត, អត្តុខេតា កចតឃ្យុ ចិកប្យតាការខេរតាតិ អឆិប្យាខេឃាៈ

៩៤ៈ បិញ្ញូល្យំឃឌិ បតាហត្តិ អហំ ឃឌិ គុគ្ហិ បចុខេក្លុយ្ហំ, សាគ្ហុ ចតឃ្យាតិ អខេត្តៈ អបិហំ, ហក្ខុាហត្តិ ឲត្តាបិ ចុត្តុតខេឃតច អខេត្តា កខេហតខេត្តាៈ "ខេហាតិ ខេយ គុគ្ហិ បចុខេក្លុយ្ហ"ត្តិ យយ ចិត្តុំ ក្ខប្យជ្ជតីតិ ចតតិៈ

៥០ៈ តខេយាយីតិ បន្តុត្តុាយ គ្ហុក្ខុាហុលតាយ ឃុតាកាចំ គខេឃ្យុតិៈ តាកិខេយាយីតិ បន្តុត្តុាយ ចិត្តុយាតបិ អតចន្តុយុខេល អត្តុខេតា អកិខេតិអកាចំ គខេឃ្យុតិៈ

៥៤ៈ ខេតខេតច ចឌីខេកខេឌតាតិ ចឌីខេកឌំ កត្តាបិ អខេន្តុាត កាយប្យុខេយាខេកត ចិន្លាបតំ តិចខេត្តុតិៈ អឃំ សាឃតំ ឌហិតុការយាតិអាឌិតា កាឃារការសក្ខុាការខេចត សន្តុខេសា បឌត្តុាចខេពាឆាការចបិ "អឃំ អត្តុខេតា បន្តុឌិតកាចំ ឌហិតុការយា ពួយំ ចាញ្ញុខេកឌំ កខេរាតី"តិ ឲត្តុកំ អឆិខេប្យតត្តុយត្តុំ ខេចបិ ខេសា តាច ជាតាតិ, បចុក្លាតខេយច ខេហាតីតិ គខេឃ្យុតិៈ ខេតតាហ "ឲត្តុកយត្តុយ្បិ ជាតាតី"តិៈ បឌបន្តុាក្ខុត្តិ បឌបខេរាចត្តុំ, យាកឆការខេតា អចសិដ្ឋា សន្តុាបិ ការ៉ា "យិលក្លុការ៉ា"តិ ខេចឌិតន្តុាៈ ខេលត្តុខេយច ឌ្ហតិល្លុត្តិ ឃិក្លុបចុក្លាតឃ្យ ខ្យុហតដ្ឋាតគ្ហុតំ ខេលត្តុខេយច ឌ្ហតិល្លុំៈ

គ្ហុតត្តិ យុតាសាឃតំ សាឃតត្តិ បណ្ហុសាឃតំ, កិត្តិចយុឌីឃុ អក្លុខេរ ចា លិក្ខិត្តា គខេឃ្យុតិៈ បចុក្លាតុកាយតាតិខេត្ត ឆខេរត្តុខេយច ចឌីខេកឌបយុប្យត្តិ សគ្ហុាយ "ចិត្តុយសយុយុត្ត"ត្តិ ចុត្តុំ, ចិត្តុយសដ្ឋាតត្តិ អខេត្តៈ តិឃយិតាតិឃយិតចខេសត ចិឌាតតខេកឌំ គខេឃ្យុតុយាហ ឃឌិ អឃខេយច ជាតាតុតិអាឌិៈ អឃត្ថា ចិកាខេកា ចឌតិ ចិន្លាខេបតីតិ ឲត្ត ឃយ្ឃ ចឌតិ, តខេឃ្យុច ចិជាតតំ អឆិខេប្យតត្តិ ពួចិតា ចុត្តុតខេឃត លគ្ហុាតិ ឌដ្ឋុំ, ត ខេហត្ត ឲកាឃ្យ ចឌតិ អន្តុាឃ្យ ចិន្លាខេបតីតិ អឃយខេត្តា សយុគ្គុតិៈ "ខេតឃុ ឲកាឃ៊ិ ជាតខេត្តុបី"តិ ចុត្តុត្តា "ខេគ្ហុខេឃច ជាតខេត្តុ ឲខេកា ឃា ជាតាតុ"តិ ឲចំ ក្ខុិត្តុយ្បិ ជតាតំ តិឃយខេត្តា អាខេរាចិខេតបិ ខេតឃុ ឲកាឃ៊ិយ្បិ ជាតខេត្តុ បចុក្លាតំ ខេហាតីតិខេឃតចាតិ កខេហតឌ្ហិៈ បរិសុទ្ធុយាខេតាតិ "ចាខេរឃ្យុត្តិ"តិ អាឃត្ថុយាខេតាៈ សយយត្តុាតិ សាឃតយខេដ្ឋុត្តុាត្តុា, ពួឆ បត អឆិប្យាយត្តុាតខេតតាបិ សយយត្តុា តាយ ខេហាតិ, ខេតតាហ ក្ខុក្កុលិខេតាតិអាឌិៈ តយ្ខា គុគ្ហិ បចុក្លាតីតិអាឌិខេលត្តុបឌាតំ សន្តុខេសា អត្តុំ ពាតាត្តុាបិ សខេច "កិក្លុកាចខេតា ចចិត្តុកាយតាយ ឲស ចឌតី"តិ អឆិប្យាឃំ ត ជាតាតិ, អប្យុចុក្លាតាច ខេហាតិ ឃិក្លាៈ អត្តុំ បត អជាតិត្តុាបិ "ក្ខុក្កុលិខេតា ចឌតី"តិ តំ ជាតាតិ, បចុក្លាតាច ខេហាតិ ឃិក្លាៈ ខេសាតចិន្លាលាចិឌិយា សឌ្ឍុយត្តុក្កុហលខេយច, អត្តុក្កុហលំ បត យខេតាចិន្លាលាចិចិបខេរប្យុខេរាឃាតិ អាហ តក្លុលខេត្តុខេកាចាតិអាឌិៈ

៥៦ៈចណ្ហុបដ្ឋុតត្តិ សត្តុក្កុលចណ្ហុប្យាការសាលំ បការលំ ក្ខុបិលិកាចាឃ្យុតិ ក្ខុបិលិឃុខេត្ត ក្ខុបិលិកហបតិតា ឌិខេឃ្យ ចិកាតខេយាហយ្យាតិអាឌិតា ចុត្តុកាចាឃ្យុៈ ឃចាខេរុតត្តិ បិញ្ញូល្យំ ចុត្តុខេយចាតិ អខេត្តៈ

អតត្ថព្វ្ហីតិអាឌីតិ ចណ្ហបដ្ឋានេត អាកាតតាយាតិៈ ឌីរត្តិអាឌីតិ (យៈ តិៈ ៧ៈលិ៩) បត ស្ថបិលិកាធាយុៈ តត្ថ នោរីឌី ទុក្ខតិ បត្តញ្ញាតញ្ញាណំ, នា ឌាតតហេតុត្តា បញ្ញាណំ ឲតប្បាតិ នោរីឌីបញ្ញានេណោៈ ប្ថាក្លាតំ ឆយុត្តិអាឌីសុ ឆយុ-បឌ្ឍោ ប្ថាក្លាតាឌីបជាតំ ឆយុចេចចនគកាចំ ឌេប្បត្ថំ ទុរត្តាៈ តប្ថា ប្ថាក្លាតំ បច្ចក្លាយីតិអាឌីតា ទុរត្តរយេច រេចចចនគេត បច្ចក្លាតំ តាយ ហោតិៈ ឆយុ-បឌ្ឍេត បហ ឈោរេឌត្វា ទុរត្ត បត ឃធារុតចបេត បច្ចក្លាតត្ថិ ចេឌីតត្ថាៈ ឃុប្បដីបត្ត បឌ្ឍត្តិអាឌីឃុបិ ឲរបេច តបោយាៈ ក្យុបលំ ឆយុត្តិអាឌីតិបិ ក្យុបលិ ឆយ្យា អក្យុបលិ ឆយ្យាតិអាឌីឆយុបេច (ឆៈ បៈ តិកយាតិកា ១) បត្ថាយ ទុត្តតាយាតិ, ថ្កាតទធា អក្យុបលឆយុបច្ចក្លាតេត ឌោរបាកាចប្យបក្កូតោតាតិ, តោតាហ ចត្យរាឃីតិឆយុក្កូឌ្ឍបហប្បប្យុតិអាឌីៈ បផយបិរាឌីកត្តិអាឌីតា បិក្លាបជាតំយេច កហណំ ចេឌីតត្ថាំ, ត អាបត្តីតំៈ

ឃប្បំ យុលេតាតិ ឃប្បំ បត្តិកោៈ អាចទិយចេចចនគេតុ ឈោ ស្តបត្លាអឌត្វា អាចទិយោច ហុត្វា បញ្ញារេឌបិ, តំ បត្ថាយ “ឈោ យំ បញ្ញារេឌឃីៈ”តិ ទុត្តំៈ តប្បំ យុលេតាតិ តប្បំ បត្តិកោៈ ឌូកល្លកោតិ ឲប្បិបិឃាឌីក្លាតុទាតំ កិបល្លាលបទីរចេរាតំ កហដ្ឋយត្យប្បាតំ អឌីចចតំៈ យោត្យព្ហាតឌ្ឍោតិ តាឌ្ឍកោរាកលិបេរ៉ិ កហដ្ឋោៈ ក្យុយារកោតិ ក្យុយារាចត្វោ អតិចិយ ឌហរទា បាយលោរទាៈ ចេល្លកោតិ តនោតា កិច្ចិ យហរក្តាៈ រចេឌកោតិ យុឌ្ឍិរយាៈ យោត្យព្ហាកល្លោតិ យហាបាយលោរទាៈ បយល្យុឌ្ឍបោតិ អចិរបរតោ បាយលោរទាឌីចចតំៈ អបុចិបក្កប្បរបយាធាររទាតិ អបុចិ ហុត្វា “យឃា កតំ បររ ឌាតត្ថិ ត្យុ រលា, ត ត្យុ រលា”តិ អត្តតា, “អបុកោត ត្យុ រលា ព្ហាចំ កត”ត្តិ បររហិ ច បក្លាយ បទីតរត្ថាត អត្យប្បទីតរត្ថាត បយាធាររទត ឃុរត្តាៈ បញ្ញាតទាកាឌីកចចទត្តា កបប្បុឌារោតាៈ រោរេណ្ឌាតិ ទុប្បិលិឌីចចតរបតំៈ

រ៉ៃៈតិរហត្យកបជីបត្តិកាតិ អតិលិប្បំ ឌាតតបយុរត្វ បត្ថាយ ទុត្តំ, ត ទុរហត្យកាតំ តត្វ អបយុគ្គចរោតាៈ បកាកប្បាតិ បុទិបប្បៈ ចិបកាកប្បាតិ យាត្យកាយប្បៈ រេបិត្វកត្ថុបបឌីបប្បាតិ យត្តិកាឌីហិ កតត្ថុបបឌីបប្បៈ ករុបេឆប្បាតិ អារបុលោរុ លហុប្យចត្តិយា អកាចរោតា ឌត្ថកតិកតាយ ករុបញ្ញប្បំ, យត្ថបញ្ញប្បាតិ ទុត្តំ ហោតិៈ

ព្ហារាគត្វ បិក្លាបច្ចក្លាតចារប្បំ បិព្យព្ហាយំ អឌ្ឋកធាយព្ហា ទុត្តតឃាតំ បយ្យិល្ហតត្វចរេត ឲចំ ចិតិគ្ឍរោយា ចេឌីតត្ថោ – តត្វ ហិ បាយព្ហា ចចិត្យការយាតិអាឌីហិ បរេឌហិ ចិត្តតិយយំ ឌេប្បតិៈ ព្យុឌ្ឍត្តិអាឌីហិ បរេឌហិ លោត្តតិយយំ, បច្ចក្លាយិ ឆារេទតីតិ ឲរេតត កាលតិយយំ, ចឌតីតិ ព្ហាយិតា បរោយាកតិយយំ, អលំ មេ ព្យុឌ្ឍេត, កិ ត្យុ មេ, ត យមរត្វា, ឃុយុត្តាហត្ថិអាឌីហិ អតាយដ្ឋកាលចរេតបិ បច្ចក្លាតំ ហោតីតិ ឌេប្បតិ, ចិញ្ញារបតីតិ ព្ហាយិតា ចិឌាតតតិយយំ, ស្តយុត្តកោ បិក្លិ បច្ចក្លាតិ ស្តយុត្តកប្បំ បត្តិកោតិអាឌីហិ បុក្កលតិយយំ, ឈោ ច តប្យជីចិឌាតាតីតិអាឌីហិ ចិឌាតតតិយយាការចេត បច្ចក្លាតាកាចំ ឌេប្បតិ, ឌធាយាតិអាឌីហិ ចិត្តតិយយាការចេត, បារេចត្យការយា ត បារេចតីតិ ព្ហាយិតា បរោយាកតិយយាការចេត, អចិញ្ញាប្បំ បារេចតិ ចិញ្ញាប្បំ ត បារេចតីតិ ឲរេតហិ យំ បុក្កលំ ស្តឌ្ឍិប្បំ បារេចតិ, តប្បេច បចេត ឃីបំ ឲតិ, តាញ្ញាប្បាតិៈ បត្ថរេបា ចា បត ត បារេចតិ អប្យច្ចក្លាតា ហោតិ បិក្លាតិ ព្ហាចំ បត ចិត្តាឌីតិយយេគេច បិក្លាបច្ចក្លាតំ ហោតិ, ត អញ្ញាធាតិ ឌេប្បតត្វំ ទុត្តំៈ តប្ថា ចិត្តរលត្តកាលបរោយាកបុក្កលចិឌាតតចរេត បិក្លាយ បច្ចក្លាតំ ជាតត្វា តឌការចេត អប្យច្ចក្លាតំ ចេឌីតត្ថាៈ

កចំ? ស្តបបយ្យត្តកាចរោតា ចចិត្យការយតាចិរត្តេគេច ហិ បិក្លាបច្ចក្លាតំ ហោតិ, ត ឌចា ចា ទចា ចា កលត្តប្បៈ ឲចំ ចិត្តចរេត បិក្លាបច្ចក្លាតំ ហោតិ, ត តឌការចេតៈ តធា ព្យុឌ្ឍំ បច្ចក្លាយីតិអាឌីតា ទុត្តាតំ ព្យុឌ្ឍាឌីតំ បច្រាហូចាទិបទិរយាបាតាតំ ចត្យុឌ្ឍបត្តូរ្ត្ហច កិហីតិ យំ ឆារេទហីតិអាឌីតា ទុត្តាតំ កិហិអាឌីតំ អបល្យបុត្តិយបទិរយាបាតាតំ អដ្ឋត្តព្ហាតិ ព្ហារេយបំ គ្វាចិបតិយា លោត្តបជាតំ ឃប្បំ កប្បចិ បចេចចតប្បំ ចរេត តោបុ យំ កិច្ចិ ចត្ត្យកាយប្បំ យំ កិច្ចិ ចឌរោតាបិ បិក្លាបច្ចក្លាតំ ហោតិៈ ឲចំ លោត្តចរេត បិក្លាបច្ចក្លាតំ ហោតិ, ត តឌការចេតៈ តត្វ ឃរេឌតំ “បច្ចក្លាយីតិ ច យំ ឆារេទហីតិ ចា”តិ ទុត្តំ ចត្តយាតកាលចចតំ, ឃាតិ ច “អលំ មេ ព្យុឌ្ឍេត, កិ ត្យុ មេ ព្យុឌ្ឍេត, ត យមរត្វា ព្យុឌ្ឍេត, ឃុយុត្តាហំ ព្យុឌ្ឍេតា”តិអាឌីតា តរយេត អាឮ្យាតចរេត កាលំ អតាយបិត្វា បុទិរយេហិ ទុឌ្ឍបហិ បរេឌហិ បឌ្ឍិ ឈោរេឌត្វា ទុត្តាតិ អលំ មេតិអាឌីតិ ចត្តាទិ បជាតិ, តោបំយេច ច បចេចចនតាតំ ចរេត បច្ចក្លាតំ ហោតិ, ត បត “បច្ចក្លាយឃិ”ត្តិ ចា, “បច្ចក្លិប្បំ”ត្តិ ចា, “យំ ឆារេទឃឹ”តិ ចា, “យំ ឆារេទប្បឃឹ”តិ ចា, “ឃំគ្នុត បច្ចុរក្លេយ្យំ”ត្តិ ចាតិអាឌីតិ អតីតាតាកាតបទិកប្យចចតាតិ កលត្តប្បៈ ឲចំ ចត្តយាតកាលចរេត ចេច អតាយដ្ឋកាលចរេត ច បច្ចក្លាតំ ហោតិ, ត តឌការចេតៈ បរោយារកោ បត ទុចិរេឆា កាឃិកោ ធាចបិកោ, តត្វ ព្យុឌ្ឍំ បច្ចក្លាយីតិអាឌីតា តរយេត ឃាយ កាឃចិ ការាយ ចឌីកេឌំ កត្វា ធាចបិកបរោយារកេគេច បច្ចក្លាតំ ហោតិ, ត អក្លូទលិតតំ ចា ហត្វម្យុឌ្ឍាឌីឌប្បតំ ចា កាឃបរោយាកំ ករទាត្តប្បៈ ឲចំ ធាចបិកបរោយារកេគេច បច្ចក្លាតំ ហោតិ, ត តឌការចេតៈ

បុក្កលេបិ បត ទុចិរេឆា ឈោ ច បច្ចក្លាតិ, ឃប្បំ ច បច្ចក្លាតិ, តត្វ ឈោ បច្ចក្លាតិ, ឈោ បចេ ស្តយុត្តកលិត្តចិត្តចេចឌគដ្ឋាតំ អញ្ញាតរទា ត ហោតិ, ឃប្បំ បត បច្ចក្លាតិ, ឈោ បចេ យត្យប្បជាតិកោ ហោតិ, ត ច ស្តយុត្តកាឌីតំ អញ្ញាតរទា បយុទ្ធីគ្នុតោ ច, បិក្លាបច្ចក្លាតំ ហោតិៈ ត ហិ អបយុទ្ធីគ្នុតប្បំ គ្នុរេតត ចា បរេណ្តូត ចា អាររទាចតំ ទុហតិៈ ឲចំ ឃធាទុត្តបុក្កលចរេត បច្ចក្លាតំ ហោតិ, ត តឌការចេតៈ ចិឌាតតយ្យិ តិយយិតាតិយយិតចរេត ទុចិឆំៈ តត្វ ឃប្បំ ឈោយំ ចា តិយរេយត្វា ព្ហាយប្បំ ព្ហារេយបំ ចា អាររទាចេយីតិ ចឌតិ, បចេ ពេ ឃធា បកតិយា លោទិកោ យត្យប្បា ចចតំ ឃុត្វា អាចឌ្ឍូតបយរេយ ឌាតត្តិ, ឲចំ តប្បំ ចចតាតត្តូទយេច “អយំ ស្តក្កណ្ឌិតោតា”តិ ចា, “កិហិកាចំ បត្វយតី”តិ ចា ឈេត កោតចិ អាការរេត យត្យប្បជាតិកោ ចចតត្វំ ឌាតាតិ, បច្ចក្លាតាច ហោតិ បិក្លាៈ អធ អបទកាកោ “កិ ព្ហាយិតា ទុត្តា”ត្តិ ចិរត្តត្វា ឌាតត្តិ, អញ្ញោ ចា ឌាតត្តិ, អប្យច្ចក្លាតាច ហោតិៈ អតិយរេយត្វា អាររទាចត្តប្បំ បត បចេ ទុត្តតឃេត ឈោ កោចិ យត្យប្បជាតិកោ ចចតត្វំ ឌាតាតិ, បច្ចក្លាតា ហោតិ បិក្លា, ឲចំ ឌាតតចរេត បច្ចក្លាតំ ហោតិ, ត តឌការចេតៈ ព្ហាតិ ព្ហារេយបំ ទុត្តប្យការទាតំ ចិត្តាឌីតំ ចរេគេច បិក្លាបច្ចក្លាតំ ហោតិ, ត អញ្ញាធាតិ ឌេដ្ឋាំៈ

បិក្លាបច្ចក្លាតចណ្ហតាតរោយា តិដ្ឋិតោតាៈ

យុលបញ្ញាត្តិចណ្ហតា

រ៉ៃៈព្ហរោតាបដ្ឋាយាតិ ឌុដ្ឋុល្លបឌរោតា បដ្ឋាយៈ មេធុតឆមេ្មា ឃធា បទ្ទុបគេច ឌុដ្ឋុល្លំ, ឲចំ ឌេប្បតាឌីឌុដ្ឋុល្លឆយុបទិចារត្តាបិ ឌុដ្ឋុល្លត្តិ ឌេប្បត្ថំ ឃប្ថាតិអាឌី ទុត្តំៈ អចប្បុតាតត្តិ មេធុតទារកេត តិត្តាតំៈ បទិឃុដ្ឋីតាតត្តិ មេធុតទារកេត អតិគ្នុតចិត្តាតំៈ មេធុត-បឌ្ឍប្បំ បឌីបបឌ្ឍបអឃាយត្តា ទុត្តំ “បឌីបាត”ត្តិ, ទត្តតាឌីហិ បឌីបាតត្តិ អរត្វាៈ ព្ហាឌញ្ញា ឈេគ្យ្យុរោតា ទុត្តំ ស្តរោកាសុ អញ្ញាតរប្បំ ទាកាការចេបិ ព្ហាតរប្បំ មេធុតរបចតបំបិឌ្ឍិរោតាៈ មេធុត-បឌ្ឍោ ចា ស្តកឃបឌ្ឍបអឃារោយា, មេធុតំ ឃ្យុកញ្ញអំ ឃយកំ ស្តកឃត្តិ ហិ អត្វរោតា ឲកំ, តោតាហ “ស្តកិត្តំ ទត្តាត”ត្តិៈ “គ្វឃំគ្វយបយាបត្តី”តិ ហិ បិព្យព្ហាយ្យិ ទុត្តំៈ តិយិរត្តតាតិ ក្យុទុរត្វ ករលាចចតំ, ព្ហាត្តិតិយិរត្ត អត្តតោ តិយិត្តំ បចេចរេយតីតិ អរត្វាៈ តិយិត្តំ អដ្ឋាតត្តិ អត្វរោតា ឲកំៈ តិលចលត្តិ បាបបយត្តំ តិលតីឌំ អឌីប្បេតំ, ត រោណាបបហិតំ ចលត្តិ អាហ “តិលតីឌយត្តយ្យឹ”តិៈ

អស្លោកាការេសតិ សការេចត បិហិតស្ស តិមិត្តស្ស បកតិចារេតត អសម្បុដ្ឋេ តិត្តប្បទេសេ· តាឌិសោ បវេសោ សចេបិ ពេតធិ ចាតាឌិចិការេទត ឋុក្កតិ, តថាបិ អតស្លោការេហាតិ ស្តបក្កលេតោ បិរាឌិកសេច·

ចេយ្យត្តិ យថា ចត្តារិ បស្សាតិ អឲ្យសត្តោ បចេសេតិ, ឲចំ ពតចិចស្ស ឌុត្តិតិមិត្តស្ស អក្ខត្តរតល់ ទុច្ចតិ· បុរិសតិមិត្តេ បត យត្តិ អក្កពោឌិ សត្តាឃ ចតតិ· ស្តបរីតិ យត្លីឃបត្តេត សមិត្លិត្វា បចេសិឃមាតស្ស អក្ខាតស្ស សមិត្លិតក្កលិឃា យត្លីឃបត្តបិឌ្ឋិសឌិសអក្កពោឌិសេឃេច· ហេដ្ឋា បចេសេត្តោតិ ឌុត្តិតិមិត្តស្ស ហេដ្ឋាការពេត ល្សបិឃមាតំ បចេសេត្តោ, ឃថា ឌុត្តិតិមិត្តស្ស អស្លោកាសំ ហេដ្ឋិមតល់ តិលតឹឌមត្តម្បិ អត្តតោ តិមិត្តេត ល្សបតិ, ឲចំ បចេសេត្តោតិ អត្ថោ· ល្សបតសេច ហេត្វ បចេសតំ, ឲចំ សេសេសុបិ· ឃត្លេត បចេសេត្តោតិ អក្ខត្តរតលេត ល្សបិឃមាតំ បចេសេត្តោ, ឃថា អក្ខត្តរតល់ ល្សបតិ, ឲចំ បចេសេត្តោតិ អត្ថោ· ពត្វធិ អង្គុបត្តំ បចេសេត្វា អាពាសពតេឃេច តឹហរត្តស្ស តត្តិ បិរាឌិកំ, ឌក្កដំ បត ហោតិ លិត្តឹសចត្ថុម្ហិ (បិរា· ល៌១) ចិឃ· ឃត្លេតេច ល្សបត្តំ បចេសេត្តោតិ អក្កពោឌិឃា ល្សបត្តំ បចេសេត្តោ· យត្លីឃបត្តបិឌ្ឋិឃា សក្កោចេត្វាតិ តិមិត្តំ អត្តតោ យត្លីឃបត្តបិឌ្ឋិឃា សមិត្លិត្វា ស្តបរិការពេត ល្សបត្តំ បចេសេត្តោបិ· កិំ ចិឃ? សមិត្លិតក្កលិ ចិឃាតិ ឃោឌតា· អថ ចា យត្លីឃបត្តបិឌ្ឋិឃា សមិត្លិតក្កលិ ចិឃាតិ សម្ពត្តោ, សមិត្លិតក្កលិ ចា យត្លីឃបត្តបិឌ្ឋិឃា បចេសេត្តោ ចិឃាតិបិ ឃោឌេតត្តា· ស្តបរិការពេតាតិ សក្កោចិតស្ស តិមិត្តស្ស ស្តបរិពោឌិឃា·

ឌុឌាតិ បុរិសតិមិត្តស្ស ហេដ្ឋា ទុត្តេសុ ឲសុ “ស្តបរី”តិ ទុត្តស្ស ឲដ្ឋស្ស ឋាតស្ស ចសេត ចិសុំ ចត្តារិ បស្សាតិ ពហេត្វា បុរិសតិមិត្តេ ឌសដ្ឋាតកេឌំ ឌសស្សេត្តោ តត្វាតិអាឌិមាហ· ហេដ្ឋា បត អាហិតក្កហលចសេត ល ឋាតាតិ ទុត្តាតិ· តុលិឌេណ្ឌសឌិសំ បចេសេត្តស្សាបីតិ អសមិត្លិត្វា ស្តជុកំ បចេសេត្តស្ស· ចម្មខិលត្តិ ឲញអាពាឌិតំ ពិចាឃ ចិឃ តិមិត្តេ ឌាតំ ចម្មក្កុំ, “ស្តណ្ណិកណ្ឌោ”តិបិ ចឌត្តិ· “ស្តបហតពាឃប្បសាឌ”ត្តិ អចត្វា តដ្ឋពាឃប្បសាឌត្តិ ចចេតេត ស្តបាឌិត្តការេច សតិ ពេតធិ បច្ចុឃេត ស្តបហតេបិ ពាឃប្បសាឌេ ស្តបហតិត្ថិឃចត្ថុម្ហិ (បិរា· ល៌១) ចិឃ បិរាឌិកសេចាតិ ឌស្សេតិ· ឌុត្តិតិមិត្តស្ស បត តដ្ឋេបិ ស្តបាឌិត្តការេច សតិ ឃតសរីរេ ចិឃ បិរាឌិកក្ខេត្តតា ត ចិឌហតីតិ ចេឌិតត្តា· ឃេចុតស្សាឌេតាតិ ឌុឌំ ពាឃសំសក្កាពេ សតិ សត្តិឌិសេសោ ហោតីតិ ទុត្តំ· ពីឌាតីតិ អណ្ឌាតិ·

ឃុទំ អបិធាឃាតិ បឃាឌេត សឲ្យប្បត្តម្បិ ហាសំ ពីឌតិឃា បជិច្ឆាឌតម្បិ អពត្វា តិសីឌតំ អាការចត្តិ ទុត្តំ· អថ ចា អបិធាឃាតិ បិឌហិត្វា, ពីឌតិឃា ឃុទំ បជិច្ឆាឌេត្វា ហសឃាតេត ត តិសីឌិតព្វត្តិ អត្ថោ· ឌត្តចិឌំសពត្តិ ឌត្តេ ឌស្សេត្វា· ពត្តិតេតាតិ “អឃុត្តពថា”តិ សក្កោចំ អតាបត្តេត្តេត, តិរចេសេសាឌិប្បាឃពថេតេ សត្លាតុស្សារេហតាតិ អត្ថោ·

អតុបញ្ញត្តិចណ្ណតា

បិរាឌិកចត្ថុត្តាតិ ឃេសំ តីសុ ឃត្តេសុ តិលតឹឌមត្តម្បិ តិមិត្តស្ស បចេសោការេសោ ហោតិ, តេ ឌុត្តិបុរិសាឌិតេឌា សត្តោ សក្កឃត្តិ, ត ឌុតេទេ· ឌុឆ បត តិរត្ថាតកពោឃាតិ-បិឮឌុបឌាត្ថុបទោ ត សត្លាតិអាឌិតា ឌុត្តិលិក្កចសេត ទុត្តំ· ពោតឃាតិ សប្បចិសេឃា, ឃេសំ បិដ្ឋិសុ ឃហត្តឃហត្តាតិ ឃណ្ឌលិតិ ហោត្តិ· ពត្ថបឃណ្ឌ្ឍពាតំ ចត្យប្បឌេត្តេបិ ឌុឌពតាឃាឃេត្តេត អបេឌេហិ សហ ពហល់· ឃុលសណ្ឌាតត្តិ ឌុដ្ឋចម្មសណ្ឌាតំ· ចលាសេត្តបត្តិ ចលាសក្កហំ· ចលោ ទុល្លច្ចឃត្ថុ “អយោក្កត អយក្កុ បចេសេតិ, អាបត្តិ ទុល្លច្ចឃស្សា”តិ (បិរា· ៩៩) ឌុឃស្ស ទុត្តស្ស ចសេត ចេឌិតត្តា· យក្កុឃាតិ តត្យលិ· ឲតសេច ហិ អត្ថិត្តិ ឃោ តំ អត្លាបត្តិ, តំ បរាឌេតីតិ ឌុឃមត្វំ ទុត្តាតំសេច បិរាឌិកាឌិសង្កាតំ តិត្ថាចតប្បសត្តេ ឌុមិឃ្សា បរិចារកាចាឃ បចត្តត្តា· កដ្ឋោតិ សាសតតោ បរិហីតោ· តិទក្កតោតិ តិរាកតោ· ឲតត្តិ អាបត្តិទុបំ បិរាឌិកំ· លិតេត្តាតិ អត្តរាលឃ្ហិតោ·

បពតតេត្តហិ កិក្ខុហីតិ ឲត្ត បពតត្តា តាឃ បិរាឌិកំ អតាបត្តា អត្តក្កិត្តា ច· ពេតធិ បត “បពតតេត្តហិ កិក្ខុហិ ឲពតោ ពត្តត្តាត្តាតិ អដ្ឋពចាឃំ ទុត្តត្តា បពតត្តត្ថុតហិ អលឌ្ឌីហិបិ សឌ្ឌិំ ស្តបរិសចាឌិសណ្ឌពឃុពពេលោ ឌោសោ តត្ថិ”តិ ចឌត្តិ, តំ ត ឃុត្តំ, ឌុឃិតា ចចេតេត តស្ស អត្ថស្ស អសិទ្ធតោ· ឃឌិ ហិ សណ្ឌពឃុំ ពរីឃតិ, បពតតេត្តហេច ពរីឃតិ, ត អបពតតេត្តហីតិ ឲចំ អបពតតេត្តហិ សហសំចាសបជិក្កេបបទំ ឌុឌំ ចចត់, ត បត បពតតេត្តហិ សត្តហិ អលឌ្ឌីអាឌីហិ ឲពតោ សណ្ឌពឃុំ ពត្តត្តេចាតិ· ឲចំ សំចាសចិសាតបទំ បពតតេត្តស្សុបិ សកាបាបត្តិ អាបត្តេហិ អត្តាឃត្តាត្ថា អលឌ្ឌីហិ ច សឌ្ឌិំ ឲពតោ ពឃុពពលស្ស បជិក្កិត្តត្តា· ទុត្តត្ថិញ “សចេ សត្តោ សត្លោ សកាបាបត្តិឃា សតិ ទុត្តចិធិំ អពត្វា ស្តបរិសចំ ពរោតិ, ទុត្តតឃេតេច សត្តោ សត្លោ អាបត្តិ អាបត្តិ”តិអាឌិ (ពត្តា· អដ្ឋ· តិឌាតចណ្ណតា)· “ឃត្ត អាឃិសបរិកោពោ ចដ្ឋតិ, ឌម្មបរិកោពោបិ តត្ត ចដ្ឋតី”តិ អលឌ្ឌីហិ សហ បរិកោពោ ច អដ្ឋពចាឃំ បជិក្ខិត្តោ ឲពតោ ពឃុពលស្សាបិ ឌម្មបរិកោពត្តា· តស្មា ឃថា ហិ បិឮឌុឃំ បិរាឌិកាបត្តិអាបត្តតបុក្កលតិឃមត្តំ ឃ្សាឃំ ឌាត្តិចត្យត្តត ពឃុត…បេ… ស្តបសឃ្បត្តោ, អឃំ ឌុឃម្ហិ អត្ថ អធិប្បេតោ កិក្ខុតិ ឌុឃម្ហិ ចចេត សត្តោបិ ឌាត្តិចត្យត្តពឃុត ស្តបសឃ្បត្តា បិរាឌិកាបត្តតបុក្កលិឃេចាតិ តិឃមោ ត សិត្លាតិ បិរាឌិកាតាបត្តតាតម្បិ សេក្ខាឌិតំ សឃ្ខចា, អថ ពោ ឌាត្តិចត្យត្តពឃុត ស្តបសឃ្បត្តស្សុឃេច បិរាឌិកាបត្តិអាបត្តតា អលឌ្ឌី ឌាលបុថុឌ្ឌតា លព្ភត្តិ, ត បត ឲហិកិក្ខុអាឌីស្វតិ ឲចំ តិឃមោ សិត្លាតិ, ឲចមិធាបិ បពតតេត្តស្សុឃេច ឲពតោ ពឃុពលារហា អតាបត្តិកា លឌ្ឌី ក្យក្ខុចកា សិក្ខាកាឃា ស្តបលព្ភត្តិ , ត អបពតតេត្តស្វតិ ឲចេឃេច តិឃមោ សិត្លាតិ អបពតត្តាតំ ពលឃុរលត្តាការេចត អសំចាសិកត្តតិឃមតោ· អលឌ្ឌិតោ បត ពលឃុរកា ហុត្វា ពឃុស្ស សាឌតតោ អសំចាសិពោសុ ត ពហិតា ពត្តត្តចិឌិំ អពត្វា តេហិ សហ ឃឌ្ឌិត្វា ពឃុំ ពរោត្តាតំ អាបត្តិ អលឌ្ឌិតា ច ត ចិពត្ថតីតិ ចេឌិតត្តា· “ឲពោ អលឌ្ឌី អលឌ្ឌីសតម្បិ ពរោតី”តិ (បិរា· អដ្ឋ· ១·៥៥) ហិ ទុត្តំ, តេតេច ចក្ខតិ “សត្តោបិ លឌ្ឌិតោ ឲតេសុ ពឃុឌីសុ សហ ចសត្តី”តិអាឌិ· អឃច្ចុតេត្វ ស្តបរិ ចិត្វារេតោ អាចិ កចិស្សតិ·

តថាតិ សីឃាបរិច្ចិន្តេត្តហីតិអាឌិ បរាឃសតិ· ឲពតោ ចត្តតត្លុតពាឃប្បចេសតចត្តាបជិចត្តពោទ៍លាក្កហបរិឃុច្ឆារសត្លាឃពរលាឌិសាឃក្កិកិរិឃាចសេត តកចតា បញ្ញាត្តសិក្ខាបឌសិក្ខំ សឃសិក្ខតា តាឃ, តញ្ចា លឌ្ឌីហេច សឃំ សិក្ខិតត្តា, ត អលឌ្ឌីហីតិ ឌស្សេតុំ “បញ្ញាត្តំ បត…បេ… សឃសិក្ខតា តាឃា”តិ ទុត្តំ· តត្ត អតតិក្កមតចសេត ស្តក្កហបរិឃុច្ឆាឌិចសេត ច លឌ្ឌីបុក្កលេហិ សមំ ឲពតោ សិក្ខិតត្តា សឃសិក្ខាតិ សិក្ខាបឌាតិ ទុត្តាតិ, តាសំ សឃសិក្ខតំ ឃថាទុត្តតឃេត លឌ្ឌីហិ សិក្ខិតត្តការេចា សឃសិក្ខតា តាឃាតិ អធិប្បាឃោ· ឃថាទុត្តេសុ ឲពពឃុឌីសុ អលឌ្ឌីតំ លឌ្ឌីឌម្ម អតោក្កត្តេ លឌ្ឌីហិ សហ សំចាសោ តត្តិ, តតោ ពាហិឃេច តេ សត្តិស្សត្តីតិ អាហ សត្តោបិ លឌ្ឌិតោតិអាឌិ·

៥៩· ឃំ តំ ទុត្តត្តិ សម្ពត្តោ· ចត្ថុឃេច ត ហោតីតិ ស្វចណ្ណាឌីហិ ពាទ៍តត្តិទុបិតំ អក្ខាតេសុបិ តិមិត្តចោហារឌស្សតោ តត្ថ បិរាឌិកាសក្កាតិចត្ថតត្តំ ទុត្តំ· តេតេច ចិតីតចត្ថុ លេបចិត្តាឌិចត្ថុ សត្លាតពក្កត្ថុស្ស បិរាឌិកេត អតាបត្តិ ទុត្តា·

## បឋមចតុក្កចណ្ណនា

៣៥៧. អប្បាតិ អាព្យាតបេត្តិ តស្ស អត្ថំ ទស្សេន្តោ "ហោតី"តិ អាហ, កថេយ្យាតិ អត្ថោ, ហោតីតិ ចុត្តំ ហោតិ. ចុតិយេ អត្ថវិកប្បេ "ហោតី"តិ ខ្ពងំ ចចនសេសោ.

៣៥៨. ឋានិយត្តស្សេចាតិ ឲត្ថ ឋានិយតំ តាយ សេនចតុកាយតាវិត្តស្ស ឧប្បាទតមេចាតិ អាហ "បជិសេចតវិត្តឋមជ្ជិស្សា"តិ. បជិបណ្ណត្តិ អតិក្កំ អហិតំ. "កិក្លុតំ បច្ចត្តិកា កិក្លុបច្ចត្តិកា"តិ ចុទេត្ត ឧបរិ ចុច្ចយាតា រាឌបច្ចត្តិកាទេយាបិ ខ្ពសេធ បចិឋត្តីតិ តំ តិចត្តតត្ថំ កិក្លុ ឲច បច្ចត្តិកាតិ រាឌបច្ចត្តិកាត្ថុបេត អត្ថោ ទស្សិតោ. តស្មិំ លលោតិ បចេឋតក្លលោ. អក្កតោ ហិ ឃាច ម្ពុលិ បចេឋតកិរិយាយ ចត្តយាតកាលេលិ បចេឋតក្លលោ តាយ. បចិទ្ទកាលេតិ អក្កាតាស្ស ឃត្តកំ ធាតំ បចេឋតារេហំ, តត្តកំ អតចសេឋសតោ បចិទ្ទកាលេ, បចេឋតកិរិយាយ គិទ្ទិតក្លលោតិ អត្ថោ. ឲចំ បចិទ្ទស្ស ឧទ្ធរលារម្ភតោ អត្តុរា ឩតកាលេ ឩតំ អក្កាតំ, តស្ស ឩតិ ចា ឩតំ តាយ, អដ្ឋកថាយំ បត យាតុកាយស្ស ឋុក្កឋិស្សទ្ទិ បត្វា ឋត្តធា ចាឃាយតោ ខ្ពរមិត្វា ឩតកាលំ ឋន្ធាយ "ឋុក្កឋិស្សទ្ទិឋមេយ"តិ ចុត្តំ, តទ្ធុកយម្បិ ឩតមេចាតិ កេហតត្ថំ. ឧទ្ធរលំ តាយ ឃាច អក្កា តីហរលកិរិយាយ ចត្តយាតកាលេតិ អាហ "តីហរលកាលេ បជិសេចតវិត្តំ ឧបដ្ឋាបេតី"តិ.

ឲត្ថ ច ឃស្មា បទេហិ ឧបក្លមិយមាតស្ស អក្កាតាទិកាយចលតស្ស ចិឌ្ឍយាតត្តា សេចតវិត្តេ ឧបដ្ឋិតមេត្តេ តស្មិំ លលោ ចិត្តឌទ្ធុបេត ឋញ្ញាយមាតំ អក្កាតាទិចលតំ ខ្ពមិតា សេចតវិត្តេត ឧប្បាទិតមេច ហោតិ. អបិច សេចតវិត្តេ ឧប្បន្នេ បទេហិ អនុបក្លមិយមាតស្សាបិ អក្កាតេ ចលតំ ហោតេច, តស្មា ខេត កតំ តាយ ហោតិ, តស្មា កាយវិត្តតោ ឋមដ្ឋិតំ បិរាឌិកាបត្តិ សោ អាបជ្ជតិមេច ឧត្តុឌាលុយណ្ណលិកា (បារា. ៩៣៥-៩៣៦) ចិយ. តត្ថាបិ ហិ "អធក្លកំ ឧត្តុឌាលុយណ្ណលំ អាយមតំ ចា...បេ... បជិឋីឡអតំ ចា ឋានិយេយ្យា"តិ (បារា. ៩៣៥) ឋានិយតមេត្តមេច អាបត្តិ ចុត្តា, កិក្លុតោ កាយសំឋក្កេ បត "កាយសំឋក្កំ ឋមាបជ្ជេយ្យា"តិ (បារា. ១៧០) អត្តតោ ឧបក្លមស្ស អាបត្តិតិមិត្តភាវេចត ចុត្តត្តា ខ្ពត្ថិយា ចុឋិយមាតស្ស កាយសំឋក្កុរាគេ ច ខ្ពត្ថិយា ឋត្តតិតកាយចលតេ ច ចិឌ្ឍយាតេបិ អត្តតោ បយោកាភាវេចត អតាបត្តិមេច ចុត្តាតិ កេហតត្ថំ. គេចិ បត "បឋមឋញ្ញិសេឋចិឋមេបិ បទេហិ ពលក្លារេត ហត្ថាទីហិ ឧបក្លមិយមាតស្ស មោចតស្សាទេ ច ឧប្បឌ្ឍតិ, គេត ច អឋុចិមុត្តេ ឋញ្ញិសេឋោ, អមុត្តេ ចុល្លច្ចយំ ឲចា"តិ ចទន្តិ. អក្កាកាឋុត្តិ អក្ការេរាចិ, អក្ការបុណ្ណាចាដំ ចា. ខ្ពត្ថិយា ឧបក្លមិយមាតេ អឋានិយតំ តាយ ត ឋត្តេចំ ចិឋយោតិ អាហ ខ្ពមតីហិតិអាទិ. ឲកាទសហិ អក្កីហីតិ រាកទោឃមោហជាតិជរាមរណសោកបរិទេចទុក្ខទោមតស្សុបាយាសឋត្តាតេហិ ឲកាទសក្កីហិ. អប្បាតិ អឋានិយត្តស្ស. ចតុក្កំ តីហរិត្វា ធបេឋីតិ ឲត្ថ ឲកបុក្កលចិឋយតាយ ឲទោកាបិ អតាបត្តិវារោ បចេឋតបចិទ្ទឌិទ្ធិតោត្ខលាឋត្តអាតាតំ ចតុត្នំ បទាតំ ចមេត "ចតុក្កំ"ត្តិ ចុទេត្តា. បឋមចតុក្កចាតិ ឲត្ថ បត អតាបត្តិចារេត ឋទ្ធិំ បញ្ចត្នំ ចារាតំ ចុត្តតមេត "បញ្ច ចតុក្កា"តិ ចត្តទេព្ពំបិ ឲកមក្កចិឋយតាយ តេតំ ឲកត្តំ អារោបេត្វា បឋមចតុក្កតា ចុត្តា. តេតេច ចត្លតិ តិណ្ណំ មក្កាតំ ចមេត តីហិ ឋុទ្ធិកចតុក្កាតីតិអាទិ.

## ឲកុត្តរឋត្តតិទ្ធិឋតចតុក្កកថាចណ្ណនា

៣៥៩-៩០. មត្តត្តិ ឋុរាទីហិ មត្តំ. អក្លាឃិតតិមិត្តា ខ្ពឆ ឧត្តរបទលោបេត អក្លាឃិតឋទ្ទេត ចុត្តាតិ អាហ "អក្លាឃិតតិមិត្ត"ត្តិ. ឌាកេត្តិត្តិអាទិ ចិសេឋតរហិតត្តា "ឋុទ្ធិកចតុក្កាតី"តិ ចុត្តំ. ឋយាតាចរិយកាទេរាតិ ឲកាចរិយស្ស ឧទ្ទេឋត្តេចាឋិកា. កក្កាយ អបរភាគោ អបរកក្កំ. ចតទេតិ ករហត្ថេ តិបិតោ. ឲចំ ចិតយកុម្ភាតត្តិ ខ្ពមិតា ឧបរិ ឧបតិស្សត្ថេរេត ចុច្ចយាតចិតិច្ឆយស្ស កុរុករលឹយតាយ ការលំ ចុត្តំ. ឋត្ថំ បរិឃាឌិយិត្វាតិ ឋត្ថំ បិរាឌិកលេត្តំ អតចសេឋសតោ កេហត្វា. ឃឌិ ហិ ឋាចសេឋំ កត្វា បត្តាបេយ្យ, អលឌ្ឍិតំ តត្ថ លេឋេត អត្តាចារឋោតោ បចត្តតីតិ អាហ "សោតំ លិត្តិត្វា"តិ. ឋហសេយ្យាទិបណ្ណត្តិចឌ្ឍិក្លាបទេសុមេច (បារា. ៣៥-៣៦) ឋាចសេឋំ កត្វាបិ បត្តាបតំ ឋមុចតិ, ត លោកចឌ្ឍឋុតិ អាហ ខ្ពឌធក្រិតិអាទិ. ឋហសេយ្យិក្លាបទេ ហិ (បារា. ៣៥ អាទយោ) កិច្ចាបិ ឃេកុឃ្យច្ឆទេត្ត ឃេកុឃ្យបរិច្ឆទេត្ត ហេដ្ឋិមបរិច្ឆេទតោ បាចិត្តិយំ ទស្សិតំ, ឧបឌ្ឍច្ឆទេត្ត ឧបឌ្ឍបរិច្ឆទេត្ត ទុក្កដំ, តថាបិ ឋាចសេឋតត្វា បត្តាតិយា ឃេកុឃ្យច្ឆទិត្តាបឌ្ឍបរិច្ឆត្តាទីឋុបិ អដ្ឋកថាយំ បាចិត្តិយមេច ទស្សិតំ. ខ្ពឆ បត តិរចសេឋតត្វា បត្តាតិយា កកចតា ទស្សិតំ ឃេកុឃ្យេត អក្លាឃិតតិមិត្តតោ ហេដ្ឋា បិរាឌិកក្លេត្តំ តត្ថិ, ចុល្លច្ចយាទិមេច តត្ថ លព្ភតិ.

ឧបតិស្សត្ថេរេត ចុត្តមេស្សេច ចិតិច្ឆយស្ស អញ្ញាយម្បិ ឧបត្ថម្ភការលំ ទស្សេន្តោ អបិចាតិអាទិមាហ. តិមិត្តេ អប្បមត្តិកាបិ ឃំឋរាឌិ ឋតេ អចឋិដ្ឋា ហោតិ, តំ ឃេកុឃ្យក្លាឃិតមេច ហោតិ, តតោ បរំ បត ឋត្ថរោ តាឃិតោ តិមិត្តេ ទុក្កដមេចាតិ ទស្សេន្តោ អាហ "តតោ បរំ ចុល្លច្ចយំ តត្ថី"តិ. គេចិ បតេត្ថ ចច្ចយក្កាទិ ចត្តាទេរា កោដ្ឋាទេឋ កត្វា "ពោសុ ឆេក្ខ កោដ្ឋាទេឋ អតិក្កន្ទ ឃាច តតិយកោដ្ឋាឋស្ស បរិយោឋាតា តាឃិតំ ឃេកុឃ្យក្លាឃិតំ តាយ, តតោ បរំ ចុល្លច្ចយំ តត្ថិ, ឃាច ចតុត្ថកោដ្ឋាឋស្ស បរិយោឋាតា តាឃិតំ, តម្បិ ទុក្កដចត្ថុមេចា"តិ ច ចទន្តិ, តំ ត ឃុត្តំ. មតឋរិរម្ហិមេច ទេឌិតព្ពត្តិ មតំ ឃេកុឃ្យេត អក្លាឃិតត្តិអាទិចចតតោ ចុត្តំ. ឃឌិបិ តិមិត្តត្តិអាទិ ឌីចយាតកាឋរិរមេច ឋន្ធាយ ចុត្តំ តស្សេច អធិកតត្តា, តេតេច យាតិកាដ្ឋកថាយំ (កង្ខា. អដ្ឋ. បឋមបារាឌិកចណ្ណនា) "ឌីចយាតកាឋរិរស្ស ចុត្តប្បការេ មក្កេ ឋចេបិ តចាទីតិ អតចសេឋេត្វា ឋត្តរោ លិត្តេ"តិអាទិ ចុត្តំ. ឋត្តរោ តាឃិតត្តិ តិមិត្តមំឋំ ឋត្ថំ លិត្តត្តិ អត្ថោ. តិមិត្តឋណ្ឌាតត្តិ លិត្តមំឋស្ស អត្តា ឃាច មុត្តចត្ថិកោឃា លិឌ្ឍាការេរា អត្តត្តរលចិតមុមេត្វា ខ្ពត្ថិតិមិត្តាការេរា, តេតាហ "បចេឋតំ ឌាយតី"តិ. តិមិត្តឋណ្ឌាតំ បត អតចសេឋេត្វាតិ បចេឋតារេហលិឌ្ឍាការេត ឩតអត្តត្តរមំឋាឌិ អតចសេឋេត្វា. ឲទេត ឃាច បចេឋោ លព្ភតិ, តាច មក្កោមេចាតិ ទស្សិតំ. តិមិត្តតោ បតិតាយ មំឋបេឋិឃាតិ ខ្ពងំ តិមិត្តឋណ្ឌាតចិរហិតំ អត្តត្តរមំឋលព្ភំ ឋន្ធាយ ចុត្តំ. តិមិត្តឋណ្ឌាតំ អកោរេបត្វា ឋមត្តតោ លិត្តិត្វា ឧទ្ធដមំឋបេឋិយា បត មតឋរិរេ ឃេកុឃ្យេត អក្លាឃិតតិមិត្តេ ចិយ ឧបក្លមត្តស្ស បិរាឌិកមេច.

ឲចំ ឌីចយាតកមត្តុស្សឋរិរេ លព្ភមាតចិសេឋំ ទស្សេត្វា ខ្ពតាតិ មតឋរិរេ ទស្សេតុំ មតឋរិរេ បតាតិអាទិមាហ. ចត្ថិកោសេឋុតិ ឋុរិឋាតំ អក្កាតកោឋចមេឋុ. "តចទ្វារោ មហាចណោ"តិអាទិ (មិ. ប. ៦.១.១) ចចតតោ មតុស្សាតំ អក្លិតាឋាឌីតិ ចណឋង្ខេបេត ចុល្លច្ចយក្ខេត្តាតីតិ តោឋុបិ ចុល្លច្ចយំ ចុត្តំ, ឲចំ មតុស្សាតំ មតឋរិរេបិ, តេតាហ មតេ អល្លឋរិរេតិអាទិ. តត្ថ អល្លឋរិរេតិ អកុថិតំ ឋន្ធាយ ចុត្តំ. បិរាឌិកក្ខេត្តតិ ឃេកុឃ្យេត អក្លាឃិតម្បិ ឋន្ធាយ ចុត្តំ. ចុល្លច្ចយក្ខេត្តតិ ឧបឌ្ឍក្លាឃិតាទិម្បិ ឋន្ធាយ ចុត្តំ. ឲត្ថ ច អក្លិតាឋាទិចុល្លច្ចយក្ខេត្តេឋុ ឃេកុឃ្យេត អក្លាឃិតេឋុបិ ចុល្លច្ចយំ, ឧបឌ្ឍក្លាឃិតាទីឋុ ទុក្កដត្តិ ទេឌិតព្ពំ. ឋទ្ធេឋម្បីតិ ឃចាចុត្តមកត្ថិអាទីហិ អទ្ធោឋំ តិរច្ឆាតាតំ ឋក្កឃាត្តំ ចុត្តំ. តិរច្ឆាតកាតាតំ អក្លិកណ្ណចលោឋុ ទុក្កដំ បត អដ្ឋកថាប្បមាលេត កេហតត្ថំ. "អមក្កេត អមក្កំ បចេឋេតិ, អាបត្តិ ចុល្លច្ចយស្សា"តិ (បារា. ៦៦) ហិ ឋាមញ្ញតោ ចុត្តំ, ត បត មត្តុស្សាតត្តិ ចិឋេឋេត្វា. ឃឌិ ហិ មត្តុស្សាតឡោច ចលោឋុ ចុល្លច្ចយំ ឋិយា, ហត្ថិអប្បាទីតំ តាឋចត្ថិកោឋេឋុបិ បដ្ឋកុមុមេត្តុកស្ស មុមឋណ្ឌាតេបិ ច ចលោឋឡេឋតោ ចុល្លច្ចយំ ត ចត្តព្ពំ ឋិយា, ចុត្តព្ពា. តស្មា អដ្ឋកថាចរិយា ឲទេត្ត បយាលំ មតាតំ តិរច្ឆាតកាតាតត្តិ មតឡេត ឋម្ពន្ធា.

ខេមតុនាខេកត ចត្តិកោរសំ បចេចខេសត្តស្ស តុល្លច្ចយំ តុត្តត្តិ អាហ “ចត្តិកោរសំ អប្បចេចខេសត្តា”តិ។ ខេមតុនាខេកា ច តាយ កាយសំសក្កទាកំ ខេមាចតស្សាគច្ចា មុច្ចិត្វា ចិសុំ ច្ចយំច្ចយមយាបត្តិយា ទាខេកា, ខេសា ច បុទិសាគឹសុបិ ប្លប្បជ្ជតិ, ខេតត ច អបិទាខិកខេក្លខេត្ត ព្ទាតិ្តសទីខេបិ ប្លបក្កមត្តស្ស អសុចិមិប្បុខេត្តបិ សញ្ញាឌិខេសខេសា ត ខេហាតិ, ខេលត្តាគុម្បំ តុល្លច្ចយគ្គក្កខេមច ខេហាតីតិ ខេចឌិតព្ពំ។ អប្បចេចខេសត្តាតិ ព្ទាមិតា តឹសុ មខេក្កសុ បចេចសតាឌិប្បាខេយ អសតិបិ ខេមតុនាខេកត ពាហិ ឈដ្ឋតំ សម្ផចតឹតិ ឌខេស្សតិ, ខេតខេតច តុល្លច្ចយំ តុត្តំ, ព្ទាតទេចា បចេចសតាឌិប្បាខេយត ពាហិ ល្ទុបត្តស្ស ខេមតុតស្ស បុព្ទាបខេយាកត្វា គ្គក្កខេមច ចត្តព្ទំ សិយា។ តិមិខេត្តត តិមិត្តំ ល្ទុបតិ តុល្លច្ចយត្តិ ព្ទាគច្ចា “ត ច, កិក្លខេច, ទត្តចិខេត្តត អង្គខាតំ ល្ទុបិតព្ពំ, ខេយា ល្ទុខេបយ្យ, អាបត្តិ តុល្លច្ចយស្សា”តិ (មហាច។ ១៥១) ព្ទាមស្ស ចមុក្លក្ខខេក អាកតស្ស សុត្តស្ស ចខេសត ត្ទុត្តំ។ តត្វ ច ខេកសច្ចិា អញ្ញាចាបិ អត្វចិកប្បស្ស ពឹដំ ឌខេស្សខេត្តា មហាអដ្ឋកចាយំ បតាតិអាឌិមាហ។ មុខេលខេតច ល្ទុបតំ សត្តាយាតិ ឮដ្ឋដិច្ចមិមុលាចយខេចត ល្ទុបតំ សត្តាយ។ ឮព្វអាទិកត្វាតិ អញ្ញាចាទស្ស តុល្លត្វា។ តំ សត្តាយកាសិតត្តិ តំ មចាទុត្តសុត្តំ។ សុត្តញ្ញាអញ្ញាចាទំ សត្តាយ បដិច្ច តុត្តត្តា “សត្តាយកាសិត”ត្តិ តុច្ចតិ។ សុដ្ឋ សល្លក្ខេត្វាតិ បិដ្ឋិ អកិទុហត្តាតំ អង្គខាតមុខេលខេតច តិមិត្តល្ទុបតស្ស សម្ផចំ ខេមតុនាកឹតច្ចា អង្គខាខេតត ល្ទុបតស្សច អតុរូបតច្ចា សុខេត្ត ច “មុខេលតា”តិ អតុត្តតច្ចា អញ្ញាច្ចា តយំ មចាពាលំ សុដ្ឋ សល្លក្ខេត្វាតិ អខេត្ថា។ សញ្ញាឌិខេសខេសាតិ មតុស្សិត្ថិ សត្តាយ តុត្តំ។ បស្សាចមក្កត្តិ ព្ទាគំ ចមុក្លក្ខខេក តិគាតចខេសត តុត្តំ។ ព្ទាតខេមក្កច្ចយំ បត តិមិត្តមុខេលត ល្ទុបត្តស្ស ចលាសខេក្លបេត តុល្លច្ចយខេមច។ តុត្តតខេយតេចាតិ ខេមតុនាខេកតេច។ តិមិត្តមុខេលត បត ចិតា ខេមតុនាខេកត មតុស្សិត្ថិយា ចា តិរច្ឆាតកាតិត្ថិយា ចា បស្សាចមក្កំ បកតិមុខេលត ល្ទុបត្តស្ស គ្គក្កខេមច បកតិមុខេលត បកតិមុខល្ទុបខេត ចិយ, ព្ទាតទេចា តត្វាបិ តុល្លច្ចយេត កចិតព្ពំ, តច្ចា ត យុត្តំ លក្ខកាសុខេត្តបិ តខេចា អតុត្តត្តា។ កាយសំសក្កទាខេកត គ្គក្កត្តិ តិមិត្តមុខេលត ចា បកតិមុលាឌិ ព្ទាតទេការខេយត ចា កាយសំសក្កទាខេកត ល្ទុបត្តស្ស គ្គក្កខេមច។

១ត្វ ច កាយសំសក្កទាខេកត ពាហិតិមិខេត្ត ប្លបក្កមខេតា អខាតត្តខេស្សច អង្គខាតំ មឌិ បិទាខិកខេក្លត្តំ ល្ទុបតិ, តត្វ កំ ខេហាតីតិ? ខេកចិ តាច “ខេមតុនាកស្ស អកាចា មតុស្សិត្ថិយា សញ្ញាឌិខេសខេសា, ខេសខេសសុ ចត្ថុចខេសត តុល្លច្ចយគ្គក្កដាតី”តិ ចឌត្តិ។ អខេញ្ញា បត “បចេចសតក្លខេណ ចម្បស្ស សាឌិយតសម្ផចខេតា ពាលក្កាខេទត ប្លបក្កមតក្លខេណ ចិយ បិទាខិកខេមចា”តិ ចឌត្តិ, ព្ទាគខេមច យុត្តតទំ។ មក្កត្តយខេតា ហិ អញ្ញាម្ហិ បគេខេសខេយច កាយសំសក្កាឌិទាកខេកឌខេតា អាបត្តិខេកឌោ លគ្គតិ, ត មក្កត្តខេយ។ តត្វ បត ខេយត ខេកតចិ អាកាខេទត ចម្បស្ស សាឌិយតក្លខេណ បិទាខិកខេមច, ខេតខេតច បខេទាបក្កមេត បចេចសតាឌីសុ ទាកខេកដំ អតុដ្ឋិត្វា សាឌិយតមខេត្តត បិទាខិកំ តុត្តំ។

សត្វតចតុក្កខេកឌកចាចណ្ណតា

៩០-១។ បដិបត្តកស្សាតិ អាទព្ទចិបស្សកស្ស។ ប្លបិឌិត្តកត្តិ កាយិត្ថ្រិយំ សត្តាយ តុត្តំ។ ប្លបិឌិត្តខេកត ចុមតីតិ ប្លបិឌិត្តកសទីខេទត ចុមិយតីតិ កម្ពុសាឈខេតត អខេត្ថា ឌដ្ឋខេព្ទា។ អថ ចា ១ចំ កខេទាខេត្តា កិក្លុ កិញ្ចិ ប្លបិឌិត្តកំ ប្លបិឌិត្តខេកត ត ចុមតីតិ អខេត្ថា។ ខេលសំ ឮខេដ្ឋស្សត្តីតិ ខេលសំ ឌខេបស្សត្តិ, បទិកខេប្បស្សត្តីតិ អខេត្ថា។ សត្វតាឌិខេកឌេហិ កិត្តិត្វាតិ សត្វតាឌិចិខេសសខេតហិ ចិខេសខេសត្វា។ សត្វតាយាតិ សមុគាខេយ ១កខេឌសខេចាហាខេទា ឌដ្ឋស្ស បដស្ស លិង្គត្តិអាឌីសុ ចិយ។ យថា ហិ បដស្ស ១កខេឌសខេយាច ចត្វខេតា ឌខេឌ្ឍាតិ តុច្ចតិ, តំ ១កខេឌសខេចាហាទំ សមុគាខេយ បខេដ ប្លបចាខេទតា អាខេទាខេបត្វា បុត តំ សមុគាយំ ឌដ្ឋប្បខេឌសសព្ទាតលិង្គសមូត្តឹកាខេចត “ឌដ្ឋស្ស បដស្ស លិង្គ”ត្តិ ខេចាហទត្តិ, ១ចមិធាបិ ព្ទាត្តិយា មក្កប្បខេឌសខេចាហាទំ សមុគាយកុតាយ ព្ទាត្តិយា អាខេទាខេបត្វា បុត តំ ព្ទាត្តិ សត្វតមក្កសមូត្តិតិ កត្វា សត្វតាយ ព្ទាត្តិយា ចក្ខុមខេក្កតាតិអាឌិ តុត្តំ។ សាទត្ថឌីបតិយំ (សាទត្ថ។ ឌី។ បិទាខិកកណ្ឌ ១។៩០-៩១) បខេតត្វ “១កខេឌខេស សមុគាយខេចាហាខេទា”តិ តុត្តំ, តំ ត យុត្តំ អចយចខេចាហាខេទត សមុគាយខេស្សច បតីយមាតត្តា។ ព្ទាតទេចា ហិ សត្វតាយ ចក្ខុមខេក្កតាតិ ព្ទាត្តិលិង្គតា មក្កសមូត្តិតា ច ត សិយា, ១កខេឌខេស សមុគាខេយាបចាទស្ស បត ១កខេឌខេសាច អខេត្ថា សាលាយ លិង្គមាតាយ ទុខេក្លា លិង្គតីតិអាឌីសុ ចិយ។

ចត្វាឌីតិ មក្កស្ស អខេត្តា អប្បចេចខេសត្វា ពាហិខេមច ខេចឌតំ សត្តាយ “បលិខេចខេឌត្វា”តិ តុត្តំ។ សមុគាខេយ អចយចុបចាខេទខេតច កិក្លុបិ សត្វខេតា តាយាតិអាឌិ តុត្តំ។ មត្តខេក បចិដ្ឋេតិ តិលតឹខេមខេត្ត បចិដ្ឋេ។ អក្លិតាសាឌឹតំ សត្វតខេត្តបិ មចាចត្វកខេមចាតិ អាហ តុល្លច្ចយក្លខេត្ត តុល្លច្ចយត្តិអាឌិ។ តាលុំ ឈខេដ្ឋត្តស្ស គ្គក្កដត្តិ ព្ទាត្តិតិមិត្តស្ស អខេត្តា តាលុំ បចេចខេសត្វា សមតលំ, អតិទិត្តំ ចា ឌិតំ តាលុំ សចេ ឈខេដ្ឋតិ, ឈខេដ្ឋត្តស្ស គ្គក្កដំ បចេចសាកាចខេតា។ សចេ បត ថ្ទាសកំ អខេត្តា អខេល្លាកាខេស បចេចខេសត្វា ឌិតំ អតុបិឌិត្តខេមច តាលុមឹសំ អង្គខាតត ល្ទុបតិ, បិទាខិកខេមច។ តស្ស តលត្តិ ខេចញ្ចុតញ្ញអាឌិកស្ស អខេត្តាតលំ។ ពាហិទ្ឋា តាលុខេកតិ អខេត្តា បចេចសិតខេចញ្ចុបព្ទាឌិកស្ស ពាហិ តិក្លត្តឹសំ សត្តាយ តុត្តំ។ យថា ច ព្ទាត្តិតិមិខេត្តតិអាឌីសុ យថា ព្ទាត្តិយា បស្សាចមក្កេ តាលុំ កត្វា ឈដ្ឋតាឌិកំ តុត្តំ, ១ចំ សត្តត្វ ចច្ចមក្កាឌីសុបិ លក្ខណំ ខេចឌិតព្ពត្តិ អខេត្ថា។

ទាដបច្ចត្តិកាឌិចតុក្កខេកឌកចាចណ្ណតា

៩៥។ខេកទាដិកាតិ ចច្ចាកា។ បឌមំ ព្ទាត្តិឌុត្តខេមច ឌខេស្សត្វា ព្ទាគាតិ ព្ទាតទេឌុខេត្តបិ សង្គខេហត្វា ឌខេស្សតុំ “ព្ទាត្តិឌុត្តសុទាឌុត្តាគខេយា ចា”តិ តុត្តំ។

អាបត្តាតាបត្តិចាទចណ្ណតា

៩៩។ បដិញ្ញាតកខេណំ តត្ថិ ខេសខេចតុកាយតា មខេក្កត មក្កប្បដិបត្តីតិ ដ្ឋិត្តំ អង្គាតំ សិទ្ធត្វា។ ត្មសិតស្ស បត មខេក្កត មក្កប្បដិបត្តិ ១ចខេមកំ អង្គំ សិទ្ធំ, ខេសខេចតុកាយតាសង្ខាតំ សាឌិយតំ អសិទ្ធំ។ តស្វា ខេសា បុច្ឆិត្វា “សាឌិយិ”ត្តិ តុត្តបដិញ្ញាយ តាខេសតព្ពោ។ តខេត្វចាតិ ខេចសាលិយំ មហាចខេត ១ច។ សព្ទាក្កតត្តិ សព្ទាកាយកតំ។ “ខេលាហិតំ ចិយា”តិ តុត្តត្តា ខេកសាឌឹតំ ចិតិមុត្តដ្ឋាខេត សព្ទត្វាតិ កខេហតព្ពំ។ តិច្ចខេមច ប្លមុត្តខេកា ខេហាតីតិ យស្ស បិត្តខេកាសខេតា បិត្តំ ចលិត្វា សព្ទាឌា ពាហិ តិក្លត្តំ ខេហាតិ, តំ សត្តាយ តុត្តំ។ យស្ស បត បិត្តំ ចលិត្វា បិត្តខេកាសខេសខេយច ឌិតំ ខេហាតិ, កឌាចិ ចា តិក្លត្តំ បុត តិក្លមតិ, ខេសាបិ អត្តទត្តទា សព្ទាំ បដិលកតិ ខេកសខេដ្ឋត ច បកតិអាខេទាគ្យំ បដិលកតីតិ ខេចឌិតព្ពំ។

បឌកាឌតឹយចណ្ណាតាខេយា តិដ្ឋិខេតា។

ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᨾᩥᩔᨠᨶᨿᩴ᪨ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᨱᩴ᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨶᩥᨴᩔᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨴᩦᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᩉ ᨠᩩᩈᩃᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨣᩣᩉᨠᩅᨧᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᩉᨠᩅᨧᨶᩮᨶ "ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩅᩣᨧᩣ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨨ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ᪨ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩮᨴᩣ ᩉᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩑᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ᪨ ᨲᩴᨲᩴᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ ᨶᩥᨿᨲᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩑᩅ ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩈᩦᩈᩮᨶ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨠᨳᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ-ᨻᩉᩩᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨲ᩠ᨲᩣ, ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨸᨶ ᨨᩈᩩ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨸᩩᩁᩥᨾᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ, ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨶᩥ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ᪨ ᩈᨾᩣᩈᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩍᨴᩴ ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨨ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᩑᨲᩔᩣᨲᩥ ᨨᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ᪨

ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨳᩥᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩦᩈᩅᩈᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩑᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩴ ᨴᩔᨶᩴ᪨ ᨲᩮᩁᩈ ᩉᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩦᩈᩣᨶᩥ ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨬ᩠ᨧᩁᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨠᨳᩥᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨴᩈᩮᩣᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨲ᩠ᨳᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨽᩪᨲᩣᩁᩮᩣᨧᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨧᩮᩣᩁᩦᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨶᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨨᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᨬ᩠ᨧᩁᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ "ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ "ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨧᨲᩩᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨧ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨶᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᨸᨮᨾᨲᨲᩥᨿᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨨᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ , ᩍᨴᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶ ᨴᩩᨲᩥᨿᨲᨲᩥᨿᨸᨬ᩠ᨧᨾᨨᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᩋᨶᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨽᩪᨲᩣᩁᩮᩣᨧᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨽᩪᨲᩣᩁᩮᩣᨧᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨳᩥᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨸᨶ ᩋᩅᩈᩮᩈᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩦᩈᩅᩈᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩑᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᨿᩴ ᨲᨲᩥᨿᨨᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨠᨳᩥᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶ ᨸᨮᨾᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩴ ᨨᨭ᩠ᨮᩮᨶᩮᩅ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨵᩩᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, "ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᩍᨲᩥ ᩈᩁᩪᨸᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᩦᩈᩣᨶᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩋᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣᨶᩥ ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨸᨴᩈᩮᩣᨵᨾ᩠ᨾᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨲ᩠ᨳᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣᨧᩮᩣᩁᩦᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨸᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩦᩈᩣᨶᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨸᨴᩈᩮᩣᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩴ ᨨᨭ᩠ᨮᩮᨶᩮᩅ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨲ᩠ᨳᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮᨶᩮᩅ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᨨᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨧᩮᩣᩁᩦᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩑᨠᩮᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᩑᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨲᩥᩅᩥᨵᩣᨶᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨸᨶ ᨸᨮᨾᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨲᨲᩥᨿᨨᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨨᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᨨᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩥᨵᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩣᨶᩥ ᨲᩮᩁᩈᨵᩣ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩅᩈᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨧᨵᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨸᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᨳᩅᩦᨡᨱᨶᩣᨴᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪘᪔-᪘᪕) ᩅᩥᨿ ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨩᨶᩥᨲᨠᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᨮᨾᨠᨳᩥᨶᩣᨴᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪔᪕᪙ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩅᩥᨿ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩔ ᩋᨠᩁᨱᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣᨴᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪕᪐᪘ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩅᩥᨿ᪨ ᩈᩥᨿᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ, ᩈᩥᨿᩣ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ ᩁᩪᨸᩥᨿᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣᨴᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪕᪘᪓ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩅᩥᨿ, ᩈᩥᨿᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ, ᩈᩥᨿᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ ᨠᩩᨭᩥᨠᩣᩁᩣᨴᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪓᪔᪓) ᩅᩥᨿ᪨ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨽᩣᩅᩮᨶ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ [illegible]᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨦ᩠ᨣᩴ ᩃᨽᨲᩥ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩉᩮᩅ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩉᨶᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨦ᩠ᨣᨶᩥᨿᨾᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩴ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᩩᨡᩮᨶ ᩑᨲᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩩᨠᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᩩᨡᩮᨶ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨴᩩᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨾᩮᩅ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩣ᪨

ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩣ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᨿ᩠ᩉᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᩣᩉᩩᩃ᩠ᩃᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩥᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨲᩥᨠᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨾᩣᨲᩥᨠᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨧ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᨲᨴᩩᨽᨿᩅᩈᩮᨶ ᨲᩥᩅᩥᨵᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᩍᨵᩣᨸᩥ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨸᩁᩥ᪨ ᪘᪙) ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨴᩩᨽᨿᩅᩈᩮᨶ ᨴᩔᩥᨲᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᨠᩩᩈᩃᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ ᨠᩣᩁᩥᨿᩮ ᨠᩣᩁᨱᩮᩣᨸᨧᩣᩁᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᨸᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣᨴᩥᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᩩᩈᩃᩣᨠᩩᩈᩃᩣᨴᩥᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩣᩁᩮ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ ᩉᩥ ᨠᨳᩥᨲᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᩉᩥ "ᨿᩴ ᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨸᩁᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪙᪙ ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨠᨳᩣ)᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨠᨳᩮᨲᩣ ᩋᩣᨸᩣᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᩣᨴᩥᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩈᨠᨳᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸ᩠ᨸᩈᨦ᩠ᨣᨲᩮᩣ, ᨲᩔᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩋᨽᩣᩅᨸ᩠ᨸᩈᨦ᩠ᨣᨲᩮᩣ ᨧ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᨽᩮᨴᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣᨴᩥᩈᨠᨳᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᨧ ᨲᩔᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩅᩥᨶᩣᩈᩮᩣ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ᪨ ᩈᩁᨱᩅᩥᨶᩣᩈᨲᩮᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣᨴᩥᨶᩣ ᨧ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨸᨶ ᨲᩮᨶ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣᨴᩥ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨸᩥᨲᩩᨥᩣᨲᩣᨴᩥᨠᩮᩈᩩ ᩉᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨣᩥᩉᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᨠᨳᩥᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᨶ ᨸᩥᨲᩩᨥᩣᨲᩣᨴᩥᩋᨠᩩᩈᩃᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨽᩣᩅᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩁᩪᨸᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨴᩥᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪑᪔᪘; ᨸᩁᩥ᪨ ᪑) ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨠᨳᩥᨲᩣ ᩅᩣᨿᩣᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣᨠᩩᩈᩃᩣᨴᩥᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩈᨾᩩᨴᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩅ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᩣ ᨧ ᩅᩣᨿᩣᨾᩣᨴᩥᩅᩥᨽᩣᨣᨠᩩᩈᩃᩣᨴᩥᩅᩥᨸᩣᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨶᩮᩅ ᩉᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᨠᨲ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩉᩮᨲᩩ ᨠᩩᩈᩃᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᨵᩣ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨲᩴᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩁᩪᨸᩣᩁᩪᨸᨽᩣᩅᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨴᩦᨸᨶᩥᨿᩴ (ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳ᪨ ᨭᩦ᪨ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨠᨱ᩠ᨯ ᪒᪨᪙᪙ ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᨸᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩩᩈᩃᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨶ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ "ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᩈᩥᨿᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩴ, ᩈᩥᨿᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩴ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᨠᩩᩈᩃ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ, "ᩋᨠᩩᩈᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨶ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᨲᩦ"ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩁᩪᨸᩣᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ "ᨿᩴ ᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ, ᩍᨲᩁᩮᩉᩥ ᩍᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ" (ᨸᩁᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪙᪙ ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨠᨳᩣ) ᩍᨾᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨧᨶᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᨿᩴ ᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨿᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩈᩦᩈᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᨦ᩠ᨣᩦ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨸᨶ ᩅᨧᨶᩮᩉᩥ ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩩᩈᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᨠᩣᩁᨱᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ, ᨶ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣᨠᩣᩁᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᩁᩪᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩴ ᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩍᨾᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ "ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨸᨶ ᩅᨧᨶᩮᩉᩥ ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩩᩈᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᨠᩣᩁᨱᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ, ᨶ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩑᩅᩴ ᩍᨲᩁᩮᩉᩥ ᩍᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩮᨶ "ᨿᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩴ, ᨿᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨲᩁᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ "ᩍᨾᩮᩉᩥᨸᩥ ᩅᨧᨶᩮᩉᩥ ᩍᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨠᩣᩁᨱᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᨠᩣᩁᨱᩣ ᨧ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩈᩃᨸᨠ᩠ᨡᩮ ᩑᩅ ᨠᨳᨶᩔ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶ ᨸᩔᩣᨾ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᩈᩥᨿᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᨧᨶᩴ ᨠᩣᩁᨱᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨠᩣᩁᨱᩴ ᨿᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣᨴᩥᨠᩣᩁᨱᩔ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩩᩈᩃᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩔ ᩋᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᨠᩩᩈᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩉᩥ ᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨠᨳᩮᨲᩣ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᨽᩪᨲᨲ᩠ᨲᩣ

ការលុបធារេតាបិ អតចន្ទេកុសលចេតាហារេ ត ឃុត្តោ សាចន្ទោតចន្ទាត់ អន្តោយន្តោចិន្ទេត្តោ៑ ឃថា អាកាសានិសមុតិសត្វាត់ ស្តប្បត្តតានិចេតាហារេ ចិយ ឌាតិខេរាកក្ខាត់ ស្តប្បត្តតានិចេតាហារេ អតចន្ទោតានិឥសេតា អឃុត្តោ, ឲចមិឆាបិ កុសលចេតាហារេ អឃុត្តោ ចិន្ទេត្តោ៑ អកុសលិនិចេតាហារេ បត ឃុត្តោ , ការលុបធារេត បត អកុសលិនិសកាចតា ឃថាទុត្តចោសាគតិចត្តគតេតា៑ សុត្តស្សាបិ ហិ ឃថា សុត្តសុត្តាគុលិយានីហិ ចិទោរោឆា ត ហោតិ, តឆេច អត្ថោ កហេតព្ពោ៑

ឃំ បត ចុត្តំ "កុសលចិត្តេត ហិ អាបត្តិ អាបន្ទេត្តោ...បេ... ទុបក្កន្តសន្តាចំ អញ្ញាកតាបត្តិ អាបន្ទតី"តិ, តំ អឃុត្តមេច ទុបក្កន្តស្ស ឥលិកតាយ អាបត្តិយាបិ ឥេសតានិបជិកម្មំ ចិតាច បជិបស្សទ្ធិប្បសក្កតោ៑ ទុបបេយ្យា អាបត្តីតិ ចេ? តត្ត, បជិកមុតាបិ អចិកយប្បសក្កតោ៑ ត ហិ ទុបសត្តតិឥេសតានីហិ ចិកន្តតិ សការណាយតូត្តា, ទ្ធតិ សន្តថា អាបត្តិយា បចេយត្តោ អឃុត្តោ, ឲតេគេច ឃំ ចុត្តំ "តិបន្ទិត្វា តិទោឆសយាបត្តស្ស សហសេឃ្យចសេត តថាការប្បចត្តទុបឆមុស្សេច អាបត្តិកាចតោ"តិអាទិ, តបៀ បជិសិន្តិ ចេជិតព្ពា៑ ទ្ធឆ បត តិទោឆសយាបត្តាត់ ទុបឆមុមេច បជិច្ច ស្តប្បត្តត្វា អាបត្តិ អចិត្វា អចេចគា, អន្តោត្វ បត សចិត្វា សចេចគាច, សន្តោត្វាបិ បន្តាត្តិសកាចាតិ ចេជិតព្ពា៑ តេតគេច ឥទ្ធចោសសិក្លាបឥទ្ធកចាឃំ អាបត្តិយា អកុសលិនិសកាចំ បចបរិកប្បិតំ តិសេឆតំ "អានិកម្មិកស្ស អគាបត្តិចចគតោ...បេ... បណ្ណត្តិយត្តមេច អាបត្តានិកាណត្តិ ចេជិតព្ពា"ត្តិ សឃមេច ចក្លតិ, តទ្វា "តំតំកុសលិនិឆមុសមុប្បត្តិយា កកចតា បន្តាត្តា អាបត្តិសមុតិ សមុដ្ឋិតា"តិ ច, "ឃាច បជិប្បស្សទ្ធិការណាតិដ្ឋតី"តិ ច, "បជិប្បស្សទ្ធិការណេហិ ចិតស្សតី"តិ ច ចោទហីយតិ៑ អាបត្តិយា ច សមុតិសកាចតេត្តបិ ហិ សក្លិទ្ធ តំ អាបន្ទតស្ស, បជិកិរិយំ អកេរោត្តស្ស ច អគានេរេ អកុសលទោសិ ចេច សក្កយកត្តទោឃោ ច ហោតីតិ លន្ទិតោ ឃថាចិឆិ តាតិក្កយត្តិ, អគតិក្កយគប្បច្ចយា ច តេឃំ អគត្តប្បគោ សីលិឥេឃា ឥមុ បរិចន្តីតិ កហេតព្ពា៑ ធ្ធត្តិសេចាតិ តិឃេយា អាបត្តិតិមិត្តាត់ កាឃចឌីចិន្តាតិតិត់ ឲតេហេច សមុប្បន្ទតតោ កតោ, ត បត សន្តាបត្តីគបិ ឲតេហេច សមុប្បន្ទតតោ៑ តិបន្ទិត្វា តិទ្ធាយត្តាតញាឈាគតិទោឆសយាបត្តាតន្ថា អចិន្តាត្តិឌតេកហិ ចិបិកអប្បតាចិត្តេហិ ចេច ទុបឆមុហិ ច សហសេឃ្យានិអាបត្តិ សមុដ្ឋាតិ៑

ឥសាតិ កិរិយាហេតុកមេគាចិន្តាណឆាតុទ្ធឃេត សហ អដ្ឋ មហាកិរិយចិត្តាតិ៑ បន្តាត្តិំ អជាតិត្វា ទ្ធទ្ធិចិកុព្ធតានីសុ អកិន្តាត់ អាបត្តិសមុដ្ឋាបកត្តំ ចេជិតព្ពា៑ ឲត្វ ច កិញ្ចិ សិក្លាបថំ អកុសលចិត្តមេច, កិញ្ចិ កុសលិញាកតចេសេត ទ្វិចិត្តំ, កិញ្ចិ តិចិត្តត្តិ អឃមេច ឥកេឆា លន្ធតិ, គាឥន្តាតិ ចេជិតព្ពា៑ កិរិយាសមុដ្ឋាតត្តិ បទុបក្កមេត ឌាយមាត់ អក្កឌាតានិឥលត់ សានិឃតចិត្តសន្តាតេ សេចតចិត្តេ ស្តប្បន្តេ តេត ចិត្តេត សមុប្បានិតមេច ហោតីតិ ចុត្តំ ទ្ធតេថា "សិយា កិរិយសមុដ្ឋាត់, សិយា អកិរិយសមុដ្ឋាត"ត្តិ ចត្តព្ពតោ៑

ឃំ បត សារត្ថទីបតិឃំ (សារត្ថ៑ ឌី៑ បរិវារ៑កកណ្ឌ ១៑៩៩ បកិណ្ណកកថាចណ្ណតា) ចុត្តំ "កិរិយសមុដ្ឋាតត្តិ ទ្ធគំ ឥឃកុឃ្យចសេត ចុត្តំ បទុបក្កមេ សតិ សានិឃត្តស្ស អកិរិយសមុដ្ឋាតកាចតោ"តិអាទិ, តំ ត កហេតព្ពំ បឆមបរិវារនិកស្ស អកិរិយសមុដ្ឋាតតាយ បិញ្ញ្ញអដ្ឋកថាសុ អចុត្តត្តា៑ "មគោគ្វារេ អាបត្តិ គាយ គត្វី"តិ (កន្លា៑ អដ្ឋ៑ បឆមបរិវារនិកចណ្ណតា; បរិវា៑ អដ្ឋ៑ ១៑វ័ប័១-៣) ហិ ចុត្តំ៑ កឆញ្ញាគាយ បទុបក្កមេត មេធុត់ សានិឃន្តោ អត្តគោ អក្កឌាតានិកាឃឥលត់ ត សានិយេឃ្យ, សានិឃតចិត្តាគុក្កហេច បត សកលសរីរេ ចិត្តឌទុបសមុប្បត្តិយា ចិន្តាត្តិបិ សុកុមា សមុប្បន្នា ឲច ហោតីតិ ទ្ធដ្ឋព្ពំ, តេគាហ កាឃទ្វារេតេច សមុដ្ឋាគតោ កាឃកម្មត្តិអានិ៑ ចិត្តំ បគេត្វ អក្កមត្តំ ហោតីតិ កាឃចិន្តាត្តិ ឲច កាឃកមុគាតច ការណំ, ត ចិត្តំ៑ តំ បគេត្វ កាឃសន្តាតាយ ចិន្តាត្តិយាមេច អក្កមត្តំ, ត កាឃកមុកាចស្ស, ទ្ធតេថា មេធុតស្ស "មគោកមុ"ត្តិ ចត្តព្ពតោ, តេគាហ "ត តស្ស ចសេត កមុកាចោ លន្ធតី"តិ៑ កមុកាចោតិ កាឃកមុកាចោ៑ សន្តាេត្វាតត្តិ ឲតំ សមុដ្ឋាតានិកំ៑ សិក្លាបឥសីសេគាតិ តំតំសិក្លាបឥតិឃតអាបត្តិយា ឲច កហណត្វំ សិក្លាបឥមុលេគ៑

បកិណ្ណកកថាចណ្ណតាគយោ តិដ្ឋិតោ៑

ចិតីតចត្វចណ្ណតា

ទ្ធគំកិត្តិ កេឆតុកាយតាបុន្ទា៑ ទ្ធយាតិអានិ ចិស្សឌ្ជត់៑ ចិតីតាតិ អាបត្តិ ត្វំ កិក្ខុ អាបន្ទេត្តាតិអានិគា (បរិវា៑ ៩លិ) កកចតា ចិតិន្តិតិតាតិ ចត្វតិ ចិតីតចត្វតិ៑ តំ តំ ចត្វំ ស្តន្ទិត្វា ឌាគតោ ឥស្សតោ ស្តន្ទាតក្វតា កាថា ស្តន្ទាតកាថា, សន្ទហកាថា, ស្តឥន្តសកាថាតិ ចុត្តំ ហោតិ៑ ចត្វ កាថាតិ តេត ចោ បត សមេឃត អន្តោតេរោ កិក្ខុតិអានិកា ចិតីតចត្វបិញ្ញ្ញមេច តេឃំ តេឃំ ចិតីតចត្វត់ កន្តតោ "ចត្វកាថា"តិ ចុត្តា , ត ឈេន្តាចិចិតិលក្ខណោ៑ ស្តន្ទាតកាថាត់ ចត្វ ចត្វកាថាតិ ឲចំ ចា ឲត្វ អត្ថោ ឥដ្ឋេន្តោ៑ ឲត្វាតិ ចិតីតចត្វស្ស៑ ក្យតិយានីតត្តិ ក្យតិយបរិវារនិកានីតំ៑ ឃំ បស្សិត្វា ចិត្តកាទោឥយោ សិប្បិកា ចិត្តកម្មានីតិ សិក្ខត្តិ, តំ បជិន្តត្តកទុបំ, បជិមាទុបត្តិ អត្ថោ៑

៩លិ៑បុរិមាតិ ឥទ្ធតិ មក្កឌីចន្ទិបុព្វកចត្វតិ ឥទ្ធ៑ តាតិបិ កកចតា ចិតីតកាមេចត បុត ចិតីតចត្វសុ បក្ខិត្តាតិ៑ តត្វ តស្ស កក្ខច្ឆំ អហោសីតិអានិ បត កិញ្ចាបិ តេឃំ បឆមំ កក្ខច្ឆំ ត ស្តប្បន្តំ, កិក្ខុហិ បត កកចតា ច ករហិត្វា ចុត្តចគត់ សន្តាយ បន្ទា ស្តប្បន្តំ សន្តាយ ចុត្តំ៑ កកចតោ ឲតមត្វំ អារោចេសុត្តិអានិ ច កិក្ខុហិ អាគត្តុត្វេរេត ច បឆមំ កកចតោ អារោចិតេ, កកចតា ច តេឃំ បរិវារនិកេត្វ បកាសិតេ គីតា តេ សឃម្បិ កត្វា អត្តគោ កក្ខច្ឆំ បន្ទា អារោចេត្តិ ឲច៑ "សច្ឆំ កិរ ត្វ"ត្តិអានិគា កកចតា បុដ្ឋា បត "សច្ឆំ កកចា"តិ បជិឌាគតចសេតាបិ អារោចេត្តិ៑ កកចាបិ អាបត្តិ ត្វត្តិអានិគា តេឃំ បរិវារនិកត្តំ ចិតិន្តិតោតិ ឲចថ៑ អគុបន្តាត្តិកថាឃំ បត តំ សន្តំ អចត្វា អគុបន្តាត្តិយា អគុក្កហមេច កិញ្ចិមត្តំ ចុត្តំ, ទ្ធឆាបិ តេឃំ ចត្វត់ កកចតា ចិតីតកាចឥស្សគត្វំ ឲចំ ចុត្តត្តិ ចេជិតព្ពា៑ កោចិ ទ្ធមំ អធិប្បាឃំ អយគសិកត្វា "អន្តោគេចតាតិ ចត្វតី"តិ ចឥត្តិ៑ កុសេតិ កុសតិឈាតិ៑ កោសេហិតិ មគុស្សកោសេហិ៑

៩ប័៑ចណ្ណបេក្ខេតាយាតិ ឲត្វ បេក្ខល់ គាយ សមិន្ទំ សុត្តេត្វា, តស្ស កាចោ "បេក្ខេតា"តិ ទ-ការំ កត្វា ចុត្តោ, សមិន្ទតា សុត្តេតាតិ អត្ថោ៑ បឆំសេសីតិ អកិកចិ៑ ត លិមេត្តីតិ ត អល្លីយតិ៑

៩ង៑ ឲចទុបិ បរិចត្តលិក្កា កិក្ខុតិឃោ អត្តតោ ឲកេតា ស្តបសមេត្តាបិ ស្តកេតាសន្តោ ស្តបសមេត្តាសុមេច សក្កយត្តិ កិក្ខុបសមេឥាយ កិក្ខុតីស្តបសមេឥតាបិ ស្តក្ខដ្ឋត្វា៑ បិញ្ញ្ញមំ "តាហិ អាបត្តីហិ អគាបត្តី"ត្តិ ស្តបឃោកចគត់ កត្វា អគុឌាតាយីតិ បឥគ សន្ទត្តិតព្ពា៑ ទ្ធត្តិលិក្ខត្តិ ចគានិកំ ទ្ធត្តិសណ្ឋាត់ ចុត្តត្តិ អាហ – "បុរិស...បេ... ទ្ធត្តិសណ្ឋាត់ ស្តប្បត្ត"ត្តិ៑ តំ គាគត្តុទិកតោ បត "បុរិសិន្ទ្រិយម្បិ អត្តុទហិតំ, ទ្ធត្តិន្ទ្រិយម្បិ

ឧប្បជ្ជន្តី”តិ វុត្តមេវ ហោតិ, ឯវំ ឧបរិបិ លិង្គបរិវត្តនេន វុត្តិក្រិយាទិបរិហានំ វេទិតព្ពំ។ តាតិ អាបត្តិយោ, តស្ស វុដ្ឋាតុន្តិ ឋបិតា នដ្ឋត្តា, តាហិ អាបត្តីហិ វុដ្ឋានបយុត្តិ អវត្វា។ គច្ឆន្តិ អាហ តា នដ្ឋាបិ គច្ឆតីហិ កាតព្ពន្តិអាទិ។ តេន បដិច្ឆន្នាយបិ អប្បដិច្ឆន្នាយបិ គរុកាបត្តិយា បក្ខមានត្តចរណាទិកំ វិធិំ ទស្សេតិ។

ឧក្កដ្ឋិកចិតិត្ថេយោតិ បរបក្ខាតុក្កំ ឧបតេកចិតិត្ថេយោ។ ពលវអកុសលេនាតិ បរទារិកកម្មាទិនា។ ទុព្ពលកុសលេនាតិ យថាវុត្តពលវាកុសលោបហតត្តា តតោ ឯវ ទុព្ពលភូតេន កុសលេន។ ទុព្ពលអកុសលេនាតិ បុរិសភាវុប្បាទកព្រហ្មចរិយាទិពលវកុសលោបហតត្តា តតោ ឯវ ទុព្ពលភូតេន បរទារិកាទិអកុសលេន។ ឧភិន្នំ ភាវទ្វយស្ស កុសលកម្មជត្តា អកុសលេនេវ វិនាសោ កុសលេនេវ ឧប្បត្តីតិ អាហ ឧភយម្បិតិអាទិ។ ទុក្ខិតំ បន អកុសលេនេវ ឧភិន្នម្បិ ឧប្បត្តិ ច វិនាសោ ច, តត្ថ ទុព្ពលពលវភាវោ វិសេសោ។

“ឯហិ មយំ គមិស្សាមា”តិ គិច្ចនីយា សទ្ធិំ សំវិធាយ ឯកទ្ធានគមនេ បាចិត្តិយាបត្តិបរិហារត្ថំ វុត្តំ “សំវិទហិតំ បរិមោចេត្វា”តិ។ តេន ឯកកាយគ្គេត្វាបិ ពហិកាយតោ អត្តនាយំ សំវិធាយ គមនេបិ អាបត្តិករមេវាតិ ទស្សេតិ។ បរិមោចនវិធិំ ទស្សេន្តោ អាហ យមត្តិអាទិ។ ពហិការេតិ គាមន្តរេ។ ទុតិយិកា គិច្ចនី បក្កន្តា វា ហោតីតិអាទិនា (បាចិ. ៩៤១) វុត្តអនាបត្តិលក្ខណំ អនុលោមេតីតិ វុត្តំ “គាមន្តរ…បេ… អនាបត្តី”តិ។ គោរវត្វាតិ បរិច្ចជិត្វា។ លជ្ជិនិយោ…បេ… លទ្ធព្ពាតិ លិង្គបរិវត្តនភិក្ខុបិព្ពជ្ជតស្ស សង្គហេបិ អសតិ ហិនាយាវត្តនេបិ កវេយ្យាតិ “អាបជ្ជ”ត្តិ វុត្តអនាបត្តិអនុលោមេន វុត្តំ។ តាយ ទុតិយិកំ គវេសិត្វាវ គន្តព្ពំ។ អលជ្ជិនិយោ…បេ… លទ្ធព្ពាតិ អលជ្ជិនីហិ សទ្ធិំ ឯកកាយគ្គេនិ បរិវេ អាបត្តិបច្ចយេវ តា អសន្តបព្ពំ គរន្តីតិ វុត្តំ, ព្យតិតាវេតំ វេទិតព្ពំ “អលជ្ជិនីហិ សទ្ធិំ បរិវាសោ កាត្វា”តិ។ យទិ ហិ ធម្មេយ្យ, តតោបិ វុត្តិយំ ចិតា ការឹកាមតាតិស្ស អាបត្តិ ឯវ និយា បន្តាហិកត្វា តាវំ បន្តាហិកលទ្ធិនីកាយតោ ចិយ។ បារាជិកា ត ហោតិ…បេ… ចនុតីតិ ចនន្តិ ព្យមិតា អដ្ឋកថាសុ អនាគតភាវំ ទីបេតិ។ តត្ថាបិ ចិស្សាមិតានាតិកគិច្ចនីយោ ចិតា គិច្ចនីការេ អវសេសស្ស ញាតបាតិកស្ស អាបជាដ្ឋានសម្ពុទ្ធិ តំ ចនន្តំ អប្បដិក្កិច្ចម្បិ តទេក្ខាសំ ន ចនតិយេវាតិ គហេតព្ពំ។ គិច្ចការេបីតិ គិច្ចការេបិ។ តំ និស្សាយាតិ តំ និស្សាយាវិរិយំ គត្វា។ ឧបដ្ឋា គហេតព្ពាតិ ឧបឥស្សាយាបហាតំ ឧបដ្ឋា គហេតព្ពា។

ចិតយាមព្ពត្តិ ចិកប្បត្តំ បន្នាយ វុត្តំ។ បុន គាតព្ពត្តិ បុន ចិកប្បេតព្ពំ។ បុន បដិគ្គហេត្វា បត្តាហំ វដ្ដតីតិ “អត្ថាតាយិ, គិច្ចនេ, គិច្ចនីនំ សន្តិកំ គិច្ចំ, គិច្ចន៌ សន្តិកំ គិច្ចនីហិ វ បដិគ្គាហាបេត្វា បរិភុញ្ជិតុ”ន្តិ (ចុល្លវ. ៥០៩) វចនតោ បុន បដិគ្គហេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតីតិ ឥស្សេត្វា វុត្តំ។ ឥត្តមេវ ចិនេសេតិ ព្រនេស្នា តិស្សគ្គិយំ អនាបជ្ជិត្វាវ បុគបិ ឥត្តាហំ បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតីតិ ឥស្សេត្វា វុត្តំ។ បុនឥត្វាតិ អបរិវត្តលិង្គា។ រជ្ជតីតិ តំ បដិគ្គហណចិដហិតេន រជ្ជតិ, អចិគ្គតាយ បដិគ្គហណំ គ ចិជហតីតិ អធិប្បាយោ។

នាមំ គហេត្វាត គិច្ចបេយ្យាតិ ឥហេត្វាត បដិគ្គហេត្វាត គិច្ចបេយ្យ។ បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តីតិ លិង្គបរិវត្តនេ ជាតេ បុន អប្បដិគ្គហេត្វា បរិភុញ្ជន្តស្ស អាបត្តិ។

ហិតាឃាតនតោតិ ឯត្ថ ពេពី “បាកគត្តស្ស គិច្ចុនោ និច្ចំ អប្បភ្លាយ ‘កិហិ កចិស្សាមី’តិ កិហិលិង្គគហណំ ហិតាឃាតនត្ត”ន្តិ វទន្តិ, តំ ន យុត្តំ តត្តនោ គិច្ចុភាវស្ស អចិជហនតោ។ អញ្ញោ បន “បារាជិកំ អាបន្នស្ស គិច្ចុបដិញ្ញំ បហាយ កិហិលិង្គគាហុបរមេវ ហិតាឃាតនត្ត”ន្តិ វទន្តិ, តំ យុត្តមេវ។ បារាជិកំ អាបន្នោ ហិ តំ បដិច្ឆាទេត្វា យាវ គិច្ចុបដិញ្ញោ ហោតិ, តាវ គិច្ចុ ឯវ ហោតិ គិច្ចុនមេវ បារាជិកស្ស បញ្ញត្តត្តា។ “ យោ បន គិច្ចូ”តិ ហិ វុត្តំ។ តថា ហិ សោ សំវាសំ វារិយ វាទិយន្តោបិ វេយ្យ៉ំវាសកោ ន ហោតិ, បរវេយ្យាទិអាបត្តិញ្ច ន ជនេតិ, អត្ថានំ ឧបសម្បន្នស្ស បាចិត្តិយញ្ច ជនេតិ។ វុត្តញ្ហិ–

“អសុវេទ្ធ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតវំ បារាជិកំ ធម្មំ អញ្ញាបន្នោ, តញ្ចេ ឧបដ្ឋិដ្ឋ័ ឧបោសថោ ឧកាសំ ការាបេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ វទេតិ, អាបត្តិ ឱមសវាទស្សា”តិ (បារា. ១៥០)។

ឯវោ បន “បារាជិកំ អាបន្នានំ ឥពៃ បដិជានិត្វា កិហិលិង្គគហណំ តាយ និក្ខេបន្ទុក្ខនេ ឧបេយោធនំ កណ្ឋតិ តេនាបិ បដិញ្ញាយ គិច្ចុភាវស្ស ចិជហនតោ។ តេនេវ ចិតយចិតិត្ថយាទីសុ ហិតាឃាតនត្តំ និក្ខេបន្ទុក្ខនេ ឧបេយោធនេ ឧត្វា ចិបុំ តំ ន វុត្តំ។ តម្ហា គិច្ចុតិតំ ចិក្ខមិត្វាកាយតាយ កិហិលិង្គគហណំ ពុទ្ធ ហិតាឃាតនត្តំ តាវន្ត និក្ខេបន្ទុក្ខនស្ស អភាវតោ។ តាវន្ត បដិគ្គហណចិដហនតស្សាបិ នដ្ឋាយោ ចតុវត្ថត្តា”តិ វទន្តិ, តម្បិ អប្បដិញ្ញាហិយមេវ។ តម្ហា បារាជិកាត់ គិច្ចុគិតត្ថា “ឧប្បត្តុគិស្សាមី”តិ កិហិលិង្គគហណំ ហិតាឃាតនត្តន្តិ គហេតព្ពំ។ ចិត្តយមាតិចិ ឯវមេវ្យេវ តាមំ, តេនេវ តំ ឧបដ្ឋិត្វាដំ “អនុវចិស្សន្នកាគចិត្តយា”តិ អធិដ្ឋានចិភេហេន ចិតួមេតាមេន វុត្តំ។

អតបេព្ពចិស្សជ្ជនតោតិ អញ្ញាស្ស អទត្វាវ អតព្វិ៏កសោ បដិគ្គហិតវត្ថុំ ជាតិ ឈដ្ឋេតព្ពំ។ ពេពី “បដិគ្គហិតវត្ថុំ ឧបេបព្ពស្ស បុរេវ បដិគ្គហិតគាវតោ បរិមោចនតត្ថំ តត្ថ បដិគ្គហពត្តស្ស ចិស្សជ្ជតម្បិ អតបេព្ពចិស្សជ្ជនមេវ ឥឞវាទិអធិដ្ឋានបហូន្តវេវោ ចិយា”តិ វទន្តិ, តំ ន យុត្តំ។ ឥថាចភតាគាវា ឃវេត ហិ ឥឞវាទីសុ អតបេព្ពចិស្សជ្ជនេតិ អធិដ្ឋានចិជហនំ វត្វាបិ ចិសុំ បហូន្តវោ វ ឥសុត្វា, ឯវមិទាបិ វត្តព្ពំ, យថា វ ឥឞវាទីសុ កាយបដិពន្ធនុបិ បហូន្តវេន អធិដ្ឋានំ ចិកន្ថតិ, ន ឯវមិធ។ ពួន បន បដិគ្គហិតវត្ថុំ អតបេព្ពស្សាបិ កាយតោ មុត្តរមេវ តស្មិំ បដិគ្គហណំ ចិជហតិ។ តថា ហិ វុត្តំ “បរពុត្តម្បិ បរិច្ចជតិ, យាវ អត្តនោ ហត្ថគតំ បដិគ្គហិតមេវា”តិ។ អតបេព្ពចិស្សជ្ជនតោតិ ឯត្ថ ច “អតបេក្ខាយា”តិ ឯត្តកមេវ វត្តព្ពំ។ អតបេព្ពតំ មុញ្ចិត្វា ពួន ចិតិ ចិស្សជ្ជនស្ស អភាវា។ ត ហេត្វ បច្ចន្ទេ ចិយ ចិស្សជ្ជនចិនាតមត្តិ។ អបិច បដិគ្គហណមត្តិចិស្សជ្ជនេ តថា បុរេវ បដិគ្គហិតតោបិ អាហារេវ កុច្ឆិតភាយមភាយ ឧប្បត្តាយ បដិគ្គហណមត្តិ ចិស្សជ្ជេត្វា បុន បដិគ្គហេត្វា យថាសុខំ កុច្ឆិតតន្តា និយាតិ, តថា ច សត្តិនិការកនិក្ខាបទេ វុត្តា សន្តាបិ ចិតិត្ថយកេនោ តិសត្វកា ឯវ និយំ វុត្តិញ្ញាតត្ថ –

“កច្ឆិកបតុស្ស វា កច្ឆិកត្ថរេ វេទ្ធហោ បចិន្ទោ ហោតិ…បេ… តាតិវេ បត្តុបិ បុគតិវេ គុញ្ជិត្តស្ស បាចិត្តិយ”ន្តិអាទិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១៧៦)។

តត្ថ បន “បដិគ្គហំ អតបេព្ពចិត្តេន ចិស្សជ្ជេត្វា គុញ្ជិតព្ព”ន្តិ ឯវត្តមេវ វត្តព្ពំ, ន ច វុត្តំ។ តត្តិ ព្រវិនេសុ ច កច្ឆិកបត្តាទីសុ បដិគ្គហណេ អវេបក្ខា តស្សិវិបិ ឥវត្តេន តប្បហាតាយ ចាឃាយតោ, តថាបិ តត្តកាតអាមិសេ បដិគ្គហំ ត ចិជហតិ។ កស្មា? គិច្ចុស្ស បន បត្តេ បុន កុច្ឆិតភាយតាតបញ្ញាយ ចិត្តមត្តកា បត្តាចិតេ អាហារេបិ តប្បា វត្តតោ។ ន ហិ បត្តំ អចិស្សជ្ជេត្វា តក្កតិតំ អាហារំ ចិស្សជ្ជេត្វា តត្តិ, តាបិ អាហារំ អចិស្សជ្ជេត្វា តក្កតិតំ បដិគ្គហំ ចិស្សជ្ជេត្វា។ តស្មា វត្តតោ ចិស្សជ្ជនេ អតបេព្ពចិស្សជ្ជនេ, ន បដិគ្គហណស្សាតិ គិដ្ឋេយត្វ គត្តព្ពំ។ តេនេវ សត្តិនិចិក្ខាបជស្ស អតាបត្តិចាវេ –

“អនេត្តាយត្តាហំ អធិដ្ឋេតិ, ចិឃ្សនេដ្ឋតិ, តឃ្សតិ, ចិតឃ្សតិ, ឥយ្យតិ, អដ្ឋិត្តិត្វា ពោលត្តិ, ចិឃ្សាឃំ ពោលត្តិ, អត្ថុបឃឃុត្តស្ស ធនេត្តក ធនេត្តក យុនេត្តក អតនេបនេក្លា ឥត្វា បដិលកិត្វា បរិក្ខេញ្ញតិ”តិ –

ឲចំ ឃត្ថាត្ត ចត្តុចិឃ្សនេដ្ឋតរេយធ ទុត្តំ ឲត្ត ធ “អនេត្តាយត្តាហំ អធិដ្ឋេតី”តិ ឥាហិរបរិកោកាឃ អធិដ្ឋាតចតតេតា ចត្តុំ អចិឃ្សនេដ្ឋត្វាបិ នោចលំ អតនេឡាហទិត្យកាយតាឃ ឃុឌ្ឍិនេត្តក ឥាហិរបរិកោកត្វាឃ តិឃយតឃ្យិ ចិឃុំ ឲក់ បដិក្កហលាចិឌហតការលាយេធ, ត្ថាឥត្វា ឃត្ថាឃ បដិក្កហលាយត្តចិឃ្សនេដ្ឋតំ ទុត្តំ ឃិឃា, ឃុទុត្តរេយធ ឃិឃា, ពធា ធ “ឃុត បដិក្កេហត្វា បរិក្ខេញ្ញិឃ្សាឃី”តិ បដិក្កហលាចិឃ្សនេដ្ឋតំ ត ចត្តុត្ថា ឃិឃា ឥាហិរបរិកោកាធិដ្ឋាតឃ្ស ត្ថាឥាធិរយេពត្តាៈ

ឃារត្តខឺបតិឃតេ្យា(ឃារត្ត ឌីៈ បិរាឌិពពណ្ណ ១ៈ៤៥) “អតនេបក្លចិឃ្សនេដ្ឋតេតាតិ ឲត្ត អត្ថាឃ្ស អឥត្វាធ អតត្តិពតាឃ ‘តត្តិ ត្ថាយិតា ពឃុំ ត ឥាតិ តំ បរិក្ខេញ្ញិឃ្សាឃី’តិ ចត្តុឃុ ធា, ‘ឃុត បដិក្កេហត្វា បដិក្ខេញ្ញិឃ្សាឃី’តិ បដិក្កហលោ ធា អតនេបក្លចិឃ្សនេដ្ឋតេតា”តិ ឲចំ បរិក្ខេញ្ញិត្យកាយនេឃ្សធ បដិក្កហលាយត្តចិឃ្សនេដ្ឋតឃ្យិ បដិក្កហលាចិឌហតការលំ ទុត្តំ, តំ ត ពេហតត្ថាៈ ឃុរិយេធ បត ឥាហិរបរិកោកាធិដ្ឋាតំ ពេហតត្ថាៈ ត្ថាឥំ បត អដ្ឋពធាឃុ “អតនេបក្លចិឃ្សនេដ្ឋតឃត្លានេព ចិឃ្សនេដ្ឋតី”តិ ទុត្តបិត្យត្ថាបឥនេត្ត ឃត្កនេហត្វា ចិឃុំ ត ទុត្តំ តឃ្សតិ, ចិតឃ្សតិ, ឥយ្យតិ, ចិឃ្សាឃំ ធា ពោលត្តិតិ ត្ថាយាតិ បត បឥាតិ អដ្ឋិត្តិត្វា ពោលត្តិតិ ត្ថាយឃ្ចិ បឥេ ឃត្កហិតាតិតិ នេធិតត្ថាៈ

អដ្ឋិត្តិត្វា ពោហនោលាតាតិ អត្ថុបឃឃុត្តាតំ ឥាលក្លារាឌិតា អដ្ឋិត្តិត្វា ពោហនោលាៈ ឋ្ហបឃឃុត្តាតេ្យាអដ្ឋិតតចិឃ្សាឃក្កហេឃុ បដិក្កហលំ ត ចិឌហតិៈ ឲត្វាតិ កិក្លុចិហានេៈ ឋ្ហបនេរាបកាតិ នេពត ននោបិតា ទុក្លកធ្វាៈ នេពរឃឃុឃត្ថុតិឃុតិ
កត្តុនេះឃពនេឃតាឃតឃត្ថាបពកណ្ណាការិពចឹធរបដិក្កហពចឹធរកាឌពឃាក្យកាឌពថលកាឌពលេ្ឋកាឌពអបឃយត្តពចិឃ្សនេដ្ឋពឃាឌិឃកាហាបពបត្តកាហាបពអារាយិពនេឃឃពឃាឃលោនេឃឃពឃឃុតិឃត្លាតាឃុ នេពរឃឃុ ឃឃុតិឃុៈ

បត្ថិយិកាឃ នេឃតាឃតក្កនេហ បដិឃ្យឃ្សនេដ្ឋបិ អឃ្យដិឃ្យឃ្សនេដ្ឋបិ ពចិតត្វារឃ្ស, តឃ្យុលកាតំ បត្ថាតិឃំឃាតត្ថា អកាធឃ្ស ឃយាតត្វា តត្ត ចិឌ្ឋយាតឃ្យិ នេឃតាឃតក្កាហបដិឃ្យឃ្សឌ្ឋិ អឥនេឃ្សត្វា តត្ត កិក្លុហិ ពត្តត្ថា ឃត្កហរេយធ ឥនេឃ្សត្យំ ឃនេធ បត្ថិយិកាឃាតិអាឌិ ទុត្តំៈ ឃនេធ អក្យុឃលចិបិនោ ...នេប... លារត្តំ យាតត្តរេយធ ឥាតត្ថាត្តិ ត្ថាឥំ បដិត្ថត្ថាឃ ឃាឆារលាបត្តិឃា បរិធឃត្តុឃ្ស អឃយាឌិត្ថុបរិធាឃឃ្ស ធា លិនេឌ្ក បរិធនេត្ត បក្លយាតត្តំ ធនត្តឃ្ស ធនេឃត ទុត្តំៈ ឃនេធ បតឃ្ស បក្លយាតនេត្ត អឃយាឌិតេ្ត ឲធ ឃុត លិឌ្កំ បរិធត្តតិ, បរិធាឃំ ឥត្វា បរិទុត្តបរិធាឃនេឃ្សធ លារត្តំ យាតត្តំ ឥាតត្ថាៈ បរិធាឃឥាតំ តត្តិ កិក្លុការេល អឃ្យដិត្ថត្ថកាធនេតាៈ ឃនេធ បត កិក្លុការេលបិ ឃត្ថិត្ថ តានេរាននេធតិ, អាបត្តិ បដិត្ថត្ថាធ នេហាតិ, អាបត្តិបដិត្ថត្ថកាធនេតា បរិធានេឃា ធ ឥាតនេត្ថាតិ ធឥត្តិៈ បិរាឌិកំ អាបត្តាតំ ត្ថាត្តិឃុរិឃាតំ លិនេឌ្ក បរិធនេត្តបិ បិរាឌិពត្តឃ្ស ឲពឃ្ចិ អត្តកានេធ អចិឌហតនេតា ឃុត ឋ្ហបឃឃុឥា ត ឥាតត្ថាតិ ពេហតត្ថាៈ នេពនេតធ នេពឃំ ឃឹឃត្ថិត្តុរិឃាឥនេយា តិឥឃ្សិតាៈ

លិ៧ៈតនេធចាតិ យុត្តុ ធា យា ចាតិ ត្ថាយយត្តុំ អតិឌិឃតិៈ អនេឡាឃត្តិ ឃុទុឌ្ឋនេត ឃត្ថាឃ ទុត្តំៈ នេពឃតេ្យាត្រាឌិនេឃ ឥានេត អឃាឌិឃតំ ទ្យក្លនេ់ នេឃាតាបត្ថាឌិអរិឃាតំ តត្ត ទ្យក្លនេត្តាកាធាៈ ត ហិ អរិឃា បិរាឌិកាឌិនេលិពធនេ្ថាបត្តិ អាបឌ្ឋត្តិៈ

លិ៨ៈឃុថុឃិតាតិ ឋ្ហបរិយាឃ ឥត្តបត្តិឃា នេហដ្ឋិយា ឥត្តបត្តិ អាហត្ថ ចិតា, អចិធជិតិ អនេត្វាៈ នេពតាហ “អនេត្តាយុនេល ត្ថាការនេឃា តត្តិ”តិៈ ឋ្ហឃ្យាជិនេព បត ឌ្ឋដ្ឋយំនេឃ ឥនេត្ត ឃុនេឃធ ឋ្ហបក្លយត្តុឃ្ស ទុលុត្ថឃត្តិ តិយិនេត្តក ឥាហិតិយិនេត្ត លុបតត្វា ទុត្តំៈ ឥាហិតិក្លុត្តឥត្តឌិត្យាឃុបិ ឲនេឃធ តនេយាៈ តិត្ថាយតលិ្យា តាឃ នេលិយពុ្ឋបហិ ឃឃុដ្ឋិតអក្កិឌាលិហិ ឥណ្ណឃរឹនេរតាឃ អតិចិឃ តឃិតទុបិៈ អាឌិ-ឃនេ្ឌត លុឃ្យិបិឃាឃុរា អដ្ឋិធយ្យាធឃិដ្ឋា កឃាតពឃរឹរា នេបតិនេយា ឃត្កហិតាៈ ចិឃត្ថា ពត្វាតិ ឃធា នេឃា ពតឃ្យិ ឋ្ហបក្លយំ ត ឌាតាតិ, ឲចំ ពត្វាៈ នេពត ធ ចិឃត្ថា អហុត្វា ឃាឌិឃត្តុឃ្ស បិរាឌិពរេយធាតិ ឥនេឃ្សតិៈ ឋ្ហបហតកាឃឃ្យឃារនេឥាតិ ធាតបិត្វាឌិនោរនេឃហិ កាឃចិត្ថាលាត្យឃ្យាឥពការនេធត ទ្វិឃិតកាឃឃ្យឃារនេឥា, ត បត ចិតដ្ឋកាឃឃ្យឃារនេឥាៈ ឃឹនេឃ បនេត្តតិ យនេក្កត យក្កឃ្យដិបិឥនេត ឌានេតាៈ អឃ្យនេធនេឃត្យកាឃតាឃ ឲធ តិយិនេត្តក តិយិត្តលុបនេត ទុលុត្ថឃំ ទុត្តំ, នេឃនេធត្យកាឃឃ្ស បត ពត្វាបិ ទ្យក្លដរេយធាតិ អាហ “ទ្យក្លដរេយធ ឃាឃត្ត”ត្តិៈ

លិ៩ៈ ឌាតិ-ឃនេ្ឌត ឃុយតឃុឃ្យបរិឃានេឃត តត្តិឃ្សនេយា ក្យនេឡា អធិនេឃ្យនេពាតិ អាហ “ឌាតិឃុឃ្យក្យឡាត”ត្តិៈ នេពត ធ ឌាតិឃា ឋ្ហបលក្លិតំ ធតំ ឌាតិឃាធតត្តិ អលុត្តឃយានេឃាតិ ឥនេឃ្សតិៈ ឲពរឃត្តិ ចិចិចិនេត្តហិ អឃឃ្ចិឃ្សំៈ

លិលិៈឋ្ហបយនេត្ត ចត្តុឃីត្វិ ត្ថាត្តិហិ ពតអឡាធារចត្តុឃ្ចិៈ ទុក្លឃុចិពលាពត្វារត្តិ ទុក្លឃុចិត្វារំ ពលាពត្វារំ, ឲធរេយធ ធា បិនេធាៈ តត្ត ឃំ ឋ្ហនេការុ បនេឃ្សឃុ ទុក្លធឃុន តិពតិត្វា តត្ត យនេឡាចិឌ្ឋិត្យា នេត្ត ពិនេឃ្សា ទុក្លឃុចិនេយា បនេធនេឃត្វា ពនេរាត្តិ, តំ ទុក្លឃុចិត្វារំ តាយៈ បនេធឃតតិក្លយតការេល បត អបនេតត្វា ធពតពនេឃារក្កត ពលាពឃាពាបនេលត ឃុត្តំ ត្វារំ ពលាពត្វារំ តាយៈ កាយត្វារឃ្ស បិឥាតត្តុំ បឥនេត ពលាពឃាពាឌីហិ ធា ពពឃ្ស ពធាឌឃ្ស ឋ្ហទ្យក្លលបិឃរហិតតាឃ ឲនោត ឃំធរិត្យំ ចិធរិត្យត្ថា អឃក្កលោឃ្យឃ្ស នេហដ្ឋា ឲក់ ធក្ក នេឃានេឌត្តិ, នេឃត បរិធត្តយានេតត តំ ពធាជំ ឃុពធពត់ នេហាតិ, តំ ឃត្ថាឃ ទុត្តំ “ធក្កលពឃុត្តត្វារ”ត្តិៈ ធក្កនេយធ ហិ លិតត្ថនេដ្ឋត ឃំធរលាចិធរលាត្វាឃ ពេហតត្ថនេដ្ឋត ធក្កលក់, នេពត ឃុត្តឃ្យិ ពធាជំ ធក្កលក់ តាយ, នេពត ឃុត្តំ ត្វារំ ធក្កលពឃុត្តត្វារំៈ យហាត្វារនេឃុ បត នេត្ត តីលិបិ ធក្កលកាតិ នេឃានេឌត្តីតិ អាហ ថលនេពឃុតិអាឌិៈ កិដិកាឃុតិ នេធឡូនេបឃិកាហិ ពលាពឃាពាឌីហិ ធ ពពធពតនេពឃុៈ ឃំឃរលាកិដិពត្វារត្តិ ធក្កលពឃនេត្តក ឃំឃរលាកិដិកាឃុត្តយហាត្វារៈ នោនេឃ្យត្វាតិ អាទុលិត្វា, ទនេ្ឋហិ ពនេត្តត្វា ធាៈ ឲក់ ទ្យឃ្សឃាលិត្វារេយធាតិ ឲត្ត កិលឌ្ឋាឃាលិត្វារឃ្យិ ឃត្កហំ ពន្ធតិ តក្កពិពត្វាៈ អធ កិក្លុ...នេប... តិឃិត្តា នេហាត្តិតិ ត្ថាឥំ កិក្លុតំ ឃត្តិហិតកាធឥឃ្សតត្តុំ ទុត្តំៈ តិបនេត្តបិ អានេកាក់ ពាត្យំ ធដ្ឋតិ, តិបឌ្ឋិត្វា តិត្ថាឃនេត្ត បត អានេកាក់ ពាត្យំ ត ធដ្ឋតិ អឃត្តបនេក្លុ ចិតត្តាៈ នេហា តិឃឌ្ឋាឃ ចិឃ ត្វារឃំធរលំ តាយ យាត្យកាយាតំ បនេធឃតតិធារលាត្តំ អត្ថុឡាតត្តិ អាហ កិក្លុតិ ធាតិអាឌិៈ តិនេឃ្សលិ អានេរាបត្វាតិ ត្ថាឥំ នេហដ្ឋិយតលឃ្ស ឃត្វារឥាត្ឋតាឃ ទុត្តំៈ ធត្យុឃុ ឌិឃាឃុ បរិក្លិត្តឃ្ស ក្យដ្ឋឃ្ស ឲពាឥត្ថតាឃ “ឲពក្យដ្ឋនេព”តិ ទុត្តំៈ បត្ថិយាតំ ការនោតិ បិត្យត្ថាឃា អាពឆ្ថនេត្ត ឃត្ថាឃ ទុត្តំៈ នេឃត នោតឌិ បរិក្លិនេត្តតិ ឲត្ត បរិនេក្លបឃ្ស ឋ្ហនេត្ថាឆនេតា បយាលំ ឃហនេឃឃ្យឃ្យនេហាតនោ ទុត្តឃឌិឃរេយធៈ

ᨾᩉᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᩴ, ᨲᩮᨶ ᨧ ᨻᩉᩩᨩᨶᩔ ᨶᩣᩈᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩦᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᩁᩩᨱᩮ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᩮ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨡᩮᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨸᨭᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᨸᩩᨶ ᩈᩩᨸᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩁᩩᨱᩮ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᩮ ᨸᨭᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩥᨲᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮᨶ ᩈᩩᨸᨲᩥ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩈᩴᩅᩁᨱᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩋᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨡᩮᨲ᩠ᨲᨠᨲᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩋᨶᨦ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨶᩣᨶᩮ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩣ, ᨴᩥᩅᩣ ᩋᩈᩴᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨧ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨸᩩᩁᩣᨱᩣ ᨸᨭᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨸᩥ ᨿᩣᩅ ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᩈᨿᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩋᩁᩩᨱᩮ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᩮ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᨳᩴ ᨲᩔ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ? ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ – ᨶ ᨲᩣᩅ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ “ᨴᩥᩅᩣ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶᩮᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩁᩥ᪨ ᪓᪒᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ “ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᨶ ᨴᩥᩅᩣᩈᨿᨶᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩍᨴᩴ ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨶ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩈᩴᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᩁᩩᨱᩮ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᩮ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨧ ᩋᩈᩴᩅᩩᨲᩮᨸᩥ ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᨸᩥ ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨸᩥᨴᩉᨶᩔ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨠᩣᨿ ᩅᩥᨶᩮᩈᩣᨠᩣᨲᩣ᪨ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᩔᩮᩅ ᨠᩣᩃᩅᩥᨶᩮᩈᩮᩈᩣ ᨮᩣᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨶ ᨲᨸ᩠ᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩔᩣᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, “ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩋᩈᩴᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪗᪗) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴᩥᩅᩣ ᩈᩴᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨸᨶ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩥᩅᩁᩮᨸᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣᨸᩥ ᩋᨶᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩈᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩅᩥᩅᩁᩮᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨾᩮᩅ ᨧ ᨶ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩁᩩᨱᩮ ᩏᨣ᩠ᨣᨲᩮᨾᩮᩅ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᨾᩪᩃᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨶ ᨸᩩᩁᩣᨱᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔᩣᨸᩥ ᨲᩔ ᩉᩮᩣᨲᩮᩅ “ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨧ ᨸᩩᩁᩣᨱᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩪᩃᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨸᩣᨴᩣᨶᩴ ᨸᨶ ᨽᩪᨾᩥᨲᩮᩣ ᩋᨾᩮᩣᨧᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨿᩴ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨸᩔᩣᨿ ᩈᩩᨸᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᨷ᩠ᨽᩣᩅᨠᩣᩈᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨭᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩪᨾᩥ ᩋᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨾᩣᨿᩴ ᩋᨸᩔᩣᨿ ᩈᩩᨸᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨸᨶ ᨽᩪᨾᩥ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨾᩣᨿᩴ ᩋᨸᩔᩣᨿ ᩈᩩᨸᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᨿᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩈᩣᩁᨱᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᩉᩥ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ᪨ ᩍᨴᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶᩴ ᨾᨬ᩠ᨧᩮᨸᩥ ᨸᩦᨮᩮᨸᩥ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩈᩣᩁᨱᨠᩣᨿᨸ᩠ᨸᩈᩣᩁᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ “ᩈᨠᩮ ᨸᩦᨮᩮ ᨸᨭᩥᨷᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶᩔᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᨶ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩣ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨩᩣᨶᩮᨲᩥ ᩈᩉᩈᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ᪨ ᨿᩔ ᨸᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨱᩮᨲᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨸᩥ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ, ᩑᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ ᨸᩥᨲᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᨿᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨿᩮᨸᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩮᩅ “ᨲᩔ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩑᨠᨽᨦ᩠ᨣᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨠᩔ ᨸᩔᩔ ᨽᨬ᩠ᨩᨶᩮᨶ᪨ ᩋᩈᩮᩈᩮᨶ ᨧ ᨸᩣᨴᩮ ᨽᩪᨾᩥᨲᩮᩣ ᩋᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩑᨠᨸᩔᩮᨶ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᨸᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨸᨶ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨲᩮᨶ “ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩃᩥᨡᩥᨲᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾᩣᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨸᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ “ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ ᨸᨶ ᩈᩩᨸᨶ᩠ᨲᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨱᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨱᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨲᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬ ᨸᨶ ᨸᨲᩥᨲᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨾᩣᨱᩴ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨠᩕᩮᩣᨵᩣᨸᩥ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ᪨ ᩑᨠᨽᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩃᩥᨸᩥ᪨ ᩋᨸᩁᩮᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ᪨ ᨸᨴᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨴᨧ᩠ᨨᩮᨯ᩠ᨯᩮᩣ, ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᨣᨲᩥ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨾᩥᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᩈᩮᩅᩴ ᨶ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᩍᨲᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᩅᩥᨶᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩅᩥᨾᨲᩥᩅᩥᨶᩮᩣᨴᨶᩥᨿᩴ

ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨶᨿᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨

᪒᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ

ᩋᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩈᨴᩥᩈᩮᨶ ᨩᩥᨶᩮᨶ ᨿᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩴ, ᨲᩔ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩔ ᨴᩩᨲᩥᨿᩔ ᩋᨿᩴ ᩈᩴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᨵᨶᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪘᪔᪨ ᩁᩣᨩᩪᩉᩥ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩩ”ᨲᩥ᪨ ᩁᩣᨩᨸᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᩮᨶ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩁᩣᨩᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨣᩮᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ, ᨶᨣᩁᩈᨾ᩠ᨽᩅᨸᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨧᩮᨲᩴ “ᩁᩣᨩᨣᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨸᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᨠᩣᩁᩮᨲᩥ ᩈᩩᩈᩴᩅᩥᩉᩥᨲᩣᩁᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᩁᩣᨩᩪᨶᩴ ᨣᩉᩴ ᨣᩮᩉᨽᩪᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩣᨩᨣᩉᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩮ ᨸᨠᩣᩁᩮ᪨ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣᨲᩥ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩴ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩴ ᨾᩮᨥᨻ᩠ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨾᨲ᩠ᨲᨠᩣᨲᩥ ᨩᩔᩩᨸᩣᨿᩈᨿᩮᩣᨣᩩᨲᩣᨵᩔᨲᩴ ᨶᩣᩃᨠᨸᨭᩥᨸᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨸᩣᨲᩮ (ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪖᪙᪘ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᨶᩣᩃᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩮᩈᩥᨲᩴ ᨾᩮᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿᨸᨭᩥᨸᨴᩴ᪨ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨶᨶ᩠ᨴᩣᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨾᩥᨣᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᨠᩥᩈᩥᩃᩥᩉᩩᨶᩣᩈᩣᩁᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᩃᨽᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨵᩣᨶᩈᨲ᩠ᨳᩩᨧᩮᨲᩮ ᨧᩮᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᩋᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩃᨿᨠᩁᨱᨾᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩩᨭᩥᨠᩁᨱᩴ ᨶ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᩮᨠᨧᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩔᩩ ᨠᩩᨭᩥᨠᨲᩣᨸᩮᨲᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ “ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩥᨠᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪐᪓) ᩉᩥ ᨸᩥᨶ᩠ᨲᩃᩮᨿ᩠ᨿᩴ “ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨸᨭᩥᨿᩣᨴᩮᨲᩣᨸᩦ”ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩋᨵᩥᨠᩈᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪐᪑) ᩋᨶᨲᩥᨸᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ ᩋᩣᩃᨿᨠᩁᨱᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨧᩔᩩᨸᩣᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ, ᨶᩣᨶᩣᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨿᨾᩩᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᩦᨶᩥᨧᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲᩥᨠᨧᩮᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨠᩔᩣᩁᩣᨿᨲᩣᨶᩥ ᨶᩥᩉᩣᨿ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩮᨲ᩠ᨲᩉᩥ ᨠᩅᩥᨲᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᨲᩥᨠᨧᩮᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩃᩮᨡᨠᨧᩮᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ “ᩋᩣᨠᨲ᩠ᨲᨠᩣᨴᩥᩃᩮᨡᨠᨧᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩩᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩴ ᩃᩮᨡᨠᨧᩮᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨

ᨧᩔᩩᨴᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨸᨴᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨸᩩᩁᩥᨾᨠᩣᨿ ᩏᨸᨠᨲᩣ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᩁᩥᨲᩣ ᨸᩣᨭᩥᨸᨴᨴᩥᩅᩈᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ‘ᩅᩩᨲ᩠ᨳᩅᩔᩣ’ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩣᩁᨱᩣᨴᩥᩅᩈᩮ ᨸᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩥᨿᩴ ᩃᨽᨲᩥ ᩑᩅ ᨣᨲ᩠ᨲᩅᩣ, ᨶᩣᩅᨲᩥ, ᨴᩥᩅᩈᩣ ᨧᩔᩩᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ “ᨴᩥᨿᩴ ᨲᩮᨾᩣᩈᩴ ᨧᩔᩩᩴ ᩏᨸᩮᨾᩦ”ᨲᩥ ᩉᩥ “ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩔᩩᩴ ᩏᨸᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᩅᩣ ᨲᩮᨾᩣᩈᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ

ចា ពោយាឞំ អចឞិត្វា ចារិកា បក្កមិតព្ពា”តិ (យហាច៑ ១ប័ឌ) ន ចុត្តំ៑ ព្ភនេឆច ន ចឞ្សុំចុត្វា ពោយាឞច្ចុនេយត...បេ... បក្កមិឞ្ចតិ ចុត្តំ៑ បចារលាឌិចសោបិ ពោយាឞបរិយាបន្តោច៑ ពេធិ បត “អនុជាតាមិ, កិក្ខចេ, ចឞ្សុំចុត្វាតំ កិក្ខុតំ តឹហិ ធានេតហិ បចារទេតុត្តិ (យហាច៑ ១០៥) បចារលាពយូឞ្ស បុនេព្ពោនេយច ចឞ្សុំចុត្វាតត្តិ ចុត្តចឞ្សតាយ ចុត្តត្តា យហាបចារលាឌិចសេ ឞត្តាហការហឹយតិមិត្តំ ចិតាបិ យធាឞុល កត្តំ ចដ្ឋតី”តិ ចគត្តិ, តំ ពោឞំ យតិយត្តំ, ចុត្តចឞ្សាតញ៉្ញាបចារលានុជាតតំ អនុបកាតលិក្ខចឞ្សាឌឹតំ តិចត្តកតំ កតំ, ត បត បចារលាឌិចសេ អចឞិត្វា បក្កមិតព្ពត្តិ គឞ្សតំ តគត្តឞ្ស ព្ភឆ បឞង្កាកាចា, បចារលំ កាតុំ អនុច្ឆិចិកាតំ បចារលា ព្ភឆ ចិឌឹយតិ, ពេយ ន ចឞ្សុំ ដ្ឋបកាត្វា ចឞ្សនេច្ឆគញ្ចា អកាត្វា យាច បចារលាឌិចសា ចឞិប្ុ, ពេ តត្តពេកត បចារលាកយុំ បតិ បរិយាយតោ ចុត្តចឞ្សាតិ ចុច្ចត្តិ, អប្បកំ ដ្ឋានយឌិកំ ចា កលាភ្នុបកំ ត ហោតីតិ ពោយាឞតោ, ត កមិតកយុំ បតិ ពោយាឞឞ្ស អបរិបុណ្ណត្តា, ព្ភតោចា តឞ្មិំ យហាបចារលាឌិចសេបិ កមិតត្វារុប្បឞង្កតោ៑ “អនុជាតាមិ, កិក្ខចេ, ចឞ្សុំចុត្វាតំ កិក្ខុតំ កមិតំ អត្ថរិតុ”ត្តិ (យហាច៑ ១០៩) ព្ភតំ បត “ត, កិក្ខចេ, ចឞ្សុំ ដ្ឋបកាត្វា បុរិមំ ចា ពោយាឞំ បច្ឆិមំ ចា ពោយាឞំ អចឞិត្វា ចារិកា បក្កមិតព្ពា”តិអាឌិ (យហាច៑ ១ប័ឌ) ន តិប្បរិយាយតោ យហាបចារលាយ អតត្តរបិឌិបគឌិចសតោ បដ្ឋាយ កមិតត្វារំ បក្កមតញ្ចា ឞត្តាយ ចុត្តំ, បរិចារេ ន “កមិតឞ្ស អត្ថារយាមោ ឌាតិតព្ពោ”តិ (បរិ៑ ៣១៣) ចត្វា “ចឞ្សាតឞ្ស បច្ឆិមោ យាមោ ឌាតិតព្ពោ”តិ (បរិ៑ ៣១៣) ចុត្តំ៑ ពេយា ហិ កមិតត្វារឞ្ស កាលេរ៉ា, តតោ បដ្ឋាយេច ចារិកាបក្កមតឞ្សាបិ កាលេរ៉ា, ត តតោ បុរេ ចឞ្សុំចុត្វាតំពេយច កមិតត្វារារហត្តា៑ យគេក្កត ហិ បចារលាឌិចសេ កមិតត្វារោ ត ចដ្ឋតិ, តគេក្កត កិក្ខុបិ ចុត្តចឞ្សា ត ហោត្តិ បចារលាឌិចសឞ្ស អចុត្តត្តា៑

ឃំ បត ឞារត្ថឌីបតិឃំ (ឞារត្ថ៑ ឌី៑ បិរាឌិកកណ្ឌ ១៑ប័រ) “ឲកនេគសេត អចុត្តឞ្បិ តំ ឌិចឞំ ចុត្តកាការេបក្កាយ ចុត្តនេយច ហោតី”តិអាឌិ ចុត្តំ, តំ ត យុត្តំ, តំឌិចឞបរិពោយាឞាតេ អនុល្ល្កយតការេល ចឞនេត្តាច ហិ តំ ឌិចឞំ ចុនេត្វា តាយ ហោតិ បរិចារឞអនេព្ណាចារឞាឌឹឞុ ចិយ, អឃញ្ចា ចិចារលា ដ្ឋបរិ ចឞ្សុបតាឃិកក្ខន្ធកេ អាចិ កចិឞ្សតីតិ តពេត្វច តំ បិកាដំ ករិឞ្សាយ៑

យហាបចារលាឃបចារិតាតិ បុរិមិកាឃ ចឞ្សុំ ដ្ឋបកាត្វា អច្ឆិន្នចឞ្សាតាគឞ្សនុបេរំ ឲតំ ពេកតធិ អត្ថរានេយត អបុចារិតាតឞ្បិ ចុត្តចឞ្សត្តា៑ ត ឌូចឞ្សិឃតីតិ អតេភាចឞ្សកត្តិ កយូឞាឆតំ ឌដ្ឋព្ពំ, យធា ត ពោមិឃតិ, តធា កត្វាតិ អនេត្វា៑ អតចនេយាតិ ឲត្វ អនុឞង្កោ ចិច្ឆាឃំ ចត្តតីតិ អាហ អតុ អតុ អចនេយាតិអាឌិ៑ អាចរិយឞ្ស កយុំ អាចរិយកត្តិ អាហ “អាចរិយកយូ”តិ៑ កដ្ឋកយុំ ចម្ពុឌិ៑ ពោលតព្ពយត្តិកាឃាតិ ពោលមិឞ្សាយ តព្ពយត្តិកាឃ៑

ប័ឌ៑ព្យុឌិកាឃ ករលាកាចត្តិ ព្យុឌិយា កតកាចំ៑ កិ-ឞង្គប្បនេយាគេ អតាកតប្បច្ចយចិឆាតំ ឞត្តាយ តឞ្ស លក្ខណត្តិអាឌិ ចុត្តំ៑ កិញ្ចាបិ នេធេរឞ្ស បិលាឈាតាឌិប្បរោយា តត្ថិ, អនុបបរិក្ខិត្វា ករនេលាត បត ពាហុតំ បិលាតំ យរលាត្តា បិនេលា ញ្ញាតាដិឆត្តឞ្សាតិអាឌិ ចុត្តំ៑ បិតញ្ញកាចត្តិ ចិតានេឞតព្ពតំ៑ បិលាតិបិតំ កនេរាត្តាតត្តិ នេឆនេត អកពេតបិ បិលាតិបិនេត បិលាកាតំ យរលាយនេត្តត បច្ឆិមាតំ លេនេឞត កហលាកាទំ គនេឞ្សតិ, ពេត ន “មយ តាឌិឞំ អក្សុឞលំ តត្ថិ”តិ បច្ឆិមាតំ ចិបល្លាឞលេឞក្កហលតិមិត្តកិច្ចំ ត កត្តព្ពត្តិ ឌឹបិតំ ហោតិ៑ ឌិដ្ឋានុកាតិត្តិ ឌិដ្ឋឞ្ស កយូឞ្ស អនុបាយតំ អនុកិរិឃំ, ឌិដ្ឋិ ឃា ចា លទ្ធិឃា អនុកាយតំ កាហំ៑ ឈឞិតព្ពោតិ យទ្ធិតព្ពោ, ចិតាឞិតព្ពោតិ អនេត្វា៑ កតំ លកិត្វា តត្វ ចឞត្តាតឞ្បិ ឆក្កដនេយចាតិ ព្ភតំ ករចតា ព្យុឌិយា នេគងាបតចចនេតត ឞិទ្ធំ, ឞាបិ តិលាឌព្ពឞម្ភារេហិ ត្យលិឆម្ភាឌឹហិ អមិឞ្សា ឞុទ្ធមត្តិកាយឃាបិ ព្ភដ្ឋកាហិ កតា ចដ្ឋតិ៑ ពេធិ ហិ ព្ភដ្ឋកាហិនេយច ឆម្ពុឌ ចិតិត្វា តក្សបរិ ព្ភដ្ឋកាហិនេយច ចិតាតាឌិឞល្លានេតត ត្យលិឌិធានុឞម្ភារចិរហិតំ ឈេគតឞ្បិ ពាន្ធិត្វា ព្ភដ្ឋកាយឃនេយច អាចឞចំ កនេរាត្តិ, តាឌិឞំ ចដ្ឋតិ៑ កិញ្ចាកាចឞចឞនេច្ឆបេត កតាតិ ឲត្វ កិញ្ចាកា ចុច្ចត្តិ ព្ភដ្ឋកា, តាហិនេយច កតោ អាចឞនេធា កិញ្ចាកាចឞនេធា៑ ចឃកយូឞ្សីតិ យត្តិកុទ្ធារនេលិដ្ឋកតានុនេច្ឆគតាឌិការកាតំ ឌិត្ថកត្តនេចត្តតាឌិចត្តព្ពនេយត តិប្បត្តកយូឞ្បិ អត្ថិ, ឲនេតត ព្យុឌិនេកគកាតំ កឹចាឌិកាចំ បរិឞង្កតិ៑ តិតិត្ថិឃឆនេជាតិ តិតិត្ថិឃាតនេយច ឞញ្ញាលក្ខតត្តា ចុត្តំ៑ ពេ ហិ ព្រាឌិនេឞុ ចាដិអាឌឹឞុ ចឞត្តិ៑ អញ្ញាតិពឹតិ បិ-ឞង្គ្ក អត្តតា ចុត្តការលង្គយឞ្បិ យហាអដ្ឋកធាយនេយច ចុត្តត្តិ គនេឞ្សតិ៑ ឃឞ្មា ឞព្ពយត្តិកាយឃា ព្យុឌិ ឞឹតការេល អតិឞឹតា ដ្ឋលា្ញារេល ន ដ្ឋល្ញា ឞុករា ន ហោតិ នេចារេហិ កិត្តំ, តឞ្មា តត្វ ធបិតបត្តឌឹចរាឌិកំ ឞឹតុល្យាចារាឌឹហិ ចិតឞ្សតីតិ ចុត្តំ “បត្តឌឹចរក្សត្តត្វាយា”តិ៑ លិត្តារេបឃ្យ ចា កិត្តារេបឃ្យ ចា អនុបចនេឌ្ឋាតិ ព្ភតំ អឃំ ព្យុឌិ ចិឃ ឞព្ពចា អនុបនេយាការហំ ឞត្តាយ ចុត្តំ៑ ឃំ បត បញ្ចចណ្ណុឞុនេត្តហិ ចិតទ្ធលត្តាឌិកំ, តត្វ អកប្បិឃការកាច លិត្តិតព្ពោ, ត តគចនេឞនេឞា តឞ្ស កប្បិឃត្តា, តំ លិត្តនេត្តា ដ្ឋបចនេឌ្ឋាច ហោតិ៑ ពេតតេច ចក្ខតិ “ឈដកឞ្បិ ចាឡអនុបឞ្បិ កិត្តិត្វា ធារេតព្ពា”ត្តិអាឌិ៑

បិញ្ញព្ភឃុត្តកចិតិច្ឆឃចណ្ណតា

លត្តគណ្ណកាហកំឞលិកបញ្ចនត្តិ ឲត្វ ពេយា បញ្ចរឞលិកាតំ យញ្ញុដ្ឋា ញុនេគ្គ បុចុនេលិ អហិច្ឆត្តកឞឌិនេសា អនេក្ក ឞលិនេង្គ យត្វ គណ្ឌត្តទំ បនេចនេឞត្វា លត្តំ កលត្តិ, ពេយា ចា ឞឃនេយច ឌឹឈតាយ កហលាគណ្ឌោ ហោតិ, អឃំ លត្តគណ្ឌោ តាម, តឞ្ស អបរិកញ្ញអតត្វាយ លត្តឞលិកាតំ ម្ញុលប្បនេគឞគណ្ឌឞ្ស ឞយត្តតោ គញ្ញហបញ្ចាទំ កត្វា ឞុនេត្តហិ ចិតត្តិត្តិ, ពេឞា បនេគឞា លត្តគណ្ឌកាហកឞលិកបញ្ចាទំ តាម, តំ ចិតត្តិតុំ ចដ្ឋតិ៑ ត ចណ្ណយដ្ឋត្វាយាតិ ព្ភមិតា ចិរករលត្វនេយច ឲកចណ្ណឞុនេត្តត ចិតត្តិឃមាតំ យងិ ចណ្ណយដ្ឋំ ហោតិ, ត តត្វ គោរសោតិ គនេឞ្សតិ៑ អារនេក្កតាតិ តិលាគតមុនេលត៑ គណ្ឌញុនេគ្គតិ គណ្ឌមុនេល ពោកាឌិឃំ៑ លត្តឃណ្ឌលិកត្តិ លត្តបញ្ចារេ យណ្ឌលិការេត ពាន្ធគណ្ឌចលឃំ៑ ដ្ឋក្កិទិត្វាតិ តិត្តំ, ដ្ឋត្តតំ ចា កត្វា៑

តាតាឞុត្តកេហឹតិ តាតាចណ្ណេហិ ឞុនេត្តហិ៑ ព្ភគញ្ចា តធា កនេរាត្តាតំ ចនេឞត ចុត្តំ, ឲកចណ្ណឞុត្តកេតាបិ ត ចដ្ឋតិនេយច, “បកតិឞូចិកយូនេយច ចដ្ឋតី”តិ ហិ ចុត្តំ៑ បដ្ឋមុនេលតិ ខ្ចិត្តំ បដ្ឋាតំ ឞឈ្ឈិតដ្ឋាតំ ឞត្តានេយតំ ចុត្តំ៑ បរិយនេត្តតិ ឌឹចរបរិយនេត្ត, អនុធាតំ ឞត្តានេយតំ ចុត្តំ៑ នេចលិត្តិ ចរកឞឹឞាការេត ឞិព្ពាតំ៑ ឞង្គលិកត្តិ ឌិក្សលាឞង្គលិកាការេត ឞិព្ពាតំ, នេចលិំ ចា ឞង្គលិកំ ចា កនេរាត្តីតិ បកតេត ឞព្ពនេត្តា៑ អក្ឈិឃំ តាម នេចតិឃឞណ្ឌាតំ, ឃំ អក្ឈិឃត្តម្ពុទាតិ ចគត្តិ៑ ដ្ឋក្កិទត្តីតិ ដ្ឋដ្ឋបេត្តិ៑ ចត្សកោលានេយច ចដ្ឋតីតិ កណ្ឌិកបិឞកបដ្ឋាតិ ឞត្តាយ ចុត្តំ៑ ពោកាលឞុត្តបិញ្ញអកាតិ កណ្ឌិកបិឞកបដ្ឋាតំ ពោការលហិ ឆាហិ តិក្កតឞុត្តាតំ បិញ្ញអកាការេត ធបិតពោកាឌិនេយាតិ ពេធិ ចគត្តិ, ពេ បិញ្ញអនេក លិត្តិត្វា គុចិនេព្ណាឃ្យា កាតព្ពាតិ ពោឞំ អឌិប្បារេយា៑ ពេធិ បត “ពោកាលឞុត្តា ន បិញ្ញអកាតិ ឆ្វេនេយចា”តិ ចគត្តិ, ពោឞំ យតោត កណ្ឌិកបិឞកបដ្ឋាតំ ពោកាលតោ ពោការលហិ តឹហតឞុត្តា ពោកាលឞុត្តា តាម៑ ឞយត្តតោ បត បរិយនេត្តត កតា ចត្សនេឞ្សឞុត្តា បិញ្ញអកា តាម៑ តំ គុចិឆឞ្បិ ពេធិ ឌឹចនេតា ចិឞ្សំ បញ្ញាយតត្វាយ ចិការឃុត្តំ កនេរាត្តិ, តំ តិឞេធាយ “គុចិព្ណាឃ្យឞ្សបិ ចដ្ឋត្តី”តិ ចុត្តំ, ត បត ឞព្ពចា អចក្ខុកាចរកាចត ឞិព្ពតត្វាយ តធាឞិព្ពតឞ្ស អឞក្កុណេយ្យត្តា៑ យធា បកតិឌឹចរតោ ចិការោ ត បញ្ញាយតិ, ឲចំ ឞិព្ពិតព្ពត្តិ អឌិប្បារេយា៑ រឌតកយូនេតា បុនេព្ពា បញ្ញាយយាតាបិ ចិនេឞនេឞា ឌឹចនេរ រនេត្ត ឲកចណ្ណតាយ ត បញ្ញាយតីតិ អាហ “ឌឹចនេរ រនេត្ត”តិ៑ យលិតាតិ តិលយលិអាឌិយដ្ឋបិឞារលាត, អំឞចទ្ធកាយពន្ធតាឌិកំ បត អឌិចរត្តា ឞង្គាឌឹហិ ឈឞិតំ ចដ្ឋតីតិ ចគត្តិ៑ កណ្ណឞុត្តកត្តិ ឌឹចរឞ្ស ឌឹឈតោ តិរិយញ្ចា ឞិព្ពិតាតំ ចត្សុ កណ្ណេឞុ ពោការលឞុ ន តិក្ខត្តាតំ ឞុត្តឞឹឞាតនេយតំ តាមំ, តំ លិត្តិត្វាច បារុបិតព្ពំ, ពេតាហ “រឌិតការេល លិត្តិតព្ពា”ត្តិ៑ ករចតា អនុញ្ញាតំ ឲកំ កណ្ណឞុត្តឞ្បិ អត្ថិ, តំ បត តានេយត ឞឌិឞឞ្បិ ព្ភតោ អញ្ញានេយចាតិ គនេឞ្សតុំ ឃំ បតាតិអាឌិ ចុត្តំ៑ លក្កតត្វាយាតិ ឌឹចររន្ធឃំ ឌឹចរពាន្ធតត្វាយ៑ កណ្ឌិកេកាតិ

ឧត្តានមេវ· បឹញ្ញអកាតិ ខិត្វំ ខិត្វំ កត្វា វុដ្ឋានបតត្តបឹញ្ញអកា·

ទាលកោ ចាតិ តប្តានមេវ បុក្កុលិកោ តិខិងេបិ កប្បិយទាលកោ· ត ចដ្ឋីតិ យហិចណ្ណករណប្បយោរកោ ត ចដ្ឋតិ, តេលចណ្ណករណត្ថំ បត ចដ្ឋតិ· បត្តយណ្ហលេតិ តិបុងីរងានមេវ· “ត, កិច្ចវេច, ខិត្វានិ បត្តយណ្ហលិតិ ឆាតេវតត្តានិ ទ្វបកាកិណ្ណានិ កិត្តិកយ្ហុកតានី”តិ (ឆ្នូអច· ១៥១) ទុត្តត្តា “កិត្តិកយ្ហំ ត ចដ្ឋតី”តិ ទុត្តំ· “អត្ុខាតាមិ, កិច្ចវេច, យកាឧត្តក់ លិត្តិត្យ”ត្តិ (ឆ្នូអច· ១៥១) ទុត្តត្តា “យកាឧត្តក់ បត ចដ្ឋតី”តិ ទុត្តំ, ខ្លង់ បត បិញ្ញខ្លយា លទ្ធប្បិ ខ្លង បិញ្ញខ្លយា យុត្តត្តា បិញ្ញខ្លយុត្តកតមេ ទុត្តំ· ឲចយញ្ញាប្បិ ក្រានិងំ·

លេលា ត ចដ្ឋីតិ អាទក្កេត ខិត្តុលលាច ត ចដ្ឋតិ, ខាតិហិក្ខលិកានិចណ្ណេហិ កតលេលា ចដ្ឋតិ· លត្តយុលចដ្ឋិយត្តិ ឆយកលាឃ្ស ហេត្វត កហលាលត្តាកាលឃ្ស យុលចដ្ឋិយំ, “បរិឃ្សាចតចោញ្ញអជាត្តតដ្ឋានេត”តិ កោងិ·

ខេដ្ឋកឃិមត្តិ វុដកាឃប្បឃិងំ· អច្ចិតិតិ ក្យញ្ញានច្ចិមណ្ឌាតានិ· ឲកមេច ចដ្ឋីតិ ឲត្ត ឲការឌ្ឋក់ ខិក្យហ៍ តិក្យហ៍ កត្វាបិ ខាត្តិតំ ត ចដ្ឋតិ, ឲកមេច បត ឃតចារប្បិ ឃទិទំ បរិក្កិបិត្វា ខាត្តិតំ ចដ្ឋតិ, ខាហុឌ្ឋកោ ឲកតោ កត្វា ឲកេត តិទត្តទំ ចេចេថ្វា កតំ “ខាហុឌ្ឋក”ត្តិ ត ចត្តត្តិ “ចដ្ឋតី”តិ ទុត្តត្តា, តំ យុឌខង្គ ត កច្ចីតិ ចេចិតត្តំ· យុឌញ្ញាតាតាចណ្ណេហិ ឃុត្តហិ យុឌចដ្ឋិមណ្ឌាតំ ចេចេថ្វា កតំ, ខ្លង់ បត យុឌំ យដ្ឋិលាឃង្គាតំ បិយក្កមណ្ឌាតច្ឆា ឌយាឃុ ចដ្ឋតិ “កាយខត្តឝ្ស ឌយា ខីទត្តិ; អត្ុខាតាមិ, កិច្ចវេច, យុឌំ យដ្ឋិលា”ត្តិ (ឆ្នូអច· ១៧៥) ទុត្តត្តា·

ខិងេតិ ឌយាបរិយោយាតេ ឌិទកាចាយ ឧត្តចិយាលាឃុត្តានីហិ កត្តុឌ្ឋ ខិងេ· អដ្ឋ យក្កលិតិ តាយ មឌ្ឋា ចក្កំ ប្ុណ្ណក្យុឌា កឃា ឃិទីចច្ឆា អក្ខុមា ឆង់ មោចត្តិកត្តិ ចឌត្តិ· យច្ឆឃុកញ្ញអលត្តតត្តិយាចដ្ឋានិចមេតបិ ចឌត្តិ· បរិច្ឆេឌលេលាយត្តត្តិ ឧត្តានីហិ កតខិងេឃ្ស វុតកាឃុ កោដីឃុ កតបរិច្ឆេឌនាឌិមត្តំ·

“វុឌ្ឋកមេចា”តិ ទុត្តត្តា ចត្ុឃ្សានិមណ្ឌាតាបិ អញ្ញាតិ ចក្កាតិកា ត ចដ្ឋតិ· ឃិបិឌិកាឃាតិ ចាឃិអានិកល្លតិក្កិបតមឃិត្តកោ· អាទកណ្ដក់ តាយ មេបិត្វកានិអអមង្គារណត្ថំ កតឌីឃយុលមត្តកត្តិ ចឌត្តិ· “កយកាទាត់ ខាទុអានិលិលតមត្វក”ត្តិ កោងិ· ចដ្ឋយហិកត្តិ ចដ្ឋំ កត្វា វុឌ្ឋមេបតត្តំ បុប្បុញ្ញអក់· អញ្ញាត្តិ ខ្លមិតា បិញ្ញអកានិ មក្កហ្យាតិ· បិប្បលិកោតិ ឃំ កិញ្ចិ លេងតកោ ក្ុឌ្ឋកមេត្វ· ចលិតាកត្តិ តលេច្ឆេងតកាលេល ឌញ្ញហក្កហលត្ថំ ចលីហិ ឃុត្តមេច កទោត្តិ· តង្វា តំ ចដ្ឋីតិ ខ្លមិតា ឃំ អញ្ញាប្បិ ខិកាទំ ឌញ្ញហីកយ្ហានិអត្វាយ កទោត្តិ, ត ចណ្ណយដ្ឋត្វាយ, តំ ចដ្ឋីតិ ឌីបិតំ, តេត ច កត្តុឌល្លកោដិឃំ អញ្ញាយញ្ញាប្បិ ឈដ្ឋតេត មដ្ឋតិច្ឆលលត្វាយ កតំ អមោចលឃានិក់ ឃំឃុត្តប្បិ កប្បិយតោ វុបបត្ត ហោតិ· យណ្ហលត្តិ វុត្តទាទហិយា បចេមតត្វំ អាចាដយណ្ហល់ ហោតិ· វុឌ្ឋកមេច ខាត្តិត្យត្តិ មយ្ហុត្តា, វុតកាឃុ ចា បឃ្សឃុ ឲកបឃ្ស ចាតិ ចចតមេមោ· ចាឃិឌល្លឃ្ស វុតកាឃុ បឃ្សឃុ ឌល្លកោដីត់ អចលតត្វំ ខាត្តិត្យត្តិ អតេត្វា·

អាយណ្ហឃារកោតិ អាយលកចលិតិ បិឃិត្វា តេត កក្កត កតតេលកាឌតេ· តត្វ កិទ បក្កិត្តំ តេល់ ឃឹតល់ ហោតិ· ក្ុមត្វលោតិ កដឃារានមេវ បរិកយ្ហុកតាយ ក្ុមិយា អត្វិទិតត្តអត្វលោ· បិតីមឈេដតិ មត្តំ កាឌតចិកតិ មក្កហ្យាតិ· មត្តំ...មេ... ចដ្ឋីតិ យទាទុត្តឃុ យច្ឆានីឃុ ខ្លត្តិបុទិមទ្វបប្បិ ចដ្ឋតិ តេលកាឌតេឃុមេច ខ្លត្តិបុទិមទ្វបិតំ បដិក្កិត្តត្តា, តេលកាឌតេត មហ អាកលេត្វា ខិឃុំ យច្ឆានីតំ កហិតត្វា ចាតិ ចឌត្តិ, កិច្ចាបិ ចឌត្តិ, ឲតេឃំ បត យច្ឆានីតំ ហេត្វត អាយមិតត្តកល្លត្តា ខ្លត្តិទ្វបមេចេត្វ ត ចដ្ឋីតិ កហេតត្តំ· អញ្ញោមត្តិ ឃីមឃាមិកាតំ· ទាឌចល្លកហីតិ លឌ្ឍិមេមលិនិតំ វុមិឃចានិអត្តទាឃកទា អលឌ្ឍិតោ កិត្តលដ្ឋិកា ច កិក្ខ អឆិមេប្យតា តេហិ មហ វុមិឃចានិកទលាមោយាកា, តេតេច “ឃីមាឃា”តិ ទុត្តំ· តេឃំ លឌ្ឍិបទិមាតិ តេឃំ ឃីមាឃាមិកាតំ អត្ុខាល់ ខាត្តំ មមត្វា លឌ្ឍិបទិមា· កិក្ខហិ កតត្តិ ឃំ អលឌ្ឍិតំ មេតាមតតេកងាតិក់ លឌ្ឍិកិក្ខហិ កតំ, មដ្ឋមេច្ឆាតំ ឃុកតមេច អលឌ្ឍិតិក្កហត្វាយ បចត្តិតត្តតោ·

ឋឋ·អចដ្ឋាឃត្តីតិ តឹចមោ ខិតត្តិ· វុឌ្ឍាឃតេត្វាតិ កិច្ចតោ ចេឃ្សកយ្ហតិត្ថតេត្វា “កចញ្ញាតាយ អខិត្វ អានិឃិឃ្សតី”តិ, ត បត ខាទុ-មដ្ឋិចិមេមតេត្វា តឃ្ស ខាហុចចតត្វា· ចចតេកេងេតិ ឲកចចតខាហុចចតាតំ កេង· មត្តាចត្តត្តិ កិក្ខកិក្ខតិអានិមត្តាចឃចចត្តំ· ខិម្មិមារទាតិ តឃ្ស តាយត្តិ ឲត្ត ខិម្មិតិ ឃុចណ្ណំ· តង្វា មារឃុចណ្ណមនិមចណ្ណតាយ “ខិម្មិមារទា”តិ ទុច្ចីតិ ចេចិតត្តំ· មេបិទាលាមត្វាត្ុទ្វបំ វុប្បានិតោ ខីមតិយាមប្បយានិលាត្តយឃុចណ្ណក្ខកោ លក្កលាមយ្យតេត្វា តឹលកហាបណោតិ ចេចិតត្តោ· ទ្វាដ្ឋានមេត តាយ កោតងិ វុប្បានិតោ ទ្វាដ្ឋានាយកោ· មោ កិទ តឹលកហាបណាឃ្ស តិកាក់ អណ្ឈតិ· ឃមិ្វ បត ឌេមេ តឹលកហាបណា ត មត្តិ, តត្វាបិ កាញ្ញអកចិទហិតឃ្ស តិដ្ឋត្តឃុចណ្ណឃ្ស បច្ចាយាមណ្ឈតកោត កល្លេត បិឌបរិច្ឆេឌោ កាតត្តោ· តេតាតិ តឹលកហាបណាឃ្ស ចត្តុត្វកាកក្ុតេត· បិទានិកចត្វមិ្យាតិអានិ បិទានិកាត់ មត្តាត្ុឌ្ឋេហិ បញ្ញាត្តកាចេត ទុត្តំ, មណ្ឌានិមេមាឃុ បត ខ្លតទាបត្តិឃុបិ តត្តាត្វឃុ ច តាតត្តំ តតេត្វច, កោចល់ កោងិ មត្តាកាទេត បញ្ញាមេបត្តិ, កោងិ ឲកឌេមតាតិ ឲត្តកមេច ខិមេមោ· ត ហិ កងាខិបិ មយ្ហាមយ្ហ៍ ឃចាបទាងំ អតិក្កយ្ហ វុាតយងិក់ ចា ឃិក្កាបង់ បញ្ញាមេបត្តិ·

បឌកាឌតឹឃចណ្ណតា

៥៣·បុតបិ “អាកត្ុកាយា”តិ ទុត្តត្តា ច មត្តចា យត្ុឃ្សហិ អតិទុត្វបុត្តំ អកិតចយាបិតេ, “បុត ត បចិឃិឃ្សាយា”តិ តិទាលមេហិ បទិច្ចុត្វ ច កាមេ កាយចោទាហាទាកាចា កាយប្បចេមតាបុច្ឆានិកិច្ចំ តត្តីតិ ចេចិតត្តំ· អទញ្ញាបរិច្ឆេឌឃ្សតត្តិ កាយកាឃ្ទបចានេឃុ ឌឃ្សិតោឃុ តងញ្ញា អទញ្ញាត្តិ អទញ្ញាបរិច្ឆេឌោ មក្កា ខាតាត្តិ ទុត្តំ· យាតិកាឃំ បត កាយក្កហលាតេច កាឃ្ទបចានោបិ កហិតោតិ ឌដ្ឋត្តំ· ខ្លត្តីលេតិ វុមាទេ· អទញ្ញាមន្តួបំ កច្ឆតិ តចា អកិឆមេ ទុត្តត្តា· អមតិបិ ខ្លត្តីលេ ខ្លត្តីលដ្ឋានិឃត្តា “ចេយញ្ញមេច ខ្លត្តីលេលិតិ ទុច្ចតី”តិ ទុត្តំ· ឃត្វ បត ក្លាទនិហាបិ តត្តិ, តត្វ បិកាទចេយញ្ញមេច ខ្លត្តីលេលិតិ កហេតត្តំ· លុងិត្វាតិ បចដ្ឋិត្វា·

យញ្ញឹមឃ្ស បុទិមឃ្ស ឃុប្បបិតោ ចាតិអានិ យាត្ុកាយឃ្ស កាកុដ្ឋាបតចមេត កហេតត្តំ, ត ខាលឌឃ្សតចមេត “យាត្ុកាមេ កាឌតេងាចទិតាឌក់ លេដ្ឋតី”តិ (បិទា· អដ្ឋ· ១·៥៣) វុបទិ ទុច្ចមាតត្តា, តេតេច “លេដ្ឋបិតោ”តិ អចត្វា ឃុប្បបិតោតិអានិ ទុត្តំ· ក្យុត្តដ្ឋកចាឃំ យហាបច្ចទិឃច្ឆា ឈទ្វបចានោទាច កាមេយាតិ អធិប្បាយោត “ឈទ្វបចានេ ឌិតឃ្ស លេដ្ឋបិតោ កាឃ្ទបចានេទា”តិ ទុត្តំ· កតបរិក្កេបិតិ

ច្ចុយិកា បរិក្ខេបតោ ពាហិ រូបធាតោ ត កេហតន្តោតិ ឥទេស្សតិ៍ ស្ទុប្បយុបលបិតោបិ អបរិក្ខិត្តកេហស្សេច, តេសា ច ឃតោ បហេតិ, តតេ្ថ កេហតន្តោ, អប្បហោតទ្ធានេ បត ខិទ្ឋយាតទ្ធានយេច កេហតន្តោ៍ ឃស្ស បត ឈទស្ស បយត្តតោ បិការាទីហិ បរិក្ខេបេបិ កតោ ហោតិ, តត្ថ សោច បរិក្ខេបេបិ ឈទ្ទុបធាតោតិ កេហតន្តោ៍

បុទេ្ថា ចុត្តតយេតាតិ បរិក្ខិត្តការេយ ចុត្តតយេត៍ សង្កមីយតីតិ យិស្សីយតិ៍ ចិការេល កាយប្បចេសនេត “បរិក្ខិត្តស្ស កាយស្ស បរិក្ខេបំ អតិក្កមត្តស្ស អាបត្តិ បរិនិត្តិយស្ស៍ អបរិក្ខិត្តស្ស កាយស្ស រូបធាទំ ខ្លក្កមត្តស្ស អាបត្តិ បរិនិត្តិយស្ស”តិ (បរិនិ៍ ៥១១) ចុត្តត្តា កាយកាមុបធាតោត់ អសន្តេតោ ច្ចន្និតន្តោតិ អាហ អសន្តេតោ ធាតិអាទិ៍ តេពនិ បគេត្វ បិត្យុត្តយំ “អបរិក្ខិត្តស្ស កាយស្ស រូបធាទំ ខ្លក្កមត្តស្សាតិ ច្ចុត់ បរិក្ខេបបិហទ្ធាត់ សត្តាយ ចុត្តំ, ត តទតា បទំ ទុតេលឌ្ឍាបិតបរិន្និត្តំ រូបធាទំ ៍ តស្មា បរិក្ខេបបិហទ្ធានសន្តាតំ កាយំ ខ្លក្កមត្តស្សេច អាបត្តិ, ត រូបធាទ”ត្តិ ចតត្តិ, តំ ត កេហតន្តោ “ឈទ្ទុបធាតេ ឋិតស្ស បន្និបស្ស បុរិសស្ស លេឌ្ឍបិតត្តន្តទំ ការេយា តាយ៍ តតោ អត្តាស្ស លេឌ្ឍបិតស្ស អត្តន្តទំ កាមុបធាតោ តាយា”តិ (បរាទ៍ អដ្ឋ៍ ១៍៥១) ច្ចុតេច អដ្ឋកថាយំ ចុត្តត្តា៍ ចិការេល កាយប្បចេសនតិក្ខាបទដ្ឋកថាយត្រាអបរិក្ខិត្តស្ស កាយស្ស រូបធាតោ អតិត្តាចារេត ចុត្តតយេតេច ចេតិតន្តោតិ (បរិនិ៍ អដ្ឋ៍ ៥១១) អសរយេច តយោ អតិនិមិតោ៍ តេតេច យាតិកាដ្ឋកថាយបិ “ឃ្លាយំ អបរិក្ខិត្តស្ស កាយស្ស រូបធាតោ ឥស្សិតោ, តស្ស ចតេត ចិការេល កាយប្បចេសនាតិស្ស អាបត្តិ បរិន្និត្តិតន្តោ”តិ (កង្ខា៍ អដ្ឋ៍ ទុតិយបរាទិកចណ្ណុតា) ចុត្តំ, តស្មា បរិក្ខិត្តស្ស កាយស្ស បរិក្ខេបំ អតិក្កមត្តស្ស, អបរិក្ខិត្តស្ស កាយស្ស ឈទ្ទុបធាតោតោ បដ្ឋាយ ទុតិយលេឌ្ឍបិតាសន្តាតំ កាមុបធាទំ ខ្លក្កមត្តស្ស ចិការេល កាយប្បចេសនាបត្តិ ហោតិ, យាតិកាយដ្ឋ ចិការេល កាយំ បចិសេយ្យាតិ កាយក្កុហលេតេច កាមុបធាតោបិ កហិតោតិ ចេតិតន្តោ៍ ចិការេល កាយប្បចេសនាតិស្សតិ អាទិ-សន្តេត ឈទឈទ្ទុបធាតាទីសុ ឋិតាត់ រូបប្បត្តិលីកកាដកាទិ សក្កល្ហាតិ៍

តិក្ខុមិត្វា ពាហិ ច្ចុត្តលីលិតិ ច្ចុត្តលីលតោ ពាហិ តិក្ខុមិត្វា ឋិតំ យំ ធាត់ សន្តេតយតំ អទន្តោត្តិ តេយាដកា៍ អាចទិយធត្ត តាយ បកតិហត្ថេត គចចិចត្ថិបយាណំ, ខិយាយ បត អាទោបិតាយ សត្តដ្ឋខិចត្ថិយត្តត្តិ ចតត្តិ៍

កប្បិយត្តិ អត្តុបចេសេត ចុត្តំ អកប្បិយស្សាបិ អប្បដិក្កុហិតស្ស បរិភោគេ បរិនិត្តិយត្តា៍ បរិច្ចាកាទិបិ អកេត “ច្ចុត់ យង្សំសត្តេក”ត្តិ ចត្តុសាយិកា អចិនិតម្បិ បរិក្កុហិតយេច ជាលុយុត្តាទីតំ សត្តតំ ខិយ, តាទិសំ អចហេរន្តោបិ ជាតាតាទីហិ បត្វា ជាត្វា ចត្តុសាយិកា ច អត្តុពន្និតន្តោតោ បរាទិកោច ហោតិ៍ ឃស្ស ចតេត បុរិសោ ចេចកោ ហោតិ, តំ តេឃ្យត្តិ អាហ “អចហេរលចិត្តស្សេតំ អតិចចត”ត្តិ៍ បបញ្ចាសន្តាតិ តល្ហាយាតទិដ្ឋិសន្តាតា បបញ្ចកោដ្ឋាសា៍ ទុកោ ចិត្តកោដ្ឋាសោតិ ធាតាធាចតបយោកមសន្តាបកោ ទុកោ ចិត្តកោដ្ឋាសោតិ អត្ថោ៍

អភិយោកចសេតាតិ អដ្ឋករលចសេត៍ សចិត្តាលកេតេចាតិ ច្ចុត់ សចិត្តាលកាតន្តោច អាតចលិកចិត្តិន្និយំ សត្តាយ ចុត្តំ៍ បិតលោ អបត្តិអាទីសុ ហិ “បតសោ តេស្សាមី”តិ បតេយំ បិតំ សន្តាតេយតិ, អាបត្តិ ទុល្លន្នូយស្សាតិអាទិកា បិត្យុត្តយំ (បរាទ៍ ១១១), កិក្ខុ ធាតំ ទិស្វា ស្ទុចន្ទូ ស្ទុន្និត្វា ចា អស្ទុន្និត្វា ចា “កដ្ឋ, បលិយិត្វា ស្ទុចំ ខីចា”តិ ចតតិ, តោសា តេ បលិយតិ, ទុតិយបចធាតេ បរាទិកត្តិអាទិកា (បរាទ៍ អដ្ឋ៍ ១៍១១១) អដ្ឋកថាយដ្ឋ តោយា សចិត្តាលកាតន្តោច អាតចលិកោ ចិត្តិន្និយោ ចុត្តោ, តោសា អាទាយាទិអចិត្តាលកេសុ ត លព្ភតីតិ តាទិសំ សត្តាយ “សចិត្តាលកេតេចា”តិ ចុត្តំ៍ តោយា បត ចិត្តិន្និយោ អាទាយាទិអចិត្តាលកេសុ លព្ភតិ, តោសា ឃស្មា សចិត្តាលកេសុ អលព្ភតកោ តាយ តត្ថិ, តស្មា ចុត្តំ “តាតាកល្លចសេត សចិត្តាលកាចិត្តាលកមិស្សកោតា”តិ៍ សចិត្តាលកេតេ ច អចិត្តាលកេតេ ចាតិ អត្ថោ៍ ឃស្មា ចេតេ្ថ អចិត្តាលកេតេច អាទិយតាទីតិ លបិ បតាតិ ត សក្កា តេយាដេតុំ ច្ចុទិយាបចចិកោបតស្ស សចិត្តាលកចសេតេច តេយាដេតន្តោតោ, តស្មា “អចិត្តាលកេតេចា”តិ តតិយំ បកាទំ ត ចុត្តត្តិ ឥដ្ឋព្វំ៍

អាទាយត្តិ ច្ចុតំ រូបលក្ខុលាយតំ ធាយាទិសចិត្តាលកស្សាបិ ច្ចុច សក្កេហតន្តោតោ, តាតាកល្លចសេត តេហត្វ តេយាដកា ឥស្សិយតិ៍ បរិកប្បិតដ្ឋានត្តិ បរិកប្បិតោកាសំ៍ ស្ទុក្កឈាតត្តិ ទុត្វ យក្កិ កដ្ឋត្តេហិ សត្ថិកេហិ អត្តតា តិយមាតកល្លតោ ទន្តោ ធាតន្តោការកោ ស្ទុក្កោ តាយ, តោសា ទុត្វ ហត្តោតិ អតត្វា កដ្ឋត្តេហិ អចហទីយតិ, តំ ចា ហត្តិ ទុត្វ ទាដបុរិសា អតតត្តាត់ សត្តតំ ពលក្កាទតាតិ ស្ទុក្កឈាតោ, “ទុត្វ បចិតេ្ថហិ ស្ទុក្កោ ធាតន្តោ”តិ ទុក្ខុបន្តាតាទិសន្តាតេលាត តិយមិតប្បចេសេស្សេតំ អតិចចត៍

បញ្ចាឌីសតិអចហារកចាចណ្ណុតា

កចេ្ថឌីតិ ទុកិស្សា អដ្ឋកថាយំ ទុកំ បញ្ចកំ ឥស្សិតត្តិ “បរបរិក្កុហិតញ្ច ហោតិ, បរបរិក្កុហិតសញ្ញី ច, កទុកោ ច ហោតិ បរិក្ខាទោ បញ្ចមាសកោ ចា អតិទេកបញ្ចមាសកោ ចា, ថេយ្យចិត្តញ្ច បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតិ, ធាតា ធាទេតិ”តិ (បរាទ៍ ១១១) ចុត្តបញ្ចអចហារង្គានិ ទុកំ បញ្ចកត្តិ ឥស្សិតំ៍ ឆ្ទេ បញ្ចកានិ ឥស្សិតាតីតិ “ឈហិ អាការេហិ អតិត្តំ អាទិយត្តស្ស អាបត្តិ បរាទិកស្ស៍ ត ច ឥសមញ្ញី, ត ច ចិស្សាសក្កាហី, ត ច តាចកាលិកំ, កទុកោ ច ហោតិ បរិក្ខាទោ បញ្ចមាសកោ ចា អតិទេកបញ្ចមាសកោ ចា, ថេយ្យចិត្តញ្ច បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតិ, ធាតា ធាទេតិ, អាបត្តិ បរាទិកស្សា”តិ (បរាទ៍ ១១៥) ទុចំ ចុត្តេសុ លបុ បតេសុ ទុកំ អបតេត្វា សេសានិ បញ្ចា បតានិ ទុកំ បញ្ចកំ កត្វា ហេដ្ឋា ចុត្តបញ្ចកញ្ច កហេត្វា ឆ្ទេ បញ្ចកានិ ឥស្សិតានិ៍ ទុត្វ បតាតិ បញ្ចហាការេហីតិអាទីសុ៍ សន្តេហិបិ បតេហីតិ បរបរិក្កុហិតញ្ច ហោតីតិអាទីហិ សន្តេហិ បញ្ចហិ បតេហិ៍

បញ្ចាត្តំ អចហារាត់ សមូហោ បញ្ចកំ៍ សកោ ហត្ថោ សហត្ថោ, តេត តិព្វត្តោ, តស្ស ចា សម្ពន្ធីតិ សាហត្ថិកោ, អចហារោ៍ សាហត្ថិកាទិ បញ្ចកំ សាហត្ថិកបញ្ចកត្តិអាទិបដចសេត តាមលិកោ ឥដ្ឋព្វោ៍ ទុចំ សេសេសុបិ៍ តតិយបញ្ចកេសុ បញ្ចកេសុតិ សាហត្ថិកបញ្ចកេចេយ្យចហារបញ្ចកេសុ៍ លព្ភមាតបដចសេតាតិ សាហត្ថិកបញ្ចកេ លព្ភមាតស្ស តិស្សក្កិយាចហារបដស្ស ចសេត, ចេយ្យចហារបញ្ចកេ លព្ភមាតស្ស បរិកប្បាចហារបដស្ស ច ចសេត តេយាដេតព្វត្តិ អត្ថោ៍

តិស្សក្កិយោ តាយ...បេ... បរាទិកស្សាតិ ច្ចុយិកា ពាហិស្ទុក្កឈាតបិតតំ តិស្សក្កិយបយោកោតិ ឥស្សិតិ៍ “ហត្ថ កាទំ ចេយ្យចិត្តោ ត្ទុមិយំ តិក្ខុបតិ, អាបត្តិ បរាទិកស្សា”តិ (បរាទ៍ ១០១) ចុត្តត្តា បត ស្ទុក្កឌីចត្តេត កហិតបទកល្លស្ស ចេយ្យចិត្តេត ក្តុត្តាទិបឌិច្ឆន្នដ្ឋានេ តិបតម្បិ ច្ចុយស្វិ តិស្សក្កិយបយោកេ សក្កយ្ហតិ ឥដ្ឋព្វំ៍ កិទិយាសិទ្ធិតោ បុទេតទេយេច បរាទិកាបត្តិសន្តាតំ អត្វំ សាធេតីតិ អត្ថសាធកោ៍ អច ចា អត្ថតោ ចត្តុមាតក្ខុលោ អចិខ្ចុយាតម្បិ កិទិយាសិទ្ធិសន្តាតំ អត្វំ អចស្សំ អាបត្តិ សាធេតីតិបិ អត្ថសាធកោ៍ អស្ទុកំ តាយ កល្លំ ឃដា សក្កោសីតិ ច្ចុត់ តិឥស្សេតត្តំ បទស្ស តោលកប្បិយា រូបិហតាទីតំ

តិរេក្ខបបយោគស្សាបិ អត្ថសាធកត្តា តថា ហិ វុត្តំ មាតិកាដ្ឋកថាយំ –

“អត្ថសាធកោ នាម ‘អមុកស្ស កណ្ឌំ មណា សក្កោតិ, តថា តំ អចហរា’តិ អញ្ញំ អាណាបេតិ។ តត្ថ សចេ បរោ អនន្តរាយិកោ ហុត្វា តំ អចហរតិ, អាណាបកស្ស អាណត្តិក្ខណេយេច បារាជិកំ។ បរស្ស ចា បន ពេលក្បុម្ពិយា បិដក្ឈកកេតល់ អចស្សំ បិចតកាតិ ដ្ឋបិហតាឌីតិ បក្ខិបតិ, ហត្ថតោ មុត្តមត្តេយេច បារាជិក”ន្តិ (កង្ខា។ អដ្ឋ។ ទុតិយបារាជិកវណ្ណនា)។

ក្តមស្ស អត្ថសាធកស្ស អាណត្តិយា ច កោ ចិសេសោតិ? តដ្ឋាណេញ្ញេច កហណេ តិយុញ្ជាតំ អាណត្តិកបយោគោ, កាលន្តរេន កហណត្ថំ តិយោគោ អត្ថសាធកោតិ អយំ តេសំ ចិសេសោ។ តេនេចាហ “អមុកំ នាម កណ្ឌំ មណា សក្កោសី”តិអាទិ។ ទុរតិក្ខេបេបិ បន ដ្ឋបតិក្ខិត្តកណ្ឌចសេន ចេជិតព្ពោតិ ក្តេជំ តិងស្សតមត្តំ, អាទេយាតិយុញ្ជនាឌីសុបិ តាចកាលិកកណ្ឌេឃ្យាតំ អនាគតេបិ ឲេសេច តយោ។ កណ្ឌក្កហណប្បយោគតោ អាណត្តិយា បុព្ពត្តា អាហ “អាណត្តិចសេន បុព្ពបយោគោ ចេជិតព្ពោ”តិ។ បយោគេន សហ ចត្ថុមាតោ អចហារោ សហបយោគោតិ អាហ “ឋាតាចាចតចសេតា”តិ, ក្តេងព្វ តិងស្សតមត្តំ ភិលសក្ខមតាឌីសុបិ អសតិ ឋាតាចាចតេ សហបយោកត្តា។ ទុត្តញ្ហិ មាតិកាដ្ឋកថាយំ “ឋាតាចាចតចសេត ភិលិជីតិ សក្កោមេត្វា ពេត្តាឌិក្កហណចសេត ច សហបយោគោ ចេជិតព្ពោ”តិ (កង្ខា។ អដ្ឋ។ ទុតិយបារាជិកវណ្ណនា)។

ឲ្យលយិត្វាតិ ដ្ឋបបរិក្ខិត្វា។ សាមីចីតិ ចត្តំ។ សកាសញ្ញាយ អចេតត្តស្ស អាបត្តិ តត្ថីតិ ចតត្តំ។ សមុខ្នេាតិ តិចិទ្ធតាសន្នោកោ។ កដ្ឋេ ឌតកាយេតិ អបកេខា ឌតសមុហេ។ អត្ថតោ សត្តកំ កត្វា ឲតរស្សេច កិក្ខតោ ឯហីតិ ក្តេជំ ដ្ឋកិត្តប្បិ ក្យក្ខុចិតោគតត្ថំ ទុត្តំ។ អចហារកស្ស ហិ “មយា សហត្ថេត ត ជិត្តំ, កណ្ឌេឃ្យំ ឲត”ន្តិ ក្យក្ខុំ ដ្ឋប្បជ្ជេយ្យ, ក្តតរស្ស ច “មយា បឋមំ ទុរតិក្ខេបំ កត្វា បច្ឆា អជិត្តំ កហិត”ន្តិ ក្យក្ខុំ ដ្ឋប្បជ្ជេយ្យាតិ។

សមណ្ឍិ អប្បញ្ញ៉ ការុអត្ថំ ឲរតីតិ ការុហិ កត្តព្ពកិច្ចំ សារេតិ។ ឲកជិចសំ ឌត្តកដ្ឋឆ្នេឌតាជិតា មា អយំ អញ្ញូហាតិ ទុត្តា, សា សព្ពា កណ្ឌសាមិតា កិហិត្វា កហិតមេច សន្តាយ ទុត្តា។ សព្ពំ បតេតំ អដ្ឋកថាចរិយប្បមាណេត ចេជិតព្ពំ។ បិសាណញ្ញុ សក្ខរញ្ញុ បិសាណសក្ខុំ។

អក្ខិងស្សាតិ ឲត្ថ អក្ខ-សទ្ទេត កិរ ចិតិច្ឆយសាលិ ទុច្ចតិ, តត្ថ តិសីជិត្វា ចខ្ញាចខ្ញុំ តិទុបយតីតិ “អក្ខិងស្សា”តិ ទុច្ចន្តិ ឆមុចិតិច្ឆកា។ ហតតំ នាម ហត្ថបិជាឌីហិ បេចិតន្ខេច ហត្ថតាសាជិច្ឆេតន្ខុ មោតាតីតិ អាហ “ហតេយ្យត្តិ បេចិតេយ្យន្ខេច លិតេ្តយ្យន្ខុា”តិ។

បឌកាឌតិយញ្ញុ “ហត្ថេត ចា បាទេត ចា កសាយ ចា ចេត្តេត ចា អឌ្ឍឌណ្ឌកេត ចា លេឌ្ឌុាយ ចា ហតេយ្យ”ន្តិ (បារា។ ៨៩) ទុត្តំ។ តត្ថ អឌ្ឍឌណ្ឌកេតាតិ ខុទ្ទហត្ថប្បមាណេត រស្សមុក្កេរេត, ចេឡុវេបសិកាយ ចា។ លេឌ្ឌុាយ ចាតិ ហត្ថាជិតំ លេឌខេតត។ លិត្តត្តិ ឲតាយ ហត្ថបិជាឌីតិតិ លេឌ្ឌុា, សត្ថំ, ពេត សទ្ទេតាតិបិ អត្ថោ។ តិហន្យេយ្យន្តិ ទដ្ឋពោ តិហេយ្យំ “ចេទេទាសិ…បេ… ចេតេតាសី”តិ ឲត្ថ បរិកាសេយ្យន្តិ បជំ អជ្ឈាហរិត្វា អត្ថោ ចេជិតព្ពោតិ អាហ “ចេទេទាសិ…បេ… បរិកាសេយ្យ”ន្តិ។ យំ តំ កណ្ឌំ ឯស្សិតន្តិ សម្ពន្ធោ។

៨១។ មត្ថ មត្ថ ជិតន្តិ ភូមិយាឌីសុ មត្ថ មត្ថ ជិតំ។ មថា មថា អាឌាតំ កច្ឆតីតិ យេត យេត អាកាសេត កហណំ ដ្ឋបកច្ឆតិ។

ភូមដ្ឋកថាវណ្ណនា

៨៥។ ចាថាយចាថាយាតិ ឲេកេកត្តជីបិកាយ ចាថាយ ចាថាយ។ ដ្ឋបលទ្ធោតិ ខារេតា។ បិញ្ញ្ចតំ សេសអដ្ឋកថាសុ ច ក្យកាលំ ចា បិដេកំ ចាតិ ក្តេងមេច ខ្ចមំ ចត្វា ចាសិចរស្នុតំ អត្តូត្តត្តា ពេតសម្បិ សទ្ទេបដ្ឋកថាឌីសុ អាកតកាចំ ឯស្សេតំ សទ្ទេបដ្ឋកថាយត្តិអាជិ ទុត្តំ។ ចេយ្យចិតេត្តត កតត្តា “ទុក្កដេហិ សទ្ធិំ បារាជិត្តិយាតី”តិ ទុត្តំ។

អដ្ឋចិឆំ ពេហតត្តិអាឌីសុ ឲតំ ទុក្កដំ តាម ចេទេហិ ឆមុសក្កាហកេហិ ក្តមស្ថិ ឋាតេត សយោធារេតត្វា អដ្ឋចិឆត្តិ ឯស្សិតត្តិ យោជតា។ សន្តេសម្បិ ទុក្កដាតំ ក្តេមេសុមេច អដ្ឋសុ សក្កេហតព្ពកាចតោ បន ក្តតរេហិ សត្តហិ ទុក្កដេហិ ចិតិមុត្តំ ចិតយទុក្កដេមេច សក្កេហតព្ពំ។ ឯសចិឆំ រតតត្តិ “មុត្តា មណិ ចេឡ្សូរិយោ សន្ខោ សិលា បចាឡអំ រជតំ ឌាតរូបំ លោហិតកោ មសារកល្ល”ន្តិ ឲចយាកតំ ឯសចិឆំ រតតំ។

“មុត្តា មណិ ចេឡ្សូរិយោ ច សន្ខោ,

សិលា បចាឡអំ រជតញ្ញ ហេមំ;

លោហិតកញ្ញ មសារកល្លំ,

ឯសេតេ ឌឹរោ រតតាតិ ឌញ្ញា”តិ។ –

ហិ ទុត្តំ។ សត្តចិឆំ ធញ្ញន្តិ សាលិ ចីហិ មចោ កង្គុ ក្យទ្រូសំ ចរកោ កោឌ្រុមោតិ ក្តមំ សត្តចិឆំ ធញ្ញំ។ អាទុធកណ្ឌាជីត្តិ អាជិ-សទ្ទេត ឲ្យរិយភទ្រីណ្ឌត្តិទ្វបរិជំ សង្កហាតិ។ អតាយសិតព្ពោ ចត្ថុមិ ទុក្កដំ អតាយាសទុក្កដំ។

ទុរុបចិណ្ណទុក្កដន្តិ “អកត្តព្ព”ន្តិ វារិតស្ស កតត្តា ទុដ្ឋុ ឧបចិណ្ណំ ចរិតន្តិ ទុរុបចិណ្ណំ, តស្មិំ ទុក្កដំ ទុរុបចិណ្ណទុក្កដំ។ វិនយេ បញ្ញត្តំ អវសេសំ ទុក្កដំ វិនយទុក្កដំ។ ឧកាសេ សយត្រការកា នាម កិល្លបិតិសេយាលេក្ខ ចត្តារោ យាចនាទិយកា សញ្ញាចិកេសា អវិជ្ជមានាបត្តិ បច្ច, កិល្លតិបិតិសេយាលេក្ខ ឧកំ យាចនាទិយកបារាជិកំ ចត្តារោ សញ្ញាចិកេសា ចណ្ណកាញ្ញទ្រានិក្ខាបត្តិ ៧។

សហបយោគតោ បដ្ឋាយ ចេតូ បុរិមបុរិមា អាបត្តិយោ បដិប្បស្សម្ភន្តីតិ អាហ អថ ឥទានិ ក្លេបំ អកត្វាតិអាទិ។ “ឥទានិ ក្លេបំ អកត្វា”តិ វុត្តត្តា ឥទានិ ក្លេបំ កត្វា បុន ពលាត្តស្ស បុរិមាបត្តិយោ ន បដិប្បស្សម្ភន្តីតិ ចទន្តិ។ “លេខនបច្ចយា ទុក្កដំ ទេសេត្វា មុច្ចតី”តិ ចត្វា បុព្ពបយោគេ អាបត្តីនំ ទេសេតព្ពតាយ អវុត្តត្តា សហបយោគេ បតេត្វា បុព្ពបយោគេ អាបត្តិយោ បដិប្បស្សម្ភន្តីតិ ទេចិតព្ពំ។

អបរទ្ធំ ចិរទ្ធំ ខលិតន្តិ សព្ពមេតំ យញ្ច ទុក្កដន្តិ ឯត្ថ វុត្តស្ស ទុក្កដស្ស បរិយាយចចនំ, យំ មនុស្សោ ករោតិអាទិ បនេត្ថ ឧបមុត្តិទស្សនំ។ សំយោគការចោតិ ឌិត្វា សន្ធាយ វុត្តំ, ទេន រស្សត្តស្សាបិ តិមិត្តំ ទស្សិតន្តិ ទេទិតព្ពំ។ ឧកាស្ស មុទេលតិ ឧកាស្ស សត្តិកោ។ សព្ពត្ថាបិ អាយនេត ទុក្កដំ, ឲក្ខាបនេ ទុល្លច្ចយញ្ច ចិត្តំ ចិត្តំ អាយនតឲក្ខាបតបយោគំ ករោន្តស្សេច ហោតិ, ឧកបយោគេត កណ្ណស្ស បត ឋានេ បារាជិកមេច, ត ទុក្កដទុល្លច្ចយានីតិ ចទន្តិ, ឧកបយោគេត កណ្ណស្សាបិ អាយនតឲក្ខាបតាតប្បិ លព្ភមានត្តា តំ ត ករតព្ពំ។ ត ហិ សក្កា អនាយមិត្វា អឲក្ខាបេត្វា ច កិញ្ចិ ករតុំ។ “ឧកមេច ទេសេត្វា មុច្ចតី”តិ បំមុខាគានិសយាតបយោគបិ បុរិមា អាបត្តិ ឋត្តទេមុត្តទំ អាបត្តិ បត្វា បដិប្បស្សម្ភន្តីតិ សន្ធាយ ករុត្តដ្ឋកថាយំ វុត្តំ, ឋាតរដ្ឋកថាសុ បត ពលតបយោគេទេហិ បយោគេ បយោគេ អាបត្តា អាបត្តិយោ ឋត្តទេមុត្តទំ បត្វា ត បដិប្បស្សម្ភន្តិ អញ្ញមញ្ញំ សទិសត្តា ចិយុត្តំ បត្វា តា សព្ពាបិ បដិប្បស្សម្ភន្តិ ចិសទិសបយោគត្តាតិ ឋាមិតា អធិប្បាយេត បដិប្បស្សទ្ធិចិធានំ វុត្តន្តិ ទេទិតព្ពំ។ ឋាមិតា ហិ អចហារកស្ស អាសត្តិ ឧទ្រិមត្តំ បរាមសតិ។

តទេវាតិ មុខចដ្ឋិយមេច។ ឥរុក្ខតាតិ ករុម្ពិយា ទេហដ្ឋិមតលេត។ ឧកដ្ឋានេ ធិតាយ ករុម្ពិយា ផាតា ចាចតំ ខហិ អាការេហិ ទេទិតព្ពន្តិ សម្ពន្ធោ។ ឧកដ្ឋានតិ ច សដ្ឋលិកពាទ្ធការេចត ឧកាស្មិំ បតិដ្ឋិតោកាសដ្ឋានតិ អត្ថោ។ ពាហុកំ ចោសក្កមេត្តប្បិ ផាតា ចារចតីតិ ពាហុកំ អត្តនោ បតិដ្ឋិតដ្ឋានតោ បញ្ចហិ អាការេហិ ផាតា ចារចតិ។ ខិត្តមត្តេ បារាជិកន្តិ អចស្សំ ចេ បតតិ, ខិត្តមត្តេ បារាជិកំ។ បរិច្ឆេទោតិ បញ្ចមាសកាទិកុកាចបរិច្ឆេទោ។ អបញ្ចាហន្តោតិ ធិតដ្ឋានតោ អបតយតចសេត ចិយុហន្តោ រាសិំ ករោន្តោ។ ឧចំ កត្វាតិ ការតមុខចដ្ឋិយា ករុម្ពិកេត ការតកតស្ស ឧកាពាទ្ធកាចំ ចិយោគេត្វាតិ អត្ថោ។ ឧបដ្ឋកុម្ពឹយត្តិ ឧបដ្ឋបុណ្ណាយ ករុម្ពិយា។ ចិតយធម្មតាតិ អតិកការលាលិកេ ចិតយចិតិច្ឆយធម្មតាតិ អធិប្បាយោ។ ត ពេចលញ្ចេត្ថ ករុកតាច, បុត្តាក្ករមតប្បិ អត្ថិតិ ឥស្សេត្តា អបិចាតិអាទិមាហ។ កណ្ឌេត បត បរិច្ឆិន្នការលេតិ មុខកតំ អន្ញ្ញោហដការលេតិ អត្ថោ។ អន្ញ្ញោហរណមេច ហេត្វ បរិច្ឆិន្នតំ, ត កណ្ឌបិឥហតំ។ ចិក្កន្តន្តិ ចន្ទំ, ពហលំ ឈតន្តិ អត្ថោ។

យោបិ ទេយ្យចិត្តេត បរស្ស ករុម្ពិយា បិណ្ណកំ សប្បិំ ចា តេលំ ចា អចស្សំ បិចនកំ យំ កិញ្ចិ ទុក្កូលសាដកំ ចា ចម្មខណ្ឌិកំ ចា អញ្ញាតរំ បក្ខិបតិ, ហត្ថតោ មុត្តមត្តេ បារាជិកន្តិ ឯត្ថ អចហារោ ចិមំសិតព្ពោ។ យទិ ច ទុក្កូលាទីសុ សប្បិតេលាតំ បចិសនំ សន្ធាយ បារាជិកំ ករចេយ្យ, តត្ថ បចិដ្ឋតេលាទីតោ ករុម្ពិកេតេត ឧកាពាទ្ធតាយ ត តាច អចហារោ ការតត្តំ បចេសេត្វា កហលការេល ចិយ។ តថា ហិ វុត្តំ – “ការតំ បត តិមុជ្ជាបេត្វា កណ្ណស្ស យាច ឧកាពាទ្ធំ ហោតិ, តាច រក្ខតី”តិអាទិ។ អថ តេលាទីចិនាសេត បារាជិកំ ករចេយ្យ, តថាបិ ពិណ្ណាបតាទីសុ ចិយ អចហារោ តត្ថិ, ទុក្កដេត សទ្ធិំ កណ្ឌេយ្យមេច ហោតិ, តថា ច បិណ្ណកំ តេលាទីំ ពីតំ ទុក្កូលាទីំ ឋទ្ធរត្តស្សាបិ បារាជិកំ ត សិយា តត្ថ បចិដ្ឋស្ស តេលាទិតោ ចិតដ្ឋដេត កហលក្ខេល អចិជ្ជយាតត្តា, ចិជ្ជយាតត្តេត ច ឋានេតមេច បារាជិកំ ចត្តព្ពំ, ត ហត្ថតោ មុត្តមត្តេតិ។ សព្ពអដ្ឋកថាសុ ច ទុក្កូលាទីតំ បក្ខិបតេ ហត្ថតោ មុត្តមត្តេ បារាជិកស្ស វុត្តត្តា ត តំ បដិក្ខិបិតុំ សក្កា។ អដ្ឋកថាប្បមាណេត បតេតំ ករេតព្ពំ, យុត្តិ បនេត្ថ បណ្ឌិតេហិ បុព្ពាបរំ សំសន្ទិត្វា ឋទ្ធរេតព្ពា។

បលិព្ពុទ្ធិស្សតីតិ តិចារេស្សតិ។ វុត្តនយេត បារាជិកន្តិ ហត្ថតោ មុត្តមត្តេយេច បារាជិកំ។ នេច អចហារោ, ត ពីចាតិ អត្តនោ ការតត្តា វុត្តំ, អតាបត្តិមត្តមេច វុត្តំ, ត បត ឧចំ ចិចារិតន្តិ អធិប្បាយោ។ ពាហិកតំ តាម ហោតីតិ តតោ បដ្ឋាយ តេលស្ស អដ្ឋានតោ អនេនាមុខកាចតោ ច ពាហិកតំ តាម ហោតិ។ អត្ថោ បដ្ឋាយ ខិទ្ទេ ករិយមានេ តេលស្ស តិក្ខមិត្វា កតាកតដ្ឋានំ ការតសង្គមេច កន្ធតីតិ អាហ “ពាហិរន្តតោ បិណ្ណកេ កញ្ចត្តេ បារាជិក”ន្តិ។ យថា តថា ចា កតស្សាតិ ពាហិរន្តតោ ចា អព្ភន្តរន្តតោ ចា បដ្ឋាយ កតស្ស។ មន្ទ្យេត្វា កតខិទ្ទេតិ មន្ទ្យេចាកំ កបាលំ ឥសេត្វា បច្ឆា តំ ខិទ្ទេត្តេត កតខិទ្ទេ។

បត្ថិតស្ស ពាឥតំ ឋាតស្ស បិគញ្ចា សប្បិអាទីតំ បរិភោគរោតិ អាហ “អខាទិតព្ពំ ចា អបាតព្ពំ ចា ករោតី”តិ។ កម្មា បនេត្វ ទុក្កដំ វុត្តន្តិ អាហ “ផាតាចាចនស្ស តត្ថិតាយ ទុក្កដ”ន្តិ។ បុរិមដ្ឋយន្តិ ទេឥតំ ខដ្ឋតញ្ចា ករុម្ពិដ្ឋរកោណកាតិ បុណ្ណករុម្ពិយា ដដ្ឋរកោណកា។ យាតិកាស្ស ដ្ឋរកោណកាតិ ឋតកបុណ្ណាយ យាតិកាយ ដ្ឋរកោណកា។ ឧកលក្ខណន្តិ ទេឥតំ ករុម្ពិយា ដដ្ឋរកោណេត, ខដ្ឋតំ យាតិកាយ ដ្ឋរកោណេត ច សទ្ធិំ ឧកាសកាចំ។ បដ្ឋិមំ បត ដ្ឋយន្តិ ឥសាបតំ អបរិភោគការណញ្ចា ឯត្ថ ឧចំ ចិតិច្ឆយំ ចទន្តីតិ ឧតស្មិំ មហាអដ្ឋកថាយំ វុត្តំ អត្ថំ ឧកេ អាចរិយា ឧចំ ចិតិច្ឆយំ ចទន្តិ។ បដ្ឋិមដ្ឋយំ សន្ធាយ វុត្តន្តិ ឯត្ថ បុរិមបដ្ឋយេ ចិតិច្ឆយោ ហេដ្ឋា វុត្តាត្ថុសារេត សក្កា ចិញ្ញាតុន្តិ តត្ថ កិញ្ចិ អចត្វា បដ្ឋិមបដ្ឋយំ សន្ធាយ “ផាតាចាចនស្ស តត្ថិតាយ ទុក្កដ”ន្តិ ឥទំ វុត្តន្តិ អធិប្បាយោ។ ទេយ្យចិត្តេតាតិ អត្តនោ ចា បរស្ស ចា កាតុកាមតាចសេត ឧប្បន្នទេយ្យចិត្តេត។ ចិតាសេតុកាមតាយាតិ ហត្ថបិដាឌីតិ ឥត្ថ្រេត្តា ចិយ ពេចលំ ចិតាសេតុកាមតាយ។ វុត្តនយេត កិន្តត្តស្ស ចា ខេដ្ឋត្តស្ស ចាតិ មុក្ករេត ចេឥត្វា កិន្តត្តស្ស ចា ឧដកំ ចា ចាលិកំ ចា អាកិរិត្វា ឧត្តារេបត្តស្ស ចាតិ អត្ថោ។ អយុត្តន្តិ ចេតិ បិញ្ញាណំ បុរិមដ្ឋយេបិ ទុក្កដស្សេច វុត្តត្តា “បុរិមដ្ឋយេ បារាជិក”ន្តិ ឥទំ អយុត្តន្តិ យទិ តុម្ហាកំ សិយាតិ អត្ថោ។ តាតិ អយុត្តការណំ តិសេធេត្វា តត្ថ ការណមាហ “អញ្ញថា ករេតព្ពត្តតោ”តិ។

ឧចមេចេ ចទន្តីតិ ហេដ្ឋា វុត្តស្ស អត្ថតយស្ស អត្តនា អតភិមតការណំ ទស្សេត្វា សយំ អញ្ញថាបិ បិញ្ញត្តំ អដ្ឋកថញ្ច សំសន្ទិត្វា អត្ថំ ទស្សេតុកាមោ អយំ បនេត្ថ សារោតិអាទិមាហ។ អចារេចតុកាមតាយាចាតិ ទេយ្យចិត្តេត ផាតា អចារេចតុកាមតាយ។ អលឌ្ឌេតុកាមតាយេចាតិ ឯត្ថាបិ ទេយ្យចិត្តេតាតិ សម្ពន្ធិតព្ពំ។ ឋាតក្រិយទេយ្យចិត្តបក្ខេ សន្ធាយ វុត្តំ តាសេតុកាមតាបក្ខស្ស ចក្ខមាតត្តា។ ទេនេតចាហ តាសេតុកាមតាបក្ខេ បតាតិអាទិ។ ឋាតរេចាបិ យុជ្ជតីតិ ទេយ្យចិត្តាកាចា ផាតា ចារេចតុកាមស្សាបិ ទុក្កដំ យុជ្ជតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

ក្កុមដ្ឋកថាចណ្ណតាតយោ តិដ្ឋិតោ។

អាកាសដ្ឋកថាវណ្ណនា

៩៦។ អាកាសដ្ឋកថាយំ អន្តោវត្ថុម្ហីតិ បរិក្ខិត្តស្ស វត្ថុស្ស អន្តោ។ អន្តោគាមេតិ បរិក្ខិត្តស្ស គាមស្ស អន្តោ។ អបរិក្ខិត្តេ បន វត្ថុម្ហិ គាមេ វា ឋិតដ្ឋានមេវ ឋានំ។ អដវិមុខំ ករោតីតិ...បេ... រក្ខតីតិ ឯតេន បយោគេន តស្ស ឋិតដ្ឋានំ អាគតត្តា រក្ខតិ។ កាយតោ និក្ខន្តស្សាតិ បរិក្ខិត្តកាយតោ និក្ខន្តស្ស។ កបិញ្ជរោ នាម អញ្ញមញ្ញំ ឃដ្ដាបនត្ថាយ ពាលកេហិ បោសាវនិយបក្ខិជាតិ។

វេហាសដ្ឋកថាវណ្ណនា

៩៧។ វេហាសដ្ឋកថាយំ ឆិន្នមត្តេ មុត្តមត្តេតិ យថា ឆិន្នំ មុត្តញ្ច បកតិដ្ឋានេ ន តិដ្ឋតិ, តថា ឆេទនំ មោចនញ្ច សន្ធាយ វុត្តំ។

ឧទកដ្ឋកថាវណ្ណនា

៩៨។ ឧទកដ្ឋកថាយំ សន្ទមានោទកេ និក្ខិត្តំ ន តិដ្ឋតីតិ អាហ “អសន្ទនកេ ឧទកេ”តិ។ អនាបត្តីតិ ហត្ថវារបទវារេសុ ទុក្កដាបត្តិយា អភាវំ សន្ធាយ វុត្តំ។ កឌ្ឍតីតិ ហេដ្ឋតោ ឱសារេតិ។ សកលមុទកន្តិ ឃដេណ្ឌក ផុដ្ឋោកាសគតំ សកលមុទកំ។ ន ឧទកំ ឋានន្តិ អត្តនោ គតដ្ឋានស្ស អដ្ឋានត្តា។ បទុមិនិយន្តិ បទុមគច្ឆេ។ កលាបពន្ធន្តិ ហត្ថកវសេន ឧទ្ធំ កត្វា ពន្ធំ កលាបពន្ធំ។ ភារពន្ធំ នាម សីសភារាទិវសេន ពន្ធំ។ មុឡាលន្តិ កន្ទំ។ បត្តំ វា បុប្ផំ វាតិ ឥទំ កទ្ទមស្ស អន្តោ បវិសិត្វា ឋិតំ សន្ធាយ វុត្តំ។ និទ្ធមនតុម្ពន្តិ វាបិយា ឧទកស្ស និក្ខមនតុម្ពំ។ ឧទកវាហកន្តិ មហាមាតិកំ។ អវហារេន សោ ន ការេតព្វោតិ ភូមិតា បាណំ ជីវិតា វោរោបេតិ អាបត្តិយា សព្វត្ថ ន មុច្ចតីតិ ជីវេបតិ។ មាតិកំ អារោបេត្វាតិ ខុទ្ទកមាតិកំ អារោបេត្វា។ មរិត្វា...បេ... តិដ្ឋតីតិ ឯត្ថ មតមច្ឆានមេវ តេសំ សន្តកត្តា អមតេ ភណ្ឌទេយ្យំ តត្ថ អវហារោ។

នាវដ្ឋកថាវណ្ណនា

៩៩។ នាវដ្ឋកថាយំ ថុល្លច្ចយម្បិ បារាជិកម្បិ ហោតីតិ ឯត្ថ បកតិ វាតា អចារេតព្វា មុត្តេ ថុល្លច្ចយំ, បកតិ បន វាតា ចារេតព្វា មុត្តេ បារាជិកន្តិ វេទិតព្វំ។ បិវេម ពន្ធនមុត្តេ ទិយាតិអាទិនា វុត្តំ សន្ធាយាហ “តត្ថ យុត្តិ បុព្វេ វុត្តាឯវា”តិ។ ទិសាភណ្ឌកាទានំ ទិសាមុខានេ ហិ ទេសន្តរំ បលិតា, កិញ្ចិត្វា ចា ទិសានំ បត្វា ឧទកេ និមុជ្ជិត្វា ហេដ្ឋា គមិតាំ អប្បត្វា ឋាមិតោហិ ន អបរិច្ចត្តាលយា ចុច្ចតិ។ ពលវា ន ចារេតា អាកឌ្ឍតិ ឋមិតា អសតិ ចារេត អយំ បយោគោ ករោតាតិ ឥស្សតិ។ បុគ្គលស្ស តត្ថ អវហារោតិ សុក្កយាតិកាយំ ឧទ្ធរាណកយេត វុត្តំ។ តំ អត្តនោ បិវេត អតក្កមិត្វា ហេត្ថេត ន អត្តក្កមិត្វា អញ្ញាស្មិំ ឧណ្ឌាជិសុ ពន្ធិត្វា ឱបិតេ យុជ្ជតិ, អត្តនោ បិវេត អក្កមិត្វា ហេត្ថេត ន ឧក្កមិត្វា ឋិតស្ស បន ពលវចារេតន លទ្ធុជិវរាជិសុ បហរេសុ បកតិ ចិឧហិត្វា ឧព្ភហតំ អក្កមកហលាជិបយោគោ អភិភវា កាតព្វោ និយា។ ឧទធារេ លទ្ធុជិវរាជិតិ ចា ចិកច្ចន្តិ, អវហារោ ចា សយំ បតិស្សតិ, ភាចា ន ទកា ន កមិស្សតិ។ តដ្ឋា ច្រជិសេ អភិភវប្បយោគេ សតិ អវហារេន ភវិតព្វំ។ សុក្កយាតិកាយំ ឧទ្ធកតាយ ឧទកាកមភតការេល កាតព្វកិច្ចំ តត្ថីតិ តំ ឋាន និទស្សនំ ន ហោតិ។ ជានំ បន បកតិយា បលាយន្តំ “សីឃំ យាហី”តិ វត្វា បកតិកមនតោ តុរិតាកមនុប្បាទនភាវិតា ឋានា និទស្សនេន កាតព្វន្តិ អយុត្តំ ឋិតំ, ថិមំ សិត្វា ករោតព្វំ។ ចារេត អាការេនបិ យត្ថ អភិលហុកត្តា ភាចាយ កញ្ចិ បយោគំ អកត្វា បកតិយា អវហារោ តិដ្ឋតិ, តត្ថាបិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តំ ករោតព្វំ។

យានដ្ឋកថាវណ្ណនា

១០០។ យានដ្ឋកថាយំ ឧភោសុ បស្សេសុ ចក្កានំ មជ្ឈេ ឧបរិ ចក្កស្ស ធារបដ្ឋានំ អារោបេត្វា តស្ស ធារបក្កិលបស្សេសុ ឧភោសុ ចាតានបាជិបរិយាយចិកោភភត្តំ ករេដ្ឋអបក្កិកោ ឧភោ បក្កា ចិយ ការា សត្តយានិកា។ ទុកយុត្តស្សាតិ ឌ្វីហិ គោណេហិ យុត្តស្ស។ អយុត្តកន្តិ គោណេហិ អយុត្តំ។ កប្បកតាតិ ខ្វិន្នំ សិទាតំ សន្ធិដ្ឋានេ គោសិង្គានិ ចិយ ឌ្វេ គោជ ឧបេត្វា ឧបត្ថម្ភេ កប្បកតា នាម, សា ឌ្វីហិបិ គោជីហិ ភូមិយំ បតិដ្ឋាតិ, តេនាហ “ច ធាតានី”តិ។ តីណិ ចា ចត្តារិ ចា ធាតានីតិ អកប្បកតាយ ឧបត្ថម្ភិយា ន ខ្វិន្នំ ចក្កានញ្ច ចសេន តីណិ ធាតានិ, កប្បកតាយ ចសេន ចត្តារិ ធាតានិ, តថា បងចិយំ ឧបិតស្ស តីណិ ធាតានីតិ សង្ខេត្វា។ អក្ខិសីសេហីតិ អក្ខធារកោ ឌ្វីហិ គោជីហិ។ អក្ខសីហីតិ អក្ខធារកា សមុប្បិន្នកា ហេដ្ឋិមការេ កប្បកតា ឧខ្វ ធារកល្ហា អក្ខសីសេយា នាម, តានំ កប្បកតានំ ខ្វិន្នំ កប្បសីសានិ ចត្តារិ ឋានំ “អក្ខសីសេហិ”តិ វុត្តំ, តេនាហ “ចក្កេហិ ច អក្ខសីសេហី”តិ។ តានិ បតិដ្ឋិតានិ បតិដ្ឋិតដ្ឋានានិ ចត្តារិ ធុរេន បតិដ្ឋិតដ្ឋានំ ឯកន្តិ បញ្ច ធាតានិ ហោន្តិ។ ឧទ្ធិរោឡ “ឧទ្ធិលាកុកា”តិ វុត្តា, ឧទ្ធិលាកុកានំ អការេច អក្ខសីសានំ បតិដ្ឋានភាកាសំ ឥស្សរេន្តា អាហ សមេយេច ចាវំ កត្វាតិអាទិ។ តត្ថ សមេយេចាតិ ឧទ្ធិយា ហេដ្ឋា អនោលម្ពេត្វា ចាលុកោ ហេដ្ឋិមការកំ សមំ កត្វា ឧទ្ធំ ចាលុការានំ មជ្ឈេ អក្ខសីសបប្បមាណេន ចិទ្ធំ កត្វា តត្ថ អក្ខសីសានិ បវេសិតានិ ហោន្តិ, តេន ចាលុកានំ ហេដ្ឋាការកំ សន្ធុ ភូមិ ថុបិត្វា តិដ្ឋតិ, តេនាហ “សន្ធុ បងចិ ថុបិត្វា តិដ្ឋតី”តិ។ សេសំ ភាចាយំ ចុត្តសទិសន្តិ ឋមិតា យេវ បន ចំ ទុចំ កណ្ឌំ បកតិកមនំ បដិសិត្វា អញ្ញា ឧសាការំ នេតិ, បារាជិកំ។ សយមេច យំ កិញ្ចិ ចាតំ សមុគ្គំ ធាតា អចារលេត្វាច ចិក្កិលិត្វា កច្ឆតិ, តេនច្ចិ អវហារោ, កណ្ឌមេយ្យំ បន ហោតីតិ ឋមំ តយំ អតិជិសតិ។

ភារដ្ឋកថាវណ្ណនា

១០១។ ភារដ្ឋកថាយំ ភារដ្ឋន្តិ មាតិកាបទស្ស ភារោ នាមាតិ ឋមំ អត្ថទស្សនត្ថំ អាហ “ភារោយេវ ភារដ្ឋ”ន្តិ។ បុរិមគលេតិ គលស្ស បុរិមភាគេ។ គលវាដកោតិ គីវាយ ឧបរិមគលវាដកោ។

ដ្ឋបរិច្ឆេទយន្នោ ដ្ឋបរិយត្តស្ស យន្តេ្ត សាយិកេហិ អនាលត្តោតិ ខ្ពង់ ឃទិ សាយិកេហិ “ខ្ពង់ ការ៉ំ តេគ្វា អសុកដ្ឋានេ ជេហិ”តិ អាលត្តោ កេចឃ្យ, តទា ពេត កហិតភណ្ឌំ ដ្ឋបតិក្កិត្តំ សិឃា, តញ្ច ឆេឃ្យចិត្តេន ហឹសាទិនា ឋូរទោបត្ថស្សាបិ អចហារោ ត សិឃា, សាយិកានំ បត ធុរតិក្ខេប ខុធ សិឃាតិ តទោ ដ្ឋបតិក្កិត្តកណ្ឌកាលទោ ចិខេយាដេត្យំ ចុត្តំ, ទេតេច ចក្កូតិ “ទេហិ បត អនាណត្តត្តា បារាជិក”ន្តិ ឈំសត្តោតិ សឹសទោ អត្ថក្កិបត្តោ, ឃទិ ដ្ឋក្កិបឃ្យ, ដ្ឋក្កិត្តមត្តេ បារាជិកំ, ទេតាហ សឹសទោ កោសក្កុមត្តម្បីតិអាទិ ឃោ ឆាឃត្តិ ឃោ អយំ ចិតិច្ឆឃោ

អារាមដ្ឋកថាវណ្ណនា

១០១ អារាមដ្ឋកថាយំ អារាមំ អភិយុញ្ជតីតិ ខ្ពង់ អភិយោគករណំ បរេសំ ភូមដ្ឋកណ្ឌាទីសុបិ កាតុំ វដ្ដតិយេវ អារាមាទិថាវរេសុ បន យេភុយ្យេន អភិយោគវសេនេវ គហណសម្ភវតោ ឯត្ថេវ បិញ្ញត្តំ អភិយោគោ វុត្តោ, ទ្ឋតិ ទ្ឋមិកា នយេន សញ្ញត្វាបិ សញ្ញា ទោរាបត្តិ គហេតព្ពំ អនិត្ថិតត្តស្ស បយោគត្តាតិ សហបយោគមាហ ចត្តុមិច្ឆយេន កតបយោគត្តា សហបយោគវសេន ទេហិ ទុក្កដំ សយម្បីតិ អភិយុញ្ជកោបិ “កិំ ករោមិ កិំ ករោមី”តិ ឯវំ កិញ្ចាររយេន បវិសន្តោ ចិឃ ចរតីតិ កិញ្ចារបវិសនំ, តស្ស ការោ កិញ្ចារបវិសនការោ, តស្មិំ, អត្តនោ វសវត្តិការេនាតិ វុត្តំ ហោតិ ឋានាចាវនត្តិ លញ្ជំ សន្តោសំ បារាជិកត្តិ ពុទ្ធវិនិច្ឆយិកាទីនំ អយំ វត្ថុសាមិតិអាទិកស្ស ភិក្ខុ ធុរនិក្ខេបករណហេតុកោ បយោគស្ស ករណក្ខណេ បារាជិកំ ហោតីតិ វេទិតព្ពំ សចេ បន សាមិកស្ស វិមតិ ច ធុរនិក្ខេបោ ច ករោន ឧប្បជ្ជន្តិ, បយោគសមុដ្ឋាបកចិត្តក្ខណេ បារាជិកេនេវ ហោតិ, ន ទុល្លច្ចយំ យទិ វិមតិយេវ ឧប្បជ្ជតិ, តទា ទុល្លច្ចយមេវាតិ វេទិតព្ពំ, អយំ នយោ សព្ពត្ថ យថានុរូបំ គហេតព្ពោ ធុរនិក្ខេបវសេនេវ បរាជយោតិ សាមិកោ “អហំ ន មុច្ចាមី”តិ ធុរំ អនិក្ខិបន្តោ អដ្ដោ បរាជិតោ នាម ន ហោតីតិ ទស្សេតិ

វិហារដ្ឋកថាវណ្ណនា

១០២ វិហារដ្ឋកថាយំ វិហារន្តិ ឧបចារសីមាសង្ខាតំ សកលំ វិហារំ បរិវេណន្តិ តស្ស វិហារស្ស អព្ភន្តរេ វិសុំ វិសុំ បាការាទិបរិច្ឆិន្នដ្ឋានំ អាវាសន្តិ ឯកំ អាវសថមត្តំ គណសន្តកេ បរិច្ឆិន្នសាមិកត្តា សព្ពេ ធុរំ និក្ខិបេយ្យុន្តិ អាហ “ទីឃភាណកាទិភេទស្ស បន គណស្សា”តិ ទ្ឋរាបិ សចេ ឯកោបិ ធុរំ ន និក្ខិបតិ, រក្ខតិយេវ ឯស នយោ ពហូនំ សន្តកេ សព្ពត្ថ

ខេត្តដ្ឋកថាវណ្ណនា

១០៣ ខេត្តដ្ឋកថាយំ និរុម្ពិត្វា ថាតិអាទីសុ គណ្ហន្តស្សាតិ បទច្ឆេទំ ឃោជេតព្ពំ, តត្ថ និរុម្ពិត្វា គហណំ នាម វីហិសីសំ អច្ឆិន្ទិត្វា មថិតមេវ ហត្ថេន គហេត្វា អាកឌ្ឍិត្វា ពីជមត្តស្សេវ គហណំ ឯកមេកន្តិ ឯកំ វីហិសីសំ មុដ្ឋិនា ថាតិអាទិ និរុម្ពិត្វា គហណាទីសុ មថាក្កមំ ឃោជេតព្ពំ “តស្មិំ ពន្ធនា មោចិតមត្តេ”តិ ឯវត្តោ តស្មិំ ពីជាទិម្ហិ ពន្ធនា មុត្តេ សតិ តតោ អនបនីតេបិ ថានត្តស្ស អភាវា បារាជិកមេវ មស្ស បន សីសាទិកស្ស សន្តានិនា សហ សំសិទ្ធត្តំ វា ឯកាពទ្ធតា វា ហោតិ, តស្ស ពន្ធនា មោចិតេ ទុល្លច្ចយំ, ទ្ឋានដ្ឋានតោ មោចិតេ បារាជិកន្តិ គហេតព្ពំ, តេនាហ វីហិនាឡអត្តិអាទិ សក្កុណត្តិ បលិលសហិតំ សីលេនាតិ តាណរោគេន ឯត្ថ ច សីលសង្កមនាទីសុ សហបយោគោ ធុរនិក្ខេបោបិ ចាតិ ដ្ឋកមំ សព្ពថា សីលសង្កមនាទិ ឯត្ថ សហបយោគោ តស្មិំ កតេ យទិ សាមិកា ធុរំ ន និក្ខិបន្តិ មុត ករិយាកាយាវ ហោន្តិ, ន តាវ អវហារោ, “សីលំ សង្កាមេត្វា ខេត្តាទិ អមុកោ រាជវល្លភោ គិព្ព ករិយាកាយោ”តិ ញត្វា តស្ស ពលំ កក្កូឈអាទិការណ្ណ និស្សាយ សីលសង្កមនាទិកិរិយានិដ្ឋានតោ បឋមមេវ សាមិកា ធុរំ និក្ខិបន្តិ, ន អវហារោ ឯតស្ស បយោគនិដ្ឋានតោ បុរេតរមេវ ធុរស្ស និក្ខិត្តត្តា យទា បន សីលសង្កមនាទិបយោគេនេវ ធុរនិក្ខេបោបិ ហោតិ, តទាយេវ អវហារោ, តេនេវ “តញ្ច ខោ សាមិកានំ ធុរនិក្ខេបេនា”តិ វុត្តំ សីលាទីនំ សង្កមិតកាលេ អជានិត្វា សាមិកានំ សម្បជ្ជិតផលេត្វេ ធុរនិក្ខេបេបិតិ វេទិតព្ពំ ឯវំ សញ្ញត្វាតិ យថាវុត្តមត្តំ រជ្ជុសង្កមនាទីសុបិ អតិទិសតិ យដ្ឋិត្តិ មានទណ្ឌំ ឯកស្មិំ អនាគតេ ទុល្លច្ចយំ, តស្មិំ អាគតេ បារាជិកត្តិ សចេ ខាណុត្តិ និខណិត្វា តត្តកេនេវ គណ្ហិតុកាមោ ហោតិ, អថ សានេ ខាណុម្បិ បារាជិកំ សចេ តត្ថ កណ្ហិកសាខាទីហិ បិធានំ អត្ថុរំ បដិច្ឆាទេត្វា កស្សចិ អប្បវេសារហំ កត្វា គហេតុកាមោ ហោតិ, អថ សាខាសាខាយ បារាជិកំ, តេនាហ “សាខាបរិវារេនេវ អត្តនោ កាតុំ សក្កោតី”តិ, ខាណុំ ច និខណិត្វា សាខាបរិវារញ្ច កត្វា ឯវំ អត្តនោ សន្តកំ កាតុំ សក្កោតីតិ អត្ថោ ខេត្តមរិយាទន្តិ វុត្តមេវត្ថំ វិភាវេតុំ “កេទារបាឡិ”ន្តិ វុត្តំ ទ្ឋិញ្ញ សីលសង្កមនាទិនា គហណំ អារាមាទីសុបិ លព្ភតេវ

វត្ថុដ្ឋកថាវណ្ណនា

១០៤ វត្ថុដ្ឋកថាយំ តិណ្ណំ បាការានន្តិ ឥដ្ឋកសិលាទារូនំ វសេន តិណ្ណំ បាការានំ

១០៥ គាមដ្ឋកថាយំ “គាមោ នាមា”តិ បាឡិយំ ន វុត្តំ សព្ពសោ គាមលក្ខណស្ស បុព្ពេ វុត្តត្តា

អរញ្ញដ្ឋកថាវណ្ណនា

១០៦ អរញ្ញដ្ឋកថាយំ វិនិវិជ្ឈិត្វាតិ ឧជុកមេវ វិនិវិជ្ឈិត្វា លក្ខណច្ឆិន្នស្សាតិ អរញ្ញសាមិកានំ ហត្ថតោ កិណិត្វា គណ្ហន្តេហិ កតអក្ខរាទិសញ្ញាណស្ស ឆល្លិយា បរិយោនទ្ធត្តិ ទ្ឋមិតា សាមិកានំ និរាបេក្ខតាយ ចិរច្ឆឌ្ឌិតភាវំ ទីបេតិ, តេនាហ “គហេតុំ វដ្ដតី”តិ យទិ សាមិកានំ សាបេក្ខតា អត្ថិ, ន វដ្ដតិ តានិ កតានិ អញ្ញាតុវត្តានិ ច ហោន្តីតិ តានិ គេហាទីនិ កតានិ បរិជិណ្ណានិ មនុស្សេហិ ច អញ្ញាតុវត្តានិ ច ហោន្តិ ទារូនីតិ គេហាទីនំ កតត្តា អវសិដ្ឋទារូនិ គហេតុំ វដ្ដតីតិ សាមិកានំ អនាលយត្តា វុត្តំ, តេ ច យទិ គហណកាលេ ទិស្វា សាលយា ហុត្វា វារេន្តិ, គហេតុំ ន វដ្ដតិយេវ “ទេហី”តិ វុត្តេ ទាតព្ពមេវាតិ “ទេហី”តិ វុត្តេ “ទស្សាមី”តិ អាភោគំ កត្វា គណ្ហន្តស្ស “ទេហី”តិ អវុត្តេ អទត្វា គមនេ អាបត្តិ នត្ថិ បច្ឆាបិ តេហិ ចោទិតេ ទាតព្ពមេវ

អដ្ឋិត្វា ពន្ធតិ, កល្ហនេឃ្យត្តិ ឞុន្ធចិត្តេត ពតឞ្ស កល្ហនេឃ្យំ អារក្ខដ្ឋានឞ្បិ ឞុន្ធចិត្តេត អតិក្កមិត្វា ឆេយ្យចិត្តេ ឱ្បាទេន្តេបិ អចហាទោ តត្ថិ អារក្ខដ្ឋានឞ្ស អតិក្កន្តត្តា។ ពោឌិ បត “ឃត្ថ ពត្វឌិ តីតាតឞ្បិ ជាទ្ធត់ អទេដ្ឋាឞាយិកាតឡេ្ហាច ឞត្តកត្វា បុត ឆេយ្យចិត្តំ ឱ្បាទេត្វា ពន្ធតិ, ឞិរាឌិកពេយចា”តិ ចឥត្តិ, តំ ត ឃុត្តំ “អារក្ខដ្ឋាតំ បត្វា…បេ… អឞ្សាតិយា អតិក្កមតិ”តិ, ឞហឞា តំ ផាតំ អតិក្កមតីតិអាឌិតា (ឞិរា។ អដ្ឋ។ ១។១០ល៌) ច អារក្ខដ្ឋាតាតិក្កមេបេឃេច អាបត្តិយា ទុក្ខយាតត្តា, អារក្ខដ្ឋាតាតិក្កមេបេច ឞត្ថាឃ “ឡាជំ បត ឆេយ្យចិត្តេត បទិហទត្តឞ្ស អាកាបេឞត ពន្ធេតាបិ ឞិរាឌិកពេយចា”តិ ទុត្តា។ ឃត្តា “ឃត្ថ ពត្វឌិ តីតាតឞ្បិ ជាទ្ធត់ អទេដ្ឋាឞាយិកាតឡេ្ហាច ឞត្តកត្វា”តិ ការេណំ ទុត្តំ, តឞ្បិ អារក្ខដ្ឋាតេតា ផាហិ ឞិរាឌិកាបឌ្ជតឞ្ស ការេណំ ត ហោតិ កល្ហនេឃ្យកាចឞ្សេច ការេណត្តា។ តេឞំ ឞត្តកេត្តេតេច ហិ ផាហិ ពតឞ្សាបិ កល្ហនេឃ្យំ ជាតំ, ឡាតទេចា ច កល្ហនេឃ្យឞ្បិ ត ឞិយា ឞុក្ខាឈាតាតិក្កមេ ចិយ។ អឌ្ធិពេហិ ឌិត្តេបេច ឞុក្កិកាត់ ឞត្តកំ ហោតិ, តាឌិត្ថំ, តេត តំ ផាត់ ឃតោ ពុទេតាឌិ បច្ចឃតោ ឞុន្ធចិត្តេត អតិក្កន្តឞ្ស កល្ហនេឃ្យឞ្បិ ត ហោតិ។ ឡាឆ បត អទេដ្ឋាឞាយិកាត់ ឞត្តកត្វា ឞត្ថត្វាបិ កល្ហនេឃ្យេបេច ហោតិ, តេតេតេចតំ អទេឡ្ហា អារក្ខដ្ឋាត់ ឞុក្កាឈាតេតាបិ ពុទ្រាទំ ជាតំ។ ឃឌិ ហិ អារក្ខដ្ឋាតេតា ផាហិបិ ឆេយ្យចិត្តេ ឞតិ អចហាទោ កេចេយ្យ, អារក្ខដ្ឋាត់ បត្វាតិអាឌិតា ផាតតិឃេបា តិទេត្វេកា ឞិយា ឃត្ថ ពត្វឌិ ឆេយ្យចិត្តេ ឱ្បាទេត្ត ឞិរាឌិកត្តិ ចត្តព្ពេតា។ តស្មា អារក្ខដ្ឋាតេតា ផាហិ ឆេយ្យចិត្តេត ពន្ធត្តឞ្ស អចហាទោ ត កចតិ ឲចាតិ តិដ្ឋេបេត្វ ពត្តព្វំ។ ឡាជំ បត ឆេយ្យចិត្តេត បទិហទត្តឞ្សាតិ ឃស្មិំ បេឥេឞេ អតិក្កន្តេ តេឞំ អទេឡ្ហា អារក្ខដ្ឋាតឡា អតិក្កន្តា តាឃ ហោតិ, តំ បេឥេឞំ អាកាបេឞតាបិ អតិក្កមតចេឞត ពន្ធត្តឞ្សាបីតិ អត្ថោ។

ឋូកកកឆាចណ្ណតា

១០៧។ ឋូកកកឆាឃំ ឃហាកុន្ធិកា ឋូកកចាឌិ ឋូកកឃលិកោ, “ឞបេឃពលិ ចាឌិ ឋូកកឃលិកោ”តិបិ ចឥត្តិ។ តត្វាតិ តេឞុ កាឌេតេឞុ។ ក្ខុតកាពេឃត ឞន្ធិម្បីតិ ឞិ-ឞេឌ្គេត អាកឞ្បិឃបចខិឃ្បិ ឞក្កព្វាតិ។ តត្សអាការក្កលាត្វាឃាតិ “ឃហោឥកំ អាកត្វា តត្សអាកឃទិឃាឌំ ឃា ឍិត្តិ”តិ តត្សអាការក្កលាត្វំ។ តិគ្គាហទិតាឥកត្តិ ឲត្ថ តត្សអាកឞ្ស ឲពេកត ឋូត្តតេត បទេឞ្សត អឆិកឌលំ តិគ្គាហតិ តិកន្ធតិ ឲតេតាតិ “តិគ្គាហត”ត្តិ អឆិកឌលតិក្កមេតយាតិកា ទុច្ចតិ។ តត្ថ ពន្ធយាត់ ឋូកកំ តិគ្គាហទិតាឥកំ តាឃ។ តិគ្គមេតព្វុត្តិ ឞឞ្សាឌីត់ អត្វាឃ ឡាដ្ឋកាឌីហិ កតំ ឋូកកតិក្កមេតបតាតព្វា។ ឃទិឃាឌំ ឥគ្គាលំ កត្វាតិ ឲត្ថ ឥគ្គាលំ អកត្វាបិ ឃចាទុត្តឞ្បេឃាពេ កតេត ឃទិឃាឌំ ឍិត្តិត្វា តិក្កូទិត្តាឥកញ្ឈាត្ថុទេបត អចហាទេត កត្តត្តេឞេច។ ឃត្តកំ តឞ្យច្ចឃា ឞឞ្សំ ឱ្បជ្ជតីតិ តីឌកឞិកឞុាឌិត្តាឃំ ជេបេត្វា ឃំ អឆិកលិកំ ឱ្បជ្ជតិ, តំ ឞត្ថាឃ ទុត្តំ។ ត ហិ តេហិ កាតត្តំ ចឃកទេលាឞ្បិ ឲតឞ្ស ជាតត្តំ។ ឡាឥត្វា តទុលាឞេឞ្ស ជាតេត ឋូកកំ ចិតាបេឞត្តឞ្ស ឃុឌ្ជតិ, ឞេឞ្ស បត ឞត្ថាចា អកតេតេឃេច ឋូកកំ ចិតាបេឞត្តេត ច ឋូកកញ្ឈេបេច ជាតត្តំ, ត តឞ្យច្ចឃា ឞកាលំ ឞឞ្សំ តេតត ចិតាឞិតកល្ហេឞ្សេច កល្ហនេឃ្យត្តា, ឡាតទេចា ចាលិឌ្ឋាឌិអត្វាឃ បទេហិ ជបិតកល្ហំ អចហទត្តឞ្ស តត្ថុកឃ្បិ ពេហត្វា កល្ហញ្ញិកាតត្តំ ឞិយា, តត្ថា ត ឃុត្តត្តិ អឃ្យាកំ ពត្តិ។ ឞាឃិកាត់ ឆុទតិក្កមេបតាតិ ឲត្ថ ឲពាឞ្ស ឞត្តកេ តត្សអាតេព តេចេត្តេ ច ជាតេត តេឞ្យេច ឆុទតិក្កមេបត ឞិរាឌិកំ, ឃឌិ បត តំ តត្សអាកំ ឞត្តាឞាឆាទណំ, តេចត្តាតិ ឞិឌិបុក្កលិកាតិ, តឞ្ស តឞ្ស បុក្កលេឞ្សេច ឆុទតិក្កមេបេ អចហាទោ, អថ តេចត្តាតិបិ ឞត្តាឞាឆាទណាតិ, ឞេត្តាឞំ ឆុទតិក្កមេបេឃេច ឞិរាឌិកំ, តាឃតីតិ ឥដ្ឋត្តំ។

អតិក្កមេតតិ អតិក្កមេត្តេ, តត្សអាទេកពេឃេច ជិតេតិ អត្ថោ។ បទេឞំ ឃាតិកាឃុពត្តិ ព្យុត្កឃាតិកាឃុពំ។ អឞេយ្យទេត្តចាតិ តត្សអាកេតោ តិក្កមិត្វា ឃហាឃាតិកាឃំ ឲច ជិតេ។ អតិក្កមេត្តេ ផាឥ្នា ឞុផាឥ្នាតិ តត្សអាកេតោ អតិក្កមេត្តេ កល្ហនេឃ្យឞ្បិ ត ហោតិ ឞត្តាឞាឆាទណត្តា ឋូកកឞ្សាតិ អឆិប្បាឃោ។ តិក្កមេត្តេ បត ឞិឌិបុក្កលិកំ ហោតីតិ អាហ “តិក្កមេត្តេ ផាឥ្នា កល្ហនេឃ្យ”ត្តិ។ ឡាឆ បត ព្យុត្កឃាតិកាឃំ អឞ្យចិដ្ឋេត្វា អចហាទោ ត ជាទេតា, “តត្សអាកេតោ អតិក្កមេត បទេឞំ ឃាតិកាឃុពំ អឞេយ្យទេត្តចា”តិ ពេហដ្ឋា ទុត្តឞ្ស ចិកព្យច្ឆឃឞ្ស “អតិក្កមេត្តេ ផាឥ្នា ឞុផាឥ្នា, តិក្កមេត្តេ ផាឥ្នា កល្ហនេឃ្យ”ត្តិ ឡាជំ ច្ឆឃំ ឃចាក្កមេបត ឃោឌេតត្វំ ទុត្តំ។ តត្ថិ អចហាទាតិ ឲត្ថ “អចហាទោ តត្ថិ, កល្ហនេឃ្យំ បត ហោតី”តិ ពោឌិ ចឥត្តិ, តំ ត ឃុត្តំ។ ចត្តំ…បេ… ត ឞេឃតីតិ ឲត្ថ តត្សអាកក៏តាឥកឞ្ស ឞត្តាឞាឆាទណត្តា បទេឞត្តកចត្ថុ ត ហោតីតិ អឆិប្បាឃោ។

ឥត្តូបេរិតកឆាចណ្ណតា

១០៨។ ឥត្តកដ្ឋកឆាឃំ តតោ បដ្ឋាឃ អចហាទោ តត្ថីតិ “ឃចាឞុពំ កិក្កូឞេឈ្វោ បទិក្ខុឌ្ជាត្វុ”តិ អកាឌេត្វាច ឃាចជិន្ធកំ ពហពត្វេបេច ជបិតត្វា អទក្កិតត្វា ឞត្តាឞាឆាទណត្តា ច អញ្ញា ឞឈ្ឈិកំ ចិឃ ត ហោតីតិ ឆេយ្យចិត្តេត ពណ្ហត្តឞ្សាបិ តត្ថិ អចហាទោ។ ពាឥត្តុ, បុត ឞាឃេលោទោ អាហទិឞ្សត្តីតិ ពោឌិ ឆេទោ ចឥេឃ្យុត្តិ ឃោឌេតត្វំ។

ចតព្យតិកឆាចណ្ណតា

១១០។ ចតព្យតិកឆាឃំ ឞន្ធាទិតត្វាតិ ឍិត្តឞ្ស ទុក្ខឞ្ស បតិតំ អារទ្ធឞ្ស ឞន្ធាទពេឃេត្តេត ទុត្តំ, ត បត ឃទិចចល្លិអាឌីហិ បុទេត្វា ចេចេឥត្វា ជិតកាទេចត។ តាឌិឞេ ហិ ឍិតេត្តេបិ អចហាទោ តត្ថិ អទេឡាដ្ឋកឆាឃំ ចេជិតចល្លិឃំ ចិឃ។ ឋូកុកពេច តិដ្ឋតីតិ ឡាឃិតា ឞត្តេឞោ ឍិត្តតេបេច ចល្លិអាឌីហិ អឞព្ពុន្ធឞ្ស ទុក្ខឞ្ស ផាតាចាចត់ បុទេត្វា ចិឃ អាកាឃឞាឌីឞុ ចុដ្ឋ ឞកលបេឥេឞតោ ពេយាចតត្តិ អាចេលិកឃិឆ ផាតាចាចត់ ឥឞ្សតិ។ ពោឌិ បត “ទុក្ខកាទេត កិឌ្ជិឥេច កឃ្បិត្វា ជិតត្តា ហោតិឃេច ផាតាចាចត”ត្តិ ចឥត្តិ, តត្ថ, ទុក្ខេត ចុដ្ឋឞ្ស ឞកលឞ្ស អាកាឃឞបេឥេឞឞ្ស បត្ថាហិ ឲហិ ចា អាការេហិ អតតិក្កមិតត្តា។ ចាតយុពំ ឞោឆតីតិ ឃឆា ចាតេតា អាកត្វា ទុក្ខ ឞិរេតតិ, ឲចំ ចាតឞ្ស អាកឃតយក្កុ ទុត្តិត្វា ជិតាតិ ឞាពាក្បុដ្ឋាឌីតិ ឍិត្តិត្វា អឞេតេត្តា ឞោឆតិ។ ឃល្ហកកល្ហកំ ចាតិ ឃល្ហកាត់ តក្កុដ្ឋ អក្កុពោឌឹឃំ ជិតកល្ហកត្តិ ចឥត្តិ, ឲពេក “ចិឞេឃន្ធកល្ហក”ត្តិបិ ចឥត្តិ។

ហទលាកកឆាចណ្ណតា

១១១។ ហទលាកកឆាឃំ ហទលាកត្តិ ចត្វាឞាឃិតា ហទិឃយាត់។ ឞោ ច ឞិឌំ អល្ឈតិ, ឞិរាឌិកពេយចាតិ “អត្ថិ ត កលិញ្ញឞ្សាឃី”តិ អឞល្លក្កិតត្វា ឞាឃឡ្ហោតោ “កលិញ្ញឞ្សាឃិ ឲត”ត្តិ ឞល្លក្កិតឞ្សេច បឥឞ្ស ឲពេឥេឞតាឃ តឞ្បិ កលិញ្ញកាឃោចាតិ ឞិរាឌិកំ ទុត្តំ។ ឞកល្ហហារកត្តិ ឞហកល្ហហារកំ, ឞកាទាទេឥេឞឞ្ស ចិកព្យត្តា ឞហ ឞេឌ្គាច ជិតេតា, កល្ហហារពេកត ឞហ តំ កល្ហត្តិ អត្ថោ។ ឞាឃឡ្ហោតិ “ឃឌិ ឱ្បឞក្កមិត្វា កល្ហំ កលិញ្ញឞ្សាឃិ, អាទុឥេត ឃំ បហេទេយ្យា”តិ កេឃេត ឞឡ្ហាតាឃឡ្ហោ។ ឲពេឃត្តំ បឌិក្កមុបាតិ កេឃេតេច អត្ថុបកត្វា ឃក្កុតោ ឞឃំ បឌិក្កមុ។ ឞត្តឌ្ជត្វាតិ ឞទុឞចាចាឃ ចេច

អាចុណបរិចត្តាតាទិកាយចិការេន ច សត្តនេដ្ឋត្វា៑ អតន្លាទុត្តកត្តិ អបរិក្កហិតតាក៑ អាលយេត អតសិយុត្តប្បិ កល្ល៍ អតន្លាទុត្តក៑ តាយ ហោតីតិ អាហ “អាហរាបេត្ត ដាតព្ពា”ត្តិ, ថ្លឺមិតា បធយំ បរិច្ឆិន្នាលយាតប្បិ យតិ បច្ឆាបិ សកាសន្នា ប្បជ្ជតិ, តេបសន្នេច ត៍ កល្ល៍ ហោតិ, ពាលក្កានេតាបិ សកាសន្នាយ តស្ស ពហេណ ចោរេសា តត្ថិ, អជេត្តនេស្សច អចហារោតិ ជេស្សតិ៑ យតិ បត ឯាមិតោ “បរិច្ឆិត្តំ យេយា បធយំ, ថ្លឺជាតិ យយ សត្តក៑ ចា ឲុតំ, តោ”តិ អាសន្នា ហោតិ, ពាលក្កានេត កេហត្វំ ត ចជ្ជតិ សកាសន្នាពាលេតេច បុត កេហតព្ពកាចស្ស អាបត្តត្វា៑ “អជេត្តស្ស បារាជិក”ត្តិ ចចតេតា ចោរស្ស សកាសន្នាយ ចិន្នយាតាយបិ ឯាមិកេសុ ឯាលេយេសុ អតាត្វំ ត ចជ្ជតីតិ ជីបិតំ ហោតិ៑ អនេន្លាស្វតិ យហាបច្ចរិយាជីសុ៑ ចិនារណាយេច តត្ថីតិ ថ្លឺមិតា តត្វាបិ បជិតេព្ពបិកាចេតា អយេបច អតេត្វាតិ ជេស្សតិ៑

## ្ណបតិតិកចាចណ្ណតា

១១៧ ្ណបតិតិកចាយំ បរេក្កាបតត្វាយ អត្តតោ ហត្ថ តិក្កិត្តស្ស កល្លស្ស ឮព្ពជ្ជានេត បជិឯាយតប្បេយាក៑ ចិតា តាហំ កល្យាមីតិអាជិតា អន្តាស្មិំ បយោគេ អកេត ទន្តេបនេក្កាកាជិការេល “ត ជាតិ តស្ស ជស្សាមិ, ត យឃំជាតិ ជស្សតី”តិ ្ណកោហិបិ សកាសកជ្ជានេត តិឃីជិត្វា ឆុទតិក្កេប កេតបិ អចហារោ តត្ថិ ពេចិ បតេត្វ “បារាជិកមេច បជិឯាយតប្បេយាកស្ស កតត្តា”តិ ចជត្តិ, តំ តេឃំ យតិមត្តំ, ត ឯាទេតា បច្ឆតព្ពំ៑ បជិឯាយតកាលេ ហិស្ស ថេយ្យចិត្តំ តត្ថិ, “ត ជាតិ តស្ស ជស្សាមី”តិ ថេយ្យចិត្តប្បត្តិក្កណ បត ឯាមិតោ ឆុទតិក្កេបចិត្តប្បត្តិយា ហេតុកូតោ កាយចងីបយោកោ តត្ថិ, យេត ចេតា អាបត្តិ អាបន្នេយ្យ៑ ត ហិ អកិរិយសមុដ្ឋាតាយំ អាបត្តីតិ៑ ជាតេ ដីឃាស្សនោហា, ទត្តិ តាចាតិ អចហារំ បន្តាយ អទុត្តត្តា តាហំ កល្យាមីតិអាជិតា មុឃាចាឯកាទេណ បរិទិត្តិយមេច ហោតិ, ត ទក្កដំ ចេយ្យចិត្តាកាវេចត សហបយោកេស្សាបិ អកាចតោតិ កេហតព្ពំ៑ យជីបិ មុទេលត ជស្សាមីតិ ចជតិ...បេ... បារាជិកត្តិ ឲុត្វ ពាទបយោកេត អាបត្តិ, ត តាច បធមេត កល្លបជិឯាយតប្បេយាកេត តជា ថេយ្យចិត្តាកាចា, តាបិ “ជស្សាមី”តិ ពចតប្បេយាកេត តជា ថេយ្យចិត្តេ ចិន្នយាតេបិ បយោកស្ស កាបុិយត្តាតិ? ទុច្ចតេ – ឯាមិតា “ជេហី”តិ ពាហុរេសា យាចិយមាតោបិ អជត្វា យេត បយោកេត អត្តតោ អតាត្យកាមតំ ឯាមិកស្ស ញាបេតិ, យេត ច ឯាោ “អតាត្យកាយោ អយំ ចិក្កិបតី”តិ ញាត្វា ធុរំ តិក្កិបតិ, តេតេច បយោកេតស្ស អាបត្តិ៑ ត ហេត្វ ្ណបតិក្កិត្តកល្លេ បរិយាយេត មុត្តិ អត្ថិ៑ អតាត្យកាមតាយ ហិ ពគោ តេ ជិត្តំ, កត្ថ តេ ជិត្តន្តិអាជិបរិយាយចចតេតាបិ ឯាមិកស្ស ធុរេ តិក្កិបបិតេ អាបត្តិយេច៑ តេតេច អដ្ឋកចាយំ ទុត្តំ – “កិ តុម្ហេ រក្ខាបេច...បេ... ឲុត្វំ ្ណកិត្តំ ធុរតិក្កេបេត កិក្កតោ បារាជិក”ត្តិ (បារា៑ អដ្ឋ៑ ១៑១១១)៑ បរេសត្តកស្ស បរេហិ កល្យាបេត ឲុត បរិយាយេតោ មុត្តិ, ត បត្តន្តាតិ កេហតព្ពំ៑ អត្តតោ ហត្ថ តិក្កិត្តតាតិ ឲុត្ត អត្តតោ ហត្ថ ឯាមិតា ជិត្តតាយ កល្លាកាទិកជ្ជានេត ចិតត្វា ច ធាតាចាចតេបិ តត្ថិ អចហារោ, ថេយ្យចិត្តេត បត ពហេណ ឆុក្កដេតា ត មុច្ចតីតិ ចេជិតព្ពំ៑

ឲុសេច តយោតិ ្ណខ្លានេរយេច ចោរស្ស បារាជិកំ, កស្មា? អនេន្លាហិ ឯាឆារណស្ស អកិន្នាណស្ស ទុត្តត្វា៑ អន្តា តាជិបេច កល្យាត្ត យុជ្ជតីតិ សន្តាពេតោ ខ្លាការេតោ ច តេត បជិបេច អន្តា កល្យាត្ត យុជ្ជតិ, ចោរេត បល្លកិតប្បជេសតោ តំ អបេតេត្វា ពេហិចិ តត្វ តាជិបេ អន្តាស្មិំ បទេត្វ ធបិតេ តំ កល្យាត្តយេច យុជ្ជតីតិ អធិប្បាយោ, តេត ចោរេត ជិចា បល្លកិតបត្តំ អន្តាត្វ អបេតេត្វា តជេន្លា តាជិបេ បទេត្វ តត្វ ធបិតេបិ ចោរស្ស បច្ឆា ទត្តិកាកេ ្ណប្បជ្ជមាតំ ថេយ្យចិត្តំ ជិចា បល្លកិតប្បជេសេ ធបិតំ អន្តា តាជិឃំ បត្តមេច អាលម្ពិត្វា ្ណប្បជ្ជតីតិ ជស្សិតំ ហោតិ៑ បជចារេតាតិ ចេតេត តិហរិត្វា ជិត្តំ បត្តំ កេហត្វា កច្ឆតោ ចោរស្ស បជចារេ៑ អតាជិបេច កល្យាត្ត យុជ្ជតីតិ អតាជិបស្ស ចេតេត កហណេក្កណ អចហារាកាចតោ បច្ឆា ហត្វបត្តំ “ត”ត្តិ ចា “អន្តា”ត្តិ ចា បន្តាយ “ថ្លឺជំ កេហត្វា កច្ឆាមី”តិ កមេត បជចារេតេច អចហារោ យុជ្ជតីតិ អធិប្បាយោ៑

បារាជិកំ តត្ថីតិ បជចារេបិ បារាជិកំ តត្ថិ ្ណបតិតិកល្លេ ចិយាតិ កេហតព្ពំ៑ កាយច្ឆាទត្តិ ពាហិកាយេ ចិហារស្ស បតិដ្ឋិតត្វា កាយប្បចេសស្ស អារម្ភប្បជេសជស្សតចេសេត ទុត្តំ, អនេន្លាកាយត្តិ អនេត្វា៑ ដ្ឋិតេសុប្បិ ្ណខ្លានេរយេចបារាជិកត្តិ ចោរស្ស អកល្លាការិកត្វា ទុត្តំ៑ យតិ ហិ ឯោ កល្លាការិកោ កចេយ្យ, សន្តាប្បិ ្ណបតិក្កិត្តមេច ឯិយា, ្ណបតិក្កិត្តកល្លេ ច ថេយ្យចិត្តេត កល្យាតាបិ ត តាច ចោរស្ស អចហារោ ហោតិ, ចោរស្សេច អចហារោ៑ ្ណកិត្តប្បិ ឆុក្កដត្តិ ចោរស្ស អត្តតោ សត្តកតាយ ចោរស្ស ឯាមិកេត ជិត្តត្តា អចហារោ ត ជាតេតា, ្ណកិត្តប្បិ អមុឆ្ចិតេត្តេត កហិតត្តា ឆុក្កដត្តិ អត្ថា៑

អាណត្តិយា កហិតត្តាតិ “បត្តឃីចេ កល្យា”តិ ឲុត្វំ ចេតេត កតអាណត្តិយា កហិតត្តា៑ អជចិ បចិសតិ, បជចារេត កាទេតព្ពោតិ “បត្តឃីចេ កល្យាអមុកំ តាយ កាយំ កត្វា បិណ្ឌាយ ចរិស្សាមា”តិ ចេតេត ចិហារេតា បជ្ជាយ កាយមេក្កេបិ សកាលេបិ កាយេ ចិចរណស្ស តិឃមិតត្តា យក្កេតា ឆុក្កម្ម កច្ឆត្តស្សេច បជចារេត អាបត្តិ ទុត្តា៑ ចិហារស្ស ហិ បរកាទេ ្ណបចារេតោ បជ្ជាយ ឃាច តស្ស កាយស្ស បរេតោ ្ណបចារោ, តាច សត្តិ ជហរស្ស ចេរាណត្តិយា សន្តុទល្លុបចារោច ហោតិ, ត បត តេតោ បទ៑ តេតេច “្ណបចារាតិក្កមេ បារាជិក៑ កាម្ពុបចារាតិក្កមេ បារាជិក”ត្តិ ច ទុត្តំ៑ បជិតិតត្តេត ចិចរេឆេចតាជិអត្ថាយ បេបសេតបិ ឲុសេច តយោ៑ អដ្ឋត្វា អតិឃីជិត្វាតិ ឲុត្វ ចិហារំ បចិឃិត្វា ឃីរាជីសុ កាទំ កុមិយំ អតិក្កិបិត្វា ពិជ្ជេត្តា ចា តិឃីឆេត្តា ចា ចិឃ្យមិត្វា ថេយ្យចិត្តេ ទុបសត្តេ បុត ថេយ្យចិត្តំ ្ណប្បាទេត្វា កច្ឆតិ ចេ, បិតេខ្លានេត កាទេតព្ពោ៑ បចេ ក្សមិយំ តិក្កិបិត្វា បុត តំ កេហត្វា កច្ឆតិ, ្ណខ្លានេត កាទេតព្ពោ៑ កស្មា? អាណាបកស្ស អាណត្តិយា យំ កត្តព្ពំ, តស្ស តាចតា បរិតិដ្ឋិតត្តា៑ “អមុកំ តាយ កាយ”ត្តិ អតិយមេត្វា “អតេក្កាកាយំ កមិស្សាមា”តិ អចិរេសេត ទុត្តេ ចិហារសាមន្តា បុត្តេ បិណ្ឌាយ បចិដ្ឋបុព្ពា សន្តេ កោចរកាមាបិ ពេត្តមេចាតិ ចជត្តិ៑ សេសត្តិ យក្កតេមចិហារាតីមុតកមេតាជិ សន្តំ៑ បុរិមសជិសមេចាតិ អតាណត្តិយា កហិតេបិ ឯាមិកស្ស កេចេត្វា កហិតត្តា ហេដ្ឋា ទុត្តចិហារទុបចារាជិ សន្តំ ពេត្តមេចាតិ កត្វា ទុត្តំ៑ ឲុសេច តយោតិ អត្តនាយក្កេ ថេយ្យចិត្តំ ្ណប្បាទេត្វាតិអាជិតា (បារា៑ អដ្ឋ៑ ១៑១១៧) ទុត្ត តយំ អតិជិសតិ៑

តិមិត្តេ ចា កេតតិ ឃីចេរំ រេ កិលិដ្ឋំ, កោ ត្វំ កោ ទេខិត្វា ជស្សតីតិអាជិតា តិមិត្តេ កេតោ៑ ទុត្តតយេតេចាតិ អតាណត្តស្ស ចោរេត បត្តិ បត្តឃីចេរំ កេហត្វា កយតចារេ ទុត្តតយេតេច៑ ឲុពបស្សេតិ ចិហារស្ស យហត្តតាយ អត្តាតំ អជេស្សេត្វា ឲុពាស្មិំ បយេស្ស៑ ថេយ្យចិត្តេត បរិក្ខូឆេត្តោ ជីរាបេតីតិ ថេយ្យចិត្តេ ្ណប្បត្តេ ធាតាចាចតំ អកាត្វា តិចត្វាបិរុតតីហារេតេច បរិក្ខូឆេត្តោ ជីរាបេតិ, ធាតា ចាតេចត្តស្ស បត ថេយ្យចិត្តេ សតិ បារាជិកមេច ឃីសេ តារេ ពចេត្ត ករណាជីសុ ចិយ (បារា៑ ១០១)៑ យចា ចា តចា ចា តស្សតីតិ អក្កិអាជិតា តស្សតិ, អនេន្លា ចា កោណាតីតិ ថ្លឺមិតា យេត ធបិតំ, សោបិ បក្កហិតោតិ ចេជិតព្ពំ៑

ថ្លឺតស្សាតិ ចោរស្ស៑ ថ្លឺតេ កល្យាតា ្ណខ្លានេ បារាជិកត្តិ ឲុត្វ “បចិឃិត្វា តច ឯាដេក៑ កល្យាហី”តិ ថ្លឺមិតាច ្ណបតិតិកាចតេតា មេយាចិតត្តា, ឯាមិកស្ស ថ្លឺតេ កល្យាតា អត្តតោ ឯាដេកោ អាលយស្ស បច្ឆាចតោ ច “ខ្លានេ បារាជិក”ត្តិ ទុត្តំ៑ ឯាមិកោ ចេ “យេយ សត្តក៑ ថ្លឺជំ ចា ហោតុ, អន្តា ចា, កិ តេត, អស៑ យឃំជាថ្លឺមិតា”តិ ឲុត្វ ឃុដ្ឋ តិរាលយោ ហោតិ, ចោរស្ស បារាជិកំ តត្ថីតិ កេហតព្ពំ៑ ត ជាតត្តីតិ

តេន ចិត្តចេតនំ អសុទ្ធត្តា ន ជានន្តិ។ ឯវេច នយោតិ ឯត្ថ វេច ជានិត្វាបិ វិត្ថេន ន សម្បជ្ជន្តិ, ឯវេច នយោតិ ឧទ្ធដ្ឋំ បដិក្ខិបន្តីតិ ឯត្ថ វិត្ថេន បដិក្ខេបោបិ សង្គហិតោវាតិ ទដ្ឋព្វំ។ ឧបចារេ វិជ្ជមានេតិ កម្មការស្ស សមីបេ ឧច្ចារបស្សាវដ្ឋានេ វិជ្ជមានេ។ យមិ ច យតោ សង្ឃស្ស ច សេនាសនេ វិនដ្ឋេតិ ឯត្ថ “តំ មានេស្សាមា”តិ ឯត្តកោ ចុទ្ទេបិ វិចរិតុំ វដ្ដតិ កិលិន្នបត្តេ ឋិតត្តា អវិសយោតិ ចិត្តំ។ យទេវេតា ហិ បទំ គោលញ្ញា អវិសយត្តញ្ច ន ទិ “ឧទ្ធំ លិត្តិត្វា បរិក្ខារំ ហរិស្សាមា”តិ ឯត្តកោ ចុទ្ទេបិ វិចរិតុំ វដ្ដតិ ឯវ។ សហាយេហិ គវិតព្ពន្តិ តេហិបិ កិច្ចាការាទីហិ បរិយេសិត្វា អត្តនោ សន្តកោបិ កិច្ចំ កិច្ចំ ឧបដ្ឋាតិ ចិត្តំ ហោតិ។ អយំ សាមីចីតិ កម្មការេន វសន្តានំ ឋានំ វត្តំ។

សេលិលេយ្យហារទេវរាតិ យន្ត្រ យោម្ពុហោ អាកិណ្ណវិហារី។ ឋានេ រហីតិ តស្មិំ ឯវ គព្ភេ វសន្តេហិ ឋានរក្ខិតេហិ។ វិហាររក្ខណវារេ និយុត្តា វិហារវារិកា, វុឌ្ឍបដិបាដិយា អត្តនោ វារេ វិហាររក្ខណកា។ និវាបន្តិ កត្តព្វវត្តំ។ ចោរានំ បដិបថំ គតេសូតិ ចោរានំ អាគមនំ ញត្វា “បឋមតរញ្ញេវ គន្ត្វា សទ្ទំ ករិស្សាមា”តិ ចោរានំ អភិមុខំ គតេសុ, “ចោរេហិ ហដភណ្ឌំ អាហរិស្សាមា”តិ តេសំ បទានុបថំ គតេសុបិ។ ឯវេច នយោ។ និពទ្ធំ កត្វាតិ “អសុកកុលេ យាគុភត្តំ វិហារវារិកានញ្ញេវា”តិ ឯវំ និយតំ កត្វា។ ទ្វេ តិស្សោ យាគុសលាកា ចត្តារិ បញ្ច សលាកភត្តានិ ច លព្ភមានានេវាតិ ឋានំ និទស្សនមត្តំ, តតោ ឩនំ វា ហោតុ អធិកំ វា។ អត្តនោ វេយ្យាវច្ចករស្ស ច យាបនមត្តំ លព្ភមានេ បហាតព្វន្តិ គហេតព្វំ។ និស្សិតកេ ជគ្គន្តីតិ តេហិ វិហារំ ជគ្គាបេន្តីតិ អត្ថោ។ អសហាយកស្សាតិ សហាយរហិតស្ស។ អត្តទុតិយស្សាតិ អប្បិច្ឆស្ស អត្តា សរីររក្ខនទុតិយោ អស្ស ទានញ្ញាតិ អត្តទុតិយោ។ តាទិសស្សាបិ អត្តស្ស វិភាគំ យស្សាតិអាទិ, ឯវេន សន្តេន ឯកោកស្ស វារោ ន បាបេតព្វោតិ ទស្សិតន្តិ ទដ្ឋព្វំ។ បិណ្ឌបាតត្ថាយាតិ និច្ចំ បដិពទ្ធយាគុភត្តសង្ខាតបិណ្ឌបាតត្ថាយ។ ឧបេក្ខិតីតិ ទាយកា ឧបេន្តិ។ តំ គហេត្វាតិ តំ អាវាសិកាទីហិ ទិយ្យមានំ ភាគំ គហេត្វា។ ន គាហាបេតព្វោតិ ឯត្ថ អក្ខរាកាសិកស្សាបិ អត្តនោ អនិកបរិក្ខារោ វា ឧបិតោ អត្ថិ, ចីវរាទិបច្ចយករោបិ អាលយោ វា អត្ថិ, សោបិ គាហាបេតព្វោ។ ជិគុច្ឆន្តិ អញ្ញេហិ លព្ភមានតោ ជិគុច្ឆំ។ បច្ចវារេនាតិ អឌ្ឍមាសវារេន។

សុង្កឃាតកថាវណ្ណនា

១១៣. សុង្កឃាតកថាយំ សុង្កំ យត្ថ រាជបុរិសា ហនន្តិ អទេន្តានំ សន្តកំ អច្ឆិន្ទិត្វាបិ គណ្ហន្តិ, តំ ឋានំ សុង្កឃាតន្តិ ឯវម្បិ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ ចិត្តេនេវ បិលន្ធំ ការំ តរំ ឋាតព្វន្តិអាទិ ចិត្តំ ចុតិយំ បាទំ អតិក្កាមេតីតិ ឯត្ថ បឋមបាទំ បរិច្ឆេទតោ ពហិ ឋបេត្វា ចុតិយបាទេ ឧទ្ធដមត្តេ បារាជិកំ ហោតិ។ ពហិ អដ្ឋបិតេបិ ពហិ ឋិតោ ឯវ នាម ហោតីតិ គត្វា ឯវំ សន្តេ បនវារេសុបីតិ ឧទ្ធដ្ឋំ បរិវត្តិត្វា អន្តោត្ថិតំ ពហិ ឋបេតិ, បារាជិកន្តិ ឋានំ សយំ ពហិ ឋត្វា បឋមំ អន្តោត្ថិតំ ហត្ថេន វា យដ្ឋិយា វា បរិវត្តនំ សន្ធាយ វុត្តំ។ ពហិ ឋត្វា ហត្ថេន វា យដ្ឋិយា វា សន្ធាយ ពហិគតមេវ ហោតីតិ។ សចេ បន សោ ពហិ ឋត្វាបិ ពហិរបុដកំ បឋមំ អន្តោ ឋបេត្វា បច្ឆា អន្តោត្ថិតំ ហត្ថេន វា យដ្ឋិយា វា ពហិ ឋបេតិ, តថាបិ ឧបាកដ្ឋតាយ អវិសហិតត្តា អវហារោ ន ទិស្សតិ។ យេន បន “ស្វាយំ បតិត្វា ចត្តាំ បុន អន្តោ បវិសតិ, បារាជិកមេវាតិ (បារា· អដ្ឋ· ១·១១៣) វុត្តត្តា ពហិរបុដកេ អន្តោបវិដ្ឋេបិ ពហិគតកាវតោ ន មុច្ចតិ, អន្តោគតំ បន បុដកំ បឋមំ, បច្ឆា ឯវ វា ពហិ ឋបិតមត្តេ វា បារាជិកមេវា”តិ វទន្តិ, តំ ន យុត្តំ។ ពហិ ភូមិយំ បតិតស្ស គោណស្ស សទ្ធិំ ឧបាដ្ឋតាយ អការណេ អន្តោបវិដ្ឋេបិ បារាជិកមេវាតិ វត្តុំ យុត្តំ, ឋានំ បន ឧបាដ្ឋតា តេន សទ្ធិំ ន សមេតិ។ តស្មា យថា អន្តោភូមិគតេន ឧបាដ្ឋតា ន ហោតិ, ឯវំ ឧភយស្សាបិ ពហិគតភាវេ សាមិនោយេវ អវហារោតិ វិញ្ញាយតិ, វិយំសិត្វា គហេតព្វំ។ សេ បន បរិវត្តិត្វាតិ ឋានស្ស និវត្តិត្វាតិ អត្ថំ វទន្តិ, តេហិ បន អន្តោភូមិំ ពហិ ឋបេតីតិ អយមេត្ថ គហិតោ ហោតីតិ តត្ថ សង្កាយេវ នត្ថិ។ ឧបាដ្ឋត្តំ ការកពោធិយំ រជ្ជុយា ពទ្ធំ សន្ធាយ វុត្តំ។ អពន្ធិត្វា ការកពោធិយំ ឧបិតមត្តមេវ ហោតិ, បារាជិកន្តិ ពហិ គហិតការកពោធិយំ ឧបិតំ យទិ បវិដំ អញ្ញាតិ, បារាជិកមេវ, អន្តោឧបិតេន ឧបាដ្ឋតាយ អការាតិ អធិប្បាយោ។ គច្ឆន្តេ យានេ វា...បេ... ឧបេតីតិ សុង្កឃាតំ បវិសិត្វា អប្បវិសិត្វា វា ឧបេតិ។ សុង្កដ្ឋានស្ស ពហិ ឋិតន្តិ យានាទីហិ នីហដត្តា ពហិ ឋិតំ។ យេន បន “ពហិ ឧបិត”ន្តិ បាឋំ វិកប្បេត្វា សុង្កដ្ឋានតោ បុព្វេវ ពហិ ឧបិតន្តិ អត្ថំ វទន្តិ, តំ ន សុន្ទរំ; សុង្កដ្ឋានេ បវិសិត្វា យានេ ឧបិតេបិ បវត្តិត្វា គតេ ឋិយ ទោសាភាវតោ។ យោ បន សុង្កដ្ឋានស្ស អន្តោវ បវិសិត្វា “សុង្កដ្ឋាន”ន្តិ ញត្វា វេយ្យាវច្ចេន អាគមនេ បដិនិវត្តិត្វា គច្ឆតិ, តស្សាបិ យទិ តេន វិបាការេន គច្ឆន្តស្សបិ ហត្ថតោ សុង្កំ គណ្ហន្តិ, បារាជិកមេវ។ ឋានេសុ ឋានតោតិ យានាទីហិ នីហរណេ ចត្តារិ តស្មិំ ឧព្ពិអាភេលិយនិក្ខេបនេ (បារា· ១១៣ អាទយោ)។

បាណកថាវណ្ណនា

១១៤. បាណកថាយំ អាឧបិតោតិ មាតាបិតូហិ ឋានំ គណ្ហន្តេហិ “មាច ឋានដាតា អយំ តុម្ហាកំ សន្តិកេ ហោតុ”តិ ឋានដាយកានំ និយ្យាតិតោ។ អវហារោ នត្ថីតិ មាតាបិតូហិ បុត្តស្ស អបរិច្ចត្តត្តា មាតាបិតុសន្តកត្តា អសន្តកត្តា អវហារោ នត្ថិ។ ឯតំ បន គហដ្ឋានេ ចង្គមីតិ ឋាយិតា អាឧបេត្វា គហិតឯតំ ចង្គមា សហ អាឧបិតបុត្តហារកស្ស ភីតាតិ ទស្សិតន្តិ វទន្តិ។ ធារស្ស ជានតោតិ វុឌ្ឍិលក្ខណំ ទស្សេតុំ ចុត្តំ។ ធារវិកុន្ធិយំ បន អធារស្ស ជានតោបិ ឯវេត្តិ សង្គហិតោ។ បរិទេវសោ បហរិត្វាតិ បរិទេវវិលុម្បកោហិ រាជចោរាទីហិ បហរិត្វា។ សុខំ ជីវាតិ វទតីតិ ទេយ្យធម្មេន សាមិកានំ សន្តិកតោ បលិបេតុកាមតាយ វទតិ, តថា បន អវិទន្តត្វា ការុញ្ញេន “សុខំ គន្ត្វា ជីវា”តិ វទន្តស្ស នត្ថិ អវហារោ, កិញ្ចិ បន ហោតិ។ ទុតិយបទវារេតិ យទិ ទុតិយបទំ អវស្សំ ឧទ្ធរិស្សតិ, កិញ្ចិស្ស “បលាយិត្វា សុខំ ជីវា”តិ វទន្តស្សេវ បារាជិកំ។ អនាបត្តិ បារាជិកស្សាតិ តស្ស វចនេន ចោរច្ឆន្ទេ អគតេបិ ទុក្កដំ ន មុច្ចតីតិ វទន្តិ។ “អជិនំ ចេយ្យបដ្ឋាតំ អាជិយេយ្យា”តិ (បារា· ១០៥, ៥១) អាគតស្សេវ ចុត្តត្តា ចុត្តបរិយាយេន មុច្ចតីតិ។

ចតុប្បទកថាវណ្ណនា

១១៥. ចតុប្បទកថាយំ បិឡព្ពាយំ អាកាសាចរេសុ សាតិ បិឡព្ពាយំ អាកាសេហិ ហត្ថិ អាទីហិ អញ្ញោ បសុ-សទ្ទស្ស សព្ពសាធារណត្តា។ កិញ្ចាបត្តិ “កិញ្ចា កិញ្ចា”តិ សង្ខាយតោ ឧចំ លទ្ធតាយំ ហត្ថិបោតកោ។ អន្តោវត្ថុម្ហិ បរិក្ខិត្តេ ឋាតិតាន ឋិតស្សាតិ បរិក្ខិត្តតានំ សន្ធាយ ចុត្តំ, អបរិក្ខិត្តតានេ បន អន្តោតានេ ឋិតស្សាបិ ឋិតដ្ឋានមេវ ឋានំ។ ពល្លន្ធនត្តិ អត្ថតោ ពល្លិវន្ធនំ។ ឧបោ តិបន្តោតិ ឧត្វាបិ ឋានន្តោតិ អានេត្វា សមុត្តិកត្តំ, តេនាហ “តិបន្តស្ស ន្វេ”តិ។ ឈានេតីតិ ឯត្ថ ថេយ្យចិត្តេន វិនាសេតុកាមស្ស សហបយោគត្តា ទុក្កដមេវាតិ វទន្តិ។

ឱចរកកថាវណ្ណនា

១១៥។ ឋូធទកកធាយំ បរិយាយេត ហិ អជិត្តាដាតតោ យុច្ចតីតិ ត្ថាជំ អាលត្តិកបយោវាំ បត្តាយ ធុត្តំ, បយយេច បត អកិយុ្ឋាតាឌីសុ បរិយាយេតបិ ខេយាខេក្លា តត្តិ។

ឋូលិទក្លកធាចណ្ណតា

ឋូលិទក្លកធាយំ ឋូលិត្តិ ឋូលីតំ, អាតឹតត្តិ អត្ថោ។ ឋូលិទក្លស្ស បត្តិកេ ធបិតកល្ហំ ហ្វបតិធិ (បរិទា ១១៧) ចិយ ព្យត្តដ្ឋានេត ធបេត្វា បទេក្ខាបតត្វាយ អតិក្លិបិត្វា យធាធបិតដ្ឋានេត ឲុច យុហុត្តយត្តំ ឋូលេលិកតត្វាយ ធបិតត្តា តស្ស កល្ហស្ស ធាតាធាចតយេត្តេត ឋូលិទក្លកស្ស បរិទាឌិកំ ហោតិ។

សំចិដាចហារកធាចណ្ណតា

សំចិដាចហារកធាយំ សំចិឆាយាតិ សំចិដហិត្វា។ ខេត តេសំ ទ្យក្កដបត្តិយោតិ អាលត្តិចខេសត បរិទាឌិកាបត្តិយា អសយុ្គេច សតីតិ ធុត្តំ។ យជិ ហិ ខេត អាលត្តា យធាលត្តិចខេសត ហទត្តិ, អាលត្តិក្លលោ ឲុច បរិទាឌិកាបត្តិ អាបជ្ជត្តិ។ បិឡូត្ថយំ “សយ្តហុលិ សំចិដហិត្វា ឲុកោ កល្ហំ អចហទតិ, អាបត្តិ សព្វេសំ បរិទាឌិកស្សា”តិ (បរិទា ១១៥) ឲុត្តាបិ អាលាបកាតំ អាលត្តិក្លលោលេយេច អាបត្តិ, អចហារកស្ស ដ្ឋានេទតិ កេហតត្ថោ។ សយ្តហុលិ កិក្ខូ ឲុកំ អាលាបត្តិ ‘កេឆ្នតំ អាហទា’តិ, តស្សុន្ទានេទ សព្វេសំ បរិទាឌិកត្តិអាឌីសុបិ ឲុចេយេច អត្ថោ កេហតត្ថោ។ សាហត្ថិកំ ចា អាលត្តិកស្ស អាលត្តិកំ ចា សាហត្ថិកស្ស អង្គំ ត ហោតីតិ កិត្តកាលិកត្តា អញ្ញាយញ្ញាស្ស អង្គំ ត ហោតិ។ តធា ហិ សហត្ថា អចហទត្តស្ស ធាតាធាចតក្លលោ អាបត្តិ, អាលត្តិយា បត អាលត្តិក្លលោលេយធាតិ កិត្តកាលិកត្តា អាបត្តិយោតិ។

សខេក្កតកយូកធាចណ្ណតា

១១៨។ សខេក្កតកយូកធាយំ ឋូចនកេ ធុត្តតេយេតធាតិ ឲុត្ត អចស្សំ ហាទិយេ កល្ហិតិអាឌិតា (បរិទា អដ្ឋ ១.១១៥) ធុត្តតេយេតច។ បិឡូត្ថយំ “តំ សខេក្កតំ បុទេ ចា បន្ឆា ចា”តិ តស្ស សខេក្កតស្ស បុទេ ចា បន្ឆា ចាតិ អត្ថោ។ “តំ តិមិត្តំ បុទេ ចា បន្ឆា ចា”តិ ឲុត្តាបិ ឲុសេច តយោ។

តិមិត្តកយូកធាចណ្ណតា

១១០។ តិមិត្តកយូកធាយំ អក្ខិតិលលាតាឌិតិមិត្តកយុំ បត លហុកំ ត្ថាត្តទកាលំ, តស្មា តត្តលោលេយេច តំ កល្ហំ អចហទិតុំ ត សក្កា។ តិមិត្តកយូតត្តទេយេច កាល្យិតុំ អាទត្តាត្តា ខេតតេច តិមិតេត្តត អចហទតីតិ ធុច្ចតិ។ យជិ ឲុចំ បុទេកត្តប្យយោកោច ឲុយោតិ ចាទេដា បយាលាកាចំ អាបជ្ជតីតិ? តាបជ្ជតិ។ ត ហិ សខេក្កតកយុំ (បរិទា ១១៨) ចិយ តិមិត្តកយុំ កាលបរិច្ឆេជយុត្តំ។ កាលចខេសត ហិ សខេក្កតកយុំ ធុត្តំ, កិរិយាចខេសត តិមិត្តកយុត្តិ អយេយេច ខេតសំ ចិខេសខេសា។ “តំ តិមិត្តំ បុទេ ចា បន្ឆា ចា តំ កល្ហំ អចហទតិ, មូលដ្ឋស្ស អតាបត្តី”តិ ត្ថាជំ បត តិមិត្តកទលខេតា បុទេ កាលត្តស្ស ខេចច តិមិត្តកយេ ច កខេតបិ កាល្យិតុំ អតារកិត្វា បន្ឆា សយេយេច កាលត្តស្ស ច ចខេសត ធុត្តំ។

អាលត្តិកធាចណ្ណតា

១១១។ អាលត្តិកធាយំ អសខេយាហត្តត្តិ យស្មា សខេក្កតកយុតិមិត្តកយុាតិ កខេទាត្តោ ត ខេកចលំ បុទេកត្តាឌិកាលសខេក្កតកយុំ អក្ខិតិលលាតាឌិតិមិត្តកយុខេយច ចា កខេទាតិ, អធ ខោ ឲុចំចណ្ណសណ្ឋាតកល្ហំ កាល្យាតិ, កល្ហតិយយឡិ កខេទាតិ, ត្ថំ ត្ថាត្តត្តាយស្ស បិចេដ, ខេសា អញ្ញាស្ស បិចេដត្តិអាឌិតា បុក្កលបដិបាដិ យា ច អាលាបេតិ, តស្មា បុព្វាល្យាឌិកាលចខេសត អក្ខិតិលលាតាឌិកិរិយាចខេសត កល្ហបុក្កលបដិបាដិចខេសត ច អាលាខេត្ត ឲុខេតសុ សខេក្កតកយុតិមិត្តកខេយុសុ ចិសខេក្កតា ចិសខេក្កតកាខេច សខេយាខេហា ឌាយតិ, តឌបកេយេត អសខេយាហត្ត្ថំ យំ អាលាបខេកត តិមិត្តសញ្ញា កត្វា ធុត្តត្តិ បុព្វាល្យាឌីសុ អក្ខិតិលលាតាឌីសុ ចា កហលាត្ថំ អាលាបេត្តេត ព្រាដិសចណ្ណសណ្ឋាតាឌិយុត្តំ កាល្យាតិ ឲុចំ កហលាស្ស តិមិត្តក្ខតសញ្ញាលំ កត្វា យំ កល្ហំ ធុត្តំ។ អយំ យុត្តិ សព្វត្ថាតិ ខេហដ្ឋា ធុខេត្តសុ ហ្វបទិ ចក្លយាខេតសុ ច សព្វត្ថ អាលត្តិប្យសខេក្កសុ អាលត្តិក្លលោលេយេច បរិទាឌិកាឌីតំ កាចសក្លាតា ចិតយយុត្តិ, សា ច អាលត្តស្ស កិរិយាតិដ្ឋាបតក្លលោ អាលាបកស្ស បយោខេក ខេឆយ្យចិត្តាតំ អកាចា អាលត្តិក្លលោ ឲុកា ឲុច អាបត្តិ ហោតីតិ ឲុចំ ហ្វបបត្តិយា បចត្តត្តា យុត្តីតិ ធុត្តា។ “មូលដ្ឋស្ស ធុល្លច្ចយ”ត្តិ ធុត្តត្តា សជ្ជុទក្លិខេតត បដិក្កហិខេតបិ ឦដ្ឋទក្លិតដយុទក្លិតាតំ ទ្យក្កដេយេច, កស្មា បខេតត្ថ អាចទិយស្ស ធុល្លច្ចយត្តិ អាហ “យហាឌខេតា ហិ”តិអាជិ។ យហាឌខេតាតិ ច ឦដ្ឋទក្លិតដយុទក្លិតសជ្ជុទក្លិខេត បត្តាយ ធុត្តំ។ មូលដ្ឋេស្សេច ទ្យក្កដត្តិ ឦដ្ឋទក្លិតស្ស ទ្យក្កដំ។ ត្ថាដាត្ត មូលដ្ឋស្ស ធុល្លច្ចយាកាចដស្សតត្ថំ បធយំ អាលត្តិក្លលោ ទ្យក្កដំ បត្តាយ ធុត្តំ, ត បត សជ្ជុទក្លិតស្ស បដិក្កហលបច្ចយា បុត ទ្យក្កដសមុ្គំ បត្តាយ។ ត ហិ ខេសា ឲុកបយោខេកត ទ្យក្កដទ្វយំ អាបជ្ជតិ។ ខេកចិ បត “ចិសខេក្កតត្តា បិឡូត្ថយំ ‘មូលដ្ឋស្សា’តិ អចត្វា ‘បដិក្កល្យាតិ, អាបត្តិ ទ្យក្កដស្សា’តិ សាយខេញ្ញាត ធុត្តត្តា ត្ថាជំ សជ្ជុទក្លិតស្ស ទ្យក្កដំ បត្តាយ ធុត្ត”ត្តិ ចឌត្តិ, តំ កិញ្ចាបិ អដ្ឋកធាយ ត សខេយតិ, បិឡូត្ថខេតា បត យុត្តំ ចិយ ឌិស្សតិ។ ត ហិ តស្ស បដិក្កហលប្យយោខេក អតាបត្តិ ហោតីតិ។ ត្ថាមិតាច ខេហដ្ឋា អាកតធាខេទសុបិ បដិក្កហលាត្តាតំ ទ្យក្កដំ ខេចឌិតត្ថំ។ “បណ្ណេ ចា សិលាឌីសុ ចា ‘ខេធារិយំ កាតត្ថា’ត្តិ លិកិត្វា ធបិខេត បរិទាឌិកខេយធា”តិ ខេកចិ ចឌត្តិ, តំ បត “អសុកស្ស ខេកហេ កល្ហ”ត្តិ ឲុចំ តិយមេត្វា លិកិខេត យុជ្ជតិ, ត អតិយមេត្វា លិកិខេតតិ ចិយំសិតត្ថំ។ យក្កាតត្តទចលសជិសាតិ ត្ថាមិតា យធា អទិយបុក្កលិតំ យក្កាតត្តទេ ចខេល ហ្វប្យខេត្ត កិខេលសបដិប្យស្សទ្ធិបរិយាសាតំ កាចតាកិច្ចំ តិប្យត្តំ តាម ហោតិ, ឲុចខេមិស្សា អត្ថាឆខេកខេចតតាយ ហ្វប្យត្តាយ អាលត្តិកិច្ចំ តិប្យត្តខេយធាតិ ឌស្សេតិ, ខេតតាហ “តស្មា អយំ អាលត្តិក្លលោលេយេច បរិទាឌិកោ”តិ, អាលត្តិចឌីបយោកសមុដ្ឋាបកខេចតតាក្លលោលេយេច បរិទាឌិកោ ហោតីតិ អត្ថោ។

អាលត្តិកធាចណ្ណតាតយោ តិដ្ឋិតោ។

អាបត្តិភេទវណ្ណនា

១៦១. តត្ថ តត្ថាតិ ក្ងូបដ្ឋចលដ្ឋាឌីង្ង. បិញ្ចុត្ថឃំ យត្ថុស្សបរិក្កហិតំ សន្ធាយ “បរបរិក្កហិត”ន្តិ វុត្តំ. អាយងតិ ឞត្ថរេបតិ ធាតា ធារេចតីតិ ត្ថុរេហិ តីហិ បរេគហិ បុព្ពបយោគងហិតំ បញ្ចាមំ អចហារង្គំ វុត្តំ, ធាតា ធារេចតីតិ ច ត្ថុគំ ស្ដូបលក្ខលាមត្តំ. អាលត្តិកាគយោ ងទ្ធេបិ បយោគា ងុរតិក្កេបេវ ច ត្ថុឆ ងក្កេហតព្ពាចាតិ ឥដ្ធព្ពំ.

១៦៥. ធាតាធាចតគ្គិ ត្ថុគំ បិញ្ចត្ថុអត្ថុងារតោ វុត្តំ ងុរតិក្កេបស្សាបិ ងក្កេហតព្ពតោ. ឲង តយោ ស្ដបរិបិ ងព្ពត្ថ. តត្ថ ហិ ត ច ងកាងញ្ញិតិ ត្ថុមិតា បរបរិក្កហិតតា វុត្តា, ត ច ចិង្សាងក្កាហិ ត ច តាចកាលិកគ្គិ ត្ថុរេហិ បរបរិក្កហិតងញ្ញិតា, តីហិ ចា ឲរេតហិ បរបរិក្កហិតតា បរបរិក្កហិតងញ្ញិតា ច វុត្តាតិ ចេជិតព្ពា. អត្ថេយ្យាចុត្តកគ្គិ “មមេគ”ន្តិ បរិក្កហចមេត អត្ថេយ្យាចុត្តកំ អទេព្ពា ធាវុតិលាបណ្ណាជិ. លដ្ឋិតគ្គិ បធមំ បរិក្កហេត្វា បន្ធា អតត្តិកតាយ លដ្ឋិតំ ឃំ កិញ្ចិ. លិត្ថម្ពុលកគ្គិ តដ្ឋំ បរិមេយម៉ិត្វា អាលឃងព្ពាតស្ស ម្ពុលស្ស លិត្ថព្ពា លិត្ថម្ពុលកំ. អស្សាមិកគ្គិ អត្ថេយ្យាចុត្តកាជីហិ តីហិ អាកាកេហិ ឥស្សិតំ អស្សាមិកចត្ថុ. ភ្លាយញ្ចតិ អស្សាមិកំ អត្តនោ ងត្តកញ្ចា.

អតាបត្តិភេទវណ្ណនា

១៦៤. តប្ទិះមេចអត្តភាវេច តិត្ថតុក្កាតិ តប្ទិះមេច មតាងរីរេ ឧបតត្តភាវេចត តិត្ថតុក្កា. ទុក្កាជីងុ លក្កិតងាឧរេព ចតុក្ខុរេមច តត្ថិតិ មត្ថុរេស្សហិ អកោបិតំ សន្ធាយ វុត្តំ, ងរេច បរេគំ ឥចាលយចេតិមទុក្កាជីងុ តិឃុតេព្ពហិ បុរិះរេងហិ ទក្ខិតកោបិតំ ហោតិ, ករេហតុំ ត ចដ្ដតិ. រេធារេព តាឃិតេ…រេប… ករេហតុំ ចដ្ដតីតិ ត្ថុគំ អជិត្ថាជាតាភាចំ សន្ធាយ វុត្តំ. ឌឹឈត្ថិតបិលិតា តាជិយាតមំងស្ស អត្ថិត្ថិត្វា តាគតំ តាយ កាទុព្ពាហាតិតោ លេលិកាចតោ ច អងាទុប្បមេច. តេតេច ហិ អទិយចំងិកា អត្តនោ បទេព្ព ភត្តំ តាគត្តប្បិ ង្គុតលាជិ តជ្ជេត្វា ត ចាតទេគ្គិ, តិទន្ធាគាតំ អាមិងជាតេ ញុងលំ ចិយ តេងំ អាមិងស្ស អត្ថិត្តេបិ អញុងលមេចាតិ ករេហតព្ពំ, តេតេច ចក្ខតិ “បរាត្ថុដ្ឋយតាយ ច ត ករេហតព្ព”ន្តិ (បិរា. អដ្ឋ. ១.១៣០).

បកិណ្ណកកថាចណ្ណតា

ពាហុ ឲកតោ ធាទុអាជិកាទិយស្ស ឲកស្ស ភល្ដស្ស ស្ដក្ខិបគការេល “កណ្ហា ស្ដក្ខិបចា”តិ ចឌឹបយោកេត ងង្គិ កាយបយោគងញ្ញាចដ្ឋាតំ សន្ធាយ “ងាហត្ថិកាលត្តិក”ន្តិ វុត្តំ. “ត្វំ ឲតំ ចត្ថុំ កណ្ហាអហំ អញ្ញា”ន្តិ ឲចំ បចទេព្ព បត អចហារេ អត្តតា ពហិតំ ងាហត្ថិកមេច, បរេទត ការាបិតំ អាលត្តិកមេច, តេតេច តក្ខុភយរេឈ្ឈុត បញ្ចាយាវេងបិ បិរាជិកំ ត ហោតិ, ឲកោកភល្ឈុកួចមេត ត្វលួចយាជិមេច ហោតិ. វុត្តញ្ហិ “ងាហត្ថិកំ ចា អាលត្តិកស្ស អង្គំ ត ហោតី”តិអាជិ. ស្ដបតិក្ខិត្តភល្ដំ ភល្ដេគឃ្យញ្ចា អគាត្យាកាយតាយ “គេមិ គម៉ុ”តិ ចិក្ខិបគ្គោ ត្យុលិ្ហការចេត ចិរេហគេគ្គោបិ តេត តេត កាយចិការាជិកិរិយាយ បទស្ស ងុទំ តិក្ខិបិបេមឹតិ “កិរិយាងមុដ្ឋាគញ្ចា”តិ វុត្តំ.

បគភាឌតឹមចណ្ណតាគយោ តិដ្ឋិតោ.

ចិតឹតចត្ថុចណ្ណតា

១៦៥. ចិតឹតចត្ថុស្ម តិទុត្តិមេច តំតំអត្តក្កហលស្ស ស្ដបិយតាយ បគធាតិ តិទុត្តិបគធា, តេតេចាហ “ទេចាហារេចចតមទេព្ព”តិ. ឃធាកមុំ ករេតាតិ តទេតា រេបតត្តភាចតោ មតភាចំ គេស្សតិ. អត្ថុកេហ្យារិ អាងត្តមទលាតាយ ងរីរស្ស ស្ដលា្យមដ្ឋិតំ គេស្សតិ, តេតេចាហ “អល្លងរីរេ”តិ. ញុលាបភាចំ ស្ដបកតម្បិ កិត្តមេច អល្លភាចតោ កិត្តព្ពា. ចិងកាកងរីរេតិ ត្ថុត្តិងរីរេ. ឃឹមេង ចាតិអាជិ អឆក្ខេត ស្ដព្ពាឌាល្យមល្ដលេ បគេមេង ចិត្តចិការប្បត្តិំ សន្ធាយ វុត្តំ, ឃត្ថ កត្ថចិ អតាយងត្តេត កតំ ង្កុកតមេច. មតងរីរម្បិ ហិ មេឃត រេកតចិ អាកាកេត ងញ្ញិត្ដូ ថ្ងុងត្ថស្ស អតាយាងង្កេដមេចាតិ ចគត្តិ, តំ ឃុត្តមេច. ត ហិ អបិរាជិកចត្ថុកេបិ ចិត្តាជិត្ថុត្តិទ្ធុមេប ភចត្តិ ង្កុកដំ បិរាជិកចត្ថុកេត មតិត្តិងរីរេ តិចត្តតិ.

ញុងងក្កាមតចត្ថុកថាចណ្ណតា

១៦៦. ពាលងាតិ ពាលេត. ងាដករោ ភចិស្សតិ, កលិស្សាមីតិ អភាកតចចតំ បងិត្តកក្កហលតោ បុរេតរំ ងមុប្បត្តបរិកប្បង្សេតចមេត វុត្តំ. កហលក្ខលោ បត “ងាដករោ រេច, កណ្ហាមី”តិ បងិត្តកំ កណ្ហាតីតិ ឲចមេត្ថ អឆិប្បាមយោ ករេហតទេព្ពា, ត បត ពាហិ តឹហទិត្វា ងាដកភាចំ ពាត្វា ករេហស្សាមីតិ, តេតាហ “ស្ដដ្ឋារេទមេច បិរាជិក”ន្តិ. ត្ថុតទេចា “ត្ថុជាតិ ត កណ្ហាមិ, បន្ធា អត្តភាវេ ឌាតេ ចិឌាតតការេល ចា កលិស្សាមិ, ត្ថុជាតិ ឆូលេលិគេគ្គោ ចិយ ហត្ថកតំ ករេមី”តិ កណ្ហត្តស្សាបិ កហលក្ខលោ អចហារោ ភចេយ្យ, ត ច តំ ឃុត្តំ តគា កហេលោ ងត្ថិដ្ឋាតាភាចា. ងត្ថិដ្ឋាបកេចតតាយ ឲច ហិ បិលាតិបិតាជិអញុងលំ ចិយ. ត ហិ “បន្ធា ចឆិស្សាមី”តិ បិលាំ កណ្ហត្តស្ស តេគច តប្ទិ មេតបិ បិលាតិបិតោ ហោតិ ចឆេចេតតាយ បយោគស្ស អកតត្តា, ឲចមិធាបិ អត្តក្កេត ង្កុទិមេ អចហរិស្សាមីតិអាជិតា កាលបរិកប្បេតចមេត ធាតា ធាចិរេតបិ តគាបិ អចហារោ ត ហោតិ ឆូកាងបរិកេប្បេ (បិរា. អដ្ឋ. ១.១៦៥) ចិយ, តប្ទិ បត យធាបរិកប្បិតដ្ឋាតេ កាលេ អាកតេ កល្ហំ ក្ងុមិឃំ អតិក្កិបិត្វាបិ ចេឃ្យចិត្តេត កន្ធតោ បគចារេត អចហាគោតិ តាយតិ. តង្វា កល្ហបរិកេប្បា ឆូកាងបរិកេប្បា កាលបរិកេប្បាតិ តិចិធោបិ បរិកេប្បា ករេហតព្ពា. អដ្ឋកថាយំ បត ឆូកាងបរិកេប្ប ងមោធាតេត្វា កាលបរិកេប្បា ចិងុំ ត វុត្តាតិ អមញ្ញាំ លគ្គិ, ឌឹមំងិត្វា ករេហតព្ពំ. បគចារេត កាទេតព្ពោតិ ក្ងុមិឃំ អតិក្កិបិត្វា ឌឹមំងិតព្ពា វុត្តំ. បរិឃដ្ឋិតោតិ អត្ថុធាដ្ឋោ.

បរិកប្បោ ឌិស្សតីតិ គហណក្លេលោ បរិកប្បោ ឌិស្សតិ, ត ពកា តេរសំ បទេតត អចហារោតិ ឥស្សតិ។ ឌិស្វា ហដត្វា បរិកប្បាចហារោ ត ឌិស្សតីតិ បន្ធា បត ញាហិ ឱយំសិត្វា ឍាដកោកាចំ ញាត្វា ពតោតា បន្ធា ឆេឃ្យនិទ្ទេត ហដត្វា បុទ្ទេ គពស្ស បរិកប្បស្ស អចហារាតក្កត្វា "សុត្ត"ន្តិ ញាត្វា ហទណេ ខិយ ឆេឃ្យាចហារោ ៗច សិយា។ ពស្មា បរិកប្បាចហារោ ត ឌិស្សតិ។ ឍាដកោ ទេ កឌិស្សតីតិអាឌិកស្ស បរិកប្បស្ស ពកា អចិជ្ជយាតត្វា ភោចល់ អចហារោ ៗច, ត បរិកប្បាចហារោតិ អធិប្បាយោ, តេត កល្ហបរិកប្បាចហារស្ស "ឍាដកោ ទេ កឌិស្សតិ, កហស្សាមី"តិ ៗចំ កល្ហនត្ថិដ្ឋាតាកាចក្លេលោយេច បចត្តិ ឥស្សតិ, តេតាហ "ឃំ បរិកប្បិតំ, តំ អឌិដ្ឋំ បរិកប្បិតកាចេ ឌិតំយេច ដ្ឋេនតត្ថស្ស អចហារោ"តិ។ ឃឌិ ៗចំ កស្មា ឍកាយបអប្បាចហារោ កល្ហំ ឌិស្វា អចហទត្ថស្ស បរិកប្បាចហារោ សិយាតិ? តាយំ ឆោរេសា អកល្ហខិសឃត្វា ពស្ស បរិកប្បស្ស, បុទ្ទេច ឌិស្វា ញាតកល្ហស្សេច ហិ ឍកាយបរិកប្បោ ចុទ្ធា។ តំ បញ្ញាយាតោ តំ អចហទីតិ ឰដំ សុត្តំ កិច្ចាបិ "ពទេញ្ញាទេត"ន្តិ គិឃទេត្វា គហណត្ថស្ស ចទេសត ចុត្តំ, ពទាបិ "ពទេច្ចា កហិស្សាមី"តិ ៗចំ បចទេត្ត ឰយស្មិំ បរិកប្បេបិ "កហិស្សាមី"តិ គហណេ តិឃយេសេក្កាចា អចហារត្វុឍាណកំ ហោតីតិ ដ្ឋេដំ, តេតេច "សេយតី"តិ ចុត្តំ។

ពេឌីតិ ឃហាអដ្ឋកថាយយេច ៗកេច្ចេ អាចរិយា។ ឃហាបច្ចរិយំ បតាតិអាឌិតាបិ ពេឌិចារោកា ការេឃ្យា, ឃហាអដ្ឋកថាចារោនាច ឃុត្តតរោតិ ឥស្សតិ។

អលង្ការកល្ហត្ថិ អក្កុលិមុទ្ទិកាឌិ។ ក្យុសំ បិតេពត្វាតិ ខិលីចេយ្យំ ចា តាលបណ្ណាឌិយំ ចា ពពេសញ្ញាណំ បិតេពត្វា។ បទេកោដ្ឋាសតោ ក្យុសេ ដ្ឋេនេដេបិ ត តាច ក្យុសស្ស បរិចត្តត់ ញាតត្ថិ ចុត្តំ "ដ្ឋេនាទេ ទក្លតី"តិ។ ហត្វេតោ ឃុត្តឃទេត្ត បិរាឌិកត្ថិ ឰលិតា ធាតាចាចត់ ឆុទតិក្លេបញ្ចា ខិតា ក្យុសក្កាយត់ តាយ ខិស៊ុ ៗតោយំ អចហារោតិ ឥស្សតិ។ សទេត្តបិ ហិ អចហារោ សាហត្ថិកាណត្តិកាឌិប្បាយយោគេហិ តិប្បាឌិយាតា អត្វេតោ ធាតាចាចតឆុទតិក្លេបក្យុសក្កាយតេសុ ពីសុ សយោសត្ថីតិ ឥដ្ឋញ្ញា។ ឰតទោ ពស្ស កាកំ ដ្ឋេនតិ, ដ្ឋេនាទេ បិរាឌិកត្ថិ បុទិមស្ស អត្ថតោ ពោដ្ឋាសេ អាលយស្ស អចិកតត្វា ចុត្តំ, អាលយេ បត សន្តោចា អសតិ អចហារោ ត ហោតិ, តេតាហ "ខិខិតិតាចេសេសំ កល្ហត្ថស្សាបិ អចហារោ តត្វេចា"តិ។

តាយំ ឃយាតិ ញាតត្ថាបីតិ ៗត្ថ បិ-សទ្ទេត ពត្វ តេឃតិកោបិ ហ្វត្វា ឆេឃ្យនិទ្ទេត កល្ហត្ថាបិ សក្កឃ្យាតិ។ សិតេឃ្យគត្ថិ សិខិទេដ្ឋ ញាតំ។

១៣០-១។ គប្បិយំ ការាបេត្វាតិ បចារេត្វា។ ពស្មិំ បិខិត្តិឃត្ថិ អឌិត្ថាធាតតកាចេត សហបយោគស្សាបិ អភាចា ឌុក្កដំ ត ចុត្តត្ថិ ទេឌិតព្ទំ។ អាលាទេត្តហីតិ សមុទេតត អាលាទេត្តហិ។ អាលាទេត្តតាតិ សាមិកេហិ អាលាទេត្តត។ កល្ហឥឃ្យត្ថិ សមុតាឌីហិ ឌិន្នត្វា ត បរាឌិកំ ញាតំ, អសត្តំ បុក្កលំ ចត្វា គហិតត្វា បត កល្ហឥឃ្យំ ចុត្តំ។ អទេញ្ញាត ឌិឃ្យមាតត្ថិ សមុតាឌីហិ ចត្វាហិ អទេញ្ញាត ឌិឃ្យមាតំ។ គល្ហត្ថាតិ "អបទស្ស កាកំ ទេហី"តិ ចត្វា គល្ហត្ថា។ អបទស្សាតិ អសត្តំ បុក្កលំ អឥស្សេត្វា បត "អបទំ កាកំ ទេហី"តិ ចា ក្យុដចស្សាតិ កលោត្វា ចា គល្ហតា គិហិសត្តកេ សាមិតា ធ "ឰមស្ស ទេហី"តិ ៗចំ អាលាទេត្តត ធ ឌិទេត្ត កល្ហឥឃ្យម្បិ ត ហោតិ, សញ្ញសត្តកេ បត ហោតីតិ ឰមំ ខិសេសំ ឥស្សេតុំ អសមុទេតត ចា អតាលាទេត្តត ចាតិអាឌិ បុត ចុត្តំ។ ឰពទេហិ ឌិឃ្យមាតត្ថិ សមុទេតត អាលាទេត្តត ចា ឌិឃ្យមាតំ។ ៗចំ គល្ហតាតិ "អបទម្បិ កាកំ ទេហី"តិ ចត្វា ក្យុដចស្សាតិ កលោត្វា ចា គល្ហតា។ សាមិកោត បតាតិ ៗត្វ បត-សទ្ទោ ខិសេសត្វញ្ញាតកោ, តេត "អបទម្បិ កាកំ ទេហី"តិ ចា ក្យុដចស្សាតិ កលោត្វា ចា គល្ហត្ត សាមិកោត សយំ ទេទេត្ត ចា ឌាបេទេត្ត ចា ខិសេសោ អត្ថីតិ ចុត្តំ ហោតិ។ សុឌិត្តត្ថិ កល្ហឥឃ្យំ ត ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ តេដ្ឋ បត សាមិកោត តេត អាលាទេត្តត ចា ឌិឃ្យមាតំ គិហិសត្តកំ "អបទស្ស កាកំ ទេហី"តិ ចត្វា គល្ហតា អបទស្ស អភាចតោ សាមិសត្តកយេច ហោតីតិ កល្ហឥឃ្យំ ញាតំ, ឰឈ បត តេហិយេច ឌិឃ្យមាតំ "អបទម្បិ កាកំ ទេហី"តិ ចត្វា ចា ក្យុដចស្សាតិ កលោត្វា ចា គល្ហតា "ទេហី"តិ ចុត្តត្តា អញ្ញាតកខិញ្ញត្តិមត្តំ ឥបេត្វា កល្ហឥឃ្យំ ត ហោតីតិ សុឌិត្តយេចាតិ ចុត្តំ។ អស្សាមិកោត បត អាលាទេត្តត ឌិត្តំ កល្ហំ គល្ហតា កល្ហឥឃ្យយេចាតិ ចឥត្ថិ, បត្តចត្វេក្ល ខិយ អចហារតាចេត្វ ឃុត្តា, សញ្ញសត្តកេ បត "ទេហី"តិ ចុទេត្តបិ សាមិកស្ស គស្សចិ អភាចា សមុទេតត ឌិទេត្តបិ កល្ហឥឃ្យំ ចុត្តត្ថិ កហេតព្ទំ។

១៣៩-៥។ អាហរាបេត្តេសុ កល្ហឥឃ្យត្ថិ "គហិតេ អត្តមេតោ ហោតី"តិ ចេតតោ អគត្តមតស្ស សត្តកំ គហិតម្បិ បុត ឌាតព្ទមេចាតិ ចុត្តំ។ "សមុលីកុតេហិ ការេដតព្ទ"ន្តិ ចេតតោ ការេតិឃកល្ហំ ឰបធារសិយដ្ឋាតយេច បិបុណាតីតិ អាហ "អត្ថេត្វាឰបធារសិយាយំ ឌិតស្សេច គហេតុំ ចដ្ដតី"តិ។ កល្ហឥឃ្យត្ថិ ឰកិត្តំ ឍាលយកាទេចបិ ឆោរស្ស អឥត្វា សាមិកស្សេច ឌាតព្ទំ ឆោរទេតាបិ សាមិកស្សេច ឌាតព្ទតោ។ ៗសេច តយោតិ បំសុក្វុលសញ្ញាយ គហិតេ កល្ហឥឃ្យំ, ឆេឃ្យនិទ្ទេត បិរាឌិកត្ថិ អត្វោ។

ចុដ្ឋហត្តេសុតិ កាយំ លទេដ្ឋត្វា បលិឃត្តេសុ។ អចិសេសេតាតិ ទិសាស្សាហតាឌិខិសេសំ អបរាមសិត្វា សាមញ្ញតោ។ ទិសាស្សាហមត្តយេច អាបត្តិកាចស្ស បយាណំ សាមិកាតំ បរិច្ចិត្តកាចតោ។ ពតោតាតិ គហសត្តកាឌិតោ។ ក្យុលសក្កហណត្វាយ ទេតីតិ បំសុក្វុលខិស្សាសិកាឌិសញ្ញាយ កហេត្វា ទេតិ, ពកា ក្យុលសក្កហបច្ចយា ធ ឌុក្កដំ កល្ហឥឃ្យញ្ចា, ឆេឃ្យនិទ្ទេ បត សតិ ក្យុលសក្កហណត្វាយ គល្ហតាបិ បិរាឌិកេយេច។ ដ្ឋាតបច្ចាយាសកាឌីសុ ក្យុលឆ្នុសកឌុក្កដេត សទ្ធិំ ចុល្លច្ចយឌុក្កដានិ។ សេតាសតត្វាយ តិឃមិតត្ថិ ឰដំ ឰសុស្សទេតាយ ឥឥតោ ចុល្លច្ចយឥស្សតត្វំ ចុត្តំ។ ឰពទេបច្ចយត្វាយ ឌិត្តម្បិ អឆេឃ្យនិទ្ទេត ឰសុស្សទេតាយ ក្យុលសក្កហណត្វាយ ចា ញាតតកាឌីតំ ចា ឥឥតោ ឌុក្កដំ កល្ហឥឃ្យញ្ចា ហោតេពច។ ឰសុស្សទេតាយាតិ "ឃយិ ទេទេត្ត ពោ តិចាទេស្សតិ, អហមេទេត្វ បយាណ"ន្តិ ៗចំ អត្តតោ ឰសុស្សទិយកាចេត។ ចុល្លច្ចយត្ថិ ក្យុលសក្កហណត្វាយ ចា អញ្ញាចា ចា ការណេត ឥឥតោ សេតាសតត្វាយ តិឃមិតស្ស កទុកល្ហតាយ ចុល្លច្ចយំ កល្ហឥឃ្យញ្ចា។ កីចាតិ ៗត្វ សេតាសតត្វាយ តិឃមិតេ ចុល្លច្ចយេត សទ្ធិំ កីចា, ឰពទស្មិំ ឌុក្កដេត សទ្ធិត្ថិ ទេឌិតព្ទំ។ សុលាឌិតមេចាតិ អត្ថេត្វាឰបធារសិយាយំ ឥត្វា ការេដត្វា អត្តតោ សត្តកំ គត្វា លាឌិតត្វា ចុត្តំ។ សញ្ញកេញ្ញាខិហារបដិពទ្ធ ទេចកន្តិយំ ញាហិរឰបធារសិយដ្ឋំ កល្ហំ អត្ថេត្វាឰបធារសេដ្ឋហិ កិក្លហិ ៗច ការេដតព្ទំ, ត ញាហិ ឌិតេហិ ឰបធារសិយាយ ការេដតព្ទត្ថិ។

១៣០។ "ចុទេត្វា ចេទេ្ឈយី"តិ ចុត្តកិច្ចស្មិំ "ចុទេត្វា ចេទេ្ឈហី"តិ ចុត្តស្ស បន្ធា ឰបជ្ជុតកបិរាឌិកាឌិទោសាភោសាបតតោ, គហដ្ឋាត់ ចា "កដត្ថា អបរិចេ្ឆដំ កត្វា ចេឥត្ថី"តិ ៗចំ ទោសាភោសាបតតោ។

១៣១-៣។ លាតត្ថញ្ញាត្តិ តេត លាទេតត ខិឃត្វាយ ដ្ឋេទកិក្កា ធរត្វំ, ឥដ្ឋិ បីឡាឰតត្ថិ អត្វោ។ ឥត្យុកត្ថិ ល្យុដ្ឋកឥត្យុសណ្ឋាតំ លក្កតកឥល្ហំ។ មដ្ឋេត្វា កច្ឆតិ, កល្ហឥឃ្យត្ថិ ៗត្វ ៗកាស្យុកេឈ្លុកកល្ហំ ឌាតព្ទំ ៗកាស្មិំ ញាតេន្ត អទេញ្ញាសំ តត្វ អញ្ញាតតោ។ អត្យុហលត្ថិ ឃត្តបិសាទេណា, ឃេត អទេញ្ញាត្វដត្វា មិកា បលិឃំ ត សទេក្កាត្តិ។ បន្ធា កច្ឆតីតិ តេត គពបយោគេត អកត្វា បន្ធា សឃយេច កច្ឆតិ, ហេដ្ឋា ចុត្តត្ថុបិ ឰាឌិសេសុ ធាតេសុ ៗសេច តយោ។ ទក្ល ឃាថិត្វាតិ ទាដបុទិសាត់ សត្តិកំ កត្វា អត្យដ្ឋស្ស ទក្ល ឃាថិត្វា។ ក្យុមិតមុលត្ថិ ក្យុមិតស្ស អត្វា មន្ធាត់ បចិសតមុលំ។

១៥៩. ឆេទនត្ថិ អាកត្តុកេច្ចទាត៌ តេរសយ្យិតិ អាចាសិកកិក្ខុតយ្យិ៍ បរិកោកត្វាយាតិ សញ្ញិរក កត្តព្ហចិង៌ កត្វា បរិក្ខារតត្វាយ៍ កហលោតិ បិឥសេសា ឥដ្ឋ ខេត្តា៍ យត្វាតិ យស្មិ៍ អាចារេស៍ អេខ្តាសត្តិ អេខ្តាស៌ អាកត្តុកាត៌ តេស្បិ អាកត្តុកា អតិរ្សុរាតិ សេតាសេត តិរក្ខុ៌ ចសត្ថាត៌ ឱចទត្វាយ ងាយកេហិ កិក្ខុហិ ចា តិយយេត្វា ឥត្ថត្តា ការេឌត្វា លាឥត៌ អតិរ្សុរា, អាកត្តុកេហិបិ ត្ឋន្ធត្តហិ តស្មិ៍ ចិហារេ ចស្សាតាឥស្ បចិសិត្វា ឱចទត្វាយ កហេតព្ហ៍ តេស៌ កតិកាយ ដាតព្ហត្តិ សព្ហាតិ ផលិផលិតិ អការេឌត្វា "ឲត្តកេសុ រុក្ខេសុ ផលិតិ ការេឌត្វា បរិក្ខារស្សាយ, អេខ្តាសុ ផលិផលេហិ សេតាសតាតិ បចិឌក្កិស្សាយា"តិ ចា, "បិណ្ឌបិតាឥបច្ចយំ សយ្យាតស្សាយា"តិ ចា, "កិញ្ចិបិ អការេឌត្វា ចត្បច្ចយត្វាយេច ខ្ញុបតេយា"តិ ចា ឲចំ សយ្យា ខ្ញុបតេត្តាត៌ អាចាសិកាត៌ កតិកាយ អាកត្តុកេហិ ដាតព្ហ៍ យហាអដ្ឋកថាយំ "អតិរ្សុរា"តិ ចចតេត ឥបិតេលា ឲច អេត្វា, យហាបច្ចរិយំ ចត្វា បច្ចយាតត្តិអាឥតា ចិត្វារេទត្វា ងស្សិតោ៍ បរិកោកចសេតចាតិ ឲត្វ ឲច-សត្តោ អដ្ឋាតប្បយុត្តា, បរិកោកចសេត តេយេច ការេឌត្វាតិ យោរេឌតព្ហ៍ ឲត្វាតិ ឲតស្មិ៍ ចិហារេ, ទេដ្ឋ ចា៍

សេតាសតបច្ចយត្តិ សេតាសតត្ថា តឌត្វាយ តិយយេត្វា ឌបិតត្ថា៍ ឲក៌ ចា ឆេក ចា ចទសេតាសតាតិ ឥបេត្វាតិ ចុត្តយេចត៌ បុត ញ្ញុតិទេកយុលេត ងេស្សាត៌ "យុលចត្វេឆ្នំ បត កត្វា ត ខ្ញុបតេតព្ហ"ត្តិ ចុត្ត៌, សេតាសតសព្វាតចត្វនា យុលឆ្នំ កត្វា សព្ហាតិ សេតាសតាតិ ត ចិស្សេជ្ជតព្ហាតីតិ អេត្វា៍ កេចិ បតេត្វ "ឲក៌ ចា ឆេក ចា ចទសេតាសតាតិ ឥបេត្វា លិយកេតា បដ្ឋាយ ចិស្សេជ្ជេត្តហិបិ សេតាសតក្ខុយិយោ ត ចិស្សេជ្ជតព្ហាតិ អយេត្វា ចុត្តា"តិ ចឥត្ថិ, តយ្យិ យុត្តយេច ត្ថយស្សាបិ អត្វស្ស អចស្ស៌ ចត្តព្ហតោ, ត្ថតាទឆា កេចិ សហ ចត្វតាបិ ចិស្សេជ្ជតព្ហ៌ យេខ្តាឃ្យ៌

បណ្ណ៌ អាទេរាសបត្វាតិ "ឲត្តកេ រុក្ខេ រក្ខិត្វា តតោ ឲត្តក៌ កហេតព្ហ"ត្តិ បណ្ណ៌ អាទេរាសបត្វា៍ តិបិត្តសក្ខា កត្វាតិ សេត្តត៌ កត្វា៍ ងារកាតិ តេស៌ ឬត្តតត្វាងយោ តេយ កេចិ កោបេត្តិ, តេ សខ្តាបិ ត្ថង "ងារកា"តិ ចុត្តា៍ តតោតិ យចាចុត្តងារុសយ្យុរតោ៍ អាឬដ្ឋិត្វាតិ ការកសញ្ញឹអាឬដ្ឋិត្វា៍ ត៌ សត្តយ្យិ អាហរិត្វាតិ អតាឬដ្ឋិត្វាបិ តាចកាលិក៌ អាហរិត្វា៍ អយេច កិក្ខុ ត្ថស្សុទាតិអាឥតោ បដ្ឋាយ អត្តតោ សត្តកេហិ ងារុសយ្យុរាឌីហិ ច ការាបិតតត្វា បចិឌក្កិតត្វា ច សញ្ញីកេសេតាសតេ ករាកិតាយ ច អយេច ត្ថស្សុទេ, ត ច តេ តតោ ចុដ្ឋាចបតេត្វាតិ ចុត្ត តោហាតិ៍ ខ្លុកបុឌត្តិ ចេចតិយត្ថលោ ឥត្ថោតាឥបុឌ៌ ចត្តឃិសេតាតិ កេចល៌ សដ្ឋាយ, ត ចេចតាឥអត្វាយ៍ បចត្វកត្តិ សហ ក្ខុយិយា ក្ឋុត្តិ កេហកិត្តិ៍ បិកាទត្តិ បរិកុល្លបកិតាទ៌ តតោតិ លឌ្ឌិតចិហារតោ៍ តតោ អាហរិត្វា សេតាសត៌ កត៌ តោហាតីតិ សាយត្តកាយចាឃឹហិ កិក្ខុហិ លឌ្ឌិតចិហារតោ ងារុសយ្យុរាឌិ អាហរិត្វា សេតាសត៌ កត៌ តោហាតិ៍

១៥៧. "បុក្កុលិកបរិកោកេត បរិកុញ្ជតី"តិ ចុត្តយេចត៌ចយេច បិតេដ៌ កាត៌ "អាកតាកតាត៌ ចុឌ្ឌតរាត៌ ត ខេតី"តិ ចុត្ត៌ ចត្យការិកាងកេសម្តិត្តិ ចត្វាត្តការកេត សម្តិត្ត៌ បិញ្ចត្តយំ "អតាបត្តិ, កិក្ខុចេ, បិរាឌិកស្សា"តិ (បិរា៍ ១៥៧) សាមិកេហិ ត្ថុល្លតត្ថ ខ្លឹស្ស ឲតិស្សា ហត្វ ឥត្ថត្តា, អចេឃ្យចិតត្តត បរិក្ខិតតត្តា ច ចុត្ត៌ ចេឃ្យចិតត្តត បរិកុត្តបិ ចស្សា កណ្ឌេឃ្យេច ខ្ញុបតិត្តិតកណ្ឌដ្ឋាតិយត្តា៍ ឌ្ឋងតកាឌតិយចត្វុត្តិ "អបទស្ស ការ៌ ខេតី"តិ អាកតចត្វុត្តិ (បិរា៍ ១៦១)

១៥ឌ. តស្សាក្ខុលស្ស អត្ថកយ្យាយ បឋាកាត្ថុក្ខុលត្វាយាតិអាឥតា ក្ខុលសដ្ឋហត្ត តាកាសីតិ ងេស្សាតិ៍ "យាច ងារកា បិឋាឌ អាទេរាឋត្តិ, តាច បិឋាងោ តេស៌ សត្តិកេ ហោត្ត"តិ បុត្តោ កាលបរិច្ឆេទំ កត្វា អឌិដ្ឋិតត្តា ឲច យចាកាលបរិច្ឆេទេយេច តត្វ តិដ្ឋតិ, តតោ បរ៌ បិឋាឌោ សយេយេច យចាឋាត៌ កច្ឆតិ, តចាកាយតត្ថា ត្ថឌ្ឋឹចិស្សជ្ជេតេត សព្ហាត៌ ចិយ តោហាតីតិ ចុត្ត៌ "ចេទសា ត្ថឌ្ឋិ បដិ៌សហរី"តិ៍ យត្ថា ឲច៌ ត្ថឌ្ឋិធិងការលោត កទោត្តស្ស កាយចឌឹបយោកា ត សត្តិ ចេឃ្យចិត្តត្ថា តត្វិ បិឋាឌស្សេច ចិចារិតត្តា, តត្ថា "ឲត្វ អចហារោ តត្វិ"តិ ចេទោ ឲចយកាសីតិ ឥដ្ឋព្ហ៌ អច ចា ងារេកេសុ អត្តកយ្យាយ អាតយតត្វយេច បិឋាឌេ ខ្ញុបតីតេ បិរេ ឥដ្ឋឃុករាឌីត៌ អាយិស៌ ឥស្សេត្វា ងាតាចាចត៌ ចិយ កេសរាតីតេសុ ងារកេសុ បិឋាត៌ អាកុញ្ជហេឋុបិ បុត បដិ៌សហរណេ ច ត្ថង អចហារោ តត្វិ ការុត្តាឥប្បាយត្តា, កណ្ឌេឃ្យេយ្យិ ត តោហាតិ កាយចឌឹបយោកាភាចា៍ កាយចឌឹបយោកេ សតិយេច ហិ អាបត្តិ កណ្ឌេឃ្យំ ចា តោហាតិ, តេនេច កកចា "អតាបត្តិ, កិក្ខុចេ, អចេឃ្យចិត្តស្សា"តិអាឥ អចត្វា "អតាបត្តិ, កិក្ខុចេ, ត្ថឌ្ឋិយស្ស ត្ថឌ្ឋិចិសយេ"តិ (បិរា៍ ១៥ឌ) ឲត្តកេយេច អចោច៍ ត្ថឌ្ឋិចិសយេតិ ចេត្វ បទកណ្ឌាងាយកកាយចឌឹបយោកាសម្ភវាបកស្ស កេចល៌ យតោត្ថរិកស្ស អចេឃ្យចិត្តក្ខុតស្ស ត្ថឌ្ឋិចិត្តស្ស ចិសយេ អាបត្តិ តាយ តត្វិតិ អធិប្បាយោ កហេតព្ហោ៍ កិ បត បដិក្ខិត្ត៌ ត្ថឌ្ឋិបិឌិហារិយំ កាត៌ ចដ្ឋតីតិ ចោឥត៌ សត្ថាយាហ "ចួឌិសាយ អធិដ្ឋាតិឌ្ឋិយា អតាបត្តី"តិ៍ "អតាបត្តិ, កិក្ខុចេ, ត្ថឌ្ឋិយស្ស ត្ថឌ្ឋិចិសយេ"តិ ហិ ត្ថឌិកាយេច ឬត្តត អធិដ្ឋាតិឌ្ឋិយា អប្បដិក្ខិត្តការចា សិដ្ឋាតិ៍ អត្តតោ បកតិចណ្ណំ អចិឌហិត្វា ឆាហិឌ្ឋា ហត្ថិអាឥងស្សត៌, "ឲកោបិ ហុត្វា ឆាហុធា តោហាតី"តិ (ឌី៍ តិ៍ ១៍១៧ប៍, ១៧៥; យ៍ តិ៍ ១៍១៣៥; បដិ៍ យ៍ ១៍១០១) អាកតត្ថា អធិដ្ឋាតចសេត តិប្បត្តត្តា អធិដ្ឋាតិឌ្ឋិ តាយ, "សេរា បកតិចណ្ណំ ចិឌហិត្វា កុមារកចណ្ណំ ចា ឥស្សេតិ, តាកចណ្ណំ...បេ... ចិចិធម្បិ សេតាព្យុហ៌ ឥស្សេតី"តិ (បដិ៍ យ៍ ១៍១៣) ឲចំ អាកតា ត្ថឌ្ឋិ បកតិចណ្ណចិឌហតចិការចសេត បចត្តត្តា ចិកុព្ហតិឌ្ឋិ តាយ៍ អត្តតោ បត បកតិរុប៌ យចាសការេចេត ឥបេត្វាច ពាហិ ហត្ថិអាឥឌស្សត៌ ចិកុព្ហតិឌ្ឋិ តាយ ត តោហាតិ, អត្តតោ រុបយេច ហត្ថិអាឥរុបេត តិម្មាត៌ ចិកុព្ហតិឌ្ឋីតិ ចេឥតព្ហ៌

បរាឌិតកិលេសេតាតិ ចិឌិតកិលេសេត, តិក្កិលេសេតាតិ អេត្វា៍ ត្ថងាតិ ត្ថយស្មិ៍ សាសេត, តេត ត្ចតិយបិរាឌិកសិក្ខាបទេត សយ៌ អឌ្ឋា អតេកកតយចោកិល្លំ កម្តិរត្វចិកិច្ឆយំ កិត្តិ៍ សិក្ខាបឌ៌ ត ចិខ្ញតីតិ យោឌេតា៍ តត្វ អេត្វា តាយ បិញ្ចត្តអេត្វា, ចិតិច្ឆយោ បិញ្ចត្តយុត្តកចិតិច្ឆយោ, តេ កម្តិរា យស្មិ៍, ត៌ កម្តិរត្វចិកិច្ឆយំ៍ ចត្វុយ្យិ ត្ថតិល្លេតិ ទេចាងតាចសេត ចា អត្តតាច អត្តតោ ឱតិក្កាយារទេចតចសេត ចា បឃ្ឃិសេខ្យអតិត្តាងាតចត្វុត្តិ ត្ថតិល្លំ ឲត្វាតិ ត្ថតិល្លចត្វុយ្យិចិតិច្ឆយោតិ អាបត្តាតាបត្តិតិយេត៍ កប្បិយេយបិ ច ចត្វុត្តិ អត្តតា កហេត៌ យុត្ត យាតាបិតាឌឹត៌ សត្តកេបិ៍

ត្ថតិ សមត្តបិរាឌិកាយ ចិតយដ្ឋកចាយ ចិមតិចិតោឌតិយំ

ទុតិយបិរាឌិកចណ្ណតាតយោ តិដ្ឋិតោ៍

៣. តតិយបិរាឌិក៌

តិឋីតិ កាយចឌឹមតោឌ្ឋទេហិ៍

១៩១៑ ឃា អយំ ទេហ្វ្រ តំ បនេតំ ព្យុស្តកាលេ ច ចក្កចត្តិកាលេ ច តកាទំ ទេហាតីតិអាឌិតា (បរិា៑ អដ្ឋ៑ ១៑ប័រ) ទាឌកហស្ស ព្យុស្តប្បាទេនយេច ចេបុល្លប្បត្តិ ទុត្តា, សា ឲុត្ឋាបិ សយាតាតិ ឌស្សេតុំ “ពួឌយ្យិ ច តកាទ”ត្តិ ទុត្តំ, ទេតត ច ត ទេកចលំ ទាឌកហាឌយោ ឲចាតិ ឌស្សេតិ៑ យហាចតំ តាយាតិអាឌិ យឌ្ហិប្បកាលាកប់ឃុត្តកាលាកាតំ យទេតត ទុត្តំ, ឌឹឈកាលាកា បត “ហិយចទត្តេត សដ្ឋិ ឲកាពាឌ្ឋ ហុត្វា ឌិតំ យហាចត”ត្តិ ចឌត្តិ៑ ហំសចដូកន្ធឌទតតាតិ ហំសចដូកបឌិន្ធទេត្តត, ហំសយណ្ឌលិកាទេតាតិ អទេត្ថ៑ កាឃចិន្ធត្តតិឃកចត្តិ កាទេដកាទេឃ ចិទាក្យប្បាឌតកចំ៑ លេទ្ធាតិ ត្វន្តាលទាទេកា៑ ទាទេកាតិ ពាលចទាទេកា៑ “ទេកាសទេលិយាឌិ”ត្តិ សទេក្កបទេតា ទុត្តុយត្ថំ ចិការេកត ឌស្សេតុំ ទេយបិ ហឹតិអាឌិ ទុត្តំ៑ បញ្ចាបញ្ចាប្បទេកទេឌតាតិ ឲត្ថ បញ្ចា បញ្ចា បទេកឌា ឲតស្ស បរិឃាឃស្សាតិ បញ្ចាបញ្ចាប្បទេកទេឌា , ទេតត បញ្ចាបញ្ចាប្បទេកទេឌតាតិ ឲចំ ពាហិទត្ថសយាសចទេសត បរិឃាឃចិទេសសតតា ឌដ្ឋ្ញា៑

អស្សកាឃាតិ អស្សកយាតិកាឃ៑ ចណ្ណាតត្តាយាតិកាព្យាអទេបក្កិត្វា ព្ពត្តិលិទេក្ក សាយិចចតំ, ទេតតាហ យាតិកំ តិក្កិបិត្វាតិអាឌិ៑ តំ ចិកឌទេត្តាតិ យាតិកំ ចិកឌទេត្តា៑ ឲាតិកយ្ពត្តិ តិប្បុត្តិកាទេលំ៑ បញ្ចាក្កចិប្បហឹតត្តិ កាយន្ធត្តាឌិបញ្ចាតិចទលាក្កចិកទេយត បញ្ចាក្កចិប្បហឹតតា, អប្បតាប្បត្តចិតក្កាឌិន្លាតក្កាតំ ក្ខប្បត្តិចទេសត បញ្ចាក្កសយត្វាកាតតា ច ទេចឌិតព្ពា៑ តិចិឌកល្យាណំ ឌសលក្ខលាសយ្យត្តិ ឲត្ថ បត ឈាតស្ស អាឌិយឌ្ហូបរិទេឃាសាតាតំ ចទេសត តិចិឌកល្យាណតា, ទេតសំទេយច អាឌិយឌ្ហូបរិទេឃាសាតាតំ លក្ខលាចទេសត ឌសលក្ខលាសយ្យត្តតា ច ទេចឌិតព្ពា៑ អដ្ឋកថាយំ បត “ឌសលក្ខលាចិកាចតេតេច តត្តិស្សឃក្ខតា តិចិឌកល្យាណតាបិ ឈាតស្ស បិកាឌិ ទេហាតីតិ តត្រិយាតឹតិអាឌិ ទុត្តំ៑

តត្រាយំបិញ្ញត្រាតិ តស្មិំ ឌសលក្ខលាចិកាចតចិសទេយ អយំ បិញ្ញព្ពា៑ បឌិបឌាចិសុឌ្ឋីតិ ទេកាត្រកុបរិទេឃាសាតាឃ បុព្ពកាកបឌិបឌាឃ ឈាតស្ស តឹចទលាឌិបរិពត្ថទេតា ចិសុឌ្ឋិ, សាយំ ឃស្មា ក្ខទេបក្កាតុទ្រហតាឌិតយ្យិ បច្ចយទេត្តត បឌាតា បុរិមកាទលាសិទ្ធា ច, តស្មា ទុត្តំ “បឌិបឌាចិសុឌ្ឋិ អាឌិ”តិ៑ ក្ខទេបក្កាតុទ្រហតាតិ ចិទេសាឌតព្ពតាឌិតំ អកាចទេតា តត្រយឌ្ហប្បទេបក្កាឃ កិច្ចតិប្បត្តិឃា អតុទ្រហតា, សា បត បរិពត្ថចិសុឌ្ឋិសយកាលចិកាចិតិបិ តត្តិសុឌ្ឋិឃាច តិប្បត្តាតិ ឌឹបតត្វាយាហ “ក្ខទេបក្កាតុទ្រហតា យទេត្វ”តិ៑ សប្បហំសតាតិ ចតុត្ថយ្យាឌិតំ អតតិចត្តតាឌិសាឌកាស្ស ញាណស្ស កិច្ចតិប្បត្តិចទេសត បរិទេឃាឌបតា, សា បត ឃស្មា កាត្តព្ពស្ស សន្តាកិច្ចស្ស តិប្បត្តិឃាច សិទ្ធា តាយ ទេហាតិ, តស្មា ទុត្តំ “សប្បហំសតា បរិទេឃាសាត”ត្តិ៑ តីហិបិ ចទេតាតិ កល្យាណាតិ ឲកក្កលា លក្ខយាតតិបិ បច្ចយបច្ចយុប្បត្តតាឌិចទេសត បចត្តត្តីតិ ឌស្សេតុំ អាឌិយឌ្ហូបរិទេឃាសាតកាទេចត ទុត្តាតំ, ត បត ឈាតស្ស ក្ខប្បាឌាឌិក្ខលាតត្តទេឃ ឃចាក្កយំ លក្ខយាតត្តាតិ ឌដ្ឋព្ពំ៑ យឌ្ហិយំ សយាឌិតិមិត្តំ បឌិបត្តីតិអាឌិសុ យឌ្ហិយំ សយាឌិតិមិត្តំ តាយ សយប្បចទេត្វា អប្បតាសយាឌិទេយច៑ ទេសា ហិ លិតុត្ធត្ធបដ្ឋាតាតំ ក្ខកិត្ត អត្តាតំ អតុបកាយទេតត យឌ្ហិទេយា, សចិទេសសំ ចិត្តស្ស ឲកត្តាទេយូលា ឌបតទេតា សយាឌិទេយច ក្ខបទិចិទេសចាតំ កាទេលាកាចទេតា “សយាឌិតិមិត្ត”ត្តិ ទុច្ចតិ, តំ បឌិបឌ្ចតិ បឌិលព្ពតីតិ អទេត្ថ៑ ឲចំ បឌិបត្តព្វា យឌ្ហិទេយត សយាឌិតិមិទេត្តត តត្ថ ឲកត្តាទេយូលា អប្បតាទេកាចទេទ បក្ខត្តតិ ក្ខបតិដ្ឋតិ, ឲចំ ចិសុឌ្ឋស្ស បត តស្ស ចិត្តស្ស បុត ចិទេសាឌតព្ពាកាចទេតា ចិទេសាឌតេ ព្យាបរិទ អកាទេទាទេត្តា បុក្កទេលិ ចិសុឌ្ឋំ ចិត្តំ អឌ្ឈបុបក្ខតិ តាយ៑ សយចកាទ្ធបកាយទេតត សយចបឌិបត្តស្ស បុត សយាឌាទេត ព្យាបរិទ អកាទេទាទេត្តា សយចបឌិបត្តិ អឌ្ឈបុបក្ខតិ, សយចបឌិបត្តកាចទេតា ឲចយស្ស កិលេសសំសក្គំ បហាយ ឲកត្តទេត្តត ក្ខបដ្ឋឹតស្ស បុត ឲកត្តុបដ្ឋាទេត ព្យាបរិទ អកាទេទាទេត្តា ឲកត្តុបដ្ឋាតំ អឌ្ឈបុបក្ខតិ តាយ៑

តត្ថ ឌាតាតត្តិអាឌិសុ ទេយ បត ទេត ឲចំ ក្ខទេបក្កាតុទ្រហិទេត តស្មិំ ឈាតចិត្តេ ឌាតា សយាឌិបញ្ញាសន្តាតា ឃុកតទ្ធឌយ្យា, ទេតសំ អញ្ញយព្ពាំ អតតិចត្តតសកាចេត សប្បហំសតា ចិទេសាឌតា បរិទេឃាឌបតា ច, សទ្ធាឌឹតំ ព្ពត្រិឃាតំ កិលេសទេហិ ចិមុត្តត្តា ចិមុត្តិទេសត ឲកទេសទាតាឃ សប្បហំសតា ច, ឃទេត្តាតំ តត្បកាំ ទេតសំ អតតិចត្តតឲកទេសកាចាតំ អត្ថន្ធចិកំ ចិទិឃំ, តស្ស តត្បកាចិទិឃស្ស ចាហកទេដ្ឋត បចត្តតទេដ្ឋត សប្បហំសតា ច, តស្មិំ ឈទេលា ឃចាទុត្តឌយ្យាតំ អាទេសចតទេដ្ឋត សប្បហំសតា ច, បរិទេឃាឌបតា ច បរិទេឃាឌបតកាស្ស ញាណស្ស កិច្ចតិប្បត្តិចទេសតេច ព្ពុព្ពាតិ ទេចឌិតព្ពា៑ ឲចំ តិចិឌត្តកាចំ ចិត្តត្តិអាឌិតិ តទេស្សច ចិត្តស្ស ទេចាយតចតកាតិ៑ ចិតក្កសយ្យត្តិ ចិតក្កទេក្កត សុត្តទេកាចយុបកាចំ៑ ចិត្តស្ស អឌិដ្ឋាតសយ្យត្តិ តស្មិំទេក្កាច អាទេសយូលា ចិត្តស្ស តិទត្តទេបចត្តិសន្តាទេតត សយាឌិតា សយ្យត្តំ, ព្ពុឌំ ឈាតក្កចទេសត ទុត្តំ៑ សយាឌិសយ្យត្តិ ព្ពុឌំ បត ព្ពត្រិឃចទេសតាតិ ទេចឌិតព្ពា៑

បឌិក្ខុពតីតិ សក្កចតិ៑ បឌិចដូតីតិ បឌិតិចដូតិ៑ តក្ខទេក្ខលត្តិ តក្ខទេលឌ្ហំ៑ បឃុត្តចាតត្តិ បច្ចយបរិទេយសទេត តិឃុត្តចាតំ៑ ឌណ្ឌចាក្យទាហិតិ ឌណ្ឌបឌិពន្ធហិ ឌឹឈឌាលសន្តាតាហិ ចាក្យទាហិ៑

សយលាក្យត្តទេកាតិ កាយាឃតិចាសតាឌិសយលាកិច្ចទេកា៑ ចក្កុប្បុតាតិ ឲត្ថ “ចក្កុយតា”តិ ចត្តព្ពេ ទេលិកកិកា “យុតា”តិ ទេចាហទិស្សតិ ឌស្សេត្តា អាហ “ចក្កុយតា”តិ៑ “ចក្កុ”តិ យតា, សុទ្ធសយ្យុតាតិ អទេត្ថ, ទេតតាហ “បុញ្ញាសយ្យុតា”តិ៑ សត្តាតំ បិបុតទេតត ទេសាឌទេតត សា បុញ្ញាសយ្យុតា៑

១៩១៑ យាទស្ស ទេឈយ្យំ ធាតំ, ចត្ថុ ចា តិចាទេសា យាទទេឈយ្យំ, ទេសា អត្ថទេតា ទេតក្សុយាឌយ្យា ឲច, ព្ពឌ បត បញ្ចា កាយក្យាលា អឌិទេប្បតា, តំ យាទទេឈយ្យំ៑ “អយំ សយលាក្យត្តទេកា ឃចាសយុប្បក្ខត្តសំទេចាឃ្យុលទេកាត សយលាកាទុបកាយទេតត អតិក្កយិតុំ សក្កិស្សតី”តិ ចិទេត្តត្វា អទេចាច, ត បត “អទេហត្តប្បត្តិឃា តឹសុ កទេចសុ អប្បឌិសត្តិកាតាឃ តំ អតិក្កយិតុំ សក្កិស្សតី”តិ យទេលាទេតច សត្តាតំ សំសាទេយាចតលទ្ធិកត្វា ទេឌទេតតាឃ៑ ត ហិ យតាតំ កាត្វិ បឌិសត្តិ កន្ធតិ៑ ព្ពយិកា អទេត្តត ឲចទេយច កចិតព្ពាត្តិ ព្ពយិកា បទេទសំ ឌឹចិតា ទេចាទេទាបតទេត្តត ឲចទេយច សំសាទេយាចតសកាចទេតេច កចិតព្ពា៑ “អត្តតាបិ អត្តាតំ ឌឹចិតា ទេចាទេទាបត្តិ, អញ្ញាយព្ពាយ្យិ ឌឹចិតា ទេចាទេទាបត្តី”តិ (បរិា៑ ១៩១) ទុត្តត្តា សត្តាតិបិ តាតិ បញ្ចាកិក្ខុសតាតិ ឌឹចិតា ទេចាទេទាបយិតិ ព្ពឌំ ទេឃក្សុយ្យចទេសត ទុត្តត្តិ កេហតព្ពា៑ តស្មា ទេយ អត្តតាបិ អត្តាតំ អញ្ញាយព្ពាព្ពា ឌឹចិតា ទេចាទេទាបយំ, ទេត បុត្សុត្តកិក្ខុ ឌទេបត្វា តតចទេសទេស ច បុត្សុត្តកិក្ខុ, សទេត្ត ច អទិទេយ អយំ ឌឹចិតា ទេចាទេទាបយិតិ ទេចឌិតព្ពា៑

១៩៣៑ ឲកិកាចទេតាតិ បចិទេចកទេតា៑ ក្ខឌ្ឍដំ បរិបុន្ធំ កណ្ឌិតិ អត្តទេតា អត្តទេតា អាចទិឃាតំ សត្តិកេ កណ្ឌិ, កេហេត្វា ច អាចទិទេយហិ សដ្ឋិ កកចត្តំ ក្ខបដ្ឋហត្តិ៑ តកា បត ក្ខឌ្ឍដ្ឋហាឌិតាឃកា តតុក្សុទេហិ តិក្ខុហិ កកចត្តំ ក្ខបកាតា, តំ សន្លាឃ កកចា បុច្ឆតិ៑

អាគាបិតស្សតិវយាឌិកឆាចល្លុតា

១៩៥. ឥសាត្ស្សតឹសុ អន្តោគធាបិ អាគាបិតស្សតិ តឆា កិល្លត់ ជហុត់ វប្បាយត់ ជស្សុត់ ប្រុត កហិតា. តឆា ហិ ត់ កកចា ទេវន់ ជះវេវសិ. អាហារេ បដិក្កុលវញ្ញា អប្រុកកប្បុដ្ឋាគវជិវា, ចត្តារោ បត អារុប្បា អាឌិកម្មិកាត់ អគត្ថូបិតិ ទេវន់ ឰឆ អក្កហលំ ជដ្ឋា. អញ្ញា បរិយាយត្តិ អរហត្តាឌិកយត្វាយ អញ្ញា ការលំ. អត្វយោគេតាក្កយត្តិ អត្វប្លា យោគេតាក្កយប្លា. អប្បាវចវេវតាតិ អប្បារំ អារម្មលំ កត្វាតិ ចុត្តុំ ទេហាតិ. ដ្ឋបដ្ឋាត់ វតីតិ អប្បយុប្បតតាយ តទេច អប្បារំ បប្បាវប្លា ដ្ឋបកត្វា ជាត់, តឆា តិដ្ឋតកឆយោ វតិ តាយាតិ អត្វោ. ឰជាតិ វតិចវេវតេច ប្រុក្កុលំ គិដ្ឋិវិព្វការយេត ទេយា អប្បវតីតិអាឌិ ចុត្តុំ. តត្វ ទេយា អប្បវតិ, តប្ប វតិ អប្បារំ ដ្ឋបកត្វា តិដ្ឋតីតិអាឌិតា អត្វោ. កទេហតទេត្តា. អទេកាវលូវម្ភទេតតិ អចិន្ទ្វារវម្ភទេ. លទេហតេចាតិ អត្វតោ បចត្តិក្កុលទេហតេច. អរិយយក្កប្ប បិធកកូទេតា អយំ វយាធិ អតុក្កមេត ចឌ្ឍិតា អរិយយក្កកាច់ ដ្ឋបកទេតា ថិយ ទេហាតីតិ អាហ “អរិយយក្កចុឌ្ឍិប្បទេត្តា”តិ. ឃ្លបយ្យុតិជស្សតត្តិ ឲត្វ ដ្ឋបយាច ឃ្លបយ្យុំ, តប្ប តិជស្សត់.

ជាហិទេកា អាគាបិតស្សតិ ឌាតគ្គា អាជិទេតា ចត្បការយេច ឌាតគ្គិ, ត វត្ថា ទេវាទូអវប្បការត្តិ អាហ វត្ថប្បការិទ្វ្ធាជិ. ឲចយទេប្បាត់ ទេវតាវតត្តិ ឲត្វ ឲចត្តិ កាចតាវតិយា យធាចុត្តតយេត អារម្មលា ចិត្តប្ប តិចត្ថទេគ វតិយេច, តាវតីតិ អត្វោ, ទេតត ឃដ្ឋប្បតិប្បា អរញ្ញចារវោ គិទត្វកោ អគត្ថូបិតិ ជស្សុតិ. អចវេវវត្តចិឆវេវតាវតត្តិ “បត្ថាត់ កត្ថុទិ កិរិក្យត់ ប្រុវាត់ ចតបត្វំ អត្តាទាការំ បលិលបុញ្ញា”ត្តិ (ទីក ៖ ១០ប) ឲចំ ចុត្តុំ. ដ្ឋត្វតាយាត្ថុលំ ធាត្បចរិយាត្ថុលត្តិ កិយ្យាតាជិដ្ឋតុត្តយប្ប វេយ្យាជិធាត្វត្តយប្ប វេយាហាជិចទិយត្តយប្ប ច អត្ថុលំ. គិវន្ទាយ ជត្វហកាច់ បលុញ្ញាត្វជេតត, អប្បាវបប្បាវាត់ បចត្តតប្បុតំ ដ្ឋបរិយកាយប្ប ដ្ឋត្វកំ ជបទេត, អារម្មលបរិក្កហ្វបិយំ បរិមុខំ វតិយា ជបទេត ដ្ឋបជិវទេត្តា. ត បលយត្តីតិ ត ឃ្លលយត្តិ. បរិក្កហិតតិឃ្យាត់ វតិត្តិ វត្ថធា កហិតំ វទេយ្យាវបជិបល្លទេតា គិក្កុយតវន្ទាត់ វតិ កត្វា, បវេយំ វតិគបក្កំ ដ្ឋបដ្ឋទេបត្វាតិ អត្វោ.

វទេតាចាតិ វតិយា វយត្តាកទេតា ឲច. ជាតិត្តិវាយ អាការទេហីតិ ចត្វុប្បុ ចត្វុក្កប្បុ អាកតាតិ ឌីឃទេប្បាឌីតិ ទេវាទូអវ បជាតិ អប្បាវបប្បាវចវេវត គ្ញិធា ចិកជិត្វា ចុទេត្តហិ គ្ញត្តិវាការទេហិ. ឌីឃំអប្បាវចវេវតាតិ ឌីឃអប្បាវចវេវត, ចិកត្តិអលិបំ កត្វា គិគ្គុទេវា, ឌីឃត្តិ ចា កកចតា ចុត្តអប្បាវចវេវត. ចិត្តប្ប ឲកាក្កុំ អចិក្កេបត្តិ ចិក្កេបបជិបក្កកាចទេតា “អចិក្កេបបិ”តិ លទ្ធតាមំ ចិត្តប្ប ឲកក្កកាច់ បឌាតទេតា. បជិគិប្បក្កាតុបប្បិ អប្បាវចវេវតាតិ បជិគិប្បក្កាតុបប្បិ ហុត្វា អប្បាវចវេវត, “បជិគិប្បក្កាតុបប្បិអប្បាវតចវេវតា”តិ ចា បាឋោ, តប្ប បជិគិប្បក្កាតុបប្បិទេតា អប្បាវចវេវតាតិ អត្វោ. អា បចយំ ជាហិមុខំ វវតំ អប្បាវោ, តតោ អគ្គោមុខំ បជិវវតំ បប្បាវោតិ អាហ អប្បាវោតិ ជាហិគិក្កមតចារតោតិអាជិ, ប្បុត្តគ្គដ្ឋកថាប្បុ បត អាកឆ្ងតចវេវត អគ្គោ វវតំ អប្បាវោ, ជាហិ បជិវវតំ បប្បាវោតិ កត្វា ដ្ឋប្បជិបិជិយា ចុត្តុំ.

តត្វាតិ ជាហិគិក្កមតអគ្គោបចិវតចារតប្បុ, តប្ប ច បចយំ អគ្គុគ្គចារតោ គិក្កមតីតិ ឰមិតា វប្បុទេត្តា. “វទេត្តវប្បិ កព្ភទេយ្យកាតគ្គិអាជិតា ជារទេកាត់ បចត្តិក្កុយេត អប្បាវោ ជាហិគិក្កមតចារតោតាតិ កទេហតព្វត្តិ ជឹវបតី”តិ ទេពធិ ចចត្តិ. ប្រុត្តគយោ ឲច ចេត្វ “អប្បាវាជិយ្យុប្បុបរិយោវាត់ វតិយា អត្ថាទ្វ្ធទេតា អញ្ញុត្តុំ ចិក្កេបកាទេតត ចិត្តេត ការយោបិ ចិត្តម្បិ វារទ្ធា ច ទេហាត្តិ ឰជ្ជិតា ច ចត្តិតា ច បប្បាវាជិយ្យុប្បុបរិយោវាត់ វតិយា អត្ថាទ្វ្ធទេតា ជាហិទ្ធា ចិក្កេបកាទេតត ចិត្តេត ការយោបិ ចិត្តម្បិ វារទ្ធា ច ទេហាត្តិ ឰជ្ជិតា ច ចត្តិតា ចា”តិ ឰយាយ បិត្យឰយា វយេតីតិ កទេហតព្វា. អទ្ធាតចវេវតាតិ កាលទ្ធាតចវេវត. អយតិក្យអទ្ធាត-វទ្ធោ កាលប្ប ជះវេវប្ប ច ចាចទេកា. តត្វ យធា ហិតិអាជិតា ជះវទ្ធាត់ ដ្ឋបយាចវេវត ជប្បិតំ. ឰជាតិ តន្ថិវិដ្ឋកាលទ្ធាតចវេវត អប្បាវបប្បាវាត់ ឌីឃទេប្បាត់ ដ្ឋបយេយ្យចវេវត ចិកាវចត់ ឲចត្តិអាជិ ចុត្តុំ. ត្ញុល្លិត្ញុល្លា អវគតាលបិការចេត. ឲត្វ ច ហត្ថិអាជិវទិរេ ប្បុតចាជិវទិរេ ច អប្បាវបប្បាវាត់ ជះវទ្ធាតចិវិដ្ឋកាលទ្ធាតចវេវតច ឌីឃទេប្បតា ចុត្តាតិ ចេជិតព្វា. អត្តកាចវន្ទាត់ ឌីឃំ អទ្ធាត់ វលិតំ ប្បុទេត្វាតិអាជិចេគតោ. ទេវាវត្តិ វត្ថាត់. ទេតតិ អប្បាវបប្បាវា ឰត្តវេវទ្ធាតត្តិ អប្បក់ កាលំ. តេចហាការទេហីតិ កាចតយវុត្យុត្តព្វុត្ត ប្រុត្តតាវិ អលទ្ធិវេវប្ប ទេកចលំ អទ្ធាតចវេវត អាជិទេតា ចុត្តា តយោ អាការា, ទេត ច កញ្ចិ អប្បាវោច, កញ្ចិ បប្បាវោច, កញ្ចិ តទុភយម្បិ ដ្ឋបដ្ឋាតីតិ ចិល្លំ ប្រុក្កុលិត់ ចវេវត ចុត្តា, តទា លទ្ធចវេវត តយោ, តទា បិវេយាឌ្ឍចវេវតាតិ ឰទេយហិ តចហិ អាការទេហិ. ឲទេតតាការទេរតាតិ ឌីឃំ អប្បាវាជីប្បុ ឲទេតតាការទេរត.

អទ្ធាតវន្ទាតេតាតិ ឌីទេឃ ឃ្លការវទ្ធាតវន្ទាទេត អត្តការេច កាលទ្ធាតទេបិ ចា, ឲចំ ដ្ឋបរិ ឰត្តវេវន្ទាតេតតិ ឲត្វាបិ. លទ្ធោ ដ្ឋប្បជ្ជុតីតិ កាចតាយ ប្បុទ្ធតាបទំ ចិទេវវំ អាចតត្តិយា លទ្ធប្បាគត្តា តត្វ វាតិវទេយា កត្តការយតាលក្កុទេលា ក្យុវលត្ថុទ្ធោ ដ្ឋប្បជ្ជុតិ. លទ្ធចវេវតាតិ តចាបចត្តលទ្ធប្ប ចវេវត. បិទេយាឌ្ឍ ដ្ឋប្បជ្ជុតីតិ អប្បាវបប្បាវាត់ ប្រុក្កុមតទេកាចេ អារម្មលប្ប វត្តតទេតាយ, កប្បដ្ឋាតប្ប ច ចីចិវបជិបត្តតាយ កាចតាចិត្តវហកទេតា បយោទេជា ក្បុត្តលាជិកេជា តទុក្កុំ បិតី ដ្ឋប្បជ្ជុតិ. ចិត្តំ ចិចត្តតីតិ បជិកាកតិវិទេត្ត ដ្ឋប្បទេត្ត ឯតតិអប្បាវបប្បាវទេតា ចិត្តំ គិចត្តតិ. ដ្ឋបេកា្ខ វណ្ឋាតីតិ តត្ថិ បជិកាកតិវិទេត្ត ដ្ឋប្បទេត្ត ឯតតិអប្បាវបប្បាវទេតា ចិត្តំ គិចត្តតិ. ដ្ឋបេកា្ខ វណ្ឋាតីតិ តប្ប៊ិ បជិកាកតិវិទេត្ត ដ្ឋបចារប្បតាកទេជ វយាធិម្ពុប្បទេត្ត ឲត ឈាតគិឌ្ឍត្តតត្វំ ឈ្យាបិរាកាចទេតា អន្ទ្យុដ្ឋបត្តាត់ ទេហាតិ, វា បតាយំ ដ្ឋបេក្កា តត្រមជ្ឈុត្តុបេក្កាតិ ចេជិតព្វា. អត្ថបប្បាតាគាលត្តិ វយចចវេវត គិមិត្តប្ប អត្ថបប្បាតា, ចិបប្បាតចវេវត អប្បាវបប្បាវមុខតត តត្តិប្បុយេតាយត្វុបប្ប អត្ថបប្បាតា ច ជាគាលំ. ការយោ ដ្ឋបដ្ឋាតត្តិ អប្បាវបប្បាវបត្តាទេតា ការយោ ដ្ឋបកត្វា តិដ្ឋតិ ឲត្វ វតីតិ ដ្ឋបដ្ឋាត់, ទេតា វតិ, វតិ បត វវទេតា ដ្ឋបតិដ្ឋតដ្ឋត វវណ្តដ្ឋត ច ដ្ឋបដ្ឋាតទេជា្ច វតិ ច. ទេតត ចុច្ចតីតិអាជីប្បុ យា អយំ យធាចុត្តអប្បាវបប្បាវការយេ, តត្ថិប្បុយកាទេត ការទេជការយេ ច កាយទេប្បច អត្ថុបប្បុតា គិច្ចាជិកាច់ ចា ឰត្តិប្បុរិយតត្ដឹចាជិកាច់ ចា អគត្ថុបប្បិត្វា អប្បាវបប្បាវកាយយត្តទេប្បច អគិច្ចាជិកាចប្ប ច អត្ថុបប្បុតា, តាយ កាយាត្ថុបប្បុតាយ វតិវន្ទាតប្ប បដ្ឋាតប្ប កាចតា ចឌ្ឍូតា ការទេយ កាយាត្ថុបប្បុតា វតិបដ្ឋាតកាចតាតិ អយំ វទេត្តបទេត្តា.

ឰត្តុទេចវេវតាតិ បរិត្តកាលចវេវត. តាជិទេវាតិ ឌីឃោ ទេវប្បា ច. ចល្លាតិ ឌីឃាជិអាការា. តាវិកេក្កុច គិក្កុទេតាតិ តាវិកេក្កុ ចា, ចា-វទ្ធេត ដ្ឋត្តទោជដ្ឋ ចាតិ អត្វោ. តច្ឆាតិ យច្ឆា “អាជិមជ្ឈុបរិយោវាតចវេវត វត្ថំ អប្បាវបប្បាវកាយំ ចិជិតំ បិកាជំ ករិប្បាមី”តិ ប្រុត្តា បចត្តអាគាកាចវេវត បឆ្វា តទា វយប្បវេត្តត ធាវាលវយប្បុត្តចិទេត្តត តំ អប្បាវបប្បាវកាយំ ឲចំ ចិជិតំ បិកាជំ កទោតទេត្តា អប្បវតិ ទេវច បប្បវតិ ច, តច្ឆា ឲចំភូទេតា វត្តកាយបជិវចទេជិ អប្បិវិប្បាមិ បប្បិវិប្បាមីតិ វិក្កតិ តាម, ត បត “អគាកទេត ឲចំ ករិប្បាមី”តិ ចិត្តគយេច្ចត ទេវា ឲចំ ចុត្តុតីតិ អធិប្បាយោ. តធាក្ខុតប្បាតិ អាជិយជ្ឈុបរិយោវាតាត់ ចិជិតំ កទោតត្តប្បុ. វិចរទោតិ វតិ ចិវិយម្បិ ចា. ត អត្តា កិញ្ចិតិ វត្តកាយំ ចិជិតំ ករិប្បាមីតិអាជិកំ បុត្តាទកាកំ វត្តាយ ចជតិ. ញាណាលុប្បាជកាដ្ឋិប្បុតិ អាជិ-វទ្ធេត កាយវត្តារបប្បុត្តុភីតិបជិវំចេជគាជិ វត្តក្យុតិ. កាយវត្តារត្តិ អប្បាវបប្បាវំ. ទេវា ហិ ចិត្តវយុដ្ឋាតតាបិ វយាទេតា ករជកាយបជិពទ្ធត្តិតាយ ទេតត វត្តការិយតីតិ កាយវត្តារទោតិ ចុត្តតិ. អបរិក្កហិតកាលេតិ កម្មដ្ឋាតប្ប អតារទ្ធកាលេ, តចារម្ភតាយ កាយចិត្តាតម្បិ អបរិក្កហិតកាលេតិ អត្វោ. តិវីតតិ បលុដ្ឋំ អាត្ថុជិត្វា ដ្ឋតុំ កាយំ បហិធាយាតិ ហិ ឰបិតា កាយបរិក្កហោ, បរិមុខំ វតិ

ឧបដ្ឋបេត្វាតិ ឥមិនា ចិត្តបរិគ្គហោ វុត្តោ។ អធិមត្តន្តិ ពលវំ ឱឡារិកំ, លិង្គវិបល្លាសេន វុត្តំ។ កាយសង្ខារោ ហិ អធិប្បេតោ។ អធិមត្តំ ហុត្វា បវត្តតីតិ កិរិយាវិសេសនំ វា ឯតំ។ សន្តាសំយោវាតិ ឧកយេសមិ។

មហាភូតបរិគ្គហេ សុខុមោតិ ចតុធាតុមុខេន វិបស្សនាភិនិវេសំ សន្ធាយ វុត្តំ។ លក្ខណារម្មណិកវិបស្សនាយាតិ កលាបសម្មសនាយ។ និព្ពិទានុបស្សនតោ បដ្ឋាយ ពលវវិបស្សនា, តតោ ឱរំ ទុព្ពលវិបស្សនា។ បុព្ពេ វុត្តនយេនាតិ អបរិគ្គហិតកាលេតិអាទិនា នយេន វុត្តនយេន។

ចោទនាសោធនាហីតិ អនុយោគបរិហារេហិ។ កថន្តិអាទិ បដិសម្ភិទាបាឡិ, តត្ថ កថំ សិក្ខតីតិ សម្ពន្ធោ។ ឥតិ កិរាតិអាទិ ចោទកវចនំ។ ឥតិ កិរាតិ ឯវញ្ចេតិ អត្ថោ។ អស្សាសបស្សាសា សព្ពថា អភាវំ ឧបេតីតិ ចេតិ ចោទកស្ស អធិប្បាយោ។ វាតូបលទ្ធិយាតិ អស្សាសបស្សាសវាតស្ស អភាវេន តព្ពិសយាយ ឧបលទ្ធិយា ភាវនាចិត្តស្ស ឧប្បាទោ វឌ្ឍិ ច ន ហោតីតិ អត្ថោ។ ន ច នត្ថិ ឯត្ថ នត្ថិ និបាតមត្តំ។ បុន ឥតិ កិរាតិអាទិ យថាវុត្តាយ ចោទនាយ វិស្សជ្ជនា, តត្ថ ឥតិ កិរ សិក្ខតីតិ យថា វុត្តាការេន យទិ សិក្ខតីតិ អត្ថោ។ បភាវនា ហោតីតិ យទិបិ ឱឡារិកា កាយសង្ខារា បដិប្បស្សម្ភន្តិ, សុខុមា បន អត្ថេវាតិ ភាវនាយបិ វឌ្ឍិ ហោតេវាតិ អធិប្បាយោ។ កំសេតិ កំសភាជនេ។ និមិត្តន្តិ និមិត្តស្ស, តេសំ សទ្ទានំ បវត្តិអាការស្សាតិ អត្ថោ។ សុខុមកា សទ្ទាតិ អនុរវេ អាហ។ សុខុមសទ្ទនិមិត្តារម្មណតាបីតិ សុខុមោ សទ្ទោវ និមិត្តំ តទារម្មណតាយបិ។

អាភិសមាចារិកសីលន្តិ ឯត្ថ អភិសមាចារោតិ ឧត្តមសមាចារោ, តទេវ អាភិសមាចារិកំ សីលំ, ខន្ធកវត្តបរិយាបន្នស្ស សីលស្សេតំ អធិវចនំ។ អហំ សីលំ រក្ខាមីតិ ឧភតោវិភង្គបរិយាបន្នំ សីលំ សន្ធាយ វុត្តំ។ អាវាសោតិ អាវាសបលិពោធោ។ កុលន្តិអាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ កម្មន្តិ នវកម្មំ។ ឥទ្ធីតិ បោថុជ្ជនិកា ឥទ្ធិ, សា វិបស្សនាយ បលិពោធោ។ សោ ឧបច្ឆិន្ទិតព្ពោតិ វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ។ ១។៣១) វុត្តេន តស្ស តស្ស បលិពោធស្ស ឧបច្ឆេទប្បការេន ឧបច្ឆិន្ទិតព្ពោ។ យោគានុយោគោតិ យោគស្ស ភាវនាយ អនុយុញ្ជនំ។ អដ្ឋតិំសារម្មណេសូតិ អាលោកាកាសកសិណទ្វយំ វជ្ជេត្វា បាឡិយំ អាគតានំ អដ្ឋន្នំ កសិណានំ វសេន វុត្តំ, ចត្តាលីសេវ បន កម្មដ្ឋានានិ។ យថាវុត្តេនេវ នយេនាតិ យោគានុយោគកម្មស្ស បទដ្ឋានត្តាតិ ឥមស្ស អតិទិសតិ។ ឥមិនា ច កម្មដ្ឋានេនាតិ ឥមិនា អានាបានស្សតិកម្មដ្ឋានេន។ មហាហត្ថិបទំ នីហរន្តោ វិយាតិ កម្មដ្ឋានវិធិំ មហាហត្ថិមគ្គំ កត្វា ទស្សេន្តោ វិយ។

វុត្តប្បការមាចរិយន្តិ “ឥមិនា ច កម្មដ្ឋានេន ចតុត្ថជ្ឈានំ និព្ពត្តេត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា អរហត្តំ បត្តស្សា”តិអាទិនា ហេដ្ឋា វុត្តប្បការំ អាចរិយំ។ “បិយោ គរុ ភាវនីយោ”តិអាទិនា (អ។ និ។ ៧។៣៧; នេត្តិ។ ១១៣; មិ។ ប។ ៤។១។១០) វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ។ ១។៣៧) វុត្តប្បការាចរិយន្តិបិ វទន្តិ។ បញ្ចសន្ធិកន្តិ បញ្ចបព្ពំ, បញ្ចភាគន្តិ អត្ថោ។ កម្មដ្ឋានស្ស ឧគ្គហន្តិ កម្មដ្ឋានគន្ថស្ស ឧគ្គហណំ។ តទត្ថបរិបុច្ឆា កម្មដ្ឋានស្ស បរិបុច្ឆា, តត្ថ សំសយបរិបុច្ឆា វា។ កម្មដ្ឋានស្ស ឧបដ្ឋានន្តិ ឯវំ ភាវនមនុយុញ្ជន្តស្ស ឯវមិទំ ឧបដ្ឋាតីតិ ឧបធារណំ។ តថា កម្មដ្ឋានប្បនា ឯវំ ឈានមប្បេតីតិ។ កម្មដ្ឋានស្ស លក្ខណន្តិ គណនានុពន្ធនាផុសនានំ វសេន ភាវនំ ឧស្សុក្កាបេត្វា ឋបនាវសេន យាវ អប្បត្តិ ឥធ ភាវនាតិ កម្មដ្ឋានសភាវស្ស សល្លក្ខណំ, តេនាហ “កម្មដ្ឋានសភាវូបធារណន្តិ វុត្តំ ហោតី”តិ។

អដ្ឋារសសេនាសនទោសវិវជ្ជិតន្តិ មហត្តំ នវត្តំ ជិណ្ណត្តំ បន្ថនិស្សិតត្តំ សោណ្ឌិបណ្ណបុប្ផផលយុត្តតា បត្ថនីយតា នគរទារុខេត្តសន្និស្សិតតា វិសភាគានំ បុគ្គលានំ អត្ថិតា បដ្ដនសន្និស្សិតតា បច្ចន្តសន្និស្សិតតា រជ្ជសីមសន្និស្សិតតា អសប្បាយតា កល្យាណមិត្តានំ អលាភោតិ ឥមេហិ អដ្ឋារសហិ សេនាសនទោសេហិ វិវជ្ជិតំ។ បញ្ចសេនាសនង្គសមន្នាគតន្តិ –

“ឥធ, ភិក្ខវេ, សេនាសនំ នាតិទូរំ ហោតិ នាច្ចាសន្នំ គមនាគមនសម្បន្នំ ទិវា អប្បាកិណ្ណំ រត្តិំ អប្បសទ្ទំ អប្បនិគ្ឃោសំ អប្បឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សំ, តស្មិំ ខោ បន សេនាសនេ វិហរន្តស្ស អប្បកសិរេន ឧប្បជ្ជន្តិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារា, តស្មិំ ខោ បន សេនាសនេ ថេរា ភិក្ខូ វិហរន្តិ ...បេ... ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, សេនាសនំ បញ្ចង្គសមន្នាគតំ ហោតី”តិ (អ។ និ។ ១០។១១) –

ឯវំ ភគវតា វុត្តេហិ បញ្ចហិ សេនាសនង្គេហិ សមន្នាគតំ, ឯត្ថ ច នាតិទូរតាទិ ឯកំ, ទិវា អប្បាកិណ្ណតាទិ ឯកំ, អប្បឌំសាទិតា ឯកំ, ចីវរាទិលាភោ ឯកំ, ថេរានំ ភិក្ខូនំ និវាសោ ឯកន្តិ ឯវំ បញ្ចង្គានិ វេទិតព្ពានិ។

ឧបច្ឆិន្នខុទ្ទកបលិពោធេនាតិ ទីឃានំ កេសាទីនំ ហរណេន បត្តចីវរាទីនំ បចនតុន្នរជនាទិករណេហិ ច ឧបច្ឆិន្នា ខុទ្ទកា បលិពោធា យេន, តេន។ ភត្តសម្មទន្តិ ភោជននិមិត្តំ បរិស្សមំ។ អាចរិយតោ ឧគ្គហោ អាចរិយុគ្គហោ, សន្តោបិ កម្មដ្ឋានវិធិ, ន បុព្ពេ វុត្តាគ្គហណំ, តតោ។ ឯកបទម្បីតិ ឯកកោដ្ឋាសម្បិ។

អនុពន្ធនាតិ អស្សាសបស្សាសានំ អនុគមនវសេន សតិយា និរន្តរំ អនុប្បវត្តនា។ យស្មា បន គណនាទិវសេន វិយ ផុសនាវសេន វិសុំ មនសិការោ នត្ថិ, ផុដ្ឋផុដ្ឋានេ ឯវ គណនាទិ កាតព្ពន្តិ ទស្សេតុំ ឥធ ផុសនាគហណន្តិ ទីបេន្តោ “ផុសនាតិ ផុដ្ឋដ្ឋាន”ន្តិ អាហ។ ឋបនាតិ សមាធានំ, សមាធិប្បធានា បន អប្បនាតិ អាហ “ឋបនាតិ អប្បនា”តិ។ អនិច្ចតាទីនំ លក្ខណតោ សល្លក្ខណា វិបស្សនា។ បវត្តតោ និមិត្តតោ ច វិនិវដ្ដនតោ វិនិវដ្ដនា មគ្គោ។ កិលេសបដិប្បស្សទ្ធិភាវតោ បារិសុទ្ធិ ផលំ។ តេសន្តិ វិនិវដ្ដនាបារិសុទ្ធីនំ។ បល្លន្តិ “ឯកំ តីណិ បញ្ចា”តិ ឯកន្តិកាទិភាវេន គណនាយ បល្លនំ។ អថ វា បល្លន្តិ អន្តរន្តរា កតិបយកាលំ អគណេត្វា បុន គណនវសេន អន្តរា ខណ្ឌិបរិច្ឆេទោ ន ទស្សិតព្ពោ។ តថា លល្លំ ទស្សិតស្ស ហិ “កម្មដ្ឋានតិត្ថំ បវត្តតិ នុ ខោ ន ចិត្តំ, នោ”តិ វិមំសុប្បត្តិយា វិក្ខេបោបិ ហោតិ, តេនាហ សិនាបត្តិ នុ ខោ មេតិអាទិ, ឥដ្ឋា ឯវំ ខលុ ទស្សេត្វា វិនេតុំ គណនាយ មនសិការោន្តស្ស វសេន វុត្តំ។ សោ ហិ តថា លទ្ធំ អវិក្ខេបមត្តំ និស្សាយ ឯវំ មញ្ញេយ្យ។ យោ ឧបដ្ឋាតិ, តំ គហេត្វាតិ ឥមានំ អស្សាសបស្សាសេសុ យស្ស ឯកោវ បឋមំ ឧបដ្ឋាតិ, តំ សន្ធាយ វុត្តំ, យស្ស បន ឧភោបិ ឧបដ្ឋហន្តិ, តេន ឧភយម្បិ គហេត្វា គណិតព្ពំ។ យោ ឧបដ្ឋាតីតិ ឥមិនា ច ទ្វីសុ នាសាបុដវាតេសុ យោ បាកដោ ហោតិ, សោ គហេតព្ពោតិ អយម្បិ អត្ថោ ទីបិតោតិ គហេតព្ពំ។ បាទ ឯកោកាសេសុ ឧបដ្ឋហន្តោបិ ឧបលក្ខេត្វា គណេន្តស្សេវ កមេន ឧភោបិ បាកដា ហោន្តីតិ អាហ “អស្សាសបស្សាសា បាកដា ហោន្តី”តិ។ ឯវំ សីឃំ សីឃំ គណេតព្ពមេវាតិ សម្ពន្ធោ។ ឯវំ សីឃគណនាបវត្តស្ស ឧប្បកាលំ គស្សន្តំ ឥមស្សាបិ បុរិមនយេន គណយតោតិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ បុរិមនយេនាតិ ឧត្តគណនាយ, បាកដា ហុត្វាតិ ឥមិនា ឧត្តគណនាយ

អារទ្ធកាលេ ចិត្តស្ស អចិរភាវេន អុពុមុស្សាវោជិតំ អបាកដំ, បច្ឆា ចិរកាលេ បាកដភាវា ហោតុ ច បាកដេសុ ឧស្សាហំ ពហាយ បឹលកាលតា កាតព្វាតិ ឧស្សេតិ។ បឹលកាលតាយ តិប្បទិយាយតោ តិរត្តរប្បចត្តិ អប្បតាចិទិយេន, ត កាយាចរទេ កចក្កត្តិរិកព្វាតិ អាហ “តិរត្តរប្បចត្តំ ចិយា”តិ។ បុរិមតយេតចាតិ បឹលកាលតាយ។ អត្ថោ បចិរត្តំ ចាតំ យតនិកទោរត្តា អត្ថោ ចិត្តំ បទេរេតិ តាយ។

ឯតត្តិ ឯតំ អប្បាយបប្បាយឌាតំ។ អត្ថាយតត្តិ ឋុដ្ឋានេ យតនិករណេន, ត អប្បាយបប្បាយាតំ អត្ថចត្តតំ, តេនាហ – “តញ្ច ខោ ត អាជិយន្តប្បរិយោយាតាត្ថាយតចរេតា”តិ។ ចុរតាឌបតាចរេត ចិរុំ យតនិកោរា តត្តីតិ ឋុយិតា យថា កាលតាយ ចុរតាយ ច យតនិកទោតិ, ឯចំ អត្ថាត្ថតំ ចិតា រោចលំ ឌបតាយ ច ចុរតាយ ច យតនិកោរាបិ តត្តីតិ ឧស្សេត្តក កាលតំ បជិរហទិត្វា យាច អប្បតា ឋុប្បជ្ជតិ, តាច អត្ថាត្ថតាយ ច ចុរតាយ ច យតនិកទោតិ, អប្បតាយ បត ឋុប្បត្តាយ អត្ថាត្ថតាយ ឌបតាយ ច យតនិកទោតិ តាយាតិ ជីបិតំ ហោតិ, អដ្ឋកថាយំ បត អត្ថាត្ថតាយ ចិតា ឌបតាយ យតនិកោរា តត្តីតិ ឧស្សតត្ថ “អត្ថាត្ថតាយ ច ចុរតាយ ច ឌបតាយ ច យតនិកទោតីតិ ចុត្តតី”តិ ឯត្តកេនេច ចុត្តត្តិ កេហតព្វំ។ យា អច្ចត្តាយ ត ឋិតោតិ ត ចិតិច្ឆតិ, រោ យាតស្ស ររីរេបតិ ឋុបយាតំ រិទ្ធាជិរេត រាញ្ញាឃតំ យថា ពោ ចិយ កចយោតិ។ បក្កញ្ចតិ ឋីឌរប្បិ។ ឌោលិតិ រេចេន្តោលិ។ តិព្យតត្តិ តិព្យត្ថាតំ ឋុបតិពាត្ថតព្វស្សុលតិ តារិកក្កំ ម្មុតិមិត្តញ្ញា រត្ថាយ ចុត្តំ។ អាជិតោ បត្តីតិ ឋុបរេយ្យព្វឧស្សតោ បដ្ឋាយ។ តិមិត្តត្តិ ឋុបតិពាត្ថតិមិត្តំ តារិកក្កំ, ម្មុតិមិត្តំ ចា។ អតារម្មណេយកចិត្តស្សាតិ អប្បាយបប្បាយាតំ ឯកក្ខណេ អប្បចត្តតោ ឯកស្ស ចិត្តស្ស តយោបិ អារម្មណា ត ហោត្តិ, តិមិត្តេត រហ អប្បាយោ បប្បាយោ ចាតិ ឆ្នេយេច ឯកក្ខណេ អារម្មណា ហោត្តីតិ អត្ថោ។ អឌាតតោ ច តយោ ឌម្មេតិ តិមិត្តំ អប្បាយោ បប្បាយោតិ ឋុយេ តយោ ឌម្មេ អារម្មណករណេនេ អចិត្តត្តស្ស, ច-សទ្ទោ ញ្ញតិរេកោ, តេត ឯចញ្ញា រតិ អយំ អតិដ្ឋប្បរក្កោតិ ញ្ញតិរេកំ ឧស្សេតិ។ កាចតាតិ អាតាបាតស្សតិកាចតា។

កថំ ឋុយេ...បេ... ចិរេយបដិកច្ឆតីតិ ឋុជំ បរិហារកាឆាយ ចុត្តរេចត្តំ កកចោបមាយ (ម។ និ។ ១។១១១ អាទយោ) ចិចរិតុំ បុច្ឆាឌបតំ។ តត្ថ កថំ-សទ្ទោ បទេកំ យោរេជតព្វោ “កថមិទេ អចិជិតា...បេ... កថំ ចិរេយបដិកច្ឆតី”តិ។ បឆាតត្តិ កាចតាតិប្បាតកំ ចិរិយំ។ បយោកត្តិ តិចរណចិក្ខុកំ កាចតាតុយោកំ។ ចិរេយត្តិ អរហត្តបរិយោយាតចិរេយំ។ បឆាតត្តិ រុក្ខស្ស លេឆតចិរិយំ។ បយោកត្តិ តយ្យេច លេឆតកកិរិយំ។ កិច្ចាអបត្ត “ចិរេយបដិកច្ឆតី”តិ ឋុបយាយំ ត ចុត្តំ, តថាបិ អត្ថតោ យោរេជតព្វមេច។ យថា រុក្ខោតិអាជិ ឋុបយាសំរត្តិ។ តារិកក្កេ ចា ម្មុតិមិត្តេ ចាតិ ជីលតារិកោ តារិកក្កេ, ឋុតទោ មុតំ តិមិយតិ លាជិយតិ ឯតេតាតិ ម្មុតិមិត្តត្តិ លទ្ធតាមេ ឋុត្តទោរេដ្ឋ។

ឋុជំ បឆាតត្តិ យេត ចិរិយារម្ភេត កាយោបិ ចិត្តម្បិ កាចតាកម្មស្ស អរហំ ឋុឆ បឆាតត្តិ ចលេត ហេតុំ ឧស្សេតិ។ ឋុបក្កិលេរាតិ តិចរណា។ ចិតក្កាតិ កាយចិតក្កាជិមិច្ឆាចិតក្កា, តិចរណប្បហាតេត ចា បចយញ្ញាតាឆិកមំ ឧស្សេត្វា ចិតក្កុបរមាបទេរេត ចុតិយញ្ញាតាជិតមឆិកមាហ។ អយំ បយោកាតិ អយំ ឈាតាឆិកមស្ស ហេតុភូតោ កមដ្ឋាតាតុយោករព្វោតោ បយោកោ។ រំយោជតា បហីយត្តីតិ ឧរបិ រំយោជតាតិ មក្កបអបិជិយា រមុច្ឆេចរេត បហីយត្តិ។ ញ្ញត្តី ហោត្តីតិ តថា រព្វបិ អត្ថុរយា កក្កមព្វស្សបិ អតចរេររតោ ចិកតត្តា ហោត្តិ។ អយំ ចិរេយោតិ ឋុមំ រមាឆិ តិស្សាយ អត្តក្កមេត លត្តមាតោ អយំ រំយោជតប្បហាតាជិកោ ឋុមស្ស រមាឆិស្ស ចិរេយោតិ អត្ថោ។ ឯចំ ឋុយេ តយោ ឌម្មាតិអាជិ តិកមតចតំ។ បរិបុណ្ណាតិ រោឡសរត្ថំ ចត្ថុតំ បរិបុរិយា រព្វរោ បុណ្ណា។ អត្ថុប្បត្តិ អត្តក្កមេត។ បរិចិតាតិ បរិចិណ្ណា។ ឋុមំ លោកត្តិ ឧត្តាជិលោកំ បញ្ញាបការេត បការេតិ។

ឋុឆាតិ ឋុយស្មិំ ឆាតេ។ អប្បាតិ ឋុបយាក្ខុតស្ស កកចស្ស។ អាតយេត បយោកត្តិ យោរេជតព្វំ។ តិមិត្តត្តិ បជិកាកតិមិត្តំ។ អចរេយរឈាតក្កបជិមណ្ឌិតាតិ ចិតក្កាជិអចរេយរឈាតក្កបជិមណ្ឌិតាតិ ចគត្តិ។ ចិចាទាជីហីតិ បត ចត្តព្វំ តិប្បទិយាយេត ចិតក្កស្ស អប្បតាកាចតោ។ រោ ហិ “អប្បតា ញ្ញប្បតា”តិ តិទ្ធិដ្ឋោ។ ឯចញ្ញារតិ អចរេយ-រទ្ទោ ឋុបរត្តោ ហោតិ, ចិតក្កមយ្យោកតោ ចា ឈាតក្កុបឆាតភូតោ រមាឆិ អប្បតាតិ កត្វា “អចរេយរឈាតក្កបជិមណ្ឌិតា អប្បតារព្វាតា ឌបតា ច រមជ្ជតី”តិ ចុត្តំ។ កស្សចិ បត កាលតាចរេតេច យតនិកោរកាលតោ បត្តីតិ ឯត្ថ “អត្ថក្កមតោ...បេ... បត្តំ ចិយ ហោតី”តិ ឋុបរិ ចក្ខមាតោ កត្វា បុរាណបាឋ្ឋេកាសុ ជិស្សតិ, តស្មា អយំ បាឋោ ឯត្ថាបិ លិខិតព្វោ, លេខកាតំ បត ឆោរេត កញ្ចតោតិ ចេជិតព្វោ។

ឯត្តអាទិកោ អប្បាយបប្បាយេ តិទ្ទេត្តិអាជិ ហេដ្ឋា ចុត្តតយម្បិ ចិចេចតព្វាការប្បព្វស្ស កាយរព្វាទស្ស ចិចយតចិឆិ ឧស្សេតុំ អាតីតំ។ ឌេរតោតិ បុព្វេ ចុរតចរេត កហិតដ្ឋាតតោ។ តិមិត្តំ បដ្ឋបេតព្វត្តិ បុព្វេ កហិតាការតិមិត្តក្កាហិកា រញ្ញា ចុរតដ្ឋាតេ បដ្ឋបេតព្វា។ ឋុមមេច ហិ អត្ថចរត្តិ ឋុមំ អត្ថុបដ្ឋហតស្ស អារម្មណស្ស ឋុបដ្ឋាតចិឆិរញ្ញាតំ ការណំ បជិច្ច។ ឋុតោតាតិ អាតាបាតកម្មដ្ឋាតតោ។ ករុកតា ច កាចតាក្កុក្ខុតាយាតិ អាហ “ករុកកាចត”ត្តិ។ ចរិត្វាតិ ពោចរំ កហេត្វា។ តិមិត្តត្តិ ឋុក្កហតិមិត្តំ, បជិកាកតិមិត្តំ ចា។ ឋុភយម្បិ ហិ ឋុឆ ឯកជ្ឈំចុត្តំ។ តថា ហិ តុលបិចុអាជិឋុបមត្តយំ ឋុក្កហេ យុជ្ជតិ, រេរំ ឋុភយត្ថ។

តារកឡុបំ ចិយាតិ តារកាយ រឡុបំ ចិយ។ រញ្ញាតាតតាយាតិ តិមិត្តុបដ្ឋាតតោ បុព្វេ បចត្តរញ្ញាតំ តាតតាយ។ រញ្ញាឌត្តិ កាចតារញ្ញាយ បរិកប្បិតំ, ត ឋុប្បាជិតំ អចិជ្ជមាតត្តា, តេនាហ “តាតតោ ឋុបដ្ឋាតី”តិ។ ឯចំ ហោតីតិ កាចតមត្ថុយុត្តស្ស ឯចំ ឋុបដ្ឋាតិ។ ឯចត្តិ ឯចំ រតិ, យថាចុត្តតយេត តិមិត្តេ ឯច ចិត្តស្ស ឌបតេ រតីតិ អត្ថោ។ ឋុតោ បត្តីតិ ឋុតោ បជិកាកតិមិត្តុប្បត្តិតោ បដ្ឋាយ។ តិមិត្តេតិ បជិកាកតិមិត្តេ។ ឌបយត្តិ ឌបតាចរេត ចិត្តំ ឌបេត្តោ។ តាតាការត្តិ “ចត្តារោ ចណ្ណា”តិ ឯចំ ចុត្តំ តាតាការំ។ ចិកាចយត្តិ ចិការេត្តោ អត្តរធាបេត្តោ។ តិមិត្តុប្បត្តិតោ បដ្ឋាយ ហិ តេ អាការា អមតនិករោតោ អត្តរហិតា ចិយ ហោត្តិ។ អប្បាយបប្បាយេតិ អប្បាយេ បប្បាយេ ច យោ តាតាការោ, តំ ចិកាចយំ អប្បាយបប្បាយរម្ភូតេ ចា តិមិត្តេ ចិត្តំ ឌបយំ រតំ ចិត្តំ តិពាត្ថតិ តាយាតិ យោជតា។ ពោចិ បត ចិកាចយត្តិ ឯតស្ស ចិការេត្តោ ចិជិតំ បាកដំ ករោត្តោតិ អត្ថំ ចទត្តិ, តំ បុព្វកាកចរេត យុជ្ជេយ្យ។ អយញ្ញេត្ថ អត្ថោ – អប្បាយបប្បាយេ តាតាការំ ចិការេត្តោ បជាតត្តោ តត្ថ ឋុឆំ លទ្ធំ តិមិត្តំ, តស្មិំ ចិត្តំ ឌបេត្តោ អត្តក្កមេត រតំ ចិត្តំ តិពាត្ថតិ អបេក្ខតីតិ។

កិលេរាតិ អចរេរកិលេរា។ រត្តិមិត្តាយចាតិ អលទ្ធតិចរណរហាយា ឧលីតាយច។ ឋុបចារតុមិយត្តិ ឋុបចារាចត្ថាយំ។ លក្ខណតោតិ ចិក្ខុម្ភតាជិរកាចតោ ចា អតិច្ឆាជិរកាចតោ ចា។ ពោចរេតិ កិច្ចារការេមា។ យត្ថ ចុល្លកា រព្វាយកិច្ចា, រោ អរប្បាយោ, ឋុតទោ រប្បាយោ។ កប្បត្តិ ឧរកចាចត្ថុតិឃ្សិតំ កប្បំ, តំ រប្បាយំ, ឋុតទេយរប្បាយំ។ រេរេរុ អាចាយាជីរុ យត្ថ យត្ថ អរមាហិតំ ចិត្តំ រមាឆិយតិ, តំ តំ រប្បាយំ, ឋុតទេយរប្បាយត្តិ កេហតព្វំ។ យស្ស បត ឯចំ រព្វចិឆំ អរប្បាយំ ចជ្ជេត្វា រប្បាយមេច រេចត្តស្សបិ អប្បតា ត ហោតិ, តេត រប្បាទេតព្វំ ឧរចិឆំ អប្បតាកោររល្លំ ឧស្សេត្តោ ចត្ថុចិរជកិរិយាតិអាជិមាហ។ តត្ថ ចត្ថុចិរជកិរិយា តាម ពោរតលចេច្ឆជតាជីហិ អជ្ឈត្តិកស្ស រវីរចត្ថុស្ស, ជិចរេរតារតាជិធោចតបរិកម្មាជីហិ ពាហិរចត្ថុស្ស ច ចិរជកាចករណំ។ ឯចញ្ហិ

ទោលេហ្បិ ចិនេកគ្គតិប្បត្តិកាទ៍ ហោតិ។ ព្ភត្រ្កិយវេយត្តបដិបាទិតតា តាយ វេទ្ធនិត់ ព្ភត្រ្កិយាត់ វេយកាចកាទេហ៍ តិមិត្តក្បូវេលតា តាយ កាចតាយ លទ្ធនិមិត្តស្ស វេក្លលេកោវេល្ល។ ឃស្មិំ វេយេឃ ចិត្តំ តិក្កហេតព្ពត្តិអាឌីសុ ឃស្មិំ វេយេឃ ចិត្តំ អទ្ធាវេទ្ធតាឌីហិ កោវេលហិ វ្ភទ្ធតាឃ តិក្កហេតព្ពំ, តទា ឆលុចិឆយវេឡាដ្ឋ្យាវេឃា តវេឃា អកាវេចត្វា បស្សទ្ធាឌីត់ ពិណ្ណំ កាចវេតត ចិត្តស្ស តិក្កហេតា ហោតិ។ ឃទាស្ស ចិត្តំ អតិមិទិលចិរិឃតាឌីហិ លីតតាឃ បក្កហេតព្ពំ, តទា បស្សទ្ធិវេឡាដ្ឋ្យាវេឃា តវេឃា អកាវេចត្វា ឆលុចិឆយាឌីត់ ពិណ្ណំ កាចវេតត ចិត្តស្ស បក្កហោ ហោតិ។ ឃទាស្ស បញ្ញាបវេយាកមន្ទតាឌីហិ តិវេស្សាទំ ចិត្តំ ហោតិ, តទា តស្ស ចិត្តស្ស អដ្ឋសំវេចកចត្ថុបច្ចវេក្ខណាឌីតា (អ៑ តិ៑ អដ្ឋ៑ ១.១.៣១ប័) វេយ្យាំ វេតវេជ្ជាតា សំវេចជតា ហោតិ។ ឃទា បតស្ស ឲ្ឋំ បដិបន្នតោ អលីតំ អតុទ្ធតំ អតិវេស្សាទំ អារម្មណេ វេមប្បចត្តំ វេមថចិថិបដិបត្តំ ចិត្តំ ហោតិ, តទា តស្ស បក្កហតិក្កហវេយ្យាំវេតវេសុ អព្យាបារតាវេយាបន្នេតត អជ្ឈុបេក្ខតា ហោតិ។

តទឆិយុត្តតា តាយ វេយាឆិអឆិយុត្តតា, វេយាឆិតិក្ខរេបាលបត្ថារតាតិ អវេត្ថ។ ឲត្វាតិ ឲតិស្សំ កាឃាគុបស្សតាឃំ។

បរិវេទ្ធិ បត្តកាវេយាតិ ចលំ អឆិកត្តកាវេយា វេយាបន្ទីត្យកាវេយា ច។ តត្វ វេលក្ខណាចិចដ្ឋតាចវេវេត បឆមំ យក្កាតត្ថវេចលំ អឆិកត្តកាវេយា។ តវេតា បវំ វេលក្ខណចវេវេត ចលវេយាបត្តិ វេយាបន្ទីត្យកាវេយាបីតិ ឲចវេត្វា កវេហតវេត្តា។ អាចន្ទតវេយាបន្ទត...វេប... ចវិប្បត្តិត្តិ ឲត្វ បដិលទ្ធឈាតវេតា ចុដ្ឋាឃ ចិតត្តាឌីសុ ឈាតវេដ្ដសុ ឲវេកាក់ អាចន្ទឃវេតា កចដ្ឋំ វ្ហបធ្ជិត្តិត្វា វ្ហប្បត្តាចន្ទតាតត្ថវ៍ ចិតត្តាឌីសុ ឃឆាចន្ទិតឈាតក្ការម្មណាតិ កាយាចវេវេជចតាតិ កចក្កត្តិវិតាតិ ឃទា តិវត្ថវ៍ បចត្តត្តិ, អចស្ស អាចន្ទតចឹ មិទ្ធ ហោតិ។ តំ បត ឈាត់ វេយាបន្ទីត្យកាយតាតត្ថវ៍ មិលំ វេយាបន្ទតវេយត្វតា វេយាបន្ទតចឹ តាយ។ អន្ធវាយត្តំ ចា ឥវន្ធវាយត្តំ ចា លហំ ឈាតំ ឆវេបត្វំ វេយត្វតា អឆិដ្ឋាតចឹ តាយ។ តវេចច លហំ លហំ ឈាតវេយក្កឹ ហុត្វា ឈាតវេតា កចក្កប្បត្តិចវេវេត ចុដ្ឋាត្វំ វេយត្វតា ចុដ្ឋាតចឹ តាយ។ “ឲត្តកវេយច លហំ វេយាបន្ទីស្សាមី”តិ, “ឲត្តកវេយច លហំ ឈាតវេយក្កឹ ហុត្វា ឈាតវេតា ចុដ្ឋហិស្សាមី”តិ ច បចត្តបុព្ពបរិកម្មុវេកវេឆវេតត្វ អឆិដ្ឋាតចុដ្ឋាតចវិវេឃា តិគ្គា, ត វេទ្ទបវេកវេឆត, ឃា “វេយាបត្តិក្បូវេលតា, ចុដ្ឋាតក្បូវេលតា”តិ ចុច្ចត្តិ។ បច្ចវេក្ខណចឹ បត អាចន្ទតចវិឃា ឲច ចុត្តា។ បច្ចវេក្ខណចិថិឃត្បឺមិលំ អាចន្ទត្បប្បត្តិឃា អាចន្ទតចឹ តតត្ថវាតំ ឌចតាតំ វេយ្យុប្បត្តិឃា បច្ចវេក្ខណចឹតិ អាចន្ទតចឹមិទ្ធិឃាច បច្ចវេក្ខណចឹ មិទ្ធ ឲច ហោតីតិ វេចឌិតព្ពា។ ឈាតក្កាតិ បរិក្កហេត្វាតិ ឈាតចិត្តវេយ្យុត្តាតិ ឈាតក្កាតិ លក្ខណាឌិចវេវេត បរិក្កហេត្វា។ ពេវេញ្ចា តិស្សយត្តិ ពេវេំ ចត្ថុតិស្សយាត់ ក្បូតាត់ តិស្សយំ។ ព្ពឥញ្ចា កាវេជកាយស្ស ចត្ថុឥវេកស្ស ក្បូតតិស្សយត្វា ឞុត្តត្តវេឃត ចុត្តំ, ត បដ្ឋាតវេឃត។ ត ហិ ពលិបត្តវកតាតិ ក្បូតាតិ ពលិបត្តវកតាត់ ក្បូតាត់ តិស្សឃបច្ចឃា ហោត្តិ, ឞុត្តត្តវេឃត បត វ្ហបតិស្សឃបច្ចវេយាតិ វេចឌិតព្ពាតិ។ បដ្ឋាវេត ហិ អវេក្កហិតា វេវេត្ថ បច្ចឃា ឞុត្តត្តិកវេឃត វ្ហបតិស្សឃបច្ចវេឃ វេក្កឃ្ហុត្តីតិ វេចឌិតព្ពំ។ ពំតិស្សិតវ្ទបិតីតិ វ្ហបិតាវ្ទបិតិ។ ឃឆាបរិក្កហិតវ្ទបចត្ថុទ្ធារម្មណំ ចាតិ ឲត្វ ឃឆាបរិក្កហិតវេកវេជឌិវ្ទបិវម្មណំ តវេតា បុវេត្ថ ចុត្តតឃចត្វារម្មណញ្ចា តត្តិស្សឃកវេជកាយបអក្កហម្មុវេតត វ្ហបដ្ឋិតចក្ខុឌិត្វារញ្ចា វេវេយ្យុត្តតឆលុចិញ្ញាណំ ចាតិ វេឃាវេជតព្ពំ។ កម្មុវាកក្កិតិ កម្មុវាតំ អក្កិឆមតកឃ្ហា។ តជ្ជត្តិ តតត្វុបំ។ តស្សាតិ តាយវ្ទបស្ស។ ពំ ជិឃ្ហាតិ អចិន្ទាតព្យាឌិបច្ចឃំ ជិឃ្ហា។ កម្ពុ ចិតវតីតិ អវេហាសិ តុ វេតា អបំ អតីតឃទ្ធាតត្តិអាឌិតឃប្បចត្តំ (ឃ៑ តិ៑ ១.១ប័; ឆ៑ តិ៑ ១.១០) វេវាឡ្យអវេចត្វកំ ចិចិកិច្ឆំ អតិក្កមតិ។ ពលិបវេម្ពុវេតចវេវេតាតិ ឃំ កិច្ចិ វ្ទបំ អតីតាតាកតបច្ចុប្បត្តត្តិអាឌិតា (ឃ៑ តិ៑ ១.១៩១; ១.ប័៩, ប័ធ័; អ៑ តិ៑ ៣.១ប័១) បញ្ចាសុ លក្ខណេសុ អតីតាឌិកោដ្ឋាវេំ ឲវេកាកលិបវេតា កវេហត្វា អតិច្ចាឌិចវេវេត វេម្ពុវេត ពលិបវេម្ពុវេត, តស្ស ចវេវេត។ បុព្ពកាវេកតិ បដិបទាញាណទស្សតចិវុទ្ធិបរិយាបត្តាឃ វ្ហិឃព្ពាឃាគុបស្សតាឃ បុព្ពកាវេក។ ឱ្ភកាសាទវេយាតិ ឱ្ភកាសោ ទោលំ បីតិ បស្សទ្ធិ សុខំ អឆិវេមាវេក្ខា បក្កហោ វ្ហបេក្ខា វ្ហបដ្ឋាតំ តិកត្តិ ច។ តត្វ អឆិវេមាវេក្ខាតិ វេទ្ធា។ វ្ហបដ្ឋាតត្តិ វេតិ។ វ្ហបេក្ខាតិ តត្រមជ្ឈត្តតា។ ឲត្វ ច ឱ្ភកាសាទវេយា តច តិកត្តិវេក្ខាតតាល្បក្កិលេវេចត្វតាឃ វ្ហបក្កិលេវេវា ចុត្តា, តិកត្តិ បត វ្ហបក្កិលេវេតាឃ តត្ថុត្វតាឃ ច។ តិត្ថិត្វុវេត្ថា អាឌីតចាគុបស្សតាបុព្ពដ្ឋយាឃ តិត្ថិទាគុបស្សតាឃ តិត្ថិត្វុវេត្ថា។ ឃុត្តិត្យកម្យតាបដិវេក្ខាគុបស្សតាវេក្ខាវុវេបក្ខាគុវេលិមណោលាត់ ចិណ្ណបរិឃវេត្ត វ្ហប្បត្តកា(តាក្បូណាលាតត្ថវ៍ វ្ហប្បវេត្តត ឃក្កញាវេណត វេត្តាវេក្ខាវេវេសុ ចិវេជ្ជវេត្តា ចិមុច្ចវេត្តា។ ចលក្ខណេ ហិ ចិមុវេត្តា តាយ ចុច្ចតិ, ឃក្កក្ខណេ ចិមុច្ចវេត្តាតិ។ ឲក្បូតចិវតិវេកទស្សាតិ ចត្យត្ថំ ឃក្កចិថិត់ អតត្ថវ៍ បវេច្ចក់ វ្ហប្បន្នត្តស្ស ឃក្កចលតិត្ថាតបហិតាចវិដ្ឋកិលេវេវាត់ បញ្ចាត្ថំ បច្ចវេក្ខិតព្ពាត់ ចវេវេត ឲក្បូតចិវតិវេកទស្ស។ អវេហតោ ហិ អចវិដ្ឋកិលេវេវាកាវេចត ឲក្បូតចិវតិតា។ អស្សាតិ អាតាបិតកម្មដ្ឋាតិកស្ស។

វេប្បីតិកេ ឥទ្ធ ឈាវេតតិ បីតិវេហកតាតិ ចត្យក្កតវេឃ ឥទ្ធ បឆមត្យតិឃញ្ញាតាតិ។ តស្សាតិ វេតត វេឃាកិតា។ វេយាបត្តិក្ខណេតិ វេយាបត្តក្ខណេ។ អារម្មណតោតិ បដិកាការម្មណក្កហណម្មុវេតត បីតិ បដិសំចិឌិតា ហោតិ, អារម្មណស្ស បដិសំចិឌិតព្ពា។ អារម្មណេ ហិ ចិឌិវេត តក្តិវេឃា ចិត្តវេចតវិកា ឆម្មា វេឃំ អត្តវេតា បដិសំចិឌិតា តាយ ហោតិ វេលក្ខណតោ វេរាយញ្ញាលក្ខណតោ ច បត្ថា កហណេ វេវេត្តហាកាចតោ។ ចិបស្សតាក្ខណេតិ ចិបស្សតាបញ្ញាឃ ចិវេឃតោ ឥស្សតក្ខណេ។ ឲចំ បីតិ អតិច្ចាឌិចវេវេត កហណេវេច អវេម្មោហតោ បីតិបដិសំវេចឌត់ តាយ។

ឌីឃំអស្សាវេចវេវេតាតិ ឌីឃស្ស អស្សាវេស្ស អារម្មណក្ខតស្ស ចវេវេត, បជាតតោ វា បីតិ បដិសំចិឌិតា ហោតីតិ វេម្ពន្ធោ។ ចិត្តស្ស ឲកក្កតំ អចិក្ខេបំ បជាតតោតិ ឈាតបរិយាបត្តំ អចិក្ខេបបត្តំ តាយ ចិត្តវេស្សកក្កតំ ពំវេយ្យុត្តាឃ បញ្ញាឃ បជាតតោ។ ឃវេចច ហិ អារម្មណម្មុវេតត បីតិ បដិសំចិឌិតា ហោតិ, ឲចំ ពំវេយ្យុត្តឆម្មាបិ បដិសំចិឌិតា ឲច ហោត្តិតិ។ វេតិ វ្ហបដ្ឋិតា ហោតីតិ ឌីឃំ អស្សាវេចវេវេត ឈាតវេយ្យុត្តា វេតិ តស្ស អារម្មណេ វ្ហបដ្ឋិតា តទារម្មណញ្ញាណេបិ វ្ហបដ្ឋិតា តាយ ហោតីតិ។ ឌីឃំ បស្សាវេចវេវេតាតិអាឌីសុបិ ព្ពមិតាច តវេឃត អវេត្ថ វេចឌិតព្ពោ។ ឲចំ ឥស្សិតំ បីតិបដិសំវេចឌត់ អារម្មណតោ អវេម្មោហតោ ច ចិកាកតោ ឥវេស្សត្វំ អាចន្ទតោតិអាឌិ ចុត្តំ។ តត្វ អាចន្ទតោតិ ឈាត់ អាចន្ទត្តស្ស។ វា បីតីតិ វា ឈាតបរិយាបត្តា បីតិ។ ជាតតោតិ វេយាបត្តក្ខណេ អារម្មណម្មុវេតត ជាតតោ, តស្ស វា បីតិ បដិសំចិឌិតា ហោតីតិ វេម្ពន្ធោ។ បស្សតោតិ ឥស្សតក្ខុវេតត ញាវេណត ឈាតតោ ចុដ្ឋាឃ បស្សត្តស្ស។ បច្ចវេក្ខតោតិ ឈាត់ បច្ចវេក្ខត្តស្ស។ ចិត្តំ អឆិដ្ឋហតោតិ “ឲត្តកំ វេចលំ ឈាតវេយក្កឹ កចិស្សាមី”តិ ឈាតចិត្តំ អឆិដ្ឋហត្តស្ស។ ឲចំ បញ្ចាត្តំ ចវិកាចាត់ ចវេវេត ឈាតស្ស បជាតតម្មុវេតត អារម្មណតោ បីតិឃា បដិសំវេចឌតា ឥស្សិតា។ អឆិមុច្ចតោតិ វេទ្ធហត្តស្ស, វេយចចិបស្សតាចវេវេតាតិ អឆិប្បាវេយា។ ចិរិឃំ បក្កណ្ហតោតិអាឌីសុបិ ឲវេវេច តវេយា។ អភិវេញ្ញាឃ្យត្តិ ចិមិដ្ឋាឃ បញ្ញាឃ ជាតិតព្ពំ ចត្យវេច្ចំ ចិបស្សតាបញ្ញាបុព្ពដ្ឋយាឃ មក្កបញ្ញាឃ អភិជាតតោតិអាឌិ វេឃាជតា។ ឲចំ បរិវេញ្ញាឃ្យត្តិអាឌីសុបិ បរិជាតតោតិអាឌិតា វេឃាជតា វេចឌិតព្ពា។ តត្វ បរិវេញ្ញាឃ្យត្តិ ទុក្ខវេច្ចំ។ អចវេវេវបតាតីតិ ឞុខបដិសំវេចឌី ចិត្តវេន្ធារបដិសំវេចឌីតិ បតាតិ។

វេចឌតាទវេយាតិ អាឌិ-វេដ្ឋេត វេញ្ញា កហិតា, វេតតាហ “ឥទ្ធ លទ្ធា”តិ។ ចិបស្សតាក្ឃមិទស្សតត្តិ កាឃិកឞុខាឌិមិវេត បកិណ្ណកវេន្ធារទស្សតតោ ចុត្តំ វេយចេ កាឃិកឞុខាកាចតោ។ វេវាតិ បស្សទ្ធុតបរិឃាវេឃត ចុវេត្តា តិវេរោឆា។ ចុត្តតវេឃតាតិ ព្ពឃស្ស ហិ កិក្ខុតោ បុវេត្តា អបរិក្កហិតពការលតិអាឌិតា (បារា៑ អដ្ឋ៑ ១.១៩៥) កាឃវេន្ធារេ ចុត្តតវេឃត។ បីតិមិវេត វេចឌតា ចុត្តាតិ បីតិអបវេទវេវេត វេចឌតា ចុត្តា, ឞុខក្កហណតោ វេចឌតាគុបស្សតាបវេដ្ឋតោតិ អឆិប្បាវេយា។ ទ្វីសុ ចិត្តវេន្ធារបវេទ្ធតិ “ចិត្តវេន្ធារបដិសំវេចឌី បស្សម្ភំ ចិត្តវេន្ធារ”ត្តិ ព្ពវេយសុ ទ្វីសុ វេកាដ្ឋាវេវេសុ។ វេញ្ញាវេយ្យុត្តា វេចឌតាតិ វេចឌតាគុបស្សតាកាចតោ ចុត្តំ។ ចិត្តបដិសំវេចឌិតា វេចឌិតព្ពាតិ អារម្មណតោ អវេម្មោហតោតិអាឌិតា ចុត្តតឃំ វេទ្ធាឃ ចុត្តំ។ ចិត្តត្តិ ឈាតវេយ្យុត្តំ ចិបស្សតាវេយ្យុត្តញ្ចា

ចិត្តំ៌ អារយារេគតិតិ ឋយ្យឃុត្តាឃ ឋិតិឃា ឈាគចិឋឃាឃ ឧយារេគតិ៌ ចិបឋ្យតាក្លុលោតិអាឌិតា ចុត្តកក្ខាត្បឋ្យតក្លុលោ៌

អាគាបិតឋ្យតិឋយាឆិកឆាចណ្ហុតាគរេឃា តិដ្ឋិរេតា៌

១៩លិ៌ ឃឌិបិ អទិឃា រេតច អត្តាគាច អត្តាគំ អញ្ញាយញ្ញា ចា ខឹចិតា ឧចារេទារេបត្តិ, តាបិ បរេទហិ ឋយាឥរេបត្តិ, តឆាបិ ឃឆាចុរេត្តហិ តឹហិ បការេទហិ យតាគំ បុធុជ្ជគាគំ អត្តទេ ឋិកលល្ហិរេកត ឃាទិតាគំ អទិឃបុក្កុលិតយ្យិ អត្តិតាឃ “អទិឃបុក្កុលឋិឋ្យកត្តា”តិ ចុត្តំ៌ អឆ ចា បុធុជ្ជគការេល អត្តាគាច អត្តាគំ ឈារេតត្វា ឧរេលាឋឧរេឃ ចិបឋ្យគំ ចរេឆ្លុតា អទិឃឧក្កុ បដិលកិត្វា យតាគយ្យិ ឋក្ខាចរេតា ឲុចំ ចុត្តត្តិ កេហតត្ថា៌

បឥកាឌតឹឃចណ្ហុតា

១លិ៌៧៌ញ្ញូឌោត អាឥទ៌ អកត្វាតិ ឌាតិត្វា ឋញ្ញាតិត្វាតិអាឌិតា ញ្ញូឌាគត្ទប៌ អចុត្តត្តា ចុត្តំ៌ បិរេលាតិ ឌាតរេត្តាតិ ខ្ពង់ យគុរេឋ្យាតិ អឌាតិត្វាបិ ខេចល់ ឋត្តឋញ្ញាឃ ឲុច បិទាឌិកកាចឥឋ្យតត្តំ ចុត្តំ៌ ចឆកចេតគាចរេឋត ចេរេតត្វាតិ “ខ្ពុំ យារេទឹ”តិ ចឆកចេតគាឃ ចិរេត្តត្វា៌ បកបេយ្យត្វាតិ “ចឆាបិ គ”ត្តិ ឲុចំ ចិរេត្តត បទិច្ឆិត្វា៌ អកិចិតទិត្វាតិ ឋគ្គិដ្ឋាគំ កត្វា, រេតគាហ “តិទាឋក្ខចិត្តំ រេបរេឋត្វា”តិ៌ ឋិតាបួរេត្តា អរេត្វាតិ ឋក្ខិច្ចាតិ បុត្តកាលកិទិឃាចរេឋត ចុត្តឋ្យបិ ឌឹតិក្លុយក្ខតឋ្យ អបទកាលកិទិឃាឃុត្តឥឋ្យរេតត ខេកាដិបួរេត្តា អរេត្វា៌ ឌាតិវ្ហុណ្ណា គាយ តឥហុឌាតឲុញ្ញអកឋ្យ រេលិ៍ៃ ៌ ឲុចំ ចណ្ហុបួដិកាកត្តិ ឲុចំ ចណ្ហុឋណ្ឌាគំ៌ តរេតា ចា វ្ហុណ្ណិ ធុតិឃឋត្តាហាឌឹឋុ អញ្ញុគាឌិកាចបួត្តំ ឋត្តាឃ ចុត្តំ៌ បទិហឹតរេចកឋ្យ ឋត្តាគឋ្យ បច្ចរេឃា រេហាតឹតិ ឋហកាទឹបច្ចរេឃា រេហាតិ, គ ឌគរេកា៌ កយុរេបច ហិ ឈរេលា ឈរេលា វ្ហុបួជ្ជយាគាគំ កយុឌទ្ធបិតំ ឌគកបច្ចរេឃា, តត្ថ បចត្តិឃំ បុរេត្តា វ្ហុបួជ្ជិត្វា ជិតំ អគុបហតំ ចត្យឋត្តតិទ្ធប៌ ឋហកាទឹបច្ចឃំ លកិត្វាច កាតំ ឋរេក្លាតិ, គ អញ្ញាចា, រេឃត ខេកគិ ចិរេទាឆិបច្ចរេឃត តិទុឆ្ចចក្លាឌិបួឋាឌាគំ បុក្កុលិគំ ចិជ្ជយាគយ្យិ កយុំ ចក្លាឌិកំ ឌរេគតំ គ ឋរេក្លាតីតិ ឋិឆ្ចរេយច រេហាតិ៌

អតិបិរេតរេត្តាតិ អតិបិរេតរេត្តា ចិតារេឋរេត្តា៌ ចុត្តបការេយចាតិ ឌឹចិតិត្រ្តិឃាតិបិតគចិឆាគំ ចុត្តប្បការេយច៌ ឋរេឋរេគច បតគឋកាចឋ្យ ឋលិកំ បតិតំ អឥត្វា អតីច បិតគំ ឋឹឈបិតគំ អតិបិរេតា, បិលាឋ្យ អតិបិរេតា បិលាតិបិរេតា៌ អាចន្តុលិកាតិ អចន្តុលារេចឌិរេគា៌ អចន្តុលាត្តិ អចន្តុលារេចឥចិហិតំ៌ យគ្គំ បរេឃាឌរេត្តីតិ អរេលិលារេកាឌគឥគ្គុឋឃគឋុឋាគកយគាឌឹហិ បរេឃារេកហិ យគ្គំ បទិចរេត្តត្តិ, រេតត ឃឆិឆ្ឆិតបិលាចឆាឌិឆលំ វ្ហុបបជ្ជតិ, តឋ្យា តំ កាឃចឆឹករេយុឋុ បចិដ្ឋំ៌ ទ្រាតិគ្គិ បឹញ្ញអំ៌ វ្ហុបឌ្ឍចគ្គិ តរេតា អឆិកតទ៌ បឹញ្ញអំ៌ បជ្ជេកគ្គិ ចិឋយជ្ជទ៌ ឃុចិកគ្គិ ឃុចឹហិ ចិឃ ចិជ្ជយាគំ ឃុលំ៌ ចិឃុចិកគ្គិ ឋឃុលំ អាយាតិឋាទ៌ បណ្ណិឃគ្គិ ទត្តាតិឋាទ៌ ចិជ្ជំ បទិចរេត្តត្វាតិ កន្ធាទចិជ្ជាឌិកំ អត្តរេតា ចិជ្ជំ កត្យបចាទ៌ ឃគ្គបឥគក្លុរេឃត បទិឌឋ្យិត្វា៌ រេតហិតិ រេតហិ ចត្វហិ៌ បរេឃាឌគត្តិ បចត្តគំ៌ អរេហា ចតាឃគ្គិ អឃំ តំ ក្យុឆ្ឆិកតំ៌ កគ្គុត្តិ ខ្ពង់ ក្យុឆ្ឆិកតំ កក្គុំ៌ ក្យុលុឆ្ខុឋ្យាតិ កក្គុឋ្យ, ក្យុលរេឋ្យច ចា, ក្យុដ្ឋុឋ្យាតិ ចុត្តំ រេហាតិ៌ កាចតាឃឋិឆ្ឆិឃាតិ អឆិដ្ឋាតិឆ្ឆិ ឋត្តាឃ ចុត្តំ៌ តំ រេតឋំ ខ្ពុឆ្ឆាយតួត្តិ ឃុត្តតួរេតា គ ឋរេយតីតិ អឆិបួរេឃា៌ អចន្តុលិឆ្ឆិចរេឋរេគច ហិ ឃុរេត្ត “ខ្ពុឆ្ឆិយា រេចរេតាចឋិបួរេត្តា”តិ ចុត្តំ, គ កាចតាឃឋិឆ្ឆិចរេឋគាតិ ឥដ្ឋត្ថា៌

ខ្ពុតទេចាតិ បទិរេឃរេឋឃ្យាតិ បឥឋ្យ កេចឋតយត្តរេយច ឃឆាទុតចរេឋត អរេត្វា ឋិឃា, តឥា បទិឃិដ្ឋយរេត្តត បទិរេឃឋិត្វា ឋត្វាឌឹគំ លឆ្ឆយរេត្តគាតិ អរេត្វា៌ ឋឋគ្គិ ហិឋគ្គិ ឲុរេតគាតិ ឋត្វាគ្គិ ចឆាបកទលាឋ្យ បិឋាលារេឌ្ឌអាឌិរេតា ឋត្តាឋ្យាបិ គាយគ្គិ អាហ លក្យុញ្ញអាតិអាឌិ៌ លក្យុញ្ញអគ្គិ ឃុក្កុរេឋ្យតំ អឆិចចគំ៌ ឋត្វាឋក្កុរេហាតិ យាតិកាឃំ ឋត្វាហាទកគ្គិ ឲុត្វ ចុត្តឋត្វាឋក្កុរេហា៌ បទរេតា ចុត្តគឃត្តាតិ បទរេតា តិកាយគចរេឋត ចុត្តឋ្យ ធុតិឃបឥឋ្យ បឥកាឌរេគ ចុត្តគឃត្តា៌ ចិត្តឋឌ្ឍុឋ្យ អត្វូឹបគត្វំ ចុរេត្តាតិ ចិត្ត-ឋឌ្ឍុឋ្យ ចិចិត្តាឌិអរេគកត្វចិឋឃត្តា ខ្ពុតរេទហិ គិចរេត្តត្វា ចិញ្ញាលាត្វំ គិឃរេយតំ ចុរេត្តា៌

១លិ៌៖៌កយុគាតត្ជ្ជុឹតិ បិលាតិបិតកយុគា តត្ជ្ជុតិ, តំ កយុយឋ្យ ឋិឆ្ឆិ អរេត្វា៌ វ្ហុកឃចាបឹតិ វ្ហុឌ្ឍិឋកាត្ឌ្ឍិឋកចរេឋត៌ បច្ឆា ចា រេតត រេទារេកគាតិ ឲុរេតត អគាកតយ្យិ ឌឹចិតិត្រ្តិឃំ អារេទ្ធុ បិលាតិបិតឋ្យ បចត្តិ ឥរេឋ្យតិ៌ ឲុចក្ខ “ឃឥា ឋរេក្លាតិ, តឥា តំ ឌឹចិតា ឧចារេទារេបហឹ”តិ អាលត្តិឃា ចិរេទគ ឋបិឆ្ឆិឃយ្យិ អាលត្តិក្លុលារេឃច បិលាតិបិរេតា៌ ឆ្លុបិតឈលគាឌិចាចទបរេឃារេកឋុ បរេឃាកករេលារេតា បច្ឆា កហិតបដិឋត្តិកឋ្យាបិ ឋត្តឋ្យ យរេលា បិលាតិបិរេតា ច អគាកតាទឃុរេលា វ្ហុបបរេត្តា រេហាតិ៌ ឃំ បគ ឋិក្លុបឥចិកឌ្ឍុ “បច្ចា ឋិក្លុបឥាតិ បក្ខុបួត្តាទឃុលារេឃចា”តិ ចុត្តំ, តំ បិលាតិបិតាឌិរេតា ចិទតិ ឋត្តាឃ ចុត្តំ, គ បិលាតិបិតាឌិត្តិ កេហតត្ថា៌ អញ្ញាចិរេត្តគាតិ អឃារេទត្យកាឃតាចិរេត្តគ៌ ធុតិឃបួហាទរេគ យទតីតិ បចឃបួហាទ៌ ចិតា ធុតិរេឃរេគច យទតីតិ អរេត្វា៌ បចឃបួហារេទគចាតិ បចឃបួហារេឋយុដ្ឋាបកចេតគាក្លុលារេឃចាតិ អរេត្វា៌ កិច្ចាបិ បចឃបួហាទេទា ឋឃរេយច គ ឋរេក្លាតិ យារេទតំ, ធុតិឃំ បគ លកិត្វា ឋរេក្លារេត្តា ឌឹចិតចិគាឋរេហតុ រេហាតិ, តឋ្យា បចឃបួហាទ៌ ចិតា យទលាឋ្យ អឋិឆ្ឆត្តា “បរេឃារេកា រេតត ច យទលា”ត្តិ ខ្ពុយិតា ឋំឋត្ថគរេតា បចឃបួហាទរេគច កយុគរេឆ្លុ ឃុរេត្តា, គ ធុតិរេឃគ តឋ្យ អញ្ញាចិរេត្តគ ឌិគ្គុត្តា៌ ឃចា រេចត្វ, ឲុចំ អរេញ្ញាគ បុក្កុរេលគ ធុតិឃបួហាទឌាគាឌឹឋុ ចិឃ៌ ឃឌិ បគ ធុតិឃបួហាទឌាឃកឋ្យាបិ បុក្កុលឋ្យ ចឆកចេតគា អត្តិ, តឋ្យាបិ អត្តរេគា បរេឃារេកគាបិ យតត្តា បរេឃាកក្លុរេលា បិលាតិបិរេតាតិ ចេឌិតត្ថា៌

កយុាបត្តិញ្ញត្តិកាចតួត្តិ អាគគ្គុទិឃាឌិកយុចិកាកឋ្យ បិទាឌិកាឌិអាបត្តិចិកាកឋ្យ ច បិកកកាចត្វំ៌ “ឲុញ្ញអកំ យារេទឹ”តិ ចិបទឹតកក្កុហរេលាបិ “ខ្ពុយ”ត្តិ ឃឆាតិបគ្គុរេឋ្យច បទេយត្វរេតា កហិតត្តា ឃឆាចត្វកំ កយុគរេឆ្លុ រេហាតិរេឃចាតិ អាហ ខ្ពុំ ចត្វត្តិអាឌិ៌ ឈាតរេកា ច រេហាតីតិ បិលាតិបិតកយុគ គរេឆ្លុតិ អរេត្វា៌ យាតាឌិក្យុលាយហគ្គុ អារេទ្ធុ បចត្តចឆកចេតគាឃ យហាឋាចជ្ជតាឃ ចុត្តំ “ខ្ពុឆ បគ រេចតគា ឌាទុលា រេហាតី”តិ៌

រេលិហិតគត្តិ រេលិហិតយក្លុតំ៌ កយុំ កេទារេត្តតិ ឃុឆ្ចកយុំ កេទារេត្តា៌ ឃឆាឆិប្បាឃំ កេតតិ រេឃាឆំ ចិជ្ជិញ្ញា បិតទិ ចិរេឆ្ល, រេឃាឆំ បគ អចិជ្ជិញ្ញា ខេចល់ បិតទិ ចិរេឆ្លុបិ ចិឋរេក្លុរេតា តត្វិរេឃច បិតទិបិ ចឆកចិត្តឋ្យ អត្វិតាឃ, ខេចល់ រេឃារេឆ ចិរេឆ្លុបិ ឲុរេឋច គរេឃា៌ អាគគ្គុទិឃំ បគ តត្វីតិ បិត្យចិឋឃំ បិលាតិបិតកយុំ តត្វីតិ អរេត្វា៌

ឲុចំ ចិជ្ជាតិ ឲុចំ បិរេគហិ ក្ខុឋិឃំ ឥត្វា ឲុចំ ឥតុំ កេហត្វា អាកឆ្លិត្វាតិអាឌិតា ចិជ្ជុតប្បការឋិក្លុបគយុរេលត អាលារេបតីតិ អរេត្វា៌ ឲុចំ បហទាតិ ឥញ្ញហំ អឋិ កេហត្វា ឲុចំ បហទ៌ ឲុចំ ឈារេតហិតិ ឲុចំ

កម្មការណំ កត្វា យាវទេហិ៑ តត្តកា ភ្ជកិត្ត បិណាតិបិតាតិ អត្ថុិនិត្វា ឧឃេឃំ ពេករញ្ចិ យារណាត្វាឃ ភ្ជេកាហិ បឧឃោកាស្ស កតត្វា ទុត្តំ៑ ឃេធ ហិ អាណាបកោ “ឲចំ ចិដ្ឋេ អបុកោ ឲចំ យទតី”តិ ឃន្លោាឃ “ឲចំ ចិន្ឋ្យា”តិ អាណាបេតិ, តិឃមិតឃ្យេច យទណេ អាណាបកស្ស កម្មពន្ទោតិ ចឆត្តិ៑ ឃេធ អាណត្វា “អបុក”ត្តិ តិឃមេត្វា ភ្ជិស្ស ឃទំ លិបតិ, អាណាបកោ អតិឃមេត្វា អាណាបេតិ, អាណាបកស្ស ឧឃេឃំ ពេករញ្ចិ យទណេបិ កម្មពន្ទោ, អាណត្តស្ស បត តិឃមិតយទណោឃេចាតិ ទេជិតត្តំ៑ យន្ឋ្យោតិ ហត្តិតោ បិដ្ឋិតោ យន្ឋ្យោ ឲទតាតិ អឆិដ្ឋិហិត្វា អាណាបេតិតិអាជិបិញ្ញក្តចជេតតា៑ តត្វាតិ អាណត្តិកបឃោគោ៑

កិច្ចាបិ កិរិឃាចិឃេឃោ អដ្ឋកថាឃុ អតាកេតា, បិញ្ញត្តឃំ បត “ឲចំ ចិន្ឋ្យា ឲចំ បហទ, ឲចំ ឈាទេតហី”តិ (បិរា៑ ១លិ៍៖) កិរិឃាចិឃេឃស្ស បរាឃដ្ឋត្តា អាធទិឃបរឲ្យទា អាកតំ កិរិឃាចិឃេឃម្បិ បិញ្ញត្តឃំឃត្តតេតា កេហត្វា ជេស្សេត្តា អបទោ តឃោតិអាជិយាហ៑ ចិន្ឋ្យត្តិ ភ្ជុឃត្តិអាជីហិ ចិន្ឋ្យត្តិ៑ លេឆតត្តិ អបិអាជីហិ ហត្តបិជាជិទន្ធេតំ៑ ខេឆតត្តិ យុក្កទាជីហិ ឃីឃាជិខេឆតំ ដ្ឋិឆាកណំ៑ ឃន្លយុណ្ឌកត្តិ ឃីឃកជិខេហ ចម្ងំ ឃហ ពេឃេហិ ភ្ជប្បាដេត្វា ឆ្វលឃក្ខទាហិ ឃីឃកជិហំ លំឃិត្វា ឃន្លចណ្ណកណាចឃេត ឃន្លយុណ្ឌកម្មកណំ៑ ឲចយាជីតិ អាជិ-ឃឆ្ឋេត ចិញ្ញអក្កចាលិកាជិ៑ ឃក្ខណ្យាតិ៑ ភ្ជេទ បហទិត្វា បិដ្ឋិឃំ បហទិត្វា កិចាឃំ បហទិត្វាតិអាជិតា ឃទីទាចឃចប្បដេឃឃុ បហទណាចិន្ឋ្យតាជិតិឃមេយាបិ កិរិឃាចិឃេឃេឃេច ឃក្ខឃ្យាតិ អដ្ឋកថាឃុ ឃន្លយុណ្ឌកាជិឃទីរប្បដេឃចិឃឃាឃបិ ឈាតតាឃ តត្ត បេធឃិតត្វា, ឃំ បត ឃារត្តឹបតិឃំ (ឃារត្ត៑ ឌី៑ បិរាជិកកណ្ឌ ១៑១លិ៍៖ បឃោកកថាចណ្ណតា) បុទតោ បហទិត្វា យាវទេហីតិអាជិកស្ស អដ្ឋកថាបិជស្ស “បុរិមបស្សាជីតម្បិ ចត្វុឃកាកេតា ចត្វុក្កហេណោតេច កហណាត្តិ អាហ បុទតោ បហទិត្វាតិអាជី”តិ ឲចមធិប្បាឃកចតំ, តំ ឃន្លយុណ្ឌកាជិកស្ស ឃទីរប្បដេឃេ កម្មការណាករណស្ស អដ្ឋកថាឃ កិរិឃាចិឃេឃចិឃេឃ ទុត្តត្តា ត ឃុជ្ជតិ៑ ឃធាណត្តំ យុច្ចិត្វា បុក្កលត្តទយារណាឃេច ហិ ចត្វុចិឃំចាឌោ, ត បហទិតុំ អាណត្តំ ឃទីរប្បដេឃចិឃំចាឌតំ, តេតាហ “ចត្វុំ ចិឃំ ចាឌេត្វា...បេ... តតោ អន្ឋ្យោ យាវទេតិ៑ បុទតោ បហទិត្វា យាវទេហីតិ ចា...បេ... តត្តិ កម្មពន្ទោ”តិ, ត្ពាជំ បត ឃធាណត្តចត្វុម្មិម្បិ កិរិឃាចិឃេឃចិឃន្តេតត កម្មពន្ទោកាចំ ជេស្សេតុំ ទុត្តត្តិ បន្ឋ្យាឃតិ៑ តេត “ចត្វុំ អចិឃំចាឌេត្វា យាវទេត្តិ”តិ ឲត្តកេឃេច អចត្វា “ឃធាណត្តិឃា”តិ កិរិឃាចិឃេឃតិឃមេយាបិ ជេស្សិតោ, ត្ពតាទចា ឃធាណត្តិឃាតិ ចឆតស្ស តិរត្ថកតាបត្តិតោ៑ ចត្វុតិទ្ទេឃេ ច “ចត្វុតិ យាវទេតព្វោ ឃេត្វា”តិ (បិរា៑ អដ្ឋ៑ ១៑១លិ៍៖) ឲត្តកេឃេច ទុត្តំ, ត បត “ឃធាណត្តស្ស បហទិតព្វឃទីរប្បដេឃោឃាបិ”តិ ទុត្តំ៑ តម្ហា បុទតោ បហទណាជិបិ កិរិឃាចិឃេឃេ ឲច ឃក្ខឃ្យាតិតិ អឃ្យាតំ លត្តិ, ជីឃំឃិត្វា កេហតព្វំ៑ ចត្វុចិឃេឃតាតិ យាត្យអាជិមតឃត្តចិឃេឃត៑ កម្មចិឃេឃោតិ អាគត្តទិឃាជិកម្មចិឃេឃោ៑ អាបត្តិចិឃេឃោតិ បិរាជិកាជិអាបត្តិចិឃេឃោ៑

ឃគា កេកាចិ បុត្តពេណ្យាតិ អាណត្តជិចឃេតោ អន្ឋ្យាស្សបិ ឃស្ស កស្សចិ ជិចឃស្ស បុត្តពេណ្យា ឲចំ កាឃេ ជិតត្តិ កាឃោ បុក្កលតិឃមតត្វំ ទុទេត្វា, ត ឆ្ពកាឃតិឃមតត្វំ, តម្ហា “ឃត្ត កត្វចិ យាវទតិ, តត្តិ ចិឃន្តេតោ”តិ ទុត្តំ, ឲទេតត កាទេលិកាឃអាចុឡិឆអឃាបធកិរិឃាចិឃេឃាតំ តិឃមិន្ទាឃ អឃតិ ឧឃេត ពេកេចិ បកាទេត យទណេឃេច ត្ពន្ឋ្យាត្តស្ស អាណាបកស្ស ឃុតាទុញ្ញហចឃេត ទុត្តស្ស ជេឃកាលិជិតិឃមស្ស ចិឃន្តេតបិ កម្មពន្ទោឃេចាតិ ញាបិតំ ហោតិ៑ ឧឃោ បត ចិទេត្វត ឃត្វ កត្វចិ ឃគា កេកាចិ ឧឃេត ពេកេចិ បកាទេត យទណេឃេច ត្ពន្ឋ្យេត្តាបិ កាលិជិចិឃន្តេតត អក្យុឃលតោ ខេធឆតតោ ចា ឃុច្ចិត្យការេយា លេឃេត កាលិជិតិឃមំ កេទាតិ, តស្ស ឃតុស្សចិក្កហបិរាជិកេតោ បរិឃាឃេត អឃុច្ចតតោ កាលិជិចិឃន្តេតបិ កម្មពន្ទោចាតិ កេហត្វា ចិធាទណេតា កេហតព្វំ, ពេកចិ បតេតំ ត ត្ពន្ឋ្យត្តិ, ជីឃំឃិតព្វំ៑ តុឃេណ្ឌតាតិ អក្កោកាជឃា៑ ឆទុតាតិ លក្កឃដ្ឋិតា៑ ឲចំ កឆ្ឋត្តិ កឃេតត បុក្កលេច តិឃមិតោ, ត ត្ពទិឃាបេធា, តេតាហ “តត្តិ ចិឃន្តេត”ត្តិ៑

“ជីឃំ យាវទេហី”តិ ទុទេត្តបិ ជីឃឃណ្ឌាតាតំ ពាហុកាចទតោ “ត្ពត្វត្តាយំ ឲចទ្ធបញ្ច ជីឃ”ត្តិ អន្ឋ្យោឃំ អឃាឆាទណលក្ខណេត អតិដ្ឋិដ្ឋត្វា “អតិឃមេត្វា អាណាបេតី”តិ ទុត្តំ, តេតេតចាហ “ឃំ កិច្ចិ តាជិឃំ យាវទមី”តិ៑ ឲត្វ ច ចិទេត្វត ពាហុឃុ ជីឃឃណ្ឌាតេឃុ ឲកំ តិឃមេត្វា ទុទេត្តបិ ចាចាឃ អតិឃមិតត្វា អន្ឋ្យោម្ហិ តាជិឃេ យាទិតេ តត្តិ ចិឃន្តេតាតិ ចឆត្តិ៑ អត្វាតំ យុច្ចិត្វា បទបិលិមិប្បិលាឃន្ឋ្យោតាលក្ខណស្ស អក្កុស្ស អកាចតោ តេចត្តិ បិណាតិបិតេតាតិ អាហ “អាណាបកោ យុច្ចតី”តិ៑ អត្វាតំ ភ្ជិស្ស “អបុកដ្ឋាតេត តិមិត្ត”ត្តិ ឆ្ពកាឃតិឃមេ តម្ហិ បេឆេឃ តិមិត្តស្ស ឃស្ស កស្សចិ ជីចិតិន្ទ្រិឃំ អារទ្ធ ចឆកចិត្តំ ភ្ជប្បជ្ជតីតិ ទុត្តំ “ខេច ចឆពោ យុច្ចតិ ត អាណាបកោ”តិ៑ ឆ្ពកាឃញ្ញាតិឃមេត្វា តិដ្ឋិឃន្តោ តម្ហិ ឆ្ពកាឃេ តិមិត្តំ យាវទត្យការេយា ហោតិ, ឃឃំ បត តគា តត្វ តត្តិ, តម្ហា ឆ្ពកាឃេត ឃហ តត្វ តិមិត្តឃ្យេច ជីចិតិន្ទ្រិឃំ អារម្មណំ ហោតិ, ត អត្វេតាតិ កេហតព្វំ៑ ឃេធ បត ឃឃំ តទេត្វច តិឃីជិត្វា អត្វតោ តិមិត្តដ្ឋាតេឃេច តិឃមេត្វា “យាវទេហី”តិ ទុទេត្តបិ អន្ឋ្យោ តត្វ តិមិត្តោ យាទិឃតិ, តស្សាបិ អត្វតោបិ ជីចិតំ អារទ្ធ ចឆកេចតតា បចត្តតិ, បទម្ហិ តត្វ យាទិតេ អាណាបកស្ស កម្មពន្ទោតិ កេហតព្វំ៑ ឲចទ្ធេប ជាតេ ចិត្តប្បចត្តិតិឃមោ ត្យុដ្ឋចិឃឃោ, ត អន្ឋ្យោឃំ ចិឃឃោតិ អាហ “តម្ហា ឲត្វ ត អតាជទិឃំ កាតព្វ”ត្តិ៑

ឲចំអាណាបេតត្តស្ស អាចទិឃស្ស តាច ទុក្កដត្តិ ឃេធ អាណត្តិកោ ឃធាធិប្បាឃំ ត កេន្តិ, អាចទិឃស្ស អាណត្តិក្កណេ ទុក្កដំ៑ ឃេធ បត ឃោ ឃធាធិប្បាឃំ កេន្តិ, ឃំ បទតោ ធុលច្ចឃំ ទុត្តំ, អាណត្តិក្កណេ តជេច ហោតិ៑ អធ ឃោ អចស្សំ ឈាទេតតិ, ឃំ បទតោ “អាបត្តិ ឃន្ឋ្យោឃំ បិរាជិកស្សា”តិ (បិរា៑ ១លិ៍៖) ទុត្តំ, តទតោ ត្ពឃស្ស អាណត្តិក្កណោឃេច បិរាជិកំ ហោតិ, ត ទុក្កដធុលច្ចឃាតីតិ កេហតព្វំ៑ តេឃម្បិ ទុក្កដត្តិ ញុដ្ឋទក្ខិតាជីតម្បិ អាទោចតបច្ចឃា ទុក្កដំ, ត្ពដេច្ចា ឃធាណត្តិចឃេត ឃឈ្ឈទក្ខិតស្ស ជីចិតា ខេចាទោបតេ អឃតិ ឃុជ្ជតិ, ខេចាទោបតេ ឃតិ តេឃម្បិ អាទោចតក្ខណោឃេច បិរាជិកំ៑ បដិក្កហិតមេត្តតិ ត្ពាជំ អចស្សំ បដិក្កហណឃកាចជីបតត្វំ ទុត្តំ, ត បដិក្កហិតក្ខណោឃេច ធុលច្ចឃត្តិ ជេស្សតត្វំ៑ ឃេធ ហិ ឃោ អចស្សំ បដិក្កហេស្សតិ, កម្ងំ បត ត តិប្បាទេស្សតិ, តគា អាចទិឃស្ស អាណត្តិក្កណោឃេច ធុលច្ចឃំ ហោតីតិ ដេដ្ឋត្វំ៑

ម្យុលដ្ឋឃ្យេច ទុក្កដត្តិ ត្ពាជំ មហាអដ្ឋកថាឃំ អាកតតឃជេស្សតមត្តំ, ត បតេតំ អត្វតា អធិប្បេតំ, តេតាហ ឲចំ ឃតេត្តតិអាជិ, ឲចំ មហាអដ្ឋកថាឃំ ទុត្តតេឃេត អតេត្វ ឃតីតិ អត្វោ៑ បដិក្កហណេ អាបត្តិឃេច ត ឃិឃាតិ ចឆកស្ស “ឃាធុ ឃុដ្ឋុ”តិ មទណបដិក្កហណេ ទុក្កដបត្តិ ខេច ឃិឃា, ឲចំ អតោញអាទិកចិឃេឃបិ តាច ទុក្កដំ, កិមដ្ឋំ បត មទណបដិក្កហណោតិ ជេស្សតត្វំ ឃញ្ចទិត្តបដិក្កហណាជិ តិជេស្សិតំ៑ “អហោ ចត ត្ពត្វត្តាឃោ ហតោ អស្សា”តិ ឲចំ មទណាកិតត្ថតជេស្សតត្វំ ឃញ្ចទិត្តបដិក្កហណាជិកិតត្ថេត ទុក្កដេ ឃតិ បកេច “អហំ តំ យាវទស្សាមី”តិ មទណបដិក្កហណោតិ អធិប្បាឃោ៑ បដិក្កហណត្វឃ្យេចតំ ទុក្កដត្តិ អចឆាទណេត ឃឈ្ឈទក្ខិតស្ស បដិក្កហណបច្ចឃា ម្យុលដ្ឋស្ស តតេត្វច អាបត្តីតិ ជេស្សតិ, ចិឃន្តេតត្វា បធមំ អាណត្តទុក្កដមេចស្ស ហោតិ៑ ពេកចិ បត “ម្យុលដ្ឋស្សាបិ ទុក្កដមេចា”តិ ចឆត្តិ, តំ ត ឃុត្តំ ឲទេកត បឃោគេត ដ្ឋិត្តំ ទុក្កដជិតំ អឃម្ពុចា៑ បុរិមតេឃតិ ឃមត្តទាតីតេ អចិឃក្កិឃធ្វតតិទ្ទេឃេ៑ ឲចត្តិ ទុក្កដំ៑ ឆ្ពកាឃាកាទេចតាតិ ម្យុលដ្ឋស្ស ធុលច្ចឃស្ស ចុច្ចមាតត្វា បដិក្កហណត្វស្ស ទុក្កដំ ត ទុត្តំ ឆ្ពកាឃាកាទេចត, ត បត អាបត្តិអកាចតោតាតិ អធិប្បាឃោ៑

១លិ៍៑ ឃឃំ ឃញ្ឈទត្វទត្វា “ភ្ជបដ្ឋាតកាទេល”តិ ទុត្តំ៑ ចាចាឃ ចាចាឃ ទុក្កដត្តិ “ឧឃោ ពេកាចិ មម ចចតំ ឃុត្វា ត្ពមំ យាវទេត្វ”តិ ត្ពមិតា អធិប្បាឃេត អចត្វា ពេកចលំ មទណាកិតត្ថតចឃេឃតេច ទុត្តត្តា ខេចាទាបិ

តាយ ចំ ត ហតត្ថីតិអាឌិចាចាឃបិ ទក្កួដឧយច ចុត្តំ៉ ខ្វិត្ថិ ដ្ឋិស្សាតិ ឧឆ្វ ដ្ឋិស្ស, ខ្វិត្ថិ ចា យទណ៌ ដ្ឋិស្ស៉ ដ្ឋកា ដ្ឋិស្ស យទណ៌ ឯចណ្ណត្តស្ស បឃោកបមុប្ចាបិកាយ ឧចតភាយ ឲកតេប្ចិ "ឧឆ្វ បិណាតិបិតា"តិ ចត្តព្ពាតាមត្ថាតំ ពាលចកាចំ អាបជ្ជិត្វា បដិមត្ថិបចត្តិស្ស យហាចិបិកត្តា "អកុមលរាសី"តិ ចុត្តំ, ពាហុ ដ្ឋិស្ស យទណាឯចណ្ណតេបិ ឲមេច តឃោ៉ តត្តកា បិណាតិបិតាតិ ឃត្តកា ឯចណ្ណត់ ឃុត្តា យទិស្សន្តិ, តត្តកាតប្បិ ចត្តយាត់ អតាកតព្វា ខឹចិតិគ្រ្តិយំ មត្តំ អាលម្ពិត្វាច ឧចតភាយ បចត្តតឧតា តត្តកា បិណាតិបិតា ឧហោន្តិ, តត្តកាហិ ឧចតភាហិ ដាតព្ពំ បចត្តិចិបាកំ ឲកាច មា ឧចតតា ដាតុំ មក្កោតីតិ អឧត្ថា, បដិមត្ថិចិបាកំ បត មឃព្វា បុត្តាបរឧចតតា ច ឲឧកាកឧយច ដាតុំ មក្កោតីតិ កេហតព្ពំ៉

០លិ៩៉ ឧឃឯ ហតួឧតាតិ ឧឃឯ ខាតាកបចាទិតាគឹត់ ហតួឧតា, ព្កដព្វា កិក្កុឧតា ទុបិឃមុលស្ស អកាចំ មត្ថាឃ ចុត្តំ, អតួតោច ឆតព្វោ, មឃឧយច យុល់ កេហត្វា យុព្វាតិ, យុល់ បត អកុកហត្វាបិ ឧបិត្វកស្ស ឧបិត្វកឃាមិតោ មត្តកត្តាបិជតឧយឧចត្វ បឃោណន្តិ កេហតព្ពំ៉ លលាដស្សតតោតុហលកាតិ មុត្តរក្ខទំ ជិវ្ហា ចា "កិជិឯ តុ ឧហា ឧបិត្វក"ន្តិ ចា ឌ្ឋាលោឧកតុកាយា៉

បិណាតិបិតស្ស បឃោកត្តាតិ មទិរឧតា បិណចិឧឃាឌតស្ស តិដ្ឋាបកបឃោកត្តា៉ ឌ្ឋបិតតលាតត្វំ បត កុងាលិជិអត្ថាឃ អឃោតិឌមមុប្ចាបតត្វំ អកប្បិយបចចិ ចា កុងាលដណ្ឌាគិត់ អត្ថាឃ ក្តកាយំ ចិកោបតួស្ស បិទិត្តិឃឧយច៉ បិណាតិបិតបឃោកត្តាកាចា អជិន្នាជាតបុត្តាបឃត្ថក ចិឃ ចុតិឃបទិឃេមគាដិបុបិ ឲត្វ ទក្កួដដ្ឋាឧគ ទក្កួដំ, យុមាចាឌាជិបិទិត្តិឃដ្ឋាឧគ បិទិត្តិឃឧយចាតិ កេហតព្ពំ៉ បឃាលាតិ អត្តកា មល្លក្ខិត បឃាលា៉ តឆ្នត្តាតិ ដ្ឋត្តតាប្បឧឆយំ តឆ្នត្តា៉ បំមុបត្ថិត្តិ មត្តត្តិយំ បំមុបត្ថិ៉ ឲត្តកំ អលត្តិ តិដ្ឋាឧបតុកាឃតាឃ មត្តត្តិមបឃឌ្ឋកឃាឌិកា ឧចតតា មត្តិដ្ឋាបកឧចតតា, យហាអដ្ឋកចាឃំ "ឲកម្ពិ ជិចឧម អត្វមមត្តតតច បឃោកេត តហិត្វា តិដ្ឋាឧបត្តិ មត្ថាឃ មត្តត្តិយា មត្តិដ្ឋាបកឧចតតា ចុត្តា, ព្កតរាមុ បត អដ្ឋកចាមុ "ព្កឃម្ពិ បតិត្វា យទត្វ"តិ អធិប្បាឃេត ឲកម្ពិ ជិចឧម កិព្ចិ តហិត្វា អបទម្ពិម្បិ ជិចឧម តតោ កិព្ចិ កិព្ចិ តហិត្វា តិដ្ឋាឧបត្តិ មត្ថាឃ ចុត្តត្តិ ឲចំ អដ្ឋកចាតំ អន្តរយព្ពាចិទោឆា ខាតាតព្ពា៉ អត្តតោ ឆមុតាឃាតិ អឌាតិត្វា, បក្ខលិត្វា ចា៉ អទហត្ថាបិ មក្កុតំ កង្គន្តិតិ អឧត្ថាហិ បិតិឃមាតាត់ អមទិតុកាឃាតប្បិ អទហត្ថាត់ យទណ៌ មមុតតីតិ ចុត្តំ៉ បុទិមតឃតិ "មទិតុកាឃា ព្កត យទិស្សន្តិ"តិ ចុត្តតឃ៉ ចិមដ្ឋោតាតិ យទិតុកាយាត់ យាឧទតុកាយាតព្វា ដ្ឋិស្ស លតត្តា អមទិតុកាយាត់ យទណា កមុតាឧទ្ឋ តត្វីតិ អឧត្ថា៉

តត្វបតិតំ ខាហិ តឹហទិត្វាតិ ព្កដំ តត្វ បតកបត្ថឃា យទណាស្ស បចត្តត្តា ចុត្តំ៉ អាចាឧដ បតិត្វា ឧចាកំ ចិទាឃិត្វា កន្ទន្តិ កេហត្វា យាទិត មត្វ បតិតឧទាឧកត បឹព្ពត្តស្ស កន្ទតោ បក្ខលិត្វា បិមាណាគិមុ បតកតាបិ យទណាបិ ឌ្ឋបិតតលាតកា ត យុត្តតីតិ ឧចជិតព្ពំ៉ អមទិតុកាយា ចាតិ អធិប្បាឃស្ស មមុតតោ ឌ្ឋបិតិតក ដ្ឋត្តទិត្វំ អមក្កហិត្វា យឧតបិ បិទាឌិកំ ចុត្តំ៉ "តិឌ្ឋត្តិត្វា"តិ ចុត្តត្តា បតត់ ត ជិស្សតីតិ ឧច? តត្វស្ស តិន្នត្តិឃេច បតកត្តិ តត្វិ ចិទោចឆា៉ ឃម្ហា យាតុឃា បតិត្វា បទិចត្តិតលិក្ខាឃ យតាឃ ឃោ យាតុឃាតកោ ឧហាតិ, ត ឧកចល់ មតុស្សបុទិមឃាតកោ, តម្ហា បតិតមេវ្យច ចមេត អាបត្តិតិ អធិប្បាឃេត "បតតទុបំ បឃាលា"ន្តិ ចុត្តំ, ព្កដំ បត អកាទណ៌ "លិខ្ល បទិចត្តាបិ ឲកមត្តាតត្តស្ស អចិកត្តព្វា៉ មតុស្សុតំ យាតទំ ចា បិតទំ ចា អបិ បទិចត្តលិក្ខំ ខឹចិតា ឧចាទោបតួស្ស កម្មំ អាតត្តទិឃ"ន្តិ ហិ អដ្ឋកចាឃំ ចុត្តំ៉ ឧឃត បត មកាឧចត មត្វា ខាឃន្តិ, ឧតាតច យទន្តិ, មោច ឧតាឯ ទុបត្តទក្កហណោបិ មកាឧចាតិ "យទណាទុបឧយច បឃាណំ, តម្ហា បិទិត្តិឃ"ន្តិ ចុត្តំ៉ បដ្ឋិយោ ចាដោ បឃាណំ, ឲចំ មត្តត្ត បិឡុព្កឃំ "ឃកល្លា ចា ឧបតោ ចា តិទត្ថាតកតមុស្សចិក្កុហោ ចា តម្ហិ បតតិ, អាបត្តិ ទក្កួដស្ស៉ បតិតេ ទក្កា ឧចឆតា ដ្ឋប្បជ្ជតិ, អាបត្តិ ទក្កួដស្ស៉ យទតិ, អាបត្តិ ចុល្លច្ចយស្សា"តិ កម្ហា ចុត្តត្តិ ឧច? តាឃំ ឌោឃោ៉ "ឃកល្លា ចា ឧបតោ ចា"តិ ហិ បចយំ មកទុបំ ជស្សត្វា ទុបត្តទំ កេហត្វាបិ ជិតឧឃច ឃក្ខឧបត ជស្សតំ "តិទត្ថាតកតមុស្សចិក្កុហោ ចា"តិ ចុត្តំ៉ តម្ហា តិទត្ថាតកតចិក្កុហោ មតុស្សចិក្កុហោ ចា ឃកល្លា ចា ឧបតោ ចាតិ ឲចឧយត្វ ឧឃាឌតា កាតព្ពា៉ ឧកចិ បត "មតុស្សចិក្កុហេត ជិតតិទត្ថាតកតាត់ អាទណ៌ កត្វា ចុល្លច្ចយំ ចុត្តំ ចិឃ ជិស្សតី"តិ ចទន្តិ, តំ ត យុត្តំ តិទត្ថាតោ ចា មតុស្សចិក្កុហោតិ ចត្តព្ពតោ, អដ្ឋកចាមុ ច ព្កឃស្ស ចិមេមស្ស អតុត្តត្តា៉ ឃក្ខឧបតទុបេត យឧតបិ ឲមេច តឃោតិ ព្កដិកា យទណាទុបមេវ្យច បឃាណត្តា ចុល្លច្ចយំ អតិជិមតិ៉

យុឆាតិ អមុលតា៉ ឃោ តិឌ្ឋោមោតិ ឧតត តត្វ កតបឃោកស្ស អកាចឧតា, ឃជិ បត ឃោបិ តត្វ កិព្ចិ កឧទាតិ, ត យុត្តតីតិ ឲចាតិ ជស្សមេត្តា ឲចំ បតិតាតិអាជិយាហ៉ តត្វ ឲចត្តិ ឲចំ យឃា កឧតតិ អឧត្ថា ៉ ត តម្បិស្សត្តីតិ អជស្សត់ ត កបិស្សត្តិ, ត បលិឃិស្សត្តីតិ អធិប្បាឃោ៉ មុក្ខទ្ធា ចា កចិស្សត្តីតិ ព្កដំ កប្ពិកស្ស ឌ្ឋបិតស្ស បុទណោ បឃោណតស្សត់៉ ដ្ឋត្តាឧត កតេ ឌ្ឋបិតេ ឃិឃំ អមេទ្ធិ កេហត្វា យាឧទតុំ មុក្ខទ្ធា កចិស្សត្តីតិ អធិប្បាឃោ៉ ចិប្បជិមាឧទ ដ្ឋប្បឧត្តតិ យុលដ្ឋំ មត្ថាឃ ចុត្តំ៉ ឃជិ បត បច្ឆិមេបិ លភិត្វា តត្វ ចុត្តប្បកាទំ កិព្ចិ កត្វា បុត ចិប្បជិមាឧទ ដ្ឋប្បឧត្ត ឲចំ កឧទាតិ, តស្សាបិ ឲមេច តឃោ៉ ខាតបចចី ខាតាតិ ជ្រូជិមេ បុត អឧព្ភាត ឌ្ឋបិតេ លតេ តងា យុត្តតីតិ ជស្សតត្វំ ចុត្តំ, ខាតបចចឹមជិឯ កត្វា បុត មុក្ខ ពោាឧឌ្ជត្វា ជញ្ជហតាំ បុទិមេតបិ យុត្តតិឃេចាតិ កេហតព្ពំ៉

ចន្ទតទន្តិ ចិទកាទលាត្វំ អបទាបទាឃ បិមឃដ្ឋិឃា មដ្ឋិ ពន្ធិត្វា ចា តមេច ចា មិចិលកុតបិមំ ចន្ទតាំ ពន្ធិត្វា ឧបេតិ៉ លាឡុកន្តិ បិមឃដ្ឋិពន្ធតលាឡុកំ៉ តត្វខាតកឃដ្ឋិ លិខ្ឃិត្វា យុត្តតីតិ ព្កដំ អទឧញ្ញា ឃចាជិតឧយច ឧដ្ឋិ យុលុ អដ្ឋិត្វិត្វា បិមឃត្ថត្តឃោក្កុ កត្វា ឆបិតត្តា តត្វ អឧញ្ញាបិ ឧកាចិ បិមំ ពន្ធឧឃ្យ, យុលដ្ឋា ត យុត្តតិ, តំ បត យុលបិ លិខ្ឃិត្វា លណ្ឌាលដ្ឋំ កត្វា យុត្តតីតិ ជស្សតត្វំ ចុត្តំ៉ ទដ្ឋោឧតតិ ចាឧកហិ ឲកចាទំ ចខ្វិតឧម្ពោ៉ មឃំ ចខ្វិតត្តិ តត្តកចខ្វិតំ ជិព្កុណាតិព្កុលាតាបិជតឧតត អត្តតា ចខ្វិតំ ដ្ឋត្តព្វឧត្តាតិ បិកតិកំ កត្វា៉ ឧកាឧបត្តាបិតិ ហឹទំ ហឹទំ កត្វា ឧកាឧបត្តាបិ៉

០លិលិ៉ អាលម្ពតទុឧក្កា ចាតិ តត្វខាតកំ មត្ថាឃ ចុត្តំ៉ តងត្វឧយច កត្វាតិ យាទណាត្វឧយច អឃោតិឌមមុប្ចាបតាជិតា ចាឯិអាជិ មត្វំ កាឧទត្វា៉ បិកចិកត្តិ អឧញ្ញាហិ កចំ បកចិមត្វឧយច លកិត្វា យុលដ្ឋត ជបិតំ ឧហាតីតិ អឧត្ថា៉ យុត្តតីតិ យុលដ្ឋា យុត្តតិ៉ ចិមយណ្ហលត្តិ យព្ហាបិជាជិមុ អាលិត្តំ ចិមយណ្ហល់៉

ចត្វា អមិ ដ្ឋបតិក្ខិបតីតិ ឲត្វ យុឧតត អចត្វា យតមាច ចិតត្តត្វា ដ្ឋបតិក្ខិបតេបិ ឲមេច តឃោ៉ បុទិមតឃតាតិ ឧឃឯ ហតួឧតា យុល់ កហិតត្តិអាជិតា៉ ចិមកាកឧទាឧកា តាយ ឭដ្ឋាឌិចិទុបកាចតោតា, កណ្តុឃឹព្ជអាតាជិ ចា ខឹចិតប្បចត្តិឃា មត្តឹតកត្វា៉

០លិប៉ យតាបិឃេបិ ឲមេច តឃោតិ ឲឧតត យតាបិឃំ ទុប់ ដ្ឋបឯហទតីតិ ឲត្វ ឃំ ចា យតាមទុប់, តស្ស មជីឧប ឆឧបតិ, អត្តកា ចា យតាបិឃេត ទុឧបត មឃត្តាកឧតា តិដ្ឋតីតិអាជិ ឃោជេតព្ពន្តិ ជស្សោតិ៉ អលក្ខិទិត្វា ដ្ឋបឯហទតីតិ "អលិកេកាត ឃុយ្យិត្វា យទត្វ"តិ ព្កដិកា អធិប្បាឃេត ដ្ឋបឯហទតិ, ឧតាឧតច "មឧច ដ្ឋត្តមិត្វា យទតិ, ចិមឧក្កខេតា"តិ ចុត្តំ៉ អលិកេកាត ឃុយ្យិត្វា យទតីតិ ឲត្វ បិរាឌិឧកាតិ បិជមេមមោ ឧដ្ឋខ្ពោ៉ យហាកត្ថ តាយ ចល្លិចាលចិមឧមោ, ឃស្ស យជ្ជាទបិជមេយ្យច មណ្ឌាត់ ទក្កួមយុស្សាតិ មុកុឃទលិមាតិ ច ឧហាន្តិ៉ ហំមបុមុត្តិ ហំមាគិត់ បត្តលិមំ មត្ថាឃ ចឆត្តិ៉ អត្តតោ ឆមុតាឃ យទតិ, អតាបត្តីតិ

បារាជិកំ បត្តាយ ទុត្ថំ ទុក្កដំ ន យុជ្ជតេវា៎

១៧៥៎ អបត្តិច្ចាតិ ឮត្វំ យទេលាប៉ចត្តតិទិកាបក្កយស្ស អបល្លក្កលំ បត្តាយ ទុត្តត្តិ អាហ ឮយិតា ប្តុបក្កយេតាតិអាទិ៎ អនាតត្តស្សាតិ ឮត្វំ បត យទេលាប៉ចត្តតិកចិបាទិប្តុបក្កយកទេលាស្ស អនាតត់ បត្តាយ ទុត្តត្តិ អាហ ឮយិតា អយំ យទិស្សតីតិអាទិ៎ ត យទេលានិប្បាយស្សាតិ ឮត្វំ ទុក្កប្បាទេកំ ប្តុបក្កយត្តិ នាតត្តស្សាបិ យទេលានិប្បាយស្ស អកាចំ បត្តាយ ទុត្តត្តិ អាហ យទេលំ អតិច្ឆត្តស្សាតិអាទិ៎ អត្ថប្បពត្តាកាចាតិ ទេាយតស្សចិចិតំ តិទត្តរប្បចត្តិអកាចា៎

បទកាដនឹយចណ្ណតាតយោ តិដ្ឋិតេវា៎

ចិតីតចត្តុចណ្ណតា

១៧០៎ទោហារទេសតាតិ បុត្តាកាទោហារទេសត, យទេលានិប្បាយស្ស បត្តិដ្ឋាបកទេតតាក្កលេ កាទុលាយ អកាចតោ កាទុទេត្តាត ប៉ិទេស ពាទ្ធុក្កទេយាចត់ (បារា៎ ១៧១) ចិយ ត ទោហាតីតិ អធិប្បាយោ៎ "យចាយុតា"តិ ទុត្តទេយចត្តំ "យចាតុបត្តិតា"តិ បរិយាយត្តទេត ទុត្តំ៎ ទេហដ្ឋា កិប្បិច្ឆិ ចិប្ផយាទេត បាទកំ ចលិ កល្យាតីតិ អាហ "យប៉ិ ចលិ ត បព្ពាយតី"តិ៎ បដិទេចក្កលាទេច្ចាតំ កិហិតំ បត្តុទេក ទុចាតិ ដដ្ឋត្តា៎ បាឡិពាឡយំ យុបទេល ប្តុប្បិទេតតិ អញ្ញាយញ្ញា ប្តុបត្តុយុទេក្តា ខ្ចីទុ យុបទេលទុ កិត្តិ អបស្សាយ ធប៉ិទេតទុតិ អទេត្តា៎ ប្តុក្កលកល្ពិកត្តិ ប្តុក្កលត្តាយ អាតីតំ ដាទុកល្ពំ៎ បរិពាត្តត្តិ ទេកាដតបរិពាត្តំ, ទេកាដតត្តទាយត្តិ ទុត្តំ ទេហាតិ៎

១៧០៎ អក្កាកាទិកត្តិ ទុត្ត កាទិក-បត្តុស្ស កាចចទេតត្តា "អក្កកិទិយ"ត្តិ អត្តំ ចត្តាបិ យប្ចា កិទិយំ ដាតុំ ត បក្កា, តប្ចា ដាតបត្តាតាយ អក្កកិទិយាយ យុត្តបិល្ពបិតទេយច ឮត្ត ប្តុបចាទយុត្តិយា អក្កកិទិយាតិ កទេហតត្តត្តិ អាហ បធយំ លទ្ធបិល្ពបិតត្តិអាទិ៎

១៧១-១៎ដល្ពុយុក្កទតិលាដតទេយាជិតំ ចទេសតាតិ ទុត្ត ដទេល្ពា តាយ ជិឈដទេល្ពា៎ យុក្កទេរា តាយ ទទេស្សា៎ ទេចយំ តាយ តត្តចាយាតំ ចត្តចាយទិតាបកទេលំ, ទេយត ចិតំ តត្តិ ឈទេដត្តិ៎ ចិកត្តិញ្ញាត្តទេយតាតិ ចិកត្តិចិបរិលាទេយត៎ ចិទេសបានិកទេយាតិ បយានិ ចិបស្សតា ច៎ ចិទេសបានិកយត្តិ ទេលិក្កត្តទេឆយុបដិលិក៎ ញ្យាកទិត្តាតិ អាទេទាទេចត្តា, ឮតគ្ឃា ចិទេសបស្ស អធិកតកាចឌស្សតត្តំ ទុត្តំ៎ អធិកតចិទេសបា ហិ ដិដ្ឋាតុកាតិអាបជ្ជតត្តំ លទ្ធីកិក្កតំ អចស្សំ អធិកយំ ញ្យាកទេរាត្តិ, អធិកតចិទេសទេសត បត អញ្យាកទិត្តាបិ អាហារំ ប្តុបច្ចិត្តិតុំ ត ចដ្ឋតិ, អធិកយត្តទាយចិទេតាដតត្តទេយច អាហារុបទេច្ឆដស្ស អតុញ្ញាតត្តា តទនិកទេយ ទេសា ត កាតទេត្តាច៎ កិ បតានិកយំ អាទេទាទេចតុំ ចដ្ឋតីតិ អាហ បកាកាតត្តិអាទិ៎ កល្ពកំ ចា ទេធាចត្តាតិ ចីចទំ ចា ទេធាចត្តា៎ ទេធាចតល្ពកត្តិ ចីចទទេធាចតល្ពំ៎

១៧៥៎យដ្ដាទេបត្តា បិទេតតិ, ចិបទេក្កទេតាតិ យចាលាត្តិយា អកតត្តា ទុត្តំ, យដិ បត អាលាបទេកា យដ្ដតប្បិ យដ្ដាបតប្បិ បត្តាយ ទោហារទេសត "យដិត្តា បិទេតហី"តិ ចទតិ, ចិបទេក្កទេតា តត្តិតិ ទេចជិតត្តា៎ "យទេលាចណ្ណំ ចា ប៉ចទេល្ពាយ្យា"តិ (បារា៎ ១៧១) ទុត្តត្តា អាហ "បរិយាទេយា តាយ តត្តី"តិ, បរិយាទេយត អាបត្តិទេយាទេក្កា ត ទេហាតីតិ អធិប្បាយោ៎ អចិនាយតត្តាយ កត្ថកហលាទេតា បុទេទតរទេយច ទេកបដ្ឋ ទេឌត្តស្ស ក្យត្ថិយំ ប្តុប្បជ្ជិត្តា កត្ថាទា ចិតស្សតីតិ ឮយិតា អធិប្បាយទេយត ជិទេត្តា តចាយទេត្តាតំ ចទេសត កយុពាទេល្ព, ក្យត្ថិយំ ត ប្តុប្បជ្ជិស្សតីតិ ឮយិតា អធិប្បាយទេយត ជិទេត្តា ប្តុប្បជ្ជិត្តា យទេតុ ចា យា ចា, ទេតចត្តិ កយុពាទេល្ព៎

បហទេឆ្ពិកាតត្តិ ទុកាស្ស បត្តុ បាយទេត បហបិក្កយាតឆយុាតំ, បហទេឆយុ ចា បិក្កាបទេឆ បិក្កតកាទចត តិយុត្តាតំ៎ បយឃឹលបត្តាតត្តិអាជិតា ទុស្សិលិតំ កិត្តលត្តិកាតគ្ឃា អកាតុប្បិ លត្តតីតិ ដទេស្សតិ៎ ញាតតកបចាទិតដ្ឋាតទេតាតិ អត្តទេតា ទេតរំ ចា ញាតតកបចាទិតដ្ឋាតទេតា៎ អទិទេយហិ អកតា អយុត្តចទេសត អកតបុត្តា ចិញ្ញាតត្តិ អកតចិញ្ញាតត្តិ៎

បដិយានិយតីតិ បយ្យានិយតិ៎ អកាតុំ ត ចដ្ឋតីតិ ទុត្ត ទុក្កដំ ចទត្តិ, អយុត្តតាចទេសទេតច បទេតត្ត អកទេលាបដិទេក្កទេបរិ យុទេត្តា, ត អាបត្តិចទេសតាតិ កទេហតត្តា៎ យាច ញាតតកា បស្សត្តីតិ យាច តស្ស ញាតតកា បស្សត្តិ៎

បិតុកកិតិ បិតុច្ឆា៎ យាតុកាតា យាតុទេលា៎ តប្បទេហាត្តីតិ កាតុំ ត បទេក្កាត្តិ៎ ត យាចត្តីតិ លជ្ជាយ ត យាចត្តិ៎ "អាទេកាកំ កត្តា"តិ ទុត្តត្តា អញ្ញាទា ទេត្តស្ស អាបត្តិទេយច៎ ទេកចិ បត "អាទេកាកំ អកត្តាបិ ដាតុំ ចដ្ឋតី"តិ ចទត្តិ, តំ ត យុត្តំ ទេកបជ្ជកទេលាស្ស បាឡិពាឡយំ "អតាបត្តិ កិក្កុ បារាជិកស្ស, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា"តិ (បារា៎ ១៧៥) ទុចំ អត្តរាបត្តិដស្សតចទេសត បាយញ្ញាទេតា បដិក្កិត្តត្តា, អដ្ឋកចាយំ អទុត្តប្បកាទេត កទេរាត្តស្ស ឃុទេត្តទេតច អាបត្តិ បិទ្ធាតិ ដដ្ឋត្តា, ទេតទេតច អដ្ឋកចាយប្បិ "ទេតបទេញ្ញាច បត្តក"ត្តិអាទិ ទុត្តំ៎ អទេញ្ញាបត្តិ អបាទេលិហិតាតំ, ទេតតាហ ទុទេតរំ បុត្តបទេយ្យទាយាតិអាទិ៎ ក្យលបរិចទេដ្ឋាតិ ក្យលប្ចិ ញាតិបទេយ្យទា៎ ទេកបដ្ឋ កទេទាត្តស្សាតិ យចាទុត្តចិធិតា កទេទាត្តស្ស, "តាចកាលិកំ ដស្សាមី"តិ អាទេកាកំ អកត្តា ទេត្តស្សាបិ បត អត្តរាបត្តិ ទុក្កដំ ចិតា យិច្ឆាជីចំ ចា ក្យលទុសតំ ចា ត ទេហាតិទេយច, ទេតតាហ – "ទេចជ្ជកយុំ ចា ក្យលទុសកាបត្តិ ចា ត ទេហាតី"តិ៎ ញាតតកាតញ្យាបត្តកំ យាចិត្តាបិ កទេហតុំ ចដ្ឋតិ, តប្ចា តត្ត ក្យលទុសតាជិ ត បិយា៎ បត្តាបទេឆ្យតិ "ទុត្យអយាតុយា"តិអាជិទុ បត្តាបទេឆ្យ៎

ប្តុបញ្ញាយស្សអាហទាយាតិ ឮត្វំ ប្តុបញ្ញាទេយត "យយ ញាតតកាតំ ទេកបដ្ឋ អាហទេចា"តិ អាលាទេត្តាហិ កត្តត្តាចិធិដស្សតត្តំ ទុត្តំ, ឮយិតា ធ បាយទេលាទាជិតំ អបច្ចាបាយបិ បទេនតស្ស ទេកបដ្ឋកទេលំ ត ចដ្ឋតីតិ ដទេស្សតិ៎ ទុត្តតទេយត បរិទេយបិត្តាតិ ឮយិតា "កិក្កាចារចទេត្តត ចា"តិ ឮយិតា, "ញាតិបាយទេលាទេហី"តិ ឮយិតា ធ ទុត្តយត្តំ អតិជិបតិ៎ អបច្ចាឃឹបទេត្តតាតិ អាកត្តុកទេចារាជិតំ កទេរាត្តតាបិ "យតុស្សា តាយ ប្តុបការទេកា ទេហាត្តី"តិ អត្តទេតា ទេតហិ លិកំ អបត្តុយទេត្តត៎ បច្ចាបាយ កទេរាត្តស្ស បត ទេចជ្ជកយុក្យលទុសតាជិទេដាទេសា ទេហាតីតិ អធិប្បាយោ៎ "ទុចំ ប្តុបការទេ កទេត បាយតក្យលំ ញាត្តា បឃឹតត្តិ, បឈ្សស្ស ចា ប្តុបការទេកា ទេហាត្តី"តិ កទេទលា បត ទេដាទេសា តត្តិ៎ ទេកចិ បត "អបច្ចាឃឹបទេត្តត អាកត្តុកាជិតំ បដិក្កិត្តបុក្កលិជិតប្បិ ដាតុំ ចដ្ឋតី"តិ ចទត្តិ, តំ ត យុត្តំ កត្តញ្ញាកត្តញ្ញុដ្ឋាតចិកាកស្សតិទត្តកត្តប្បបក្កទេតា "អបច្ចាឃឹបទេត្តត បទេត្តាបំ ដាតុំ កាតុគ្ឃា ចដ្ឋតី"តិ ទុត្តកយត្តស្សេច ចត្តត្តទេតា៎ អបច្ចាឃឹបតគ្ឃា យិច្ឆាជីចក្យលទុសតាជិទេដាបតិទេសធតត្តទេយច ទុត្តំ ទេកបដ្ឋកទេលាបត្តាតាយ ឮយិស្សា អត្តរាបត្តិយា យុជ្ជតត្តំ អាកត្តុកទេចារាជិតំ

អត្ថញ្ញាតាត់ ជាតេតេច តាឃ អាបត្តិឃា ឫច្ចតតាតិ កេហតត្ថា៉ តេតេច អបច្ចាឹសតេត្តតាបិ អកាតត្ថដ្ឋាត់ ជេស្សតុំ សង្គំ ក្យុលត្តិអាឌិ ចុត្តំ៉ បុច្ឆត្តីតិ ត្ថូយិតា ឌិដ្ឋិដ្ឋេទាកិត់ បរិឃារេឃតាបិ ចត្វា ចិចទលំ អឃុត្តត្តិ ជេស្សតិ៉ បុច្ឆិតស្សាបិ បត បច្ចាឹសត្តស្ស បរិឃាឃកចាបិ ត ចដ្ឋតីតិ ចេត្តិ៉

សឃុល្លបេឹតិ អបច្ចាឹសតេត្តា ខុចំ អត្ថាឃត្ថា កចំ សឃដ្ឋារេបសិ៉ អាចទិឃការេកាតិ ចិតឃាចារំ អតោរបេត្វា តេកសត្ថាចិក្លុលោត ចេត្ថាចទិឃការេកាតិ អតេ្ថា៉ បុប្បបុតតត្វាឃ សឃ្យដិត្ថិឃយាត់ ទ្វុបិឃំ អត្ថតោ សត្តកត្តកជតេត តិស្សក្កិឃយេចាតិ អាហ "កប្បិឃចសេត កាហារេបត្វា"តិ, "អឃ្យាត់ ទ្វុបិឃំ ត ចដ្ឋតិ, បុប្បបុតតត្ថំ បុប្បំ ចដ្ឋតី"តិអាឌិតា បដិក្លិបិត្វា កប្បិឃេឃត កេឃុត កាហារេបត្វាតិ អតេ្ថា៉

ឃឌិ "បរិត្តំ កេទេចា"តិ ចុតេ្តា កេទេត្តិ, តេកសត្ថកទលំ ចិឃ កិហិកម្មំ ចិឃ ហោតីតិ "ត កាតត្ថា"ត្តិ ចុត្តំ៉ "បរិត្តំ កលចា"តិ ចុតេ្តា បត ឆឃុតេ្តប្បតត្វា អគ្គឿដ្ឋតបិ កលិតតេ្ថា ឆតេម្ហា, បតេកច អគ្គឿដ្ឋតាបីតិ "កាតត្ថា"ត្តិ ចុត្តំ៉ ចារេលត្វា ស្យុត្តំ បរិឃត្ថិតាតិ ត្ថូឌំ "បរិត្តាលំ ខុត្តំ បេចេសឃី"តិ ចិទេត្តត ខុចំ កេតេ បរិត្តាណា តត្ថំ បេចេសិតា តាយ ហោតីតិ ចុត្តំ៉ ចិហារេតា...បេ... ដុក្កដត្តិ ត្ថូឌំ អត្ថាតកកហេដ្ឋ សត្តាឃ ចុត្តត្តិ ចេត្តិ៉ បិតេឆុ ដ្ឋកំ អាកិទិត្វាតិ ត្ថូឌំ តឃ្យុំ ជេសេ ចាទិត្តចសេត ចុត្តំ៉ ចុត្តត្វា"តត្ថំ បិញ្ចុឃា តិសិត្តាត់ កិក្លុត់ បិតេឆុ ទោកច្ចុបេឃតាឌិអត្ថាឃ ដ្ឋកំ សិត្តិត្វា បរិត្តំ កាតុំ ស្យុត្តត្ថា ជេបេត្វា 'បរិត្តំ កលចា'តិ ចត្វា កច្ឆត្តិ៉ ខុចត្ថិ្យកទិឃយាតេ ឃឌិ បិតេឆ អបេតេត្តិ, ឃត្យុស្សា តំ អចឃត្តុលត្តិ ឃត្ថាត្តិ, ទោកេ ចា ត ច្ចុបេឃិស្សតី"តិ៉ តេតាហ "ត បិឌា អបេតេតត្ថា"តិ៉ ឃតសទិទេស្សតេ ចិឃ តោចល់ ស្យុសាតេស្សតេបិ "ត្ថូឌំ ឌាតាត់ សត្តាត់ ឲឃកឃតដ្ឋាត"ត្តិ ឃទលាសត្ថា ដ្ឋប្បត្តតីតិ អាហ "សិចចិកេស្សតេ...បេ... 'ឃទលាស្សតិ៉ បដិលកិស្សាឃា'តិ កឃដ្ឋាតសិសេត កត្តំ ចដ្ឋតី"តិ៉ លេសកម្មំ អកត្វា សឃុប្បត្តស្វដ្ឋចិទេត្តត "បរិចារេត្វាឃ អាកច្ឆត្វំ"តិ ចុតេ្តាបិ កត្តំ ចដ្ឋតិ៉

អតាឃដ្ឋបិណ្ឌបិតេតាតិ អក្កហិតអេក្កា, អបទិក្ខេត្តាតិ អតេ្ថា៉ កហាបណល្លុតកោ ហោតីតិ ត្ថូយិតា ឌាឃកេហិ ឆាហុឡញ្ញូតេត សឃ្យាជេត្វា សក្ខច្ចំ ឌិត្តកាចំ ឌឹបេតិ៉ ចាលេកតិ សឃ្ឍិក កំសាឌិឃេឃ ចាលេក, បេត្តាបិ ខុត្តំ សក្កឃ្យតិ៉ ត ចដ្ឋតីតិ ត្ថូយិតា ដុក្កដត្តិ ជេស្សតិ៉ ឌាឃទិកេចារស្សាតិ ទដ្ឋំ បេត្តត្តស្ស បិកេដេចារស្ស៉ អឌឹឃយាតេបិ "ត ជេត្តិ"តិ កត្តត្តីតិ សឃ្ចតេ្ថា៉ អាឃិសស្ស ឆឃុស្ស ច អលិតេកត អត្ថតោ បេទស្ស ច អត្តទេ សឃ្កចត្តស្ស ល៊ត្តស្ស ច ចិចទស្ស បដិសត្តទលំ បិឌហត់ បដិសត្តាទោ, សោ បត ឆឃុាឃិសចសេត ត្ចិឆោ៉ តត្ថំ អាឃិសបដិសត្តារំ សត្តាឃ "កឃ្ស កាតតេ្ថា, កឃ្ស ត កាតតេ្ថា"តិ ចុត្តំ៉ "អាកត្តកស្ស ចា...បេ... កត្តតេ្ថា ឃេចា"តិ សតេ្តបតោ ចុត្តឃត្ថំ បិកេដំ កាតុំ អាកត្តកំ តាចាតិអាឌិយាហ៉ ចីលបទិត្តាឃត្តិ ត្ថូយិតា អកាតិកាចំ កាទុត្តាកាដតតត្ថា ជេស្សតិ, តេត ច តត្តិត្ចុទាត់ សឃិត្តាត់ ឌាឃកាឌិត់ អាកត្តកេត្តបិ ឌាតុំ ត ចដ្ឋតីតិ សិទ្ធំ ហោតិ៉ តណ្ហលិឌិឃិស្ឃាតេត្ត សតិ "អចេចលិឃំ...បេ... ត ចត្តតេ្ថា"តិ ចុត្តំ៉ "អបច្ចាឹសតេត្តតា"តិ ចត្វា បច្ចាឹសតប្បកាទំ ជេស្សតុំ ឃត្យុស្សា តាយាតិអាឌិ ចុត្តំ៉ អតត្ថញ្ញាតាត់ បត អបច្ចាឹសតេត្តតាបិ ឌាតុំ ត ចដ្ឋតិ សត្តុរេឈ្យចិតិបិតត្តា, បច្ចាឹសាឃ បត សតិ ក្យុលទ្ធុសតម្បិ ហោតិ៉

ដ្ឋត្តារេសត្វាតិ សឃត្តតោ តិឃោដត់ ចិលុឃ្យតេ្តា ឃត្យុស្ស បលិបេត្វា៉ ចទេបិត្តកចិត្តត្តទលត្តិ អតេតកប្បការំទិត្តិបុទិសាជ្ជិត្តឃទ្វុបចិចិត្តំ អត្តទលំ៉

១ប័លិ៉ សត្តទសចក្កិឃេឆុ បុទេ្តា ខុកស្ស អក្កលិបេតោជេកត យាទិតត្ថា សេសេឆុ សោត្យអសជតេឆុ ដ្ឋកទំ អាទុហិត្វា តិសិត្តយេកំ ជេបេត្វា "សេសាបិ បត្តុស ជតា"តិ ចុត្តំ៉ អធ្វុហលបិសាណា ចិឃាតិ អធ្វុហលអាទោបិតបិសាណា ចិឃ៉ កឃុាឌិប្បាឃាតិ តត្ថតីឃាឌិកឃុកទលាឌិប្បាឃា៉

អាចារេហត្វាតិ អាចិសារេបត្វា៉ ទ្វុបំ កត្វា ហត្ថបិដាឌីតិ លិត្តត្តីតិ តឃ្យុំ បិដ្ឋាឌិឃេឃ ទ្វុបេ អឃត្យុស្ស អាចារេហត្វា តស្ស ហត្ថបិដាឌីតិ លិត្តត្តិ៉ សក្កិ ជេចទាឌាត់ យាទេឃ្យាតិ ត្ថូឌំ សឃ្កាចតចសេត ចុត្តំ៉ ត ហិ តាឌិសា យហាត្យុកាចា ឃក្លា សត្តឈាតារេហា ហោត្តិ ជេចាឆុទេឃុជេ្ហបិ តេសំ សត្តប្បហារេត ឃទលាកាចា៉

១ប័ប័៉ បហារទោ ត ដាតតេ្ថាតិ សឃ្ថតេ្ថា៉ អឃត្យុស្ស តោឆចិទេត្តត បហទត្តស្ស ដុក្កដេឃេច៉ ចិកិច្ឆាឌិប្បាឃេឃត បហទត្តស្ស អតាចារេទាតិ កេហតតេ្ថា៉ តាលបណ្ណំ...បេ... ឆាត្តិតត្ថាត្តិ អឃត្យុស្សា តាលបណ្ណាឆត្តតេត បលិឃត្តីតិ កត្វា ចុត្តំ, ត្ថូជេម្ហា កិហឹត់ ចេត្តកឃុចសេត កាតុំ ត ចដ្ឋតិ៉

១ប័ដ៉េឃា ទុកេ្លត ឌុត្តតោាបិ ត ឃទតីតិអាឌិសុ ឃំ ចត្តត្ថំ, តំ ក្ខុតកាឃសិក្លាបដ្ឋកចាឃំ សឃេឃច ចក្លតិ, តំ តទេ្តច កេហតត្ថា៉

១ដ០៉ដត្ថបកទលាតីតិ កោហិចិ លិត្តិត្វា ឆបិតាតិ សបទិក្កហិតាតិ សត្តាឃ ចុត្តំ៉ តត្ថ ហិ ផាតាចាចតាការេចត ចិតាសាឌិប្បាឃស្ស ដុក្កដំ ចុត្តំ៉ លិដ្ឋាឌិប្បាឃេឃតាបិ ដុក្កដត្តិ ស្យុក្លតិលាឌឹសុ អក្កិកទលំ សត្តាឃ ចុត្តំ, អលេ្លសុ បត កិញ្ចអាឌិប្បាឃេឃតបិ កេទោត្តស្ស បិចិត្តិឃេឃេច៉ បដិបក្ខុក្ខុតោ, បដិឃុទ់ កច្ឆតេ្តា ចា អក្កិ បដក្កិ, តស្ស អលូតិលាឌឹសុបិ ឌាត់ អត្ថញ្ញាតំ, តំ ជេតេ្តត ធ្វុទតោ អាកច្ឆត្តិ ឌាចក្កិ ឌិច្ចា ចិហារេស្ស សឃត្តតោ ខុកក្លុលោ អដត្វា ខុកជេសតោ បដ្ឋាឃ ចិហារេស្ស សឃត្តតោ សលិក់ ឈារេបត្វា ឃចា ឃហតេ្តាបិ អក្កិ ចិហារំ បិឃុលិតុំ ត សត្តោតិ, ខុចំ ចិហារេស្ស សឃត្តា អត្តរោការំ កត្វា បដក្កិ ដាតតេ្ថា, សោ ដាចក្កិតោ បដិបចំ កត្វា ខុកតោ ហុត្វា តេត សហ តិត្ថាតិ៉ បរិត្តកទលត្តិ សឃត្តា ទុក្លតិលាឌិតេ្ឆដតបរិតាឲលាតាឌិអារក្លកទលំ, តេតាហ តិលាក្យុដិកាត់ សឃត្តា ក្ខុយិតច្ឆតត្តិអាឌិ៉

១ដ១៉ពេត្តេឃេច ឌុតិណ្ណត្តា បិទាឌិកត្តិ ឌិ្វុសុ ខុកស្សាបិ អតេ្តាកឆត្វា "ឌិ្វហី"តិ ចុត្តពេតេ្ត ខុកស្សាបិ ឌុតិណ្ណត្តា បិទាឌិកំ, "ឌិ្វហិ ខុច យាទេហិ ត ខុទោតា"តិ តិឃមិតេ បត ខុទោតេច យាទិតេ តត្ថិ បិទាឌិកត្តិ ចេត្តិ, ខុចំ ជេ្ត ខុច បុទិសាតិអាឌឹសុបិ៉ បុទេ្តា កតសឹសេត្ឆជបេឃាកតោ អតេ្ថា បេឃាកោ ឌីចិតិត្រ្តិឃុបេត្ឆជោកា ត ដ្ឋបលត្ភតិ, បជេឃេត បេឃាកេតស្ស ឌីចិតិត្រ្តិឃំ ដ្ឋបត្ថិត្តតីតិ "សឹសេត្ឆជកស្សា"តិ ចុត្តំ, ឃំ បត សារេត្វឹបតិឃំ "ឌីចិតិត្រ្តិឃស្ស អចិត្តយាតត្វា"តិ ការទលំ ចុត្តំ, តំ អការទលំ ឌីចិតិត្រ្តិឃសត្តិស្សិតចិត្តសត្តតិ ចិតា ដ្ឋក្លិបតសត្តិទ្ធួតាឌិចសប្បចត្តស្ស កឃតស្ស អសឃ្កចតោ៉ ត ហិ ចាឃុចេចកេត បណ្ណបដេតេឃា ចិឃ ការេឃា កច្ឆតិ, ត ច ដ្ឋក្លិបតេ បចត្តាច ចិត្តជចិត្តាតិអាជេឃាច តិក្លិបតាឌិតោបិ ហេត្យុក្ខុតាតិ សក្លា ចត្តំ ចិច្ឆិតិត្វា បចត្តតេតា៉ បុទេ្តា អតាហិតេចេកាបិ ហិ កាចិ សទឹសបជាតិ ឌិ្វឆា លិត្តា លេឆតឃត្តា ឌី្វហិ ចិការេកហិ កតិបឃក្លលំ ឌិ្វសុ ឌិសាសុ កច្ឆតិ, តត្ថ ច ឃទ្យុំ ការេក ហជឃចត្ថ្ម តិដ្ឋតិ, តព្ភដ្ឋំ បច្ចាធ្វាទាចត្ថាតចិត្តំ ឌិ្វសុបិ ការេកេឆុ កាឃប្បសាជេ ឈដ្ឋិតំ ចោហដ្ឋត្ថំ អាលម្ពិត្វា ដ្ឋប្បត្តតិ, តតោ តតារេឃុលាឃេច ឃធារេហឃេកឃ្យុំ ការេក ខុកជា អត្ថាឃ្យុំ អត្ថាដាតិ ខុចំ បរិឃារេឃត កាឃចិត្ថាលំ ដ្ឋប្បត្តតិ, តតោ ហជឃចត្ថ្មឃ្យុំឃេឃច សឃ្យដិច្ឆតាឌិចីចិចិត្តាតិ កចដ្ឋត្តិទាតិ

យេតាទ្វារេចិចិចិញ្ញាណាតិ ច ចិញ្ញាត្តិឌតកាតិ ស្តុប្បជ្ជន្តិ, ខេយ ហិ ស្តកយកាកា កន្ត្តិ ចា ចលត្តិ ចា ផត្តិ ចា៉ ចិត្តស្ស បត លហុបរិចត្តិយា ឲកាល្ហលេ ស្តកយកាកាបិ ចលត្តា ចិយ ស្តុបដ្ឋហត្តិ, សេយ្យថាបិ តាយ ក្យក្តូឞ្យអាឌិតរេកេសុ តិយុក្តុសកលសទិរេស្ស សត្តស្ស ឲកស្មិំ លេណ សកលសទិរេបិ កាយចិញ្ញាណក្សុល្លិ ស្តុប្បជ្ជយាត់ ចិយ ស្តុបដ្ឋាតិ, ឲចំសយ្យេមិដំ ដដ្ឋន្តិ, តទោតា បត ឃស្មិំ កាទេក ឌីចិតិគ្រ្តិ៍យំ សេយសកមុខទ្រុបំ តិទ្ទន្តិ, តត្ថ កាយចិញ្ញាណំ តប្បចត្តតិ, ហឌយចត្តុសហិតកាទេកាយេច ឃាច ឌីចិតិគ្រ្តិ៍យតិទោឆា បចត្តតិ៉

តត្ ត្រកាឌីសុ ឲកាពាទេដ្ឋ សទិទេ សត្តត្ថ បរិយាទេយត កាយចិញ្ញាណសយុប្បត្តិ យុត្តា ហោតុ, ក្ខិឆា ហុត្តា ចិដ្ឋិទេក្ត បត កាកាក្ខេយ កចត្តិ? តាយំ ដោទេសា៉ សទិទេ ហិ ឲកាពាដ្ឋតា តាយ បទេយត្ថេឆយុញ្ញតិទិត្តា កាចិ តត្ថិ បទចាឌិតំ អចយចិអាឌិ ចិយ, កយ្មាឌិឲកការេណបុញ្ញាយត្តតាយ ពាហុតំ សហុប្បត្តិយេច ឲកាពាដ្ឋតា៉ តត្ថ ច សត្តុប្បហារាឌិចិទុដ្ឋបច្ចេយាបតិបិទេតត ចិកិត្តាតយ្បិ កយ្មាឌិឲកការេណាតំ បុញ្ញាយត្តតា ត ចិកន្តិ, ឃាច សា ត ចិកន្តិ, តាច អចិដ្ឋិត្តាច តត្ថ ចិញ្ញាណប្បចត្តិ៉ ចិកិត្តាតំ បត កយ្មុឌទ្រុបិតំ អទេញ្ញាសញ្ចា សេយសតិសត្តតិទ្រុបិតញ្ចា ស្តុបត្ថុត្តកាទេចត ចិទំ បចត្តិតុំ ត សក្កោត្តិ, ឃាច ច ឆទត្តិ, តាច ចិញ្ញាណបច្ចយា ហោត្តិ, ចិញ្ញាទេណាត ច ទេតវំ ចលតកាយតាឌិទេសត្តទ្រុប្បត្តិ៉ តស្មា កពាត្តស្សបិ ឆាចក្លលោ សចិញ្ញាណឌីចិតិគ្រ្តិ៍យំ អទេត្វច, តញ្ចា ឌឹសេត្ថេកប្បយោទេកតច ឌឹឈំ បតតិ, តទោតា អញ្ញាប្បយោកស្ស សទិទេ ចិទេសុប្បាឆតទោតា បុទេតាទេយេច បឆេយេតច កិច្ចតិប្បត្តិទោតា ឌឹសេត្ថេកទេស្សច កយ្មាពាដ្ឋតិ កហេតទេញ្ញា៉ ឲចទ្រុបិតិតិ កពាត្តចត្តុសឌិសាតិ៉ ត្អេយស្ស ចត្តុស្សាតិ អាឈាតតចត្តុស្ស៉ អត្តុឌីបទេតិ ឲទេកត បុទិទេសត បទេយាទេកត ចា យាទិតតាសញ្ញាតស្ស អត្តស្ស ឌីបតេ៉

១៤៧៉ បិតបទិកាទេកត ចដ្ឋតីតិ សម្មទេដ្ឋា៉ ឲចំ បត ទុត្តត្តា "ទេលិណទេសាចិទេកំ ឃាយកាលិក"ត្តិ ពេចិ ចឆត្តិ, ពេចិ បត "កិលិតាតំ បិកតិកទេយច, អកិលិតាតំ បត ស្តកាសមិត្តត្តិ ទុត្តត្តា "ក្សឞ្យអំ ចិយ សត្តាហកាលិក"ត្តិ៉

ត្អតិ សយត្តបិសាឌិកាយ ចិតយដ្ឋកថាយ ចិយតិចិទេតាឌតិយំ

តតិយបិទាឌិកចណ្ណតាទេយា តិដ្ឋិទោតា៉

៩៉ ចតុត្ថបិទាឌិកំ

ចក្ខុយុតាតិទិយកិក្ខុចត្តុចណ្ណតា

១៤៧៉អតិដ្ឋយាតិ រំចិដទោយ៉ ត្អទិយាបចំ សណ្ហបេត្វាតិ បតាតាត្តុទ្រុបំ កត្វា អតាកាតសម្មទេដ្ឋ បត អសតីតិ កាសិទោតា កចិស្សតីតិ បិជេសេសំ កត្វា អតាកាតសម្មទេដ្ឋ អសតិ៉ កាសិទោតាតិ អតីតចចតំ កចំ អតាកាតចចទេតត សម្ពត្ថុបកន្ទតីតិ អាហ លក្ខណំ បតាតិអាឌិ៉ ក្រឌិសេ ហិ ចាទេត ឆាតុសម្មទេដ្ឋ បច្ចយាតិ ត្អយិតា លក្ខណោត ឆាត្វត្ថុសម្មទេដ្ឋ សតិ អយចាកាលចិហិតាបិ បច្ចយា សាឆទោ កចត្តិតិ សន្តុសត្តុចិទ្ទុ ចឆត្តិ៉

១៤៩៉ចណ្ណចាតិ ត្អយិតា អតិតទុប្បត្តចណ្ណតា ទុត្តា៉ បសត្តុយុតចណ្ណាតិ ត្អយិតា យុតចណ្ណស្ស អតិបណិតតា ទុត្តា៉ ចិប្បសត្តុចិចណ្ណាតិ ត្អយិតា បតតិសទិទេចណ្ណស្សេច ឃខាចុត្តតយេត ចិប្បសត្តតា ទុត្តា៉ ឃស្មា ត្អគ្រ្តិ៍យាតំ ស្តុបិខាទ្រុបត្តា តិស្សយចទេសតច ប៊ីណតត្តិ អាហ "អតិតិចិដ្ឋោកាលសស្ស បរិបុណ្ណត្តា"តិ៉ បញ្ចុប្បាឆាតំ ចិយ ហឌយទ្រុបស្សាបិ បរិបុណ្ណតា ទុត្តាទេយចាតិ អាហ "យតន្ដ្ឋាតំ ត្អគ្រ្តិ៍យាត"ត្តិ៉ ស្តដ្ឋេបំ បរិបុត្តិ អត្ថុយុញ្ញត្តា ត្អយំ សទិទេសាកំ ទេតច បិយុហិំឞ្ញតិ សម្មទេដ្ឋា៉ ឃឆា តត្តិ ឲត្តុ តត្តិ តិបិតយត្តា៉ ចតុចក្ខត្តិ ឲត្តុ បចត្តតដ្ឋេត ត្អទិយាបទោច ចក្ខត្តិ ទុត្តា៉

១៥០៉ស្តុបលក្ខត្តីតិ ឌិស្សត្តិ, ពាយត្តីតិ អទេត្វា៉ បចទេត្វាតិ ប៊ីឞ្យឲទេត្វា, កោហាឌីតិ ចា សយំ ឆហទេត្វា, អញ្ញោហិ ចា បិទេចទេត្វា៉ ស្តុដ្ឋតិតិ ស្តុដ្ឋបកតិទោ៉ ស្តុត្តឞ្យឲតិ ស្តុកតកឞ្យអសឌិសេត ស្តុកតត្ថទ្ធយាទេកត សហិទោតា៉ ចបលេតិ បត្តចិទេយណ្ឌឌិតា ចាបលេស្លក យុទេត្វា៉ យុទទេតិ លទចទេតា៉ បិកតិគ្រ្តិ៍យេតិ អចំទុតត្តា កិហិកាលេ ចិយ បកតិយំ ឌិតិគ្រ្តិ៍យេ៉ ត្អទិយាបឆសណ្ហបតាឌីតិ អាឌិ-សទ្ទេត បច្ចយបដិសេចតសាយត្តុឌប្បាតំ កហណំ ទេចឌិតព្វំ៉ បទេយសស្លេចទុត្តីតិ យេហាអទិយចំទេយសិ កិក្ខុហិ តិទុត្តទេយតាយតាតិ ទេលិកសយុចទេយតាយតាតិ តាយ៉ បរិបិទេចតុត្តិ ចិយ្យុបតចទេយត បរិណាទេយតុំ៉ កិក្ខាចាទេ អសយ្បជ្ជយាតេតិ ត្អជំ ឌតបឆចារិកំចទេត្តីតិ ត្អយិតា សម្ពន្ធិតព្វំ, ត បត បិញ្ចាំ ចាទេចទេត្វាតិអាឌីហិ, តាតិ បត បឆាតិ អត្ថុទេតា តិទេត្តទេចាយដ្ឋទេតបិ ឌតបឆេសុបិ កត្តព្វាតិច្ចេសស្សតចទេយត ទុត្តាតិ, តាតិ ច ទេត ចត្តឞឹទេយត ពេទោត្តិ, ត លិកតិមិត្តំ, ទេតតាហ តត្តីតិអាឌិ៉ កិច្ចក្តាតិ ត្អយទេស្សច ទេចចចំ កសិទេតាតិ៉ តទុកយប្បិ បិទេយឞ្យុទេណចាយាយំ សត្ថាយ ទុត្តំ៉ សាឆាទេណបរិក្ខារកាទេចតាតិ សល្លិកបរិក្ខារកាទេចត៉ តទោកាចទោតា ទេឆតេត្វាតិ អចិស្សជ្ជយអទេចកក្ខិយកាចទោតា ទេឆតេត្វា, ត ធាតាចាចតទេសតាតិ អធិប្បាយោ, ទេតតាហ "កុលទ្ទុសកទ្ទក្ខដំ អាបជ្ជតី"តិ៉ អសត្តត្តិ ត្អយស្ស អក្ខុតត្តិ ត្អជំ ការណចទតំ, អត្តុប្បត្តា អចិជ្ជយាតត្តិ អទេត្វា៉ កិតចស្សចាតិ កិតចស្ស សក្ខាណកហណចិចិ៉ ពេទាឌិកាស្សាតិ សឆស្ស៉ សយណោតិ កោត្តុយត្តំ អត្ថុកាត្តិ ឆាទេត្តីតិ កោណ្ឌកុទោ, តាយយត្តសយណោតិ អទេត្វា៉ ឌុឞ្យាតបរិឆ្ឆេឌត្តិ អតត្តទុក្ខត្តា "ឲត្តកំ ឌុក្ខ"ត្តិ សញ្ញាចទេសត បរិច្ឆិត្តិតា ពោតុំ សញ្ញាត្វាតញ្ញាណោតាបិ ឌុក្ខំ, ត បត សទ្រុបចទេសត ពោតុំ ឞ្យូដ្ឋាណស្ស អចិសយកាចា៉

អឌិយាតចត្តុចណ្ណតា

១៥១៉អទហត្តតិ អក្កុចលេ៉ ពាកាណចក្ខុតាតិ បច្ចចក្ខុពាកាណសង្កាទេតត ចក្ខុតា, អច ចា ឞលចិត្តុសយ្យុសុទេត្វតច ពាកាណចក្ខុតា៉ អត្តតា សយ្យុសុទេត្វតាបិ ហិ ពាទេណាត អសយោហទោតា សយំ ឌិដ្ឋំ តាយ ហោតិ, តឆា តស្មិំ អឌិដ្ឋេតិ អទេត្វា៉ សទ្ទោសំ កិលេសាតំ បហាយកាចទេសត អាឌាតាតិ, សយត្តទោតា សទ្ទោត ចា បការេត ឌាតាតីតិ "អញ្ញា"តិ អក្កុយក្កោ ទុច្ចតិ, តទុបចារេត បត តប្បុលយ្បីតិ អាហ "អញ្ញា ឞ្យាកាទិ ឬតិ អទហត្តំ ឞ្យាកាទិ ឬ"តិ៉ អត្ថទា ឆេបតីតិ សេលក្ខុមិយំ អឌិយាតោ ឆេបតិ៉ កិលេសសយុទ្ទាចាទំ អបស្សទេត្វាតិ បុទិយេយក្កុត្តយឆញ្ញាតំយេច កិលេសាតំ ចទេសត ទុត្តំ, ត កចទោកាឌីតំ៉

នចិកក្ខនិក្ខាបជចណ្ណតា

១៨៤ៃ៍ បកតិយតុវេម្បហិ វត្តទិតទាត់ ឦគ្គាជ័វត្តយបុទិឃាត់ អឆិកយឆយ្ងៃ វត្តទិយតុប្បឆយ្ងៃតិ អាហ វត្តទិយតុប្បាតត្តិអាជ៍ បិឮគ្គឃំ (បិទា ១៨៤ៃ) “អត្ថិ ច ខេ ឲខេត ឆយ្ងៃ យឃឹ”តិ ឲត្ត ខេតិ ត្តជំ បជបុទលាយតិ្ត អឆិកត្តគ្គខេតា អឆិកយនក្ខាតម្ប ឍសាតាជ័ខេតា បុច្ឆា អឆិកយបុច្ឆា, នា ច ឍសាតាជ៍ឹសុ ឃាយគ្គាខេតា បចត្តាតិ ត្តជាតិ តត្ត បជយគ្គាត់ ចា ឝុតិឃាជ៍សុ អគ្គាតទ៌ ចា តត្តាបិ កនិលាជ័អាទយ្ងៃលាសុ កតទយាទយ្ងៃលំ ឍសាត់ ចា ខេលិក្យត្តទេសុ ច នោតាបត្តិយក្កិ ចា នកជាកាយិយក្កាជ៍ឹសុ អគ្គាតទ៌ ចា តត្តាបិ សុគ្គាតចិខេយាក្លិ ចា អប្យលិហិតចិខេយាក្លាជ៍ឹសុ អគ្គាតទ៌ ចាតិ ឲចំ បខេច្ចក់ ខេគជតិគ្គាទលាចខេសត បុច្ឆតាកាទ៌ ជខេម្បត្ជំ បិឮគ្គឃំ (បិទា ១៨៤ៃ) “បុត កតខេយន់ តំ ឆយ្ងៃត់ លិកឹ”តិ អឃំ បុច្ឆា ជយ្សិតាតិ ជគ្គត្តា, ខេតតាហ បជយយក្កាជ៍ឹម្ភតិអាជ៍ ឃាឃ អតុក្កលយបជ៍បត្តិឃា ខេលិក្យត្តទោ អឆិកខេយា អាកច្ឆតិ, នា បុគ្គកាកបជ៍បត្តិ អាកយតបជ៍បជា ត សុជ្ឈិតិ បុច្ឆិឃយាខេតា បជ៍បត្តិក្កយំ វល្លជ៍ីត្តា កខេចតិ អបខេតតខេគ្គាតិ តឃា ចុត្តក្កខេយតាឃំ ត សក្កា អឆិកត្តិតិ អឆិកតយាតខេតា អបខេតតខេគ្គា សត្ថិហិខេតសុ កឃិ្យខេឃសុបិ ចត្ងសុ បគ្ចខេឃសុ អលក្កត្តា “អាកាខេយ បិលិហិនខេយត ខេចតនា”តិ ចុត្តិ ចុត្តនជ៍ិំ ឮ្យាកទល់ ខេហាតីតិ ខេឃាជតា ឝឹលាយចបជ៍បត្តិឃជ៍ឹនា បជ៍បជា ខេហាតិ សុចិក្លយ្ទិតកិលេយត្តា ត្តជត្ចា អទហត្តិ បជ៍ជាតត្តម្ប ចខេយត ចុត្តិ, ខេតតាហ ឝឹលាយចម្ប តាយាតិអាជ៍ ឲចំ សុចិក្លយ្ទិតកិលេយម្ប ចត្តតខេយក្លិឆយ្ងៃបជ៍ជាតត់ ត្តយិតា កឃុប្យាជខេតត, អយ្ពិលិជ៍ជម្បខេត ខេលឮ្យប្យាជាជ៍តា ច ត សក្កា ជិយំនិត្យំ, តយ្វា តម្ប ចចខេតខេតច តំ នគ្គាតត្តា អឃំ កិក្ល នយ្យត្តឮ្យាកទខេលាតិ ត្តជំ ត ខេកចល់ អភាឃតកខេយច នគ្គាឃ ចុត្តិ ឲកត្ចម្ប ម្ហទជាតិកម្ប បុត្ចគ្គតម្បាបិ អភាឃតខេតា, ទគ្គឹឃាទយ្ងៃលាត់ ជាជទនាឮអចាជ៍អយ្ពិលយគ្គតាជ៍ឹត់ វបតឃខេតបិ ខេលឮ្យប្យាជាជ៍តល្យាបចត្តទហិតំ នគ្គចា សុខេនាឆិតខេយច នគ្គាឃ ចុត្តត្តិ កខេហតត្តិ

អនត្តក្យលាសយ្ទាចតលក្កលា បិបិច្ឆាតិ អាហ ឃា នា ត្តខេឆកខេច្ចាតិអាជ៍ អាជ៍-នខេក្កត អម្បខេគ្គាតិអាជ៍បិធំ នក្កល្យាតិ ឃាយគ្គា ក្សប្យទាយក្កត្តិ នយលាឆយ្ងៃនក្ខាតំ ឃាយគ្គា លល្លឹសិលិជ៍តាឃ ក្សប្យទាយក្តិ ក្កក្តុ កហិតំ តិទឃាឃ តិទឃក្សក្លាឃ តំ បុក្កលំ តត្ត តិទខេឃ វបកគ្គតិ តិគ្គត្តានបតីតិ អខេត្វា សិចិខេលិតិ ត្លលឹឃិត្វា កខេទលាត សិចិលកាខេហត កខេតា, នខេចត ចា នាខេជឃ្សេត អាជ៍ខេណ្ណា សិចិខេលិ បទិគ្គខេជាតិ នយលាកាខេចា កិខេឃ្សាតិ បុខេត្ត ចិគ្គឃាតាត់ ទាកាទជាជ៍ឹត់ វបទិ អបខេយ្សិ ទជំ អាកិទតីតិ អខេត្វា កិក្លកាខេចាតិ អឆយ្ងិកបជ៍គ្គាឃត្តសិខេគ្គា កិក្លកាខេចា អជាតខេយចាតិ ឲត្ត ឲច-នខេគ្គា អចឆាទខេលា អជាតខេត្តា ឲចាតិ, “អជាតខេយច”ត្តិបិ បិខេធា, តត្ត បត ឲចំ ជាតាយិ ឲចំ បម្បាឃឹតិ ខេឃាខេជតត្តា

បជកាជតឹយចណ្ណតា

១៨៤៍ឲចត្តិ ច បជយគ្គាតាជ៍បទាយនត់ បជយគ្គាត់ ជាតាយិ ឝុតិឃាជ៍ឍសាតត្តិ អសុកគ្គាតាជ៍ឹតិតិ អាជ៍-នខេក្កត កាឃកតាយតិគ្គាត់ កនិលគ្គាត់ កនិលម្ងលកាតិ អាទុប្បគ្គាតាតិ ច នក្កល្យាតិ ចិខេយាខេក្លាតិ ចត្យុត្តិឆោ យខេក្កា, តម្ប នក្យលខេតា សុគ្គាតាជ៍តាយំ ជខេម្បខេត្តា អាហ ខេយា បតាឃត្តិអាជ៍ យខេក្កា ហិ តាយ បច្ចាហិ កាទខេលាហិ តាយំ លកតិ នទខេយត ចា បច្ចតឹខេកត ចា នក្យខេលាត ចា អាទយ្ងៃខេលាត ចា អាកយខេតត ចា នខេច ហិ នក្លាទុខេបក្លា អតិច្ចខេតា នក្លាខេទ នយ្ងៃនិត្វា ចុក្កាតិ, យខេក្កា អតិយិត្តចិខេយាខេក្លត ចិយុច្ចតិ នខេច ក្សក្លខេតា នយ្ងៃនិត្វា ចុក្កាតិ, អប្យលិហិតចិខេយាខេក្លត ចិយុច្ចតិ នខេច អតត្តខេតា នយ្ងៃនិត្វា ចុក្កាតិ, សុគ្គាតចិខេយាខេក្លត ចិយុច្ចតិ, ត្តជំ នទនខេតា តាយំ តាយ ឃយ្វា បខេតន នក្លាខេទសុ អតិច្ចាតុបម្បតាឃ តិច្ចតិយិត្តិ បជហខេគ្គា អាកខេតា, តយ្វា អតិយិខេត្វា ក្សក្លាតុបម្បតាឃ សុលនគ្គា បលិជ៍ឹ បត្តត់ បហាឃ អាកតត្តា អប្យលិហិខេតា អតត្តាតុបម្បតាឃ អត្តនគ្គា បហាឃ អត្តសុគ្គាតាជម្បតចខេយត សុគ្គាតា ខេហាតិ, ត្តជំ បច្ចតឹកខេតា តាយំ តាយ ទាកាជ៍ឹហិ បខេតន សុគ្គាតត្តា សុគ្គាខេតា, ទ្យបតិយិត្តាជ៍ឹត់, ទាកតិយិត្តាជ៍ឹត់ ឲច ចា អភាខេចត អតិយិខេត្វា, ទាកបលិឆិអាជ៍ឹត់ អភាចខេតា អប្យលិហិខេតាតិ ចុច្ចតិ, ត្តជំ អម្ប នក្យលខេតា តាយំ ទាកាជ៍សុគ្គា អតិយិត្តិ អប្យលិហិតច្ចា តិគ្គាត់ អាទយ្ងៃលំ កខេទាតីតិ សុគ្គាខេតា អតិយិខេត្វា អប្យលិហិខេតាតិ ចុច្ចតិ, ត្តជយម្ប អាទយ្ងៃលខេតា តាយំ អាកយត់ បត ក្សចិឆំ ចិបម្បតាកយត់ យក្កាកយតគ្ចា តត្ត យខេក្ក ចិបម្បតាកយតខេយច, ឋខេល បត យក្កាតត្តខេទ យក្កាកយត់, ឋលនយាបត្តិឃំ ចិបម្បតាកយតយ្សិ អតត្តាតុបម្បតាចខេយត យខេក្កា សុគ្គាខេតា អតិច្ចក្សក្លាតុបម្បតាហិ អតិយិខេត្វា អប្យលិហិខេតាតិ ឲចំ ចិបម្បតា អត្តខេតា តាយំ យក្កម្ប ខេចតិ, យខេក្កា ឋលម្បាតិ ត្តជំ អាកយតខេតា តាយំ

សុគ្គាតត្តាតិ ចិចិត្តត្តា ទាកាជខេឃាច បតិក្កាតខេក្កត បលិឆឹតិ អាហ “ទាកខេជាឃខេយាហបលិឆឹត”ត្តិ ត្តយិម្បា ចិគ្គាឃាតិ ជ៍គ្គាចក្លចិគ្គាឃាតិអាជ៍តា ឲខេកកចិគ្គិ នគ្គាឃ ចជត្តិ ឲចំ ឲកិម្បាបិ តាយំ អក្កខេហត្វាបិ តា ឲច នគ្គាឃ “ចិគ្គាត់ លិកិឃឹ”ត្តិ កលាខេត្តាបិ បិទាជ៍ខេកា ខេហាតីតិ នខេក្លបក្កកចាឃំ អឆិប្យាខេឃា ចត្តចិគ្គាជ៍ឹតិ បត នគ្គាឃ ចជខេត្តា ត ខេហាតិ ឲខេកកខេកាក្កាឃចខេយតាតិ យហាអក្កកចាឃំ ចុត្តតខេឃត ខេលិក្យត្តទចិខេយនំ អកត្វា ខេកចលំ “នតិបក្កាតាត់ លិកឹ”តិ ឲខេកកខេកាក្កាឃចខេយតាតិ អឆិប្យាខេឃា តត្តាតិ ខេតសុ ខេកាក្កាខេយសុ កិលេយាត់ បហាត់ តាយ អភាចយត្តយ្សិ ខេលិក្យត្តទកិច្ចត្តា ខេលិក្យត្តទត្តិ នយខេត្វត្វំ តំ បតាតិអាជ៍ ចុត្តិ ទាកា ចិត្តំ ចិតិចទលាតាតិ ទាកខេតា ចិត្តម្ប ចិតិចទលាតា, តខេតា ទាកខេតា ចិយុត្តត្តា ឲច ឌិតទាកតិចទលាតាតិ អខេត្វា, ឃា ច បច្ចា ចិគ្គាតិ ខេឃាខេជតត្តា ត អាកតាតិ ត្តឆ បជកាជខេត “ឝាកាលត្តិ តិខេម្បា ចិគ្គា”តិ (បិទា ១៨៨) ចុត្តត្តា ខេយនា បច្ចា ចិគ្គា ត អាកតាតិ អខេត្វា តិគ្គត្តិតខេលិក្យត្តទត្តាតិ ខេលិកិឃឆយ្ងៃនាឆាទលានក្ខាតម្បាបិ អភាចា ខេលិកិខេឃហិ នគ្គចា អនយ្ងិម្បខេលិក្យត្តទត្តា អគ្គាតត្តិ នខេក្លបក្កកចាជ៍ ចជត្តិ, តយ្យិ តខេត្វច បជ៍ក្លិតត្តិ នយ្ងខេគ្គា

១០០ បុតអាខេតត្វា បជយគ្គាតាជ៍ឹហិ ត ខេឃាជ៍តត្តិ ឲត្ត “បជយគ្គាខេតតាតិ បិខេធា”តិ ខេកចិ ចជត្តិ, តំ ឃុត្តខេយច អាជ៍-នខេក្កត កខេហតគ្គាម្ប ឍសាតម្ប អភាចា បជយគ្គាតយ្ងលកាឮ្យាឲកខេយច លល្លចក្កិ កត្តុនាឆខេតាបិ កលិត-នខេគ្គា ខេហាតីតិ អាហ អឆ ចាតិអាជ៍ ខេឃត ចិខេត្តត ឃុនា កលាតិ, ខេតខេតច ចិខេត្តត ត សក្កា “ឃុនា កលាឃឹ”តិ ជាតិត្ជំ, អត្តទត្តទា បត អគ្គាហិ យខេតាក្កាទចិឌិហិ “ឃុនា កលាឃឹ”តិ ជាតាតីតិ ចុត្តិ “កលាត្តម្ប ខេហាតិ ឃុនា កលាឃឹ”តិ អឃខេយត្ត អខេត្វា ជយ្សិខេតាតិ តីហិ អខេក្កហិ នយត្តាកខេតា ឃុនាចាខេជាតិ អឃយខេត្វា ជយ្សិខេតា ជចាតិ នហនា ទចាតិ អគ្គា ចត្តកាឃម្ប លលិត្វា អគ្គាកលាត់ តំ ជាតាតីតិ តំខេកាលំ, តម្ប កាខេចា តំខេកាលតា, ខេកាលម្ប ចិនឃចិនឃឹកាខេចត អត្តនំខេចជតត្តិ អខេត្វា ខេកាលនខេយាឆាតត្តិ ឮហ្វត់ ខេកាលាត់ ឲកយិ្វ លខេលា នខេយាឆាត់, នហុប្យត្តិតិ អខេត្វា ខេឃត ចិខេត្តត “ឃុនា កលិម្ប”ត្តិ ជាតាតីតិ ត្តជំ បុគ្គកាកខេចតតគ្ចា នគ្គ៌ាតខេចតតគ្ចា ឲកខេតា កត្វា ចុត្តិ ខេឃត ចិខេត្តត បុគ្គកាកខេចតតាក្សខេតត នគ្គ៌ាតខេចតតាក្សខេតត ច ចិនំចាជ៍តគ្គានត្តនក្លាខេទ ជាតាតិ, ខេឃត ចិខេត្តត ឃុនា កលិម្បត្តិ អខេត្វា ខេតខេតច…ខេប… បទិច្ចជិតគ្គាតិ ខេតខេតច ចិខេត្តត “ឲចំ អហំ ឃុនា កលាឃឹ”តិ ចា “កលិត”ត្តិ ចា តខេជច ឃុនាចាជចិត្តយាទយ្ងៃលំ កត្វា កិក្ល ជាតាតីតិ ឲចំ បុគ្គាបទនគ្គ៌ាតខេចតតាក្លលាសុ តីសុ ឲខេកខេតច ចិខេត្តត ខេកាលចិនឃគ្ចា ខេកាលគ្ចាតិ វកឃយ្សិ ឲកក្លខេលា បុក្កលិ ជាតាតីតិ អឃំ តំខេកាលតា បទិច្ចជិតគ្គា ចិនឃខេម្បច តជា បកាយតខេតាតិ

អធិប្បាយោ, តេនាហ ន ហីតិអាទិ។ យទិ ចាលាហស្ស អត្ថតោ ឧទ្ទិសំ ន ចាយតិ, កថំ បដ្ឋិតំ ចិត្តំ ជាតាតីតិ អាហ បុរិមំ បុរិមត្តិអាទិ។ តត្ថ កសិស្សាមីតិអាទិនា តីសុ កាលេសុ ឧប្បន្នំ បុរិមបុរិមចិត្តំ អត្ថាតំ ចិរយំ ពត្វា ឧប្បជ្ជមានស្ស បដ្ឋិយស្ស បដ្ឋិយស្ស ចិត្តស្ស តថា ឧប្បត្តិយា បច្ចយោ ហោតីតិ អត្ថោ។ តេនាតិ យេន ការណេន តីសុ លេលេសុ ចិត្តានិ តទេវ្ណោហេច ចិត្តហិ ជាតិតព្ពាតិ, តានិ ច បុរិមបុរិមចិត្តតេច អចស្សំ ឧប្បជ្ជត្តិ, តេន ការណេនាតិ អត្ថោ។ តស្មិំ ឋតីតិ កសិស្សាមីតិ បុព្ពភាគេ ឋតិ។ សេឋច្ចយត្តិ កលាយិ, កសិតត្តិ ពួជំ ច្ចយំ ន ហេស្សតីតិ ឲតំ តត្តីតិ យោជនា ហោតិយេចាតិ អត្ថោ។ ឲកំ ចិយ បការឋតីតិ កិត្តក្តលាតយ្យិ តិរត្តរុប្បត្តិយា "តទេរេចទ"ត្តិ ករហតព្ពតំ ឋត្ថាយ ចតតិ។

ពលចនយ្ទចិតិឆាតចរេឋតាតិ ពលចកាហស្ស ចិតិឆាតចរេឋតា ទ្ធាលទ្ធាលិតត្តិ ទ្ធាលទ្ធាលិតំ កាហាតំ។ ឋកកាចបរិច្ឆេតចរេឋតាតិ អត្ថតោ ឋត្តកកាចស្ស បរិច្ឆេតចរេឋតា។

១០៤។ ឧត្តាឋិតត្តាតិ កយំ ជេតត្វា ចិយ បលិបិតត្តា។ ឲចំ បលិបិតោ ត បុត តំ ធាតំ អាកច្ឆតីតិ អាហ "បុត អតល្លីយតកាចឥស្សតចរេឋតា"តិ។ ពេជ-ឋង្គំ ឋច្ចត្វចិទ្ធ ឧត្តារេត្វ បធត្តីតិ អាហ ឋ្វាយរេត្វាតិអាទិ។ អលុ ឲច អលុឋហកាតំ, អលុរេត្តត ចា យុត្តត្តិ អត្ថោ។

ចត្តកាយចារកចាចណ្ណតា

១០៥។ កោចលព្យៀយត្តិ កោចលព្យៀអយំ ចារទោតិ អញ្ញាហទិតព្ពំ។ តច្ចលាទេណ្ណាច ជាតាតីតិ បកតិយា ចចតាតត្តទំ ចិជាតតំ ឋត្ថាយ ទុត្តំ។ ឲចំ បត ចឌីកេជំ អកត្វា "យោ ព្ពុយព្យាអាចារោ បចយំ បក្កមិស្សតិ, តំ យយំ 'អរហា'តិ ជាតិស្សាមា"តិ ឲចំ កតឋព្ណោតា ចិហារា បចយំ បក្កមេតេត តស្មិំ លលោ អចិតិចត្តេបិ តិក្កត្តរេត្តបិ បរាជិកំ អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ "យំ 'អរហា'តិ ជាតត្វ"តិ តព្យាអាចារោ បចយំ បក្កាមីតិ អាកតចត្ថុមិ (បារា។ ១១៤) ចិយ។ ចិញ្ញាត្តិបរេធតិ កាយចឌីចិញ្ញាត្តីតំ កហលេឃារក្ក បរេឌរេ, តេត ចិញ្ញាត្តិបថំ អតិក្កមិត្វា ជីតោ កោចិ ជិទ្ទោត ចក្ខុតា កាយចិការំ ជិទ្វា ជិទ្ធាយ ឋោតឆាតុយា ចឌីកេឌញ្ញ ឋុត្វា ជាតាតិ, ត បរាជិកត្តិ ឌីរេបតិ។ បិញ្ញូពយំ "បដិចិជាតត្តស្ស អាបត្តិ បរាជិកស្សា"តិ (បារា។ ១៦៥) ព្ពុយស្មិំ បដិចិជាតតចារេ យស្មិំ អក្ខរេ ចា ឧច្ចារិតេ កាយប្បរេឃាកេ ចា កតេតយេច អយំ បចរេញ្ញាតំ ឋរាបត្តោតិអាទិអត្ថំ បរោ ចិជាតាតិ, តតោ បុរិមេសុ អក្ខរុច្ចារណាទិប្បរេឃាកេសុ ទុល្លច្ចយំ អាបជ្ជិត្វា បច្ឆិមេច បដិចិជាតតបរេឃាកក្ខណេ បរាជិកំ អាបជ្ជតីតិ ចេទិតព្ពំ ទុល្លច្ចយស្សេចត្ថ ឋាយត្តត្តា, តេតេច ព្យុទ្ធត្តាចរិយេត –

"ទុក្កដំ បឌមស្សេច, ឋាយត្តមិតិ ចក្ខិតំ;

សេឋាតំ បត តិណ្ណម្បិ, ទុល្លច្ចយមុទីរិត"ត្តិ –

ទុត្តំ, អយញ្ញុរេត្វា "ត បដិចិជាតត្តស្ស អាបត្តិ ទុល្លច្ចយស្សា"តិ ព្ពុមិតា ឋុរេត្តត ឋង្ហិរេតាតិ ជដ្ឋព្ពា។ ឧក្កហបរិបុច្ឆាទិចរេឋតាតិអាទិតា ឃាតឋយាឌិអាទិឋង្គាតយេត្វសុ បុរេព្ព អកតបរិចយត្តា ឋុត្វា "អត្វុព្វាទិឋ"ត្តិ អជាតិត្វា កោចលំ "ចិឋិទ្វោ កោចិ ឋយលាក្រលោ អតេត លទ្ធោ"តិ បទេត ឆារេតបិ បរាជិកមេចាតិ ជស្សតិ។

អភាបត្តិកេតកចាចណ្ណតា

១១០។ អត្ថុល្លបតាធិប្បាយស្សាតិ "ឲចំ ទុរេត្ត ឧត្តរិមគុស្សឌម្មោ យយា បកាឋិរេតា ហោតី"តិ អយតឋិកត្វា "តាហំ, អាទុឃោ, យច្ឆុរេតា ភាឃាមី"តិអាទិកំ កឌេត្តស្ស។ ឲចំ កឌេត្តោ ច ចោហារតោ អញ្ញំ ព្យាកាទរោត្តោ ភាម ហោតីតិ ទុត្តំ "អញ្ញំ ព្យាកាទរោត្តស្សា"តិ។ ភាឃត្តោតិ "ជាត្វា ករហត្តិ ត្វ តោ"តិ ភាឃត្តោ។

បឌភាជតីយចណ្ណតាតយោ តិដ្ឋិតោ។

ចិតិតចត្ថុចណ្ណតា

១១៦។ ឋេក្ខុមិយត្តិ ព្ពុមិតា ឃាតគុមិម្បិ ឋង្គហាតិ។ តិណ្ណំ ចិទេចកាតត្តិ កាយចិរិត្តាបជិចិទេចកាតំ។ បិណ្ឌាយ ចរលស្ស កោជតបរិឃោឋាតតាយ ទុត្តំ "ឃាច កោជតបអឃោឋាត"ត្តិ។ អត្តទឈេទេ ភុត្វា អាកច្ឆត្តស្សាបិ ទុត្តតយេតេច ឋម្ភាចតិច្ឆាយ ចីចរឋណ្ណាបតាឌីតិ កទោត្តស្ស ទុក្កដរេយច, បិញ្ញូពយំ បត ទុក្កដាទិចត្វុសុ "អភាបត្តិ អត្ថុល្លបតាធិប្បាយស្សា"តិ ព្ពុជំ ទុល្លច្ចយេតាបិ អភាបត្តិឥស្សតត្វ ទុត្តំ។ ឧល្លបតាធិប្បាយស្សាបិ ហិ "ភាទុឃោ, ទុក្កដំ អញ្ញំ ព្យាកាត្យ"ត្តិ ទុរេត្ត ទុល្លច្ចយមេច អត្ថុបភាយិកត្តាភាចតោតិ ជដ្ឋព្ពំ។

១១៤។ ត ជាតាហំ តត្វ កមិស្សាមីតិ បុត តត្វ ចឋិតព្ពេត ត កមិស្សាមិ, ឲចំ ឋតិ បចយំ កតោ អយំ បុត ច តាកតោ, តស្មា អរហាតិ យញ្ញិស្សត្តីតិ អធិប្បាយោ។ តំ ធាតត្តិ អាចាឋំ ចាតិអាទិនា បុរេព្ព បរិច្ឆិត្តដ្ឋាតំ។ បចឋា កមតំ ឋត្ថាយ កតិកាយ កតត្វា ឃារេតតាតិអាទិ ទុត្តំ។ ចិញ្ញាយមិទ្ធិ ឋត្ថាយ "ព្ពុទ្ធិយា"តិ ទុត្តំ ឧល្លបតាធិប្បាយស្ស អកិញ្ញាទ្ធិយា អឋម្ភចតោ។ អញ្ញាមញ្ញំ ទក្ខតីតិ ឧល្លបតាធិប្បារេយ ឋតិបិ ឲកស្សាបិ បចយកមតាភាចា ទក្ខត្តិ។ ឋទេ បត កតិកំ កត្វា តិឋិទេត្តុ ឲកំ ទេត្វ ធរេបត្វា អចរេឋរា ឧល្លបតាធិប្បារេយត ឲករេតា កច្ឆត្តិ, កតាតំ ឋទេត្តឋំ បរាជិករេយច។ តេសុ យស្ស ឧល្លបតាធិប្បារេយា តត្ថិ, តស្ស អភាបត្តិ។ ឲតត្តិ ហេដ្ឋា ទុត្តំ ឋព្ពំ កតិកចត្តំ។ តាភារេចទញ្ញូកាតិ តាភាជតបចចារិរេតា។ ឋញ្ញូលិកេកាតិ យចាទុព្ពំ បិបុលាតកកោជារេឋា។ អយញ្ញុ បដិទក្ខរេបិ អចិរេឋរេត្វា ករណំ ឋត្ថាយ កតោ, ចិរេឋរេត្វា បត "ឲត្តកោ អឋុកស្សា"តិ បរិច្ឆិត្តិត្វា អបរលិរេកត្វា ជាតុំ ចដតិ។

១១៦៉ះឆមូឆាតុ្ចតិ បត្ថត្ថាតត្ថាហំ, ឆមូាត់ បការេចា ចា៉ ប្ថបបត្តីតិ អត្តកាធំ បត្ថាយ ចេតិ៉ ទុ្សុទ្ធាបឃា ហោត្តីតិ ឫត្មុនេ្ទត បត្ថាយ ទុត្តំ, ត លក្ខលោតទ្វោនាឌិនោ អរិយបុក្កុលេ ៉ ចិតុរេឆ្នីតិ ចិតិចិឌ្ឍីត្ចា រេឆ្នី ពធ្លីតិ, ថាឫឡមួអត្ថទិកាពេឃា លិទ្ធោចលិទ្ធំ ពត្វា តាហិ ពធ្លីតិ តិស្សក្ខចេរេត អេត្វា៉ ចិតុរេឆ្នីតិ បិេឌ ថាឫឡមួអត្ថទិកាហីតិ អាឆាទេត្វ តិស្សក្ខចេត់៉ លេហិតុ្សណ្ហហីតិ កាឡមួអលេហែយពេហិ តុ្សណ្ហហិ៉ អន្ទ្វិយំ ចតាតិ ករហិតត្ថោតាឃ អន្ទ្វំ បហទិតុំ ឃុត្តនុ្ទបំ៉ ចក្ខុក្ខុតាតិ លេហិកស្ស ចក្ខុ ចិឃ ក្ខុតា បត្ថាតា, ចក្ខុបឌិហាតិបិ អេត្វា៉ តេស្សេច ពមូស្សាតិ ពេឃត ពោឃាតពពេមូតេច តិទេឃ តិឌ្ឋរេត្តា, តេស្សចាតិ អេត្វ កឃ្ឃាសោត ឲ្ពាឃ ចេតតាឃ ជាហុបជិចត្តិឃោ ហោត្តីតិ អាបន្ទតិ, ត ចេតំ ឃុត្តំ ឲ្ពាស្ស អន្ថាឌិតីឌស្ស អពោកក្កុ្ទបុត្តិ ចិឃាតិ តំ បទិហរេត្តា អាហ តស្ស តាតាចេតតាហិ អាឃ្ចហិតស្សាតិអាឌិ, ពេត ពោឃាតពពមួក្ខលោ បុត្តចេតតា អបទេចេតតា បត្តិដ្ឋាបកចេតតាតិ ឲ្ពាត្ថិម្បិ បិហោតិបិតេ ជាហុ ចេតតា ហោត្តិ, តាតាបិហោតិបិតេតុ ចត្តត្ថាេមច តត្តិ៉ តត្ត ឲ្ពាឃ ចេតតាឃ តទេពេ បចិត្វា តេឌត្ថាចេតតាតុ ឲ្ពាឃ អបរាបទិឃចេតតាឃ ត្ថាមម្ហិ បេតត្តកាេច តិត្ថាេត្តាតិ ឌេស្សតិ, ពេតាហ “អចេយេបកមំ ចា ពមូតិមិត្តំ ចា”តិ៉ ឲត្វ ច ពមូបទិក្ខចិបិកុបុត្តិ បត្ថាយ ពមូពមូតិមិត្តាតមេច កហហំ ពតំ, ត កតិតិមិត្តស្ស, ពេតាហ “អដ្ឋិរាយិមេច តិមិត្តំ អេហោឃី”តិ៉ បិឡត្ថឃំ ចិតេឆ្នីតិ តុ្សណ្ហហិ តេឆ្នេត្តា ចិឃ លុត្ថាត្តិ៉ ចិរាឌេត្តីតិ ចិលិលត្តិ៉

១១៨៉ចល្លូទចិក្ខេឃេតាតិ ឫក្ខាបិតមំឃចិក្ខេឃេត៉ តិប្បក្ខចេមូតិ ចិកតបក្ខលេមេចមូ៉ ឲក់ មិកត្តិ ឌឹបពមិក៉ ការេហាហីតិ ឈោតតាហិ៉ ឆាត្វាតិ ពមួដ្ឋាត់ ឆាត្វា៉

១១៩០៉ មក្កុតចេមេត ប្ថលតីតិ មក្កុលិ, ចិទ្ធបឌឹកទ្ធការេចត បចត្តតីតិ អេត្វា៉ ចិត្តពេឡត្តត្តិ ចិត្តទុចិយំ អតាចារកិឡអំ៉

១១៩៉តិេស្សចាលបហាកពដ្ឋេមាតិ តិលតឹឌកាឌិេមចាលេត តិលមណ្ហកបិដ្ឋិចេណ្ហត ប្ថកបិរេដ្ឋ ប្ថកក់ តឹលចណ្ហ ពុទ្ធមាតេត បហោពោត ពដ្ឋមេត ច ចិទហិតេតា៉ ប្ថហាការេចត តបេតេតា តបំ ប្ថកក់ អស្សាតិ តេបិពកាតិ ចត្តេត្ត ព-ការេលិបំ ពត្វា “តេបិឌា”តិ ទុត្តិ៉ បេតលិេកាតិ បពេដ្ឋេត អកុមលពេមូត ឫកតិតេតា ទុក្កតិ ត្ថតាត់ កតាត់ លេហិពោ មមុហោ, តិចាមដ្ឋាត់ ចា៉ ពតហត្វាតិ ឆតុមិម្យេ ឫដ្ឋុ មិក្ខិតហត្វា, អចិទន្នុតលក្ខចឆាតិ អេត្វា៉ មិប្បឌស្សតចេមេត ទាឌពុលិឌឹង ទាឌមមួហំ ប្ថមេបទ្ធ ពតំ អមត់ មទេក្ខបេបិ ឲមេតមត្តិ ពតុបិមេតា, មត្ថត្វ ឌស្សិតមិប្បាតិ អេត្វា៉ បគេក្កាតិ បគឌ្ឋិតេតា, បទាឌិតេតាតិ អេត្វា៉

១១១៉អាេតឌ្ឋាមមានិត្តិ អទ្ធបមមាបត្តិយំ តិទុេដ្ឋ មតិបិ មដ្ឋពលុពោត ប្ថដ្ឋាតារេហោ ទ្ធបិចេទមមាឌិមេច ត្ថាឆ ចត្តត្ថេាតិ អាហ អេតឌ៉ អចលត្តិអាឌិ៉ មមាឌិបទិបត្ថពោតិ ចិតក្កាឌិពោ បត្ថាយ ចេតិ, ត្ថាត់ បត បេឃេពោធិឌិយំ ប្ថប្បត្តម្បិ ចត្តុំ អតាចារមត្តចេមេត កិក្ខុហិ ចោឌិេតបិ កកចតា “អតាបត្តិ, កិក្ខេច, មោហក្កូលាតស្សា”តិ (បិរា៉ ១១ប័) ឲចំ អាឃតិ អត្តតា បត្ថាបិឃមាតបិរាឌិកាត្កាហំ តោ ឲច ចិតឹតត្តិ ឆមូមត្ថាហពេត្វេទហិ បត្ថា បត្ថាតត្តស្ស ត្ថាមស្ស មិក្ខាបេស្ស ចិតឹតចត្តុការេចត មក្កហមាទោបិតត្តិ ឌេដ្ឋត្ថា៉ មាចពាត់ ប្ថប្បជិបិជិឃា អត្តុស្សទោហាកាធំ ឌេស្សតុំ “ត ប្ថប្បជិបិជិឃា”តិ ទុត្តំ៉ ទុក្កទំ ពតត្តិ អតត្តទេ បច្ចាពប្បមតិេពា ការេល ចិត្ថាលោមត្តតិ អឌិទ្ធាបិ អមមុឃិត្វា បទេតា តតិឃត្តការេច ឌិដ្ឋទុតិចិេត្តត មឌ្ឍិ ចត្តឃាតកចបជិមត្តិឃា អតុមាតេតាបិ ពាទិឃពារោហាកាចកហហំ តាម មាចពាត់ ទុក្កទេត្តា ទុត្តំ៉ បជិចិឌ្ឍាតិ បជិចិឌ្ឍមឌិមា៉ ឃថា តាម មត្តឆា ថាលិតស្ស ចាមេចាលេលិមស្ស ឲ្ពាឃ អក្កុពាជិឃា អបទេស្ស ចាលេលិមំឫតោ ពោជិ៍ ទុ្ធេទ ឆត្វា ចិទេ្ឋម្ស អាទុតេត្តា ចិឃ បជិបិតេឃ្ស, ឲចមេច ត្ថាមិតាបិ ទុក្កទំ ពតត្តិ ទុត្តំ ហោតិ៉ ឲតេក្កត្តិ ឲេឃា អពេក្កា៉ ឃឌិតត្តិ ឃោ អឃំ៉

តិកបតចណ្ហតា

១១១៉ត្ថាឆាតិ កិក្ខុចិកេក្កុ៉ ប្ថដ្ឋិដ្ឋបិរាឌិកបទិឌឹបតត្តិ មិក្ខាបេឌុ បិតិមោក្ខុដ្ឋមចេមេត ប្ថដ្ឋិដ្ឋបិរាឌិកបទិឌឹបត់, ត បត មត្ថាម្ហិ បិរាឌិកចិកេក្កុ អាកតអាបត្តិបទិឌឹបត់ តត្វ ទុលុច្ចឃាឌឹតម្បិ អាកតត្វា ពេតេតច ប្ថដ្ឋិដ្ឋ-មេដ្ឋេត ទុត្តចិកក្កុស្ស តិេដ្ឋមត្វា៉ កិក្ខុតឹត់ អមាឆាទោហាតិ ចត្តាទីតិ ប្ថត្ថតាហុមណ្ហលិកា (បាចិ៉ ៩៩ប៉) ចត្ថប្បជិទ្ធាឌិកា (បាចិ៉ ៩៩៩) ប្ថក្កិត្វាតុចត្តិកា (បាចិ៉ ៩៩៨) អដ្ឋចត្វកាតិ (បាចិ៉ ៩លិ៩) ត្ថាមាតិ កិក្ខុហិ អមាឆាទោហាតិ កិក្ខុតឹត់ ឲច បត្ថាតត្វាតិ បិរាឌិកាតីតិ អេត្វា៉ ចត្វចិបត្ថាតិ បត្ថត្ថុបមេប្បឌាត់ ចត្វការេចា ចត្វ តាម, ពេត ចត្វមេត្តត ចិបត្ថា, ចិបត្ថចត្វកាតិ អេត្វា៉ អេហេតុកបជិមត្តិកាតិ មក្កាតុប្បត្តិការោហមាហ៉ កិច្ចាបិ ទុេហតុកាតម្បិ មេក្កា តុប្បដ្ឋតិ, ពេ បត បត្ថត្ថុបមេប្បឌាតុ ឆត្វា អាឃតិ មក្កុេហតុំ មេប្បាេឌតុំ មេក្កាត្តិ, អេហេតុកា បត បទិឫុេដ្ឋ ចតុបិទិឫុដ្ឋិឌឹលេ ឆត្វា មេប្បាេឌតុំ ត មេក្កាត្តិ, តទ្វា ពេ តម្បិ បជិច្ច ចត្វចិបត្ថាចាតិ ចេឌិតត្ថា៉ បិរាឌិកាតិ ពមូចិបត្តិឃា បជិមត្តិក្ខលោមេច បទាឌេយំ អាបត្ថា៉ ចេឃ្យមំចាមពាឌឹត់ កិហិការេច ឆត្វា ចិបស្សតាឃ ចាឃមត្ថាតម្បិ តស្ថិ អត្តការេច មក្កុប្បត្តិអកាចតេតា “មេក្កា បត ចាទិតេតា”តិ ទុត្តំ៉ ឌឹឈតាឃ លមួមាត់ អក្កុឌាតំ លមួំ តាម, តំ ឃស្ស អត្ថិ ពេមា លមួី ពេមា ឲត្តាចតា ត បិរាឌិពោ, តំ បត ឌឹឈំ អក្កុឌាតំ អត្តតោ មុរេល ចា ចក្ខុមេក្កុ ចា ពេមចតាឌិប្បាមេត បេចេមេត្តាច បិរាឌិពោ, ត្ថាឆ បត ចក្ខុមេក្កុ បេចេមេត្តាច អឌិមេប្បតា មុក្ខុបិដ្ឋិពោតេច មុរេល បេចេមតស្ស ទុត្តត្តា៉ ពេមាបិ ហិ ពតបទិកមូតាឃ មុកុ្ខតាឃ បិដ្ឋឹឃា ឌ្ហតមិត្វា អត្តតោ អក្កុឌាតំ មុរេលត កហ្សត្តាច បិរាឌិពោ ហោតិ, ត ពោចេលិ៉ ឃោ បត មុរេលត អត្តតោ ចក្ខុមក្កុំ ចា បទេមំ ចក្ខុមក្កុមុរំ ចា ត្ថាតឹត់ បស្សាចមក្កុំ ចា កហាតិ, តស្ស ច បុទិមតិមិេត្តត បុទិមតិមិត្តំ លុបត្តស្ស ច មេក្កត មក្កុបជិបិឌេតបិ បិរាឌិកំ ត ហោតិ បុទិមតិមិេត្តត តឌិតទមក្កមប្បជិបិឌេតេតច មេឆុតឆមូចោហារេតា ៉ បទស្ស អក្កុឌាេត អកិតិឌឹឌតីតិ បទស្ស ប្ថត្វាត់ មឃត្តស្ស ពមូតិេឃ អក្កុឌាេត អត្តតោ ចក្ខុមក្កុំ បេចេមេត្តា តស្សុបទិ តិឌឹឌតិ, ត្ថាឌេច្ចា ប្ថបលក្ខលាមត្តំ បេទមំ អក្កុឌាតំ ចក្ខុមេក្កុ បេចេមេត្តា មាឌិឃេត្តាបិ បិរាឌិកោច, ពាលក្កាទេត បត ចក្ខុមេក្កុ ចា មុរេល ចា បេទេត បេចេមិឃមាេតា ឃឌិ ត មាឌិឃតិ, អតាបត្តិពោច៉ ឲត្វ អមាឌិឃត់ តាម ទុក្កទំ ចិទន្ថិតត្ថាេតា៉ ឲត្វ ច អតុបមេប្បត្ថការេច ឆត្វា មាតុបិតុអទហត្តេតុ អត្ថាតទំ ឈាេតតត្តា កិក្ខុតិ ទុមេត្តា ច មាមេលាទបត្ថឌម្បិ ត លកតីតិ ឌេស្សតត្វំ ចិឃុំ កហិតត្ថា មាតុឈាតតាឌឹត់ ចតុត្ថំ តតិឃបេមបិរាឌិពោតុ អត្ថាកាឆតា ចេឌិតត្ថា៉ ឃថា ឲត្វ, ឲចំ កិហិការេច ឆត្វា លេហិតុប្បាឌំ ពទោត្តា លេហិតុប្បាឌពោចាតិ ករហតត្ថា៉ ឲពេត បទិឃាឃេតាតិ ប្ថកិត្ថំ ទាកបទិឃុដ្ឋាតមត្ថាេតត បទិឃាឃេត៉ ទុតិឃចិពេប្ប ពត្ថិ អត្វាតិ បឆេឆ្នេឆា ចេឌិតេត្តា៉

ត្ថាតិ មមត្តបិមាឌិកាឃ ចិតឃដ្ឋកចាឃ ចិមតិចិពោគតិឃំ

ចតុត្វបិរាឌិកចណ្ហតាតេឃា តិដ្ឋិតោ៉

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨧ ᨷᩤᨴᩣᨡᩥᨠᨠ᩠ᩃᨧᨠ᩠ᨠᨽᩣᨽᩮᨥᩣ᩼

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៧. សញ្ញូឌិរេសរកណ្ឌោ

១. សុក្កចិឃ្សដ្ឋិនិក្ខបចណ្ណតា

១១៣. ចេតនាសកស្សាតិ ចេតនា សិក្ខាបទាតិ បរិយាណាតិ អស្សាតិ ចេតនាសកោ, កណ្ឌោ, តស្ស. សយចេ ចិបស្សតាយ ចា អកិទតិទហិតោ ប្ដូឆ អតកិទតោ, ត បញ្ញូឌ្ឋាឃាតិ អាហ “ចិក្កិត្តចិតេត្តា”តិ. ចិក្កិត្តតាយ ការលាយាហ កាយរាកាប្ដូច្ឆានិ.

១១៥. អតេន្ទាហារិកាតិ ឃឹលចិបត្តិទេចាហារេ តារហតីតិ កត្វា ទុត្តំ. អក្យុសលការេច បតស្សា អតេន្ទាហារតា តត្តិ.

១១៩-២០. ចេតតា-សដ្ឋេតា ចិស្ស ឆំ-សដ្ឋស្ស អត្តាកាច់ ប្ដូក-បច្ចយស្ស ច អត្តចត្តុំ ឥស្សេតុំ សន្ទោតតា ចាតិអានិ ទុតិយចិកោប្យា ទុទ្ធោ. សិលាប្យត្តោ អតេត្តាតិ អធិប្យោតត្តំ សន្ទាយ ទុត្តំ.
អាសយកេឥតោតិ បិត្តសេបស្លាត្តលោហិតាតំ ចតុន្នំ អាសយាតំ កេឥតត. ធាតុតាតត្តេតាតិ រសទុហិរាឌិតំ សត្តន្នំ, បចចាឌិតំ ចា ចតុន្នំ ធាតុតំ តាតត្តេត. ចត្តិឃឹសត្តិ ឫត្តចត្តិតោ យត្តកបស្ស.
ហត្តិយឥចលតំ តាយត្ថា សឃ្គុចាតិ អាហ “សឃ្គុចា តិក្កូយតី”តិ. សឃ្គចចេកត្តិ សយ្គចស្ស ធាតតោ ចចិត្វា ឥកោសោតាកិយុលំ ខ្លួតទេលាត សញ្ញោតសទិទេក្ខាកទេកំ. ពាហុឃឹសត្តិ លត្តប្បេតសំ. ឥស្សឃឹតិ
ឲត្ត ប្ដូតិ-សទ្ធោ ហេតុទេត្តា, តេត យស្មា កណ្ណទ្ធុតត្តកាហិ សឃ្គុចា តិក្កូយតិ...បេ... សយ្គចត្ថា ឥស្សឃិ, តស្មា តតិយស្ស ការិតំ សុការិតត្តិ ឲចំ ឃោឌតា ទេដិតត្តា. ឥកាសោតត្តិ ឫត្តស្ស ចត្តិតោ
តិក្កូយតយក្កំ, អក្កដាតប្យេតសត្តិ ទុត្តំ ហោតិ. សុក្កត្ថា តារយតំ រសទុហិរាឌិសត្តតេហធាតុសុ យន្ថីយធាតុចតុឌំ អដ្ឋិយិញ្ញានិ ចិយ បឆចឹធាតុសក្កហិតំ អាហារទូបឌិចិតំ សកាលកាយកតំ
អតិឥហទាទកាតស្សិ អតេត្តច, តំ បត បត្តូសសោធ្ញអសចស្សុឥត្តសតោ បដ្ឋាយ សត្តាតំ សយុប្បឌ្ឋតកកាយទាទេកហេច ធាតតោ ចលតិ, ចលិតត្ថា អាទេបិធាតុការេច ចិត្តឌេយេច ហុត្វា ឥកាសោតំ
ខ្លួតទតិ, ឥកាសោតតោ បត បដ្ឋាយ ចិត្តបច្ចុំយាតុឌំ ហោតិ យត្តលុក្កតោ ចលិតសិក្ខាលិកា ចិយ. ឃេឃំ បត សយុទ្ធូតតចិក្កូក្កុតាឌិហិ ទាកបរិឃុដ្ឋាតំ តត្តិ, តេឃំ សុក្កចិឃ្សដ្ឋិ ត សិយា. ប្ដូតិ
យធាធាតតោ សុក្កស្ស ចិឃ្សដ្ឋិយេច ទាកចិត្តសយដ្ឋាតា, ត បកតិទូបំ, តេតេច កធាចត្តអដ្ឋកធាយំ (កធា. អដ្ឋ. ២០៧) “សុក្កចិឃ្សដ្ឋិ តាយ ទាកសយដ្ឋាតា ហោតី”តិ សុក្កស្ស ចិឃ្សដ្ឋិ ឲច
ទាកសយដ្ឋាតា ទុត្តា, ត បកតិទូបំ. លត្តំ បត កាយាចចេទេចចាតំ ចិឌ្ឈយាតាបិ សុក្កធាតុ ទួឃំទួយសយាបត្តិចេសត បរិឃុដ្ឋិតទាទេកាបិ ធាតតោ ត កញ្ញអតិ, យធាធាតេ ឲច ឥត្វា កិត្តិ ចិកាទេ
អាបជ្ជយាតា តត្តូលិកបទិញ្ញអាហទូបសយាចហា យេធុតកិច្ចត្ថិដ្ឋាបិតា ហោតីតិ ទេដិតត្តា. កោចិ បត “កាយសយញ្ញស្សុលេយេច តេឃំ កាយកិច្ចំ”ត្តិ ចតត្តិ. លឹណាសចាតំ បត អតាកាយឹតត្ថា សត្តសោ
កាយទាកាការេច សុក្កធាតុចិការស្សិ តាបជ្ជតីតិ ទេដិតត្តា. ទូបឹព្រហ្មាតំ បត ចិក្កូក្កិតកាយទាទេកេ ឌតិតត្តា អតាហារទូបឌិចិតត្តា ច សត្តធា សុក្កធាតុបិ តទេត្តច. តទេចចាតិ យោធតស្សាទេត តិយិទេត្ត
ដ្ឋបក្កុយតោតិអានិ អតិឌិសតិ. “ចិឃ្សដ្ឋិតិ ធាតាចាចតា ទុច្ចតី”តិ បឥកាឌេត (បរិវា. ១១៣) ទុត្តត្តា “ឥកាសោតំ ខ្លួតិណ្ណយទេត្ត”តិ កស្មា ទុត្តត្តិ អាហ ឥកាសោទតាទោហលាទេត្ថាត្តាតិអានិ. ឲត្តាតិ
តឹសុបិ ចាទេសុ. អធិចារសត្តាតិ តិយិទេត្ត ដ្ឋបក្កុយិត្វា បុត ចិប្បដិសារេទ ដ្ឋប្យេត្ត យោធតស្សាធំ ចិតោទេត្វា. អត្តូទា តិចាទេទុត្តិ អត្តទោ តិយិទេត្ត កធុបក្កុយេត ធាតា ទុតំ ឥកាសោតំ ខ្លួតទិតុំ អទេត្វា
អត្តូទា តិចាទេទុំ. យោធតស្សាទេត ហត្តបរិកម្មាទិ កទោត្តស្ស យុទេត្តបិ ទក្កដេយេច, តិយិទេត្ត ដ្ឋបក្កុយាកាចតោ បត សញ្ញូឌិសេសោ ត ហោតីតិ អាហ “ហត្ត...បេ... អតាបត្តី”តិ.
ឥកាសោទតាទោហលាទេត្ថាត្តាតិអានិតា ទុត្តចិតិច្ឆយំ សន្ទាយ “អយំ សញ្ញាចទិយសាធាទលចិតិច្ឆយោ”តិ ទុត្តំ.

ទោកការលាបច្ចយោ តាយ ចិសកាកេកសឌ្ឍសោតាសតាហារាឌិបច្ចយោ. តាតាចិធំ សុបិតត្តិ លុកិតចាតាឌិធាតុតំ អត្យុណំ. អត្យុក្ខុតបុត្តាត្តិ បុទេត្តា ក្ខុតបុត្តា យតសា បរិកប្បិតបុត្តត្ថា
សក្កុតកោឥសត្តទាឌិតស្សិ ហិ សក្កុហេត្វា ទុត្តំ. អត្តកាយតាយ ចា អតត្តកាយតាយ ចាតិ ប្ដូឆំ ឥេចតាតំ ហិតាហិតាឌិប្យាយតំ ឥស្សេតុំ ទុត្តំ. អត្តាយ ចា អតត្តាយ ចាតិ សកាចតោ កចិតត្តា
ហិតាហិតំ សន្ទាយ ទុត្តំ. តត្រ ឥេចតាហិ ដ្ឋបសំហរិយមាតាតិ អារម្មណាតិ បទេយត្តតោ តត្តិ, កធំ តាតិ បុរិសោ បស្សតិ, ឥេចតា ចា តាតិ អចិឌ្ឈយាតាតិ ដ្ឋបសំហរត្តីតិ ចោឥតំ យតសិ កត្វា អាហ សោ
តាសត្តិអានិ. តេត “ឲចទេយសោ បរិកប្បេត្វា”តិ ឥេចតាហិ ចិត្តិតយទេត្តត សុបត្តស្ស ចិត្តំ កចក្កុសត្តតិទោ តិបតិត្វា ឥេចតាហិ ចិត្តិតតិយាទេយតេច បរិកប្បយាតំ បចត្តតិ, ឲចំ តេត បរិកប្បយាតាតិ
អារម្មណាតិ ឥេចតាហិ ដ្ឋបសំហដាតិ តាយ ហោត្តិ, តាតិ ច សោ ឥេចតានុការេច បស្សតិ តាយាតិ ឥស្សេតិ. ទោធិសត្តយាតា ចិយ បុត្តបដិលិកតិយិត្តត្តិអាឌិសុ ទោធិសត្តស្ស កត្តាទាក្កត្តិឌិចេស
យហាយាឃាឥេចិយា អត្តទោ ឥក្កិលាបទេស្សត ឲកស្ស សេតចទចាទលាស្ស អទេត្តាកុត្ថិបចិដ្ឋកាចឥស្សេតំ បុត្តបដិលិកតិយិត្តំ សុបិតំ តាយ. អយញ្ហិ បត ទោធិសត្តស្ស “សេ ពុទ្ធោ កចិស្សតី”តិ ចាធុដ្ឋសិយំ
បក្កស្ស ទត្តិចិកាយតការេល ហិយចត្តិ ពិទេត្តាហតំ កត្វា បុទត្តិយបត្ថិយសយុទ្ធេសុ ចាយឥក្កិលាហទេត្ត ឥក្កិលាសយុទ្ធេ បិទេឥ ច ខ្លួតហិត្វា យហាបធចិយា សយតំ ឲទេកា, ឥត្តុតិលាសក្ខាតាយ តិទិយា តាយ
តិលាខាតិយា តក្កុលយត្តទត្តឥណ្ឌាយ តាកិទតោ ដ្ឋក្កុតាយ លទេលាត អទេកកោឃាឌតសហស្សំ តត់ អាហច្ច ធាតំ ឲទេកា, សេតាតំ កណ្ហឹសាតំ កិមិតំ បិទេឥហិ ដ្ឋស្សក្កិត្វា យាច ឌាណុយណ្ឌលំ អាហច្ច ធាតំ
ឲទេកា, តាតាចណ្ណាតំ ចតុន្នំ សកុណាតំ ចតូហិ ទិសាហិ អាកត្វា បិទេមូលេ សេតចណ្ណតាបឌ្ឈតំ ឲទេកា, ទោធិសត្តស្ស យហតោ ឃីឡ្ហបព្វតស្ស ដ្ឋបរិ អលិប្បមាតស្ស ចង្កមតំ ឲទេកាតិ ប្ដូទេយ បញ្ចា
យហាសុបិតា តាយ, ប្ដូទេយ ច យធាក្កមំ សទេព្ពាធិយា, ឥេចយតុស្សេសុ អទិយមក្កប្បកាសតស្ស, កិហឹតត្ថា សទណ្ឌុបកយតស្ស, លត្តិយាឌិចតុចណ្ណាតំ បព្ពាជិត្វា អទហត្តបដិលិកស្ស, ចតុន្នំ បច្ចយាតំ លិទេក
អលិត្តកាចស្ស ច បុព្វតិយិត្តាតីតិ ទេដិតត្តា. សោធ្ញអស សុបិតា បិកដៃ ឲច. ឲកត្តសច្ចយេចាតិ ឋលតិយយុប្បត្តិតោ ទុត្តំ. ឥស្សតំ បត សព្វត្ត ចិបល្លត្ថយេច. ធាតុទេក្ខាកាឌិសុ ចតុសុ ម្ហុលការលោសុ
ទ្វីហិ តីហិបិ ការលេហិ កទាចិ សុបិតំ បស្សត្តីតិ អាហ “សំសក្កុកេឥតោ”តិ. សុបិតកេឥតាតិ សច្ចាសច្ចតាកេឥតា.

ទូបតិយិត្តាឌិអារម្មណត្តិ ឲត្ត កម្មតិយិត្តកាតិតិយិត្តតោ អញ្ញាទូបយេច ចិញ្ញាណស្ស តិយិត្តត្តិ ទូបតិយិត្តំ, តំ អានិ យេឃំ សត្តតិយិត្តាឌិតំ តាតិ ទូបតិយិត្តាឌិតិ អារម្មណាតិ យស្ស កចក្កុចិត្តស្ស តំ
ទូបតិយិត្តាឌិអារម្មណំ. ព្រាឌិសាតីតិ ទូបតិយិត្តាឌិអារម្មណាតិ ទាកាឌិសយ្យុត្តាតិ ច. សទេត្តាហារិកចិទេត្តតាតិ បដិពុទ្ធស្ស បកតិចិចិចិទេត្តត. កោ តាយ បស្សតីតិ សុត្តបដិពុទ្ធកាចចិយុត្តាយ
ចិត្តប្បចត្តិយា អកាចតោ សុបិតំ បស្សេត្តា តាយ ត សិយាតិ អធិប្បាយោ, តេតាហ “សុបិតស្ស អការេចាច អាបជ្ជតី”តិ. កបិមិទ្ធបទេតោតិ ប្ដូមិតា តិដ្ឋាចសេត បចត្តយាតកចក្កុសត្តតិញ្ញចហិតាយ

កុសលាកុសលាយ មនោទ្វារវីថិយា ច បវត្តតីតិ វទន្តិ, តេនាហ យា តិដ្ឋាតិអាទិ។ ទ្វីហិ អន្តេហិ មុត្តាតិ កុសលាកុសលសង្ខាតេហិ ទ្វីហិ អន្តេហិ មុត្តា។ អាវជ្ជនតទារម្មណក្ខណេតិ សុបិនេ បញ្ចទ្វារវីថិយា អភាវតោ មនោទ្វារេ ឧប្បជ្ជនាវជ្ជនំ គហេត្វា វុត្តំ។

ឯត្ថ ច សុបិនន្តេបិ តទារម្មណវចនតោ អត្ថុក្ខតេសុ សុតបុត្តេសុ វា ទ្វិបិឌឹសុ បុរាបត្តិការេវន បរិកប្បេត្វា វិបល្លាសតោ បវត្តយាកាបិ កាយាវចរវិបាកម្មិយា បវត្តនម្មេ តិស្សាយ បរិកប្បេត្វា បវត្តេត្វា បវត្តារម្មណា វុត្តា, ន បន សទ្ទិបតោ បវត្តនម្មេ គហេត្វា បវត្តេត្វា ឯវាតិ គហេតព្ពំ។ ឯវញ្ច ឌត្ថិបរិសាទិអាការេ អារោបេត្វា បវត្តយាកានំ រាគាទិសវិបាកម្មិយានម្បិ តេសំ អារម្មណំ គហេត្វា ឧប្បន្នានំ បដិសន្ធាទិវិបាកានម្បិ បវត្តារម្មណតា កម្មនិមិត្តារម្មណតា ច ឧបបន្នា ឯវ ហោតិ។ វត្ថុធម្មវិនិមុត្តំ បន សម្មុតិក្ខំ កសិណាទិបដិភាគារម្មណំ គហេត្វា ឧប្បន្នា ឧបចារប្បនាទិវសប្បវត្តា វិត្តវេតសិកធម្មា ឯវ បវត្តត្តិកេ (ស៓ ស៓ ទិកាយាទិកា ១៣) ន វត្តព្ពារម្មណាតិ គហេតព្ពា។

ស្វាយន្តិ សុបិនោ។ វិបល្លាសេន បរិកប្បិតបវត្តារម្មណត្តា "ទុព្ពលវត្ថុកត្តា"តិ វុត្តំ, អវិជ្ជមានារម្មណេ អវសវត្តិតោតិ អធិប្បាយោ, តេនាហ អវិសយេ ឧប្បន្នត្តាតិអាទិ។

អាបត្តិនិកាយស្សាតិ ឥទំ សញ្ញាវិមោក្ខាតិ បុល្លិង្គ-សទ្ទស្ស អត្ថុទ្ធរណេន វុត្តំ។ អស្សាតិ អស្ស អាបត្តិនិកាយស្ស, វុដ្ឋានបរំ ឥច្ឆិតព្ពាតិ អត្ថោ, តេនាហ កិំ វុត្តន្តិអាទិ។ ទុទ្ធិហិសង្ឃតាតិ ឯត្ថ សម្មុគាយ តិប្បត្តព្ពាបិ សទ្ទស្ស តទេកទេសេបិ បវិទ្ធិ ឥទ្ធ ទុទ្ធិហិ តាយ, តាយ ទុទ្ធិហិយា យុត្តោ សង្ឃោ ទុទ្ធិហិសង្ឃោ, តេន។ ទុទ្ធិហិយា ការណភូតាយ អវយវេនាបិ។

កាលញ្ញាតិ "រាគូបត្ថម្ភេ"តិអាទិនា វុត្តិតកាលញ្ញ, "រាគូបត្ថម្ភេ"តិ វុត្តេ រាគូបត្ថម្ភេ ជាតេ តស្មិំ កាលេ មោចេតីតិ អត្ថោ។ កាលេលិ កម្មតិ។ តេនស្ស អធិប្បាយស្សាតិ វីមំសាធិប្បាយស្ស។ វត្ថុតិ វីសយំ។

១៨៧៖ វេលិយា ឯវេតំ សត្តិតិ វេលិយសា, ពាហុវេលិយបិណ្ឌិកា។

១៨៨៖ មោចនេនាតិ មោចនប្បយោគេន។ មោចនស្សាទសម្បយុត្តាយាតិ ឯត្ថ មោចនត្ថាយ មោចនស្សាទោ, តេន សម្បយុត្តា ចេតនា មោចនស្សាទចេតនាតិ អត្ថោ, ន បន មោចនេ អស្សាទំ សុទ្ធំ បវត្តិតិយា ចេតនាយាតិ ឯវំ អត្ថោ គហេតព្ពោ, ឥតរថា សុក្កវិស្សដ្ឋិយ មោចនត្តស្សេវ អាបត្តិ, ន អារោគ្យាទិអត្ថាយាតិ អាបជ្ជតិ។ តស្មា អារោគ្យាទីសុ យេន កេនចិ អធិប្បាយេន មោចនត្ថាយ ចេតនាយាតិ អត្ថោវ គហេតព្ពោ។

១៩០៖ វាយមតោតិ អង្គជាតេ កាយេន ឧបក្កមតោ។ ឯវំ អាបត្តិសមុដ្ឋានតិ ហត្ថវិក្ការំ អាយមិត្វា វុត្តំ, ឧច្ចារេន បន ហត្ថវិក្ការំ អកត្វាបិ កណ្ណា កាតព្ពា។ ឯកេន បកាតិ គហេហិតបាយបក្ក។ តទេវាតិ មោចនស្សាទចេតនាយ ឯវ កាលំ ឋិតំ អាការេសិយោគំ អចិន្តេត្វា សុបន្ត សញ្ញាវិមោក្ខាតិ វុត្តំ។ សុទ្ធចិត្តាតិ មោចនស្សាទស្ស តិមិត្តេ ឧទ្ទាអាទីហិ កាមិតាបក្កមស្ស វិតហតំ សត្តាយ វុត្តំ។ តេន អសុកមាសីការាការេចបិ បយោគាការេចនេ មោចនេនបិ អនាបត្តិ ទីបិតាតិ វេទិតព្ពា។

តេន ឧបក្កមេន មុត្តេតិ មុច្ចមានំ ចិត្តា អត្ថាស្សិម្បិ សុក្កំ ឋានតោ មុត្តំ។ យទិ បន ឧបក្កមេ កតេបិ មុច្ចមានេន ឥកាសោតំ ឆេទតិ, ទុល្លច្ចយមេវ បយោគេន មុត្តស្ស អភាវា។ ឧក្កត្ថេនាតិ ទីវរាទីសុ លីម្បតបរិហារាយ ហត្ថេន អង្គជាតគ្គហណំ វដ្តតិ, តប្បយោគោ ន ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ អនោកាសត្ថិ អង្គជាតប្បទេសំ។

១៩១៖ សុបិនន្តេន ការណេនាតិ សុបិនន្តេ បវត្តិតាបក្កមហេតុនា។ អាបត្តិដ្ឋានេ មេវ ហិ អយំ អនាបត្តិ អតិសយត្តា វុត្តា។ តេនាហ "សន្តិ ភិក្ខវេ ហោតិ សិទ្ធលេន ករិតព្ព"ន្តិអាទិ។

១៩២៖ ចិត្តិតវត្ថុពិព្ពសំ អណ្ឌកណ្ឌុវត្ថុស្មិំ មោចនាធិប្បាយេន អណ្ឌចលេនេន អង្គជាតស្សាបិ ចលនតោ តិមិត្តេ ឧបក្កមោ ហោតីតិ សញ្ញាវិមោក្ខា វុត្តា។ យថា បន អង្គជាតំ ន ចលតិ, ឯវំ អណ្ឌមេវ កណ្ឌុវនេន ទុក្កដស្ស យុត្តបិ អនាបត្តិ អណ្ឌស្ស អនង្គជាតត្តា។

១៩៣៖ វត្ថិត្តិ អង្គជាតសីសង្ខាតកម្មំ។ ឧកេទំ តាវេបត្តស្ស...បេ... អនាបត្តិមេវាតិ ឧកេទតាបនេន អង្គជាតេបិ តេត្ត តាវត្តកេន តិមិត្តេ ឧបក្កមោ កតោ នាម ន ហោតីតិ វុត្តំ។

១៩៤៖ ឯវំ ហិ មេ ត្វំ, អាវុសោ, សាមណេរាតិ វត្ថុស្មិំ អត្ថោ អាហារេតុ, តេន ករិយមានស្ស អង្គជាតចលនស្ស មោចនស្សាទេន សាទិយនតោ តំ ចលនំ កិច្ចស្ស សាទិយនចិត្តសមុដ្ឋិតម្បិ ហោតីតិ សុក្កវិស្សដ្ឋិបច្ចយស្ស អង្គជាតចលនស្ស ហេតុភូតា អស្សាទចេតនាភាវ អាបត្តិយា អង្គំ ហោតិ, ន អាហារាបនវាចា តស្សា បវត្តិតក្ខណេ សញ្ញាវិមោក្ខស្ស អសិទ្ធតោ។ ឯវំ អាហារាបេត្វាបិ ចេវសិរោវោការេន មោចនស្សាទស្ស បដិវិនោទេត្វា អាបត្តិអភាវតោ ឯវ ឧក្កំ និក្ខិបសំ អនាហារិត្តំ, កាយកម្មំ, កិរិយសមុដ្ឋានញ្ច ជាតន្តិ គហេតព្ពំ, អាហារាបនវាចាយ បន ឧក្កំ អាបត្តិ។ យោ បន បរេន អនាហារិត្តក ពលក្ការេនាបិ ករិយមានប្បយោគេ មោចនស្សាទេន សាទិយតិ, តស្សាបិ មុត្តេ បចយបិចាទិតោ ចិយ សញ្ញាវិមោក្ខោ, អមុត្តេ ទុល្លច្ចយំ។ មោចនស្សាទេ វេតនាយ បន អសតិ កាយសំសគ្គរាគេន សាទិយន្តស្សាបិ មុត្តេបិ សញ្ញាវិមោក្ខេន អនាបត្តិតិ អាចរិយា វទន្តិ, តញ្ច យុត្តមេវ។

᪑᪔᪔᪨ ᨠᩣᨿᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩔᩣᨲᩥ ᨧᩃᨶᨧᩮᨲᨶᩮ ᨿᨳᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᩁᩪᨷᨠᩣᨿᩮ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩁᩪᨷᨠᩣᨿᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩮᨲᩥᨿᨾᩪᩃᨠᩴ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᩋᩈᩩᨧᩥᨾᩮᩣᨧᨶᩮ, ᨶᩮᨲᩁᩮ᪨

᪑᪔᪕᪨ ᨷᩩᨷ᩠ᨷᩣᨧᩁᩦᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩁ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩪᨷᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩪᨷᩴ ᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥ, “ᨷᩩᨷ᩠ᨷᩣᨧᩁᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᨷᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᩣᨲᩥ ᨷᨿᩮᩣᨣᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨠᩣᨿᩮᩣᨠᩣᩈᩴ “ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩪᨷᨠᩣᨿᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩁᩪᨷᨿᩮᩣᨣᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲᩴ᪨ ᨧᩮᨲᨶᩣ, ᩁᩪᨷᨠᩣᨿᩮᩣ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳ ᨲᩦᨱᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨧᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨷᩣᨶᩥ᪨

ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪨ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪔᪘᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᩅᩮᩁᩩᨧᩥ ᨧᩣᨲᩩᨷ᩠ᨷᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥ ᨧᩥᨲᩮᨲᩩ ᨷᩣᩉᩥᨷᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᩮᨠᩣ ᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩈᨲᩥ, ᨧᩥᨲᩮᨠᨲᩣᩈᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨲᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩔ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨠᩔ ᨶᩥᨵᩣᩁᨱᩮᨲᩣ ᨠᨲᩣᨶᩔ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᨷᩮᨿ᩠ᨿ ᨯᨶ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᩣᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩣᨶᩥᩈᩣᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᨧᩥᨲᩮᨲᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨠᩣᩁᩮ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩌᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩐᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᨿᩣᨲᩴ ᨷᩁᩣᨿᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᩣᨶᩩᨠᩪᩃᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᨠᩣᩃᨠᩮᩣᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩉ “ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ, ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨠᩣᩁᨱᩣ ᨧᩥᨿᩣᨲᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩩᩃᩥᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᨷᩁᩮᩈᩴ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨠᩣᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨧᩣᩁᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪕᪐᪨ ᨩᩣᨲᩥᩅᨱ᩠ᨱᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩁᨱᩈᩣᨵᨶᨷᨠ᩠ᨡᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ “ᨿᨠ᩠ᨡᩦᩉᩦ”ᨲᩥᩌᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᨲ᩠ᨲᩩᩈᩣᨵᨶᨷᨠ᩠ᨡᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ “ᨠᩩᨷᩥᨲᩦᨲᩥ”ᨲᩥᩌᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩔ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩣᨭᩥᩈᩁᩦᩁᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ᪨

᪑᪕᪑᪨ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨣ᩠ᨣᩣᩉᩣᨴᩥᨠᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩔ᪨

᪑᪕᪒᪨ ᩅᩮᨲᩴᩈᨷᩁᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨿᩈᨶᩣᨴᩥᨷᩁᩣᨲᩴ᪨ ᨾᩣᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩦ᪨ ᨲᩴ-ᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨠᩣᨿᨧᩥᩈᩮᩈᨶᨠᩣᩁᩮᨲᨶ ᩅᨲᩴ ᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩋᨧ ᨧᩣ”ᨲᩥᩌᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨩᩦᩅᩈᨶ᩠ᨲᩣ...ᩅᩮ... ᩅᨠᩣᨧ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᨲᩥᨧᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᨶ ᨿᨲ᩠ᨳᨠᩮᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨩᩦᩅᨲᩣᩁᩮᨲ᩠ᨳᩔ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᨭᩮᨠᩣᨷᩁᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᩁᩩᨿ᩠ᩉ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩣᨭᨠᩮᨲᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨩᩦᩅᨲᩣᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᩣᨱᩮᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨩᩦᩅᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᩩᨶ ᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩮᩈᩮᩣ᪨

ᨿᨳᩣᩅᩥᨵᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ᪨ ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩮᨿᨶ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨿᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ᪨ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩩᩴ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩮᨿᩣᨠᩣ᪨

ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨧᩥᩁᩣᨠᩥᨲᨿᩦᩉᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨧᩥᩁᩮᩣᨷ᩠ᨷᨿ᪨ ᨬᩣᨱᩴ ᨲᩣᨿ ᨧᨲ᩠ᨳᩥ ᨬᩣᨱᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨷᩮ ᩋᩣᨠᩣᨲᩴ, ᩋᨶᩣᨠᩣᨲᨬ᩠ᨧ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩣᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩴ ᨷᩩᩈᨲ᩠ᨳᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩋᨠᩣᩁᨱᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᨶᩮᨧ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩥᩁᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩁᩉᩥᨲᩴ ᨿᩣᨲᩩᩋᩣᨴᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧᨶᨲᩥ᪨ ᨴᨾ᩠ᨾᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᨲᩩᩅᨿᩣᨴᩥᨧᩮᩈᨶ ᨠᩣᨿᩮᩣᨣᩣᩉᩮᩣᩈᩔ ᨧᨶᩮᩈ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨧᩥᩁᨲ᩠ᨳᨿᩦᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᨠ ᨠᩣᨿᨠᩣᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨶ ᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩮᩈᩮᩣ ᩅᨧ᩠ᨧ ᨡᩣᨿ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᨷᩣᨿ ᩈᨿᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩮᩣ? ᨿᨴᩥ ᩉᩥ “ᨾᩣᨲᩩᩅᩣ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨿᩦ”ᨲᩥ ᨶᩥᩁᨲ᩠ᨳ ᩁᩪᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲ ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩔ ᨧᩥᩁᩣᨠᩥᨲᩣ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩔ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩣᨿᩴ (ᨷᩣᩁᩣ᪑᪕᪔) ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩔᩣ “ᨾᩣᨲᩩᩅᩣ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩔ ᨧᩥᩁᩣᨠᩥᨲᩣ ᨲᩣᨿ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩥ ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩔ ᨧᩥᩁᩣᨠᩥᨲᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩮᩈᩮᨶ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨷ᩠ᨷᨴᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨾᩣᨲᩩᩅᩣ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾᩦᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩥᨲᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨶᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨲᩔ “ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᨾᩣᨲᩩᩅᩣ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩔᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨷᩥ ᩈᨿᩮᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩁᩮᨲᩥ ᨴᩩᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩣᨷᨶᩮᨲᩣ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨

᪑᪕᪔᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᨭ᩠ᨭᩣᨿᩣᨲᩥ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿᩮᩅᩮᨴᨶᩣᨭ᩠ᨭᩣᨿ᪨ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᩮᨲᨶᩣᩈᩣ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨷᨭᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥᨲᩮᩈᩴ ᨧᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨷᩴ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣᨣᩮᨲ᩠ᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨠᩣᩁᨱᩮᨲᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨯᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᨶ ᨠᩣᨿᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶᨲᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶᨲᩣᨷᩥ ᨷᨿᩮᩣᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨶ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨲᩥᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩔ ᩋᨽᩣᩅᩮᨶ ᩅᩮᨴᨶᩣᨭ᩠ᨭᩣᨿ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨶ ᨧ ᨠᩣᨾᩮᨶ ᨧᩣᨿᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨷᨭᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩣᩁᩮ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨷᨭᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨶᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨷᩥ-ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨲᨳᩣᨿᨧᩣᩁᩮ ᨧᩥᨿ ᨧᩣᨿᩣᩁᨿᩣᨷᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨯᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨠᩮᨿ᩠ᨿᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨠᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿᩈᨶ ᨧᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᨶ ᨷᨶ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨷᨭᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨿᩔ, ᨶ ᨷᨿᩮᩣᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨿᨴᩥᨴᩴ᪨

មោក្ខាធិប្បាយោតិ ឯត្ថ ចិត្តស្ស លហុបរិវត្តិតាយ អន្តរន្តរា កាយសំសគ្គរាគេ ឧប្បន្នេបិ មោក្ខាធិប្បាយស្ស អវិច្ឆិន្នតាយ អនាបត្តិយេវ, ឆិន្នេ បន តស្មិំ អាបត្តិ ឯវ។

បទភាជនីយវណ្ណនានយោ

២៧០. ឯត្ថ គណ្ហាហីតិ ន វត្តព្វាតិ គេហសិតបេមេន កាយប្បដិពទ្ធេន ផុសនេ ទុក្កដំ សន្ធាយ វុត្តំ, ការុញ្ញេន បន វត្ថាទិំ គហេតុំ អសក្កោន្តិំ "គណ្ហា"តិ វទន្តស្សាបិ អវសេសកាលប្បត្តំ ឧទកេ និមុជ្ជន្តិំ ការុញ្ញេន សហសា អនាមាសន្តិ អចិន្តេត្វា កេសាទីសុ គហេត្វា មោក្ខាធិប្បាយេន អាកឌ្ឍតោបិ អនាបត្តិយេវ។ ន ហិ មីយមានំ មាតរំ ឧបេក្ខិតុំ ន វដ្ដតិ។ អញ្ញាតិកាយ ឥត្ថិយាបិ ឯវមេវ នយោ។ ឧក្កដ្ឋាយ មាតុយាបិ អាមាសោ ន វដ្ដតីតិ ទស្សនត្ថំ "មាតរ"ន្តិ វុត្តំ។ តស្សា ការុញ្ញេន បន អញ្ញាសម្បិ ញាតីនំ ករោន្តស្សាបិ អនាបត្តិយេវ អនាមាសត្តេ ចិវរេសាការោ។

តិណណ្ឌុបកន្តិ ហិរិវេរាទិមូលេហិ កេសាលង្ការត្ថាយ កតចុម្ពដកំ។ បរិវត្តេត្វាតិ អត្តនោ និវាសនាទិការណា អបនេត្វា។ បូជាទិអត្ថំ បន តាវកាលិកម្បិ អាមសិតុំ វដ្ដតិ។ សីសបសាធនកទន្តសូចិអាទីតិ ឥទំ សីសាលង្ការត្ថាយ បដបិលោតិកាទីហិ កតំ សីសបសាធនកទន្តសូចិអាទិ វាតិ ក្ខិសា យោជេត្វា សីសបសាធនំ បិឡន្ធនោបករណត្ថាយ វេច ទន្តសូចិឧបករណត្ថាយ ច គហេតព្វន្តិ មហាបច្ចរិយំ អត្ថំ ទស្សេតិ។ កោសកាលិបិ ពន្ធិត្វា តត្ថ ឋិតំ បវេសនត្ថាយ គតា ទន្តសូចិ ឯវ សីសបសាធនកទន្តសូចីតិ ឯកមេវ កត្វា បិឡន្ធនាយ បក្ខិបិត្វា បរិហរិតព្ពសូចិយេវ តស្ស តស្ស កិច្ចស្ស ឧបករណត្តា បិឡន្ធនាសូចិឧបករណន្តិ ឯវំ វា យោជនា កាតព្ពា។ បោត្ថករូបន្តិ សុធាទីហិ កតំ, ឥត្ថិរូបកវត្ថុសាមត្តិ មិនជ្ឈាគកតិតិំ សណ្ឋានេន កតម្បិ អនាមាសមេវ។ ឥត្ថិរូបំ អាមសិតុំ វដ្ដតីតិ ទស្សេត្វា កតំ, វត្ថុភិត្តិអាទិស្សា ឥត្ថិរូបំ អនាមសិត្វា វត្ថុអន្តោ វដ្ដតិ។ ឯវរូបេហិ អនាមាសេ កាយសំសគ្គរាគេ អសតិ កាយប្បដិពទ្ធេន អាមសតោ ទោសោ នត្ថិ។

ភិន្ទិត្វាតិ ឯត្ថ អនាមាសម្បិ ទណ្ឌបាសាណាទីហិ គេនស្ស អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តា, បិណ្ឌបាតម្បិ អាបទាសុ មោក្ខាធិប្បាយស្ស អាមសតោបិ អនាបត្តិយា វុត្តត្តា ច។ សប្បិនីអាទីហិ វាឡអមិគីហិ ច គហិតបាណកានំ មោចនត្ថាយ តំ សប្បិនីអាទិំ វត្ថទណ្ឌាទីហិ បរិក្ខិបិត្វា គហេតុំ, មាតុអាទិំ ឧទកេ មីយមានំ វត្ថាទីហិ គហេតុំ, អសក្កោន្តិំ កេសាទីសុ គហេត្វា ការុញ្ញេន ឧក្ខិបិតុំ វដ្ដតីតិ អយមេត្ថ គហេតព្វោ។ អដ្ឋកថាយំ "ន តេវ អាមសិតព្វា"តិ ឥទំ បន វចនំ អមីយមានវត្ថុំ សន្ធាយ វុត្តន្តិ អយំ អម្ហាកំ ខន្តិ។

មគ្គំ អធិដ្ឋាយាតិ "មគ្គោ អយ"ន្តិ មគ្គសញ្ញំ ឧបដ្ឋបេត្វាតិ អត្ថោ។ បញ្ញាបេត្វា ទេន្តីតិ ឥទំ សាមីចិវសេន វុត្តំ, តេហិ បន អាសនំ អបញ្ញាបេត្វាវ និសីទាតិ វុត្តេ សយមេវ បញ្ញាបេត្វា និសីទិតុម្បិ វដ្ដតិ។ តត្ថជាតកានីតិ អច្ឆិន្ទិត្វា ភូមិយំ ឋិតានេវ ឋិតានិ។ ហិរញ្ញសុវណ្ណាទីតិ វុត្តត្តា សតិ បច្ចយេ អាមសន្តស្ស អនាបត្តិ។ គិលានសត្តំ បន បរិភោគារហំ សព្វថា អាមសិតុំ ន វដ្ដតិ ទុរូបចិណ្ណត្តា។ អនុបសម្បន្នានំ ទស្សាមីតិ ឥទំ អប្បដិគ្គហេត្វា គហណំ សន្ធាយ វុត្តំ។ អត្តនោបិ អត្ថាយ បដិគ្គហេត្វា គហណេ ទោសោ នត្ថិ អនាមាសត្តាភាវា។

មណីតិ វេឡុរិយាទិតោ អញ្ញោ ជោតិរសាទិភេទោ សព្វោបិ មណិ។ វេឡុរិយោតិ អល្លវេឡុវណ្ណមណិ, "មជ្ជារក្ខិមណ្ឌលវណ្ណោ"តិបិ វទន្តិ។ សិលាតិ មុគ្គមាសវណ្ណា អតិសិនិទ្ធា កាឡសិលា, មណិវោហារំ អាគតា រត្តសេតាទិវណ្ណា សុមដ្ឋាបិ សិលា អនាមាសា ឯវាតិ វទន្តិ។ រជតន្តិ កហាបណមាសាទិភេទំ ជតុមាសាទិំ ឧបាទាយ សព្ពំ វុត្តាវសេសំ រូបិយំ គហិតំ។ លោហិតង្កោតិ រត្តមណិ។ មសារគល្លន្តិ កព្ពរវណ្ណមណិ, "មរកត"ន្តិបិ វទន្តិ។ ភេសជ្ជត្ថាយ បិសិត្វា យោជិតានិ មុត្តានិ រតនមិស្សានិ ហោន្តិ គហណម្បិ រតនោកាសេ អបេក្ខិតាភាវា "ភេសជ្ជត្ថាយ បន វដ្ដតី"តិ វុត្តំ។ មាវ បន តា មុត្តា រតនត្តំ និដ្ឋិតំ, តាវ អាមសិតុំ ន វដ្ដតិ ឯវ។ ឯវំ អញ្ញម្បិ រតនបាសាណំ បិសិត្វា ភេសជ្ជេ យោជនត្ថាយ អាមសិតុំ វដ្ដតិ, គហេត្វា ជិត្តម្បិ យំ ភេសជ្ជេ សុវណ្ណាទិរូបេន ឋិតំ, ចិរេ យោជេតុំ ន សក្កា, តាទិសំ ភេសជ្ជម្បិ ន វដ្ដតិ។ តំ អន្តោហារិកត្តំ កតំ វេ, វដ្ដតិ។ "ជាតិផលិកំ ឧបាទាយា"តិ វុត្តត្តា, សូរិយកន្តចន្ទកន្តាទិកំ ជាតិបាសាណំ មណិម្ហិយេវ សង្គហិតន្តិ វេទិតព្វំ។ ធមនសង្ខោ ច ធោតវិទ្ធោ ច រតនមិស្សោ វាតិ យោជេតព្វំ។ វិទ្ធោតិ មណិអាទិភាវេន កតវិទ្ធោ។

រតនមិស្សោតិ កញ្ចនលតាទិវិចិត្តោ, មុត្តាទិរតនខចិតោ ច, ឯតេន ធមនសង្ខោ អញ្ញោ រតនមិស្សោវ អនាមាសោតិ ទស្សេតិ។ សិលាយម្បិ ឯវមេវ នយោ។ បានីយសង្ខោតិ ឥមិនា វាលកាទិអាការេន កតសង្ខមយភាជនានិ គិលានំ សម្បដិច្ឆិតុំ វដ្ដតីតិ សិទ្ធំ។ សេសាតិ រតនសំយុត្តំ ឋបេត្វា អវសេសា។

ពីជតោ បដ្ឋាយាតិ ធាតុបាសាណតោ បដ្ឋាយ។ បដិក្ខិបីតិ សុវណ្ណមយធាតុករណ្ឌកស្ស, ពុទ្ធរូបាទិស្ស ច អត្តនោ សន្តកករណេ និស្សគ្គិយត្តា វុត្តំ "រូបិយឆឌ្ឌកដ្ឋានេ"តិ វុត្តត្តា រូបិយឆឌ្ឌកស្ស ជាតរូបរជតំ អាមសិត្វា ឆឌ្ឌេតុំ វដ្ដតីតិ សិទ្ធំ។ កេចិ អាបមិតុន្តិ អាមសិត្វា ឋបេតា ជិនោ ច សង្ឃារាមំ វុត្តន្តិ មហាអដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។ កវចរេមេវ ហរិតុំ វដ្ដតីតិ គោបកា វា ហោន្តុ អញ្ញោ វា, ហត្ថេន បុញ្ឆិត្វា កចវរំ អបនេតុំ វដ្ដតិ, មលម្បិ បមជ្ជិតុំ វដ្ដតិ ឯវាតិ វទន្តិ។ តំ អដ្ឋកថាយ ន សមេតិ គោធាអាយតនសជ្ជិតា។ អារកូដលោហន្តិ សុវណ្ណវណ្ណា កិត្តិមលោហវិសេសោ។ តិវិធញ្ហិ កិត្តិមលោហំ កំសលោហំ វដ្ដលោហំ ហារកូដលោហន្តិ។ តត្ថ តិបុតម្ពេ មិស្សេត្វា កតំ កំសលោហំ នាម។ សីសតម្ពេ មិស្សេត្វា កតំ វដ្ដលោហំ។ រសតម្ពេ មិស្សេត្វា កតំ ហារកូដលោហំ នាម។ តំ បន "ជាតរូបគតិក"ន្តិ វុត្តត្តា ឧគ្គហិតតា និស្សគ្គិយម្បិ ហោតីតិ កេចិ វទន្តិ។ រូបិយេសុ បន អគណិតត្តា និស្សគ្គិយំ ន ហោតិ, អាមសនេ, សម្បដិច្ឆនេ ច ទុក្កដមេវាតិ វេទិតព្វំ។ សព្ពកប្បិយោតិ

មនាបត្តសុវណ្ណាទិមយានំ សេនាសនបរិក្ខារានំ អាមសនគោបនាទិវសេន បរិភោគោ សព្ពថា កប្បិយោតិ អធិប្បាយោ។ តេនាហ "តស្មា"តិអាទិ។ "កិច្ចំ សម្មុទិតមណ្ណនដ្ឋានេ"តិ វុត្តត្តា សង្ឃិកមេវ សុវណ្ណាទិមយំ សេនាសនំ, សេនាសនបរិក្ខារា ច វដ្ដន្តិ, ន បុគ្គលិកានីតិ គហេតព្វំ។

ភិន្ទិត្វាតិ បលមេវ អនាមសិត្វា បាសាណាទិនា ភិន្ទិយត្ថំ វេជំ កត្វា បច្ឆា កប្បិយកពុត្ថាយ អធិដ្ឋហិត្វា ហត្ថេន គហេតុំ វដ្ដតិ។ តេនាហ "កប្បិយកតំ ការិស្សាមីតិ សព្វម្បិ សម្បដិច្ឆិតុំ វដ្ដតី"តិ។ ឯត្តាបិ ភិន្ទិ ភិន្ទិត្វា, វិជោជេត្វា វា អាមសិតព្វំ។

ຜລກຂາລິກາຂີຕິຕິ ໑໗ ນຣບຣິຕູາຫາຍ ທເຕູຄ ກເທຕຜູ້າ ກິຂິກາຜລກ໌ ອກູ້ີຣກູ້ລຕູ໋າຍ ອຍເລີທາຂີທິ ຂາລິກາເຣຄ ກຕູ໋າ ນີນາຂີນຸ ປຂີຍຸຕູ໌ີຕຕູ້າ ຂາລິກ໌ ຄາຍ ˆ ອາຂີ-ນເຕູ້ຄ ກຈຈາຂີ

ນກູ້ທູາຕິ˜ ອຄາຍານາຄີຕິ ຍຕູ້ຂາລິຂີປຣູປເຣາຂກ໌ ນຕູ້າຍ ຕຸຕູ້ໍ, ຄ ນຣບຣິຕູາທ໌ ຕນູ້ ອາຕຸຂກຕູ້ຕູາກາຕາ˜ ເຕເຄຕ ຕກູ້ຕິ "ປຣູປເຣາຂຄິຕາເຣທ໌ ທີ"ຕິອາຂີ˜ ອານຄນູ້າຕິ ເຕຕິຍນູ້ ນຍຕູ້າ

ກຕປຣິກຕູ້ນູ້˜ ຕາຕູ້ີນູ້າຍີຕິ ກາກາຂີທິ ອຕູ້ນຄຕູ໋າຍ ຕາຕູ້ີນູ້າຍີ˜

"ເກຣິນຕູ້າເຂີຕິ ນຕູ້ິຕຈຍຸເກຣິ˜ ຂີຫາຍນຕູ້າເຂີຕິ ນຕູ້ິຕຈຍຸຂີຫາ"ຕິ ນາຣຕູ໋ຂີປຄິຍ໌ (ນາຣຕູ໋˜ ຂີ˜ ໑˜໑ປັ໑) ຕຸຕູ້ໍ˜ "ຈຍຸຂິຄຕູ້າຄິ ຂີຫາເກຣິອາຂີຕີ"ຕິ ຍທາອຕູ້ກຕາຍ໌ ຕຸຕູ້ຈຕເຕາ

ຂິເນນາກາຕາ, "ກຸນູ້ຕູ້ີຍ໌ ປຄາ"ຕິອາຂີຄາ ຕເຕາ ຂິເນນນູ້ ຕຕູ້ຍາຣຕູ້າ ຕ ເກຣິອາຂີຄ໌ ຂີຄຕູ້ເຄາປກຣຫານຍຸເທາ ເກຣິຂີຫານຕູ້າເຂີຕິ ເຕຂີຕຕູ້າ ນຕູ້ິຕຕູ້າຕິ ນຕູ້າເຂີຕິ ກຕູ໋າ˜ ຫຕູ້ເປິກູ້ຕຕູ້ີ

ອຂີຄຕູ້ຈຍຸເກຣິຂີຫາຄ໌ ເປິກູ້ຕ໌˜ ອາເຣາປິຕຈຍຸຕູ້ີ ປຸຕູ້າ ອາເຣາປິຕ໌ ທຸຕູ໋າ ປຕູ້າ ຕເຕາ ອປເຄຕູ໋າ ຂີນຸ໌ ຊປິຕຍຸຕຈຍຸຍຕູ້ໍ, ຄ ເນເນາປກຣຫານທິຕ໌˜ ນທິຕ໌ ປຄ ນຕູ້າເຂີຕິ ອຍ໌ ຂິເນນາ˜

ຂູ້ຄທິຕຸຕູ້ີ ເກຣິເປິກູ້ຣາຂີຄິ ຈຍຸ໌ ອາເຣາປຕູ໋າ ຈຍຸຕຂີອາຂີທິ ນຕູ້າທິ ຂປກເຣທິ ຂີຄຕູ້ີຕ໌˜

ປິຕູ້ຕູ້ຍ໌ ປຫູ້ກນູ້າຕິ ປຫູ້ເກຄ˜ ປິເຣາຂີກປຸເທາຄກກາເລຕິ ອກຸຂີຕກາເລ˜ ກາຍນ໌ນກູ້ຣາກາຂີກາເຕ ນຕູ້າຕຕູ໋າຍປິ ຕູ້ຕູ້ີຍາ ນຫູ້າເຄ ປຕູ້າຍຍາເຄ ອຄາຍານຕູ້ກູ້ຂີ ຄ ຂີກຕູ້ີຕີຕິ ຂຕູ້ຕູ້ໍ˜

ນກູ້ຍາຂີຄ໌ ຊາຄາຈາຕຄເຕເນຄ ອຈາເລຕຕູ້າຕາຍ ຄ ກາຍປຸຂີຕຕູ້ເຈາທາເຣາຕິ ຂກູ້ຂີ ຕຸຕູ້ໍ˜

໑ປັ໑˜ໂຄກປຂີກນກູ້ເຍາຕິ ຕຄຸກເນຕຸ˜ "ອາຂີຕູ້າເຄຕູ້າ"ຕິ ຕຸຕູ້ຕູ້າ ຕາເລຕ໌ ຍຸຕູ໋າຍ ໑ຕ ຣຕູ້ຍາ ຕຸລູ້ຕູ້ຍ໌, ຄ ຕູ້ຕຣາຍ ກິຕູ້ີຂຍຸາຂີກຕິກຕູ້າຕິ ອາທ "ຍາ ຍທາຣຕູ້ ເທາຕີ"ຕິອາຂີ˜ ເຕຄ ຕາເລຕ໌

ຍຸເຕູ້ ຕຄຸກຣຕູ້ຂູ້ເກ ອຈາເລຕູ໋າ ຕຸນຕູ້ນູ້າປິ ຕຸລູ້ຕູ້ຍເຍຕາຕິ ຂີປິຕຕູ້ີ ເຕຂີຕຕູ້າ˜ ປຂີຕູ້າເຂຕຕູ້າຕິ ເທາຂຄາຂີເຕເນຄ ກຸທິຕຕູ້າ˜ ຍຄຸນູ້ີຕູ້ີ, ຍຄຸນູ້ີຕູ້ີນກູ້ີຕາ, ກາຍນ໌ນກູ້ຣາເກາ, ຕາຍາເຍາ,

ເຕຄ ທຕູ໋າຂີນຸ ຕຸນຄຕູ້ີ ຕູ້ຍາເຄຕູ໋ ປຕູ້າ ອກູ້າຄິ˜

ກາຍນ໌ນກູ້ນິກູ້າປຂຈຫູ້ຄາ ຄິຂີຕາ˜

໑˜ ຂຸ້ລູ້ຈາຈານິກູ້າປຂຈຫູ້ຄາ

໑ປັ໑˜ ຕຕິເຍ ອນຕູ້ລູ້ປຂີນຕູ້າຕຕູ້ີ ເຍຕຸຄຂຍຸປຂີນ໌ຍຸຕູ້ໍ˜ ຕາລິຕິ ນຸການິຕຕູ້າສິຕ໌ ອຂາຄຕູ້ີ , ນຸຣາຍຂຍຸຕູ້ຕາຍ ຂຍຸຕູ້ກາຂີກາເຕຄ ຕ ອຂາຄຕູ້ີປິ ໑ເຕູ້ຕ ນກູ້ຍທິ˜ ຄ ຕາຕ ນີນ໌ ໑ຕີຕິ

ນຕູ້າຂີເນນປຕູ້ຍຕູ້ນກູ້າຕ໌ ຍຕູ໋ກ໌ ປີຣີປຸຣິ ຄ ເທາຕິ, ຍກູ້ເຍຕຸເຄທິ ອເລຂີຕຕູ້າ ຂກູ້ຂີ ປຄ ເທາຕິ ໑ຕ˜

ອປນາເຂຕີຕິ ອປນາຂກເຣຕຕຄ໌ ກເຣາຕິ˜ ເຂານ໌ ເຂຕີຕິ ເຂານ໌ ປຕິຕູ້າເປຕິ˜ ຕີທີຕິ ອຄິຍິຕູ້ານີຕິອາຂີຄ໌ ປຂາຄ໌ ອຕູ້ລູ້ກາເຣຕາປິ ອຕູ້ເຍາຂຄາເທຕູ໋າ ປນູ້າຕຍກູ້າຂີປຂີນຕູ້າຕຕາຄິຍເຍາ

ຄຕູ້ີຕິ ຕຸຕູ້ໍ, ເຕທິ ປຄ ອຕູ້ທິ ປເຂທິ ປຣິຕູ້າຂີກາຕຕູ້ີ (ປິຣາ˜ ໑ປັຂ) ຂີຍ ຕຸລູ້ຕູ້ຍຕູ້ີ ເຕຂີຕຕູ້າ˜

ກຸຕູ້ີກປຄາຕູ້ຕູ້ຍຕູ້ີ ກຸຕູ້ີກາເທູ້ຍຕູ້ໍ˜ ນຸກູ້ເນາຕາຕິ ຂກເນາຕນູ້ ນຸກູ້ຕາຍ ເລີທິຕຈຫູ້ຂີກເຍາ ເທາຕີຕິ ຕຸຕູ້ໍ˜

ນຸຕູ້າຄີຕິ ເຍຕຸຄາຂີປເຂທິ ອເຍາຂີຕາຄິປິ˜ ເຍຕຸຄຂເຍຸຄ ລູຂີຕາເຄຕາຕິ ຕູ້ຂ໌ ຂປລກູ້ລຍຕູ້ໍ, ຕຕູ້ຍກູ້ປນູ້າຕເຍກູ້ທິປິ ອຄິຍິເຕູ້ "ຕຕ ຕຕູ້ຍເກູ້າ, ປນູ້າຕເຍກູ້າ ຕາ ໑ຂີເນາ"ຕິອາຂີຄາ

ລູຂີເຕປິ ອາປຕູ້ີກຣາເຄຕ˜

໑ປັ໑˜ກຣຸກາປຕູ້ີຕູ້ີ ກິກູ້ຄິຍາ ຂຕູ້ຂາຫຸຍຫູ້ລິກາຍ ປິເຣາຂີກາປຕູ້ີ ນຕູ້າຍ ຕເຂຕິ˜

໑ປັ໑˜ທນເຕູ້າ ທນເຕູ້າຕິ ຂປລກູ້ລຍຕູ້ໍ, ອທນເຕູ້າປິ ເຍຄ ເກຄຂີ ອາກາເຣຄ ອຕູ້ເຄາ ຂີປຣິຫາຕຂີຕູ້ຕ໌ ຕູ້ຕູ້ີຍາ ປກາເນເຕູ້າ ຕເຂຕິ, ອາປຕູ້ີເຍຕ˜

ກາຍຂີຕູ້ເຕາຕິ ທຕູ໋ຍຸຕູ້າຍ ຂູ້ກາເນຕູ້ນູ້ ກາຍຂີຕູ້ເຕາ ນຍຸຕູ້າຕິ˜

໑ປັ໑˜ຕນູ້າ ຂກູ້ຂຕູ້ີ ອປຸຂີຂີຂາຄເຕາ ຂກູ້ຂີ, ປຂີຂີຂາຄເຄ ປຄ ນຕິ ຕຸລູ້ຕູ້ຍເຍຕ ປຣິຕູ້າຂີກາຕຕູ້ີ (ປິຣາ˜ ໑ປັຂ) ຂີຍ ອເລຕູ້ປເຂຕູ້າ˜ ເລຕູ້ປເຂ ທິ ປຂີຂີຂາຄຕູ້ີຍາ ນຕູ້າຂີເນເນາຕ ນີຍາ

ເຍຕຸຄຂຍຸຍາຕຄຕຕູ້ເຍ (ປິຣາ˜ ໑ປັຂ) ຂີຍ, ຕ໌ ປຄ ຕຕູ້ຕູ້ຍ໌ ເຍຕຸຄຍາຕຄເຕາ ຕຕຸຕູ້ນຕູ້າຂີເນເນ ຕຕູ້ຕູ້ຍິ ຂຸ້ລູ້ຈາຕນູ້າຂເຍຕູ້ຄ ປຕຕູ້ຕາ ຕູ້ຂ ຕຸຕູ້ຕູ້ີ ເຕຂີຕຕູ້າ˜ ໑ຕ໌ ເລຕູ້ປເຂຄ

ຕຂຕູ້ນູ້ ຕູ້ຕູ້ີຍາ ອປຸຂີຂີຂາຄຕູ້ີຍາ ກິ ເທາຕີຕິ? ກິຕູ້າປິ ອຍ໌ ຄາຍ ອາປຕູ້ີຕິ ປິຕູ້ຕູ້ອຕູ້ກຕາຍຸ ຄ ຕຸຕູ້ໍ, ອຕ ເຕາ ຕຸລູ້ຕູ້ຍເຍເຄຕຕູ້ ກຂີຕຕູ້າ ˆ ຕຕາ ທິ ອເລຕູ້ປເຂ ອປຸຂີຂີຂາຄຕູ້ີຍາ ຂກູ້ຂີ,

ປຂີຂີຂາຄຕູ້ີຍາ ຕຸລູ້ຕູ້ຍ໌ ຕຸຕູ້ໍ˜ ເລຕູ້ປເຂ ປຄ ປຂີຂີຂາຄເຄ ນຕູ້າຂີເນເນາຕ ຕຸຕູ້າ, ອປຸຂີຂີຂາຄເຄ ຕຸລູ້ຕູ້ຍເຍຕ ກຂີຕ໌ ຍຸຕູ້ໍ, ຄ ຂກູ້ຂີ, ອເລຕູ້ປເຂເຕາ ຂິເນນາກາຕປຸນກູ້າຕິ ກເທຕຕູ້າ˜

យថា ចេត្ថ, ឯវំ ចតុត្ថសិក្ខាបទេបិ អលេត្តបទេ បដិវិជានន្តិយា ថុល្លច្ចយំ, អប្បដិវិជានន្តិយា ទុក្កដំ, លេត្តបទេ បន អប្បដិវិជានន្តិយា ថុល្លច្ចយន្តិ វេទិតព្ពំ។ បាឡិយំ នចាទុតត្ថិ នវីតំ។

២៨៩. អសទ្ធម្មំ សន្ធាយាតិ មេថុនំ សន្ធាយ វុត្តំ។ តទិញ្ញុបុត្តសមុប្បត្តិយា ពីជតិក្ខបទោ ចប្បរិយាយំ លភតីតិ។

និសីទតីតិ វហតិ, និសីទិយតីតិ វា អត្ថោ។ យស្មិំ, តថាសញ្ញិតា, ទុដ្ឋុល្លវាចស្សាទរាគោ, តេន ឆកាមតំ, តង្ខណវិជានន្តិ ឥមានេត្ថ បញ្ច អង្គានិ។

ទុដ្ឋុល្លវាចាសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤. អត្តកាមបារិចរិយសិក្ខាបទវណ្ណនា

២៩០. ចតុត្ថេ វទេហិ វទេត្ថ បាតិមោក្ខាទិ គិលានប្បច្ចយាទិ បិណ្ឌបាតោ សត្តិបាតោតិ បិណ្ឌបាតោតិ គិលានហារោ វុច្ចតិ, តំសមីបចារេ អញ្ញោបិ ខេត្តោ ពោធិ គិលានចរិយំ វិនា គិលានំ លទ្ធា បិណ្ឌបាតោតេវ វុច្ចតិ។ បតិ ឥតិ ឥតរត្ថោតិ បច្ចយោតិ អាហ “បតិការដ្ឋេន បច្ចយោ”តិ។ រោគស្ស វា បដិបក្ខភាវេន អយតិ បវត្តតីតិ បច្ចយោ។ សប្បាយស្សាតិ ហិតស្ស។ ភេសជ្ជស្សេតិ ភេសជ្ជំ ភិសក្កស្ស កម្មំ, តេនេវ បរិក្ខាររបិ ខរិតា រក្ខាបិ បិសាចោ ឥសិកា ពលិវេយា អវដ្ឋាតិ តទេ សត្ត ភេសជ្ជបរិក្ខារាតិ ចត្តារិ។ សេតបរិក្ខារាតិ វិបុព្ពិសិលាលង្ការោ អរិយវេទកោ ហិ តស្ស “រថោ”តិ អធិប្បេតោ, តស្ស ច សម្បាទាចារេ អលង្ការដ្ឋេន “បរិក្ខារោ”តិ វុត្តោ។ ចក្កវីរិយោតិ វីរិយចក្កោ។ ជីវិតបរិក្ខារាតិ ជីវិតស្ស បវត្តិការណានិ។ សមុទានេតព្ពាតិ សម្មា វុឌ្ឍិ អាទេតព្ពា បរិយេសិតព្ពា។

២៩១. ឧបចារេតិ យត្ថ ឋិតោ វិញ្ញាបេតុំ សក្កោតិ, តាទិសេ ឋានេ។ កាយេន វេទេ ហេតុ ច បារិចរិយា ច អត្តោតិ បាឡិយំ “អត្តនោ កាមំ, អត្តនោ ហេតុំ, អត្តនោ អធិប្បាយំ, អត្តនោ បារិចរិយ”ន្តិ (បារា· ២៩១) វុត្តេសុ តីសុ ចតុសុ បទេសុ កាមោ, ហេតុ, បារិចរិយា ច អត្ថានន្តិ វុត្តេ បនេវ អត្ថវិកប្បេ វិកប្បរហិតាធិប្បាយមុខេនេវ អត្តោ សេវតិ អធិប្បាយបទេន។ ព្យញ្ជនន្តិ ព្យញ្ជនមត្តំ, បទេ វិកប្បាតុបយោគិតាយ វនមត្តន្តិ អត្តោ។ ទុតិយេ អត្ថវិកប្បេបិ ឯវមេវ នយោ។

យថាវុត្តមេវ អត្ថំ បកាសេតុំ និសត្តិវា វសិត្តំ “អត្តនោ កាមំ អត្តនោ ហេតុំ អត្តនោ បារិចរិយន្តិ ហិ វុត្តេ ជានិស្សន្តិ បណ្ឌិតា”តិអាទិ អារទ្ធំ។ តត្ថ វុត្តំ ហោតិ – “អត្តនោ ហេតុ”ន្តិ វុត្តេ អត្តនោ អត្ថាយាតិ អយមត្ថោ វិញ្ញាយតិ, “អត្តនោ កាមំ អត្តនោ បារិចរិយ”ន្តិ វុត្តេ កាមេន បារិចរិយាតិ អយមត្ថោ វិញ្ញាយតិ។ តស្មា តេនេហិ តីហិ បទេហិ អត្តនោ អត្ថាយ កាមេន បារិចរិយា អត្តកាមបារិចរិយាតិ តំ អត្ថវិកប្បំ វិញ្ញូ ជានិស្សន្តិ។ “អត្តនោ អធិប្បាយ”ន្តិ វុត្តេ បន អធិប្បាយ-សទ្ទស្ស កាមិត-សទ្ទេន សមានត្ថភាវតោ អត្តនា អធិប្បេតកាមិតដ្ឋេន អត្តកាមបារិចរិយាតិ តំ ទុតិយំ វិកប្បំ វិញ្ញូ ជានិស្សន្តិ។

ឥមេសញ្ច ឥមា អង្គា ទុដ្ឋុល្លវាចាសិក្ខាបទេបិ (បារា· ២៨៥) កាមំ “យាចតិបិ អាយាចតិបី”តិ ឯវំ មេថុនយាចនំ អាគតំ, តំ បន ទុដ្ឋុល្លវាចស្សាទរាគវសេន វុត្តំ, ឥធ បន អត្តនោ មេថុនស្សាទរាគវសេនាតិ អយំ វិសេសោ។

វិនីតវត្ថូសុ “អង្គជាតំ ទេហី”តិ ឥទំ អត្តនោ អត្ថាយ វុត្តំ, ទុដ្ឋុល្លវាចាសិក្ខាបទេ បន បរត្ថាយបិ វុត្តេ សិយា ឥតីតិ វេទិតព្ពំ។ មនុស្សិត្ថី, មនុស្សិត្ថិសញ្ញិតា, អត្តកាមបារិចរិយាយ រាគោ, តេន កាយបារិចរិយាយ វណ្ណភណនំ, តង្ខណវិជានន្តិ ឥមានេត្ថ បញ្ច អង្គានិ។

អត្តកាមបារិចរិយសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥. សញ្ចរិត្តសិក្ខាបទវណ្ណនា

២៩៦. បញ្ចមេ បណ្ឌិច្ចេនាតិ សភាវវិញ្ញាណេន។ គតិមន្តាតិ សភាវគតិមន្តា។ វេយ្យត្តិយេនាតិ ឋានុប្បត្តិកបញ្ញាយ។ និប្បុណវិញ្ញាណេន។ មេធាវីតិ អនិច្ចិតោបាយដ្ឋេនបិ ឋានុប្បត្តិកបញ្ញាយ ជាតុប្បត្តិយា បញ្ញាយ។ ទេសកាតិ កាលេន បធានអគ្គិបលិ។

អាវហន្តិ អាវាហោ, ទារិកាយ គហណំ។ វិវាហោ បរកុលេ វហន្តិ បេសេន្តិ វិវាហោ, ទារិកាយ ទានំ។

២៩៧. ទន្ធាបតិ គត្តបវាបតិ។ ព្យញ្ជនានុសរេណ បវាបតិ។ ន រូបិយាទិក្ខិ ន ទិន្នំ។ ឥមេយា តាយ គហណំ វិក្កយោ តាយ ទានំ។ តេនុក្ខំ សង្គហេត្វា “វោហារោ”តិ វុត្តំ។

១០០។ “អត្ថតំ កាតុំ ន ចដ្ឋតី”តិ ទ្គយិតា ទ្វក្កដំ ហោតីតិ ឌីបេតិ។ “បរាជិតោន ខាតព្ពា”ត្តិ ចុត្តត្តា អចេតន្តា តុរតិក្លេបេន កាទេតព្ពោ។ អធិករណេ អធិការោ ឧតស្ស អត្ថីតិ អធិករណិធិការិកំ, សង្ឃាទិគ្គ។ “អធិករណិចារិក”ត្តិ ចា បាឋោ។ អធិករណេ អាចារោ អព្ភាចារោ ឧតស្សាតិ ឃោជនា។

១០១។ កិញ្ចាបិ ឧហិកិច្ចអាឌិកាបិ សង្ឃាទិគ្គាឌិបណ្ណត្តិចជ្ជេ អាបត្តិ អាបជ្ជន្តិ, តេសំ បន អសព្ពកាលិកត្តា, អប្បកត្តា ច ទ្គណាបិ ខាត្តិចតុទេត្វេចេ កេឌុន រូបេយ្យត្តំ សត្ថាយ “ប្លាយ”ត្តិអាឌិបចកាឌនយាហ។ សង្ឃាទណំ សង្ឃាទោ, សោ ឧតស្ស អត្ថីតិ សង្ឃាទិ, តស្ស កាចោ សង្ឃាទិគ្គ។ តេនាហ “សង្ឃាទណកាច”ត្តិ។ សង្ឃាទតីតិ សង្ឃាទណោ, មុក្កលិ, តស្ស កាចោ សង្ឃាទណកាចោ, តំ ទ្គត្តិបុរិសាតំ អត្ថេទ សង្ឃាទណកាចត្តិ អត្ថោ។

ខាឃាការេចតិ ករិយកាចាយ។ ខារការេចតិ សាយិកាចាយ, តំតិយិត្តត្តិ អត្ថោ។ តិយិត្តត្តេ ហិ ឧតំ កុឌ្ឌចតំ។ កិញ្ចាបិ “ខារត្តនេ”តិ បចស្ស បចកាឌនេ “ខារឹ កចិស្សឹ”តិ (បារា។ ១០១) ទ្គត្តិលិក្កចនេន បចកាឌតំ ចុត្តំ, “សង្ឃាទិគ្គ សេយាបជ្ជេយ្យ”តិ បចស្ស បន តិទ្ទេសេ “ទ្គត្តិឃា ចា បហិតោ បុរិសស្ស សត្តិកេ កច្ឆតិ, បុរិសេន ចា បហិតោ ទ្គត្តិឃា សត្តិកេ កច្ឆតី”តិ ចុត្តត្តា បុរិសស្សាបិ សត្តិកេ ចត្តព្ពាកាទំ ចស្សេតុំ “ខារត្តនេ”តិ តិទ្ទេសស្ស ទ្គត្តិបុរិសសាធារណត្តា “ទ្គត្តិឃា យតិ បុរិសស្ស អារោចេតន្តា ខារត្តនេ អារោចេតី”តិ ចុត្តំ។ បាឡិយំ បន បុរិសស្ស យតិ ទ្គត្តិឃា អារោចតចេសេតេច បចត្ថេយេបិ ឃោជនា កតា, តចត្ថសាទេន ទ្គត្តិឃា យតិ បុរិសស្ស អារោចតាកាទោបិ សក្កា ចិញ្ញាតុន្តិ។

ទ្គខាតិ បាឡិយំ ចុត្តតេយតាបិ អត្ថំ ចស្សេន្តោ “អបិចា”តិអាឌិយាហ។ “បតិ កចិស្សឹ”តិ ទ្គឌំ ខាឃាសទ្ទស្ស ទ្គត្តិលិក្កតិយេតោ បុរិសបរិយាយេន ចុត្តំ, តិពន្ធសាយិកោ កចិស្សឹតិ អត្ថោ។ ខារោ កចិស្សឹតិ មិច្ឆាចារការេចន រូបកច្ឆតកោ កចិស្សឹតិ អធិប្បាយោ។

១០២។ សេរិចិហារត្តិ សច្ឆន្ទចារំ។ អត្តនោ ចសត្តិ អត្តនោ អាណំ។ កោត្តចតេ្តសុ កោត្ត-សទ្ទោ, ធម្មចារីសុ ច ធម្ម-សទ្ទោ ចត្តតីតិ អាហ “សកោត្តេហី”តិអាឌិ។ តត្ថ សកោត្តេហីតិ សយាតកោត្តេហិ។ សហធម្មិកេហីតិ ឧកស្ស សត្ថុ សាសនេ សហចរិតព្ពធម្មេហិ, សយាតកុលធម្មេហិ ចា។ តេនេចាហ “ឧកំ សត្ថារ”ត្តិអាឌិ។ ឧកកាណបរិយាបន្នេហីតិ យាលិការាឌិឧកកាណបរិយាបន្នេហិ។

សស្សាមិកា សារក្ខា។ យស្សា កមេត ទណ្ឌោ ចណ្ឌោ ធបិតោ, សា សបរិទណ្ឌា។ បត្ថិយាតំ ទ្វិន្នន្តិ សារក្ខសបរិទណ្ឌាតំ។ មិច្ឆាចារោ ហោតីតិ តាសុ កតបុរិសាតំ ចិយ តាសម្បិ មិច្ឆាចារោ ហោតិ សស្សាមិកភាចតោ។ ន ទ្គតរាសន្តិ យាតុរក្ខិតាឌីតំ អដ្ឋន្នំ មិច្ឆាចារោ តត្ថិ អស្សាមិកត្តា, តាសុ កតាតំ បុរិសាតមេច មិច្ឆាចារោ ហោតិ យាតាឌីហិ រក្ខិតត្តា។ បុរិសា ហិ បទេហិ ឃេហិ កោហិចិ កោបិតំ ទ្គត្តិំ កត្តុំ ន លភន្តិ, ទ្គត្តិឃោ បន កោនចិ បុរិសេន ករិយាភាចេន កហិតាច បុរិសត្តទំ កត្តុំ ន លភន្តិ, ន ទ្គតរា អត្តនោ ចស្សស្ស សយំ សាយិកត្តា។ ន ហិ យាតាចយោ សយំ តាសំ ចស្សាតុកចតត្តំ តា រក្ខន្តិ, កេចលំ បុរិសកមនមេច តាសំ ចារេន្តិ។ តស្មា កោតចិ អបរិក្កហិតចស្សត្តា, អត្តនោ ចស្សត្តា ច ទ្គត្តីតំ ន មិច្ឆាចារោ, បុរិសាតំ បន បទេហិ ចារិតេ អត្តនោ អសត្តកជ្ជនេ បចិដ្ឋត្តា មិច្ឆាចារោតិ ចេឌិតព្ពោ។

កោរកតាតិ កោរកេហតុ រូចបត្តំ អាយសិត្វា កហិតា ខ្វចបត្តកិតី។ ធជ-សទ្ទេន សេតា ឧច រូបលក្ខិតាតិ អាហ “រុស្សិតទ្ធខាយា”តិអាឌិ។

១០៥។ ពាហិន្ទា ចិយដ្ឋត្តិ អព្ភាតូ អារោចិតំ។ តំ កិរិយំ សយ្យាចេស្សតីតិ តស្សា អារោចេត្វា តំ កិច្ចំ សយ្យាចេតុ ចា យា ចា, តំ កិរិយំ សយ្យាចេនេ សាយត្តិយំ សត្ថាយ ចុត្តំ។ ខារកំ, ខារិកញ្ច អខាតាបេត្វា យាតាបិតុអាឌីហិ យាតាបិតុអាឌីនព្ពោច សត្តិកំ សាសនេ បេសិតេបិ បដិក្កហណសាចិយំសនបច្ចាហរណាសព្ភាតាយ តិចក្កសម្បត្តិយា សញ្ញាឌិសេសោ ហោតិ ឧចាតិ ចដ្ឋព្ពំ។

ឃំ រូទ្ធិស្ស សាសតំ បេសិតំ, តំ ឧច សត្ថាយ តស្សា យាតុអាឌីតំ អារោចិតេបិ ពេត្តេបេច ខ្វតិណ្ណកាចំ ចស្សេតុំ “ពុទ្ធិ បច្ចក្ខាយី”តិអាឌិ រូពាហដំ, ទ្គតក្ខា ចចតញ្ញត្តយហេតុញ្ញត្តយាតំ កេតេចបិ ញត្តយសាយព្ពាតោ រូពាហដន្តិ ចដ្ឋព្ពំ។ តយ្បិ រូពាហរណោបាយំ បរិហរិត្វា ឃុត្តាតុលេបតំ ចស្សេតុំ “តំ បតា”តិអាឌិ ចុត្តំ។ ទ្គយិតា សេយតីតិ ឧត្តាឃយធិប្បាយោ – ឃថា សយំ អតារោចេត្វា អព្ភាសំ អត្ថេចាសិកាឌីតំ ចត្វា ចិមំសាបេត្វា បច្ចាហរត្តស្ស តត្ថិ ចិសង្កេតោ, ឧចំ តស្សា សយំ អតារោចេត្វា អារោចតត្តំ យាតុអាឌីតំ ចចត្តស្សាបិ យាតុអាចយោ តំ កិរិយំ សយ្យាចេតុ ចា យា ចា។ ឃថិ ហិ តេសំ យាតុអាឌីតំ តុណ្ហិភូតកាចម្បិ បច្ចាហរតិ, ចិសង្កេតោ តត្ថីតិ។

ឈរកិច្ចំ នេតីតិ ឈរណិ។ អព្ភាតទំ ចចត្តស្ស ចិសង្កេតំ អធិត្តានាតាឌីសុ អាណត្តិយំ ចត្វុសង្កេតោ ចិឃាតិ អធិប្បាយោ។ មូលដ្ឋាតព្ពោ ចសេនាតិ ឧត្ត បុរិសស្ស យាតុអាចយោ សាសតបេសនេ មូលភូតត្តា “មូលដ្ឋា”តិ ចុត្តា។

១១១។ បាឡិយំ យាតុរក្ខិតាយ យាតា កិក្កុ បហិណតីតិ ឧត្ត អត្តនោ ចា ធីតុ សត្តិកំ “ទ្គត្តន្តាយស្ស ករិយា ហោតុ”តិ កិក្កុ បហិណតិ, បុរិសស្ស ចា តស្ស ខាតតកាតំ ចា សត្តិកំ “យេ ធីតា ទ្គត្តន្តាយស្ស ករិយា ហោតុ”តិ បហិណតីតិ កេហតព្ពំ។ ឧសេច តយោ សេសេសុបិ។ បុនព្ពំ ចុត្តតយត្តាតិ បធយសព្ភាឌិសេសេ ចុត្តតយត្តា។

១១៦។ អន្តេ ឧទេកតាតិ ឧទេកត បទេត។ ឧទេត្តាច បក្កយតីតិ អបច្ចាហរិត្វា តទោច បក្កយតិ។ “អតកិតត្តិំត្វា”តិ ទ្គឌំ ចចា បដិបជ្ជយាតំ សត្ថាយ ចុត្តំ។ សតិបិ អកិតត្ថនេ សាសតំ អតារោចេន្តា បន ត ចិយំសតិ តាម។ តតិយបចេ ចុត្តតេយតាតិ “សោ តស្សា ចចតំ អតកិតត្តិំត្វា”តិអាឌិនា ចុត្តតេយត។ បាឡិយំ អន្តេចាសិំ ចិយំសាបេត្វាតិ “អយំ តេសំ ចត្តុំ សយេត្វា”តិ អន្តេចាសិកា ចិយំសាបេត្វា។

សចេ បន សោ អត្តចាមិកោ តំ ចេតំ អាទិយិត្វា ឤហ្សិ៍ហោតិ, តស្សាបិ តំ បចត្តិំ បច្ចាហរន្តស្ស អាចរិយស្ស សញ្ញាទិសេសោច យាឤអាទីសុ ឤហ្សិ៍ហ្សតេសុ តេសំ ឤហ្សិ៍កាចំ បច្ចាហរន្តស្ស ចិឃាតិ ឥដ្ឋំ។

បិញ្ញត្តយំ ចឤត្តចារេវ អសតិបិ កន្តត្តោ សយ្យាគេតិ, អាកន្តត្តោ ចិសំចារគេតិ អតាបត្តីតិ អត្តនោ អាបត្តយេចាតិកត្វា វុត្តំ “ចឤត្តេ អតាបត្តី”តិ។

១៣០។ ការុកាតត្តិ ចដ្ឋិអាទិតំ តន្តកអយោការតត្តចាឃរឌេកត្យបិតកា បញ្ច ការចោ “ការុកា”តិ វុច្ចន្តិ។ ឧចទ្ទុបេត…បេ… អតាបត្តីតិ តាទិសំ កិហិចេឃ្យចច្ចយិ ត ហោតីតិ កត្វា វុត្តំ។

កាយតោ សមុដ្ឋាតីតិ បណ្ណត្តិំ ចា អលំចេតឹយកាចំ ចា តទុកយំ ចា អជាតត្តស្ស កាយតោ សមុដ្ឋាតិ។ ឧស តយោ ឬតរុច្ចយេបិ។ អលំចេតឹយា ហោត្តីតិ ឬត្តិ ចា បុរិសោ ចា ក្ខុកាបិ ចា ឌាឃាការេច, សាយិកការេច ច តិក្ខិត្តលក្ខតាឃ អច្ចត្តចិឃុត្តត្តា បុត អញ្ញាយញ្ញា សយាកយត្តំ “យា ឧចំ អកាទិត្វា”តិអាទិតា ចេតឹយតាឃ ចត្តត្តាឃ អលំ អរហាតិ អលំចេតឹយា, អលំ ចា កត្តំ អរហំ សត្តាតចេតយេតេសុ ឬត្តិបុរិសេសុតិ អលំចេតឹយា, សត្តាតការស្ស ចេតំ ចិតា អសជ្ជន្តកា បរិច្ចត្តាយេចាតិ អធិប្បាយោ។

បណ្ណត្តិំ បត ជាតិត្វាតិ ឧត្ត អលំចេតឹយកាចំ ចាតិ ចត្តព្វំ។ តេតេត យាតិកាដ្ឋកចាឃញ្ច “តទុកយំ បត ជាតិត្វា”តិអាទិ វុត្តំ។ កិក្ខុ អជាតារេបត្វា អត្តនោ អធិប្បាយំ បណ្ណេ លិខិត្វា “ឬយំ បណ្ណំ អមុកស្ស ទេហី”តិ ទិត្តំ ហរត្តស្ស សញ្ចរិត្តំ ត ហោតិ។ បណ្ណត្តិអលំចេតឹយកាចអជាតតចេសេតេច ហិ ឬយំ សិក្ខាបចំ អចិត្តកំ, ត សព្វោត សព្វំ សញ្ចរណកាចយិ អជាតតចេសេត, បិញ្ញត្តយញ្ច អដ្ឋកចាឃញ្ច អារោចតយេច ទស្សិតំ។ តស្មា សត្តស្សតត្តំ ញាត្វា បណ្ណសត្តស្សតចេសតាបិ ការេយត ចា ចាចាយ ចា អារោចេត្តស្សេច អាបត្តិ ហោតីតិ កេហតព្វំ។

១៣៧។ ឃចា ឃចា ឃេសុ ឃេសុ ជតបទេសុតិ បរិច្ចត្តកាចប្បកាសតត្តំ កត្តព្វំ បណ្ណាតជាតិជតិស្សរាទិជាតាបតាទិតំតំទេសតិយតំ បកាទំ ទស្សេតិ, ឬទញ្ច តិពាទ្ធក្រិយាការេចត កហិតំ សត្តាឃ វុត្តំ។ អត្តនោ វុចិយា សក្កាតំ បត ឬត្តិំ, ឃុហុត្តិកាឃ ច បុរិសេ ចិត្តស្ស ចិទេជ្ជតយេច អលំចេតឹយការេច ការលត្តិ ឥដ្ឋព្វំ។ ឥដ្ឋលាទីសុបីតិ អាទិ-សទ្ទេត អត្តកាយសញ្ចរិត្តាតិ សក្កណ្ហាតិ, ឧត្ត បត បិញ្ញត្តយំ កិញ្ចាបិ “ឬត្តិ តាយ យតុស្សិត្តិ ត យក្តិ”តិអាទិតា យតុស្សិត្តិបុរិសា ត ទស្សិតា, តថាបិ “ទស ឬត្តិយោ យាតុរក្ខិតា”តិអាទិតា យតុស្សិត្តិតន្ទ្រោច ទស្សិតត្តា បុរិសាតយិ តទត្រុណាតយេច កេហតព្វតោ យតុស្សជាតិកាច ឬត្តិបុរិសា ឬចាតិសេប្បតា។ តស្មា ឃេសុ សញ្ចរិត្តំ សយាបជ្ជតិ, តេសំ យតុស្សជាតិកតា, ត តាលំចេតឹយតា, បដិក្កណ្ហ, ចិយំសត, បច្ចាហរណាតីតិ ឬយាតេត្ត បញ្ច អក្កាតិ។

សញ្ចរិត្តសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩។ កុដិការសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៣១។ លទ្ធេ ឧត្តរេកាតិ ឧត្តរេកត ជាទុអាទិតា។ អបរិន្និត្តប្បយាណាយោតិ អបរិន្និត្តជាទុអាទិបយាណាយោ។ ម្វលទ្ធេជ្ជាឃាតិ បរសត្តកាចតោ យោចេត្វា អត្តនោ ឧច សត្តកករណចសេតាតិ អតេ្វា។ ឧចំ ឃាចតោ អញ្ញាតកចិញ្ញាត្តិទុក្កដោច្ចេច ទាសបដិក្កហណទុក្កដញ្ច ហោតិ “ទាសិទាសបដិក្កហណា បដិចិរតោ ហោតី”តិ (ឌី៖ តិ៖ ១។១០, ១៨៤) ចចតំ តិស្សាយ អដ្ឋកចាសុ បដិក្ខិត្តត្តា។ សកកយុត្តិ បិលាចតកយុំ។ ឬទញ្ច បិណ្ណាតិបិតទាសបរិហារាឃ ទុក្កដំ វុត្តំ, ត ចិញ្ញាត្តិបរិហារាឃ។ អតិឃយេត្វាបិ ត ឃាចិតព្វាតិ សាមីចិទស្សតត្តំ វុត្តំ, សុទ្ធចិត្តេត បត ហត្តកយុំ ឃាចត្តស្ស អាបត្តិ តាយ តត្តិ។ ឃទិន្នកំ ការាបេតុំ ចដ្ឋតីតិ “ហត្តកយុំ ឃាចាយិ, ទេថា”តិអាទិតា អឃាចិត្វាបិ ចដ្ឋតិ។ សកិច្ចបសុតយិ ឧចំ ការាបេត្តស្ស ចិញ្ញាត្តិ តត្តិ ឧច, សាមីចិទស្សតត្តំ បត ចិកឌិត្វា វុត្តំ។

សត្តកប្បិយការចទីបតត្តត្តិ សត្តសោ កប្បិយការចទីបតត្តំ។ ម្វលំ ទេថាតិ ចត្តុំ ចដ្ឋតីតិ “ម្វលំ ទស្សាយា”តិ បចយំ វុត្តត្តា ចិញ្ញាត្តិ ចា ម្វលត្តិ ចចតស្ស កប្បិយាកប្បិយចត្ថុសាមញ្ញាចចតត្តាបិ តិដ្ឋិតកតិកិច្ចាតំ ទាបតតោ អកប្បិយចត្ថុសាទិយតំ ចា ត ហោតីតិ កត្វា វុត្តំ។ អតញ្ញាវុត្តកត្តិ អបរិក្កហិតំ។

យញ្ច…បេ… ចីចរាទីតិ ការាបេឤការេយតាបីតិអាទីសុ ចីចរំ ការាបេឤកាយស្ស អញ្ញាតកអប្បចារិតតត្តចារេយហិ ហត្តកយុឃាចតចេសេត ចាឃាបតេ ចិញ្ញាត្តិបច្ចយា ទុក្កដាការេចបិ ចីចរចាឃាបតសិក្ខាបទេត ឃចារហំ បាចិត្តិយទុក្កដាតិ ហោត្តីតិ ចេចិតព្វំ។ អកប្បិយកហាបណាទិ ត ទាតព្វត្តិ កប្បិយយុខេត លទ្ធយិ ហត្តកយុករណត្តាឃ ឬយស្ស កហាបណំ ទេហីតិ ចត្វា ទាតំ ត ចដ្ឋតីតិ វុត្តំ។ បុព្វេ កតកយុស្ស ទាបតេ កិញ្ចាបិ ទោសោ ត ទិស្សតិ, តថាបិ អសារុប្បយេចាតិ ចទត្តិ។ កតកយុត្តាឃបិ កាតព្វកយុត្តាឃបិ កប្បិយចោហារេត បរិឃាយតោ កតិំ ទាបេត្តស្ស តត្តិ ទោសោ។ ចត្តត្តិ ចារិត្តំ, អាបត្តិ ត ហោតីតិ អធិប្បាយោ។

កប្បិយំ ការាបេត្វា បដិក្កហេតព្វាតីតិ សាចាឃ យក្ខិកពីជតេត បណ្ណាទិច្ឆេទ ពីជកាយកោបតស្ស ចេច តត្ត លក្កទោជាទិអប្បដិក្កហិតស្ស ច បរិហារត្តាឃ វុត្តំ។ តទុកយាសព្វាឃ អសតិ តថា អកាទោណ ទោសោ តត្តិ។ តដីឃាទីសុ ក្ខុកាស្ស អបរិក្កហិតតាឃ “អាហរាតិ ចត្តុំ ចដ្ឋតី”តិ វុត្តំ។ “ត អាហដំ បរិក្ខុញ្ជិតុ”ត្តិ ចចតតោ ចិញ្ញាត្តិឃា អាបត្តិំ ទុក្កដំ ទេសេត្វាបិ តំ ចត្ថុំ បរិក្ខុញ្ជត្តស្ស បុត បរិកោគេ ទុក្កដមេច, បច្ចាត្តយិ សហធម្មិកាតំ ត ចដ្ឋតិ។ “អលជ្ជីហិ បត កិក្ខូហិ ចា សាមណេរេហិ ចា ហត្តកយុំ ត ការេតព្វ”ត្តិ សាមញ្ញតោ វុត្តត្តា អត្តនោ អត្ថាឃ ឃំកិញ្ចិ ហត្តកយុំ ការេតុំ ត ចដ្ឋតិ។ ឃំ បត អលជ្ជី តិចារិយមាតោបិ ពីជតាទិ ករោតិ, តត្ថ ទោសោ តត្តិ។ ចេតិយកយុាទីតិ បត តេហិ ការាបេតុំ ចដ្ឋតិ។ ឧត្ត ច “អលជ្ជីហិ សាមណេរេហី”តិ វុត្តត្តា “សញ្ចិច្ច អាបត្តិ

អាបត្តី”តិអាទិ (បរិៈ ១៥៨) អលជ្ជីលក្ខណំ ទស្សេតុំ វុត្តំ។ បទិក្ខេបលក្ខណតោ ចុត្តត្តិ តំលក្ខណចិទហិតាត់ នាយលោរាជីតំ លិក្ខតេត្តកកោ(ឃ)ក្ខបរិយោឃាតាត់ កិក្ខុបជ្ជាត់ ទុស្សីលតាយបិ នាធារណចនេត អលជ្ជីតាលក្ខណំ យធាចិហិតបដិបត្តិយំ នត្ថិត្ថ អតិទ្ធតរយចាតិ កហេតព្ពំ។

អាហរាបត្តស្ស ទុក្កដន្តិ ចិត្តាតិក្ខលោ ចិត្តាតិបច្ចយា, បដិលិកក្ខលោ កោណាតំ នាជិយតបច្ចយា ច ទុក្កដំ។ កោណតាព្រអត្តនោ អត្តាយ អចិត្តាតិយា លទ្ធបិ នាជិតុំ ត ចដ្តតិ “ហត្ថិកចស្សចត្បអចបជិក្កហណា បដិចិរតោ ហោតី”តិ (ជីៈ តិៈ ១.១០, ១៨៦) ទុត្តត្តា។ តេតេចាហ “ធាតិបចារិតដ្ឋាតតោបិ ម្ចលដេ្ឋាយ យាចិតុំ ត ចដ្តតី”តិ។ ឲត្ត ច ចិត្តាតិទុក្កដិកាទេចបិ អកប្បិយចត្ថុយាចតេបិ បដិក្កហលោបិ ទុក្កដយេច។ រក្ខិត្វាតិ ចោរាជិប្បចទ្ធតោ រក្ខិត្វា។ ជក្កិត្វាតិ តិណដាតាជីហិ បេរិនេត្វា។

ធាតិបចារិតដ្ឋានេ បត ចដ្តតីតិ នកេដស្ស នយ្យជិត្ថិតព្ពត្តា ម្ចលដេ្ឋចនេត យាចិតុំ ចដ្តតិ។ តាចកាលិកំ ចដ្តតីតិ ទ្វេកយត្វាបិ ចដ្តតីតិ អត្ថោ។ ចារិអាជីតិ បុក្កលិកាតិបិ ចដ្តតីតិ អាហ “ឲស តយោ ចារិ”តិអាទិ។ ចល្លិអាជីសុ ច បរបរិក្កហិតេសុ ច ឲសេច តយោតិ យោរេជតព្ពំ។ “កទ្ទកល្អបញ្ញាតកេសុយេចា”តិ ឥមិនា ចិត្តាតិ នក្ខាយ ទុត្តំ។ អជិត្ថាជាតេ បត តិណនលិកំ ទូបិជាយ បរបរិក្កហិតំ ចេឃ្យចិតេត្តត កព្យុតា អចហារេរា ឲច, កល្អេល្លត កាទេតព្ពោ។ ចល្លិអាជីស្វតិ ឲត្ត អាជិ-នទ្ទេត បិត្តព្ពអាកាតាត់ (បរិៈ ១៨៨) ទេត្យុអាជីតំ នក្កហោ។ តត្ត យស្មិំ បទេនេ ហរិតាលជាតិហិក្ខលិជិ អប្យាកប្បិ យហល្លិហោតិ, តត្ត តំ តាលបក្កបយាណតោ ទ្វាតប្បិ កទ្ទកល្អយេច, ចិត្តាតេបត្ចុ ត ចដ្តតិ។

នាតិ ចិត្តាតិ។ បរិកចាជីសុ “នេតានតំ នប្ពាធ”ត្តិអាជិតា (ចិសុទ្ធិៈ ១.១៨) បរិយាយេត កចតំ បរិកចា តាយ។ ទ្ទេកយេច អកចេត្វា “កិក្ខុតំ កិ បិនាដោ ត ចដ្តតី”តិអាជិតា (ចិសុទ្ធិៈ ១.១៨) អធិប្បាយោ យធាចិក្ខតោ ហោតិ, ឲចំ ការតំ ឱកាសោ តាយ។ នេតានតាជិអត្ថំ ក្ខិបរិកប្បឲិកលចនេត បច្ចុយប្បាជាយ តិមិត្តកលំ តិមិត្តកម្មំ តាយ។ ទ្ទក្ខយត្តិតិ អបកន្តិ។

១៥១។ យលិ កេល្លេ អស្សាតិ យលិកេល្លោ។ ទេចចល្លត្តិ ទេចត្តកាចំ។

១៥៥។ បិត្តព្ពយំ បទេត្តត ទេយ អទេត្តាតិ (បរិៈ ១៥៥) អតត្តិកប្បិ បទេត្តត កិក្ខុ ឲចំ ចជាបេត្តោ កកចា នេាត្តិយា យត្តបជចនេត ចជាបេយិ។ នោបិ កិក្ខុ កកចតា អាណត្តចចតំ ចទជីតិ អទេាច, តេតស្ស ឲុសា ត ហោតិ។ អឆ ចា “បទេត្តត ទេយ អទេត្តា”តិ ឥមិនា “បត្តំ ជជត្ថ”តិ ឥយិតា នយាតត្តត្តិ ជដ្ឋព្ពំ។ ឲស តយោ យលិតា ទេយ អទេត្តាតិ ឲត្តាបិ។ តស្មា អទេត្តានប្បិ ឲចទ្ទបំ កទេត្តស្ស, កចាទបត្តស្ស ច ចចតទេាទេនា តត្តិតិ កហេតព្ពំ។

១៥៨។ ទ្ទដិ្ឋមុតំ លិត្តា ទ្ទលិត្តា, ឈជតស្ស អន្តោ លិម្បត្តា ហិ យេក្ខយ្យេត ទ្ទដិ្ឋមុតា លិម្បត្តិ។ តេតាហ “អន្តោលិត្តា”តិ។ អនោយុតំ លិត្តា អចលិត្តា។ ពាហិ លិម្បត្តា ហិ យេក្ខយ្យេត អនោយុតា លិម្បត្តិ។ តេតាហ “ពាហិលិត្តា”តិ។

ត្យត្ចាតំ ចិលិមិតំ កចេយ្យាតិ យស្មា “កាទេយយាតេតា”តិ ឥមស្ស ហេតុកត្តុចចតស្ស “កទេរាត្តតា”តិ ឥមិនា សុទ្ធកត្តុចចតំ បរិយាយចចតំ ត ហោតិ, តស្មា “កទេរាត្តត ចា ការាទេបត្តត ចា”តិ កាទេយយាតេតាតិ ពាហុទ្ទេ្ធបជាត្យុយំ ករណចនេតេតេច បជត្ថំ កត្វា តិទេ្ទេយ កេត ត្យត្ចាតំ ចិទុទ្ធិ កចេយ្យ, តថា បត បជត្វចនេត អជស្សុត្វា នាយត្ថិយតោ ឃិទ្ទេយចត្ថំ ជស្សេតុំ បទ្ធត្តចនេត “កទេរាត្តា ចា ការាទេបត្តា ចា”តិ បជការតំ ចុត្តត្តិ អធិប្បាយោ។ តេតាហ “អត្តយត្តយេចា”តិអាជិ។ បជត្វតោ, នាយត្ថិយតោ ច លព្ភមាតំ អត្តយត្តយេចាតិ អត្ថោ។ យត្បិកាទេយយាតេត បជិបជ្ជិតព្ពំ, តំ កទេរាត្តតាបិ បជិបជ្ជិតព្ពយេចាតិ ឥជេយត្ថ នាយត្ថិយំ ជដ្ឋព្ពំ។

ទ្ទេទ្ទេនោតិ នាយិកាទេចត ទ្ទិដ្ឋិនិតេព្ពោ។ នេតាកប្បត្តិ នេតចល្លកោណត្វំ នេតចល្លយត្តិកាយ ចា សុជាយ ចា កតតត្យុកលេបិ, តេត បត នហ យិតិយយាតេ បយាណាតិក្កត្តិ ហោតីតិ នក្កាតិចារណត្វំ អាហ “អន្តោហារិក”ន្តិ។ តេត បយាណាតិក្កត្តទេាហារេ ត កច្ឆតិ កុដិយា អតក្កត្តាតិ អធិប្បាយោ។

យធាចុត្តស្ស អត្ថស្ស ចុត្តតយំ ជស្សេតុំ “ចុត្តញ្ហេ”ត្តិអាជិ ចុត្តំ។ តត្ថ “អាយាយតោ ច ចិត្ថារតោ ចា”តិ អចត្វា “អាយាយតោ ចា ចិត្ថារតោ ចា”តិ ចិកប្បត្ថស្ស ចា-នទ្ទស្ស ចុត្តត្តា ឲកតោការេក ចដ្តិតេបិ អាបត្តីតិ បកាសិតត្តិ អធិប្បាយោ។ តិហត្ថាតិ បកតិហត្ថេត តិហត្ថា, “ចឌ្ឍកីហត្ថេតា”តិបិ (សារត្ថៈ ជីៈ ១.១៥៤-១៥៨) ចជត្តិ, តំ “យត្ថ…ទេប… អយំ កុដីតិ នង្ខ្យេត កច្ឆតី”តិ ឥយិតា ចិទុជ្ឈតិ ចឌ្ឍកីហត្ថេត តិហត្ថាយបិ កុដិយា បយាណយុត្តស្ស យញ្ចស្ស ឋុទេក បរិចត្តតតោ។ “ទ្វាតកចត្យុហត្ថា ចា”តិ ឥមជ្ចា បដ្ឋិយប្បយាណយុត្តស្ស យញ្ចស្ស អបរិចត្តតារហំ នក្ខាយ ចុត្តំ។ យជិ ហិ បកតិហត្ថេត ចត្យុហត្ថាយបិ កុដិយា បយាណយុត្តោ យញ្ចោ ត បរិចត្តតិ, នា អកុដីយេច, តស្មា យញ្ចបរិចត្តតយេត្តតេច បយាណត្តិ កហេតព្ពំ។ បយាណយុត្តោ យញ្ចោតិ នព្ពបដ្ឋិយប្បយាណយុត្តោ យញ្ចោ។ នោ ហិ បកតិចិទត្ថិយា តចចិទត្ថិកោ, អដ្ឋចិទត្ថិកោ ចា ហោតិ, តតោ លុទ្ទកោ យញ្ចោ ឋិស្សុបជាត់ ជបេត្វា បិជំ បនាទេត្វា តិបជ្ជិតុំ ត បហោតិ។ បយាណតោ ទ្វាតតរប្បិតិ ទ្វក្កដប្បយាណតោ ទ្វាតតរប្បិ, ឥមជ្ចា ហេដ្ឋិយប្បយាណយុត្តាយបិ ចត្យុដេសតា កាតព្ពា, ត ចាតិ នទ្ទេហតិចត្តតត្ថំ ចុត្តំ។

កលលលេបេតិ កេតចិ ឋិលេនេត កតលេបេ, នេតាទត្តាជិចល្លករណត្វំ កតតព្ពយត្តិកាជិកលលលេបេ ចា។ តេតាហ “អលេបេ ឲចា”តិ។ តេត តត្យអាកាជីសុ ឈេតេត កលលេត កតពាហលលេបេ យត្តិការលេបតេ ឲច បចិនតិ លេបទេចាហារកយតតោតិ ជស្សេតិ។ បិដ្ឋ នដ្ឋារេជិ តាយ ទ្វារពាហំនទ្ធារតោ ចត្យុរស្សជាក្ខនដ្ឋារេជិ, យត្ត ចិនាត្តរបិសំ កចាដំ អបស្សាយ ទ្វារំ បិជហន្តិ។

ឱលោកេត្វាបីតិ អបលោកេត្វាបិ, អបលោកនកម្មវសេនាបីតិ អត្ថោ, អបរជ្ឈស្សាបិ ឱភាសេនេវ កតោតិ ឯវត្ថោ។

១៣៦។ តិណវត្ថារកេនេវាតិ ឯត្ថ កោចវាទ បក្ខន្តានំ ហត្ថិំ តិណវត្ថារកេនេវ សង្ឃម្ពិ។ ឧទេតន្តិ និហាទិតំ។ កោចរុម្បីតិ អាមិសកុហនត្ថានំ។ ន កហិតាតិ បដិក្ខិបិតព្ពាការេន ន កហិតា, ន ចារិតាតិ អត្ថោ។ និហាទិតត្ថិកោចរកុហនត្ថានំ ហត្ថិំ ចិយ តិណវត្ថារ ន ហោតិ, យត្ថ បន កោយហិមានិបិលាកា សន្តិ, ចូឡម្បិ តំ ឋានំ និលំ កត្វា កោចរំ កណ្ហិត្វា។ តស្មា តេសំ តំ ន ចារិតំ, តិណវត្ថារកេនេវ ចារិតោ អាមយតោ កយតយក្កស្ស តិណវត្ថា។ អន្តោវសម្បិ ចាឡអាគត្តិ អនុញ្ញាយហិមានិតំ។ អារោគ្យត្វាយាតិ តិរុបទ្ទវាយ។ សេមានីតិ បុព្ពណ្ហតិស្សិតានីតិ សេមាឡអម។ ថាតិ ច ឧតសមុដ្ឋយហាសមុដ្ឋកុជីចិលោបមរីរបីឡអានីបទ្ទវេចហិ និរាបទ្ទចានីតិ ចេជិតព្ពានិ។ អភិហតត្ថិ ឧត្តាតិ អព្ភាឃាតំ “ចេចរិឈរ”ន្តិ វុត្តមេវត្ថំ ចិការេចឲ្យ “ចោទានំ យានលត្វាយ កត”ន្តិ វុត្តំ។

ឆព្វគ្គិកាតិ ឆព្វគ្គ ចណ្ឌតិតិយា ហត្ថបិនានិន្តិគ្គកន្តិកា។ កន្តិកាតិ ច យស្ស ឧបរិ ហត្ថានិ ឋបេត្វា ឋិត្តន្តិ, តានិសំ ឥទ្រុពល្លុពលកាតិ វុច្ចតិ, ខេតន ច ឧបលក្ខិតំ ឋានំ។ បិឡត្ថយំ ទន្ធាតិស្សិតត្ថិ ទធិកាតិស្សិតំ។ ចច្ចុទតិស្សិតត្ថិ ចតុត្ថ ទធិកានំ សន្តិតិស្សិតំ។ សកេដ្ឋនាតិ ខ្លដ្ឋកសុឆានិកណ្ឌាហទរលសកេដ្ឋន។

បរិចិតត្ថិ សេនាសនស្ស ក្ខុមិតោ បដ្ឋាយ យាវ តលិចសានំ ចិតិតព្ពចត្តំ អធិដ្ឋានំ, យស្ស ឧបរិ កិត្តិទម្ពានីតិ ច បតិដ្ឋេបត្តិ។ តេនាហ “តតោ បដ្ឋាយា”តិអាទិ។ កិញ្ចាបិ ខ្លន បុព្ពបយោគសហបយោគានំ អធិត្តានាគេន ចិយ ចិសេសោ នត្ថិ, តថាបិ តេសំ ចិការេកន ទស្សនំ កិត្តិត្វា ចា បុន កាតព្ពាតិ ឧត្ត កុជិយា ទេនេន បរិច្ឆេទស្សនត្ថំ កតំ។ តទត្វាយាតិ តច្ឆត្វាយ។ ឧចំ កតត្តិ អនេសិតចត្តុកំ បយាណាតិក្កន្តំ ចា កតំ។ បណ្ណសាលន្តិ បណ្ណកុជិយា តិណបណ្ណច្ឆន្នស្ស អបរិបតនត្វាយ អន្តោ ច ពាហិ ច លិម្បន្តិ, តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ តេនេវ ចក្ខតិ “បណ្ណសាលំ លិម្បតី”តិ។

អន្តោលេបេនេវ តិដ្ឋបេតុកាមំ សន្ធាយ “អន្តោលេបេ ចា”តិអាទិ វុត្តំ។ ពាហិលេបេ ចាតិ ឧត្តាបិ ឧសេច នយោ។ តម្ហិត្តិ ទ្វារពន្ធេ ចា វាតបានេ ចា ឋបិតេតិ យោជេតព្ពំ។ តស្សាកាសន្តិ តស្ស ទ្វារពន្ធានិស្ស ខ្លកាសកុតំ ឆិទ្ទំ។ បុន ចឌ្ឍន្តាតិ បុនប្បុន ឋបិតោកាសំ ឲុត្តកំ ចេ, តំ ទ្វារវាតបិតន្តិទ្ទកេឌេតន បុន ចឌ្ឍន្តា។ ឋបិតេតិ ទ្វារពន្ធេ ចា កចក្ខុសញ្ញោ ចា អានេត្វា តម្ហិ ចឌ្ឍិតេ ចា អចឌ្ឍិតេ ចា ឆិទ្ទេ បតិដ្ឋាបិតេ។ លេបោ ន ឃដីយតីតិ សមន្តតោ ជិនេត្តា លេបោ តទា ឋបិតេន ទ្វារពន្ធេន ចា វាតបានេន ចា សន្ធិំ ន ឃដីយតិ, ឧកាសន្តិ ន ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ តត្តិ ទ្វារពន្ធំ ចា វាតបានំ ចា។ បឋមមេវ សញ្ញានិសេសោតិ តេសំ សមន្តតោ បុន្នេច លេបស្ស ឃដេត្វា តិដ្ឋាបិតត្តា ទ្វារពន្ធវាតបានានំ ឋបតោ បុន្នេ ឧច សញ្ញានិសេសោ។

លេបឃដនេនេវាតិ ខ្លដ្ឋកាហិ កតវាតបានានីតិ ចិតា សមន្តា លេបឃដនេនេវ អាបត្តិ វាតបានានីតំ អលេបោកាសត្តា, ខ្លដ្ឋកាហិ កតត្តា ចា, វាតបានានីសុបិ លេបស្ស កិត្តិលេបេន សន្ធិំ ឃដនេនេវាតិបិ អត្ថំ ចទន្តិ។ តត្វាតិ បណ្ណសាលាយំ អាលោកត្វាយ អដ្ឋង្គុលមត្តំ ឋបេត្វា លិម្បតីតិ ពាហុកុដ្ឋស្ស ពាហុកមត្តោ អដ្ឋង្គុលមត្តំ ចិចនំ យាវ លិម្បតិ, តាវ អាលោកត្វាយ ឋបេត្វា អចសេសំ សកុដ្ឋច្ឆនំ លិម្បតិ, បច្ឆា ឧតំ ចិចនំ លិម្បិស្សាមីតិ ឧចំ ឋបេតេ អនាបត្តីតិ អធិប្បាយោ។ សចេ បន ឧចំ អកត្វា សព្ពតាបិ អាលោកត្វាយ វាតបានចសេន ឋបេតិ, វាតបានទ្វារសញ្ញានេ ឃដិតេ លេបេ ច ឃដីយតិ, បឋមមេវ សញ្ញានិសេសោតិ ទស្សេន្តោ អាហ “សចេ”តិអាទិ។ មត្តិកាកុដ្ដមេវ មត្តិកាលេបសង្ខ្យាកច្ឆតីតិ អាហ “សចេ មត្តិកាយ កុដ្ដំ ករោតិ, ឆទនលេបេន សន្ធិំ ឃដនេ អាបត្តី”តិ។ ឧកិត្តំ អនាបត្តីតិ បុរិមស្ស លេបស្ស អឃដិតត្តា ទុតិយស្ស អត្តទេសិកតាយ អសម្ពុទតោ។

១៣៧។ អាបត្តិភេទទស្សនត្ថន្តិ តត្ថ “សារម្ភេ ច អបរិក្កមនេ ច ទុក្កដំ អទេសិតចត្ថុកតាយ, បមាណាតិក្កន្តតាយ ច សញ្ញាទិសេសោ”តិ ឧចំ អាបត្តិភេទ ចិភាគទស្សនត្ថំ។

១៤០។ អតិទ្ធិតេ កុដិករណេតិ លេបបរិយោសានេ កុដិករណេ ឧកបិណ្ឌមត្តេនបិ អតិទ្ធិតេ។ “អញ្ញស្ស បុគ្គលស្ស ចា”តិ ឥទំ មូលដ្ឋស្ស អនាបត្តិទស្សនត្ថំ វុត្តំ។ សេត បន លទ្ធំ, តស្សាបិ តំ តិដ្ឋាបេន្តស្ស “បរេហិ ចិប្បកតំ អត្តនា បរិយោសាបេតិ, អាបត្តិ សញ្ញាទិសេសស្សា”តិអាទិចចនតោ (បារា។ ១៤១) អាបត្តិយេច។ បុព្ពេ កតកម្មម្បិ លទ្ធកាលតោ បដ្ឋាយ អត្តនោ អត្ថាយេច កតំ នាម ហោតិ, តស្មា តេនាបិ សញ្ញស្ស ចា នាមមាលាទីនំ ចា ទត្វា តិដ្ឋាបេតព្ពំ។ “អញ្ញស្ស ចា”តិ ឥទំ អនុបសម្បន្នំយេច សន្ធាយ វុត្តន្តិ កទេតព្ពំ, កោចិ បន “បរេតោ លទ្ធាយ កុដិយា តិដ្ឋាបនេ អនាបត្តិអានិតោ បដ្ឋាយ អត្តនោ អត្ថាយ អកតត្តា”តិ ចទន្តិ។ អបចិតិតព្ពាតិ យាវ បរិចិតា ចិដ្ឋេសតព្ពា។ ក្ខុមិសមំ កត្វាតិ បរិចិតតលិចសានំ កត្វា។

១៤១។ លេណន្តិ បព្ពតលេណំ។ ន ហេត្ថ លេបោ ឃដីយតីតិ ឆទនលេបស្ស អភាចតោ វុត្តំ, ចិសុំ ឧច ចា អនុញ្ញាតត្តា។ សចេ លេណស្ស អន្តោ ឧបរិភាគេ ចិត្តកម្មាទិករណត្ថំ លេបំ ទេន្តិ, ឧល្លិត្តកុដិសង្ខ្យំ កច្ឆតិ, ចដ្ដតិ ឧចា។ ខ្លដ្ឋកាទីហិ កតំ ចតុរស្សកុដិការសណ្ឋានំ ឧកកណ្ណិកាពន្ធំ តាតិវុច្ចតិ បដិស្សយចិសេសំ “គុហា”តិ ចទន្តិ, តានិសំ មហត្តម្បិ ឧល្លិត្តាចលិត្តំ ករោន្តស្ស អនាបត្តិ។ ក្ខុមិគុហន្តិ ឧមង្គគុហំ។

អង្គជាតន្តិ កុក្កុដច្ឆិកគេហន្តិអាទីសុ អង្គជាតសុ តិណកុដិកា កុក្កុដច្ឆិកគេហត្តិ ចត្វា បុន តំ ចិចរត្ថេហិ អង្គជាតចរិយេហិ ឆទនំ ទណ្ឌកេហិ...បេ... វុត្តាតិ យោជនា ទដ្ឋព្ពា។ តត្ថ ទណ្ឌកេហិ ជាលពន្ធំ កត្វាតិ ទីឃតោ, តិរិយតោ ច ឋបេត្វា ចល្លិយាទីហិ ពន្ធទណ្ឌកេហិ ជាលំ ចិយ កត្វា។ សោ ចាតិ ឧល្លិត្តាទិភាវេចា។ ឆទនមេច សន្ធាយ ចុត្តោតិ ឆទនស្ស អន្តោ ច ពាហិ ច លិម្បនមេច សន្ធាយ ចុត្តោ។ មត្តិកាកុដ្ដេ កិត្តិលេបំ ចិតាបិ កិត្តិយា សន្ធិំ ឆទនលេបស្ស ឃដនមត្តេនាបិ អាបត្តិសម្ភវតោ ឆទនលេបោច បធានន្តិ ចេជិតព្ពំ។ កិញ្ចាបិ ឧចំ, អថ ខោ “ឧបចិការមោចនត្ថមេច ហេដ្ឋា បិណ្ឌកុដ្ដំ កត្វា តំ អលិម្បិត្វា ឧបរិ លិម្បតិ, លេបោ ន ឃដីយតិ នាម, អនាបត្តិយេចា”តិអាទិចចនតោ បន ឆទនលេបឃដនត្ថំ សកលិយមបិ កិត្តិយា លេបោ អចស្សំ ខ្លដ្ឋិតព្ពោច

ᨲᩔᩣ ᩑᨠᨴᩮᩈᩔ ᩋᩃᩮᨷᩮᨷᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩃᩮᨷᩔ ᩋᨥᨭᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩃᩮᨷᩮᩣ ᨶ ᨥᨭᩦᨿᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩥᨱᨠᩩᨭᩥᨠᩣᨿᩴ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨲᩥᨱᨠᩩᨭᩥᨠᩣᨿᩴ ᩑᩅ, ᩃᩮᨱᨣᩩᩉᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩈᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣᨷᩁᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᩅ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨷᨶ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩩᨭᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔᩣᨷᩥ ᩈᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣᨴᩥᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᩮᩣᨴᨶᩴ ᨷᩁᩥᩉᩁᩥᨲᩩᩴ “ᩍᨴᩴ ᨷᨶ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ – ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣᨴᩥᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᩅ, ᩍᨴᩴ ᨷᨶ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ “ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᨠᩣᨶᩥ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᨧᨶᩴ, ᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ, ᨶ ᩈᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣᨴᩥᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨽᩣᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩩ ᩉᩥ ᨿᨳᩣᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩣᨿᩣᨲᩥ “ᩉᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨿᩣᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ‘ᨠᩩᨭᩥᩴ ᨾᩮ ᨠᩁᩮᩣᨳᩣ’ᨲᩥ ᨿᩣᨧᨲᩥ ᨧ, ᨶᩮᩅᩣᨷᩥ ᨧ ᨾᩉᩮᩣᨭᩥᨠᩣ ᨧ ᨿᩮᩣᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣ ᨧ ᩈᨷᩁᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨷᨶ ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮ “ᨠᩩᨭᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩴᨷᩥ ᨠᩩᨭᩥᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ...ᨷᩮ... ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᨷᨴᩔ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ “ᩍᨴᩴ ᨷᨶ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᩁᨠᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨷᩣᨮᩮᩣ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩁᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ ᨷᩣᨠᨭᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩣᩈᩣᨣᩣᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩑᩅ ᩋᨶᩥᨿᨾᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᨴᩮᩈᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨷᨾᩣᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩋᨩᩣᨶᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩴ᪨ ᩏᩃ᩠ᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨲᩣ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣ, ᩋᨴᩮᩈᩥᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨲᩣ, ᨷᨾᩣᨱᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨲᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩥᨠᨲᩣ, ᩅᩣᩈᩣᨣᩣᩁᨲᩣ, ᩃᩮᨷᨥᨭᨶᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩅᩣ ᨷᨾᩣᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩩᨭᩦᩈᩩ ᨨ ᩅᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᨠᩩᨭᩥᨠᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪇᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᨠᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪆᪅᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᨿ ᨷᩪᨩᩣᩅᨧᨶᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨠᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩔᩣᨷᩥ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᨠᩣᨿᩔ ᩅᩣ ᨷᩪᨩᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩁᩪᨷᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮᩈᩩ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩣᨿ ᩏᨠ᩠ᨠᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨲᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨠᩣᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᩉᩥ ᨿᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩩᨲᨠᩣᨿᩣᨶᩴ ᨷᩪᨩᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪁᪆᪆᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩋᨴᩮᩈᨶᩣᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩴ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩮᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᩅᩣᩋᨶᨲᩥᩁᩮᨠᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨲᩮᨶ “ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᨶ ᩋᨶᨲᩥᩁᩮᨠᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

ᩅᩥᩉᩣᩁᨠᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪈᪨ ᨷᨮᨾᨴᩩᨭ᩠ᨮᨴᩮᩣᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪈᪀᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᩮᨿ ᨷᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨧ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨣᩮᩣᨷᩩᩁᨭ᩠ᨭᩣᩃᨠᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᩣᨠᩣᩁᩮᩈᩩ ᨿᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲᩣ ᨧᨠ᩠ᨠᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩈᩁᩮᨠ᩠ᨡᨷᩃᩥᨠ᩠ᨡᩈᩉᩥᨲᩮᩣ ᨷᨲᩥᩔᨿᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨭᩣᩃᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᩋᩈᩅᩥᨴᩔᩣᨲᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨿᨠ᩠ᨠᩮᩉᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩈᨧ᩠ᨧᩩᩈᩩ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩔ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩉᩣᨶᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩣᩅᨲᩣᩈᨾ᩠ᨷᩣᨲᩔ ᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᩋᩈᩅᩥᨴᩔ᪨ ᨲᩮ ᨠᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩮ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩁᩪᨷᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᩩᨴᩮᩈᨠᩣᨶᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨷᨲᩥᨲᩣᨶᩴ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩩᩁᩮᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩈᩁᩦᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩮᨶ ᨠᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩮᩁᩈᨷᩦᨲᩥ ᨽᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨣ᩠ᨣᩣᩉᩣᨷᨠᨽᨱ᩠ᨯᩣᨣᩣᩁᩥᨠᨧᩦᩅᩁᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᨧᩦᩅᩁᨽᩣᨩᨠᨿᩣᨣᩩᨽᩣᨩᨠᨹᩃᨽᩣᨩᨠᨡᨩ᩠ᨩᨽᩣᨩᨠᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨠᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨠᩈᩣᨭᩥᨿᨣ᩠ᨣᩣᩉᩣᨷᨠᨷᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩣᨷᨠᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠᨷᩮᩈᨠᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨷᩮᩈᨠᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩮᩁᩈᩣᨷᩥ᪨

ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ “ᩋᨷᩥᩈᩩ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ “ᩋᨷᩥᩅᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩥᨲᩣ ᩈᨿᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨷᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨷᩦᨮᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨷᩣᨠᩣᩁᩮᩈᩩ, ᨠᨲᩥᨠᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩈᨾᨶ᩠ᨲᨾᩩᨠᩣᩃᩥᨠᩦᩈᩩ ᨷᨶ ᨧᩥᩁᩴ ᨧᩥᩁᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨴᩣᨧᩥᨷᩦᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳᩥᨲᩥ ᨴᨿ᩠ᨿᨲᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨲᩣᨶᩥ ᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨶ “ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮ, ᨶᩣᨶᩣᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮ ᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨶᩣᨶᩣᩅᨱ᩠ᨱᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨿᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ”ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲ ᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨷᩥ ᩅᩥᩈᩴᩅᩣᨴ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪁᪈᪁᪨ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲᩥᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨭᩥᩃᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨮᩥᨲᩥᨠᩣᨿ ᨷᩥᩊᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣᨠᨲᩴ᪨ ᨲᨴ᩠ᨵᩥᨲᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩔ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨴ᩠ᨵᩥᨲᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨠᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨲᩦᨲᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠᩣᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᨷᩃᩥᨠᨾᩣᨶᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩉᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᩋᨩ᩠ᨩ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ “ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴᨲᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩮᩣᨠᩣᩈᩮᨶ ᨷᨭᩥᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ᪨ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᨠᩥᩔ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪈᪃᪨ “ᩈᩁᩈᩥ ᨲ᩠ᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᩑᨠᩴ ᩅᩣᨠ᩠ᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, “ᨠᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩁᩥᨲᩩᨷᨧ᩠ᨧᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, “ᩋᩈᩦ”ᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩉ ᩑᨠᩅᩣᨠ᩠ᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, “ᩑᩅᩁᩪᨷ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᩴ, “ᨿᨳᩣᩉᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᩣᩉᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ

ចានញ្ញុ បន្ទេកំ ឃោនេតព្ពត្តិ ឌស្សេតុំ “អឆ ចា”តិអាឌិយាហ៑ ក្ខេកយេចាតិ ត្វា-បច្ចយត្តចនេន បឆយំ អត្តក្កហណំ ក្ខេកត្តិ អឆិប្បាយោ៑

ទុតិយោ ឌត្ថ-ឃឌ្ឍ បណ្ឌិតាឌិចឆនោតិ អាហ “ត ឃោ ឌត្ថ ឌត្ថា បណ្ឌិតា”តិ៑ តិឌេត្តឌេត្តិតិ ឌោឃតោ ឃោចេត្តិ៑ ចិតយលក្ខណោ តត្តិតិ ចិតយចិតិត្ថយលក្ខណចិឃេយ អាកមំ ឌបេត្វា៑ បរិញ្ញខំ ឃតោ អហត្តិអាឌីសុ ឃស្មិំ កាលេ អឃំ ឌាតោ, ឥតោ បក្ខតិ សុបិតត្តេតបិ យេចគុតំ ឆយុំ តាកិឌាតាយំ, ត ច តស្ស យេចគុតឆយុស្ស បជិឃេចិតា អតោហាឃិត្តិ អត្ថោ៑ ឌេច្ឆត្តោ៑ តេតាហ

“សុបិតត្តេតបី”តិអាឌិ៑ ខ្ពាតិ ឲកចាញ្ញចនេត ឃោឌតំ ឌស្សេតុំ “អឆ ចា”តិអាឌិ ទុត្តំ៑ ត ឈេជាតិតិ ឃស្មា ពិលាឃចស្ស ចឆតេត ឲតិស្សា ចឆតំ ត ឃយេតិ, តស្មា ត ឈេជតំ ឃស្មា បុត្តោ កិក្ខុស្ស បឃិឆ្នាយ ឲច អច្ចត្តទុស្សីលតាយ ឲច អតោហាឃិ, តស្មា យេត្តិឃំ កិក្ខុតិ តាឃេចាតិ អឆិប្បាយោ៑

ចឆ បិឆតិ ចឆ កច្ឆ បិឃេ បឆ អយាយក ត្វំ៑ ចិតស្សាតិ អឆស្សតំ កច្ឆ៑ អកាទិកាតិ អឃ្ញុលកោត ចោនេតាយ ត កាទិកា៑ ការកោ ហោតីតិ “អឃេញ្ញតបិ ឝ្រុសិតា”តិ ខ្ពយាយ បជិឆ្ញាយ ឃឌិ តាសិតា, តឆា ឆេឆេ កិក្ខុតិទ្ធសកត្តសិទ្ធិតោ តស្ស ឌោឃស្ស ការកោ ហោតិ៑ អការកោ ហោតីតិ តាយ កតបជិញ្ញា អតបេក្ខិត្វា ឃាយញ្ញាតោ “យេត្តិឃំ កិក្ខុតិ តាឃេចា”តិ កកចតា ទុត្តត្តា អការកោ ហោតិ៑ ឃឌិ ហិ ឆេឆេ ការកោ កេចេញ្ញ, អចស្ស តយេច ឌោឃំ អបឌិសិត្វា ខ្ពយិតា តាយ ការកោត “យេត្តិឃំ កិក្ខុតិ តាឃេចា”តិ ចត្តត្ថា ឃិយា, តថា អទុត្តត្តា, “ឌត្ថព្វា អតុយុញ្ញចា”តិ អចត្វា “ខ្ពយេ ច កិក្ខុ អតុយុញ្ញចា”តិ ទុត្តត្តា ច ឃាយតិ្តយតោ យេត្តិឃាយ កិក្ខុតិយា អញ្ញាត ឌោឃេត តាឃតាឆហតា, ចត្តុស្ស ច អឃ្ញុលកការចា, ឆេឆស្ស អការកការចា ច ឃិឌ្ឍា ហោតីតិ អឆិប្បាយោ៑

អត្តនោ សុត្តត្តិ “ឃកាយ បជិញ្ញាយា”តិ ខ្ពយិតា បឆេក្ខបចឆតេត ឃហិតំ ក្សុជសុត្តំ៑ ឆេឆេទាការកោ ហោតីតិ ឲត្ត អឃយឆិប្បាយោ – “ឃកាយ បជិញ្ញាយា”តិ អចត្វា ឃាយញ្ញាតោ “យេត្តិឃំ កិក្ខុតិ តាឃេចា”តិ ឌ្ឋតិញ្ញចត្តុឞ្ញិយេច តស្សា តាឃតា ចិហិតាតិ តុយញ្ញា ចានេ ឆេឆេ ការកោ ហោតិ, “ឃកាយ បជិញ្ញាយា”តិ បត ទុឆេត្ត បុឆេត្តយេច សិទ្ធស្ស បរាឌិកស្ស សុចិកាយ អស្សា ឃកាយ បជិញ្ញាយ តាឃេចាតិ សិឌ្ឍតោ អយញ្ញា ចានេ ឆេឆេ អការកោ ហោតីតិ៑ យហាចិហារចាឃិតយំ បត “ឃកាយ បជិញ្ញាយា”តិ ទុឆេត្ត ឌ្ឋតិញ្ញចត្តុឞ្ញិយេច តស្សា តាឃតា ចិហិតា ហោតិ, ត ឃាយញ្ញាតោតិ អឆិប្បាយោ៑ ឲត្តាតិ ខ្ពយេសុ ទ្វិសុ ចានេសុ, សុឆេត្តសុ ចា៑ ឃំ បន្ថា ទុត្តត្តិ យហាចិហារចាឃិហិ ឃំ ទុត្តំ, តំ យុត្តត្តិ អត្ថោ៑ ចិចាទិតំ ហោតត្តិ ឲតំ បន្ទិយស្ស យុត្តត្តំ ចិចាទិតំ, “ឥឲ ឃញ្ញឌិឃេឃោ ទុជ្ជាតកាយិតី...បេ... អឃុឌ្ឍតាយេច តាឃេឃី”តិ ចក្ខយាតតយេត ចិតិន្ថិតត្តិ អត្ថោ៑ “កិក្ខុតិ អតុឆ្ឌេឃតិ ទុក្កដ”ត្តិ ខ្ពយិតា យហាអដ្ឋកចាចាចេកា ឌស្សិតោ៑

ឥឲាតិ តេសុ ទុក្កដបរិចិត្តិយេសុ៑ ទុក្កដត្តិ ទុត្តយហាអដ្ឋកចាចាឌស្ស អឆិប្បាយំ ឌស្សេត្វា “បរិចិត្តិយ”ត្តិ បចត្តស្ស ក្សុត្តិចាឌស្ស អឆិប្បាយំ ឌស្សេតុំ “បន្ថិយតយេបី”តិអាឌិ ទុត្តំ៑ ចចតប្បយាឈតោតិ ចិឃំចាឌតាឆិប្បាយេ ឃយាតេបិ អតុឆ្ឌឃតាឌិចិឃេឃ ឃញ្ញឌិឃឃាឌិតោ ចិឆាយកចចតពលេតាតិ អត្ថោ៑ កិក្ខុស្ស បត កិក្ខុតិយា ទុក្កដត្តិ កិក្ខុតិ អតុឆ្ឌេឃត្តស្ស កិក្ខុស្ស ទុក្កដំ៑

ឲចំ ទ្ធិសុបិ អដ្ឋកចាចចតេសុ អឆិប្បាយំ ចិកាចេត្វា ខ្ពឆាតិ បន្ថិយេ បរិចិត្តិយចាឌេ ឌោឃំ ឌស្សេត្វា បុទិយទុក្កដចាឌេយេច បតិដ្ឋាបេតុំ “ឥឲ បតា”តិអាឌិ ទុត្តំ៑ តត្ថ ចិឃុត្តិ ឃយេឌាតយុឃាចាឌេ បរិចិត្តិយតោ (បរិចិ៑ ១) ចិឃុំ បរិចិត្តិយំ ទុត្តំ, តត្ថ អតត្តោកឆកាចាតិ អឆិប្បាយោ៑ តស្មាតិ ឃស្មា អឃ្ញុលកាតុឆ្ឌឃេត ចិឃុត្តោច បរិចិត្តិយំ បញ្ញត្តំ, តស្មា បុទិយតយោតិ ទុក្កដចាឌោ៑ ឲចំ អត្តទា បចិដ្ឋំ ទុក្កដបរិចិត្តិយចាឌំ ឌស្សេត្វា ខ្ពឆាតិ បរិកជយេច អត្តំ ចិកាចេតុំ “តចា កិក្ខុតី”តិអាឌិ អារឌ្ឍំ៑ តត្ថ តចាតិ ឃថា កិក្ខុស្ស កិក្ខុ, កិក្ខុតិច្ចា អតុឆ្ឌេឃត្តស្ស ឃញ្ញឌិឃេឃទុក្កដាតិ ទុត្តាតិ, តចាតិ អត្ថោ៑ ឲតេហិ តាឃតា តត្ថិតិ ឃាយញ្ញាតោ ទុត្តំ, ទុក្កដេត ខ្ពយិស្សា បត តាឃតា តត្ថិតិ អឆិប្បាយោ៑ ទុស្សីលិតិ បរាឌិកា៑

ឲ្យប៉ុ៩៑អាកាទតាតឆេត្តតាតិ ទ្វសិតាការស្ស, ទ្វឃកាការស្ស ច តាតឆេត្តត៑ អតកិឆេឌ្ឍតិ អតុដ្ឋេ៑ តេតាហ “ត ឃុលិតោ”តិ៑ ត បឃាឌិតោតិ អតុប្បាឌិតប្បឃាឌោ៑ ពិល-ឃឌ្ឍ ឆឌ្ឍកាចចឆនោ , កចឆទបទិយាយោ ច ហោតីតិ អាហ “ចិត្ត...បេ... ពិល”ត្តិ៑ តប្បតិតោតិ បីតិឃុលាឌីហិ ត អកិកតោ ត ក្ខបកតោ៑ តេតាហ “ត អកិឃជបិ”តិ៑

ឃេត ទុដ្ឋោតិ ច កុបិតោតិ ច ទុឆេត្តាតិ ឲត្ត ឃេត ទុដ្ឋោតិ ច ទុឆេត្តា ឃេត កុបិតោតិ ច ទុឆេត្តា, តំ យាតិកាឃព្វា បឌកាឌតេ (បារា៑ ឲ្យប៉ុ៩) ច ទុត្តំ ក្ខកឃេញ្ញតត្តិ ឃោនេតព្ពា៑ ទ្វីហីតិ “តេត ច កោបេត, តេត ច ឌោឃេតា”តិ ទុត្តកោបឌោឃបឌេហិ ទ្វីហិ, អត្តតោ បត ទ្វីហិបិ ឌោឃោច ឌស្សិតោតិ អាហ “ឃត្តាទក្ខត្តយេច ឌស្សតី”តិ៑ ឃាឃាតិ អតត្តយតតាយ៑

ត ទុឌិតកចឆេឃតាតិ ឃឌិ ទុឌិតកចឆេឃតាបិ អឃ្ញុលកំ អឆិប្បេតំ ឃិយា, អឃ្ញុលកំ តាយ អតត្តុបត្តិ បឌកាឌតំ ចឆេញ្ញាតិ អឆិប្បាយោ៑ ឃំ បរាឌិកត្តិ កិក្ខុតោ អត្ថទ្ធបេសុ ឲក្ខុតចឹឃតិយា

បរាឌិកេសុ អញ្ញាតទំ៑ បឌកាឌតេ (បារា៑ ឲ្យប៉ុ៩) បត កិក្ខុចិកង្គេ អាកាតាតេច កហេត្វា “ចតុត្តំ អញ្ញាតទេតា”តិ ទុត្តំ៑ ឲតំ ខ្ពឆ អប្បយាឈត្តិ ឲតំ អាបត្តាតាបត្តំ ខ្ពឆាតុឆ្ឌឃេត អាបត្តិយា អតង្គំ, អាបត្តិ បត អាបតេត្ត ចា អតាបេត្ត ចា បុក្កលេ “អតាបេត្តា ឲយោ សុឆ្ឌោ”តិ សុឆ្ឌឃញ្ញាយ ចា ចិយតិយា ចា ចាចតាឆិប្បាយោច ខ្ពឆ អដ្ឋត្តិ អឆិប្បាយោ៑

តេឆចាតិ បឃាឌឃោតេត, ឌិត្តឃោតេត ចាតិ ខ្ពយយត្តំ អតិឌិឃតិ៑ ឌិដ្ឋាតុឃាទទេតេច ឃយុប្បត្តា បទិឃក្កាច ឌិដ្ឋបទិឃក្កិតំ តាយ៑ ឲចំ ឃេឃេសុបិ៑ “អឌិដ្ឋា ចា”តិ ខ្ពឆំ ក្ខក្កដ្ឋចឆេត ទុត្តំ, ឌិដ្ឋា បក្កត្តេសុបិ ឌោឃោ តត្តិយេច៑ ខ្ពយេឃត្តិ ខ្ពយេហិ៑ កទិស្សត្តីតិ តស្មិំ ពលោ ក្ខប្បញ្ញតាការឌស្សតំ, បន្ថា បត ឲត្តកោត កាលេត កតំ ចាតិ ឃក្កាយ ចោឌេតិ៑ ត ហិ កទិស្សត្តីតិ ចោឌតា អត្តិ៑ “អទិដ្ឋំ

បីត”ត្តិ ខ្ពឆំ យុឆេ សុទាកឆ្ឍចាយតតិឃិត្តឌស្សតំ៑ អទិដ្ឋញ្ញាសុទាឃឌិឃចណ្ណាកត្ឌ កប្បិយតេឃឌ្ឍ៑

ឌិដ្ឋំ អត្តិ ឃឃ្ញុលកត្តិអាឌីសុ អញ្ញាចាទស្ស ឃឃ្ឍចាឃឃ្ឍចាតំ ឃ្ញុលឃ្ញុលកាចឌស្សតំ៑ អត្តិ ឃញ្ញាឃឃ្ញុលកត្តិអាឌិ បត ឌិដ្ឋឃញ្ញាយ ឃឃ្ឍចាឃឃ្ឍចាតំ ឃ្ញុលឃ្ញុលកាចឌស្សតំ៑ ឌិដ្ឋាច ឌិដ្ឋឃញ្ញិ ហុត្វា ចោឌេតីតិ

ឧទ្ធ ឃំ ខោរេតិ, តទេតា អញ្ញា បុក្កលំ ចិតិក្កយត្តិ, បដិច្ឆន្នកាលេតា តិក្លយត្តិ ចា ជិប្វា “អឃំ មោ”តិ មញ្ញាឃ ខោរេតន្តាបិ មក្កឃ្យព្រិ៍ ឧម តយោ ឫតាជីឫបិ៍ មឡុលកោត ចា មញ្ញាមឡុលកោត ចាតិ ឧទ្ធ បិរាឌិកយាបត្តិ ជិដ្ឋាជិឡុលកោត ច “អឃំ អាបន្តោ”តិ អឫទ្ធមញ្ញាឃ ខោរេតន្តោ មឡុលកោត ខោរេតិ តាយ៍ មញ្ញាមឡុលកោត្ត ឧច អតាបត្តិមឃុចតោ អាបន្តេ ចា អតាបន្តេ ចា បុក្កលេ អាបត្តមញ្ញី ជិដ្ឋាជីឫ, អជិដ្ឋាជីឫ ចា ឡុលេឫ ជិដ្ឋឫតាជិមញ្ញី តោត ជិដ្ឋាជិឡុលកោត ចំ បុក្កលំ ខោរេតន្តោ មញ្ញាមឡុលកោត ខោរេតិ តាយ៍ ខ្ពលេយំ អតាបត្តិ, ឫត្តចិបរិឃាយេត អាបត្តិចារេ អត្ថោ ចេជិតត្ថោ៍

មយឹបេ ឆត្វាតិ ហត្ថចិការចឌីឈោមាត់ ខោគតាចមេត បចត្តិឃយាតាត់ គឃ្យុតមចត្វុបចារេ ឆត្វាតិ អត្ថោ៍ កោឌិ បត “ន្វាគមហត្ថញ្ញត្ថេ ឆត្វា”តិ (មារត្ថ៍ ជិ៍ ១៍១ប័វ៍-១ប័៩) ចគត្តិ, ចំ ត ឃុត្តិ៍ បរតោ ញ្ញតិទកេតោ អតាបត្តិ គឃ្យុត្តេត “ន្វុតំ ចា បណ្ណិ ចា មាមតំ ចា បេមេត្វា”តិ ឧត្តកេយច ឫត្តំ, ត បត “ន្វាគមហត្ថំ ឃុដ្ឋិត្វា ខោរេតន្តស្ស មឹមំ ត ឧតី”តិ ឫត្តិ៍ ចាចាឃ ចាចាឃាតិ មកិ អាលាត្តស្ស មកលយ្យិ ឌិចមំ ចគតោ ចាចាឃ ចាចាឃ ខោគាបកេឃ្យច អាបត្តិ៍ មោបឹតិ អាលាត្តាបិ៍ តឃ្យ ច “យឃាបិ ជិដ្ឋ”ត្តិអាឌិ អចត្វាបិ “អឡុលក”ត្តិ មញ្ញាឃ ចាចតាឌិប្បាយេត “ត្វំ បិរាឌិកំ ឆយុំ អញ្ញាបន្តោមឹ”តិ ខ្ពេរយេច ចាចំ បរស្ស ចចតំ ចិឃ អកត្វា មាយញ្ញតោ ចគត្តស្សាបិ មណ្ឌាជិមេមោ ឧច៍ មតិបិ បត អត្ថុដ្ឋមតាឌិប្បាយេ “អឫកោត ឧចំ ឫត្ត”ត្តិ បទេត ឫត្តេយច ចគត្តស្ស តត្តិ មណ្ឌាជិមេមោ៍ មចេ បត បទេត អចុត្តយ្យិ ឫត្តត្តិ ចគតិ, អាបត្តិ ឧច៍

មឡុហុលិ មឡុហុលេ មឡុហុលេហិ ចត្ថ្វុហិតិ ឧទ្ធ មឡុហុលេតិ ឫឌិតាកតាហុត្តតិត្តេមេត បុរិមេឫ តឹឫ ចារេឫ ឫឌិតាកតាហុត្តតាបិ ចារេកេគមក្ខាចំ ពារបតិ៍ ឧកម្ពិពិញ្ញឫឌិតាកចត្ថ្វុខោគកេកេគេត ខ្ពេគំ ចត្យក្កិ ឫត្តំ, ឫឌិតាកតាហុត្តតាបិ ចត្យក្កត្តទំ លត្ខតីតិ អដ្ឋកំ ហោតិ ឧច៍

អឡុលកខោគតាបមេក្កត មឡុលកខោគតាលក្ខលាជិ គឃ្យុត្តំ “ខោរេតុំ បត កោ លកតី”តិអាឌិ អារេដ្ឋិ៍ កិក្ខុស្ស ឫត្វា ខោរេតីតិអាឌិ ឫត្តំ ឃថ្វា ឃេ ខោគកាស្ស អឡោន្នំ ចិបត្តិ បកាមេត្តិ, តេបិ តម្ពិ ឈលេ ខោគកកាចេ ឆត្វាច បកាមេត្តិ, តេមញ្ញា ចចតំ កេហត្វា ខ្ពេតទោបិ ឃថ្វា ខោរេតញ្ញា អមេយ្យដិច្ឆត្តិ តេហិ តិត្តិឃមាចកបរិមេឃាមាតេហិ បឆយខោគកេហិ មយ្យដិច្ឆាបេតញ្ញា លកតិ, តថ្វា ខ្ពេឆ មាចកកាចេត ដ្ឋេដត្តិ ចេជិតត្ថោ៍

ន្វុតំ ចាតិអាជីឫ “ត្វំ ឧចំ កត្វា ខោរេតហី”តិ ន្វុតំ ចា បេមេត្វា មេឃា ខោរេតុំ មក្កោតិ, តស្ស បណ្ណិ, ឡុលមាមតំ ចា បេមេត្វា៍ មយេឃតាតិ បកតិឃា ជាតតក្លលោ៍

កទ្វុកាត់ ជិត្តត្តិ បិរាឌិកមណ្ឌាជិមេមាត់៍ មិច្ឆាជិដ្ឋិ តាយ “តត្ថិ ជិត្ត”ត្តិអាជិតឃប្បចត្តា (ឃ៍ តិ៍ ៧៍៣៣វ័; ១៍៥វ៍៣, ៥វ័, ១៦វ័; ១៍៥៧, ១០៩, ១៦៩; មំ៍ តិ៍ ១៍១១០) គមចត្ថ្វកា ជិដ្ឋិ, មឃ្យុត្តេច្ឆគមន្លាចំ អត្តិ កល្យាបកជិដ្ឋិ អត្តក្កាហិកា តាយ៍ អាឌីចទេហត្យ បញ្ញាត្តាត់ លត្តត្តិ អាឌីចទេហត្យបិ អាបន្តិ៍តត្ថាត់ ក្ខត្តទិយត្យុឃ្យុគយុបិរាឌិកំ (បិរា៍ ៨៥វ័), មញ្ញុទិត្តេ (បិរា៍ ១០១, ១០១) មណ្ឌាជិមេមោ, “មេឃា តេ ចិហាទេ ចមតិ, មោ អទេហា”តិ (បិរា៍ ១១០) បរិឃាយេត ទ្វុលច្ចុឃំ, កិក្ខុស្ស បណិតកោជតចិញ្ញាត្តិឃា បិចិត្តិឃំ (បិចិ៍ ១៣វ័លិ), កិក្ខុតិឃាបណិតកោជតចិញ្ញាត្តិឃា បិដិទេមតិឃំ (បិចិ៍ ៧១១៩), ឫបិដគតចិញ្ញាត្តិឃា (បិចិ៍ ៤០១-៤០៣) ទុក្កដត្តិ ខ្ពលេយំ បរិចារេ (បរិ៍ ១ប័លិ) ឫត្តាត់ លត្ត៍ ត ហោតា អាបត្តិមេឃា អាឌីចទេហត្យ ឧច បញ្ញាត្តា មញ្ញុទិត្តាជិតំ អញ្ញាចាបិ អាបន្តិ៍តត្ថតោ៍ អាឌីចទេហត្យបិ ឧតាមំ អាបន្តត់ មន្តាឃ ឧចំ ឫត្តំ, អាឌីចទេហត្យបិ បញ្ញាត្តាតត្តិ អត្ថោ៍ ត កោចលញ្ញា ឧតា ឧច, អញ្ញាបិ អជិត្តាគាតក្យុលទ្វុមតបិលាចគចេចន្តកយុាជិចមេត អាឌីចទេហត្យ អាបន្តិ៍តត្ថាបិ មត្តិ, តា បត អាបត្តិមកអាកតាឃ បិរាឌិកាជីឫ លឫ ឧច មក្កឃ្យត្តិតិ ចិឫំ ត ឫត្តាតិ ចេជិតត្ថោ៍

ឧត្តាចតា បត មឹមំ ត ឧតីតិ មណ្ឌាជិមេមំ មន្តាឃ ឫត្តំ, ខោគតា បត កតា ឧច ហោតិ៍ តិមាតីតិ តិមំ ឧទេតមយត្តីតិ តិមាតិ, តិមាឌិកាតីតិ ឫត្តំ ហោតិ៍ តឫតាតីតិ ឧត្តាបិ ឧមេច តយោ៍

អត្ថាគាត់ អាគាត្យកាលេយតាតិ ឧទ្ធ អត្ថតា អាគាតត្ថតោ ជិដ្ឋាជិឡុលកេហិ កេហតត្ថតោ បរស្ស ចិប្បត្តិតំ អគត្វា បក្កល្យុកតោ អត្ថាគាតត្តិ ខោគតា ឫច្ចុតិ, ចំ អាគាត្យកាលេយត, ខោគតំ កត្យុកាលេយតាតិ អត្ថោ៍

ក្ខត្តាហិកាឃាតិ ក្ខត្តាហត្តិ ចិមេឃាខេត្តិ ឧតាឃ អលឌ្ឍិតំ តឌ្ឍិតិ ចា កលហំ ចាតិ ក្ខត្តាហិកា, មណ្ឌមយ្វុតិ, តាឃ៍ ចិតិច្ឆិតតំ តាយ តាឃ មយុតកិក្ខុហិ ចិតិច្ឆិតតេយច៍ អលឌ្ឍុស្សត្តាឃ ហិ បរិមាឃ មយចក្លុត្តកេ (ទ្វុឫអច៍ ១៦លិ) អាកេតហិ គមន្ទ្រេហិ មយត្តាកតា ខេ្ថ តយោ កិក្ខុ តទេត្តច ឫត្តាឃ ពាត្តិទ្វុតិឃកយុចាចាឃ មយុត្តិតត្ថា, តេហិ ច មយុតេហិ ចិឫំ ចា តិមឹជិត្វា, តឃ្យា ឧច ចា បរិមាឃ “អញ្ញោហិ ត កិញ្ញុ កចេតត្ថា”ត្តិ មាចេត្វា ចំ អជិកទណំ ចិតិច្ឆិតត្ថំ៍

កិមីត្តិ កិម្ពិ ចត្ថ្វម្ពិ, កតទេចិបត្តិឃត្តិ អត្ថោ៍ “កិមិត្រុំ តាយា”តិ ខ្ពេគំ “កតទាឃ ចិបត្តិឃា ឧចំ ខោរេតឹ”តិ ឃាឃ កាឃចិ ចិញ្ញាឃយាតាឃ កាមាឃ ឫត្តេបិ ខោគកាស្ស ចិតេឃ អបកតត្ថោតាឃ “ឹមិលិចារជិដ្ឋិអាឌីចចិបត្តីឫ កតទាឃាតិ យំ បុច្ឆតី”តិ ពាតំ អមេក្កាត្តស្ស បុច្ឆា, ត បត កិមីត្តិអាជិបគត្តយត្ត អជាតត្តស្ស៍ ត ហិ អត្ថុចិន្ទ្រេកា ខោគកំ ពាលំ អបរិចិតកាមាឃ “កិមិត្រុ”ត្តិ បុច្ឆតិ៍ “កិមិត្រុយ្យិ ត ជាតាមី”តិ ខ្ពេគយ្យិ ចចតយត្ត មន្តាឃ ឫត្ត ត ហោតិ, “កតទេចិបត្តិឃា”តិ ឫត្តេ “អឫកាឃ ចិបត្តិឃា”តិ ចត្យយ្យិ ត ជាតាមីតិ ចចតស្ស អធិប្បាឃេយច មន្តាឃ ឫត្តត្តិ កេហតត្ថំ៍ តេតេច ចក្ខុតិ “ពាលស្ស លឌ្ធស្ស តយោ គាតត្ថោ”តិ ចត្វា ច “កិមិត្រុំ ខោរេតឹតិ ឹមិលចិបត្តិឃា”តិអាជិ អធិប្បាឃប្យកាមតេយច តឃគាតំ ឫត្តំ, ត បត កិមិត្រុំ-បគាតំ បរិឃាឃយត្តគស្សតំ៍ ត ហិ ពាលេលិ “កតទេចិបត្តិឃំ តំ ខោរេតឹ”តិ ខ្ពេយស្ស ចចតស្ស អត្ថ ពារេតបិ ចិបត្តិប្យកេគតំ, អត្ថតា ខោជិឃយាតំ ចិបត្តិមទ្វុបញ្ញា ជាតិតំ មក្កោតិ, តថ្វា តេតេច អជាតតេត អលឌ្ឍិ អបមាគេតត្ថោ៍ “កិមិត្រុ”ត្តិ ខ្ពេគយ្យិ ក្ខុបលក្ខលយត្ត, អញ្ញោត ចា ឃេត កោតចិ អាកាទេត អចិញ្ញាតំ បកាមេត្វា ចិឃ្យុខេត្ថតត្ថោច៍

“ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហាយា”តិអាទិវចនតោ (បារា· ១៥; បរិ· ១) “អលជ្ជីនិគ្គហត្ថាយ...បេ... បញ្ញត្ត”ន្តិ វុត្តំ· ឯហិតីតិ ហិ-ការោ ឯត្ថ អាគមោ ទដ្ឋព្ពោ, អាគមិស្សតីតិ អត្ថោ· ទិដ្ឋសន្តានេនាតិ ទិដ្ឋនិយាមេន· អលជ្ជិស្ស បដិញ្ញាយ ឯវ កាតព្ពន្តិ វចនបដិវចនក្កមេនេវ ទោសេ អាវិកតេបិ អលជ្ជិស្ស “អសុទ្ធោហ”ន្តិ ទោសបរិយោសានបដិញ្ញាយ ឯវ អាបត្តិយា កាតព្ពន្តិ អត្ថោ· តេនេវ បន “អលជ្ជិស្ស ឯតំ នត្ថីតិ សុទ្ធបដិញ្ញាយ ឯវ អនាបត្តិយា កាតព្ពន្តិ អយមេត្ថ អត្ថោ សង្គហិតោ”តិ វទន្តិ, តំ ន យុត្តំ អនុវិជ្ជកេនេវ និវត្តេតព្ពាបត្តិតោ ចោទកេនេវ អលជ្ជីបដិញ្ញាយ ឋាតព្ពតោ· ទោសារោបនបដិញ្ញា ឯវ ហិ តត្ថ បដិញ្ញាតិ អធិប្បេតា· តេនេវ វក្ខតិ “ឯតម្បិ នត្ថីតិ បដិញ្ញំ ន ទេតី”តិអាទិ (បារា· អដ្ឋ· ១·១៦៥-១៦៩)·

តទត្ថទីបនត្ថន្តិ អលជ្ជិស្ស ទោសេ អាវិកតេបិ តស្ស ទោសារោបនបដិញ្ញាយ ឯវ កាតព្ពតាទីបនត្ថំ· វិវាទវត្ថុសង្ខាតេ អត្ថេ បច្ចត្ថិកា អត្ថបច្ចត្ថិកា· សញ្ញំ ទត្វាតិ តេសំ កថាបច្ឆេទត្ថំ, អភិមុខករណត្ថញ្ច សទ្ទំ កត្វា· វិនិច្ឆិនិតុំ អននុច្ឆវិកោតិ “អសុទ្ធោ”តិ សញ្ញាយ ចោទកបក្ខេ បវិដ្ឋត្តា អនុវិជ្ជកភាវតោ ពហិភូតត្តា អនុវិជ្ជិតុំ អសក្កុណេយ្យតំ សន្ធាយ វុត្តំ· សន្ទេហេ ឯវ ហិ សតិ អនុវិជ្ជិតុំ សក្កា, អសុទ្ធទិដ្ឋិយា បន សតិ ចុទិតកេន វុត្តំ សព្ពំ អសច្ចតោបិ បដិភាតិ, កថំ តត្ថ អនុវិជ្ជនា សិយាតិ·

“តថានាសិតកោវ ភវិស្សតី”តិ ឥមិនា វិនិច្ឆយំ អទត្វា សង្ឃតោ វិយោជិតំ នាម លិង្គនាសនា វិយ អយម្បិ ឯកោ នាសនប្បការោតិ ទស្សេតិ· វិរទ្ធំ ហោតីតិ សញ្ចិច្ច អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ· “អាទិតោ បដ្ឋាយ អលជ្ជី នាម នត្ថី”តិ ឥទំ “បក្ខានុរក្ខណត្ថាយ បដិញ្ញំ ន ទេតី”តិ ឥមស្ស អលជ្ជីលក្ខណសម្ភវស្ស ការណវចនំ· បដិច្ឆាទិតកាលតោ បដ្ឋាយ អលជ្ជី នាម ឯវ, បុរិមោ លជ្ជីភាវោ ន រក្ខតីតិ អត្ថោ· បដិញ្ញំ ន ទេតីតិ សចេ មយា កតទោសំ វក្ខាមិ, មយ្ហំ អនុវត្តកា ភិជ្ជិស្សន្តីតិ បដិញ្ញំ ន ទេតិ· ឋានេ ន តិដ្ឋតីតិ លជ្ជិដ្ឋានេ ន តិដ្ឋតិ, កាយវាចាសុ វីតិក្កមោ ហោតិ ឯវាតិ អធិប្បាយោ· តេនាហ “វិនិច្ឆយោ ន ទាតព្ពោ”តិ, បុព្ពេ បក្ខិកានំ បដិញ្ញាយ វូបសមិតស្សាបិ អធិករណស្ស ទុវូបសន្តតាយ អយម្បិ តថា នាសិតកោវ ភវិស្សតីតិ អធិប្បាយោ·

វុទិតកចោទកេសុ បដិបត្តិំ ញត្វាតិ “តុម្ហេ អម្ហាកំ វិនិច្ឆយេន តុដ្ឋា ភវិស្សថា”តិអាទិនា វុត្តំ វុទិតកចោទកេសុ អនុវិជ្ជកេន បដិបជ្ជិតព្ពកម្មំ ញត្វា· វិនិច្ឆយោ យន្តេន្តិ អាបត្តីតិ វា អនាបត្តីតិ វា វិនិច្ឆយបរិយោសានភូតអនុវិជ្ជនានំ យន្តេន្តិ អត្ថោ·

អមូលកម្បិ សមូលកំ កត្វា វទន្តីតិ អាហ “ឆន្ទ មូលានី”តិ· កាលេន វក្ខាមីតិអាទីសុ ឧក្កានំ ការាបេត្វា វទន្តោ កាលេន វទតិ នាម· សលាកគ្គយាគុអគ្គភិក្ខាចារដ្ឋានាទីសុ ចោទេន្តោ អកាលេន វទតិ នាម· ភូតេនាតិ ភូតាបន្នាបត្តិយា វទន្តោ អត្ថសំហិតេន វទតិ នាម· ភូតេនាតិ ភូតេនាតិ ភូតវិនេត្វា· បញ្ចសុ ធម្មេសូតិ “បរិសុទ្ធកាយសមាចារតា, តថា វចីសមាចារតា, សព្រហ្មចារីសុ មេត្តចិត្តតា, ពហុស្សុតតា, ឧភិន្នំ បាតិមោក្ខានំ ស្វាគតតា, កាលេន វក្ខាមី”តិអាទិនា (បរិ· ១៩១) វុត្តបញ្ចធម្មា ច ការុញ្ញតា, ហិតេសិតា, អនុកម្បតា, អាបត្តិវុដ្ឋានតា, វិនយបុរេក្ខារតាតិ (ចូឡវ· ៤០១) វុត្តេសុ បញ្ចសុ· តត្ថ “ការុញ្ញតា”តិ ឥមិនា ករុណា វុត្តា· ហិតេសិតាតិ ហិតគវេសនតា· អនុកម្បតាតិ តេន ហិតេន សំយោជនតា, ឥមេហិ ទ្វីហិបិ មេត្តា វុត្តា· អាបត្តិវុដ្ឋានតាតិ សុទ្ធន្តេ បតិដ្ឋាបនតា· វត្ថុំ ចោទេត្វា សារេត្វា បដិញ្ញំ អារោបេត្វា យថាបដិញ្ញាយ កម្មករណំ វិនយបុរេក្ខារតា នាម·

អធិករណដ្ឋេនាតិ អធិកាតព្ពដ្ឋេន, សមេតព្ពដ្ឋេនាតិ អត្ថោ· តំ នានត្តំ វទន្តិ ឥធ អនធិប្បេតម្បិ អត្ថុទ្ធារវសេន តំ នានត្តំ វទន្តីតិ អធិប្បាយោ· តេនេវ វក្ខតិ “សេសានិ អត្ថុទ្ធារវសេន វុត្តានី”តិ (បារា· អដ្ឋ· ១·១៦៥-១៦៩)· ឯវំ អធិកិច្ចាតិអាទិនា អធិករណសទ្ទស្ស កម្មសាធនតា វុត្តា·

កាមន្តិ “អមុកំ ចោទេស្សាមី”តិ យេន ចោទនាការស្ស គហណំ· ចេតនន្តិ “ចោទេស្សាមី”តិ វុប្បត្តចិត្តុប្បាទបរិយាបន្នំ ចិត្តកម្មំ· អក្ខន្តិន្តិ វុទិតកស្ស ចិបត្តិំ ទិស្វា វុប្បត្តំ កោធំ អសហនំ, តថា បវត្តំ ចា តំ កិញ្ចិ ចិត្តវេតសិករាសិំ· វោហារន្តិ ចោទនាវសប្បវត្តវចនំ· បណ្ណត្តិន្តិ ចោទនាវសប្បវត្តំ យេន បរិកប្បិតំ នាមបណ្ណត្តិំ· អត្តាទានំ គហេត្វាតិ ចោទនំ យេន គហេត្វា· តំ អធិករណន្តិ តំ កាមាទិលក្ខណំ អធិករណំ· គិរន្តិ ចេតនាយ លិហិតព្ពា, សា ច សមេតព្ពា ហោតីតិ ឯវមេត្ថ អភិប្បាយោ ទដ្ឋព្ពោ· ឯវំ វុបរិបិ “ភុញ្ជតោ ហោតី”តិ ឥមិនា វោហារវចនស្ស និរោធំ ទស្សេតិ· តេនាហ “តំ អធិករណំ សមេតព្ពំ ភវិស្សតី”តិ· “ឧប្បា បណ្ណត្តិ អធិករណ”ន្តិ អដ្ឋកថាសុ កេនសន្និដ្ឋានំ ទស្សេត្វា ឥទានិ តស្សាបិ ឯកទេសំ បដិក្ខិត្តកាមំ ទស្សេត្វា បុន តម្បិ បដិសេធេត្វា អដ្ឋកថាសុ វុត្តបណ្ណត្តិយា ឯវ អធិករណតំ សមេតុំ “តំ បនេត”ន្តិអាទិមាហ· តត្ថ តំ បនេតន្តិ បណ្ណត្តិ អធិករណន្តិ ឯតំ គហណំ វិរុជ្ឈតីតិ សម្ពន្ធោ· បារាជិកាទិអាបត្តិ ឯកន្តអកុសលសភាវា វា អព្យាកតសភាវា វា ហោតីតិ សញ្ញាយ “ទេវទត្តមូលបារាជិកាបត្តី”តិអាទិកំ សុត្តំ បណ្ណត្តិអធិករណវាទេន វិរុជ្ឈតីតិ វទន្តានំ វុទ្ធិ· តេនាហ “ន ហិ តេ...បេ... អកុសលតា”តិអាទិ· តេតិ អដ្ឋកថាចរិយា·

អមូលកេន្ចេវ តំ អធិករណន្តិ ឯត្ថ អមូលកបារាជិកេនេវ អធិករណ-សទ្ទេន អធិប្បេតន្តិ វទន្តានំ “យញ្ចេត”ន្តិអាទិ វុត្តំ· យស្មា បនាតិអាទិ បន ឥធាធិប្បេតាយ អមូលកបារាជិកាបត្តិយា ឯវ បណ្ណត្តិភាវោ យុជ្ជតីតិ វទន្តានំ អារទ្ធំ· តត្ថ ឃាយ បណ្ណត្តិយាតិ សភាវតោ បរិសុទ្ធេបិ បុគ្គលេ “បារាជិកោ”តិអាទិនា ចោទកេន បវត្តិតំ នាមបណ្ណត្តិំ សន្ធាយ វទតិ· បញ្ញាបេតព្ពាតិ ការិតោ· អធិករណេ បវត្តព្ពាតិ អធិប្បាយោតិបិ យេន អារោបិតបណ្ណត្តិ អាបត្តាធិករណេ វាចកភាវេន បវត្តព្ពា·

ឯវំ នាមបណ្ណត្តិវសេន ឥមស្មិំ សិក្ខាបទេ អាបត្តាធិករណស្ស បញ្ញត្តិភាវំ វទន្តានំ ឥធ អត្ថបណ្ណត្តិវសេនាបិ វទន្តានំ “យស្មា វាយ”ន្តិអាទិ វុត្តំ· បញ្ញាបិយតីតិ បញ្ញាបិយមានតោ អធិប្បាយស្ស វិជ្ជមានាការេន យេន អារោបិតអត្ថបណ្ណត្តិយាតីតិ អត្ថោ· តន្តិ សោ ឥធាធិប្បេតោ· តន្តិ យថាវុត្តបរិយាយេន បណ្ណត្តិយា អធិករណត្តំ ឥធេវ ឥមស្មិំ ឯវ សិក្ខាបទេ· ឯកេតិ កេចិ· តំ ន យុត្តន្តិ ឯវំ ឯកទេសេហិ អដ្ឋកថាសុ វុត្តំ, អធិករណស្ស បណ្ណត្តិភាវំ និរសេត្វា កុសលាទិសភាវេត្វាភាវំ សាធេតុំ “តំ បនេតំ ទេវទត្តមូលបារាជិកាបត្តី”តិអាទិនា បបញ្ចិតោ ទស្សិតោ, តំ ន យុត្តន្តិ អត្ថោ·

តត្ថ ការណមាហ "អាទិកម្មិកស្សា"តិអាទិនា, តេន ច តស្មិំ ចារេ យទិ អាបត្តិ នាម អកុសលា ចា អព្យាកតា ចា ភវេយ្យ, កថំ អាទិកម្មិកស្ស អនាបត្តិ ភវេយ្យ? តស្មាបិ អកុសលាទីនំ ឋបេត្វា ភាចតោ និក្ខាបតបញ្ញាត្តិតោ បដ្ឋាយ យាច អាបត្តីតិបិ ន សក្កា ចត្តុំ, យេចុនាទីសុ អកុសលាទីនំ និក្ខាបតបញ្ញាត្តិតោ បុរេត្តាបិ សមុប្បត្តិតោ។ តតោ ឲុច អនុបសម្បន្នានម្បិ អាបត្តិប្បសង្គោ, ពិលិនាទីនំ ឋបេត្វា អនុបញ្ញាត្តិយាបិ អនាបត្តិអភាចប្បសង្គោ ច សិយា។ អថ មតំ "ន កេចលំ អកុសលាទិ ឲុច, អថ ខោ ភាចតា បដិក្ខិត្តភាចំ ជានន្តស្ស សមុប្បជ្ជមានា ឲុច អកុសលាទយោ អាបត្តី"តិ, តម្បិ អសារំ, និក្ខាបតបញ្ញាត្តិំ អជានិត្វា ចីតិក្កមន្តស្ស យេចុនាទីសុ អនាបត្តិប្បសង្គតោ, អកុសលាទីនមភាចាយ ច អាបត្តិយា ឲុកបយោកាទីសុ ឲុកត្តាទីបិ ន សិយា។ ន ហិ សកលម្បិ ទិចសំ ឌ្ឋត្តិ កាយតោ អវេរាវេត្វា ចុមន្តស្ស ឲុកវេចាកុសលំ ឋប្បជ្ជតិ, ឌាហុ ចា ឌ្ឋត្តិយោ ចុសិត្វា អបាក្ខន្តស្ស ឌាហុតិ, យេនាបត្តិយា ឲុកត្តំ, ឌាហុត្តំ ចា សិយាតិ ឲុចមាទិកំ អយុត្តិំ សង្គហេត្វា ឥស្សិតត្តិ វេទិតព្វំ។

តត្ថ ចត្ថុញាតិ ចីតិក្កមោ។ តតិហ្យាអាបត្តិសមុដ្ឋិបញ្ញាបនស្ស ឆ្លកាសរដ្ឋេន "ចត្ថុ"តិ ចុច្ចតិ។ កោត្តត្តិ អទិន្នាទានាទីតោ ឍាន្តិសន្ធិចិត្តនដ្ឋេន បរិកប្បិតសោមញ្ញាកាវេន កោត្តំ។ នាមត្តិ អចិន្ដេយាននាមបញ្ញាត្តិ។ តស្ស បន បារាជិកន្តិ នាមស្ស អត្ថភូតា អាបត្តិ អត្ថបញ្ញាត្តិ ឲុចាតិ វេទិតព្វំ ។ យំ បន "ចិចាទាធិករណំ សិយា កុសល"ន្តិអាទិ (ចូឡចចៈ ១១០; បរិៈ ១០១), "អាបត្តាធិករណំ សិយា អកុសល"ន្តិអាទិ (ចូឡចចៈ ១១១) ច ចុត្តំ តេហិ សមុទ្ទិំ, តម្បិ ន ចិចាទាទីនំ កុសលាទិភាចស្ស បរិយាយទេសិតត្តាតិ យំ ឲុត្ត ចត្តព្វំ, តំ ហេដ្ឋា បឋមបារាជិកសមុដ្ឋានាទិចណ្ណនាយ

សារត្ថទីបនិយំ ចិនយដ្ឋានវេយាឌនត្ថំ ចិត្ថារតោ ចុត្តន្តិ តតេ្ថច តំ កហេតព្វំ, សារត្ថទីបនីការកស្ស អកុសលាទិរូបាច អាបត្តីតិ លទ្ធិ, តេនេច ខោ ឌ្ឋានាបិ "តម្ហា បណ្ណត្តិអធិករណត្តិ អដ្ឋកថាសុ កតសន្និដ្ឋានំ ទស្សេត្វា ឌ្ឋានាតិ តម្បិ ន យុត្តន្តិ ទស្សេតុំ 'តំ បនេត'ន្តិអាទិមាហា"តិ (សារត្ថៈ ឌីៈ ១.១ប័វ៍-១ប័៩) ឲុចំ អត្ថនោ លទ្ធិ អដ្ឋកថាចរិយស្សាបិ លទ្ធិ កត្វា កត្តចិវេានម្បិ អនេនាលិកេត្វា ទស្សិតំ។ ន ហេត្ថ ឍុទ្ធឍោសាចរិយោ អដ្ឋកថាចាទំ អយុត្តន្តិ ទស្សេតុំ "តំ បនេត"ន្តិអាទិមាហកិ "បណ្ណត្តិមត្តមេច អាបត្តាធិករណន្តិ វេទិតព្វ"ន្តិ សយមេច ឋបេតិ កថនតោ, អថ ខោ ទុលទ្ធិកានំ ឲុកទ្ធានំ តត្ថ ចិប្បដិបត្តិំ ទស្សេត្វា បុន តំ បដិសេធេតុការេយា អាវកិ, តេនេច អនេ្តា "ឲុកេ"តិ ចុត្តន្តិ វេទិតព្វំ។ ចិចាទាទីនំ កុសលាទិភេត្ត តំសមចានម្បិ តក្ការេចា អាបជ្ជតិ បវេមត្ថេសុ បណ្ណត្តិយា សមចានេយាកាតិ អាហ "កុសលាទិសមេចេហី"តិ។ បញ្ញត្តិសភាចានមេច ចតុន្នំ អធិករណានំ សមេចេហិ អធិករណីយតា, ន បន កុសលាទិបរមត្ថរូបានំ តេសំ តេសំ ចណិកតាយ សយមេច សមចប្បត្តិតោតិ ហេដ្ឋា សមត្ថិតមត្ថំ និកមនចសេន ទស្សេន្តេន "ឌ្ឋតិ ឌ្ឋមិនា អធិករណដ្ឋេនា"តិ ចុត្តំ, តស្ស យថាចុត្តនយេន សមេចេហិ អធិករណីយតាយាតិ អត្ថោ។ "ឌ្ឋនេកច្ចា"តិ ឌ្ឋមិនា ឌ្ឋានាធិបេតំ ចិចាទំ និចវេត្តតិ។

អនុចាទេាតិ ចិបត្តីហិ ឋបចទនា វេច ចោទនា ច។ តត្ថ ឋបចទនា នាម ករហា, អវេក្កាវេា ច។ បច្ចាប៉ីតិ យាតិកាបរិយាបន្នាបត្តិយោ សន្ធាយ ចុត្តំ។ កិច្ចយតាតិ កត្តព្វតា។ សបទាត្តក្កមនិទ្ទេសស្សាតិ ឲុត្ត បទាត្តក្កមនិទ្ទេសោតិ បទភាជនំ ចុច្ចតិ, តេន សហិតស្ស និក្ខាបទស្សាតិ អត្ថោ។

១ប័លិ៍អស្សាតិ កត្តអត្ថេ សាមិចចនន្តិ អាហ "ឲុតេន ចោទកេនា"តិអាទិ។ ទិដ្ឋម្ចូលកេ បនាតិ "ទិដ្ឋស្ស ហោតិ បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ"តិអាទិ (បរិវាៈ ១ប័លិ៍) បាឡិវ្ចាចារំ សន្ធាយ ចុត្តំ។ តត្ថ ឌ្ឋត្តិយា សន្ធិ វេហាតិសន្ធានិទស្សនមត្តចេសេន បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ បុក្កលោ តេន ទិដ្ឋោ, ន បន យទេ្កន យក្កប្បជិបាទិនាទិទស្សនចេសេន។ យទិ ហិ តេន វេសា តថា ទិដ្ឋោ ភវេយ្យ, អសុទ្ធសញ្ញី ឲុចាយំ តស្មិំ បុក្កលេ សិយា, អសុទ្ធសញ្ញាយ ច សុទ្ធំ ចា អសុទ្ធំ ចា ចោទេន្តស្ស សញ្ញាទិសេសោ ន សិយា "អនាបត្តិ សុទ្ធេ អសុទ្ធទិដ្ឋិស្ស, អសុទ្ធេ អសុទ្ធទិដ្ឋិស្សា"តិអាទិចចនតោ (បារាៈ ១៨០)។ តម្ហា ឌ្ឋត្តិយា សន្ធិ វេហាតិសន្ធានិមត្តមេច ទិស្វាបិ "សន្ធោ កុលបុត្តោ, នាយំ បារាជិកំ អាបជ្ជតី"តិ តស្មិំ សុទ្ធសញ្ញិស្ស ចា វេចមិកស្ស ចា "សុតោ មយា បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ"តិអាទិនា និយមេត្វា ចោទេន្តស្សេច សញ្ញាទិសេសោ, ន អសុទ្ធសញ្ញិស្ស, តស្ស បន ទិដ្ឋំ សុតន្តិ មុសាចាទាទិបច្ចយា លហុកាបត្តិ ឲុចាតិ វេទិតព្វំ។ យទិ បន វេសា តស្មិំ សុទ្ធទិដ្ឋិចាចនាធិប្បាយោបិ ទិដ្ឋំ

វេហាតិសន្ធានិមត្តមេច ចទតិ, អទិដ្ឋំ បន យទេ្កនយក្កប្បជិបាទិនាទិបារាជិកចត្ថុំ ចា "អស្សមណោសី"តិអាទិកំ ចា ន ចទតិ, តស្ស អនាបត្តិ។ អធិកំ ចទន្តស្ស បន អាបត្តិយេច "អទិដ្ឋំ ទិដ្ឋ"ន្តិ (បារាៈ ១ប័៩-១ប័លិ៍) ចុត្តត្តា។ យោ បន ទិដ្ឋេន វេហាតិសន្ធានិនា បឋមបារាជិកេន អសុទ្ធសញ្ញី ហុត្វា ចាចនាធិប្បាយោ អទិន្នាទានំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ "ទិដ្ឋោ"តិ ចា "សុតោ"តិ ចា អាទិ ចទតិ, តស្សាបិ ន សញ្ញាទិសេសោ អសុទ្ធេ អសុទ្ធទិដ្ឋិតាយាតិ កេចិ ចទន្តិ។ អញ្ញេ បន "យេន បារាជិកេន ចោទេតិ, តេន សុទ្ធសញ្ញាភាចា អាបត្តិយេចា"តិ ចទន្តិ, ឌ្ឋិទំ យុត្តំ។ តថា ហិ ចុត្តំ យាតិកាដ្ឋកថាយំ (កង្ខាៈ អដ្ឋៈ ទុដ្ឋទោសសិក្ខាបទចណ្ណនា) "យេន បារាជិកេន ចោទេតិ, តំ 'អយំ អនជ្ឈាបន្នោ'តិ ញាត្វា ចាចនាធិប្បាយេន...បេ... សញ្ញាទិសេសោ"តិ។ ឌ្ឋមិនា នយេន សុតាទិម្ចូលកេសុបិ ចិនិច្ឆយោ វេទិតព្វោ។ អញ្ញ(ត) អាកាវេាស្វាតិ ឆ្លមសចាទាទីសុ អាកាវេាសុ។ អចស្សុតោតិ តីហិបិ ទ្វាវេហិ បារាជិកចត្ថុភូតទុច្ចរិតានុចស្សុតេន ចិត្តោ។ កសម្ពុជាតោតិ កចចរក្ខុតោ, និស្សារោតិ អត្ថោ។

កោណ្ឌោតិ ចោរោ, ទុស្សីលោតិ អត្ថោ។ ឌេដ្ឋព្ពតិកោតិ កាឡអកញ្ហិទេចីចតេ និយុត្តោ តិត្ថិយោតិ ចទតិ, សោ កិរ កាឡអកញ្ហិមិទិទេចិយា ឌេដ្ឋាតិ ចុត្តោ។ យទេកុតាតិ យេន ការណេន, យត្តកេតាតិ អត្ថោ ។ តទេកុតាតិ ឲុត្តាបិ ឲុវេច នយោ។ នោ កប្បតីតិអាទិ វេចមិកកាចទីបនត្ថមេច ចុត្តន្តិ មហាបទុមត្ថេរស្ស អធិប្បាយោ។

១ប័ដ៍ឲុត្តាតិ ចោទកាយំ។ តដ្ឋនីយាទិកម្មំ កាវិស្សាមីតិអាបត្តិយា ចោទេន្តស្ស អធិប្បាយោ កម្មាធិប្បាយោ នាម។ បរិចាសទានាទិក្កមេន អាបត្តិតោ ចុដ្ឋាបេតុំ អាបត្តិយា ចោទេន្តស្ស អធិប្បាយោ ចុដ្ឋានាធិប្បាយោ។ ឋបេសិទ, បចារណំ ចា សង្ឃ កាតុំ អនាគត្វាយ អាបត្តិយា ចោទយតោ អធិប្បាយោ ឋបេសិទចបចារណដ្ឋបនាធិប្បាយោ។ អសម្មុខា...បេ... ទុក្កដន្តិ អនុទ្ធំសេន្តស្សបិ អវេក្កោសេន្តស្សបិ ទុក្កដំ។

សត្តេត្ថចាតិ សត្តាសុ អដ្ឋកថាសុ។ ឋបេសិទចបចារណានំ ឌាត្តិកម្មកាចតោ ឌាត្តិយា ចត្តយានាយ ឲុច ឋបេសិទចបចារណដ្ឋបនំ ហោតិ, ន និដ្ឋិតាយ, សោ ច ឃ្យ-ការេ បតេ្ត និដ្ឋិតា នាម ហោតីតិ អាហ "ឃ្យ-ការេ បតេ្ត ន លព្ភតី"តិ។

អនុបាសកោតិ ឧបាសកោបិ សោ ភិក្ខុ ន ហោតិ សទោសកាមតស្សាបិ បដិប្បស្សទ្ធត្តាតិ វទន្តិ។ “អនោទិស្ស ធម្មំ កថេន្តស្សា”តិ ឋបិតា ឧទ្ទិស្ស កថេន្តេន ឱកាសំ ការេតព្ពន្តិ វទន្តិ។ អាបត្តិំ ទេសេត្វាតិ ឱកាសាការាបនាបត្តិំ ទេសេត្វា។ ឯវំ ចោទេតិ, តស្ស ឧបសម្បន្នោតិ សញ្ញុប្បាទនំ, តស្មិំ សុទ្ធសញ្ញិតា ចោទកស្ស ច, យេន បារាជិកេន ចោទេតិ, តស្ស ទិដ្ឋាទិវសេន អមូលកតា, ចាវនាធិប្បាយេន “ត្វំ បារាជិកោ”តិអាទិនា តំមុខេ វត្វា សមុដ្ឋានា ចោទនា ចោទាបនា, តស្ស តង្ខណវិជាននន្តិ ឥមានេត្ថ បញ្ច អង្គានិ។

បឋមទុដ្ឋទោសសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩. ទុតិយទុដ្ឋទោសសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៩១. នវមេ មេត្តិយំ ភិក្ខុនិន្តិ លិង្គនាសនាយ នាសិតាយបិ តស្សា ភូតបុព្ពចោទនំ គហេត្វា វុត្តំ។ អញ្ញភាគិយស្សាតិ ឆគលកស្ស មនុស្សជាតិភិក្ខុភាវតោ អញ្ញស្ស តិរច្ឆានជាតិឆគលកភាវសង្ខាតស្ស កោដ្ឋាសស្ស ហោតីតិ សាមញ្ញតោ តប្បកតិកេន វុត្តំ, អយំ លេសោតិ អត្ថោ។ អញ្ញភាគោតិ យថាវុត្តតិរច្ឆានជាតិឆគលកភាវសង្ខាតោ អញ្ញោ កោដ្ឋាសោ, អញ្ញភាគស្ស ឥទន្តិ អញ្ញភាគិយន្តិ បឋមវិគ្គហស្ស អត្ថោ, អញ្ញភាគោ អស្ស អត្ថីតិ ទុតិយវិគ្គហស្ស, ទិដ្ឋិបិ លេសោវ ទុតិយា។ វុត្តន្តិ ទិដ្ឋិបិ វិគ្គហេហិ វុត្តមេវត្ថំ វិត្ថារតោ ទស្សេន្តោ “សោ ហិ សោ”តិអាទិមាហ។ តត្ថ សោ ហិ សោ លេសោ វុត្តោ, សោ អញ្ញស្ស ភាគស្ស ហោតីតិ ច អញ្ញភាគិយសង្ខ្យំ គតោតិ ច យោជនា។ ទុតិយវិគ្គហស្ស អត្ថំ ទស្សេន្តោ “សោ វា”តិអាទិ វុត្តំ។ អធិករណន្តិ វេវចនន្តិ ឯកត្តាបិ សោ ហិ សោ “ទព្ពោ មល្លបុត្តោ នាមា”តិ លេសោ វុត្តោ, សោតិ អាធេយ្យ សព្ពត្ថ នាមមត្តំ។ តស្សាមត្ថានីតិ “ទព្ពោ”តិ នាមករណស្ស អធិដ្ឋានភូតំ លេសំ សន្ធាយ។ វា ភិក្ខូតិ វា អនុយុញ្ជន្តា ភិក្ខូ អាបត្តិយាបិ បុគ្គលាធិដ្ឋានតា “បុគ្គលានំ វេវ លេសា”តិ វុត្តំ។

៣៩២. យា ច សា អវសានេ…បេ… ចោទេនា វុត្តាតិ “ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នោ ទិដ្ឋោ ហោតិ សង្ឃាទិសេសេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិ ហោតិ, តញ្ចេ បារាជិកេន ចោទេតី”តិអាទិ (បារា. ៤០៨) ចោទនានយេន សន្ធាយ វទតិ។ សព្ពត្ថាបិ អាបត្តីនំ បន្ចន្នំ បារាជិកត្តាទិសាមញ្ញេបិ មេថុនាទិវត្ថុនានាគិវត្តតោ, នានាទេសត្តាទិសភាវតោ ច វិសភាគតាបិ អត្ថីតិ អាហ “យស្មា បន…បេ… ន ហោតី”តិ។

វុត្តនយេនេវាតិ “សភាគវិសភាគវត្ថុតោ”តិអាទិនា (បារា. អដ្ឋ. ២.៣៩៣) វុត្តនយេន។ គហេត្វាតិ, ចំមេវនិកាយោ ច អធិបតិគហេត្វា និមិត្តតោ ចលុប្បាទេន គហេត្វា វុត្តមីតិ អាហ “តំ និស្សាយ ឧប្បជ្ជនតោ”តិ។ បរិវារាទិ និស្សាយ មាតុគាមីនំ ឧប្បជ្ជនតោ “បុរិសំ បុរិស”ន្តិអាទិ វុត្តំ។

៣៩៨. សប្បត្ត គត្វាតិ បុគ្គលានិដ្ឋានំ គត្វា។ ខីណាសវតោតិ ខីណាសវស្សាទិលិង្គស្ស។ និដ្ឋានំ តោតិ និដ្ឋិបុគ្គានិតោ។

៤០២. ឧបធិ តថាសញ្ញីតិ អញ្ញស្ស មេថុនាទិកិរិយំ ទិស្វា “អយំ សោ”តិ ឧបធិ តថាសញ្ញី។ អង្គានិ បឋមទុដ្ឋទោសេ វុត្តសទិសានិ, ឥធ បន កិញ្ចិទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទិយនា អធិកា។

ទុតិយទុដ្ឋទោសសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០. បឋមសង្ឃភេទសិក្ខាបទវណ្ណនា

៤១០. ទសមេ ធាតុកត្ថិ ទុក្ខាលតាយ អវព្ញាគិសេវនាយ ចិត្តំ សមាហិតំ ការំ អសម្បត្តានំ ទុក្ខស្សន្តកិរិយាយ តស្មិំ អត្តការេន ឯកច្ចកក្កហលលាការលាភិសង្គាតំ ព្យញ្ជនបទមេវ បរមំ អស្ស, ន មក្គលិកោតិ បទបរមោ។ អភិសម្ពុជ្ឈិត្វាតិ និប្បរទេត្វា៎ ធម្មតា អបេតំ ឧទ្ធម្មំ បដិក្ខិត្តមេវាតិ “ន, ភិក្ខវេ, អវសានមំសេន ចរិយំ ឧបាកន្តព្ព”ន្តិ (មហាវ. ១០៤) វចនតោ វុត្តំ, ព្ពទមេវ វចនំ សន្ធាយ បរិច្ចត្តមេវ “អដ្ឋ មាសេ”តិអាទិ (បារា. ៤០៩) វុត្តំ។

តីហិ កោដីហីតិ អសុទ្ធម្មលេហិ។ ឯត្ថ ច ភិក្ខូនំ វត្ថុ កុលេសុ បក្កមិស្សិយាលេបកោដនតិស្សីតាយ, មច្ឆមំសកោដនចិរហិតស្ស ច កុលស្ស ទុល្លភតាយ តត្ថ លទ្ធេសុ ភត្តព្យញ្ជនេសុ មច្ឆមំសសង្កប្បាយ, ទុក្ខិថារលតាយ ច ភិក្ខូនំ សរីរយាបនម្បិ ន សិយាតិ ភាវនា មច្ឆមំសំ សព្ពថា អប្បដិក្ខិបិត្វា តីហិ កោដីហិ អបរិសុទ្ធមេវ បដិក្ខិត្តំ។ យទិ ហិ តំ ភាវនា សព្ពថា បដិក្ខិបេយ្យ, ភិក្ខូ មរមានាបិ មច្ឆាទិសំសគ្គមិត្តំ ភត្តំ ន ភុញ្ជេយ្យុំ, តតោ តណ្ហាលព្ភានិ បដិក្ខេត្វា និរាហិត្វា សមំ បចិត្វា ភុញ្ជន្តំ តថុបករណាភាវា ធាតុធាតំ, ឧក្កាលមុបលិទកាហា ភិក្ខូ បព្ពាទិ ចិរំ អវស្សំ គហេតុំ អនុជានិតព្ពំ សិយាតិ តិត្ថិយានំ ចិរំ គហដ្ឋាធាវេសោ វុត្ត សិយា, ន ភិក្ខុអាចាវេសោតិ វេទិតព្ពំ។ ធាតុ មច្ឆាទិកំ ចាពុទា មិគាទិកំ គព្ពាតីតិ យទិ តេសំ វចនេន សព្ពា ន វត្តតិ, វត្តតិ, ន តំ វចនំ លេសកប្បំ ការំ វត្តតិ។ តេនេវ វក្ខតិ “យត្ថ ច និទ្ទោសតា ហោតិ, តំ សព្ពំ កប្បតី”តិ។

វត្តមំសន្តិ អាបណាទីសុ វត្តំ វិក្កាយិកំ មតមំសំ។ ភិក្ខូនំយេវ អត្ថាយ អកតន្តិ ឯត្ថ អដ្ឋាតព្បយុត្តោ ឯវ-សទ្ទោ, ភិក្ខូនំ អត្ថាយ អកតមេវាតិ សម្ពន្ធិតព្ពំ, តស្មា ភិក្ខុតព្ព មង្គលិកាទីនត្ថាយ មិស្សេត្វា កតម្បិ ន វដ្ដតីតិ វេទិតព្ពំ។ កោចិ បន មយាជិតវសេន អវហារំ គហេត្វា “វដ្ដតី”តិ វទន្តិ, តំ ន យុត្តំ។ “វត្ត”ន្តិ ឋបិតា អាបត្តិ នត្ថីតិ វទន្តិ។

កប្បដ្ឋិតិ អសង្ខេយ្យកប្បំ, “អាយុកប្ប”ន្តិបិ (សារត្ថ· ដី· ២·៣១០) កេចិ· មហាកប្បស្ស ហិ ចតុត្ថភាគោ អសង្ខេយ្យកប្បោ, តទោ ចិរដ្ឋិតិយោ ការកោ សង្ឃភេទកស្ស អាយុកប្បន្តិ វទន្តិ, តំ អដ្ឋកថាយ ន សមេតិ “កប្បវិនាសេ ឯវ មុច្ចតី”តិអាទិ (វិភ· អដ្ឋ· ៨០៩) វចនតោ· (ពាហុំ បុញ្ញានិ សេដ្ឋំ បុញ្ញំ· កប្បំ សគ្គម្ហិ ឯត្ថ បដិសន្ធិបរិយាយេន កប្បដ្ឋតា វេទិតព្វា·

៣១១· លទ្ធិនានាសំវាសកោតិ ឧក្ខិត្តានុវត្តកភាវេន ភាវប្បត្តោ តិវិធស្ស· កម្មនានាសំវាសកោតិ ឧក្ខិត្តកោ វា· “ឯកាយ ឧបសម្បទាយា”តិ ឥមំ ឧត្តត្តា ឯកតោឧបសម្បន្នភិក្ខុនិយា អនុក្កមេន សមានាយ ឧបសម្បទាយ ឧបសម្បន្នោ អយំ ភិក្ខូតិ សមានំ ឧបសម្បទំ បត្តភិក្ខុនោ ឧបសម្បទា កាតុំ ឧទ្ទិដ្ឋាតិ វេទិតព្វា· យោបិ វាទំ សង្ឃភេទោ ហោតីតិ សម្ពន្ធោ·

កម្មន្តិ អបលោកនាទិនា· ឧទ្ទេសេនាតិ បាតិមោក្ខុទ្ទេសេន· វោហារេនាតិ តាហិ តាហិ ឧបបត្តីហិ “អធម្មំ ធម្មោ”តិអាទិនា (អ· និ· ២·១០-១៩, ៣២; ចូឡវ· ២៩២) វោហារេន, បវេទិ· បញ្ញាបនេនាតិ អត្ថោ· អនុស្សាវនាយាតិ អត្តនោ លទ្ធិយា កហណត្ថមេវ អនុ សុត្វាន កណ្ណមូលេ វត្តព្វាចនាយ, គហណេនាតិ អត្ថោ· សលាកគ្គាហេនាតិ ឯវំ អនុស្សាវនាយ តេសំ ចិត្តំ ឧបត្ថម្ភេត្វា អត្តនោ បក្ខេ បវិដ្ឋភាវស្ស សញ្ញាណត្ថំ “គណ្ហថ ឥមំ សលាក”ន្តិ សលាកគ្គាហេន· ឯត្ថ ច កម្មមេវ, ឧទ្ទេសោ វា សង្ឃភេទេ បធានំ ការណំ, វោហារាទយោ បន សង្ឃភេទស្ស បុព្ពភាគាតិ វេទិតព្វា· អត្ថស្សិទិន្តិ អត្ថុក្កដំ· អនន្តរាយាតិ មិហទេយ្យ·

“លទ្ធី ទក្ខិស្សតី”តិ (វិមតិ· ១·៣២; បរិវា· អដ្ឋ· ១·៣៧) វចនតោ អាបត្តិកមេវ អានេនាចំ លទ្ធឹ ឧទ ការេនាតិ អាហ “លទ្ធីហិ គិល្លហី”តិ, អលទ្ធិស្សបិ អតានេនាចត្តស្ស អាបត្តិមេវ· អប្បដិនិស្សជ្ជតោ ទុក្កដន្តិ ឥមំ ឥមំ វទន្តានំ គហណាយ ទុក្កដំ· បរោហានត្តាតិ គត្វា សមេន្តេន, ធម្មន្តត្តាតិ អត្ថោ· អាបត្តិ បន អដ្ឋមោធានតព្វន្តេនេច អកិលិនស្ស វទេន វេទិតព្វា·

៣១៧· ធាតុម្ហាទីហិ ទុក្កដានិសង្ខាច សន្ធាយ “សង្ឃាទិសេសេន អនាបត្តី”តិ វុត្តំ· អស្សាតិ ភេទកត្តស្ស· អបញ្ញាតេន្ត សិក្ខាបទេ សមនុភាសនកម្មស្សេច អភាវតោ “ន ហិ បញ្ញត្តំ សិក្ខាបទំ ឧតិក្កមតត្តស្សា”តិ វុត្តំ· សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេន្តេនេច ហិ សមនុភាសនកម្មំ អនុញ្ញាតំ· វុឌ្ឍិស្ស អនុញ្ញាតតោតិ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ទោសព្វកស្ស ទោសព្វត”ន្តិអាទិ (មហាវ· ២៧២) វុឌ្ឍិស្សានុញ្ញាតំ សន្ធាយ វទតិ· អនាបត្តិមត្តិ អនាបត្តិវាទេ· អាបត្តិ ទោវេបតទ្ធាតិ សមនុភាសនាយ បរិចិត្តិយអាបត្តិ ទោវេបតទ្ធា· អាបត្តិមេវ ន ជាតាតិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ ន ជាតា ឧទ·

“ន បដិនិស្សជ្ជាមី”តិ សញ្ញាយ អភាវេន យុត្តតោ សញ្ញាវិមោក្ខំ សចិត្តកន្តិ “ន បដិនិស្សជ្ជាមី”តិ ជានតចិត្តេន សចិត្តកំ· យោ បន វិសញ្ញី វា កិតោ វា ចិត្តិទោ វា “បដិនិស្សជ្ជិតព្ព”ន្តិបិ, “កម្មំ ករិស្សតី”តិ វា ន ជានាតិ, តស្ស អនាបត្តិ· កាយោ វាចាយ ឯយន, ឆទ្ធាបេន សមនុភាសនំ, កម្មវាចាបរិយោសានំ, ន បដិនិស្សជ្ជាមីតិ ចិត្តេន អប្បដិនិស្សជ្ជនត្ថិ ទុក្ខានេត្ថ វចនានិ អប្បនិ·

បឋមសង្ឃភេទសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា·

១១· ទុតិយសង្ឃភេទសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣១៨· ឧការេនបេ យស្មា វគ្គាហិការិនស្សុតិកម្មំ ពហុតរំ កាតុំ វដ្ដតិ, តស្មា “ន ហិ សង្ឃោ សង្ឃស្ស កម្មំ ករោតី”តិ វុត្តំ· និគ្គហវសេន កត្តព្វកម្មំ សន្ធាយ វុត្តន្តិ វេទិតព្វំ· អញ្ញាតិ បនេត្ថ ទេកាយ បទក្កមេន បហាយ អនុវត្តកំ បគ្គហិត្វា ទេដ្ឋា វុត្តសមានតេច ក្រហេតព្វានិ·

ទុតិយសង្ឃភេទសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា·

១២· ទុព្ពចសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣២៣· ឧក្ការេនបេ ចម្ភតចនត្តិ ករហចចនំ· សដ-សង្កោ បតិតសង្កេត សមាគន្ត្វា, តស្ស ច ចិនេយតស្ស បទតិបិនេតាតិ អាហ “តត្ថ តត្ថ បតិតំ តិណកដ្ឋបណ្ណ”ន្តិ· នេកាបីតិ ចាតាទិសឌិនេត ឧបញ្ញាយាទិនា·

៣២៧· ចិត្តបរិយោនានេហា ឥទ្ធហនោនទោច ឧបតានេហា· តទោបិ ពលចតនោ ទុស្សោចគីយោ ខោណោតិសង្កោ· ចោទកំ បដិប្បទរតាតិ ចោទកស្ស បដិចិទុន្តោ ហុត្វា អចដ្ឋាតំ· ចោទកំ អបសាទតាតិ ចាចាយ ឃដ្ដនា· បច្ចារោបតាតិ “ត្វម្បិ សាបត្តិកោ”តិ ចោទកស្ស អាបត្តិអារោបតា· បដិចរណាតិ បដិច្ឆាទតា· អបទានេតាតិ អត្តនោ ចរិយាយ· ន សម្បាយតាតិ “យំ ត្វំ ចោទកោ ចទេសិ ‘យមា ឧស អាបត្តិ អាបន្នោ ជិដ្ឋោ’តិ, ត្វំ តស្មិំ សមយេ កិំ ករោសិ, អយំ កិំ ករោតិ, កត្ថ ច ត្វំ អហោសិ, កត្ថ អយ”ន្តិអាទិនា តេយេត ចរិយំ បុដ្ឋេត សម្បាទេត្វា អកចតំ·

“យស្ស សិយា អាបត្តី”តិ (មហាវ· ១២៣) ឱ្យរិតា តិទានចទេតេ សព្វាបិ អាបត្តិយោ សង្គហិតាតិ អាហ “យស្ស សិយា”តិអាទិ· អញ្ញាតិ ទេត្ថ បឋមសង្ឃភេទសទិសានិ, អយំ បន ចិសេសោ យថា តត្ថ ទេកាយ បទក្កមេត, ឥធ អចចនីយករណតា វដ្ដព្វា·

ទុត្ថនិក្ខេបកណ្ឌកា និដ្ឋិតា៉

១៦៉ កុលទុសកនិក្ខេបកណ្ឌកា

៦០៣៉ តេនវុតេ កិញ្ចិក្ខីតិ តស្ស និករស្ស តាយំ៉ តត្រាវុត្តាយ បវរតា “ត អស្សុខិបុត្តន្តសុរកហិ កិក្ខុហិ កិញ្ចិក្ខិទុំ ចត្តន្តា”ត្តិ ទុត្តំ, កាយនិករតា ច បន្តាឌតំ, ត ឌតបងតា៉ តេត បត តយាកតោ ឌតបតោបិ “កិញ្ចិក្ខិ”ន្តតេ្វច វុត្តិ្យកេតាតិ អាហ “ឲចិតាយកោ ឌតបតេ”តិ៉

ត៣តាតិ សាចត្តិយំ៉ ទុរដ្ឋានតិ អកិយុចដ្ឋានត, ឌេតចតត្តានុវបឹរេបតិ អតេ្វា៉ ខ្ញឹហិ រយរឈហឹតិ ចស្សិកោត, តេឃត្តិកោត ចាតិ ខ្ញឹហិ រយរឈហិ៉ កណាចទិរេឃហិ ឈហិ អឆិកតាឃ “វយឆិក”ត្តិ ទុត្តំ៉

ព្ពកស្សាតិ អកប្បិទ៍ឃាឌកស្ស “កប្បិទ៍ឃាឌកនិក្ខាត”ត្តិ ចិសុំ ចក្ខុយាតត្តា, តក្ខា “អារាយាឌិអត្តាឃ ទុក្ខូរោបតេ អកប្បិឃចោហាររទុបិ កប្បិទ៍ឃាឌកនិក្ខាតាឌិ ចដ្ឋតិ”តិ ចក្ខុយាតត្តា ន្តឆាបិ ចិកាកំ កត្ថា កប្បិទ៍ឃាឌកនិក្ខាតាឌិ ចិសុំ ឌស្សិតំ៉ ឃថា កោដ្ឋតហលតាឌិកាឃិកកិរិឃាបិ អកប្បិឃចោហាររ វុក្កហិតា, ឲចំ យាតិកាក្ខក្ខុករហាឌិកប្បិឃចោហាររបឹតិ អាហ “វុក្កូយាតិកាឃ ក្ខក្ខុករហា”ត្តិ៉ ឲត្ថ បុរាហបណ្ណាឌិហរហយ្បិ វុក្កឃតិ៉ យហាបត្តិឃចារឌោច បយាហត្តា បត្ថា ទុរត្តា៉ អកប្បិឃចោហាររបិ ឲកត្ថំ ចដ្ឋតីតិ ឌរស្សតំ “ត កោចលក្ខា ររស”ត្តិអាឌិយាហ៉ ឃំកិក្ខិ យាតិកត្តិ វុក្កុ ចា អវុក្កុ ចា៉ តត្ថាតិ អារាយាឌិអត្តាឃ ទុក្ខូរោបតេ៉ តឆាតិ កប្បិឃចោហារបរិឃាឃាឌឹហិ កត្តាបតំ វក្ខាឃ ទុត្តំ៉ ន្តយិតា ច កុលវុក្កហត្តាឃ កត្តាបតាឌិបិ ត ចដ្ឋតីតិ ឌរស្សតិ៉

ចត្តុប្បុឌតត្តាឃ វយំ កត្តតំ កប្បា ត ចដ្ឋតីតិ ចោឌេត្តា “តត្ថ ចា”តិអាឌិយាហ៉ ឃថា អារាយាឌិអត្តំ កប្បិឃបចចិឃំ វយំ ររាបត្យប្បិ ចដ្ឋតិ, តថា ចត្តុប្បុឌតត្តាឃ វយំ កត្តតយ្បិ កប្បា ត ចដ្ឋតីតិ ចោឌកស្ស អធិប្បាយោ៉ ទុត្តត្តិអាឌិ បរិហារោ៉ អថ “ត បត យហាអដ្ឋកថាឃ”ត្តិ កប្បា ចឌតិ? យហាបត្តិអាឌីសុ ទុត្តប្បិ ហិ បយាហរយចាតិ តាឃំ ចិររោឆា, យហាអដ្ឋកថាឃំ អទុត្តស្ស វយំ ររាបតស្ស តរត្តច ទុរត្តត ព្ពកនិក្ខាតត វហ ឥវត្ថតតឃឌស្សតយុរលត បយាហរយចាតិ បតិដ្ឋរបត្យំ ទុត្តត្តា៉ “យតេ្តាឃ្យាវឹ”តិ បឌំ “តំ កឆ”ត្តិ ន្តយិតា វប្បត្តិតន្តំ៉ តត្តាឃំ អធិប្បាយោ – កិក្ខាបិ យហាអដ្ឋកថាឃំ វយំ ររាបតំ ត ទុត្តំ, កប្បិទ៍ឃាឌកស្ស វយំ អានិក្ខាតំ ទុត្តរេច, តប្បា ឃថា អារាយាឌិអត្តាឃ កប្បិទ៍ឃាឌកំ វយំ និក្ខិត្យប្បិ ចដ្ឋតិ, តថា ចត្តុប្បុឌតត្តាឃ កត្តតយ្បិ កប្បា ត ចដ្ឋតីតិ៉ តយ្បិ ត ចិទ្ធត្តីតិ ឃរឌតំ ចត្តុប្បុឌតត្តាឃបិ កត្តតាឌិ៉ បដិក្ខិបិត្តា អារាយាឌិអត្តាឃ វយំ ររាបតនិក្ខាតំ ទុត្តំ, តយ្បិ បិត្យន្តឃា ឥវត្ថតតោ បុន្តាបទំ ត ចិទ្ធត្តី៉

តំ កឆំ ត ចិទ្ធត្តីតិ អាហ “ត៣ ហិ”តិអាឌិ៉ ត៣តាតិ ររាបតនិក្ខាតចិវយេ៉ បុប្បាឌឹហិ កុលវុក្កហប្យវក្កេ “យាលិចន្ថ”ត្តិ ចិវេរមិតត្តា កុលវុក្កហត្តរយច ររាបតំ អធិប្បេតត្តិ ចិត្តាឃតីតិ អាហ “យាលិចន្ថត្តិ ចឌតេ្តា”តិអាឌិ៉ ឲតំ ទុត្តត្តិ “យាលិចន្ថំ ររាបត្តិបិ ររាបិរបត្តិបិ, និក្ខាត្តិបិ និក្ខារបត្តិបី”តិ ឲតំ ទុត្តំ៉ អត្តា៣ បតាតិ អារាយាឌិអត្តាឃ យាលិចន្ថាឌឹតំ ររាបតេ បត៉ បរិឃារយាតិ វយំកររហការាបតវត្ថូរតា បរិឃារយា ចោហាររា អត្តចិវេររយាតិ អតេ្វា អត្តិ ព្ពលក្កតិ , កុលវុក្កហត្តត្តាកាចាតិ អធិប្បាយោ៉ ឲចរយត្ត បរិឃាឃវក្ខស្ស កររហការាបតចររេត អតេ្វ កឃ្យារាតេ “កត្តត្តិបិ កត្តារបត្តិបី”តិ បិត្យន្តឃំ បដិក្ខិត្តាកត្តតកត្តាបតំ ឌរបត្វា ឃំ បវរតា “ឲចំ ខាត, ឲចំ កតេ រសារកឃ្យា”តិអាឌិកប្បិឃចចរតហិ កត្តាបតំ ទុត្តំ, តត្ថ ឆោរវាការចោ វយត្តិរតា រហាតិ, “កត្តហឹ”តិ អាហត្តិយា ការាបតរស្សច កត្តាបតត្តិ អធិប្បេតត្តា៉ តត្ថ បរិឃាឃំ ន្តឆ ច បរិឃាឃាកាចំ ពាត្វាតិ តត្ថ “យាលិចន្ថំ ររាបត្តី”តិអាឌីសុ “យាលិចន្ថ”ត្តិ កុលវុក្កហត្តតាទុចតកស្ស ចិវេរវតស្ស វក្កាចរតា កររហការាបតវត្ថាតបរិឃាឃវក្កាចំ៉ ន្តឆ “កត្តត្តី”តិអាឌីសុ តថាចិឆចិវេរវចចតាកាចរតា តស្ស បរិឃាឃស្ស អកាចត្ថា ពាត្វា៉ តំ វុទុត្តរយចាតិ ចេឌិតន្តត្តិ ឃោឌតា៉

វន្តំ ទុត្តតរឃតេច ចេឌិតន្តត្តិ អដ្ឋកថាសុ អាកតតរឃតេច ររាបតាឌិ, កត្តាបតាឌិ ច វន្តំ ចេឌិតន្តំ៉ ត ហេត្វ វតេ្តហា កាតន្តោតិ និករយតិ៉

ហរហាឌីសុតិ ចត្តុប្បុឌតត្តាឃ ហរហាឌីសុ៉ កុលិត្តិអាឌីតំ អត្តាឃ ហរហរតាតិ កុលិត្តិអាឌីតំ ហរហរស្សច ចិវេររត្វា បដិក្ខិត្តត្តាតិ អធិប្បាយោ៉ តេតាហ “ហរហាឆិការេ ហិ”តិអាឌិ៉ យន្តានិតិ បុប្បកោត្ថិ៉ ចដំវកោតិ កណ្ណស្ស ព្ពបរិ បិត្យអត្តតត្តំ កតបុប្បចិកតិ , រសា ច “ចដំរសា”តិ ទុត្តតិ៉ កណ្ណិកាតិ ពហុតំ បុប្បាតំ ចា យាលិតំ ចា ឲករតា ពត្ថិតស្ស តាយំ, “កណ្ណាករហា”ត្តិបិ ចឌត្តិ៉ ហារវឆិវត្តិ យុត្តាហារវឆិវំ៉

កប្បិរឃតាតិ កប្បិទ៍ឃាឌកោត៉ តេឥរឃច ខិត្តត្តិ កុលទុសតបរិភោកាតំ ខិត្តំ៉ ទុក្កដត្តិ កុលវុក្កហត្តាឃ វយំ និក្ខាតេ, កប្បិឃចោហាររត ចា អកប្បិឃចោហាររត ចា និក្ខាបតេ ច ទុក្កដំ, បរិភោកត្តាឃ បត វយំ និក្ខាតេ, អកប្បិឃចោហាររត និក្ខាបតេ ច ទុក្កដំ៉ បរយោកពហុលតាឃាតិ វយំ ករណេ, កាឃបរយោកស្ស ការាបតេ ច ចឌឹបរយោកស្ស ច ពហុរត្តត៉

កតេ្តត តិន្តាតំ ទាយំ កត្តិយំ៉ ឲរវច តយោ រវរវសុបិ៉ ត ចដ្ឋតីតិ ចត្តុប្បុឌតត្តាឃបិ ត ចដ្ឋតិ, ទុក្កដត្តិ អតេ្វា៉ ចដ្ឋតីតិ ចត្តុប្បុឌតត្តាឃ ចដ្ឋតិ, កុលវុក្កហត្តាឃ បត កប្បិឃចោហាររត ការារបត្តស្សាបិ ទុក្កដរយច៉

តឹបបុប្ប៍ តាយ កឌន្តបុប្ប៍៉ បុរិឃតរឃតេចាតិ “កិក្ខុស្ស ចា”តិអាឌិតា ទុត្តតរឃត៉

កងលិក្ខត្ថុយឹហ្វិអាឌិតា ចុត្តំ បន្តូយេច បន្តាយ “តំ អតិច្ឆិញ្ញអារិកាយេចា”តិ ចុត្តំ, បន្តាត្វ ការលោ, អកប្បិយចចនេតក ការោបតេ ច ទក្ខិដយេចាតិ អត្ថោ៉ “បុប្ឬចិន្តុតត្វ កល្យាក់ ជាត្តិត្យប្បិ ត ចដ្ឋតី”តិ

ព្ទយប្ស ដ្ឋបលក្ខលាត្តា បុប្ឬការេយាលឬ្ពតាឌិអត្វាយ រន្តុពាត្តាតាឌិបិ ត ចដ្ឋតីតិ រោបទិ ចងក្តិ, អន្តោ បត “បុប្ឬចិន្តុតត្វ កល្យាកត្តិ ចិរេបរិតត្វា តងត្វ កល្យាកយេច ជាត្តិត្យ ត ចដ្ឋតិ, តន្ថា

អដ្ឋកថាបយារលាតា”តិ ចងត្តិ, ចិយំរិត្វា កេហតត្ថា៉ បុប្ឬបដ្ឋក់ តាយ ងល្អាឌីហិ កតំ បុប្ឬាឆាតំ, ឧតយ្បិ តាកងត្តកប្បិ បលិក្ខកយេច កេហតត្ថា៉ អរេយាកបិត្តិយាតិ អរេយាកបារលាតំ, បុប្ឬាតំ ចា

បន្ទុហេ៉ ឆយុនន្តុ តាយ រេចតិឃាឌីតិ បរិក្ខិបិត្វា តោបន្ទា រន្តុឃា ច អត្តរា បុប្ឬប្បចេបតត្វាយ ពាត្តនន្តុ៉ “រិចិលចដ្ឋិតា ចា រន្តុចដ្ឋិអត្តរេ បុប្ឬប្បចេបតត្វាយ ឧចំ ពាត្តា”តិបិ ចងក្តិ៉

យត្វកងាយត្តិ ឆយ្ទាបតាឌិយត្វកលប្ឬកងាយំ៉ តោរំរេយចាតិ ដ្ឋប្បលិឌីតំ ឧច៉ ចារេកាត ចា ងល្អកោត ចាតិ បុប្ឬតាញអំ ចារលត្វា បុរេប្បត ឧកាជាត្តិ ដិតចារេកាត, ងល្អកោត ច ឧកាជាត្តនេតតេច, ឧរេតាត

បុប្ឬំ ពឹងកាយេ បន្តុហំ ត កដ្ឋតិ បន្ទាបុ ពឹងេបុ អប្បចិត្ដត្វា បណ្តុ ចិឃ, តន្ទា កប្បិយំ អការរបត្វាបិ កោបតេ ងោរេបា តត្វិ៉ ឃន្ទា លិត្តុប្បាបិ យក្ខញអប្ប ចិកបតំ, តយ្បិ អតិតទ្ធលាប្ប អកាថា

ចុដ្ឋិលក្ខលំ ត រោហតិ, បរិលាតប្ប បត យក្ខញអប្ប បត្តាតំ និតេតេហ បរិឃាងាតំ កេត ចិរិកុការចា ឧច ចិការេបា, តោតេច លិត្តុយក្ខញអចិការេបា អន្តិត្តុយក្ខញអចិការេតោ បរិហឹតោ , យិលិតឃុរេត្វា

ចា ឌិប្បតិ៉ ឃន្ទា យិលិតប្ប ដ្ឋការរេន្តោរេក អយិលិតតាបន្តុតំ, តយ្បិ តព្ទូលបណ្តាឌីបុ របោតត្តិ ចុដ្ឋិលក្ខលំ ត រោហតិ, បិញ្ញូអដ្ឋកថាឌីបុ ច ត កត្វិទិ បុប្ឬាតំ កប្បិយការលំ អាកតំ, តន្ទា បុប្ឬំ

បន្តូចា អពឹងយេចាតិ ចិន្តាឃតិ, ចិយំរិត្វា កេហតត្ថា៉ “បរិន្តូកេ ចិឃា”តិ ចុត្តត្តា បុប្ឬបរិន្តូកេ ចា បរិន្តូកបឌីបជាត្តេ ចា ឃត្វ កត្វិទិ ចិចេរ ចា បក្ខិបិតុំ ចដ្ឋតីតិ រិត្តិ៉ ជាត្តិតុំ ត ចដ្ឋតីតិ

រន្តុអាឌីហិ ពាត្តតំ បន្តាយ ចុត្តំ, បុប្ឬរេប្បច បត អន្តិត្តុងល្អចារេកហិ ជាត្តិតុំ ចដ្ឋតិ ឧច៉

បុប្ឬបរេច ងដ្ឋន្តត្តិ បុប្ឬបដំ កេរទាត្តប្ប ឌីឈរេតា បុប្ឬងាយប្ប ហរលាបន្ទាហរលាចរេបត បុរលំ បន្តាយ ចុត្តំ, តិរិឃរេតា ហរលំ បត ចាឃិយំ តាយ រោហតិ, ត បុរិយំ៉ “បុរិយដ្ឋាតំ អតិក្កាយេតី”តិ

បាយន្តោរេតា ចុត្តត្តា បុរិយំ បុប្ឬកោដិ ចុបារបត្វា ចា អចុបារបត្វា ចា បរិក្ខិបតចរេបត បត អតិក្កយត្តប្ប អាបត្តិយេច៉ ជាត្តិតុំ ចដ្ឋតីតិ បុប្ឬទហិតាយ បុត្តចាកកោដិឃា ជាត្តិតុំ ចដ្ឋតិ៉ “ឧកចារ

ហរិត្វា ចា បរិក្ខិបិត្វា ចា”តិ ព្ទដំ បុរន្តូ ចុត្តរេចតិឃាឌិបរិក្ខេបំ, បុប្ឬបដករលាន្ទា បន្តាយ ចុត្តំ៉

បរេទហិ បុរិតត្តិ ឌីឈរេតា បបារិតំ៉ ចាឃិតុត្តិ តិរិឃរេតា ហរិតុំ, តំ បត ឧកចារប្បិ ត លព្ទតិ៉ បុប្ឬាតិ ឆរេបត្តតាតិ អកត្វិតបុប្ឬាតិ អន្តោយន្តោ ចុបារបត្វាបិ ឆរេបត្តតា៉ ឈដិកងាយឆ្លលប្ឬកោតិ

រេហដ្ឋាការេក ឈដិកាការឃុរេត្វា, ងារុឈដិកាការេរា ចា ឆ្លលប្ឬកោ៉ បុត្តយយំ រោល្អក់ តាយ៉ បន្តូត្វាតិ កត្វិយាឌីបុ បន្តូត្វ៉

រេទចកត្តិ អកិតយំ, “ឧចំ តន្ទាហី”តិ តងតាការងប្បតត្តិ អត្វោ, “ចក្កិ ចិឃ អត្តាតំ កយាបត”ត្តិបិ រោបទិ៉ អាការបរេយច កិញ្ញអត្តីតិ “អយំ បារី អបុកបងំ យយា តឹតា”តិ ឧចំ យុរេលតេច ដ្ឋរេកាបិ ចងត្តា

កិញ្ញអត្តិ៉ ទ្ធតចលកោតិ ទ្ធតយល្អរេល៉ បិរកកិញ្ញអាឃាតិ ឌ្ថិត្តំ តិចក្កលប្បយាលាតំ ងារុងត្តាឌិយឃាតំ បិរកាតំ ចត្វរុ បរេប្បរុ ឧកកាឌិចរេបត ពិត្តុតិ កត្វា ចលរេក លិបិត្វា ដ្ឋបរិការេក ឌិដ្ឋពិត្តុតំ

ចរេបត បារិរេឃា អបរេតត្វា កិញ្ញអតកទ្ធតកិញ្ញអាឃ៉

យន្តាដ្ឋិ តាយ យន្តាដ្ឋទុក្ខបារកបាចំ៉ បលិកហត្វត្តិ តាញ្ញព្ទរេកហឹទាឌិតំ កលិបរេប្បតំ តាយំ៉ បិញ្ញព្ទយំ ចទុប្បិត្តិ លរេក្ក៉ ដ្ឋរេប្បញ្ញឧត្តីតិ យុរេលត ដ្ឋរេប្បញ្ញអតបន្តិ បយុន្ទាត្តិ, យហត្តិ អញ្ញត្តបន្តិ បចរេត្វត្តីតិ

អរេត្វា៉ អរេប្បារេដត្តីតិ ឌ្ថិក្យហិតចាយហរេត្វ ងក្ខិលាហរេត្វត តាញឧត្វា បន្តិ កេរទាត្តិ៉ យុលឌិល្អិយត្តិ យុលរេតឹ៉

៣១១៉ តោរបត្តិ បយារេប ក្យហិក្បតាតិ បន្តាតិបិ បរាយបតិ៉ ខេរិត្តាតិ រលិរលិ, យត្តឆាតុរេកាតិ អរេត្វា៉ កក្យដិ កត្វាតិ កយុករេកងំ កត្វា៉ តេលិតិ តិរេត្វាបា៉

៣១២៉ បិញ្ញព្ទយំ “បារិបុត្តា”តិ ព្ទដំ ឧករេបបតេយត បារិបុត្តរេយាក្កលាតាតំ ដ្ឋកិត្តិ អាលបតំ, តោតេច ជាហុចតតិរេត្វរេបា កតោ៉

៣១៣៉ អដ្ឋារេប ចត្តាតីតិ “ត ដ្ឋបរបយ្យារេងតត្ថា”ត្តិអាឌិតិ “ត កិត្តុហិ បយ្យរេឃារេងតត្ថា”ត្តិ បរិរេឃាបាតាតិ កយុក្ខត្តកេ (ទ្ធញអច៉ លិ) អាកតាតិ អដ្ឋារេប ចត្តាតិ៉ ត បត្តរេលិយាតិ ត បតិតយាតរេលិយា,

អតត្យក្ខុលចត្តិរេតាតិ អរេត្វា៉

៣១៤៉ បរបត្តក់ ងេតិ ទក្ខិដយេចាតិ ចិប្បាបកាកហត ងាតំ បន្តាយ ចុត្តំ៉ ទ្ធលត្ថយត្តិ ឧត្វ កល្អងោយ្យប្បិ រោហតិ ឧច៉

តន្ទា រេលា ចត្វុបុងតត្វាឃាតិ យាតាបិត្យតប្បិ បុប្ឬំ រេងត្តុត ចត្វុបុងតត្វាយេច ងាតត្តត្តិ ងរេប្បតិ៉ យល្អតត្វាយ បត រិចលិក្ខាឌិបុងតត្វាឃាតិ ឧត្តកយេច ចុត្តត្តា “ព្ទយំ ចិក្កិលិត្វា ឌីចិប្បន្តី”តិ

យាតាបិត្យតំ ងាត្យំ ចដ្ឋតិ, បេបរោតីតំ បត តាចកាលិកយេច ងាត្យំ ចដ្ឋតិ៉ ខាតឹរាយលោរេទហចាតិ តោរំ កិហិតយ្យបរិយោចតត្វ ចុត្តំ៉ ព្ទតរេទតិ អន្តោតកា, តោហិបិ រាយលោរេទហិ

អាចរិយុបន្តាយាតំ ចត្តឌីរេបត ហរិតត្ថា៉ ទ្ធញអកត្តិ ដ្ឋបដ្ឋការេតាបិ ដ្ឋបដ្ឋិ៉

រាយលោរា...រេប... ងរេបត្តីតិ អរក្ខិតារកាបិតំ បន្តាយ ចុត្តំ៉ តត្វ តត្វាតិ យរេក្ក ចា រេចតិឃក្តរេលា ចា៉ “រាយលោរេទហិ ងារេបតំ ត លកត្តី”តិ ព្ទដំ រាយលោរេទហិ កិហឹតំ កយុំ ការិតំ ចិឃ រោហតីតិ ចុត្តំ,

ត បត បុប្ឬាងាតំ រោហតីតិ រាយលោរាតប្បិ ត ចដ្ឋតរេតា៉ ចុត្តត្ថា “បឃយេចា”តិអាឌិ៉ “អចិរេបរេបត ចុត្ត”ត្តិ ព្ទយិកា បន្តោបប្បិ ត ចដ្ឋតីតិ ងរេប្បតិ៉

ហីលបរិព្ពាជកត្តិ អាគន្តុកេ សន្ធាយ វុត្តំ។ បរិដ្ឋិតេក្ខស្សបិ រុក្ខស្ស “ផុល្ល ផលិតិ ឃុត្តរាតី”តិអាទិ វចនេត្តន កុលសង្គហោ គេតា នាម ហោតីតិ អាហ “ឯវំ បន ន វត្តព្ព”ន្តិ។

រុក្ខច្ឆល្លីតិ រុក្ខតចោ។ អករណីយត្តា គរុកំ វុត្តំ។ វុត្តនយេនាតិ បណ្ណទានម្បិ បុប្ផផលាទីសុ វុត្តនយេន កុលសង្គហោ ហោតីតិ ទស្សេតិ។

បុប្ផបុត្តប្បទានត្តិ យម វេនេន កម្មេតោ បរិនេ វត្ថុទាតិអាទិនា វុត្តប្បទាននិក្ខេបនេ បនំ វុត្តំ។ “បក្កមតាយស្មា”តិ ឥទំ បព្ពាជនីយកម្មវសេន វុត្តំ។ បុន “បក្កមតាយស្មា”តិ ឥទំបិ បព្ពាជនីយកម្មតស្ស វត្តវសេន វុត្តំ។ ឯត្ថ ច អយ្យេហិបុគ្គលស្សេវ អាវសិថេយ្យ អនេកាវសេយ្យ អតាវាសេយ្យ បព្ពាជេតព្ពា អាបត្តិយោ និក្ខេបេត្វាយ្យ បព្ពាជេត្វា ឯវាតិ តា ឥទំ អបព្ពាជេត្វា កុលទូសកានំ បព្ពាជនីយកម្មវសេន តិក្ខំ កាតុំ តទេវ សម្មា អវត្តិត្វា ការកសង្ឃ លទ្ធកាមិតាតីហិ បរិវត្តនំ សមនុភាសនាយ សង្ឃាទិសេសំ អាវេរាបិតព្ពា ឥទំ និក្ខេបនំ បព្ពាជេត្តិ វេទិតព្ពំ។ បដមសង្ឃភេទសទិសាវេនវាតិ ឯត្ថ អញ្ញម្បិ យថា តត្ថ បរក្កមនំ, ឯវមិធ លទ្ធាទីហិ បរិបន់ ឧទ្ធិត្តំ។ សេសំ តាទិសមេវាតិ។

កុលទូសកសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និគមនវណ្ណនា

៣៣១។ ឥតរេ បន យាវតតិយកាតិ វេទិតព្ពាតិ សម្ពន្ធោ។ យោ ហិ ជេរា ឯកស្មិំ ទិវសេ អាបន្នាបិ គេតា អនន្តរេសុ ទ្វីសុ ទិវសេសុ អនុប្បជ្ជិត្វា តតិយេ ទិវសេ ឧប្បជ្ជតិ, សោ តតិយកោ។ យោ បន តតិយេបិ អនុប្បជ្ជិត្វា ចតុត្ថេ ឯវ ទិវសេ ឧប្បជ្ជតិ, សោ ចតុត្ថកោ នាមាតិ វុច្ចតិ។ តំ សន្ធាយាហ “យថា តតិយេ”តិអាទិ។ “អការេន អវេសនា”តិ ឥមិនា អប្បដិកម្មករណំ នាម យស្មា អលជ្ជិលក្ខណំ, សក្កេយ្យាក្ខាវរណាទ្ធា, តស្មា អាបន្នោ បុគ្គលោ “បច្ឆា បរិវសិស្សាមី”តិ និក្ខិបិតុំ ន លភតិ, សន្ធេន ច អតិក្កន្តស្សេវ បរិវាសោ ទាតព្ពោតិ ទស្សេតិ។ បរិញ្ញាយំ និណ្ណយាភេត្វា កិច្ច…បេ… អញ្ញាតេតព្ពោតិ ឯត្ថ យោ កិច្ច និណ្ណយាភេត្វា, សោ កិច្ច អញ្ញាតេតព្ពោតិ ឯវំ កិច្ចសទ្ទស្ស យោជនា វេទិតព្ពា។ តេ ច កិច្ច ការេយ្យាតិ វុត្តកាមំ ញាត្វា អញ្ញាតេត្តិ, ទុក្កដបច្ចេនេន ករោតិតព្ពា។ សាមីចីតិ វត្តំ។

ឥតិ សមន្តបាសាទិកាយ វិនយដ្ឋកថាយ វិមតិវិនោទនិយំ

តេរសកវណ្ណនានយោ និដ្ឋិតោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣. អនិយតកណ្ឌោ

១. បឋមអនិយតសិក្ខាបទវណ្ណនា

៤៤៣. បុត្តសទ្ទេន សាមញ្ញនិទ្ទេសតោ, ឯកសេសនយេន វា ធីតាបិ គហិតាតិ អាហ “ពហូ ធីតរោ វា”តិ។ តង្គត្តន្តិ កិច្ចំ កោដ្ឋាគារត្តំ។

៤៤៤-៥. តំ កយិរន្តិ តំ មេថុនាទិអជ្ឈាចារកិរិយំ។ បាឡិយំ “សោតស្ស រហោ”តិ ឥទំ អត្ថុទ្ធារវសេន វុត្តំ, ឧបរិ សិក្ខាបទេ “ន ហេវ ខោ បន បដិច្ឆន្នំ”ន្តិអាទិនា (បារា. ៤៥៤) ឯតស្ស សិក្ខាបទស្ស វិសយំ បដិក្ខិបិត្វា “អលញ្ច ខោ ហោតិ មាតុគាមំ ទុដ្ឋុល្លាហិ វាចាហិ ឱភាសិតុ”ន្តិ វិសយត្តុទ្ធតសោតស្ស វិសុំ វក្ខមានត្តា, ឥធ បន ចក្ខុរហោវ អធិប្បេតោ “បដិច្ឆន្នំ អាសនំ”តិអាទិវចនតោ, “សក្កា ហោតិ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិតុ”ន្តិ វុត្តត្តា ច។ តេនាហ “កិញ្ចាបី”តិអាទិ។ បរិច្ឆេទោតិ រហោនិសជ្ជាបត្តិយា វវត្ថានំ។

ឥទានិ ចក្ខុរហេនេវ អាបត្តិំ បរិច្ឆិន្ទិត្វា ទស្សេន្តោ “សចេបិ ហី”តិអាទិមាហ។ “បិហិតកវាដស្សា”តិ ឥមិនា បដិច្ឆន្នកាសនេ ចក្ខុស្ស រហោវ អធិប្បេតោ, ន សោតស្ស រហោតិ ទស្សេតិ។ តេនាហ “អបិហិតកវាដស្ស…បេ… អនាបត្តី”តិ។ ន ហិ កវាដបិទហនេន សោតស្ស រហោ វិគច្ឆតិ, ចក្ខុស្ស រហោ ឯវ បន វិគច្ឆតិ។ “អន្តោទ្វារសមីបេបី”តិ ឥទំ ទុតិយសិក្ខាបទេ អាគតសោតស្ស រហេន អាបជ្ជិតព្ពទុដ្ឋុល្លវាចាបត្តិយា សព្ពថា អនាបត្តិកាលំ ទស្សេតុំ វុត្តំ។ ទ្វារសមីបតោ ពហិ និសិន្នោ ហិ តត្ថ សោតស្ស រហសង្ខាតតោ ទុដ្ឋុល្លវាចាបត្តិយា អនាបត្តិំ ន ករោតិ, តថា ច “អនាបត្តិំ ន ករោតី”តិ សាមញ្ញតោ ន វត្តព្ពំ សិយា, “មេថុនកាយសំសគ្គាបត្តីហិ អនាបត្តិំ ករោតី”តិ វិសេសេត្វា វត្តព្ពំ ភវេយ្យ។ តស្មា តថា តំ អវត្វា សព្ពថា អនាបត្តិំ ទស្សេតុំ “ទ្វារសមីបេ”តិ វុត្តន្តិ គហេតព្ពំ។ យទិ ហិ ចក្ខុស្សេវ រហភាវំ សន្ធាយ វទេយ្យ, “អន្តោទ្វារសមីបេ”តិ ន វទេយ្យ អប្បដិច្ឆន្នត្តា ទូរេ និសិន្នស្សាបិ ចក្ខុស្ស រហាភាវតោ។ យស្មា និសីទិត្វា និទ្ទាយន្តោ កបិមិទ្ធបរេតោ កិញ្ចិ កាលំ ចក្ខូនិ ឧម្មីលេតិ, កិញ្ចិ កាលំ និម្មីលេតិ។ តស្មា “និទ្ទាយន្តោបិ អនាបត្តិំ ករោតី”តិ វុត្តំ។

បដិលទ្ធសោតាបត្តិផលាតិ អរិយបុគ្គលភាវតោ វុត្តំ។ និសជ្ជំ បដិជានមានាតិ មេថុនកាយសំសគ្គាទិវសេន រហោ និសជ្ជំ បដិជានមានាតិ អត្ថោ។ តេនាហ “បារាជិកេន វា”តិអាទិ។ ន អប្បដិជានមានាតិ អលជ្ជីបិ អប្បដិជានមានោ អាបត្តិយា ន ការេតព្ពោវ។ ឯសោ ហិ យាវ ធោរំ ន បដិជានាតិ, តាវ “នេវ សុទ្ធោ, នាសុទ្ធោ”តិ វា វត្តព្ពោ, វត្តានុសន្ធិនា បន ការេតព្ពោ។ វុត្តញ្ហេតំ –

“បដិញ្ញា លជ្ជីសុ កតា, អលជ្ជីសុ ឯវំ ន វិជ្ជតិ;

ពាហុម្បិ អលជ្ជី ការេយ្យ, ចត្តារុសត្ថិតេន ការយេ”តិ។ (បរិ។ ១៤៨);

និសជ្ជាទីសុ...បេ... បដិជានមានោច តេន សោ ភិក្ខុ ការេតព្ពោតិ ឯត្ថ បដិជានមានោតិ បាឡិយំ អនាគតម្បិ អធិការតោ អាគតមេវាតិ កត្វា វុត្តំ។

ចនារេបធាតិ តស្ស ពុទ្ធិយា ចិកតារេត្តោបិ តំ ឍុចនេត្តា អាហ, អនុបបរិក្ខិត្វា អនេនេវ និសិន្នា “មាតុគាមេន សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសិន្នោ”តិ វុត្តំ មាតិកាយម្បិ តុម្ហេ យាតុម្ហាកំ អចណ្ឌិ ចនារេបធ គធាបយិត្វា, មា បុន វុត្តំ ករិត្វាតិ អធិប្បាយោ។ វុត្តមានិត្តិ និព្ពុតិតព្ពម្បិ ពុទ្ធំ ចិនេសមាធិកំ បការេនេត្តា តំ សទ្ធាបេតុមេវ វុត្តមានិត្តិ អទេត្វា។ រព្ពលយ្យាមិមត្តិ ពុទ្ធំ វុត្តរិមតុស្សធម្មំ អញ្ញានំ មា បការេយ្យ។

៤៤០។ និសជ្ជាយ បាចិត្តិយន្តិ រហោនិសជ្ជស្សាទេ វត្តមានេ បាចិត្តិយំ។ សចេ បន សោ រហោនិសជ្ជស្សាទំ បដិវិនោទេត្វា កម្មដ្ឋានមនសិការាទីនា អញ្ញវិហិតោ, និទ្ទូបគតោ វា អនាបត្តិ ឯវ។ តេនាហ “អស្សាទេ វត្តន្តេ”តិ។ “និសិន្នាយ វុដ្ឋិតាយា”តិ ពុទ្ធិកា និសីទកស្សេវ អស្សាទោកាចិ ទស្សិតំ។ យទិ ហិ និសីទកស្សេវ អស្សាទោ វត្តេយ្យ, តេន វត្តាតព្ពំ។ ពុទ្ធទោ អាបត្តិ វុត្ត ពុទ្ធិយា វត្ថាវត្ថាយ បុនប្បុនំ និសីទនេ បិយ, តត្ថាបិ ភិក្ខុស្ស វត្តនតោ អនាបត្តិ, តេន រហោនិសជ្ជាបត្តិ អកិរិយសមុដ្ឋានាបិ ហោតីតិ ចនត្តិ។ ពុទ្ធំ បន អនិយតសិក្ខាបទំ, អនត្ថុទ្ធារាតិ ទេ្វបិ ចិបុំ អាបត្តិបញ្ញាបនចសេន បញ្ញត្តានិ ន ហោន្តិ រហោនិសជ្ជាទីសុ អាបត្តិយា សិក្ខាបទន្តរេសុ បញ្ញត្តត្តា។ បារាជិកាទិអាបត្តីហិ បន ពោតធិ ចោទិតស្ស អនុចិជ្ជពេហិ ចិកិច្ឆយការលានយទស្សនត្ថំ វុត្តំ ចត្តុចរេន ទ្វិធា ចិកនិត្វា បញ្ញត្តានិ, ពុទ្ធមានេច ន យស្មា ភិក្ខុនីនម្បិ ចិកិច្ឆយនយក្កហលាយ អលំ, តស្មា តាសំ ចិបុំ ន វុត្តានីតិ ទេទិតព្ពំ។ យំ បន អាបត្តិំ បដិជានាតិ, តស្ស ចសេនេត្វ អដ្ឋកថា ទេទិតព្ពា។ តេនេច “អយំ ធម្មោ អនិយតោ”តិ វុត្តំ។

ពុធ អនិយតចសេន វុត្តានំ បារាជិកសង្ឃាទិសេសបាចិត្តិយានំ ចិណ្ណម្បិ អញ្ញមញ្ញំ សទិសសមុដ្ឋានាទិតាយ វុត្តំ “សមុដ្ឋានាទីនិ បឋមបារាជិកសទិសានេវា”តិ។

បឋមអនិយតសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២។ ទុតិយអនិយតសិក្ខាបទវណ្ណនា

៤៤១។ “ន ហេវ ខោ បន បដិច្ឆន្នំ ឱកាស ឱកាយ...បេ... និសជ្ជំ កប្បេយ្យា”តិ អចត្វា “បដិច្ឆន្នំ អាសនំ”តិអាទិនា វុត្តត្តា “ឱកាសោ”តិ បច្ឆន្នបទំ បដិច្ឆន្នបទេន ន សមេតិ, “ឱកាស្សា”តិ ចត្តព្ពន្តិ សារទេត្តា អាហ “ពុទ្ធទោ ហី”តិអាទិ។

៣៥១៖ បរិចេណក្កណាឝីតិ បរិចេណស្ស យាឮអក៌៖ អាឝិ-សេឆ្ក បិកាវាឝិបរិក្ខិត្តំ ចេតិឃយាឮអកាឝិ សក្កណ្យាតិ៖ អនេត្តាកេឆត្តិ អប្បដិដ្ឋតូដ្ឋានេភ ឲច បរិឃាបត្តំ៖ ឰាឆ ឰាត្តិំបិ អភាបត្តិំ កនេរាតីតិ សព្ពនេត្ត៖ ពស្មា បភ ឰាត្តិំ ឰាឆេច អភាបត្តិំ កនេរាតិ, ភ បុរិឃសិក្ខាបនេតិ? ឰាឃស្ស សិក្ខាបឝស្ស ចេបធុតំ ចិភា ដុដ្ឋុល្លចាចាយ ចនេសភ អាពតត្តា៖ ចេយធុតេចេ ហិ ឰាត្តិចេឃា អញ្ញាយញ្ញា បដិដ្ឋានេឝត្តិ ឃហាចនេភ ធ្វានំ ចិចរិត្វា តិដ្ឋបកតឃិក្រកិក្កួយិក្រចិឃ៖ ដុដ្ឋុល្លំ បភ ភ បដិដ្ឋានេឝត្តិ, ទេតនេភច ដុដ្ឋុល្លចាចាសិក្ខាបនេឝ "ឃា តា ឰាត្តិចេឃា ហិរិឃតា, តា តិក្ខយិត្វា កិក្ខុដ្ឋោបេបស្ស"ត្តិ (បារា៖ ១ប័១) ចុត្តំ, តស្មា "ឰាត្តិំបិ អភាបត្តិំ កនេរាតី"តិ ចុត្តំ, "អប្បដិដ្ឋតូដ្ឋានេភត្តា"តិបិ ការណំ ចឝត្តិ៖

កានេឃភាបិ ដុដ្ឋុល្លោកាសសម្ពុចនេតា ឰាឃស្មិំ សិក្ខាបនេឝ ចក្ខុស្ស រនេហា, ទេសាតស្ស រនេហា ច អឆិនេប្បនេតាតិ អាហ "អភនេត្ត អចាឆិនេរា"តិអាឝិ៖ ទេពចិ បភ ចិកនេក្ក "ភាលំ ពប្ពតិយត្តិ ភ សក្កា ទេហាតិ ចេយធុតំ ឆប្ពំ បដិទេសចិត្យ"ត្តិ (បារា៖ ៣៥៣) ឲត្តកនេយច ចត្វា 'ភ សក្កា ទេហាតិ កាឃសំសក្កំ សយាបជ្ជិត្យ'ត្តិ អចុត្តត្តា អប្បដិដ្ឋនេត្តបិ ធានេភ រនេហា អនេញ្ញាសំ អភាចំ ឌិស្វា ឲកាឃ ឰាត្តិឃា កាឃសំសនេក្កាបិ សក្កា អាបជ្ជិត្យត្តិ អនេត្តាធ្វាឝសហនេត្វ សចត្ថុបចានេរ ឱនេតា អចាឆិនេរាបិ អនេត្ត កាឃសំសក្កស្សាបិ សក្ខាចាកាចំ ភ ឌាភាតីតិ កានេឃភ ដុដ្ឋុល្លោកាសភសក្ខាចំ អឃភសិកត្វាបិ កាឃសំសក្កាបត្តិឃាបិ បរិហារាឃ អភនេត្ត អចាឆិនេរាតិអាឝិ ចុត្ត"ត្តិ ចឝត្តិ៖ ឃំ បភ សារត្ថឝីបតិឃំ "កាឃសំសក្កចនេសភ អភនេត្ត ចុនេត្តា"តិ (សារត្ថ៖ ឌី៖ ១៖៣៥១) ចុត្តំ, តំ បភ កានេឃភ ដុដ្ឋុល្លោកាសភសម្ពុចំ អឃភសិកត្វា ចុត្តំ, កាឃសំសក្កចនេសភាបីតិ កនេហតព្វំ៖ ទេតនេភច "ឰាឃស្មិំ សិក្ខាបនេឝ ទេសាតស្ស រនេហា ឲច អឆិនេប្បនេតា...នេប... ទេពភចិ បភ 'ឯក្វេបិ រហា ឰាឆ អឆិនេប្បាតា'តិ ចុត្តំ, តំ ភ កនេហតព្វ"ត្តិ ចុត្តំ៖ ឃំ បភ ចក្ខុស្ស រហាកាចសាឆត្តំ "ភ ហិ អប្បដិដ្ឋនេត្តឌ្ឋកានេស ចក្ខុស្ស រនេហា សម្ពុចតី"តិអាឝិ ចុត្តំ, តំ ភ ឃុត្តំ អតិធ្មុរតនេរ ឱតស្ស កានេឃភ ឌ្ឋកាសភឃ្បិ ហត្ថក្កាហាឝីតិបិ សល្លក្ខិតុំ អសក្កុណេយ្យត្តា៖ ទេតនេភច បាឡិឃំ "ចក្ខុស្ស រនេហា"តិ ចុត្តំ, អដ្ឋកថាឃំ អប្បដិក្ខិត្តំ៖ ភ ទេពចលព្ភា អប្បដិក្ខិត្តំ, អឆ ទេលា "អភនេត្ត ចាឆិនេរាតិ ច អនេត្ត ចា អចាឆិនេរាបិ ភ កនេរាតី"តិ ច ចុត្តំ, តស្មា ឯក្វេបិ រហា ឰាឆ កនេហតព្វា៖ "អនេត្តាធ្វាឝសហនេត្វ"តិឰាឃិភា ទេសាតស្ស រនេហា ធ្វាឝសហនេត្វភ បរិច្ឆិនេត្តាតិ ឰាឝំ ឝនេស្សតិ៖ ចក្ខុស្ស រនេហា បភ ឃត្វ ឱតស្ស កាឃចិការាឝនេឃា ភ បញ្ញាឃត្តិ, ទេតភ បរិច្ឆិត្តិតនេព្វាតិ ដុដ្ឋព្វំ៖ ចាឆិនេរា បភ ចក្ខុយាបីតិ ដុដ្ឋុល្លចាចាសញ្ញាឝិនេសសំ សត្ថាឃ ចុត្តំ៖ ដុដ្ឋុល្លាបត្តិ ចុត្តាតិ បុរិឃសិក្ខាបនេឝ ចុនេត្តហិ អឆិកចនេសភ ដុដ្ឋុល្លាបត្តិ ច ចុត្តាតិ ឲចយនេត្វា កនេហតនេព្វា, ភ បភ ដុដ្ឋុល្លាបត្តិ ឲចាតិ កាឃសំសក្កស្សាបិ ឰាឆ កនេហតព្វនេតា៖ ទេតនេភច "បារាជិកាបត្តិព្ភា បរិហារេបត្វា"តិ ឲត្តកនេយច ចុត្តំ, ឰាតនេឆា "កាឃសំសក្កព្ភា"តិ ចត្តព្វំ កនេចយ្យ៖

តិសមុដ្ឋានត្តិអាឝិ បភ បុរិឃសិក្ខាបនេឝ អាកនេតហិ អឆិកស្ស ដុដ្ឋុល្លចាចាសញ្ញាឝិនេសសស្ស ចនេសភ ចុត្តំ កាឃសំសក្កាឝីភឃ្បិ បុរិឃសិក្ខាបនេឝ ឲច ចុត្តត្តា, ឰាឆ បភ ភ ចុត្តត្តិបិ ចឝត្តិ, ឱចំសិត្វា កនេហតព្វំ៖

ធុតិឃអភិឃតសិក្ខាបឝចណ្ណភា តិដ្ឋិតា៖

តិដ្ឋេធា អតិយធចល្លតាតេយា់

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪓᪨ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨠᨱ᩠ᨯᩮᩣ

᪑᪨ ᨧᩦᩅᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨸᨮᨾᨠᨳᩥᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪘᪙᪨ ᩈᨾᩥᨲᩣᩅᩥᨶᩣᨲᩥ ᩈᨾᩥᨲᨸᩣᨸᩮᨶ᪨ ᨣᩮᩣᨲᨾᨠᨧᩮᨲᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᩮᩣᨲᨾᨠᨿᨠ᩠ᨡᩔ ᨧᩮᨲᩥᨿᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨠᨲᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

᪓᪙᪑᪨ ᨶᩅᨾᩴ ᩅᩣ ᨴᩈᨾᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨳᩮ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩈᨾᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩈᨾᩴ, "ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩮᩅᩣ"ᨲᩥᨸᩥ ᩃᩥᨡᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨵᩣᩁᩮᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᩉᩣᨲᩥ ᨸᩥᨵᩁᩮᩈᩮᩈᩣ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪓᪙᪒᪨ ᩈᩪᨧᩥᨿᩣ ᨸᨭᩥᩈᩣᨾᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩪᨧᩥᨥᩁᩮ ᩈᩴᨣᩮᩣᨸᨶᩴ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᩪᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᩔ ᨸᩁᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨽᩣᩅᩔᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᨭ᩠ᨮᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ ᩑᨲᩮᩈᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᨶᨭ᩠ᨮᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᩁᩣᨾᩈᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨧᩦᩅᩁᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩣᨽᩣᩅᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩔ ᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩔᩣᨲᩥ ᩋᩣᩅᩣᩈᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩔ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩦᩅᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᩏᨻ᩠ᨽᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨳᩥᨶᩮᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨸᨴᩮᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩣᨶᩴ ᩋᨽᩣᩅᩔᩮᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᨠᨳᩥᨶᩔ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩣᩈᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨿᩣᩅ ᨧᩦᩅᩁᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩣᩅᩣᩈᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨶ ᩏᨸᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᨶᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣ, ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩈᩣᨸᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩋᩣᩅᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨

ᨴᩈᩣᩉᨸᩁᨾᩴ ᨠᩣᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩈᩴᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨸᩮ... ᨴᩈᩣᩉᨸᩁᨾᨲᩣᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨴᩈᩣᩉᨸᩁᨾᨲᩣᨸᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨾᨲ᩠ᨲᨴᩔᨶᩴ, ᨴᩈᩣᩉᨸᩁᨾᨲᩣᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨴᩈᩣᩉᨸᩁᨾᨸᨴᩔ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᨲ᩠ᨳᨴᩔᨶᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣᨲᩥ "ᨴᩈᩣᩉᨸᩁᨾᨲᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨡᩮᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩣᨿᩥᨲᩴ ᨡᩮᩣᨾᨸᨭᨧᩦᩅᩁᩴ, ᨲᩴ ᩅᩣᨠᨾᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩣᨿᩥᨲᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᩥᨠᩴ, ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩈᩣᨶᩥᨸᩥ᪨ ᨠᨾ᩠ᨻᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩊᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩃᩮᩣᨾᨾᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩣᨿᩥᨲᨸᨭᩴ᪨ ᨽᨦ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨾᩥᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨿᩥᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ ᨽᨦ᩠ᨣᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩣᨠᨾᨿᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ᪨ ᨴᩩᨠᩪᩃᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩮᩣᨾᩣᩁᨸᨭᩴ ᨧᩦᨶᨸᨭᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨩᩴ ᨴᩮᩅᨴᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨸᨶ ᨨ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᩑᨲᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨴᩩᨠᩪᩃᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᩣᨱᩔ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ ᩅᩣᨠᨾᨿᨲ᩠ᨲᩣ᪨ "ᨸᨲ᩠ᨲᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ"ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨵᩣᨶᨠᩮᩣᩈᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩣᨾᩣᩁᨴᩮᩈᩮ, ᨧᩦᨶᨴᩮᩈᩮ ᨧ ᨩᩣᨲᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᨾᩣᩁᨧᩦᨶᨸᨭᩣᨶᩥ᪨ ᨸᨲ᩠ᨲᩩᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩔ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨸᩣᨱᨠᩮᩉᩥ ᨠᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᨿᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩉᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴᩮᩅᨴᩥᨶ᩠ᨶᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣᨾᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ᪨ ᨿᨳᩔᩣᨶᩴ ᨸᨠᨲᩥᩅᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ "ᨨ ᩅᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴ᩠ᩅᩥᨾᩥᨲᩣ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨠᩦᩉᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨸᨯ᩠ᨰᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩩᨸᨣᨶ᩠ᨲᩥ

ដេស្សតិ៍ តថា ហិ "ស្ុកតចិតត្តិ ភាយ ឡុតាតិ យឡ្ហិយស្ស បុរិសស្ស តិស្សា ចិតត្តិឃោ, ចឆ្លិហត្តេត ខិឃឆ្លេ ហត្តោ ហោតិ"តិ (បារា៍ អដ្ឋ៍ ១៍១៨៥-១៨៦) ក្យុបិការសិក្ខាបឌដ្ឋកថាឃំ ចុត្តំ, តស្មា ស្ុកតក្កុលេត ក្ខាឌសក្កុលិ ស្ុកតចិតត្តិ ចឆ្លិហត្តេត ខិឃឆ្លេ ហត្តោតិ សិទ្ធិ៍ ឲចឡ្ហា កត្វា "ស្ុកតក្កុលេត អដ្ឋក្កុលំ ចឆ្លិហត្តបុយាលា"ត្តិ អាកតដ្ឋាតេហិ ច សយេតិ៍

តំ អតិក្កាយឃតោតិ ឲត្ត តត្តិ ឌិចទំ, កាលំ ចា បរាយសតិ៍ តស្ស ឃោ អរុណោតិ ឌិចរុប្បាឌខិចសស្ស ឃោ អតិក្កន្តោ អរុណោ៍ ឌិចរុប្បាឌខិចសេត សក្កិត្តិ ឌិចរុប្បាឌខិចសស្ស អាឌិក្ខតេត អតិក្កត្តអរុណេត សក្កិត្តិ អត្ថោ, ឡ្ហឌឡ្ហា ភកចតា "ឌសាហបរម"ត្តិ ចត្វា បុត "ឲកាឌសេ អរុណុក្កមេតេ"តិ ចុត្តត្តា បុព្វាបរសំសត្ថគត្តំ សដ្ឋតោ កម្មយាតម្បិ "ឌិចរុប្បាឌខិចសេត សក្កិ"ត្តិ ឲចំ ចុត្តំ៍ "ឌសមេ អរុណេ"តិ ចុត្តេ ឲច ហិ ឌសាហបរមេត សក្កិ សមេតិ៍ ខិចសបរិឃោសាតស្ស អចឌិក្ខតអភាកតារុណចសេត ហិ ខិចសំ អតិក្កត្តំ ភាយ ហោតិ, ត បត ខិចសស្ស អាឌិក្ខតារុណចសេត បរិចាសាឌិស្ តថា អក្កហណតោ, ឡ្ហឆ បត ភកចតា ខិចសស្ស អាឌិអត្ថបរិច្ឆេឌស្សតចសេត "ឲកាឌសេ អរុណុក្កមេតេ"តិ ចុត្តំ, តស្មា អដ្ឋកថាឃំ ខិចសស្ស អាឌិក្ខតំ តំខិចសតិស្សិតម្បិ អរុណំ កហេត្វា "ឲកាឌសេ អរុណុក្កមេត តិស្សក្កិយំ ហោតិ"តិ ចុត្តំ៍ អរុណោតិ ចេត្ត ស្ុរិយុក្កមតស្ស បុរេចរោ ចឆ្លតឈតរត្តោ បភាចិសេសោតិ ឌដ្ឋព្វោ៍

ចចតិឃោតិ សញ្ញូបេក្ខោ៍ ចចតកេឌោតិ "ឌាត្តិឃំ ឌេ អាបត្តិឃោ សេតិ"តិអាឌិភា ចត្តព្វត្តិ អធិប្បាយោ៍

៣៩ប័៍"ទិភឆ សញ្ញា រក្ខតិ"តិ ឡ្ហឌំ ចេឃតិកឡ្ហា អភតិក្កត្តសញ្ញាឡ្ហា សត្តាឃ ចុត្តំ៍ ឃោបិ ឲចំសញ្ញិ តស្សបីតិ ឃោ អភតិក្កត្តសញ្ញិ, ចេឃតិកោ ចា, តស្សបីតិ អត្ថោ៍ អភដ្ឋតោ អចិលុត្តស្ស ចិសេសយាហ "បសយ្ហាចហារចសេភា"តិ៍ ចេឃ្យាចហារចសេត កហិតម្បិ ឡ្ហឆ ភដ្ឋិ៍

អភាបត្តិ អញ្ញោត កតំ បដិលកិត្វាតិអាឌិ តិសឹឌតសត្តំ សត្តាឃ ចុត្តំ៍ ឃេត ហិ បុរាណសត្តតស្ស សាយត្តា ស្ុកតចិតត្តិ អភាឌិឃិត្វា តចំ តិសឹឌតសត្តំ កតំ, តស្ស តំ តិស្សក្កិយម្បិ តតោ អញ្ញស្ស បដិលកិត្វា បរិក្ខូតត្តស្ស អភាបត្តិករត្តិ សិទ្ធភតោ អឃមត្ថោ សត្តតិស្សក្កិឃេស្ុបិ សិទ្ធោតិ៍

៣៩ឌ៍តិឌិចទំ អធិដ្ឋាតត្តិ សញ្ញូបិអាឌិភាឃេត អធិដ្ឋាតំ៍ "ត ចិកប្បេត"ត្តិ ឡ្ហឌិភា ភាឃេត ត ចិកប្បេតំ, ឲតេត ចិកប្បិតតិឌិចរោ តេឌិចរិកោ ត ហោតិ៍ តស្ស តស្មិំ អធិដ្ឋិតតិឌិចរេ ចិឃ អចិប្បចាសាឌិភា កត្តព្វចិធិ ត កាតព្វោតិ ដេស្សតិ, ត បត ចិកប្បេត ឌោសោតិ៍ តតោ បរត្តិ ចត្យាសតោ បរំ ចិកប្បេត្វា បរិក្ខូតំ អត្ថញ្ញាតត្តិ កោចិ ចឌត្តិ, អញ្ញោ បត "ចិកប្បេត្វា ឃាច អាកាមិចស្សាតំ, តាច ឌបេតុមេច ចដ្ឋតី"តិ ចឌត្តិ, អបរេ បត "ចិកប្បេត ត ឌោសោ, តថា ចិកប្បិតំ បរិក្ខាទាឌិភាឃេត អធិដ្ឋហិត្វា បរិក្ខូតព្វ"ត្តិ ចឌត្តិ៍

មដ្ឋិបឡ្ហាកត្តិ មដ្ឋិឃា ចូបលក្ខិតំ បឡ្ហាកំ, ចត្យហត្តេ មិតិត្វា បឡ្ហាមំ ហត្តំ មដ្ឋិំ កត្វា មិតិតព្វត្តិ អធិប្បាយោ៍ កោចិ បត "មដ្ឋិហត្ថាតំ បឡ្ហាកំ

មុដ្ឋិបញ្ចកំ, តស្មា បញ្ចាបិ ហត្ថេ មុដ្ឋិំ កត្វាន មិនិតព្ពា”តិ វទន្តិ។ មុដ្ឋិត្តិកន្តិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។ ទ្វិហត្ថេន អន្តរវាសកេន តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេតុំ សក្កាតិ អាហ “បារុបនេនា”តិអាទិ។ អតិរេកន្តិ សុគតចីវរប្បមាណតោ អធិកំ។ ឩនកន្តិ មុដ្ឋិបញ្ចកាទិតោ ឩនកំ, តេន ច តេសុ តិចីវរាធិដ្ឋានំ ន រុហតីតិ វុច្ចតិ។

ឥមំ សង្ឃាដិំ បច្ចុទ្ធរាមីតិ ឥមំ សង្ឃាដិំអធិដ្ឋានំ ឧក្ខិបាមិ បរិច្ចជាមីតិ អត្ថោ។ កាយវិការំ ករោន្តេនាតិ ហត្ថេន ចីវរំ បរាមសន្តេន, ចាលេន្តេន វា។ វាចាយ អធិដ្ឋាតព្ពាតិ ឯត្ថ កាយេនបិ ចាលេត្វា វាចាយបិ កិត្តេត្វា កាយវាចាហិ អធិដ្ឋាតម្បិ សង្គហិតន្តិ វេទិតព្ពំ “កាយេន អផុសិត្វា”តិ វុត្តត្តា ផុសិតន្តិ អហត្ថបាសហត្ថបាសវសេន ទុវិធំ។ តត្ថ ហត្ថបាសោ នាម អឌ្ឍតេយ្យហត្ថោ វុច្ចតិ។ ទ្វាទសហត្ថន្តិ កេចិ វទន្តិ, តំ ឥធ ន សមេតិ។ “សាមន្តវិហារេ”តិ ឥទំ ឋបិតដ្ឋានសល្លក្ខណយោគ្គំ ឋិតំ សន្ធាយ វុត្តំ។ តេន ទូរេ ឋិតម្បិ ឋបិតដ្ឋានំ សល្លក្ខេត្វា អធិដ្ឋាតព្ពមេវ។ តត្ថាបិ ចីវរស្ស ឋបិតភាវសល្លក្ខណមេវ បមាណំ។ ន ហិ សក្កា សព្ពថា ឋានំ សល្លក្ខេតុំ។ ឯកស្មិំ វិហារេ ឋបេត្វា តតោ អញ្ញស្មិំ ឋបិតន្តិ អធិដ្ឋាតុំ ន វដ្ដតិ។ កេចិ បន “តទាបិ អធិដ្ឋិតោ ន ហោតី”តិ វទន្តិ, តំ អដ្ឋកថាយ ន សមេតិ, វីមំសិតព្ពំ។ អធិដ្ឋហិត្វា ឋបិតវត្ថូហីតិ បរិក្ខារចោឡអត្ថាយ អធិដ្ឋហិត្វា ឋបិតវត្ថូហិ, តេនេវ “ឥមំ បច្ចុទ្ធរាមី”តិ បរិក្ខារចោឡស្ស បច្ចុទ្ធារំ វុច្ចតិ។ ឯកេន ច តេចីវរធុតង្គំ បរិហរន្តេន បំសុកូលចីវរេន លទ្ធំ វត្ថំ ទសាហព្ភន្តរេ កត្វា រជិត្វា បារុបិតុំ អសក្កោន្តេន បរិក្ខារចោឡវសេន អធិដ្ឋហិត្វាវ ទសាហំ អតិក្កាមេតព្ពំ, ឥតរថា និស្សគ្គិយំ ហោតីតិ វុច្ចតិ។ តេនេវ “រជិតកាលតោ បន បដ្ឋាយ និក្ខិបិតុំ ន វដ្ដតិ, ធុតង្គចោរោ នាម ហោតី”តិ (វិសុទ្ធិ។ ១។២៥) វិសុទ្ធិមគ្គេ វុត្តំ។ “បុន អធិដ្ឋាតព្ពានី”តិ ឥទានិ សង្ឃាដិអាទិនាមេន អធិដ្ឋហិត្វា បរិភុញ្ជិតុកាមស្ស វសេន វុត្តំ, ឥតរស្ស បន បុរិមាធិដ្ឋានេន អលន្តិ វេទិតព្ពំ។ “បុន អធិដ្ឋាតព្ពា”ន្តិ ឥមិនា កប្បពិន្ទុម្បិ ទាតព្ពន្តិ វុច្ចតិ។

ពទ្ធសីមាយំ អវិប្បវាសសីមាសម្មុតិសម្ភវតោ ន តត្ថ ទុប្បរិហារតាតិ អាហ “អពទ្ធសីមាយំ ទុប្បរិហារ”ន្តិ។

អតិរិត្តប្បមាណាយ ឆេទនកំ បាចិត្តិយន្តិ អាហ “អនតិរិត្តប្បមាណា”តិ។ តតោ បរំ បច្ចុទ្ធរិត្វា វិកប្បេតព្ពាតិ វស្សិកមាសតោ បរំ អធិដ្ឋានំ បច្ចុទ្ធរិត្វា វិកប្បេតព្ពា, ឥមិនា ចតុន្នំ វស្សិកមាសានំ ឧបរិ អធិដ្ឋានំ តិដ្ឋតីតិ វិញ្ញាយតិ តតោ បច្ចុទ្ធារយោគា។ យញ្ច មាតិកដ្ឋកថាយំ “វស្សិកសាដិកា វស្សានមាសាតិក្កមេនាបិ, កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិ អាពាធវូបសមេនាបិ អធិដ្ឋានំ វិជហតី”តិ (កង្ខា។ អដ្ឋ។ កថិនសិក្ខាបទវណ្ណនា) វុត្តំ, តំ សមន្តបាសាទិកាយំ នត្ថិ។ បរិវារដ្ឋកថាយញ្ច “អត្ថាបត្តិ ហេមន្តេ អាបជ្ជតិ, នោ គិម្ហេ”តិ ឯត្ថ ឥទំ វុត្តំ “កត្តិកបុណ្ណមាសិយា បច្ឆិមេ បាដិបទទិវសេ វិកប្បេត្វា ឋបិតំ វស្សិកសាដិកំ និវាសេន្តោ ហេមន្តេ អាបជ្ជតិ, កុរុន្ទិយំ បន ‘កត្តិកបុណ្ណមទិវសេ អបច្ចុទ្ធរិត្វា ហេមន្តេ អាបជ្ជតី’តិ វុត្តំ, តម្បិ សុវុត្តំ, ‘ចាតុមាសំ អធិដ្ឋាតុំ តតោ បរំ វិកប្បេតុ’ន្តិ ហិ វុត្ត”ន្តិ (បរិ។ អដ្ឋ។ ៣២៣)។ តត្ថ មហាអដ្ឋកថាយំ និវាសនបច្ចយា ទុក្កដំ វុត្តំ, កុរុន្ទដ្ឋកថាយំ បន អបច្ចុទ្ធារបច្ចយា, តស្មា កុរុន្ទិយំ វុត្តនយេនាបិ វស្សិកសាដិកា វស្សានមាសាតិក្កមេបិ អធិដ្ឋានំ ន វិជហតីតិ បញ្ញាយតិ។ អធិដ្ឋានវិជហនេសុ ច វស្សានមាសអាពាធានំ វិគមេន វិជហនំ មាតិកដ្ឋកថាយម្បិ ន វុត្តំ, តស្មា សមន្តបាសាទិកាយំ អាគតនយេន យាវ បច្ចុទ្ធារា អធិដ្ឋានំ តិដ្ឋតីតិ គហេតព្ពំ។ នហានត្ថាយ អនុញ្ញាតត្តា “វណ្ណភេទមត្តរត្តាបិ ចេសា វដ្ដតី”តិ វុត្តំ។ “ទ្វេ បន ន វដ្ដន្តី”តិ ឥមិនា សង្ឃាដិអាទីសុ វិយ ទុតិយេ

ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶ ᩁᩩᩉᨲᩥ, ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪈ ᨿᨳᩣᨷᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᨧᩦᩅᩁᩅᩈᩮᨶ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ ᩋᨽᩣᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩣᨿ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮ ᩅᩥᨿ᪈ ᨿᩴ ᨷᨶ “ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᨶᩥᨿᨾᩥᨲᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩅᩈᩩ ᨧᩦᩅᩁᩮᩈᩩ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩴ ᩅᩥᨿ ᨿᨳᩣ ᨲᨳᩣ ᩅᩥᨶᩥᨿᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪈ ᨷᩣᩅᩣᩁᩮᩤ ᨠᩮᩣᨩᩅᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮᨷᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨲᩮᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩣᨿ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨣᩉᨱᩴ ᨠᨲᩴ᪈

“ᩉᩦᨶᩣᨿᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨿᩅᨧᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨷᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᨷᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨧᩮᩅ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᨠᩣᩁᩮᩅ ᨶᩥᩁᨷᩮᨠ᩠ᨡᨲᩣᨿ ᨣᩥᩉᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩃᩥᨦ᩠ᨣᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪈ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨣᩥᩉᩥᨽᩣᩅᩪᨷᨣᨾᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨴᩣᨷᩥᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨽᩣᩅᩔ ᩋᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣ, ᨧᩦᩅᩁᩔ ᨧ ᨲᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩣᩅᩥᨵᩣᨶᨲᩮᩣ᪈ ᨷᨿᩣᨲᨧᩦᩅᩁᩔᩣᨲᩥ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᨷᨿᩣᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪈ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨷᩥᩁᩩᨷᩣᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨴᩥᩁᩩᨷᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᩅᩮᩣ ᨷᩥᩁᩩᨷᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪈ “ᩑᨠᩮᩣ ᨶᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᨿᩣᨲᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩈᩩ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᨩᩉᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪈

ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨣᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪈ ᨴᩣᨶᩣᨴᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩅᩥᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ “ᨿᨳᩮᩅ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨶ ᩈᨾᩮᨲᩥ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨸᩉᩣᨶᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᩔ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨶᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪈

ᨿᨳᩣᨲ᩠ᨳᩣ ᩅᩣ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨲᩥᨿᨳᩣᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᨶᩮᨶᩣᨷᩥ ᩅᩥᨶᩥᨴ᩠ᨵᨶᨠᩣᩁᩮᩃ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨿᩣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᨲᩥ ᩑᩅᩣᨲᩥ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩴ, “ᨾᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨲᩥ, ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩈᨾᩮᨲᩥ᪈ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᩴ ᨷᨶ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᨶᩪᨷᨣᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᨲᩮᩣ ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᨩᩉᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔ ᩋᨶᩥᩔᨿᨲ᩠ᨲᩣ᪈ ᨲᩣᨶᩥ ᨷᩩᨶ ᨻᨶ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᨾᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩅᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩮᨶ ᨷᨶ “ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩣᨧᩦᩅᩁᩮ ᨴ᩠ᩅᩥᩈᩣ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮ ᨾᨶᩥᨷᩥ ᩑᨠᩮᨠᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᩣ ᨷᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᩮᩅ ᩃᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᨶ ᨷᨶᩮᩁ, “ᩑᨠᩮᩣ ᨷᨶ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪈ ᨶᩥᩔᩦᨴᨶᨠᨱ᩠ᨯᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪈

ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩅᨧᨶᩴ, ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᨶᩅᩥᩈᨿᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥ”ᨲᩥ ᨽᩣᩅᩥᩅᨲ᩠ᨳᩮ ᨶᩥᩔᨠ᩠ᨠᩅᨧᨶᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨽᩥᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪈ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩣᩅᩣᨿ ᩑᩅ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩣ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩣᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩣ᪈ ᨷᩁᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩣ ᨷᩁᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩣᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩣᨲᩥ ᨠᩁᨱᩅᨧᨶᩮᨶᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩋᨿᨾᩮᩅ ᨷᩥᩊᩥᨷᩣᨿᩣ ᩈᨾᩮᨲᩥ᪈ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᩉᩥᨲᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥᩉᩥᨲᨽᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᩣᩈᨲ᩠ᨲᨴᩩᩁᨽᩣᩅᩴ᪈ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᩅᨲᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩣᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩈᩣᩉᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨶ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨩᨶᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪈ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ...ᨷᩮ... ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩋᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨷᨶᩮᩅᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨬ᩠ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪈

ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥᨷᩥ᪈ ᩋᨷᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨶᩥᨴᩉᩥᨲᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩑᨲᩮᨶ ᨧ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮᨷᩥ ᨠᨲᩮ

ចីវរម្បិ វិកប្បិតចីវរស្សេវ ហោតិ, ន អតិរេកចីវរំ។ តំ បន តិចីវរាទិនាមេន អធិដ្ឋាតុកាមេន អធិដ្ឋហិតត្តា, ឥតរេន វិកប្បិតចីវរស្សេវ កត្វា បរិភុញ្ជិតព្វន្តិ ទស្សេតិ។ កេចិ បន "យំ វិកប្បិតចីវរំ, តំ យាវ អបរិភោគកាលា អបច្ចុទ្ធារេត្វាវ និទហិតព្វំ, បរិភោគកាលេ បន សយមេវ បច្ចុទ្ធារេត្វា អធិដ្ឋហិត្វា បរិភុញ្ជិតព្វំ។ យទិ ហិ តតោ បុរេបិ បច្ចុទ្ធារេយ្យ, បច្ចុទ្ធារេនេវ វិកប្បនាយ វិគតត្តា អតិរេកចីវរំ នាម ហោតិ, ទសាហាតិក្កមេ ច និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ។ តស្មា យំ អបរិភុញ្ជិត្វាវ ឋបេតព្វំ, តទេវ វិកប្បេតព្វំ, បច្ចុទ្ធារេ ច កតេ អន្តោទសាហេយេវ អធិដ្ឋាតព្វំ។ យញ្ច អដ្ឋកថាយំ 'តតោ បភុតិ បរិភោគាទយោបិ វដ្ដន្តី'តិអាទិ វុត្តំ, តំ បារិបូរិយា វិញ្ញូតី"តិ វទន្តិ, តំ តេសំ មតិមត្តមេវ។ បាឡិយញ្ហិ "អន្តោទសាហំ អធិដ្ឋេតិ, វិកប្បេតី"តិ (បារា. ៣៩៥) ច "សាមំ ចីវរំ វិកប្បេត្វា អបច្ចុទ្ធារណំ បរិភុញ្ជេយ្យ បាចិត្តិយ"ន្តិ (បាចិ. ១៧១) ច "អនាបត្តិ សោ វា ទេតិ, តស្ស វា វិស្សាសន្តោ បរិភុញ្ជតី"តិ (បាចិ. ១៧៣) ច សាមញ្ញតោ វុត្តត្តា, អដ្ឋកថាយញ្ច "ឥមំ ចីវរំ វា វិកប្បនំ វា បច្ចុទ្ធរាមី"តិអាទិនា បច្ចុទ្ធារំ អទស្សេត្វា "មយ្ហំ សន្តកំ បរិភុញ្ជ វា វិស្សជ្ជេហិ វា"តិ ឯវំ អត្តនោ សន្តកត្តំ អមោចេត្វាវ បរិភោគាទិវសេនេវ បច្ចុទ្ធារស្ស វុត្តត្តា, "តតោ បភុតិ បរិភោគាទយោបិ វដ្ដន្តី"តិ អធិដ្ឋានំ វិនាបិ វិសុំ បរិភោគស្ស, និទហនស្ស ច វុត្តត្តា វិកប្បនានន្តរមេវ បច្ចុទ្ធារេត្វា អនធិដ្ឋហិត្វា ឯវ តិចីវរវិរហិតំ វិកប្បនារហំ ចីវរំ បរិភុញ្ជិតុំ, និទហិតុញ្ច ឥទំ បាឡិមុត្តកំ វិនយកម្មន្តិ ញាយតិ។ អបិច ពហូនំ បត្តានំ វិកប្បេតុំ, បច្ចុទ្ធារេតុញ្ច វុត្តត្តា បច្ចុទ្ធារេន តេសំ អតិរេកបត្តតា ទស្សិតាតិ សិជ្ឈតិ តេសុ ឯកស្សេវ អធិដ្ឋាតព្វតោ។ តស្មា អដ្ឋកថាយំ អាគតនយេនេវ គហេតព្វំ។

បញ្ញត្តិកោវិទោ ន ហោតីតិ ឯវំ វិកប្បិតេ "អនន្តរេនេវ ឯវំ បច្ចុទ្ធរិតព្វ"ន្តិ វិនយកម្មំ ន ជានាតិ។ តេនាហ "ន ជានាតិ បច្ចុទ្ធរិតុ"ន្តិ, ឥមិនាបិ ចេតំ វេទិតព្វំ "វិកប្បនានន្តរមេវ បច្ចុទ្ធារោ កាតព្វោ"តិ។

អបរេ បនេត្ថ វុត្តវចនត្តំ តិចីវរាទីនំ សាធារណវចនេន វុត្តវចនំ។ យំ បនេត្ថ "វិរុទ្ធំ វិយ ទិស្សតី"តិ វត្វា តំ វិរោធាសង្កំ និវត្តេតុំ "តិចីវរំ អធិដ្ឋេតិ...បេ... វិកប្បនាយ វាការោ ទីឃោ ហោតី"តិ វុត្តំ, តំ "អធិដ្ឋេតិ វិកប្បេតី"តិ សាមញ្ញតោ វុត្តេបិ តិចីវរម្បិ វិកប្បេតីតិ អយមេត្ថ ន សិជ្ឈតិ, "តិចីវរំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុ"ន្តិ (មហាវ. ១៣៥) វិសេសេត្វា វុត្តត្តា។ យំ បន អធិដ្ឋាតព្វំ, តំ អធិដ្ឋាតិ។ យំ តិចីវរវិរហិតំ, តំ វិកប្បេតព្វំ, តំ វិកប្បេតីតិ ឯវមេត្ថ សិជ្ឈតីតិ។ តស្មា ឯត្ថ បុព្វាបរវិរោធោ ន ទិស្សតិ សាមញ្ញវចនស្ស វុត្តាវសេសេហេវ អវតិដ្ឋនតោ។ យំ បនេត្ថ តិចីវរស្សាបិ វិកប្បនវិធិំ ទស្សេតុំ "តិចីវរំ តិចីវរសង្ខេបេនា"តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ តិចីវរសង្ខេបេន បរិហរិយមានេសុ ឯកម្បិ បច្ចុទ្ធរិត្វា វិកប្បេតុំ ន វដ្ដតិ, តិចីវរតោ បន ឯកំ វា សកលមេវ វា អបនេត្វា អបរំ តិចីវរំ តិចីវរសង្ខេបេន បរិហរិតុកាមស្ស វា តិចីវរាធិដ្ឋានំ មុញ្ចិត្វា បរិក្ខារចោឡវសេនេវ សព្វចីវរំ បរិភុញ្ជិតុកាមស្ស វា បុរិមំ អធិដ្ឋិតចីវរំ បច្ចុទ្ធរិត្វា វិកប្បេតុំ វដ្ដតីតិ ឯវមធិប្បាយេន "តិចីវរេន ឯកេន ចីវរេន វិប្បវសិតុកាមោ ហោតី"តិអាទិ វុត្តំ សិយា, ឥច្ចេតំ បាឡិយា សទ្ធិំ សមេតិ។ អថ បុនបិ តទេវ តិចីវរាធិដ្ឋានេន អធិដ្ឋាតុកាមោ ហុត្វា វិប្បវាសសុខត្ថំ បច្ចុទ្ធរិត្វា វិកប្បេតីតិ ឥមិនា អធិប្បាយេន វុត្តំ សិយា, តំ "តិចីវរំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុ"ន្តិ (មហាវ. ១៣៥) ឥមិនា វចនេន ន សមេតិ។ យទិ ហិ សេសចីវរានិ វិយ តិចីវរម្បិ បច្ចុទ្ធរិត្វា វិកប្បេតព្វំ សិយា, "តិចីវរំ អធិដ្ឋាតុំ ន វិកប្បេតុ"ន្តិ ឥទំ វចនមេវ និរត្ថកំ សិយា សេសចីវរេហិ តិចីវរស្ស វិសេសាភាវា។ តស្មា "វិកប្បេតី"តិ ឥទំ តិចីវរវិរហិតមេវ សន្ធាយ វុត្តំ។ តិចីវរំ

ປຄ ວິກເປຢ໌ຕຸ ຄ ວຕ຺ຕີຕິ ວິຕ຺ຖາຣຍຕິ, ເຕເຄວ ທຸຕິຍກຘິຄສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ອຄຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາເຣ “ວິກເປຢ໌ຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຄ ວຸຕ຺ຕໍ, ວິຍໍສິຕ຺ວາ ຍຘາ

ປິຍຸຕ຺ຕຍາ ສຄ຺ທິ ຄ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ, ຕຘາ ເຣຕ຺ຘ ອທິປ຺ປາເຍາ ເວທິຕເຕ຺ຕາ.

ຕຸຍ໌ຫຸສເຍີຕິອາທີສຸ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຍຄສາ ອສຍ໌ປຕິຊ຺ຊເຕ຺ຕປິ ສຍ໌ປາຄກ຺ຘຕເສ຺ສວ ສຕ຺ຕກໍ ເຫາຕິ, ເສາ ຕຸຊ຺ຊີຕກ຺ຂເລາ ເວທິຕຸໍ ລກຕິ.

ຕຸຕ຺ຕຸຄ຺ຆາຍສ຺ສາຕິ ປເຣສຸເລ ຊິຕໍ ສຄ຺ທາຍ ວຄຕີ. ຍສ຺ສ ປຄ ຣຸຈ຺ຈີຕິອາທີ ວຸເກາຫິປິ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕາຍ ອສ຺ສາຍິກຕໍ ສຄ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ.

“ຕໍ ຄ ຍຸຊ຺ຊຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ອເຕ຺ຕາຍສາເຫ ເຣວ ວິສ຺ສາສກ຺ຄຫໍ ສຄ຺ທາຍ ອຄາປຕ຺ຕິວາຣສ຺ສ ອາກຕຕ຺ຕາ, ວຸຕ຺ຕໍ ຄິສ຺ສກ຺ຄິຍວີວຣສ຺ສ

ກປ຺ປິຍກາວກເຣລຕ຺ຕໍ ເລເຣຄ ກຫິຕຕ຺ຕາ ວ ວຸຕ຺ຕໍ, ເກວີ ປຄ “ປເຣຣຫິ ສກາເຣຄ ອຊ຺ຊິເຕ຺ຄ, ວິສ຺ສາສກ຺ຄຫິເຕ ວ ປຸຄ ລເທ຺ທ ເສາເສາ ຄ

ຄິສ຺ສຕີ”ຕິ ວຄຄ຺ຕິ. ອຄຄິຕ຺ຒາຣຄຄາຕິ ກາຍວາວາຫິ ກຕຕ຺ຕຸສ຺ສ ອກເຣລຄາຕິ ອທິປ຺ປາເຍາ. ວີວຣສ຺ສ ອຕ຺ຕເຄາ ສຕ຺ຕກຕາ,

ຊາຕິປຍາລຍຸຕ຺ຕຕາ, ລິຕ຺ຕປລິເວິເລກາເວາ, ອຕິເຣກວີວຣຕາ, ຄເສາຫາຕິກ຺ຂຍາຕິ ວຸຍາເຄຕ຺ຘ ປຕ຺ຍ ອຕ຺ຄາຄິ.

ປຄຍກທິຄສິກ຺ຂາປຄວລ຺ລຄາ ຄິຕ຺ຒິຕາ.

໑. ວຸເວາສິຕສິກ຺ຂາປຄວລ຺ລຄາ

໑໒໑. ທຸຕິເຍ ອວິປ຺ປວາເຣສຕິ ອວິປ຺ປວາເຣສ ຄິປ຺ປາເຄຕເຕ຺ຕາ, ວິປ຺ປວາສເວາສາກາເຣຍ ສາເລຕເຕ຺ຕາ ກຕຕ຺ຕາ ສຍ຺ຕີຕິ ອເຕ຺ຕາ.

໑໒໓. ປຕິສິຕ຺ຘປຣິຍາປເຕ຺ຕຄາຕິ ວິປ຺ປຍສິຕໍ ປຕິສິເຕ຺ຘສຸ ຕີສຸ ວີວເຣສຸ ອເຕ຺ຕາກເລຄ, ເຣເກຄ ວ ອວຍເວ ສຍຸຕາເຍາປວາເຣ ຄເສ຺ສຕີ.

໑໒໔-໕. ເຣຕ຺ຕາວຕາຕິ “ປຣິກ຺ຂິເຕ຺ຕາ”ຕິ ວຸຍິຕາ. “ສກາເຍຕິ ລິກ຺ຂຸຕ຺ຕເຍຄ ສກາ ວຸຕ຺ຕາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸຄ ສເຍຍິ “ສກາເຍ”ຕິ ວຸຍິຄາ

ເວາຫເຣຕ຺ຕາ ສກາ-ສຕ຺ທສ຺ສ ປຣິຍາເຍາ ສກາຍ-ສເຕ຺ທາ ຄປຸໍສກລິກ຺ຂຍຸເຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕີຕິ ຄສ຺ສຕີ. “ສກາຍຕ຺ຕິ ລິກ຺ຂຸຕ຺ຕເຍຄ ສກາ ວຸຕ຺ຕາ”ຕິ ວາ

ປເວາ. ລິກ຺ຂຸຕ຺ຕເຍຄ ສກາຕິ ວ ລິກ຺ຂຕ຺ຕຣສຸເຕ຺ຕາ ສກາສຕ຺ທປຣິຍາເຍາ ສກາຍສເທ຺ທາຕິ ອເຕ຺ຕາ.

ສກາຍໍ ກຊ຺ຊຕີຕິ ສກໍ ກຊ຺ຊຕີ. ວສິຕຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ຕີຕິ ວີວເຣຫຕ຺ຕປິເສເຍວ ວສິຕຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ຕີຕິ ອເຕ຺ຕາ. ຕສ຺ສາຕິ ວິທິຍາ. ສກາຍສ຺ສ ວ ຕ຺ວາຣສ຺ສ ວ

ຫຕ຺ຘປາສາ ຄ ວິຊຫິຕຕ຺ຕຕ຺ຕິ ເຣຕ຺ຘ ສກາຍຕ຺ວາຣາຄຍຕ຺ຕເຣ ວີທີ ເກາຫາປິ ກຫິຕາ ເຣວ ເຫາຕ຺ຕິ ອາທີປຣິເຍາສາຄາຄໍ ກຫິຕຕ຺ຕາ. ເຣຕ຺ຘ ວ

ຕ຺ວາຣວີທິເຍເຣສຸ ວສເຕ຺ຕຄ ກາຍປ຺ປເວສຄສຫເສຍ຺ຍາຄີເວາສໍ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ ສຸປຕິຊ຺ຊຕາຄີຍຸເຕ຺ຕຄເຕວ ກວິຕຕ຺ຕໍ , ສກາ ປຄ ຍຄີ ສເຕ຺ຕາຍໍ

ວສຄຕ຺ຕາຍ ສາລິສຄີສາ ກຕາ, ອຕ຺ຕຣາເຣຍ ວິຍ ຍຘາສຸຕໍ ວສິຕຸໍ ວຕ຺ຕີຕິ ເວຄີຕຕ຺ຕໍ. ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຕາຍ ວ ເຣກ຺ຍປວາເຣຕໍ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຕາຍ

ຄາຄຸປວາເຣຕຕ຺ຕາ ຄິເວສຄາທີສຸປິ ອຕິທິສເຕ຺ຕາ ອາຫ “ເຣເຕເຄວຸປາເຍຄາ”ຕິອາທີ. ຄິເວສຄາທີຄິ ວຫິກາຍເຕາ ສຕ຺ຕິວິຕ຺ຒາຄິ ກຫິຕາຄິ

ອເຕ຺ຕາກາເຣຍ ຊິຕາຄໍ ກາຍກ຺ຄຫເລາເຄຕ ກຫິຕຕ຺ຕາ. ສຕ຺ຕຕ຺ວາຕິ ກາຍຄິກາຍຄິເວສຄາທີສຸ ປຄ຺ຄສສຸ. ປຣິເກ຺ຂປິທີຕິ ອາທີ-ສເທ຺ທຄ

ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩔᩮᩅ ᨣᩉᨱᩴ, ᨶ ᩏᨠ᩠ᨠᩃᩥᨲᩔᩣᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᩃᩣᨸᨧᩣᩁᨲᩣᨲᩣᨲ᩠ᨳᨸᨧᩣᩁᨲᩣᨶᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩔ ᨣᨲᩥᨸᩣᨮᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣᨶᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨶᩔᩮᩅ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨣᨶ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩔ᪨

᪓᪕᪖-᪗᪨ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᩔᩁᩣᨣᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨶᩥᩈ᩠ᩈ ᨠᨲᨠᩃ᩠ᩃᩈᩣᩃᩥ ᩁᩪᨸᩮᩣᨿᩣᩈᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩅᩣᨲᩣᨴᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨮᩣᨶᨸᩥᩈᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨲᩥᩁᩪᨻ᩠ᨽᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᨱ᩠ᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩥᩃᩁᨠ᩠ᨡᨿᩣᩃᩥᨶᩥᨴᩥᩁᩉᩥᨲᩮᩣ ᨸᩥᩈᩣᨴᩮᩣ᪨

᪓᪕᪘᪨ ᨸᩁᩥᩅᩣᨶᩥᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᩅᩣᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨶᩥᨷᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨿᩩᨠᩣᨿᩣᨶᩥᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᨷᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩔ ᩋᨽᩪᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩦᩅᩁᩉᨲ᩠ᨳᨸᩥᩈᩣ ᩏᨴᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨸᨶ “ᨴᩪᩁᩥᨠᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᩣᨴᩮᨶ ᨶᩥᨷᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᩅᩥᨿᩩᩴ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨶᩥᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩥᩈᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᩈᩦᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩈᩈᩦᨾᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᨶᩣᨶᩣᨠᩩᩃᩈᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᨸᩥ ᩋᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩈᩈᩦᨾᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨣᩦᩅᩁᩋᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩈᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩮᩣ ᨲᩔᩣ ᨸᨴᩮᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ “ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨾᩦᨸᩮ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᩅᩥᩈᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶᩣᨶᩣᨠᩩᩃᩔ ᩈᨲᩮ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨲᩮ᩠ᨲ ᨣᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩥᩈᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨲ᩠ᨲᩉᨲ᩠ᨳᨸᩥᩈᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨

᪓᪖᪐᪨ ᩏᨠ᩠ᨠᩃᩔ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨲᩥ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᨴᨲᩥ᪨

᪓᪖᪑-᪓᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᩪᨸᨧᩣᩁᩈᩦᨾᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᨲᩥ ᨲᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩁᩥᩅᩮᨱᩣᨴᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩏᨠ᩠ᨠᩃᩥᩈᨲ᩠ᨲᨠᨲᩣ ᩅᩮᨲ᩠ᨳ ᨣᩣᨾᩣᨸᨠᩣᩁᩴ ᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨴᩣᨿᩣᨿ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣᨠᩣᩈᩔᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᩴ ᩋᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩈᩃᨴ᩠ᨵᨸᩥᨲᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᨴᨲᩥ᪨

ᩋᨣᩤᩁᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨲᩥ ᨲᨴᩮᩉᩮᩅ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩮᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨴᩦᨸᨠᩣ, ᨲᩮᩈᩩᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩈᨾᩦᨸᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨸᩁᩥᩅᩮᨱᩮ ᨣᩥᩉᩦᨶᩴ “ᩁᩪᨸᨠᩣᩁᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩅᨴᨲᩥ”ᨲᩥ ᨴᩪᩁᩥᨠᩣ ᨣᩦᩅᩁᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩈᩈᨲ᩠ᨲᨥᩁᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨲᩴᩅᩣᩈᩣᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᨥᩁᩈᩦᨾᩣᨿ ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨻᩉᩪᩈᩩ ᨠᩩᩃᩮᩈᩩ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨶᩥᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨥᩁᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩈᩩ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᩦᩅᩁᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨸᩁᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᨠᩔ ᨠᩩᩃᩔ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨥᩁᩔ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩏᨠᩮᩣ ᨸᩁᩥᩈᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨶᩥᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᩈᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥ, ᩉᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩏᨴᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᨥᩁᩈᩦᨾᩣᨿ᪨ ᩈᩣ ᩉᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨶᩥᨠᩣᨿᨸᩥ ᨸᩁᩥᩈᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣᩅ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨥᩁᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩏᨠᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᩣ ᨸᩁᩥᩈᩅᩈᩮᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ, ᩉᩣᨿᨲᩥ ᨧ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᨥᩁᩈᩦᨾᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨥᩁᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨣᩦᩅᩁᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩈᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩮᩣᨠᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩴ, ᨲᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᨠ ᩈᩦᨾᩣᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶ (ᨿᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪓᪗) ᩅᨠ᩠ᨡᩣᨾ᪨

᪓᪖᪔᪨ ᨶᨴᩥᨸᩣᩁᨲᩦᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ ᨿᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᩁᨲᩥ᪨ ᨻᩉᩥᨣᩣᨾᩮ ᨴᩮᨸᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨸᩥᨴ᩠ᨵᨸᩥᨲᨻ᩠ᨻᨲᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨶᩅᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨣᩤᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩣᩁᩈᨦ᩠ᨠ ᨧ ᨻᩉᩥᨣᩣᨾᩮ ᨴᩮᨸᩥᨲᩈᩃ᩠ᩃᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨸᨴᩮᨾ ᩅᩥᨶᩅᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩣᩁᩈᨦ᩠ᨠ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩁᩅᩣᩈᨠᩴ ᨣᩤᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨻᩉᩥᨣᩣᨾᩮ ᨴᩮᨸᩥᨲᩔᩣᨸᩥ

ចិតយកយុចចតេតា បទយុលាបិ ឪតំ ចិឃ្សុខ្ចិតុំ, តិឃ្សុដ្ឋិ ឌាតុដ្ឋា ចដ្ឋតីតិ ខេចឌិតន្ត្រ៍ ឌហទាត់ កយតេ ទិ៍សាឃ្សុាហតូា "តិឃ្សុយោ បត ត បដិប្បឃ្សុយុក្កតី"តិ ចុត្តំ៍ យុហុត្តំ...បេ... បដិប្បឃ្សុយុក្កតីតិ ទិ៍សាឃ្សុាហតេូ កយតឃ្សុ ស្ថបន្តិត្តូា ចុត្តំ៍ ខេតរំ បត បុទាទុលាច ស្តដ្ឋហិតូា ទិ៍សាឃ្សុាហេត កឆ្កូតាត់ អទុលោ អត្តូទា ស្តដ្ឋិខេតបិ ត បដិប្បឃ្សុយុក្កតិ "ឃាច អទុល្យកុយតា សយត្តី"តិ ចុត្តូតា៍ ខេតតេច "កាយំ បចិសិតូា...បេ... ត បដិប្បឃ្សុយុក្កតី"តិ ចុត្តំ៍ អញ្ញាយញ្ញាឃ្សុ ចចត់ អក្កុខេហត្វាតិអាឌិបិទ្ធិ៍សាឃ្សុាហតូា កយតក្កលោ បដិប្បឃ្សុដ្ឋិ ត ចុត្តា៍ ឆេតុកយេតាតិ តទុលាចន្ទ្ធកាឌិត់ អភិឆាចិតូា សិខេក្កត បហទលាកខេយត៍ តិឃ្សុយោ ច បដិប្បឃ្សុយុក្កតីតិ ៩តូ ឆេតុកយាឌីហិ ឪតាត់ ឃាច កយច្ចបសយា ឆាតន្តូខេតា "អខេត្តាអទុលោខេយច កយិឃ្សុាឃឹ"តិ តិយខេយតុំ អសក្កុលោឃ្យតូា ចុត្តំ៍ យតូ បត ៩ចំ តិយខេយតុំ សក្កា, តតូ អត្តូទាទុលោ ស្តុក្កខេតបិ តិឃ្សុយោ ត បដិប្បឃ្សុយុក្កតិ ខេកសជ្ជតូាយ កាយប្បចិដ្ឋឌហទាត់ ចិយ៍ អខេត្តាសឹយាយំ កាយត្តិ អចិប្បចាយសឹយាសយុតិខេតា បន្ថា បតិដ្ឋាបិតកាយំ សត្តាយ ចឆតិ កាយច្ចា កាយុបចាទច្ចា ឆខេបតូា សយុត្តិតន្តូខេតា៍ បចិដ្ឋាតត្តិ អាចទិយខេត្តចាសិកាត់ ចិសុំ ចិសុំ កតាត់ អចិប្បចាយសឹយតូា ខេតច ឌីចទាតិ តិឃ្សុក្កិយាតិ ខេហាត្តិ, ទិ៍សាឃ្សុាហតាយ តិឃ្សុយោ ត បដិប្បឃ្សុយុក្កតិ៍ អត្តូទាយខេក្កតិ ឆយុំ សុតូា អាកឆ្កូតាត់ អត្តូទាយខេក្ក៍

"ន្តួឆ អបច្ចុដ្ឋទលា"ត្តិ ន្តួយិតា អឆិដ្ឋាតចិកប្បតាតិ ចិយ បច្ចុដ្ឋទលាយុំ កាខេយត ចា ចាចាយ ចា កតូន្តូាតូត្តិ ឌខេឃ្សុាតិ៍ កាយចាចាហិ កតូន្តូាឃ្សុ អកទលាខេតាតិ ន្តួឆ់ កាយចាចាសយុដ្ឋាត់ ចុត្តំ៍ អឆិដ្ឋិតតិឌីចទេតា, អតតូកកមិតតា, អលដ្ឋសយុតិតា, ទត្តិចិប្បចាខេសាតិ ន្តួយាខេតតូ ចតូាទិ អក្កាតិ៍

ស្តខេឌាសិតសិក្កាបឌចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

៦៍ តតិយកមិតសិក្កាបឌចណ្ណតា

៦៥៤៍ តតិខេយ បិឡូន្តួយំ ឌីចទបច្ចាសា តិក្កិបិតុត្តិ ឌីចទបច្ចាសាយ សតិយា តិក្កិបិតុត្តិ អខេតូា៍ តិដ្ឋិតឌីចទសុិ កិក្កុតាតិ ៩តូ ចុតិយកមិខេត ចិយ សាយិចខេសខេតច កទលាចចតឃ្សុ អខេតូា ខេចឌិតខេន្តា៍

៦៥៥-៦០០៍តុឃ្សុាឌយុឺតិ ឌិត្តូត្តិ "តុឃ្សុា កខេត្តូ, អកាលឌីចទំ ឌយុឺ"តិ ៩ចំ ឌិត្តំ, ៩តយុំ កាខេល អាឌិឃ្សុ ឌិត្តំ តាយ ខេហាតីតិ អឆិប្បាខេយា៍ ន្តួឆ់ បត អដ្ឋកចាចចត់, បិឡូន្តួយំ "កាខេលបិ អាឌិឃ្សុ ឌិត្តំ"ត្តិ ន្តួឌច្ចា "អកាលឌីចទ"ត្តិ ចចតសាយញ្ញាខេតា លក្កយាត់ សន្តួយុំ ឌខេឃ្សុាតុំ អតូដ្ឋាទចខេសត ចុត្តំ បឆយអតិយខេត ខេសាតឃ្សុ ទខេហា ចិយ៍ សឈ្សុ ហិ កាខេលបិ អាឌិឃ្សុ ឌិត្តំ អកាខេល ស្តប្បត្តឌីចទំ ចិយ សយុតិក្កុខេតហិ ចុតូចខេឃ្សុាហិ, អចុតូចខេឃ្សុាហិ ច សន្តួហិបិ កាខេឌតន្តូតាសាយខេញ្ញាត អកាលឌីចទំ តាយ ខេហាតីតិ ឌឃ្សុតតូំ អតូដ្ឋាទចខេសត បិឡូន្តួយំ "កាខេលបិ អាឌិឃ្សុ ឌិត្តំ"ត្តិ ចុត្តំ, ត បត "តខេតា កាខេឌតូា លទ្ធឌីចទយុំ អកាខេល លទ្ធឌីចទយុំ ចុតូចឃ្សុាត់ ៩កយាសបទិហាទំ, បច្ចាយាសបទិហាទំ ចា ត លកតិ, បច្ចាសាឌីចខេទ អសតិ ឌសាហបទិហាទខេយច លកតី"តិ ឌឃ្សុតតូំ ចុត្តំ, អដ្ឋកចាយយុំ "អាឌិឃ្សុ ឌិត្តំ"ត្តិ ចចតសាយញ្ញាខេតា លក្កយាត់ សន្តួំ អតូដ្ឋាទចខេសត ឌខេឃ្សុាតុំ "៩កបុក្កលឃ្សុ ចា ន្តួឆ់ តុឃ្សុាឌយុឺតិ ឌិត្តំ"ត្តិ ចុត្តំ, ត បត តចាលដ្ឋិ ចា អកាខេល

ລທ຺ທິ ວາ ອຕ຺ຖຕກຖິນານໍ ທສາຫພ຺ຠນ຺ຕເຣ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ ວຸຕ຺ຕຖາ ປາຬິອຏ຺ຐກຖາຫິ ວິຣຸຊ຺ຌນໂຕ. ຕຖາ ຫິ ອຈ຺ເຈກຈີວຣສິກ຺ຂາປເທ ອກາເລ ອຸປ຺ປນ຺ນມ຺ປິ ອຈ຺ເຈກຈີວຣໍ “ຍາວຈີວຣກາລສມຍໍ ນິກ຺ຂິປິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໖໔໖) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ອຏ຺ຐກຖາຍມ຺ປິ “ປວາຣຓມາສສ຺ສ ຊຸຓ຺ຫປກ຺ຂປຎ຺ຈມິຍໍ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ອຈ຺ເຈກຈີວຣສ຺ສ ອນຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ເອກາທສທິວສາຘິໂກ ມາໂສ, ອຕ຺ຖເຕ ກຖິເນ ເອກາທສທິວສາຘິກາ ປຎ຺ຈ ມາສາ ຈ ປຣິຫາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕເມວ ປຣິຫາຣໍ ສນ຺ຘາຍ ‘ຉຏ຺ຐິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອນຈ຺ເຈກຈີວຣມ຺ປິ ປຈ຺ຈຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ຐປິຕຈີວຣມ຺ປິ ເອຕໍ ປຣິຫາຣໍ ລຠຕິເຍວາ’ຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໒.໖໔໙-໖໕໐) ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມາ ກາເລປິ ອກາເລປິ ຈ ຍຖາຕຖາ ລທ຺ທໍ ອຕິເຣກຈີວຣໍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ເອກມາສໍ, ປຎ຺ຈມາສໍ ວາ ຍຖາຣຫໍ ປຣິຫາຣໍ ລຠຕິ ເອວາຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍ.

ເອວໍ ປນ ອກຕ຺ວາ ປກາສິຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຕຕ຺ຖ ເອວນ຺ຕິ ຍໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ຕໂຕ ເຈ ອຸຕ຺ຕຣີ”ນ຺ຕິ ປທສ຺ສ ມາສປຣມໂຕ ອຸຕ຺ຕຣີຕິ ອຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ, ຕໍ ປຣາມສຕິ. ປກາເສຕິຍໍ ເອວມຕ຺ໂຖ ອກຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຖາ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ຕາວ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຈ຺ຈາສາຈີວຣນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ. “ມູລຈີວຣ”ນ຺ຕິ ອິທໍ ອຸປໂຍຄວຈນໍ. ອຕ຺ຕໂນ ຄຕິກໍ ກໂຣຕີຕິ ອນນ຺ຕຣາ ທຸຕິຍທິວສາທີສຸ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຈ຺ຈາສາຈີວຣໍ ມາສປຣມໍ ມູລຈີວຣໍ ໂອເນປຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕາ ອຕ຺ຕໂນ ທສາຫປຣມຕາຍ ເອວ ປຕິຏ຺ຐາເປຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຕິກໍ ກໂຣຕີຕິ. ຕໂຕ ອຸທ຺ຘໍ ມູລຈີວຣນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ມູລຈີວຣນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ. ຕທຎ຺ຎທິວເສ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຈ຺ຈາສາຈີວຣໍ ອຕ຺ຕນາ ສທ຺ທິໍ ເອກໂຕ ວິນິຍຸຕ຺ຕໍ ທສາຫປຣໍ ກຕ຺ວາ ຕຍາຫປຣມຕາທິເສໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຄຕິກໍ ກໂຣຕີຕິ, ເອໂຕ ອສຕິ ຕ຺ວາ ຈີວຣໍ ອນໂຕ ປນ ປຈ຺ຈາສາຈີວຣໍ ທສາຫປຣເມວ.

ປາຬິຍໍ ທສາຫາຕິ ທສາເຫ. ເອກາເຫ ອຸປ຺ປນ຺ເນຕິອາທີສຸ ເອກາເຫນ ອຸປ຺ປນ຺ເນຕິອາທິນາ ອຕ຺ໂຖ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຐ ຄເຫຕພ຺ໂພ. ເອກາເຫ ອຸປ຺ປນ຺ເນ...ເປ... ນວາເຫ ກາເຣຕພ຺ພນ຺ຕິອາທິ ປຈ຺ຈາສາຈີວຣສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນທິວສໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ທສເມ “ທິວເສ...ເປ... ທສເມ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. “ອຎ຺ຎໍ ປຈ຺ຈາສາຈີວຣໍ...ເປ... ກາເຣຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອິທໍ ສຕິຍາ ເອວ ປຈ຺ຈາສາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ສເຈ ປນ “ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຈີວຣໍ ນ ລຠິສ຺ສາມີ”ຕິ ວິຈ຺ຉິນ຺ນຏ຺ຐາເນ ປຈ຺ຈາສາຍ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ນາຍ ອຎ຺ຎຕຣາປິ ເຍນ ເກນຈິ ອຸປາເຍນ ປຈ຺ຈາສໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ມູລຈີວຣໍ ນ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ພໍ, ສພ຺ພາ ປຈ຺ຈາສາຍ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ນາຍ ທສາຫາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ມູລຈີວຣໍ ຕທເຫວ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ພໍ. ປຈ຺ຈາສາຈີວຣມ຺ປິ ປຣິກ຺ຂາຣໂຈລໍ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ພນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຈີວຣໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ. ອຎ຺ຎມຎ຺ຎນ຺ຕິ ອຎ຺ຎໍ ອຎ຺ຎໍ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຐ. ອງ຺ຄານິ ປເນຕ຺ຖ ປຐມກຖິເນ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພານິ, ເກວລໍ ຕຕ຺ຖ ທສາຫາຕິກ຺ກໂມ, ອິທ ມາສາຕິກ຺ກໂມຕິ ອຍໍ ວິເສໂສ.

ຕຕິຍກຖິນສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໔. ປຸຣາຓຈີວຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໕໐໓-໕. ຈຕຸຕ຺ເຖ ປາຬິຍໍ ກຕໍ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍນ຺ຕິ ກຕ຺ຕສ຺ສ ອຸທເກ ນິສ຺ສຊ຺ຊນໍ, ປເທສນໍ ອນ຺ໂຕຫຣນໍ ກຕ຺ຕິກ຺ກມ຺ມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເກາຊປຣິໂຍສາເນນ ກຕ຺ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຊ຺ຊນຕ຺ຖິປິ ວທນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ຍາວ ຍຸຄນ຺ຕິ ຍາວ ຍຸຄໍ, ຍາວ ຍຸຄນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ. ປິຕາ ຈ ມາຕາ ຈ ປິຕໂຣ, ປິຕູນໍ ປິຕາ ຈ ມາຕາ ຈ ປິຕາມຫາ, ເຕ ເອວ ຍຸຄນ຺ຕິ ປິຕາມຫຍຸຄາ, ຕສ຺ມາ ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ປິຕາມຫຍຸຄາ ປິຕາມຫາທິກ຺ກມາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ. ເອວຎ຺ຈ

បិតាមហគ្គហណេន មាតាមហោ ច បិតាមហី មាតាមហី ច គហិតាច ហោន្តិ។ សត្តមយុគតោ បរំ “អញ្ញាតកា”តិ វេទិតព្ពា។ ញាតិ កិត្តកា។ បិតុ មាតា បិតាមហី, មាតុ បិតា មាតាមហោ។

បវារេតិ បវារេតិ កិត្តស្ស ទុក្កដន្តិ “ទេថា”តិ អាលាបនត្ថាយ ឯកាយ ឯវ ពហន្នាមស្ស សព្ពស្សាបិ បវារេតស្ស អាលត្តត្តា ទុក្កដំ។

៣០៧។ ធោវិតាភាវតោ ទោវតស្ស “កាយវិការំ កត្វា”តិ ច “អត្តនាវសេន”តិ ច វុត្តត្តា កាយេន ទោវាបេតុកាមតំ អប្បកាសេត្វា ភាតលិបតបេសតានិ ភវោត្តស្ស ច ហត្ថេសហត្ថំ ឧបវាទំ មុញ្ចិត្វា ធាតិ ទត្វា កាយវាចាហិ អាលាបេត្វា លិបតបេសតានិ ភវោត្តស្ស ច អនាបត្តិ ឯវ។

ឯកេន ចតុត្ថាតិ បធមកេតេន។ បញ្ចមតាតិ បមាណំ ឯតាមន្តិ បញ្ចមតា។ កិត្តកាចតោ បរិចត្តលិង្គាបិ កិត្តិ កិត្តំ មន្តិកេ ឯកតោឧបសម្បន្នា ឯវ។

៣០៨។ តាវកាលិកំ គហេត្វាតិ អត្ថតា គតិបិឋំ បរិវុបតានិអត្ថាយ តាវកាលិកំ យាចិត្វា។ បុរាណចីវរតា, ឧបវារេ ធត្វា អញ្ញាតិកាយ កិត្តិយា អាលាបនំ, តស្សា ទោវាបនានីតិ វាតិ ឥមានេត្ថ តីណិ អង្គានិ។

បុរាណចីវរសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. ចីវរបដិគ្គហណសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣០៩។ បញ្ចមេ អបញ្ញត្តេ សិក្ខាបទេតិ ភគវតា ឧប្បលវណ្ណសិក្ខាបទេ (បាចិ. ៧៥១-៧៥៣) អបញ្ញត្តេ។ ភោគេនាសមន្តិតិ ភោគានិបញ្ចភោគេនាសានំ ភគ្គវតា។ ហត្ថតលេមេច ទស្សេត្វាតិ ហត្ថតលតោ មេមកាមស្ស អទស្សនំ ជីវេតិ។

៣១០។ ចិហត្ថតាយាតិ ចិហតតាយ, អមិស្សិតតាយ អបជិមវណតាយាតិ អត្ថោ។ តេនាហ “មមកិត្តត្តា”តិ, ញ្ញសិតត្តាតិ អត្ថោ។ បរិចត្តេតត្តា បរិចត្តំ, តទេវ បរិចត្តកំ, បរិចត្តេត្វា ជិយ្យមានន្តិ អត្ថោ។

បុរិមសិក្ខាបទេ ចិយ ពុទ្ធ ហត្ថេសហត្ថេ ឧបវារតិយមោ នត្ថីតិ អាហ “ឧបវារំ មុញ្ចិត្វា”តិ។ អញ្ញត្រ បរិចត្តកាតិ យំ អន្តមសោ ហរីដកខណ្ឌម្បិ ទត្វា វា “ទស្សាមី”តិ អាភោគំ កត្វា វា បរិចត្តកំ គណ្ហាតិ, តំ ធបេត្វា។ “តំ អចិត្តកភាវេន ន មមតី”តិ ញាយិតា ឯកាតិកាចានាតតានិស្ស ចិយ កិត្តិកាចានាតតានិចមតាបិ អចិត្តកតំ បកាសេតិ។

៥១៦-៨. តិកទ្វា តំ បរិឌិត្តយទ្វាតិ តិកបរិឌិត្តយំ, បរិឌិត្តយតិកន្តិ អត្ថោ. បច្ចុប្បន្នារម្មណាតិ អតីតានាគតបក្ខំ សន្ធាយ វទតិ. កោ បន វាទោ បច្ចុប្បន្នារម្មណស្សាតិ យទិបិ តាវ កិលិដ្ឋចិយា អតីតានាគតា អភាវត្តា, វិប្បយុត្តបកិណ្ណកប្បយោគាវិរហិតតាយ អតីតានាគតេ្តស្ស កិលេវ ចត្តារោត្តិ វទេស្សតិ. បច្ចុប្បន្នារម្មណីតិ បន វិប្បយុត្តបកិណ្ណកយាតិ កាលំ ន វទតិ ឧច. បដិក្កហណំ កិរិយា,

អបរិចណ្ណត្តំ អកិរិយា. វិប្បយុត្តបកឌីចរតា, បរិចណ្ណកាការេចា, អញ្ញាតិកាយ ហត្ថេតា កហណន្តិ ខ្ញាយានេត្ថ តិលិ អដ្ឋាតិ.

ឌីចរបដិក្កហណនិក្ខេបវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៩. អញ្ញាតកចិញ្ញាណត្តិនិក្ខេបវណ្ណនា

៥១៩. លេដ្ឋេ បទេ ឧច បទេដ្ឋា. បរិញ្ញាយំ ផយុតិយត្តនាតិ សយេលោស្ស ចត្តានាចារផយុយត្តចេសេន តិយត្តនា, វាតុកាយតាយ កតតិយត្តនា ន ហោតីតិ អត្ថោ. តេនេវ “វិញ្ញាណេបស្សតី”តិ វុត្តំ. អញ្ញាតកអប្បចារិតតោ ហិ វិញ្ញាណត្តិ នាយ ហោតិ.

៥១៩. “តិលោន ចា បណ្ណេន ចា បដិច្ឆាទេត្វា អាកន្តព្ពា”ន្តិ ខ្ញុយិតា ក្វតកាយវិកោបនំ អត្វញ្ញាតន្តិ អាហ “នេវ ក្វតកាយបរិតព្វតាយា”តិអាទិ. បណ្ឌំ ស្វុទ្ធនិទេ្ធន លិង្គំ កហេត្វា បច្ឆា លង្គំ កល្យាន្តាបិ តិត្តិយបក្កន្តកោ ឧចាតិ អាហ “តិចានេសេត្វាបិ លង្គំ ន កហេតព្ពា”តិ.

ឃំ អាចារំ បណ្ឌំ ខ្ញុបកច្ឆតីតិ ឧត្តាបិ វិហារឌីចរាទិអត្ថាយ បចិសន្តេនបិ តិលាឌីហិ បដិច្ឆាទេត្វាវ កន្តព្ពំ, ន ទេ្វវ នគ្គេន អាកន្តព្ពន្តិ សាយញ្ញាតោ ក្វក្កដស្ស វុត្តត្តា. ឌីបិលិកាហិតិ បដបិលោតិកាហិ. បរិកោរកេនចាតិ អញ្ញា ឌីចរំ អលកិត្វា បរិក្ខារេនេន. បរិកោកឌិណ្ណន្តិ ឃធា តំ ឌីចរំ បរិក្ខារិយយាតំ ខ្ញុកក្កចិកក្កតាយ អសារុប្បំ ហោតិ, ឧចំ ឌិណ្ណំ.

៥២០. អញ្ញាស្សត្ថាយាតិ ឧត្តាបិ “ញាតកានំ បចារិតាន”ន្តិ ខ្ញុឌំ អត្វចត្តតិ ឧចាតិ អាហ “អត្ថេនា ញាតកបចារិតេ”តិអាទិ. ខ្ញុឆ បន អញ្ញាស្ស អត្ថិន្តដ្ឋិឌីចរស្ស អត្ថាយ អញ្ញាតកអប្បចារិតេ វិញ្ញាបេន្តស្ស តិស្សក្កិយេន អភាវត្តីតិ អត្ថោ កហេតព្ពោ, ខ្ញុតរចា “ញាតកានំ បចារិតាន”ន្តិ ខ្ញុយិតា វិសេសោ ន ករេយ្យ. តេនេវ អដ្ឋកថាយំ ន ចក្ខតិ “អដ្ឋកថាស្ស បន ញាតកបរិចាតដ្ឋានេ... បេ... បយាលោយេវ ចដ្ឋតីតិ វុត្តំ, តំ បរិញ្ញាយា ន សមេតី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.៥១៩) វ “យស្មា បតិដំ និក្ខេបដំ អញ្ញាស្សត្ថាយ វិញ្ញាបនចត្ថុស្មិំយេវ បញ្ញត្តំ, តស្មា ខ្ញុឆ ‘អញ្ញាស្សត្ថាយា’តិ ន វុត្ត”ន្តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.៥១៩) វ. វិប្បយុត្តបកឌីចរតា, សយញាការេចា, អញ្ញាតកចិញ្ញាត្តិ, តាយ បដិលាភោតិ ខ្ញុយានេត្ថ ចត្តារិ អដ្ឋាតិ.

អញ្ញាតកចិញ្ញាត្តិនិក្ខេបវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

๗. ตตุตฺตริสิกฺขาปทวณฺณนา

๕๑๑-๕๑๓. สตฺตเม ปาฬิยํ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] “[illegible]”ติ วุตฺติ. อสฺส จีวรสฺสาติ สาทิตพฺพจีวรสฺส. “ติจีวริเกนา”ติ [illegible] อจฺฉินฺนจีวเรน อญฺญสฺส วิหาราทีสุ นิหิตสฺส จีวรสฺส อภาเว [illegible]ติ. ยทิ ภเวยฺย, วิญฺญาเปตุํ น วฏฺเฏยฺย. ตาวกาลิกํ นิวาเสตฺวา อตฺถโต จีวรํ คเหตพฺพํ, ตาวกาลิกมฺปิ อลภนฺตสฺส [illegible] กตฺวา [illegible] [illegible] วินา วิญฺญาปนมฺปิ วฏฺฏติ เอว. อญฺญาตกาติ [illegible] [illegible] [illegible] อธิการโต วุตฺตํ “[illegible] สาทิตพฺพานี”ติ.

๕๑๔. ปาฬิยา น สเมตีติ “อนาปตฺติ ญาตกานํ ปวาริตานนฺ”ติ อิมาย ปาฬิยา น สเมติ ตตุตฺตริวิญฺญาปนอาปตฺติปฺปสงฺเค วุตฺตตฺตา. “อญฺญสฺสตฺถายาติ น วุตฺตนฺ”ติ อิทํ อญฺญสฺสตฺถาย ตตุตฺตริ วิญฺญาปเน นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ โหตีติ อิมมตฺถํ ทีเปติ, ตญฺจ ปาจิตฺติยํ เยสํ อตฺถาย วิญฺญาเปติ, เตสํ วา สิยา, วิญฺญาปกสฺส วา, น ตาว เตสํ เตหิ อวิญฺญาปิตตฺตา, นาปิ วิญฺญาปกสฺส อตฺตานํ อุทฺทิสฺส อวิญฺญาปิตตฺตา. ตสฺมา อญฺญสฺสตฺถาย วิญฺญาเปนฺตสฺสาปิ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ น ทิสฺสติ. ปาฬิยํ ปน อิมสฺส สิกฺขาปทสฺส อนนฺตรํ สาทิยนปฏิเสธนาทิวเสน ปวตฺตตฺตา “อญฺญสฺสตฺถายา”ติ อนาปตฺติวาโร น วุตฺโตติ วทนฺติ, ตํ ยุตฺตํ วิย ทิสฺสติ, วีมํสิตฺวา คเหตพฺพํ. ตตุตฺตริจีวรตา, อจฺฉินฺนาทิการณตา, อญฺญาตกวิญฺญตฺติ, ตาย จ ปฏิลาโภติ อิมานิ เอตฺถ จตฺตาริ องฺคานิ.

ตตุตฺตริสิกฺขาปทวณฺณนา นิฏฺฐิตา.

๘. ปฐมอุปกฺขฏสิกฺขาปทวณฺณนา

๕๑๕-๕๑๖. อฏฺฐเม โย กตฺตาติ ทายกํ สนฺธาย วุตฺตํ. [illegible] “อปฺปวาริโต”ติ อิทํ นิสฺสคฺคิยปาจิตฺติยา อนาปตฺติ สนฺธาย วุตฺตํ, วิญฺญตฺติปจฺจยา ปน ทุกฺกฏเมว. “ปุพฺเพ อปฺปวาริโต”ติ หิ ปุพฺเพ วิญฺญตฺติการณํ วุตฺตํ. มาติกาฏฺฐกถายมฺปิ “จีวเร ภิยฺโยกมฺยตา, อญฺญาตกวิญฺญตฺติ, ตาย จ ปฏิลาโภติ อิมานิ ตีณิ องฺคานี”ติ (กงฺขา. อฏฺฐ. อุปกฺขฏสิกฺขาปท) อญฺญาตกวิญฺญตฺติตา ปกาสิตา, เกจิ ปน “ทายเกน ทาตุกาเมยาติ อตฺตโน สนฺติเก อวุตฺเตปิ ยทิจฺฉกํ โส ทาตุกาโม, ตทิจฺฉกํ อาหราเปตฺวา วฏฺฏติ เอวา”ติ วทนฺติ, ตํ ราชสิกฺขาปทฏฺฐกถายปิ น สเมติ, ทูเตน วา ทายเกน วา “อายสฺมนฺตํ อุทฺทิสฺส จีวรเจตาปนฺนํ อาภตนฺ”ติ อาโรจิเตปิ [illegible] กปฺปิยการกาทีนํ สนฺติกา อาหราปนสฺส ตตฺถ ปฏิกฺขิตฺตตฺตา. วุตฺตญฺหิ ตตฺถ “[illegible] อติทชฺชิตฺวา กปฺปิยการกานาย, ทูเตน อญฺญาตกอปฺปวาริเตสุ วิย ปฏิปชฺชิตพฺพํ...เป... น กิญฺจิ วตฺตพฺพา. เทสนามตฺตเมว เจตํ ‘ทูเตน จีวรเจตาปนฺนํ ปหิเณยฺยา’ติ สยํ อาหริตฺวาปิ ปิณฺฑปาตาทีนํ อตฺถาย ทินฺนมฺปิ เอเสว นโย”ติ. [illegible] กปฺปิยการกาทโย หิ ทายเกน ปริจฺจตฺตมฺปิ [illegible] “อมุกสฺส สนฺติเก จีวรปิณฺฑปาตาทิ คณฺหถา”ติ อติทชฺชิตฺวา วุตฺต “น กิญฺจิ วตฺตพฺพา”ติ วุตฺตํ, น ปน ตสฺส

ចត្តុនា យុលេចចប៉ិយាឌិត សត្តកត្តា, តស្មា ព្ពុសាបិ តាយកោត ចា ត្មុតោត ចា "ឃំ ព្ពុស្ឆ, តំ ចគចា"តិ អប្បចាទិតស្ស ចគតោ ត្យក្កូខេយច។ អឈ្លូចង្គតកត្តិ ឌិចេទ អឈ្លូចង្គតកំ តិស្សាយ បចត្តុំ ព្ពុគំ សិក្លាបគំ, ត បិល្ហុបិតាឌិឃ្មុ តោឃ្មុ អឈ្លូចង្គតស្ស ត្យក្កូខយត្តុត្តា, បឈិតបិល្ហុបិតោ ឃ្មុឌ្ឍិកបិឌិត្តុំយត្តា ចាតិ កេហតត្តា។ តោតេច "ឌិចេទ កិចេឃ្យាកយ្យតា"តិ អគ្គុ ត្មុត្តុ។

បធម៌យាបក្លូខ សិក្លាបគចល្អុតា តិដ្ឋិតា។

៩។ ត្មុតិទំយាបក្លូខ សិក្លាបគចល្អុតា

៣១១។ តចេយ បិញ្ញព្ពុឃំ បចេទ្ធុកឌិចេទេចតាបត្តុាតិ បចេទ្ធុកំ តិឃេយត្ថា ឌិចេទេចតាបត្តុា, ទុកោកោត ចិឃ្មុំ ចិឃ្មុំ តិឃយិតា ឌិចេទេចតាបត្តុាតិ អតេត្ថា។ ស្កេកាច សត្តា ទុកេកាតាតិ ស្កេកា ទុកេតោច សត្តា, ស្កេកា ទុកេតោ ហុត្ថាតិ អតេត្ថា។

ត្មុតិទំយាបក្លូខ សិក្លាបគចល្អុតា តិដ្ឋិតា។

១០។ ទាខសិក្លាបគចល្អុតា

៣១៤។ គសេយ "អឌ្ឍូខេល្យា"តិ "អឌ្ឍូ តោ"តិ ចត្តុខេត្តា ហ-ការាកយំ, ត-ការស្ស ច ល-ការំ កត្ថា ត្មុខេត្តាតិ អាហ "អឌ្ឍូ ទុកេឌិចឃំ អយ្យាក"ត្តិ។

៣១៥-៦។ ឃំ ត្មុត្តុំ យាតិកាដ្ឋុកចាឃំ (កត្លុា។ អដ្ឋុ។ ទាខសិក្លាបគចល្អុតា) "ព្ពុយិតា ឌិចេទេចតាបតេត្តុត ឌិចទំ តេចតាបេបត្ថា ព្ពុត្តុត្តុាយំ កិក្លុ ឌិចេទេត អឆ្លាគេហិតិ ព្ពុគំ អាកាយតស្សុឌ្ឍិ គេស្សុតំ ត្មុត្តុំ, សគេច ហិ 'ព្ពុគំ ព្ពុត្តុត្តុាយស្ស កិក្លុតោ គេហិ'តិ បេសេឃ្យ, អាកាយតស្ស អឃ្មុឌ្ឍត្តា អកបិ្យយចត្តុំ អាទត្តុ កិក្លុតា កបិ្យយការេកាបិ តិឌ្ឍិសិតត្តុា ត កចេឃ្យា"តិ, តំ តិស្សុក្កុយចត្តុត្យក្កូខចត្តុត្តុំ អកបិ្យយឌិចេទេចតាបត្តុ "អឃ្មុកស្ស កិក្លុតោ គេហិ"តិ ទុចំ អាកាយតស្សុឌ្ឍិយា អសតិ, សិក្លាបគេ អាកាតតេយត ត្មុតចចេត ច អឃ្មុឌ្ឍ សត្តុចា បដិក្លុបិ ទុច កាតំ ចដ្ឋុតិ, ត បត "ឌិចេទ្ធុ តោ យឃំ បដិក្កុល្យាយា"តិ ចត្តុំ, តគត្មុសាតេត ត តេឃ្យាចទ្ធុកេទ្ធុ តិឌ្ឍិសិតំ អាកាយតត្មុតចចតាតំ ស្កកិត្តុ អឃ្មុឌ្ឍត្តា។ បិញ្ញព្ពុឃំ អាកាតតេយត បត អាកាយតស្សុឌ្ឍិយា សតិ ត្មុតចចេត អឃ្មុឌ្ឍបិ សិក្លាបគេ អាកាតតេយត សត្តុ កាតំ ចដ្ឋុតីតិ គស្សុតត្តុំ ត្មុត្តុ។ តោត ច យថា ត្មុតចចតាឃ្មុឌ្ឍិយយិ អាកាយតេ ឃ្មុឌ្ឍ តេឃ្យាចទ្ធុកេយិ តិឌ្ឍិសិតំ ចដ្ឋុតិ, ទុចំ អាកាយតាឃ្មុឌ្ឍិយយិ ត្មុតចចេត ឃ្មុឌ្ឍ ចដ្ឋុតិ ទុចាតិ អឃយត្ថា អត្តុតោ សិឌ្ឍាច តោតិ, ស្កកឃឃ្មុឌ្ឍិឃំ ចត្តុព្ពុខេយច តត្តុីតិ ស្កកឃាឃ្មុឌ្ឍិបក្លុខេយច សត្ថាយ យាតិកាដ្ឋុកចាឃំ (កត្លុា។ អដ្ឋុ។ ទាខសិក្លាបគចល្អុតា) "កបិ្យយការេកាបិ តិឌ្ឍិសិតត្តុា ត កចេឃ្យា"តិ ត្មុត្តុត្តុិ តេចឌិតត្តុា។

ឃំ បតេត្តុ សាទត្តុឌឹបតិឃំ (សាទត្តុ។ ឌី។ ២។៣១៤-៣១៥) "អាកាយតស្ស ឃ្មុឌ្ឍិយា ចា អឃ្មុឌ្ឍិយា ចា ចិសេសបប្យេយាគត ត ឌិស្សតី"តិអាឌិ ត្មុត្តុំ, តំ យាតិកាដ្ឋុកចាចចតស្ស អធិប្បាឃំ អសល្លុក្ខេត្តា ត្មុត្តុ ឃចាត្មុត្តុតេយត អាកាយតស្សុឌ្ឍិអាឌិតា សប្យេយាគតត្តា។ ឃោ បតេត្តុ

“មូលឞាយិកោត កប្បិយចោហារចេនេត, បេសិតស្ស ទ្វតស្ស អកប្បិយចោហារចេនេត ច ចេទេតាបិ កប្បិយការកោ គិក្ខិសិតព្វោ កចេយ្យា”តិ អតិក្ខប្បឞេក្កា ចុទេត្វា, ឞោ អតិក្ខប្បឞេក្កា ឲុច ត ហោតិ អកិយតត្វា។ តថា ហិ សិក្ខាបទេ ឲុច “បដិក្កហាពុ អាយស្មា ឌិចររចេតាបត្ត”ត្តិ អកប្បិយចោហារេត ចេទេតា ទ្វតស្ស កប្បិយេត កេមុត ចេយ្យាចក្ខកេទោ គិក្ខិសិតព្វោ ចុទេត្វា អាកាយតស្ស ឞុទ្ធត្វា, អាកាយតស្សាបិ អឞុទ្ធិយំ បត កប្បិយេតាបិ កេមុត ចេយ្យាចក្ខកេទោ ត គិក្ខិសិតព្វោតិ អចេត្តច អាកាយតស្ស ឞុទ្ធិអឞុទ្ធិសុ បមោឌតិ។ កចំ បត ទ្វតចចេតេត អាកាយតឞុទ្ធិ ចិត្តាយតីតិ? តាយំ ការេទោ។ ទ្វតេត ហិ អកប្បិយចោហារេតេច ចុទេត្វ ឲុច អាកាយតឞុទ្ធិ កេចសិតព្វោ, ត ព្ទាតេថា, តត្ថ ច តស្ស ចេតក្កយេត បុទ្ធិត្វា ច យុត្តិអាឌីហិ ច ឞក្កា ចិត្តាតុំ។ ព្ទាសាបិ ហិ សិក្ខាបទេ “ឌិចររចេតាបត្តំ អាកត”ត្តិ ទ្វតចចេតេតេច ឌិចរំ កិហិត្វា ឌាតុំ បេសិតភាវចោ ចិត្តាយតិ។ យឌិ ហិ ឞព្វថា អាកាយតឞុទ្ធិ ត ចិត្តាយតិ, បដិក្ខេបោ ឲុច កត្តព្វោតិ។

បាឡិព្ទាយព្ហ “ឌិចរព្ហ ទោ យំ បដិក្កហាយា”តិអាឌី ទ្វតចចតស្ស អកប្បិយចេត្តបិ អាកាយតឞុទ្ធិយា ឞតិ បដិបព្ទតចិសិជស្សតត្ថំ ចុត្តំ។ “ឲុឞោ ទោ...បេ... ត ចត្តព្វោ ‘តស្ស ទេហី’”តិអាឌី អកប្បិយចត្តុឞាឌិយតបរិយោចតត្ថំ ចុត្តំ។ “ឞព្ហាចេត្វា”តិអាឌី “ឲុចំ ទ្វតេត បុត ចុទេត្វ ឲុច ចោទេតុំ ចដ្ដតិ, ត ព្ទាតេថា”តិ ជស្សតត្ថំ ចុត្តំ។ “ត ចត្តព្វោ ‘ទេហិ មេ ឌិចរំ...បេ... ចេតាបេហិ មេ ឌិចរ’”ត្តិ ព្ទាចំ ទ្វតតាកតរូបិយំ បដិក្កហេតុំ អត្តតា គិក្ខិកប្បិយការកត្តាច “ទេហិ មេ ឌិចរំ...បេ... ចេតាបេហិ មេ ឌិចរ”ត្តិ ចទេត្តោ រូបិយស្ស បកាតត្វា តេត រូបិយេត បរិចេត្តព្វា “ទេហិ ចេតាបេហី”តិ រូបិយសំចោហារំ ឞមាបជ្ជតេត្តា តាយ ហោតីតិ តំ ទោសំ ទ្វរេតា បរិចជ្ជតុំ ចុត្តំ រូបិយបដិក្កហណេត ឞជ្ឈមុព្ទោតិស្សក្ខរូបិយេ ចិយ។ ចុត្តត្បិតត្ថ “ត ចត្តព្វោ ព្ទាមំ ចា ព្ទាមំ ចា អាហរា”តិ។ តស្មា ត ព្ទាចំ ចិត្តាត្តិទោសំ បរិចជ្ជតុំ ចុត្តត្តិ ចេឌិតព្ទំ, “អចេត្វា មេ, អាចុឞោ, ឌិចរេតា”តិបិ អចត្តព្ទាតាបក្កទោតា, តេតេច ទ្វតគិក្ខិក្ខឞុ រូបិយសំចោហារឞក្កាកាចទោតា អព្ទោ កប្បិយការកំ ជេបេត្វាបិ អាហរាបេតព្ទត្តិ ចុត្តំ។ តត្វាបិ “ទ្វតេត ជបិតរូបិយេត ចេតាបេត្វា ឌិចរំ អាហរាបេហី”តិ អចេត្វា កោចលំ “ឌិចរំ អាហរាបេហី”តិ ឲុចំ អាហរាបេតព្ទត្តិ អធិប្បាយោ កហេតព្វោ។ ឌាតំ កព្ទតីតិ ឲុត្វ ឌាតត្តិ ជិតិយា ច ការណស្ស ច តាមំ, តស្មា អាឞេត គិសីទេតេត ឌាតម្បិ កប្បតិ, អាកតការណម្បិ ទេតំ ត ចិត្តាយតិ។ ជិតំ បត អទោចេត្វា អាមិឞបដិក្កហណាឌីសុ អាកតការណេមេច កព្ទតិ, ត ឌាតំ។ ទេតាហ “អាកតការណំ កព្ទតី”តិ។ កោចិ បត “អាមិឞបដិក្កហណាឌិតា ឌាតម្បិ កព្ទតី”តិ ចទេត្តិ, តំ អដ្ឋកថាយ ត ឞមេតិ។

យតស្សឌិចររចេតាបត្តិអាឌី មេត អត្តតា ចេយ្យាចក្ខកេទោ គិក្ខិក្ខោ, ឌិចរព្ហ អតិបម្ទាឌិតំ, តស្ស កត្តព្ទាចិសិជស្សតំ។ ឲុចំ កិក្ខុតា ចត្ថុឞាយិកាតំ ចុទេត្វ តេ ចោទេត្វា ទេត្តិ, ចដ្ដតិ “ឞាយិកា ចោទេត្វា ទេត្តី”តិ អតាបត្តិយំ ចុត្តត្តា។ តេត ច មោ ឞយំ អចោទេត្វា ដ្ឋបិឞកាឌីហិ បរិយាយេត ចត្វា ចោចាទេបតិ, តេសុ ឞត្តក្ខត្តុម្បិ ចោទេត្វា ឌិចរំ ទាបេត្តេសុ តស្ស អតាបត្តិ សិទ្ធា ហោតិ សិក្ខាបទស្ស អតាណត្តិកត្តា។

កោតចិ អតិក្ខិក្ខោ អត្តតោ មុទេតេច ឰ្យាចដកាចំ ចេយ្យាចក្ខកេត្តំ បទេត្វា មុទេចចដិកោ “អចិចាទេរុកាយតាយា”តិ ព្ទាមិតា ចិព្ទយាតម្បិ ឌាតុំ អតិក្ខត្តា អទិយាបិ ចព្ហតាជិប្បាយំ ចិតា ចោហារទោតា តត្ថិតិ ចេត្តិតិ ជស្សតិ។ កេមដ្ឋក្កត្តកេ មេហ្លកេមដ្ឋិចត្ថុម្បិ (មហាច។ ១៨៨) ចុត្តំ “ឞត្តិ, កិក្ខុចេ”តិអាឌិចចេតមេច (មហាច។ ១៨៨) មេហ្លកសិក្ខាបទំ តាយ។ កប្បិយការកាតំ ហេត្វតិ ទ្វតេត

ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᨸᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᩮ, ᩋᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᩮ ᩅᩣᨲᩥ. ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᩣᨿ ᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ.

ᨿᩴ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨴᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ. “ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᨧᩦᩅᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿᩮᩅ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ. “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨶᩮᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨸᩣᨿᩥᨠᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩣᨴᩦᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨧ ᨴᩣᨶᩮᨧᩮᨲᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ.

“ᩈᩴᨥ...ᨸᩮ... ᩋᨲᩣᨿᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩈᩴᨥᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨲ᩠ᩅᩣᨿ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᩣᨿᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨴᨲᩮᩣᨸᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᨿᩮᩅ. “ᩈᩴᨥᩮ ᨸᩁᩥᨱᨲᨶ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨣᨱᩔᩣᨸᩥ ᩈᩴᨥᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᩁᩥᨱᨲᨲ᩠ᨳᩩᨸᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨶᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᩮᨶᩣᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨴᩦᨸᨶᩥᨿᩴ
“ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨶ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳ. ᨭᩦ. ᪓.᪖᪕᪙-᪖᪖᪐) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩴᨥᩔ ᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ. ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᨲᩔ
ᨴᩮᩣᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨠᩮᩣᨵᩮᨶ ᩅᩣ ᩃᩮᩣᨽᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩉᩥ ᨿᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣᨴᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨴᩥᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ
ᩈᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᨶ ᨧᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩣᩈᩈᨦ᩠ᨠᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᩣᨴᨠᩔ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ.

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨠᩴ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ “ᨶ ᩈᩴᨥᩥᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩈᩴᨥᩮ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩣᨾᩣᨲᩥ ᨴᩮᨲᩥ, ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ “ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᩴᨥᩔ
ᨧᨲᩩᨸᨧ᩠ᨧᨿᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᩴᨥᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲᩩᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣ
ᩁᩪᨸᩥᨿᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᨥᩔ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨸᨶ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ
ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣᨶᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨶ ᩁᩪᨸᩥᨿᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩋᩣᨶᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. “ᩈᩴᨥᩔ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉ”ᨲᩥ ᩉᩥ
ᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᩈᩴᨥᩔ ᩈᩮᩣᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨧᩮᩈᩮ.

“ᨴᩮᩅᨴᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᩣᨿᩥᨶᩮᩣ ᨧᩮᨲᨶᨠ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ. ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩁᩪᨸᩥᨿᩴ ᨧᩣᨲᩩᩴ ᩃᨽᨲᩦ”ᨲᩥ. ᩈᩔᨠᩣᩃᩮᨸᩥ
ᨲᩣᩈᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᨿᩩᨬ᩠ᨩᩮᨲᩣ ᨸᨶ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩴ ᨸᩩᨶ ᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨴᩮᨲᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ. ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩣ “ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ
ᨴᩮᩅᩔ ᨴᩮᩁᩮᨶ ‘ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ, ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨿᩥᨠ’ᨶ᩠ᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ. ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨸᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨿᩣᨲᩥ
ᨸᩥᨴᩉᩮᩈᩮᩣ.

ᩁᩪᨸᩥᨿᨧᩮᨲᨶᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᩥᨿᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩴ “ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨧ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᨧ ᨠᩁᨱᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩈᩔᩈᨿᩮᨴᨲ᩠ᨲᩴ
ᩑᨲᩴ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨸᨶ ᨿᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᨱᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩑᩅ. “ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩴ ᨴᩮᩅᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ
ᨠᨲᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᨲ᩠ᨲᩣ “ᩋᩈᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ, ᨸᨶ ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩅᩣ ᩈᩴᨥᩔ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨸᨿᩣᨲᩮᨶ ᩅᩤ
ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨳᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᩃᨩ᩠ᨩᩥᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᩣᨲᩥ ᩃᨩ᩠ᨩᩥᨶᩣᨸᩥ, ᨸᩮᨠᩮᨶ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨶᩣ ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩣᩁᩣᨸᩥᨲᩮᩈᩩᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ. ᨶᨧᩈᨶ᩠ᨲᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ
ᩋᨠᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩮᨴᩣᩁᩮ. “ᨠᩉᩣᨸᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩁᩮᨶ ᨲᩔᩮᩅ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩁᩮᨶ ᨧᩔ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᨴᨲᩥ, ᨶ
ᨠᩉᩣᨸᨱᨭ᩠ᨮᩣᨸᨶᩮ ᨧᩥᨿ.

“កាសេ ចបេ”តិ ចនេត សន្តេសយ្យិ អកប្បិយំ សិយាតិ អាហ “អចេត្វា”តិ។ ឧត្តរេកា តាយ ការេកាតិ ឧត្ត ឧត្តរេកា កហាបណោតិ ព្ទឥយ្យិ សត្ថាយ ចនតិ។ តថា ចុរេត្តបិ ហិ តឥា កហាបណាតំ អចិជ្ជយាតត្វា អាយតិំ ខ្ជប្បត្តំ អឥេញ្ញសំ ចដ្ឋតិ ឧចៈ ទេតាហ “តេស្សច តំ អកប្បិយ”ន្តិ។ តស្ស បត សត្ថបយោរេកស្ស, បរិកោរេកស្សបិ ទុក្កដំ។ រេកចិ បត “ឥញ្ញបរិកោរេក ឧច អាបត្តិ, ត បុត្តបយោរេក”តិ ចនត្តិ, តំ ត យុត្តំ, យេត មិតតទុក្កលាឌិបយោរេកត បឋា ឥញ្ញបរិកោរេក អាបត្តិ ហោតិ, តស្ស បយោកស្ស ករេណ អតាបត្តិយា អយុត្តត្តា។ បរិយាយកថាយ បត សត្តត្ត អតាបត្តិ។ តេតេច “ឧត្តរេកហិ ចិហិហិ ព្ទឥត្វិតត្វា អាហរថា”តិ តិយមចនេត អកប្បិយំ ចុត្តំ, កហាបណចិចាររេណបិ ឧរេសច តយោ។ ចត្ត ច ឧចទ្ទបំ តាយ សំចិជ្ជតិ, កប្បិយការេកា តត្តិតិ ចត្តត្តិអាឌិចនេតត្វត្ត សាឥកំ។

ចតំ ឥយ្យិ...បេ... ចដ្ឋតីតិ ឧត្ត តិចាសដ្ឋាតត្វា បុគ្គលស្សាបិ សុឌ្ឋចិតេត្តត កេហតុំ ចដ្ឋតិ។ សិយំ ឥេយាតិ ចិហារសីយាឌិសាឥារលចនេតត ចុត្តត្តា “ចដ្ឋតី”តិ ចុត្តំ។

“ចេឃ្យាចត្វកេរ”ន្តិអាឌិតា ចុរេត្តបិ បុគ្គលស្សបិ ឥាសំ កេហតុំ ចដ្ឋតិ “អតុជាតាមិ, ភិក្ខេច, អារាមិក”ន្តិ (បារា។ ៦១៨; មហាច។ ២៧០) ចិសេសេត្វា អតុញ្ញាតត្តា, តត្វា ទោ បិលិត្ថចច្ឆេត កហិតបរិក្ខត្តក្កមេត, ត កហដ្ឋាតំ ឥាសបរិកោកក្កមេត។ ចេត្តាឥយោ បត សន្តេ សញ្ញស្សច ចដ្ឋត្តិ បិឡព្ទមំ បុគ្គលិកចសេត កេហតុំ អតតុញ្ញាតត្តាតិ ឥដ្ឋត្តំ។ ចិហារស្ស ឥេយាតិ សញ្ឈិកចិហារំ សត្ថាយ ចុត្តំ, “ចេត្តចត្តបដិក្កហណា បដិចិរេតា ហោតី”តិអាឌិតា (ឌី។ តិ។ ១។១០, ១៨៣) សុត្តតេ្តសុ អាកតបដិក្ខេបេ កកចតា អាបត្តិយាបិ ហេតុភាវេចត កេតាតិ កកចេតា អធិប្បាយំ ឌាតេត្តហិ សត្តិតិយហារធរេហិ ចេត្តបដិក្កហណាឌិតិស្សិតោ អយំ សន្តេបិ បិឡព្ទយុត្តចិតិច្ឆយោ ចុរេត្តាតិ កេហតេត្តា។ កប្បិយការកស្ស តិទ្ទដ្ឋការេចា, ទូតេត អប្បិតតា, តត្តុត្តទិ ចាឃារេយា, តេត បដិលទ្ធេកាតិ ព្ទយាតេត្ត ចត្តារិ អដ្ឋាតិ។

រាជសិក្ខាបទចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

តិដ្ឋិតោ ចីចរចក្កោ បឋមោ។

២។ កោសិយចក្កោ

១។ កោសិយសិក្ខាបទចណ្ណតា

៥៤២។ ទុតិយស្ស បឋមេ បិឡព្ទមំ កោសិយការេកតិ កោសការកបិលាតំ កោសតោ តិព្ទត្តត្តា កោសិយេត សុទ្ធេត ចត្វាឌិំ កទេរន្តា។ សញ្ញាតត្តិ ចិតាសំ។

៥៣៣. “អចាយិយ”ន្តិ វុត្តត្តា ចាយិត្វា ករណេ អនាបត្តិ. យិស្សេត្វាតិ ទុព្ពអកលេមិយេហិ យិស្សេត្វា. បដិលិខេកតាតិ បរិគ្គិតេត

“បរិភាសាបេតិ, តិស្សក្កិយ”ន្តិ (បារា. ៥៣៥) វុត្តត្តា, កោសិយមិស្សកតា, អត្តនោ អត្ថាយ សន្តតស្ស ករណការាបនំ, បដិលិខេកា ចាតិ

ឥមានេត្ថ តីណិ អង្គានិ.

កោសិយសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៥៣៤-៥៣៦. ទុតិយត្ត តតិយត្ត ឯត្តានេវេច. តត្ថ បន ឡុឝាតាឌិមិស្សកសញ្ញាយ សុទ្ធកាឡកាអនេគ្គេច សន្តតស្ស ករណចនេត ទេត្ថ

ទេ្វកាកេតា អសិកេសុ សុទ្ធកាឡអកេសុ អនសិកសញ្ញាយ សន្តតស្ស ករណចនេត ច អចិត្តកតា ចេទិតព្វា.

៣. លេញាស្សសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៣៦. ចតុទេត្ថ ហេ កាវិសុស្សកេ្ក, យិហ នេចនេតិ ធាតុអត្ថំ សន្ទាឃាហ “ចក្ខុម្បិ បស្សាចម្បិ ករោន្តី”តិ. ឯានកលេញាស្សសុ

អតិរេកលេញាស្សសត្តិតាឌិចនេត្ថ អចិត្តកតា ចេទិតព្វា.

លេញាស្សសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៤. និសីទនសន្ថតសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៩៥. បញ្ចមេ តត្ថ សត្តិស្សិស្សតីតិ សកាយ កតិកាយ អឃុត្តការិតាចនេត ចិន្តាហិ សត្តិស្សិស្សតីតិ អត្ថោ. អនុញ្ញាកក្ខានីតិ តីណិ បិញ្ញាយំ

នេតាសតាឌិបច្ចយត្តយស្ស អាឌិអក្កចនេត វុត្តានិ, នេសានិបិ តេ សយាឌិយិសុ ឲចាតិ ចេទិតព្វំ.

៥៩៩. បិហយន្តាតិ បត្ថយន្តា. សន្ថតស្ស អចាយិយត្តា, នេតាសតបរិក្ខារត្តា ច ឌីចនតា, អធិដ្ឋាតព្វតា ច តត្ថីតិ អាហ

“ចតុត្ថឌីចនសត្តិតាឃា”តិ, ចិបល្លាសសញ្ញាឃាតិ អត្ថោ. កោចិ បន “ព្ពុធំ និសីទនសន្ថតំ នាម តចសុ ឌីចនេសុ និសីទនឌីចនេយេច, នាឡ្ហា.

និសីទនសិក្ខាបទេបិ (បាចិ. ៥៦១ អាទយោ) ព្ពុយន្តិ សិក្ខាបទេ ចិយ ‘និសីទនំ នាម សទសំ វុច្ចតី’តិ ច អដ្ឋកថាយញ្ចស្ស ‘សន្ថតសជិសំ

សន្តទិត្វា ឲកាយ្តិ អនេ្ត សុកតចិទត្តិយា ចិទត្តិយទត្ត បទេទេស ខ្ពីសុ ធានេសុ ឲាលេត្វា តិទេស្សា ទសា ករិយន្តិ, តាហិ ទសាហិ សទសំ នាម

វុច្ចតី’តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៥៦១) ច វុត្តត្តា”តិ ចទន្តិ, តំ ត យុត្តំ ព្ពុឆ បយាណនិយមស្ស អវុត្តត្តា, សន្ថតស្ស ច អចាយិយឌីចនត្តា,

អធិដ្ឋានុបាត្តាកាចា អដ្ឋកចាឃំ អវុត្តត្តា ច. និសីទនឌីចទំ បន លេន្ត ឌីចនានំ ពណ្ណបិទេលិតិកានិ បយាណយុត្តនេយេច សន្តទិត្វា សន្ថតំ ចិយ

ករោន្តិ. តេនេតច “សន្ថតសជិស”ន្តិ សជិសក្កហណំ កតំ, តស្មា តនេទច ឌីចទំ អធិដ្ឋានុបាត្តា, ត ព្ពុទន្តិ កហេតព្វំ.

᪅᪆᪇. ᩈᩩᨣᨲᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨣᨲᩣᨿ ᩌᨿᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩈᩩᨣᨲᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲ᩠ᨳᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨧ ᨧᩮᩅᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᩅᩥᨲᩣᨶᩣᨴᩦᨶᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩁᨱᩮ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣᨸᩥ ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨶᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩮᩈᩩ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩊᨠᩣᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩅᩮᨲᩮᨶ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ "ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨠᨲᩴ ᨷᨭᩥᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ. ᪅᪆᪅, ᪅᪆᪀) ᩅᨲ᩠ᨳ ᩅᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨷᨶ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ "ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩅᨲ᩠ᨳ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᩅ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩁᨱᩮᨸᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨧᨩᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᨶ ᨣᩉᨱᩮ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮ ᨧ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨧᩮᩅᨶ ᨠᨲᩮ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ.

ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩈᨶ᩠ᨳᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

᪆. ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪅᪇᪁. ᨨᨭ᩠ᨮᩮ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ "ᩋᨯ᩠ᨰᩣᨶᨾᨣ᩠ᨣᨸ᩠ᨸᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩔᩣ"ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨶᩥᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥᨸᩥ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩉᩁᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩑᩅ. ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᩉᩣᩁᨠᩮᨲᩥ ᩋᨶᩩᩁᩪᨷᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩉᩣᩁᨠᩮ ᩉᩁᩮᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᨴᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩔᩣᨷᩥ ᨠᩣᩁᨱᩣᨷᩣᨵᩮ "ᨴ᩠ᩅᩮᨽᩣᨣᩴ ᩉᩁᨲᩦ"ᨲᩥ, ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨠᩣᩁᨱᩣᨷᩣᨵᩮ "ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩣ"ᨲᩥ. ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ "ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩉᩁᩣᨷᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᩈᩩ ᨷᩁᩥᩉᩁᨱᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ. ᩋᨣᩩᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨴᩥᩈᩮᨲᩥ ᩉᩮᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ.

᪅᪇᪅. ᨲᩴ ᩉᩁᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᨷᨭᩥᩃᩮᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩉᩁᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨲᨳᩣ ᩉᩁᨲ᩠ᨲᩔ ᩉᩥ ᩈᩮᩣᨵᩮᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩩᨶ ᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩴ ᩉᩁᨲᩥ ᨧᨲᩥ. ᩃᩮᩈᩮᩣ ᨷᨶ "ᨿᩣᨲᩥᨠᩣᨲᩩᨠᨷᩣᨿᩴ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ 'ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨷᨭᩥᩃᩮᨠᩣ'ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨷᨭᩥᩃᩮᨠᩣᨲᩮᩣ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨸᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴᩩᨲᩥᨿᨷᨭᩥᩃᩮᨠᩔᩣᨷᩥ ᨷᨭᩥᩃᩮᨠᩣᨲᩮᩣ ᨷᨧᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩣᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩣᨲᩮᩣ ᨷᩩᨶ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᩅᩥᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨲᩮ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᨲᩴ ᨠᩣᨿᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᨷᩣᨠᨭᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ
ᩋᨠᨲᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨲᩣ, ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨷᨭᩥᩃᩮᨠᩣ, ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ, ᩌᩉᩁᨱᨷᨧ᩠ᨧᩣᩉᩁᨱᩴ, ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨲᩣᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨷᨶ᩠ᨧ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ.

ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

᪇. ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᨵᩮᩣᩅᩣᨷᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪅᪈᪁. ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩮ ᩋᨷᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨵᩮᩣᩅᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᨲᨽᨱ᩠ᨯᩔ ᨵᩮᩣᩅᩣᨷᨶᩴ ᨷᩩᩁᩣᨱᨧᩦᩅᩁᨵᩮᩣᩅᩣᨷᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶ ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᨠᩮ "ᩋᨷᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲᨽᨱ᩠ᨯ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ.

ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᨵᩮᩣᩅᩣᨸᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪘᪨ ᩁᩪᨸᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪕᪘᪒-᪕᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᨠᩉᩣᨸᨱᩮᨶ ᨠᩉᩣᨸᨱᩮᨶᩣᨸᩥ ᩁᨩᨲᩮ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩮᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩁᨩᨲᩮᨶ ᩁᩪᨸᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨠᩉᩣᨸᨱᩮᩣ᪨ ᨸᩣᨠᨲᩥᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨸᨠᨲᩥᨠᩉᩣᨸᨱᩮᩣ᪨

ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᩦᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᨶ, ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᨶ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ, ᨶ ᨸᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ “ᩁᨩᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᩮᨶ᪨ ᩏᨸᩣᨿᩮᨶ ᨲᩴ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩈᩁᩪᨸᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩁᨩᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩌᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩁᨩᨲᨾᩣᩈᨠᩮᩣᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩁᨩᨲᩴ, ᨲᨳᩣᨸᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ “ᨩᩣᨲᩁᩪᨸᩁᨩᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᩮᨶᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩁᨩᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨭᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᨸᨶ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᨸᨴᩮᨶᩮᩅ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨲᩮᨶ ᩈᩉ ᩈᨦ᩠ᨣᨿ᩠ᩉᨾᩣᨶᩮᨶ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩁᨩᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩉᩣᨸᨱᩮᩣ”ᨲᩥᩌᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨩᩣᨲᩁᩪᨸᨾᩣᩈᨠᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᨠᩉᩣᨸᨱᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨽᩮᨴᩮᩣᨲᩥ “ᩁᩪᨸᩥᨿᨾᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᩣᨠᨲᩥᨠᩮᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥᩌᨴᩥᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨽᩮᨴᩮᩣ᪨ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠᩣ, ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮ, ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮ ᨸᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᨸᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩴ ᨬᩣᨲᩥᩁᩉᩥᨲᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨠᩮᨧᩥ ᨸᨶ “ᨬᩣᨲᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᨿ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨠᩮᨧᩥ ᨸᨶ ᩈᨯ᩠ᨰᩥᨠᩩᨸᩥᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᨧ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩔ ᨬᩣᨲᩥᩔ ᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ‘ᨲᩔᩮᩅ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩑᨠᩮᩣ ᩈᨲᩴ ᩅᩣ ᩈᩉᩔᩴ ᩅᩣᨲᩥᩌᨴᩥ ᩁᩪᨸᩥᨿᩮ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᩣᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᨸᨶ “ᩑᨠᩴ ᨸᩥᨸ᩠ᨸᩃᩥᨸᨱ᩠ᨱᩮᩅᩣ”ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ᪨ “ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩣᨣᩮ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩦᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯ…ᨸ… ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩈᩣᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨽᩣᨣᩮ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨮᩥᨲᩴ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩈᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨮᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

“ᨶ ᨲᩮᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨧᩮᨲᩣᨸᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨧᩮᨲᩣᨸᩥᨲᩴ ᨧᩮ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩪᨸᩣᨿᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩁᩪᨸᩥᨿᩮᨶ ᨧᩮᨲᩣᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣᩉᩥᩈᨻ᩠ᨻᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩥᨲᩴ ᨶᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩮᨧᩥ ᨸᨶ “ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨧᩮᨲᩣᨸᩥᨲᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᩉᩥ ᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩁᩪᨸᩥᨿᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨶᩦᨲᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩈᨴᩥᩈᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨶᩣᩈ ᩁᩪᨸᩥᨿᩴ ᨽᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥᨠᨳᩣᨿ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪕᪘᪔) ᨶ ᩈᨾᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩪᨸᩥᨿᩮᨶ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ, ᨶ ᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᨶᩥᩈᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨸᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᩉᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

៣៥៣។ “បតិតោកាសំ អសយត្ថាហរេត្តា”តិ ឋានំ និរបេក្ខភាវទស្សនបរត្ថំ វេទិតព្វំ។ អសន្តសម្ភាវនាយាតិ បរិយាយាទិនា អត្តានំ ... រោចនំ
សន្ធាយ វុត្តំ។ ភេសជ្ជបរិក្ខារោតិ បច្ចយសាមិកា ករោន្តា អនុញ្ញាតត្តា វុត្តំ។ មូលបរិក្ខារោតិ ករោន្តា អនុញ្ញាតម្បិ កត្តព្វំ
អកត្វា បរិភុញ្ជនតោ វុត្តំ, តេន ច បច្ចយសន្និស្សិតសីលំ វិបន្នន្តិ ទស្សេតិ។ បរិក្ខារោ បរិក្ខារោតិ កាយតោ យោនេត្វា យោនេត្វា
បរិក្ខារោ។ បរិយាយោសុ បច្ចវេក្ខិតព្វាត្ថិ វោហារោ។ មូលបរិក្ខារដ្ឋានេ ឋិតន្តិ ឯត្ថ “ហិរញ្ញំ ឯំ យថា ឥទំ បរិភុត្ត”ន្តិអាទិនាបិ
អតីតបច្ចវេក្ខណា វដ្ដតីតិ វទន្តិ។ បរិក្ខារោ បរិក្ខារោតិ សុខុបភោគដ្ឋានតោ អន្តរាយោបេសនេសុ, តិសីទនសយនេសុ ច។ សតិបច្ចយតា
វដ្ដតីតិ បច្ចវេក្ខណសតិយា បច្ចយត្តំ លទ្ធំ វដ្ដតិ។ បដិគ្គហណេ ច បរិក្ខារោ ច បច្ចវេក្ខណាសតិ អវស្សំ លទ្ធព្វាតិ ទស្សេតិ។ តេនាហ
“សតិំ កត្វា”តិអាទិ។ កេចិ បន “សតិបច្ចយតា បច្ចយេ សតិ ភេសជ្ជបរិក្ខារស្ស ការណេ សតី”តិ ឯវម្បិ អត្ថំ វទន្តិ, តេសម្បិ បច្ចយេ
សតីតិ បច្ចយសម្ភវសល្លក្ខណេ សតីតិ ឯវមេត្ថ គហេតព្វំ។ បច្ចយសម្ភវមេត្តេន សីលស្ស អសុទ្ធភាវោ។ “បរិក្ខារោ អកតេន តត្ថេវ
អាបត្តី”តិ មូលិកា បាតិមោក្ខសំវរសីលស្ស ភេទោ ទស្សិតោ, ន បច្ចយសន្និស្សិតសីលស្ស, តស្ស អតីតបច្ចវេក្ខណាយ វិសុទ្ធភាវោ
ឯតស្មិំ, បន សេសបច្ចយេសុ ច មូលបរិក្ខារាទិនេនេន បច្ចយសន្និស្សិតសីលស្សេវ ភេទោតិ ឯវមិមេសំ នានាករណំ វេទិតព្វំ។

ឯវំ បច្ចយសន្និស្សិតសីលស្ស វិសុទ្ធិំ ទស្សេត្វា តេនេវ បសង្គេន សព្វាបិ វិសុទ្ធិយោ ទស្សេតុំ “ចតុព្ពិធា ហិ សុទ្ធី”តិអាទិមាហ។ តត្ថ សុជ្ឈតិ
ទេសនាទីហិ, សោធីយតីតិ វា សុទ្ធិ, ចតុព្ពិធសីលំ។ តេនាហ “ទេសនាយ សុជ្ឈនតោ”តិអាទិ។ ឯត្ថ ទេសនាគ្គហណេន វុដ្ឋានម្បិ សង្គហិតំ
អភិន្នតាបដិញ្ញាបិ សង្គហិតា។ សង្ឃសេនាតម្បិ ហិ បារាជិកាបត្តិវុដ្ឋានេន ហេដ្ឋា បរិវត្តិតំ ភិក្ខុសីលំ វិសុទ្ធំ នាម ហោតិ, តេន តេសំ
បក្ខបតិតំ ហោតិ សង្គហិតាបិ សមាទិន្នេ។

ធាតុក្ខោភេន ធាយំ, តំ អាទិយន្តីតិ ធាយាធា។ សត្តន្នំ សេក្ខានន្តិ ឯត្ថ កល្យាណបុថុជ្ជនាបិ សង្គហិតា តេសំ អាណណ្យបរិភោគស្ស
ធាយជ្ជបរិភោគេ សង្គហិតត្តាតិ វេទិតព្វំ។ ធម្មធាយាទសុត្តន្តិ “ធម្មធាយាទា មេ, ភិក្ខវេ, ភវថ, មា អាមិសធាយាទា”តិអាទិនា (ម។
និ។ ១។១៩៥) បវត្តំ សុត្តំ។ តត្ថ មា មេ អាមិសធាយាទាតិ ឯវំ មេ-សទ្ទំ អានេត្វា អត្ថោ គហេតព្វោ។ ឯវញ្ហិ តថា វុត្តត្ថសាធកំ ហោតិ។

លជ្ជិនោ សន្តិ បរិភោគោតិ ធម្មាមិសវសេន មិស្សីភាវោ។ អលជ្ជិនា សទ្ធិំ ឯកតោបិ ឯវមេវ នយោ។ “អាទិតោ បដ្ឋាយ ហិ អលជ្ជី នាម
នត្ថី”តិ មូលិកា ទិដ្ឋទិដ្ឋេសុ អាសង្កា នាម ន កាតព្វា, ទិដ្ឋសុតាទិការណេ សតិ ឯវ កាតព្វាតិ ទស្សេតិ។ អត្តនោ ភារភូតា
សទ្ធិវិហារិកាទយោ។ សចេ ន ឱរមតីតិ អកតិការេន ធម្មាមិសបរិភោគតោ ន ឱរមតិ។ “អាបត្តិ នាម នត្ថី”តិ ឋានំ អលជ្ជិំ ធម្មេន
ឧប្បន្នបច្ចយំ, ធម្មកម្មំ សន្ធាយ វុត្តំ។ តេនម្បិ ហិ កុលទូសនាទិសមុប្បន្នបច្ចយំ បរិភុញ្ជន្តានំ, ចក្កមម្មាទិ ករោន្តានញ្ច អាបត្តិ ឯវ។

“ធម្មិយាធម្មិយបរិភោគោ បច្ចយវសេន វេទិតព្វោ”តិ វុត្តត្តា ហេដ្ឋា លជ្ជិបរិភោគោ បច្ចយវសេន ច ឯកកម្មាទិវសេន ច វុត្តោ
ឯវាតិ វេទិតព្វំ។ តេនេវ ឧដ្ឋានសិក្ខាបទដ្ឋកថាយំ វោហារកុដិតកការេ ទិតា ទេ្វ អលជ្ជិនោ ធម្មបរិភោគម្បិ សន្ធាយ
“ឯកសម្ភោគបរិភោគា ហុត្វា ជីវថា”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។៦៥៣-៦៥៩) វុត្តំ។ តេសំ អញ្ញមញ្ញំ ធម្មាមិសបរិភោគេ វិរោធាភាវា។
លជ្ជីនយេន ហិ អលជ្ជិនា សហ ឯកកម្មបរិភោគា ន វដ្ដន្តីតិ។

ធម្មបរិភោគោតិ “ឯកកម្មំ ឯកុទ្ទេសោ”តិអាទិនា (បារា។ ៥៥, ៩២, ១៧២) វុត្តសំវាសោ ចេវ និស្សយគ្គហណទានាទិកោ សព្ពោ និរាមិសបរិភោគោ ច វេទិតព្ពោ។ “ន សោ អាបត្តិយា ការេតព្ពោ”តិ វុត្តត្តា លជ្ជិនោ អលជ្ជិបគ្គហេ អាបត្តីតិ វេទិតព្ពំ។ ឥតរោបីតិ លជ្ជីបិ។ តស្សាបិ អត្តានំ បគ្គណ្ហន្តស្ស អលជ្ជិនោ, ឥមិនា ច លជ្ជិនោ ចណ្ឌកាលតាទិលិង្គំ បដិច្ច អាមិសគរុកតាយ វា គេហស្សិតបេមេន វា តំ អលជ្ជិំ បគ្គណ្ហន្តា លជ្ជី សាសនំ អន្តរធាបេតិ នាមាតិ ទស្សេតិ។ ឯវំ គហដ្ឋាទីសុ ឧបត្ថម្ភិតោ អលជ្ជី ពលំ លភិត្វា បេសលេ អភិភវិត្វា នចិរស្សេវ សាសនំ ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ ករោតីតិ។

“ធម្មបរិភោគោបិ តត្ថ វដ្ដតី”តិ ឥមិនា អាមិសបរិភោគតោ ធម្មបរិភោគោវ គរុកោ, តស្មា អតិវិយ អលជ្ជិវិវេកេន កាតព្ពោតិ ទស្សេតិ។ “ធម្មានុគ្គហេន ឧគ្គហិតុំ វដ្ដតី”តិ វុត្តត្តា អលជ្ជុស្សន្នតាយ សាសនេ ឱសក្កន្តេ, លជ្ជីសុ ច អប្បហោន្តេសុ អលជ្ជិម្បិ បកតត្តំ គណបូរកំ គហេត្វា ឧបសម្បទាទិករណេន ចេវ កេចិ អលជ្ជិនោ ធម្មាមិសបរិភោគេន សង្គហេត្វា សេសាលជ្ជិគណស្ស និគ្គហេន ច សាសនំ បគ្គណ្ហិតុំ វដ្ដតិ ឯវ។

កេចិ បន “កោដិយំ ឋិតោ គន្ថោតិ វុត្តត្តា គន្ថបរិយាបុណនមេវ ធម្មបរិភោគោ, ន ឯកកម្មាទិ។ តស្មា អលជ្ជីហិបិ សទ្ធិំ ឧបោសថាទិកំ កម្មំ កាតុំ វដ្ដតិ, អាបត្តិ នត្ថី”តិ វទន្តិ, តំ ន យុត្តំ, ឯកកម្មាទីសុ ពហូសុ ធម្មបរិភោគេសុ អលជ្ជិនាបិ សទ្ធិំ កត្តព្ពតាយុត្តំ ធម្មបរិភោគំ ទស្សេតុំ ឥធ និទស្សនវសេន គន្ថស្សេវ សមុទ្ធដត្តា។ ន ហិ ឯកកម្មាទិកោ វិធិ ធម្មបរិភោគោ ន ហោតីតិ សក្កា វត្តុំ អនាមិសត្តា ធម្មាមិសេសុ អបរិយាបន្នស្ស កស្សចិ អភាវា។ តេនេវ អដ្ឋសាលិនិយំ ធម្មបដិសន្ថារកថាយំ (ធ។ ស។ អដ្ឋ។ ១២៦១)“កម្មដ្ឋានំ កថេតព្ពំ, ធម្មោ វាចេតព្ពោ...បេ... អព្ភានវុដ្ឋានមានត្តបរិវាសា ទាតព្ពា, បព្ពជ្ជារហោ បព្ពាជេតព្ពោ, ឧបសម្បទារហោ ឧបសម្បាទេតព្ពោ...បេ... អយំ ធម្មបដិសន្ថារោ នាមា”តិ ឯវំ សង្ឃកម្មានិបិ ធម្មកោដ្ឋាសេ ទស្សិតានិ។ តេសុ បន ធម្មកោដ្ឋាសេសុ យំ គណបូរណាទិវសេន អលជ្ជិនោ អបេក្ខិត្វា ឧបោសថាទិ វា តេសំ សន្តិកា ធម្មុគ្គហណនិស្សយគ្គហណាទិ វា ករីយតិ, តំ ធម្មោ ចេវ បរិភោគោ ចាតិ ធម្មបរិភោគោតិ វុច្ចតិ, ឯតំ តថារូបបច្ចយំ វិនា កាតុំ ន វដ្ដតិ, ករោន្តស្ស អលជ្ជិបរិភោគោ ច ហោតិ ទុក្កដញ្ច។ យំ បន អលជ្ជិនំ អនបេក្ខិត្វា តជ្ជនីយាទិនិគ្គហកម្មំ វា បរិវាសាទិឧបការកម្មំ វា ឧគ្គហបរិបុច្ឆាទានាទិំ វា ករីយតិ, តំ ធម្មោ ឯវ, នោ បរិភោគោ។ ឯតំ អនុរូបានំ កាតុំ វដ្ដតិ, អាមិសទានំ វិយ អាបត្តិ នត្ថិ។ និស្សយទានម្បិ តេរសសម្មុតិទានាទិ ច វត្តបដិវត្តសាទិយនាទិបរិភោគស្សាបិ ហេតុត្តា ន វដ្ដតិ។

យោ បន មហាអលជ្ជី ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ សត្ថុ សាសនំ ករោតិ, តស្ស សទ្ធិវិហារិកាទីនំ ឧបសម្បទាទិឧបការកម្មម្បិ ឧគ្គហបរិបុច្ឆាទានាទិ ច កាតុំ ន វដ្ដតិ, អាបត្តិ ឯវ ហោតិ, និគ្គហកម្មមេវ កាតព្ពំ។ តេនេវ អលជ្ជិបគ្គហោបិ បដិក្ខិត្តោ។ ធម្មាមិសបរិភោគវិវជ្ជនេនាបិ ហិ ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហោ អធិប្បេតោ, សោ ច បេសលានំ ផាសុវិហារសទ្ធម្មដ្ឋិតិវិនយានុគ្គហាទិអត្ថាយ ឯតទត្ថត្តា សិក្ខាបទបញ្ញត្តិយា។ តស្មា យំ យំ ទុម្មង្កូនំ ឧបត្ថម្ភាយ បេសលានំ អផាសុវិហារាយ សទ្ធម្មបរិហានាទិអត្ថាយ ហោតិ, តំ សព្ពម្បិ បរិភោគោ វា ហោតុ អបរិភោគោ វា កាតុំ ន វដ្ដតិ, ឯវំ ករោន្តា សាសនំ អន្តរធាបេន្តិ, អាបត្តិញ្ច អាបជ្ជន្តិ។

ឆព្ទាវិសបរិភោគស្ស ចេត្ថ អលជ្ជីហិ ឧគ្គហិតធម្មបរិភោគោ ឯវ ពេសលានំ អផាសុវិហារសទ្ធម្មបរិហានាទិអត្ថាយ ហោតិ, ន តថា អាមិសបរិភោគោ។ ន ហិ អលជ្ជីនំ បច្ចយបរិភោគមត្តេន ពេសលានំ អផាសុវិហារាទិ ហោតិ, យថាវុត្តធម្មបរិភោគេន បន ហោតិ, តប្បរិវជ្ជនេន ច ផាសុវិហារាទយោ។ តថា ហិ កតសិក្ខាបទវីតិក្កមា អលជ្ជីបុគ្គលា ឧបោសថាទីសុ បវិដ្ឋា "ព្យាកាយក្ខរេ, វចីទ្វារេ ច វីតិក្កមំ កេរាថា"តិអាទិនា កិច្ចហិ វត្តន្តា ហោន្តិ, យថា វិតយេ្យា អតិដ្ឋន្តា សញ្ញតា ធាហិករណាទិវេមត សុដ្ឋុ តិក្ខហេតព្វា, តថា អកត្វា តេហិ សហ សំវសន្តាបិ អលជ្ជីនោច ហោន្តិ "ឯកោបិ អលជ្ជី អលជ្ជីសតម្បិ ករោតី"តិអាទិវចនតោ (បរិវារ៎ អដ្ឋ៎ ៣៥៥)៎ យទិ ហិ តេ ឯវំ ន តិក្ខហិតា សិយុំ, សព្វេ កលហាទិ វត្វេត្វា ឧបោសថាទិសាមគ្គីកម្មបដិពាហនាទិនា ពេសលានំ អផាសុំ កត្វា កមេន តេ វេទវត្តវជ្ជីបុត្តកាទយោ វិយ បរិសំ វឌ្ឍេត្វា អត្តនោ វិប្បដិបត្តិំ ធម្មតោ វិនយតោ ទីបេន្តា សញ្ញតកាទិម្បិ កត្វា នវិរសេ្សន សាសនំ អន្តរធាបេយ្យុំ, តេសុ បន សញ្ញតា ធាហិករណាទិវេមត តិក្ខហិតេសុ សព្វាបិយំ ឧបទ្ទវោ ន ហោតិ៎ វុត្តញ្ហិ–

"ទុស្សីលបុគ្គលេ និស្សាយ ឧបោសថោ ន តិដ្ឋតិ, បវារណា ន តិដ្ឋតិ, សង្ឃកម្មានិ នប្បវត្តន្តិ, សាមគ្គី ន ហោតិ…បេ… ទុស្សីលេសុ បន តិក្ខហិតេសុ សព្វោបិ អយំ ឧបទ្ទវោ ន ហោតិ, តតោ ពេសលា ភិក្ខូ ផាសុ វិហរន្តី"តិ (បរិវារ៎ អដ្ឋ៎ ១៣៥)៎

តស្មា ឧគ្គហិតធម្មបរិភោគោវ អាមិសបរិភោគតោបិ អតិវិយ អលជ្ជីវិវេកេន កាតព្វោ, អាបត្តិករោ ច សទ្ធម្មបរិហានិហេតុត្តាតិ វេទិតព្វំ៎

អបិច ឧបោសថោ ន តិដ្ឋតិ, បវារណា ន តិដ្ឋតិ, សង្ឃកម្មានិ នប្បវត្តន្តីតិ ឯវំ អលជ្ជីហិ សទ្ធិំ សង្ឃកម្មករណស្ស អដ្ឋកថាយំ បកាសិតត្តាបិ វេតំ សិជ្ឈតិ, តថា បរិវត្តលិង្គស្ស ភិក្ខុនោ ភិក្ខុនុបស្សយំ គច្ឆន្តស្ស បដិបត្តិកថាយំ "អារាមិកា ច ហោន្តិ សង្គាហិកា លជ្ជិនិយោ, តា កោបេត្វា អញ្ញត្ថ ន គន្តព្វំ៎ គច្ឆតិ ចេ, គាមន្តរនទីបារវត្តិវិប្បវាសគណឱហីយនាបត្តីហិ ន មុច្ចតិ…បេ… អលជ្ជិនិយោ ហោន្តិ, សង្គហំ បន ករោន្តិ, តាបិ បរិច្ចជិត្វា អញ្ញត្ថ គន្តុំ លព្ភតី"តិ ឯវំ អលជ្ជិនីសុ ទុតិយិកាគហណាទីសុ សំវាសាបត្តិបរិហារាយ នទីបារគមនាទិគរុកាបត្តិដ្ឋានានំ អនុញ្ញាតត្តា តតោបិ អលជ្ជីសំវាសាបត្តិ ឯវ សទ្ធម្មបរិហានិហេតុតោ គរុកតរាតិ វិញ្ញាយតិ៎ ន ហិ លហុកាបត្តិដ្ឋានំ, អនាបត្តិដ្ឋានំ វា បរិហរិតុំ គរុកាបត្តិដ្ឋានវីតិក្កមំ អាចរិយា អនុជានន្តិ, តថា អសំវាសបទស្ស អដ្ឋកថាយំ "សព្វេហិបិ លជ្ជីបុគ្គលេហិ សមំ សិក្ខិតព្វភាវតោ សមសិក្ខាតា នាម៎ ឯត្ថ យស្មា សព្វេបិ លជ្ជិនោ ឯតេសុ កម្មាទីសុ សហ វសន្តិ, ន ឯកោបិ តតោ ពហិទ្ធា សន្ទិស្សតិ, តស្មា តានិ សព្វានិបិ គហេត្វា ឯសោ សំវាសោ នាមា"តិ ឯវំ លជ្ជីហេវ ឧគ្គហិតសំវាសោ វុត្តោតិ បកាសិតោ៎

យទិ ឯវំ, កស្មា អសំវាសិកេសុ អលជ្ជី ន គហិតោតិ? នាយំ វិរោធោ, យេ កលហការកា កត្វា កតំ កម្មំ កុប្បតិ, តេសំ បារាជិកាទិអបកតត្តានញ្ញេវ អសំវាសិកេសុ គហិតត្តា៎ អលជ្ជិនោ បន បកតត្តកាបិ សន្តិ, តេ ចេ កលហការកា ហុត្វា កម្មំ សាធេន្តិ, កោចិ គត្វា អកតំ កម្មំ តេន កេរាន្តានំ អាបត្តិករា ហោន្តិ សកាកាបត្តិអាបន្នា វិយ អញ្ញមញ្ញំ៎ យស្មា អលជ្ជិតញ្ញា លជ្ជិតញ្ញា បុថុជ្ជនានំ ចិត្តក្ខណបដិពទ្ធំ, ន សព្វកាលិកំ៎ សង្កិច្ច ហិ វីតិក្កមចិត្តេ ឧប្បន្នេ អលជ្ជិនោ "ន បុន ឯវំ ករិស្សាមី"តិ ចិត្តេន លជ្ជិនោ ច ហោន្តិ,

តេសុ ច យេ បេសលេហិ ឱវទិយមានាបិ ន ឱរមន្តិ, បុនប្បុនំ វីតិក្កមន្តិ, តេ ឯវ អសំវាសិតព្វា, ន ឥតរេ លជ្ជិធម្មេ ឱក្កន្តត្តា. តស្មាបិ អលជ្ជិនោ អសំវាសិកេសុ អគណេត្វា តប្បរិវជ្ជនត្ថំ សោធេត្វាវ ឧបោសថាទិករណំ អនុញ្ញាតំ. តថា ហិ "បារិសុទ្ធិំ អាយស្មន្តោ អារោចេថ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិស្សាមី"តិអាទិនា (មហាវ. ១៦៣) អបរិសុទ្ធាយ បរិសាយ ឧបោសថករណស្ស អយុត្តតា បកាសិតា, "យស្ស សិយា អាបត្តិ, សោ អាវិករេយ្យ...បេ... ផាសុ ហោតី"តិ (មហាវ. ១៦៣) ឯវំ អលជ្ជិម្បិ លជ្ជិធម្មេ បតិដ្ឋាបេត្វា ឧបោសថករណប្បការោ ច វុត្តោ, "កច្ចិត្ថ បរិសុទ្ធា...បេ... បរិសុទ្ធេត្ថាយស្មន្តោ"តិ (បារា. ៣៣៧, ៣៣៥, ៩៩៧; បាចិ. ៥៥៨, ៥៥៥, ៩៥៥) ច បារិសុទ្ធិឧបោសថេ "បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ, បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថា"តិ (មហាវ. ១៩៥) ច ឯវំ ឧបោសថំ ករោន្តានំ បរិសុទ្ធតា ច បកាសិតា, វចនមត្តេន អនោការមត្តាតញ្ញា ឧបោសថបវារណដ្ឋបនវិធិ ច វុត្តា, សព្វថា លជ្ជិធម្មំ អនោក្កមន្តេហិ សំវាសស្ស អយុត្តតាយ និស្សយទានគ្គហណបដិក្ខេបោ, តជ្ជនីយាទិនិគ្គហកម្មករណញ្ច ឧក្ខេបនីយកម្មករណេន សានុវត្តកបរិសស្ស អលជ្ជិស្ស អសំវាសិកត្តាបាទនវិធិ ច វុត្តោ. តស្មា យថាវុត្តេហិ សុត្តនយេហិ, អដ្ឋកថាវចនេហិ ច បកតត្តេហិបិ អបកតត្តេហិបិ សព្វេហិ អលជ្ជីហិ ឯកកម្មាទិសំវាសោ ន វដ្ដតិ, ករោន្តានំ អាបត្តិ ឯវ ទុក្កដំ បុគ្គលិកំ និគ្គហេត្វាយេវ សព្វសិក្ខាបទានំ បញ្ញត្តត្តាតិ និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្វំ. តេនេវ ទុតិយសង្គីតិយំ បកតត្តាបិ អលជ្ជិនោ វជ្ជិបុត្តកា យសត្ថេរាទីហិ មហន្តេន វាយាមេន សង្ឃតោ វិយោជិតា. ន ហិ តេសុ បារាជិកាទិអសំវាសិកា អត្ថិ តេហិ ទីបិតានំ ទសន្នំ វត្ថូនំ (ចូឡវ. ៣៥៧) លហុកាបត្តិវិសយត្តា.

តស្ស បន សន្តិកេតិ មហាថេរស្ស សន្តិកេ. ធនបត្តិ ធនសញ្ញាតំ សុវណ្ណបតិរូបកំ វត្វា ទាយកេហិ អសតិយា ទិន្នំ រូបិយំ តេហិ បុន សកសញ្ញាយ គណ្ហន្តុ អទាតុំ, និស្សគ្គិយវត្ថុំ គណ្ហាមីតិ ទាតុំ ន វដ្ដតីតិ អាហ "ឥទ ទោឡអកំ បស្សាហី"តិ. ឯវំ វត្វាបិ បន នដ្ឋវត្ថុម្ហិ ចិយ និស្សជ្ជិតព្វាការេនបិ អាបត្តិ ទេសេតព្វាតិ អសតិយាបិ ហិ តំ វត្ថុំ ចត្វារិ ហត្ថេន គហេត្វា "ទ្វាទំ ទេមី"តិ ទិន្នំ, តថា បរិច្ចាគសញ្ញាចេតនា ទានសេវ ហោតិ "អប្បដិគ្គហិតស្សាមី"តិ មហាល្លស្ស ទានេ ទិយ. បដិគ្គហិតស្ស ច អសតិយា និយ្យាតេត្វា ទានេនាបិ អនិក្ខិត្តទានំ ន ហោតិ ទាយកេហិ ទិន្នត្តា, តស្មា រូបិយំ និស្សគ្គិយំ ហោតិ. ឯកច្ចេ បន "គ្រាទិសំ នាម ន ហោតិ, តេនេវ ទេវ 'ឥទ ទោឡអកំ បស្សា'តិ វុត្ត"ន្តិ វទន្តិ, តំ នោ នក្ខមតិ, វីមំសិតព្វំ.

៥៥៩. ឧភយបរិវត្តនាទីតិ ឯត្ថ កិរិយត្តំ, ឯត្ថ អកិរិយត្តញ្ច សន្ធាយ វុត្តំ. ជាតរូបរជតករណេ, អត្តុទ្ទេសិកតា, គហណាទីសុ អញ្ញតរករណេតិ ឥមានេត្ថ តីណិ អង្គានិ.

រូបិយសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៩. រូបិយសំវោហារសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៦០. ទុតិយេ ជាតរូបាទិចតុព្ពិធម្បិ និស្សគ្គិយវត្ថុ ខ្លួន រូបិយគ្គហណេនេវ គហិតន្តិ អាហ "ជាតរូបរជតបរិវត្តន"ន្តិ. បដិគ្គហិតបរិវត្តនេតិ កប្បិយវោហារេន, អកប្បិយវោហារេន វា បដិគ្គហិតស្ស រូបិយស្ស បរិវត្តនេ.

Ɜប៉ៃ៉ ៉ បិឡ្យឭយំ ឈតកពតត្តិ ឭឞ្ឌកាឌិ៉ ទ្បិយំ តាយ ឞត្វចណ្ណោតិអាឌឹឞ្យ កិច្ចាបិ ពចល់ ឌតំ ត ពហិតំ, តឆាបិ ទ្បិយបឌេតច តំ ពហិតត្តិ ឌឞ្ឌត្ថំ៉ ឞ្យឌ្ឍ ទ្បិយឞំចោហារោ ឲច ច្យតា្តតិ អឡ្ហាហទិតត្ថំ៉ ទ្បិឈ ទ្បិយឞឡ្ហឹតិអាឌិយិ្យចិតិន្ធយំ ចក្លាយាតិ បិឌេឞឞា៉

Ɜ៥៦៉ បិឡ្យឭយំ ទ្បិឈ ទ្បិយឞឡ្ហឹតិ អត្តតា ឌិយ្យាតិ ឞកឞត្តកំ ឞត្ថាយ ច្យត្តំ៉ ទ្បិយំ ចេតាបេតឹតិ បទឞត្តកំ៉ ឲឞ តឈោ

ឞឞឞ្យបិ៉ តត្វ អទ្បិយ-ឞឌ្ឍត ទ្បក្កដចត្វយ្យិ ឞក្តញ្យាតិ៉ បន្ធិយ បត តិពក "អទ្បិឈ ទ្បិយឞឡ្ហឹ អទ្បិយំ ចេតាបេតិ, អាបត្តិ ទ្បក្កដឞ្យា"តិ ឭយិតា តយេត ឞឡ្ហត្វ ឈោឌតា ចេឌិតត្ថា៉ ឭយឞ្ហិច្ចា តិពក អទ្បិយ-ឞឌ្ឍត ពប្បិយចត្វយេច ពហិតំ, ត យុត្តាឌិទ្បក្កដចត្វ អត្តេ "បច្ចាត្តិ ឞហ អតាបត្តិ"តិ ច្យត្តត្តា៉ កិច្ចាបិ ទ្បក្កដចត្វ ត ពហិតំ, តឆាបិ ទ្បក្កដចត្វតា ទ្បក្កដចត្វំ, ពប្បិយចត្វតា ទ្បក្កដចត្វញ្ញា បទិចត្តយតោ ទ្បក្កដំ, តយតោ និឌ្ឍយេច ហោតិ៉ តច្ចា ទ្បក្កដចត្វយិ្យាចឞឡ្ហាយ ចា អតេឆឞឡ្ហាយ ចា ចិយតិយា ចា បទិចត្តត្តឞ្យបិ ហោតិយេច អធិត្តកត្តា ឭយឞ្យ និក្លាបឌឞ្យ៉ បច្ចាត្តិ ឞហាតិ បច្ចាហិ ឞហឌយិពហិ ឞហ៉

ឭឌាតិ "តិឞ្យក្កិយចត្វតា ទ្បក្កដចត្វំ ចា"តិអាឌិតា ច្យត្តឞ្យ អត្តឞ្យ បិឡ្យឭយំ ឞទ្បបត អតាពតត្តបិ តយតោ លក្ខយាតតំ ឌឞ្យតំ "ឈោហិ អយ"ត្តិអាឌិ ច្យត្តំ៉ ឲត្វ ច ឃឞ្មា ទ្បិយេត បទិចត្តិតំ អទ្បិយំ តិឞ្យដ្ឋយ្យិ ឞឡ្ហឞយ្យិ អពប្បិយត្តា តិឞ្យក្កិយយេច ត ហោតិ តិឞ្យឌ្ឋិតត្តា បទិក្ខិតត្តយ្យច តិឞ្យឌ្ឋិតត្តតោ, ពចល់ បត ឭឌំ លឌ្ឍត្វា បាទិចិត្តិយយេច បទិចត្តពាត ឌេឞតត្តំ, តឞ្មា "ទ្បិឈ ទ្បិយឞឡ្ហឹ អទ្បិយំ ចេតាបេតិ, តិឞ្យក្កិយំ បាទិចិត្តិយ"ត្តិអាឌិ តិពកា កកចតា ត ច្យត្តា, តឹឞ្យបិ បឌេឞ្យ បទិចត្តិយយាតឞ្យ អទ្បិយេត្តត តិឞ្យក្កិយចចតាឈោកា ទ្បិយយ្យច តិឞ្យឌ្ឋិតត្តតោ៉ ទ្បិយយ្យច ហិ តិឞ្យដ្ឋឞ្យ អាទាយិពាឌឹហិ បឌិបឌ្ឍតចិឌិ បិឡ្យឭយំ ឌឞ្យិតោ, ត អទ្បិយឞ្យ៉ តឞ្មា បាទិចិត្តិយយត្តឞយ្យឌឞ្យតត្វយេច បតេត្វ អឌ្ឍពឆាយំ "អច្យត្តាបិ អយំ...បេ... តិពកា ចេឌិតព្ពា"តិ ច្យត្តំ, ត បត តឞ្យ ចត្វតោ តិឞ្យក្កិយតាឌឞ្យតត្វំ៉ តោតេច បត្តចត្យក្ក "ត ឞក្កា ពកតឌិ ទ្ធបិយេត ពប្បិយំ ពាត្យ"ត្តិអាឌិ ច្យត្តំ៉ អយំ អយ្យាត់ លត្តិ៉ អត្តតោ ចា តឹតិអាឌិ ទ្បតិយតិពាត្យលិយេតេច តតិយត្តិពាឞ្យ និឡ្ហតប្បាពាទំ ឞយេត្វតំ ច្យត្តំ៉ តត្រាយំ អធិប្បាយោ – ឃឞ្មា ហិ ឃឆា អត្តតោ អទ្បិយេត បឞ្យ ទ្បិយំ ចេតាបេត្តឞ្យ ឲពឞ្មិ អត្តេ ទ្បិយឞយ្យចតោ "ទ្បិយឞំចោហារោ ពតោ ឲច ហោតី"តិ ទ្បតិយត្តិពកា ច្យត្តា, ឲចំ អត្តតោ ទ្បិយេត បឞ្យ អទ្បិយំ ចេតាបេត្តឞ្យាបិ ហោតីតិ តតិយោ តិពកា ចត្វឡ្ហា កចយ្យ, ឞោ បត ទ្បតិយត្តិពាតេច ឲពតោ ទ្បិយបក្លឞាយឡ្ហាត និឡ្ហាតិតិ បិឡ្យឭយំ ត ច្យត្តាតិ៉ តត្វ ឲពឡ្ហត ទ្បិយបក្លាតិ ឲពាត អត្តេត ទ្បិយបក្លា, "ឲពតោ ទ្បិយបក្លា"តិ ចា បិឌេឞា៉

ឭឌាតិ ទ្បតិយត្តិពក អទ្បិយបឌឞ្យ អត្វក្សតាឞ្យ ទ្បក្កដចត្វពប្បិយចត្វឞ្យ ទ្បក្កដចត្វតា ទ្បិយាឌិបទិចត្តតេ អាបត្តិឌកឌំ ឌឞ្យតំ "ទ្បក្កដចត្វតា"តិអាឌិ អាទឌ្ធ៉ ទ្បក្កដចត្វតា ទ្បក្កដចត្វត្តិអាឌិ បត ទ្បក្កដចត្វតា បទិចត្តតប្បឞឌ្ឍ បិឡ្យឭយំ អច្យត្តឞ្យាបិ អត្តឞ្យ តយតោ លក្ខយាតតំ ឌឞ្យតំ ច្យត្តំ៉ តត្វ ឭយិតាតិ ទ្បិយឞំចោហារនិក្លាបឌេត, តោត ច ទ្បក្កដឞ្យ អធិត្តកតយ្យិ ឌឞ្យតិ៉ អឡ្ហាត្រ ឞហឌយិពហឹតិ "បច្ចាត្តិ ឞហ អតាបត្តិ"តិ ចចតតោ ច្យត្តំ, តោតាបិ ពយចិក្លយនិក្លាបឌឞ្យ ពប្បិយចត្វតិឞ្យិតតំ ឲច ឞាឌេតិ៉ ឭយំ...បេ... ទ្បិយចេតាបតច្ចា ឞត្ថាយ ច្យត្តត្តិ បពោតត ឞឡ្ហត្ថា៉ ឭឌាតិ ឭយឞ្ហិ និក្លាបឌ៉ តត្វាតិ ពយចិក្លយនិក្លាបឌេ (បិទា៉ Ɜ៥៧)៉

ᩑᩅᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩁᩪᨸᩥᨿᩣᨴᩥᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᨶ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩴ᩺ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩑᩅᩴ᩺ "ᩁᩪᨸᩥᨿᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩁᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩑᩅᩴ᩺ ᨾᩉᩣᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ "ᩍᨴᩴ ᨠᩉᩣᨸᨱᩣᨴᩥᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᨠᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᩣᨸᩮᩉᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᨱᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩉᩁᩣᨸᩮᨲᩥ᩺ ᨾᩉᩣᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨲᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨴᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨾᩪᩃᩈᩣᨾᩥᨠᩔ ᩋᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᩅᩮᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᨸᩥ ᨸᩩᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᨫᩣᨲᨠᩔ ᨠᩔᨧᩥᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᩺ ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩮᨿ᩠ᨿ᩺ ᨲᨬ᩠ᨬᩮᩅᩣᨠᩣᩁᩴ ᨧᩥᨿ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩅᩁᩥᨿᩣ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ᩺ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩮ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩩᩴ᩺ ᩅᩮᩣᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᨴᩥᨠᩣ ᨧ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ᩺ ᩍᨴᨬ᩠ᨧ ᨲᩮᨶ ᩈᩩᩅᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ᩺ ᨲᨾ᩠ᨾᩪᩃᩥᨠᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩈᩩᩅᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩥ ᨲᨾ᩠ᨾᩪᩃᩥᨠᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᩈᩩᩅᩮᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ᩺ ᨿᨴᩥ ᨸᨶ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨲᩮᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨧᨲᩩᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᩩᨶ ᩁᩪᨸᩥᨿᩴ ᩅᩮᨲᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ᩺ ᨲᩴ ᩁᩪᨸᩥᨿᩴ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᩣᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᩺

ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩥᨱᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ "ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨠᩉᩣᨸᨱᩮᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩥᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩉᩦ"ᨲᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩉᩥ ᨠᩥᨱᩣᨸᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩩᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩁᩣᨩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ "ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᩉᩥ ᨠᩉᩣᨸᨱᩮᩉᩥ ᩈᩣᨭᨠᩮ ᩋᩣᩉᩁ᩺ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᩉᩥ ᨿᩣᨣᩩᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᩺ ᩍᨴᩴ ᩅᩮ ᩋᩣᩉᩁᨲ᩠ᨳᩥ᩺ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ᩺ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨠᩉᩣᨸᨱᩣᨶᩴ ᩅᩥᨧᩣᩁᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ"ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪒᩺᪕᪒᪙-᪕᪒᪘) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᨶ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᩍᨴᩴ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩁᩪᨸᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ "ᩋᨶᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨲᩴ ᨶ ᩈᨾᩮᨲᩥ᩺ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᨬ᩠ᨧ ᩍᨾᩥᨶᩣ᩺ ᨸᩣᩊᩥᨿᩣᨸᩥ ᨲᩴ ᨶ ᩈᨾᩮᨲᩥ᩺ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩉᩥ ᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩁᩪᨸᩥᨿᩮᨶ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨴᩥ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩣᨸᩮᨲᩩᩴ "ᩈᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ 'ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ᩺ ᩍᨾᩴ ᨩᩣᨶᩣᩉᩦ'ᨲᩥ᩺ ᩈᨧᩮ ᩈᩮᩣ ᨽᨱᨲᩥ 'ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨠᩥᩴ ᩋᩣᩉᩁᩦᨿᨲᩩ'ᨲᩥ᩺ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ 'ᩍᨾᩴ ᩅᩣ ᩍᨾᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᩉᩁᩣ'ᨲᩥ᩺ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ 'ᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᩅᩣ'"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩁᩪᨸᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ "ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩁᩪᨸᩥᨿᩮᨶ ᨠᩥᩴ ᩋᩣᩉᩁᩦᨿᨲᩩ"ᨲᩥ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶᩣᨸᩥ "ᩍᨾᩴ ᩋᩣᩉᩁᩣ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩅᩥᨠᩣᩁᩮᨲᩣ "ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩁᩪᨸᩥᨿᩮᨶ ᩍᨾᩴ ᩋᩣᩉᩁᩣ"ᨲᩥ ᨠᩥᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᩋᩣᨱᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᩁᩪᨸᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᨸᩁᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ "ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ 'ᩍᨾᩴ ᩅᩣ ᩍᨾᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᩉᩁᩣ'"ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ ᨠᨲᩮᩣ᩺ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩮᨸᩥ "ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩔ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩦ"ᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨠᨿᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ (ᨸᩣᩁᩣ᩺ ᪕᪙᪕) ᨸᨶ ᩅᨴᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨴᩴ ᩈᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨠᨿᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᩮ ᩅᩮᩅ ᩋᨶᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺

ᨾᩪᩃᩔ ᩋᨲᩥᩔᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᨶ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨾᩪᩃᩮᨶ ᨸᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᨲᩮᩣ᩺ ᨲᩔ ᨾᩪᩃᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᨳᩮᩅ ᩋᨲᩥᩔᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ᩺ ᩑᨲᩮᨶ ᩁᩪᨸᩥᨿᩮᨶ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᨶ ᨲᨾ᩠ᨾᩪᩃᩥᨠᩴ ᩋᩁᩪᨸᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᩺ ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᨲᩮᨶ ᩁᩪᨸᩥᨿᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩁᩪᨸᩥᨿᩴ ᩅᩮᨲᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ᩺ ᨲᩴ ᩁᩪᨸᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩅᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ᩺ "ᨾᩪᩃᩔ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ"ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨾᩪᩃᩔ ᨣᩥᩉᩥᩈᨶ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᩁᩪᨸᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣᨶᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᩺ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮᨶᩮᩅ ᩉᩥ ᩁᩪᨸᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᩅᩮᩣᩁᩮᩣ᩺ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᩺ ᩍᨲᩁᩮᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᩺

ᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨶ ᩅᩥᨠᨿᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᩮᨶ᩺ ᨲᩮᨶᩮᩅ "ᩈᨸ᩠ᨸᩥᩔ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᩍᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨽᩮᨴᩮᨶ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᩺ ᨲᩔ ᩅᩣ ᨽᩮᨴᩔ ᩁᩪᨸᩥᨿᨽᩣᩅᩮᩣ᩺ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩣᨸᨶᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᩺

រូបិយសំវោហារសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០. កយវិក្កយសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៩៦-៧. ដសរេយ បរិញ្ញត្តំ ខាតាហីតិ ព្ទងារេតច ក្ខបឆារេទហិ, ព្ទតំ បន្ធា លេទ្ធតុំ ត សក្កាតិ អធិប្បាយោ។ ព្ទយិតាតិ កិក្ខតា ឌិយ្យយាតំ ចុត្តំ។ ព្ទយត្តិ បទេត បដិឌិយ្យយាតំ។ សេសទាវាតពេកសុ សទ្ទានេយ្យចិតិបិពាសម្ពុចទោ ពងកាចដ្ឋានយ្យិ ឯសេ្យតុំ “យាពទំ បត បិពទំ ចា”តិ ចុត្តំ។ ត សក្កា តំ បដិក្ខិបិតុត្តិ ឲត្វ យធា រូបិយំ កពពាតំ ឯត្វា អយ្យាយិកក្នុយិយំ អរេយាតីឌសយដ្ឋាបទេត កតិយា លលាត្តាតំ សត្តិកា កហិពកណ្ឌពការេចបិ បរិចត្តិយំ ហោតិ, ឲចយិធាបីតិ ពេចិ ចងត្តិ, តំ ត យុត្តំ។ យញ្ញាអយ្យាយិកក្នុយិ លលិត្វា សយដ្ឋាបិតំ អរេយាតីឌំ, តំ កពពាតំ សត្តកំ តាយ ហោតិ, តងត្វញ្ញា ពេគសំ រូបិយំ ឯត្តស្ស រូបិយសំវោហារេចាច ហោតិ អកប្បិយវោហារេត រងតន្ធស្លិអាខិតំ អាហទាបទេត កយវិក្កយោ បិយ, តាឌិសម្បិ បទេកល្លំ ព្ទឆ ចត្វនោចតាខឹសុ តត្វិ, តស្មា អដ្ឋកចាបយាណេតេចត្វ បរិចត្តិយំ កហេពព្ពំ។

៥៩៨. បុញ្ញាកចិស្សាតីតិ ឯតីតិ ឲត្វ សេច កិក្ខុ អត្តនោ កណ្ឌស្ស អប្បណ្ឃំ ខាត្វាបិ អកេឆត្វា “ព្ទងារេតច ក្ខបបរិក្ខិត្វា កណ្យាយា បន្ធា ចិប្បដិសារី ហោហី”តិ ចងតិ, ព្ទពទេរា ច អត្តនោ ឌិយ្យយាតស្ស យហណ្ឃំ អខាតន្តោ “ក្ខាតំ ចា អធិកំ ចា តុយ្យាមេយចា”តិ ឯត្វា កន្ធតិ, កិក្ខុស្ស អតាបត្តិ ក្ខបតត្ថុស្ស បិយ បរិត្តាឌកចត្វក្កហណោ។ ចិប្បដិសារិស្ស បុត សកសញ្ញាយ អាកពស្ស យំ អធិកំ កហិតំ, តំ ងាតព្ពំ។ ឈេត យំ បរិចទេត្តតិ, ពេគសំ ក្ខកិត្ថំ កប្បិយចត្វតា, អសហឆយ្យិកតា, កយវិក្កយាបជ្ជតញ្ញាតិ ព្ទយាតេត្វ តីណិ អង្កានិ។

កយវិក្កយសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និដ្ឋិតោ កោសិយវគ្គោ ទុតិយោ។

៣. បត្តវគ្គោ

១. បត្តសិក្ខាបទវណ្ណនា

៩០៦. តតិយចក្កស្ស បឋមេ អដ្ឋតេទសបលាតិ យាកធិកាយ យាតតុលាយ អដ្ឋតេទសបលបរិមិតំ ក្ខងកំ កណ្ហត្វា សន្ធាយ ចុត្តំ, តធា បរិមិតំ យចយាសាខិ កណ្ហត្វា សន្ធាយាតិ ពេចិ។ អាចរិយធម្មបាលទេត្វទេត បត “បកតិចតុបដ្ឋិកំ កុដុចំ, ចតុកុដុចំ តាឡត្ថ, តាយ តាឡត្ថយា សោឡអស តាឡត្ថយោ ទោណំ, តំ បត យកឆតាឡត្ថយា ក្ខាឌស តាឡត្ថយោ ហោត្តីតិ ចងត្តី”តិ ចុត្តំ។ ឌយិឡអតាឡព្រាតិ បុរាណតាឡត្ថំ សន្ធាយ ចុត្តំ។ សា ច ចតុបដ្ឋិកេហិ កុដុចេហិ អដ្ឋ កុដុចា, តាយ តាឡត្ថយា ទេ្វ តាឡត្ថយោ យកឆតាឡត្ថំ កណ្យាតិ។ បុរាណា បត

“សីហឡនាឡិ តិស្សោ នាឡិយោ គណ្ហាតី”តិ វទន្តិ, តេសំ មតេន មគធនាឡិ ទ្វាទសិ បមាណយុត្តាយ វុត្តាយ

...

“ឱមកោ នាម បត្តោ បត្ថោទនំ គណ្ហាតី”តិ បាឡិវចនតោ ...

...

៦០៧-៨។ ...

...

បត្តសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២។ ឩនបញ្ចពន្ធនសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦០៩-៦១២។ ... “អបត្តោ”តិ ...

ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᩐᨶᨸᨬ᩠ᨧᨻᨶ᩠ᨵᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪓᪨ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪖᪑᪘-᪖᪒᪐᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᨸᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨸᩥᩃᩥᨶ᩠ᨴᩅᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ “ᨶ ᨡᩮᩣ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠᩮᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠᨶᩣᨾᩮᨶ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᩑᩅ ᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠᩣᨶᩴ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶᩣᨸᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩴ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩋᨶᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ “ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪐, ᪑᪙᪔) ᩉᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩑᨠᨴᩮᩈᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩅᩈᩮᨶ ᨣᩉᨱᩮ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᨴᩣᩈᩦᨴᩣᩈᩣᨶᩴ ᨲᨳᩣ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲᩣ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶ ᨸᩥᩃᩥᨶ᩠ᨴᩅᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨴᩣᨿᨠᨠᩩᩃᩔ ᨴᩣᩁᩥᨠᩣᨿ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨾᩣᩃᩣᩅᩈᩮᨶ ᨲᩥᨱᨱ᩠ᨯᩩᨸᨠᩔ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ, ᨲᩴ “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨾᩔ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩈᨿᩮ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪑᪕᪘) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨠᩩᩃᩈᩘᨣᩉᩣᨿ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ, ᨠᩮᨧᩥ ᨸᨶ “ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨾᨿᩅᩈᩮᨶ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣᨿ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨠᩩᩃᩈᩘᨣᩉᩮᨸᩥ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩈᨿᩮᨸᩥ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩉᩮᨲᩩᨲᩮᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩩᨭ᩠ᨮᨸᩣᨸᩥᨲᩣ “ᨶᩮᩅ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨿᩣᨧᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᨧᩣᨸᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩥ᪨ ᨸ᪨ ᪖᪨᪑᪨᪔)᪨ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨧ “ᨣᩣᨳᩣᨽᩥᨣᩦᨲᩴ ᨾᩮ ᩋᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ (ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪘᪑, ᪔᪘᪐; ᨾᩥ᪨ ᨸ᪨ ᪔᪨᪔᪨᪕; ᨶᩮ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪕᪘)᪨

᪖᪒᪑᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᨿᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᩈᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨴᩉᩩᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴᨿᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨿᩴᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨲᨴᩉᩩᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨩ᩠ᨩ ᩈᨿᩴᨠᨲᩴ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨾᩮᩅ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᨾᨸᩣᨠᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᨲᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᩴᩈᩅᩈᩣᨾᩮᩅ ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩈᩣᨿᩮᩅ

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶᩣᨲᩥ ᨶᩅᨶᩦᨲᩮ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨵᩮᩣᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨵᩮᩣᨲᨾᩮᩅ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

ᨾᩉᩣᩈᩥᩅᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᨸᨶ ᩅᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨸᩣᨠᩮᨶᩣᨸᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿᩮᩅ ᩅᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨠᩣᨿ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨠ᩠ᨠᩮᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨿᩮᩅ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᩮᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨸᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨾᩮᩅ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ, ᨶ ᨸᨶ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨸᩣᨠᩮᨶᩣᨸᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᩣᩉᨷᩩ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᨶ…ᨸᩮ… ᩈᨿᩴᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨠᩣᨿ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩮᩣᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨲᩴ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨴᨵᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ ᨲᩴ ᩋᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨵᩮᩣᨲᩴ ᨸᨶ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨵᩥᩋᩣᨴᩥᩈᩉᩥᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨴᨵᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨿᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨴᨵᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ

ᩈᩉ ᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩈᩘ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᩅ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᨶᩮᩔᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᩦᨲᩥ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨠ᩠ᨡᩮᨲᨸᩥ᪨ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨠᩣᨶᩴ ᨸᨶ ᩋᨿᩴ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ – ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨲᩣᩅ ᨲᩥᩃᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩮᨲ᩠ᨲᨠ ᩈᩉᩥᨲᩮᨶ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩋᨷᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩅᩥᨿ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨸᨶ ᨸᨧᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨨᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨸᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨻᩩᨲ᩠ᨲᨴᩣ ᨸᨧᨶᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨶᨲᩥᩃᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᨲᩣᨿ ᩈᩣᨾᩥᩈᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᨩᩣᨲᩴ, ᨲᩮᩈᩩ ᨲᩥᩃᩮᩈᩩ ᩈᩣᨾᩥᩈᨸᨠ᩠ᨠᩮᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᩮᨶᩮᩅ ᨸᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ "ᩋᩣᨾᩥᩈᩮᨶ ᩈᩉ ᨸᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩣ"ᨲᩥ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᩣᨿᩴ ᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣ – ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᨾᩥᩈᩮᨶ ᩈᩉ ᨠᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᩔ ᩈᨿᩴᨸᩣᨠᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨧ ᨸᩁᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨲᩣ ᩅᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶ ᨲᩣᩅ ᩈᨿᩴᨸᩣᨠᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩴᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᩃᩣᨴᩥ ᩋᩣᨾᩥᩈᨣᨲᩴ, ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨧ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲᩥᩃᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᩉ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᩮᩅᩃ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩋᩣᨾᩥᩈᩮᨶ ᩈᩉ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨸᨶ ᨸᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᨧ ᩈᩩᨸᨯ᩠ᨰᩮᩣᨴᨶᩣᨴᩥ ᨿᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᨣ᩠ᨣᩥ ᨠᨲᩴ ᩈᩥᨿᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩈᩣᨿᨾᩮᩣᨴᩣᨴᩦᩉᩥ ᨸᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶᩮᩅ ᩈᩥᨿᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲᩥᩃᩣᨴᩥ ᨸᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩉᩥ ᨠᨲᩈᨸ᩠ᨸᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩥᨿ ᨧ, ᨶ ᨧ ᨲᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᩥᨠ᩠ᨡᩣᨧᩣᩁᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩅᨶᩦᨲᩣᨴᩦᨶᩴ ᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥᩋᩣᨾᩥᩈᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᨶ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᨲ᩠ᨳᩣᨲᩣᨸᩈᩘ᩠ᨣᨲᩮᩣ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᩣ ᨨᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᩮᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨸᨧᨲ᩠ᨲ ᩋᩣᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨿᨾᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨬ᩠ᨧ "ᨿᨳᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨲᩥᨲᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨠᨱᩣᨴᨿᩮᩣ ᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ...ᨸᩮ... ᨷᩩᨶ ᨸᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᨲᩥ, ᨷᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ"ᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨾᩥᨠᩣ ᩅᨶᨶᨲᩮᨸᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨠᩣᨶᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ, ᩑᩅᩴ "ᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᩈᩣᨿᨾᩮᩣᨴᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨲᩥᨲᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨠᨱᩣᨴᨿᩮᩣ ᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᩣᨾᩥᩈᨸᩣᨠᩴ ᨾᩮᩣᨧᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩅᩥᩃᩦᨿᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ...ᨸᩮ... ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᨶᨲᩔᩣᨸᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᩑᨲᩴ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩥᨿᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣᨸᩥ ᨲᨳᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩮᩅᩃ᩠ᨿᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩈᨸ᩠ᨸᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧ ᩋᩣᨾᩥᩈᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩈᨦ᩠ᨠᩣ ᨶ ᩅᩥᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᩃᩦᨿᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨶ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶ ᨸᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨸᩥᨧ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨲᩥᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣ ᨲᩥᩃᩣᨴᩥ ᨲᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨸᨧᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨠ᩠ᨠᨴᩮᩈᩮᩈᩩ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩮᩈᩩᨸᩥ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶᩮᩅ ᩈᩥᨿᩣ, ᨶ ᨧ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᩃᩣᨴᩥᨲᨿᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ "ᨷᩩᨶ ᨸᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣᩈᩥᨶ᩠ᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᨴᩣᨶᩮ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩮᩣᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩅᨶᩦᨲᩴ ᨲᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨷᩩᨶᨶᩥᩅᩣᨲᩦᩈᩩᨸᩥ ᨸᨧᩥᨲᩴ, ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣᨸᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩅᩥᩃᩦᨿᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶ ᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥᨲᨿᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨶᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᩔ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩔ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨿᨸᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨠᨲᩣᨲᩥ ᨶᩥᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᨳ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ "ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᨶ ᨸᨶ ᨲᩥᩃᩣᨴᩥᩋᩣᨾᩥᩈᩮᨶ ᨶᩅᨶᩦᨲᩣᨴᩥ ᨾᩥᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩥ ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨲᩮᩃᩣᨴᩥᨠᩴ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩈᩘ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᩅ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩔ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩣ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨠᩮᩈᩩ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩥᩃᩣᨴᩥ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨲᩮᩃᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩉᩥ ᨸᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᨸᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨲᩥᩃᩣᨴᩥᨠᩔᩣᨸᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᨲᩣᨿ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩉᩮᩅ, ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩥ ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨲᩮᩃᩣᨴᩥᨠᩴᨸᩥ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨾᩥᩈᩁᩈᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨲᩴ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨴᩥᩅᩥᨣᨾᩮᨶ ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥᩅᩥᨣᨾᩮᨶ ᨷᩩᨶ ᨸᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᩅᩈᩮᨠᨴᩮᩈᩮᩉᩦᨲᩥ

ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩉᩥ, ᩑᨲᩮᨶ ᨲᩮᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᩺ ᩅᨭ᩠ᨭᩃᩥᩈᨿᩮᨿᨲᩥ ᩅᩔᨠᩣᩃᩈᨿᩮᨿ, ᩋᨶᩣᨲᨸᨠᩣᩁᩮᩃᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ ᩅᩥᩅᩮᨧᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᩑᨲᩮᨶ ᨲᩮᩃᩮ ᩈᨠᩣᩅᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣᨽᩣᩅᩴ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨲ᩠ᨲᩩᨷᨣᨾᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᩺ ᨸᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨧ ᨠᨲᩴ᩺

᪔᪑᪑᩺ ᩋᨭ᩠ᨮᩅᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᨣᨱᨶᩣᨿ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ᩺ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲᩴ᩺ ᨲᩦᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩮ
ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᨲᩦᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨸᨧ᩠ᨧᨿᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨸᨠ᩠ᨡᩮᩣᨠᩣᩈᩩ ᨸᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ,
ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᨳᩣᨸᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩑᩅ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩴ
ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᩅᩥᨿ᩺ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩦᩈᩣᨴᩥ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨲᩮᩃᩮ ᨠᩈᨭᩴ ᩋᩣᨾᩥᩈᨣᨲᩥᨠᩴ, ᨲᩮᨶ ᩈᩉ ᨲᩮᩃᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ, ᨸᨧᩥᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨶ
ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᩺ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨸᨠ᩠ᨠᨲᩮᩃᨠᩈᨭᩮ ᩅᩥᨿ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣᨿᨲᩦ”ᨲᩥ᩺ ᩈᨧᩮ ᩅᩈᩣᨿ ᩈᩉ ᨸᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨡᨱ᩠ᨯᩴ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ…
ᩈᩮᩅ… ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩ᩺ ᩅᩮᨴᩁᩣ ᩋᨲᩥᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨲᩣᨿ ᨧ “ᩑᨲᨾ᩠ᨸᩥ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉᩴ᩺ ᩅᩮᩣᩁᩣᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨲᩣᨿ ᩑᩅ ᩅᩈᩣᨿ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ
ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ “ᩈᩣᨵᩩ”ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥ᩺

“ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩮᩉᩥ ᨠᩣᨿ ᨿᩣᩅᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᨸᩣᨮᩴ ᩃᩥᨡᩥᨲᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩑᩅ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨸᨶ “ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩮᩈᩩ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩣ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩮᩉᩥ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩣ
ᨠᩣᨿ, ᨲᩣᩉᩥ ᩈᩉ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨿᩣᩅᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨽᩮᨴᩣᨲᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨠᩣᨿᩮᨿᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨲᩥ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩣᨴᩦᨠᩣ᩺ ᨾᩩᩁᩥᨿᩮᩈᩩ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨲᩣᨿ ᩅᩣ
ᩉᩦᨶᨠᩣᩃᩴ ᨶᩥᨲᩣᩁᩮᨲᩥ ᨲᨠ᩠ᨠᩣᩃᩥᨠᩣ᩺

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩈᩩᨸᩥᩈᩣᨿᩣᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩅᩣᩁᩮᩈᩩᨸᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ “ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩦᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᨸᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᩅᩣᨿᩮᨭ᩠ᨮᩮᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᩺ ᨿᩴ ᨸᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣᨿᩴ
“ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨧ, ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶᩅᩣ ᨧ, ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶ ᩈᩣᨾᩥᩈᩴ ᨧ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨲᩮᨶᩣ ᨧ, ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ
ᩋᨷ᩠ᨻᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨠᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩣᨿ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᩅᩥᨽᩣᨣᨲᩮᨶ ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨿᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᩅᩮᨲᨶ᩠ᨲᩮ “ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᨶ
ᩋᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲᩮᨶ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶᩮᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᨾᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩔ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨡᨱ᩠ᨯᩴ ᨣᩩᩊᩴ ᨠᨲᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ
ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᨸᩥ ᨠᩈᨭᩴ ᨸᩥᨲᩮᨠᨲ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲᩣᨿ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨲᩔ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩥ ᩈᩣᨾᩥᩈᨸᩥᨲᩮᨠᨲ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᩦᨿᩴ
ᨶᩥᨿᩣᨾᩮᨲᩥ᩺ “ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᨸᩣᨮᩴ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᩈᩩᨡᩩᨾᩅᩥᩈᩩᨡᩩᨾᩮ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨲᨠᩈᨭᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩮᨲ ᨧ ᩋᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲᩮᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᨶ
ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᩺ ᨴᩈᩣᨽᩥᨿᩣᨵᩩᩈᩣᨾᩥᩈᨲᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨷ᩠ᨸᩥᨿᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨲᩣᩅᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨲᩴ᩺ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨵᩩᩈᩣᨾᩥᩈᨲᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩩᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᩴ
ᩃᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩣᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨷ᩠ᨻᩦᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᩴ᩺

ᨲᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᨸᩥ ᨠᩈᨭᩴ ᨸᨠ᩠ᨠᨲᩮᩃᩮ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨩᩉᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨲᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᩈᩦᨲᩮᩣᨴᨠᩮᨶ ᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩥ ᩈᩦᨲᩮᩣᨴᨠᩮᨶ
ᨿᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩴ, ᩋᨿᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩥ᩺ ᩈᩦᨲᩮᩣᨴᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᩦᨲᩮᩣᨴᨠᩮᨶ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩥ ᨸᨶᩣᨴᩥᩋᩣᨴᩥ

ឃាចកាលិកត្ថេបត ធិតស្សបិ អចរូតកាលេយេឃតីឌចត្ថំ ឌស្សេតុំ អារទ្ធំ៑

សន្ទាតិបីតិ សប្បិអាតីតិ បញ្ចាបិ៑ អាហារកិច្ចំ ករោន្តាតិ ឲតាតិ កយ្ហា ឲចំ បរិក្ខិព្ពិតន្ទាតីតិ ចោឌតាបរិហារាឃ គេសន្ទោឌិស្សំ ឌស្សេត្តត តប្បសេក្កត សន្ទាតិបិ ឲ្ពឌិស្សកាតិ ឲកតោ ឌស្សេតុំ “សត្តចិឆំ ហឹ”តិអាឌិ ចុត្តំ៑ អបកតិគេសន្ទត្តា ចិកដាតិ ចិត្ថុបាតិ ចិសហលោតា យហាចិសឃត្តា យហត្តាតិ ធាតិ យហាចិកដាតិ៑ ថ្លបសេប្បគាឌីតិតិ អាឌិ-សេត្តុត កាលក្កល្ថុបិហតាឌិ សក្កល្បាតិ៑

អឆិវត្តីតិ ធាហិរបរិភោកត្តេយេតត្តិ ចិត្តំ ថ្លប្បារតិ, ឲចំ បរិភោគេ អគេបក្ខតាឃ បដិក្កហណំ ចិឌហតីតិ អឆិប្បាយោ៑ ឲចំ អញ្ញាស្សបិ កាលិកេស្ស អតេញ្ញាហរិត្យកាយតាឃ ស្សុទ្ធចិត្តត ធាហិរបរិភោកត្តាឃ តិឃេយេបិ បដិក្កហណំ ចិឌហតីតិ ទ្ទឌយ្យិ ចិស្សុំ ឲគំ បដិក្កហលចិឌហតការលត្តិ ឌដ្ឋញ្ញា៑

៩១៥៑ សចេ ខ្ចិត្តុំ...បេ... ត ចរតីតិ ឲត្តូ បិណ្ឌោ កញ្ញាលោតា, ឲចំ បតេត្តូ បិណ្ឌោ ចេឌិតន្ទោ “សចេ ខ្ចិត្តុំ សត្តកំ ឲកោត បដិក្កហិតំ អចិកត្តំ ហោតិ, សត្តាហាតិក្កមេ ខ្ចិត្តស្សិ អតាបត្តិ, បរិក្ខិព្ពិតុំ បត ត ចរតី”តិ៑ អញ្ញោធា ហិ សេខ្លប្បេឃាកាបិ ត សក្កុំ កច្ឆតិ៑ “កល្បិបេឌបិ ច អឃេយេច បិណ្ឌោ ឌស្សិតោ”តិ (សារត្ថ៑ ជី៑ ១៑៩១៥) សារត្ថឌីបតិឃំ ចុត្តំ៑ ខ្ចិត្តស្សិ អតាបត្តីតិ អចិកត្តត្តា ចុត្តំ៑ “បរិក្ខិព្ពិតុំ បត ត ចរតី”តិ ទ្ទឌំ “សត្តាហបរមំ សត្តិធិការកំ បរិក្ខិព្ពិតន្ទា”ត្តិ ចចតតោ ចុត្តំ៑ “ឃោត បដិក្កហិតំ, តេត ចិស្សជ្ជិតត្តា”តិ ទ្ទយិតា ថ្លបសេប្បត្តស្ស ឌាតយ្យិ សត្ថាឃ “ចិស្សជ្ជេតី”តិ ទ្ទឌំ ចុត្តត្តិ ឌស្សេតិ៑ ថ្លបសេប្បត្តស្ស តិរបេក្ខឌិត្តចត្តុយ្យិបដិក្កហលស្ស អចិកតតេត្តបិ សកសត្តកតា ចិកតាច ហោតិ, តេត តិស្សក្កិឃំ ត ហោតិ៑ អត្តតាច បដិក្កហិតត្តំ, សកសត្តកត្តច្ចាតិ ទ្ទយេហិ ខ្ចិហិ ការណេហិ តិស្សក្កិឃំ ហោតិ, ត ឲកោត៑ អត្ថបសេប្បត្តស្ស តិរបេក្ខគាតេ បត តត្ថឃយ្យិ ចិឌហតិ, បរិភោគការបត្តូ ចរតិ, ត សារបេក្ខគាតេ ឌាតលក្ខលាភាចតោ៑ “ចិស្សជ្ជេតី”តិ ឲតស្មិច្ចា បិណ្ឌបតេ កស្សចិ អតត្វា អគេបក្ខតាឃ ឆឌ្ឌតយ្យិ សក្កហិតត្តិ ចេឌិតន្ទំ៑ “អគេបក្ខោ ឌត្វា”តិ ទ្ទឌច្ចា បដិក្កហលចិឌហតចិឆិឌស្សតត្តូយេច ចុត្តំ៑ បដិក្កហណេ ហិ ចិឌហិតេ បុត បដិក្កហេត្វា បរិភោគោ សឃេយេច ចដ្ឋិស្សតិ, តត្ថិឌហតច្ចា ចត្តុតោ សកសត្តកតាបរិច្ចាកេត ហោតីតិ, ឲតេត ច ចត្តុយ្យិអញ្ញាហរលោបក្ខាឃ សតិ បដិក្កហលចិស្សជ្ជតំ តាយ ចិស្សុំ ត លព្ភតីតិ សិទ្ធិតិ៑ ទ្ទតរធា ហិ “បដិក្កហណេ អគេបក្ខោច បដិក្កហណំ ចិស្សជ្ជេត្វា បុត បដិក្កហេត្វា ក្សុញ្ញិតី”តិ ចត្តន្ទំ សិយា៑ “អប្បដិក្កហិតត្តា”តិ ទ្ទយិតា ឲកស្ស សត្តកំ អញ្ញោត បដិក្កហិតយ្យិ តិស្សក្កិឃំ ហោតីតិ ឌស្សេតិ៑

ឲចត្តិ “បុត កហេស្សាមី”តិ អបេក្ខំ អកត្វា ស្សុទ្ធចិត្តត បរិច្ចត្តតំ បរាមសតិ៑ បរិក្ខិព្ពត្តស្ស អតាបត្តិឌស្សតត្ថត្តិ តិស្សក្កិឃម្ហលិកាហិ បិធិត្តិឃាឌិអាបត្តីហិ អតាបត្តិឌស្សតត្ថត្តិ អឆិប្បាយោ៑ បរិភោគេ អតាបត្តិឌស្សតត្ថត្តិ ឲត្តូ បត តិស្សដ្ឋបដិលទ្ធស្ស កាយិកបរិភោគាឌីស្ស ឃា ទុក្កដាបត្តិ ចុត្តា, តាឃ អតាបត្តិឌស្សតត្ថត្តិ អឆិប្បាយោ៑ សប្បិអាឌីតំ បដិក្កហិតការេចា, អត្តតោ សត្តកតា, សត្តាហាតិក្កមោតិ ទ្ទយារេត្តូ តីហិ អង្គេហិ៑

គេសន្ទសិក្ខាបឌចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

໓. ວສ຺ສິກສາຏິກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໖໑໕. ຈຕຸຕ຺ເຖ ເຊຏ຺ຐມູລປຸຓ຺ຓມາສິຍາ...ເປ... ກຣຓເກ຺ຂຕ຺ຕຎ຺ຈາຕິ ປຣິເຍສນາຍປິ ກຣຓເກ຺ຂຕ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕໍ “ກຕ຺ວາ ນິວາເສຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ປາຐສ຺ສ ປຸຣິມທ຺ທມາເສ ວາ ປຈ຺ຉິມທ຺ທມາເສ ວາ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມມາເສວ ນິວາເສຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ນິວາສເນເນວ ອາປຕ຺ຕິຍາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ. ອຍໍ ປນ ມາຕິກຏ຺ຐກຖາຍໍ “ກິຍ຺ຈາປິ ປຈ຺ຉິເມ ມາເສ ປຣິເຍສິຕພ຺ພໍ, ປຈ຺ຉິເມ ອທ຺ທມາເສ ກຣຓນິວາສນໍ ກາຕພ຺ພໍ”ຕິ (ກງ຺ຂາ. ອຏ຺ຐ. ວສ຺ສິກສາຏິກສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປຈ຺ຉິເມ ອທ຺ທມາເສ ກຕ຺ວາ ນິວາເສຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິທ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພ ວິນິຈ຺ໂຉ ຕຕ຺ຖ.

“ວຕ຺ຖເກເທ ສຸກ຺ກເທ”ນ຺ຕິ ອາທິ ວສ຺ສິກສາຏິກອທິນ຺ນປຸພ຺ພໍ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕເນວາຫ “ເຍ ມນຸສ຺ສາ”ຕິອາທິ. ປກຕິຍາ ວສ຺ສິກສາຏິກທາຍກາ ນາມ ສຍ຺ຎາ ອຕ຺ຕາໂນ ຈາ ອປ຺ປວາເຣຕ຺ວາປິ ອຕຸສ຺ສາຣີ ທາຍກາ.

໖໒໐. “ທ຺ເວ ມາເສ ປຣິຫາຣໍ ລພຕີ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣວສ຺ເສປິ ມາສ ວສ຺ສານສ຺ສ ປຈ຺ຉິມທິວສາ ອຄຕາ ປຣິຫາຣໍ ລພຕີຕິ ທີປິຕໍ ໂຫຕິ. ເອກມາສຕ຺ຖິ ໂຫມນ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຉິມມາເສນ ສຫ ທ຺ເວມາເສ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕສ຺ມິ ມາເສນ ວສ຺ສາເນນ ເອວ ຫິ ຕໍ ມູລທິວເສ ກາຕພ຺ພໍ, ຄຕວເສນ ຫິ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕິ. ເອກາຫວິສ຺ສາເທວ...ເປ... ລທ຺ທາ ເນວ ນິຏ຺ຐິຕາ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ເອກາຫາຕາກຕາຍ ວສ຺ສູປນາຍິກາຍ ລທ຺ທາ ເນວ ນິຏ຺ຐິຕາ ວ ທ຺ວີຫາຕາກຕາຍ...ເປ... ທສາຫາຕາກຕາຍ ວສ຺ສູປນາຍິກາຍ ລທ຺ທາ ເນວ ນິຏ຺ຐິຕາ ວ, ອເນ຺ຕາວສ຺ສ ຈາ ລທ຺ທາ ເນວ ນິຏ຺ຐິຕາ ຈາຕິ ເອວມເຕ຺ວາ ທ຺ເວຕ຺ຖາ. ຕຕ຺ຖ ອາສຬ຺ຫິມາສສ຺ສ ຊຸຓ຺ຫປກ຺ຂປຸຓ຺ຓມິຍໍ ລທ຺ທາ, ຕໂທເຫວ ຣຊນກປ຺ປປຣິເຍສາສາເນຫິ ນິຏ຺ຐິຕາ ວ ວສ຺ສິກສາຏິກາ “ເອກາຫາຕາກຕາຍ ວສ຺ສູປນາຍິກາຍ ລທ຺ທາ ເນວ ນິຏ຺ຐິຕາ ຈາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ເອເຕເນວ ນເຍນ ຊຸຓ຺ຫປກ຺ຂສ຺ສ ຈຸທ຺ທສິຍໍ ລທ຺ທາ, ນິຏ຺ຐິຕາ ວ “ທສາຫາຕາກຕາຍ ວສ຺ສູປນາຍິກາຍ ລທ຺ທາ ເນວ ນິຏ຺ຐິຕາ ຈາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ມາສ ປເຍາກຕ຺ຕິກເຕມາສິປຸຓ຺ຓມາຍ, ຕາວ ລທ຺ທາ, ນິຏ຺ຐິຕາ ວ “ອເນ຺ຕາວສ຺ສ ລທ຺ທາ ເນວ ນິຏ຺ຐິຕາ ຈາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ປເຍາກຕ຺ຕິກເຕມາສິປຸຓ຺ຓມິໂຕ ປຣໍ ລທ຺ທາ ເນວ ນິຏ຺ຐິຕາ ວ ມາສ ທິວຣກາເລ ນາຕິກ຺ກເມຕິ, ຕາວ ອນທິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາປິ ຖເປຕຸໍ ວຎ຺ຏຕີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ.

໖໒໑ ວ “ຕສ຺ມິໍ ເຍວ ອເນ຺ຕາທສາເຫ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ພາ”ຕິ ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ວສ຺ສາເນຕາ ປຸເພ຺ພ ເອກາຫາທິຫາທິເວເສນ ອຕາກຕາຍ ວສ຺ສູປນາຍິກາຍ ລທ຺ທາ ເຕຫິ ທິວເສຫິ ທສາຫໍ ອຕິກ຺ກເມເນ຺ຕ ວສ຺ສູປນາຍິກທິວເສໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອທິຏ຺ຐາເນຕພ຺ພໍ ນປ຺ປຕ຺ຕາ ວ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ພາ, ເຕໂຕ ປນ ປຸເພ຺ພ ທສາຫາຕິກ຺ກເມນ ນິຏ຺ຐິຕາປິ ນ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ພາ ອທິຏ຺ຐານສ຺ສ ອເຂຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ຕາທິສາ ປນ ວສ຺ສູປນາຍິກທິວເສ ວ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ພາ, ອນທິຏ຺ຐໂຫຕາ ອນຸຍ຺ຎາຕເຂຕ຺ເຕ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍໍ ໂຫຕີ. ຍທິ ວຈຳ “ທສາຫາຕາກຕາຍາ”ຕິ ວິເສສິຕາ ກິໍ ປເຍາຊນນ຺ຕິ ເຈ? ວສ຺ສານເຕາ ປຸເພ຺ພ ວ ທສາເຫ ອຕິກ຺ກເນ຺ຕ ນິຏ຺ຐິຕາ ວສ຺ສູປນາຍິກທິວເສ ວ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ສເຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕເນວາຫ “ທສາຫາຕິກ຺ກເມ ນິຏ຺ຐິຕາ ຕທເຫວ ອທິຏ຺ຐາຕພ຺ພາ”ຕິ.

ទសាហេ អប្បហោន្តេ ចីវរកាលំ នាតិក្កមេតព្ពាតិ តេមាសត្តតេ ទសាហេ អប្បហោន្តេ នវាហានាគតាយ កត្តិកតេមាសិបុណ្ណមាយ សត្តមិតោ បដ្ឋាយ លទ្ធា, និដ្ឋិតា ច ចីវរកាលំ នាតិក្កមេតព្ពាតិ អត្ថោ។ តថា ហិ “មាសោ សេសោ គិម្ហានន្តិ ភិក្ខុនា វស្សិកសាដិកចីវរំ បរិយេសិតព្ព”ន្តិ បរិយេសនក្ខេត្តំ វត្វា “វស្សិកសាដិកំ វស្សានំ ចាតុមាសំ អធិដ្ឋាតុ”ន្តិ (មហាវ. ៣៥៨) វុត្តត្តា កតាយបិ អកតាយបិ មាសមត្តំ អនធិដ្ឋាតព្ពតា សិទ្ធា។ យស្មា ច អកតា វស្សិកសាដិកសង្ខ្យំ គច្ឆតិ, អករណញ្ច កេនចិ វេកល្លេន, ន អនាទរេន, តស្មា ចាតុមាសំ អកតត្តា ឯវ បរិហារំ លភតិ, កតា បន អធិដ្ឋាតព្ពា, អកតា ច ចីវរកាលេ ទសាហបរមសិក្ខាបទេនេវ បរិហារំ លភតីតិ អយមត្ថោ លព្ភតិ។ កស្មាតិ អត្តនោ មតិយា ការណបុច្ឆា។ តស្មាតិ វស្សានេយេវ វស្សិកសាដិកាយ អធិដ្ឋាតព្ពតាវចនតោ។ “តិចីវរំ អធិដ្ឋាតុ”ន្តិ វុត្តំ បនេត្ថ សេសចីវរានំ ឯវំ កាលនិយមាភាវំ សាធេតុំ វុត្តំ។ ន ហិ តេនេវ អញ្ញំ បយោជនំ អត្ថិ។

កតា អធិដ្ឋាតព្ពាតិអាទិកុរុន្ទិវចនេនាបិ “យទា វា តទា វា អធិដ្ឋាតុំ វដ្ដតី”តិ ឥទំ បដិក្ខិបិត្វា ទសាហព្ភន្តរេ ឯវ កតាយ អធិដ្ឋាតព្ពតំ ទស្សេតិ។

បាឡិយំ អច្ឆិន្នចីវរស្សាតិអាទីសុ អច្ឆិន្នសេសចីវរស្ស នដ្ឋសេសចីវរស្ស។ ឯតេសញ្ហិ អសមយេ បរិយេសននិវាសនាបត្តិយា ឯវ អនាបត្តិ វុត្តា។ តេនេវ មាតិកាដ្ឋកថាយំ “អច្ឆិន្នចីវរស្ស វា នដ្ឋចីវរស្ស វា អនិវត្ថំ ចោរា ហរន្តីតិ ឯវំ អាបទាសុ វា និវាសយតោ ឧម្មត្តកាទីនញ្ច អនាបត្តី”តិ (កង្ខា. អដ្ឋ. វស្សិកសាដិកសិក្ខាបទវណ្ណនា) វុត្តំ, ឥធ បន សមន្តបាសាទិកាយំ អយំ និស្សគ្គិយា អនាបត្តិ បាឡិតោ សយមេវ សិជ្ឈតីតិ ឥទំ អទស្សេត្វា អសិជ្ឈមានំ តក្កស្ស ញាយតោ ទុក្កដាបត្តិយា ឯវ អនាបត្តិំ ទស្សេតុំ “អច្ឆិន្នចីវរស្សា”តិអាទិ វុត្តន្តិ គហេតព្ពំ។ ន ហិ ឯសា អនាបត្តិ អវុត្តេ សិជ្ឈតីតិ។ វស្សិកសាដិកាយ អត្តុទ្ទេសិកតា, អសមយេ បរិយេសនតា, តាយ ច បដិលាភោតិ ឥមានិ តាវ បរិយេសនាបត្តិយា តីណិ អង្គានិ។ និវាសនាបត្តិយា បន សចីវរតា, អាបទាភាវោ, វស្សិកសាដិកាយ សកភាវោ, អសមយេ និវាសនន្តិ ចត្តារិ អង្គានិ។

វស្សិកសាដិកសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥. ចីវរអច្ឆិន្ទនសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦៣១. បញ្ចមេ យម្បិ...បេ... អច្ឆិន្ទីតិ ឯត្ថ យំ តេ អហំ ចីវរំ អទាសិំ, តំ “មយា សទ្ធិំ បក្កមិស្សតី”តិ សញ្ញាយ អទាសិំ, ន អញ្ញថាតិ កុបិតោ អច្ឆិន្ទីតិ ឯវំ អជ្ឈាហរិត្វា យោជេតព្ពំ។

៦៣២. ឯកំ ទុក្កដន្តិ យទិ អាណត្តោ អវស្សំ អច្ឆិន្ទតិ, អាណត្តិក្ខណេ បាចិត្តិយមេវ។ យទិ ន អច្ឆិន្ទតិ, តទា ឯវ ទុក្កដន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។ ឯកវាចាយ សម្ពហុលា អាបត្តិយោតិ យទិ អាណត្តោ អនន្តរាយេន អច្ឆិន្ទតិ, អាណត្តិក្ខណេយេវ វត្ថុគណនាយ បាចិត្តិយអាបត្តិយោ បយោគករណក្ខណេយេវ អាបត្តិយា អាបជ្ជិតព្ពតោ, ចីវរំ បន អច្ឆិន្នេយេវ និស្សគ្គិយំ ហោតិ។ យទិ សោ ន អច្ឆិន្ទតិ, អាណត្តិក្ខណេ

ᩑᨠᨾᩮᩅ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᩼ ᩑᩅᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩈᨴᩥᩈᩮᩈᩩ ᨶᨿᩮᩣ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᩼

᪑᪒᪘᩼ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔᩣᨲᩥ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨠᩣᩃᩮ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨠᩣᩃᩮ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣᨷᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᩼ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᩈᩣᨾᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨸᩣᩊᩥᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩼ ᩋᩣᩉᩁᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᨷᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩋᨠᩮᨲ ᨠᨲᩥᨠᩈᨴᩥᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᩼ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩩᨷᨣᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨧᩦᩅᩁᨲᩣ, ᩈᩣᨾᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨲᩣ, ᩈᨠᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣ, ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨲᩣ, ᨠᩮᩣᨵᩅᩈᩮᨶ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩣᨷᨶᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᩼

ᨧᩦᩅᩁᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᩼

᪑᩼ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪒᪙᩼ ᨲᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩦᨲᩅᩦᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩔᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩅᩮᨮᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩔ ᨲᩩᩁᩦᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ᩼ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩅᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᩋᩣᨠᩮᩣᨭᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨥᨶᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨷᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ “ᩅᩮᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᩼

“ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᩅᩣᨿᩥᨲᩩᩴ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩅ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾ᩠ᨷᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩣᨿᨶᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩈᩩᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᩼

ᨲᩮᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶᩮᩅ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᩑᨠᩅᩣᩁᩮ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩮᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩩᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᩼ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩁᩩᨧᩥᨿᩣ ᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨲᩴ ᩅᩦᨲᩴ ᩈᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᩼ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ
ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩋᨷ᩠ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᨲᩮᩣᨷᩥ ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩮᨶ “ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ, ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨷᩁᩥᨿᩣᨿᨾᩩᨡᩮᨶ ᩅᩣᨿᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᩼ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᩼ ᩋᨭ᩠ᨮ᩼ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) “ᩅᩣᨿᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨷᨴᩔ “ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨾᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩅᩣᨿᨳᩣᨲᩥ ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣᨿᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣᨿᩣᨷᩮᨲᩥ ᨶᩣᨾ, ᨶᩣᨬ᩠ᨬᨳᩣ᩼

᪑᪓᪐᩼ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶᩮᩅ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨠᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨷᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᩼ ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩥᨠᨲᩣ, ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩮᨶ ᩋᨠᨷ᩠ᨸᩥᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣᨿᩣᨷᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨲᩦᨱᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᩼

ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᩼

᪒᩼ ᨾᩉᩣᨷᩮᩈᨠᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

៩៣៧។ ឯត្តយេ "កិញ្ចិាយត្តំ អត្ថុបទេដ្ឋយ្យា"តិ ពួត៌ បយោយាកេកាកស្សតំ, ទាត៌ បតេត្ត អង្គំ ត ហោតិ។ តេតេច ពស្ស ចិកេក្ក "អត្តយសោ ឆយ្យិ កលាតី"តិ ចុត្តំ។ សេសេយេត្ត ក្តុត្តាតយេច។ អញ្ញាតពកអប្បចារិតាត៌ តត្តចារេឃ ក្តបសក្កយិត្វា ចិកប្បយាបដ្ឋតតា, ចិចទស្ស អត្តុធេក្ខសិកតា, ពស្ស ចចតេត សុត្តចទ្ធត៌, ចិចទបដិលោកោតិ ពួយាតេត្ត ចត្តារិ អង្គានិ។

យហាបេសការេសិក្ខាបទចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

ប៉។ អនេក្ខកចិចទសិក្ខាបទចណ្ណតា

៩៣៩។ អដ្ឋេយ លដ្ឋិឃំ ក្តប្បត្តចិចទស្ស ឲកាកសយារុណោ ចិចទកាលេ ក្តដ្ឋាតីតិ អាហ "លដ្ឋិតោ បដ្ឋាឃា"តិអាទិ, តេត ច "កសាហាតាកាត"ត្តិ ចុត្តត្តា បត្ថាយិតោ បដ្ឋាឃ បុណ្ណយិតោ បុតេ្ត កសសុ អនុលោសុ ក្តដ្ឋិតោសុបិ ចិចទំ តិស្សក្កិឃំ ត ហោតិ។ បុណ្ណយិឃា សហ ឲកាកស ជិចសា លក្ខត្តីតិ ឲត្តកយេច ពួយិតា សិក្ខាបទេត លទ្ធំ, លដ្ឋិតោ បដ្ឋាឃ ក្តប្បត្តំ សត្តចិចទំ បផយកចិតសិក្ខាបទចសេតេច ឃាច ចិចទកាលំ តិស្សក្កិឃំ ត ហោតីតិ កស្សតិ។

៩៤០។ ពួកាតិ បផយកចិតាទិសិក្ខាបទេហិ ពស្ស ពស្ស ចិចទស្ស លក្ខយាត៌ បរិហារំ ពួតេធច ឲកតោ សយ្យិល្ហត្វា កស្សតេ្ត "អតិតេកចិចទស្សា"តិអាទិយាហ។ "អតត្តតេ កចិតេ ឲកាកសជិចសាធិកោ យាតេសា, អត្តតេ កចិតេ ឲកាកសជិចសាធិកា បញ្ចា យាសា"តិ អឃយេច បិតេធា បិញ្ញួឃា សយេតិ។ តេកចិ បត "កសជិចសាធិកោ យាតេសា, កសជិចសាធិកា បញ្ចា យាសាតិ បិតេធត កចិតត្តា"ត្តិ ចកត្តំ, ពំ ត យុត្តំ, អញ្ញាធា "តចាហាតាកាត"ត្តិ ចត្តត្តតោ។ ឃំ បតេត្ត យាតិកាដ្ឋកធាឃញ្ចា "កាយតេ្ចាស 'កសាហបទយំ អតិតេកចិចទំ ធាតេតត្តា'ត្តិ ពួយិតាច សិតេ្ធ, អដ្ឋប្បត្តិចសេត បត អបុត្តំ ចិឃ អត្តំ កស្សត្វា សិក្ខាបទំ ធបិត"ត្តិ (កង្ខា។ អដ្ឋ។ អនេក្ខកចិចទសិក្ខាបទចណ្ណតា) លិពត្តិ, ពំ បយាកលិពិតំ "បចារលាយាសស្ស ឌុល្ហក្ខបត្ថាយិតោ បដ្ឋាឃ ក្តប្បត្តស្ស ចិចទស្ស តិធាតកាលេ កស្សិតោ ហោតី"តិ (កង្ខា។ អដ្ឋ។ អនេក្ខកចិចទសិក្ខាបទចណ្ណតា) ចុត្តត្តា។ ពួយេច ច បយាកលិពិតំ កតេហត្វា កកត្តញុទ្ធកត្តាចរិយេត ច "បរិហាតេកយាតេសាច, កសាហបទេយា យតោ"តិអាទិ ចុត្តត្តិ កតេហតត្តំ។

អនេក្ខកចិចទសជិសេ អញ្ញាសិត្តិ បុតេ្ត អធិដ្ឋិតេ ក្តប្បត្តកាលិការាទិ សាទិសេត អនេក្ខកចិចទសជិសេ អញ្ញាសិ ចិចទេ អនេក្ខកចិចទសញ្ញាឃ ចិចទកាលំ អតិក្កយេតីតិ អតេ្ត។ តេតេតចេត្ត ធុក្កដំ, អតាបត្តិ ច ចុត្តា, ពួពទធា តីសុបិ បទេសុ បិទិត្តិឃស្សេច ចត្តត្តតោ។ អតនេក្ខកចិចទយ្យិ ហិ ចិចទកាលំ អតិក្កយឃតោ បិទិត្តិឃយេច អនេក្ខកចិចទត្តិកោ ចិឃាតិ កដ្ឋត្តំ។ ចិកប្បត្តុបាបន្និយប្បយាលស្ស អនេក្ខកចិចទស្ស អត្តតោ សត្តកតា, កសាហាតាកាតាឃ កត្តិកតេយាសិបុណ្ណយាឃ ក្តប្បត្តការេចា, អតធិដ្ឋិតអចិកប្បិតតា, ចិចទកាលាតិក្កយោតិ ពួយាតេត្ត ចត្តារិ អង្គានិ។

ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

## ᪙᪨ ᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪖᪕᪒-᪓᪨ ᨶᩅᨾᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨥᩁᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩣᨾᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩣᨾᩮ”ᨲᩥ᪨ “ᨸᨮᨾᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦ”ᨲᩥ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪖᪒᪓) ᨮᩣᨾᩔ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ “ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᩩᩈᩣᩁᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨ ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ “ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩣᨸᩦᨲᩥ “ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩅᩔᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩔᨸᩥ᪨ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩅᩔᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ, ᩑᨲᩮᨶ ᨧ ᨸᩩᩁᩥᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᨠᨮᩥᨶᩣᨶᩴ ᨠᨮᩥᨶᨾᩣᩈᩮᨸᩥ ᩋᩈᨾᩣᨴᩣᨶᨧᩣᩁᩮᩣ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩣᨲᩁᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔᩮᩅ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩣᩁᩉᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨣᩣᨾᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨮᩥᨲᨥᩁᩪᨸᨧᩣᩁᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩑᨠᩮᩣ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨸᩣᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩣᩁᩉᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨸᩥ “ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨮᨾᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨸᩣᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣ”ᨲᩥ (ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᪑᪨᪓᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩴ ᨸᨮᨾᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩣᨴᩦ᪨ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨶᩥᨠᩣᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨸᨶ ᩅᩥᩉᩣᩁᩔᩣᨸᩥ ᨣᩣᨾᩔ ᩏᨸᨧᩣᩁᩴ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨸᩣᨲᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨾᩥᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

“ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᩥᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᨠᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨴᩥᩈᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨮᨸᩥᨲᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᨠᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩦᩅᩁᨾᩣᩈᩴ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩈᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨣᨾᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮ ᩈᨲᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥ ᨨᩣᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩈᩮᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᩋᩁᩩᨱᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᩁᩩᨱᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ᪨ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨

ᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

## ᪑᪐᪨ ᨸᩁᩥᨱᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪖᪖᪐᪨ ᨴᩈᨾᩮ ᩁᩮᩣᨸᩥᨲᨾᩣᩃᩅᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨶᩮᩣᨴᩥᩔ ᨾᩥᩃᩣᨿᨾᩣᨶᩴ ᨧᩥᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨸᩪᨩᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩮᩈᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ᪨ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩍᨧ᩠ᨨ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩮᨳᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᩈᩩᨠᩔ ᨴᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩁᩩᨧᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᨸᩁᩥᨱᨲᨽᩣᩅᩮᩣ, ᨲᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨶᩴ, ᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩮᩣᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨲᩦᨱᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᨸᩁᩥᨱᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

ឥតិ សមន្តបាសាទិកាយ វិនយដ្ឋកថាយ វិមតិវិនោទនិយំ

តិំសកវណ្ណនានយោ និដ្ឋិតោ

បឋមោ ភាគោ និដ្ឋិតោ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

វិនយបិដកេ

វិមតិវិនោទនី-ដីកា (ទុតិយោ ភាគោ)

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ឞ៌ បរិចិត្តិឃេកណ្ឌំ

១៎ យុឃាចាគចក្កោ

១៎ យុឃាចាគឃិក្លាបគចល្លូតា

១៎ យុឃាចាគចក្កស្ស បធយឃិក្លាបគេ ព្យុត្កាតត្តិ ខុត្ត “ព្យុត្កា-ឃគ្គា ពាហុ-ឃគ្គបរិឃារឃោ”តិ ចគត្តិ៎ ពត្តាតិ តោឃ ចក្កស្ស, ព្យុត្កាឃ ចា៎ “ឌាតិតត្តតោ”តិ ហេតុតោ ចិបក្លេបិ តិត្តោតេ ចត្តតតោ អតតកត្តិកត្តេ បទេហិ ចុត្តេ “ត យឃា អឃំ ហេតុ ចុត្តោ”តិ ត៎ កាទលំ បជិដ្ឋាគេតុំ បុត “ឌាតិឆយុតោតិ យឃា ចុត្ត”ត្តិអាឌីតិ ចគតិ៎ “ឃយុឌាត”ត្តិ ចត្តត្តេ អតុតាឃិកលេបិត តិគ្គឃោតិ អាហ “ឌាតត្តោ”តិ៎

១៎ ឃយុឌាតយុឃាចាគេតិ អត្តតា ចុច្ចយាតស្ស អត្តស្ស ចិតឆកាចំ បុត្តេបិ ឌាតិត្តា, ចចតក្លលោ ច ឌាតត្តស្ស យុឃាចាគកលគេ៎ តេតាហ “ឌាតិត្តា”តិអាឌិ៎ យុឃាចាគេតិ ច តិយិត្តត្តេ កុយុំ, តស្មា យុឃាកលាតតិយិត្តំ បរិចិត្តិឃត្តិ ខុចេយត្ត, ព្តតោ បទេឃុបិ ព្រាឌិឃេឃុ អត្តោ ចេឌិតត្តោ៎

១៎ ចគត្តិ ខុតាឃាតិ ចាចាតិ អាហ “យិដ្ឋា”តិអាឌិ៎ “ឆតុតា ចិត្តញ្ញី”តិអាឌីឃុ ចិឃ “ចក្លុតា ឌិដ្ឋ”ត្តិ បរិកដចឃេត ចុត្តតិ អាហ “ខ្លួតអាទិកេតា”តិ៎

១០៎កតោ កចិស្សតីតិ ខុត្តាបិ ឃតិដ្ឋាតតោ ចុត្តត្តា យុឃាចាគោ ឌាតោ៎ អាបត្តិត្តិ បរិចិត្តិឃាបត្តិ, ត ចុត្តាឃិត៎ ឌាតិអាឌីហិ គឃហិ អត្កោឃចត្តហិ បទំ គចា ចគត្តស្ស ហិ ត៎ ហោតិ៎ ចាទេឃុត្តិ ស្តុបតេឃុំ៎ ចត្តចិបរីតតា, ចិឃំចាគតបុទេក្លាទតា, ឃយត្តំ ចត្តកាយោ, តស្ស បុក្កលស្ស ចិត្តោបតបឃោកោ ចាតិ ព្តយាតត្ត តីលិ អក្កាតិ៎ ចត្តចិបរីតតាឃ ហិ អឃតិ ចិឃំចាគតបុទេក្លាទតាឃ ចិត្តោបិតោបិ យុឃាចាគោ ត ហោតិ, ចុក្កដយត្តេយេច ហោតិ៎ តស្មា ឃាបិ អក្កេយេចាតិ កហេតត្តោ៎ ស្តត្តរិយតុស្សឆយុទោចតត្តំ យុឃា កលត្តស្ស បរាឌិកំ, បរិឃារឃេត ចុល្លច្ចឃំ, អយុលកោត បរាឌិកោត អតុត្តិឃតត្តំ ឃញ្ញឌិឃេឃោ, ឃញ្ញឌិឃេឃេតាតុត្តិឃតខ្លួយឃចាគាឌីឃុ បរិចិត្តិឃំ, អតុបឃយុត្តេឃុ ចុក្កដំ, ស្តុក្កដហឹតឌាតិអាឌីហិ គចា អត្កោឃត្តស្ស ចុត្តាឃិត៎, កេចលំ យុឃា កលត្តស្ស ព្តឆ បរិចិត្តិឃំ ចុត្តំ៎

យុឃាចាគឃិក្លាបគចល្លូតា តិដ្ឋិតា៎

១៎ ខ្លួយឃចាគឃិក្លាបគចល្លូតា

១៦។ ទុតិយេ បុព្វេ បតិដ្ឋិតារប្បនេន បុន អនេន បទេត្តិ បទេយំ ក្រិយំ បតិដ្ឋិតេតយិប្បនេន បរិចេត្តត្វា បុន ក្រិយំ បតិដ្ឋិតេតិ អត្ថោ។

១៧។ បុព្វេតិ អដ្ឋុប្បត្តិយំ។ បុប្ផឆឌ្ឌកា នាម គូថនីហារកា។ វឌ្ឍកិកម្មន្តិ បាសាណកោដ្ដកាទិចិត្តកម្មំ។ ហត្ថមុទ្ទាគណនាតិ អង្គុលិសង្កោចនេនេវ គណនា។ អច្ឆិន្នកគណនា នាម ឯកទ្វេតិអាទិនា នយេន សារិយោ អវិច្ឆិន្នា គណនា។ អាទិ-សង្ខាត សង្កលនបដុប្បន្នេនសង្កលនាកាមាទិនយេន បវត្តា បិណ្ឌគណនា វុត្តា។ យស្ស សា បគុណា, សោ រុក្ខម្បិ ទិស្វា “ឯត្តកានិ ឯត្ត បណ្ណានី”តិ ជានាតិ។ យក-ភេទាទិកតិ វទតិ អាហ “យ-ការ-ភ-ការោ”តិអាទិ។

១៩។ ន បុរិមេនាតិ យុសាចារសិក្ខាបទេន។ សោបិ អាបត្តិយាតិ វុត្តាវសេសានំ អញ្ញេហិបិ វទន្តោ បាចិត្តិយាបត្តិយាវ ការេតព្វោ។

២៩។ ទុក្ខាសិតន្តិ សាមញ្ញតោ វុត្តត្តា បាចិត្តិយំ អនាក្កោសេហិបិ បរម្មុខា វទន្តស្សបិ ទុក្ខាសិតមេវាតិ អាចរិយា វទន្តិ តថា លិខិតាបត្តិយា អភាវា, អនាបត្តិយាមេវ ភវិតុំ អយុត្តត្តា។ សព្វសត្តាតិ ឯត្ថ វទតត្ថចិន្តាហិ តិរច្ឆានគតេហិបិ គហិតា។

២៧។ អនុសាសនីបុរេក្ខារតាយ វា បាបគរហិតាយ វា វទន្តានំ ចិត្តស្ស លហុបរិវត្តិភាវតោ អន្តរន្តរា កោបេ ឧប្បន្នេបិ អនាបត្តិ។ កាយវិការេនេវាតិបិ ឱមសតសម្ពន្ធតោ “តិសមុដ្ឋានំ, កាយកម្ម”ន្តិ ច វុត្តំ។ បរិវារេ បន “វាចេវាន អាបត្តិសមុដ្ឋានេន...បេ... ទុក្ខាសិតំ អាបជ្ជេយ្យាតិ។ ន ហីតិ វត្តព្វ”ន្តិអាទិនា (បរិ។ ២៧៩) វុត្តានិ សមុដ្ឋានានិ បដិក្ខិបិត្វា បញ្ញាយតិស្ស វុត្តត្តា អាហ “ទុក្ខាសិតាបត្តិ បនេត្ថ វាចាចិត្តតោ សមុដ្ឋាតី”តិ។ ឯវញ្ចាយំ ហិ កាយវាចាចិត្តេហិ ឱមសន្តស្សបិ វាចាចិត្តមេវ អាបត្តិយា អង្គំ ហោតិ, ន បន កាយោ។ វិញ្ញាណេនាបិ អម្ពុជេសនាបត្តិ វិយ ភេទស្ស កាយវិការេនេវ។ ឱមសន្តស្ស បន កិញ្ចាបិ ត្វាន ទុក្ខាសិតាបត្តិយា អនាបត្តិ, អថ ខោ កាយកីឡាអាបជ្ជិតព្វសិក្ខាបទេន ទុក្កដមេវាតិ វេទិតព្វំ។ ឧបសម្បន្នំ ជាតិអាទីហិ អនក្កោសវត្ថូហិ អក្កោសន្តំ, តស្ស ជានន្តំ, អត្ថបុរេក្ខារតាទីនំ អភាវោតិ ឥមានេត្ថ តីណិ អង្គានិ។

ឱមសវាទសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣។ បេសុញ្ញសិក្ខាបទវណ្ណនា

២៩។ តតិយេ ភណ្ឌនំ ជាតំ ឯតេសន្តិ ភណ្ឌនជាតា។ បិសតីតិ បិសុណា, វាចា, សមគ្គេ ភិន្ទតីតិ អត្ថោ។ តាយ វាចាយ សមន្នាគតោ បិសុណោ, តស្ស កម្មំ បេសុញ្ញន្តិ ឥទមេត្ថ អត្ថោ វេទិតព្វោ។

ឯសាបិ ជាតិអាទីហិ ទសហិ វត្ថូហិ បេសុញ្ញំ ឧបសំហរន្តស្ស បាចិត្តិយំ, ឯតេហិ អក្កោសវត្ថូហិ ទុក្កដំ។ អនក្កោសវត្ថូហិ បន

ឧបសំហរន្តស្ស ទុក្កដមេវាតិ វទន្តិ។ ជាតិអាទីហិ អនញ្ញាបទេសេន អក្កោសន្តស្ស ភិក្ខុនោ សុត្វា ភិក្ខុស្ស ឧបសំហរណំ, បិយកម្យតាភេទាធិប្បាយេសុ អញ្ញតរតា, តស្ស វិជាននាតិ ឥមានេត្ថ តីណិ អង្គានិ។

បេសុញ្ញសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

## ៤. បទសោធម្មសិក្ខាបទវណ្ណនា

៤៥. ចតុត្ថេ បុរិមព្យញ្ជនេន សទិសន្តិ “រូបំ អនិច្ចំ”ន្តិ ឯត្ថ អនិច្ច-សទ្ទេន សទិសំ “វេទនា អនិច្ចា”តិ ឯត្ថ អនិច្ច-សទ្ទំ វទតិ។ អក្ខរសមូហោតិ អវិភត្តិកោ វុត្តោ។ បទន្តិ វិភត្តិអន្តំ វុត្តំ។

ឯកំ បទន្តិ គាថាបទមេវ សន្ធាយ វទតិ។ បទគណនាយាតិ គាថាបទគណនាយ។ អបាបុណិត្វាតិ សទ្ធិំ អកថេត្វា។ ឯតេន គាថាយ បច្ឆិមបទេ វុច្ចមានេ សាមណេរោ បឋមបទាទិំ វទតិ, អាបត្តិយេវ, តស្មិំ និស្សទ្ទេ ឯវ ព្យតិរេកេ វត្តន្តិ នស្សតិ។

អដ្ឋកថានិស្សិតោតិ សង្គីតិត្តយារុឡ្ហំ បោរាណដ្ឋកថំ សន្ធាយ វទតិ។ ឥទានិបិ “យថាបិ ទីបិកោ នាម, និលីយិត្វា គណ្ហតេ មិគេ”តិ (មិ. ប. ៦.១.៥; វិសុទ្ធិ. ១.២១៧; ទី. និ. អដ្ឋ. ២.២៧៤; ម. និ. អដ្ឋ. ១.១០៧; បារា. អដ្ឋ. ២.១៦៥; បដិ. ម. អដ្ឋ. ២.១.១៦៣) ឯវមាទិកំ អដ្ឋកថាវចនំ អត្ថេវ, ពុទ្ធឃោសាចរិយាទីហិ បោរាណដ្ឋកថានយេន វុត្តម្បិ ឋានំ សង្គហេតព្ពន្តិ វទន្តិ។ បាឡិនិស្សិតោតិ ឧទានវគ្គសង្គហាទិកោ។ វិវដ្ដូបនិស្សិតន្តិ និព្ពាននិស្សិតំ។ ថេរស្សាតិ នាគសេនត្ថេរស្ស។ យក្ខកថាទីនិ បករណានិ។

៤៦. បាឡិយំ អក្ខរាយាតិអាទិ លិង្គវិបល្លាសេន វុត្តំ, អក្ខរេនាតិអាទិនា អត្ថោ គហេតព្ពោ។

៤៧. ឧបចារំ មុញ្ចិត្វាតិ បរិសាយ ទ្វាទសហត្ថំ មុញ្ចិត្វា ឯកតោ ឋិតស្ស វា និសិន្នស្ស វា អនុបសម្បន្នស្ស អាគច្ឆិត្វា អញ្ញោ ឧទ្ទិស្ស ភណន្តស្សាបិ អនាបត្តិ។ សចេ បន ទូរេ និសិន្នម្បិ ឧទ្ទិស្ស ភណតិ, អាបត្តិ ឯវ។ វាចេតីតិ សទ្ធិំ កថេតិ។ អនុបសម្បន្នតា, វុត្តលក្ខណធម្មំ បទសោ វាចនតា, ឯកតោ ភណនញ្ចាតិ ឥមានេត្ថ តីណិ អង្គានិ។

បទសោធម្មសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

## ៥. សហសេយ្យសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥០-៥៨. បញ្ចមេ តតិយំ និទស្សនន្តិ សេសោ។ ទិរត្តតិរត្តន្តិ ឯត្ថ ទិរត្តគ្គហណំ វចនាលង្ការត្ថំ, និរន្តរំ តិស្សោវ រត្តិយោ វសិត្វា

ចត្យត្តចីចសាទីសុ សឃត្តស្សេច អាបត្តិ, ត ឲកត្តទិកាទីចសេត សឃត្តស្សាតិ គស្សតត្តយ្យឹតិ ដដ្ឋាំ៉ ទីទត្តចិសិដ្ឋញ្ញាតិទត្តំ ចុច្ចយាត់, ទេតត អតត្តទិកសេយច តិទត្តំ ទីសេបតីតិ៉ បច្ចាហិ លេគសេតហីតិ ខ្ពុដ្ឋកសិលិសុឆាតិលបណ្ហេហិ៉ ចាចុក្កតចសេសតាតិ បក្យលចសេត៉ ទីឃដ្ឋហត្វេទ្ពេឆា ចដ្ឋកឹហទេត្ត កសេហតទេព្ពា៉ ឲក្សុបចាសេទា ឲសេកត យសេក្កត បចិសិត្វា អត្ថាកាឃំ អត្យក្កយិត្វា សព្ពត្ត អត្យបទិកយតសេឃាសេក្កា, ឲតំ ពាហុទ្វាទេយ្យិ ឲក្សុបចាសេទាច៉ ពត្ត បត ក្យដ្ឋាទីហិ ទុត្តិល្ហា ចិសុំ ទ្វាទំ សេឃាសេដត្តិ, តាត្សុបចាសេទា សេហាតិ៉ សសេច បត ទុត្តិ ឲច, ចិសុំ ទ្វាទំ ត សេឃាសេដត្តិ, “ឲតយ្យិ ឲក្សុបចាសេយច យត្តិកាទីហិ បិហិតទ្វាសេទា ចិឃ កត្ថសេទា”តិ កសេហតត្ថាំ៉ អព្ពាឆា កត្ថស បចិសិត្វា បយុលាទីសុ តិបត្ថាត្យបសយ្យសេត្តាហិ សហសេឃ្យាបទិយុត្តិយា កត្ថទ្វាទំ យត្តិកាទីហិ បិគហាសេបត្វា ដ្ឋិទេត អទុសេលា ចិចទាសេបត្តស្សបិ អតាបត្តិ កសេចឃ្យាតិ៉

តេសំ បសេយាគេ បសេយាគេ កិក្លស្ស អាបត្តីតិ ឲត្ត កេចិ “អត្តដ្ឋហសេតត អកិទិឃសមុដ្ឋាតា អាបត្តិ ចុត្តា តស្មិំ លសេលា សឃត្តស្ស កិទិឃាកាចា៉ ព្ពគញ្ញាសិក្ខាបគំ សិឃា កិទិឃាឃ សមុដ្ឋាតិ, សិឃា អកិទិឃាឃ សមុដ្ឋាតិ៉ កិទិឃាសមុដ្ឋាតតា ចស្ស តព្ពហុលចសេត ចុត្តាតិ ចគតិ៉ ឃឆា សេចតំ, ឲចំ ទីចាសឃតយ្យិ៉ អត្តដ្ឋហសេតត, ហិ ទ្វាទាសំចសេលាត សេចតំ អកិទិឃសទ៏យាដ្ឋាតយ្យិ សេហាតី”តិ ចគត្តិ៉ ព្ពគច្ចា ឃុត្តំ ចិឃ ទិស្សតិ, ទីយំសិត្វា កសេហតត្ថាំ៉

“ដ្ឋបទិយតសេលតសង្ខិ អសមុដ្ឋកិត្តិកស្សា”តិ ព្ពគំ សមុដ្ឋកិត្តិសេក ចតុត្ថសេយច តត្តីតិ គស្សតត្តំ ចុត្តំ៉ ដ្ឋបទិយតសេល សឃិតស្ស សក្កា ឲច តត្តីតិ “សេហដ្ឋាបិសាសេគ”តិអាទិ ចុត្តំ៉ តាត្សុបចាសេទតិ ពាហិ តិសេស្សលិឃា អាសេទាហលីសេឃ៉

សកាសេទ្ធបេតាតិ សកាកាសេទត៉ “អដ្ឋក្យដ្ឋសេក”តិ ព្ពយិតា សល្ហាត់ គសេស្សតិ៉ ឃត្ត តីសុ ទ្វីសុ ចា បសេស្សសុ កិត្តិសេឃា ពាដ្ឋា, លេគត់ ចា អសយ្យត្តា អដ្ឋកិត្តិ, ព្ពគំ អដ្ឋក្យដ្ឋកំ តាយ៉ ចាត្យអសឈ្លាសេជា តាយ បទិសេក្ខបស្ស អសេត្តា ចម្កាទីត់ ដ្ឋបទិ ចាត្យអទ្វសេបហិ កតសឈ្លាសេជា៉ បទិសេក្ខបស្ស ពាហិកសេតតិ ឲត្ត ឃស្មិ បសេស្ស បទិសេក្ខសេបា តត្តិ, តត្ត សសេច ក្សុយិសេតា ចត្វដ្ឋដ្ឋំ សេហាតិ, ដ្ឋកសេតា ដ្ឋច្ចចត្វសេតា សេហដ្ឋា ក្សុយិឃំ តិព្ពាសេកាសត្កត្តសេទបិ អតាបត្តិ ឲច តត្ត សេសតាសតសេចាហាទាកាចសេតា៉ អឆ ចត្វ តីចំ ក្សុយិសយសេយច សេសតាសតស្ស សេហដ្ឋិយតសេល តិដ្ឋតិ, តត្ត បទិសេក្ខបទហិតតទីសាឃ តិព្ពាសេកាសត្កត្តសេទ សព្ពត្ត អាបត្តិ សេហាតិ, បទិសេច្ឆាកាចសេតា បទិសេក្ខបស្ស ពាហិ ឲច អតាបត្តីតិ ដដ្ឋាំ៉ បទិយល្ហល់ ចាតិអាទិ យសេព្ពត្តដ្ឋកបតតត្តាឃ អាកាសក្កលចត្តំ សេសតាសត់ សត្តាឃ ចុត្តំ៉ តត្ត អបទិដ្ឋិត្តកត្ថុបចាសេទតិ ឲសេកកត្ថស្ស ទ្វីសុ បសេស្សសុ បយុសេលត កយត់ បទិដ្ឋិតិត្វា ទីឃដ្ឋហត្វេទ្ពេឆសេតា អត្សុត់ ក្យដ្ឋំ កត្វា អាកាសក្កសេលាត បសេចសំ កសេទាត្តិ, ឲចំ អកសេតាតិ អសេត្វា៉ កត្ថបទិសេក្ខសេបាតិ ចត្យសេស្សបិសាគាទីសុ សយត្តា ជិតកត្ថកិត្តិសេឃា សត្តាឃ ចុត្តំ៉

បិសេជក្កសត្ថិសេចសាតិ ឲសេកកទីសាឃ កត្ថបិត្យព្ពសេឃា ព្ពតទីសាសុ កត្ថបិត្យច្រាត់ អកាសេចត, កាសេចបិ ចា អព្ពាយព្ពាកិត្តិច្ឆគសេតហិ អសមុដ្ឋតាឃ បិសេជក្កសត្ថិសេចសា តាយ ចុច្ចតិ៉ តំ…សេប… សត្តាឃ ចុត្តត្តិ តត្ត បិចិត្តិសេឃត អតាបត្តីតិ ចុត្តំ, ត ទុក្កសេជត៉ តាទីសាឃ ហិ កត្ថបិត្យព្ពឃា បយុលំ តីសុ ទីសាសុ កិត្តីត់ អកាសេចត ឲកទីសាឃ កត្ថកិត្តិយសេត្តត សព្ពច្ឆត្តំ ក្សុត្យអបទិច្ឆត្តំ តាយ សេហាតិ៉ តស្មា ទុក្កសេជសេយច៉ ឃទិ បត តស្ស បយុលស្ស ព្ពតទីសាសុបិ ឲកិស្សំ, សព្ពាសុ ចា កិត្តិ កសេទាត្តិ, តគា សព្ពច្ឆទ៏ត្តាបដ្ឋបទិច្ឆត្តាទីកាចសេតា បិចិត្តិឃសេយច សេហាតីតិ ដដ្ឋាំ៉ ក្សុយិឃំ ចិតា ឌកតិឃា បយុលំ សត្តាឃាតិ ឲត្ត ដ្ឋច្ចចត្វំ អកត្វា ក្សុយិឃំ កតសេកហស្ស បយុលំ សត្តាឃ អបទិក្ខិសេត្ត បិចិត្តិសេឃត

អតាបត្តីតិ ឰាឥ៍ ពធិតំ ៓ ឪ្ពចត្វកំ ឌេ បយុ៌ ហោតិ, ពោត ចត្វតា បរិក្លិត្តបត្ចុ្យេច បយុ៌ ពន្ធតីតិ អធិប្បាយោ៓ តត្វាតិ

អត្ត្ឌពក្ខពធាឃំ៓ ឌពតិឃា បយា៌ ចត្វាតិ បពតិក្ខុយិឃា តិបន្តេា ឃធា ឌពតិឃា ឪ្បរិ បឃិតំ ត បឃ្យតិ, ឲចំ ឪ្ពាតិឪ្ពចត្វឃ្យ

ឪ្ពេត្លធប្យយា៌ ចត្វា៓ ឲពឌីឃាឃ ឪ្យពេយច ឌីឈំ ពត្វា បត្តិចេបិតោ បឹឃាេធា ឲពឃាលបត្តិចេឃា៓ ក្ខិឃុ, តីឃុ ចា ចត្យុឃុបិ ចា

ឌីឃាឃុ បិឈ្លាឌពបណ្ឌាតាឌីចេឃត ពតា ក្វិឃាលិឌីឃត្តិចេឃា ចេឌិតត្ថា៓ ឃាលប្យេកធឌីបតេយច ចេត្វ បុរិយេតា ចិឃេឃោតិ៓

បរិពេក្លបិ ចិត្តឌេត្តាតិ បយុ៌ឃ្យ បរិពេក្លប៌ ឃត្តាឃ ចធតិ៓

៖ឲ្វ៓ ឪ្បឆ្នឆ្ឆិត្តាបឆ្ឋបរិឆ្ឆត្ត ឃេតាឃត៌ ក្យក្កឌឃ្យ អាឌ៌ ចត្វា បិត្យត្ថឃំ ធឃ្យិតត្វា តតោ អធិកំ ឃត្តាឆ្ឆិត្តាបឆ្ឋបរិឆ្ឆត្តាឌីពយឹ ឃត្ថា

បិត្យត្ថឃំ អច្យត្តយឹ បិឌិត្តិឃេឃ្យច ចត្វកាចេត ធឃ្យិតំ បិក្លាបធឃ្យ បណ្ណត្តិចឌ្ជត្វា, ពេ្យព ធាតត្ថេតោ ធាតិ ចេឌិតត្ថា៓ ឃត្ត

បិឌិត្តិឃាតីតិ បិត្យត្ថឃំ ច្យត្តបិឌិត្តិឃត្វឃំ ឃាយត្ថោតោ ឲពេត្តត ពេហត្វា ច្យត្តា៓

៖ិ៓ បិត្យត្ថឃំ “តតិឃាឃ រត្តិឃា បុរារុណា តិក្លយិត្វា បុត ចឃតី”តិ ឰាឥ៍ ឪ្ពក្កឌចេឃត ច្យត្តា, អតិក្លយិត្វា បត បុរារុណា ឪ្ពឌហិត្វា

អេត្តាលធេត តិឃិត្តឃ្យាបិ បុតឌីចេឃ ឃហេឃេឃ្យត អតាបត្តិ ឲច៓ ឃេតប្ពុយល្ឌបចណ្ណុ ហោតីតិ ឃីហត្យអឌីេប ពិរ ឪ្ពចត្វេពា

ឃត្តាឆ្ឆេត្តា ឃត្តាអបរិឆ្ឆេត្តា ឲចំតាយេពា ឃត្តិបិតយល្ឌុេបិ អត្តិ, តំ ឃត្តាឃេតំ ច្យត្តា៓ ឲត្វ ចត្យត្វកាេពា ក្យុត្យអកំ, ឌេក្ខ កាពា ឪ្បឆ្ឋិ, តីឃុ

កាេពឃុ ឌេក្ខ កាពា ឃេកុឃ្យត្តិ ឰាយិតា តេឃត ក្យត្យអពឆ្ឆត្តបរិឆ្ឆត្តាឌីតិ ចេឌិតត្ថាតិ៓ បិឌិត្តិឃចត្វពឃេតាឃត៌, តត្វ អត្យុបឃយ្យេត្តត

ឃហ តិបឌ្ឌត៌, ចត្យត្វឌីចេឃ ឃ្យុរិឃត្ឌក្កយតត្តិ ឰាយារេត្វ តីលិ អក្កាតិ៓

ឃហេឃេឃ្យឃិក្លាបធចណ្ណុតា តិក្ខិតា៓

៩៓ ក្យតិឃឃហេឃេឃ្យឃិក្លាបធចណ្ណុតា

៖ិ៓ លេក្ខ យាត្យកាេយត ឃត្ថិ ចត្យត្វឌីចេឃ ឃឃត្តឃ្យាបិ ឰាយិតា ឃិក្លាបេធត ឲពាច អាបត្តិ៓ ពេឌិ បត បុរិយឃិក្លាបេធតាបីតិ ឌេក្ខ

អាបត្តិឃោ ចធត្តិ, តំ ត ឃ្យត្តា “អត្យុបឃយ្យេត្តតា”តិ អតិត្វិលិឌេក្កត ច្យត្តត្តា តប៉ុឃេពត បត ចត្យត្វឌីចេឃ ឃឃត្តឃ្យ ឃក្យក្កឌបិឌិត្តិឃំ ចត្យត្វ

ឃ្យត្តា៓ ពិត្យាេបត្វ បិត្យត្ថឃំ បណ្ឌពចេឃេតេច ក្យក្កឌិ ច្យត្តា, តធត្យុេលិយិពា បត បុរិទ័ឃាកេតាត្យឌ្ឋាតេពត ឃហ ឃឃត្តឃ្យ ឰាយិតា ក្យក្កឌិ,

បុរិយេត ចត្យត្វឌីចេឃ ឃក្យក្កឌបិឌិត្តិឃំ៓ ឰាត្តិ្យកេតាត្យឌ្ឋាតេពា ឰាត្តិ្វពតិេពាធាតិ អឃំ អយ្យាកំ លត្តិ៓ យតិត្តិឃា អតាបត្តីតិ ចធត្តិ៓

បិឌិត្តិឃចត្វពឃេតាឃត៌, តត្វ យាត្យកាេយត ឃត្ថិ តិបឌ្ឌត៌, ឃ្យុរិឃត្ឌក្កយតត្តិ ឰាយារេត្វ តីលិ អក្កាតិ៓

ក្យតិឃឃហេឃេឃ្យឃិក្លាបធចណ្ណុតា តិក្ខិតា៓

លិ៓ ធយុ៌ធេឃតាឃិក្លាបធចណ្ណុតា

៩០˙ សុត្តេយ ន ឃេក្លូតាតិអាទីសុ “អញ្ញត្រ ចិញ្ញកា”តិ ញ្ញយិតា សប្ពូតេ្ឋា˙ អញ្ញត្រ ចិញ្ញកា បុរិសចិក្កេហត, ន ឃក្លាទិតាបឹតិ ឲចយេត្វា គេហតេញ្ញាតិ អធិប្បាយោ˙ តាទិសេតបិ ហិ សហ ជិតាឃ ចេសេតុំ្យ ន ចដ្ឋតិ˙ តំតំចេសកាសាឃ អត្ថ ឃធារុធិ ចដ្ឋតិ ឲច˙

ញ្ញរិឃាបធាបរិចត្តត៌, បុរិសំ ចា ខ្ញាគសហត្វបធារេ អបេក្កាសាបត៌ ឲត្ថ អកិរិឃា˙ ចុត្តលក្លហស្ស ឆយ្យស្ស លត្ថ៌ ចាចាត៌ ខ្ពបរិ ចេសតា, ចុត្តលក្លេណា យាត្យាគេយា, ញ្ញរិឃាបធបអចត្តតាកាចោ, ចិញ្ញុបុរិសាកាចោ, អបញ្ញាចិស្សដ្ឋតាតិ ញ្ញយាតេត្ថ បច្ចា អង្គាតិ˙

ឆយ្យចេសតាសិក្លាបទចណ្ណតា តិដ្ឋិតា˙

ប៉˙ ក្ខតាទោនចតសិក្លាបទចណ្ណតា

លិលិ˙ អដ្ឋេយ អត្តុទាតិ បរិតិញ្ញាតកាលតោ បុរេញ្ញបិ˙ អតិកដ្ឋឃយាតេតាតិ “ចេច, កតេត្ថ, កិំ ត្យេយត្ថិ អធិកត”ត្តិ ឲចំ តិប្ឫិញ្ញញ្ញឃយាតេត អតិគដ្ឋឃយាតេត˙ តធារូបេ បច្ចេយ សតិ ចត្តញ្ញេយច˙ ស្យតបរិឃត្តឹសឹលក្យហត្តិ ឲត្ថ អត្ថក្យសលតា ស្យតក្យេណា, បិញ្ញញ្ញបិធក្យសលតា បរិឃត្តិក្យេណាតិ ឌដ្ឋញ្ញា˙ “ទិត្តក្លេបស្ស ចា អកាចា”តិ ញ្ញយិតា លិត្តទិត្តចេចតាដ្ឋតាបិ អរិឃាត៌ តត្ថីតិ ឌស្សតិ˙

បុរេញ្ញអចុត្តហឹតិ ចត្យត្វបិទាឌិកេ អចុត្តហិ˙ ញ្ញគច្ចា សិក្លាបធំ បណ្ណត្តិអដអាតតចេសេត ឲកត្តតោ អចិត្តកសយដ្ឋានេយច ហោតិ អរិឃាត៌ បណ្ណត្តិចិតិក្កយាកាចា˙ ចសាតលិកឹតច្ចា សត្វ អាណាចិតិក្កយបដិឈចិត្តស្ស ចសាតបរិហាតតោ ក្ខតាទោនត៌ ន សម្គចតិ˙ ខ្ញត្តរិយត្យស្សឆយ្យស្ស ក្ខតតា, អត្យបសយ្យត្តស្ស អាទោនត៌, តក្លហចិជាតតា, អតញ្ញាបចេសោតិ ញ្ញយាតេត្ថ ចត្តារិ អង្គាតិ˙

ក្ខតាទោនចតសិក្លាបទចណ្ណតា តិដ្ឋិតា˙

ដ៉˙ ឌុដ្ឋល្លាទោនចតសិក្លាបទចណ្ណតា

លិប៉˙ តចេយ តត្ថ កចេឃ្យាតិ តត្ថ កស្សចិ យតិ ឲចំ កចេឃ្យ˙ អដ្ឋកធាចចតេយច ខ្ពបបត្តិតោ ឌញ្ញហំ កត្វា បតិដ្ឋេបេត្តា “ញ្ញយិតាបិ ចេត”ត្តិអាទិយាហ˙

ប៉៙˙អាទិតោ បច្ចា សិក្លាបចាតីតិ បិណាតិបិតាទីតិ បច្ចា˙ សេសាតីតិ ចិកាលកោដតាទីតិ˙ ស្យក្កចិស្សដ្ឋិអាទិ អញ្ញាធាទោច˙ អត្ថិយចត្វ អតញ្ញាបត្តស្ស កិក្ខូតោ សចត្វកោ សញ្ញាទិសេសោ, អត្យបសយ្យត្តស្ស អាទោនត៌, កិក្ខុសយ្យតិឃា អកាចោតិ ញ្ញយាតេត្ថ តីណិ អង្គាតិ˙

ទុដ្ឋុល្លារោចនសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០. បថវីខណនសិក្ខាបទវណ្ណនា

៨៧. ទសមេ អប្បបំសុមត្តិកាយ បថវិយា អនាបត្តិវុត្តភាវេន វុត្តត្តា ឧបឌ្ឍបំសុមត្តិកាយបិ បាចិត្តិយមេវាតិ គហេតព្ពំ។ ន ហេតំ ទុក្កដវត្ថូតិ សក្កា វត្តុំ ជាតាជាតវិនិមុត្តាយ តតិយបថវិយា អភាវតោ។

វឌ្ឍតីតិ ឥមស្មិំ ឋានេ ឧបចិកាហិ ខណាតិ ជុការស្ស អនិយមិតត្តា វឌ្ឍតិ។ ឥមំ វល្លិំ ខណាតិ បថវីខណនំ សន្ធាយ វុត្តត្តា ឥមិនាវ សិក្ខាបទេន អាបត្តិ, ន ភូតគាមសិក្ខាបទេន។ ឧភយម្បិ សន្ធាយ វុត្តេ បន ទ្វេបិ បាចិត្តិយា ហោន្តិ។ ឧទកបប្បដកោតិ ឧទកេ អន្តោភូមិយំ បវិដ្ឋេ តស្ស ឧបរិភាគំ ឆាទេត្វា តនុកបំសុ វា មត្តិកា វា បដលំ ហុត្វា បតមានា តិដ្ឋតិ, តស្មិំ ឧទកេ សុក្ខេបិ តំ បដលំ វាតេន ចលមានា តិដ្ឋតិ, តំ ឧទកបប្បដកោ នាម។

អកតបព្ភារេតិ អវព្ភអញ្ញកដ្ឋានស្សកតំ វុត្តំ។ តាទិសេ ឧទ ហិ វម្មិកស្ស សម្ភវោតិ។ មូសិកុក្កុរំ នាម មូសិកាហិ ខនិត្វា ពហិ កតបំសុរាសិ។ អន្តោគន្ធិអាទិវុត្តត្តា ឧទុក អាកាសតោ បតិតបំសុរាសិកោ ជាតបថវី ហោតិ, ន លេណាទីសុ បតិត្វា តតោ បវត្តិតបំសុរាសិកោ តិដ្ឋតិ វេទិតព្ពំ មណ្ឌបត្ថម្ភត្ថិ សាខាមណ្ឌបត្ថម្ភំ ឧទ្ធរេត្វាតិ ឧក្ខិបិត្វា។ តទោតិ បុរាណសេនាសនតោ។

៨៨. មហាមត្តិកន្តិ ភិត្តិលេបនំ ជាតបថវីតា, ឋិតាវណ្ណិតា, តណ្ហតណ្ហាបនានំ អញ្ញាតរន្តិ ត្ថាមតេហិ តីហិ អង្គេហិ។

បថវីខណនសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និដ្ឋិតោ មុសាវាទវគ្គោ បឋមោ។

២. ភូតគាមវគ្គោ

១. ភូតគាមសិក្ខាបទវណ្ណនា

៨៩. ទុតិយវគ្គស្ស បឋមេ ភិក្ខុហេតុំ អសក្កោន្តាតិ សាបដ្ឋកវិយានេន សាខាយ លិជ្ជយានាយ លិជ្ជតេ តត្ថ អលេខនត្ថាយ វេវនាយ ឧបនីតំ បុត្តំ ជិត្វាបិ ពុទ្ធាទីនិ លោបនេវំ និវេន្តុំ អសក្កោន្តាតិ អវត្វា។ រុក្ខធម្មោតិ រុក្ខស្ស បវត្តិយំ។ រុក្ខានំ វិយ លេខនាទីសុ អកម្បនភាវោ រុក្ខធម្មោ នាម។

ឧប្បតិតត្ថិ ឧប្បត្តិ៍ កត្តត្ថិ ឆាចត្តិ៍ ចារមេឃតិ គិក្កលេយ្យ៍ ញ្ចតទោតិ ឧប្បត្តិ កោឆិ អគិក្កល្យត្តា រាទិ៍ខាបរាខាតឹគំ រស្វិយត្តក្កាហកឌតោ ចិឃ ត ឧត្តួយឃារឋិតិ អតេ្តា៍ ចិឃដំ ឃប្បចិឃត្ថិ ឃទិរេ ឌាឆាចលាត្យរោត ចិត្តិណ្ហិ ញ្ជារបត្វា ចិតំ ពល្យឃប្បចិឃំ ចិឃ៍ ឌហាតិ

ឡូរបិទត្ថិ បទេ្យារម្ព្កាឡិឃឃទេ្ញាឌតាគិ តតិឃយរេក្កត ឌហាតិ៍ “ឡូរបិទ”ត្ថិ ហិ ឡូទិឃតិ៍រ ចុក្ខតិ ៍ អឆ ចា រឃាតិ តតិឃយរេក្កត កោឆិ ចិតេត្វា ចិតោ គិក្ក អរហត្តយរេក្កត ឡូរបិទ៍ ឌហាតីតិ អតេ្តា៍ តត្វ ឡូទ៍ គាយ ឃពត្តការចា, អឌ្ឍត្ថិកាគិ ចា អាឃតតាគិ៍ បិទ៍ គាយ បរអត្តការចា, ញាហិទាគិ ចា អាឃតតាគិ៍ តក្យករឃ បត លគូរាកំ ឌហតេ្តា “ឌហាតិ ឡូទិឃបិទ”ត្ថិ ចុក្ខតិ៍

៥០៍កចត្ថិតិ ចឌ្ឍិ៍ អហុក្ខត្ថិតិ ពាក្ខុ៍ រតគាហ “ខាតា ចឌ្ឍិតា”តិ៍ ក្វតាគំ ការយាតិ យហាក្វតាគំ ហទិតតិលាឌិការចត ឃយក្កាគំ ឃមូរហា៍ តត្តិគិមុត្តឃ្យ កាយឃ្យ អកាចំ ឌរឃ្យពុំ “ក្វតា ៩ច ចា ការយា”តិ ចុត្តិ៍ បិតញ្ច-ឃឌ្ឍ្យ បិ បិរេតិ ឆាតុត្តិ ឃគ្គឃាហ “បទិក្ខិតិតន្តាតា”តិ៍ ឃា ច បិតញ្ចតា រលេឌតាឌិ ៩ច រហាតីតិ អាហ “តឃ្យា...រប... ក្វតាកាយឃ្យ ខាតា រលេឌតាឌិបក្ខឃា”តិ៍

៥៨៍ខាត-ឃេគ្គា ៩ត្តួ ចិខាតបទិឃារឃាតិ “បុត្តិ ចិខាតា ញ្ចត្តិ”តិអាឌិឃុ ចិឃ បឃ្វតចរេតាតិ អាហ “បឃ្វតាគិ”តិ, គិន្ទាត្តបណ្ហមូលិគិតិ អតេ្តា៍

តាគិឌរឃ្យរេគ្គាតិ តាគិ ពិខាគិ ឌរឃ្យរេគ្គា៍ ពារិឃឌឃ្យគមុរលេគច ពាររលក្ខា កហិតត្ថិ អាហ “ពិឌរតា គិន្ទារត្តត ពិឌំ ឌឃ្យិត”ត្ថិ៍

៥៧៍“ពិឌរតា ឃម្ពូរតា ក្វតាការយា ពិឌ”ត្ថិ ញ្ចយិគា ឧត្តួរបឌរលិរបត “បក្យពក្ខរតា គិន្ទាត្តិ បុប្បំ បក្យ”ត្ថិអាឌិឃុ ចិឃាឃំ រចាហារទាតិ ឌរឃ្យតិ៍ ឃំ ពិឌ ក្វតាការយា គាយ រហាតីតិ គិន្ទាត្តបណ្ហមូលំ ឃគ្គាឃ ចឌតិ៍ ឃឆាទុតត្ថិ ឃឆាបិដំ៍

“ឃត្ថិច្ចា”តិ ចុត្តត្តា ឃទិរេ លក្កាចំ ពាត្វាបិ ឧឌ្ឍហតិ, “តំ ឧឌ្ឍទិឃ្យាឃី”តិឃគ្គាឃ អកាចរតា ចឌតិ៍ អគត្តក-ក្កហរលាត ឃារឃបយត្តិកា កហិតា, គាយរញ្ញាំ តឃ្យា រឃចាលខាតិឃា៍ មូលបណ្ហាគំ អការចត “អឃយុណ្ហក្វតាការយា គាយា”តិ ចុត្តិ៍ រឃា ពិឌការយត ឃក្កហិរតាតិ៍ អចឌ្ឍយារគបិ ក្វតាកាយមូលកត្វា ចុត្តិ “អមូលកក្វតាការយ ឃក្កហំ កក្ខតិ”តិ៍ គាញ្ចត្ថពរឃ្យ អារចលិកំ កត្វា ចឌតិ៍

រឃលេឃ្យកំ គាយ ឃិលិឃ ឃម្ពុតា ៩កា កគ្គខាតិ៍ បុប្បិតកាលរតា បឌ្ឍាឃាតិ ចិកឃិតកាលរតា បក្យតិ៍ លគ្គកំ កល្យត្តាតិ ចិកឃិតំ កល្យត្តា៍ យក្យញ្ជអំ បត ទុក្ខត្តចំ អតោរបគ្គគបិ ករហតុំ ត ចឌតិ, ចុល្លិ ចឌតិ៍ ហត្វក្កក្ខរចក្ខគាតិ ហត្វចាបរល្លត៍

“បិគិឃំ ត ចារឃតន្ទា”ត្ថិ ញ្ចដំ អត្តរតា បិចគបិគិឃំ ឃគ្គាឃ ចុត្តិ, អទេ្ញាឃំ បត ចឌតិ អត្តក្កហិតត្តា៍ រតគាហ “អត្តគា លាឌិតុការយគា”តិ៍ រឃឃំ ទុក្ខាគំ ឃាតា ទុហតីតិ មូលំ អរតាតារទ្វា បណ្ហយត្តគិក្កុយគរេត្តគបិ ចឌ្ឍតិ៍ តត្វ ពប្បិឃយ្បិ អកររារគ្គា លិគ្គគាញ្ចត្ថពរចេញ្ញឌណ្ហាឌរឃា រោតរបតុំ ចឌតិ៍

“ចក្កយិតង្គាត៌ ឥស្សេស្សាយិ”តិ ចុត្តត្តា រោចល៌ ចក្កយតាឆិប្បារយេត ចា យក្កកយតាឆិប្បារយេត ចា អក្កយត្តស្ស, តិលាត៌ ហ្គបទិ គិឃិឥតាឆិប្បារយេត គិឃិឥត្តស្ស ឌ ឥគារសា តត្តិ៍

សយលាកប្បេហិតិ សយលាត៌ កប្បិឃរចាហាររទិ, អតីឌតិត្ថុង្គពីឌាតិបិ កប្បិឃកាចរតា “សយលាកប្បាតី”តិ ចុត្តាតិ៍ អតីឌ៌ តាយ តទ្រុលាអប្ពុចលិងីតិ៍ តិត្ថុរង្គតត្តុ ចិរឃារឌតត្តុ ពីឌ៌ ឃស្តិ៍, ត៌ បតសាគិ តិត្ថុង្គពីឌ៌ តាយ៍ កប្បិឃត្តិ ចត្វាចាតិ បុត្តុកាលកិរិឃាចរយេត ចុរត្តុបិ ចចតក្លុរលាច អក្កិសត្វាគិតា ពីឌការយ ចល៌ កាតត្តុត្តិ ចចតរតា បត បុរត្តុ កាត៌ ត ចង្គុតិ, តត្ថា ក្ខិឆា អកត្វា រលេឥតរកឥតរយច ឥស្សេតត្តុ៍ កររារត្តត ឌ កិក្លុតា “កប្បិឃំ កររាហិ”តិ ឃាឃ កាឃធិ កាសាឃ ចុរត្តុរឃច កាតត្តុ៍ ពីឌកាយបទិរយាចតត្តិ បុត កប្បិឃំ ការរតត្តុត្តិ ការរាបតស្ស បឆយរយច អឆិកតត្វា៍ “កជិរហបិ កាត៌ ចង្គុតី”តិ ចុត្តត្តា កជិរហរតា តិហតាឃ ឃិឌ្ឋាឃ ចា ពីរឌ ចា ឃត្តុ កត្តិធិ ចិឌ្ឍិត៌ ចង្គុតិ ៤ចិ៍ ក្នុតាការយា, ក្នុតាកាយសត្ថិតា, ចិរកាបត៌ ចា ចិរកាបិបត៌ ចាតិ ត្ថយារតត្ថុ តីលិ អក្កាតិ៍

ក្នុតកាយសិក្លុបឥចណ្ណុតា គិង្គុតា៍

៦៍ អត្ថុចាឥកសិក្លុបឥចណ្ណុតា

៨៖ ឌុតិរឃ អត្ថុ ចចតត្តិ ឃំ ឥគាសចិកាចតត្តិ បររហិ ចុត្តចចត៌ ត៌ តស្ស អតត្ថុចិរកាត អរត្ថុត ចចរតត បជិចរតិ៍

៨៥៍ ឃឥឥត៌ អរត្ថុតត្ថុ បជិចរលាចរយេត បចត្តុចចត៌, តរឥច បុត្ថិតយត្តិ ឆរបត្វា អត្ថុ ចឥតិ បការសតីតិ អត្ថុចាឥកត្តិ អាហ “អរត្ថុតត្ថុ បជិចរលារស្សត៌ តាយ”ត្តិ៍ តុលិត្រុតស្សត៌ តាយត្តិ តុលិត្រាចរស្សត៌ តាយំ, អឃរយច ចា បិរចា៍ អត្ថុចាឥក៌ អាររារបតត្តិ អត្ថុចារឥ អាររារបត៌ ចិរហសកត្តិ ចិរហសកត្តុ៍

៨៨៍ បិត្ថុត្តុឃំ ត ហ្គណ្ណុរឥតុការយាតិ បជិត្ថារឥតុការយា៍

១០០៍អតារាបិរត អត្ថុចាឥរកតិ ចុត្តត្រុក្កុង៌ បិត្ថុត្តុឃំ អាកតអរត្ថុតត្ថុបជិចរលាចរយេត ឃុត្ថុតិ, អង្គកចាឃំ អាកតតរយេត បត ឃុសាចារឥត អរត្ថុតត្ថុ បជិចរត្តស្ស បិតិត្តិរឃត សង្គិ ត្រុក្កុង៌, អាររាបិរត ត្ថុយិតាច បិតិត្តិឃំ៍ រកធិ បត “ឃុសាចាឥបិតិត្តិរឃត សង្គិ បិតិត្តិឃង្គុឃ”ត្តិ ចឥត្តិ, ចិឃំសិតត្តុ៍ អាគិកយ្យិកស្សបិ ឃុសាចារឥ ត្ថុយិតាច អតាបត្តិតិ ឥង្គុត្ថុ៍ ឆយ្យកយ្យត អាររាបិតតា, អាបត្តិឃា ចា ចត្វុតា ចា អតុឃុត្ថិឃយាតតា, លាឥតុកាយតាឃ អរត្ថុតត្ថុ បជិចរល៌, តុលិត្រារចា ចាតិ ត្ថយារតត្តិ តីលិ អក្កាតិ៍

អញ្ញវាទកសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា

៣. ឧជ្ឈាបនកសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៣. តតិយេ ចិន្តាយនត្ថស្ស ឈេ-ធាតុស្ស អនេកត្ថតាយ ឱលោកនត្ថសម្ភវតោ វុត្តំ “ឱលោកាបេន្តី”តិ. ឧត្ថាយាតិ លិង្គវិបល្លាសេនាតិ អាហ “ឧទ្ធតា”តិ.

១០៤. ភិក្ខូ លាមកតោ ចិន្តាបេន្តិ អញ្ញេសំ តំ អវណ្ណកថនំ ឧជ្ឈាបនំ នាម. អញ្ញេសំ បន អវត្វា អញ្ញមញ្ញំ សមុល្លបន្តេន ភិក្ខុនោ ទោសប្បកាសនំ ខិយ្យនំ នាមាតិ អយមេតេសំ ភេទោ.

១០៥. អញ្ញំ អនុបសម្បន្នំ ឧជ្ឈាបេតីតិ អញ្ញេន អនុបសម្បន្នេន ឧជ្ឈាបេតិ. តស្ស វា តំ សន្តិកេតិ តស្ស អនុបសម្បន្នស្ស សន្តិកេ តំ សង្ឃេន សម្មតំ ឧបសម្បន្នំ ខិយ្យតិ. ឥធាបិ មុសាវាទេន ឧជ្ឈាបនាទីនំ សម្ភវតោ ទុក្កដទ្វយាភាវោ ច អាទិកម្មិកស្ស អនាបត្តិ ច ឥមិនា ឯវ សិក្ខាបទេន វុត្តាតិ វេទិតព្វំ សព្វត្ថ មុសាវាទបាចិត្តិយស្ស អនិវត្តិតោ. ធម្មកម្មេន សម្មតតា, ឧបសម្បន្នតា, អគតិគមនាភាវោ, តស្ស អវណ្ណកាមតា, យស្ស សន្តិកេ វទតិ, តស្ស ឧបសម្បន្នតា, ឧជ្ឈាបនំ វា ខិយ្យនំ វាតិ ឥមានេត្ថ ឆ អង្គានិ.

ឧជ្ឈាបនកសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា

៤. បឋមសេនាសនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៦. ចតុត្ថេ អបញ្ញាតេតិ អប្បសិទ្ធេ. ឥមំ បន អដ្ឋ មាសេ មណ្ឌបិដ្ឋ ធនសង្ខាតំ អត្តវិសេសំ គហេត្វា ភណិតា បឋមសេន សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តន្តិ អធិប្បាយោ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋ មាសេ”តិអាទិវចនេន អនុបញ្ញត្តិវសេន បការេត្វា ចិរំ អនុបញ្ញត្តិ ន វុត្តា. បរិវារេ បនេតំ អនុជាននវចនំ អនុបញ្ញត្តិដ្ឋានេ “ឯកា អនុបញ្ញត្តី”តិ (បរិ. ៦៤-៦៧) វុត្តំ.

តទាមសិយោតិ អនុត្តា វុត្តោ តិមាសេ បលិវេទិតាយ ឧត្តរេ ឯតំ អក្ខរសេ បិណ្ឌំ ទេវ វិស្សេន ជុកត្វោ ភេ ហិ វស្សេន ឋិតំ ភិក្ខុត្តំ “វុដ្ឋវស្សកាលស្សុលិកា”តិ វុត្តំ. តស្ស វុត្តបដិបត្តិសង្ខេយ្យត្តំ, វុដ្ឋោ ស្សាបិ បន ឧទកេតិ ចិនេសេតិ វិ. វិទេ ច វស្សកេ និបុទ្ធោ ស្សាតិ និមិត្តេ អនុត្តា ឧទកោ ឯវសិកា អនុត្តា វុត្តិតិ វស្សតិ. អដ្ឋកថាកាសិកាតិ ទេសេតូ និយមេតុ ឧបរិ ពុទ្ធានំ អនុជានិ អក្ខរទេក ទាកតេ ចុទ្ធទោគលន្តិ ទេសុមោ.

“ចលិហកាតិ អត្ថិដ្ឋិតកាល វល្លកេតត្វា”តិ ឥមិនា កិរិយាតមិ ទេសេយ ឧដ្ឋិតេ អត្ថកាលេស និក្ខិបិតុំ ន ចរតីតិ ទីបេតិ. តត តតាតិ

ចេតិយង្គណាទិកេ តស្មឹ តស្មឹ អជ្ឈោកាសេ និយមេត្វា និក្ខិត្តា។ មញ្ចតោ បដ្ឋាយ បាទដ្ឋានាភិមុខាតិ យត្ថ សមន្តតោ សម្មជ្ជិត្វា អង្គណមញ្ចេ សព្ពទា កចវរស្ស សង្កឌ្ឍនេន មញ្ចេ វាលិកា សន្ថិតា ហោតិ។ តត្ថ កត្តព្ពវិធិទស្សនត្ថំ វុត្តំ “ឯកចត្វ បាទដ្ឋានាភិមុខំ វា វាលិកា ហរិតព្ពា។ យត្ថ វា បន កោណេសុ វាលិកា សន្ថិតា, តត្ថ តតោ បដ្ឋាយ អបរទិសាភិមុខា ហរិតព្ពាតិ កេចិ អត្ថំ វទន្តិ។ កេចិ បន “សម្មដ្ឋដ្ឋានស្ស បទវឡញ្ជេន អវិកោបនត្ថាយ សយំ អសម្មដ្ឋដ្ឋានេ ឋត្វា អត្តនោ បាទាភិមុខំ វាលិកា ហរិតព្ពាតិ វុត្ត”ន្តិ វទន្តិ, តត្ថ “មញ្ចតោ បដ្ឋាយា”តិ វចនស្ស បយោជនំ ន ទិស្សតិ។

១១១។ វង្កបាទតាយេតេន កុឡីរបាទកស្ស សេសេហិ វិសេសោ, ន អដនីសុ បាទប្បវេសនវិសេសតាតិ ទស្សេតុំ “យោ វា បន កោចី”តិអាទិ វុត្តំ។ តស្សាតិ ឧបសម្បន្នស្ស។

និសីទិត្វា…បេ… បាចិត្តិយន្តិ ឯត្ថ មេឃុដ្ឋានាភាវំ ញត្វា “បច្ឆា អាគន្ត្វា ឧទ្ធរិស្សាមី”តិ អាភោគេន គច្ឆន្តស្ស អនាបត្តិ, តេន បុនាគន្តព្ពមេវ។ កប្បំ លក្ខិត្វាតិ “គច្ឆ, មា ឥធ តិដ្ឋា”តិ វុត្តវចនំ លក្ខិត្វា។

អាវាសិកានំយេវ បលិពោធោតិ អាគន្តុកេសុ កិញ្ចិ អវត្វា និសីទិត្វា “អាវាសិកា វ ជានិស្សន្តី”តិ គតេសុបិ អាវាសិកានំយេវ បលិពោធោ។ មហាបច្ចរិវាទេ បន “ឥទំ អយ្យា”ន្តិ អវត្វាបិ និសិន្នានមេវាតិ អធិប្បាយោ។ “សន្ថរិត្វា វា សន្ថរាបេត្វា វា”តិ វុត្តត្តា អនាណត្តិយា បញ្ញាបិតត្តាបិ ទុក្កដេ ការណំ វុត្តំ។ ឧស្សារកោតិ សរភាណកោ។ សោ ហិ ឧទ្ធំ ឧទ្ធំ បាឡិបាឋំ សារេតិ បវត្តេតីតិ ឧស្សារកោតិ វុច្ចតិ។

១១២។ វណ្ណានុរក្ខណត្ថំ កតាតិ បដលគ្គានីហិ សិព្ពិត្វា កតា។ ភូមិយំ អត្ថរិតព្ពាតិ ចិមិលិកាយ សតិ តស្សា ឧបរិ, អសតិ សុទ្ធភូមិយំ អត្ថរិតព្ពា។ “សីហចម្មាទីនំ បរិហរណេយេវ បដិក្ខេបោ”តិ ឦរិតា មញ្ចបីឋាទីសុ អត្ថរិត្វា បុន សំហរិត្វា ឋបនាទិវសេន អត្តនោ អត្ថាយ បរិហរណមេវ ន វដ្ដតិ, ភូមត្ថរណាទិវសេន បរិភោគោ បន អត្តនោ បរិហរណំ ន ហោតីតិ ទស្សេតិ។ ខន្ធកេ ហិ “អន្តោបិ មញ្ចេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តិ, ពហិបិ មញ្ចេ បញ្ញត្តានិ ហោន្តី”តិ ឯវំ អត្តនោ អត្តនោ អត្ថាយ មញ្ចាទីសុ បញ្ញាបេត្វា បរិហរណវត្ថុស្មិំ –

“ន, ភិក្ខវេ, មហាចម្មានិ ធារេតព្ពានិ សីហចម្មំ ព្យគ្ឃចម្មំ ទីបិចម្មំ។ យោ ធារេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (មហាវ។ ២៥៥) –

បដិក្ខេបោ កតោ។ តស្មា វុត្តនយេនេវ អធិប្បាយោ វេទិតព្ពោ។ ទារុមយបីឋន្តិ ផលកមយបីឋមេវ។ បាទកឋលិកន្តិ អធោតបាទំ យស្មឹ ឃំសន្តា ធោវន្តិ, តំ ទារុផលកាទិ។

១១៣។ “អាគន្ត្វា ឧទ្ធរិស្សាមីតិ គច្ឆតី”តិ វុត្តត្តា អញ្ញេនបិ ការណេន អនោតាបេន្តស្សបិ អាគមនេ សាបេក្ខស្ស អនាបត្តិ។ តេនេវ មាតិកាដ្ឋកថាយំ “មញ្ចាទីនំ សង្ឃិកតា, វុត្តលក្ខណេ ទេសេ សន្ថរណំ វា សន្ថរាបនំ វា, អបលិពុទ្ធតា, អាបទាយ អភាវោ,

និរបេក្ខតា, លេឌ្ឌុបាតាតិក្កមោ"តិ (កង្ខា អដ្ឋ បឋមសេនាសនសិក្ខាបទវណ្ណនា) ឯវមេត្ថ និរបេក្ខតាយ សទ្ធិំ ឆ អង្គានិ វុត្តានិ។

បឋមសេនាសនសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

## ៥។ ទុតិយសេនាសនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៦។ បញ្ចមេ បាវារោ កោជវោតិ បច្ចត្ថរណត្ថាយេវ ឋបិតា ភូមត្ថរណសេយ្យា អត្ថរណវិសេសោ។ ឯត្តកមេវ វុត្តន្តិ អដ្ឋកថាសុ វុត្តំ។ សេនាសនតោវាតិ សត្តបណ្ណិយសេនាសនតោ។

១១៧។ កុរុន្ទដ្ឋកថាយំ វុត្តមេវត្ថំ សវិសេសំ កត្វា ទស្សេតុំ "កិញ្ចាបិ វុត្តា"តិអាទិ អារទ្ធំ។ វុត្តត្ថំ តត្ថីតិ រុក្ខមូលស្ស បរិកាដត្តា វុត្តំ។ បលុជ្ជតីតិ វិនស្សតិ។

១១៨។ យេន មញ្ចំ វា បីឋំ វា វីនន្តិ, តំ មញ្ចបីឋកវានំ។ និលុញ្ចយលេហន្តិ បត្ថរក្ខា។ "អាបុច្ឆំ បន វត្ត"ន្តិ ឥមិនា អាបត្តិ តត្ថីតិ ទស្សេតិ។ វុត្តលក្ខណសេយ្យា, តស្សា សង្ឃិកតា, វុត្តលក្ខណេ វិហារេ សន្ថរណំ វា សន្ថរាបនំ វា, អបលិពុទ្ធតា, អាបទាយ អភាវោ, អនបេក្ខស្ស ទិសាបក្កមនំ, ឧបចារសីមាតិក្កមោតិ ឥមានេត្ថ សត្ត អង្គានិ។

ទុតិយសេនាសនសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

## ៦។ អនុបខជ្ជសិក្ខាបទវណ្ណនា

១១៩។ ឆដ្ឋេ អនុបវិសិត្វាតិ សមីបំ បវិសិត្វា។

១២២។ ឧបចារំ ឋបេត្វាតិ ទិយឌ្ឍហត្ថុបចារំ ឋបេត្វា។ សង្ឃិកវិហារតា, អនុដ្ឋាបនីយភាវជាននំ, សម្ពាធេតុកាមតា, ឧបចារេ និសីទនំ វា និបជ្ជនំ វាតិ ឥមានេត្ថ ចត្តារិ អង្គានិ។

អនុបខជ្ជសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

## ៧។ និក្កឌ្ឍនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៦៧។ សត្តមេ កោដ្ឋកានីតិ ទ្វារកោដ្ឋកានិ។

១៦៨។ “សកលសង្ឃារាមតោ និក្កឌ្ឍិតុំ ន វដ្ដតី”តិ ឯត្ថ អនន្តរូបតោ វុត្តំ។ បិបករហិតាយ ហិ អកុបិតចិត្តេន និក្កឌ្ឍនបត្តស្ស ឥមិនា សិក្ខាបទេន អាបត្តិ នត្ថិ “កុបិតោ អនត្តមនោ”តិ វុត្តត្តា។ អញ្ញាបេក្ខា អាបត្តិ ន ទិស្សតិ។ បាឡិយំ “អលជ្ជិំ និក្កឌ្ឍតី”តិអាទីសុ ចិត្តស្ស លហុបរិវត្តិតាយ អន្តរន្តរា កោបេ ឧប្បន្នេបិ អនាបត្តិ អលជ្ជិតាទិបច្ចយេនេវ និក្កឌ្ឍនស្ស អារទ្ធត្តា។ សង្ឃិកវិហារោ, ឧបសម្បន្នស្ស ភណ្ឌនការកការាទិវិនិមុត្តតា, កោបេន និក្កឌ្ឍនំ វា និក្កឌ្ឍាបនំ វាតិ ឥមានេត្ថ តីណិ អង្គានិ។

និក្កឌ្ឍនសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៨។ វេហាសកុដិសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៦៩។ អដ្ឋមំ ឧត្តានមេវ។ សង្ឃិកោ វិហារោ, អសីសឃដ្ដវេហាសកុដិ, ហេដ្ឋាបរិភោគតា, អបដាណិទិន្នេ អាហច្ចបាទកេ និសីទនំ វា និបជ្ជនំ វាតិ ឥមានេត្ថ បញ្ច អង្គានិ។

វេហាសកុដិសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩។ មហល្លកវិហារសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៧៣។ នវមេ “មហល្លកោ នាម វិហារោ សស្សាមិកោ”តិ វុត្តត្តា សញ្ញាចិកាយ កុដិយា អនាបត្តីតិ វទន្តិ។ យស្សាតិ វិហារស្ស។ សា អបរិបុណ្ណូបចារាបិ ហោតីតិ វិវរិយមានំ កវាដំ យំ ឋានំ អាហនតិ, សា សាមន្តា កវាដវិត្ថារប្បមាណា ឧបចាររហិតាបិ ហោតីតិ អត្ថោ។ អាលោកំ វាតបានំ សន្ធេតិ ឆាទេតីតិ អាលោកសន្ធីតិ កវាដំ វុច្ចតិ។ ទ្វារវាតបានបរិក្ខេបតោ អញ្ញត្ថ បុនប្បុនំ លិម្បនាទិំ ករោន្តស្ស បិណ្ឌគណនាយ បាចិត្តិយំ។

កេចិ បន “បាឡិយំ បាចិត្តិយស្ស អវុត្តត្តា ទុក្កដ”ន្តិ វទន្តិ។ អធិដ្ឋាតព្ពន្តិ សំវិធាតព្ពំ។ ហរិតេ ឋិតោ អធិដ្ឋាតិ។ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ហរិតយុត្តេ ខេត្តេ ឋត្វា ឆាទេន្តស្ស ទុក្កដន្តិ អត្ថោ។ កេចិ បន “តាទិសេ ខេត្តេ វិហារំ ករោន្តស្ស ទុក្កដ”ន្តិ វទន្តិ, តំ បាឡិយា ន សមេតិ។

១៧៧។ ឧជុកមេវ ឆាទនន្តិ ឆាទនមុខវដ្ដិតោ បដ្ឋាយ យាវ បិដ្ឋិវំសកុដាការកណ្ណិកានិ, តាវ ឥដ្ឋកាទីហិ ឧជុកំ ឆាទនំ។ ឥមិនា ឧបរិ បន យេន សព្ពម្បិ វិហារេ ឧជុកចារេ ឆាទិតេ តំ ឆាទនំ ឧជុកមគ្គន្តិ គហេត្វា បាឡិយំ “ទ្វេ មគ្គេ”តិអាទិ វុត្តំ។ បរិយាយេន ឆាទនស្សបិ

ឆ្ពមិតាច តរយត រយារឌតព្ឋត្តិ ចឥត្តិ, ចាំ “បុតប្បុតំ ហោឝារបសិ”តិ ឆ្ពយាឃ បិញ្ចឆ្ពឃា ឆ “ឃព្ឋប្បិ រចចាំ ហេឥតំ ហេឥត្សុបរិ រចឌិតព្ឋា”ត្តិ ឆ្ពមិតា អដ្ឋកឆាចឆរតត ឆ ឃរយតិ៍

បិញ្ចឆ្ពឃំ “យរក្កត ហោរឥត្តស្ស បរិឃារឃត ហោរឥត្តស្សា”តិ ឆ្ពឥព្ឋា ឆ្ពដ្ឋកាឌីហិ, តិឈបរណ្ហហិ ឆ ហោឥតប្បការរកឥឥស្សតត្តំ ចុត្តា៍ រកចិ បត “បត្តិឃា ហោឌិតស្ស ហេឥតស្ស ក្តបរិ ហេឥតមុលចដ្ឋិរតា បដ្ឋាឃ ក្តឌ្ឋិ ក្តឌ្ឋុករយច ឲកចាទ៌ ហោឥតំ ឲកយក្កត្តិ ករហត្វា ‘រឆ្ច យរក្ក’តិអាឌិ ចុត្តំ, ត បត ឃកលចិហារហោឥតំ៍ ឲឃ តរឃា បរិឃារឃត ហោឥរតបឹ”តិ ចឥត្តិ, ចាំ បិញ្ចឆ្ពអដ្ឋកឆាហិ ត ឃរយតិ៍

តតិឃាឃ យក្កត្តិ ឲត្ត តតិឃាឃាតិ ក្តបរឃារករត្ត ឃប្បឥាតចចតំ, តតិឃំ យក្កត្តិ អរត្វា៍ អឃរយច ចា បិរជា៍ តិឈបរណ្ហហិ លត្ថតិតិ តិឈបរណ្ហហិ ហោរឥត្វា ក្តបរិ ក្តល្លិត្តាចលិត្តករលាំ ឃត្ថាឃ ចុត្តា៍ រកចលំ តិឈក្យុដ្ឋិឃា ហិ អតាបត្តិ ចុត្តា៍ តិណ្ហំ យក្កាតត្តិ យក្កចរឃត ហោឌិតាតំ តិណ្ហំ ហេឥតាតំ៍ តិណ្ហំ បរិឃាឃាតត្តិ ឲត្តាបិ ឲរឃច តរឃា៍ យហល្លកចិហារតា, អត្តរតា ចាឃាការតា, ក្តត្តរិ អឆិដ្ឋាតត្តិ ឆ្ពយារតត្ត តឹលិ អក្កាតិ៍

យហល្លកចិហារឃិក្ខាបឥចណ្ហតា តិដ្ឋិតា៍

១០៍ ឃប្បាឈកឃិក្ខាបឥចណ្ហតា

១៣០៍ ឥឃរយ យាតិកាឃំ ឃប្បាឈទិកាឥក៌ តិរឈត ចា យត្តិកាឃ ចា ឃិរព្ឋាឃ្យ, ហេរឌ្ឋឃ្យាតិ អរត្វា៍ អឆ ចា ក្តឥក៌ ករហត្វា ឆាហិ ឃិរព្ឋាឃ្យ, តឃ្ងិព្ឋា ក្តឥរក តិលាំ ចា យត្តិក៌ ចា អាហរិត្វា បក្ខិរបឃ្យាតិ អព្ឋាហរិត្វា អរត្វា រចឌិតរព្ឋា៍ រតតាហ “ឃកដការយត្តរព្ឋាបឹ”តិអាឌិ៍ ឆ្ពឥត្តិ តិឈយត្តិកបក្ខិបតចិឆាតំ៍ ចុត្តត្តិ យាតិកាឃំ “តិលាំ ចា យត្តិក៌ ចា”តិ ឲចំ ចុត្តំ, អដ្ឋកឆាឃុ ចា ចុត្តា៍

ឆ្ពឥព្ឋា ឃិក្ខាបឥំ ឆាហិរបរិរកាក៌ ឃត្ថាឃ ចត្វចរឃត ចុត្តំ អត្តត្តរបរិរកាកឃ្ស ចិឃុំ ចក្ខយាតត្តា៍ តក្យុកឃប្បិ “ឃប្បាឈក”ត្តិ កត្វា ចឆកឆិត្តំ ចិតាច ឃិព្ឋារត បព្ឋាតតតា “បណ្ហតិចឌ្ឍ”ត្តិ ចុត្តំ៍ ចឆកឆិរត្ត បត ឃតិ ឃិក្ខាបឥត្តររតច បិឆិត្តិឃំ, ត ឆ្ពមិតាតិ ឥដ្ឋព្ឋា៍ ក្តឥកឃ្ស ឃប្បាឈកតា, “ឃិព្ឋារតត បិឈកា យរិឃ្សត្តិ”តិ ឌាតតំ, តាឌិឃរយច ឆ ក្តឥក៌ ចិតា ចឆករចតតាឃ រកតឆិរឥច ករលឹរឃត តិឈាឌឹតំ ឃិព្ឋាតត្តិ ឆ្ពយារតត្ត ឆត្តារិ អក្កាតិ៍

ឃប្បាឈកឃិក្ខាបឥចណ្ហតា តិដ្ឋិតា៍

តិដ្ឋិរតា រឃតាឃតចរក្កា ឥុតិរឃា៍

“ក្ខតកាយចរក្កា”តិបិ ឲតរយ្យូច តាមិ៊

ឲ៊ ឌ្ហចាគចរក្កា

១៊ ឌ្ហចាគសិក្លាបគចណ្ហភា

១៣៣៊ តតិឃចក្កុយ្ស បគរយ តិរឆ្នាគក្ខតត្តិ តិរទរាកទណក្ខតំ, ឥាហិរក្ខតត្តិ អរតូ្វា៊ សមិរខ្វាតិ បរិប្វុរណ្ហា៊ សហិតរតូ្វា អតូ្វឃុរតូ្វា៊ អតូ្វកយ៊្ភុំរតាឥភា កយ៊្ភុំរទរា៊

១៣៥-១៣៤៊បររតាតិ ក្ខតូ្វរិ៊ កទរារត្តាចាតិ បរិឥាហិររ កទរារត្តា៊ ចិករក្កុតិ ឥសាតចិករក្កុ៊ ចរណត្តិ តិឌ្ហាតកាយតាឃ បិផ៊

ឃគយ្យូាតិ ឃំ អយ្យូ៊ ឆាររតីតិ អចិតយ្យូយាតំ ឆាររតី៊ បរិកឆតត្តិ្ត បកិណ្ហកកឆាចរសត បរិឆ្និត្ខឆយូ្ពកឆតត្ថិ៊ តិរយ្យូា អត្សុរយាគតាតិ សឈ្ឈកត្តាឥុំស្ស គាតាតិសំសប្បុដិសំឃុត្តា តិឥិក្យុល្ហស្សត្តាឥិ (ល្ស៊ បិ៊ ប័៊១ អាគរឃា) -អត្សុរយាគតា, រកហប្យុរចសយក្កុលិឥុំស្ស យក្កុលស្សត្តាឥិ (ល្ស៊ បិ៊ ទ័៊១ អាគរឃា; ស្ស៊ តិ៊ យក្កុលស្សត្ត) -អត្សុរយាគតា, យតាកកត្តាឥិអយក្កុរលស្ស តិរទរាក្យុដ្ឋាឥិ (ល្ស៊ បិ៊ លិ៍៊១ អាគរឃា; របៈ ច៊ ១៣ អាគរឃា) -អត្សុរយាគតាតិ ឪ្ហយា តិរយ្យូា អត្សុរយាគតា៊ កយ៉ូាកយ៉ូចិតិឆ្នរឃាតិ បរិចារាចសារត កយ៉ូចរក្កុ (បរិ៊ ៣ប័ឲ អាគរឃា) ចុត្តចិតិឆ្នរឃា៊ សយាឥិចរសតាតិ សយឆប្យុឌ្ហាកចរសត៊ ចិបយ្យូតាចរសត ចាតិ ឥិដ្ឋិចិស្សុខ្លិអាឥិកាឃ ស្សុក្លចិបយ្យូតាឃ ចរសត៊ អតូ្វរតា សិ៍លទក្លណតូ្វ អបរាតរបក្លតាឃ រឃត កាមិ កត្យុំ ចតរយ្យូា ឥិសា អទតតិ, អយ្យូ ចា សត្តិ, តាស្ស ចា សាឆ្វតិ ចាត្យុខ្លិរសា៊

អកិចិតរឃតិ បិតិរយាក្លសំចរសប្លារត សំចរចិតរឃ, តប្យុកាសរក ចា ចិតឃបិដរក៊ ចិរតត្យុត្តិ សិក្លារបត្យុំ បការសត្យុំ៊ បក្យុណា ចាត្យុក្កុតាតិ បិឥរតា ឥ អតូ្វរតា ឥ បក្យុណា ឃុរល សត្តិ្តឆាបតចរសត ចាត្យុក្កុតា កាតឌ្ហា៊ អតូ្វយតូ្វចរសតរបតូ្វ រឃាឌតំ កទរាត្តិ៊ អកិឆរយ៉ូតិ លក្លណរសាឥិចរសត បរិឆ្និរត្ខ តាយទុ្បឆរយ៉ូ៊ ប្សុរឌ្ហ កិទ យហារឆរា បរិឃតូ្វិអតត្តរឆាតាឃ ឲរកកយ្យូ កណយ្យូ ឥិឈតិកាឃាឥិឲរកកឆយ៉ូរកាដ្ឋាសំ តិឃ្យូរតត្តា “ត្សុរយ្យុឲ្យតំ បិឡឌ្ហរតា ឥ អដ្ឋកឆារតា ឥ បរិហរឆ, សរក្កាត្តា ក្ខតូ្វរិបិ ក្ខក្កុណ្យុភា”តិ ឲចំ សកលឆយ៉ូ កត្វចរសត តិឃ្យូរតត្តិ, តតូ្វ រត ឥ កិក្ល ក្ខតូ្វតារយត ឥិឈកាណកា យឌ្ហិ៊្សុកាណកាតិ រចាហទិឃត្តិ, រត ឥ អតូ្វរតា ការក្ខតំ រកាដ្ឋាសំ បរិក្ខឥិតូ្វា អឌ្ហា ក្ខក្កុរហត្យុំ ត លកត្តិ៊ តំ សខ្វាឃាហ “សរច យឌ្ហិ៊្សុកាណរកា រហាតី”តិអាឥិ៊

តតូ្វ រហដ្ឋិយា ចា តរឃា ចក្កាតិ យហាចក្កុរតា រហដ្ឋិយា សកាឆកចរក្កា (សំ៊ តិ៊ ១៊១ អាគរឃា), តិគាតចរក្កា (សំ៊ តិ៊ ឲ៊១ អាគរឃា), ពត្ខចរក្កាតិ (សំ៊ តិ៊ ឲ៊១ អាឥិរឃា) ឪ្ហរយ តរឃា ចក្កា៊ តិកតិបិឥតរតា បដ្ឋាឃ រហដ្ឋាតិ ឲកកតិបិឥតក្យុតិបិឥរត សខ្វាឃ ចុត្តិ៊ ឆយ៉ូបគយ្យុ សហ ចតូ្វភា ឌាតកកាណរកត អតូ្វរតា ឌាតរកត សខ្វិ ក្ខក្កុរហតឌ្ហា៊ តរតា ឌ្ហទិ ត ចដ្ឋតីតិ យហាបក្ខទិចាគយ្យូ អឆិប្យុរឃា៊ តរតា តរតាតិ ឥិឈតិកាឃាឥិរតា៊ ក្ខខ្ទិតិតូ្វា ក្ខក្កុហិតំ សខ្វយ៉ូយ្យូ ជិតិឃា, កិក្ស្សុតាបិ ប្សុឌ្ហាបរាត្សុសត្ខិអាឥិក្យុសលតាឃ ឥ ត

ហោតីតិ “តំ ន ចង្គតី”តិ បដិក្ខិត្តំ អភិឆន្ទេ គិច្ចិ ហ្គុហេតព្ពត្តិ ត ចុត្តត្តិ ៤ត្ត យស្មា ចិតនេយ ក្បុលត្តិកាឌិចិការកោ, ឃុត្តនេត្តឃុ នេយឆចិបឃ្សួតាយកេ្កា ច អភិឆន្ទេបាំង ចិតា ត ចិន្ត្តាយតិ, អត្ថាកាេះ បចិដ្ឋការលេ ចិយ ហោតិ, តស្មា ឃុត្តចិតយាតំ កហលចនេត អភិឆន្ទេក្កហលំ ចុត្តនេយចាតិ ចិឃុំ ត ចុត្តត្តិ ចេឌិតព្ពំ យថា “កោឌតំ កុដ្ឋិតព្ពា”ត្តិ ចុនេត្ត “ញ្ញ្ញាតំ លាឌិតព្ពា”ត្តិ អចុត្តប្បិ ចុត្តនេយច ហោតិ តឆចិតាកាចនេតា, ៤ចំនេយ្យេឆយិធំ ឆដ្ឋព្ពំ

បរិយណ្ឌលបឆញ្ញ្ញតាយាតិ បរិយណ្ឌលិត្តិ បរិបុណ្ណាតិ បនេឆឃុ និឆិលឆតិតាឌិញ្ញ្ញតាតិ យឃ្ស៊ិ, តាយ បុនេឃ្ស ៤នាតិ បោទឹ, តកនេចាឃឹតំ កឆាតិ អនេត្ថា អនេតលកញ្ញអាយាតិ ៤ត្ត ៤លិតិ ពេញអំ តក្កញ្ញអតចិនេហិតាយ កល្យាលចាក្កនលោតិ ៤ត្ត ចាឆា ៤ច ចាក្កនលំ, ហ្គដាហនលាឈាេនា កល្យាលំ យឆុនំ ចាក្កនលាយឃ្សាតិ កល្យាលចាក្កនលោ ហ្គបនេយ្យត្ថាយ នេយឆុនេតនេតច អភនេត្ថា ហោតិ, ត និក្ខយាតាតាយលោទឹឃ្សតិ អាហ “កិក្ខុតិយា កាយសំនេក្កុំ ចា”តិអាឌិ

១៣៥ កន្ទុកេហឹតិ កន្ទុកកឡេហិ ៤កនេតាហ្គបនេយ្យត្ថាយាតិ ហ្គបនេយាកនេត្ត កុយ្ចចនតំ កិក្ខុតំ នត្តិកេ ហ្គបនេយ្យត្ថា តាយ បរិចត្តលិក្កា ចា បញ្ញូនតនាកិយាតិនេយា ចា ៤តា បត ៤កនេតាហ្គបនេយ្យត្ថា ឆ្គចឆត្តឃ្ស បាចិត្តិយនេយច

១៣៥ត តិយត្តិតា ហុត្វា កត្តុកាយាតិ តិយត្តិតា ហុត្វា កោឌតបរិនេយានាេត កត្តុកាយា ត ហោត្តិ, តនេត្តច ចនិត្យកាយា ហោត្តិតិ អនេត្ថា យនេតាតិ កិក្ខុតុបឃ្សយនេតា យាចិត្វាតិ “តុនេយត្វិ អាតឹតឆ្គចានេឆនេតច យយេប្បិ ចនិឃ្សាយា”តិ យាចិត្វា តត្វាតិ តឃ្មិ កិក្ខុតុបឃ្សនេយ អភិក្ខុកាចានេន ចឃ្ស៊ិ ចនត្តិយា បាចិត្តិយំ, អបកច្ឆត្តិយា ទុក្កដំ

ត្ថាយាឃុ កតនាបត្តិ បរិហរិតព្ពាតិ ចោឆតំ បរិហរនេត្ថា អាហ “នា រក្ខិតព្ពា”តិ នា ចឃ្សាត្យាយតប្បលិកា អាបត្តិ រក្ខិតព្ពា, ត្ថតនាយ អតាបត្តិការលំ អត្ថិតិ អឌិប្បានេយា តេតាហ “អាបឆាឃុ ហឹ”តិអាឌិ

ឆ្គចាឆត្វាយាតិ ឆ្គចានេឆ យាចតត្វាយ ឆេ្ត តិនេឃ្សាតិ ឌ្ហិ តឹហិ, កនេលនេត្ត ចេតំ បច្ចត្តចនតំ បិនាឌិកេតាតិ បនាឆឌតកេត កាយកយ្ដាឌិតា នេយ្យានេឆត្វុតិ តិចិឆំ និក្ខ នេយ្យានេឆត្យ អនេយ្យតតា, កិក្ខុតិយា បរិបុណ្ណបនេយ្យត្ថតា, ឆ្គចាឆចនេត អដ្ឋកន្ទុឆេយ្យឆាតត្តិ ត្ថាយាតេត្ត តឹលិ អក្កាតិ

ឆ្គចាឆនិក្ខាបឆចណ្ណតា តិដ្ឋិតា

១ អត្ថក្កតនិក្ខាបឆចណ្ណតា

១៣៦ ទុតិនេយ តោកកតឆត្តិ បឆុយចិនេនំ, តំ កិរ ឆាហុបត្តំ ចណ្ណនេយ្យត្ថំ អយនេញ្ញត្ត អនេត្ថា – យថា តោកកតឆនដ្ឋាតំ បឆុយំ, ៤ចំ

ᨹᩩᩃ᩠ᩃᨸᩩᩃᨸᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨧᩥᩁᩩᨣ᩠ᨣᨲᩴ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩃᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩃᩥᨠ᩠ᨡᩮ ᩋᩣᨴᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩥᨿ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨲᩮᨩᩈᩣ ᨲᨸᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᨳᩮᩅ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨾᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩦᩁᩈᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨸᩔᩣᨲᩥ᪨ ᩁᨩᩮᩣᩉᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩁᩦᩁᩮ ᩁᨩᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩁᨩᩮᩣᩉᩁᨱᩴ, ᨸᩩᨬ᩠ᨨᨶᨧᩮᩣᩊᩔ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᩏᨴᩣᨶᨣᩣᨳᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᨣᩣᨳᩣ ᩏᨴᩣᨶᨣᩣᨳᩣ ᨲᩣᨿ᪨ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᪂᪨᪂᪘᪄) ᨸᨶ “ᩁᩣᨣᩮᩣ ᩁᨩᩮᩣ ᨶ ᨧ ᨸᨶ ᩁᩮᨱᩩ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩏᨴᩣᨶᨣᩣᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨶ ᨸᨶᩮᩈᩣ “ᩋᨵᩥᨧᩮᨲᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᨣᩣᨳᩣ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᨧᩪᩊᨸᨶ᩠ᨳᨠᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩏᨴᩣᨶᨣᩣᨳᩣᨲᩥ ᩏᨴᩣᨶᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩅᩩᨣ᩠ᨣᩣᨲᩥᨿᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ (ᨳᩮᩁᨣᩣ᪨ ᪁᪨᪆᪇ ᩅᩩᨣ᩠ᨣᩣᨲᩥᨿᨲ᩠ᨳᩮᩁᨣᩣᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᨲᩣᨿᩴ ᩏᨴᩣᨶᨣᩣᨳᩣᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩅᩥᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨳᩮᩁᩔᩣᨸᩥ ᩏᨴᩣᨶᨣᩣᨳᩣᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨧ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᨶᩣᨸᩥ ᩒᩅᨴᨲᩮᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩮᩅ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨲᩈᩪᩁᩥᨿᨲᩣ, ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩪᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨲᩣ, ᩒᩅᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨲᩦᨱᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪃᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨸᩔᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪆᪃᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᩅ᪨ ᩏᨸᩔᨿᩪᨸᨣᨾᨶᩴ, ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩪᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨲᩣ, ᩈᨾᨿᩣᨽᩣᩅᩮᩣ, ᨣᩁᩩᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩒᩅᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨸᩔᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪄᪨ ᩋᩣᨾᩥᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪆᪄᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᩣᨾᩥᩈᨶᩥᩁᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᩣᨾᩥᩈᩉᩮᨲᩩ ᩒᩅᨴᨲᩦᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨲᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨲᩣ, ᩋᨶᩣᨾᩥᩈᨶ᩠ᨲᩁᨲᩣ, ᩋᩅᨱ᩠ᨱᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᩋᩣᨾᩥᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪁᪆᪅᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ ᨧᩦᩅᩁᨴᩣᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ᪨

᪆᪨ ᨧᩦᩅᩁᩈᩥᨻ᩠ᨻᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪇᪆᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩮ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᨿᩣᨣᩮᩈᩩ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨠᩣᩁᩩᨠᨸᨾᩣᨱᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨶᩁᩮᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ “ᨲᩅ ᨬᩣᨲᩥᨠᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᩅᩥᨠᩥᩔᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᩅᩥᨠᩥᩔᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ ᩋᨶᩮᩉᩈᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ

“អកប្បិយេន តិវេឃាខិតព្វា”តិ៑ អញ្ញាតិកាយ កិក្លុតិឃា សត្តកតា, តិចាសតបរិរុបត្នុបកតា, ចុត្តតវេឃត និព្ពាតំ ចា និព្ពាបតំ ចាតិ ព្ពុយារតេត្ត តឹលិ អក្កាតិ៑

ឌឹចរនិព្ពាតសិក្លាបទចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

លិ៑ សំចិឆាតសិក្លាបទចណ្ណតា

១ប័ឲ្យ៑ សត្តេយ បិញ្ញុព្ពុឃំ កន្ទាយ កកិតិ កន្ទាយាឃ្យាតិ កិក្លុបុព្ពាកំ សំចិឆាតំ, ព្ពុតទំ កិក្លុតិបុព្ពាកំ៑ ឲកន្ទ្លាតយក្កត្តិ ឲកតេតា អន្ទ្លាតសក្លាតំ យក្កុំ៑ ហិវេឃ្យាតិ ឃុវេច៑ បវេរតិ តតិវេឃ ឌិចវេឃ៑

ខ្ញុំឆា ចុត្តប្យកាវេរាតិ បិទកយេត បក្លកយេតតិ ខ្ញុំឆា ចុត្តប្យកាវេរា៑ ក្លុបចារេរា ត លព្ពុតឹតិ វេឃា បរិក្លិត្តាឌិកាយឃ្ឃ ឲកលេន្ទុបិតាឌិក្លុបចារេរា ចុវេត្តា, វេឃា ព្ពុឆ ត លព្ពុតិ អាឃត្ថុត្តា៑ ឲវេតត ច អត្តូរឈេរេឃចេត្ត កាវេយាតិ អឆិវេប្យតា, ត សកលំ កាយលេត្តាំ៑ តត្តាបិ ឃត្ត ក្លុបចារេរា លព្ពុតិ, តត្ត ក្លុបចារេរាក្កុយេត ឲច អាបត្តិតិ ទវេឃ្យតិ៑ វេតតាហ “រតតយត្តត្តរា”តិអាឌិ៑ ក្លុបចារេរាក្កុយតវេទ្ទោត្ត ក្លុបចារព្ពុត្តវេរ បចិសតយេច វេហាតិ៑ តត្ត អប្យចិសិត្តាបិ ក្លុបចាវេរតា ពាហិ អន្ទ្លវេឃាឌតព្ពុត្តរកវេតត យវេក្កត កន្ទវេត្តាបិ យក្កឃ្ឃ ខ្ញុំឃុ បឃ្យុឃុ អន្ទ្លវេឃាឌតព្ពុត្តរកតំ កាឡ្ញបចារំ សព្ពុំ ឌ្ឋក្កុយិត្តា កន្ទតិវេច្ឆច ចុច្ឆតិ៑ អន្ទ្លវេឃាឌតវេតា ពាហិ កវេតត យវេក្កត កន្ទវេត្តា ត កាឡ្ញបចារកឈតាឃ កាវេរតវេព្ពា, អន្ទ្លវេឃាឌតកឈតាវេឃច កាវេរតវេព្ពា៑ ឲចច្ឆា សតិ អតត្តរសិក្លាបទេទ តាចាវេឃច កាយតឹរបឃ្យេត កន្ទត្តឃ្ឃ កាឡ្ញបចារកឈតាឃ អាបត្តិ សយត្តិតា វេហាតិ៑ ត ហិ សក្កា តាចាឃ កាឡ្ញបចារព្ពុត្តវេរ បចិសិតំ៑ តិល្លំ យក្កាតំ សព្ពុត្តឌ្ឍាតំ សិឈ្ឈាដកំ៑ ឲត្តត្តវេរ សំចិទហិវេតតិ ឲត្ត ត ពេចលំ ឃចាចុត្តរធិកាឌឹឃុ ឲច សំចិទហវេត ទក្កដំ, អត្តរាយវេក្កបឹតិ អឆិប្យាវេឃា៑

អន្ទ្លវេឃាឌតំ អតិក្កុយត្តឃ្ឃាតិ អសតិ កាវេយ អន្ទ្លវេឃាឌតំ អតិក្កុយត្តឃ្ឃ៑ ឃម្ពិញ្ញាកាយលេត្តក្នុវេតបិ អរវេព្ពា អន្ទ្លវេឃាឌតព្ពុត្តវេរ កាវេយា ត វេហាតិ, តយ្យិ ព្ពុឆ អកាយកំ អរព្ពាត្តិ អឆិវេប្យតំ, ត ចិព្ឈាដចាទវេឃា៑

១ប័ឣ៑រដ្ឋវេកទេតិ រដ្ឋចិវេលិវេប៑ ចក្កសយារុញ្ញហាតិ ព្ពុរិឃាបឆចក្កុំ, សកដចក្កុំ ចា សយារុញ្ញហា៑ ខ្ញុំត្ថុយ្យិ សំចិទហិត្វា យក្កុប្យដិបត្តិ, អចិសវេក្កតំ, សយឃាកាវេចា, អតាបទា, កាយត្តវេរាក្កុយតំ ចា អន្ទ្លវេឃាឌតាតិក្កុវេយា ចាតិ ព្ពុយារតេត្ត បច្ឆា អក្កាតិ៑ ឲកវេតាក្លុបសយ្យត្តាឌឹហិ សទ្ធិំ សំចិឆាឃ កន្ទត្តឃ្ឃ បត យាត្យកាយសិក្លាបទេត អាបត្តិ៑

សំចិឆាតសិក្លាបទចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

᪈᪨ ᨶᩣᩅᩣᨽᩥᩁᩩᩉᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪈᪉᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮ ᩑᨠᩴ ᨲᩦᩁᩴ...ᨷᩮ... ᨶᩥᩁᨶ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᨴᩥᨲᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨷᨴᩮᩈᩮ ᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᨣᩤᨾᩮᩉᩥ ᨶᩥᩁᨶ᩠ᨲᩁᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩑᨠᩴ ᩋᨣᩤᨾᨠᩴ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᨣᩤᨾᩣᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨣᩤᨾᨠᨲᩦᩁᨷᩔᩮᨶᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨷᨶ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᩅᩥᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᨴᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨲᩮᩣ ᩐᨶᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣᨿ ᩉᩥ ᨶᨴᩥᨿᩣ ᨿᩮᨠᩮᨶᩣᨷᩥ ᨠᨾᩮᨶ ᨲᩦᩁᨴ᩠ᩅᨿᩔᩣᨷᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩤᨾᨶ᩠ᨲᩁᨣᨱᨶᩣᨿ, ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᨣᨱᨶᩣᨿ ᨧ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ "ᨣᩤᨾᨶ᩠ᨲᩁᨣᨱᨶᩣᨿ...ᨷᩮ... ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᨣᨱᨶᩣᨿ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩉᩥ ᨣᩤᨾᨶ᩠ᨲᩁᨲᩣ ᩐᨶᨲᩣᨿ ᨶᨴᩥᨿᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᨣᨲᨲᩦᩁᩮᩈᩩ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨣᨱᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ "ᩈᨲ᩠ᨳᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᨲᩥᨲ᩠ᨳᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩈᩩ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨳᩣᨷᩥ ᨠᩦᩊᩣᨷᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᩣᩁᩔ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩮᨶᩮᩅ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨷᨮᨾᩴ ᨠᩦᩊᩣᨷᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᩣᩁᩔᩣᨷᩥ ᨷᨶ᩠ᨳ ᨶᩣᩅᩣᨿ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩔ, ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣ ᨧ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨶᩥᩅᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨶᨿᩔ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨠᩮᩅᩃᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨾᩮᩅ᪨

ᨶᩣᩅᩣᨽᩥᩁᩩᩉᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪉᪨ ᨷᩁᩥᨷᩣᨧᩥᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪉᪃᪨ ᨶᩅᨾᩮ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ "ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ...ᨷᩮ... ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨣᩮᩣᨧᩁᩮ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩮ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩉᩥ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩉᩥ ᨠᨲᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᨷᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ᪨ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᩁᩥᨷᩣᨧᩥᨲᨲᩣ, ᨲᨳᩣ ᨬᩣᨲᨠᩴ, ᨣᩥᩉᩥᩈᨾᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮᩣ, ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ, ᨲᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᨴᩦ ᨷᩁᩮᨲᩮ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᨷᩁᩥᨷᩣᨧᩥᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪁᪀᪨ ᩁᩉᩮᩣᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪉᪈᪨ ᨴᩈᨾᩮ ᩏᨷᨶᨶ᩠ᨴᩔ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶᩣᨲᩥ ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩮᨶ ᩁᩉᩮᩣᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨷᨶ ᩋᨧᩮᩃᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩑᨠᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩁᩉᩮᩣᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩒᩅᩣᨴᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

៣៉ េកាះតចេក្កា

១៉ អាចរេចបិណ្ឌសិក្ខាបងចណ្ណតា

១០៩៉ ចត្យត្ថចក្កស្ស បធេម ឮេមនំេឃចាតិ ឮេមនំ បិរេណ្ឌាតំេឃច៉ ឲត្តកាតត្ថិ ឮមស្មិំ បិរេណ្ឌ ឲត្តកាតំ៉

១០ប៉៉“កច្ឆន្តោ ចា អាកច្ឆន្តោ ចា”តិ ឮត៌ អឌ្ឍេឃាះតចេរេត កេហតព្វំ៉ អេញ្ញា វុឌ្ឍិស្ស បញ្ញាត្តញា កិក្ខុស្ អបស្សេន្តេហិ ពិត្តិេឃហិ សាយញ្ញាេតាបិ បញ្ញាត្តប្បិ កិក្ខុតំ ត ចដ្ឋតិ ឲច៉ អាចរេចបិណ្ឌតា, អកិលាតតា, អត្យចសិត្វា េកាះតត្តិ ឮមាេតត្វ តីលិ អដ្កាតិ៉

អាចរេចបិណ្ឌសិក្ខាបងចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

២៉ កលេកាះតសិក្ខាបងចណ្ណតា

១០៨៉ ឝុតិេឃ អកិមាេទតិ អកិកចិត្វា កកចត្តិ មាេលត្វាឃ បេឃាឌិេត ឆត្យឆេទ៉ តត្យ “ទាខាតប្បិ មាទាេបសិ”តិ ចចតេតា ឮត៌ សិក្ខាបត៌ អឌាតរត្យេតា ការេល បញ្ញាត្តត្តិ សិទ្ធំ, ឲចញ្ញា រតិ បិឡុឮមំ “េពត េលា បត រេមេឃត ទេញ្ញា មាកឆស្ស...េប... ចាោតិរាេលាហិេតា អាឌីចេពស្ បព្ឋឌិេតា េហាតិ...េប... ពិប្ពិរាទំ ឲពឝេចាចា”តិអាឌិ ចិទ្ធញ្ញាតិតិ? ត ចិទ្ធញ្ញាតិ៉ េរា ពិទ អាឌីចេពា ពិប្ពិរាេពាលេតា បក្យតិ អត្តទត្តទា កិក្ខុ តិមេត្តត្វា ឌាតំ េឌេត្តា អឌាតរត្យការេលបិ សិក្ខាបេឌ បញ្ញាេត្តបិ កិក្ខុតំ រត្តិេពា ឝុតំ បិេហសិ, កិក្ខុ ច ក្យក្យច្ឆាឃត្តា តិចាេទស្ំ៉ តស្មា អាឌិេតា បដ្ឋាឃ តំ ចត្វ ឌស្សិតត្តិ េចឌិតព្វំ៉

១០៩៉ អញ្ញាមញ្ញា ចិរឌិរំ ទជ្ជំ ចិទជ្ជំ, ចិទជ្ជេតា អាកតា េចទជ្ជកា៉ េត ច ឃស្មា ខាតិេកាត្តាឌិេតា តាតាចិធា, តស្មា តាតាេចទជ្ជេពតិបិ អេត្វា៉

១០លិ-ប៉៉ ឮមស្ស សិក្ខាបឌស្ស ចត្វចេរេតច ចិញ្ញាត្តិេតា កលេកាះតត្វតា សិទ្ធាតិ តំ អចត្វា បឌកាះេត អសិទ្ធេមច តិមត្តតេតា កលេកាះតំ ឌស្សិតត្តិ េចឌិតព្វំ៉ េពតាហ “ទ្វិហាកាេទហិ”តិអាឌិ៉ “េឃត េពតធិ េចចចេតតា”តិ ឝុត្តត្តា “េកាះតំ កលញ្ញុចា”តិអាឌិរាយញ្ញាតាេមតាបិ កលេកាះតំ េហាតិ៉ ឃំ បត បិឡុឮមំ អឌ្ឍាតកាយតាឌិចត្វស្ “ឮេឆច ក្យញ្ញុចា”តិ ឝុត្តចចតស្ស ក្យក្យច្ឆាឃតំ, តប្បិ ឮឌតាឌិតាមំ កេហត្វា ឝុត្តត្តា ឲច កាតត្តិ េចឌិតព្វំ៉ ឲកេតា កលញ្ញុត្តិតិ អញ្ញាមញ្ញាស្ស ទ្វាឌរហត្វំ អមុញ្ចិត្វា ឲកេតា ឆត្វា កលញ្ញុត្តិ៉

“អបរាកំ ចតុត្ថម្បិ កត្តំ ទេហី”តិ វុត្តត្តា បាឡិយា (ចណ្ណកា) ឃំ “តុំ ឲកស្ស កិក្កុតោ កត្តំ ទេហី”តិអាទិតោ វុត្តត្តា ច កោឌតតាយេត ចិន្តាត្តយេច ពណកោឌតំ ហោតិ, តច្ចា អន្តោត ចិន្តាត្តម្បិ ឲកតោ ពណត្តាតំ សន្តោសម្បិ ហោតីតិ ដដ្ឋត្តាំ៉ ចិសុំ ពហិតំ បត ចិន្តាត្តំ កុឌ្ឍតោ បណីតកោឌតាទិសិក្ខាបទេហិ អាបត្តិ ឲច៉

អាពត្តុកបដ្ឋត្តិ អដ្ឋិត្តិត្វា អត្ថាឌិ អាទោរាបេត្វា ករលទឹចទំ សត្ថាឃ វុត្តំ៉ ឌបេតីតិ ឲកំ អត្តំ ទឹចទេ ពាត្ថតចទេសត ឌបេតិ៉ បច្ចាកតំ សិន្តាតីតិ តស្សេច វុតិឃអត្តំ បរិចត្តិត្វា អាហតំ សិន្តាតិ៉ អាពត្តុកបដ្ឋំ ពាត្ថតីតិ ទឹចទេត លក្កំ កទោរាត្តា បុតប្បុតំ តត្ត តត្ត សុទេត្តត ពាត្ថតិ៉ ឈដ្ឋតីតិ បយាលោត កហេត្វា ទណ្ឌានីហិ ឈដ្ឋតិ៉ សុត្តំ កទោរាតីតិ ក្បាលាឌិការចេត ចដ្ឋតិ៉ ចលតីតិ អតោកក្បាលសុត្តំ ហទេត្តត ចា ចក្កទេល្លត ចា ចដ្ឋតិ ឲកត្តំ កទោរាតិ៉ បរិចត្តតំ កទោរាតីតិ បរិចត្តតទណ្ឌឃត្តកំ កទោរាតិ, ឃស្មិំ សុត្តក្បាញអំ បទេចសេត្វា ទេចញ្ញុតាញត្តកានីសុ ឌបេត្វា បរិត្តុយាបេត្វា សុត្តកោដិតោ បដ្ឋាឃ អាពដ្ឋត្តិ៉

១១០៉ អតិយត្តិតចតុត្ថត្តិ អតិយត្តិតោ ចតុត្ត្វា ឃស្ស កិក្កុចតុក្កស្ស, តំ អតិយត្តិតចតុត្តំ៉ ឲចំ សេសេសុបិ៉ តោតាហ “បច្ចាត្តំ ចតុក្កាត”ត្តិ៉ សប្បចេសេត្វាតិ តេហិ ឃោឌេត្វា៉ កណោ កិច្ចតីតិ តិយត្តិតសញ្ញោ ត ហោតីតិ អត្ថោ៉

អឌិចាសេត្វាកតេស្វតិ ឲត្ត អកប្បិយតិយត្តតាឌិចាសតក្កលោ បុត្តាបឃោកេ ទុក្កដម្បិ តត្តិ, ចិន្តាត្តិតោ បសចតេ បត ចិន្តាត្តិក្កលោ ត្តាតរសិក្ខាបទេហិ ទុក្កដំ ហោតីតិ កហេតត្តាំ៉ តិយត្តតំ សាឌិយចាតិ តិយត្តតកត្តំ បដិក្កាហុចា៉ តាតិ ចាតិ ក្បេមាសានីតិ ច តេហិ កិក្កុហិ ឲកោត បច្ឆា កហិតត្តា ឲកតោ ត កហិតាតិ៉

“កត្តុទេស្វកោត បណ្ឌិតេត កចិតត្តាំ...បេ... យោចេតត្តា”តិ ឲកោត កត្តុទេស្វកោត អកប្បិយតិយត្តតេ សាឌិតេ សន្តោសម្បិ សាឌិតំ ហោតិ៉ ឲកតោ ពណត្តាតំ ពណកោឌតាបត្តិ ច ហោតីតិ ឌស្សេតិ៉ ទ្វាតស្ស ទ្វារេ អាពត្តា បុត “កត្តំ ពណុចា”តិ ចចតកឃេត “កាយទ្វារេ អដ្ឋត្វា”តិ វុត្តំ៉ ពណកោឌតតា, សយឃាការចា, អន្តោហទលត្តិ ត្តាយាតត្ត តីលិ អដ្ឋាតិ៉

ពណកោឌតសិក្ខាបទចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

១៉ បរោប្បកោឌតសិក្ខាបទចណ្ណតា

១១១៉ តតិយេ បាឡិញ្ញាយំ កត្តបដិបាដិ អដ្ឋិតាតិ ក្បលបដិបាដិយា ទាតត្តា កត្តបដិបាដិ អដ្ឋិតា ត ឋិតា, អន្តោឌ្ឋិត្វា តិរត្តរប្បចត្តាតិ អត្ថោ៉ ពាទរឋលិតិ បក្កិបិត្វា បក្កឃាក្បអាទិកំ “ពាទរសាញអច”ត្តិ វុច្ចតិ៉

បាឡិញ្ញាយំ បរោប្បកោឌតេតិ ឃេត បទេយំ តិយត្តិតោ, តស្ស កោឌតតោ បរស្ស កោឌតស្ស កុឌ្ឍតោ៉ ចិកប្បតាច ត្តាឌ អតុបត្តាត្តិចេសត

ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᨿᩴ ᩋᨶᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮ “ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩁᩥ᪨ ᪘᪙) ᩋᨶᩩᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᩅᩣᨴᩔ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨠᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᩣᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᨸᩥᨲᩣ, ᨲᨳᩣᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩣᨸᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᩅ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨾ᩠ᨸᩥ “ᨿᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩔ ‘ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᩣᩈᩴ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ’ᨲᩥ ᩅᩣ ‘ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᨾᩦ’ᨲᩥ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪑᪕᪨ ᨾᩥᨶᩮ ᩅᩣ ᩁᩈᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨾᩥᩔᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᨽᩮᩣᨩᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᩁᩥᨿᩩᨣ᩠ᨣᨾᩮ ᩅᩥᩅᩮᨲᩣᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨿᩣᨣᩩᨡᨩ᩠ᨩᨠᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩣᨿ ᩋᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩅᩈᩮᨶ ᨧᩮᨲᩮ ᩅᩣᩅᩣᨿᨸᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᨽᩮᩣᨩᨶᨲᩣ, ᩈᨾᨿᩣᨽᩣᩅᩮᩣ, ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨲᩦᨱᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᨸᩁᨾ᩠ᨸᩁᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪓᪨ ᨠᩣᨱᨾᩣᨲᩣᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪖᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨭᩥᩈᩣᨾᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩃᩥᨿᩣᨴᩥᨲᩴ, ᨸᩉᩮᨱᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨸᩣᨳᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᨭᩥᨿᩣᨴᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨣᩉᩥᨲᩔᩣᨸᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᩅ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ “ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨴᩮᨳ ᨴᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᨲᩮᩣ “ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᨸᩪᩅᨾᨶ᩠ᨳᨲᩣ, ᩋᩈᩮᩈᨠᨲᩣ, ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᨣᨾᨶᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᨴᩥᨲᩣ, ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᨠᩣᨱᨾᩣᨲᩣᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪔᪨ ᨸᨮᨾᨸᩅᩣᩁᨱᩣᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪗᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮ “ᨲᩥ-ᨠᩮᩣᨭᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᩣᨲ᩠ᨳᩣᨶᨾᩉᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩮ ᩑᨲᩥ-ᨸᨴᩴ ᨠᨲᨠᩣᨿᩮ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᨶ ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮᩉᩥ ᩑᨲᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮ ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩋᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲᩴᨿᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪑᪘-᪙᪨ “ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᩮ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩮ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨠᨲᨸᩅᩣᩁᨱᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦ-ᨸᨴᩔ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩈᩣᨵᨶᩴ “ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩮᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩣᩉᩦᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᩉᩥ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨾᩣᨶᨠᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᩮᨾᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩮᩣ ᩋᨸᨠᩣ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨶ ᨸᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨲᩮᨾᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩪᩅᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶ ᨸᩅᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ “ᨸᩩᨳᩩᨠᩮ ᨸᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩮᨾᩮ ᨶᩮᨲᩮᨾᩅ ᨸᩩᨳᩩᨠᩮ ᨸᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩮᩣᨩᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩴ ᨿᩴ ᩋᨶᩩᨩ᩠ᨫᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ

អបរិបុណ្ណកសញ្ញិកានំ វា បដិក្ខេបតោ បវារណា ន ហោតីតិ ទដ្ឋព្វំ។

អាសន្នតរំ អង្គំ ហត្ថបាសតោ ពហិ ឋត្វា ឱណមិត្វា ទេន្តស្ស សីសំ អាសន្នតរំ ហោតិ, តស្ស ឱរិមន្តេន បរិច្ឆិន្ទិតព្វំ។

អបនាមេត្វាតិ អភិមុខំ ហរិត្វា។ “ឥមំ ភត្តំ គណ្ហា”តិ វទតីតិ កិញ្ចិ អនាមេត្វា វទតិ។ កេវលំ វាចាភិហារស្ស អនធិប្បេតត្តា គណ្ហថាតិ គហេតុំ អារទ្ធំ ពន្ធតា អត្តក្កិច្ចតាយបិ បុនព្វបិ ឯវំ អភិហដត្តា បវារណា ហោតីតិ “អភិហដាវ ហោតី”តិ វុត្តំ។ ឧទ្ទិសេត្វាតិ ការណតោ ចិទេយ្យាទិតព្វេត្វា ញត្តិំ សេយ្យការេហីតិ បរិវេសកស្ស ច អញ្ញស្ស ច ភត្តបត្តិកាទិតទហេន សេយ្យកាបីតិ អត្ថោ។

រសំ គណ្ហថាតិ ឯត្ថ កេវលំ មំសរសស្ស អបវារណាជនកស្ស នាមេន វុត្តត្តា បដិក្ខិបតោ បវារណា ន ហោតិ។ យត្ថ របត្តិអាទីសុ យត្ថ វ រសត្ថាតិ អត្ថស្ស សម្ភវតោ វត្ថុតោបិ ទាទិសត្តា បវារណា ហោតិ, “ឥទំ គណ្ហថា”តិបិ អវត្វា តុណ្ហីភាវេន អភិហដំ បដិក្ខិបតោបិ ហោតិ ឯវ។ កឡោបកោតិ មិស្សកាទិវសេនយំ។ យញ្ញា ពាហុហិ មិស្សេត្វា ករោន្តិ, សោ “កឡោបកោ”តិ វុច្ចតិ។

“វិក្ខិស្ស គត”ន្តិ បញ្ញាយនតោតិ ឯត្ថ វត្ថុនោ គហេតព្វត្តា “បវារិតោវ ហោតី”តិ វុត្តំ។ តស្សា វិក្ខិស្ស គតស្សេវ ហោតិ, បដិក្ខេបោ នត្ថិ។ អយមេត្ថ អធិប្បាយោតិ “យេនាបុច្ឆិតោ”តិអាទិនា វុត្តស្សេវត្ថស្ស សង្គាយ វទតិ។ ការណំ បនេត្ថ ទុក្ខសត្តិ កត្តស្ស ពាហុតរការេន បវារណាសម្ភវការណំ ទុក្ខសំ, អញ្ញថា កឡោបកេបិ យត្ថាទិពាហុការេន បវារណា ករេយ្យាតិ អធិប្បាយោ។ យថា នេត្ថ ការណំ ទុក្ខសំ, ឯវំ បរតោ “មិស្សកំ គណ្ហថា”តិ ឯត្ថាបិ ការណំ ទុក្ខសមេវាតិ ទដ្ឋព្វំ។ យញ្ញា “ឥទំ បន ភត្តមិស្សកមេវា”តិអាទិ ការណំ វុត្តំ, តម្បិ “អប្បតរំ ន បវារេតី”តិ វចនេន ន សមេតិ។ ចិរំ គត្វា ទេតីតិ “រសំ គណ្ហថា”តិអាទិនា វាចាយ ចិរំ គត្វា ទេតីតិ អត្ថោ គហេតព្វោ។ ន បន គាមេន រសាទិ ចិរយារេត្វាតិ។ តថា អចិរយាទិតោបិ បដិក្ខិបតោ បវារណាយ អសម្ភវតោ អប្បវារណាបហោណកស្ស នាមេន វុត្តត្តា កត្តមិស្សកយាគុំ អាហរិត្វា “យាគុំ គណ្ហថា”តិ វុត្តដ្ឋានាទីសុ វិយ, អញ្ញថា វា ឯត្ថ យថា បុព្ពាបរំ ន វិរុជ្ឈតិ, តថា អធិប្បាយោ គហេតព្វោ។

នាវា វា សេតុ វាតិអាទិម្ហិ នាវាទិអភិរុហនាទិក្ខណេ កិញ្ចិ ឋត្វាបិ អភិរុហនាទិកាតព្ពេត្តបិ គមនតប្បរតាយ ឋានំ នាម ន ហោតិ, ជនសម្មទ្ទេន បន អនោកាសាទិភាវេន កាតុំ ន វដ្ដតិ។ អចាលេត្វាតិ វុត្តដ្ឋានតោ អញ្ញស្មិម្បិ បទេសេ វា ឧទ្ធំ វា អបនេត្វា តស្មិំ ឯវ បន ឋានេ បរិវត្តេតុំ លភតិ។ តេនាហ “សោ បន បស្សតា”តិអាទិ។

អកប្បិយភោជនំ វាតិ កុលទូសនាទិនា ឧប្បន្នំ, តំ “អកប្បិយ”ន្តិ ញាបិតា តេន វិស្សំ ខាទនាទិ អតិរិត្តំ ហោតិ ឯវាតិ ទស្សេតិ។ តស្មា យំ តត្ថ អកប្បិយំ កុលទូសនាទិ, តំ អបនេត្វា សេសំ ភុញ្ជិតព្វមេវ។

សោ បុន កាតុំ ន លភតីតិ តស្មិំយេវ ភាជនេ ករិយមានំ បឋមកតេន សទ្ធិំ កតំ ហោតីតិ បុន សោ ឯវ កាតុំ ន លភតិ, អញ្ញោ លភតិ។

អញ្ញាត ហិ ពតរេតា អញ្ញោ បុត ពាតុំ លកតិ។ អញ្ញាស្មិំ បត ភាឌេត េតត ចា អញ្ញាត ចា ពាតុំ ចដ្ឋតិ។ េតតាហ “េឃត អពតំ, េតត ពាតព្ពំ, ឃញ្ញ អពតំ, តំ ពាតព្ព”ន្តិ។ ឲចំ ពតន្តិ អញ្ញាស្មិំ ភាឌេត ពតំ។ សេច បត អាយិសំសដ្ឋាតីតិ ឲត្វ យុលាឌីសុ លក្ខយិ អាយិសំ េសារេឆត្វាច អតិរិត្តំ កុដ្ឋិតព្ពត្តិ េចឌិតព្ពំ។

១៣៨។ ចាចាឃ អាលារេបច្ចា អតិរិត្តំ អពារាបភេតា អពិរិឃសយដ្ឋាតន្តិ ឌដ្ឋព្ពំ។ បចារិតភារេចា, អាយិសស្ស អតតិរិត្តតា, ពារេល អញ្ញោហរេលន្តិ ខ្លុយារេតត្វ តីណិ អង្គានិ។

បេចយបចារេលាសិក្ខាបេឌចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

៩។ ឥតិយបចារេលាសិក្ខាបេឌចណ្ណតា

១៣៩។ លេដ្ឋ “ភុត្តស្មិំ”ន្តិ យាតិពាឃំ ភុត្តត្តា េភាឌតបរិេឃាសាេត ឋវិចិត្តិឃំ។ បចារិតតា, តចាសព្ពិតា, អាសាឌតាបេក្ខតា, អតតិរិត្តេត អភិហេបចារេលា, េភាឌតបអេឃាសាតន្តិ ខ្លុយារេតត្វ បញ្ច អង្គានិ។

ឥតិយបចារេលាសិក្ខាបេឌចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

៤០។ ចិពាលេភាឌតសិក្ខាបេឌចណ្ណតា

១៤០។ សព្ពេយ តដាវិតំ តាដពាតិ តឌតាដពា, សីតាហរេលាឌីតិ។

១៤៧-៨។ លាតតីេឃ លាតតីយត្តន្តិ បុចាឌិលាតតីេឃ ចិឌ្ឍយាតលាតតីយពិច្ចំ លាតតីេឃហិ ពាតព្ពំ ឌិឃគ្គហរេលាសព្ពាតំ អត្ថំ បេឃាឌតំ េតច ឋរន្តិ ត តិប្បារេឌន្តិ។ ឲពាស្មិំ េឌេស អាហារពិច្ចំ សារេឆត្វា ចា អញ្ញាស្មិំ េឌេស ដ្ឋដ្ឋិតក្ខុរិសាឌិេភេឌត អាហារពិច្ចំ អសារេឆត្វយិ ចា សម្ភុេចយ្យាតិ អាហ “េតសុ េតសុ ឌតបេឌសុ”តិអាឌិ។ េពចិ បត “ឲពាស្មិំ ឌតបេឌ អាហារពិច្ចំ សារេឆត្វា េសសឌតបេឌសុបិ ចិពាេល ត ពប្បតិ ឲចាតិ ឌស្សាតត្វំ ខ្លុឌំ ភុត្ត”ន្តិបិ (សារត្ថ។ ឌី។ ឋវិចិត្តិឃពណ្ឌ ៣។១៤៧-១៤៨) ចឌន្តិ។ បពតិអាហារចេសតាតិ អញ្ញោហិ ឃាចពាលិេពហិ អឃោឌិតំ អត្តេនា បពតិឃាច អាហារពិច្ចពរេលាចេសត។ សម្ពោហេរឃច េហាតីតិ អេតពត្វាតំ តាយាតំ, អប្បសិទ្ធាតញ្ញ សម្ភុចេតា សម្ពោហា ឲច សិឃា។ េតតេតចត្វ យឃយិ ម្លុលពម្លុលឌីតំ បរិឃាឃត្តរេឌស្សេភត អឌស្សតំ ពរិយា ដ្ឋបេឌសេតាច ពេហតព្ពេតា។

ឃន្តិ ចដ្ឋពន្ធំ យុញ្ញអាលន្តិ ធ្លុលតរុលាម្លុលេយច, រុក្ខចល្លិអាឌីតំ យត្វេពាតិ េហដ្ឋា ភុត្តេយច សយិេណ្ណត្វា ភុត្តំ អន្និចាឌីតំ អបរិបក្កានេតច

ᨹᩃᩣᨶᩥ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩣᨶᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩋᨷᩁᩥᨷᨠ᩠ᨠᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩉᩁᩦᨲᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩦᨶᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨾᩥᨬ᩠ᨩᩴ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨷᨣ᩠ᨥᩁᩥᨲᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᩈᩮᩣ ᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩ ᨶᩣᨾ᪨ ᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩᨩᨲᩩᩌᨴᨿᩮᩣ ᨧ ᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩᩅᩥᨠᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩᨩᨲᩩ ᨶᩣᨾ ᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨴᨱ᩠ᨯᨷᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨷᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᩈᩮᩣ᪨ ᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩᩈᩥᨷᩣᨭᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩᨷᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨷᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᩈᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨾᩥᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩮᩣᨲᩥᨷᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩈᩥᩃᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᨠᨷᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩈᩥᩃᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᨠᨷᨱ᩠ᨱᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩃᩣᩈᩮ ᨽᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩈᩥᩃᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩈᩥᩃᩮᩈᩮᩣᨲᩥᨷᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨠᩣᩃᨲᩣ, ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨲᩣ, ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨲᩦᨱᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᩅᩥᨠᩣᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪘᪨ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᨠᩣᩁᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪕᪓-᪔᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮ ᨲᩣᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩈᩩᨷᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ᪨ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᩅᩣ...ᨷᩮ... ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᨷᨴᩮᩉᩥ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨾᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨶ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩴ᪨ ᨲᨳᩣᨷᩥ “ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨿᩣᨾᩮ ᨶᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ ᨷᩤᨮ ᨧᩮᩅ –

“ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩴ...ᨷᩮ... ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨲᨴᩉᩩᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨿᩣᨾᩮ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨿᩣᨾᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ ᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪓᪐᪕) –

ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ, “ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩈᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᨲᩮᩣ ᨧ ᨣᨾᨠᨲᩮᩣ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᨬ᩠ᨬᩪᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩉᩥ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᨠᩣᩁᨠᨠᨲᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ, ᨵᩈᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨧᩮᨲᩴ ᨷᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᩃᩮᨷᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩈᩥᨶᩮᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩣᨷᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩅᩥᨲᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩴ, ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᨬ᩠ᨧ᪨ ᩋᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨶᩥᩁᨷᩮᨠ᩠ᨡᨲᩣᨿ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩋᨴᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᨴᨲᩥ, ᨶ ᨷᨶ ᨲᨣ᩠ᨣᨲᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩋᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᨣᨲᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᨶ ᨧ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᩅᨧᨶᨾᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ, “ᩈᩮᩅ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩅᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨵᩮᩣᩅᨶᩮᨶ ᩌᨾᩥᩈᩴ ᩋᨷᨶᩮᨲᩩᩴ ᩅᩣᨿᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᩋᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᨿᩮᨶ ᨷᩩᨶᨴᩥᩅᩈᩮ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨩᨶᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩣ ᩋᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᨲᨣ᩠ᨣᨲᩥᨠᩮ ᩌᨾᩥᩈᩮᨷᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᩑᩅᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩌᨾᩥᩈᩮ ᩋᨶᨷᩮᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩌᨾᩥᩈᩮ ᩋᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨷᩩᨶᨴᩥᩅᩈᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨩᨶᩮᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨳ ᨾᨲᩴ “ᨿᨴᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩌᨾᩥᩈᩣᨶᨷᩮᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨲᨴᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣᨶᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᨷᩥ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᩈᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩌᨾᩥᩈᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᨷᩥ ᨶ ᩅᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩌᨷᨶ᩠ᨶᩴ, ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᩋᨶᨷᩮᨠ᩠ᨡᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩥᨿᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩅᩥᨩᩉᨶᨠᩣᩁᨱᩮᩈᩩ ᩋᨣᩉᩥᨲᩴ ᩈᩥᨿᩣ, ᨴᩦᨷᩮ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨲᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᩦᩅᨴᩣᩁᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᨿ

ចត្តាយាភាវាយបិ បក្ខន្ធារេទត អធិដ្ឋានចិដហត់ ចិយ់ ឲតម្ពិជ្ជា ក្តបិទេយ វតិ ពណ៌ិកាហតបទេត្តស្ន អចដ្ឋតតា ភាវ ត សិឃាតិ ចុទេត្តាធាឃយទេត្វា់ តវ្វា ឃំ ចុត្តំ សារេត្តឌីបតិឃំ “ឃំ បទស្ស បរិច្ចឌិត្វា អធិត្តយ្បិ វទេច បដិក្កហទេឈ តិទេបក្ខតិស្សជ្ជទេតត ចិដហិតបដិក្កហណំ ទេហាតិ, តយ្បិ ត្យតិឃដិចទេវ ចដ្ឋតី”តិអាធិ (សារេត្ត់ ឌី់ បរិចិត្តិឃកណ្ឌ ១់១៣៩-១៣៩), តំ ត សារទេតា បទេច្ចតត្ថ៉

បកតិអាបិទេវតិ ឮឌតាឌិកប្បិយឃាចកាលិទេក់ ទេច្ចតិ ប្ញទេកត្តំ បដិក្កហិតំ ឃាយកាលិកំ ប្ញទេកត្តំ សាបិទេវត យុទេឍត ក្យព្ជទេតា វត្ថុនិបច្ចយា ឲកំ, ឃាយកាលិកសំសដ្ឋតាឃ ឃាចកាលិកត្តកដទេតត អតតិទិត្តបច្ចយា ឲកត្តិ ទេច្ច បរិចិត្តិឃាតិ់ ចិកប្បិច្ចទេឃតិ សាបិវតិរាបិវបច្ចទេឃ់ ត្យល្វច្ចឃត្ចា ត្យក្កដច្ចាតិ យត្យប្បំទេវ ត្យល្វច្ចឃំ, ទេវទេវស្ន ត្យក្កដំ់ ឃាចកាលិកឃាយកាលិកតា, វត្ថុនិការេធា, តវ្វ អទេឌ្យាហទេឈត្តិ ត្ថយាទេត្ត តីណិ អក្កាតិ់

វត្ថុនិការកសិក្ខាបទេចណ្ណតា តិដ្ឋិតា់

៩់ បណ្ឌិតទេភាដតសិក្ខាបទេចណ្ណតា

១៣៩់ តចទេវ បណ្ឌិតសំសដ្ឋាតិ ទេភាដតាតិ បណ្ឌិតទេភាដតាតីតិ បរិញ្ញត្ថំ បត ទេភាដតាតិ ប្ញទេត្ត ចុត្តត្តា បរិកដឋិតីតិ អឌស្សិតាតិ, តាធិទេវហិ បណ្ឌិទេតហិ យិស្សត្តា បណ្ឌិតទេភាដតាតិ ភាវ ទេហាត្តិ់ ទេតសំ បទេគឌស្សតត្វំ “ទេវឃ្យធិធំ វប្បិ តចតីត”ត្តិអាធិ ចុត្តំ់ វប្បិកត្តត្តិ ឲត្ត កិច្ចាបិ វប្បិតា សំសដ្ឋំ កត្តំ, វប្បិ ច កត្តច្ចាតិបិ អទេត្វា ចិដ្ឋាឃតិ, អដ្ឋកធាឃំ បត “សាលិកត្តំ ចិយ វប្បិកត្តំ ភាវ តត្តី”តិអាធិតា ចុត្តត្តា ត វក្កា អដ្ឋា ចត្តុំ់ អដ្ឋកធាធរិឃា ឲច ហិ ព្រាធិទេវស្ន ធាទេតស្ន បយាណំ់

ប្ញលត្តិ កប្បិយកល្ណំ ចុត្តំ់ តវ្វា អភាបត្តីតិ ឲត្ត ចិវទេក្កទេតត បរិចិត្តិឃាការេចបិ ឃ្នទេបិគតត្យក្កដី ត យុច្ចតីតិ ចគត្តិ់ “កប្បិយវប្បិតា, អកប្បិយវប្បិតា”តិ ច ត្ថគំ កប្បិយាកប្បិយមំសវត្តាត់ ចទេវត ចុត្តំ់

១៤០់យហាភាវសិក្ខាបធំ ភាវ ក្តបរិ ធាត្យាវបច្ចឃបធារេឈាសិក្ខាបធំ (បរិធិ់ ១០១ អាគទេឃា)់ អកិលិទេភា ហិ អប្បធារិតដ្ឋារេត ចិដ្ឋារេបទេត្តាបិ កាលបរិទេច្ឆធំ, ទេកវឌ្ឍបរិទេច្ឆធំ ធា កត្វា វឈ្ចទេវត បធារិតដ្ឋាតទេតា តត្យត្តរិ ចិដ្ឋារេបទេត្តត, បរិទេច្ឆគត្តត្តទេបិ ត ទេកវឌ្ឍកទេណិទេឃត ទេរាទេកត ទេកវឌ្ឍំ ចិដ្ឋារេបទេត្តត ច វទេយា ទេហាតីតិ “យហាភាវសិក្ខាបទេគត ការេទតទេត្តា”តិ ចុត្តំ់ បណ្ឌិតទេភាដតតា, អកិលិតតា, អកតចិដ្ឋាត្តិឃា បដិលិទេភា, អទេឌ្យាហទេឈត្តិ ត្ថយាទេត្ត ចត្តារិ អក្កាតិ់

បណ្ឌិតទេភាដតសិក្ខាបទេចណ្ណតា តិដ្ឋិតា់

១០់ គត្តទេបិតសិក្ខាបទេចណ្ណតា

១៩១។ ងសេយ ឈតពាទ្ឋោតិ ឈតយំសេត សប្បទ្ឋោ, ពឆិតសំហតាសទឹទេរាតិ អត្ថោ។

១៩២។ យុលក្ខានត្តិ យុលតោ ហេដ្ឋា ក្ខានំ យុលក្ខានំ, ពលតាញ្ញុពកត្តិ អត្ថោ។ ឧចញ្ញ ភាសិកាឃ បចិដ្ឋយ្បិ យុលក្ខានំ បចិដ្ឋេយច ហោតិ, យុរល បក្លិត្តយត្តញ្ញ អប្បចិដ្ឋំ។ អាហារន្តិ អន្លោហទិតត្ថំ កាលិកំ អធិបេ្បតំ, ត ខ្ពុគំ។ តតិញ្ញាកេសន្ទូសក្កហិតយ្បិ អកាលិកេយច បដិក្កហិតស្សេច កាលិកត្តា។ ខ្ពុគេព ហិ បដិក្កហណំ ត ទ្វហតិ។ តេតេច ភិក្ខូតា តាបិតេត ខ្ពុគេពត ធិទបដិក្កហិតេត ច អកប្បិយកុដិយំ ចុទេត្វត ច សហ អាយិសំ ក្បញ្ញត្តស្សាបិ សាយបិកាឌិទេគាសោ ត ហោតិ។ ចក្ខតិ ហិ “ភិក្ខុ ឃាក្យអត្ថាយ...បេ... ខ្ពុគំ តារេបតិ, ចដ្ឋតី”តិអាឌិ (បរិចិ។ អដ្ឋ។ ១៩៣)។ ភិក្ខុ បត ឧតំ អធិប្បាយំ តគា ត ឌាតិស្ស។ តេភាហ “សយ្ហា អត្ថំ អសល្លទេក្ខត្តោ”តិអាឌិ។

១៩៣។ ទធទេលុយ្បីតិ ទទេ ពន្ធទេត្ត ខ្ពួហតទេលុសឌិសទេលុំ។ តេត តទេតា ស្ហុលុំ អាកាទេស បរិច្ឆយតក់ ឌិស្សយាតយ្បិ អន្លោហាទិកត្តិ ឌេស្សតិ។ អកល្លទេកាតិ កិលិទេភា។

“កទេហត្វំ ចា...បេ... តស្ស ឌ្ចទិយទេត្តតា”តិ ព្ពូយិតា អាកាទេស ខ្ពង៉ំ ផត្វោ បទេត ខ្ពក្លិត្តំ កណ្ហាស្សាបិ អាសត្តដ្ឋក្ខតបិគតលតោ បដ្ឋាឃ ហត្ថបិទេសា បរិច្ឆិត្តិតទ្ថោ, ត បត ឃឹសត្តតោ បដ្ឋាឃាតិ ឌេស្សតិ។ តត្ថ “ឌ្ចទិយទេត្តតា”តិ ព្ពូយស្ស ហេដ្ឋិយទេត្តតាតិ អត្ថោ កទេហតទ្ថោ។

ឧត្ត ច បចាទេណាសិក្ខាបទដ្ឋកថាយំ “សទេច ភិក្ខុ តិសិទេត្តា ហោតិ, អាសតស្ស បច្ឆិយត្តតោ បដ្ឋាយា”តិអាឌិតា (បរិចិ។ អដ្ឋ។ ១៦៣-១៦៤) បដិក្កាហកាតំ អាសត្តដ្ឋស្ស បរិយត្តតោ បដ្ឋាយ បរិចេ្ឆទស្ស ឌស្សិតត្តា ព្ពូធាបិ អាកាទេស ធិតស្ស បដិក្កាហកស្ស អាសត្តដ្ឋក្ខតបិគដ្ឋលស្ស បរិយត្តក្ខតតោ បឃ្ហិមសរិយត្តស្ស ហេដ្ឋិយតលតោ បដ្ឋាយ, គាយកស្ស បត ឌ្ចទិយត្តក្ខតតោ បិគដ្ឋលស្ស ហេដ្ឋិយតលតោ បដ្ឋាយ ហត្ថបិទេសា បរិច្ឆិត្តិតទ្ថោតិ ឌេដ្ឋព្ពំ។ ព្ពូយិតាច តទេយត ក្សយិយំ តិបដ្ឋិត្វោ ខ្ពុស្សឹទេស តិសិត្តស្ស ហត្ថតោ បដិក្កណ្ហាស្សាបិ អាសត្តឹសក្កស្ស បរិយត្តក្ខតតោ កឹចត្តតោ បដ្ឋាយេច ហត្ថបិទេសា យិតិតទ្ថោ, ត បិគតលតោ បដ្ឋាយ។ ឧចំ តិបដ្ឋិត្វោ គាទេតបិ យថាត្ស្ទុបំ ទេចតិតទ្ថោ។ “យំ អាសត្តតទំ អដ្ឋ”ត្តិ ហិ ចុត្តំ។

បដិក្កហណសញ្ញាឃាតិ “យញ្ញាឌិតា បដិក្កទេហស្សាមី”តិ ខ្ពប្បាឌិតសញ្ញាយ។ ព្ពូយិតា “បដិក្កណ្ហាមី”តិ ចាចាយ ចត្តញ្ញាកិច្ចំ តត្ថិតិ ឌេស្សតិ។ ពត្ថធិ អដ្ឋកថាស្ស, បទេធសេស្ស ចា។ អសំហាទិយេ ចលទេកាតិ ចាយបញ្ញាយត បុទិសេត អសំហាទិយេ។ បុច្ឆិត្វោ បដិក្កទេហត្វោតិ បុច្ឆិតេបិ ទេឌតត្វណ្ហសញ្ញាយ សតិ បដិក្កហណត្វាយ ចុត្តំ, ភាសតិ។ តំ បភាតិ បតិតទេឌំ អប្បដិក្កទេហត្វោ ខ្ពបទិ កហិតបិណ្ឌបាតំ។ អភាបត្តីតិ ត្ស្ទុបធិណ្ណាឌិទេគាសោ តត្ថិ។ “អត្ថបសយ្ហត្តស្ស ឌស្សាមី”តិអាឌិបិ ចិតយត្តណ្ណដបរិហារាយ ចុត្តំ។ តថា អកត្វោ កហិតេបិ បដិក្កទេហត្វោ បរិក្សញ្ញទេតា អភាបត្តិ ឧចេ។ “អត្ថបសយ្ហត្តស្ស ឌត្វោ”តិ ព្ពូឌយ្បិ បុទិយាទេកាកាត្យក្សណតាយ ចុត្តំ។

ចទ្វកេភាតិ លុទ្ធកកាឌទេភត។ អភិហដត្តាតិ ឌិឃ្យយាតក្ខលំ សត្ថាយ ចុត្តំ។ ឌត្វោ អបតយតកាទេល បត លាទិកា ចា ឋិត្វតិ ចា បតត្តិ, បុត

បដិក្កមត្ថំ អភិហារស្ស វិគតត្តាតិ វទន្តិ។ តំ យថា ន បតតិ, តថា អបនេស្សាមីតិ បរិហរន្តោ យុញ្ជតិ។ បកតិសញ្ញាយ អបនេន្តោ អភិហារោ ន លព្ភតិ, តំ បដិក្កមិតយេវ ហោតិ។ យុគនទ្ធិយាបិ គមនំ វទន្តីតិ អភិហរិយមានស្ស បត្តស្ស យុគនទ្ធិយា ឧបរិកាយេ ហត្ថំ បសារេត្វា ឋបិតំ វទតិ។

បិណ្ឌេន បេល្លិតត្តាតិ “បិណ្ឌេន បដិក្កមេស្សាមី”តិសញ្ញាយ អក្កមិត្វា កេចីតិ អភយគិរិវាសិនោ។ វទនយុត្តមេវាតិ បដិបាទនយុត្តិបាទន្តិ សទ្ទយុត្តមេវ នាមំ, កាយបដិបាទនមេវ ហោតិ។ តស្មា តេសំ វចនំ ន គហេតព្ពន្តិ អធិប្បាយោ។

តេន អាហារបច្ចត្តិ យស្ស កិច្ចតោ សត្តិកំ គតំ, តំ ឋាន អានេតីតិ អាលោបបត្តា តេន អាហារបច្ចំ ឋានស្ស វទតីតិ អត្ថោ។ ន តតោ បរត្តិ តទេវ សាមំ អប្បដិក្កមិតំ សន្ធាយ វុត្តំ។ តទេវ បដិក្កមិតំ បន បុនទិវសាទីសុ អប្បដិក្កមេត្វាបិ បរិភុញ្ជិតុំ វទតីតិ វទន្តិ។

និយុត្តីតិ លយំ គន្ត្វា, តេសំ ទុព្ពលហិ ទុល្លភយអប្បដិក្កមលាភត្តិយោ ន ហោន្តីតិ អធិប្បាយោ។ “នវយុទ្ធិត”ន្តិ ឧទោនេវ ឧទ្ធអាទីសុ អភិនវលក្ខត្តា អញ្ញាហារិកំ ន ហោតីតិ ទស្សេតិ។ ឧរវេ នយោតិ សត្តិធិទោសាទិ សន្ធាយ វទតិ។ តេនាហ “ន ហិ”តិអាទិ។ តេន វ បដិក្កមលក្ខុសុ បញ្ហាសុបិ សមិទ្ធេសុ អញ្ញាហរិតព្ពាយតាយ គហិតមេវ បដិក្កមិតំ នាម ហោតិ អញ្ញាហរិតព្ពេសុ ឧទ បដិក្កមលស្ស អនុញ្ញាតត្តាតិ ទស្សេតិ។ តថា ធាហិរបរិភោគត្ថាយ គហេត្វា ឋបិតមេតម្បិ អញ្ញាហរិតព្ពាយតាយ សតិ បដិក្កមេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។

គោសន្តីតិអាទីសុ អនុបសម្បន្នានំ អត្ថាយ គត្វា ឋបិយមានម្បិ ហត្ថតោ មុត្តមត្តេ ឧទ បដិក្កមលំ ន ទិដ្ឋតិ, អថ តោ ភាជនេ បតិតមេវ បដិក្កមលំ ទិដ្ឋតិ។ ភាជនន្តា កិច្ចតា បុនទិវសត្ថាយ អបេក្ខិតមេវាតិ តក្កតម្បិ អាមិសំ ទុន្ទ្ធាតបត្តគតំ ទិយ បដិក្កមលំ ន ទិដ្ឋតីតិ អាសង្កាយ “នាមលោរស្ស ហត្ថេ បក្ខិបិតព្ព”ន្តិ វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។ ព្រាហ្មណេសុ ហិ យុត្តិ ន គហេតព្ពា, វុត្តនយេនេវ បដិបជ្ជិតព្ពំ។ “បត្តគតា យាគូ”តិ ឋបិតា បត្តយុគនទ្ធិយា ឋុច្ចេបិ គុឡេ យាគូ បដិក្កមិតា, ក្កមិតា វា ន ហោតិ កិច្ចតោ អភិត្ថាយ ឋុច្ចត្តាតិ ទស្សេតិ។ អាហារបតីតិ ហត្ថំ ឋបិសារេតិ។ បដិក្កមលុបកំ នាម យគ្គិយស្ស បុរិសស្ស ឧក្កមបិរេមំ ន បិទហិតព្ពន្តិ ហត្ថតោ យុត្តំ សន្ធាយ វុត្តំ, ហត្ថគតំ បន ឋានេន ហត្ថេន បិទហតោ, ហត្ថតោ យុត្តម្បិ វា អថុសិត្វា ឧបរិបិធានំ បិតេត្តស្ស ន ទោសោ។

បដិក្កមលាតីតិ លោយត្វាយ ឧបរិ ធារយមានា មហាសាលា យេន កេនចិ លិម្ពេយ្យ, តត្ថ លក្ខណំ មុខេ បិតេយ្យ វាតិ គហេយ្យំ ការោបេត្វា បដិក្កមលាតិ។ កុណ្ឌកេតិ មហាឃដេ។ តស្មិម្បីតិ វាដិឃដេបិ។ គាហារបេត្វាតិ អប្បដិក្កមិតំ គាលិកំ គាហារបេត្វា។

ទុតិយវេត្តស្សាតិ “ឆេទស្ស បត្តំ មជ្ឈេថា”តិ តេន អត្តនោ បរិច្ចាគបេត្វា ទុតិយវេត្តស្ស ទេតិ។ ឧត្ត បនាតិ បត្តបរិចត្តនោ ការណន្តិ ឧត្តំ យថា “នាមលោរា ឋានេ អយ្យាមម្បិ ទេន្តី”តិ ចិត្តេន្តោ ឧប្បជ្ជតិ, ន តថាតិ ការណំ វទន្តិ, តញ្ហា យុត្តំ។ យស្ស បន តាទិសោ ចិត្តេន្តោ នត្ថិ, តេន អបរិចត្តត្តាបិ ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។

ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᩃᩮᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᩈᩣᨱᩈᨠ᩠ᨡᩁᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨸᨶᨿᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᨣ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩔ ᩋᩣᩃᩩᨬ᩠ᨩᨶᩮ ᩏᨸᩁᩥ ᩋᨸᨠ᩠ᨠᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩈᩣᨾᩴᨸᩣᨠᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩋᩣᨵᩣᩁᨠᩮ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨮᨸᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨾᩥᩈᩮᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩩᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨮᨸᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩃᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩣᨶᩴ ᨣᩉᩥᨲᩔ ᨸᩩᨶ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶᩅᩈᩮᨶ ᨣᩉᨱᩮᨶ᪨ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᩥᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᩩᨾᩅᨯ᩠ᨰᩥᨿᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩋᨻ᩠ᨻᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨠᨸ᩠ᨸᩈᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᩅᩥᨠᩣᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩅᩥᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩔᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨠᩮᨶ᪨ ᩉᩥᨾᨠᩁᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᩅᩔᩮᩣᨴᨠᩮᨶ ᩈᩉ ᨸᨲᨶᨠᩣ ᨸᩣᩈᩣᨱᩃᩮᨡᩣ ᩅᩥᨿ ᨥᨶᩦᨽᩪᨲᩣ ᩏᨴᨠᩅᩥᩈᩮᩈᩣ, ᨲᩮᩈᩩ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩏᨴᨠᨣᨲᩥᨠᩣ ᩉᩮᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᩋᨻ᩠ᨻᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩥᨠᩣᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨

ᩃᨣ᩠ᨣᨲᩦᨲᩥ ᨾᩩᨡᩮ ᨧ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨧ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨣᨶ᩠ᨵᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨻᩉᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨾᩩᨡᩮᩈᩩ ᩋᩃᨣ᩠ᨣᨶᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨵᩣᩁᨿᨲ᩠ᨳᩥ ᩁᩮᨱᩩᩅᩥᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨣᩥᩁᨲᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩁᩔ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨾᩉᩣᩅᩥᨠᨭᩮᩈᩪᨲᩥ ᨸᩥᩊᩈᩁᩦᩁᩈᨶ᩠ᨳᩥᩔᩥᨲᩮᩈᩩ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩉᩣᩅᩥᨠᨭᩮᩈᩩ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨸᩁᩮᩈᩴ ᩈᩁᩦᩁᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᩴᩈᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨲᩣᨿ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᩣᨿᩣᨶᩥ ᨶ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨸᨲᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᨲᩮᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲᨲᩥ᪨ “ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨡᨱᩥᨲᩩᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨾᩪᩃᨸᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥᩅᩥᩈᨽᩮᨴᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩣᩁᩥᨠᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲᩣ, ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲᩣ, ᩈ᩠ᩅᩣᨾᩥᩋᨻ᩠ᨻᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨠᨲᩣᨠᩣᩁᩮᩣ, ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᨴᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

## ᪕᪨ ᩋᨧᩮᩃᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

### ᪑᪨ ᩋᨧᩮᩃᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪖᪑᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨸᨮᨾᩮ ᨾᨿ᩠ᩉᩴᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨶᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨾᩥᨿᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨲᩣ, ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲᩣ, ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᩦᨿᨲᩣ, ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

អចេលកសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២. ឧយ្យោជនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៩៣. ទុតិយេ អនាចារំ អាចរិតុកាមតា, តទត្ថមេវ ឧបសម្បន្នស្ស ឧយ្យោជនា, តស្ស ឧបចារាតិក្កមោតិ ឥមានេត្ថ តីណិ អង្គានិ។

ឧយ្យោជនសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣. សភោជនសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៩៤. តតិយេ បាឡិយំ ខុទ្ទកេ ឃរេតិ ឯត្ថ ខុទ្ទកំ ឃរំ នាម បញ្ចហត្ថតោ ឩនកវិត្ថារំ អធិប្បេតំ។ តត្ថ ច បិដ្ឋសង្ឃាដតោ ហត្ថបាសេ អវិជហិតេបិ បិដ្ឋិវំសាតិក្កមោ ហោតីតិ អាហ “បិដ្ឋិវំសំ អតិក្កមិត្វា”តិ។ យថា តថា វា កតស្សាតិ បិដ្ឋិវំសំ អារោបេត្វា វា អនារោបេត្វា វា កតស្ស។

១៩៥. បាឡិយំ វីតរាគាតិ អបរិយុដ្ឋិតរាគាតិ, អនាគាមីនំ សង្គហោ។ សចិត្តកន្តិ អនុបវិសិត្វា និសីទនចិត្តេន សចិត្តកំ។ បរិយុដ្ឋិតរាគជាយម្បតិកានំ សន្និហិតតា, សយនិឃរតា, ទុតិយស្ស ភិក្ខុនោ អភាវោ, អនុបខជ្ជ និសីទនន្តិ ឥមានេត្ថ ចត្តារិ អង្គានិ។

សភោជនសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៩៦-១៩៧. ចតុត្ថបញ្ចមានិ ឧត្តានត្ថានិ។

៦. ចារិត្តសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៩៨. ឆដ្ឋេ “បរិយេសិត្វា អារោចនកិច្ចំ នាម នត្ថី”តិ វុត្តត្តា យោ អបរិយេសិតព្វោ ឧបសង្កមិតុំ យុត្តដ្ឋានេ ទិស្សតិ, សោ សចេបិ បកតិវចនស្ស សវនូបចារំ អតិក្កម្ម ឋិតោ ឧបគន្ត្វា អាបុច្ឆិតព្វោ។ តេនាហ “អបិ ច...បេ... យំ បស្សតិ, សោ អាបុច្ឆិតព្វោ”តិអាទិ។

២០០. អនាបត្តិវារេ ចេត្ថ អន្តរារាមាទីនញ្ច វុត្តត្តា វិហារតោ គាមវីថិំ អនុញ្ញាតការណំ វិនា អតិក្កមន្តស្សាបិ អាបត្តិ ហោតិ, ន បន ឃរូបចារំ អតិក្កមន្តស្សេវ។

យំ បន បឋមំ “អញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ សកម្មស្ស...បេ... បចយំ បាចិ វុត្តំ អតិក្កមេយ្យ”តិអាទិ វុត្តំ តំ ការេ បតិដ្ឋំ សន្ធាយ វុត្តំ,

តថាបិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ អនោក្កមិត្វា ជិមិមិយដ្ឋេនេច កត្វា ឋានិំតិដ្ឋិតភិក្ខុនោ ឝាមីយុះព ឥត្វា យតុះយ្យ ឋូលៅពេត្វា កដ្ឋត្តស្សាបិ

បាចិត្តិយមេវ ។ តត្ថ ពេចិ “ជិមិមិយំ អតិក្កមេយ្យ ភិក្ខុនោ ពាលតាយ អាបត្តិមេយា”តិ ចនត្តិ ។ អញ្ញោ បន “យាតិ ព្យលិតិ វុឌ្ឍិស្ស ករោតា,

តេយំ ពាលតាយា”តិ ។ បញ្ចាត្តិ កោដតាតំ អញ្ញាតរេន តិរត្តតយាឌិយតំ, សត្តិ កិព្វិ អនាបុច្ឆតា, កត្តិយភិរេតា អញ្ញាភិក្ខុបសក្កមតំ,

មញ្ញិតុំាតតិក្កមេយា, សមយាបជាតំ អភាវេចាតិ ឋាយាតេត្វ បញ្ចា អង្គានិ ។

ចាវិត្តសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា ។

៧. យថាភាយសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៧. សត្តមេ យថាភាវេយាតិ ឃុពក្កានតស្ស បុព្វា អត្ថុរុឌ្ឍេត្វេស្ស, សត្វ ច ពេដ្ឋកាតា ។ អាតត្វេត្វេរា អមិតោវាឌតស្ស បុព្វា, តត្វេត្វេរា

បន ឃុពន្ធានតស្សច ។

១០៨. បឋមមំ ពាលំ អាហវិស្សចាតិ អឌ្ឍតតំ ពាលំ ជីពិតាមេយ្យច, ឥន្ទ្រ ពេសជ្ជំ ហវិស្សចាតិ ចា អនេត្វា ។ “អត្ថិ បចាវេលា

ពេសជ្ជបរិយត្តា ច វត្តិបរិយត្តា ចា”តិ តតិយពោដ្ឋានេ តិយមិតមេច ពេសជ្ជំ តិយមិតកាលត្តរេយេច ករោតត្តំ, ត តតោ ឋាហិ ។

ឋាតវេឆា ចិស្សុំ បយោដតំ តត្វិតិ ឌដ្ឋត្វា ។ សបរិយត្តា សញ្ញាបចាវេលា, តត្តត្តិ ពេសជ្ជចិញ្ញាត្តិ, អកិលិតតាតិ ឋាយាតេត្វ តីណិ អង្គានិ ។

យថាភាយសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា ។

៨. ឧស្សុត្តសេតាសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៩. អដ្ឋមេ ឧពមេយពត្តិ ឧត្វ ចុពក្កិតិបិ តិចក្កិតិបិ សេតា សក្កយ្យិតំ ។ ឧស្សុត្តចត្វរក្កសេតាឥស្សតាយ តចាទ្ធបបច្ចយាឌិ ចិតា កមតំ,

អតត្វញ្ញាតោកាសេ ឥស្សតត្តិ ឋាយាតេត្វ ឥត្វ អង្គានិ ។

ឧស្សុត្តសេតាសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា ។

៩. សេតាចារសិក្ខាបទវណ្ណនា

១០៩. នវមេ សេតាយ ចតុវេត្វា ឃុវិយត្តក្កមេយា, អកិលិតតាតិ ឋាយាតេត្វ ឥត្វ អង្គានិ ។

េសតាចារសិក្លាបឥចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

១០៉ ឌ្ឋេឃ្យាឝិកសិក្លាបឥចណ្ណតា

១១៧៉ ឥសេយ បិញ្ញត្ថយំ ពតិ េត លក្លាតិ លទ្ធាតីតិ កិត្តកា តឃា លទ្ធាតិ អេត្តា៉ ឌ្ឋេឃ្យាឝិកាឌិឥស្សតាឃ តឆាទ្វបបច្ចយំ ចិតា កយតំ, អតត្បូញ្ញាេតាកាេស ឥស្សតត្តិ ត្ថយាេតត្ត េច្ច អក្កាតិ៉

ឌ្ឋេឃ្យាឝិកសិក្លាបឥចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

តិដ្ឋិេតា អេចលកចេក្កា បញ្ចេយា៉

៩៉ សុទាបិតចេក្កា

១៉ សុទាបិតសិក្លាបឥចណ្ណតា

១១៨៉ ឈដ្ឋចក្កស្ស បឥេយ បិញ្ញត្ថយំ កិណ្ណបក្លិត្តាតិ បិដ្ឋបុចាឌិ អបក្លិបិត្តា កិណ្ណសង្លាតំ ឆញ្ញាដ្ឋទាឌិសុទាតិឌំ បក្លិបិត្តា កតា៉ សម្ភាទសំឃុត្តាតិ សាសបិឌិអេតកសម្ភាេទហិ សញ្ញាតា៉

យឆុកតាលតាញត្ថេកទាឌិបុបឡាឌិេសា ចិទបទិចាសិេតា បុបឡាសេចា តាយ៉ តឆា បតសាឌិ ឋលិសេចា៉ យុទ្ធិកេសា យឆ្លាសេចា៉ ឌ្ឋ្ឋេសា ក្យញអាសេចា៉ តិឋលតិកទ្វកាឌិតាតាសម្ភាទាតំ េសា ចិទបទិចាសិេតា សម្ភាទសំឃុេត្តា៉ តីឌេតា បដ្ឋាឃាតិ ឃឆាចុត្តាតំ បិដ្ឋាឌីតំ យឌ្ឋត្តាឃ កាឌេត បក្លិត្តកាលេតា បដ្ឋាឃ៉

១១៩៉េលិកាេសាចីទកំ សុត្តញ្ច អេតេកហិ ឥត្ថសម្ភាេទហិ អតិសង្លេតា េកសឌ្ឋចិេសេសា៉ ឌ្ឋ្យុត្តសិក្លាបឥាតំ អចិត្តកេលិកចឌ្ឋេសុ េលិកចឌ្ឋតា បុេត្ត ចុត្តតឃាចាតិ តត្ត កិត្ថិបិ អចត្តា ត្ថឆ េតហិ អសាឆាទលាចត្តុចិេសសសិទ្ធាឃ អចិត្តកបេក្លបិ អកុសលចិត្តតាឃ តំ េលិកចឌ្ឋតាឌិចិេសសំ ឥេស្សឍុេយច "ចត្តុអឌាតតតាឃ េចត្តា"តិអាឌិតា ចុត្តត្តិ េចឌិតត្ថា៉ ឃំ បេតត្ត ចត្តត្ថា, តំ បឥយបិទាឌិកចណ្ណតាយំ ចិត្តាេសា សាទត្តឌីបតិឃំ ចិទឌ្ឋាតចិេសាឆតចេសត ចុត្តត្តិ តេត្តច កេហតត្ថា៉ យឌ្ឋកាេចា, តស្ស បិតញ្ចាតិ ត្ថយាេតត្ត េច្ច អក្កាតិ៉

ᩈᩩᩁᩣᨷᩣᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

## ᪒᪨ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨷᨲᩮᩣᨴᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪓᪐᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᩉᩈᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᨲᩣ, ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨠᩣᨿᩣᨾᩈᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨷᨲᩮᩣᨴᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

## ᪓᪨ ᩉᩈᨵᨾ᩠ᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪓᪗᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᩉᩈᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩉᩈᨵᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩏᨷ᩠ᩃᩅᨶᩣᨴᩥᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᩉᩈᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨣᩉᨱᨧᩮᨲᩈᩮ ᩈᨲᩥ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮ ᨠᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩴ ᩉᩈᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩉᩈᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥ ᨣᩉᨱᨧᩮᨲᩈᩮ ᩋᩈᨲᩥ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩦᨲᩥ ᩏᨴᨠᩮ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩴ ᨲᩣᨧᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

ᨷᨲᩥᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨷᨲᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩏᨴᨠᩔ ᩏᨷᩁᩥᨲᩃᩮ ᨾᨱ᩠ᨯᩪᨠᨠᩦᩊᩥᨿᩣ ᨷᨲᩥᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨷᨲᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩦᩊᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮ ᩏᨴᨠᩥᩔᩣ ᨠᨧ᩠ᨨᩃᩥᨿ ᨧᩮᨲᩮ ᩉᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨴᨠᩔ ᩏᨷᩁᩥᨣᩮᩣᨷ᩠ᨹᨠᨲᩣ, ᩉᩈᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᨶ ᨠᩦᩊᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᩉᩈᨵᨾ᩠ᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

## ᪔᪨ ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪔᪔᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᩣᨷᨴᩮᩈᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨲᩥᨷᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᨧᨶᩴ, ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᨠᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

## ᪕᪨ ᨽᩥᩴᩈᩣᨷᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪔᪕᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨲᩣ, ᨲᩔ ᨴᩔᨶᩈᩅᨶᩅᩥᩈᨿᩮ ᨽᩥᩴᩈᩣᨷᩮᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᩅᩣᨿᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᨽᩥᩴᩈᩣᨷᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

៦. ជោតិសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៥៣. ឯត្ថ អលាតំ បតិតន្តិ អគ្គិកបាលតោ ពហិ បតិតំ. វិជ្ឈាតន្តិ វិជ្ឈាតំ អលាតំ កបាលគ្គិម្ហិ បក្ខិបិត្វា ជាលេតព្ពស្ស បាចិត្តិយំ, តថា អោចលំ ឧត្តត្តំ បិតេត្តុស្សបិ វិជ្ឈាតំ កបាលគ្គិ មុខចាតាទិនា វុឌ្ឍាបេតព្ពស្សបិ. កិលិនតាទិការណាការេទា, វិមិទេត្ថាតុកាមតា, សមាទហន្តិ តីហិ អត្ថោតិ.

ជោតិសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៧. នហានសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៥៧. សត្តុទេ បរិឡាហំ នាគេទ ធកិទេតិ ឧត្ត ទេណ្ណា ជិទំ នហាយិតុកាមេន “អហំ ពាហិ វុឃ្យាតេ ពតាទេក្លា ធសិស្សាមិ, នាគេទំ ធទេកត្វា ទេកាទេបធា”តិ អនុញ្ញាតា, ទេត ធកិឡ្ហុតិ ឧដ្ឋព្ពំ អសម្ភិន្នកាតិ អនទេដ្ឋន, តំ ជិធសំ បុន អក្កិតាលដ្ឋានេន បត្តុព្ពទេត្តនាតិ អធិប្បាទេយា. មញ្ញមនេស វុនកន្ទមាសនហានំ, សមយាជិនំ អការេចាតិ ទេត្ថ អត្ថោតិ.

នហានសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៨. ទុព្វណ្ណករណសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៦៨. អដ្ឋេម បដិលទ្ធនវចីវរេនាតិ ឧត្ត បុទេត្ត អកតកប្បំ កតិបាហំ និវាសនត្ថាយ តាវកាលិកវសេន លទ្ធម្បិ សង្ឃាតីតិ វទន្តិ.

១៦៩. “នវំ នាម អកតកប្ប”ន្តិ សាមញ្ញតោ វុត្តត្តា អញ្ញេន កិច្ចេន កប្បពិន្ទុំ ទត្វា បរិភុត្តំ ចីវរំ, ពោន ច, តទេតា លភិត្វា អញ្ញេន ច ពោនធិ ជិន្នប្បិ កតកប្បមេវ នវំ នាម ន ហោតីតិ ទដ្ឋព្ពំ. “និចារេសត្ថំ ចា បាទុបិតំ ចា”តិ វុត្តត្តា អំសពទ្ធកាយពន្ធម្បិ បាទុបិតទ្ធទេតា កប្បំ កាតព្ពន្តិ វទន្តិ. វម្មការនីលំ នាម វមុំ នីលវណ្ណំ កាតុំ ទេយាឌិមយាតំ នីលំ. បកតិនីលទេវទាតិ ទេកចិ. មធាវុត្តវិវទេស្ស អកតកប្បតា, អនដ្ឋចីវរាទិតា, និវាសនាទិតាតិ តីហិ អត្ថោតិ.

ទុព្វណ្ណករណសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

៩. វិកប្បនសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦៧៣។ នវមេ យេនាតិ យេន សទ្ធិំ, យស្ស សន្តិកេតិ អត្ថោ។ សាមំ វិកប្បិតស្ស អបច្ចុទ្ធារោ, វិកប្បនុបគចីវរតា, អវិស្សាសេន បរិភោគោតិ តីណិ អង្គានិ។

វិកប្បនសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១០។ ចីវរអបនិធានសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦៧៨។ ទសមេ បិញ្ញយំ អន្តមសោ ហសាបេក្ខោបីតិ អបិ-សទ្ទេន អថេយ្យចិត្តំ កោធេន ទុក្ខាបេតុកាមំ, អវណ្ណំ បកាសេតុកាមញ្ច សង្គណ្ហាតិ។ តេនេវ “តិវេកន”ន្តិ វុត្តំ។ ឧបសម្បន្នស្ស បត្តាទីនំ អបនិធានំ, វិហេសេតុកាមតាទីតិ ទ្វេ អង្គានិ។

ចីវរអបនិធានសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និដ្ឋិតោ សុរាបានវគ្គោ ឆដ្ឋោ។

៧។ សប្បាណកវគ្គោ

១។ សញ្ចិច្ចបាណសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦៨៦។ សត្តមស្ស បឋមេ ឧសុំ សទិ អសតិ ខិបតីតិ ព្ពស្សាសោ។ ន ហេតុ កិញ្ចិ ជីវិតំ នាម វិសុំ តិដ្ឋតីតិ សល្លក្ខេត្វា។ តត្ថ បិហេតិ សត្តោ។ អប្បមត្តេន វត្តំ កាតព្ពន្តិ យថា បាណកានំ វិហេសាបិ ន ហោតិ, ឯវំ សល្លេខតា ចូតាបនសមុដ្ឋានាទិ វុត្តំ កាតព្ពំ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

សញ្ចិច្ចបាណសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

២។ សប្បាណកសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦៨៧។ ទុតិយេ ឧទកសណ្ឋានកប្បទេសេតិ កត្តុយបិសាណាទិក្ខុយិយំ។ តត្ថាតិ អាសិត្តេ កប្បិទិយាកោ។ សេសំ វុត្តនយមេវ។

សប្បាណកសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣។ ឧក្កោដនសិក្ខាបទវណ្ណនា

២៩៧។ តតិយេ “តស្ស ភិក្ខុនោ សន្តិកំ គន្ត្វា”តិ វុត្តត្តា យស្ស អធិករណំ សជ្ឈាយេន និហតំ, តស្ស វសេន ឯវ ឧក្កោដេន្តស្ស បាចិត្តិយំ, បរេសំ បន ទុក្កដមេវ។

២៩៨។ “ធម្មកម្មេអធម្មកម្មសញ្ញី ឧក្កោដេតិ, អនាបត្តី”តិ វុត្តត្តា អនាទរិយតាទិំ វិនា ឧក្កោដនំ ឥទំ អកុសលំ ន ហោតិ, ធម្មកម្មសញ្ញាយ, បន វិមតិយា ច ឧក្កោដេន្តេ អកុសលំ ហោតិ។ យថាធម្មំ និហតតា, ជានតា, ឧក្កោដនាតិ តីណិ អង្គានិ។

ឧក្កោដនសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៤។ ទុដ្ឋុល្លសិក្ខាបទវណ្ណនា

២៩៩។ ចតុត្ថេ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិយេវាតិ ធុរនិក្ខេបបក្ខេ វុត្តំ។ ចតុត្ថបុគ្គលេហីតិ អាបន្នបុគ្គលេហិ។ ឆាទេតុកាមតាយ ហិ សតិ ឯវ អវស្សំ អញ្ញស្ស អារោចនំ ធុរំ, ចតុត្ថបុគ្គលស្ស ច អារោចនា នាម ន ហោតីតិ បដិច្ឆាទនេយេវាតិ អធិប្បាយោ។ កោដិ ឆិន្នា ហោតីតិ ឆាទេស្សាមីតិ ធុរនិក្ខេបេ សតិបិ បុគ្គលបរម្បរាយ គច្ឆន្តី អាបត្តិកោដិ ឆិជ្ជតិ។

៣០០។ “អនុបសម្បន្នស្ស សុក្កវិស្សដ្ឋិ ច កាយសំសគ្គោ ចាតិ អយំ ទុដ្ឋុល្លអជ្ឈាចារោ នាមា”តិ ឥទំ ទុដ្ឋុល្លារោចនសិក្ខាបទដ្ឋកថាយំ “អនុបសម្បន្នស្ស…បេ… អាទិតោ បញ្ច សិក្ខាបទានិ ទុដ្ឋុល្លោ នាម អជ្ឈាចារោ, សេសានិ អទុដ្ឋុល្លោ។ សុក្កវិស្សដ្ឋិកាយសំសគ្គទុដ្ឋុល្លអត្តកាមា បនស្ស អជ្ឈាចារោ នាមា”តិ (បាចិ॰ អដ្ឋ॰ ៤៧) ឥមិនា វចនេន វិរុជ្ឈតីតិ វីមំសិតព្ពា។ បុគ្គលេ បន ឆាទយតោ ចេ “អញ្ញោ អារោចិស្សតី”តិ សយំ ចេតេន ឆាទនកម្មេន បដិច្ឆាទោ ឧបជ្ជតីតិ “ទុក្កដេន”ន្តិ វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។ ឧបសម្បន្នស្ស ទុដ្ឋុល្លាបត្តិជាននំ, បដិច្ឆាទេតុកាមតាយ ធុរនិក្ខេបោតិ ទ្វេ អង្គានិ។

ទុដ្ឋុល្លសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥។ ឩនវីសតិវស្សសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣០១។ បញ្ចមេ រូបសិប្បន្តិ ហេរញ្ញិកសិប្បំ។ គព្ភេ សយិតកាលេន សទ្ធិំ វីសតិមំ វស្សំ បរិបុណ្ណមស្សាតិ គព្ភវីសោ។

៣០៣. និក្ខមនីយបុណ្ណមាសីតិ សាវណមាសស្ស បុណ្ណមិយា អាសាឡ្ហីបុណ្ណមិយា អនន្តរបុណ្ណមី។ បាដិបទទិវសេតិ បច្ឆិមិកាយ វស្សូបនាយិកាយ។ ទ្វាទស មាសេ មាតុ កុច្ឆិស្មិំ វសិត្វា មហាបវារណាយ ជាតំ ឧបសម្បាទេន្តីតិ អត្ថោ។ “តិំស រត្តិយោ មាសោ, ទ្វាទសមាសិកោ សំវច្ឆរោ”តិ (អ. និ. ២.៩១; ប. ៣២; ចិក. ១០១២) ចន្ទតោ “ចត្តារោ មាសា បរិហាយន្តី”តិ វុត្តំ។ វស្សំ ឧក្កឌ្ឍន្តីតិ វស្សំ ឧក្កឌ្ឍន្តិ, “ឯកមាសំ អធិកមាសោ”តិ លទ្ធេត្វា វស្សំ ឧក្កឌ្ឍន្តីតិ អត្ថោ។ តស្មា តតិយោ តតិយោ សំវច្ឆរោ តេរសមាសិកោ ហោតិ។ តេ ទ្វេ មាសេ គហេត្វាតិ និក្ខមនីយបុណ្ណមាសតោ យាវ ជាតទិវសភូតា មហាបវារណា។ តាវ យេ ទ្វេ មាសា អនាគតា, តេសំ អត្ថាយ អធិកមាសតោ លទ្ធេ ទ្វេ មាសេ គហេត្វា។ តេនាហ “យោ បវារេត្វា វីសតិវស្សោ ភវិស្សតី”តិអាទិ។ “និក្ខន្តា ហុត្វា”តិ ឥមំ អដ្ឋារសន្នំ វស្សានំ ឯកអធិកមាសេ គហេត្វា តតោ វីសតិយា វស្សេសុបិ ចាតុទ្ទសីអត្ថាយ ចតុន្នំ មាសានំ បរិហាបនេន សន្តា បរិបុណ្ណវីសតិវស្សតំ សន្ធាយ វុត្តំ។ បវារេត្វា វីសតិវស្សោ ភវិស្សតីតិ មហាបវារណាទិវសេ អតិក្កន្តេ គព្ភវស្សេន សហ វីសតិវស្សោ ភវិស្សតីតិ អត្ថោ។ តស្មាតិ យស្មា គព្ភមាសាបិ គណនូបគា ហោន្តិ, តស្មា។ ឯកវីសតិវស្សោតិ ជាតិយា វីសតិវស្សំ សន្ធាយ វុត្តំ។

៣០៤. អញ្ញំ ឧបសម្បាទេតីតិ ឧបជ្ឈាយោ, អាចរិយោ វា ហុត្វា ឧបសម្បាទេតិ។ សោបីតិ ឧបសម្បាទេន្តោបិ អនុបសម្បន្នោ។ ឩនវីសតិវស្សតា, តំ ញត្វា ឧបជ្ឈាយេន ហុត្វា ឧបសម្បាទនន្តិ ទ្វេ អង្គានិ។

ឩនវីសតិវស្សសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៦. ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣០៥. សេសំ ថេយ្យសត្ថភាវោ, ញត្វា សំវិធានំ, អវិសង្កេតេន គមនន្តិ តីណិ អង្គានិ។

ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣១២. សត្តមំ ឧត្តានមេវ។

៨. អរិដ្ឋសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣១៩. អដ្ឋេ អន្តរាយន្តិ អន្តរា វេមជ្ឈេ ឯតិ អាគច្ឆតីតិ អន្តរាយោ, ទិដ្ឋធម្មិកាទិអត្ថោ។ អានន្តរិយធម្មាតិ អនន្តរេ ភវេ ផលនិព្វត្តនេ និយុត្តា ចេតនាទិធម្មាតិ អត្ថោ។ “ន សក្កា”តិ ឥទំ ភិក្ខុនីទូសកស្ស អានន្តរិយត្តាភាវតោ វុត្តំ។ អរិយសាវិកាសុ, បន កល្យាណបុថុជ្ជនាយ ច ពលក្ការេន ទូសេន្តស្ស អានន្តរិយសទិសមេវ។ មោក្ខន្តរាយិកតា បន សេសាយបិ បកតត្តភិក្ខុនិយា

ទុក្ខស្ស ឋិតិ អត្តការេន ឧប្បត្តិយា អការេនា ទុក្ខា។

ឋិតិ អត្តការេន អនិច្ចត្តភាវា អនេហត្យកអកិរិយនត្ថិកទិដ្ឋិយោច និយតមិច្ឆាទិដ្ឋិឆដ្ឋា។ បណ្ណកាឌិតំ ពហលំ និជស្សតយត្តំ។ សព្ពាបិ
ទុទេហត្យការេហត្យកបដិសន្ធិយោ ចិបាកត្តរាឃិកាច ទុទេហត្យកាតយ្យិ យក្កាត្យប្បត្តិតោ។

អយត្តិ អទិដ្ឋោ។ ទរយត ទរត្តិ អតចខ្ចួត បច្ចយបរិក្ខ្លាតទរយត បញ្ចកាយព្យាលបអនេកាករនំ សយាតត្វា។ ខ្ពបតេត្វា ចិយាតិ ឈរេទត្វា ចិយ, សោ ឲច ចា បិទោ។

អដ្ឋិកក្កល្វបយាតិ ឲត្ត អដ្ឋិ ឲច និយ្យំសតាយ កក្កលត្តិ ន ទុច្ចតិ។ បលិកខ្លាតដ្ឋតាតិ អចស្សំ បតតដ្ឋត។ អឆិព្យដ្ឋតដ្ឋតាតិ អតិ ចិយ ព្យដ្ឋតដ្ឋត។ បិឡព្ពយំ “តចាហំ កកចតា…បេ… តាលំ អត្តរាឃាឃា”តិ ព្ពាធំ ចត្តអត្យាបតោ ទុត្តំ។ ឲចំ បត អក្កេហត្វា អទេញ្ញាតបិ អាកាតេទត ឃំ កិញ្ចិ កកចតា ទុត្តំ ចិបទិតតោ កេហត្វា បតេហិ ទុតេត្តបិ អយុញ្ចិត្វា តេចាហតេត្តស្សាបិ ទុត្តតយាត្យសាតេត តតត្យព្យាលំ
សយត្យការសតកយ្យចាធំ តយាតេឌត្វា អាបត្តិយា អាទោរាបត្យំ, អាបត្តិយា អតស្សតាឌិស្យ តិស្យ ឃំ កិញ្ចិ អកិរ្យចិតំ តិយិត្តំ កត្វា ខ្ពតេក្លបតិយកយ្យំ
កាត្យញ្ច លត្ថតិ។ សយត្យការសតំ អកត្វាបិ “យាឃស្វា ឲចំ អចចា”តិ កិក្លហិ ទុត្តយតេត្ត លត្ថិយា អប្បដិនិស្សជ្ជតបច្ចយាយ ទុក្កដបត្តិយាបិ
ខ្ពតេក្លបតិយកយ្យំ កាត្យយ្យិ ចដ្ឋេតចាតិ ឌដ្ឋព្ពំ។ ឆយ្យកយ្យតា, សយត្យការសតាយ អប្បដិនិស្សជ្ជតត្តិ តេច្ឆ អក្កាតិ។

អទិដ្ឋសិក្ខាបទចច្ឆតា តិដ្ឋិតា។

៩៖ ខ្ពត្តិត្តសម្ពុទាកសិក្ខាបទចច្ឆតា

៣១៣៖ តចតេយ “ខ្ពត្តិតេត្តា អតេតាសារិតោ”តិ ទុត្តត្តា អទិដ្ឋស្ស ខ្ពតេក្លបតិយកយ្យំ កតត្តិ ឌដ្ឋព្ពំ។

៣១៤៖ បិឡព្ពយំ “ឲកច្ឆតេត្ត”តិ សាយញ្ញាតោ ទុត្តត្តា តាត្យបចារេបិ ឲកច្ឆតេត្ត តិបខ្ចុតេ បណ្ណត្តិ អឌាតត្តស្ស អទហតោបិ
ខ្ពត្តិត្តាត្យចត្តកាតយ្យិ បិចិត្តិយតេយច។ អកតាត្យឆយ្យតា, ឆាត្វា សម្ពុទាកាឌិកទលត្តិ តេច្ឆ អក្កាតិ។

ខ្ពត្តិត្តសម្ពុទាកសិក្ខាបទចច្ឆតា តិដ្ឋិតា។

១០៖ កល្យាកសិក្ខាបទចច្ឆតា

៣១៥៖ ឌសតេយ បិតេទតិ សតេញ្ញាឆតេត្ត តិបិតបធំ។ តេសំ អតត្តរសិក្ខាបទច្ឆតេយ ទុត្តតយតេយច។

ᨠᨱ᩠ᨭᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨱᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ᪨

## ᪘᪨ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

### ᪑᪨ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪔᪓᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨸᨮᨾᩮ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᨧᨶᩴ, ᩋᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩔ ᩃᩮᩈᩮᨶ ᩑᩅᩴ ᩅᨧᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

### ᪒᪨ ᩅᩥᩃᩮᨡᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪔᪘᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣᨿ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ᪨ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨲᩥᨲᨬ᩠ᨬᩮᩣᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ, ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩣᨴᩦᨶᩴ, ᨸᨶ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᩣᨧᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨿᨳᩣᩈᨠᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᨸᨭᩥᨣᩪᩉᨶᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩃᨩ᩠ᨩᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᨸᩥ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩣᨿ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨲᨻ᩠ᨻᩉᩥᨠᩣᨿ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣᨸᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣᨴᩦᩉᩮᩅ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨣᩉᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩅᨩ᩠ᨩᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨴᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨴᩦᨸᨠᩣ᪨ ᨸᩁᩪᨸᩉᩣᩁᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᨦ᩠ᨡᩣᨸᩁᩅᩥᨲᩁᨱᩣᨴᩥᩅᩣᨴᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨠᩩᩉᨠᩣᨶᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᨾᩣᩁᨠᩣᨿᩥᨠᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩋᩈᩩᨧᩥᩴ ᩏᨸᩈᩴᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣ ᨸᩁᩪᨸᩉᩣᩁᩅᩣᨴᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨴᩦᨶᩴ ᨶᩣᨾᩣᨴᩥᩋᨩᩣᨶᨶᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨽᩣᩅᩮᨶ ᨠᨦ᩠ᨡᩣ, ᨸᩁᨲᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᨾᩣᨴᩥᨩᩣᨶᨶᩮᨶ ᨸᩁᩅᩥᨲᩁᨱᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥᩅᩣᨴᩥᨶᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩅᩣᨴᩣ, ᨠᨦ᩠ᨡᩣᩅᩣᨴᩣ, ᨸᩁᩅᩥᨲᩁᨱᩅᩣᨴᩣ ᨧ ᨲᩮᩈᩴ, ᨾᩉᩣᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᩣ ᨠᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨸ᩠ᨸᨠᩁᨱᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᨧ ᨹᩃᩣᨶᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ-ᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᩮᨧᩦᨲᩥ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨵᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩣ᪨ ᨸᩩᨶ ᨠᩮᨧᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨵᩁᩣ ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩥᨠᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᩮᨲᩮᩁ ᨸᨽᩣᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨿᩴ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ – ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣ ᨸᨶ ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩥᨠᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩉᩥ ᩋᩣᨣᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ –

“ᨿᩣᩅ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨴᩥᨸ᩠ᨸᨲᩥ;

ᨲᩣᩅ ᨴᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩴ, ᩈᩪᩁᩥᨿᩮ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᨿᨳᩣ᪨

“ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ, ᨸᨾᩩᨭ᩠ᨮᩮ ᩅᩥᨶᨿᨾ᩠ᩉᩥ ᨧ;

ᨲᨾᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ, ᩈᩪᩁᩥᨿᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨲᩮ ᨿᨳᩣ᪨

“ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩮ, ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ;

ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨵᩦᩁᩮᩣ, ᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᩮᨾᩣ ᨶ ᨵᩴᩈᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪑᪨᪑᪓᪐) –

ᩍᨴᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᩅ ᩅᩣᨴᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᨸᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᩅᩈᩮᨶ ᨮᩥᨲᩣ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ ᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ ᨾᩪᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩈᨧᩮ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨶᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᨱᨠᩣ…ᨸᩮ… ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᨣᨾᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᨧ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᩮ ᨠᩣᩃᩮ ᩃᨩ᩠ᨩᩦᨣᨱᩴ ᩋᩃᨽᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩮᨶ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨶᩮᩣᨸᩥ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᩉ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨾᩥᩈᩈᨾ᩠ᨽᩮᩣᨣᩴ ᩈᩴᩅᩣᩈᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨻᩉᩪ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ ᨣᩁᩉᩥᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣ, ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᩅᩥᩃᩮᨡᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

## ᪓᪨ ᨾᩮᩣᩉᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪔᪔᪔᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᨠᩮᩣ ᨸᨶ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᨲᩮᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᨸᩩᨻ᩠ᨻᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨧᩮ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨾᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩑᩅᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨿᨳᩣᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᨱᨲ᩠ᨳᩮ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ, ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨧ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨲᨳᩣ ᨲᩣᨿ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣᨸᨶᩴ, ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩩᨲᨽᩣᩅᩮᩣ, ᨾᩮᩣᩉᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩔ ᨾᩮᩣᩉᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᨾᩮᩣᩉᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

## ᪔᪨ ᨸᩉᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

៣៤៨៉ ចព្រេត្ត បរិញ្ញាយំ កាយបដិពានេន្ទត ចាតិ ឲត្ត បរិសាណាឌិតិស្សក្កិយបហារនោបិ សង្កហិនេតា៉

៣៤៩៉ រត្តចិនេត្តាតិ កាយសំសក្ករានេកត ចុត្តា៉ នេចុតរានេកត បត បហាររេតា បុរិសាឌឹស្ ទុក្កេដនេចបៈ នេយាក្លាឆិប្បារេឃត ទណ្ឌនេកាដិយា សប្បាឌិ ឈនេដូត្តា យណ្ឌកាឌិ នេយានេចត្តស្សបិ អតាបត្តិ ឲច៉ ក្យបិតតា, ងុបសយ្យត្តស្ស ត នេយាក្លាឆិប្បារេឃត បហារនោតិ នេទួ អង្កាតិ៉

បហារនិក្ខាបឆេចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

៣៉ ពលសត្តិកនិក្ខាបឆេចណ្ណតា

៣៤៥៉ បញ្ចានេយ ត បហទិព្យកាយតាឃ ឌិតុត្តា ទុក្កេដត្តិ ឲត្ត កិយិឌំ ទុក្កដំ, បហារបច្ចយា, ងុឌាហ្ ងុក្កិរលាបច្ចយាតិ? ងុក្កិរលាបច្ចយាច, ត បហារបច្ចយា៉ ត ហិ បហទិព្យកាយតាឃ អសតិ តប្បច្ចយា កាឌិ អាបត្តិ ឃុត្តា, ងុក្កិរលាស្ស បត អត្តនោតា សការេចត អសណ្ឌិតត្តា តប្បច្ចយា បរិចិត្តិយំ ត ឌាតំ, អសុត្តចិនេត្តត កតបនេយាកត្តា ច ឲត្ត អតាបត្តិ ត ឃុត្តាតិ ទុក្កដំ ចុត្តត្តិ កនេហតព្វា៉

៣៤៦៉ បុនេត្តាតិ អតត្តរនិក្ខាបនេ៉ នេសសំ អតត្តរសឌិសនេចៈ

ពលសត្តិកនិក្ខាបឆេចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

៤៉ អប្បលកនិក្ខាបឆេចណ្ណតា

៣៤៧៉ លនេដួ "អត្តបទិត្តាលំ កនេរាត្តា"តិ ឰដំ ត ច នេចរប្បលិកា អតុដ្ឋិសតាតិ ឥស្សតត្ថំ ចុត្តា៉ អតុដ្ឋិសតក្លនេលា បត នេកាបចិត្តនេបច ងុប្បជ្ជតិ៉ នេតនេតច "ទុក្លនេចតត"ត្តិ ចុត្តា៉ នេសសំ ចុត្តតឃនេបច៉

អប្បលកនិក្ខាបឆេចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

៥៉ ក្យក្កត្ថប្បាឆតនិក្ខាបឆេចណ្ណតា

៣៥៣៉ សត្តនេយ ងុបសយ្យត្តស្ស អចាសុកាយតា, ក្យក្កត្ថប្បាឆតត្តិ នេទួ អង្កាតិ៉

ក្យក្កត្ថប្បាឆតនិក្ខាបឆេចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

ប៉៝ ក្លបឃ្សុតិសិក្ខាបឥចណ្ហុតា

៣លិ១៝ អដ្ឋេយ ឃុឈ្យតីតិ ឃុតិ, ចចត៝ តឃ្សា ឃយឹប៝ ក្លបឃ្សុតិ៝ ឃុឈ្យតិ ឲត្វាតិ ឃុតីតិ ឲចតៀអតេ្វ កឈ្យោនេត ឃចតដ្ឋាតឃយឹបេ អញ្ញាឃិ៝ អឃ្សចតដ្ឋានេត តិដ្ឋតីតិ អាបឌ្ឍតិ៝ អដ្ឋកធាឃញ្ញា ក្លបឃ្សុតិ-ឃត្ថនឃ្សចិ អត្វំ ឥនឃ្សតំ “ឃត្វ ធត្វា”តិអាឥ៝ ច្ចត្តំ, ត ឃុតិ-ឃត្ថយត្តឃ្ស៝

៣លិ២៝ ឲកបឋិនេ្ធឥាតិតិ កឥាឌិ អកិទិឃនេតា, កឥាឌិ កិទិឃនេតា ឃយដ្ឋាតឃាយឡោត ច្ចត្តំ៝ ក្លបឃយ្សនេត្ថ នធាឥតាឌិប្សានេឃា, ឃចតត្តិ នេ្ត អក្កាតិ៝

ក្លបឃ្សុតិសិក្ខាបឥចណ្ហុតា តិដ្ឋិតា៝

ឌ៍៝ លិឈ្យតសិក្ខាបឥចណ្ហុតា

៣លិ៣៝ តចនេយ ឥយុកយុតា, ឌាតត៝, លក្ខំ ឥត្វា លិឈ្យតត្តិ តីលិ អក្កាតិ៝

លិឈ្យតសិក្ខាបឥចណ្ហុតា តិដ្ឋិតា៝

១០៝ បក្កយតសិក្ខាបឥចណ្ហុតា

៣ប៉១៝ ឥឃនេយ ចិតិន្ធឃកធាឃ ឥយ៉ុកតា, តំ ឌាត្វា កយុនេតា បដ្ឋាឃ ឲកឃីយដ្ឋឃ្ស ឃយាតឃ៝ចាឃិកឃ្ស ហត្វបិឃចិឌហតត្តិ នេ្ត អក្កាតិ៝

បក្កយតសិក្ខាបឥចណ្ហុតា តិដ្ឋិតា៝

១១៝ ក្កត្តាលសិក្ខាបឥចណ្ហុតា

៣ប៉៣៝ ឲកាឥឃនេយ ក្លបឃយ្សត្តឃ្ស ឥនេ្យត លក្ខឃយុតិតា, ឃនេ្ឈុត ឃត្ថិំ ឌីចទំ ឥត្វា លិឈ្យិតុកាយតាឃ លិឈ្យតត្តិ នេ្ត អក្កាតិ៝

ក្កត្តាលសិក្ខាបឥចណ្ហុតា តិដ្ឋិតា៝

៣បដ៉ ភ្នាគសប់ ចុត្តតឃរេយច៉

តិដ្ឋិរេតា សហឆយ្ហិពចរេក្កា អដ្ឋរេយា៉

ដ៉ វាដចរេក្កា

១៉ អរេត្តបុវសិក្លាបគចណ្ណតា

៣ដដ៉ តចយចក្កុស្ស បធរេយ បិញ្ញត្តឃំ សំសុដ្ឋកហសិរេកាតិ ៥ត្តុ កហសិតិ កត្តារសឃសត្តិរេតា យាតុ កុន្ថិប្បរេគសា, បុទិសត្តុវសុក្កាសយម្ពុដ្ឋតាឃ សំសុដ្ឋកហសិរេកា៉ អកិសិត្តលត្តិឃតា, ក្កភិត្ថយ្យិ សឃតិឈវរេតា អតិក្លត្តតា, អប្បដិសំចិតិតស្ស ត្ថត្ថលិលិតិក្កុរេយាតិ តីលិ អក្កាតិ៉

អរេត្តបុវសិក្លាបគចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

៧៉ វតាតសិក្លាបគចណ្ណតា

៣០៩៉ ទុតិរេឃ អាចសឆស្សាតិ ៥ត្តុ អរេត្តាអាវារេយ ចា រេហាតុ អញ្ញាត្តុ ចា, ឃត្តុ កត្តុថិ អត្តរេតា ចសតដ្ឋាត៌ អាចសរេឆា តាយ៉ លរេត្តតបិ ករេឃតបីតិ ចដ្ឋកិអាឌិសុ លរេត្តត, វាដចល្លរេកសុ ករេឃត៉ អាកិល្លយតុរេស្សបិ ខារេត...រេប... អាសក្កត្តិតិ តម្បិ តិម្ពុតុស្សដ្ឋារេត បច្ឆា អាកិល្លយតុរេស្ស ខារេតបិ ចិសទិត្វា កយតការេល អញ្ញាស្ស អធិដ្ឋត្តា តរេយច កិក្លុ អាសក្កត្តិ៉ បតិទុបំ តាយ កប្បិឃករេល្ល សឃំ បំសុក្កុលំ កហេត្វា អកប្បិឃករេល្ល បតិទុបិត៌ ក្កបិសកាឌិត៌ គរេស្សត្វា រេចតិឃាឌិបុរេញ្ញា តិរេឃាគត៌ ចា គារេបត្វា តិវរេបក្លកយត៌ ចា៉ សយាគរេបត្វាតិ ឃាចិត្វា៉ បវសត្តកតា, ចិស្សាសក្កាហបំសុក្កុលសញ្ញាត៌ អការេចា, អតតុញ្ញាតការេលា ក្កកហលាឌិ ចាតិ តីលិ អក្កាតិ៉

វតាតសិក្លាបគចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

៧៉ ចិកាលកាយប្បចិសតសិក្លាបគចណ្ណតា

៣០ប៉ តតិរេឃ បិញ្ញត្តឃំ កឃកចត្តិ វាដរេចាវាឌិកឃំ ចា រេវាកាយតុស្សទុត្តិក្លកត្តាវាឌិកឃំ ចា អារេត្ត បចត្តិ៉ ចិសិលាកចត្តិ សុតិចិដ្ឋាឌិចិចិកច៉ កុម្ពុដ្ឋាតកចត្តិ ក្កកតិត្តុកច៍, កុម្ពុគាសិកច៍ ចា៉ បុត្តរេបតកចត្តិ អតីតខាតិកច៉ តាតត្តកចត្តិ ចុត្តាហិ, ចក្កយាតាហិ ច ចិយុត្តិ តាតាសកាច៌ តិវត្តុកកច៉ រេលិកក្លាឃិកត្តិ “អឃំ រេលិរេកា រេកត តិម្ពិរេតា”តិអាឌិតា រេលិកសកាចក្លាតចរេសត បចត្តតកចា៉ ៥ច៌

សមុដ្ឋាបិកា ចេតិតព្វា ហោតិ ករេចា ហោតិ អករេចាតិ ឃំ ចា តំ ចា តិរត្តកការលំ ចត្វា បចត្តិតកធា ហោតិកចាកចកធា ឲត្វ ច ករេចា សឃ្យតំ, ចុឌ្ឌិ, ការយសុលត្វាតិ តិចិរេឆា, អករេចា តត្តិបរីតចរេសត ហោតិ ហោយាឃ លត្តិឆាឃ ហោតិកចាកចកធាឃ សង្គិ ដត្តិសតិរត្ថាតកធា តាយ រេហាត្តិ អឆ ចា បិញហ្គឃំ សរុបរេតា អតាកតាបិ អរត្តាបត្តាតតឌីឌីបកធា ហោតិ-សរេឌ្គត សក្ករេហត្វា ដត្តិសតិរត្ថាតកធាតិ ចុដ្ឋត្តិ ហោតិ ចាតិ ឲត្វ ហោតិ-សរេឌ្គា បការរេត្វ ចា-សរេឌ្គា ចិកប្យរេត្វ តឫ្វា ឲចិ បការិ ហោរេតា អញ្ញា ចា តាឌិសំ តិរត្តកកធំ កររេធតីតិ អរេត្វា ករេហតរេត្តា

វ័១៧ៈ ឧស្សាហំ បជិប្យឃ្យមុរេត្វា ចិហារិ កដ្ឋតាតិ ឲត្វ កាយុបធាររេតា ឆាហិ តិក្លរេត្ត អត្តរារាយាឌីតយុបធារិ បចិដ្ឋ សត្ថាឃ ចុត្តំ កាយុបធារក្ខត្តរេរ បត បជិបឃ្យឌ្ឍឃ្យាហាតយិ បុត តរេយច ចា អញ្ញា ចា កាយំ បចិសិតុកាយតាឃ សតិ អាបុដ្ឋតកិច្ចំ តត្តិ “ក្យលឈរ ចា…រេប… កត្តា”ត្តិ ហោធំ បត បុរេរកត្តំ បចិដ្ឋាតំ ចិការេល សញ្ញារេត ចិការេល កាយប្យរេចរេសឃ្យ អាបុដ្ឋិតត្ថាតាឃ ចុត្តំ អឌិត្ថាឌារេត ចុត្តតរេឃតាតិ ឌុតិឃរេលឌ្គុបិតំ សត្ថាឃ ចុត្តំ

វ័១៨ៈ អត្តរារាយត្តិអាឌីសុតិ ឲត្វ ឧស្សចឌិចសាឌីសុ យតុរេសុ្យហិ ការរេយ បតក្លិលំ ការរេត្តិ ឌីតពិព្ហាឌី បុរេឌតុការរេយហិ ចា រេរាកចុបសយាឌីឃត្វ យតុរេសុ្យហិ ឃាធិរេតហិ ចា កិក្លុហិ សុប្យជិដ្ឋត្នាឌីចិឌិ អកត្វាបិ ឌីឌិយរេត្ថរេតច កាយំ បតក្លិលំ កាតុំ ចដ្តីតិ ចតត្តិ, តំ ត កររេហតត្តា អតាបត្តិចាររេរ អចុតតត្តា, “យក្កា អរេតាក្កមិត្វា…រេប… បិធិត្តិយ”ត្តិ (កក្កា៑ អដ្ឋ៑ ចិកាលកាយប្យរេចរេសតនិក្លាបគចល្ហកា) បជិក្លិតតត្តា ច៑ រេចសាលិ អតុបរិឃាឃិត្វា បរិត្តំ កររេរាតត្តតាបិ អាតត្ថរេត្វរេត សុប្យជិដ្ឋត្តតាឌី អរេការេបរេត្តរេតច, អបញ្ញារេត្វ ចា សិក្លាបរេត កតត្តិ ឌដ្ឋាំ៑ រេកធិ បត “អត្តរារាយាឌីកាយត្តរេរ ជិរេតហិ កដ្ឋាតីឃាតំ បក្កយតាតុក្កយតាឌីចរេសត កាយចិឌិ ឌ្ឋតរិតុំ ចដ្តី”តិ ចតត្តិ, តយិ អត្តរឈរិ បចិសត្តិ បតិ កាតុំ ត ចដ្តិ ឲច៑ អត្តរារាយាឌីកប្យិយក្ខុបិ បត ឧស្សិឃ្យ កដ្ឋត្តំ បតិ កាតុំ ចដ្តីតិ ឈាឃតិ, ឌីបំសិតត្ថា៑ សត្តិ កិក្លុ អតាបុដ្ឋតា , អតតុត្ថាតការណា ចិការេល កាយប្យរេចរេសាតិ រេក្វ អក្កាតិ៑

ចិកាលកាយប្យចិសតសិក្លាបគចល្ហកា និដ្ឋិតា៑

៣៑ ស្វុចិឈរសិក្លាបគចល្ហកា

វ័១០ៈ ចតុរេត្វ បិញហ្គឃំ ចារិឌរេជតិ ចារិឌល្លរេក៑ អដ្ឋិយឃាឌីសុចិឈរេតា, កររណការាបតាឌីចរេសត អត្តរេតា បជិលិរេកាតិ រេក្វ អក្កាតិ៑

ស្វុចិឈរសិក្លាបគចល្ហកា និដ្ឋិតា៑

៤៑ យញ្ញបិឌសិក្លាបគចល្ហកា

៣៦១។ បញ្ចមេ បិញ្ញត្តំ អានយនតោ, កិច្ចេច, ទោឈបុរិសោ ចេឌិតទ្ទាតិ ហិតញ្ញាសមចេសត អយំ ពុទ្ធបុរិសោតិ ឥាតទ្ទោ,

ហិតាយ បច្ចយេ សេវិលតាយ បុគ្គលស្ស ពុទ្ធតា ឥាតទ្ទាតិ អធិប្បាយោ។ ឯមស្មិំ សិក្ខាបទេ, ឯតោ បទេសុ ច បញ្ចសុ អត្ថតា

កាទាបិតស្ស បដិលោមេក ខុច បរិនិដ្ឋិតំ។ បរិទេកាគេ បតស្ស, អទ្ទោសញ្ចោ ទុក្កដមេច។ បយាណាតិក្កត្តមញ្ចាប៊ិណតា, អត្តតោ

កទណកាទាបតចសេត បដិលោមកាតិ ឯវំ អក្កាតិ។

យញ្ចាប៊ិណសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៩។ ពុលិតត្ថសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៦៩។ លទ្ទេ សេបិដកិពុលត្តិ តិណាកន្ធទាតិកាត់ ពុល់។ សេសំ ចុត្តតមេមច។

ពុលិតត្ថសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

លិ៍។ តិសិទតសិក្ខាបទវណ្ណនា

៣៦១-៣៦៩។ សត្តមេ តិសិទតស្ស បយាណាតិក្កត្តតា, អត្តតោ កទណាឌិតា បដិលោមកាតិ ឯវំ អក្កាតិ។

តិសិទតសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣៦លិ៍-៣៣លិ៍។ ទុមិតា តមេត អទ្ទមតចមទសមេម៉ុបិ អក្កាតិ ចេឌិតទ្ទាតិ។ សេសំ សង្គត្ថ បុចិទ្ទោឃ្យមេចាតិ។

និដ្ឋិតោ ទាឌចក្កោ តចមោ។

ពុទ្ធកចណ្ណតាតយោ និដ្ឋិតោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩. បាដិទេសនីយកណ្ឌំ

១. បឋមបាដិទេសនីយសិក្ខាបទវណ្ណនា

៥៥២. បាដិទេសនីយេសុ បឋមេ បដិទេសេតព្វាការទស្សនត្ថំ ឯវំ អាបត្តិំ នវកស្ស សន្តិកេ ទេសេតព្វាការទស្សនំ ឋបិតា លក្ខណេន សម្ពហុលានំ អាបត្តីនម្បិ វុឌ្ឍស្ស សន្តិកេ ច ទេសេតព្វាការោ សក្កា វិញ្ញាតុន្តិ តត្រាយំ នយោ – “គារយ្ហំ អាវុសោ, ធម្មំ អាបជ្ជិំ អសប្បាយំ បាដិទេសនីយ”ន្តិ ឯវំ សម្ពហុលានំ វុឌ្ឍស្ស បន សន្តិកេ “គារយ្ហំ ភន្តេ, ធម្មំ...បេ... គារយ្ហំ ភន្តេ, ធម្មេ”តិ យោជនា វេទិតព្វា។ តត្ថ អសប្បាយន្តិ សគ្គមោក្ខន្តរាយករន្តិ អត្ថោ។ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរឃរេ ឋិតាយ ហត្ថតោ សហត្ថា យាវកាលិកគ្គហណំ, អជ្ឈោហរណន្តិ ទ្វេ អង្គានិ។

បឋមបាដិទេសនីយសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៥៥៨. ទុតិយេ បរិបុណ្ណបរិយត្តាយ អនុញ្ញាតាការេន វោសាសនា, អនិវារេត្វា ភោជនជ្ឈោហារោតិ ទ្វេ អង្គានិ។

៥៦២. តតិយេ សេក្ខសម្មុតតា, ឃរូបចារេ អនិមន្តិតតា, គិលានស្ស អនិច្ឆកត្វានិ គហេត្វា ភុញ្ជនន្តិ តីណិ អង្គានិ។

៥៧០. ចតុត្ថេ សាសង្ការញ្ញសេនាសនតា, អននុញ្ញាតំ យាវកាលិកំ អប្បដិសំវិទិតំ អជ្ឈារាមេ បដិគ្គហេត្វា អគិលានស្ស អជ្ឈោហរណន្តិ ទ្វេ អង្គានិ។ សេសំ ឧត្តានមេវ។

បាដិទេសនីយវណ្ណនានយោ និដ្ឋិតោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

# ໗. ເສຂິຍກຓ຺ຑໍ

## ໑. ປຣິມຓ຺ຑລວກ຺ຄວຓ຺ຓນາ

໕໗໖. ເສຂິເຍສຸ ຍສ຺ມາ ວຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ຘເກ (ຈູຬວ. ໓໕໖ ອາທເຍາ) ວຸຕ຺ຕວຕ຺ຕານິປິ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເສຂິຍາເນວ, ຕສ຺ມາ ປາຣາຊິກາທີສຸ ວິເຍຕ຺ຖ ປິຏ຺ຐຍໍ ປຣິຈ຺ເຉທເຍາ ນ ກເຕາ. ຈາຣິຕ຺ຕນຍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ເຍາ ປນ ຠິກ຺ຂຸ ໂອລມ຺ເພຕ຺ວາ ນິວາເສຍ຺ຍ, ທຸກ຺ກຏ”ນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາ “ສິກ຺ຂາ ກຣເຓຍາ”ຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປິຏ຺ຐ ອາເຣາປິຕາ. ປທຠາຊເນ ປນ “ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອນາທຣິຍກເຣເຓ ທຸກ຺ກຏໍ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ອງ຺ຄຸລມຕ຺ຕິ ມຕ຺ຕ-ວເທ຺ຖນ ຕເຕາ ກິຎ຺ຈິ ອຘິກໍ, ຊານຸມ຺ປິ ຊງ຺ຆາຕິ. ເຕເນວ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ຈຕຸຣງ຺ຄຸລມຕ຺ຕມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕໍ. ນ ຫິ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ຈຕຸຣງ຺ຄຸລປ຺ປມາຓໍ, ຐິຕສ຺ສ ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລເມວາຕິ ສກ຺ກາ ນິຍເມຕຸໍ ຊານາຘິກຕ຺ຕສມ຺ພນ຺ເທາ. ຕສ຺ມາ ຍຖາ ສາຣຸປ຺ປໍ ໂຫຕິ ເອວໍ ອງ຺ຄຸລິກຍາເຣນ ນິວາສນເຏ຺ຐາວ ອຘິປ຺ປາຍຕ຺ຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ເຕເນວ ວກ຺ຂຕິ “ເຍາ ປນ ຠິກ຺ຂຸ ປຸກ຺ກເຌ ວາ”ຕິອາທິ. ຄຸຣຸກິຍໍ “ອຊານນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີ”ຕິ ອາຄເຕ ວຕ຺ວາ ຊກ຺ກລກ຺ຂສ຺ສາປິ ອຊານນຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕນາປິ ນິຣຕ຺ຖໍ ນິວາສນປາຣຸປນວຕ຺ຕໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ, ອສິກ຺ຂິເຕາ ອນາທຣິຍເມວ ປຣິມຓ຺ຑລຄ຺ຄຫເຓນ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ນິວາສນມ຺ປິ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວາ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ວາ”ຕິ.

ສຈິຕ຺ຕກນ຺ຕິ ວຕ຺ຖຸວິຊານນຈິເຕ຺ຕນ ສຈິຕ຺ຕກໍ. ສາຣຕ຺ຖທີປນິຍໍ ປນ ອຸປຕິສ຺ສເຖຣວາທເນນ ໂລກວຊ຺ຊຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ “ວຕ຺ຖຸວິຊານນຈິເຕ຺ຕນ, ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວິຊານນຈິເຕ຺ຕນ ຈ ສຈິຕ຺ຕກ”ນ຺ຕິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ເສຂິຍກຓ຺ຑ ໕໗໖) ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ຈ ວຕ຺ຖຸວິຊານນໍ ວິສຸໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ. ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວິຊານເນນ ຕສ຺ສາປິ ອນ຺ເຕາຄທ຺ຘຠາວເຕາ ພຸທ຺ຘໍ ວຕ຺ຖຸ ເອວໍ ວີຕິກ຺ກມນ຺ຕສ຺ສ ອາປຕ຺ຕີຕິ ວິຊານນ຺ເຕາ ຫິ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິໍ ວິຊານາຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອຸປຕິສ຺ສເຖຣວາເທ ເວຕ຺ຖ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິໍ ອຊານິຕ຺ວາ ອປຣິມຓ຺ຑລນິວາສນາທິວເສນ ຊານນ຺ຕສ຺ສ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວີຕິກ຺ກມານາທຣິຍາຠາວາ ສພ຺ພເສຂິເຍສຸ ອນາປຕ຺ຕິ ເອວ ອຫຸຕາ, ຕຎ຺ຈ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ ໂກສມ຺ພກ຺ຂນ຺ເຘ (ມຫາວ. ໓໕໑ ອາທເຍາ) ວຕ຺ຖຸຊິຍໍ ຂນກາເວສນໍ ຘເມ຺ຕສ຺ສ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວິຊານນາກາເຣປິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ຫິ ຕຕ຺ຖ “ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອຎ຺ຎຕເຣາ ຠິກ຺ຂຸ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປນ຺ໂນ ໂຫຕິ ...ເປ... ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ຕສ຺ສາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕິທິຏ຺ຐິ ໂຫຕີ”ຕິອາທິ (ມຫາວ. ໓໕໑). ອຏ຺ຐກຖາຍມ຺ປິສ຺ສ “ຕໍ ເຈວ ອາປຕ຺ຕິກາຍໍ ນ ຊານາສີຕິ, ອາມ ນ ຊານາມີຕິ. ໂຫຕຸ ອາວຸໂສ, ເອຕ຺ຖ ອາປຕ຺ຕີຕິ, ສເຈ ໂຫຕິ, ເທເສສ຺ສາມີຕິ. ສເຈ ປນ ເຕ, ອາວຸໂສ, ອສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ອສຕິຍາ ກຕໍ, ນຕ຺ຖິ ອາປຕ຺ຕີຕິ. ໂສ ຕສ຺ສາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕິທິຏ຺ຐິ ອໂຫສີ”ຕິ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໓໕໑) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ “ອສຍຸວາຊີຕິ ປຓ຺ຓຕ຺ຕາຍຸວຕ຺ຕເກສຸ ອຎ຺ຎຕເຣາ”ຕິ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໓໕໗-໓໕໘) ຈ ວຸຕ຺ຕໍ. ລກ຺ຂຓວຕ຺ຕານຸສາສນິຍຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ວຸເຕ຺ຕາ ນເຍາ ອິເມສໍ, ອິເມສໍ ວຸເຕ຺ຕາ ຈ ເຕສໍ ສາຘາຣເຓາວ ໂຫຕີຕິ. ເຕເນວ “ອສຎ຺ຈິຈ຺ຈ ອສຕິຍາ ກຕໍ, ນຕ຺ຖິ ອາປຕ຺ຕີ”ຕິ ເອວໍ ອິເມສໍ ວຸເຕ຺ຕາ ອາປຕ຺ຕິນເຍາ ຕຕ຺ຖາປິ ທສ຺ສິເຕາ. ຕສ຺ມາ ຜຸສ຺ສເທວເຖຣວາເທ ເອວ ຍຸຕ຺ຕາ ວຕ຺ຖຸວິຊານນຈິເຕ຺ຕນ ສເຂິຍານິ ສຈິຕ຺ຕການິ, ນ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວິຊານນຈິເຕ຺ຕນ. ກິເຍ຺ຍາກມ຺ມຕາຍສ຺ສປ຺ປຍ຺ຈຕ຺ຕປ຺ປຕິຏ຺ຐາສິກຓ຺ຓາຕສງ຺ຄາຕິ ເຕ຺ວ ສິກ຺ຂາປທານິ ໂລກວຊ຺ຊານິ ອກຸສລຈິຕ຺ຕານິ, ເສສານິ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວຊ຺ຊານິ, ຕິຈິຕ຺ຕານິ, ຕິເວທນານີ ຈາຕິ ຄຫຓເມວ ຍຸຕ຺ຕຕຣໍ ທິສ຺ສຕິ. ເຕເນເວຕ຺ຖ “ອສຎ຺ຈິຈ຺ຈາຕິ ປຸເຣາ ວາ ປຈ຺ຉາ ວາ ໂອລມ຺ເພຕ຺ວາ ນິວາເສສ຺ສາມີຕິ ເອວໍ ອສຎ຺ຈິຈ຺ຈ”ຕິອາທິນາ ວຕ຺ຖຸອຊານນວເສເນວ

អនាបត្តិវណ្ណនា កតា, ន បណ្ណត្តិវិជាននចិត្តវសេន។

អបិច “យស្ស សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ អកុសលមេវ ហោតិ, តំ លោកវជ្ជ”ន្តិ (កង្ខា។ អដ្ឋ។ បឋមបារាជិកវណ្ណនា) ឥមិនា លក្ខណវចនេនាបិ នេតំ សិជ្ឈតិ។ វត្ថុវិជាននចិត្តវសេនេវ ហេត្ថ “សចិត្តកបក្ខេ”តិ វុត្តំ។ ឥតរថា បណ្ណត្តិវិជាននចិត្តវសេន សព្ពសិក្ខាបទានម្បិ សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តស្ស អកុសលត្តនិយមេន លោកវជ្ជតាប្បសង្គតោ បណ្ណត្តិវជ្ជមេវ ន សិយា, ឥទញ្ច វចនំ និរត្ថកំ សិយា ឥមិនា វចនេន និយមេតព្ពស្ស សិក្ខាបទស្ស អភាវា។ ន ច សេខិយេសុ វត្ថុវិជាននចិត្តេន សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ បាណាតិបាតាទីសុ វិយ អកុសលមេវាតិ និយមោ អត្ថិ, យេនេត្ថ លោកវជ្ជតា បសជ្ជេយ្យ, “អនាទរិយំ បដិច្ចា”តិ នេតំ វិញ្ញាបនតំ វត្ថុំ ជានិត្វា តីហិ ចិត្តេហិ វីតិក្កមវសេន អនាទរិយំ កត្វា វុត្តំ, ន បណ្ណត្តិំ ជានិត្វា អកុសលចិត្តេនេវ វីតិក្កមន្តិ គហេតព្ពំ។ អញ្ញថា ឧគ្គហបរិបុច្ឆាយ, អដ្ឋកថាយញ្ហិ វុត្តាបត្តិ វិរុជ្ឈតោតិ អយុត្តំ វត្តុំ។ យថា ចា ន វិរុជ្ឈតិ, តថា ឧត្ត អធិប្បាយោ គហេតព្ពោ។ អនាទរិយំ, អនាបត្តិការណាការេ ចា, អបរិមណ្ឌលនិវាសនន្តិ ឥមានេត្ថ តីណិ អង្គានិ។ យថា ចេត្ថ, ឯវំ សព្ពត្ថ។ គោចលំ តត្ថ តត្ថ វុត្តបដិបក្ខការណវសេន តតិយង្គយោជនាវសេន វេទិតព្ពា។

៥៧៧។ ទុតិយាទីសុ គិហិបារុតន្តិ សេតបដបារុតាទិ។ វិហារេបីតិ សង្ឃសន្និបាតពុទ្ធុបដ្ឋានាទិកាលេ សន្ធាយ វុត្តំ។

៥៧៨។ គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វាតិអាទិ បដិច្ឆន្នវិធិទស្សនំ។ កិញ្ចិ បដិច្ឆាទេត្វាតិអាទិនា វុត្តត្តា សព្ពញ្ចិ កិញ្ចិ, យថាវុត្តញ្ហិ អប្បដិច្ឆាទេន្តស្ស អាបត្តិ។ វុត្តាបិ បរិមណ្ឌលសិក្ខាបទស្ស សាធារណត្តា ជាណុមណ្ឌលតោ ហេដ្ឋា ចតុរង្គុលមត្តំ ឱតារេត្វា អនោលម្ពេត្វា បរិមណ្ឌលមេវ បារុបិតព្ពំ។

៥៧៩។ វិវរិត្វា និសីទតោតិ វិហារេ វិយ ឧក្កំសបរិច្ឆិន្នំ សន្ធាយ វុត្តំ។ “វាសត្ថាយ ឧបគតស្សា”តិ វុត្តត្តា វាសាធិប្បាយំ វិនា ធម្មទេសនបរិវត្តកលាទិអត្ថាយ បវិសិត្វា និសីទន្តស្ស អន្តរឃរេ វុត្តត្តា បុរេវត្តតោ និសីទិតព្ពំ។ និសីទនបដិសំយុត្តេសុ ឯវ ច សិក្ខាបទេសុ “វាសូបគតស្សា”តិ អនាបត្តិយា វុត្តត្តា វាសត្ថាយ អន្តរឃរេ ឧបគតស្ស ឧបចារេបិ កាយំ វិវរិត្វា អន្តរឃរេ គមនេ អនាបត្តិ ន ហោតេវ។ “វាសូបគតស្សា”តិ ហិ វុត្តំ, ន បន ឧបចារេ និសីទិតព្ពន្តិ។ ហោតិ បន “ឧភោកាសេ បឋមំ កត្វា វាសបរិក្ខេបេ គតេ តតោ អញ្ញេហិ យថាសុខំ កត្វា វសិតី”តិ វុត្តត្តា។ អបរេ បន “ភោជនស្សាបិ ភោជិ ‘យាវ តុវេយ្យានិ ចសិស្សាម, តាវ តុយ្ហាកំ ឥទំ ហោតុ ឧទកី’តិ ទិន្នេ អញ្ញេហិ អវាសាធិប្បាយេហិ អន្តរារេ វិយ យថាសុខំ កត្វា, និសីទិតុញ្ច វដ្ដតី”តិ វទន្តិ, តំ សព្ពំ ន គហេតព្ពំ តថាវចនាភាវា, ភាណវារលក្ខណាភាវា, តាវតកេន វិហារសង្ខ្យុបគមនតោ ច។ “យាវ និសីទិស្សាម, តាវ តុយ្ហាកំ ឥទំ ហោតុ ឧទកី”តិ ទេន្តេនាបិ ហិ តាវកាលិកមេវ ទេតិ វត្ថុបរិច្ចាគលក្ខណត្តា ទានស្ស។

៥៨១។ វត្ថុហត្ថប្បយាណន្តិ ចន្ទិមហត្ថំ សន្ធាយ វុត្តន្តិ វទន្តិ។

३ປ៤៖ ក្លិត្តឌិចទោហ្វ្វាតិ កេងខេតា ក្លូ កាឃពត្ថភាឌិងឃ្យតចសេតចុក្លិបត៌ា សត្ថាឃ ចុត្តិ បិណ្ឌាឃ ចរខេតា បត្តកូហណាឌិយត្តឃ្យ អត្បុញ្ញាតត្តា៍ ខេតតេច "តិសិត្តកាលេ បត ឆយកាលេ"ត្តិអាឌិ ចុត្តិ៍ តិសិត្តកាលេ ហិ លខេត្ថ លក្ខបត្តត្តិចិកាឌិខេតា ឆយកាលោ តឹហទត្តឃ្យ កេងខេតា ក្លូឃ្យិ ឌិឃ្យតិ, តឆា អងខេឃ្យត្វា តឹហទិតត្ថត្តិ អឆិបា្យខេឃា៍ អាសេតេ តិសឹងត្តឃ្យាបិ ច បិទុបិតឌិចទ៌ េកិត្វិ ក្លិបិត្វា សឈ្នាងិ៍ ឌឈ្វិខេល្ហហិ អត្បុក្លិបិត្វាច តិសឹឌិតត្ថា៍ ត្តាយស្ហិខេត្ថាច បត សិក្លាបខេ "ចាឃ្វបកតឃ្យា"តិ ចុត្តត្តា តិសឹងតបេងសំឃុខេត្តឃ្វ លេដ្ឋអដ្ឋខេយឃ្វ អចុត្តត្តា ចាឃ្វបកខេតតាបិ ឃុស់ចុខេតត ឌុក្លិត្តចក្លុតាច តិសឹឌិតត្ថា៍ ខេតតេច យាតិកាដ្ឋកឆាឃឃ្យិ ខេតស់ ចិខេសស់ អចត្វា ត្តាខេឆច "ចាឃ្វបកតឃ្យ បត អតាបត្តិ"តិ (កញ្ញា៍ អដ្ឋ៍ ក្លិត្តកសិក្លាបងចល្ហតា) ចុត្តា៍

បទិយល្ហលចក្កចល្ហតា តិដ្ឋិតា៍

១៍ ក្លឈ្ហិកាចក្កចល្ហតា

३ປ៩៍ ចុតិឃចក្កាឌ្វិក្លឈ្ហិកាអបាសខ្លេវ តិសឹងតបេងសំឃុខេត្តឃ្វបិ ចាឃ្វបកតឃ្យ អតាបត្តិ ត ចុត្តា, កាឃបាចាលកាឌិឃ្វ ៩ច បត ចុត្តា៍ បិឡត្តាខេបិត្តខេកាឃ្វ បតេតំ ខេកាឃ្វទិ ខេបឃ្យាខេលត ឡាខេយាហិតត្តា ត ឃ្វដ្ឋ ចិត្តាឃតិ៍ ឃត្វ ច អត្តទឈខេ ឆម្ម៉ ចា ខេងខេសត្តឃ្យ, បិតិខេយាក្លិ ចា ក្លិសត្តឃ្យ យហាសខ្លេត ឃាចបទិសសាចតេបិ អតាបត្តិ ៩ចាតិ ងដ្ឋត្ថា តឆា អាតត្ថខេត្តខេយហិត្ថខេត្តខោឌិហិ អាចទិតត្តា៍

ក្លឈ្ហិកាចក្កចល្ហតា តិដ្ឋិតា៍

១៍ ពយ្ហកាតចក្កចល្ហតា

៩០១៍ បខេត្ត កហលាសត្ថា អឃ្យ អត្តិតិ បត្តសត្ថិតិ ត្តាយយត្វ ងខេឃ្យតំ "បខេត្ត សត្ថា កត្វា"តិ ចុត្តិ៍

៩០៖ ឌុខេលាឃឹតិ ៩កា ឡាញ្ញាតចិកតិ៍ កត្ថិកតក្កាឌិខេសាតិ ខេកចិ៍ យំសខេសាឌិតិតិ អាឌិ-សខ្លេត អចខេសឃា សត្ថាបិ ឡាញ្ញាតចិកតិ សក្កហិតា៍

៩០៤៍ សយកទិតត្តិ ទចិតំ៍ ខេហដ្ឋា ឌុខេទាហតិតិ សយត្ថា ឌុកាសយ្ហចខេតា ហខេត្តត សយំ កទិឃយាត់ ខេហដ្ឋា កឃ្យតិ៍ បត្តយត្វខេក ឆបិតាតិ ប្វចាតិ ៩ច ចងសកាកាខេត ឆបិតត្វា "ប្វចចងសក"ត្តិ ចុត្តាតិ៍ ខេកចិ បត "បត្តិ កខេហត្វា ធ្វឹកតំ បិណ្ឌបិតំ ទចិត្វា ឌិឃ្យាតខេយច កណ្ឌតា អាបត្តិ, ហត្តកខេត ៩ច បត បខេត្ត ឌិឃ្យាខេត ធ្វឹកតយ្យិ កខេហតំ ចដ្ឋតី"តិ ចងត្តិ, តំ ត កខេហតត្ថខេយច "សយតិត្តិក"ត្តិ ភាចតំសកចខេសត សាយត្ថខេតា ចុត្តត្តា៍

ᩃᨻ᩠ᨽᨠᨲᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪃᪨ ᩈᨠ᩠ᨠᩩᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪀᪉᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᨣ᩠ᨣᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᨸᨴᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨳ ᨴᩣᨶᩴ ᨧᩩᨲᩥ ᩋᩅᩃᨱ᩠ᨯᨶᩴ, ᩋᨾᨸᩴ ᨴᩣᨶᨾᩮᨲ᩠ᨲ ᩋᨸᨴᩣᨶᩴ, ᩈᩉ ᩋᨸᨴᩣᨶᩮᨶ ᩈᨸᨴᩣᨶᩴ, ᩋᩅᩃᨱ᩠ᨯᨶᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩴ ᩋᨶᩩᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨩᩪᨦᩮ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

᪁᪁᪀᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᨴᨲᩥ᪨ “ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨸᩥᨬ᩠ᨯᨸᩣᨲᩴ ᩈᩩᨸᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᨴᩮᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩥᨬ᩠ᨯᨸᩣᨲᩴ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥᩔᩮᩅ ᨸᩩᨶ ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨯᩪᨲᩈᩣᨿᩔ ᨿᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨲᩴ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩣᨿ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᩩᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣ “ᩋᩈᨲᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪁᪁᪁᪨ “ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩔ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨴᩥᨠᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᨶ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣᨶᩴ ᨸᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩋᨸ᩠ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩮᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩋᨠᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᨲᩮᩣ ᨶ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᨧ᩠ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨿᩣᨸᩥ ᩈᨿᩴ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᩣᨸᩮᨲᩮᩣ ᨶ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪁᪁᪂᪨ “ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩣᨶᩴ ᩋᨲᩥᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᩋᩈᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨲᩥᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᨸᨶ ᩅᩮᩣᩁᩣᨴᩥᨠᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨸᩁᩥᨿᩣᨴᨬ᩠ᨬᩣᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩦᩃᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᩋᩣᨸᨴᩣ᪨ ᩁᩅᨿᩮᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩈᨠ᩠ᨠᩩᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪄᪨ ᨠᨻᩊᩋᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪁᪃᪨ ᩋᨶᩣᩉᨭᩮ ᨠᨻᩊᩮ ᨿᩩᩃᨦ᩠ᨣᩣᩁᩅᩥᩅᩁᨱᩮ ᨸᨶ ᨸᨬ᩠ᨧᨿᩣᨤᨶᩣᨠᩣᨧᩣ “ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩩ”ᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩁᩅᨿᩮᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᨸᩥᨶᩥᩈᩈᩩ᪨

᪁᪁᪄᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᨳᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᩮᨠᩈᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨿᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ “ᩉᨲ᩠ᨳᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨿ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩁᨠᩣᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨿᩣ ᨿᩩᨾᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨠᨻᩊᩋᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

៩ៈ ឃុរុឃុរុចក្កចណ្ណតា

៩១៧ៈ បិឡ្ឡកូឃំ ឃឹតឹកេតាតិ ឃឹតបឹឡ្ឡកូតេតាៈ ឃិលកឡុរេដ្ឋតិ បរិហារចចតេយតំៈ ឃិលកឡឹក្យាកិត្ថិ ឌិឃ្ឃា “ឡុរេដ្ឋ អឃ”ត្តិ ចេចាហរត្តិៈ

៩១៨ៈ“អក្កុលិយោ យុរេឈ បចេចយេតួ្វា កុឡ្ឡិតុំ ចដ្ដតី”តិ ឡូយិតា ឃឡ្ឡំ ហតុំ អរេក្ខាយុរេឈ បក្លិបតឃិក្លាបឥឃ្សុបិ បចិដ្ឋក្កុលិតិរេលួហរេតត ឡូយឃ្សុបិ ឃិក្លាបឥឃ្ស អតាបត្តិ ឥរេឃ្សុតិៈ ឲរេឃច តរេយាតិ ឈតយាក្យអាឌឹឃ្យ បតុ្ត ហរេតួ្ត, ឲ្យដ្ឋត្ថា ឌិច្យាយ តិរេលួហិតុំ ចដ្ដតីតិ អតិឌិឃតិៈ តឃ្ឃាតិ ឃឃ្ឃា ឈតយាក្យអាឌិចិរហិតំ តិរេលួហិតុំ ត ចដ្ដតិៈ

៩១៣ៈ ចិលិចដ្ឋត្តត្តិ រេចហ្យរេបឃិកាហិ កតំៈ យណ្ដលពដ្ឋាតឹតិ ឌឹឈឃលិកាឃ្យ តិរិឃំ ចលយាការេរត ឃលិកំ ឥរេបតួ្វា ឃុរេត្តហិ ពដ្ឋាតិ ឌឹឈត្ថា តិរិឃត្ថា ត្តក្យុករេយច ឃលិការេយា ឥរេបតួ្វា ឥឡ្យហពដ្ឋាតិ រេចច តិរិឃំ ឥរេបតួ្វា ឌឹឈឥណ្ដូរេករេហច ឃរេក្ខាចារហំ កត្ថា ឃុរេត្តរេហច តិរិឃំ ពដ្ឋាតិៈ តតួ្ឍាតកឥណ្ដូរេកត កតត្តិ ឃហ ឥណ្ដូរេកត លិក្ខតាលបណ្ណាឌឹហិ កតំៈ លត្តបិក្យកាយាតិ ឃឃ្ឃិ លត្តឥណ្ដូរេកាដិ បចេចយេតួ្វា លត្តំ ត្តក្យុកំ ឥរេបតួ្វា រេហដ្ឋា លាយាឃ តិឃឹឥត្តិ, តិដ្ឋត្តិ ចា, តាឌិរេឃ លត្តាឆារេរៈ

៩១៧ៈ ចារេបិតិ យរេឡ្ឡចក្កកាឌឥណ្ដូឃឌិឃា ឆត្យចិកតិៈ រេកាឥរេណ្ដាតិ ចិដ្ឋឥណ្ដា ឆត្យចិកតិៈ

ឃុរុឃុរុចក្កចណ្ណតា តិដ្ឋិតាៈ

៧ៈ បិក្យកចក្កចណ្ណតា

៩៣៧ៈ ឃត្តយចរេក្ក រុក្លរេតា បតិរេតាតិ ឲកំ ឡូលឃ្ឃតឃាលំ ករេហតួ្វា បតិរេតាៈ បិឡ្ឡកូយាតិ អត្តរេតា អាចារប្យការកាកត្តរេឃ្សុៈ ឌឹរេត្តុតិ ឌឹ អត្តុ, តិក្ខា រេហាត្យតិ អរេត្តាៈ ចិតិបិតតរេហត្យតាតិ ចិតិបិតតឃ្ស រេហត្យការេចតៈ តួត្តិ ត្តបរេយារេកត្ត បត្តត្តចចតំ, តំ ឡូរេត្តច ចា បិរេចាៈ អឃ្ឃាតិ បិឃារេណាៈ

៩៣៨ៈត ករេឆតឡ្ឡត្តិ រេឆរេរត អត្តរេតា កក្លាដ្ឋាតឃ្ស បុឆ្ឋិតត្តា ចុត្តំៈ ឥហរឃ្ស អត្តរេកាឃល្លិ ឌាតុំ បុឆ្ឋិរេតត ត្តត្ថាឃរេត តិឃិត្តឃ្ស អាចរិយឃ្ស អត្យរេយាកឥាតតរេយត ចត្តុំ ចដ្ដតិៈ

៩៣៩ៈ រេពឡ្យឲត រេចត្ត ឃិឡ្ឡាលិកាបិ ឃក្កហិតាតិ ឲត្ត ត្តឥកាណ្ដូឃកំ កត្ថា ត្តឆ្យកចចរាឌិត្ថា យុរេឈរេតច ហរិតុំ ត្តឥរេកាឃ្យ លរេដ្ឋតុំ ចដ្ដតីតិ ឥដ្ឋឡ្ឡាៈ រេឃឃំ ឃឡ្ឡត្ត ត្តត្តាតរេយចៈ

បាទុកវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សេខិយវណ្ណនានយោ និដ្ឋិតោ។

៩៣៣។ អធិករណសមថេសុ ច [illegible] វត្តព្វំ នត្ថិ។

ឥតិ សមន្តបាសាទិកាយ វិនយដ្ឋកថាយ វិមតិវិនោទនិយំ

ភិក្ខុវិភង្គវណ្ណនានយោ និដ្ឋិតោ។

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

កិច្ចគីចិកង្កចញ្ញគា

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪁᪨ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨠᨱ᩠ᨯᩴ

᪁᪨ ᩏᨻ᩠ᨽᨩᩣᨱᩩᨾᨱ᩠ᨯᩃᩥᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪆᪅᪆᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ ᨾᩥᨣᩣᩁᨾᩣᨲᩩᨿᩣᨲᩥ ᨾᩥᨣᩣᩁᨾᩣᨲᩩ, ᩅᩥᩈᩣᨡᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ “ᩑᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ, ᨲᩦᩉᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᩉᩥ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᨷᩣᩊᩥᨿᩣ ᩈᨾᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨣᩁᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩪᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩴ ᨾᩉᩣᨷᨩᩣᨷᨲᩥᨣᩮᩣᨲᨾᩥᨬ᩠ᨧ ᨲᩣᨿ ᩈᩉ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᨱᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩑᨠᨲᩮᩣᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᨲᩈᩣᨠᩥᨿᩣᨶᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩣ ᩉᩥ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᨿᩣᨧᨶᩣᨿ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶ “ᩑᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ, ᨾᨾ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨾᩩᨱ᩠ᨯᩥᨿᩣ ᨷᩅᩥᩈᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨿ ᨩᩣᨲᩣ᪨ ᩈᩣᨠᩥᨿᩣᨶᩥᨿᩮᩣ ᩑᩅ ᩈᩁᨱᩈᩦᩃᩣᨶᩥ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᨲᩦᩉᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᩉᩥ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᩑᨲᩣᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩑᩉᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨠᩣ ᩅᩣᨴᩥᨲᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨲᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨿᩴ ᨷᨶ ᨳᩮᩁᩦᨣᩣᨳᩣᩈᩩ ᨽᨴ᩠ᨴᩣᨿ ᨠᩩᨱ᩠ᨯᩃᨠᩮᩈᩥᨿᩣ –

“ᨶᩥᩉᨧ᩠ᨧ ᨩᩣᨱᩩᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᩋᨠᩴ;

‘ᩑᩉᩥ ᨽᨴ᩠ᨴᩮ’ᨲᩥ ᨾᩴ ᩋᩅᨧ, ᩈᩣ ᨾᩮ ᩋᩣᩈᩪᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᨳᩮᩁᩦᨣᩣ᪨ ᪁᪀᪉) –

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨷᨴᩣᨶᩮᨷᩥ –

“ᩋᩣᨿᩣᨧᩥᨲᩮᩣ ᨲᨴᩤ ᩋᩣᩉ, ‘ᩑᩉᩥ ᨽᨴ᩠ᨴᩮ’ᨲᩥ ᨶᩣᨿᨠᩮᩤ;

ᨲᨴᩤᩉᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩮᩣᨿᨾᨴ᩠ᨴᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ (ᩋᨷ᪨ ᨳᩮᩁᩦ ᪂᪨᪂᪨᪃᪃) –

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨾ᩠ᨷᩥ “ᩑᩉᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩ, ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᨬ᩠ᨧ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩣᨱᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿ ᨠᩣᩁᨱᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᩍᨾᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨳᩮᩁᩦᨣᩣᨳᩣᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩑᩉᩥ ᨽᨴ᩠ᨴᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨷᩔᨿᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩔᩪᨲᩥ ᨾᩴ ᩋᩅᨧ ᩋᩣᨱᩣᨷᩮᩈᩥ, ᩈᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩋᩣᨱᩣ ᨿᩴᩔᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿ ᨠᩣᩁᨱᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ ᩋᩣᩈᩥ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ (ᨳᩮᩁᩦᨣᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪁᪁)᪨

᪆᪅᪇᪨ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮᩉᩦᨲᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ᪨ ᨲᩣᨶᩥ, ᨷᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨧ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩣᨶᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ ᩑᩅ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᨶ ᨲᩣᨶᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨲᩣᩈᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ “ᨿᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᩮᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨷᨭᩥᩈᩮᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨲᨴᨶᩩᩁᩪᨷᩅᩈᩮᨶ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᩴᩈᨶ᩠ᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ

កិក្លុតិបិតិរេយាក្លុរេក្ខ្លបចរេបត ឲកេតា បក្កហិតាតិ៎ ឃប្ថា ច តេសំ កិក្លុចិកេក្ក (បិទា៎ ៣៣ អាឥរេឃា) ចុត្តតរេឃតេច បរេក្ខាបិ ចិតិន្ថរេឃា បក្កា ខាតាំ, តប្ថា តាតិ ចរេខ្ញត្វា អបាឆាទលាត់ ឲច ក្ខឆ ចិកេក្កា ចុរេត្តាតិ រេចឥតក្ខា៎

៩៥៨៎ កិក្លុតិ "កាឃសំសក្កំ បាឥរេឃឃ្យា"តិ អចត្វា "បយាបរេខ្ញឃ្យា"តិ ចុត្តតា "កិក្លុ អាបត្តិឃា ត កាទេទតរេខ្ញា"តិ ចុត្តិ៎ តក្ខាហុលតរេឃតាតិ កិរិឃាបយុក្ខាតរេប្បច ខាហុលកាចរេតា, ឲរេតត អកិរិឃាបយុក្ខាតាបិ អយំ អាបត្តិ រេហាតីតិ ឥរេប្បតិ៎ កិក្ខាបិ ឥរេប្បតិ, យយំ បរេតត្វ ឲចំ តក្កឃាយ "កាឃសំសក្កក្លុរេលា បាឥឃត្តិឃា កិរិឃាឃ អការេចបិ តរេតា បុរេក្ខា បចត្តិតាត់ បដិក្ខត្រក្ខាតកាយទ៍តក្កិតាការេឥប្បតាឥកិរិឃាត់ ចរេបរេតច កិរិឃាបទ៍យាក្ខាតរេយច, បរេទហិ យរេក្កុ ការិឃយាត្បុក្កុរេយត តិក្ខលប្ប បាឥឃរេតា បុក្កុចិប្បក្ខិ ចិឃ បុក្ខាបរេឃាកាការេចបិ ចា តប្ថិរេក្ខាច លរេលា បទ្បុក្កុរេយត ឌតិឃយាតាឃ អត្តរេតា កាឃចលតាឥបក្ខាតាឃ កិរិឃាឃ, បា ហិ បាឥឃយារេតត តប្បា ចិរេត្តតាបិ បយុក្ខិតា កិរិឃា តាយ រេហាតិ អចាឃយិត្វា បទ្បុក្កុរេយត រេយចុតបាឥឃរេត ចិឃ, កិក្លុតិ បត បទ្បុក្កុយឌតិតំ កិរិឃំ អរេក្ខាហាទិកំ កត្វា អត្តតា ការិឃយាតបរេឃាកចរេបរេតច 'កាឃសំសក្កំ បយាបរេខ្ញឃ្យា'តិ ឲចំ ចិរេបរេបត្វាច បិក្ខាបឥប្ប បក្ខាតត្តា បាឥឃយារេតបិ ត រេគារេបា៎ ក្ខតាទចា ហិ តក្ខាហុលតរេឃតេត្វ កិរិឃរេត្ត កឃ្យារេត អរេក្ខាបយ្បិ កិរិឃាកិរិឃបិក្ខាបឥាត់ កិរិឃត្តក្កហលាប្យបរេក្កា បិឃា"តិ៎ តប្ថា ចិយំបិត្វា ករេហតក្ខា៎ បាតិ កិរិឃាបយុក្ខាតតា៎ តរេឆចាតិ កាឃសំសក្កទាកឹ ឲច៎

ក្ខក្ខខាលាុយល្កលិកបិក្ខាបឥចល្ហតា តិក្ខិតា៎

១៎ ចខ្ញបដិក្ខាឥកបិក្ខាបឥចល្ហតា

៩៩៩៎ ត្យតិរេឃ បុទិរេយតាតិអាឥ ប្បុក្ខិតក្ខាឃ ចខ្ញបដិក្ខាឥរេត បក្ខាតត្តំ បក្ខាឃ ចុត្តិ៎ "អក្ខត្តុ"ត្តិ ចុត្តតា ចខ្ញបដិក្ខាឥតប្បាបិ បដិក្ខាឥរេត បិទាឥករេយចាតិ ឥក្ខក្ខា៎ "ត្បុទំ តិក្លិត្តយរេត្ត"តិ ចុត្តតា បល្ហត្តិ អឌាតត្តិឃាបិ "ក្ខឥំ ចខ្ញ ត បកាសេប្បាយី"តិ លរេត្ខុត ត្បុទំ តិរេក្លបក្លុរេលា បិទាឥកត្តិ ឥក្ខក្ខា៎ តំ បត បដិក្ខាឥត់ ឃប្ថា "រេបបលិ ខាត្វា ករេហិប្បត្តិ"តិ កេរេឃតេច រេហាតិ, កឃក្ខា រេកាឆចិត្តបយ្យឃុត្តំ, តប្ថា ក្ខឥំ "ត្យក្លុរេចឥត"ត្តិ ចុត្តិ៎ ឃំ បត បារេត្តឌីបតិឃំ (បារេត្ត៎ ឌី៎ បិទាឥកកល្ល ១៎៩៩៩) "កិក្ខាបិ ចខ្ញបដិក្ខាឥត់ រេបយចរេបត រេហាតិ, តចាបិ បិក្ខាបឥចីតិក្កុយចិត្តំ រេគាយតប្បិតរេយច រេហាតី"តិ ឲចំ បល្ហត្តិចីតិក្កុយចិរេត្តតេច លាឥត់ រេគាយតប្បរេត្ត ការេលំ ចុត្តំ, តំ អការេលំ បល្ហត្តិចិឌាតត់ ចិតាបិ អាបខ្ញិតក្ខារេតាច៎

ចខ្ញបដិក្ខាឥកបិក្ខាបឥចល្ហតា តិក្ខិតា៎

៩៩៨៎ តតិឃំ ក្ខត្តាតរេយច៎

៨៓ អដ្ឋចត្ថុកនិក្ខាបចេចតុក្កតា

ឥលិ៍៓ ចត្យេត្វ លោកស្សាចេសន្តាត់ យិតេត្វហិ អញ្ញាយញ្ញា កាតព្ពា សត្វេច៓ ចុត្តយេចត្វ បរិយាយត្តេទេត ចេស្សេត្យ “កាយសំសគ្គាទោកតា”តិ ចុត្ត៓

តិស្សិត្តិយោ យេចុត់ ត់ ត សេចេតិ ឃា តិស្សា ឮត្តិយោ, តាស្ ចុត្ត ត់ យេចុត់ ត សេចេឃ្យ៓ អតទិយបណ្ឌកេតិ តយោ អតទិយេ, តយោ បណ្ឌកេ ច ឱបសក្កយិត្វា យេចុត់ ត សេចេតិ អេត្វា៓ អតទិយាតិ ចេត្វ ឱកេតាឞ្យញ្ជូតកា អសិយេតា៓ ឞ្យញ្ជូតស្មិត្តិ អត្ថេតា ចដ្ឋយុខយក្កេបិ៓ លេទោ ខុច លេឆ្ជូ, បរាជិក៓

ចណ្ឌាចណ្ឌាតិ ឌ្ហិហិ ស្កច្ចិស្សដ្ឋិ ចុត្ត៓ កយត្យាចេតត្តិ សញ្ញាទិត្ត៓ “យេចុតឆយុស្ស បុព្ពកាកត្តា បដ្ឋយោ ហោតី”តិ ព្ទយិតា កាទិយោបចាទេត កាយសំសគ្គោ យេចុតឆយោតិ ចុត្ត្តាតិ ចេស្សតិ៓ សព្ពបចេស្វតិ សញ្ញាឌិកណ្ឌកូហលាឌិបចេស្ង កាយសំសគ្គាទោកា, ទិសាស្សាហតា, អដ្ឋយចត្ថុស្ស បុទលក្តិ តិលោត្វ អក្កាតិ៓

អដ្ឋចត្ថុកនិក្ខាបចេចតុក្កតា តិដ្ឋិតា៓

បរាជិកចណ្ឌកាតយោ តិដ្ឋិតា៓

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## ៣។ សង្ឃាទិសេសកណ្ឌំ

### ១។ បឋមសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦៧៩។ សង្ឃាទិសេសកណ្ឌេ “ទុតិយស្ស អារោចេតី”តិ ឯត្ថាបិ ទ្វីសុបិ អដ្ឋកថាសុ យស្ស កស្សចិ ទុតិយស្ស កថំ យោ កោចិ អារោចេតីតិ ឯវមេត្វា ករោហតណ្ហាតិ អាហ “ឯសេវ នយោ”តិ។

កតិកវត្តំ ទិរកាលប្បវត្តំ អាបត្តីតិ អាបជ្ជតិ “តិស្សារោតីយ”ន្តិ ឮតំ កត្វាអេត្វ សិទ្ធន្តិ អាហ “តិស្សារេតី”តិ។ អាបត្តិ ភិក្ខុនិ សង្ឃតា ទិយោរេតិ, ទិយោរតហេតុ ហោតីតិ អត្ថោ។

កីចារេយចាតិ អាលត្តិយា អកាចតោ។ តោសំ អតត្វកាមតាយាតិ “ចោរោ”តិ ចុត្តំ មម ចនតំ សុត្វា កោនិ ឥត្ថិស្សន្តិ ឌីចិតា ចោរោរាបស្សន្តីតិ ឯចំ សត្ថាយ។ ឯតោត កោចលំ កមេត ចា បរិក្ខារក្កហណត្ថំ ចា សហសា “ចោរោ”តិ ចុទេត្ត ឥត្ថិតោបិ ត ចោរោសាតិ ឥស្សតិ។ រាជបុរិសាតម្បិ“ចោរោ អយ”ន្តិ ខ្ញុំស្ស កម្មេត ឯច កីចា, ភិក្ខុតំ, បត អារាមិកាឌីតំ ចា សម្ពោធា “អសុកោ ចោរោ ឯចមកាសី”តិ កោតចិ ចុត្តចនតំ តិស្សាយ អារាមិកាឌីសុ រាជបុរិសាតំ ចត្វា ឥណ្ឌារោបត្តេសុបិ ភិក្ខុស្ស ត កីចា រាជបុរិសាតំ អចុត្តត្តា។ យោសត្ថា ចុត្តំ, តោហិ សយំ ចោរស្ស អឥណ្ឌិតត្តាតិ កហេតព្វំ។ “តំ ឯតស្ស សត្តកំ អឌ្ឍិតា”តិ អាលោត្តាបិ ហិ សចេ អញ្ញោត អឌ្ឍិតារោបតិ, អាលាបកស្ស អតាបត្តិ ទិសញ្ញតត្តា។ “អត្តតោ ចចតកោ”ន្តិ ឮតំ សាមីទិចសេត ចុត្តំ។ ចចតំ អកោរាត្តាតំ រាជបុរិសាតម្បិ “ឮមិតា កហិតបរិក្ខារំ អាហរាបេហិ, មោ ចស្ស ឥណ្ឌំ ករោហី”តិ ខ្ញុំស្ស ចចត្តស្សាបិ ឥណ្ឌេ កហិតោបិ ត កីចា ឯច ឥណ្ឌក្កហណស្ស បដិក្ខិត្តត្តា, “អសុកកណ្ឌំ អចហរា”តិ អាលាបេត្វា ទិប្បដិសារេរ ខ្ញុំប្បដ្ឋេ បុត បដិក្ខិបេត (បារា។ ១១១) ទិយ។

ឥាសាឌីតំ សប្បដិច្ឆេត ទិយ តឥត្វាយ អដ្ឋការេលោ ភិក្ខុតម្បិ ទុក្កដន្តិ អាហ “អកប្បិយអដ្ឋោ តាម ត ចដតី”តិ។ កោតចិ បត ភិក្ខុតា លេត្តាឌីអត្វាយ ចោទហារិកាតំ សត្តិកំ កត្វា អឌ្ឍេ កតោបិ តំ លេត្តាឌីសប្បដិច្ឆេត ទិយ សន្តោសំ អកប្បិយំ ត ហោតិ បុត្តោ ឯច សង្ឃស្ស សត្តកត្តា, ភិក្ខុស្សេច បត បយោកចសេត អាបត្តីយោ ហោត្តិ។ ឥាសាឌីតម្បិ បត អត្វាយ រក្ខ យាចិតំ ចោទហារិកេត បុរេដត សង្ឃស្ស ខ្ញុំប្បដ្ឋំ កប្បិយក្កមំ ចត្តំ, អារាមិកាឌីហិ ច អឌ្ឍំ ការាបេតុំ ចដតិ ឯច។ ទិហារចត្វាឌីកប្បិយអឌ្ឍំ បត ភិក្ខុតោ សយម្បិ កាតុំ ចដតិ។

ភិក្ខុតីតំ ចុទេត្វាតិ រក្ខ យាចត្តីតំ ភិក្ខុតីតំ ចុទេត្វា ខ្ញុំស្សអត្ថខ្ញុំស្សចសេត រក្ខាយាចតចិតិច្ឆយោ, ត សត្តោ សិក្ខាបទចិតិច្ឆយោ អសាធារណត្តា សិក្ខាបទស្ស។ តេតាហ “ភិក្ខុតោបី”តិអាទិ។ អតាកត្តិតាយ អដ្ឋករណំ, អឌ្ឍបរិយោសាតន្តិ ចេត្វ អត្ថោ។

បឋមសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

## ໒. ທຸຕິຍສງ຺ຆາທິເສສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໖໘໓. ປາຬິຍໍ ທຸຕິເຍ ມລ຺ລຄຓຠຏິປຸຕ຺ຕຄຓາທິກນ຺ຕິອາທີສຸ ມລ຺ລຣາຊູນໍ ຄເຓາ ມລ຺ລຄເຓາ. ຠຏິປຸຕ຺ຕາ ນາມ ເກຈິ ຄຓຣາຊາເນາ, ເຕສໍ ຄເຓາ. ເກຈິ ປນ “ນາຣາຍຓຠຕ຺ຕິເກາ ປຸຎ຺ຎາກາຣຄເຓາ ມລ຺ລຄເຓາ. ຕຖາ ກຸມາຣຠຕ຺ຕິເກາ ຈ ຄເຓາ ຠຏິປຸຕ຺ຕຄເຓາ”ຕິປິ (ສາຣຕ຺ຖ. ຏີ. ສໍຆາທິເສສກຓ຺ຑ ໓.໖໘໓) ວທນ຺ຕິ. ທມ຺ມຄເຓາຕິ ສາສເນ, ເລາເກ ວາ ອເນກປ຺ປກາຣປຸຎ຺ຎກາຣເກາ ຄເຓາ. ຄນ຺ຘວິກຕິກາຣເກາ ຄເຓາ ຄນ຺ຘິກເສຓີ. ເປສກາຣາທິຄເຓາ ທຸສ຺ສິກເສຓີ. ກປ຺ປາຄຕິກນ຺ຕິ ກປ຺ປິຍຠາວຄຕໍ, ປຕ຺ຕຊິຕປຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ເຖາ.

໖໘໔. ປາຬິຍໍ ວຸຏ຺ຐາເປຕີຕິ ອຸປສມ຺ປາເທຕິ. ອກປ຺ປກຕມ຺ປິ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິຍາ ທຸກ຺ກຏນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ. ລີລາຍວາຍປິ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພເຕາ “ວິທິຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຈາທິຕາ, ຕໍ ຎຕ຺ວາ ອນນຸຎ຺ຎາຕກາຣເຓາ ວຸຏ຺ຐາປນນ຺ຕິ ເທ຺ວ ອງ຺ຄານິ.

ທຸຕິຍສງ຺ຆາທິເສສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

## ໓. ຕຕິຍສງ຺ຆາທິເສສສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ

໖໙໑. ຕຕິເຍ ປຣິກ຺ເຂປໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕິຍາຕິ ຄາມນ຺ຕຣສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕິຍາ. “ຄາມນ຺ຕຣໍ ຄເຈ຺ຉຍ຺ຍາ”ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ. ວິກາລຄາມປ຺ປເວສນສິກ຺ຂາປເທ ວິຍ “ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຈາຣໍ ໂອກ຺ກມນ຺ຕິຍາ”ຕິ ອວຕ຺ວາ “ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕິຍາ”ຕິ ປາຬິຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຄາມໍ ປວິສນ຺ຕິຍາ ຄຣູປຈາເຣ ຐິຕສ຺ສ ທຸຕິຍເລຑ຺ຑຸປາຕສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຸປຈາຣສ຺ສ ອຕິກ຺ກເມາ ນາມ ປຐມເລຑ຺ຑຸປາຕສງ຺ຂາຕສ຺ສ ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຏ຺ຐານສ຺ສ ອຕິກ຺ກເມາ ເອວາຕິ ອາຫ “ປຣິກ຺ເຂປາຣຫຏ຺ຐານໍ ເອເກນ ປາເທນ ອຕິກ຺ກມຕີ”ຕິ.

ມເຊ຺ຌຕິ ຄາມມເຊ຺ຌ ປນ຺ຖາຕິ ອປຣກາເລ “ເອກຄາມສາຘາຣຓຕ຺ຕາ”ຕິ ພາຍິຕາ ວິຫາຣເຕາ ຈຕູສຸ ຄາເມສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ປວິສິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ກາຣຓມາຫ.

ປຣຕີເຣເມວ ອກ຺ກມນ຺ຕິຍາຕິ ອິທໍ ອເນາຕຣິຕ຺ວາ ໂອຣິມຕີຣເຕາ ລງ຺ຆິຕ຺ວາ ວາ ອາກາສາທິນາ ວາ ປຣຕີເຣເມວ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ຕິຍາ. ໂອຣິມຕີເຣເມວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາຕິ, ອາປຕ຺ຕີຕິ ປຣາກມນຕາຍ ໂອຕິຓ຺ຓຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ.

ຖາທິສ ອຣເຎ຺ຎາຕິ ອິນ຺ທຂີລເຕາ ພຫິຄາມລກ຺ຂເຓ ອຣເຎ຺ຎ. “ຐເປຕ຺ວາ”ຕິອາທິນາ ທສ຺ສນູປຈາເຣ ວິຣຫິເຕ ສວນູປຈາຣສ຺ສ ວິຊ຺ຊມາເນປິ ອາປຕ຺ຕິ ເຫາຕີຕິ ທເສ຺ສຕິ. ອຎ຺ຎາ ມຄ຺ຄໍ ຄຫ຺ຓາຕີຕິ ມຄ຺ຄຸທ຺ທິຫຕ຺ຕາ ຄຫ຺ຓາຕິ, ນ ທຸຕິຍິກໍ ໂອຫິຍິຕໍ. ຕສ຺ມາ ອນາປຕ຺ຕິ. ອນນ຺ຕຣາເຍນ ເອກຠາເວາ, ອນາປທາຍ ຄາມນ຺ຕຣຄມນາທີສຸ ເອກນ຺ຕິ ເທ຺ວ ອງ຺ຄານິ.

ᨲᨲᩥᨿᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪔᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪖᪘᪔᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᩣᩁᩥᨧᩁᩥᨿᩣᨿᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᩣᨾᩴ ᨠᩣᨾᨴᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩉᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᨲᩴ ᨠᨲᩴ, ᨲᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩣᨾᩩᨧᩣᨣᨠ᩠ᨡᩮᩣᨸᩥ ᩈᩉᨩᩮᨲᩥ ᨲᩮᨠᨳᩥ᪨ ᨽᨲ᩠ᨲᩣᩁᨧᩮᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨽᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩉᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪖᪘᪙᪨ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨠᩣᩁᨠᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨿᩣᨲᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩁᩥᨿᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᨶ ᩈᨲᩥ ᩈᨿᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩈᨿᩣᨠᩮᨿᩣᨲ ᩅᩥᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨲᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᩁᨱᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ᪨

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪕᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪗᪐᪑᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩋᨧᨶᩴ "ᩋᨲᨧᩔᩩᨲᩣᨲᩥ ᨩᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᩈᨾᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨠᩮᨲᩣ ᩋᨧᩔᩩᨲᨠᩣᩁᩮᩣ, ᩈᨠᨠᩮᨲ᩠ᨲᩮᨷᩦᨲᩮᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩉᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩮᩉᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩁᨱᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ᪨

ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪖᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪗᪐᪕᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩮ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ "ᨶ ᨴᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᨲᩣᨿ ᩉᨲ᩠ᩅᩮᨲᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩣᨸᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᨲᩣᨿ ᨽᩮᩣᨩᨶᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩈᩣᨲᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨲ᩠ᨳᩔᩩᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᩋᨧᩔᩩᨲᨲᩣ, ᨲᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᩁᨱᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨩᨲᩣ, ᨲᩮᨶ ᩈᨲᩁᩥᩔᩣ ᨣᩮᩉᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩈᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨱᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ᪨

ᨨᨭ᩠ᨮᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪗᪐᪘-᪗᪑᪗᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᨿᩣᨧᨶᩈᨾᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩈᩣᨲᩣᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ᪨

សញ្ញាកិេសសចហ្មភាភេឃា ភិក្ខិេពា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪑. ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨠᨱ᩠ᨯᩴ

᪒. ᨴᩩᨲᩥᨿᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨴᩥᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪗᪑᪑. ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩮᩈᩩᨸᩥ ᨸᨮᨾᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᩅ.

᪗᪓᪐. ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨿ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩴ, ᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩴ ᨸᨭᩥᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨿᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᩣᨿᨾᩮᩅ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨽᩣᨲᩩ ᨲᩮᨶ "ᩉᨶ᩠ᨴᩣᨿ᩠ᨿᩮ ᨾᩮ ᩁᩪᨸᩴ ᨴᩮᩉᩦ"ᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᩁᩪᨸᨲᩣ, ᨲᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᩁᩪᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩴ ᨸᩣᨠᨭᨾᩮᩅ, ᨸᨭᩥᩃᩮᩣᨾᩮᨲᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ.

᪗᪓᪒. ᨲᨲᩥᨿᩮ ᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩅᩮᨴᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩁᩪᨸᨾᩮᩅᨲᩣ, ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨴᩥᨠᩣᨶᩩᩅᨲ᩠ᨲᨶᩣᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈ᩠ᩈ ᨾᨠᩣᩁᩃᩮᩣᨸᩮᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ.

᪗᪓᪖-᪗᪔᪒. ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᩣᩉᨭᨸᩩᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ. ᨿᨳᩣᨠᩴ ᨸᨭᩥᨲᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮᩃᨻ᩠ᨽᩮ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᨭᩥᨲᨭ᩠ᨮᩮ ᩃᩮᩈᨾᨲ᩠ᨲ ᨠᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨿᨲᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ, ᨸᨭᩥᩃᩮᩣᨾᩮᨲᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ.

᪗᪔᪒. ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮ ᨿᩣᨲᩥ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣᨽᩣ ᨾᩮᨲᩣᨾᩮᨸᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᩣᨽᩣᨾᩮᨸᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩣᨧᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᩣᨲᩥᨠᩣᩁᨠᩮᩣᩅᩥᨴᩴ ᨸᨽ "ᩋᨲ᩠ᨲᨾᩮᨽᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩁᨱᩮ ᨽ 'ᩅᩣᨿᩴ ᨽᩣᨿ ᩋᩣᩉᩁᩣ'ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣᨾᩮᨸᨲ᩠ᨲᩣ"ᨲᩥ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪒ ᩋᨭ᩠ᨮ. ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨾᩮᨲᩣᨸᨽᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

᪗᪔᪖. ᨨᨭ᩠ᨮᩮ ᨸᩥᨧᩣᩁᩥᨠᩔᩣᨲᩥ ᨴᩩᩔᨧᩣᩃᩥᨠᨠᩔ.

᪗᪕᪓. ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨲᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᨿᩴ ᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩮᨶᨷᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

᪗᪕᪔-᪗᪖᪔. ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮᨶᩣ ᨿᩣᨧᨲ᩠ᨳᩣᨶᩈᨿᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᩅ.

ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨶᨿᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ᨣᨾᨶᩔ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨾᨶᩣᨿ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨶᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨲᩣ, ᩋᨶᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᩁᨱᩣ ᨣᨾᨶᩴ, ᨴᩔᨶᩣᨴᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩃᩈᩩᨱᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨮᨾᩮᩣ᪨

᪒᪨ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨷᨮᨾᩣᨴᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪗᪓᪑᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨷᨮᨾᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᨮᩣᨶᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩁᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩮ ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩮ ᨮᩣᨶᩣᨴᩥ, ᩁᩉᩮᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ, ᩈᩉᩣᨿᩣᨽᩣᩅᩮᩣᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

᪗᪓᪒-᪗᪔᪐᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨴᩦᨶᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ᪨

᪗᪔᪓᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮ ᨷᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩔ ᩋᨶᩮᩣᨠᩣᩈᩮᨲᩥ ᩐᩁᩩᨻᨴ᩠ᨵᩣᩈᨶᩔ ᩋᨷ᩠ᨷᩉᩮᩣᨶᨠᩮ᪨ ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᩮ ᨷᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩉᩮᩣᨶᨠᩣᩈᩮ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣ, ᩋᨶᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᩁᨱᩣ ᩋᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣᨲᩥ ᨨ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ᪨

᪗᪕᪐-᪗᪖᪘᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᨶᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ᪨

ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

᪓᪨ ᨶᨣ᩠ᨣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨷᨮᨾᩣᨴᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪗᪗᪒-᪗᪗᪖᪨ ᨲᨲᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨷᨮᨾᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨶᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ᪨

᪗᪘᪒᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᩅᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩥᨩᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨵᩩᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩅᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᨴᩥᩅᩈᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᩩᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᨬ᩠ᨧᩣᩉᩮ ᨷᨶ ᨵᩩᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩮᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᨬ᩠ᨧ “ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩁ ᨧᨲᩪᩉᨷᨬ᩠ᨧᩣᩉᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᩅᩣ

បញ្ហាហាតិក្កយោ, អតត្ថញ្ញាតការណា ស្ងរតិរក្ខបេតិ ឥទ្ធ អក្ខាតិ៍

៥០០៍ ចព្វទ្ធ បញ្ហាត្ថុ ឌិចរាត៌ អបរិចត្តត៌, អតត្ថញ្ញាតការណា បញ្ហាហាតិក្កយោតិ ឥទ្ធ អក្ខាតិ៍

៥០២៍ បញ្ហាយំ វត្តាតរយច៍

៥០៥៍ ឈេដ្ឋ ចិកប្បត្ថុបការ្យ សដ្ឋ្យបរិណតតា, ចិតា អាតិសំសងរ្យុតត អត្តរាឃការណត្តិ ឥទ្ធ អក្ខាតិ៍

៥១១៍ សត្តយំ វត្តាតរយច៍

៥១៩៍ អដ្ឋរយ ក្យុក្ខធ្វណំ តាយ ក្យុក្ខសដ្ឋា, រតត កិច្ចអត្តិតិ ក្យុក្ខធ្វណិកា៍ រតតាហ “ឈដរកត កិច្ចអតកា”តិ៍ ឌិឈតិកាឃដ្ឋកចាឃំ បត “ចព្វរស្យអម្ពណកតាច្ចអ”ត្តិ ចុត្តា៍ តជិក្យុរក្ខសារាឌិយឃំ អរត្តាលិខ្ពិ ចព្វស្ល បរស្យស្ល ចរម្ពាតទ្ធិ ចាឌិតកណ្ឌិ, ឃំ “ពិម្ពិសក”ត្តិបិ ចុត្តិ, ត៌ ចារងត្តាបិ ក្យុក្ខធ្វណិកា៍ រតតាហ “ពិម្ពិសកចាឌិតកាតិបិ ចងត្តិ”តិ៍

៥១៦៍ បិច្ចត្តឃំ កប្យកតត្តិ កប្យកត៌ តិចាសតបិរុបត្តបក៍ សយណឌិចរតា, អតត្ថញ្ញាតាត៌ ឌាតត្តិ ឥទ្ធ អក្ខាតិ៍

៥២១-៥២១៍ តចយងសយាតិ វត្តាតារតច៍

តិដ្ឋិរតា តក្កចរក្កា តតិរឃា៍

៣៍ ព្យចដ្ឋចរក្កា

១០៍ ងសយសិក្ខាបងចណ្ណតា

៥៤៩៍ ព្យចដ្ឋចក្កស្យ ងសរយ ចារិកាឃ អបក្កយត៌ បណ្ណត្តិចដ្ឋរយច៍ បណ្ណត្តិចិងាតតចិរត្តត សចិត្តកត៌ សត្ថាឃ បរតត្ត “រលិកចដ្ឋ”ត្តិ ងដ្ឋត្តិ៍ រសសំ សត្តត្តវត្តាតរយច៍

តិដ្ឋិរតា ព្យចដ្ឋចរក្កា ចព្វរត្តា៍

᪓᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨣᩣᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨷᨮᨾᩣᨴᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪕᪖᪔᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨣᩣᩁᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨷᨮᨾᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᨣᩦᩅᩣᨿ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᨣᨱᨶᩣᨿ᪨

᪑᪐᪓᪨ ᨶᩅᨾᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩥᨷ᩠ᨷ-ᩈᨦ᩠ᨡᩮᩣ ᨷᩮᨧ᩠ᨨᨠᩴ ᨿᩮᩣᩁᨴᩮᨲᩮᨭ᩠ᨮᩣ, ᨲᨳᩣ ᩋᩣᨳᨻ᩠ᨻᨱᩣᨴᩦᩈᩩ ᨾᨶ᩠ᨲ-ᩈᨦ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨳᨻ᩠ᨻᨱᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᩣᨳᨻ᩠ᨻᨱᩅᩮᨴᩅᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᨷᩁᩪᨷᨥᩣᨲᨠᩁᩮᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨡᩦᩃᨶᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩅᩮᩁᩥᨾᩣᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᩣᩁᨴᩣᩁᩩᨾᨿᩴ ᨡᩦᩃᩴ ᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨳᩅᩥᨿᩴ ᩋᩣᨠᩮᩣᨭᨶᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨣᨴᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩣ ᩅᩥᩈᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ᪨ ᨶᩣᨣᨾᨱ᩠ᨯᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨶᩴ ᨷᩅᩮᩈᨶᩥᩅᩣᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨻᨶ᩠ᨵᨶᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨣᩣᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮᩣ᪨

᪑᪐᪗-᪑᪑᪑᪙᪨ ᩋᩣᩁᩣᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮ , ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩦᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

᪔᪨ ᨠᩩᨾᩣᩁᩥᨽᩪᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨷᨮᨾᩣᨴᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪕᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨷᨮᨾᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᨮᨾᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᩉᩣᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩣᨲᩥ ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩦᩅᨣ᩠ᨣᩮ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪐᪙᪖ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩈᨻ᩠ᨻᨷᨮᨾᩴ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩣ ᨭ᩠ᨮᩮᩅ᩠ᩅ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩩᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨

᪑᪑᪙᪖᪨ ᩑᨠᩣᨴᩈᨾᩮ ᨷᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᨴᩣᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨲᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩅᩥᨣᨲᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᨴᩣᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨨᨶ᩠ᨴᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩮᨶ ᩅᩣ᪨

᪑᪑᪙᪔᪨“ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶ “ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩋᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣᨿᨷᩥ ᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᨷᨶ “ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨿ ᨷᩁᩥᩈᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ , ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ ᨧ “ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨴᩣᨶᩮᨶ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩋᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨿ ᨷᩁᩥᩈᩣᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪔᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᨴᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨾ᩠ᨷᩥ “ᨷᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨴᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨿ ᨷᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ

(យហាច៑ អដ្ឋ៑ ១ប៉៦) ឫត្តត្តា ច “កយុំ ត កទិឃ្សាយី”តិ ឈុទំ តិក្លិបិត្វា តិសិត្ថាឃបិ កយុំ កាតុំ ចដ្ឋីតិ កទេហតដ្ឋា៑ ទេសសំ ក្ខត្តាតទេយច៑

តិដ្ឋិទេតា កុយាទិក្មតចទេក្កា អដ្ឋទេយា៑

១១ប៉១៑ លត្តចទេក្កា ក្ខត្តាទេតា ៤ច៑

ញុដ្ឋកចណ្ណតាតទេឃា តិដ្ឋិទេតា៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣. បាដិទេសនីយកណ្ឌំ

បាដិទេសនីយសិក្ខាបទវណ្ណនា

១៦៦៩. បាដិទេសនីយាទីសុ បាឡិវិនិមុត្តកេស្វតិ បាឡិយំ អនាគតេសុ សប្បិអាទីសុ.

សត្តាធិករណច្ចយាតិ សត្តាធិករណសមថនាមកា. តំ អត្ថវិនិច្ឆយំ តាទិសមេវ យស្មា ចិន្ត ចនត្តីតិ អត្ថោ. យថា និដ្ឋិតាតិ សម្ពន្ធោ. សព្វាសវបហន្តិំ សព្វាសវវិឃាតកំ អរហត្តមគ្គំ. បស្សន្ត និដ្ឋិតន្តិ មគ្គញាណេន និដ្ឋានំ សន្ធិកេទាត្វា, បប្បោតីតិ វា បិទោ. តត្ថ និដ្ឋិតន្តិ លទ្ធបរិនិដ្ឋានំ គហេត្វា.

ឥតិ សមន្តបាសាទិកាយ វិនយដ្ឋកថាយ វិមតិវិនោទនិយំ

ភិក្ខុនីវិភង្គវណ្ណនានយោ និដ្ឋិតោ.

ឧភតោវិភង្គដ្ឋកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

យថាចក្កចណ្ណតា

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

# ១។ មហាខន្ធកោ

## ពោធិកថាវណ្ណនា

មហាវគ្គេ ឧភិន្នំ បាតិមោក្ខានន្តិ ឧភិន្នំ បាតិមោក្ខវិភង្គានំ។ យំ ខន្ធកំ សង្គាយិស្សតិ សម្ពន្ធោ។ ខន្ធានំ សមូហោ, ខន្ធានំ វា បកាសនតោ ខន្ធកោ។ ខន្ធាតិ ចេត្ថ បព្ពជ្ជាទិចារិត្តវារិត្តសិក្ខាបទបញ្ញត្តិសមូហា អធិប្បេតា។ បនកាខតិយេ យេំ បនាតំ អត្ថា យេហិ អដ្ឋកថានយេហិ បកាសិតាតិ យោជនា។ អថ វា យេ អត្ថាតិ យោជេតព្ពំ។ ហិ-សទ្ទោ ចេត្ថ បទបូរណេ ទដ្ឋព្ពោ។

១។ វិសេសការណន្តិ “យេន សមយេន អាយស្មតោ សារិបុត្តត្ថេរស្ស វិនយបញ្ញត្តិយាចនហេតុភូតោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ, តេន សមយេនា”តិអាទិនា វុត្តការណំ វិយ វិសេសការណំ ឧប្បត្តិនិមិត្តកការណន្តិ អត្ថោ។ ឯតស្សាតិ អភិសម្ពោធិតោ បឋមំ សត្ត ចរិយាចិកាចនស្ស វិនយបញ្ញត្តិយំ កិំ បយោជនំ? យទិ វិសេសការណំ នត្ថីតិ អធិប្បាយោ។ និទានស្សតំ បយោជនត្ថិ យោជនា។ និទានន្តិ ចេត្ថ វិនយបញ្ញត្តិហេតុភូតំ វត្ថុប្បត្តិការណំ អធិប្បេតំ, ន បញ្ញត្តិដ្ឋានមេវ។ តេនាហ “យា ហី”តិអាទិ។

ឧរុវេលាយន្តិ ឯត្ថ ឧរុ-សទ្ទោ មហន្តវាចី។ វេលា-សទ្ទោ តីរបរិយាយោ។ ឧក្កាតត្តាទិនា វេលា វិយ វេលា។ ឧរុ មហន្តី វេលា ឧរុវេលា, តស្សំ។ តេនាហ “មហាវេលាយ”ន្តិអាទិ។ មរិយាទាតិ វាលិកាសិយា។ បត្តបុនេតាតិ តាលិខិតំ បណ្ណបុនេត។

“បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ”តិ អនុនាសិកលោបេនាយំ និទ្ទេសោតិ អាហ “បឋមំ អភិសម្ពុទ្ធោ”តិ។ បឋមន្តិ ច ភាវនបុំសកនិទ្ទេសោ។ តស្មា អភិសម្ពុទ្ធោ ហុត្វា សព្វបឋមំ ពោធិរុក្ខមូលេ វិហរតីតិ យោជនា ទដ្ឋព្ពា។

បល្លង្កំ អថ ខោតិ ឯត្ថ អថាតិ ឯតស្មិំ សមយេតិ អត្ថោ អនេកត្ថត្តា និបាតានំ។ សត្តាហន្តិ អច្ចន្តសំយោគេ ឧបយោគវចនំ។ អថ ខោតិ អធិការន្តរស្សនេ និបាតោ។ តេន វិយុត្តិយំ បហាយ បដិច្ចសមុប្បាទមនសិការេ អធិការណកាចំ ទស្សេតិ។ បដិច្ចាតិ បដិមុច្ច កត្វា, អញ្ញមញ្ញំ អបេក្ខិត្វាតិ អត្ថោ។ ឯតេន ការណពាហុតា ទស្សិតា។ សហិតេតិ ការិយពាហុតា។ អនុលោមន្តិ ភាវនបុំសកនិទ្ទេសោ។ សោវាតិ ឯស បច្ចយាការោ បុរិមេន ច ហុត្វាតិ “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិអាទិនា តេន តេន ហុត្វា បច្ចយាការោ បវត្តិយាតិ សំសារប្បវត្តិយា។

បដិលោមន្តិ “អវិជ្ជាបច្ចយា”តិអាទីសុ ទ្វាទសសុ អង្គានំ អវិជ្ជា។ លោកិយកុសលាកុសលចេតនា សង្ខារា។ លោកិយវិបាកមេវ វិញ្ញាណំ។ លោកិយមេវ នាមរូបញ្ចាតិ, ឆដ្ឋាយតនំ វិបាកភូតោ ផស្សោ, វេទនា ច។ រាគោ តណ្ហា, ចិត្តំ ធម្មា ច វិញ្ញាណំ, ឧបាទានំ ច។ តត្ថ កម្មភវោ ច។

ສາສວກຸສລາກຸສລເຈຕນາວ, ອຸປປຕ຺ຕິຠເວາ ອຸປາທິນ຺ນກ຺ຂນ຺ຘາ. ເຕສໍ ອຸປປຕ຺ຕິ ຊາຕິ. ປິເກາ ຊຣາ. ເຠເທາ ມຣຓໍ. ເຕ ເອວ ນິສ຺ສາຍ ເສາຈນໍ ເສາເກາ. ກນ຺ທໍ ປຣິເທເວາ. ທຸກ຺ຂ ກາຍິກໍ. ເທາມນສ຺ສໍ ເຈຕສິກໍ. ອຕິວິຍ ເສາເກາ ອຸປາຍາເສາ.

ປເຣ ຈ ກຎາ ສມ຺ພນ຺ຘິ-ປເທ຺ທາ ເຍາເຊຕເພ຺ພາ. ເຕນາຫ "ພາມິກາ ຠເວຍາ"ຕິອາທິ. "ທຸກ຺ຂຣາສິສ຺ສາ"ຕິ ພາມິກາ ນ ສຕ຺ຕສ຺ສ. ນາປິ ສຸຠສຸຂາທີນນ຺ຕິ ທເສ຺ສຕິ.

ເອວນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍສ຺ມິໍ ອເຕ຺ຖ ນິປາເຕາ. "ອນຸເລາມປຈ຺ຈຍາກາຣປຏິເວຘສາຘກາ ເທາສິປກ຺ຂຍສຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ປຖມນເຍ ກິຎ຺ຈາປິ "ອວິຊ຺ຊາຍ ເຕ຺ວວ ອເສສວິຣາຄນິເຣາຘາ"ຕິອາທິນາ ປຏິເລາມປຈ຺ຈຍາກາເຣາປິ ອາຄເຕາ, ຕຖາປິ "ຍເຕາ ປຊານາຕິ ສເຫຕຸຘມ຺ມ"ນ຺ຕິ ອນຸເລາມປຈ຺ຈຍາກາຣປຏິເວຘເສ຺ສວ ກາຣຓຠູຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ. ຍຖາ ເຈ຺ວ, ເອວໍ ທຸຕິຍຄາຖາຍປິ "ຍເຕາ ຂຍໍ ປຈ຺ຈຍານໍ ອເວທີ"ຕິ ຄາຖາຍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ປຈ຺ຈຍານໍ ຂຍສງ຺ຂາຕ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ເສາ ກເລ຺ລາ ປເຊ຺ຊາຕິ ອຍຸເຕ຺ຕາ ນ ພ຺ຍາກາຕເພ຺ພາ, ອວິຊ຺ຊາທິ ອຕ຺ຖານໍ ນິສ຺ສາຍ ກຕ຺ວາ "ເກາ ຜຸສຕີ"ຕິ ຕສ຺ສ ກິຣິຍາຍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ "ເກາ ວຊ຺ຊາປຸເຕ຺ຕາ ຜຸສຕີ"ຕິອາທິ ວິຍາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍາ. ເສາຬສວິຘາ ກງ຺ຂາຕິ "ອເຫາສິໍ ນຸ ເຂາ ອຫໍ ອຕີຕມທ຺ຘານໍ, ນນຸ ເຂາ ອເຫາສິໍ, ກິໍ ນຸ ເຂາ ອເຫາສິໍ, ກຖໍ ນຸ ເຂາ ອເຫາສິໍ, ກິໍ ຫຸຕ຺ວາ ກິໍ ອເຫາສິໍ ນຸ ເຂາ ອຫໍ ອຕີຕມທ຺ຘານໍ, ຠວິສ຺ສາມິ ນຸ ເຂາ ອຫໍ ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ, ນນຸ ເຂາ ຠວິສ຺ສາມິ, ກິໍ ນຸ ເຂາ ຠວິສ຺ສາມິ, ກຖໍ ນຸ ເຂາ ຠວິສ຺ສາມິ, ກິໍ ຫຸຕ຺ວາ ກິໍ ຠວິສ຺ສາມິ ນຸ ເຂາ ອຫໍ ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ, ອຫໍ ນຸ ເຂາສ຺ມິ, ເນາ ນຸ ເຂາສ຺ມິ, ກິໍ ນຸ ເຂາສ຺ມິ, ກຖໍ ນຸ ເຂາສ຺ມິ, ອຍໍ ນຸ ເຂາ ສເຕ຺ຕາ ກຸເຕາ ອາຄເຕາ, ເສາ ກຸຫິໍ ຄາມີ ຠວິສ຺ສຕີ"ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໑໘; ສໍ. ນິ. ໒.໒໐) ເອວໍ ອາຄຕາ ອຕີເຕ ປຎ຺ຈ, ອນາຄເຕ ປຎ຺ຈ, ປຈ຺ຈຸປ຺ປເນ຺ນ ຉາຕິ ເສາຬສວິຘາ ກງ຺ຂາ.

ຕຕ຺ຖ ກິໍ ນຸ ເຂາຕິ ຂຕ຺ຕິຍເຣວາທີສຸ, ຄຫຕ຺ຖາທີສຸ ວາ ອຎ຺ຎຕໍ ນິສ຺ສາຍ ກງ຺ຂຕິ. ກຖໍ ນຸ ເຂາຕິ ປນ ສຓ຺ຖານາກາຣາທີສຸ ທີຄຣັສ຺ສາທິຊຕກໍ, ກາຣຓໍ ວາ ນິສ຺ສາຍ. ກິໍ ຫຸຕ຺ວາ ກິໍ ອເຫາສິນ຺ຕິ ຈ ຂຕ຺ຕິຍາທີສຸ ປເຊ຺ຍ ກິໍ ຫຸຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ກິໍ ອເຫາສິນ຺ຕິ ກງ຺ຂຕິ. ອຫໍ ນຸ ເຂາສ຺ມີຕິອາທີ ຂນ຺ຘາທິ ອຕ຺ຕເນາ ວິຊ຺ຊມານາວິຊ຺ຊມານຕໍ, ສຣູປປກາຣາທິກຍ຺ຈ ກງ຺ຂຕິ. ວປຍນ຺ຕີຕິ ວິອປຍນ຺ຕິ ພ຺ຍປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ. ເຕນາຫ "ອປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕີ"ຕິ.

໒. ຕສ຺ສ ວເສນາຕິ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຍາກາຣປຊານນສ຺ສ, ປຈ຺ຈຍປຣິຄ຺ຄາຫິກສ຺ສ ຈ ວເສນ. ອເນກເຍເວ ເກາຏ຺ຓາສຕ຺ຕີ ອນຸເລາມປຏິເລາມເຕາ ອເນກເຍເວ ເກາຏ຺ຓາສໍ. ປຣິປເຣຕ຺ຕິຍາ ເອວໍ ຍຕສ຺ສາກາສີຕິ ເຣຕ຺ຕິຍາ ທີສຸປິ ຍາເມສຸ ເອວໍ ພ຺ຍຊ ຈຕ຺ຕກປິຍ຺ພ຺ຍາ ອາຄຕນເຍນ ອນຸເລາມປຏິເລາມໍເຍວ ມນສາກາສິ.

ອຊປາລກຖາວຓ຺ຓນາ

໓. ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕາຫສ຺ສ ອຈ຺ຈເຍນາຕິ ປລ຺ລງ຺ກສຕ຺ຕາຫສ຺ສ ອປຄມເນນ. ຕຍ຺ຍາສຍາສິຍ຺ຍາຕິ ອຣຫຕ຺ຕຜລສມາປຕ຺ຕິສມາສິຍ຺ຍາ ອຕ຺ຖຣຕ຺ຖາ ເອວ ຫິ ປຈ຺ຈຍາກາຣມນສິກາເຣາ ອເວເສສກາລໍ ປນ ສຕ຺ຖາ ຜລສມາປຕ຺ຕິຍາປິ ວີຕິນາເມສິ. ຕໍ ສນ຺ຘາຍ "ຕຍ຺ຍາສຍາສິຍ຺ຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຣຕນຈງ຺ກເມຕິ ຠຄວຕາ ວິຣໍ ວິຕສ຺ສ ຈງ຺ກມນາທິປ຺ປາຍໍ ຊາຕ຺ວາ ເທເວຕາຫິ ມາປິເຕ ຣຕນຈງ຺ກເມ. ຣຕນຜລຣຕ຺ຕິ ກເຈເຕາ ຕິສີທຕາທິປ຺ປາຍໍ

ញត្វា ទេវតាហិ មាបិតំ រតនឃរំ គេហិ។

តត្រាបីតិ ន កេវលំ រតនឃរេយេវ។ តត្រាបិ អជបាលនិគ្រោធមូលេបិ អភិធម្មំ វិចិនន្តោ ឯវ អន្តរន្តរា វិមុត្តិសុខំ បដិសំវេទេន្តោតិ អត្ថោ។ តត្ថាបិ ហិ អនន្តនយសមន្តបដ្ឋានំ សម្មសតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បីតិសមុដ្ឋិតា ឆព្ពណ្ណា ពុទ្ធរស្មិយោ រតនឃរេ វិយ និច្ឆរិំសុ ឯវ។ “ហុំហុ”ន្តិ ករោន្តោតិ “សន្តោ ហីនជាតិកា មំ មា ឧបគច្ឆន្តូ”តិ មានវសេន, សមីបំ ឧបគតេសុ កោធវសេន ច “អបេថា”តិ អធិប្បាយនិច្ឆារិតំ ហុំហុំការំ ករោន្តោ។

ព្រាហ្មញ្ញន្តិ ព្រាហ្មណត្តំ។ អន្តន្តិ និព្ពានំ។ ទេវានំ វា អន្តន្តិ មគ្គញាណានំ វា អន្តភូតំ អរហត្តផលំ។

មុចលិន្ទកថាវណ្ណនា

៣។ មុចលិន្ទមូលេតិ ឯត្ថ ច មុចលិន្ទោ វុច្ចតិ នីបរុក្ខោ, សោ “និចុលោ”តិបិ វុច្ចតិ។ ឧប្បន្នមហាមេឃោតិ សកលចក្កវាឡគព្ភំ បូរេត្វា ឧប្បន្នោ មហាមេឃោ។ វទ្ទលិកាតិ វុដ្ឋិយា ឯវ ទុទ្ទិលិក្ខវសេន នាមំ។ យា ច សត្តាហំ បវត្តា សត្តាហវទ្ទលិកាតិ វុត្តាតិ អាហ “សត្តាហំ អវិច្ឆិន្នវុដ្ឋិកា អហោសី”តិ។ សីតវាតេន ទូសិតំ ទិនមេត្ថ វទ្ទលិកាយាតិ សីតវាតទុទ្ទិនីតិ អាហ “ឧណ្ហកុសិតសម្មិស្សា”តិអាទិ។ ឧត្តានត្ថា នាម ចុរការេន ឧបដ្ឋាតន្តិ អាហ “មេឃមិកមេន ចុរិត្វា”ន្តិ។ ពន្ធិលមហិ វិយ ទិដ្ឋតិ ទេវតេតិ ឥទេវ, អាកាសោ។

ឯតមត្ថំ វិទិត្វាតិ វិវេកស្ស សុខការំ វិទិត្វា។ សន្តុស្សា អសន្តុដ្ឋិ សមុច្ឆេទកត្វា មគ្គញាណានំ “ចតុមគ្គញាណសន្តុដ្ឋស្សា”តិ វុត្តំ។ អព្យាបជ្ជភាវោតិ អកុប្បនភាវោ។

រាជាយតនកថាវណ្ណនា

៤។ បច្ចគ្ឃន្តិ អភិនវេ។ អគ្ឃវេ អត្ថោ បសត្ថោ, ន បុរិមោ។ ន ហិ ពុទ្ធា មហគ្ឃបត្តំ បរិភុញ្ជន្តិ។

ព្រហ្មយាចនកថាវណ្ណនា

៥។ អាលយន្តិ សេវិយន្តីតិ អាលយា។ បញ្ច កាមគុណាតិ អាហ “សត្តា...បេ... វុច្ចន្តី”តិ។ សុដ្ឋុ មុទិតាតិ អតិវិយ បមុទិតា។ ឋានំ សន្ទាយាតិ ឋាន-សទ្ទំ អបេក្ខិត្វា។ ពុទ្ធេយន្តិ សង្ខារាទីនំ ផលានំ បច្ចយភាវំ សង្ខារសង្ខារសមុទាយាទិអាទីនំ និព្ពានតទេវវនតានំ។ អបិស្សុតិ សម្បិណ្ឌនត្ថេ និបាតោ។ ន កេវលំ ឯតទហោសិ, ឥមាបិ គាថា បដិភំសូតិ អត្ថោ។

កិច្ចេន ទេ អធិកតត្ថិ ឋិទេយិបុទលំ សន្ធាយ ចុត្តំ, ត ច្បុល្លាបជ៏បធ៍ៈ ញុឌ្ឍាតញេ្យាចត្តាទេទា យក្កា ឃុលាបជ៏បធាច ទេហាត្ថិៈ ហ-ឰតិ ញ្យត្តំ, ឲុក៌សត្ថិ ឌ្វីឃុ អទេត្ថឃុ តិបិទេតា, ញ្យត្តំ, ឲុក៌ទេសត ចា អលត្ថិ ចិទេឃាទេឌត្ថិៈ ហលត្ថិ ចា ឲុទេកា តិបិទេតាៈ

ឞ័ៈ ឋិញញ្ញឃំ សហយ្យតិឃ្សាតិ ទេសា កិទ កឃ្សបឃ្ស កកចទេតា សាសទេត សហទេកា តាយ ទេឆទេទា បឆេយញ្ញាតក្មុយិឃំ (ឭាហូបតិ ហុត្វា តិន្ថាទេត្វា, ទេតត តំ “សហយ្យតី”តិ សញ្ញាតិឃុៈ អឃ្សចតតាតិ អឃ្សចតតាឃ, អឃ្សចទេតតាតិ អទេត្វាៈ សចតទេយច ហិ សចតតា ឃឆា ទេឆចតាតិៈ

ឆទេយ្វា អឃុទេគ្គាតិ យិន្ទ្វាឌិដ្ឋិឆទេយ្វាៈ សយទេលហីតិ បុទលាកឃ្សបិឌឹហិ លហិ សត្វាទេទហិៈ អបិបុទាតិ ទេឆសតាហទេត្វត ចិចទៈ ក្វាទត្ថិ អទិឃយក្កំ សន្ធាយ ចឆតិៈ

ទេសទេលតិ ឈតសិលិយទេឃៈ តធ្មុបយត្ថិ ឲុត្វ តឆា-សទេគ្គា តំ-សគ្គទេត្វ ឆដ្ឋទេត្ថាៈ ទេតត ទេសា ទេសលបត្ថាទេតា ដ្ឋបយា ឃឃ្សៈ តំ តធ្មុបយត្ថិ អទេត្វាៈ ទេតត ចា បត្ថាតាឌិតា បកាទេទត ដ្ឋបយា អឃ្សាតិបិ អទេត្វាៈ ឆយ្វយឃត្ថិ ទេលិក្យត្តទេឆយ្វក្មុតំៈ ដ្ឋឌ្ឋាហីតិ ឆយ្វទេឆសតត្វាឃ ចាទិកចទេលត្វំ ឰយយ្យាអាសតា កាទេឃត, អទេប្បាឃ្សក្កកាចទេតា ចា ធិទេត្តត ដ្ឋទេឌ្ឋហិ, អឃទេយច ចា បិទេធាៈ ទេតទេតច “ចិចទ, ទេឆសឃ្ស”តិ ក្មុចិទេឆបិ កាឃចិត្តបទេឃាទេក តិទេឃាទេឌសិៈ ចឹទាតិអាឌិ ចត្តាទិ ឌ្យតិចទេសត សទេត្វាឆតាតិៈ

ឆ័ៈញុឌ្ឍចក្កុតាតិ ឰគ្រឹឃបទេទាបទិឃត្តធាទេលាត, អាសឃាត្យុសឃធាទេលាត ច ៈ ឰទេយសញេ្យាឌ្ជិត្តំ “ញុឌ្ឍចក្កុ”តិ តាយ៌ៈ ឃ្វាកាទាតិ សឌ្ឍ្រឹឃាឆទេឃាច អាកាទា ឃុគ្គទា ទេឃសំ, ទេត ឃ្វាកាទា, ឃុចិញ្ញាបឃា, បទទេលិកញ្ញា ចញ្ញ្ញា កឃទេតា ឆឃ្សតសីលិ ចាតិ ឆដ្ឋត្ថាៈ ដ្ឋប្យលិតិ ឲុត្វ សត្ថីតិ ដ្ឋប្យលិតីតិ កច្ចលតាបិ ទេបិក្លូទលីបិ ចុច្ចតិៈ ឰឆ បត ទេបិក្លូទលីៈ ឲុចយិតទេទឃុបិៈ ដ្ឋឆកាត្យក្កតាតីតិ ដ្ឋឆកទេតា អត្យក្កតាតិៈ អទេត្វា តិយុក្កាទេតច ហុត្វា ឋុសត្ថិ ចឆ្ឈត្តិ, តាតិ អទេត្វាតិយុក្កទេបិសីតិៈ អច្បក្កយ្វាតិ ដ្ឋឆក៌ អតិក្កយតចទេសត ដ្ឋក្កត្វាៈ

អបិទ្យុតាតិ ចិចជិៈ ទេតសត្ថិ ទិ៍សាបតិឃ្សឃាតំ សត្តាតំៈ ក្វាទាតិ អទិឃយក្កក្វាទាតិៈ ឰឆញ្ញា អត្តទេតា សឃយ្វធាទេលាត ទិ៍សាបតិឃ្សឃាតំ ទេតសំ យក្កប្យត្តិឌិដ្ឋតំ សន្ធាយ ចឆតិៈ ចិហិសសញ្ញីតិអាឌីឃុ ឲុចយទេត្វ ឆដ្ឋទេត្ថា – “អហញេ្យាអត្តទេតា បក្យុលំ ឃុប្យចត្តិតយ្យិ ឰយ៌ បលីតំ ឆយ្វំ អឌាតទេត្តឃុ យត្យទេឌឃុ ទេឆសតាឃ ចិហិសា កាឃចាចាកិលយទេឆា ទេហាតី”តិ ឲុចំ ចិហិសសញ្ញី ហុត្វា ត កាសិ កាសិត្យំ ត ឰច្ឆិៈ ឰឆាតិ បត ទេហត្យុសយ្យត្តា អត្តទេតា សន្ធាកាឌតំ ចិចទេត្ត, បុទេឃ្សាយិ ទេតសំ សក្កប្យត្តិៈ

បញ្ញាចក្កិឃកឆាចណ្ណតា

១០ៈអាញ្ញអាទេទាតិ តាយ៌ៈ កាលិទេយាតិ ទេកាត្តៈ កកចទេតាបិ ទេលា ធាកាលំ ដ្ឋឆបិឌីតិ កិំ ឰឆាទេតច ដ្ឋឆបិឌិ, តត្យ ទេធាឌិយ្វទេល ទេតកាលិកា, កាលចិតិយុត្តា ច សទេត្ថា ឆយ្វា សត្ថាកាទេតា ឌិដ្ឋាតិ? សញ្ញ ឌិដ្ឋា, តឆាបិ តាយាឌិចទេសត អចិកប្បិតា ឲុកចិត្តក្លូលិកត្តា

សព្ពញ្ញុតញ្ញាណស្ស។ ន ហិ ទុកេត ចិរេត្តត សព្ពឆេប្វាតំ ភាយជាតិអាទីកំ បរេច្ឆកំ អតត្តំ ចិកាបំ ចិកេរប្បត្តំ សក្កា ចិកប្បាតំ ចិទ្ធ្ធាតំ សហាតុប្បត្តិរេតា, សព្ពចិកប្បារេហឆប្ចុឝប្សុតរេយច បភាតេភត សក្កា កាតុំ។ ឃឆា ជិរេដ្ឋ ឞុ បត ឃឆិដ្ឋិតាកាទំ អារេច្ចុ ចិករេប្បា ឋប្បជ្ជតិ ចក្កុចិញ្ញារេណត ជិរេដ្ឋ ចិត្តបរេដ ចិឃ។ ព្គឆាបិ អាឡាអាទំ តិស្សាឃ អាចជ្ជតាតត្តរេយច សព្ពាការរេពាណំ ឋ្រឆបាឌិ។ ត រេកចលច្ឆា ថំ, អឆ រេលា បច្ឆាចក្កិឃា ទុច បឆយំ ឆយុំ ជាតិស្សត្តិ, ពប្បយុលា ច រេឆចតា, អាឡាអារេទា កាលំ កត្វា អាកិច្ឆញ្ញាឃតរេត, ឋ្រឆរេកា ច រេតចសញ្ញាតាសញ្ញាឃតរេត តិព្ពារេត្តាតិ ទុចយាជិកំ សព្ពយ្បិ តិស្សាឃ ពាណំ ឋប្បជ្ជតិ ទុច។ ថំ បត ពលាសប្បត្តិឃា ទុល្លកកាចំ ជរេស្សតុំ ករេយត ព្ឍរេលិរេកត្វា រេឆចតាឃ ចុរេត្ត ពាណំ ចិឃ កត្វា ចុត្តំ។ សដ្ឋកាតិឃា ហិ ពាត្តត្តា ទុរេកត ពារេណត ពាតយ្បិ ចុច្ឆយាតំ ករេយត ពាតំ ចិឃ បជិកាតិ, រេឆចតាបិ ច កកចតា ពាតរេយចត្តំ អារេទារេចសិ។ រេតរេតច "កកចរេតាបិ រេលា ពាណំ ឋ្រឆបាឌី"តិ ចុត្តត្តិ ជដ្ឋព្ពំ។ ទុចយញ្ញត្តាបិ ព្រាជិរេសប្ស "រេលិកំ រេចារេលិរេករេត្តា អស្សកំ អដ្ឋស, ពត្វ យឃំ ករេព កំ កចិស្សតី"តិ ទុចយាជិតា សត្វ ហិរេពសិតាសដ្ឋស្សតចសប្បចរេត្តស្ស។ សព្ពត្វ ចចតកាតិឃំ កយចុត្តិរេព បញ្ញាឃយាតេបិ ទុរេករេតច ពារេណត សកលិចរេពរេឆា រេចជិតរេព្ពា។ ពាហុការា រេលា រេយ បច្ឆាចក្កិឃាតិ ឋ្របការស្សាបិ ចិជ្ជយាតតំ សដ្ឋាឃ ចុត្តំ, ត បត ឆយុរេឆសតាឃ ការេណរេត្តត អគុបការាតយ្បិ រេឆសតរេតា។

១១។ អត្តទា ច គយំ អត្តទា ច រេពាជិត្តិ គឃាឃ, រេពាជិស្ស ច អត្តរេទ ពិកាចុរេព ជារេត។

សព្ពាកិក្ខុតិ សព្ពំ រេពក្ខុយកឆយុំ អភិកចិត្វា ជិរេតា។ អគុបលិរេត្តាតិ កិរេលសរេលរេបត អលិរេត្តា។ ពរេតា ទុច សព្ពញ្ញរេហា។ ពញ្ញារេឃ ចិយុរេត្តាតិ ពញ្ញារេឃ តិព្ពារេត អារេយុណកេណចសទុត ចិយុរេត្តា។ ទុចំ សឃំ សព្ពឆរេយុ អត្តតាច ជាតិត្វា។ កយដ្ឋិរេសឃ្យុត្តិ កំ អព្ញា "អឃំ រេយ អាចទិរេឃា"តិ ឋ្រដ្ឋិរេសឃ្យុំ។

កាសិតំ បុទត្តិ ពារាណសិំ។ អាហញ្ឆត្តិ អាហតិស្សាមិ។ អយពាឌិកយាឃ ឋ្រណ្ណៃសតរេតា អយពក្ខ្ញតិត្តិ សត្វ ឆយុរេឆសតា ចុត្តា, "អយពរេកទិ បហទិស្សាមី"តិ កច្ឆាមីតិ អរេត្វា។

អទេហសិ អតត្តជិរេតាតិ អតត្តជិរេតាបិ កចិតុំ ឃុរេត្តាតិ អរេត្វា។ អតត្តពាណពាឃ អតរេត្តា ជិរេតា ច, អតរេត្តត ចា ពារេណត, អតត្តំ ចា រេចារសំ ជិតចា, ឋ្រប្បាឆចឃត្តទហិពពាឃ ចា អតត្តំ តិព្ពាតំ អជិតិ កិរេលសារេឃា យដ្ឋិត្វា កណ្ហឹព្យិបិ អតត្តជិរេតា។

ហុរេបឃ្យាបីតិ ទុចយ្បិ កចេឃ្យ, ទុចំចិរេឆ ទ្វបកាឃទេពរេត ព្រាជិរេសត ពារេណត កចិតព្ពត្តិ អឆិប្បារេឃា។ ទុចំ តាយ កចតញ្ញ្យស្ស ឋ្របតិស្សឃសយត្តស្ស អបទេការេល ទុក្ខប្បត្តស្ស កកចត្តំ ឋ្របកាយុ បព្ពជិត្វា យក្កុចលបជិរេចឆាឃ បច្ឆរេឃា ជារេតា។ ពឆារេហស កកចា រេពត សយាកយត្វ បឆសាច យក្កុ បជិបជ្ជិ។

១២។ ពាហុល្លិរេកាតិ បច្ចឃពាហុល្លិរេកា។ បឆាតចិក្ខរេត្តាតិ បឆាតរេតា ទុក្ខរេចរេណរេតា បទិហីរេតា។ តត្ថិ ទុត្វ អកាទិឃំ, អការស្ស ហិតំ

កសិគោរក្ខាទិកម្មត្ថិ អនគារិយា, បព្វជ្ជា, តំ អនគារិយំ បព្វជន្តីតិ ឧបគច្ឆន្តិ។ តទនុត្តរន្តិ តំ អនុត្តរំ។ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ មគ្គព្រហ្មចរិយស្ស បរិយោសានំ, អរហត្តផលន្តិ អត្ថោ។ តស្ស ហិ អត្ថាយ កុលបុត្តា បព្វជន្តិ។ ទិដ្ឋេវ ធម្មេតិ ឥមស្មិំ បច្ចក្ខេ អត្តភាវេ។ សយន្តិ អបរប្បច្ចយា ។ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វាតិ អត្តនាយេវ ញាណេន បច្ចក្ខំ កត្វា។ ឧបសម្បជ្ជាតិ បាបុណិត្វា។

ញាទិយាយាតិ ទុក្ខទិទិយាយ។ ឧត្តរិមនុស្សធម្មាតិអាទីសុ មនុស្សធម្មតោ លោកិយធម្មតោ ឧបរិ អរិយំ កាតុំ អលំ សមត្ថា អលមរិយា ញាណទស្សនវិសេសោតិ សព្វញ្ញុតញ្ញាណស្ស បុព្វភាគំ អធិប្បេតំ។ សោតិ ត្ប។ ការសិតមេតន្តិ ឧចទ្ទបមេតំ ចាល្យគេនន្តិ អត្ថោ។ តេ ច “យទិ ឧស បធានកាលេ ‘អហំ អរហា’តិ ចមេយ្យ, យយច្ចា សង្ហារ, ត ចារតន តទា ចុត្តំ ញាទានិ បន ចិជ្ជយានមេច គុណំ ចទតី”តិ ឧគបមេន សតិ លភិត្វា “ញុទ្ធោ ខារតោ”តិ ឧប្បន្នការចា អាចុរសាចាធំ បហាយ “នោ ហេតំ, ភន្តេ”តិ អាហំសុ។ អញ្ញា ចិត្តន្តិ អញ្ញាយ អរហត្តប្បត្តិយា ចិត្តំ។

១៤។ អត្ថាតិ គោដ្ឋាសា ចេ្ច កាកា។ កាមេសុ កាមសុខល្លិកានុយោគោតិ វត្ថុកាមេសុ កិលេសកាមសុខស្ស អនុយោគោ។ កិលេសកាមា ឧច ចា អាមិសសុខេន អល្លីយនតោ កាមសុខល្លិកាតិ វុត្តាតិ ទដ្ឋព្វោ។ គម្មោតិ កាមចាសីនំ សន្តកោ។ អត្តកិលមថានុយោគោតិ អត្តនោ កិលមថស្ស កាយកិលេយ្យាទិទុក្ខស្ស អនុយោគោ។ ឧភោ អន្តេតិ យថាវុត្តេ លោកោ ចា សស្សតោ ចា ឧតោ អន្តោ, ខោមសា ចា ឧច្ឆេទា ចា ឧតោតិ វេទិតព្វោ។

ចក្ខុករណីតិអាទីសុ អត្តនា សម្បយុត្តញាណចក្ខុំ ករោតីតិ ចក្ខុករណី។ ទុតិយំ តស្សេវ វេវចនំ។ ឧបសមាយាតិ កិលេសូបសមាយ។ អភិញ្ញា, សម្ពោធា ច ចតុសច្ចបដិវេធាយ។ និព្វានំ អសង្ខតធាតុ។ ឧតេសម្បិ អត្ថាយ សំវត្តតីតិ បដិបទំ ទោមេតិ។ សម្មាទិដ្ឋីតិ ញាណំ។ សម្មាសង្កប្បោតិ ចិតក្កោ។ សេសំ ធម្មតោ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

១៥។ ឧចំ ចត្តារោបិ មគ្គេ ឧគតោ ទស្សេត្វា ញាទានិ តេហិ មគ្គេហិ បដិវិជ្ឈិតព្វានិ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទស្សេតុំ “ញាទំ ខោ បន, ភិក្ខវេ”តិអាទិមាហ។ ជាតិបិ ទុក្ខាតិអាទីសុ តត្ថ តត្ថ ភវេ និព្វត្តមានានំ សត្តានំ សព្វបឋមំ ខន្ធប្បាតុភាវោ ជាតិ នាម, សា ច តត្ថ តត្ថ ភវេសុ ឧបលព្ភមានានំ ទុក្ខានំ វត្ថុភាវតោ ទុក្ខា, ឧចំ ជរាទីសុ ទុក្ខវត្ថុភាវេន ទុក្ខតា វេទិតព្វា។ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា បន ទុក្ខទុក្ខវិបរិណាមទុក្ខសង្ខារទុក្ខភាវេន ទុក្ខា ឧច។ បោនោព្ភវិកាតិ បុនព្ភវករណំ បុនព្ភវោ ឧត្តរបទលោបេន, បុនព្ភវោ សីលមេតិស្សាតិ បោនោព្ភវិកា។ នន្ទិរាគសហគតាតិ ឧត្តរូបាទីសុ នន្ទតិ បិយាយតីតិ នន្ទី, សា ឧច រាគោតិ នន្ទិរាគោតិ កាចប្បនាតោយំ និទ្ទេសោ, នន្ទិរាគត្តន្តិ អត្ថោ។ តេន សហគតាតិ នន្ទិរាគសហគតា។ តត្រ តត្រាតិ តស្មិំ តស្មិំ ភវេ។ រូបាទីសុ ចសុ អារម្មណេសុ កាមស្សាទនេន បវត្តា កាមតណ្ហា នាម។ សស្សតទិដ្ឋិយា សហ បវត្តា ភវតណ្ហា។ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយា សហ បវត្តា ចិភវតណ្ហា។ អសេសវិរាគនិរោធោតិអាទិនា និព្វានមេវ វុច្ចតិ។ តត្ថ ចិរជ្ជតិ ចិគច្ឆតិ ចិរាគោ។ និរុជ្ឈតិ និរោធោ។ ឧភយេនាបិ សុដ្ឋុ ចិគមោច វុច្ចតិ។ អសេសនាយបិ តណ្ហាយ ចិរាគោ, និរោធោ ច ឯត ហោតិ, សោ អសេសវិរាគនិរោធោ, និព្វានមេវ។ យស្មា ច តំ អាគម្ម តណ្ហា ចជ្ជីយតិ ចជន្តិ បដិនិស្សជ្ជន្តិ ចិមុច្ចន្តិ ន អល្លីយន្តិ, តស្មា ចាគោ បដិនិស្សគ្គោ មុត្តិ អនាលយោតិ វុច្ចតិ។

១៦៉ ចក្លុត្តិអាឌីតិ ធាោលាេចចនាេតច៉

១៩៉ ឃាចកឹចឡ្ហាតិ ឃត្តក់ កាល៉ តិបរិចដ្ឋត្តិ ឞច្ឆធាោលា, កិច្ឆធាោលា, កតធាោលាឞប្លាតាត់ តិល្លិ បរិចដ្ឋាត់ ចេឞត តិបរិចដ្ឋ៉ ធាោលាឥឞ្សត៉ ឲត្ត ច "ព្លាឥ់ ឝ្យក្លុ អរិឃឞច្ឆ៉, ព្លាឥ់ ឝ្យក្លុឞឃុឥឃ"ត្តិ ឲចិ ចត្យុ ឞេច្ឆុ ឃធាក្មតធាោល់ ឞច្ឆធាោល់ តាឃ៉ េតាឞុ ឲច "បរិេព្លាឃ្យ៉ បហាតត្តុំ ឞច្ឆិកាតត្តុំ ភាេចតត្តា"ត្តិ ឲចិ កតត្តាកិច្ឆឌាតតធាោល់ កិច្ឆធាោល់ តាឃ៉ "បរិេព្លាតំ បហឹត់ ឞច្ឆិកតំ ភាឌិត"ត្តិ តឞ្ស កិច្ឆឞ្ស កតភាចឌាតតធាោល់ កតធាោល់ តាឃ៉ ក្វាឥឞាកាេត្តិ េតឞេឃច ឲេកាក្ខំ ឞេច្ឆ តិល្លិ តិល្លិ អាកាេាត់ ចេឞត ក្វាឥឞាកាេ៉

អកិឞប្ហុេដ្ឋតិ បច្ឆព្លាឃិត្តិ អកិឞប្ហុេដ្ឋ អេហត្តុំ បេត្តាតិ ឲចិ ត បដីឌាតិ៉ ឃេតា ច េលាតិ ឃេតា េធាឌិម្ហុេល តិឞិត្តកាលេតា បដ្ឋាឃ ៉ អធាហត្តិ តេតា បេ អហំ ធាោលាឡ្ហា បត េឃតិ បច្ឆេចក្លូលាធាោល់ ឞត្តាឃ ចឥតិ៉ អក្សប្យា េឃតិអាឌី តឞ្ស បចត្តិអាកាេឥឞ្សត៉ តត្ត អក្សប្យា េឃ ឌិប្ហត្តិតិ អេហត្តផល៉ តឞ្ស ឃក្កុឞប្លាតកាេលាេតា ច អាេឃ្យលាេតា ច អក្សប្យតា េចឌីតត្តា៉

ព្លាឃិក្ខុំ បត េចឃ្យាកេលាក្ខិត្តិ តិក្កាឥឞុេត្តា៉ ភព្លាឃាេតតិ ភលិឃឃាេត៉ ឥឃុចក្លុត្តិ ព្លាឥ ចត្យុឞច្ឆឥេឃុឞុ ចក្លុកិច្ឆកេលាេតា េឞាតាបត្តិឃេក្កា អឌិេបប្យតា៉ ឃំ កិច្ឆិតិអាឌី តិត្តាភាេឃុលាេត្តបិ កិច្ឆចេឞត អឞេឃុាហេតា បចត្តិឥឞ្សតត្តិ ឝ្យត្តិ៉

១៧៉ ឥឃុចក្លុត្តិ បឌីេចឥធាោលាឥឃុេព្ហាច េឥឞតាធាោលាឥឃុឡ្ហា បចត្តតេដ្ឋត ចក្លុត្តិ ឥឃុចក្លុ៉ ឌ្ហភាេឞាតិ ឞព្លាព្លាតព្លាលាក្យភាេចត បចេត្តា ឌិត្តបច្ឆវិឃាត្យឞឃុដ្ឋាេតា ឥឞឞហឞ្សិេលាកិឥាតំ ឞ៉ិត្តា ឌិេតា ឌ្ហភាេឞា៉

១៨៉ ឌិេដ្ឋា អរិឃឞច្ឆឥេឃុា ឲេតតាតិ ឌិដ្ឋឥេឃុា៉ ឲឞ តេឃា េឞេឞឞុបិ៉ អត្តេភា បច្ឆក្លូេតា អឌិកតត្តា ត បេ បេច្ឆុតិ, បេឞ្ស ឞត្តាឃ ឲត្ត ត បចត្តតិតិ អបេប្យច្ឆេឃា៉ ឲហិ កិក្លុតិ ឲត្តេកា ឝ្យត្តឃេត្ត បព្លាឌ្ហា, វ្ហបឞប្យតា ច និព្លាតំ, េតាេតច តត្ត ព្លាតិ-ឞេដ្ឋត បរិេឆ្ឆេឌា ឥឞ្សិេតាតិ ចឥត្តិ៉ េកឌិ បត "ឞេឃុា ឝ្យក្លុឞ្ស អត្តកិរិឃាឃាតិ ចេតបរិេឃាឞាេត ឲច វ្ហបឞប្យតា និព្លាតំ, អដ្ឋកធាឃំ បត 'ឲហិ កិក្លុតិ ភកចេតា ចេតេតា'តិ ព្លាឥ់ ឲហិកិក្លុឞេដ្ឋាបលក្លិតចេត់ ឲហិកិក្លុចតត្តិអាឌីបឥចេឞត ឝ្យត្តិ ឃុឞាធាឥចេក្កាតិអាឌីឞុ ឌិឃា"តិ ចឥត្តិ, តេឥតំ បេឃបិរាឌីកដ្ឋកធាឃំ "ភកចា ហិ...េប... ឲហិ កិក្លុ, ចេ (ព្រហ្មចរិយំ ឞេឃុា ឝ្យក្លុឞ្ស អត្តកិរិឃាឃា"តិ (បិរា៉ អដ្ឋ៉ ១៉៣៥ កិក្លុបឥភាឌឝឹឃចណ្ណតា) ព្លាឃិតា ចេតេត ឞេឃតិ៉ ឃត្តកឌ្យាភាចតា តិឃេឃត ឝ្យច្ឆតិ, តត្តក់ ឞព្លាឃ្យិ អក្កេឃច៉ េឞក្លុប្យុឌ្ឈាតឌ្យាឲត់ បរិប្យុល្លំ ឝ្យច្ឆតិ, អេឞក្លាត់ បត "ចេ (ព្រហ្មចរិយ"ត្តិ បរិេឃាឞាតត្តិ ឥដ្ឋត្តា និក្លត្តឃឞឃិក្ខិេតា៉ េលាកិឃឞប្យតាហិ វ្ហបរិក្មតា េឞដ្ឋក្មតា ឞប្យតាតិ វ្ហបឞប្យតា៉

១៩-២០៉ តិហារភេត្តាតិ កិក្លុហិ កាឃេតា តិហរិត្វា ឌិត្តភេត្តា៉ កល្លំ ត្វុតិ ឃុត្តំ ត្វ៉ ឲតំ ឃឃាតិអាឌី ឃធាក្កម់ តល្យាឃាតឌ្យិដ្ឋិកាហាត់

ងស្សតិ។

១១-១២។ តស្មាតិហាតិ ឲត្ត តិហាតិ តិបិពេយត្ត, តស្មាតិ អត្ថោ។ តិព្ពិគ្គតីតិ ចុដ្ឋាតកាយិតិចិបស្សតាចេសេត ក្រូណ្ហូតិ។ ចិទជ្ជតីតិ ចត្តុំ យក្កាតំ ចេសេត ត ទជ្ជតិ។ ចិយុច្ចតីតិ ផលចេសេត ចិយុច្ចតិ។ ចិយុត្តុ៍ត្តិអាឌិ បច្ចេចក្ខណកោណងស្សតំ។ ព្រហ្មចរិយត្តិ យក្កព្រហ្មចរិយំ។ ពទលីយំ ចត្តុ សច្ចេ ចត្តុហិ យក្កេហិ បច្ចេកំ ពត្តព្ពំ បរិញ្ញាឌិចេសេត សោត្យអសចិង់ កិច្ចំ។ តាបទំ ព្ពត្តត្តាឃាតិ ព្ពត្តកាចាឃ សោត្យអសកិច្ចកាចាឃ, កិលេសក្ខឃាឃ ចា អបទំ បុត អក្កាកាចតាកិច្ចំ ឃេ តត្តីតិ បជាតាតិ។ អឆ ចា ព្ពត្តត្តាឃាតិ ព្ពត្តកាចតោ ចត្តយាតក្ខត្តសត្តាតតោ អបទំ ឈត្តសត្តាតំ យឃិ្យាត កចិស្សតីតិ អត្ថោ។

បញ្ញាកថាវណ្ណនា

១៣។ អាត្យអប្ពុទត្តិ បណចំ។ ចិតេពសិកត្តិ ចិប្យកិណ្ហកេសំ។ ចិក្ខេត្យព្ពកត្តិ ចិស្សត្តយាតលិលំ។ បុសាតំ យញ្ញោតិ បុសាតំ ចិឃ អគ្គស សកំ បទិដតត្តិ សប្ពុទត្តា។ ក្ខតាតំ ក្ខតាតសីតិ សំចេចកចសប្យចត្តំ ចចតំ តិច្ឆាទេសិ។ ក្ខបស្សុឌត្តិ តុក្ខេត សមិស្សំ, តុក្ខោតិណ្ហំ សត្ពុសត្តកាឃជាតត្តិ អត្ថោ។

១៤។ ព្ពក់ ចោ ឃសាតិ កកចា តិព្ពាតំ សត្តាឃាហ។ អតុបុព្ពិំ ពឆត្តិ អតុបដិបិដិពឆំ។ អាឌីតចត្តិ ដោសំ។ ជ្ឈកាទត្តិ តិហឹតតា តិហឹតដតសេចិពត្តា។ សំកិលេសត្តិ តេហិ សត្តាតំ សំកិលេសតំ, សំកិលេសចិសឃត្តិ ចា អត្ថោ។ កល្លចិត្តត្តិ អទោកចិត្តំ។ សាយំ អត្តតាច ក្ខក្កិសោ ក្ខក្កិបតំ ឲតិស្សត្តិ សាយុក្កិសិកា, សច្ចេងសតា។ តស្សា សទ្ធបងស្សតំ "ទុក្ខ"ត្តិអាឌិ។

១៥។ អស្សទ្ធតោតិ អស្សអាទុត្យហេ ទ្ធតោ។ ព្ពគ្គាកិសប្លាទត្តិ ព្ពគ្គិកិរិយំ។ អកិសប្លទេសិ អកាសិ។

១៦។ ឃចាឌិដ្ឋត្តិ បជយយក្កេត ឌិដ្ឋំ ចត្តស្សច្ចកុយិ សេសយក្កត្តយេត បច្ចេចក្ខត្តស្ស, បស្សត្តស្សាតិ អត្ថោ។ យាតុ តោ ឌីចិតត្តិ ឲត្ត តោតិ តិបិពេយត្តំ, យាតុ ឌីចិតត្តិ អត្ថោ។ ឃសស្ស ចិណាសចត្តា "ឲហិ កិក្ខុ, ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ, ចេទ ព្រហ្មចរិយ"ត្តិ ឲត្តកេតេច កកចា ក្ខបសម្បទំ អងាសិ។ ចិណាសចាតពិ្យឲត្តកេតេច ក្ខបសម្បទា អតុញ្ញាតា បុទេព្ពច ទុក្ខស្ស បរិក្ខិណត្តា។ ចេទ ព្រហ្មចរិយត្តិ សាសតព្រហ្មចរិយសប្លាតំ សិក្ខាបងប្ហុទណំ សគ្គាឃ ចុត្តំ, ត យក្កព្រហ្មចរិយំ។

១៧។ សេដ្ឋាតុសេដ្ឋិតត្តិ សេដ្ឋិតោ ច អតុសេដ្ឋិតោ ច បចេចហីចេសេត អាកតា ឃេសំ កុលិតំ សត្តិ, តេសំ សេដ្ឋាតុសេដ្ឋីតំ កុលិតំ។ ជ្ឈទេកាតិ លិយេកា។

១៨-១៩។ យា ឲពេត ឆេត្តិ ឲពេត យក្កេត ឆេ កិក្ខុ យា អកយិត្តំ ចិសុឆេ សទេត្ត, កុណេ ចា យាទេទតីតិ យាទេទា។ បិទេប តិឃុទេត្តា បិបិយា។

សទ្ធាបិសេហីតិ សទ្ធាកិលេសបិសេហិ។ យេ ជិន្នា យេ ច យាតុសាតិ យេ ជិន្នាកាយគុណតិស្សិតា, យាតុសកកាយគុណតិស្សិតា ច កិលេសបិសា តាយ អត្ថិ, សទ្ធាហិ តេហិ។ "ត្វំ ពុទ្ធោ"តិ គេចយតុស្សហិ ករិយាតសង្គារសយបជ្ជន្តំ សទ្ធាយ ចតិ។

អង្គុលិគ្គេ ចរេត្ត បញ្ចាកិឡេណាបិ ជាគ្គតីតិ អង្គុលិគ្គចរោ, រាគបិសោ យារោ បន បិសយ្យិ អង្គុលិគ្គចរំ យញ្ញាតិ។ យាតសោតិ យតោសយ្យយុត្តោ។

ជាតាតិ យត្ថិ សោ កិរ "យហាតុការេថា អញ្ញោ គេចបុត្តោ តិថារេតីតិ កីតោ តិចត្តិស្សតិ តុ តោ"តិសញ្ញាយ ចត្វា "តិហតោ ត្វយសិ អត្តកា"តិ ចុត្ត "ជាតាតិ យ"ត្ថិ ចុយ្យតោ បលិយំ។

ឯវំ បរិចិតកេណ្ណា ឧគបិដីតិ យស្សា ឧហិកិក្ខុកាចាយ ឧបតិស្សយរហិតាតយ្យិ បន្តុខិព្ភាយតា ឧបជ្ឈិស្សតិ, ពុទ្ធា ច តេ ត បន្តារេគត្តិ, តស្សា តេសយ្យិ បន្តុជ្ជាបិសិ គស្សត្តោ ឧចំ បរិចិតកេណ្ណសីតិ គដ្ឋន្តំ ឧបតិស្សយសយ្យត្វា បន ភគចត្តិ ឧបសង្កមិត្វា ឧហិកិក្ខុការចគច បន្តុគត្តិ។ យេ បដិក្ខិត្តបុក្កលីតិ សយ្យុត្តោ។ សយំ បន្តារេគតេណ្ណាតិ ឯត្ថ "គោសយស្សំ ឱហារេត្វា"តិអាទិចចតតោ គោសរច្ឆគតកាសាយច្ឆាតសរោហគាតាតិ បន្តុជ្ជា តាយ, តេសុ បន្ថិយត្វំ កិក្ខុហិ ឯច កាតព្វំ, ការេតព្វំ ចា។ "បន្តារេគហី"តិ ព្ពុគំ តិចិគយ្យិ សទ្ធាយ ចុត្តំ។ ឈណ្ឌសិយំ គតត្វាតិ គណ្ឌុកយោរោចតបរិហរោណត្តំ កិក្ខុតព្វាអតារោរោចត្វា ឧគសិយាយ "ឧតស្ស គោសេ ឆិត្វា"តិ អញ្ញា អាឡារេបតុយ្យិ ត ចដ្ឋតិ។ បន្តារេគត្វាតិ គោសាគិច្ឆគតយេច សន្ធាយ ចុត្តំ "កាសាយានិ អច្ឆាគេត្វា"តិ ចិសុំ ចុត្តត្តា។ បន្តារេគតុំ ត លកតីតិ សរោហគាតំ សន្ធាយ ចុត្តំ, អតុបសយ្យត្ថេត កិក្ខុអាឡាត្តិយា ជិត្តយ្យិ សរោហំ ត ចុហតិ។

យសស្សីតិ បរិចារសយ្យត្តោ។ តិខ្ចឹតិស្សត្តកាចត្តិ "គោសា តាយ ព្ពយស្វំ សរីរេ បិដិកេយកេណ្ណា គោដ្ឋាសោ អចេតតោ អញ្ញាគតោ សុគេណ្ណា តិស្សតោ ផរេន្ទា បផឹដាតុ"តិអាទិតយំ សង្កហាតិ, សន្តំ ចិសុទ្ធិមគ្គេ (ចិសុទ្ធិ ០។៩១១) អាគតតយេត គហេតព្វំ។ សុន្តោតិ សុន្តពុទ្ធបញ្ញាគសុ។ យទ្ធិតសន្តារេរាតិ ចិបស្សតាចយេត ចុត្តំ។ កាចិតកាចគោតិ សយឆចសេតាបិ។

កាសាយានិ តិក្ខត្តុំ ចា...បេ... បដិគ្គាហាបេតព្វោតិ ឯត្ថ "សព្វទុក្ខតិស្សរណត្ថាយ ឥមំ កាសាចំ គហេត្វា"តិ ចា "តំ កាសាចំ ទត្វា"តិ ចា ចត្វា "បព្វាជេថ មំ, ភន្តេ, អនុកម្បំ ឧបាទាយា"តិ ឯចំ យាចតបុព្វកំ ចីចរំ បដិច្ឆាបេតិ។ អថាបីតិអាទិ តិក្ខត្តុំ បដិគ្គាហាបតតោ បរំ គព្ពព្ពចិធិគស្សតំ។ អថាបីតិ តតោ បរំបីតិ អត្ថោ។ គេចិ បត "ចីចរំ អប្បដិគ្គាហាបេត្វា បព្វាជតប្បការទេគគស្សតត្ថំ "អថាបី"តិ ចុត្តំ, អថាបីតិ ច អថ ចាតិ អត្ថោ"តិ ចទត្តិ។ "អជិត្តំ ត ចដ្ដតី"តិ ព្ពយិតា បព្វជ្ជា ត ចុហតីតិ គស្សតិ។

បិធេចត្វាបេត្វាតិ បិធាកិយុត្តំ តយាបេត្វា។ ឧទេ ចត្ថេត្វាបិ ហិ បិធេ ចត្ថតីតិ ចុច្ចតិ។ ឧបជ្ឈាយេន ចាតិ ឯត្ថ យស្ស សន្តិកេ ឧបជ្ឈំ គណ្ហាតិ, អយំ ឧបជ្ឈាយោ។ អាភិសមាចារិកេសុ ចិតយតព្វំ យំ អាចរិយំ គត្វា តិស្សាយតិ, អយំ អាចរិយោ។ សចេ បន ឧបជ្ឈាយោ សយមេវ សព្វំ សិក្ខាបេតិ, អញ្ញំ ត តិស្សាយតិ, ឧបជ្ឈាយោចស្ស អាចរិយោបិ ហោតិ, យថា ឧបសម្បទាកាលេ សយមេវ កម្មវាចំ

ចារេចត្តា ក្ខបញ្ញារេឃាច កយុចាចាចទិរេឃាបិ រេហាតិ៍

អត្ថាសិកត្តិ កត្វា ដាភកាលេ អត្តទា ចិឆ្ឋេដា ភ កាតច្ឆាតិ អាហ “ឲកសយ្ឋត្ថានី”តិ៍

“អាកិសយាចាទិកោស្ យ ចិតេតច្ឆា”តិ ឡាយិភា សេលិឃចត្តលត្ថកចេត្តស្យ, អច្ឆាស្យ

ច ស្យក្កចិឃ្សដ្ឋិអាឌិលោកចឌ្ឍសិក្កាបដេស្យ សាយលេះហិ ចត្តិតត្ថំ, តត្វ អចត្តយាតោ អលឌ្ឍិ, ឌល្ហកយ្ឌរហោ ច ហោតីតិ ឌស្សេតិ៍

បត្តាឌ្ឍាកឆាចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា៍

ឆ្ងតិឃយារកឆាចណ្ណភា

១៩៍ បិឡឃ្ឋាឃំ អត្ថត្តទំ ចិយ្ឋត្តិ អត្ថបិប្ណាឆាតិ “លិណាសចា យឃំ, កិំ អយ្យាកំ បដាតេភា”តិ ចាសភាដោសេភ ចោសាតំ អភាបឌ្ឍិត្វា បត្តេស្យ សេភាសេភស្យ ឲលសយាបត្តិឃាច ឌិតិភាយភត្វំ, តំ ឌិស្វា អច្ឆាសយ្ឋិ ឌិដ្ឋាត្ថកាតិសយាបឌ្ឍភត្វញ្ញា ឡួចឌតីតិ ចេឌិតត្ថំ៍

ឆ្ងតិឃយារកឆាចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា៍

កឌ្ឍចក្កិឃកឆាចណ្ណភា

១៩៍ ឡាឌំ តេសំ ប្សត្ឋាកយុត្តិ តេសំ តិំសដភាតំ ឲកតោ អកិសយឃស្ស ប្សត្ឋាកយុំ៍ អច្ឆាយ្ឋិ តេសំ បត្ឋេកំ ប្សត្ឋាត្ថឌ្ឍប្បាដេស្យ សឌ្ឍយុស្សចភសទណាកយភដាភសីលសយាឌិចិបស្សភាសយាឃោកចសេភ ឆាហំ ចិចឌ្ឋបតិស្សឃំ ក្យសលំ អតេត្វចាតិ កហោតត្ថំ៍ ឡាតទឆា ហិ តដហោច បឌិចេដា, ឲហិកិក្លកាចាឌិចិសេសោ ច ភ សយ្យេឌ្ឍឃ្យ៍

កឌ្ឍចក្កិឃកឆាចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា៍

ក្ខស្យចលបិឌិហាទិឃកឆាចណ្ណភា

១៧-១៨៍ បិឡឃ្ឋាឃំ អាកទ្ធតិ កាទិឃំ ភ សិឃាតិ អតេត្វា៍ ក្ខកិត្ត សឌោតិក្ខតាភត្តិ ក្ខការស្យ សឌោតិក្ខតេស្យ៍ បតេត្វ បក្កិយីតិ តំ ភាកំ ភិហតតេឌំ ឌយុដេសភាឃ សត្តបេត្វា សទណាសីលិភិ ឌត្វា សកលទត្តិ កកចត្តំ បឃិទ្ធបិសិត្វា ឌិតំ ឌឌិលិភំ ឌស្សភត្វំ បតេត្វ បក្កិបិ, ភ

អហិតុណ្ឌិកោ វិយ ពាលក្កាទេរភាតិ វេទិតព្ពំ. យថា ហិ ភាយាតិ យោ ភាយ.

២៩. អជ្ឈោលោញាតិ អជ្ឈ ឧគ្គហិតំ. អគ្គិសាលយឹត្វា អញ្ញាការេ. សុបភាតំ ពុទ្ធាតំ បភយា សមិយា បតោ អស្សាតិ សុបភបភយា. អធិចិតេត្តាតិ បហាគរុណាឌីហិ អធិចិតេត្តា. ឧទិន្នេទតិ ឧទេល្លាទេកសុំ, សរិចារេទស្សុត្តិ អតេត្ថា. អតភគចណ្ណា អច្ចិយោតិ លេព្ពាណ្ណោរិសិយោ វុត្តា. អហំ តេ ឆុចកតេត្តក បដិយាភតំ គរិយ្យាយឹតិ សេយោ.

៣០. អភិក្កន្តាយរត្តិយាតិ បរិក្ខិណាយ រត្តិយា, បញ្ញត្តិសេបយេតិ អតេត្ថា. អភិក្កន្តចណ្ណាតិ អភិរូបច្ឆវិចណ្ណា. កេវលកប្បន្តិ ឧត្ត កេវល-សង្គស្ស អគចសេសតេត្ថា, កប្ប-សង្គស្ស សមត្តការេចា, តស្មា អគចសេសំ សមន្តតោ ចភាសេត្វិ អតេត្ថា. វណ្ណឹសាតិ វណ្ណស្ស និសាសុ. យថា ហិ ភាយាតិ ឃំ ភាយ.

៣២. អក្ខយកេឌាតិ អក្ខយកេឌរដ្ឋចាសិតោ. ឥទ្ធិបាដិហារិយន្តិ អភិញ្ញាទិ្ធិយេច បដិបក្ខាតំ ហិត្វិយាតំ, ទេចតេយ្យសត្តកោតទោសាតញ្ញា ហរណតោ អបតយភតោ បាដិហារិយំ, តំ តំ ចា សត្តហិតំ បដិច្ច ហរិតព្ពំ បទេត្តត្ព្ពត្តិ បាដិហារិយំ, តទេចេ បាដិហារិយំ. ឥទ្ធិ ឧច បាដិហារិយំ ឥទ្ធិបាដិហារិយំ.

៣៣. បំសុក្ខុលំ ឧប្បត្តិ ហោតីតិ បុណ្ណាយ ទាសិយា សរីរំ បរិក្ខិបិត្វា លេឌ្ឌិតំ សាណយំ គិយិកុលិកុលំ បរិយេសតេចេសេត ឧប្បត្តិ ហោតិ, យំ កក់ចា ក្ខុយិ កេយ្យេត្វា បរិរុបិត្វា បឋា យហាគស្សបេត្តេរស្ស អទាសិ, តំ សន្ធាយេតំ វុត្តន្តិ ចេទត្តិ. គត្វេ តុ ពោតិអាឌិបរិចិតេក្កា ឌដិលិតំ ចិចិឌបាដិហារិយទស្សតត្ថំ កតោ. បលិភតា លោណេត្តា ចិយ ឥទ្ធិយា យត្តិកំ អបតេត្វា ឌិត្វុត្តា វុត្តំ “បលិភតា បេលិក្ខរលិំ លោលិត្វា”តិ.

៣៦. ចាលិយត្ថុ, កស្សប, គដ្ឋាតីតិ ឧក្ខុទេចលកស្សបេត ភិទេចឌិតោ ឧចយេចាចាតិ ឌដ្ឋព្ពំ. ឧចំ សេសេសុបិ.

៣៩. អត្តរដ្ឋការុហិយបាតសេបយេតិ ឧត្ត យាឈយាសស្ស អចសាទេត ចតស្សា, ចក្កុលយាសស្ស អាឌិបិរចតស្សាតិ ឧចំ ឧភិត្តិ យាសាតំ អត្តទេរ អដ្ឋរត្តិយោ អត្តរដ្ឋកា ភាយ. តាសុ អត្តរដ្ឋកាសុ រត្តិសុ ហិយបាតការេល. ឧយុឌ្ឌភិយុឌ្ឌភយិ សហសា តទុកយករេលចេសេត វុត្តំ.

៤០. ឧទកចាហេកោតិ ឧទកោរេឈោ. ទេណុហតាយាតិ ទេឌោភិណ្ណាយ, អតិត្តាយាតិ អតេត្ថា. ភាចាយាតិ កុទេល្លត. ឥដំ តុ តុំ យហាសយលាតិ ឥឌ តុ តុំ. ឌ-ការស្ស ឌ-ការំ, អតុសារេញ្ញា គត្វា “ឥដំ តុ”តិ វុត្តំ “ឧគយិទាហ”ត្តិអាឌីសុ (ទី· តិ· ១.១៩៤, ២៩៤) វិយ. “ឥយម្បិ បទេទស តុំ តុ តោ ឌិតោយី”តិ បុច្ឆិ. អយយហយម្បីតិ អយយហំ ឥឌ ឌិតោយម្បីតិ អតេត្ថា.

៤១. ឌិរបដិកាតិ ឌិរកាលតោ បដ្ឋាយ. កេសយិស្សំ សព្ពំ បរិក្ខារំ ឧទេក បចាហេត្វាតិបិ ឃោទេតព្ពំ. អរណិកយុណ្ឌលុអាឌិកា តាបសបរិក្ខារា លោរី ភាយ, តំហរណកកាឌំ លោរិកាឌំ ភាយ. អគ្គិហុតយិស្សត្តិ អគ្គិបុទេឌាបករណសហិតំ.

៣៧-៣៨៊ ឧបសេក្កាតិ ឧបគ្គេចា៊ “អឌ្ឍុឌ្ឍាតិ បាដិហារិយសហស្សានី”តិ ឥទំ ភាគេយតានីតិ បត្តរស បាដិហារិយានិ ចន្ទេត្វា ទុត្តិ អប្បាគមនំ គណ្ហបាំ ន ហោតីតិ៊

៣៣៊ កយាយត្តិ កយាតាយិកាយ តតិយា អគ្គុកចត្វា កាយោ ឧត្តិលិក្ខេចសេត កយា តាយ ឧាគេតា, តស្សំ កយាវីសេតិ ឧចំតាយគេ បិដ្ឋំ បិឞាគេណ៊

“យមិទំ ចក្ខុខយញ្ញុបច្ចយា...បេ... ស្វាំ ចា”តិអានីតា ចក្ខុចិន្តាកាឃិចិចិរេត្តស្ស សោមតស្សទោមតស្សោបេក្ខាទេទកាមុរេកត សេសាវុបក្ខត្តាគមិ អានិត្តាំ ទសេ្យតិ៊ ឧស តសោយា សេសេស្សបិ៊ មតោតិ កចក្កចិត្តំ មតោគ្គារស្ស អធិប្បេតត្តា៊ មតោចិន្តាកាត្តិ មតោគ្គារឃិចិបអយាបត្តមេច គហិតំ៊

ឧរុវេលបាដិហារិយកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា៊

ពិម្ពិសារសមាគមកថាវណ្ណនា

៣៥៊ យញ្ញាអកិចនត្ថិតិ យាគហេតុ ឋានត្ថិតិ ចនត្ថិ៊ រូបធីស្វតិ ឧតួ ទុក្ខស្សបាតីតំ អធិដ្ឋានរជ្ជេត ចត្តារោ រូបធី កាមគុណកិលេសអភិសង្ខារុបធីតំ ចសេត៊ ទោស្ស ពន្ធុបធី ឋាគាធិប្បេតោតិ អាហ “ពន្ធុបធីស្ស មលត្តិ ញាត្វា”តិ៊ យញ្ញាតិ យញ្ញហេតុ៊ យិដ្ឋេតិ មហាយាគេ៊ ហុតេតិ ឌិចេស ឌិចេស កត្តព្ពេ អគ្គិបរិចរណេ៊ កិំ ចក្ខាមីតិ កថំ ចក្ខាមិ៊

៣៧-៣៨៊ អាឃីសតាតិ មតោរថា៊ សិក្ខិស្សចណ្ណតិក្ខតាតិ សិក្ខិស្សចណ្ណស្ស រាសិតា៊ ស្វចណ្ណស្វ ហិ ឃុត្តិគតំ ហីតំ៊ តទេតា រសចិន្ទំ រេសដ្ឋំ, តទេតា អាកក្រុប្បត្តំ រេសដ្ឋំ, តទេតា ឃាំកិត្តុំ ចិន្តាស្វចណ្ណំ រេសដ្ឋំ , តព្រាបិ ចាយឹកាំ, តទេតា សាតកក្បុំ, តទេតា ឌល្ពតំ, តទេតាបិ សិក្ខិស្សចណ្ណំ រេសដ្ឋំ៊ តស្ស តិក្ខ តាយ បដ្ឋាស្វចណ្ណបរិយាលំ៊ អដ្ឋស្វចណ្ណាឌិកេឌំ អនេកាចិឈមិ ចនត្ថិ៊ ឌសស្ស អរិយចាសេស្សតិ –

“ខ្លាឈ, កិច្ចេច, កិច្ច បដ្ឋាក្ខចិប្បហីនេតា ហោតិ លព្ធអក្ខសមត្តាគេតា ឧការរេច្ចា ចក្រាបេស្សេតា បល្យត្តបេដ្ឋកសេដ្ឋា សមចយសដ្ឋេសេតា អតាចិលសក្កេប្យា បស្សដ្ឋកាយសច្ចារោ ស្វចិម្យត្តចិត្តេា ស្វចិម្យត្តបញ្ញោ”តិ (ឌី៊ និ៊ ១៊១៣ប, ១៩០; អ៊ និ៊ ១០៊ ១៥) –

ឧចមាគេតស្ស ឌសស្ស អរិយចាសស្ស៊ តត្ថ បដ្ឋាក្ខចិប្បហីនេតាតិ បដ្ឋតិចរណេហិ ចិប្បយុត្តតា ទុត្តា៊ លព្ធអក្ខសមត្តាគេតាតិ ឋានដ្ឋានីស្វ លស្វ អារប្បណស្វ សោមតស្សិតាឌិបដិបត្តា លព្ធអក្ខុបេត្តា ទុត្តា៊ ឧការេច្ចាតិ រូបដ្ឋិតសតិតា៊ សត្តាយសេចតា អធិចាសតា បរិចដ្ឋតា

วิโนทนสงฺขาตานิ จตฺตาริ อปสฺเสนา นิสฺสยา เอตสฺสาติ จตุราปสฺเสโน, เอตฺถ จ เต นิสฺสยา อุสฺสิตา. ปนุณฺณานีติ อปนีตานิ ทิฏฺฐิคติเกหิ ปจฺเจกํ คหิตานิ ทิฏฺฐิสจฺจานิ ยสฺส, โส ปนุณฺณปจฺเจกสจฺโจ, เอตฺถ โลกิยญาเณน ทิฏฺฐิปฺปหานํ วุตฺตํ. กาเมสนา ภเวสนา พฺรหฺมจริเยสนาสงฺขาตา เอสนา สมุจฺเฉท อวยา อนูนา สฏฺฐา นิสฏฺฐา อเนนาติ สมวยสฏฺเฐสโน. เอตฺถ ติณฺณํ เอสนานํ อภาโว วุตฺโต. “อนาวิลสงฺกปฺโป”ติ อิมินา กามวิตกฺกาทีหิ อนาวิลจิตฺตตา. “ปสฺสทฺธกายสงฺขาโร”ติ อิมินา จตุตฺถชฺฌานสมาโยเคน วิคตทรถตา วุตฺตา. “สุวิมุตฺตจิตฺโต”ติ อิมินา มคฺโค. “สุวิมุตฺตปญฺโญ”ติ อิมินา ปจฺจเวกฺขณญาณมุเขน ผลญาณํ วุตฺตํ. เอเต หิ อริยา วสนฺติ เอตฺถาติ อริยวาสาติ วุจฺจนฺติ. เต ปน วาสา วุตฺถา วสิตา สมาทินฺนา เยน, โส วุตฺถวาโส. ทสพโลติ ทสหิ กายพเลหิ, ญาณพเลหิ จ อุเปโต. ยานิ โหนฺติ –

“กาฬาวกญฺจ คงฺเคยฺยํ, ปณฺฑรํ ตมฺพปิงฺคลํ;

คนฺธมงฺคลเหมญฺจ, อุโปสถฉทฺทนฺติเม ทสา”ติ. (ม. นิ. อฏฺฐ. ๑.๑๔๘; สํ. นิ. อฏฺฐ. ๒.๒.๒๒; อ. นิ. อฏฺฐ. ๓.๑๐.๒๑; วิภ. อฏฺฐ. ๗๖๐; อุทา. อฏฺฐ. ๗๕; พุ. วํ. อฏฺฐ. ๑.๒๘; จริยา. อฏฺฐ. ๘๑; ปฏิ. ม. อฏฺฐ. ๒.๒.๔๔) –

อิทํ วุตฺตานิ ทสหตฺถิกุลานิ ปุริสปุริสโต ทสพลคุโณเปตานิ, เตสุ สพฺพเชฏฺฐานํ ทสนฺนํ ฉทฺทนฺตานํ พลานิ เอกโต กายสฺส ทสพลานีติ ตาย ตถา กาฬาวกสงฺขาตานํ ปกติหตฺถีนํ โกฏิสหสฺสสฺส, มชฺฌิมปุริสานํ ปน ทสนฺนํ โกฏิสหสฺสานํ พลํ โหติ, ตํ “นารายนสงฺฆาตพล”นฺติปิ วุจฺจติ.

ยานิ ปเนตานิ ปาฬิยํ “อิธ, สาริปุตฺต, ตถาคโต ฐานญฺจ ฐานโต อฏฺฐานญฺจ อฏฺฐานโต ยถาภูตํ ปชานาตี”ติอาทินา (ม. นิ. ๑.๑๔๘; อ. นิ. ๑๐.๒๑; วิภ. ๗๖๐; ปฏิ. ม. ๒.๔๔) วุตฺตานิ ฐานาฐานญาณพลํ, กมฺมวิปากญาณพลํ, สพฺพตฺถคามินิปฏิปทาญาณพลํ, อเนกธาตุนานาธาตุโลกญาณพลํ, สตฺตานํ นานาธิมุตฺติกตาญาณพลํ, อินฺทฺริยปโรปริยตฺตญาณพลํ, ฌานวิโมกฺขสมาธิสมาปตฺตีนํ สํกิเลสโวทานวุฏฺฐานญาณพลํ, ปุพฺเพนิวาสญาณพลํ, ทิพฺพจกฺขุญาณพลํ, อาสวกฺขยญาณพลนฺติ ทสพลญาณานิ, ญายนฺติ ภควโต ทสพลานีติ ตาย. ทสหิ อเสกฺเขหิ องฺเคหีติ อรหตฺตผลสมฺปยุตฺเตหิ ปาฬิยํ “อเสกฺขา สมฺมาทิฏฺฐิ...เป.... อเสกฺโข สมฺมาสมาธิ, อเสกฺขํ สมฺมาญาณํ, อเสกฺขา สมฺมาวิมุตฺตี”ติ (ที. นิ. ๓.๓๔๘, ๓๖๐) เอวํ วุตฺเตหิ ทสหิ อเสกฺขธมฺเมหิ สมนฺนาคโต. เอตฺถ จ ทสฺสนฏฺเฐน วุตฺตา สมฺมาทิฏฺฐิ เอว ชานนฏฺเฐน สมฺมาญาณนฺติปิ วุตฺตา, วุตฺตาวเสสา ปน ผลจิตฺตสมฺปยุตฺตา สพฺเพ ผสฺสาทิธมฺมา สมฺมาวิมุตฺตีติ วุตฺตาติ ทฏฺฐพฺพํ.

พิมฺพิสารสมาคมกถาวณฺณนา นิฏฺฐิตา.

สาริปุตฺตโมคฺคลฺลานปพฺพชฺชากถาวณฺณนา

៩០. សារីព្រាហ្មណិយា បុត្តោ សារិបុត្តោ. មោគ្គលិព្រាហ្មណិយា បុត្តោ មោគ្គល្លានោ. ឆន្នបរិព្វាជកស្សាតិ សេតវត្ថេន ហិរិកោបីនំ ឆាទេត្វា វិចរណកបរិព្វាជកស្ស, ឯតេន "នាយំ នគ្គបរិព្វាជកោ"តិ ទស្សេតិ. "ឧបញ្ញាត"ន្តិ ឥមស្ស វិវរណំ ញានតោ ទេវាតិ. "មគ្គ"ន្តិ ឥមស្ស វិវរណំ ឧបគតោ ច មគ្គោតិ. ឯតេន ច ឧបញ្ញាតន្តិ ឯត្ថ ញាត-សទ្ទោ ញាណបរិយាយោ. មគ្គន្តិ លិង្គវិបល្លាសេន មគ្គោច វុត្តោ. ឧបសទ្ទោ ច ឧបគមនត្ថោ មគ្គសទ្ទេនបិ សម្ពន្ធិតព្វោតិ ទស្សេតិ. ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – យថា បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធំ នាម អត្ថិកេហិ ឧបញ្ញាតំ ឧបគន្តព្វោ ច ហោតិ, តេហិ ឧបគតោ បដិបន្នោ មគ្គោ ច, តស្មា យន្នូនាហំ អនុពន្ធេយ្យន្តិ ឧបញ្ញាតំ និព្វានន្តិ ឧបបត្តិយា អនុមានេន ញាតំ និព្វានំ "មគ្គ"ន្តិ ឥមស្ស វិវរណំ មគ្គន្តោតិ, អនុមានេន ញាតំ បច្ចក្ខតោ ទស្សនត្ថាយ គវេសន្តោតិ អត្ថោ.

និរោធោ ច និរោធុបាយោ ច ឯកសេសេន និរោធោតិ វុត្តោតិ ទស្សេន្តោ "អថ វា"តិអាទិមាហ. បដិបាទេន្តោតិ និគមេន្តោ.

ឥតោ ឧត្តរីតិ ឥតោ មយា លទ្ធសោតាបត្តិតោ ឧត្តរិ ឥតរមគ្គត្តយំ យទិបិ នត្ថិ, តថាបិ ឯសោ ឯវ មយា គវេសិតោ និព្វានធម្មោតិ អត្ថោ.

៩១-២. តទារម្មណាយាតិ និព្វានារម្មណាយ សោតាបត្តិផលវិមុត្តិយា. តេនំ អាយស្មន្តានន្តិ សបរិវារំ. តេនំ ទ្វិន្នំ បរិវារំ. តស្មិំយេវ ខណេ ភគវតោ ធម្មំ សុត្វា អរហត្តំ បាបុណិ, អគ្គសាវកា បន អត្តនោ ញាណកិច្ចស្ស មហន្តតាយ កតិបាហច្ចយេន. តេនាហ "ឯវ"ន្តិអាទិ. ឧស្សុយនកិរិយាយ គមនាទិំ សន្ធាយ "ឧបយោគេត្វា"តិ វុត្តំ.

សារិបុត្តមោគ្គល្លានបព្វជ្ជាកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

## ឧបជ្ឈាយវត្តកថាវណ្ណនា

៩៣. វជ្ជាវជ្ជន្តិ ខុទ្ទកំ, មហន្តញ្ច វជ្ជំ. ឧត្តិដ្ឋបត្តន្តិ ឯត្ថ ឧត្តិដ្ឋំ នាម បិណ្ឌាយ ចរណំ វុច្ចតិ "ឧត្តិដ្ឋេ នប្បមជ្ជេយ្យា"តិអាទីសុ (ធ. ប. ១៦៨) វិយ. ឧត្តិដ្ឋេ ទាតព្វំ បត្តំ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ, តេនាហ "បិណ្ឌាយ ចរណកបត្ត"ន្តិ. តស្ស ឧបនាមនេ កោ ទោសោតិ អាហ "តស្មិំ ហី"តិអាទិ. តស្មាតិ យស្មា មនុស្សា ឯតស្មិំយេវ ឯតេ ភុញ្ជន្តីតិ ឧត្តិដ្ឋបត្តេ ឧច្ឆិដ្ឋសញ្ញិនោ, តស្មា ឧត្តិដ្ឋបត្តន្តិ វុត្តំ ឧត្តិដ្ឋ-សទ្ទេនេវ មនុស្សានំ សញ្ញាយ ឧច្ឆិដ្ឋតាបិ គម្យតីតិ. កេចិ បន "ឧច្ឆិដ្ឋសទ្ទេន សមានត្ថោ ឧត្តិដ្ឋសទ្ទោ"តិ វទន្តិ. "ឧត្តិដ្ឋា"តិ ត្វាបច្ចយន្តោបិ ហោតីតិ អាហ "ឧដ្ឋហិត្វា"តិ. ឧបជ្ឈាយំ គហេត្វា ឧបជ្ឈាយត្តំ មនសា គហេត្វា, វាចាតេចនេន តស្ស អនុមតិំ គហេត្វា វា អត្ថោ.

៩៤. បតិស្សយនំ បតិស្សា, គរុំ និស្សាយ វត្តនការោ, យំកិញ្ចិ ការវត្តិ អត្ថោ. សហ បតិស្សេន សប្បតិស្សា, បរំ ជេដ្ឋំ កត្វា

តស្សោវាទេន វត្តនតាតិ អត្ថោ។ តេនាហ “ជេដ្ឋកភាវញ្ញា ឧបដ្ឋបេត្វា”តិ។ សាធូតិ សាធុ សុដ្ឋុ។ លហូតិ អគរុ, សុករតាតិ អត្ថោ។ ឱបាយិកន្តិ ឧបាយបដិសំយុត្តំ, ឯវំ បដិបជ្ជនំ និត្ថរណុបាយោតិ អត្ថោ។ បតិរូបន្តិ សាមីចិកម្មមិទន្តិ អត្ថោ។ បាសាទិកេនាតិ បសាទាវហេន កាយវចីបយោគេន សម្បាទេហីតិ អត្ថោ។ កាយេនាតិ ឯតទត្ថវិញ្ញាបកំ ហត្ថមុទ្ទាទិំ ទស្សេន្តោ កាយេន វិញ្ញាបេតិ។ សាធូតិ សម្បដិច្ឆតិ សន្ធាយាតិ ឧបជ្ឈាយេន “សាធូ”តិអាទីសុ វុត្តេសុ សទ្ធិវិហារិកស្ស “សាធូ”តិ សម្បដិច្ឆនំ វចនំ សន្ធាយ “កាយេន វិញ្ញាបេតី”តិអាទិ វុត្តន្តិ អធិប្បាយោ។ អាយាចនទានមត្តេនាតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស បឋមំ អាយាចនមត្តេន, តតោ ឧបជ្ឈាយស្ស ច “សាធូ”តិអាទិនា វចនមត្តេនាតិ អត្ថោ។

៦៦។ អស្សាតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស។ ទ្វេ ចីវរានីតិ ឧត្តរាសង្គំ, សង្ឃាដិញ្ច សន្ធាយ វទតិ។ ឯតោ បដ្ឋាយាតិ “ន ឧបជ្ឈាយស្ស ភណមានស្សា”តិ ឯត្ថ ន-ការតោ បដ្ឋាយ, តេន “នាតិទូរេ”តិអាទីសុ ន-ការបដិសិទ្ធេសុ អាបត្តិ នត្ថីតិ ទស្សេតិ។ សព្វត្ថ ទុក្កដាបត្តីតិ អាបទាឧម្មត្តខិត្តចិត្តវេទនដ្ដាទីហិ វិនា បណ្ណត្តិំ អជានិត្វាបិ វទន្តស្ស គិលានស្សាបិ ទុក្កដមេវ។ អាបទាសុ ហិ អន្តរន្តរា កថា វត្តុំ វដ្ដតិ។ ឯវមញ្ញេសុបិ ន-ការបដិសិទ្ធេសុ ឋានេសុ, ខាទេសុ បន គិលានោបិ ន មុច្ចតិ។ បរិច្ឆេទំ “ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា”តិ ឋានំ សុត្តេ តត្ថ ឋបិតបត្តាទិនា អសង្ឃដ្ដេន្តេន វុត្តំ, ចក្ខុនា ឱលោកេត្វាបិ អញ្ញំ អកាតុំ ញាត្វាបិ ឋបេតុំ វដ្ដតិ ឯវំ អាបត្តិយា អាសត្តិ អាបត្តិករណេវ។

កោយតិ អន្តោកោយ នាទិសេ យណ្ឌបាទិវិព្យាអន្តរឈរេតិ អន្តោគេហេ។ បដិក្កមនេតិ អាសនសាលិយំ។ ធោតវាលិកាយាតិ ឧទកេន គតដ្ឋានេ និរជាយ បរិសុទ្ធវាលិកាយ។ និទ្ធមេតិ ជន្តាឃរេ ជលិយមានអគ្គិធូមរេហិតោ។ ជន្តាឃរេហិតាយ ហិយបិតធាហុលេសុ នេននេសុ តប្បច្ចយទោសបីឡាទិនិវារណត្ថំ សរីរសេទាបនត្ថំ។ តត្ថ កិរ អគ្គិការបដិច្ឆន្នតាយ ធាតុបិ ឧគតោ បវិសិត្វា ទីឃំ និក្ខិបិត្វា អគ្គិតាបបរិហារាយ មត្តិកាយ មុខំ លិម្បិត្វា សរីរំ យាវទត្ថំ សេទេត្វា ចុណ្ណាទីហិ ឧព្ពដ្ដេត្វា នហាយន្តិ។ តេនេវ បាឡិយំ “ចុណ្ណំ សន្នេត្តព្វ”ន្តិអាទិ វុត្តំ។ ឧល្លោកន្តិ ឧទ្ធំ ឱលោកនដ្ឋានំ។ ឧបរិភាគន្តិ អត្ថោ។

អញ្ញាតំ នេតព្វោតិ យត្ថ វិហរតោ អាសនេ អនភិរតិ ឧប្បន្នា, តតោ អញ្ញត្ថ កល្យាណមិត្តាទិសម្បត្តិយុត្តដ្ឋានេ នេតព្វោ។ វិសភាគបុគ្គលន្តិ លជ្ជិនោ វា អលជ្ជិនោ វា ឧបជ្ឈាយស្ស អវឌ្ឍិការេ សន្ធាយ វុត្តំ។ សចេ បន ឧបជ្ឈាយោ អលជ្ជី ឱវាទម្បិ ន គណ្ហាតិ, លជ្ជិនោ ច ឯតស្ស វិសភាគា ហោន្តិ, តត្ថ ឧបជ្ឈាយំ វិហាយ លជ្ជីហេវ សទ្ធិំ អាមិសាទិបរិភោគោ កាតព្វោ។ ឧបជ្ឈាយាទិភាវេ ហេតុ ន បយាតន្តិ ជដ្ឋំ។ បរិវេណំ គន្តាតិ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិវេណំ គន្ត្វា។ “ន សុសាន”ន្តិ ឋានំ ឧបលក្ខណំ, ឧបចារសីមតោ ពហិ គន្តុកាមេន អនាបុច្ឆា គន្តុំ ន វដ្ដតិ។

ឧបជ្ឈាយវត្តកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សទ្ធិវិហារិកវត្តកថាវណ្ណនា

៩៥។ សទ្ធិវិហារិកវត្តកថាយំ សង្គហេតព្ពោ អនុគ្គហេតព្ពោតិអាទីសុ អនាទរិយំ បដិច្ច ធម្មាមិសេហិ អសង្គណ្ហន្តានំ អាចរិយុបជ្ឈាយានំ ទុក្កដំ វត្តភេទត្តា។ តេនេវ បរិវារេបិ “នទេន្តោ អាបជ្ជតី”តិ (បរិ។ ១១១) វុត្តំ។ សេសំ សុវិញ្ញេយ្យមេវ។

សទ្ធិវិហារិកវត្តកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

នសម្មាវត្តនាទិកថាវណ្ណនា

៩៦។ នសម្មាវត្តនាទិកថាយំ វត្តំ ន បូរេយ្យាតិ “វត្តករណកាលេ”តិ វត្ថុវិជាននវសេន ញាត្វា យានកោសល្លាទិវសេន វា ឧបជ្ឈាយាទីសុ អនាទរេន វា “អកាតុំ ន វដ្ដតី”តិ អជាននតាយ វា ន ករេយ្យ, ទុក្កដមេវ។ អសញ្ចិច្ច អសតិយាតិអាទីហិ ច អករោន្តស្ស បន អនាបត្តិ។ សព្ពានិ ហិ វត្តានិ សេខិយានេវ, តស្មា សេខិយេសុ វុត្តនយេនេវ ឯត្ថាបិ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។ កេហស្សិតបេយត្តិ យេត្តាបេយំ។

សាទិយតិ វា អសាទិយតិ វា ន ជានាតីតិ “យមិ សាទិយន្តោ អករោន្តានំ អាបត្តិ ហោតិ, បដិក្ខិបិត្វា អសាទិយន្តោ អាបត្តិ ន ហោតី”តិ ឯវំ ន ជានាតីតិ អត្ថោ។ “តេសុ ឯកោ វត្តសម្បន្នោ ភិក្ខុ...បេ... តេសំ អនាបត្តី”តិ វចនតោ សចេ កោចិ “តុម្ហាកំ សទ្ធិវិហារិកេ, អន្តេវាសិកេ វា គិលានេ ឧបដ្ឋហិស្សាមិ, ឱវាទានុសាសនិអាទីហិ សង្គហំ កត្តព្ពំ ករិស្សាមី”តិ វទតិ, តេ វា សទ្ធិវិហារិកាទយោ “អប្បោស្សុក្កា ហោថា”តិ វទន្តិ, វត្តំ វា ន សាទិយន្តិ, អាចរិយុបជ្ឈាយានម្បិ អនាបត្តិ។

នសម្មាវត្តនាទិកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

រាធព្រាហ្មណវត្ថុកថាវណ្ណនា

៩៧។ រាធព្រាហ្មណវត្ថុស្មិំ បិញ្ញត្តយំ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោតិ សកលសរីរេ សញ្ជាតបណ្ឌុវណ្ណោ។ បណ្ឌុវណ្ណស្ស សកលសរីរេ ព្យាបិតភាវទស្សនត្ថំ ទ្វិក្ខត្តុំ វុត្តំ។ អធិការន្តិ ឧបការំ។ កតវេទិតាតិ អត្តនោ កតំ ឧបការំ បដិការិយាយ ជានាបកា។ ឧបសម្បទាកាលេ ឧបសម្បទាយ ឃំ វត្តព្ពំ, តំ បរិយាយសាទិ វក្កាយ។ បរិយត្តលទីតិ បរិបុណ្ណហិ។

៥៨-៥៩។ បញ្ញត្តិវីតិក្កមន្តិ សិក្ខាបទវីតិក្កមំ។ បរិព្យាយាតិ បរិប្បិសាទនាទិវសេន ទ្វិវិធានិ អនាបត្តិ អវិធិសេន ទស្សេតិ។ អធិការន្តិ វដ្ដតិ អាវាសិកាទិ កិញ្ចិ តំ អាបត្តិ វិរាធេតិ ឯតំ សន្តតិ, វិនយោ តំ អត្ថតោ ទស្សេតិ បរិទីបនំ ហោតិ អាបត្តិ ឧក្កាលិកា។ បរិយាទាយ ហោតិ ឯវរូបា ឧបសម្បទា

ឌីឃបរិហារោតិបិ ចគត្តិ៍ បរិហារោតិ ចតុរស្សា ង្វេច្ឆា អនេតក្ខុបកបរិហារោ៍ ហប្ពិយត្តិ យុល្ហច្ឆនេតា ចត្តិកក្កុលឃុេត្តា តាតិង្វេច្ឆា បរិហារោ៍ ក្យហាតិ បត្ថាតក្យហា៍ បុតិយុត្តត្តិ កោយុត្តិ៍

ទានត្រោហូលចត្តកថាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

អាចរិយចត្តកថាចណ្ណតា

លិ៩៍ បហឆប្ពិកំ ចុច្ឆុយារេតាតិ “ឲចំ តិចារេបតត្ថា”ត្តិអាឌិតា បិក្លាបនេត ខ្លចឌិយយារេតា៍ ចាឌំ អារេទារេបត្វាតិ “ខ្លលប្ពិត្វា តិចារេបតាឌីសុ រេកា រេចារេបា? យឌី រេចារេបា កនេចយ្យ, បរិយល្ហលតិចារេបតាឌីសុបិ រេចារេបា បិឃា”តិអាឌិតា តិក្កហំ អារេទារេបត្វា៍ តំរេឃច តិត្វាយតតត្តិ ឌិដ្ឋិបត្លាតតិត្វរេយច អាឃតត់ ចុក្លុប្យត្តិដ្ឋាតត្តិ តិត្វាយតត់៍ អាឃប្ពុរេតា តិស្សាឃ ចច្ឆាយ៉ីតិ អាឃប្ពុត្តំ តិស្សាឃ ចបិស្សាយ៉ីតិ អរេត្វា៍

អាចរិយចត្តកថាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

បណាយតាលយាបតាកថាចណ្ណតា

ប័០៍ ឃំ បុរេត្ថា លក្លហំ ចុត្តំ, រេតរេតច លក្លរេលាត តិស្សយរេត្តចាសិកស្ស អាបត្តិ ត រេចឌិតត្ថាតិ បប្ពត្ថរេឃាឌតា ឌដ្ឋា៍ រេបិត្វរេកសុ បត “ត រេតរេតច លក្លរេលាតា”តិ ឲត្វ ត-ការំ លេច្ឆេត្វា “រេតរេតច លក្លរេលាត តិស្សយរេត្តចាសិកស្ស អាបត្តិ រេចឌិតត្ថា”តិ លិខត្តិ, តំ បយាឌលិខិតំ៍ តថា ហិ រេតរេតច លក្លរេលាត អាបត្តិការេច កឃ្យារេត តិស្សយយុត្តកស្សាបិ អយុត្តកស្សាបិ អាបត្តិ ឲចាតិ ចុត្តលក្លរេលាត អាបត្តិ អាបរេជ្ជយ្យ៍ តថា ច “តិស្សយរេត្តចាសិរេកត ហិ ឃាច អាចរិយំ តិស្សាឃ ចបតិ, តាច បត្តំ អាចរិយចត្តំ កាតត្ថា”ត្តិ ត្ថាយិតា អតត្តរេចចរេតត ចិរេទារេឆា បិឃា៍ ចិសុទ្ធិយរេក្កបិ ច –

“តិស្សយាចរិយ, ង្វេច្ឆុបាចរិយ, តិស្សយរេត្តចាសិក, ង្វេច្ឆុបរេត្តចាសិក, បយាតាចរិយកា បត ឃាច តិស្សរិយារេច្ឆុបា អត្យុបច្ឆិត្វា៍ តាច បឌិឌក្កិតត្ថា”តិ (ចិសុទ្ធិ៍ ១៍៣១) –

ចុត្តំ ៍ តស្មា ចុត្តតរេឃត ត្ថាឆ បរិកឡត្ថតំ ត-ការំ អារេតត្វា រេតរេតច បទ្ធិចិហារិកស្ស ចុរេត្តរេតច លក្លរេលាត តិស្សយរេត្តចាសិកស្ស អាបត្តិ ត រេចឌិតត្ថាតិ ឲចយរេត្វា កេរេហតរេត្ថា៍

បណាយតាលយាបតាកថាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិកថាវណ្ណនា

ប៉ឲ្យ៍ និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិកថាយំ “យោ វា ឯកសម្ភោគបរិភោគោ, តស្ស សន្តិកេ និស្សយោ គហេតព្ពោ”តិ វុត្តត្តា លជ្ជិស្ស ឯវ និស្សយគ្គហណំ និយមេតិ អលជ្ជិស្ស បដិក្ខិត្តត្តា។ ឯត្ថ ច បរិភោគសទ្ទេន ឯកកម្មាទិកោ សំវាសោ គហិតោ បច្ចយបរិភោគស្ស សម្ភោគ-សទ្ទេន គហិតត្តា, ឯតេន ច សម្ភោគសំវាសានំ អលជ្ជីហិ សទ្ធិំ ន កត្តព្ពតំ ទស្សេតិ។ បរិហារោ នត្ថីតិ អាបត្តិបរិហារោ នត្ថិ។ តាទិសោតិ យត្ថ និស្សយោ គហិតព្ពោ, យោ ច ឯកសម្ភោគបរិភោគោ, តាទិសោ។ តថា វុត្តត្តិ “អហំ អាគមិស្សាមី”តិ វុត្តត្តា អត្ថោ។ “ចត្តារិ បញ្ច ទិវសានី”តិ វុត្តំ ឧបលក្ខណមត្តំ។ យទិ ឯកាហទ្វីហេន សភាគតា បញ្ញាយតិ, តាវទេវ គហេតព្ពោ។ អថាបិ ចតុបញ្ចាហេនាបិ ន បញ្ញាយតិ, យត្តកេហិ ទិវសេហិ បញ្ញាយតិ, តត្តកានិ អតិក្កមេតព្ពានិ។ សភាគតំ ឱលោកេមីតិ បន លេសោ ន កាតព្ពោ។

ទហរា សុលទ្ធិតិ ឯត្ថ អជ្ជាបិ អាគមិស្សតិ, កេនចិ អន្តរាយេន ចិរាយតីតិ សញ្ញាយ វសតិ លព្ភតេវ បរិហារោ។ តេនាហ “ឥធេវាហំ វសិស្សាមីតិ បហិណតិ, បរិហារោ នត្ថី”តិ។

ឯកទិវសម្បិ បរិហារោ នត្ថីតិ ឥទំ និរុស្សាហំ សន្ធាយ វុត្តំ។ សឧស្សាហស្ស បន សេនាសនបដិសាមនាទិវសេន កតិបាហេ គតេបិ ន ទោសោ។

តត្រេវ វសិតព្ពន្តិ តត្ថ សភាគដ្ឋានេ ឯវ និស្សយំ គហេត្វា វសិតព្ពំ។ “តំ ឯវ វិហារំ...បេ... វសិតុំ វដ្ដតី”តិ វុត្តត្តា ឧបជ្ឈាយេន សមោធានេន និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិ វុត្តា, តស្មា បន ភោជនេ វា កាលកិរិយាយ វា អសមោធានេ អញ្ញត្ថ គហិតោ និស្សយោ ន បដិប្បស្សម្ភតីតិ ទស្សេតិ។

អាចរិយម្ហានិស្សយបដិប្បស្សទ្ធិយំ វុត្តា “កោចិ អាចរិយោ”តិអាទិកោ នយោ ឧបជ្ឈាយបក្កន្តាទីសុបិ នេត្វា ឯត្ថ ច វុត្តា ធុរាបិ នេត្វា យថារហំ យោជេតព្ពោ។

ទ្វេ លេឌ្ឌុបាតេ អតិក្កម្ម អញ្ញស្មិំ វិហារេ វសន្តីតិ ឧបចារសីមតោ ពហិ អញ្ញស្មិំ វិហារេ អន្តេវាសិកានំ វសនដ្ឋានតោ ទ្វេ លេឌ្ឌុបាតេ អតិក្កម្ម វសន្តិ។ តេន ពហិឧបចារេបិ អន្តេវាសិកាទីនំ វសនដ្ឋានតោ ទ្វិន្នំ លេឌ្ឌុបាតានំ អន្តរេ អាសន្នបទេសេ វសតិ, និស្សយោ ន បដិប្បស្សម្ភតីតិ ទស្សេតិ។ អន្តោឧបចារសីមាយំ បន ទ្វេ លេឌ្ឌុបាតេ អតិក្កមិត្វា វសតោ និស្សយោ ន បដិប្បស្សម្ភតេវ។

និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ឧបសយ្យាទេតព្ពបដ្ឋកកខាចណ្ណភា

ប៊ៈ ឧបជ្ឈាចទិយលក្ខណកខាយំ ភ សាយទោទេរា ឧបជ្ឈាទេបតទេព្ពាតិ ឧបជ្ឈាទេយភ ហុត្វា ភ បព្ពាទេតទេព្ពា៉ អទេសក្ខស្ស អយត្តិ អទេសទេក្ខា, ទេលិកិយទេលិក្យត្តទេរា ឃិលក្ខទេគ្គា៉

អត្តក្កាហិកាយាតិ សស្សតុទេច្ឆទេកាជ្ជាសក្កាហិកាយ៉ បដ្ឋិយាតិ ទេច្ចតិ អបយុស្សទេតា ទេហាតិ, ឧបយុទេព្ណា ទេហាតីតិ ព្ទយាតិ ទេច្ច អជ្ជាតិ៉ បដ្ឋិយាតិ តីលីតិ ភ បដិពទេលិ ឧបយុត្តិ ក្យក្កុច្ឆិ ឆយុទេតា ចិទេភាទេឌតុំ, អាបត្តិ ភ ឌាភាតិ, អាបត្តិយា ឧុជ្ជាតិ ភ ឌាភាតីតិ ព្ទយាតិ តីលិ៉ ក្យក្កុច្ឆស្ស ហិ បិញ្ញព្ទអជ្ជកខាភយសក្ខាតឆយុទេតា ចិទេភាទេឌតុំ អបដិពលតា ភាយ អឡុត្តតា ៧ច ទេហាតីតិ សាបិ អាបត្តិអក្កទេយច ឧុត្តា៉

អកិចិសិទេជ្ជា ឧត្តទេយា សយាធាទេរា អាកិសយាធាទេរា, ចត្តបដិចត្តឃិលិ៉ ភំ អាទេឌ្ឍ បដ្ឋាត្តា ពគ្គកសិក្ខាបទសដ្ឋាតា សិក្ខា អាកិសយាធាទិកា៉ សិក្ខាបទេបុ ហិ ភំ តត្ត បដិឋុទេលាត្តិទេកហិ ឧក្កហោណាគិចទេសភ សិក្ខិតព្ពទេតា "សិក្ខា"តិ ឧុច្ចតិ៉ យក្កាព្រហ្មចទិយស្ស អាគិក្ខុតា កាទេលក្ខុតាតិ អាគិព្រហ្មចទិយកា សិក្ខា, ឧកទេតាចិកក្កបរិយាបគ្គសិក្ខាបទំ៉ ទេតទេភច ចិសុទ្ធិមគ្គេបិ "ឧកទេតាចិកក្កបរិយាបគ្គសិក្ខាបទំ អាគិព្រហ្មចទិយកំ, ពគ្គកចត្តបអយាបគ្គំ អាកិសយាធាទិកា"ត្តិ (ចិសុទ្ធិ ១-១១) ឧុត្តំ៉ តស្មា ទេសក្ខបណ្ណត្តិយ"ត្តិ ៧ត្ត សិក្ខិតព្ពទេតា ទេសក្ខា, កភចតា បដ្ឋាតត្តា បណ្ណត្តិ៉ សព្ពាបិ ឧកទេតាចិកក្កបរិយាបគ្គា សិក្ខាបទបណ្ណត្តិ "ទេសក្ខបណ្ណត្តិ"តិ ឧុត្តាតិ កទេហតព្ពា៉ ភាយទុបបរិទេច្ឆទេតិ ៧ត្ត ក្យសលត្តិកាគិហិ ឧុត្តំ ខាតិក្ខុយិបុក្កលសយុទេយាកចត្តាទេយុណកយ្ហាទេលក្ខាទេសាគិទេកទេឌហិ ទេចទេគាក្ខគ្គាគិចតុត្តិដំ សតិព្ពាតំ ភាយំ, ក្ខុតុបិទោយទេភឌំ ទុបដ្ឋា បរិដ្ឋិត្តិត្វា ខាភភបដ្ឋា, តប្បកាសទេកា ច កទេគ្គា ភាយទុបបរិទេច្ឆទេតា ភាយ៉ ព្ទយិកា អកិឆយុត្តក្យសទេលភ កចិតព្ពាត្តិ ឌទេស្សតិ៉ សិក្ខាទេបតុត្តិ ឧក្កញ្ញាទេបតុំ៉

ឧបសយ្យាទេតព្ពបដ្ឋកកខាចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា៉

អញ្ញាតិត្តិយបុញ្ញាចត្តកខាចណ្ណភា

ប៩៉ តិត្តិយបរិចាសកខាយំ អាឌិចកស្ស ចាតិអាឌិសុ អកិរិយចាគិ អាឌិចទេកា ភាយ, កិរិយចាគិទេភា បភ តិកណ្ឌាបិ អទេព្ណាបិ តក្កតិត្តិកា អទេចលកបទេឌ សក្កហិតា៉ សព្ពខា តក្កទេស្សច តិត្តិយបរិចាទេសា ចិហិទេតា៉ ទេសា ច ទេតទេភច តក្កទេចទេសភ កិក្ខុតំ សត្តិកំ អាកតស្ស, ភ បដិច្ឆាទេត្វា អាកតស្សាតិ ឌទេស្សតុំ "សទេច ទេសាបិ"តិអាគិ ឧុត្តំ៉ តត្ត ទេសាបីតិ អាឌិចទេកា៉

អាយិសកិត្តិក្ខុសយុទាតំ ភាយ អបុយត្តកស្ស ទេឌយុឆយុស្ស អត្ថុយុទាតំ៉ ទុបុបដិចិកាតិ អត្តទេតា ទុបទេយច តិស្សាយ ឌិចត្តិទេយា៉ ទេចសិយាទេកាចទេរា ពហុលំ បចត្តិដ្ឋាតំ អស្សាតិ ទេចសិយាទេកាចទេរា៉ ៧ស តទេយា សព្ពត្ត៉ ទេយាព្ពគ្គាតីតាតិ អតិចិគ្គា ៧ច យហស្លិកាទេ បត្តា

ទុល្លក្យាទិ ឧចាតិ ទុត្តំ។ អាគាឃស្សាតិ អាគាតស្ស ពហលស្ស។

## អញ្ញាតិត្តិយបុព្ពចតុ្កកឆាចល្ហភា និដ្ឋិតា។

## បញ្ចាតាលៃចតុ្កកឆាចល្ហភា

៥៥-៥។ បញ្ចាតាលៃនាឌិចតុ្តស្ស បិញ្ញាត្តាឃំ សោយិអាទោរោកា, ចិន្តុយិស្សាយីតិ សោ អហំ អទោរោកា, ចិន្តុយិស្សាយីតិ អទេ្វា។ តលបិដ្ឋិប្បយាលាត្តិ ពនិដ្ឋក្តុលិតលបិដ្ឋិ អធិបេ្យតា។ “បជិន្នទេត្តុ ផាទេត តលបិដ្ឋិប្បយាលំ អចដ្ឋតកបទេក្លុ ជិតំ ហោតិ, ចដូតី”តិ ទុត្តតា អប្បជិន្នតដ្ឋាទេត តាឌិសយ្យិ ត ចដូតិ, បជិន្នតដ្ឋាទេតបិ ន ចដ្ឋតកបទេក្លុ ជិទោតាបិ ត ចដូតីតិ និដ្ឋយេច ហោតិ។ បិពដ្ឋាទេតបិ បត តលបិដ្ឋិប្បយាលទោតា ដ្ឋាតតាទ៌ អចដ្ឋតកំ ចដូតីតិ សេឃ ពទេលាឃ្យំ, ទោតសំ តំ ពហលំ បជិទេសទេឆត្យំ “យុទេល បតា”តិអាឌិ ទុត្តំ។

ទោកាលដ្ឋិយតុ្តទោកាបឹតិ ពាឌទដ្ឋិប្បយាទោលាបិ។ អចដ្ឋតកបទេក្លុ ជិទោតាបិ ត ចដូតីតិ ឧតុ្ត បិ-សទេក្ខត ទោកាលដ្ឋិយតុ្តទោតា លុកួពតទោទាបិ ពទេល្ហា ត ចដូតីតិ ឌទេស្សតិ។ ទោតភាហ “សន្នចិ ការទេតា្វ”តិ, ចិន្នយាតន្នចិ ពតា្វតិ អទេ្វា។ “សញ្ញាចិ”ត្តិ ចា បិទេផា, សញ្ញាតន្នចិត្តិ អទេ្វា។ ពល្ហាឌឹសុ ទុបសទេត្តស្សបិ ពល្ហាតំ ចិចល្ហយ្យិ ហោតិ, តំ ចដូតិ។

បទុយបុល្លទឹកបត្តចល្ហត្តិ ទត្តបទុយសេតបទុយបុប្យខលចល្ហិ។ ក្យទេដ្ឋ ទុត្តតទេឃតេចាតិ បជិន្នតដ្ឋាទេត អចដ្ឋតកំ ចដូតិ, អញ្ញាតុ្ត ត កិន្តិបិ ចដូតីតិ ទុត្តតឃំ ឌទេស្សតិ។ សោយសញ្ញាឌីតិ លឃទោទោកា។ ឃក្កុយ្យាទោទាតិ ពភាធិ ពភាធិ អាកត្តា ក្បុយិឃំ បិទោតា្វ ហតុ្តយុលាឌិកំ អចឃចំ ក្បុយិឃំ ឈិសតទោកា ឃទេក្លុាច ទោទោកា។

## បញ្ចាតាលៃចតុ្កកឆាចល្ហភា និដ្ឋិតា។

## ទាឌកដចតុ្កកឆាចល្ហភា

៥០។ តភាតាហំ ទេចស្ស កទេដ៌តិ អាបុន្នតីតិ ទញ្ញា ឧច ឌិតដ្ឋាតត្តុទ៌ សត្តាឃ ទុត្តំ។ ទេឃា បត ទាឌកយ្យិទោកហិ អយន្នាឌឹហិ ផបិទោតា, អយន្នាឌឹតំ ឧច ចា កទេដ៌ ហោតិ, ទោតត តំ តំ អយន្នាឌិយ្យិ អាបុន្និត្យំ ចដូតិ។

## ទាឌកដចតុ្កកឆាចល្ហភា និដ្ឋិតា។

## ទេចាទចតុ្កកឆាចល្ហភា

២៦។ តស្មាតិ កកចា សយំ យស្មា ឆន្ទស្សាមិ, តស្មា អង្គុលិយាលំ ឧហិកិច្ចការេចន បន្ទារេឌសិ, កិច្ចំ បត សិក្ខាបនំ បន្ទាបេត្វា ឧចយាហាតិ អធិប្បាយោ។ ឥទំ ញាតត្តិតិ សិលចា ញាតោតិ ញាតត្តិ។

២៧។ ឧបរមន្តិ វិរមន្តិ។ កិដ្ឋិត្វាតិ អគ្គធន្តំ កិដ្ឋិត្វា។ លិខិត្វាតិ សព្ពលិកំ លិខិត្វា។ ឃដ្ឋិត្វាតិ ទន្តធន្តំ ឃដ្ឋិត្វា។ វិចរិត្វាតិ កាយធន្តាទីសុ កាយទ្វារាទីនិ វិចរិត្វា។ អបស្សយាភាវត្ថំ បុរិសក្ខត្តិយំ កោបកាតំ អបស្សត្ថាតំ។

២៨។ បុរិមកសេយកោតិ “ករាហោតា កតភណ្ឌករយ្យ”តិ ឧត្ត ឧត្តកសេយកោ។

ចោរចតុក្កាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ឃ្លណាយិកចតុក្កាទិវណ្ណនា

២៩។ បលិវេឋិតោតិ ឃ្លណាសាយិកាតំ អាកាសតំ ឆាត្វា ករេយត បលិវេឋិតោ។ កិចា វោហាតីតិ ឃ្លណាយិកការំ ឆាត្វា អភាវេរេត ឃ្លណមុត្តកេ កិច្ចការេច បវេចសិតត្វា។ ឧបដ្ឋបដ្ឋតិ ទោកទោកំ។ ភាតន្តមេចាតិ ឃ្លណាយិកោត ឆតំ សម្បដិច្ឆតុ ចា មា ចា, ភាវេត ទិសាស្សារេហតេច កចិតន្តំ។ អនេន្តហិ ច កិច្ចហិ “មា ភុទំ តិក្ខិបាហី”តិ ចត្វា សហាមកេហិ កចិតន្តត្តិ ភវេស្សតិ។ ភុទតិរេក្ខបេត ហិស្ស កណ្ឌណ្ណ កាទេតន្តតា សិយាតិ។

ឃ្លណាយិកចតុក្កាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ភាសចតុក្កាទិវណ្ណនា

៣០។ “ភាសចារិត្តអារោចេត្វា កីតោ”តិ ឃ្លមិភា ភាសកាចបរិយោធនត្ថាយ កីតកំ តិចេត្តតិ។ តាធិសោ ហិ ឆតក្កិតោបិ អភាសោ ឧច។ តត្ថ តត្ថ ចារិត្តចសេភាតិ តស្មិំ តស្មិំ ឌតបធេ ភាសបណ្ណញ្ញាបតាធិភា អភាសករោតិយាមេត។ អកិសេកាទីសុ សត្តធន្តភាតិ មេយាចារេបត្តិ, តំ សន្ធាយ “សត្តសាភារលោភា”តិ ឧត្តំ។

សយមេច បណ្ណំ អារោចេតិ, ត ចក្ខតីតិ តា កុឌិស្សិត្តិយោ “មយម្បិ ចណ្ណភាសិយោ ហោមា”តិ អត្តនោ វក្ខលត្ថាយ សយមេច រាជ្ញំ ភាសិបណ្ណំ អត្តនោ តាមំ លិខារេបត្តិ, តាសំ បុត្តាបិ រាជភាសាច ហោត្តិ, តស្មា តេ បន្ទារេឌំ ត ចក្ខតិ។ តេហិ អធិគ្គា ត បន្ទារេតន្តាតិ មត្តកា តេសំ សាមិកោ, តេសុ ឧកេត អធិគ្គេបិ ត បន្ទារេតន្តា។

ក្ខិស្ស បត គត្វា បដ្ឋានេដត្វំ ចដ្ដតីតិ ឃស្ស ចិហារស្ស ទេវ អារាមិកា ជិត្តា, តស្មិំ ចិហារេ សដ្ឃ ធារេបត្វា ឋាតិកេយ្យត ឆតាតិ ឥត្វា ក្ខិស្ស គត្វា បដ្ឋានេដត្វំ ចដ្ដតិ៍ តក្កិ សិរេ អាសិត្តកេសជិសាច ហោត្តីតិ ពេស្ទិ ឌតបេស្វ អធារេ ពេទេត្តា តក្កិ សិរេ អាសិញ្ចត្តិ, ទេត គិរ ទេវ អធាសា ហោត្តិ, ឲចយិធយ្បិ អារាមិកចធទេតត ធាតយ្បីតិ អធិប្បាយោ៍ ពតា ជិត្តេបិ សដ្ឃស្ស អារាមិកធារេសា ឲចាតិ "ទេតច បដ្ឋានេដតព្វោ"តិ ចុត្តំ៍ "តាចកាលិកោ ភាយា"តិ ចុត្តត្តា កាលបរិច្ឆេទំ គត្វា ចា បដ្ឋាបិ កេហតុកាយតាឃ ចា ជិត្តិ សដ្ឋំ តាចកាលិកេយចាតិ កេហតព្វំ៍ តិស្សាយិកធារេសា ភាយ ឃស្ស សាយិក្យលំ អដ្ឋាតិកំ យទេលាត បរិក្ខិលំ, ត ពោធិ តស្ស ធាឃារេធា, ទេសា បត សយាតឌាតិពេហិ ចា តិចាសកាយចាឋីហិ ចា ឰស្សទេហិ ចា ក្ខិស្សា កេតាច បដ្ឋានេដតព្វោ៍ ទេចធាសាបិ ធាសា ឲច៍ ទេវ ហិ គត្វធិ ទេធេស ទាឌធាសា ហោត្តិ, គត្វធិ ចិហារធាសា, តស្មា បដ្ឋានេដត្វំ ត ចដ្ដតិ៍ ធាសយ្បិ បដ្ឋានេដត្វា សាយិកេ ជិស្វា បជិច្ឆាឌតត្វំ អបតេតព្វា បឌចាទេត អជិត្តធាតាបត្តិយា គាទេតព្វោ, ធាសស្ស បត បលិឃទេតា អតាបត្តិ៍

ធាសចត្វកចាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

កយ្យាទកណ្ហចត្វធិកចាចណ្ណតា

៥ប៉៍ កណ្ហកយ្យាបុច្ឆាតាធិកចាឃំ កយ្យាទកណ្ហតិ ឥហទេតាឃ អទេយាឰព្វខានេត្ត យុក្ខិកសិទេសា កយ្យាទធារេកា ឲច ចុទេត្តា៍ ត្យលិធារេយ្យព្វកោតិ ឲត្វ ត្យលិធារាតិ តព្ពុស្ទចណ្ណជិតំ ត្យលំ ហទេត្ត ឆាទេតីតិ កយ្យាទា "ត្យលិធារា"តិ ចុត្តា, ទេតស្វ ឲទេកា យុក្ខិកសិទេសា ឥហទេទាតិ អទេត្វា៍ ទេតភាហ "បញ្ចសិទេលា តទ្យលធារេកា"តិ៍ ឲកាច សិលា បញ្ច ទេចលិទេយា គត្វា ខាត្តទេតត បញ្ចសិលាតិ ចុច្ចតិ, សា ឲតស្ស អត្ថិតិ បញ្ចសិទេលា, តស្ស សិលំ ថ្លិត្តត្វា គញ្ចិ កិញ្ចិ អឌាតារេបត្វាច បដ្ឋានេដស្វំ៍ ទេតត កណ្ហកយ្យាបទេលិកតំ អត្យញ្ញាតំ៍ សិយាបរិយាបទេត្តិ ខាទ្ធសិយាឃ សតិ តធទេត្តាកេឆ, អសតិ ក្ខុបធារសិយទេត្តាកេឆតិ អទេត្វា៍ ឲត្វ ច កិញ្ចាបិ "អត្យឌាតាយិ, កិច្ឆូទេច, សដ្ឃ អបទេលិទេកត្វំ កណ្ហកយ្យាឃា"តិ ឲត្តកេយច ចុត្តំ, ត បត អតបទេលិទេកត្តស្ស អាបត្តិ ចុត្តា, តថាបិ អដ្ឋកថាឃំ "សទេត្តា អាបុច្ឆិតា អទេយ្យាតិសត្តិទេតា...ទេប... បដ្ឋានេដត្តស្សបិ អតាបត្តី"តិ ចុត្តត្តា សត្វិច្ច អតាបុច្ឆា ពេទេស ខ្លហារេត្តស្ស ទុក្កដំទេយចាតិ ឥដ្ឋព្វំ៍ ពេទេសារេាបតយ្បិ សយលាបព្វូឌតទេចាហារេ លតតីតិ អាហ "ឰយស្ស សយលាកទេលា"ត្តិអាឌិ៍ ឲកសិលាយព្វលទេទាតិ ឲត្វ ឲទេកាត ពេទេសត សិលា ឲកសិលាតិ ចទត្តិ, អប្បពេសាច សិលា ឲចំ ចុត្តាតិ កេហតព្វា៍ ឲកពេសយ្បិ បត អតាបុច្ឆា ថ្លិត្តិត្វំ ត ចដ្ដតិទេយច៍

១០០៍ចាយហទេត្វតាតិ ឥក្ខិលហទេត្វត ក្យដ្ឋាតទេតា ចុត្តំ៍

១០១-៣៍ តិស្សាឃយុច្ឆកស្ស ចទេត្តស្វ បញ្ចកលចក្កេស្វ បត "ឰកឃាតិ ទេលា បតស្ស បិតិទេយាក្លាតិ...ទេប... អត្យញ្ញាតទេសា"តិ ឲត្វ សទេត្តាបិ ចាឃំ បទេកទេធា យាតិកាដ្ឋកថាឃំ ធាតាឃំ ធារេតា ហោតិ៍ "អាបត្តិ ឌាតាតិ, អតាបត្តិ ឌាតាតី"តិ ឰជញ្ញា អត្តតា ធាតាដ្ឋាទេតស្វ អាបត្តាធិ សត្តាឃ ចុត្តត្តិ ត កេហតព្វំ៍

ពម្ពារកណ្ឌចត្ថាឌីកឆាចណ្ណភា តិដ្ឋិតា៍

រាហុលចត្តុកឆាចណ្ណភា

១០៥៎.ឧបិក្ខរចស្សត្តិ ឧបិក្ខុឧរ បក្សុយកឧច្ឆ ចិឃ អឧតយិត្យកាយាត់ ឃទិឧរតា បចដ្ចភកចស្សំ៍ តស្មិំ កិរ ចស្សឧត្ត ឧតយិត្យកាយាច ឧតឧយត្តិ, ត ប្ថតឧរ៍ “កិក្លុ កណ្ឌា”តិ ចត្វា កឧតា ភាយ ភត្តិតិ អត្តឧភា ឃត្តឧក រឧជ្ជ ឃព្ទុយិ ឃាបឧតឃ្យុំ ឃឃឧយច បទិក្សុទ្ធិស្សតីតិ ការឧចភ ឃុឧទ្ធាឌភយហារាឌាបិ ភ តិយឧត្តឃិ, កត្តា បភ ឧកឧហ ឃកលរត្តិ យហាឌាភឧត្ថច ត្យុទ្ធប្យយុលឃ្ស ឃញ្ញ្ស អាឃភបញ្ចាតិដ្ឋាភាលក្ខារត្ថ ឃំចិឌហឧត្តាច ចិតិភាឧយឃិ៍

ភឧកាចិ...ឧប... បត្តំ ចា អក្កុឧហឃីតិ កកចា អត្តឧភា បិត្យ តិឧចឃភឧយច កយិស្សតីតិឃព្ទាឃ ភក្កុឧហឃិ៍ ក្យុលភកឧរតិ ឆាតិក្យុលភត្តឧក ភកឧរ៍ បិណ្ឌចារិឃចត្តត្តិ អត្តឧភា ឆាតិការឧយឃុបិ ឃបឌាភចារិកចត្តំ៍ កិក្លាឃ ចារឧរា ចរណំ ទុតស្សាតិ កិក្លាចារឧរា, លត្តិឧឃា៍

ភ្លត្តិឧដ្ឋតិ ភ្លត្តិដ្ឋិត្វា បឧរឃំ ឈរទ្វារឧរ ភ្លដ្ឋិស្ស ឌត្វា កឧហតព្ទបិណ្ឌា៍ ភប្យយឧជ្ជឃ្យាតិ តិយត្តភាឌិចឧឃភ លព្ភយាភបណ្តឧកាឌត់ បដិក្លិបិត្វា បិណ្ឌាឃ ចរលាចឧឃភ តត្វ ភប្យយឧជ្ជឃ្យ៍ ឆយុត្តិ អឧភឃត់ បហាឃ ឃបឌាត់ ចរឧត្តា តឧយច កិក្លាចរិឃឆយុំ ឃុចរិតំ ចឧរឃ្យ៍ ឃុចំ ឧឃតីតិ ចត្យុហិ ប្តរិឃាបឧឆហិ ឃុចំ ចិហរតីតិ អឧត្វា៍

ត្យុតិឃកាឆាឃំ ភ ត់ ត្យុច្ចរិតត្តិ ឧចឃិឃាឌិកឧឌ អឧកាចឧរ ចរលាចឧឃភ តំ ឃឆាត្យុត្តំ ឆយុំ ត្យុច្ចរិតំ ភ ច ចឧរ៍ ឧឃឃំ ត្យុត្តភឃឧយច៍ ប្តយំ បភ កាចំ ឃុត្វាតិ តិឧចឃឧភ តិឃិឧត្តភ កកចតា ឆាតិឃយាកឧយ អត្តឧភា បិណ្ឌាឃ ចរណំ តិស្សាឃ បចត្តាឃ កាឆាឃ ត្យុត្តំ ប្តយំ ត្យុតិឃកាចំ ឃុត្វា៍

ឆយុបិលឌាតកត្តិអាឌិឃុ បភ តឧតា បឧកាឧលឃុបិ រឧញ្ញា បចត្តិ បរិតិព្ទាត់ បិឧបត្វា ឃឆាបឃក្កចឧឃភ ឌឧស្សត្យំ ត្យុត្តា៍ ឧតភាហ “ឧឃាតាបត្តិឋលំ ឃច្ចិកត្វា”តិអាឌិ៍ ឃិទិកត្ថុំ កត្តាតិ ទុត្វ ឃឌិ ហិ កកចា តឌឧហច កត្តា ភ បឧស្សឃ្យ, ឃា ហឌឧឃភ ឋលិឧតភ យឧរឃ្យាតិ អកយាឃីតិ ឌដ្ឋព្ទំ៍

តំ ឌិចឃឧយចាតិ តស្មិំ រាហុលយាត្យុឌស្សភឌិចឃឧឃច៍ ឆយុបឌ្ឌកឆាឃំ បភ “ឃត្វា កបិលបុរំ កត្តា តតិឃឌិចឧឃ ភត្តំ បព្ទារឧឌឃី”តិ (ឆ៍ ប៍ អដ្ឋ៍ ១.១៧ ភត្តុឧត្តុរចត្តុ) ត្យុត្តំ៍ ឧកឃចិស្សជ្ជភត្តិ រាឌឧយាត្យព្ទាពត្តភត្តុ ក្យុយារការលឧ ពត្តិតឃិលាឧចលិឧយាចត់, តំ កិរ កឧរាត្តា យក្កលំ កឧរាត្តិ៍ ឃារត្វឌិបតិឃំ បភ “ឧកឃចិស្សជ្ជភត្តិ ក្យុលយរិឃាឌចឧឃភ ឧកឧឃាឧរាបភ”ត្តិ (ឃារត្វ៍ ឌិ៍ យហាចក្ក ៦.១០៥) ត្យុត្តំ៍ បដ្ចពឧត្តាតិ “អឃុករាឌា”តិ ភត្យអាឧដ ឃុចណ្ណបដ្ចពត្តត់ អកិភចបិឃាឌប្យឧចឃយក្កលំ ឈរយក្កលំ៍ លត្តស្សាបឧភ យក្កលំ លត្តយក្កលំ៍

ជនបទកល្យាណីតិ ជនបទម្ហិ កល្យាណី បរេហិ អសាធារណេហិ បញ្ចកល្យាណាទីហិ សហិតត្តា សា ឯវំ វុត្តា. តុវដន្តិ សីឃំ. អភិញ្ញាតន្តិ មនសា អរោចេន្តិ, វាចាយ បន កថេតា “បព្ពាជិស្សសិ នន្ទា”តិ វុត្តេ ការណេន បតិក្ខិបិតុំ អវិសហន្តោ “អាមា”តិ អវោច. កថា ច ឯតេន លេសេន បព្ពាជេសិ.

ព្រហ្មរូបវណ្ណន្តិ ព្រហ្មរូបសមានរូបំ. ទាយស្សាតិ តេ អស្ស. និចេត្តុំ ន វិសហីតិ “មា តំ និចេត្តយិត្វា”តិ កថេតា វុត្តត្តា នាសក្ខិ. សត្តវិធំ អរិយធនន្តិ –

“សទ្ធាធនំ សីលធនំ, ហិរិឱត្តប្បិយំ ធនំ;

សុតធនញ្ច ចាគោ ច, បញ្ញា វេ សត្តមំ ធនំ”ន្តិ. (អ. និ. ៧.៥, ៦) –

ឯវំ វុត្តំ សត្តវិធំ អរិយធនំ. អធិប្បេតំ រាហុលេតិ រាហុល បព្ពាជេហិ តត្ថបព្ពជ្ជាយ ឧបជ្ឈាយគ្គហណតោបិ អធិកតាទ ឧក្ខ អទេហាសីតិ អវោច. ទុលេតា បច្ឆាតិ ទុលេតា វុត្តេវាសាកុប្បត្តិតោ អបរទិវសេសុ អនាគាមិនំ ញាតិសិនេហបដិឃចិត្តុប្បាទភាវា. បិតុទុក្ខំ បុត្តបេមន្តិអាទិ រញ្ញា បុត្តសិនេហស្ស តិព្ពភាវំ ទស្សេតុំ វុត្តំ. បុត្តសិនេហោ ហិ អត្តនោ សហជាតបីតិវេគសមុដ្ឋិតានំ រូបធម្មានំ សកលសរីរំ ខោភេត្វា បវត្តនវសេន “ឆវិំ...បេ... អដ្ឋិមិញ្ជំ អាហច្ច តិដ្ឋតី”តិ វុត្តោ. អត្តនោ បិយតរាតិ កថេន្តំ សន្ធាយ វទតិ. បុត្តោតិ រាហុលំ សន្ធាយ វុត្តោតិ តស្ស វចនេន អវេយតិគោតាតិ អវោច. ឧបតិឃា សតិ អាបត្តិ ឯវ.

រាហុលវត្ថុកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

សិក្ខាបទទណ្ឌកម្មវត្ថុកថាវណ្ណនា

១០៦. សាមណេរសិក្ខាបទានីសុ បាណាតិបាតា វេរមណីតិ សិក្ខាបទានីតិ សិក្ខាកោដ្ឋាសា. អធិសីលសិក្ខានំ វា អធិគមូបាយា. បាណោតិ បរមត្ថតោ ជីវិតិន្ទ្រិយំ. តស្ស អតិបាតនំ បពន្ធវសេន បវត្តិតុំ អទត្វា សត្ថាទីហិ អតិក្កម្ម អភិភវិត្វា បាតនំ បាណាតិបាតោ. បាណវធោតិ អត្ថោ. សោ បន អត្ថតោ បាណេ បាណសញ្ញិនោ ជីវិតិន្ទ្រិយុបច្ឆេទកបយោគសមុដ្ឋាបិកា វធកចេតនាវ. តស្មា បាណាតិបាតា វេរមណី, វេរវេហេតុតាយ វេរសញ្ញិតំ បាណាតិបាតាទិបាបធម្មំ មណតិ និហរតីតិ វិរតិ “វេរមណី”តិ វុច្ចតិ, វិរមតិ ឯតាយាតិ វា “វិរមណី”តិ វត្តព្ពេ និរុត្តិនយេន “វេរមណី”តិ វុត្តា. ឯវំ នយោ សេសេសុបិ.

អទិន្នស្ស អាទានំ អទិន្នាទានំ, ថេយ្យចេតនាយ. អព្រហ្មចរិយន្តិ អសេដ្ឋចរិយំ, មគ្គេន មគ្គបដិបត្តិសមុដ្ឋាបិកា មេថុនចេតនា. មុសាតិ អភូតវត្ថុ, តស្ស វាទោ អភូតតំ ញាត្វាវ ភូតតោ វិញ្ញាបនចេតនា មុសាវាទោ. បិដ្ឋបូវាទិនិព្ពត្តសុរា ចេវ បុប្ផាសវាទិភេទំ

ខេទឃព្វា ឬទ្រាខេទឃំ៌ តខេច ទខតឹឃខេដ្តត ទជ្ជខេច្វច បទាឝការហេដ្តត បទាឝដ្ឋាតព្វា, តំ ឃាឃ ខេចតភាឃ ឋិចតិ, តស្ស ឲតំ អឆិចឆតំ៌

អទ្រហ្យក្កទតខេតា បដ្ឋាឃ ឃាច ទជ្ជគ្គិត្យា អឃំ អទិឃាតំ ខេភាឌតស្ស ការខេលិ តាយ, តឝខេគ្គា ចិការខេលិ៍ កុឌ្ហិតព្វាខេដ្តត ខេភាឌតត្តិ ព្លឆ ឋព្វំ ឃាចកាលិកំ ចុច្ចតិ, តស្ស អខេគ្គាហទហំ ព្លឆ ដ្តត្តរបឝខេលិខេបត “ខេភាឌត”ត្តិ អឆិខេប្យតំ៌ ចិការខេល ខេភាឌតំ អខេគ្គាហទហំ ចិកាលខេភាឌតំ, ចិការខេល ចា ឃាចកាលិកស្ស ខេភាឌតំ អខេគ្គាហទហំ ចិកាលខេភាឌតត្តិបិ អខេត្វា កខេហតខេគ្គា, អត្វខេតា ចិការខេល ឃាចកាលិកអខេគ្គាហទហខេចតភាច៌

ឋាឋតស្ស អតត្ទខេលិយត្តា ចិស្មុកំ បដិលឹក្ខតំ ឝស្សុតំ ចិស្មុកឝស្សុតំ, តច្ចុឹតាឝិឝស្សុតឋចតាតខេឡាច ចដ្ឋកឃុឌ្ឍុតកឹត្យអាឝិឋព្ពាកឹត្យអាតព្វា តាយំ៌ ឝស្សុតត្តិ ខេចត្វ បឡាត្តឃ្យិ ចិគ្គាណាតំ ឃឆាឋកំ ចិឋឃស្ស អាខេលិឆតឋកាចតាឃ ឝស្សុត-ឋខេដ្តត ឋក្កខេហតព្វាត្វា ឋចតឃ្យិ ឋក្កហិតំ៌ តច្ចុឹតចាឝិត-ឋខេដ្តហិ ខេចត្វ អត្វខេតា តច្ចុតកាឃតាឝឹតិបិ ឋក្កហិតាតឹតិ ឝដ្ឋព្វំ៌

ឃាលិតិ ពាឌ្ឍុយពាឌ្ឍំ ចា អត្វាយខេឋា ឬត្វាឝិយឃ្យិ អលក្កាទត្វាឃ បិត្យអត្ឍិឃយាតំ “ឃាលិ”ខេត្វច ចុច្ចតិ៍ កត្តុិ ចាឋគ្គុាឝិចិខេលបតខេតា អគ្គាំ ឃំ កិច្ចុិ កត្ឍុឌាតំ៌ ចិខេលបតត្តិ បិឋិត្វា កហិតំ លចិទាកការហខេច្វច កត្ឍុឌាតព្វា៌ ឆាទហំ តាយ បិត្យអត្ឍុតំ៌ យហ្ឍុតំ តាយ ដ្ឋាតដ្ឋាតឃ្វទហំ៌ កត្ឍុចខេឋត, លចិទាកចខេឋត ឆ ឋាឝិឃតំ ចិក្ខឋតំ តាយ៌ ឃាលិឝឹឬ ចា ឆាទហាឝឹតិ ឃឆាក្កុយំ ខេឃាខេឌតព្វាតិ៍ ខេតឋំ ឆាទហាឝឹតំ ឆាតំ ការហំ ឝឹតិក្កុយខេចតភា៌

ដ្ឋច្ចាតិ ដ្ឋច្ច-ឋខេដ្តត ឋយាតខេត្វា តិបិខេតា, ដ្ឋច្ចាឋឃតំ ចុច្ចតិ បយាហាតិក្កត្តិ អាឋត្តាឝិ៍ យហាឋឃតំ អកប្បិឃត្វខេហហិ អត្វតំ, ឋខេលិហិតចិតាតព្វា៌ ឲខេតឬ ហិ អាឋតំ, ឋឃតព្វា ដ្ឋច្ចាឋឃតយហាឋឃត-ឋខេដ្តហិ កហិតាតិ ដ្ឋត្តរបឝខេលិខេបត៌ ឌាតទ្ធបខេឌតបដិក្កហណាតិ ឲត្វ ខេឌត-ឋខេដ្តត គាទ្យាឋកាឝិ ឋព្វំ ទ្ធបិឃំ ឋក្កហិតំ, ឃុត្តាយលិអាឝខេឃាខេបត្វ ឆគ្គាខេលត្វចត្វាឝខេឃា ឆ ឋក្កហិតាតិ ឝដ្ឋព្វា៌ បដិក្កហណ-ឋខេដ្តត បដិក្កាហាបតឋាឝិឃតាតិ ឋក្កហិតាតិ៍ តាឋតចត្វុតិ បិទាឝិកដ្ឋាតតាឃ លិក្កតាឋតាឃ ការហំ៌

១០លិ៍ បិត្យព្លឃំ ឋព្វំ ឋឈ្ឈាទាយំ អាចទហំ កខេទាត្តឹតិ ឋព្វាឋឈ្ឈាខេទយ បខេចឋតិចាទហំ កខេទាត្តិ៍ ឋឈ្ឈាខេទយា អាចទហំ កាតខេគ្គាតិ ឋឈ្ឈាខេទយា អាចខេទហា កាតខេគ្គា, ឋឈ្ឈាខេទយ ចា អាចទហំ កាតព្វាត្តិ អខេត្វា៍ ខេតខេតច “តត្វ អាចទហំ កាត្យ”ត្តិ កុយ្ចខេឋត ចុត្តំ៍ អាហាទ់ អាចទហត្តិអាឝឹឬបិ ឲខេឋច តខេឃា៍ “ឃត្វ ចា ចឋតឹ”តិ ព្លយិតា ឋាយខេលាទស្ស ចស្សខេក្កត លត្ឍំ ចា ឋកឋត្តាកខេយច ចា តិពាឌ្ឍចឋតកខេឋតាឋតំ ចុត្តំ៍ ឃត្វ ចា បដិក្កុយតឹតិ អាចទិឃ្យបត្លាឃាតំ ចឋតដ្ឋាតំ ចុត្តំ៍ ខេតតាហ “អត្វខេតា”តិអាឝិ៍ អត្វខេតាតិ ហិ ឋឃំ, អាចទិឃស្ស, ដ្ឋបត្លាឃស្ស ចាតិ អខេត្វា៍ ឝខេហ្ឍុត្តិ ចិខេតត្តិ ឲខេតតាតិ ឝខេហ្ឍុា, ខេឋា ឲច កត្វព្វាត្វា កយុត្តិ ឝហ្ឍុកយុំ, អាចទហាឝិ៍ ដ្ឋឝកំ ចា បខេចខេឋតុត្តិ ខេបិក្កុទឡិអាឝិដ្ឋឝខេក បខេចខេឋតុំ៍

ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ.

ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᩅᩁᨱᩅᨲ᩠ᨳᩩᩋᩣᨴᩥᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪘. ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩣᨶᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᩮᩈᩩᨸᩥ ᩉᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩈᩩ ᨿᨳᩣ ᨴᩮᩣᩈᩴ, ᨲᨳᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩋᩣᩅᩁᨱᩣᨴᩥᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ. ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ “ᨸᩁᨸᩁᩥᩈᨲᩮᩣ ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨴᩣᨶᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩥ (ᨴᩦ. ᨶᩥ. ᪓.᪓᪑᪐; ᩋ. ᨶᩥ. ᪔.᪓᪓, ᪓᪔᪙) ᩏᨸᩃᩣᨸᨶᩅᩈᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ. ᩈᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩣ ᨿᩣ ᩅᩣ, ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨶᩣᨿᨠᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩ. ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ ᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩦᨲᩥ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ, ᨣᩥᩃᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨸᨶ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩦᨲᩥ ᩅᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ, ᨶ ᨸᩁᩥᩈᩮᩃᩥᩃᨲᩣᨿ.

“ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ ᨧ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩅᩔᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ. ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔᩣᨸᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩣᨴᩥᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨽᩣᩅᩔᩣᨸᩥ ᩅᩥᨶᩔᨶᨲᩮᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᩣ ᨧ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᨲᩥ, ᩈᨦ᩠ᨥᩃᩣᨽᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᨶ ᩃᨽᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨸᩩᩁᩥᨾᩥᨠᩣᨿ ᨸᩩᨶ ᩈᩁᨱᩣᨶᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩈᩁᨱᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩈᩉ ᨲᨴᩉᩮᩅᩔ ᩅᩔᩪᨸᨣᨾᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ. ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩥᨠᩣᨿ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩃᩣᨽᨣ᩠ᨣᩉᨱᨴᩔᨶᨾᩮᩅᩮᨲᩴ, ᨲᩮᨶ ᨸᩩᩁᩮᨸᩥ, ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨸᩥ ᩅᩣ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩴ ᨧᩦᩅᩁᨾᩣᩈᩮᩈᩩ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩣᩃᨧᩦᩅᩁᨬ᩠ᨧ ᨸᩩᩁᩥᨾᩥᨠᩣᨿ ᩏᨸᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨸᨶ᩠ᨶᩈᩦᩃᩮᩣ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩣ ᩃᨽᨲᩥ ᩑᩅ. ᩈᨧᩮ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩥᨠᩣᨿ ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩥᨠᩣᨿ ᩅᩔᩪᨸᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩅᩔᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩔᩮᨲᩥ. ᨲᩔ ᩉᩥ ᨠᩣᩃᨧᩦᩅᩁᩮ ᨽᩣᨣᩮᩣ ᨶ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩋᨸᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩣᨽᩮᩣ ᨴᩤᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩃᩣᨽᩮᩣ ᨸᨶ ᨿᨴᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩈᩣᨾᩥᨠᩣ ᨴᩣᨿᨠᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨣᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩥᨠᩣᨿ ᩏᨸᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩴ ᨴᩤᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶᨸᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨴᩤᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᩅ. ᩍᨴᩴ ᨸᨶ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨴᩦᨸᨶᩥᨿᩴ “ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩥᨠᩣᨿ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩥᨠᩣᨿ ᨸᩩᨶ ᩅᩔᩴ ᩏᨸᨣᨲᩮᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦ”ᨲᩥ (ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳ. ᨭᩦ. ᨾᩉᩣᩅᨣ᩠ᨣ ᪓.᪑᪐᪘) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩮ ᨴᩣᨿᨠᩣᨶᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩈᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᩣᩃᨧᩦᩅᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

ᨶ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ “ᩈᩩᩁᩣ”ᨲᩥ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᩅᨲᩮᩣ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩅᩮᩁᨾᨱᩥᩋᩣᨴᩥᩈᨲ᩠ᨲᩈᩦᩃᨽᩮᨴᩴ, ᩈᩁᨱᨽᩮᨴᨬ᩠ᨧ ᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨠᩩᩈᩃᩴ ᨸᨶ ᩈᩩᩁᩣᨸᩣᨶᩅᩮᩁᨾᨱᩥᩈᩦᩃᨽᩮᨴᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩣᩃᩣᨴᩥᨵᩣᩁᨱᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ. ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩥᨠᩣᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩅᩮᩁᨾᨱᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ. ᨲᩣᨶᩥᨸᩥ ᩉᩥ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩑᩅ, ᨶᩣᩈᨶᩦᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮᨶ ᨶᩣᩈᨶᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᩮᨶᩮᩅ “ᨲᩮᩈᩩ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨴᩮᩈᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ “ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨾᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨧ᩠ᨧᨣᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨴᩮᩈᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩁᨱᩈᩦᩃᩴ ᨴᩤᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮᩈᩴ. ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩣᩈᨶᩣᨿ ᨶᩣᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ. ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᨶᩣᩈᨶᩣ ᩍᨵ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩣᨲᩥ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩣᩈᨶᩣᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᨸᩣᨱᩣᨲᩥᨸᩣᨲᩣᨴᩦᩉᩥ

អចណ្ណការសតាដិតំ សហ បតិតត្តា វុត្តំ។

តត្ថ ច កញ្ចសាយលោរោបិ យិន្នាឥន្ថិរោកា ឲច, តស្ស ច រហេដ្ឋា ឥណ្ឌកយុកាសតាច វុត្តា។ ព្ពឆ បត យិន្នាឥន្ថិកស្ស លិង្គកាសតា វុច្ចតិ, រកា ព្ពរយសំ រកទោតិ រចាឥតំ យតសិ តិឆាឃាហ “សស្សព្រហ្មនាតព្យអញ្ញាតរឥន្ថិរោកា”តិ។ ឲត្ថ ចាឃយឆិប្បាយោ – រយា ហិ “អត្តា ព្ពស្សរោ ចា តិច្ឆា គុរចា”តិអាឥតា ចា “អត្តា ដ្ឋិឌ្ឍិស្សតិ ឋិតស្សិស្សតី”តិអាឥតា ចា តិត្ថិឃបរិកប្បិតំ ឃំ កិច្ចិ សស្សព្រហ្មនាឥន្ថិ ឥត្យហំ កហេត្វា រចាហរតិ, តស្ស សា បិរាឌិកដ្ឋាតំ រហាតិ។ រសា ច លិង្គកាសតាឃ តារសតរន្តា។ រយា បត ព្រាឥសំ ឥន្ថិ អក្កហេត្វា សាសតិកាច ហុត្វា កោចលំ ព្យុត្តចតាឆិប្បាយំ ឋិបរីតរតា កហេត្វា កិក្ខុហិ ឱ្វចឌិឃយាតោបិ អប្បដិតិស្សជ្ជិត្វា រចាហរតិ, តស្ស សា ឥន្ថិ បិរាឌិកំ ត រហាតិ, រសា បត កញ្ចកាសតាឃ ឲច តារសតរន្តាតិ។

អនាបុច្ឆាចរណចត្ថុអាទិកថាចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

បណ្ឌកចត្ថុកថាចណ្ណនា

១០៩. បណ្ឌកចត្ថុស្មិំ អាសិត្តូសូយបក្ខបណ្ឌកា តយោបិ បុរិសភាចលិង្គាទិយុត្តា អហេតុកបដិសន្ធិកា, តេ ច កិលេសបរិយុដ្ឋានស្ស ពលចតាឃ តបុំសកបណ្ឌកសទិសត្តា “បណ្ឌកា”តិ វុត្តា។ តេសុ អាសិត្តូសូយបណ្ឌកានំ ទ្វិន្នំ កិលេសបរិយុដ្ឋានំ រយាតិសោមតសិការាទីហិ ឋីតិក្កមតោ តិចារេតុម្បិ សក្កា, តេត តេ បព្វាជេតព្វា វុត្តា។ បក្ខបណ្ឌកស្ស បត កាឡបក្ខេសុ ឧស្សន្នកិលេស ឋិឃ កិលេសបរិឡាហោ អចត្ថរន្តោ អាកច្ឆតិ, ឋីតិក្កមំ បត្វា ឲច ច តិចត្តតិ។ តស្មា សោ តស្មិំ បក្ខេ ត បព្វាជេតព្វោតិ វុត្តោ។ តឥតំ ឋិករាកំ តស្សេតំ “យស្ស បតេស”ត្តិអាទិ វុត្តំ។ តត្ថ អាសិត្តស្សាតិ មុខេ អាសិត្តស្ស អត្តតោបិ អសុចិមុច្ចតេត បរិឡាហោ ចូបសម្មតិ។ ឧសូយាយ ឧប្បន្នាយាតិ ឧសូយាយ ចរេត អត្តតោ រសចត្រកាយតារោក ឧប្បត្តេ អសុចិមុត្តិយា បរិឡាហោ ចូបសម្មតិ។

“ពីជាតិ អបតីតាតី”តិ វុត្តត្តា ពីជេសុ ឋិតេសុ តិមិត្តមត្តេ អបតីតេ បណ្ឌកោ ត រហាតិ។ កិក្ខុតោបិ អតាពាធបច្ចយា តឥបតឃនេត ច្ចេច្ឆឃរេច, ត បត បណ្ឌកត្តំ, ពីជេសុ បត អបតីតេសុ អង្គជាតម្បិ រារកត កយូតិឃំ ត រហាតិ, បុយការោចា ឋិកច្ឆតិ, យស្សអាទិបុរិសលិង្គម្បិ ឧបសម្បទាបិ ឋិកច្ឆតិ, កិលេសបរិឡាហោបិ ទុត្តិចារឋីតិក្កមោ រហាតិ តបុំសកបណ្ឌកស្ស ឋិឃ។ តស្មា ឯទិសោ ឧបសម្បន្នោបិ តាសេតព្វោតិ ចទន្តិ។ យទិ ឲចំ កស្មា ពីជុទ្ធរណេ បិរាឌិកំ ត បញ្ញត្តន្តិ? ឲត្ថ តាច កេចិ ចទន្តិ “បញ្ញត្តមេចេតំ ភកចតា ‘បណ្ឌកោ, កិក្ខចេ, អតុបសម្បន្នោ ត ឧបសម្បាទេតព្វោ, ឧបសម្បន្នោ តាសេតព្វោ’តិ វុត្តត្តា”តិ។ កេចិ បត “យស្មា ពីជុទ្ធរណក្ខណេ បណ្ឌកោ ត រហាតិ, តស្មា តស្មិំ ខណេ បិរាឌិកំ ត បញ្ញត្តំ។ យស្មា បត រសា ឧទ្ធដពីជោ កិក្ខុ អបរេត សមយេត វុត្តតយេត បណ្ឌកត្តំ អាបជ្ជតិ, អកាចរកា រហាតិ, ឧបសម្បទាឃ អចត្ថុ, តតោ ឲច តស្ស ឧបសម្បទា ឋិកច្ឆតិ, តស្មា ឲស បណ្ឌកត្តុបាយតកាលតោ បដ្ឋាយ ជាតិយា តបុំសកបណ្ឌកេត សទ្ធិំ រយាជេត្វា ‘ឧបសម្បន្នោ តាសេតព្វោ’តិ អកន្តោតិ វុត្តោ, ត តតោ បុព្វេ។ អយញ្ច កិញ្ចាបិ សហេតុកោ, ភាចក្ខយេត បតស្ស អហេតុកសទិសតាឃ មគ្គោបិ ត ឧប្បជ្ជតី”តិ ចទន្តិ។ អបរេ បត “បព្វជ្ជតោ បុព្វេ ឧបក្កមេត

បណ្ឌកកាចយាបត្តិំ សន្ធាយ ‘ឧបសម្បន្នោ ភាវេតព្វោ’តិ វុត្តំ, ឧបសម្បន្នស្ស បត បច្ឆា ឧបក្កមេន ឧបសម្បទាបិ ត ឱកច្ឆតី”តិ, តំ ត ឃុត្តំ។ ឃគវេក្កត ហិ បត្តព្ធេតា បុវេត្ត ឧបក្កមេន អភវេត្តា ហោតិ, តគវេក្កត បច្ឆាបិ ហោតីតិ ឱស់សិត្វា កវេហតព្វំ។

ត្តព្វត្តាគិ ភាវេចា តត្តិ ឲតស្សាតិ អភាចវេកា។ បត្តព្ធា ត ចារិតាតិ ឲត្វ បត្តព្ធាកហវោរេតច ឧបសម្បទាបិ កហិតា។ វេតភាហ “ឃស្ស វេចត្វ បត្តព្ធា ចារិតា”តិអាគិ។ តស្សិំឃេចស្ស បវេក្ខ បត្តព្ធា ចារិតាតិ ឲត្វ បត អបណ្ឌកបវេក្ខបិ បត្តព្ធាយតូវេយច លភតិ, ឧបសម្បទា បត តគាបិ ត ចដ្ឋតិ, បណ្ឌកបវេក្ខ បត អាកវេត លិក្ខភាសភាឃ ភាវេសតវេព្វាតិ វេចគិតព្វំ។

បណ្ឌកចត្ថុកថាចណ្ណនា តិដ្ឋិតា។

វេឆយ្យសំចាសកចត្ថុកថាចណ្ណនា

១១០។ វេឆយ្យសំចាសកចត្ថុស្មិំ វេកាលព្ពាតិ កុវេល ឌាតា, តត្វ ចា ឱគិតា ឌាកាតា បសិទ្ធា, តំ ចា ឌាតត្តិ វេកាលព្ពាតិ ឌាកាតកាតំ តាយ។ វេឆយ្យាឃ លិក្ខក្កហណយត្តូស្មិ ត្តគ សំចាវេសា ឲចាតិ អាហ “តវេឃា វេឆយ្យសំចាសកា”តិ។ ត ឃឆាចុឌ្ធិ ចត្ថតត្តិ កិក្ខុតំ, សាយវេណទាតំ ចា ចត្ថតំ ត សាគិឃតិ។

ឃឆាចុឌ្ធិ ចត្ថតត្តិ អត្តតា ឃុសាចាវេគត គស្សិតចស្សក្កមេន កិក្ខុតំ ចត្ថតំ សាគិឃតិ, គហទសាយវេណវេទា បត ចុឌ្ឍសាយវេណទាតំ, គហទកិក្ខុ ច ចុឌ្ឍាតំ ចត្ថតំ សាគិឃវេត្តាបិ វេឆយ្យសំចាសវេកា ត ហោតិ។ ត្តយស្មិំ អវេត្វតិ សំចាសវេត្វតកវេត្វ។

“កិក្ខុចស្សាតី”តិ ត្តគំ សំចាសវេត្វតវេក ចុត្តបិឝចវេសត ចុត្តំ, សឃវេយច បត បត្តឌិត្វា សាយវេណទចស្សាតិ កវេណវេត្តាបិ ឧភឃវេត្វតវេកា ឲច។ ត វេកចលទ្ធា បុរិវេសាច, ត្តតិំបិ កិក្ខុតិសុ ឲចំ បដិបដ្ឋតិ, វេឆយ្យសំចាសិកាច។ អាគិកយ្យិកាបិ វេចត្វ ត ឃុច្ឆត្តិ, ឧបសម្បន្នស្សុ ឲច បត្តាត្តាបត្តិ បដិច្ច អាគិកយ្យិកា ចុត្តា, វេតវេតវេចត្វ អាគិកយ្យិវេកាបិ ត ឃុវេត្តា។

ទាឌ...វេប... ភវេឃតាតិ ឲត្វ ភឃ-សវេឌ្ឍា បវេច្ចកំ វេឃាវេឌតវេព្វា។ ឃាច វេសា សុឌ្ឍយាតវេសាតិ “ត្តយិតា លិវេក្ខត កិក្ខុ ចវេច្ចត្វា វេតហិ សំចសិស្សាឃី”តិ អសុឌ្ឍចិត្តាភាវេចត សុឌ្ឍចិវេត្តា។ វេតត ហិ អសុឌ្ឍចិវេត្តត លិវេក្ខ កហិតយវេត្ត បច្ឆា កិក្ខុហិ សហ សំចសត្យុ ចា យា ចា, លិក្ខវេត្វតវេកា ហោតិ។ បច្ឆា សំចសវេត្តាបិ អភវេត្តា ហុត្វា សំចសតិ។ តស្មា ឧភឃវេត្វតវេកាបិ លិក្ខវេត្វតវេក ឲច បចិសតីតិ វេចគិតព្វំ។ វេឃា បត ទាឌាគិភវេឃត សុឌ្ឍចិវេត្តាច លិក្ខំ កវេហត្វា ចិចវេទវេត្តា បច្ឆា “កិក្ខុចស្សាតិ កវេណត្វា ឌីចិស្សាឃី”តិ អសុឌ្ឍចិត្តំ ឧប្បាវេគតិ, វេសា ចិត្តុប្បាគយវេត្តត វេឆយ្យសំចាសវេកាបិ ត ហោតិ សុឌ្ឍចិវេត្តត កហិតលិក្ខត្តា។ សវេច បត វេសា កិក្ខុតំ សត្តិកំ កត្វា សាយវេណទចស្សកណតាគិ កវេទាតិ, តគា សំចាសវេត្វតវេកា, ឧភឃវេត្វតវេកា ចា ហោតីតិ គដ្ឋព្វំ។ ឃំ បត បវេទតា សហ ឝុទតិវេក្ខវេបត “អឃស្មិ វេឆយ្យសំចាសវេកា, ចា”តិ ចុត្តំ, តំ កិក្ខុហិ សក្ខយុ សំចាសាឝិចាសតចវេសត ឝុទតិវេក្ខបំ សន្ធាឃ ចុត្តំ។ វេតត ចុត្តំ “សំចាសំ ភាឝិចាវេសតិ ឃាចា”តិ។ តស្ស តាច

ថេយ្យសំវាសកោ នាម ន វុច្ចតីតិ សម្ពន្ធោ ទដ្ឋព្វោ។ ឯត្ថ ច ចោរាទិភយំ វិនាបិ កីឡាធិប្បាយេន លិង្គំ គហេត្វា ភិក្ខូនំ សន្តិកេ បព្វជិតាលយំ ទស្សេត្វា វន្ទនាទិំ អសាទិយន្តោបិ “សោភតិ នុ ខោ មេ បព្វជិតលិង្គ”ន្តិអាទិនា សុទ្ធចិត្តេន គហិតត្តាបិ ថេយ្យសំវាសកោ ន ហោតីតិ ទដ្ឋព្វំ។

សព្វបាសណ្ឌិយភត្តានីតិ សព្វសាមយិកានំ សាធារណំ កត្វា បញ្ញត្តភត្តានិ, ឥទ្ធា ភិក្ខុនេត្តោ ច និយមិតកត្តាគហណេ សំវាសោបិ សម្ភវេយ្យាតិ សព្វសាធារណភត្តំ វុត្តំ។ សំវាសំ បន អសាទិយិត្វា អភិក្ខុកវិហារាទីសុ វិហារភត្តាទីនិ ភុញ្ជន្តោបិ ថេយ្យសំវាសកោ ន ហោតិ ឯវ។ កម្មន្តានុដ្ឋានេនាតិ កសិអាទិកម្មករណេន។ បត្តចីវរំ អាទាយាតិ ភិក្ខុលិង្គវេសេន សរីរេន ធារេត្វា។

“យោ ឯវំ បព្វជតិ, សោ ថេយ្យសំវាសកោ នាម ហោតី”តិ ឥទំ និទស្សនមត្តំ, “ថេយ្យសំវាសកោ”តិ បន នាមំ អជានន្តោបិ “ឯវំ កាតុំ ន វដ្ដតី”តិ វា “ឯវំ ករោន្តោ សមណោ នាម ន ហោតី”តិ វា “យទិ អារោចេស្សាមិ, ឆឌ្ឌេស្សន្តិ ម”ន្តិ វា “យេន កេនចិ បព្វជ្ជា មេ ន រុហតី”តិ ជានាតិ, ថេយ្យសំវាសកោ ហោតិ។ យោ បន បឋមំ “បព្វជ្ជា ឯវំ មេ គហិតា”តិសញ្ញី កេវលំ អត្តនា អត្តនោ សេនវត្តិវាសនាទិវិប្បការំ បកាសេតុំ លជ្ជន្តោ ន កថេតិ, សោ ថេយ្យសំវាសកោ ន ហោតិ។ អនុបសម្បន្នកាលេយេវាតិ ឯត្ថ អវធារណេន ឧបសម្បន្នកាលេ ថេយ្យសំវាសកលក្ខណំ ញត្វា វញ្ចនាយបិ នារោចេតិ, ថេយ្យសំវាសកោ ន ហោតីតិ ទីបេតិ។ យោ បរិសុទ្ធចិត្តេន គហិតលិង្គត្តា លិង្គត្ថេនកោ ន ហោតិ, លទ្ធូបសម្បទត្តា តទនុរូបស្សេវ សំវាសស្ស សាទិតត្តា សំវាសត្ថេនកោបិ ន ហោតិ។ អនុបសម្បន្នោ បន លិង្គត្ថេនកោ ហោតិ, សំវាសារហស្ស លិង្គស្ស គហិតត្តា សំវាសសាទិយនមត្តេន សំវាសត្ថេនកោ ហោតិ។

សលិង្គេ ឋិតោតិ សលិង្គភាវេ ឋិតោ។ ថេយ្យសំវាសកោ ន ហោតីតិ ភិក្ខូហិ ទិន្នលិង្គស្ស អបរិច្ចត្តត្តា លិង្គត្ថេនកោ ន ហោតិ, ភិក្ខុបដិញ្ញាយ អបរិច្ចត្តត្តា សំវាសត្ថេនកោ ន ហោតីតិ។ យំ បន មាតិកាដ្ឋកថាយំ “លិង្គានុរូបស្ស សំវាសស្ស សាទិតត្តា ន សំវាសត្ថេនកោ”តិ (កង្ខា៍ អដ្ឋ៍ បឋមបារាជិកវណ្ណនា) ការណំ វុត្តំ, តម្បិ ឥមមេវ ការណំ សន្ធាយ វុត្តំ។ ឥតរថា សាមណេរស្សបិ ភិក្ខុវស្សគណនាទីសុ លិង្គានុរូបសំវាសោ ឯវ សាទិតោតិ សំវាសត្ថេនតា ន សិយា ភិក្ខូហិ ទិន្នលិង្គស្ស ឧភិន្នម្បិ សាធារណត្តា។ យថា ចេត្ថ ភិក្ខុ, ឯវំ សាមណេរោបិ បារាជិកំ សមាបន្នោ សាមណេរបដិញ្ញាយ អបរិច្ចត្តត្តា សំវាសត្ថេនកោ ន ហោតីតិ វេទិតព្វោ។ សោភតីតិ សម្បដិច្ឆិត្វាតិ កាសាវធារណេ ធុរំ និក្ខិបិត្វា គិហិភាវំ សម្បដិច្ឆិត្វា។

យោ កោចិ វុឌ្ឍបព្វជិតោតិ សាមណេរំ សន្ធាយ វុត្តំ។ មហាបេឡាទីសូតិ វិលីវាទិមយេសុ ឃរក្ខារេសុ ឋបិតភត្តភាជនវិសេសេសុ, ឯតេន វិហារេ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ វស្សគណនាទីនំ អភាវំ ទស្សេតិ។

ថេយ្យសំវាសកវត្ថុកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

តិត្ថិយបក្កន្តកកថាវណ្ណនា

តិត្ថិយបក្កន្តកាទិកថាសុ តេនំ លិង្គេ អាទិន្នមត្តេតិ ឋិយំសាទិអធិប្បាយំ ចិនា “តិត្ថិយោ ភវិស្សាមី”តិ សង្ឃាដិចីវរេន លិង្គេ គហេត្វា ឆារិតាយទេត្វា សយមេវចាតិ តិត្ថិយានំ សន្តិកំ អគន្ត្វា សយមេវ សញ្ញាទានេបិ កុសចីរាទីនិ និវាសេតិ អាជីវកោ ភវិស្សាមិ…បេ…

គណ្ឋិតិ អាជីវកានំ សន្តិកេ តេនំ បព្ពជតវិធិនា “អាជីវកោ ភវិស្សាមី”តិ គណ្ឋតិ តស្ស ហិ តិត្ថិយភាវូបគមនំ បតិ សង្ឃាដេន

ចិន្នយាតេបិ “គន្ត្វា ភវិស្សាមី”តិ បរិកប្បិតត្តា បទវារេ ទុក្កដមេវ ទុត្តំ ទុក្កដន្តិ បរិញ្ញាយ អចុទេត្វាបិ មេធុនាទីសុ

ទុត្តបុព្ពបយោគទុក្កដវិត្ថុលៀមតោ ទុត្តំ ឯតេន ច សង្ឃាដចីវរេន លិង្គេ សប្បដិច្ឆិតោ បរាជិកំ, តតោ បុរិមបយោគេ ថុល្លច្ចយញ្ច

ចត្តត្តមេវ, ថុល្លច្ចយក្ខណេ និចត្តនត្តាបិ អាបត្តិ ឥមសាបេត្វា បុច្ឆតិ ឯវាតិ ឥដ្ឋព្ពំ យថា ចេត្វ, ឯចំ សញ្ញុកេឥបិ លោហិតុប្បាទេបិ

កិច្ចំ បុព្ពបយោគាទីសុ ទុក្កដថុល្លច្ចយបរាជិកាហិ មុច្ចនីយា ច ចេទិតព្ពា សាសនចិទុច្ឆតាយេត្វ អាទិកម្មិកាតម្បិ អនាបត្តិ ន ទុត្តា

បព្ពជ្ជាយបិ អកត្តព្វាភស្សនត្តំ បនេតេ, អញ្ញោ ច បរាជិកកណ្ឌេ ចិសុំ និក្ខាបនេន បរាជិកានិ អទស្សេត្វា ឥធ អនត្តេសុ ឯច ទុត្តាតិ

ចេទិតព្ពំ

តំលទ្ធិន្តិ តិត្ថិយវេសេន ឥដ្ឋកាចក្កហលមេវ សន្តាយ ទុត្តំ តេនេវាហ តិត្ថិយានំ សស្សតាទិក្កាហំ គណ្ហន្តោបិ លិង្គេ អសម្បដិច្ឆិតេ

តិត្ថិយបក្កន្តកោ ន ហោតិ, តំ លទ្ធិំ អក្កហេត្វាបិ “ឯតេនំ ចតុវិធា សុត្តរា”តិ លិង្គំ សម្បដិច្ឆន្តោ តិត្ថិយបក្កន្តកោ ហោតិ ឯច

លទ្ធិយា អភាវេតាតិ កិច្ចភាវេ សាលមតាយ តិត្ថិយភាវូបគមនលទ្ធិយា អភាវេន, ឯតេន ច អាបទាសុ កុសចីរាទិ បរិទុបគ្គស្សាបិ

តក្កស្ស ចិយ អនាបត្តិ ឥស្សេតិ

ឬបសម្បន្នកិច្ចា គមិតោតិ ឯត្វ សញ្ញុកេកោបិ ឬបសម្បន្នកិច្ចានេ គមិតោ, យាតុឃាតកាទយោ បន អនុបសម្បន្នានាមីតិ ឥដ្ឋព្ពំ

តិត្ថិយបក្កន្តកកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា

តិរច្ឆានគតវត្ថុកថាវណ្ណនា

១១០ ឬគកាសញ្ញាទិកំ មណ្ឌូកកក្ខិ នាគសរីរន្តិ សព្ពន្តិតព្ពំ ចិស្សេកមេតាតិ នាគស្ស សរីរំ និស្វា កិច្ចនោ ចិរចនកមេតំ គបិមិច្ឆាទីសុ

នាគសរីរំ ទុប្បជ្ជតីតិ តទុប្បត្តិមិមំ ឥស្សេន្តោ អាហ “ចិស្សដ្ឋោ”តិអាទិំ

តិរច្ឆានគតវត្ថុកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា

យាតុឃាតកាទិកថាវណ្ណនា

១០៧ៈ អបចាហតត្ថិ ខេរាឆត៌ ពិរច្ឆាតាតិអយត្ស្សជាតិកោ យត្ស្សជាតិកាតញ្ញេច បុត្តស្ស យេត្តាគយោបិ ពិក្ខុចិតគា ខោាត្តិ ទលិក្យត្តទក្យលា ចិឃាតិ អាហ "យត្ស្សិត្តិក្ខុតា ឧតិកា យាតា"តិ។ ឃធា យត្ស្សាតញ្ញេច ក្យលប្បចត្តិ តិក្ខុចិតគា, ឲុចំ អក្យលប្បចត្តិមិតិ អាហ "សឃប្បិ យត្ស្សជាតិកោតេចា"តិអាទិ។ អាតត្តុទិយេតាតិ ឲុត្តំ ក្យតិអតត្តុទំ តិទយេ បដិសត្តិបលំ អតត្តុទំ តាយ, តស្មិំ អតត្តុទេ ឧតកាទេត្តត តិយុត្តំ អាតត្តុរិយំ, ខេត៌ ទេចសិឃា បុទេត្តាតិ ខ្ពលក្ខុលយត្តំ, ក្យលិត្តិឃា អតិចាទិតិឃា បុទេត្តាបិ អត្តុទោ មិតទំ អឌាតិត្ថា ឈាទេតទេត្តា បិតុឃាតទោកាច ខោាតិ។

១០៨ៈ អចទេសសត្តិ អតាកាយិអាទិកំ។ ឃំ បទេតត្វ ចត្តុត្តំ, តំ យត្ស្សចិក្កហបិរាទិខោ ក្យត្តទេយច។

១០៩ៈ អឃំ សង្ឃរូភេទកោតិ បកតត្តំ ភិក្ខុំ សត្ថាយ ក្យត្តំ។ បុទេត្តា ឲុច បិរាទិកំ សយាបទេត្តា ចា ចត្វាទិខោាទេសត ចិបទេត្តាបសយ្យទោ ចា សង្ឃំ ភិត្ខុទេត្តាបិ អតត្តុរិយំ ត ចុសតិ, សទេ្ឈា បត ភិទេត្តាច ខោាតិ, បព្វាជ្ជា ចស្ស ត ចារិតាតិ ឥដ្ឋត្តំ។

"ក្ហឌ្ឍចិទេត្តតា"តិ ក្យត្តទេយចត្វំ ចិការទេចតិ "ចឆកចិទេត្តតា"តិ។ ទលាហិតំ ឧប្បាទេតីតិ តថាគតស្ស ទេចទីហិ អទេកឌ្ឍកាឃតាឃ ទោកតចិ ចាលក្កាទេត ចយ្យាទិទេឈំ កត្ថា ចាហិ ទលាហិតំ បល្ឈុរាទេបតុំ ត សក្កា, អាក្យឆាទិបហាទេត បត ទលាហិតំ ផាតទោតា ចលិត្ថា ក្យប្បយាតំ ឲកត្វ សត្ជុំតំ ខោាតិ, ឲត្តទោកត បត បហាទគាឃទោកា ទលាហិតុប្បាទទោកា តាយ ខោាតិ ខេចខេត្តា ចិឃ។ ទេចតិឃំ បត ទេចាសំ ចា បដិយាទិំ ចា ភិត្ខុទេតា អាតត្តុរិយំ ត ខោាតិ, អាតត្តុរិយសទិសំ បហាសាចឌ្ឍំ ខោាតិ។ ទេចាសិទុក្ខស្ស បត ឌូខោាហទលាសាលា ខេចច សឆាតុកំ ទេចតិឃំ ចាឆឃយាតា ច លិត្តិតព្វា, បុព្វាទេយខេចត្វ ខោាតិ។

យាតុឃាតកាទិកចាចល្លតា តិដ្ឋិតា។

ឧភតោព្យញ្ជនកចត្ថុកចាចល្លតា

១១០ៈ ឧភតោព្យញ្ជនទោកាតិ ឥត្ថិន្ទ្រិយយុទេត្តា, ឥតទោរា បត បុរិសិន្ទ្រិយយុទេត្តា។ ឲកស្ស ហិ កាចឌ្ឍយំ សហ តុប្បជ្ជតិ ឃមទោក (ឃម៉ៈ ៦ៈ ឥត្ថិន្ទ្រិយឃមកៈ ១៥៥) បដិក្ខិត្តត្តា។ ក្យតិយព្យញ្ជនំ បត កម្មសហាយេត អក្យសលចិទេត្តតេច កាចចិទហិតំ ខ្ពប្បជ្ជតិ។ បកតិត្តិបុរិសាតម្បិ កម្មទេយច ព្យញ្ជនលិង្គាតំ កាទលំ, ត កាទេចា តស្ស ទោកតចិ បក្ខទេយត បក្ខឃត្តស្ស បឌ្ឍាទេត អក្យត្តត្តា។ ទោកចលំ កាចសហិតាតំ ទេយច ព្យញ្ជនលិង្គាតំ បចត្តិគស្សតត្វំ អដ្ឋកចាយុ "ឥត្ថិន្ទ្រិយំ បដិច្ច ឥត្ថិលិង្គាទីតិ"តិអាទិតា (ធៈ សៈ អដ្ឋៈ ៦៣២) ឥន្ទ្រិយំ ព្យញ្ជនកអារលមេត្តត ក្យត្តំ, ឥតឆ បត អក្យសលចាទេលត ឥន្ទ្រិយំ ចិតាបិ ព្យញ្ជនំ ឧប្បជ្ជតីតិ ក្យត្តំ។ ខ្ពភិតុម្បិ ទេចសំ ឧភតោព្យញ្ជនកកាតំ ឃគា ឥត្ថិយា ទាទោកា ឧប្បជ្ជតិ, តគា បុរិសព្យញ្ជនំ បិកដំ ខោាតិ, ឥតទំ បដិច្ឆត្តំ។ ឃគា បុរិទេស ទាទោកា ឧប្បជ្ជតិ, តគា ឥត្ថិព្យញ្ជនំ បិកដំ ខោាតិ, ឥតទំ បដិច្ឆត្តំ តត្វ ចិចាទលក្កទេយាតិ បដិសត្តិក្ខលោ ឲុច ឥត្ថិបុរិសលិង្គាតម្បិ បិតុកាចប្បកាសទោក ក្យទ្ធិចចទេត អយុត្តតាបកាសតត្វំ អត្វចិចាទលក្កទេយា។ អដ្ឋសាលិតិឃញ្ញំ "ឥត្ថិលិង្គាទីតិ បត ឥត្ថិន្ទ្រិយំ បដិច្ច បចទេត្ត សយុដ្ឋិតានី"តិអាទិ (ធៈ សៈ អដ្ឋៈ ៦៣២) ក្យត្តំ។

នេវស្ស បព្ពជ្ជា អត្ថីតិ យោជនា។ យោ ច បដិក្ខិត្តេ អភព្ពេ, ភព្ពេ ច បុគ្គលេ ញត្វា បព្ពាជេតិ, ឧបសម្បាទេតិ វា, ទុក្កដំ។ អជានន្តស្ស សព្ពត្ថ អនាបត្តីតិ វេទិតព្ពំ។

ឧភតោព្យញ្ជនកវត្ថុកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អនុបជ្ឈាយកាទិវត្ថុកថាវណ្ណនា

១១៥. អនុបជ្ឈាយាទិវត្ថូសុ សិក្ខាបទំ អបញ្ញត្តន្តិ "ន, ភិក្ខវេ, អនុបជ្ឈាយកោ ឧបសម្បាទេតព្ពោ"តិ ឯវំ បញ្ញាបិយមានសិក្ខាបទំ សន្ធាយ វុត្តំ។ "កម្មំ បន ន កុប្បតី"តិ ឥទំ ឧបជ្ឈាយាភាវេបិ "ឥត្ថន្នាមស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខោ, ឥត្ថន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេនា"តិ មតស្ស វា វិព្ភមន្តស្ស វា បុរិមុបជ្ឈាយស្ស, អញ្ញស្ស វា យស្ស កស្សចិ អវិជ្ជមានស្សាបិ នាមេន សព្ពត្ថ ឧបជ្ឈាយកិត្តនស្ស កតត្តា វុត្តំ។ យទិ ហិ ឧបជ្ឈាយកិត្តនំ ន ករេយ្យ, "បុគ្គលំ ន បរាមសតី"តិ វុត្តកម្មវិបត្តិ ឯវ សិយា។ តេនេវ បាឡិយំ "អនុបជ្ឈាយក"ន្តិ វុត្តំ។ អដ្ឋកថាយម្បិ "ឧបជ្ឈាយំ អកិត្តេត្វា"តិ វត្វា "ឧបជ្ឈាយំ អគាហាបេត្វា សព្ពេន សព្ពំ ឧបជ្ឈាយវិរហិត"ន្តិ ឯវញ្ច អត្ថោតិ វុត្តោ។ បាឡិយំ សង្ឃេន ឧបជ្ឈាយេនាតិ "អយំ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខោ, ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ សង្ឃេន ឧបជ្ឈាយេនា"តិ ឯវំ កម្មវាចាយ សង្ឃមេវ ឧបជ្ឈាយំ កិត្តេត្វាតិ អត្ថោ។ ឯវំ គណេន ឧបជ្ឈាយេនាតិ ឯត្ថាបិ "អយំ ឥត្ថន្នាមោ គណស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខោ"តិអាទិនា យោជនា វេទិតព្ពា, ឯវំ វុត្តេបិ កម្មំ ន កុប្បតិ ឯវ ទុក្កដស្សេវ វុត្តត្តា។ អញ្ញថា "សោ ច បុគ្គលោ អនុបសម្បន្នោ"តិ វទេយ្យ។ តេនាហ "សង្ឃេនា"តិអាទិ។ តត្ថ បណ្ឌកាទីហិ ឧបជ្ឈាយេហិ ករិយមានេសុ កម្មេសុ បណ្ឌកាទិកេ វិនាវ យទិ បញ្ចវគ្គាទិគណោ បូរតិ, កម្មំ ន កុប្បតិ, ឥតរថា កុប្បតីតិ វេទិតព្ពំ។

អនុបជ្ឈាយកាទិវត្ថុកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អបត្តកាទិវត្ថុកថាវណ្ណនា

១១៦. អបត្តចីវរវត្ថូសុបិ បត្តចីវរានំ អភាវេបិ "បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរ"ន្តិ កម្មវាចាយ សាវិតត្តា កម្មកោបំ អវត្វា ទុក្កដមេវ វុត្តំ។ ឥតរថា សាវនាយ ហាបនតោ កម្មកោបោវ សិយា។ កេចិ បន "បច្ឆា អនុញ្ញាតកម្មវាចាយ ឧបសម្បន្នា វិយ ឥទានិបិ 'បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរ'ន្តិ អវត្វា កម្មវាចាយ ឧបសម្បន្នាបិ សូបសម្បន្នាវា"តិ វទន្តិ, តំ ន យុត្តំ។ អនុញ្ញាតកាលតោ បដ្ឋាយ ហិ អបរាមសនំ សាវនាយ ហាបនវិបត្តិ ឯវ ហោតិ "ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតី"តិ បទស្ស ហាបនេ វិយ។ តម្បិ ហិ បច្ឆា អនុញ្ញាតំ, "សង្ឃំ, ភន្តេ, ឧបសម្បទំ យាចាមី"តិអាទិវាក្យេន អយាចេត្វា តម្បិ ឧបសម្បាទេន្តោ "អយំ ឥត្ថន្នាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតី"តិ វត្វាវ យទិ កម្មវាចំ ករោតិ, កម្មំ សុកតមេវ ហោតិ, នោ ចេ វិបត្តិ។ សព្ពបច្ឆា ហិ អនុញ្ញាតកម្មវាចតោ កិញ្ចិបិ បរិហាបេតុំ ន វដ្ដតិ, សាវនាយ ហាបនមេវ ហោតិ។ អញ្ញេ វា កិញ្ចិ ទាតុកាមា ហោន្តីតិ សម្ពន្ធោ។

អនាមដ្ឋបិណ្ឌបាតន្តិ ភិក្ខូហិ លទ្ធភិក្ខតោ អគ្គហិតគ្គំ បិណ្ឌបាតំ។ សាមណេរភាគសមកោតិ ឯត្ថ កិញ្ចាបិ សាមណេរានម្បិ អាមិសភាគស្ស សមកមេវ ទិយ្យមានត្តា វិសុំ សាមណេរភាគោ នាម នត្ថិ, បត្តចីវរបរិកម្មមត្តបដិពទ្ធវុត្តិតាយ បន សាមណេរសទិសា ឯតេ បណ្ឌុបលាសាតិ ទស្សនត្ថំ ឯវំ វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្វំ។ និយតាសន្នបព្ពជ្ជស្សេវ ទាតុំ ការកោ ទីយតិ។ តេនេវ “យាវ បត្តោ បច្ចតី”តិអាទិ វុត្តំ។ អាមិសភាគោតិ វិហារេ ទិន្នំ សង្ឃភត្តំ, តត្រុប្បាទញ្ច សន្ធាយ វុត្តំ, ន ទាយកានំ គេហេសុ តេហិ ទិយ្យមានំ។ តេនេវ សលាកភត្តាទិ បដិក្ខិត្តំ, ទាយកា វិប្បដិសារិនោ ហោន្តីតិ។ គេហដ្ឋត្ថអាទិនា បន គិហីនំ គេហដ្ឋករណាទិទោសោ ឯត្ថ ន ហោតីតិ ទស្សេតិ។

អបត្តកាទិវត្ថុកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ហត្ថិនខកាទិវត្ថុកថាវណ្ណនា

១១៥។ ហត្ថិនខកាទិវត្ថូសុ កណ្ណមុលេតិ សកលស្ស កណ្ណស្ស លេខំ សន្ធាយ វុត្តំ។ កណ្ណសក្ខលិកាយាតិ កណ្ណច្ឆិទ្ទកាយ។ យស្ស បន កណ្ណាវិទ្ធេតិ ហេដ្ឋា កុណ្ឌលាទិបវេសនច្ឆិទ្ទំ សន្ធាយ វុត្តំ។ តត្រុប្បាទញ្ច អញ្ជនីតិ អញ្ជននាឡិកំ វិទោតិ។ តេនេវ ហិ វុត្តំ ន និទ្ធិក្ខតីតិ។ សក្កា ហោតិ សន្ធេតុន្តិ អវិទ្ធសណ្ឋានំ សន្ធាយ វុត្តំ, វិទ្ធំ បន បរិវត្តកំ អាបជ្ជតិ។

ពុទ្ធសីសោតិ ចក្កសីសោ។ ព្រហ្មសោ វិយ វត្តកំ កត្វា សីសំ យស្ស, សោ ព្រហ្មជ្ជវត្តា, គហេតា។

បរិវត្តេមាតិ សមន្តតោ វដ្ដកាយោ, ឯវេតេន ឯវរូបំ ឯវ វាមតោ ន វដ្ដន្តីតិ ទស្សេតិ។

គុឡគុឡសីសោតិ អនេកេសុ ថានេសុ បិណ្ឌិកមំសំ ទស្សេតំ អាទេយ្យេតំ កតំ។ តេនាហ “តាលផលបិណ្ឌិសទិសោ”តិ, តាលផលានំ មញ្ជរិ បិណ្ឌិ នាម។ អនុបុព្ពតនុកេន សីសេនាតិ ទេតិយច្ឆុបិកា វិយ កមេន កិសេន សីសេន, ច្ឆុលទេច្ឆុកបណ្ណ វិយ អាទិតោ បដ្ឋាយ យាវបរិយោសានំ សមច្ឆុលេន ភូមេន សីសេន សមត្ថកេតោ នាញ្ញត្តសីសោ នាម។ កប្បសីសោតិ កដមត្តកំ វិយ ខុទ្ទកា ភិន្នសីសោ។ “កណ្ណិកកេសោ វា”តិ បាឡិយំ វិចរណំ “បិឡកេហី”តិអាទិ។ មកុដស្សេវ នាមអាទេបិ កេសានំ ទុដ្ឋិតាកាំ សន្ធាយាហ “សិរសោ សេហី”តិអាទិ។

មកុដកមុកោតិ ភាមអាទសោ សេហិ អវិកត្តសោ សេហិ កសុកត្តសោ សេហិ អត្ថិមត្តមត្តតិ ការការេទាតិ ចិទិវំ បន្ន្រូនកោ។ ចក្កតោរកាតិ ខុទ្ទកោ កត្តនំ ចក្កេ បដិនិទ្ទិកទ្ធាយោ, ចក្កបុត្តនំ អត្ថិ គោចិ។ អត្ថិតារកាតិ អគ្គិមុខេ ទិតានំ ថាយោ, អត្ថិកណ្ឌកាតិបិ វទន្តិ។ អតិបិដ្ឋលត្ថិតិ មជ្ឈារត្ថិ។ មច្ចបិដ្ឋលត្ថិ មច្ចវណ្ណបិដ្ឋលំ។ និប្បុព្ពមត្ថិតិ ឯត្ថ បពុម-សទ្ធោ អត្ថិទលវេលមស្ស និទ្ទិសោ ហោ, តទការា និប្បុព្ពមត្ថិ។ អត្ថិបិដេកាតិ អត្ថិទល បរិយត្តស្ស បុតិការាបជ្ជនទោរោការ។

ធិបិដនាសិកោតិ អត្ថុតនាសិកោ។ បដ្កយល្ហកោ នាយ យថាយុលយល្ហកោ។ កិត្តយុលោតិ ឧបក្កយុលបរិយោសាសោនា, សព្ពនា វិវដយុលោ វា។ វក្កយុលោតិ ឯកបស្ស អបក្កយុ ធិតេហដ្ឋិយហតុកដ្ឋិកោ។ ឃុដ្ឋិត្តកោតិ ឧកោយុ ឃុដ្ឋេយុ យត្ថ កត្ថចិ ឌាតិយា វា បទ្ធា វា សត្ថាឌិនា អបនិតយំសេន ឃុដ្ឋេន សយត្តាកេតា។ ឯព្យអយុលោតិ និច្ចបញ្ញត្តិតលិលិយុលោ។

កិត្តាកលិតិ អវនតកេតា។ កិរិត្តាកេទាតិ អតិនិរិត្តាទយញ្ញោ។ ឯវំ កិត្តបិដ្ឋិបិ។ សព្ពញ្ញាតត្តិ “កច្ចកេត្តា”តិអាទិ សត្តាយ វុត្តំ។ ឯត្ថ ច វិនិច្ឆយោ កណ្ឌាទីសុ វុត្តោ ឯវាតិ អាហ “វិនិច្ឆយោ”តិអាទិ។

វាតល្លិកោតិ អល្លវាតទេវកេន ឧត្តតនីឌល្លកោសេន សយត្តាកេតា, យស្ស និវាសតេន បដិច្ចត្តុយ្យិ ឧត្តតំ បកាសតិ, សោច ន បញ្ញាទេតញ្ញា។ វិកដេវិតិ តិរិយំកយនបិទោ, យស្ស វក្កយតា ឌាល្យកា ឥហិ និកច្ចត្តិ។ បល្យាតិ បច្ចតា បរិវត្តនកបិទោ, យស្ស វក្កយតា ឌាល្យកា អនត្តា បចិសត្តិ។ យថាឌញ្ញោតិ ធុលឌញ្ញោ។ យថាបិទោតិ យថត្តន បិទតលេន យុត្តា។ បិទចយញ្ញោតិ បិដ្ឋិបិទចយញ្ញោ ឯតេន អក្កបិទោ ច បល្យាច សទិសោតិ ទស្សេតិ។

យញ្ញសក្កិដ្ឋិតបិទត្តាតិ កុល្លបិទតាយ កាទលវិការវនំ។ អក្កេ សក្កិដ្ឋិតបិទត្តាតិ កុល្លបិទតាយ សកុលបិទស្សច កយនវិការវនំ។ បិដ្ឋិបិទក្កេន វក្កយត្តាតិ “បិទស្ស ឥហិទត្តនាតិ ច អញ្ញត្តទត្តនា”តិ ច ឥលំ បិទតលស្ស ឧកោហិ បរិយត្តហិ វក្កយំ សត្តាយ វុត្តំ។

យពុត្តិ ផាតកទលវិសុឌ្ឋិយា អការវេន អយុត្តក្កទវចំ។ វចតាតុកទលេន ហិ សោ យពុតា វុត្តា។ យោ ច កទលសយុត្តោបិ ឯកយវក្កទំ ហិក្កាទឥហុសោ វដតិ, សោបិ ឥលេឆវ សក្កឃ្យតិ។ យោ វា បន ហិក្កំ និក្កេហត្ថាបិ អនាយឌិតក្កទយេវ សិលិដ្ឋវចំ វត្តំ សយត្ថា, សោ បញ្ញាទេតញ្ញា។

អាបត្តិតា ន យុច្ចតីតិ ឥត្ថា កទេទត្តាច ន យុច្ចតិ។ ឌីវិតត្តទាឃាទិអាបឌាសុ អទុវិយា កាយសាយក្កិ ទឌត្តស្ស អនាបត្តិ។ អប្បុតា ឃុសាទលត្តិ ឃុសាទលាយ អនទតោតិ អតថា។

ហត្ថិក្កាទិវត្ថុកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អលជ្ជិនិស្សយវត្ថុកថាវណ្ណនា

១១០។ និស្សយបដិសំយុត្តវត្ថុសុ និក្ខូហិ សយាតោ កាទោ ដិដ្ឋិសីលាទិគុណកោដ្ឋាសោ អស្សាតិ និក្ខូសកាទោ, តស្ស កាវោ និក្ខូសកាកតា។

អលជ្ជិនិស្សយចត្តុកឆាចណ្ណតា និដ្ឋិតា៉

កយិកាឌិនិស្សយចត្តុកឆាចណ្ណតា

១១៧៉ និស្សយករលើយោតិ ឯត្ថ និស្សយក្កហណំ និស្សយោ, សោ ករលើយោ យស្សាតិ ចិនេយនតស្ស បទតិបនេតា ឥដ្ឋ ទេ្ខា៉ ចិស្សេយន្តោ ចា...បេ... អតាបត្តីតិ កយតនិយាស្សាហតាយ តឆា ចរេន្តោបិ អឌ្ឍិកោ ឯច, ឯត្ថ និស្សយតាយកេ អលតិ អតាបត្តីតិ អធិប្បាយោ៉ ឯទេត ឆ បរិស្សយាឌិអការេច សេតាសតាឌិលយ្យំ បដិច្ច ចរេតា អាបត្តីតិ ឥស្សតិ៉ តត្ថា អកយតបច្ចយា ឌិចេល ឌិចេល អាបជ្ជតីតិ ចឥត្តិ៉ ឌិចេទនតាឌិកិច្ចត្តាយ កទ្ធហិ បេលិតស្សាបិ កិច្ចបរិយោសាតេយេច ចលិតព្ពំ, ត តេតា បរេ៉ កទ្ធហិបិ តាចកាលិកកិច្ចត្តេយេច បេលហទេហរា បេលិតព្ពា, ត និច្ចកាលកិច្ចត្តេតិ ឥដ្ឋព្ពំ៉ “តាចាយ កច្ឆន្តស្ស...បេ... អតាបត្តី”តិ ច្ចត្តត្តា ឯចទ្ធរំ អចិរឆេយ្យតំ ចិតា និស្សយតាយករហិតដ្ឋាទេត ចស្សំ ឧបកត្តុំ ត ចដ្ដតីតិ ឥដ្ឋព្ពំ៉

តស្ស និស្សាយាតិ តំ និស្សាយ៉ អាសាឡ្ហិយាបេ...បេ... ឯត្ថ កត្តព្ពត្តិ ឯត្ថ បត សេឆេបិ “អយុកោ ឆេទេរា ឯត្ថ អាកមិស្សតិ អាកមិស្សតី”តិ អាកយេត្តសេ្សច ចស្សូបតាឃិកឌិចេសា ហោតិ៉ ហោត្ត, ចលិតដ្ឋាទេត ចស្សំ អត្តុបកមួ យត្ត និស្សយោ លព្ភតិ, ឥទ្ធេរបិ ឯត្ថ កត្ត្ចា បដ្ឋិមិកាយ ឧបកត្តព្ពំ៉

១១៧៉ កោេត្តតបីតិ “អាយស្មតោ បិប្បលិស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខោ”តិ ឯចំ តាមំ អចត្វា កោត្តតាមេតបីតិ អត្ថោ, តេត “កោតាមេយា ថេរ ឧបសម្បទាបេក្ខោ”តិ ចុត្តេតិ “អាយស្មា កស្សបោ”តិ ចត្តព្ពត្តិ បឋិត្តំ ហោតិ៉ តស្មា អញ្ញម្បិ កិញ្ចិ តស្ស តាមំ បលិទ្ធំ, តស្មិំ ចា ឍលោ ស្បលក្កហណត្ថំ តាមំ បញ្ញាបិតំ, តំ សព្ពំ កហេត្វាបិ អត្តុស្សាចតា កាតព្ពា៉ យថា ឧបជ្ឈាយស្ស, ឯចំ ឧបសម្បទាបេក្ខស្សាបិ កោត្តាឌិតាមេត, តដ្ឋលិកតាមេត ឆ អត្តុស្សាចតំ កាតុំ ចដ្ដតិ៉ តស្មិម្បិ ឍលោ “អយំ តិស្សោ”តិ ចា “តាគោ”តិ ចា តាមំ កទេរាត្តហិ អត្តុសាសកសម្មុតិតោ បឆមេច កាតព្ពំ, ឯចំ កត្វាបិ អត្តទាឃិកឆយាត្តុសាសតបុច្ឆតកាលេបុ “កិន្តាមោសិ, អហំ ភន្តេ តាគោ តាម,
កោតាមេយា ថេរ ឧបជ្ឈាយោ, ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ តិស្សោ តាមា”តិអាឌិតា ចិញ្ញាបេន្តេត ឧភិន្នម្បិ ឌិន្តេ “យេយេទំ តាម”ន្តិ យថា សញ្ញា ឧប្បជ្ជតិ, ឯចំ ចិញ្ញាបេតព្ពំ៉ សេឆេ បត តស្មិំ ឍលោ បកតិតាមេត ចត្វា បឆ្ឆា តិស្ស-តាមាឌិអបុព្វតាមេត អត្តុស្សាចេតិ, ត ចដ្ដតិ៉

តត្ថ ឆ កិញ្ចាបិ ឧបជ្ឈាយស្សេច តាមំ អក្កហេត្វា ឃេត កេតចិ តាមេត “តិស្សស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខោ”តិអាឌិតាបិ បុក្កលេ បទាមដ្ឋេ កម្មំ ស្បកតេយេច ហោតិ អត្តុបជ្ឈាយកាឌីតំ ឧបសម្បទាកម្មំ ចិយ ឧបជ្ឈាយស្ស អភាវេបិ អភព្វត្តេបិ កម្មចាចាយ បុក្កលេ បទាមដ្ឋេ កម្មស្ស សិជ្ឈតោ៉ ឧបសម្បទាបេក្ខស្ស បត យថាសកំ តាមំ ចិតា អញ្ញេត តាមេត អត្តុស្សាចិតេ កម្មំ កុប្បតិ, សោ អត្តុបសម្បន្តោច ហោតិ៉ ឯត្ថ ឌិតោ អញ្ញោ អត្តុបសម្បន្តោ ចិយ កហិតតាមស្ស ចត្តុបុក្កលស្ស ឯត្ថ អភាចា, ឯតស្ស ឆ តាមស្ស អត្តុស្សាចតាយ អច្ចុត្តត្តា៉ តស្មា ឧបសម្បទាបេក្ខស្ស បកតិតាមំ បរិចេត្តត្វា អត្តុបុញ្ញេត តាកាឌិតាមេត អត្តុស្សាចេត្យកាមេត បដិកច្ចេច “ត្វំ តាគោ”តិអាឌិតា
ចិញ្ញាបេត្វា អត្តុសាសតអត្តទាឃិកឆយបុច្ឆតក្ខលេបុបិ តស្ស ឆ សង្ឃស្ស ឆ យថា បាកដំ ហោតិ, តថា បកាសេត្វាច តាកាឌិតាមេត

ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨠᩔ ᨻᩉᩪᨶᩥ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨿᩴ ᨸᨶ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣᨶᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨳ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ, ᨲᨴᩮᩅ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩣᩈᩩ ᨧ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨣᩉᩥᨲᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᩉᩥᨲᩮ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩥᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ, ᩉᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩑᩅ ᨬᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩣ ᨧ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶᩣᨾᩔ ᨸᨶ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ “ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨲᩥᩔᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲ-ᨸᨴᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᩮᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩋᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨

ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᨸᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ “ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨳᩣᨸᩥ “ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩩᩈᩃᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᩣᨾᩔ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲ-ᨸᨴᨿᩮᩣᨣᩔ ᨴᩔᨶᨲᩮᩣ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣᩅ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩁᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨠᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᩋᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩑᨠᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩈᩣᩅᨶᩣᨿ ᩉᩣᨸᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᩔ ᩋᩉᩣᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᩣᩊᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᨠᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᨶ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ “ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨶ ᨿᩮᩣᨩᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩑᩅᩴ, ᨲᨳᩣᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨸᩥ ᩑᨠᩮᨶᩮᩅ ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅ ᩅᩣ ᩋᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩴ ᨸᩈᨲ᩠ᨳᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨣᨾᩥᨠᩣᨴᩥᨶᩥᩔᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

## ᨴ᩠ᩅᩮᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪂᪃᪨ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩈᩉᩮᩅ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩴ ᩑᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩣᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩣ, ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣ, ᩑᨲᩮ ᩑᨠᩣᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩮ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩑᨠᩣᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩮ ᨠᩣᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩑᨠᩴ ᨸᨴᩴ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᩋᩃᩮᩣᨸᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨠᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᩑᨠᩣᨿ ᩑᩅ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩮ ᩑᨠᩮᨶᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩋᨿᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᩘ᩠ᨥᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩑᨠᩮᨶ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᨶᨿᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩥᨶᩣᩅ ᨶᨿᩮᨶ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᩑᨠᩮᨶ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶ ᩑᨠᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩮ ᨠᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ “ᩑᨠᩮᨶ ᩑᨠᩔ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩍᨲᩁᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᩅᩣ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨲᩦᩉᩥ ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩉᩥ, ᩑᨠᩮᨠᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶ ᨲᨿᩮᩣᨸᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩮ ᨠᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᩣ ᩑᨠᩮᨶ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᨶ “ᨶ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨶᩣᨶᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩑᨠᩮᨶ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᩅᩣ ᨲᩦᩉᩥ ᩅᩣ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮ ᩑᨠᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩑᨠᩣᨿ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩣᨿ ᩑᨠᩣᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩮ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨸᨴᩴ᪨ ᨶ ᨸᨶ ᨶᩣᨶᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩉᩥ ᨶᩣᨶᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩉᩥ ᨲᨿᩮᩣ ᩑᨠᩣᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩮ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨶᩣᨶᩣᨧᩁᩥᨿᩣ ᨶᩣᨶᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣ...ᨸᩮ... ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ “ᨲᩥᩔᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩈᩩᨾᨶᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ, ᩈᩩᨾᨶᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩥᩔᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᨠᩁᨱᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᨾᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨧᩮ

តិស្សត្ថេរោ សុមនត្ថេរស្ស សទ្ធិវិហារិកំ, សុមនត្ថេរោ តិស្សត្ថេរស្ស សទ្ធិវិហារិកំ អនុស្សាវេតិ, អញ្ញមញ្ញំ គណបូរកា ហោន្តិ, ឯវំតិ

ឯវំ សចេ បន ឧបជ្ឈាយោ សយមេវ អត្តនោ សទ្ធិវិហារិកំ អនុស្សាវេតីតិ ឯត្ថ វត្តព្ពមេវ នត្ថិ, កម្មំ សុកតមេវ ហោតិ។

អនុបជ្ឈាយកស្សាបិ យេន កេនចិ អនុស្សាវិតេ ឧបសម្បទា ហោតិ, កិមង្គំ បន ទិសាបជ្ឈាយកស្ស ឧបជ្ឈាយេនេវ អនុស្សាវនេតិ ទដ្ឋព្ពំ។

តេនេវ នវដ្ឋកថាយំ "សចេ បន"តិអាទិមាហ។

ឥត្ថុបសម្បទាបេក្ខាទិវត្ថុកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ឧបសម្បទាវិធិកថាវណ្ណនា

១២៩។ ឧបជ្ឈាតិ ឧបជ្ឈាយ-សទ្ទសមានត្ថំ អាការន្តំ ឧបជ្ឈាសទ្ទាតិ វទន្តិ។ ឧបជ្ឈាយ-សទ្ទា ឯវ វា ឧបជ្ឈា ឧបយោគបច្ចត្តវចនេសុ យ-ការលោបំ កត្វា ឯវំ វុត្តា ករណវចនាទីសុ ឧបជ្ឈា-សទ្ទស្ស បយោគាភាវាតិ ទដ្ឋព្ពំ។ បរិព្ពាជំ អត្តនាវ អត្តានំ សម្មន្និតព្ពន្តិ អត្តនាវ កត្តុភូតេន ករណភូតេន អត្តានមេវ កម្មភូតំ បតិ សម្មតកិច្ចំ កាតព្ពំ។ អត្តានន្តិ វា បច្ចត្តេ ឧបយោគវចនំ, អត្តនាវ អត្តា សម្មន្និតព្ពោតិ អត្ថោ។ ន កេវលញ្ច ឯត្ថេវ, អញ្ញត្រាបិ តេរសសម្មុតិអាទីសុ ឥមិនាវ លក្ខណេន អត្តនាវ អត្តា សម្មន្និតព្ពោវ។ អបិច សមំ កម្មារហតា អត្តានំ មុញ្ចិត្វា វត្តុកាមកា គណោ សព្ពត្ថ ពុទ្ធិតព្ពោ។

សង្ឃកាលោតិ "កិក្ខុនិស្សាយី"តិ វត្តានំ បហាយ សង្ឃស្សេវ តេន ពុទ្ធិតព្ពកាលោ។ ភូតកាលោតិ វត្តានាយ អការេបិ មនុស្សត្តាទិវត្ថុនោ ភូតតាយ អវស្សំ ពុទ្ធិតព្ពកាលោ, ពុតរវា កម្មកោបាទិអត្ថាវហោ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ មគ្គោតិ អវធាមុវោ។ ឧទ្ធរត្តីតិ អនុបសម្បន្នកាលេវ ឧបសម្បត្តិយំ បតិដ្ឋបេត្តិ អវេត្តិ។

សព្ពកម្មវាចាសុ អត្ថកោសល្លត្ថំ បនេត្ថ ឧបសម្បទាកម្មវាចាយ ឯវមត្តោ ទដ្ឋព្ពោ – សុណាតូតិ សវនាណត្តិយំ បឋមបុរិសេកវចនំ។ តញ្ច កិញ្ចាបិ យោ សង្ឃោ សវនកិរិយាយ កិយោជីយតិ, តស្ស សម្មុខត្តា "សុណាហី"តិ មជ្ឈិមបុរិសេកវចនេន វត្តព្ពំ, តថាបិ យស្មា សង្ឃ-សទ្ទសន្និធានេ បឋមបុរិសបយោគោវ សទ្ទវិទូហិ សមាចិណ្ណោ ភវន្តាអាយស្មន្តាទិសទ្ទសន្និធានេសុ វិយ "អធិវាសេតុ មេ ភវំ គោតមោ (បារា ១២)។ ឯតស្ស សុគត កាលោ, យំ ភវវា សាវកានំ សិក្ខាបទំ បញ្ញបេយ្យ (បារា ២១)។ បក្កមតាយស្មា (បារា ៥២៩)។ សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តោ"តិអាទីសុ វិយ។ តស្មា ពួធ បឋមបុរិសបយោគោ កតោ។ អថ វា អាទរគារវវសេន វត្តា ករុណាទិយេសុ ហិ អាទរវចនេ មជ្ឈិមបុរិសបយោគប្បត្តិយម្បិ បឋមបុរិសបយោគំ បយុញ្ជន្តិ "ទេសេតុ សុគតោ ធម្ម"ន្តិអាទីសុ (ឌី. និ. ១។ ៩៩; ម. និ. ១។ ២៨២; សំ. និ. ១។ ១៧២; មហាវ. ២) វិយាតិ ទដ្ឋព្ពំ។ កេចិ បន "ភន្តេ, អាវុសោតិ សទ្ទំ អបេក្ខិត្វា ពួធ បឋមបុរិសបយោគោ"តិ វទន្តិ, តំ ន យុត្តំ "អាវុសោ មេ ភន្តេ ហោហិ, (មហាវ. ៤៤) ពុទ្ធោ្ធរុសោ ឧបាលិ, ពុមំ បព្ពាជំ អនុយុញ្ជាហី"តិអាទីសុ (បារា ៥៤៤) តប្បយោគេបិ មជ្ឈិមបុរិសបយោគស្សេវ ទស្សនតោ។

មេតិ យោ សាវេតិ, តស្ស អត្ថនិទ្ទេសេ សាមិវចនំ ភន្តេតិ អាលបនត្ថេ វុឌ្ឍស្ស សការវចនំ “អាចរិយោ”តិ បទំ បន តទនេកស្ស តព្ភកម្មម្បិ ឋបិតោ “តុម្ហេ ភន្តេ, តុម្ហេ អាចរិយា”តិ ពហូសុបិ សមានុរូបត្តា ឧបជ្ឈាតិ អធិប្បេតោ ចតុវគ្គាទិកេ បកតត្តបុគ្គលសមូហេ វត្តតិ ឥធ បន បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ បញ្ចវគ្គតោ បដ្ឋាយ, មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ ទសវគ្គតោ បដ្ឋាយ ឧបជ្ឈាតិ គហេតព្វំ តត្រាយំ បិណ្ឌត្ថោ – ភន្តេ, ឧបជ្ឈា មម វចនំ សុណាតូតិ ពុទ្ធរក្ខិតោ នវកតរោ វត្តព្វវចនំ សចេ បន អនុស្សាវនកោ សព្វេហិ កិច្ចេហិ វុឌ្ឍតរោ ហោតិ, “សុណាតុ មេ, អាចរិយោ, ឧបជ្ឈា”តិ វត្តព្វំ សោបិ ចេ “ភន្តេ”តិ វទេយ្យ, នវកតរោ វា “អាចរិយោ”តិ, កម្មកោបោបិ នត្ថិ កេចិ បន “ឯកត្ថ ‘អាចរិយោ’តិ វត្វា អញ្ញត្ថ ‘ភន្តេ’តិ វុត្តេបិ នត្ថិ ទោសោ ឧភយេនាបិ អាលបនស្ស សិទ្ធត្តា”តិ វទន្តិ

ញត្តីតិ យមត្ថំ ញាបេតុកាមោ “សុណាតុ”តិ សង្ឃំ វទេន និយោជេតិ, តំ ញាបេន្តោ “អយំ ពុទ្ធរក្ខិតោ”តិអាទិមាហ តត្ថ អយន្តិ ឧបសម្បទាបេក្ខស្ស ហត្ថបាសេ សន្និហិតភាវទស្សនំ តេន ច ហត្ថបាសេ ឋិតស្សេវ ឧបសម្បទា រុហតីតិ សិជ្ឈតិ ហត្ថបាសតោ ពហិ ឋិតស្ស “អយ”ន្តិ ន វត្តព្វតោ តេនេវ អនុស្សាវនកម្មវាចាយំ យោ ហត្ថបាសតោ ពហិ ឋិតោ “អយ”ន្តិ ន វុត្តោ តស្មា ឧបសម្បទាបេក្ខោ អនុបសម្បន្នោ ហត្ថបាសេ ឋបេតព្វោ អយំ ពុទ្ធរក្ខិតោតិ អយំ-សទ្ទោ ច អវស្សំ បយុញ្ជិតព្វោ សោ ច នាមស្មិំ បឋមនាមបទេសេន វុត្តាតិ គហេតព្វំ “ពុទ្ធរក្ខិតោ”តិ ឥទំ អភិធេយ្យទស្សនំ តស្ស នាមទស្សនំ ឯកទេសេនបិ អយំ ធម្មរក្ខិតោតិអាទិនាមំ ទស្សេតិ “ឧបសម្បទាបេក្ខោ”តិ កិរិយាទិទស្សនេ ពហុព្ពីហិសមាសោ, ឧបសម្បទំ អបេក្ខតីតិ អត្ថោ តស្ស ច ឧបជ្ឈាយំ សម្ពន្ធភាវេន ទស្សេតុំ “ធម្មរក្ខិតស្ស អាយស្មតោ”តិ វុត្តំ ឯវំ “អយំ ពុទ្ធរក្ខិតោ អាយស្មតោ ធម្មរក្ខិតស្ស សទ្ធិវិហារិកោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ”តិ ឯវមាទិនា តេនេវ នាមកោដ្ឋាសេន សហ អត្ថោ ទស្សិតោតិ ឯត្ថ ច “អាយស្មតោ”តិ បទំ អវត្វាបិ “អយំ ពុទ្ធរក្ខិតោ ធម្មរក្ខិតស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខោ”តិ វត្តុំ វដ្ដតិ តេនេវ បាឡិយំ “ធម្មរក្ខិតេន ឧបជ្ឈាយេនា”តិ ឯត្ថ “អាយស្មតោ”តិ បទំ ន វុត្តំ យស្មា ច វត្តព្វំ, តំ ហេដ្ឋា វុត្តមេវ

ឯត្ថ ច ឧបជ្ឈាយោបិ ឧបសម្បទាបេក្ខោ វិយ ហត្ថបាសេ ឋិតោ ឯវ ឥច្ឆិតព្វោ, អថ កស្មា “អយំ ពុទ្ធរក្ខិតោ ឥមស្ស ធម្មរក្ខិតស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខោ”តិ ឯវំ ឧបជ្ឈាយបរាមសនេបិ អយំ-សទ្ទស្ស បយោគោ ន កតោតិ? នាយំ ទោសោ ឧបជ្ឈាយស្ស អភាវេបិ កម្មកោបាភាវតោ កេចិ បន អវិជ្ជមានស្សាបិ ឧបជ្ឈាយស្ស នាមកិត្តនំ អនុបជ្ឈាយស្ស ឧបសម្បទាទីសុបិ ការិយតិ តស្មា ឧបជ្ឈាយស្ស អសន្និហិតភាវេបិ តប្បរាមសនមត្តេន កម្មសិទ្ធិតោ “ឥមស្សា”តិ និទ្ទិសិតុំ ន វដ្ដតិ

បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហីតិ អភព្វតាទីហិ ឧបសម្បទាយ អវត្ថុករេហិ ចេវ បញ្ចាពាធហត្ថច្ឆិន្នាទីហិ ច អាបត្តិមត្តករេហិ អន្តរាយិកេហិ វការេហិ បរិសុទ្ធោ ឯត្ថ ច វុត្តោ ឯវ ច អាបត្តិមត្តករេហិ បញ្ចាពាធាទីហិ អបរិសុទ្ធស្សាបិ ឧបសម្បទា រុហតិ, តាទិសំ បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរន្តិ បរិបុណ្ណមស្ស ឧបសម្បទាបេក្ខស្ស បត្តចីវរំ ឯត្ថ ច វុត្តោ ឯវ អបត្តចីវរស្សាបិ ឧបសម្បទា រុហតិ, តាទិសំ ឧបសម្បទំ យាចតីតិ “សង្ឃំ, ភន្តេ, ឧបសម្បទំ យាចាមី”តិអាទិនា (មហាវ. ៧១, ១២៦) យាចិតភាវំ សន្ធាយ វុត្តំ ឯវំ តេន សង្ឃំ អយាចិតេបិ “ពុទ្ធរក្ខិតោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតី”តិ វុត្តេ ឯវ កម្មំ អវិបន្នំ ហោតិ, តាទិសំ ឧបជ្ឈាយេនាតិ ឧបជ្ឈាយេន

กรณภูเตน อิตฺถมฺภูตาย อุปญฺญายํ กตฺวา กมฺมภูตํ อุปสมฺปทํ ทาตุํ นิปฺผาเทตุํ กตฺตุํ สงฺฆํ ยาจตีติ อตฺโถฯ ยาจนากาโร ปน ทฺวิกมฺมกตฺตา “สงฺฆํ อุปสมฺปทนฺ”ติ เทฺว กมฺมปทานิ วุตฺตานิฯ

ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลนฺติ เอตฺถ ปตฺโต กาโล อิมสฺสาติ ปตฺตกาลํ, อปโลกนาทิจตุพฺพิธสงฺฆกมฺมํ, ตเทว สกตฺเถ ย-ปจฺจเยน “ปตฺตกลฺลนฺ”ติ วุจฺจติฯ อิธ ปน ญตฺติจตุตฺโถปสมฺปทากมฺมํ อธิปฺเปตํ, ตํ กาตุํ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ ชาตํฯ ยทีติ อนุมติคฺคหณวเสน กมฺมสฺส ปตฺตกลฺลตํ ทีเปติฯ โย หิ โกจิ ตตฺถ อปตฺตกลฺลตํ มญฺญิสฺสติ, โส วกฺขติฯ อิมเมว หิ อตฺถํ สนฺธาย อนุสฺสาวนาสุ “ยสฺสายสฺมโต ขมติ...เป... โส ภาเสยฺยา”ติ (มหาวฯ ๑๒๗) วุตฺตํฯ ตํ ปเนตํ ปตฺตกลฺลํ วตฺถุสมฺปทา, อนฺตรายิเกหิ ธมฺเมหิ จสฺส ปริสุทฺธตา, สีมาสมฺปทา, ปริสสมฺปทา, ปุพฺพกิจฺจนิฏฺฐาปนนฺติ อิเมหิ ปญฺจหิ องฺเคหิ สงฺคหิตํฯ

ตตฺถ วตฺถุสมฺปทา นาม ยถาวุตฺเตหิ เอกาทสหิ อภพฺพปุคฺคเลหิ เจว อนฺติมวตฺถุอชฺฌาปนฺเนหิ จ อญฺโญ ปริปุณฺณวีสติวสฺโส อนุปสมฺปนฺนภูโต มนุสฺสปุริโส, เอตสฺมึ ปุคฺคเล สติ เอว อิทํ สงฺฆสฺส อุปสมฺปทากมฺมํ ปตฺตกลฺลํ นาม โหติ, นาสติฯ กตญฺจ กุปฺปเมว โหติฯ

อนฺตรายิเกหิ ธมฺเมหิ จสฺส ปริสุทฺธตา นาม ยถาวุตฺตสฺเสว อุปสมฺปทาเปกฺขสฺส ปุคฺคลสฺส เย อิเม ภควตา ปฏิกฺขิตฺตา ปญฺจาพาธผุฏฺฐตาทโย มาตาปิตูหิ อนนุญฺญาตตาปริโยสานา เจว หตฺถจฺฉินฺนตาทโย จ โทสธมฺมา การกสงฺฆสฺส อาปตฺตาทิอนฺตรายเหตุตาย “อนฺตรายิกา”ติ วุจฺจนฺติ เตหิ อนฺตรายิเกหิ โทสธมฺเมหิ ปริมุตฺตตา, อิมิสฺสา จ สติ เอว อิทํ กมฺมํ ปตฺตกลฺลํ นาม โหติ, นาสติฯ กตํ ปน กมฺมํ สุกตเมว โหติ ฐเปตฺวา อูนวีสติวสฺสปุคฺคลํฯ

สีมาสมฺปทา ปน อุโปสถกฺขนฺธเก (มหาวฯ ๑๓๗-๑๓๙) วกฺขมานนเยน สพฺพโทสวิรหิตาย พทฺธาพทฺธเภเทน ทุวิธาย สีมาย วเสน เวทิตพฺพาฯ ตาทิสาย หิ สีมาย สติ เอว อิทํ กมฺมํ ปตฺตกลฺลํ นาม โหติ, นาสติฯ กตญฺจ กมฺมํ วิปชฺชติฯ

ปริสสมฺปทา ปน เย อิเม อุปสมฺปทากมฺมสฺส สพฺพนฺติเมน ปริจฺเฉเทน กมฺมปฺปตฺตา ทสหิ วา ปญฺจหิ วา อนูนา ปาราชิกํ อนาปนฺนา, อนุกฺขิตฺตา จ สมานสํวาสกา ภิกฺขู, เตสํ เอกสีมายํ หตฺถปาสํ อวิชหิตฺวา ฐานํ, ฉนฺทารหานํ ฉนฺทสฺส อานยนํ, สมฺมุขีภูตานํ อปฺปฏิกฺโกสนํ, อุปสมฺปทาเปกฺขวิรหิตานํ อุโปสถกฺขนฺธเก ปฏิกฺขิตฺตานํ คหฏฺฐาทิอนุปสมฺปนฺนานญฺเจว ปาราชิกุกฺขิตฺตกนานาสํวาสกภิกฺขุนีนญฺจ วชฺชนียปุคฺคลานํ สงฺฆสฺส หตฺถปาเส อภาโว จาติ อิเมหิ จตูหิ องฺเคหิ สงฺคหิตาฯ เอวรูปาย จ ปริสสมฺปทาย สติ เอว อิทํ ปตฺตกลฺลํ นาม โหติ, นาสติฯ ตตฺถ ปุริมานํ ติณฺณํ องฺคานํ อญฺญตรสฺสาปิ อภาเว กตํ กมฺมํ วิปชฺชติ, น ปจฺฉิมสฺสฯ

ปุพฺพกิจฺจนิฏฺฐาปนํ นาม อาทิโต “ปฐมํ อุปชฺฌํ คาหาเปตพฺโพ”ติอาทินา ปาฬิยํ วุตฺตานิ “อุปชฺฌํ คาหาเปตฺวา, ปตฺตจีวรํ อาจิกฺขิตฺวา, ตโต

តំ ហត្ថបិឡសេតា ឰហិ ឩេបត្វា អត្យសាសកសមុត្ថិកសមុការណំ, សមុេតត ច កត្វា អត្យសាសតំ, េតត ច បឩេតទ៌ អាកត្វា សញ្ញុស្ស ឩារេបត្វា រូបសយ្យការេបក្ខិ ‘អាកន្ឋាហិ’តិ ហត្ថបិេស ឧច អត្ថាតំ, េតត ច កិក្ខុតំ បិេឩ ចត្ថារេបត្វា រូបសយ្យការឃាឆាបតំ, តេតា

អត្តរាឃិកឆសុបុន្ឋកសមុត្ថិការណំ, សមុេតត ច បុន្ឋត”ត្តិ ឰយាតិ អដ្ឋ បុត្តកិច្ចាតិ, េតសំ សេត្តាសំ ឃាឆាចេតា ការេណត តិដ្ឋាបតិ៍ ឧតស្ថិច្ចា បុត្តកសុតិដ្ឋាបេត សតិ ឧច ឰគំ សញ្ញុស្ស រូបសយ្យការសុំ បត្តកស្លិ តាយ េហាតិ, តាយតិ៍ ឧេតស្ទ បត បុត្តកេសុស្ទ អកេតស្ទបិ កតំ កសុំ ឃឆាចុត្តចត្វសយ្យត្តិអាឌីស្ទ ចិដ្ឋយាេតស្ទ អក្យបេយច េហាតិ៍ តេឌចេយត្វ បត្តកស្លិ ឰេយហិ បច្ចាហិ អេក្កហិ សក្កហិតត្តិ េចឌិតត្ថា៍ ឰឃិតាច តេឃត េហដ្ឋា ចុេត្តស្ទ, ចក្ខុយាេតស្ទ ច សេត្តស្ទ កេសុស្ទ បត្តកស្លតា ឃឆារហំ េឃាេឌត្វា ឩាតត្ថា៍

ឰត្វត្ថាយំរូបសយ្យាេឌយ្យាតិ រូបសយ្យាតិប្បាេឌេតត តំសយក្កិ កេរយ្យ កេរាត្យតិ បត្វតាយំ, ចិឌិបិច្ចា ឰគំ ឌដ្ឋត្ថិ៍ ឃឆា ហិ “េឌចឌត្វិ ស្ទលារបឃ្យ”តិ ចុេត្តស្ទលសយស្ស តិប្បាេឌត្វា តំ ស្ទលសយក្កិតំ កេរយ្យាតិ អេត្វា េហាតិ, ឧចយិឆាបិ រូបសយ្យឌយស្ស តិប្បាេឌត្វា តំ រូបសយ្យាសយក្កិតំ កេរយ្យាតិ អេត្វា៍ បេឃាឌកញ្ញាបិេរ េចតំ ឃឆា ស្ទលឃត្តិ កញ្ចិ ស្ទន្ធកត្វាទ៌ េកាឌិ េហត្យកត្វា ស្ទលេហត្យតិប្បាេឌេតត ស្ទលារបឃ្យាតិ ចុច្ចតិ, ឧចយិឆាបិ រូបសយ្យដ្ឋិ ស្ទន្ធកត្វាទ៌ បុក្កលំ េហត្យកត្វុតា សញ្ញា រូបសយ្យារេហត្យតិប្បាេឌេតត រូបសយ្យាេឌយ្យាតិ ចុេត្តា៍ ឧេតត ច ស្ទលំ ចិឃ ស្ទលឌាឃេកត សញ្ញុត បុក្កលស្ស ឌិឃ្យយាតា តឆាបចត្តបរេយត្វឆេស្ទ រូបិឌាឃ អទិឃឌតបត្តាតត្វា រូបសយ្យា តាយ សមុត្ថិសច្ចតា អត្ថីតិ សយត្តិតំ េហាតិ៍ ឧត្វ ច “ឰត្វត្ថាេយា សញ្ញុ រូបសយ្យំ ឃាឆតី”តិ ចុត្តត្តា បទិចាសាឌីស្ទ ចិឃ ឃាឆតាក្យាណំ “ឰត្វត្ថាយស្ស រូបសយ្យំ ឌេឌយ្យា”តិ អចត្វា “ឰត្វត្ថាយំ រូបសយ្យាេឌយ្យា”តិ ចុត្តត្តា ឰគំ រូបសយ្យាកសុំ ឌារេត អសក្កេហត្វា កសុលក្ខេណា ឧច សក្កហិតត្តិ ឌដ្ឋត្ថិ៍ ឰឃិតា តេឃត “ឰត្វត្ថាយំ រូបសយ្យាេឌតិ, រូបសយ្យេត្ថា សញ្ញុត្វា”តិ ឧត្វាបិ អេត្វា េចឌិតេត្តា៍ េកចលញ្ញាតត្វ ចត្តយាតកាលអតីតកាលចេរសត, ឰឆ បត អតាឃដ្ឋកាលចេរសតាតិ ឧត្តកេយច ចិេរសេរា៍

ឧសា ឩាត្តីតិ “សេញ្ញា ឩារេបតេត្តា”តិ ចុត្តឩាបតា ឧសា៍ ឰេឌ្ហា អត្យុស្សាចតាតយ្បិ សត្ថាចស្ទេតត្វំ ចុច្ចតិ៍ អចស្សេច្ចាតំ ចត្តដ្ឋេយច, ឩាត្តិកេសុ ឧច តំ ត ចត្តត្ថិ៍ តត្វ បត ឃ្យ-ការេរ ចុត្តយេត្វ ឧច ឩាត្តិកសុំ តិដ្ឋិតំ េហាតីតិ ឌដ្ឋត្ថិ៍ លយតីតិ ទុច្ចតិ៍ រូបសយ្យាតិ សញ្ញុត ឌិឃ្យយាតា តិប្បាឌិឃយាតា រូបសយ្យា ឃស្ស លយតិ៍ េសា ត្យលុស្សាតិ េឃាឌតា៍ ត្យលីហិ ច អកេចតេត្វ តិបិេតា, អកេចតេកា អស្ស តេចឃ្យាតិ អេត្វា៍ លយតិ សញ្ញុស្ស ឰត្វត្ថាយស្ស រូបសយ្យាតិ បកេតត សេដ្ឋេត្ថា៍ តត្វ ការណយាហ “តស្មា ត្យលីហិតិ៍ តត្វ “អាសី”តិ េសេសា៍ ឃស្មា “ឃស្ស តក្កយតិ, េសា ភាេសឃ្យា”តិ តិក្ខត្តំ ចុច្ចយាេតាបិ សេញ្ញា ត្យលីហិតិេចា អេហាសិ, តស្មា លយតិ សញ្ញុស្សាតិ អេត្វា៍ ឧចត្តិ ឰឃិតា បកាេរត៍ ត្យលីហិការេចតេចតំ សញ្ញុស្ស ទុច្ចតកាចំ ឆារឃាឃិ ឰគ្គាឃិ បឌាតាឃីតិ អេត្វា៍ ឰតិ-សេដ្ឋា បទិសឃាបតេត្វ កេតា, េសា ច កសុចាឆាឃ អតក្កិ៍ តស្មា អត្យុស្សាចេកត “ឆារឃាឃី”តិ ឧត្វ ឃិ-ការបទិេឃាសាតេយច ចត្វា តិដ្ឋារេបតត្ថំ, ឰតិ-សេដ្ឋា ត បឃុត្តិតេត្តាតិ ឌដ្ឋត្ថិ៍ ឰឃិតា តេឃត សត្តត្វ កសុចាឆាតយេត្វា េចឌិតេត្តា៍

រូបសយ្យាចិឆិកឆាចល្ហតា តិដ្ឋិតា៍

ចត្តារេវាតិស្សយាឌិកចាចណ្ណតា

១៦ប៉៍ ឲកេបរិវិសា ចាតិអាឌិ សត្វាត់ សរិវេដ្ឋាយំ បរិេេហិ យិតិត្វា ឌាតតប្យការេឥស្សត់៍ ឈសត្តបឥបរេយតា ហិ ឈាយា “េបរិវិសា”តិ ចុដ្ឋតិ៍ ព្ទឥញ្ចា ក្តេប្យាលាទិក្លូតាឌិ ច អាកត្ថុេកហិ សដ្ឋិ ចិយំសិត្វា ចុដ្ឋតចកាច់ ឆាត្វា ចគ្គតចគ្គាបតាឌិកេលត្វំ ចុត្តិ៍ ឲតិ អាកដ្ឋតិ, កដ្ឋតិ ចាតិ ក្តេ, េសាច បយិយេត អេតត សិចដ្ឋេត្តិ បយាលត្តិ អាហ “ក្តេេយច ក្តេប្យាល”ត្តិ៍ អបរិបុណ្ណាតិ ក្តបសយ្យតាឌិចេសត អបរិបុណ្ណា៍ យឌិ ក្តេេចយេឡ្យក្តបសយ្យាឌិេតា, ឋឥា ឋស្មិំ ក្តេយិ៍អចសិដ្ឋឌិចសាទិក្លូត់ “ឌិចសកាកាទិក្លូត”ត្តិ ឥេស្សតិ៍ េតតាហ “យត្តុេកហិ ឌិចេសហិ យស្ស េយា ក្តេ អបរិបុេណ្ណា, េត ឌិចេស”តិ៍ ឋត្ត យស្ស ត់ ឈាំ លក្ខបសយ្យឥស្ស បុក្កលស្ស សឡ្ហិ េយា ក្តេ យត្តុេកហិ ឌិចេសហិ អបរិបុេណ្ណា, េត ឌិចេសតិ េយាឌតា៍

ឈាយាឌិកេយច សត្តំ សក្កេហត្វា កាយិតត្ថុេតា កេឆតត្ថុេតា សក្កិតិតិ អាហ “ព្ទឥេយចា”តិអាឌិ៍ ឋត្ត ឲកេតា កត្វា អាទិក្លិតត្ថំ៍ ត្វំ កិ លកសិតិ ត្វំ ក្តបសយ្យាឥតកាេល កតេចស្ស៎, កតេ៌វាត្យុា លកសិ, កតេវស្មិំ េត ក្តបសយ្យា លក្ខាតិ អេត្វា៍ ចស្សត្តិ ចស្សា៌តាត្យ៍ ព្ទឥញ្ចា សិចដ្ឋាទិក្លូត់ ចិតា ចុត្តយ្យិ ត ឆាាយតិតិ ព្ទយិតា ក្តេអាទិក្លូេតេតច សាសតចេស្សុ ចា កលិឃុកចស្សាឌិសុ ចា សហស្សិេយ ចា សតិេយ ចា អសុកំ ក្តេំ លកាយិតិ ឥស្សិតត្តិ ឥដ្ឋត្វំ៍ “ឈាយា”តិ ព្ទឌំ បិឡព្ទយំ អាកតបឌិបិឌិ៍ សគ្គាយ ចុត្តិ៍ ចត្តត្ថកយេតា បត កលិឃុកចស្សាឌិសុ សត្ថេឥសបសិេដ្ឋសុ អសុកចេស្ស អសុ៌កាត្យយិ៍អសុកយាេស អសុេក កេលា្យចា សុេក្កា ចា បេក្ខ អសុកតិឌិចាេចិេសសយុេត្ត តក្ខេត្ត បុត្តល្យាឌិឌិចសកាេក ឲត្តុេក ឈាយាបយាេល, តាឌិកាបយាេល ចា យយា ក្តបសយ្យា លក្ខាតិ ចេឥយ្យាសិតិ ឲចំ អាទិក្លិតត្ថំ៍ “ព្ទឌំ សុដ្ឋ ក្តក្កេហត្វា អាកត្ថុេកហិ ចុដ្ឋបឌិបិឌិ ឆាត្វា បឌិបជ្ជាហិ”តិ ចត្តត្ថំ៍ បិឡព្ទយំ កិស្ស ត្វត្តិ កិ ត្វំ ឲត្តកំ កាលំ អកាសិតិ អេត្វា៍

១៦០៍ ក្តបសយ្យឌំ យាឌិតិ បត្ថជ្ជញ្ចា ក្តបសយ្យឥញ្ចា យាឌិតិ អេត្វា៍ បស្សិស្សាយិតិ ឲត្ត ចឥតិតិ េសេសា, ឲចំ ក្តបរិបិ៍ “ឡសាេវតេឡ្តា”តិ ព្ទយិតា បុរិេយា ក្តក្លិត្តកាេចា ចិត្តយិត្វា បុត លក្ខបសយ្យឥយ្យិ ត យុញ្ចាតិ៍ េតត ច សយ្កជ្ជតាឌិសុបិ កិក្លូត់ បិឌិត្តិយេយចាតិ ឥេស្សតិ៍ អតាបត្តិ សយ្កាេក សិចាេសតិ ឲត្ត សហេសយ្យាបិ សក្កហិតាតិ ឥដ្ឋត្វំ៍ ឲត្ត ចាយយឌិប្យាេយា – យស្មា អយំ ឡសាទិតត្វា បកតេត្វា, ឋស្មា ក្តក្លិត្តសយ្កាកាឌិបច្ចេយត បិឌិត្តិេយតេត្ត អតាបត្តិតិ៍ េយា បត អាបត្តិដ្ឋាេត អតាបត្តិឌិដ្ឋិតាយ អាបត្តិ ត បស្សតិ, េតេតច បឌិកម្មយ្យិ ត កេវាតិ, េសា យស្មា ឲត្តាចតា អលជ្ជិ តាយ ត េហាតិ៍ បណ្ណត្តិំ ឆាត្វា ចិតិក្កយំ កេវាេត្តា ឲច ហិ អលជ្ជិ តាយ េហាតិ៍ “សញ្ចិច្ច អាបត្តិ អាបជ្ជតិ”តិអាឌិ (បរិ៍ ៦៥៥) ហិ ចុត្តិ៍ ឋស្មា ឲត្ត អលជ្ជិសយ្កាកាឌិបច្ចយា ក្តក្កឌិបត្តិតិយេយា តត្តិ៍ េតត សាេបត្ត អាបត្តិ ត ចុត្តាតិ ឥដ្ឋត្វំ៍ េយា បេតត្ត ព្ទយំ អឌិប្បាយំ អសល្លេក្ខេត្តត េកតចិ “អតាបត្តិ សយ្កាេក សិចាេស”តិ ព្ទយិតា បិឌិត្តិេយត អតាបត្តិ ចុត្តា, អលជ្ជិសយ្កាកបច្ចយា ក្តក្កដំ បត អាបជ្ជតិ ឲចាតិ អាបត្តិតិយេយា ចុេត្តា, េសា អលជ្ជិេត្ត សតិ ឲច ចុេត្តា, តាសតិតិ ឥដ្ឋត្វំ៍

១៦១៍ ចិតយយិត្វិអាឌិកាចាសុ តិក្កហាតត្តិ តិក្កហកេរលាសុ៍ បិបិេដ្ឋតិ បិបបុក្កលិត់ តិក្កហកេរលាសុ, លជ្ជិត់ បក្កេហសុ ច េបសលិត់ សុលាចេហ យហេត្ត ចិតយយិ៍យេឆា អត្តកាឌិ អត្វាត្យុាំ កេវាេត្តាច យស្មា េយាតិេសា បឌិបជ្ជតិ តាយ េហាតិ, ឋស្មា ក្តេគ្គាត់ បចក្ខាយិតិ

សប្ពភ្ដឃោឌភា ដ្ឋប្បា៍ សេសំ សប្ពព្វ ស្ចិឡ្បាឃ្យេបច៍

ចត្តាទោតិឃ្សាឌិកឆាចល្លភា តិដ្ឋិពា៍

ព្ញាតិ សបត្តបិឋាឌិកាឃ ចិភឃដ្ឋកឆាឃ ចិបតិចិភោឌតិឃំ

បហាពត្ដកចល្លភាភឃោ តិដ្ឋិពោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

២។ ឧបោសថក្ខន្ធកោ

សន្និបាតានុជាននាទិកថាវណ្ណនា

១៣២។ ឧបោសថក្ខន្ធកេ តទត្ថិ ខុតទត្ថិ ញត្វាតិ តិត្ថិ, លទ្ធិំ ញាតោតិ សាសនលទ្ធិតោ។

១៣៣។ អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតោតិ ឯត្ថ ទេសនារោចនានម្បិ សង្គហោ។ តេនេវ មាតិកាដ្ឋកថាយំ “វុដ្ឋិតា វា ទេសិតា វា អារោចិតា វា អាបត្តិ...បេ... អសន្តី នាម ហោតី”តិ (កង្ខា។ អដ្ឋ។ និទានវណ្ណនា) វុត្តំ។

មតុដេតាតិ អាសន្នេ សហ។ បេទតិ ទូរេបិ បរុប្បេល សន្ធាយ កឹ តេ ច ករេយ្យាតិ យោជនា។

“អាវិកតា ហិស្ស ផាសុ ហោតី”តិ (មហាវ។ ១៣៤) វុត្តត្តា គរុកាបត្តិបិ អាវិករណមត្តេន វុដ្ឋាតីតិ កេចិ វទន្តិ, តំ តេសំ មតិមត្តំ បរិវាសាទិវិធានសុត្តេហិ វិរុជ្ឈនតោ។ អយំ បនេត្ថ អធិប្បាយោ – យថាភូតញ្ហិ អត្តានមាវិករោន្តំ បេសលា ភិក្ខូ “អកាមា បរិវត្ថព្ព”ន្តិអាទិវចនំ និស្សាយ អនុគ្គហាយបិ តំ ឧបាយេន បរិវាសាទីនិ ទត្វា អវស្សំ សុទ្ធន្តេ បតិដ្ឋាបេស្សន្តិ, តតោ តស្ស អវិប្បដិសារាទីនំ វសេន ផាសុ ហោតិ។ បឋមំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសន្តិ និទានុទ្ទេសំ ទស្សេតិ។ បុព្វេ អវិជ្ជមានំ បញ្ញាបេស្សតីតិ ន កេវលព្ភា មតំ, បុព្វេ បញ្ញត្តម្បិ បន បារាជិកាទិសិក្ខាបទំ សត្ថា កថា “តត្ថិមេ ចត្តារោ បារាជិកា ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តី”តិអាទិកា បារាជិកុទ្ទេសាទិវសេន វិភង្គមាតិកំ កត្វា និទានុទ្ទេសេន សហ សមេវ សង្គហេត្វា “បាតិមោក្ខ”ន្តិ បញ្ញាបេស្សតិ ទដ្ឋា។ តទេតំ សព្វម្បិ សន្ធាយ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុ”ន្តិ (មហាវ។ ១៣៣) វុត្តំ។

១៣៦។ ឯតំ ឱ វេទិតព្វន្តិ យស្មិំ តស្មិំ ចាតុទ្ទសេ វា បន្នរសេ វាតិ ឯវំ អត្ថោ។

សន្និបាតានុជាននាទិកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សីមានុជាននកថាវណ្ណនា

១៣៨។ “បុរត្ថិមាយ ទិសាយា”តិ ឥទំ និទស្សនមត្តំ។ យស្សំ បន ទិសាយំ និមិត្តំ អសតិ យត្ថ អត្ថិ, តតោ បដ្ឋាយ បឋមំ “បុរត្ថិមាយ អនុទិសាយ, ទក្ខិណាយ ទិសាយា”តិអាទិនា សមន្តា វិជ្ឈមានដ្ឋានតោ និមិត្តានិ កិត្តេត្វា បុន “បុរត្ថិមាយ អនុទិសាយា”តិ បឋមកិត្តិតំ កិត្តេត្វា វដ្ដតិ, តីហិ និមិត្តេហិ សិង្ឃាដកសណ្ឋានាយបិ សីមាយ សម្មន្និតព្វតោ។ តិក្ខត្តុំ សីមាមណ្ឌលំ សម្ពន្ធន្តេនាតិ វិកប្បេន សយំ

ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥᨲ᩠ᨲᨶᩅᨧᨶᩮᨶᩮᩅ ᩈᩦᨾᩣᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨲᩴ ᨲᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩪᨷᨣᩣᨶᩥ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᩉᩥ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᨷᩁᨾᩣᨿ ᩈᩦᨾᩣᨿ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᨶᩩᨷᩁᩥᨿᩣᨿᨶ᩠ᨲᩔ ᩑᨠᨴᩥᩈᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩮᨶ ᩈᨿᩴ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᩉᩥ ᨿᨳᩣᩅᩅᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ “ᨷᩣᩈᩣᨱᩮᩣ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᩈᩮᩣ ᨷᩣᩈᩣᨱᩮᩣ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩑᩅ.

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨷᩴᩈᩩᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨠᨲᩮᩣ ᩈᩴᩉᩁᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᨩᩣᨲᩮᩣ. ᨲᨳᩣ ᩈᩮᩈᩣᨷᩥ. ᨴ᩠ᩅᩣᨲᩁᩣᨷᩦᨲᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨷᩴᩈᩩᨷᨻ᩠ᨻᨲᩣᨴᩥᨠᩮᩣᨷᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ. ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨶ᩠ᨲᩴ. ᨧᨲᩪᩉᩥ ᩅᩣ ᨲᩦᩉᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩦᨾᩣᨽᩪᨾᩥᩴ ᨧᨲᩪᩈᩩ, ᨲᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᨴᩥᩈᩣᩈᩩ ᨮᩥᨲᩮᩉᩥ. ᩑᨠᩥᩔᩣ ᩑᩅ ᨷᨶ ᨴᩥᩈᩣᨿ ᨮᩥᨲᩮᩉᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨻᩉᩪᩉᩥᨷᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨶᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨷᨶ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨴᩥᩈᩣᩈᩩ ᨮᩥᨲᩮᩉᩥᨷᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨠᩮᨶ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ. ᨲᩴ ᨻᩣᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩈᩦᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩦᨾᩣᨿ ᨠᩁᨱᩴ ᩋᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩈᨧᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ.

ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᨷᩃᨣᩩᩊᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᨲᩣ ᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨶ ᨲᩩᩃᨣᨱᨶᩣᩅᩈᩮᨶ, ᨽᩣᩁᨲᩮᩣ ᨷᩃᨷᩁᩥᨾᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᨾᨣᨵᨲᩩᩃᩣᨿ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩈᩣ ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᨲᩩᩃᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᩥᨣᩩᨱᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ. ᩋᨲᩥᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩦᨲᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨽᩪᨾᩥᩴ ᨮᩥᨲᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᨲᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᨿᩮᩣᨩᨶᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣᨷᩥ. ᩈᨧᩮ ᩉᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᨠᩪᨭᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᨲᩥ, ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᨾᩮᩅ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ.

ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩣᩁᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᨲᩁᩩᨱᨲᩣᨿ ᩈᩣᩁᩮ ᩋᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩮᨷᩥ ᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨶ ᨽᩅᩥᩔᨾᩣᨶᩈᩣᩁᩮᨷᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᩣᨴᩥᩈᩣᨶᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᩪᨧᩥᨴᨱ᩠ᨯᨠᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᨷᩁᩥᨱᩣᩉᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨷᨬ᩠ᨧᨾᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩣᩁᨾᩥᩔᨠᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩣᩁᩮᩉᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩥᩔᩣᨶᩴ. ᩑᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᩣᩁᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩥᩔᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ. ᨧᨲᩩᨷᨬ᩠ᨧᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᩈᩣᩁᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩅᨶᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨥᨭᩣᨿ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩈᩩ ᩑᩅ ᨷᩁᩥᩅᩮᨱᨷᨱ᩠ᨱᩈᩣᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨿᨳᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣᨷᩥ ᩅᨶᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᩋᩅᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩴ ᩅᨶᩴ ᩑᨠᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩥᨿᩣ. ᨲᨬ᩠ᨧ ᨷᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᩅᨶᨲ᩠ᨲᩣ “ᩅᨶᩴ ᨶ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩈᨧᩮ ᩉᩥ ᨲᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ, “ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩏᨷᩁᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨴᩮᩣᩈᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ. ᩑᨠᨴᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨶᩮᨠᨴᩮᩈᩴ, ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩅᩥᩁᩉᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨠᨲᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᩑᨠᨷᩔᩮ ᨮᩥᨲᩅᨶᩔ ᩑᨠᨴᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

ᩈᩪᨧᩥᨴᨱ᩠ᨯᨠᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣᨲᩥ ᩅᩴᩈᨴᨱ᩠ᨯᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ. ᩃᩮᨡᨶᩥᨴᨱ᩠ᨯᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ. ᨾᩣᨲᩥᨠᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨷᨶ ᩋᩅᩮᨠᨣ᩠ᨣᩦᨿᩅᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ “ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᩃᩈᩪᨧᩥᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᩅᩮᩊᩩ...ᨷᩮ... ᨠᩁᨬ᩠ᨩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨶᩩᨲᩁᩮᩣ ᩅᩮᩊᩩᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᩈᩪᨧᩥᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩅᩴᩈᨶᩊᨠᩈᩁᩣᩅᩣᨴᩦᩈᩪᨲᩥ ᩅᩮᩊᩩᨷᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩣ ᨶᩊᨷᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩣ ᨠᨷᩃ᩠ᩃᨠᩣᨴᩥᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᨽᩣᨩᨶᩮᩈᩩ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨲᨦ᩠ᨡᨱᨾ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᨲᩁᩩᨱᨷᩮᩣᨲᨠᩮ ᩋᨾᩥᩃᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩁᩪᩉᨶᨩᩣᨲᩥᨠᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨿᩮ ᨷᨶ ᨷᩁᩥᨱᨲᩣ ᩈᨾᩪᩃᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩣᨷᩥ ᨾᩥᩃᩣᨿᨾᩣᨶᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩥᩃᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩁᩮᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩅᨾᩪᩃᨦ᩠ᨠᩩᩁᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨩᩦᩅᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ ᩅᩣ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩮ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩅᨾᩪᩃᩈᩣᨡᩣᨶᩥᨣ᩠ᨣᨾᨶᩴ

ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ ᩈᩦᨾᩣᨿ ᨾᩉᩣᨴᩥᩈᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨠᩮᩣᨱᨲᩮᩣ ᩈᩦᨾᩣᨿ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨠᩮᩣᨱᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨽᩥᨶ᩠ᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨷᩁᨽᩣᨣᩮ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ

ចតុន្នំ កោណានំ ដាហិ និក្ខិបិត្វា ឋិតេសុ យក្ខេសុ ឯកិស្សា ទិសាយ ឯកំ, អញ្ញិស្សា ទិសាយ ចាបរន្តិ ឯវំ ចត្តារោបិ យក្ខា ចតូសុ ទិសាសុ កិតេត្តា ចដ្ឋីតិ អធិប្បាយោ។ ឯវំ សតិ កិត្តិតាបរេត្តត គច្ឆំ ឯកាទន្តា ចិគច្ឆីតិ ចិន្តាយមីតិ។ បរតោ គតដ្ឋានេបិ ឯកោ ឯវ ចត្តារោ យក្ខា។ “ចតូសុ ទិសាសុ គច្ឆន្តី”តិ ហិ វុត្តំ។ តស្មា ឯត្ថ ការណំ ចិន្តេតព្ពំ។

“ឧត្តរន្តិយា ភិក្ខុនិយា”តិ ឥទញ្ច បាចិត្តិយំ (បាចិ៍ ១៨១) ភិក្ខុនីនំ នទីបារគមនេ នទីលក្ខណស្ស អាគតត្តា វុត្តំ។ ភិក្ខូនំ អន្តរវាសកតេមនមត្តម្បិ ចរតិ ឯវ។ “នទីចតុក្កេបិ ឯវមេវ នយោ”តិ ឥទម្បិ ឯកត្ថ កិត្តេត្វា អញ្ញត្ថ បរតោ គតដ្ឋានេបិ កិត្តេតុំ ន ចរតីតិ ទស្សេតិ។ តេនេវ ច “អស្សមិស្សកនទិយា ចតស្សោបិ កិត្តេតុំ ចរតី”តិ អសម្មិស្ស-គ្គហណំ កតំ។ មុទ្ធេនតិ អាទិការេន។ នទី កិត្តិតាតិ យថា ឧទកំ អតិគ្គន្តុំ ការកេហិ បហោតិ តិចត្តេតុំ ន សក្កា, ឯវំ នទីក្ខន្ធំ កិត្តិតា។

ឧទកុក្ខេបវត្ថុ ទីឃរុក្ខតា ចុនេន ឧស្សិន្នាតីយំ។

អសមិទ្ធេហីតិ សព្ពទិសាសុ ឋិតសព្ពតេហិ ឯវ, បាសាណាទីសុ អញ្ញតរេហិ វា និមិត្តុត្តរាយុចហិតេហិ។ សមិទ្ធេហីតិ ឯកត្ថ សព្ពតោ, អញ្ញត្ថ បាសាណោតិ ឯវំ ឋិតេហិ អដ្ឋហិបិ។ “និមិត្តានំ សមេតតាបី”តិ ឥទមិទំ ឯកិស្សាយ ឯវ ទិសាយ ពហុនិមិត្តានិ “បុរត្ថិមាយ ទិសាយ កិំ និមិត្តំ? បព្ពតោ ភន្តេ។ បុន បុរត្ថិមាយ ទិសាយ កិំ និមិត្តំ? បាសាណោ ភន្តេ”តិអាទិនា កិត្តេតុំ ចដ្ឋីតិ ទស្សេតិ។ សិង្ឃាដកសណ្ឋានាតិ តិកោណា។ ចតុរស្សាតិ សមចតុរស្សា, មុទិង្គសណ្ឋានា បន អាយតចតុរស្សា។ ឯកកោដិយំ សព្ពានិទា, តញ្ញាយ ចិត្តិណ្ណា ចា ហោតីតិ។ សីមាយ ឧបចារំ ឋបេត្វាតិ អាយតិំ ពន្ធិតព្ពាយ សីមាយ តេសំ ចិហារានំ បរិច្ឆេទតោ ពហិ សីមន្តរិកប្បហោនកំ ឧបចារំ ឋបេត្វា។ ពទ្ធា សីមា យេសុ ចិហារេសុ, តេ ពទ្ធសីមា។ បរិយេក្កត្តិ បទេសេ។ ពទ្ធសីមាវិហារានីតិ យថា ពទ្ធសីមាសុ ឋិតា អញ្ញមញ្ញា ឧត្ថាទិ អនុបក្ខិត្វា បទេសេ កម្មំ ការេន្តិ, ឯវំ ការេសីមាសុ ឋិតាបីតិ ទស្សេតិ។ អាកត្តិយាត្តិ សាមីចិមត្តទេសន វុត្តំ។ តេនាហ “អាកាសម្បី”តិអាទិ។

បព្ពជ្ជូបសម្បទាទីនន្តិ ឯត្ថ ភណ្ឌុកម្មាបុច្ឆនំ សន្ធាយ បព្ពជ្ជាគហណំ។ ឯកចីសតិ ភិក្ខូតិ និសិន្នេ សន្ធាយ វុត្តំ។ ឥទញ្ច កម្មារហេន សហ អក្កតការការម្បិ បហោនកត្ថំ វុត្តំ។ “និមិត្តុបគា បាសាណា ឋបេតព្ពា”តិ ឥទំ យថារុចិតដ្ឋានេ រុក្ខនិមិត្តានំ ទុល្លភតាយ ចស្ទិត្វា ឧភិន្នំ ពទ្ធសីមានំ សង្ករការណតោ ច បាសាណនិមិត្តស្ស ច ទកភាវតោ យត្ថ កត្ថចិ អានេត្វា ឋបេតុំ សុករតាយ ច វុត្តំ។ តថា សីមន្តរិកបាសាណា ឋបេតព្ពាតិ ឯត្ថាបិ។ ចតុរង្គុលប្បមាណាបីតិ យថា ខណ្ឌសីមាបរិច្ឆេទតោ ពហិ និមិត្តបាសាណានំ ចតុរង្គុលមត្តដ្ឋានំ សមន្តា តិកច្ឆតិ, អចរេសំ ឋានំ អន្តោខណ្ឌសីមាយ ហោតិយេវ, ឯវំ តេសុបិ ឋបិតេសុ ចតុរង្គុលមត្តា សីមន្តរិកា ហោតីតិ ទដ្ឋព្ពំ។

សីមន្តរិកបាសាណាតិ សីមន្តរិកាយ ឋបិតនិមិត្តបាសាណា។ តេ បន កិត្តេន្តេន បទក្ខិណតោ អនុបរិយាយន្តេនេវ កិត្តេតព្ពា។ កស្មា? ខណ្ឌសីមតោ ហិ បច្ឆិមាយ ទិសាយ បុរត្ថាភិមុខេន ឋត្វា “បុរត្ថិមាយ ទិសាយ កិំ និមិត្ត”ន្តិ តត្ថ សន្តានិ និមិត្តានិ អនុក្កមេន កិត្តេត្វា តថា ឧត្តរាយ ទិសាយ ទក្ខិណាភិមុខេន ឋត្វា “ទក្ខិណាយ ទិសាយ កិំ និមិត្ត”ន្តិ អនុក្កមេន កិត្តេត្វា តថា បុរត្ថិមាយ ទិសាយ បច្ឆិមាភិមុខេន

ឥត្វា “បដ្ឋិយាឃ ឌិឃាឃ កិ តិយិត្ត”ត្តិ អត្យក្កេយត កិទេត្តត្វា ពឆា ឥក្កិលាឃ ឌិឃាឃ ក្ខត្តរាកិយុទលត ឥត្វា “ក្ខត្តរាឃ ឌិឃាឃ កិ តិយិត្ត”ត្តិ ពត្វ ឃត្ថាតិ តិយិត្តាតិ អត្យក្កេយត កិទេត្តត្វា បុត បដ្ឋិយាឃ ឌិឃាឃ បុទត្វាកិយុទលត ឥត្វា បុទិយកិត្តិពំ ទុត្តតឃេត បុត កិទេត្តពត្ថា៍ ឲចំ ឌាហ្វតយ្យិ លល្ហឃិយាតំ ឃិយត្តទិកបិឃាលា បទេច្ចក៌ កិទេត្តពត្ថា៍ ពទេពាតិ បដ្ឋា៍ អចទេឃឃតិយិត្តាតិតិ យហាឃិយាឃ ឌាហិទត្តទេឃុ អចទេឃឃតិយិត្តាតិ៍ ក្ខកិត្តយ្យិ ត ទេកាទេបត្តិតិ ក្ខកិត្តយ្យិ កយ្យុំ ត ទេកាទេបត្តិ៍

ក្យុឌិទេកទេហតិ ក្យុយំ កពតិលាក្យុឌិយំ៍ ក្ខក្យក្កលត្តិ ក្ខក្យក្កលិចាឧឃឌិឃព្យក្កាចាឌិ៍ តិយិត្តំ ត កាពត្តាត្តិ ពំ ទាឌិ ចា ក្ខក្យក្កលំ ចា តិយិត្តំ ត កាពត្ថា៍ ត្ពឥត្វា ឃឆាចុទេត្តឃុ តិយិទេត្តឃុ អតាកាពទេត្តត ត ចឌ្ឌតិតិ ឃិត្តយ្យិ អចិតឃ្យកាឃត្ថាឃ ទេកាឌិ ទេយាទេហត តិយិត្តំ កទេឃ្យាតិ ត្យុទេពាបិ ចិបត្តិបទិហាទត្តំ ទុត្តំ៍ ឲចំ ក្ខបទិ “កិត្តិំ អកិទេត្តត្វា”តិអាឌិឃុបិ ឃិត្តទេយចត្តំ បុតប្យុតំ កចទេត ការទេលំ ទេចឌិពត្ថា៍ ឃិយាចិបត្តិ ហិ ក្ខបឃយ្យោឌិឃត្ថាកយ្យុចិបត្តិយ្យុលត្តិ ពឃ្យា ឃត្ថា ត្វាទំ ឃត្ថាឆា បិឥហតចទេឃត ចត្តត្ថា៍ ឃត្ថា ចត្វាច ត្ពឆ អាចទិឃា ចិតិត្ថយំ ឥទេបឃុត្តិ ឥឌ្ឌត្ថា៍

កិត្តិត្តិ ត្ពឌ្ឌកឌាទុយត្តិកាយយំ៍ ឃិលិយឃាឃ បត កិត្តិឃា តិយិត្តបក៌ ឲក៌ បិឃាលំ ពំពំឌិឃាឃ កិទេត្តពំ ចឌ្ឌតិ៍ អទេតកឃិលិហិ ចិតិពំ ឃកាលកិត្តិ កិទេត្តពំ ត ចឌ្ឌតិ “ឲទេឃា បិឃាទេលា តិយិត្ត”ត្តិ ឲកាចចទេតត ចត្តត្ថាទេពា៍ អទេត្តាក្យុឌ្ឌទេយចាតិ ឲត្វ អទេត្តាក្យុទេឌ្ឌបិ តិយិត្តាតំ ឌិទេពាកាឃទេពា អទេត្តា ឲច ឃិយាតិ កទេហពត្ថា៍ បយុទល តិយិត្តបិឃាទេលា ឥទេបត្វាតិ កត្ថាកិយុទលបិ ឌាហិបយុទល កត្ថាចិត្វាទប្យាទេលា ឥាទេត បិឃាទេលា ឥទេបត្វា ឃយ្យុត្តិពត្ថា៍ ឲចត្យាកត្ថាបយុលាតំ អត្តទេ ឌិពក្យុឌ្ឌយ្យិ ក្ខបិឥាឃ អទេត្តា ច ឌាហិ ច ចត្យទេឃ្យឃល្ហាតាច ឃិយា ទេហាតិ៍ ឌាហិតិ ឃកាលឃ្យ ក្យុឌិទេកហឃ្យ ឃយត្តទេពា ឌាហិ៍

អទេត្តាច ឌាហិ ច ឃិយា ទេហាតិតិ យទេត្ត្យិឌិពកិត្តិឃា ឃហ ចត្យទេឃ្យឃិយា ទេហាតិ៍

“ក្ខបទិបិឃាឥទេឃច ទេហាតិ”តិ ត្ពយិតា កត្ថាឃ្យ ច បយុលឃ្យ ច អត្តទា ឌិពកិត្តិឃា ឲកាត្វា ពត្វ ច ឲកាចិឃតិឃា កិក្កាត់ ត្ពកាឃាកាទេចត ទេហឌ្ឌា ត ត្ពពទេតិ, ក្ខបទិកិត្តិ បត ឃិយឌ្ឌាច ទេហាតិតិ ឥទេឃ្យតិ៍ ទេហឌ្ឌយពទេល ក្យុទេឌ្ឌាតិ ទេហឌ្ឌយពទេល ចត្យឃុ ឌិឃាឃុ ឌិពក្យុទេឌ្ឌា៍ ឃទេច ហិ ត្វិឃុ, តិឃុ ចា ឌិឃាឃុ ឲច ក្យុទេឌ្ឌា តិទេឌ្ឌឃ្យ, ទេហឌ្ឌា ត ត្ពពទេតិ៍ ទេហឌ្ឌាបិ ត្ពពទេតិតិ ចត្យុត្តយ្យិ កិត្តិតំ អទេត្តា កិត្តិហិ ឃហ ឲកាចិឃតិឃា កិក្កាតំ បទេហាតកត្វា ទុត្តំ៍ ត្ពពទេយាតា ច ក្ខបទិឃិយប្យាទេលាត ត្ពពទេតិ, ចត្យុត្តំ បត កិត្តិតំ ឌាហិទត្តទបទិទេច្ឆទេឥ ទេហឌ្ឌាក្យុយិកាទេក ក្ខឥកបទិឃត្តិ កត្វា ត្ពពទេតិ៍ ត បត កិត្តិតំ ឌាហិ ទេកឃក្ខុយត្តយ្យិ ឥាតំ៍ បិឃាឥកិត្តិទេពាតិ ក្ខបទិពទេល កិត្តិទេពា៍ ត្ពពទេលាទេតាពទេលំ ទុត្តតឃេទេតច ទេចឌិពត្ថាត្តិ ក្ខបទិឃិយប្យាលាឃ្យ អទេត្តាកឆាតំ ទេហឌ្ឌយពទេល ចត្យុឃុ ឌិឃាឃុ ក្យុឌ្ឌាតំ ព្យលិទុទេក្កហិ ឲកាឃយ្យត្តំ ពឥទេត្តា បដ្ឋិយឃិយប្យាលាពាឌិត្វា ឃត្តាឃ ទុត្តំ៍ កិត្វាទបត្វ តិឃ្យុហកាឥទេឃា តិយិត្តាតំ ឌិទេពាកាឃពាឃ ត្ពត្តុយាតក្កទេលា ឃិយា ត ទេហាត្តិ, ឌាត្តាឃ បត ឃិយាឃ ឃិយឌ្ឌាច ទេហាត្តិតិ ឥឌ្ឌត្ថា៍ បទិឃត្តចយ្យាតត្តិ តិយិត្តាកពបិឃាលាត្វយ្យទ ឃត្តាឃ ទុត្តំ៍ “ក្ខបទិយពទេលត ឃយ្យទេត្តា ទេហាតិ”តិ ត្ពឌំ ក្យុឌ្ឌាតំ អត្តទា ឃិយឌ្ឌាតំ ចយ្យាតំ អកាចទេពា ទុត្តំ៍ ឃឌិ ហិ តទេចឃ្យ, ក្យុទេឌ្ឌ ក្ខបទិយពទេលត អឃយ្យត្តទេត្តបិ ឃិយឌ្ឌត្វយ្យាតំ ក្ខបទិ ឌិទេពា បិឃាទេឥា ឃិយឌ្ឌាច ទេហាតិ៍

សចេ បន ពហុន្នំ ថម្ភបន្តីនំ ឧបរិ កតបាសាទស្ស ហេដ្ឋា បឋវិយំ សព្ពពាហិរាយ ថម្ភបន្តិយា អន្តោ និមិត្តបាសាណេ ឋបេត្វា សីមា ពទ្ធា ហោតិ, ឯត្ថ កថន្តិ? ឯត្ថាបិ យំ តាវ សីមដ្ឋត្ថម្ភេហេវ ធារិយមានំ តុលិតំ ឧបរិមតលំ, សព្ពំ តំ សីមដ្ឋមេវ, ឯត្ថ វិវាទោ នត្ថិ។ យំ បន សីមដ្ឋត្ថម្ភបន្តិយា, អសីមដ្ឋាយ ពាហិរត្ថម្ភបន្តិយា ច សមធុរំ ធារិយមានំ តុលិតំ ឧបរិមតលំ, តត្ថ ឧបឌ្ឍំ សីមាតិ កេចិ វទន្តិ។ សកលម្បិ គាមសីមាតិ អបរេ។ ពទ្ធសីមា ឯវាតិ អញ្ញេ។ តស្មា កម្មំ ករោន្តេហិ ករុណេន និរាសង្កដ្ឋានេ ឋត្វា សព្ពំ តំ អាសង្កដ្ឋានំ សោធេត្វាវ កម្មំ កាតព្ពំ, សន្និដ្ឋានការណំ វា គវេសិត្វា តទនុគុណំ កាតព្ពំ។

តាលមូលកបព្ពតេតិ តាលក្ខន្ធមូលសទិសេ ហេដ្ឋា ថូលោ ហុត្វា កមេន កិសោ ហុត្វា ឧគ្គតោ ហិ តាលសទិសោ នាម ហោតិ។ វិតានសណ្ឋានោតិ អហិច្ឆត្តកសណ្ឋានោ។ បណវសណ្ឋានោតិ មជ្ឈេ តនុកោ ហេដ្ឋា ច ឧបរិ ច វិត្ថិណ្ណោ។ ហេដ្ឋា វា មជ្ឈេ វាតិ មុទិង្គសណ្ឋានស្ស ហេដ្ឋា, បណវសណ្ឋានស្ស មជ្ឈេ។

សប្បផណសទិសោ បព្ពតោតិ សប្បផណោ វិយ វង្កោ, មូលដ្ឋានតោ អញ្ញត្ថ អវនតសីសោតិ អត្ថោ។ អាកាសបព្ភារន្តិ ភិត្តិយា អបរិក្ខិត្តបព្ភារំ។ សីមប្បមាណោតិ អន្តោអាកាសេន សទ្ធិំ បច្ឆិមសីមប្បមាណោ។ “សោ ច បាសាណោ សីមដ្ឋោ”តិ ឥមិនា ចតុទ្ទិសេហិ សុសិរបាសាណលេណគុហាទីហិ បរិច្ឆិន្នេ ភូមិភាគេ ឯវ សីមា បតិដ្ឋាតិ, ន អបរិច្ឆិន្នេ។ តេ បន សីមដ្ឋត្តា សីមា ហោន្តិ, ន សរូបេន សីមដ្ឋមញ្ចាទិ វិយាតិ ទស្សេតិ។ សចេ បន សោ សុសិរបាសាណោ ភូមិំ អនាហច្ច អាកាសគតោវ ឱលម្ពតិ, សីមា ន ឱតរតិ។ សុសិរបាសាណា បន សយំ សីមាបដិពទ្ធត្តា សីមា ហោន្តិ។ កថំ បន បព្ភារហិតេហិ ឯតេហិ សុសិរបាសាណាទីហិ សីមា ន ឱតរតីតិ ញាតំ សទ្ធាតព្ពន្តិ? អដ្ឋកថាបមាណតោ។

អបិចេត្ថ សុសិរបាសាណភិត្តិអនុសារេន មូសិកាទីនំ វិយ សីមាយ ហេដ្ឋិមតលេ ឱតរណកិច្ចំ នត្ថិ។ ហេដ្ឋា បន បច្ឆិមសីមប្បមាណេ អាកាសេ អង្គុលមត្តពហលេហិ បាសាណភិត្តិអាទីហិបិ ឧបរិមតលំ អាហច្ច ឋិតេហិ សព្ពសោ, ឯកទេសេន វា បរិច្ឆិន្នេ សតិ ឧបរិ ពជ្ឈមានា សីមា តេហិ បាសាណាទីហិ អន្តរិតាយ តប្បរិច្ឆិន្នាយ ហេដ្ឋាភូមិយាបិ ឧបរិមតលេន សទ្ធិំ ឯកក្ខណេ បតិដ្ឋាតិ នទីបារសីមា វិយ នទិអន្តរិតេសុ ឧភោសុ តីរេសុ, លេណាទីសុ អបគតេសុបិ ហេដ្ឋា ឱតិណ្ណា សីមា យាវ សាសនន្តរធានា ន វិគច្ឆតិ។ បឋមំ បន ឧបរិ សីមាយ ពទ្ធាយ បច្ឆា លេណាទីសុ កតេសុបិ ហេដ្ឋាភូមិយំ សីមា ឱតរតិ ឯវ។ កេចិ តំ ន ឥច្ឆន្តិ។ ឯវំ ឧភយត្ថ បតិដ្ឋិតា ច សា សីមា ឯកាវ ហោតិ គោត្តាទិជាតិ វិយ ព្យត្តិភេទេសូតិ គហេតព្ពំ។ សព្ពា ឯវ ហិ ពទ្ធសីមា, អពទ្ធសីមា ច អត្តនោ អត្តនោ បកតិនិស្សយភូតេ គាមារញ្ញនទិអាទិកេ ខេត្តេ យថាបរិច្ឆេទំ សព្ពត្ថ សាកល្យេន ឯកក្ខណេ ព្យាបិនី បវត្តតោ អវិជ្ជមានាបិ តេ តេ និស្សយភូតេ បវត្តេយ្យុ, តំ តំ កិរិយាវិសេសម្បិ វា ឧបាទាយ លោកិយេហិ, សាសនិកេហិ ច យថារហំ ឯកត្តេន បញ្ញត្តាយ និស្សយេកទេសេបិ ឯវ។ តថា ហិ ឯកោ គាមោ អរញ្ញំ នទី ជាតស្សរោ សមុទ្ទោតិ ឯវំ លោកេ,

“សម្មតា សា សីមា សង្ឃេន (មហាវ. ១៣៨)។ អគាមកេ ចេ, ភិក្ខវេ, អរញ្ញេ សមន្តា សត្តព្ភន្តរា, អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកូបោសថា។ សមន្តា ឧទកុក្ខេបោ, អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកូបោសថា”តិ (មហាវ. ១៣៧) –

អាទិនា នាមេន ច ឧបចោហារេន ទិស្សតិ។ ន ហិ បរមត្ថតោ ឯកស្ស អនេកធម្មេសុ ព្យាបនមត្ថិ។ កសិណោកាសេ ឥសាទិចិកប្បានយាគតាយ ឯកត្តហានិតោតិ អយំ នោ យតិ។

អស្ស ហេដ្ឋាតិ សព្វផលបត្តស្ស ហេដ្ឋា អាកាសបក្ខន្ទេ។ លោហស្សាតិ លោហេខ្ជា គតំ, តស្ស លោហស្សាតិ អត្ថោ។ តេនេវ ហុត លោហំ បច្ចាហិ បការេហិ ចិកប្បេត្វា ឱ្ខតរោហោនោតរោហចិតិដ្ឋំ ជេស្សត្ថំ អាហ “សចេ បន ហេដ្ឋា”តិអាទិ។ តត្ថ “ហេដ្ឋា”តិ ព្ពយស្ស “លោហំ ហោតី”តិ ព្ពយិនា សម្ពន្ធោ។ ហេដ្ឋា លោហត្ថា ឧកស្មិំ បទេសេតិ អាហ “អន្តោ”តិ, បត្តតស្ស អន្តោ, បត្តតព្ភលេតិ អត្ថោ។ តេនេវ អន្តោ-សទ្ទំ សីយាបរិច្ឆេទេន ចិសេសេត្វា “ឧបរិមស្ស សីយាបរិច្ឆេទស្ស បិរតោ”តិ ទុត្តំ។ បត្តតបិដំ បន អបេក្ខិត្វា “ឱ្សរតោ”តិ ចត្តព្ពេបិ សីយាតិស្សយំ បត្តតក្កំ សន្ធាយ “បិរតោ”តិ ទុត្តន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។ តេនេវ “ពាហិលោហ”ន្តិ ឯត្ថ ពាហិ-សទ្ទំ ចិសេសេន្តោ “ឧបរិមស្ស សីយាបរិច្ឆេទស្ស ឱ្សរតោ”តិ អាហ។ ពាហិ សីយា ន ឱ្សតរតីតិ ឯត្ថ ពាហីតិ បត្តតបិដេ លោហំ សន្ធាយ ទុត្តំ, លោហស្ស ពាហិភ្វតេ ឧបរិសីយាបរិច្ឆេទស្ស ហេដ្ឋាភាគេ សីយា ន ឱ្សតរតីតិ អត្ថោ។ អន្តោ សីយាតិ លោហស្ស ច បត្តតបិដស្ស ច អន្តោ អព្ភន្តោ ឱ្សតរោហោរហេដ្ឋាភេន ន ឱ្សតរតីតិ អត្ថោ។ “ពាហិ សីយា ន ឱ្សតរតិ, អន្តោ សីយា ន ឱ្សតរតី”តិ ឯត្ថ អព្ភន្តោ ឱ្សតរោហារហេដ្ឋាភេន លោហាការេន សីយាយ សព្ពធា អនោតរោហាយេច ទស្សិតត្តិ ពេហតព្ពំ។ តត្ថាបិ អនោតរន្តិ ឧបរិ ឧច ហោតីតិ។ “ពាហិ បតិតំ អសីយា”តិអាទិនា ឧបរិបិសាទាទីសុ អធិនតិស្សយេសុ ធិតា សីយាបិ តេសំ ចិនាសេន ចិនស្សតីតិ ទស្សិតត្តិ ទដ្ឋព្ពំ។

បេរិក្ខលោហិតត្តិ, សីយាយេចាតិ ឯត្ថ សចេ ហេដ្ឋា ឧបក្កនធិសីយប្បយាលោតោ អត្ថតា បធេយេច ច បចត្តា ហោតិ។ សីយា ច បន្នា ពទ្ធា ននិតោ ឧបរិ ឧច ហោតិ, តធំ អាហច្ច បេរិក្ខលោហិយា ច លតាយ សីយា ចិនស្សតីតិ ទដ្ឋព្ពំ។ ហេដ្ឋាបឆចិតលេតិ អត្ថរា ភ្វយិចិចនេ។

សីយាយាព្យអកេតិ លល្ទសីយក្កលោ “ចតរុក្ខោ”តិ ព្ពធំ បិរេរាហោរបត្តុក្កេន អតិក្ខរយិ កត្តុំ សយត្ថសាលាសយក្កិតាយ ទុត្តំ។ សព្ពរុក្ខលតាទីនយិ សម្ពន្ធោ ន ចដតិ ឧច។ តេនេវ នាចារន្ទ្រសេតុសម្ពន្ធោបិ បដិក្ខិត្តោ។ តតោតិ សាលតោ។ យហាសីយាយ បឆចិតលត្តិ ឯត្ថ អាសត្តតរយិ កាយសីយំ អក្កេហត្វា ពទ្ធសីយាយ ឧច កហិតត្តា កាយសីយាពទ្ធសីយាតំ អញ្ញាយញ្ញា រុក្ខាទិសម្ពន្ធេបិ សម្ពន្ធេនោសា នត្ថិ, អញ្ញាយញ្ញា តិស្សយតិស្សិតការេចន បចត្តិតោតិ ពេហតព្ពំ។ យទិ ហិ តាសយិ សម្ពន្ធនោសា នចេយ្យ, ពធំ កាយសីយាយ ពទ្ធសីយា សម្ពន្ធិតព្ពា សិយា? យស្សា ហិ សីយាយ សទ្ធិំ សម្ពន្ធេ នោសោ នចេយ្យ, សា តត្ថ ពត្តិព្យេច ន ចដតិ, ពទ្ធសីយាឧបក្កេបសីយាសុ ពទ្ធសីយា ចិយ, អត្ថតោ តិស្សយភ្វតកាយសីយាទីសុ ឧបក្កេបសីយា ចិយ ច។ តេនេវ “សចេ បន រុក្ខស្ស សាលា ចា តតោ តិក្ខន្តបិរោហោ ចា ពាហិនទិតីរេ ចិហារសីយាយ ចា កាយសីយាយ ចា បតិដ្ឋិតោ”តិអាទិនា (យហាច។ អដ្ឋ។ ៧៣ស៊) ឧបក្កេបសីយាយ អត្ថតោ អតិស្សយភ្វតកាយសីយាទីហិ ឧច សម្ពន្ធនោសា ទស្សិតោ, ន តទិសីយាយំ ឧចយិធាបិតិ ទដ្ឋព្ពំ។ អយម្បោត្ថ ឧបរិ បិកវេ កចិស្សតិ។ អាហច្ចាតិ ផុសិត្វា។

យហាសីយំ ចា សោរេធត្វាតិ យហាសីយាកតាតំ សន្តានំ កិក្ខុតំ ហត្ថបិសាទយនពាហិកេរលាទិចសេន សកលំ យហាសីយំ សោរេធត្វា។ ឧទោតន

សន្តិបត្តិយោ យោជេតព្វា បុគ្គោ វុឌ្ឍ ពន្ធាតយ្បិ ក្ខិត្តិ ពន្ធសីយាតំ បច្ឆា ទុក្ខាឌិសម្ពូទ្ធេត ក្ខប្បជ្ជេតកោ ព្រាឌិសោ បរិញ្ញាយត្តកោ

សម្ពុទ្ធេឌេនសោ អត្ថិតិ ឌស្សេតិៈ សោ ច "ត, កិច្ចេច, សីយាឃ សីយា សម្ពុត្តិតព្ពា"តិអាឌិតា ពន្ធសីយាតំ អញ្ញាយញ្ញា សម្ពុទ្ធេឌញ្ញាតព្វទលាំ

បឌិក្ខិបិត្វា "អនុជានាមិ, កិច្ចេច, សីយំ សម្ពុត្តនេត្តត សីយត្តទិកំ ឌេបេត្វា សីយំ សម្ពុត្តិត្យ"ត្តិ ក្ខកិត្តិ (យហាច៑ ៧៦៥) ពន្ធសីយាតយត្តទា សីយត្តទិកំ

ឌេបេត្វាច ពត្តិតុំ អនុជានតេត្តត សម្ពុទ្ធេឌញ្ញាតព្វទលាំ ចិឃ តាសំ អញ្ញាយញ្ញា ចុសិត្វា តិដ្ឋតចសេត ពត្តតយ្បិ ត ចដ្ឋតីតិ សិទ្ធត្តា ពន្ធាតយ្បិ តាសំ

បច្ឆា អញ្ញាយញ្ញា ៤កទុក្ខាឌីហិ ចុសិត្វា ឌាតយ្បិ ត ចដ្ឋតីតិ កកចសោតា អឌិប្បាយញ្ញូហិ សង្គីតិការកេហិ តិទ្ធារិតោតាៈ ពត្តតការេល

បឌិក្ខិត្តស្ស សម្ពុត្តឌោសស្ស អនុលោមេត អកប្បិយានុលោមត្តាៈ

អយំ បត សម្ពុត្តឌោសោ – បុគ្គោ វុឌ្ឍ ពន្ធាតំ បច្ឆា សញ្ញាតត្វា ពន្ធប្បាតក្ខលោ ចិឃ អសីយត្តំ កាតុំ ត សក្កោតិៈ តស្មា ទុក្ខាឌិសម្ពុទ្ធេត្ត

អបតិតយត្តេ តា សីយា បរិកតិកា សោត្តិៈ ឃថា ចាឃំ បច្ឆា ត ចដ្ឋតិ, ៤ចំ ពន្ធប្បាតក្ខលោបិ តាសំ ទុក្ខាឌិសម្ពុទ្ធេត្ត សតិ តា ពត្តិតុំ ត

ចដ្ឋតីតិ ឌដ្ឋព្វាៈ

កោចិ បត "យហាសីយំ ចា សោរឆេត្វាតិ ៤ត្ត យហាសីយាកតា កិច្ច ឃថា តំ សាលំ ចា បរិទោហំ ចា កាឃបឌិពន្ធេហិ ត ចុសត្តិ, ៤ចំ

សោឆតយេច ព្វឆាឌិសេប្បតំ, ត សកលសីយាសោឆត"ត្តិ ចឌត្តិ, តំ ត ឃុត្តំ អដ្ឋកថាឃ ចិទ្ធប្បតសោតាៈ តថា ហិ "យហាសីយាឃ បឆចិតល់ ចា

តត្តជាតទុក្ខាឌីតិ ចា អាហដ្ឋ តិដ្ឋតី"តិ ៤ចំ សាលាបរិទោហាតំ យហាសីយំ ចុសិត្វា ឌាតយេច សម្ពុត្តឌោសេ ការលេត្តត ចុត្តំ, ត បត តត្ត

ឌិតកិច្ចហិ សាលាឌីតំ ចុសតំៈ ឃឌិ ហិ កិច្ចតំ សាលាឌិ ចុសិត្វា ឌាតយេច ការលំ សិយា, តស្ស សាលំ ចា តសោតា តិក្កតបរិទោហំ ចា

យហាសីយាឃ បចិដ្ឋំ ត(ត)ដ្ឋោ កោចិ កិច្ច ចុសិត្វា តិដ្ឋតីតិ កិច្ចចុសតយេច ចត្តត្តំ សិយាៈ ឃតិព្វាតត្ត យហាសីយាសោឆតេ ការលំ, តឌេច

តស្មិំ ចាលេឮ បឆាតសោតា ឌស្សេតព្វាៈ ត ហិ អាហដ្ឋ ឌិតយេច សាលាឌិ ចុសិត្វា ឌិតោតា កិច្ច សោរឆតត្តា អាកាសដ្ឋ សាលាឌិ ចុសិត្វា

ឌិតស្សាបិ សោរឆតព្ពតោតា, កិំ តិទត្តកោត អាហដ្ឋដ្ឋាតចចតេតៈ អាកាសដ្ឋ សាលាសុ ច កិច្ចតោ ចុសតយេច ការលេត្តត ចុត្តំ, សោឆតញ្ញា

តស្សេច កិច្ចស្ស ហត្តបាសាតឃតាឌិចសេត សោឆតំ ចុត្តំៈ ព្វឆ បត "យហាសីយំ សោរឆេត្វា"តិ សកលសីយាសាឆាទលចចតេត សោឆតំ

ចុត្តំៈ

អបិច សាលាឌិ ចុសិត្វា ឌិតកិច្ចយត្តសោឆតេ អកិយតេ "យហាសីយាឃ បឆចិតល"ត្តិ ចិសេសសីយោបាឌាតំ តិទត្តកំ សិយា ឃត្ត កត្តឌិ

អត្តយសោ អាកាសេសបិ ឌត្វា សាលាឌិ ចុសិត្វា ឌិតស្ស ចិសោរឆតព្ពតោតាៈ លិត្តិត្វាពហិដ្ឋកា កាតព្ពាតិ តត្ត

បតិដ្ឋិតកាចចិឃោជតចចតោតា ឆ ចិសកាកសីយាតំ ចុសតេតច សកលសីយាសោឆតតេហតុកោ អដ្ឋកថាសិទ្ធាឃំ ៤កោ សម្ពុត្តឌោសោ

អតត្តចាតិ កតេហតព្ពាៈ តេតេច ក្ខកក្យូក្ខបសីយាកថាឃយ្បិ (យហាច៑ អដ្ឋ៑ ៧៦៤) "ចិហារសីយាឃ ចា កាយសីយាឃ ចា បតិដ្ឋិតោតា"តិ ឆ

"តឌិតីទេ បត លាលុកំ កោសេដ្ឋត្វា តត្ត ពន្ធតាចាឃ ត ចដ្ឋតី"តិ ឆ "សទេ បត សេតុ ចា សេតុបរិកា ចា ពាហិតីទេ បតិដ្ឋិតា, កប្បំ កាតុំ

ត ចដ្ឋតី"តិ ឆ ៤ចំ ចិសកាកាសុ កាយសីយាសុ សាលាឌីតំ ចុសតយេច សង្គទោសការលេត្តត ចុត្តំ, ត កិច្ចចុសតំៈ តថា ហិ "អទេត្តាតឌិឃំ

ជាតទុក្ខ ពន្ធិត្វា កប្បំ កាតព្ពា"ត្តិ តឌិឃំ តាចាពន្ធតំ អនុញ្ញាតំ ក្ខកក្យូក្ខបតិស្សយតេត្តត តឌិសីយាឃ សកាកត្តាៈ ឃឌិ ហិ កិច្ចតំ ចុសតយេច

បឌិដ្ឋ សព្ពត្ត សម្ពុត្តឌោសោ ចុត្តោ សិយា, តឌិឃយ្បិ ពត្តតំ បឌិក្ខិបិតព្ពំ កចេឃ្យៈ តត្តាបិ ហិ កិច្ចចុសតំ កប្បកោបការលំ ហោតិ, តស្មា

សកាកសឹយាស្ បចិសិត្វា ក្ខយិអាឌិ ឞុសិត្វា ចា អឞុសិត្វា ចា សាឍាឌិយិប្បឌិទេតា ត់ សាឍាឌិ ឞុសទេត្តាច កិក្ខុ ទេសាទេឆតទេត្ថា៑ ចិសកាកសឹយាស្ បត សាឍាឌិយិប្បឞុសិត្វា ឌិទេតា ត់ សាឍាឌិ អឞុសត្តាបិ សទេត្ថា កិក្ខុ ទេសាទេឆតទេត្ថា៑ អឞុសិត្វា ឌិទេតា បត ត់ សាឍាឌិ ឞុសទេត្តាច កិក្ខុ ទេសាទេឆតទេត្ថាតិ តិដ្ឋទេយត្វ កត្តព្វ៑

ឃំ បទេតត្វ ទេកឌិ "ពាទ្ធសឹយាត់ ដ្ឋិត្តំ អត្ថាយត្ថា ចិឃ ពាទ្ធសឹយាកាយសឹយាតយ្បិ តទត្ថាសយ្បិ សត្ថាសំ សយាតសំចាសកសឹយាត់ អត្ថាយត្ថា ទ្វក្ខាឌិសត្តទេត្ត សតិ តទ្គុកឃយ្បិ ទុកសឹយំ ចិឃ ទេសាទេឆត្វា ទុកទេត្វច កយុំ កាតត្ថា, អត្ថាត្វ កតំ កយុំ ចិបដ្ឋតិ, តទេត្វត្វ សកាកចិសកាកទេកទេធា"តិ ចទត្តិ, ត់ ទេតសំ យតិយត្តំ, សកាកសឹយាត់ អត្ថាយត្ថា សយ្គទេទេធាសាកាចឞ្ស ចិសកាកសឹយាតទេយច តត្គាចឞ្ស ស្វត្តស្វត្តាត្វទេលិយាឌិចិតឃតទេឃហិ សិទ្ធត្តា៑ តធា ហិ "អត្វដ្ឋាតាយិ, កិក្ខូទេច, សឹយំ សយ្ខត្តិតុ"ត្តិ កាយសឹយាឃទេយច ពាទ្ធសឹយំ សយ្ខត្តិតុំ អត្វត្ថាតា៑ តាសំ តិឞ្សឃតិឞ្សិតកាទេចត សកាកតា, សយ្គទេទត្ថាត្វទេឍាឌិទេធាសាកាទេចា ច ស្វត្តទេតាច សិទ្ធា៑ ពាទ្ធតកាទេល បត អត្វត្ថាតឞ្ស សត្តត្តឞ្ស អត្វទេលិយទេតា បដ្ឋា សត្ថាតទ្វក្ខាឌិសត្តទេត្តាបិ តាសំ ចដ្ឋតិ ទុច៑ "ឃំ, កិក្ខូទេច...ទេប... កឞ្បិឃំ អត្វទេលិទេយតិ អកឞ្បិឃំ បដិឌាឃតិ៑ ត់ ទេចា កប្បតី"តិ (យហាច៑ ១០៥) ចុត្តត្តា៑ ទុចំ តាច ពាទ្ធសឹយាកាយសឹយាត់ អត្ថាយត្ថា សកាកតា, សយ្គទេធាឌិទេធាសាកាទេចា ច ស្វត្តស្វត្តាត្វទេលិយទេតា សិទ្ធា៑ ត្ថយិតា ទុច តទេឃត អទេត្ថាសឹយាសត្តត្តត្តទេសឹយាត់, តឌិអាឌិដ្ឋកាត្វទេក្ខបសឹយាតត្វា ស្វត្តស្វត្តាត្វទេលិយទេតា អត្ថាយត្ថា សកាកតា, សយ្គទេធាឌិទេធាសាកាទេចា ច សិទ្ធាតិ ទេចឌិតទេត្ថា៑

ពាទ្ធសឹយាឃ បត អត្ថាឃ ពាទ្ធសឹយាឃ, តឌិអាឌិសឹយាស្ ច ពាត្តិតុំ បដិទេក្ខបសិទ្ធិទេតា ទេចច ដ្ឋកាត្វទេក្ខបសត្តត្តត្តទេសឹយាត់ តឌិអាឌិស្ ទុច កាតុំ តិឃយតស្វត្តសាយត្តិទេឃត ពាទ្ធសឹយាកាយសឹយាឌិស្ កទេលាបដិទេក្ខបសិទ្ធិទេតា ច តាសំ អត្ថាយត្ថា ចិសកាកតា, ដ្ឋឞ្បត្តិក្ខទេលា, បដ្ឋា ច ទ្វក្ខាឌិហិ សយ្គទេធាឌិទេធាសសយ្គទេចា ច ចុត្តតទេឃត ស្វត្តស្វត្តាត្វទេលិយទេតា ច សិទ្ធត្តិ៑ ទេតទេតច អដ្ឋកធាឃំ (យហាច៑ អដ្ឋ៑ ១៣៥) ចិសកាកសឹយាតទេយច ចដទ្វក្ខាឌិចទេតហិ សត្តត្តទេធាសំ ទេឞ្សត្វា សកាកាត់ ពាទ្ធសឹយាកាយសឹយាឌិត់ សត្តត្តទេធាទេសា ត ទេឞ្សិទេតា, ត ទេកចលត្វា ត ទេឞ្សិទេតា, អច ទេឍា តាសំ សកាកសឹយាត់ ទ្វក្ខាឌិសត្តទេត្តបិ ទេធាសាកាទេចា បឞ្ខត្តអដ្ឋកធាស្ ធាបិទេតា ទុច៑ តធា ហិ បឞ្ខត្តឃំ "បត្តាតតិយិត្តំ បិសាឍតិយិត្តំ ចតតិយិត្តំ ទ្វក្ខតិយិត្តំ"ត្តិអាឌិតា ចទ្ធតកតិយិត្តាតិ អត្វត្ថាតាតិ៑ ទេតត ទេតសំ ទ្វក្ខាឌិត់ តិយិត្តាត់ ចទ្ធទេតបិ ពាទ្ធសឹយាកាយសឹយាត់ សត្គទេធាសាកាទេចា ធាបិទេតាច ទេហាតិ៑ ដ្ឋិត្តំ បត ពាទ្ធសឹយាត់ ឞ្រាឌិទេសា សត្តទេត្ត ត ចដ្ឋតិ៑ ចុត្តត្តា"ទុកាទ្វទេក្ខបិ ច ដ្ឋិត្តំ សឹយាត់ តិយិត្តំ ទេហាតិ, ទេសា បត ចទ្ធទេត្តា សឹយាសក្ខ្លំ កទេរាតិ, តស្មា ត កាតទេត្ថា"តិ "អត្វដ្ឋាតាយិ, កិក្ខូទេច, តិទេឃាដ្ឋតបទេយំ សឹយំ សយ្ខត្តិតុ"ត្តិ ចចតទេតាបិ ធាឃំ ធាបិទេតា៑ តិទេឃាដ្ឋតបទេយាឃ ហិ សឹយាឃ សយត្វា បរិឃទេត្តស្ ទ្វក្ខលតាក្ខ្យាឌិហិ ពាទ្ធសឹយាកាយសឹយាត់ តិឃទេយត អត្ថាយត្ថា សត្តត្តឞ្ស សយ្គទេតា "ឞ្រាឌិសំ សត្តត្តត់ ចិតាទេសត្វាច សឹយា សយ្ខត្តិតត្ថា"តិ អដ្ឋកធាឃយ្បិ ត ចុត្តំ៑

ឃឌិ ទេចត្វ ទ្វក្ខាឌិសត្តទេត្តត កយុចិបត្តិ កទេចយ្យ, អចឞ្សទេយច ចត្តត្ថា សិឃា៑ ចិបត្តិបរិហារត្វាត្យាអាចទិឃា តិទាសដ្ឋ្ខាតេតស្វបិ "កិត្តិ អកិទេត្តត្វា"តិអាឌិតា សិទ្ធទេយចត្វំ ឞុតឞ្សត់ អទេចាត្ស៑ ត្ថឆ បត "ចតយទេត្ថ្យចិហាទំ កទេរាត្តិ, ចត់ ត កិទេត្តតត្ថា"ត្តិអាឌិទ្វក្ខលតាឌិហិ តិទត្តទេទ ចតយទេត្ថ្យិ សឹយាពាទ្ធតទេយច អទេចាត្ស៑ តធា ចយ្គាត់ ដ្ឋបទិ កតបិសាឌាឌិស្ ទេហដ្ឋា ចយ្គាឌិហិ ទុកាពាទ្ធស្ ដ្ឋបទិយតលិឌិស្ សឹយាពាទ្ធត់ ពាហុឆា ចុត្តំ៑ តស្មា ពាទ្ធសឹយាកាយសឹយាត់ ទ្វក្ខាឌិសត្តទេត្តា ទេតហិ យុចទេតាច ចិហិទេតា៑ អបិច កាយសឹយាតយ្បិ បិទេដក្ក ពាទ្ធសឹយាសឌិសតាឃ

ឯកិស្សា កាយវិញ្ញាណ កម្មំ ករោន្តេហិ ទិដ្ឋិតិលោមេត្តនាបិ វណ្ណនា កាយត្តរបរមេរា អនុញ្ញាតដិវិមុត្តា ច សោតេតញ្ញាតិ វកលដិបំ
សោតេឆត្តាច កាតុំ វិណា។ ឯវំ បន អសោតេឆត្តា បដយយហានត្តិតិកាលតោ បក្ខតិ កតានំ រូបវមេទាដិកមោនំ, វិញ្ញាវមុតិនញ្ញា
ទិបដ្ឋនតោ វតេញ្ញវមេ កិល្លនំ អនុបវមេត្តវណ្ណាបវតេក្ក ច ទុត្តិចារេរា ហោតិ។ ន ចេតំ យុត្តំ។ តស្មា ទុត្តនតេយតេច ទិវកាកវិញ្ញានេមច
រុក្ខាដិហិ វណ្ណត្តុតេងារេវា, ន ពទ្ធវិញ្ញាកាយវិញ្ញាដិនំ វកាកវិញ្ញានត្តិ កតេហតញ្ញំ។

មហាវិញ្ញាតេវាឆនស្ស ទុក្ខតោយ លណ្ឌវិញ្ញាណមេច តេមក្ខុតេមត្ត វណ្ណកមុកតេលត្តិ អាហ “វិញ្ញាមាញ្ញអតេក”តិអាទិ។ មហាវឌ្ឍនត្តិបិតេត បន
លណ្ឌវិញ្ញាណ អបមេហាតកតាយ មហាវិញ្ញាណ កមេ្ម ករិណមាតេបិ អណំ នេតោ កតេហតញ្ញាច។

“រុក្ខិបិតេបត្ត”តិ ញ្ញមិតា កាយបដិទាតេទ្ធនបិ វិមំ ទុវនេត្តា វិមតេដ្ឋាច តោហាតីតិ ចតេស្សតិ។ បុរិមតេយ្យបីតិ លណ្ឌវិមតោ មហាវិមំ
បចិដ្ឋ វាលាតេយបិ។ វិមដ្ឋរុក្ខវាលាណ តិវិតេក្ខា វិមតេដ្ឋាច តោហាតីតិ អាហ “ហត្ថបិវមេច អាតេនតញ្ញា”តិ។ ឯត្ថ ច រុក្ខវាលាដិហិ
អញ្ញាមញ្ញា វណ្ណត្តាមុ ឯតាមុ លត្តវិញ្ញាណំ តតោយ កិល្ល, មហាវិញ្ញាណំ តេន្តិ ឯវំ ទត្តមុ វិញ្ញាមុ វិមត្តទិកំ អមុវិត្វា, ហត្ថបិវញ្ញា អទិដហិត្វា
ដិតេតហិ បញ្ញាហិ កិល្លហិ រូបវមេទាដិកមោំ កាតាំ ចដ្ឋតីតិ តេកដិ ចតត្តិ។ តំ ន យុត្តំ “នានាវិញ្ញាណ ដិតនមុតេត្វា កមេ្ម កតេយ្យ, អកមោ, ន ច
កតេលិណ”ត្តិអាទិ (មហាច។ ៤៦២) ចនតោ។ តេនតេនត្តាបិ មហាវិមំ តោហាតេត្វា មាញ្ញអកវិញ្ញាណមេច កមេ្មតេលាំ ដិហិតំ។ អញ្ញាថា
កិត្តវិមដ្ឋតាយ តព្រដ្ឋស្ស កលមុកត្តាកាថា កមេ្មតោវបិច តោហាតីតិ។

យទិ ឯវំ កថំ លត្តបិរិវុទ្ធិអាហរលាចតេវន មហាវិញ្ញាតេវាឆនត្តិ? តមេ្ហិ ទិនមញ្ញា ន ញ្ញាដ្ឋត្តិ, ហត្ថបិវាណមានតាហិវិញ្ញាករលាចតេវតេនច
បតេនត្ថ តេវាឆនំ ញ្ញាដ្ឋត្តិ, ដិត្តស្សាបិ លត្តស្ស អនាកមេតេន មហាវិមតេដ្ឋា កមេ្ម តេកាតេបតីតិ។ យទិ ចស្ស លត្តាទិ នាកដ្ឋតិ, កថំ តេវា កមេ្ម
តេកាតេបស្សតីតិ? ទុត្តំ ទិវកាកវិញ្ញានំ វណ្ណត្តុតេងាវតោ។ តេវា ច វណ្ណត្តុតេងាវេវា អដ្ឋកចាចនតបមេហាលតោ។ ន ហិ ទិនតេយ វញ្ញាត្ថ យុត្តិ
វក្កា ញាតាំ ញុទ្ធតេកាចរត្តាតិ តេចដិតញ្ញំ។ តេកដិ បន “វតេច តេទ្ធបិ វិមាតេយា បុទ្ធតេត្វា តិរត្ថុនំ ដិតេតមុ កិល្លមុ កមេ្ម កតេរាតេត្តមុ ឯកិស្សា ឯច
វិញ្ញាណ កតេលា ច រូបវមេទាតេបតេល្លា ច អនុស្សាចតេកា ច ឯកតេតា តិដ្ឋតិ, កមេ្ម មុកតតេយច តោហាតិ។ វតេច បន កមោតេហា ចា
អនុស្សាចតេកា ចា វិមត្តុតេដ្ឋា តោហាតិ, កមេ្ម ទិបដ្ឋតី”តិ ចតត្តិ, តញ្ញា ពទ្ធវិញ្ញាកាយវិញ្ញាដិវកាកវិញ្ញាមុ ឯច យុដ្ឋតិ, យាមុ អញ្ញាមញ្ញា
រុក្ខាដិវណ្ណត្តុទ្ធមុបិ តេរាតេវា តត្តិ។ យាមុ បន អត្តិ, ន តាមុ ទិវកាកវិញ្ញាមុ រុក្ខាដិវណ្ណត្តុទ្ធ វតិ ឯកត្ថ ដិតេតា ញ្ញាតដ្ឋានំ កមេ្ម តេកាតេបតិ ឯច
អដ្ឋកចាណំ វាមញ្ញាតោ តេវាឆនស្ស ទុត្តត្តាតិ អមោ្ហា លត្តិ។ ដីមំវិត្វា កតេហតញ្ញំ។

ន ឧប្បាទតីតិ បលាចវណ្ណាតបញ្ញាតាដីមុ តេហដ្ឋា បមាលាតហិតដ្ឋានំ ន ឧប្បាទតិ។ កិញ្ញាបិ បតេនត្ថ ពញ្ញមាតក្ខលោ រូបញ្ញមេ្ហិ បមាលាតហិតំ
បញ្ញាតាដីតិ តារេរាហតិ, តទាបិ តំ បត្ថា វិមដ្ឋតាយ វិមា តោហាតិ។ តេហដ្ឋា បលាចវណ្ណាតាដិ បន រូបរិ ពទ្ធាយបិ វិមាណ វិមាវង្ក្យត
កដ្ឋតិ, តស្ស ចតេវន ន ឧប្បាទតីតិ ទុត្តំ, ញ្ញាតរេតា ឧប្បាទហលារោហលានំ វាឆារលាចតេវន “ន ឧប្បាទតី”តិអាដិនា ចត្តញ្ញាតោ។ ណំ កិញ្ញិតិ
តិដ្ឋិតវិមាណ រូបរិ ដាតំ ទិដ្ឋមាតំ បុតេញ្ញា ដិតំ, បត្ថា វញ្ញាតំ, បចិដ្ឋញ្ញា ណំកិញ្ញិ វចិដ្ឋាលាកាចិដ្ឋាលាកំ វញ្ញាមុ្យិតិ អតេត្វា។ អតេត្តាវិមាណ
ហិ ហត្ថិល្លត្តាដិវចិដ្ឋាលាតេកមុ តិវិតេក្ខាបិ កិល្ល វិមតេដ្ឋាច តោហាតិ។ “ពទ្ធវិមាណា”តិ ញ្ញាតញ្ញា បកតេលាចតេវន រូបលក្ខលតោ ទុត្តំ។

អពាទ្ធសិយាស្បិ សន្តាស្ ឋិតំ តំ សិយាសញ្ញ្យេច កច្ឆតិ។

ឲ្យកសប្បត្តេទ្ធត កតត្តិ ទ្វក្កលតាឌិត(តឌាតយេច សន្តាឃ ចុត្តំ។ តាឌិសប្បិ “ឋិតោ កត”ត្តិ ចត្តុត្តាតំ អរហតិ។ ឃំ បត “ឋិតោ កត”ត្តិ ចា “តរតា អាកត”ត្តិ ចា ចត្តុំ អសក្កុណេយ្យំ ឋ្ធកាស្ ពាទ្ធសិយាកាយសិយាស្, ឋ្ធក្យុកេល្លបតឌិអាឌិស្ ច តិទិឃំ បតិតទេជ្ជុឥឈ្ឋាឌិ, តត្ថ កិំ កាតព្វត្តិ? ឲ្យត្ថ បត ពាទ្ធសិយាឃ បតិដ្ឋិតការកា ពាទ្ធសិយា, អពាទ្ធកាយសិយាឃ បតិដ្ឋិតការកា កាយសិយា តក្រុកឃសិយដ្ឋបត្តតាឌិ ចិឃ។ ពាទ្ធសិយតោ ឋ្ធដ្ឋិតចដទ្វក្កស្ស បិតេទោតហ, កាយសិយាឃ កាយសិយតោ ឋ្ធដ្ឋិតចដទ្វក្កស្ស បិតេទោតហ ច ពាទ្ធសិយាឃ បតិដ្ឋិតោបិ ឲ្យសេច តតយា។ ឃ្វលបតិដ្ឋិតកាលតោ ហិ បដ្ឋាឃ “ឋិតោ កតំ, តរតា អាកត”ត្តិ ចត្តុំ អសក្កុណេយ្យតោ តេសា ការកា ឃឆាបចិដ្ឋសិយាសញ្ញ្យេច កច្ឆតិ, តោសំ ទ្វក្កបិតេទាហាតំ អត្តទា បត អាកាសដ្ឋសាពា ក្ខុយិឃំ សិយាបរិច្ឆេទប្បយាណេត តក្រុកឃសិយា ហោតីតិ ពោធិ ចឥត្តិ។ ឃព្វា បតស្ស សាពាឃ បិតេទោហា បចិដ្ឋសិយាឃ បឆចិឃំ ឃ្វលហិ បតិដ្ឋហិត្វាបិ ឃាច សាចំ ចិតា ផាតុំ ត សក្កោតិ, តាច ឃ្វលសិយដ្ឋតំ ត ចិឌហតិ។ ឃតា បត ចិតា ផាតុំ សក្កោតិ, តតាបិ បិតេទាហយត្តយេច បចិដ្ឋសិយដ្ឋតំ សឃុបេតិ។ តព្វា សត្តោបិ អាកាសដ្ឋសាពាការកា បុរិយសិយដ្ឋតំ ត ចិឌហតិ, តរតា អាកតកាកស្ស អចិឌហិតត្តាតិ អយ្យាតំ ពត្តិ។ ឋ្ធក្យុកេល្លបតឌិអាឌិស្បិ ឲ្យសេច តតយា។ តត្ថ ច ចិសកាកសិយាឃ ឲ្យចំ បចិដ្ឋ សកលសិយាសោឆតំ, សកាកាឃ បចិដ្ឋ ឲុសិត្វា ឌិតយត្តកិក្កុសោឆតព្វា សត្តា បុត្តា ចុត្តតឃយេច។

១៣០។ បិទយតីតិ អត្តោ្យាត្តរតិ, តឌិឃា ឋ្ធកាស្ តិទេស្ បតិដ្ឋយាតា សិយា តឌិអត្តោ្យាត្តរា តាយ ហោតីតិ អាហ “តឌិអត្តោ្យាត្តរយាត”ត្តិ។ អត្តាតឌិឃញ្ញាសិយា ត ឌ្ឋតរតិ។ តឌិលក្ខណេ បត អសតិ ឌ្ឋតរតិ, សា ច តតា តឌិបិទសិយា ត ហោតីតិ អាហ “តឌិឃា លក្ខណំ តឌិតិយិតេត្ត ចុត្តតឃយេចា”តិ។ អស្សាតិ កចេឃ្យ។ អចស្សំ លត្ថុតេឃ្យា បត ឆុចតាចាច ហោតីតិ សប្បត្តេទ្ធ។ “ត តាចាឃា”តិ ឋ្ធយិតា តាចំ ចិតាបិ សិយា ពាទ្ធា ស្ពាទ្ធា ឲ្យច ហោតិ, អាបត្តិបរិហារត្ថា តាចាតិ ឥតេស្សតិ។

ទ្វក្កសញ្ញាដយឃោតិ អតេតកទ្វក្កេ ឲ្យកតោ ឈរេដត្វា កតសេត្យ។ ទ្វក្កំ លិត្តិត្វា កតោតិ បិឥសេសា។ “សត្តតិយិត្តាតំ អត្តោ ឌិតេ កិក្កុ ហត្ថបិសកេត កត្វា”តិ ឋ្ធចំ ឋ្ធកិត្តុ តីទាតំ ឲ្យកកាយលេត្តកាចំ សន្តាឃ ចុត្តំ។ បត្តតសញ្ញាតាតិ ឲ្យកតោ ឋ្ធក្កតឌីបសិលត្តា ចុត្តំ។

សិយាត្យុឌាតតកឆាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

ឋ្ធបិសឆាការាឌិកឆាចណ្ណតា

១៣១។ សម្ពហតិត្វាតិ ចិតាសេត្វា, ឋ្ធទ្ធិត្វាតិ អតេត្វា។ ឋ្ធឥត្វា អាបត្តិបរិហារត្ថំ ចុត្តំ។

១៣២។ ឃាតិ កាតិឌិតិ ឋ្ធឆ តិយិត្តាតំ សិយាឃ បិញ្ញឋ្ធឃំ សទ្ទុបតោ អចុត្តត្តា ចុត្តំ។

ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩣᨣᩣᩁᩣᨴᩥᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩋᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩤᩈᩈᩦᨾᩣᨶᩩᨩᩣᨶᨶᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪃᪂᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩅᩥᨶ᩠ᨴᩅᩥᩉᩣᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩦᨾᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩈᩩ᪨ “ᨾᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᩅᩥᩅᩁᨱᩴ ᩎᩈᨠᨶ᩠ᨲᩥ, ᩎᩈᨠᩴ ᩅᩩᩊ᩠ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩍᨾᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩅᩩᩊ᩠ᩉᨽᩣᩅᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᨶᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩔ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪁᪃᪃᪨ ᩈᩣᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩈᩮᩣᨸᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩈᩴᩅᩤᩈᩋᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩤᩈᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩋᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩤᩈᩈᩦᨾᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᩈᩦᨾᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨾᩮᨠᩩ ᨾᩮᨿ᩠ᨿᨠ ᩋᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩤᩈᩣᨲᩥ᪨

“ᩋᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩤᩈᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨸᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨾᩉᩣᩈᩦᨾᩣᨿ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩔᩣ ᨻᩣᩉᩥᩁᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨬ᩠ᨧ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥᨸᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩦᨾᩣᨿ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᨠᨲᩣᨿ ᩈᩣ ᩈᩦᨾᩣ ᩈᨾᩪᩉᨲᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩈᨾᩪᩉᨶᩥᨲᩩᨬ᩠ᨧ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᨬ᩠ᨧ ᩈᨠ᩠ᨠᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩥᩁᩣᩈᨦ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨲᩥ ᨧᩪᩊᩈᩦᨾᩣᩁᩉᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ᪨ ᩍᨴᨬ᩠ᩉᩥ ᨾᩉᩣᩈᩦᨾᩣᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩁᨱᩈᩩᨡᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩪᩊᩈᩦᨾᩣ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᨱᩣᨴᩥᨻᩉᩩᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨶ ᨻᨶ᩠ᨵᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩈᩣ ᨻᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᩩᨻᨴ᩠ᨵᩣ ᩑᩅ ᨾᩉᩣᩈᩦᨾᩣ ᩅᩥᨿ᪨ “ᨸᨭᩥᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᨸᨶ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩥᩔᨶ᩠ᨲᩮᩅᩤ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨧᩪᩊᩈᩦᨾᩣᨿ ᩋᩈᨾᩪᩉᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩔᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨩᩣᨶᨶᨲᩮᩣ ᨧ ᨾᩉᩣᩈᩦᨾᩣᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨧᩪᩊᩈᩦᨾᩴ ᨸᨶ ᨶᩥᩁᩣᩈᨦ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩥᩔᨶ᩠ᨲᩮᩅ᪨ ᩈᩦᨾᩣᩈᨾ᩠ᨽᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨧᩪᩊᩈᩦᨾᩣᨿ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨸᨠ᩠ᨡᩮ ᩈᩦᨾᩣᨿ ᩈᩦᨾᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲ᩠ᨳᩁᨱᩈᨾ᩠ᨽᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨸᨠ᩠ᨡᩮᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨽᩮᨴᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨽᩮᨴᩈᨦ᩠ᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᩉᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩉᩥ ᨧᩮᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᨱᩣᨴᩥᨶᩥᩁᩣᩈᨦ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩥᨶᩣᩈᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨶ ᩈᨾᩪᩉᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᩈᩦᨾᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨶ ᩈᨾᩪᩉᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩏᨽᩮᩣᨸᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᨴᩮᩈᨶᩥᨿᨾᩴ ᩅᩣ ᨲᩣᩈᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣᨿ ᩅᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨲᩴ ᩅᩣ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨠᩣ ᩑᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ “ᨶᩮᩅ ᩈᨾᩪᩉᨶᩥᨲᩩᩴ, ᨶ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨶᩥᩁᩣᩈᨦ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩪᩉᨶᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᨾᩉᩣᩈᩦᨾᩴ ᨸᩩᨶ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩍᨾᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨶ ᨧ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ...ᨸᩮ... ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᨠᩣᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᩦᨾᩣᨻᨶ᩠ᨵᨶᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩈᨾᩪᩉᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

ᨠᩮᨧᩥ ᨸᨶ “ᨻᩉᩪᩈᩩ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩈᩩ ᩃᨻ᩠ᨽᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᨠᩮᩣᨭᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩅᩥᩉᩣᩁᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨻᩉᩥ ᨧ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨸᩣᨲᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨾᨬ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮ ᩒᨠᩣᩈᩮ ᨶᩥᩁᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨮᨾᩴ ᩋᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩤᩈᩈᩦᨾᩴ, ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩈᩦᨾᨬ᩠ᨧ ᩈᨾᩪᩉᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩦᨾᩣᨿ ᩈᨾᩪᩉᨲᩮ ᨠᨲᩮ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨡᨱ᩠ᨯᩈᩦᨾᩣᨿ, ᨾᩉᩣᩈᩦᨾᩣᨿᨸᩥ ᩅᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨲᩥ ᩋᩅᩔᩴ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨲᩣᩈᩴ ᨻᨴ᩠ᨵᨲᩣ ᨲᩮ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨲᩣ ᩈᨾᩪᩉᨶᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩈᩦᨾᩣ ᩑᩅ ᩋᩅᩈᩥᩔᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩦᨾᩣᨿ, ᨲᨻ᩠ᨻᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩔ ᨧ ᨩᩣᨶᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩈᩦᨾᩣᨿ ᨸᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨩᩣᨲᩴ, “ᩈᨾᩪᩉᨶᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᨠᩁᨱᩮᩣᨸᩣᨿᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ‘ᨾᩉᩣᩈᩦᨾᩴ ᨸᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩤᩈᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩈᨾᩪᩉᨶᩥᨲᩩᨬ᩠ᨧ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᨬ᩠ᨧ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩣᩈᩦᨾᩣᨿ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩔ ᩋᨩᩣᨶᨶᩮᨸᩥ ᩈᨾᩪᩉᨶᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᩣᨿᩈᩦᨾᩣᨿ ᩑᩅ ᨧ ᩋᩅᩈᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣᩁᩩᨧᩥ

ຊຸບິລຍິ ນີຍໍ ຕາຕ຺ຕິທຸເນ຺ທຈ ຮູບນຍຸ໌ຕາຕິກຍໍ ກາທຸນ຺ຍ ຈຕູຕີ”ຕິ ຈຕຕ຺ຕິ, ຕໍ ຍຸຕ຺ຕໍ ຈີຍ ຕິສ຺ສຕິ ຈີຍໍສິຕ຺ວາ ກເທຕຕ຺ຕາ

ອຈິປ຺ປາຍສີຍາຕຸຂາຕຕກຣາຈຸນ຺ນຕາ ຕິຕຸີຕາ

ກາຍສີຍາຕິກຣາຈຸນ຺ນຕາ

໑໑໕ ປາຬິຍໍ “ອນຍໍຕາຍ, ກິຈ຺ຈເຈ, ສີຍາຍາ”ຕິອາຕິຕາ ກາຍສີຍາ ວຸຈ ຕາຕ຺ຕສີຍາຍ ເວຕ຺ຕໍ, ອເນ຺ຕາຕຕິອາເຕຍາ ຈີຍ ນຕ຺ຕຕຸຕ຺ຕິເນາຕຸເກ຺ຈປີຕີຕໍ ນາ ຈ ກາຍສີຍາ ຕາຕ຺ຕສີຍາຈິເທິຕ຺ຸຕາເຕ ນຍເຍຈ ນຍາຕນໍຈານາ ເທາຕີຕິ ຕເສ຺ສຕິ ຍາ ຕສ຺ສ ຈາ ກາຍສ຺ສ ກາຍສີຍາຕິ ວຸຕ຺ຕ ກາຍສີຍາປຣິເຈ຺ຈຕສ຺ສ ອເຕ຺ຕາ ຈ ຕາທິ ຈ ເວຕ຺ຕຈຕ຺ຕອເນ຺ຕາປຕ຺ຕາຕິກໍ ນຕ຺ຕາ ກາຍເວຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຕາຍ “ກາຍສ຺ສາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕ ອຕ຺ຕເຣຍເຣຍຈ ຕນ຺ວາ ຕສ຺ສ ນກລສ຺ສ ກາຍເວຕ຺ຕສ຺ສ ນຕ຺ຕຕ຺ຕີຍາ ກາຍສີຍາຕິ ວຸຈຍເຕ຺ວາ ເຈຕີຕເຕ຺ຕາ ເຍາ ທິ ເນາ ອຕ຺ຕເຣຍເວຕ຺ຕາຕີສຸ ອເຕເກສຸ ກຸຍິກາເກສຸ “ກາເຍາ”ຕິ ວຸກເຕ຺ຕຕ ເລິກະເຕທິ ປເນ຺ຕາເຕ຺ຕາ ກາຍເຈາທາເຣາ, ເນາຈ ຕູລ “ກາຍສີຍາ”ຕິປິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອຕິປ຺ປາເຍາ, ກາເຍາ ວຸຈ ທິ ກາຍສີຍາ ຕູຍິຕາຈ ຕເຍຕ ຮູປຣິ ອເນ຺ຕາ ຕຕີ ນຍຸເຕ຺ຕາ ຂາຕສ຺ສເນາຕິ ວຸຈໍ ເຕສຸ ກຸຍິປ຺ປເຕເນສຸ ວຸກເຕ຺ຕຕ ເລິກະຕປເນ຺ຕາຕ຺ຕາຕເຍຈ ອເນ຺ຕາຕີຕໍ ອເນ຺ຕາສີຍາຕິກາເຈາ ເຈຕີຕເຕ຺ຕາ ເລິເກ ປຕ ກາຍສີຍາຕິເຈາທາເຣາ ກາຍາຕີຕໍ ຍຣິຍາຕາຍເຍຈ ຈຕ຺ຕໍ ຈຕູຕິ, ຕ ກາຍເວຕ຺ຕາຕີສຸ ນຕ຺ຕາຕ຺ຕ ນານເຕ ປຕ ເຕ ກາຍາເຕຍາ ຕູຕເຣິຈຕ຺ຕິອເຕ຺ຕຕ ນຍເຍຈ ອຕ຺ຕເຕາ ຍຣິຍາຕາຕິ ກຕ຺ວາ ກາເຍາ ວຸຈ ກາຍສີຍາ, ອເນ຺ຕາເຍຈ ອເນ຺ຕາສີຍາ...ເປ... ນຍຸເຕ຺ຕາ ວຸຈ ນຍຸຕ຺ຕສີຍາຕິ ສີຍາເຈາທາເຣຕ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເຈຕີຕເຕ຺ຕາ

“ຕິກາຍສ຺ສ ຈາ”ຕິ ຕູຕໍ ກາຍສີຍປ຺ເຕຕໍ ນຕ຺ຕາ ຮູປລກ຺ຂນຈເນຕ ຕເສ຺ສຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ເຕຕາທ “ຕກເຣຍິ ກທິຕເຍຈາ”ຕິ “ຕາລິ ລກຕ຺ຕີ”ຕິ ຕູຕໍ ເຍກຸຍ຺ຍຈເນຕ ວຸຕ຺ຕໍ, “ອຍໍ ກາເຍາ ວຸຕ຺ຕເກາ ກຣິນກາເກາ”ຕິອາຕິຕາ ປຕ ເນາຂປເນ຺ນສຸ ອາເຣາປິເຕສຸ ກຸຍິກາເກສຸ ຍສ຺ມິ ຍສ຺ມິ ຕຍອາກຍາຕິກາສຸນາຕປຕ຺ຕາຕິເກ ປເຕເນ ຕາລິ ຕ ກຕ຺ຕຕິ, ເນາປິ ກາຍສີຍາ ວຸຈ ເນາຂາຕີທິ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕກຸຍິກາເກາ ທິ ນເຕ຺ຕາຈ ຕເນປຕ຺ວາ ຕຕິເລິລິຂາຕສ຺ສເຣ ກາຍສີຍາຕິ ເຈຕີຕເຕ຺ຕາ ເຕຕາທ “ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕິຕ຺ວາ ເນາຂາ ກສ຺ສຈິ ເຕຕີ”ຕິ ນເຈ ປຕ ຕຕ຺ວ ເນາຂາ ກຕ຺ວາ ປເຕນໍ ກາຍຕ຺ຕເຣຕ ເຍາເຕຕິ, ເນາ ປຈິຕ຺ຸກາຍສີຍຕໍ ວຸຈ ກຕຕິ, ຕຕິຂາຕສ຺ສເຣສຸ ຈິຕາເນຕ຺ວາ ຕຍອາກາຕິກາຈໍ ຈາ ປູເຣຕ຺ວາ ເວຕ຺ຕາຕິກາຈໍ ຈາ ປິປິເຕສຸປິ ວຸເນຈ ຕເຍາ

ເຍ ປຕ ກາຍາ ເນາຂເຈາເນາຕິກຍປີຍຕູເຕທິ ຍຕຸເຣ຺ສທິ ລຕ຺ຸຕາ ຈິເຣຍິ ຕິຍຸຕຸສ຺ສາ ຕິຕຸຕ຺ຕິ, ນຍຕ຺ຕາ ປຕ ກາຍາ ນຕ຺ຕິ, ເຕປິ ປິເຕກ຺ກ ກາຍສີຍາຈ ເຕສຸ ທິ ເນາຂາເຕາ ນຍຕ຺ຕກາຍຈາສີທິ ກນາເປຕ຺ວາ ຈາ ເຍທິ ເກທິຈິ ກສິຕ຺ຸຕາຕໍ ລິລິຕ຺ວາ ຈາ ຕາລິ ກຕ຺ຕຕິ, ອເນ຺ຕາຕ ຈາ ກາເຍຕ ວຸກີກາຈໍ ຈາ ຮູປເຕຕ຺ຕິ ເຍ ປຕ ກາຍາ ເນາຕຸທິປິ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕາ ກາຍເວຕ຺ຕາຕຕ຺ຕຣິກາ ຍທາເຣເນ຺ຕາຕ ວຸກີກຸຕາ, ເຕ ອກາຍກາເຣ຺ຕາສີຍຕໍ ປິປຸຬຕ຺ຕິ, ປຸຣິຍາ ກາຍສີຍາ ຈິຕສ຺ສຕິ ເນາຂາເຕາ ປຕ ວຸກສ຺ມິ ອເນ຺ຕາຕິປ຺ປເຕເນ ຍທຕ຺ຕໍ ກາຍໍ ກຕ຺ວາ ອເຕກນທສ຺ສາຕິ ກຸລິຕິ ຈານາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ວ ຈາສີຕໍ ເກາກກາຍາຕິ ນຍຕ຺ຕາ ກຸຕກາເຍ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕິຕ຺ວາ ເຕຕ຺ຕິ ປຸຣາຬຕາຍໍ, ປຕ ປຣິເຈ຺ຈຕ຺ຸຈ ຕ ຈິຕາເນຕ຺ຕິ, ເຕປິ ປເຈ຺ຈກໍ ກາຍສີຍາ ວຸຈ ວຸຕ຺ຕາຈຕາ ປຸຣິຍກາຍສີຍຕ຺ຕໍ ຕ ຈິຂທຕ຺ຕິ ນາ ຈ ຕູຕເຣາ ຈາຕິອາຕິ “ນຍາຕນໍຈານາ ວຸກຸເປິນຈາ”ຕິ ປາຬິຕູປຕສ຺ສ ອຕິປ຺ປາຍຈິຈເຣາ ຕຕ຺ວ

ហិ សា ច ទាឌិន្នាចនេត បរិចត្តិត្វា សយុប្បត្កា អកិតចា, ត្ថាតរា ច អបរិចត្តា បកតិកាយសីយា, ឃឆា ពាទ្ឌសីយាឃ សត្តុំ សឈ្លកយុំ កាតុំ ចដ្ឋតិ, ឲចរេយតាបិ សត្តាកយ្ញទហតាសឌិរេសត ពាទ្ឌសីយាសឌិសា, សា សយាតសំចាសា ឲក្បូរេបិរេចាតិ អធិប្បាយេឃា៍ សាយត្តាទេតា “ពាទ្ឌសីយាសឌិសា”តិ ចុរេត្វា តិឌិចទាចិប្បចាសសីយំ ពាទ្ឌសីយំ ឲច យត្តាត្តិតិ តំសឌិសតាតិចត្តតយុរេលត ដ្ឋបរិ សត្តាត្តរសីយាឃ តំសឌិសតាបិ អត្តិតិ ឌយ្យតតឃយ្យ ត្ថាទេឆច បសក្កុ ឌរេយ្យតុំ “រេកចល”ត្តិអាឌិ ចុត្តុំ៍

ចិត្តាងចិសឌិរេស អទរេត្តាតិ ឃត្វ “អយុកកាយស្ស ត្តាឆំ រេលត្តា”ត្តិ កាយរេចាហារេទា តត្តិ, ឃត្វ ច ត កសត្តិ ត ចបត្តិ, តាឌិរេស អទរេត្តា៍ យឆ្នពាត្ថាតំ អកយតបឆា តិយ្ញតុយ្យាចាសា សយុដ្ឋត្តរឌីបកាបិ ឲរេត្វច សក្កឃ្យត្តិ៍ ឃំ ឃតៀអកាយរេលត្តក្សុំ តឌិសយុដ្ឋខាតយ្យទចិទហិតំ បរេធស់, តំ សត្តុំ អទរេត្តាសីយាតិ រេចឌិតត្តុំ៍ សា ច សត្តាត្តរសីយំ ចិតាច សឃរេយច សយាតសំចាសា ពាទ្ឌសីយាសឌិសា៍ តឌិអាឌិសីយាស្វុ ចិឃ សត្តារេយត្វ សឈ្លកយុំ កាតុំ ចដ្ឋតិ៍ តឌិសយុដ្ឋខាតយ្យទាតំ តាច អដ្ឋកឆាយំ “អត្តរេតា សកាទេចរេតច ពាទ្ឌសីយាសឌិសា”តិអាឌិតា ចុត្តត្តា សីយតា សិទ្ធា៍ អទរេត្តាស្ស បត សីយតា កឆត្តិ? សត្តាត្តរសីយាតុខាតតស្វុត្តាឌិសាយត្វឃរេតា៍ ឃឆា ហិ កាយសីយាឃ ចក្កកយ្យបទិហារេតុំ ពាហ្វ ពាទ្ឌសីយារេឃា អតុត្តាតា, តាសត្តា ឌ្វិតុយត្តទា អត្តាយត្តា អសយុរេឌត្វ សីយត្តទិកា អតុត្តាតា, ឲចយិឆារេត្តាបិ សត្តាត្តរសីយា៍ តាសត្តា ឌ្វិតុំ អត្តទា សីយត្តទិកាឃ បិត្យត្ថាអដ្ឋកឆាស្វុបិ ចិឆាតសាយត្វឃរេតា អទរេត្តាស្យបិ សកាទេចរេតច តឌិអាឌិតំ ចិឃ សីយាកាទេចា តត្វ ចក្កកយ្យបទិហារេត្វរេយច សត្តាត្តរសីយាឃ អតុត្តាតត្តាច សិទ្ធេ្ធាតិ រេចឌិតរេត្តា៍ តត្វ សីយាឃរេយច ហិ ឌិតា សីយដ្ឋាតំ ចក្កកយុំ កទោត្តិ, ត អសីយាយំ អាកាទេស ឌិតា ចិឃ អាកាសដ្ឋាតំ៍ ឲចរេយច ហិ សាយត្វឃំ កទេហត្វា “សត្តា, កិក្ខុទេច, តឌី អសីយា”តិអាឌិតា បដិក្ខិត្តពាទ្ឌសីយាតយិ តឌិសយុដ្ឋខាតយ្យទាតំ អត្តរេតា សកាទេចរេតច សីយាកាទេចា អដ្ឋកឆាយំ ចុរេត្តាតិ កទេហតរេត្តា៍

អឆយ្យ ឌិរេតាកាសរេតាតិ អយ្យ កិក្ខុស្ស ឌិរេតាកាសរេតា៍ សរេចបិ ហិ កិក្ខុសហយ្យំ តិដ្ឋតិ, តយ្យ ឌិរេតាកាសយ្យ ឆាហិទត្តរេតា បដ្ឋាឃ កិក្ខុំ ចក្កកយ្យបទិហារេតុំ សីយារេបក្ខាឃ ដ្ឋប្បត្តាឃ តាឃ សហ សឃរេយច សត្តាតា សត្តាត្តរសីយា សយាតសំចាសាតិ អធិប្បាយេឃា៍ ឃត្វ បត ឲុដ្ឋរេក អទរេត្តា យហរេត្តហិ កិក្ខុហិ បទិបុណ្ណតាឃ ចក្កកយ្យសក្កាកាទេចត សត្តាត្តរសីយារេបក្ខា តត្តិ, តត្វ សត្តាត្តរសីយា ត ដ្ឋប្បជ្ជតិ, រេកចលិទត្តាសីយាឃរេយច, តត្វ សឈ្លតកយុំ កាតត្តុំ៍ តឌិអាឌិស្វុបិ ឲរេសច តរេឃា៍ ចក្ខតិ ហិ “សរេច តឌី តាតិឌីឈា រេហាតិ, បកចរេតា បដ្ឋាឃ ឃាច យុលក្ខ្វាទា សត្តាត្វ សឈ្លា តិសីឌតិ, ដ្ឋកក្យុរេក្ខបសីយាកយុំ តត្តិ”តិអាឌិ (យហាច៌ អដ្ឋ៌ ៧៦លិ)៍ ត្ថាយិតា ឲច ច ចឆរេតត ចក្កកយ្យបទិហារេតុំ សីយារេបក្ខាឃ សតិ ឲច ដ្ឋកក្យុរេក្ខបសត្តាត្តរសីយា ដ្ឋប្បជ្ជត្តិ, តាសតិតិ ឌដ្ឋត្តុំ៍

រេកឆិ បត “សយត្តា អត្ថត្តរំ យិតិត្វា បទិច្ឆេឌកទរេលារេតច សីយា សត្តាឃតិ, ត សឃរេយចា”តិ ចឌត្តិ, តំ ត កទេហតត្តុំ៍ ឃឌិ ហិ អត្ថត្តរបទិច្ឆេឌកទលប្បកាទេត សីយា ដ្ឋប្បជ្ជេយ្យ, អពាទ្ឌសីយា ច ត សិឃា កិក្ខុំ កិរិឃាបការសិទ្ធិរេតា៍ អបិច ចទ្ឌកិហត្វាតំ, បកតិហត្វាតត្តា រេលិទេក អរេតកចិឆត្តា, ចិតរេឃ ៀទឌិសំ ហត្វប្បយាលត្តិ អចុត្តត្តា ច រេឃត រេកតឆិ យិតិរេត ច កកចតា អតុត្តាទេតត តុ រេលា ហរេត្វត យិតិតំ, ត តុ រេលាតិ សីយាឃ ចិបត្តិសក្កា កទេចយ្យ៍ យិតរេត្តហិ ច អលុយត្តយិ ក្ខាតយឆិកំ អកត្វា យិតិតុំ អសក្កុរេលយ្យតាឃ ចិបត្តិ ឲច សិឃា៍ បរិសចរេសត ចាឃំ ចទ្ឌយាតា រេតសំ យិតរេតត ចទ្ឌតិ ចា ហាឃតិ ចា៍ សរេឈ្លច កយុំ កត្វា កទេត អឃំ កិក្ខុតំ បរេឃាទេកត សយុប្បត្តសីយា រេតសំ បរេឃាទេកត ចិកច្ឆតិ ត ចិកច្ឆតិ ច៍ កឆំ ពាទ្ឌសីយា ចិឃ ឃាច សាសតត្តរឆាតា ត តិដ្ឋេយ្យ, ឌិតិឃា ច

បុរាណចិហារេរសុ ចិយ សកលេបិ អទេន្តោ ពធំ និយាសមុ្គេងសង្កា ត កេចយ្យ˙ តស្មា និយាសេបក្ខាយ ឧច សមុប្បជ្ជតិ, តន្តិកេយត ចិកទ្ធតីតិ ពេហតន្ត˙ យធា េចត្វ, ឧចំ ្ហងក្យេក្លបនិយាឃម្បិ តឌិអាឌីសុបិ˙

តត្វាបិ ហិ យន្តិ្មយបុទិេសា ត ទាាឃតិ˙ តធា សន្តធាេយត លិបតំ ្ហកឃត្វាបិ ច ឃស្សំ ឌិសាឃំ សត្តគ្គត្តេស្ស, ្ហងក្យេក្លបស្ស ចា ឆ្ពកាេសា ត បេហាតិ, តត្វ ពធំ មិតតំ, លិបតំ ចា កេចយ្យ? កាយេលត្តាឌីសុ បចិសតេតា អេលេត្ត និយា បចិដ្ឋា តាយាតិ និយា ចិបេឌ្ឍយ្យ˙ អេបក្ខាឃ និមុប្បត្តិឃំ បត បេតា បេហាតិ, តត្វ សត្តគ្គត្តទ្វិាឌក្យេក្លបនិយា សឃេយច បរិបុណ្ណា ឌាឃត្តិ˙ ឃេតា បត ត បេហាតិ, តត្វ អត្តតោ េលត្តប្បយាេលាេតច ឌាឃត្តិ, ត ពហិ˙ ឃំ បេតត្វ អត្តត្តមិតតបយាលាស្ស, ចាលុកាឌិលិបតកមុស្ស ច ងស្សតំ, តំ សន្ធាតនិយាតំ ឌិតដ្ឋាតស្ស បរិេឆ្ឆតត្វំ ពតំ កាមុបធាេឈទ្វបធាេឌាតតត្វំ េលដ្ឋុសុប្បាឌិលិបតចិឆាតងស្សតំ ចិឃ˙ េតេតច យាតិកាដ្ឋកធាឃំ “និមំ ចា សមុគ្គតិ ្ហងក្យេក្លបំ ចា បរិឆ្ឆិគ្គតី”តិ ចុត្តំ (ពក្ខា˙ អដ្ឋ˙ ្ហាតចឹសតិចស្សនិក្ខាបងចណ្ណតា)˙ ឧចំ ពេតបិ តស្ស បរិេឆ្ឆងស្ស ឃាធាចេតា ទាាតំ អសក្កេលាឃ្យេត្តត បុទ្ទុលេតា ទាត្វា អេត្តា តិដ្ឋេត្តហិ តិទាសដ្ឋដ្ឋាេត ឌាតន្តំ, អញ្ញា ពហិ ពេទាត្តហិ អតិក្ខេទ តិទាសដ្ឋដ្ឋាេត េបេសតន្តំ˙

អបេទ បត “និយាេបក្ខាឃ កិច្ចំ តត្វំ, មក្កមតតហាតាឌិអេត្វហិ ឧពកិក្លុមិម្បិ អទេន្តោ ចា តឌិអាឌីសុ ចា បចិេដ្ឋ តំ បរិក្ខិបិត្វា សត្តគ្គត្តទ្វិាឌក្យេក្លបនិយា សឃេយច បកា ចិឃ បឌិបស្ស សមុប្បជ្ជតិ, កាយេលត្តាឌីសុ តស្មិំ ឆ្ពតិណ្ណមេត្ត ចិកទ្ធតិ˙ េតេតច េចត្វ ធ្វិតុំ សញ្ញាតំ ចិសុំ ពមុំ ពេទាត្តាតំ និយាឋ្វឃស្ស អត្តទា និមត្តទិកា អញ្ញា សត្តគ្គត្តទំ, ្ហងក្យេក្លបញ្ញា ឌេបតំ អត្តញ្ញាតំ, និយាបរិឃេត្ត ហិ េពតចិ ពេមុត េបសិតស្ស កិក្ខុេតា សមត្តា សន្ធាតនិយា ឮតេទសំ និយាឃ ចុសិត្វា និយាសមុគ្គំ ពេទយ្យ, េសា យា េហាត្វតិ, ឮតទេធា ហត្វចត្វេក្កលមត្តាឃេបត្វ និមត្តទិកាឃ អត្តឌាតិតន្តេតា˙ អបិច និមត្តទិកាឃ ឌិតស្សាបិ ្ហកឃត្វ ពមុេកាបចចតេតាបិ េចតំ និដ្ឋាតិ˙ តម្បិ បរិក្ខិបិត្វា សឃេយច សន្ធាតាឃ និយាឃ ្ហកិត្តម្បិ និយាតំ, ឧពាឃ ឧច ចា សក្កេតា˙ ឮតទេធា តស្ស ពមុេកាបចចតំ ត ឃុេឌ្ឍយ្យ˙ ចុត្តញ្ហិយាតិកាដ្ឋកធាឃំ ‘បរិេឆ្ឆងគ្គត្តេទ ហត្វបិសំ ចិឌហិត្វា ឌិេតាបិ បរិេឆ្ឆងេតា ពហិ អញ្ញា តត្តកំេឃច បរិេឆ្ឆងំ អតតិក្កមិត្វា ឌិេតាបិ ពមុំ េពាេបតី’តិ (ពក្ខា˙ អដ្ឋ˙ តិឌាតចណ្ណតា)˙ កិច្ចា អកាយកាេទន្តោ ឌិតស្ស ពមុកេលិឆ្ឆាចិទហិតស្សាបិ កិក្ខុេតា សត្តគ្គត្តបរិឆ្ឆិេត្ត អេន្តោកាេស ឌឹចទចិប្បចាេសា កេចតា អត្តញ្ញាេតា, េសា ច បរិេឆ្ឆេងា និយា˙ ឧចំ អេបក្ខា ចិតា សមុប្បត្តា˙ េតេតេចត្វ ‘អឃំ និយា តិឌឹចទចិប្បចាសបរិហាេមម្បិ លកតី’តិ (មហាច˙ អដ្ឋ˙ ១៣លិ) ចុត្តំ˙ តស្មា ពមុកេលិច្ឆំ ចិតាបិ ចុត្តតេឃត សមុប្បត្តិ ពេហតន្តា”តិ ចងត្តិ, តំ ត ឃុត្តំ បឌិបស្ស បកា ចិឃ សន្តបុក្កលិតម្បិ បេច្ចកំ និយាសមុ្គេចត សេឈ្ឈ, េពលា ចា ពមុំ ពេទាត្ត តពដ្ឋាតំ កិក្ខុតំ សមត្តា បេច្ចកំ សមុប្បត្តាតំ អេតកនិយាតំ អញ្ញមញ្ញំ សដ្ឋេទងាសប្បសដ្ឋេតា˙ បរិសចេសត ចស្សា ចង្គំ, ហាតិ ច សមុ្គចតិ˙ បឆ្ឆា អាកតាតំ អកិតចនិមត្តទុប្បត្តិ ឧច, កតាតំ សមត្តា ឌិតនិយាបិ ចិតាេសា ច កេចយ្យ˙

បរិត្តឮឃំ បត “សមត្តា សត្តគ្គត្តទា, អឃំ តត្វ សមាតសំចាសា”តិអាឌិតា (មហាច˙ ១៣លិ) ឧពា ឧច សត្តគ្គត្តទា, ្ហងក្យេក្លបិ ច អត្តញ្ញាតា, ត េចសា និយា សកាេចត, ពាទលសាមត្វិេឃត ចា បកា ចិឃ បឌិបស្ស ្ហប្បជ្ជតិ˙ កិត្ត កកចេតា អត្តឌាតេតេតច, កកចា ច ឮយាេយា អត្តឌាតេត្តា កិក្ខុតំ ចក្កមុបរិហាេទត ពមុកេលសុលត្វេមច អត្តញ្ញានិតិ ពធំ តហាតាឌិកិេច្ចត បចិដ្ឋាតម្បិ សមត្តា តាសំ

សីមានំ សមុប្បត្តិ បយោគនាកាចា? បយោគេន ច ឯកំ ឯវ បយោគន្តិ កថំ បនេកំ កិរិយាកាលតាយ អនេកសីមាសមុប្បត្តិ ?
“ឯកសីមាយំ ហត្ថបាសំ អវិជហិត្វា ឋិតា”តិ (កង្ខា. អដ្ឋ. និទានវណ្ណនា) វុត្តំ. យំ បន ទ្វិន្នំ សីមានំ អន្តរា តត្តកបរិច្ឆេទេនេវ
សីមន្តរិកដ្ឋបនវចនំ, តត្ថ ឋិតានំ កម្មកោបវចនតោ, តម្បិ ទ្វិន្នំ សីមានំ បរិច្ឆេទស្ស ទុរញ្ញាតតាយ សីមាយ សម្ភេទសង្កា,
កម្មកោបសង្កា ទូរតោ បរិហរិតុំ វុត្តំ.

យោ ច ចីវរាវិប្បវាសត្ថំ ភគវតា អព្ភោកាសេ ទស្សិតោ សត្តព្ភន្តរបរិច្ឆេទោ, សោ សីមា ឯវ ន ហោតិ,
លេត្តតាទិអាកាសបរិច្ឆេទោ វិយ អយមេត្ថ ឯកោ បរិច្ឆេទោ. តត្ថ ច ពហូសុ កិញ្ចិសុ ឯកតោ ឋិតេសុ តេសំ វិសុំ វិសុំ អត្តនោ
ឋិតដ្ឋានតោ បដ្ឋាយ សមន្តា សត្តព្ភន្តរបរិច្ឆេទព្ភន្តរេ ឯវ ចីវរំ ឋបេតព្វំ. ន បរិសបរិយន្តតោ បដ្ឋាយ. បរិសបរិយន្តតោ បដ្ឋាយ ហិ
អព្ភន្តរេ គយ្ហមានេ អព្ភន្តរបរិយោសានេ ឋបិតចីវរំ មជ្ឈេឋិតស្ស អព្ភន្តរតោ ពហិ ហោតីតិ តំ អរុណុគ្គមនេ និស្សគ្គិយំ សិយា. សីមា
បន បរិសបរិយន្តតោវ គហេតព្វា. ចីវរវិប្បវាសបរិហារោបេត្ថ អព្ភោកាសបរិច្ឆេទស្ស វិញ្ញាតត្តា វុត្តោ, ន បន យាវ
សីមាបរិច្ឆេទំ លព្ភមានត្តា មហាសីមាយ អវិប្បវាសសីមាវោហារោ វិយ. មហាសីមាយម្បិ ហិ គាមគាមូបចារេសុ ចីវរំ និស្សគ្គិយំ
ហោតិ. ទូរាបិ មជ្ឈេឋិតស្ស សីមាបរិយន្តេ និស្សគ្គិយំ ហោតិ. តស្មា មហាវុត្តសីមាបរិច្ឆេទវសេនេវ តានំ សត្តព្ភន្តរាទិភេទរូបសីមានំ
ឧប្បត្តិ, តត្ថាភេទោ វិតានសោ ច គហេតព្វាតិ អម្ហាកំ ខន្តិ. វីមំសិត្វា គហេតព្វំ. អញ្ញោ វា បការោ យុត្តតរោ គវេសិតព្វោ.

យំ បន “អរញ្ញេ សមន្តា សត្តព្ភន្តរា”តិ ឯវំ បាឡិយំ វិញ្ញាតវិសេសេ អរញ្ញេ សមន្តា សត្តព្ភន្តរាតិ អដ្ឋកថាយំ រុក្ខាទិនិទ្ទេសេបិ
អរញ្ញេ សត្តព្ភន្តរសីមាយ វិហិតត្តា អត្តនោ និស្សយភូតាយ អរញ្ញសីមាយ សហ ឯកត្តា រុក្ខាទិសម្ពន្ធេ ទោសាភាវោ បនេវ អការេន
រុក្ខាទិនិស្សិតេបិ បទេសេ ចីវរវិប្បវាសស្ស រុក្ខបរិហារេ វិនាវ អព្ភោកាសបរិហារេនេវ អនុមតោតិ សិទ្ធោតិ វេទិតព្វោ.

ឧបចារត្ថាយាតិ សីមន្តរិកត្ថាយ សត្តព្ភន្តរតោ អធិកំ វដ្ដតិ. ឩនកំ បន ន វដ្ដតិ ឯវ សត្តព្ភន្តរបរិច្ឆេទស្ស ទុព្ពិញ្ញាតត្តា. តស្មា សញ្ចិ
ឋិតា ឯកេនាបិ កិញ្ចិតា ពហិ ពិន្ទុត្តេន អញ្ញា សត្តព្ភន្តរំ អតិក្កមិត្វា អតិទូរេ ឯវ ឋាតព្វំ, ព្យតិរេកា គាមូបចារតោ ឧទកុក្ខេបេបិ
ឯសេវ នយោ. តេនេវ វក្ខតិ “ឧទកំ បន ន វដ្ដតី”តិ (មហាវ. អដ្ឋ. ១៣៨). ព្យតិរេកេន សីមន្តរិកវិនាសំ ខណ្ឌសីមានំ
សីមន្តរិកាភូតានម្បិ ខេត្តានំ សង្គហិតត្តា សិទ្ធិ ទដ្ឋព្វា. កិញ្ចាបិ ហិ ភគវតា និទានវសេន ឯកគាមសីមានិស្សិតានំ, ឯកសភាគានំ ខណ្ឌ
ខណ្ឌសីមានំ អញ្ញមញ្ញំ សម្ភេទជ្ឈោត្ថរណបរិហារាយ សីមន្តរិកា អនុញ្ញាតា, តថាបិ តទនុលោមតោ
ឯកអរញ្ញសីមានិស្សិតានំ ឯកសភាគានំ សត្តព្ភន្តរសីមានម្បិ ឧទកុក្ខេបសីមានម្បិ អញ្ញមញ្ញំ សម្ភេទជ្ឈោត្ថរណំ,
សីមន្តរិកំ ឋិតា អញ្ញបច្ចាសន្នា ឋាតព្វា ភគវតា អនុញ្ញាតាតិ ពាហិរា អដ្ឋកថាចរិយា. តថាបិ សីមន្តរិកវិនាសកំសុ
ចីវរកាកសីមាសុ ហិ ឯកសីមានិស្សិតត្តំ, ឯកសភាគត្តាតិ ទ្វីហង្គេហិ សមន្នាគតា សតិ ឯកំ សីមន្តរិកំ វិនា ឋានំ សម្ភេទាយ ហោតិ,
នាសតីតិ ទដ្ឋព្វំ. សីមន្តរិកវិនាសកានំ ពហុសភាគវសេន តេសំ រុក្ខាទិសម្ពន្ធេនាបិ ខណ្ឌសីមានំ វិយ អញ្ញមញ្ញំ ន វដ្ដតីតិ អយម្បិ នយោ
ទស្សិតោ ឯវាតិ គហេតព្វំ.

“នការេចតេចា”តិ ពួយិតា កាយឃឹយា ចិឃ អពាទ្ធឃឹយាតិ ឥេឃ្សុតិ៍ នព្ពាេយត្ត នឈ្ឈកយុំ កាតុំ ចដ្ឋតីតិ នយាតនំចាឃា ទុក្កេបិឃទាតិ ឥេឃ្សុតិ៍ េឃត េកតឌឹតិ អត្ថយេឃា ឃ្នកទាឌិតា នេត្តត៍ យេហាេឈត បត ដ្ឋត្តាដ្ឋាតេតា តិត្តដ្ឋាេត បតេត្តត ឈេតា ឈុទ្ធេកា ចា យហេត្តា ចា លក្ខណឃុេត្តា ឌាតឃ្សេទាច៍ ទុត្តាបិ ឈុទ្ធេក ដ្ឋកេក្ខបកិច្ចំ តត្តំ, នយុេទ្ធ បត នព្ពាទា ដ្ឋកេក្ខបឃឹយាឃេយច កយុំ កាតត្តុំ េឃាេឈតុំ ទុក្កេត្តា៍

បុត តត្ថាតិ េលិកេចាហារនិទ្ធាសុ ទុតាសុ តឌិអាឌឹសុ តឹសុ អពាទ្ធឃឹយាសុ បុត ចក្កយុបរិហារត្តំ ឃាឃតេចាហារនិទ្ធាឃ អពាទ្ធឃឹយាឃ បរិេច្ឆទំ ឥេឃ្សត្តាតិ អធិប្បាេយា៍ បរិច្ឆេទឃំ ឃំ យឌ្ឈិយឃ្ស បុរិឃឃ្សាតិអាឌឹសុ ដ្ឋកកំ ដ្ឋក្ខិបិត្វា ឈិបឹឃតិ ទុត្តាតិ ដ្ឋកេក្ខបេបិ, ដ្ឋកឃ្ស បតេតាកាេឃា, តស្វា ដ្ឋកេក្ខបិ៍ អឃេញ្ញត្តិ បេឃយួត្តេចេឃត អេត្ត – បរិឃបរិឃត្តេតា បដ្ឋាឃ ឃយត្តា ឃាច យឌ្ឈិយឃ្ស បុរិឃឃ្ស ដ្ឋកេក្ខបេបិ ដ្ឋកបតតដ្ឋាតំ, តាច ឃំ តំ បរិច្ឆិត្តដ្ឋាតំ, អឃំ តត្ត តឌិអាឌឹសុ អបទា ឃយាតនំចាឃា ដ្ឋកេក្ខបឃឹយាតិ៍

តឃ្ស អេត្តាតិ តឃ្ស ដ្ឋកេក្ខបបរិច្ឆិត្តឃ្ស ធាតឃ្ស អេត្តា៍ ត េកចលញ្ញ តេឃ្សច អេត្តា, តេតា ពហិបិ, ទុកឃ្ស ដ្ឋកេក្ខបឃ្ស អេត្តា ធាតុំ ត ចដ្ឋតីតិ ចតតំ ដ្ឋកេក្ខបបរិេច្ឆឌឃ្ស ឥត្ថិឌាតេតា កយុេកាបឃក្កា េហាតីតិ៍ េតេតច យាតិកាដ្ឋកចាឃំ “បរិេច្ឆឌតត្តេទ ហត្តបាឃំ ចិឌហិត្វា ធិេតាបិ បរិេច្ឆឌេតា ពហិ អដ្ឋា តត្តកំេឃច បរិេច្ឆទំ អតតិក្កឃិត្វា ធិេតាបិ កយុំ េកាេបតិ ព្ពាធំ នព្ពាអដ្ឋកចាសុ នត្តិដ្ឋាត”ត្តិ (កង្ខា៍ អដ្ឋ៍ តិដាតចណ្ណតា) ទុត្តំ៍ ឃំ បេតត្ត ឃាទត្តឌឹបតិឃំ “តឃ្ស អេត្តា ហត្តបាឃំ ចិឌហិត្វា ធិេតា កយុំ េកាេបតីតិ ព្ពាយិតា ពហិបរិេច្ឆឌេតា ឃត្ត កត្តធិ ធិេតា កយុំ ត េកាេបតី”តិ (ឃាទត្ត៍ ឌឹ៍ យហាចក្ក ២.១៣៧) ចត្វា យាតិកាដ្ឋកចាចតេឃ្សិ បដិក្ខិបិត្វា “េតច បរិច្ឆេទឃំ ត អដ្ឋកចាឃំ ដ្ឋបលត្តតី”តិអាឌិ ពហុ បបញ្ចិតំ, តំ ត ឃុត្តំ ព្ពាឆ អដ្ឋកចាចេតត យាតិកាដ្ឋកចាចតឃ្ស តឃេតា ឃំឃត្ថតេតា នឈ្ឈតេតា៍ តទា ហិ ឌ្វិតំ ដ្ឋកេក្ខបបរិេច្ឆឌាតយត្តទា ចិតត្តិចតុទក្កុលយត្តយ្សិ ឃឹយត្តិកំ អដ្ឋេបត្វា “អេឌ្ញា ដ្ឋកេក្ខបេបិ ឃឹយត្តិកាឃ ឥេបតេទ្ធា, តេតា អធិកំ ចដ្ឋតិ ទុច, ដ្ឋាតកំ បត ត ចដ្ឋតី”តិ ទុចំ ព្ពាេឆច ទុេត្តត ព្ពាយិតា អដ្ឋកចាចតេតត ឃឹយត្តិកោបចាទេត ដ្ឋកេក្ខបេតា ដ្ឋាតេក ឥបិេត ឃឹយាឃ ឃឹយាឃយុេឥេតា កយុេកាេបិបិ ទុេត្តា ទុច៍ ឃឥេក្កត ច ទុចំ ទុេត្តា, តឥេក្កត តត្ត ទុកកិក្ខេតា បេចេឃបិ ឃតិ តឃ្ស ឃឹយដ្ឋកាចេតា កយុេកាេបិ ទុេត្តា ទុច េហាតិ៍ អដ្ឋកចាឃំ “ដ្ឋាតកំ បត ត ចដ្ឋតី”តិ កធតេញ្ញាតំ ដ្ឋកេក្ខបបរិេច្ឆឌឃ្ស ឥត្ថិឌាតេត្តតបិ ឃឹយាឃយុឥេឃក្កអាបរិហារត្តំ ទុត្តំ៍ ឃត្តត្តតេទឃឹយាតយត្តទា តត្តកបរិេច្ឆឌេតេច ឃឹយត្តិកចិឌាតចេតេតាបិ ទុតានំ ឥត្ថិឌាតបរិេច្ឆឌេតា, តត្ត ច ធិតាតំ កយុេកាបឃក្កា ឃិត្ថ្សតិ៍ កយុេកាបឃក្កដ្ឋាតយ្សិ អាចទិឃា ទ្ធេទតា បរិហារត្តំ កយុេកាបដ្ឋាតត្តិ ចត្វាច ឥេបឃុត្តិ កេហតត្តា៍

តត្តិ ឃឹយំ៍ “ឃឹឈេយច អតិក្កាេយតី”តិ ព្ពាយិតា តំ អតតិក្កយិត្វា អេត្តា ទុច បរិចត្តយាតាឃ កាតុំ ចដ្ឋតីតិ ឥេឃ្សតិ៍ ទុតឥត្តេយច ហិ ចាលុកាឌឹហិ ឃឹយាបរិច្ឆិត្តតំ, ព្ពាតេទា ពហិ បរិចត្វា តុ េតា, េតា ចាតិ កយុេកាបឃក្កា កេចឃ្សាតិ៍ អញ្ញឃ្សា អតុឃ្សាចតាតិ េកចលិឃ តឌិឃឹយាឃ អតុឃ្សាចតា ៍ អេត្តាតឌិឃំ ឌាតទុេក្ខ ចាតិ ដ្ឋកេក្ខបបរិេច្ឆឌឃ្ស ពហិ ធិេត ទុេក្ខបិ ចា៍ ពហិតឌិតីេទេយច ហិ ចិឃកាកឃិយត្តា អពាត្ថិតព្ពដ្ឋាតំ, ត អេត្តាតឌឹ តិឃ្សឃេត្តត ឃកាកត្តា៍ េតេតច “ពហិតឌិតីេទ ចិហារឃឹយាឃ ចា”តិអាឌិតា តឹេទេយច អពាត្ថិតព្ពដ្ឋាតេត្តត ឥឃ្សិតំ, ត បត តឌឹ៍ “ទុេក្ខបិ ធិេតហី”តិ ព្ពាធំ អេត្តាដ្ឋកេក្ខបដ្ឋំ ឃត្ថាឃ ទុត្តំ៍ ត ហិ ពហិដ្ឋកេក្ខេប កិក្ខុំ ធាតុំ

ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᩣᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩪᨸᨶᩥᩔᨿᨸᨧ᩠ᨧᨿᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ᪨ ᩈᩦᩃᩴ ᩅᩤ ᩈᩮᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᨧᩦᩈᩦᩃᩴ, ᨠᩣᨿᩈᩦᩃᨬ᩠ᨧ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩥᩊᨠᩣᨴᩥᩉᩥ ᩈᩦᩃᩣᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᩈᩮᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩤ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩤ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ, ᩑᩅᩴ ᩅᨧᩦᩈᩦᩃᩴ, ᨠᩣᨿᩈᩦᩃᩴ ᩅᩤ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩤ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥᨸᩥ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩈᩦᩃᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩈᩮᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᩈᩦᩃᩮᩉᩥᨸᩥ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩈᩦᩃᩴ, ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨧ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩮᨶᩣᨸᩥ ᩈᨾᩮᨲᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥᨸᩥ ᩈᨾᩮᨲᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩈᩦᩃᩮᩉᩥ ᩅᨧᩦᩈᩦᩃᨠᩣᨿᩈᩦᩃᩮᩉᩥᨸᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ, ᩑᨲᩣᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩈᩦᩃᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩮᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩮᨶᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨠ᩠ᨠᩤ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩩᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨾᩤᨶᩁᩈᩮᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩈᩦᩃᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩅᩥᨽᩣᨣᩮᩣ – ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᩅᨧᩦᩈᩦᩃᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᩦᩃᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣᨸᩥ ᩅᨧᩦᩈᩦᩃᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᩦᩃᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩣᩉᩥᨸᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨲᩔᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥᨸᩥ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩈᩦᩃᩮᩉᩥ ᨠᩣᨿᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ, ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩈᩦᩃᩮᩉᩥ ᨧ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨶᨠᩣᩁᨱᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᨿᩮᩅᩮᨲ᩠ᨳ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᩁᨾᨶᨲᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩅᨧᩦᩈᩦᩃᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩈᩦᩃᩣ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩈᩦᩃᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨾᩤᨶᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩩᩴ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩈᩦᩃᩣᩉᩥ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩮᨶᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᨶᩦᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩈᩦᩃᩮᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨷᨶ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩤᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᨧᩦᩈᩦᩃᩣᨲᩦᩉᩥ ᨲᩥᩔᨲᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩃᩮ ᩁᨾᨶᨲᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨶᩩᩈᩥᩃᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩅᨧᩦᩈᩦᩃᩣᨲᩦᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᩈ᩠ᨾᩤ ᩈᩦᩃᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨶ ᩅᩥᩉᩥᨲᩣᨲᩥ? ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩤᨶᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩮᩉᩥ ᩈᨿᩮᩅ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣ᪨ ᩑᨠᨶᩥᨿ᩠ᨿᩤᨶᩑᨠᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩅ ᩉᩥ ᩈᩦᩃᨲ᩠ᨲᩥᨠᩤᨿ ᩅᩥᩉᩣᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᨲᨴᩥᨲᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨧᩦᩈᩣᨿ ᩈᩦᩃᩣᨿ ᩈᩥᩃᩮᩈᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨲᩤᨿᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩣᨿ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨶᩣᩉᩮᩣ ᩅᩥᨲᩣᨿ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩈᩦᩃᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᨠᨿᩥᩁᩣ ᨠᩣᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩣ ᨷᨶᩮᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩮᩣᩉᩤᩁᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨠᩣᨿᩤᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨾᩤᨶᩔᩈᩦᩃᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ, ᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩴ ᨶᩤᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᨳᩤ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩮᩣᩉᩤᩁᩣᨠᩤᩁᩮᨲᩣ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᨠᩣᨿᩣᨶᨿᩮᨶ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᩉᩥ, ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩤᨶᩦᩉᩥ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩥᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩅᩮᩣᩉᩤᩁᩈᩥᨴ᩠ᨵᩤᨶᩴ ᩃᩮᩣᨠᩅᩮᩣᩉᩤᩁᩮᨲᩣᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩣ ᩅᩤ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩣ ᩅᩤ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩣᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨲᩣᨶᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩮᨶ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨿᩣᩅ ᩅᩮᩣᩉᩤᩁᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᩅᨧᩦᩈᩦᩃᩣᨿ ᨲᩣᨶ “ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩤ ᨷᨬ᩠ᨧᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩦᩃᩣᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨿᩉᩣᨶ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪖᪓᪑)

ᩋᨶᩣᨠᩤᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩤᨿᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩤ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨿᩈᩦᩃᩣᨲᩦᩉᩥ ᨷᨶ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩤ ᨶᩤᨲᩥᨶᩈᩣᨲᩥ? ᨠᩈ᩠ᨾᩤ ᨲᩤᨶᩮᨲ᩠ᨳ “ᨠᩣᨿᩈᩦᩃᩣᨿᩮᨶᩣᨷᩥ ᩅᨧᩦᩈᩦᩃᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬ ᨷᨬ᩠ᨧᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩋᩣᩉᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨠᩈ᩠ᨾᩤ ᨷᨶ ᨲᩴ ᨷᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩤ “ᨠᩣᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨾᩤᨶᩔᩈᩦᩃᩤ, ᨲᩤᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩤᩏᨷᨶᩥᩔᨿᩈᩦᩃᩤ ᨧ ᨷᨬ᩠ᨧᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩁᩥᨲᩮᩃ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩤ ᨧ

ឋកេន្ញាត្តលោប្បសេស ឧច តិដ្ឋន្តិ, ន តតោ ហេដ្ឋា ឋកស្ស អន្ញ្ញាត្តលោកាចា សចេ បន ឋកោឈាតិកា ឃោសនប្បយាលយិ និត្ថុដ្ឋានំ ហោតិ, នចិសិយាឈឃោច ហោន្តិ, ន តតោ ហេដ្ឋា តស្មា នចិអាតិកំ ហេដ្ឋា ពហិតិរបុលេន ឋបន្តេ, ឬឌ្ឍិយា ចា បចិដ្ឋោ កិច្ចុ នចិយំ ចិតានំ កប្បុំ ន កោរបតិ សោ បន អាសន្នការេ កិច្ចនំ កប្បុំ កោរបតិ សចេ បន សោ ឋកិន្នំ តិរកាយានំ បន្ញ្ញានិសិន្នោ ហោតិ, ឋកឃកាយដ្ឋានំ កប្បុំ កោរបតិ សចេ បន តិរំ កាយលេត្តំ ន ហោតិ, អកាយការន្ញ្ញាបេច តត្ថ បន តិរដ្ឋេឃបិ សត្តុត្តរសិយំ ចិតា កោចលិយ ឈុដ្ឋការន្ញ្ញាសិយាឃ កប្បុំ កទោន្តានំ កប្បុំ កោរបតិ សចេ សត្តុត្តរសិយាឃំ កទោន្តិ, តគា ឃតិ តោសំ សត្តុត្តរសិយាឃ បរិច្ឆេតា ឧតស្ស និសិន្នោការសស្ស បទតោ ឧកំ សត្តុត្តរំ អតិក្កមិត្វា ចិតោ ន កប្បុំ កោរបតិ ។ តោ តេ, កប្បុំ កោរបតិ កាយសិយាឃំ បន អន្តោឋបន្តេ ចា តិលេ ចា ឃត្ថ បចិសិតុំ សក្កា, ឃត្ថ ចា ឃុចណ្ហបលិអាតិ លលិត្វា កលត្តិ, កហេតុំ សក្កាតិ ចា សប្បាចតា ហោតិ, តត្ថកំ ហេដ្ឋាបិ កាយសិយា, តត្ថ ឬឌ្ឍិយា អន្តោ និសិន្នោបិ កប្បុំ កោរបតិ ឃត្ថ បន បកតិបត្ថុស្សានំ បទេសសប្បាចតាបិ នត្ថិ, តំ សទ្ធំ ឃាច បចចិសន្នាទ៌ោកាគកា អន្ញ្ញាសិយាច, ន កាយសិយា អន្ញ្ញាសិយាឃបិ ឧទេសច នយោ តត្ថបិ ហិ ឃត្តកោ បទេសេ បទេសសប្បាចតា, តត្តកាបេច ឋបរិតលេ អន្ញ្ញាសិយា បចត្តតិ តតោ បន ហេដ្ឋា ន អន្ញ្ញាសិយា, តត្ថ ឋបរិតលេន សហ ឧការន្ញ្ញោចាហាទាកាចតោ ន ហិ តត្ថ បចិដ្ឋិ អន្ញ្ញា បចិដ្ឋោ តិ ចោហន្តិ តស្មា តត្រដ្ឋោ ឋបរិ អន្ញ្ញាដ្ឋានំ កប្បុំ ន កោរបតិ ឋបន្តេនចិយំ ចិតោ ចិឃ ឋបរិនចិយំ ចិតានំ ឧកាលំ តិរញ្ចកក្កចាឃុឧ កាយនចិសប្បដ្ឋានតស្សេទ បុដ្ឋិត្វា តគចទេសំ អបត្ថុស្សាចាសំ គេច(តាហុលេវាកំ ឋបិគាឃ សទ្ធំ អន្ញ្ញាបេច 'កាយា ចា អន្ញ្ញា ចា'តិ ចុត្តត្តា ហិ នចិសប្បដ្ឋានតស្សាតិបិ អន្ញ្ញាបេច ឬឆ បន នចិអាតិកំ ចិសុំ សិយាការចេន កហិតត្តា តគចទេសសបេច អន្ញ្ញា កហេតព្ពា តត្ថ ន ឃត្តកោ បទេសេ ឧកំ 'អន្ញ្ញា'ន្តិ ចោហន្តិ, អឃបេការន្ញ្ញាសិយា ឬត្ថុបុរ តិរ្យាសទ្ធំ ឧការន្ញ្ញាសិយា តគា អសុរឃក្កបុរាតិ អាកាសដ្ឋគេច(តាហុចិយាតាតិ បន សបន្តា អាកាសបរិច្ឆិន្នាតិ បទេសំ អន្ញ្ញាសិយា សប្បដ្ឋឃន្ញ្ញ បន្ទាតតិបកា ចិឃ តត្ថ សទ្ធំ សត្តុត្តរសិយាឃំ, អន្ញ្ញាសិយាឃបេច ចាតិ កប្បុំ កាតព្ពំ តស្មា ឬឌាបិ ឋបរិអន្ញ្ញាតលេន សទ្ធិំ ហេដ្ឋាបចចិឃា អន្ញ្ញាចោហាទាកាចា ចិសុំ អន្ញ្ញាសិយាតិ កហេតព្ពំ តោនេចេត្ថ កាយនចិអាតិសិយាកចាឃ អដ្ឋកចាឃំ 'ឬឌ្ឍិយា កិច្ចុ ហេដ្ឋាបចចិតលេ ចិតោ កប្បុំ កោរបតិ'តិ (ធស៑ អដ្ឋ៑ ១៦ប៍) តាទ្ធសិយាឃំ គស្សិតនយោ ន គស្សិតោ"តិ ចគន្តិ

ឬគទ្ធោតានំ កាយសិយាតិកំ ហេដ្ឋាបយាលគស្សនំ ឃុត្តាតិចិទោឆាកាចា ឃុត្តំ ចិឃ តិស្សតិ ចិយំសិត្វា កហេតព្ពំ ឧចំ កហេលោ គ កាយសិយាឃំ សប្បុតា តាទ្ធសិយា ឋបរិ កាយសិយំ, ហេដ្ឋា ឋកបរិឃត្តំ អន្ញ្ញាសិយន្តុ អចត្តទតិតិ តស្សា អន្ញ្ញាសិយាបិ លេត្តត្តិ សិទ្ធាតិ កកចតា គ "សទ្ធា, កិច្ចុចេ, នតិ អសិយា"តិអាតិកា (ធស៑ អដ្ឋ៑ ១៣លិ) នចិសប្បដ្ឋានតស្សទា តាទ្ធសិយាឃ អលេត្តការចេន ចុត្តា, ន បន អន្ញ្ញា តស្មា អន្ញ្ញាឃបិ តាទ្ធសិយាឃ លេត្តបេចាតិ កហេតព្ពំ ឃតិ ឧចំ កស្មា តត្ថ សា ន តាន្ញ្ញាតិតិ? បឃោជនាកាចា សិយាបេក្ខានត្តបេច សត្តុត្តរសិយាឃ សប្បចតោ តស្សា គ ឋបរិ សប្បុតាឃ តាទ្ធសិយាឃ សប្បគន្ញ្ញាត្តលោត្ថុលិបតោ ចិបត្តិសិយា ឧច សិឃា កាយលេត្ត បន គត្វា អកាយការន្ញ្ញាកគសបិ អន្តោកទិត្វា សប្បុតា កិច្ចាបិ ឃុសប្បុតា, អកាយការន្ញ្ញា កកចតា ចិហិតាឃ សត្តុត្តរសិយាឃបិ អតិចត្តិតោ តត្ថ បន កប្បុំ កាតុំ បចិដ្ឋោនបិ តតោ តាហិ កោចលិទន្ញ្ញា កទោន្តានបិ អត្តទា តិលិ សត្តុត្តរាតិ គបេតព្ពានិ, អន្ញ្ញាឆា ចិបត្តិ ឧច សិឃាតិ សន្ធាឆា តិទត្តកបេច អកាយការន្ញ្ញា តាទ្ធសិយាកលត្តិ ចេតិតព្ពំ

អន្តោនចិយំ បចិដ្ឋ សាលាឃាតិ នចិយា បចចិតលំ អាហច្ច ចិតាឃ សាលាឃបិ, បកេច អនាហច្ច ចិតាឃ បិទោទហបិ ឧទេសច នយោ

ឯតេន សភាគំ នឥនិយំ ភុសិត្វា ឋិតេនបិ ឋិសភាគនិយាសប្បុរលាលាឥតា វុឌ្ឍាគុណេឡុបនិយាឃ សប្បុនេត្តា ន ចន្តីតិ ទស្សេតិ។ ឯតេនេវ

បហានិយំ, កាយនិយញ្ញា ភុសិត្វា ឋិតេន សាលាឥតា យាញ្ញអកនិយាឃ សប្បុនេត្តា ន ចន្តីតិ ខាបិតោតិ ទដ្ឋព្វោ។

អនេត្តាគឥឃំនេយឆាតិ សេតុបិនាគំ តីរដ្ឋតំ និចវេត្តតិ។ តេន វុឌ្ឍាគុណេឡុបបរិនេច្ឆនេតា ខាហិ គឥឃំ បតិដ្ឋិតវេត្តបិ សប្បុនេភាកាឆំ ទស្សេតិ។

តេតាហ “ខាហិតីរេ បតិដ្ឋិតា”តិអាឌិ។ ឃឌិ ហិ វុឌ្ឍាគុណេឡុបតោ ខាហិ អនេត្តាគឥឃយ្យិ បតិដ្ឋិតវេត្ត សប្បុនេឆា កនេចឃ្យ, តយ្យិ បឌិក្កិបិតព្វា

កនេចឃ្យ កយុកោបស្ស សយាគត្តា, ត ច បឌិក្កិត្តំ។ តស្មា សត្តុ អត្តនោ គិស្សឃនិយាឃ សប្បុនេតាសោ គនេត្តចាតិ កនេហតព្វា។

អាចរលោគ ចាតិ ឌាគុអាឌិ និលហិត្វា វុឌ្ឍាគិចាសលោគ។ កោរេកចាគនេគ ចាតិ យត្តិកាឌីហិ ប្បនេត្វា កតសេតុខាននេត្តា វុឌ្ឍនេយតាបិ

អាចរលាយេច ទស្សេតិ។ “គឌិ ឋិតាសេត្វា”តិ ចុត្តយេចត្តំ ឋិការេចតិ “ហេដ្ឋា បិញ្ញាញ ខាន្តា”តិ, ហេដ្ឋា គឌិ អាចរិត្វា បិញ្ញាញ ខាន្តាតិ

អនេត្តា។ លន្ធិតយោគកត្តិ អតីរិតេត្តាគក់។ “គឌិ ឌុត្តុរិត្វា សគ្គគដ្ឋាគតោ”តិ ខ្លយិតា តញ្ញអាកគឌិគំ អត្តរា បចត្តគដ្ឋាគគ ន ចន្តីតិ

ទស្សេតិ។ វុឌ្ឍតិត្វាតិ តីរាឌិកិក្តគចសេគ ឋិបុលិ ហុត្វា។ ឋិហារនិយត្តិ ខាន្តនិយំ។

អកយគបនេចតិ តគតេច កត្វា គិចត្តិត្តំ អសក្កុលោឃ្យ។ អនេត្តានិយាសត្តុយេច កត្តតីតិ លេហិគចាហារនិន្ទិ អកាយការេណ្ណានិយំ សន្តាឃ

ចគតិ។ តត្វាតិ បកតិឃា យត្តខាន្តាគំ កយគបនេចុ ឌីបកោចុ។

តំ ឌាគត្តិ អាចាឌិឌីគំ កតដ្ឋាគយេច, គ អកតត្តិ អនេត្វា។ លេលិភីតិ សយុនេដ្ឋាគកាស្ស វុឌ្ឍត្តិនេចកគិនេត្តា យាតិកាកាលេគ បចត្តគកោ។

១៣៥។ សប្ពិត្តិត្តិតិ ឃត្វ ចត្វហិ កិក្កហិ គិនិឌិតំ គ សក្កា, តត្តកនេតា បដ្ឋាឃ ឃាច គោសក្កុយត្តយ្យិ អនេត្តានិយាឃ កនេរានេត្តា សប្ពិត្តតិ។ ចត្តុត្តិ

កិក្កគំ បនេហាគកនេតា បដ្ឋាឃ ឃាច សកលយ្យិ អនេត្តា កនេរានេត្តា អនេប្បាត្វរត្តិតិ នេចឌិតព្វា។ ឋំសដ្ឋិចិដបិតិ អញ្ញាយញ្ញា និញ្ញិត្វា

ឋិតយហាសាលបុលិ, វុតេត អញ្ញាយញ្ញាស្ស អញ្ញាសត្តំ ឌីសេបតិ។ សាលាឃ សាលំ ចុសត្តា ហិ ទុរដ្ឋាបិ និឃ្យុំ, តតោ វុក់សតោ សប្បុនេលក្កុលំ

ទស្សិតំ គ និឃាតិ តំ ទស្សេតំ ឋិដបក្កហលំ កតំ។ វុចឌិញ្ញាកិក្កគំ គិនិឌិតំ អប្បនេហាគកដ្ឋាគំ អត្តនោ និយាឃ អនេត្តានិយដ្ឋំ កវិត្វា

បុរាណឋិហារេ កនេរានេត្តា និយាឃ និយំ សប្ពិត្តតិ គាយ, គ តតោ បនត្តិ ទស្សិតយេច ហោតិ។ ខាន្តា ហោតីតិ បេបិរាណកឋិហារនិយំ សន្តាឃ

ចុត្តំ។ អប្បត្តិ អបនេគ សយលោគ បុរាណឋិហារបរិនេឡុបិឌីគំ ឋិគដ្ឋត្វា អឌាគត្តាគំ តំ បុរាណនិយាឃ គិយិត្តុកុតំ អប្បិ។ អត្តនោ និយាឃ

អនេត្តានិយដ្ឋំ កវិត្វា បុរាណឋិហារនិយដ្ឋំ ឌុប្បុំ កិនេត្តត្វា អប្បុឌប្បុគំ អត្តនេរ ឃំ ឌាគំ, តំ អត្តនោ និយាឃ បនេចសេត្វា ខាន្តត្តីតិ អនេត្វា។ វុត្ត ច

បុរាណនិយាឃ គិយិត្តុកុតស្ស កាយដ្ឋស្ស អប្បុរុក្កុស្ស អនេត្តានិយដ្ឋាឃ ឌប្បុឃា សហ ឋំសដ្ឋិចិដបនេត្តបិ និយាឃ ខាន្តគកាលេល ឋិបត្តិ ចា បន្តា

កាយនិយាឃ សហ សប្បុនេឆា ចា កយុឋិបត្តិ ចា គ ហោតីតិ យុលតោច ចុត្តត្តិ នេចឌិតព្វា។

បនេសត្តិ សឌ្ឍស្ស គិនិគគបប្បនេហាគកបប្បនេគសំ “និយត្តុរិកំ ឌេបត្វា”តិអាឌិគា សប្បុនេននេប្បាត្វរលំ អកត្វា ខាន្តនិយាហិ អញ្ញាយញ្ញា ចុសាបេត្វា

អញ្ញចឌាគេត ខាន្តាបិ និយា អនិយា វុចាតិ ទស្សេតិ។ តស្មា វុកដ្ឋុក្កុលយត្តាបិ និយត្តុរិកា ចដ្ឋតិ វុច។ សា បគ ទុនេត្តាឌាតិ អដ្ឋកចាយុ

[illegible]

[illegible]

ᨠᩣᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩁᩪᨷᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

[illegible]

[illegible]

ᩁᩪᨷᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

បាតិមោក្ខុទ្ទេសកថាវណ្ណនា

១៥០. ឯវមេតំ ធារយាមីតិ។ សុតា ខោ បនាយស្មន្តេហីតិ ឯត្ថ “ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ វត្វា “ឧទ្ទិដ្ឋំ ខោ អាយស្មន្តោ និទានំ, សុតា ខោ បនាយស្មន្តេហិ ចត្តារោ បារាជិកា ធម្មា”តិអាទិនា វត្តព្វំ។ មាតិកដ្ឋកថាយម្បិ (កង្ខា. អដ្ឋ. និទានវណ្ណនា) ឯវមេវ វុត្តំ។ សុតេនាតិ សុតបទេន។

សវរភយន្តិ វនចរកភយំ។ តេនាហ “អដវិមនុស្សភយ”ន្តិ។ និទានុទ្ទេសេ អនិដ្ឋិតេ បាតិមោក្ខំ និដ្ឋិតំ នាម ន ហោតីតិ អាហ “ទុតិយាទីសុ ឧទ្ទេសេសុ”តិអាទិ។ តីហិបិ វិធីហីតិ ឱសារណកថនសរភញ្ញេហិ។ ឯត្ថ ច អត្ថំ ភណិតុកាមតាយ វា ភណាបេតុកាមតាយ វា សុត្តស្ស ឱសារណំ ឱសារណំ នាម។ តស្សេវ អត្ថប្បកាសនា កថនំ នាម។ កេវលំ បាឋស្សេវ សរេន ភណនំ សរភញ្ញំ នាម។ សជ្ឈាយំ អធិដ្ឋហិត្វាតិ “សជ្ឈាយំ ករោមី”តិ ចិត្តំ ឧប្បាទេត្វា។ ឱសារេត្វា បន កថេន្តេនាតិ សយមេវ បាឡិំ វត្វា បច្ឆា អត្ថំ កថេន្តេន។

បាតិមោក្ខុទ្ទេសកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អធម្មកម្មបដិក្កោសនាទិកថាវណ្ណនា

១៥៥. នវវិធន្តិ សង្ឃគណបុគ្គលេសុ តយោ, សុត្តុទ្ទេសបារិសុទ្ធិអធិដ្ឋានវសេន តយោ, ចាតុទ្ទសីបន្នរសីសាមគ្គីវសេន តយោតិ នវវិធំ។ ចតុព្ពិធន្តិ អធម្មេនវគ្គាទិ ចតុព្ពិធំ។ ទុវិធន្តិ ភិក្ខុភិក្ខុនិបាតិមោក្ខវសេន ទុវិធំ បាតិមោក្ខំ។ នវវិធន្តិ ភិក្ខូនំ បញ្ច, ភិក្ខុនីនំ ចត្តារោតិ នវវិធំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសំ។

អធម្មកម្មបដិក្កោសនាទិកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

បក្ខគណនាទិឧគ្គហណានុជាននកថាទិវណ្ណនា

១៥៦. កតិមីតិ តិថិ-សទ្ទាបេក្ខំ ឥត្ថិលិង្គំ ទដ្ឋព្វំ។

១៦៣. ឧតុវស្សេយេវាតិ ហេមន្តគិម្ហេយេវ។

១៦៤. វិញ្ញាបេតីតិ ឯត្ថ មនសា ចិន្តេត្វា កាយវិការករណេនេវ វិញ្ញាបនន្តិ ទដ្ឋព្វំ។ បាឡិយំ អញ្ញស្ស ទាតព្វា បារិសុទ្ធីតិ បារិសុទ្ធិទាយកេន បុន អញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ សន្តិកេ ទាតព្វា។ “ភូតំយេវ វា សាមណេរភាវំ អារោចេតី”តិ វុត្តត្តា ឩនវីសតិវស្សកាលេ

ອຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ, ອນ຺ຕິມວຕ຺ຖຸອຊ຺ຌາປນ຺ນສິກ຺ຂາປຈ຺ຈກ຺ຂາຕາທີນໍ ວາ ຍາວ ພິກ຺ຂຸປຕິຍ຺ຍາ ວຕ຺ຕຕິ, ຕາວ ເຕຫິ ອາຫຕາປິ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ທິ ອາຄຈ຺ຉຕິ. ຍທາ ປນ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ສາມເຓຣາທິພາວໍ ປຕິຊານນ຺ຕິ, ຕໂຕ ປຕ຺ຖາຍ ນາຄຈ຺ຉຕີຕິ ທສ຺ສິຕນ຺ຕິ ທຕ຺ຖພ຺ພໍ. ປາລິຍມ຺ປິ ຫິ "ທິນ຺ນາຍ ປາຣິສຸທ຺ທິຍາ ສງ຺ຄປ຺ປຕ຺ໂຕ ວິພ຺ພມຕິ...ເປ... ປຓ຺ຑໂກ ປຕິຊານາຕິ. ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕ ປຕິຊານາຕິ. ອຸພໂຕພ຺ຍຍ຺ຊນໂກ ປຕິຊານາຕິ, ອາຫຕາ ໂຫຕິ ປາຣິສຸທ຺ທີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຓ຺ຑກາທີນມ຺ປິ ພິກ຺ຂຸປຕິຍ຺ຍາຍ ວຕ຺ຕມານກາເລສຸ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ທິຍາ ອາຄມນໍ ສິທ຺ທເມວ. ເຕນາຫ "ຈຸນ ນເຍາ ສຕ຺ວາ"ຕິ. ອຸມ຺ມຕ຺ຕກຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕເວທນາຕ຺ຕານໍ ປນ ປກຕຕ຺ຕາ ອນ຺ຕຣາ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກາທິພາເວ ປຕິຍ຺ຍາເຕປິ ເຕສໍ ສງ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕມຕ຺ເຕເນວ ຉນ຺ທາທິ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ທຕ຺ຖພ຺ພໍ.

"ພິກ຺ຂຸໍ ຫຕ຺ວາປິນ"ນ຺ຕິ ອາທິນາ ກາລປຸກ຺ເຂສຸ ຉນ຺ທປາຣິສຸທ຺ທິຍາ ອນາຄມນໍ ທສ຺ເສຕິ. "ສງ຺ຄປ຺ປຕ຺ໂຕ"ຕິ ຫິ ປາລິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ສງ຺ຂລິກປາຣິສຸທ຺ທີຕິ ສງ຺ຂລິກາຍ ສທິສາ ປາຣິສຸທ຺ທິ ຕາຍ, ຍຖາ ສງ຺ຂລິກາ ສງ຺ຂລິກາເຍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ເອວ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ນ ອນາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ຕປ຺ປຕິພທ຺ທຕ຺ຕາ, ເອວມ຺ປິ ປາຣິສຸທ຺ທີປີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຖ ວາ ຍຖາ ສງ຺ຂລິກາຍ ປຖມວລຍໍ ທຸຕິຍວລຍໍ ປາປຸນາຕິ, ນ ຕຕິຍວລຍໍ, ເອວມ຺ປີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. ອຸປລກ຺ຂຓມຕ຺ຕເມຕ຺ຖ ສງ຺ຂລ-ຄ຺ຄຫຓໍ ທຕ຺ຖພ຺ພໍ.

ປາຣິສຸທ຺ທິທານກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຕ຺ຖິຕາ.

ຉນ຺ທທານກຖາວຓ຺ຓນາ

໑໙໓. ປາລິຍໍ "ສນ຺ຕິ ສງ຺ຄສ຺ສ ກຣຓີຍານີ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ວຈນວິປ຺ລາເສນ "ກຣຓີຍ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໙໔. "ຕສ຺ສ ສມ຺ມຸຕິທານກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ອິທໍ ປາລິຍໍ ເອເກນ ສມ຺ມຕສ຺ສ ສມ຺ມຸຕິທານສ຺ສ ເອເກນ ອສມ຺ມຕສ຺ສ ສມ຺ມຸຕິອພາເວປິ ຕສ຺ສ ອນາຄມນໍ ວຕ຺ຕພ຺ພາຍ ນ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເກຈິ ປນ "ໂສປິ ຫຕ຺ຖປາເສນ ອາຄໂຕ"ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ນ ຄເຫຕພ຺ພໍ.

໑໙໕. ສງ຺ຄສນ຺ນິປາຕໂຕ ປຖມໍ ກາຕພ຺ພໍ ປຸພ຺ພກຣຓໍ, ສງ຺ຄສນ຺ນິປາເຕ ກາຕພ຺ພໍ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ທຕ຺ຖພ຺ພໍ. ປາລິຍໍ ໂນ ເຈ ອາໂຣເຈຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຕສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ອສັນຈິຈ຺ຈ ອສຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕິ. ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ, ເອວໍ ສພ຺ພຕ຺ຖາປິ. ຍຕ຺ຖ ປນ ອຈິຕ຺ຕກາປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ວກ຺ຂາມ.

໑໙໖. "ປຕ຺ຕກ຺ລໍ ໂຫຕີ"ຕິ ວຕ຺ວາ "ນ ສາປຕ຺ຕິເກນ ອຸໂປສໂຖ ກາຕພ຺ໂພ"ຕິ ອິທໍ ປຕິກ຺ເຂປກາຣເຓປິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສາມຄ຺ຄິຍໂຕ ປຕ຺ຕກ຺ລໍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ວຸຕ຺ຕໍ ເຫຕໍ –

"ອຕ຺ຖານເມຕໍ, ພິກ຺ຂເວ, ອນວກາໂສ ຍໍ ຕຖາຄໂຕ ອປຣິສຸທ຺ທາຍ ປຣິສາຍ ອຸໂປສຖໍ ກເຣຍ຺ຍ, ປາຕິໂມກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິເສຍ຺ຍາ"ຕິ (ຈູລວ. ໓໘໖; ອ. ນິ. ໘.໒໐; ອຸທາ. ໔໕) –

អាទិសុត្តកយរេតា ច អលជ្ជីហិបិ សទ្ធិំ ឧបោសថករណម្បិ បដិក្ខិត្តមេវ អលជ្ជីតិក្ខុហត្ថត្តា សព្វសិក្ខាបទានត្តិ ទង្វត្តំ។

“បរិសុទ្ធិទានបញ្ញាបនេតា”តិ ឰយិតា សាបត្តិកេន បរិសុទ្ធិបិ ន ទាតព្ពាតិ ទីបិតំ ហោតិ។ ឧបោកាបិ ទក្កដត្តិ ឧត្តូ សភាកាបត្តិកាថំ អជានិត្វា កេចលំ អាបត្តិតាយេវេត ទេវសត្ថស្ស បដិក្កុលត្ថស្ស អថិត្តកមេវ ទក្កដំ ហោតីតិ ចទន្តិ។ យថា សង្ឃោ សភាកាបត្តិំ អាបន្នោ ញាត្តិំ ជបេត្វា ឧបោសថំ កាតុំ លភតិ, ឯចំ តយោបិ “សុណន្តុ មេ, អាយស្មន្តា, ឥមេ ភិក្ខូ សភាគំ អាបត្តិំ អាបន្នា”តិអាទិនា

ចុត្តនយានុសារេនេវ កណញាត្តិំ ជបេត្វា ទ្វីហិ អញ្ញមញ្ញំ អារោចេត្វា ឧបោសថំ កាតុំ ចដ្ដតិ។ ឯកេន បន សាបត្តិកេន ទុទំ កត្តាបិ បដិកាតុមេវ ចដ្ដតិ, អវសេសាបុណោត្តន “ភិក្ខុ លភិត្វា បដិករិស្សាមី”តិ ឧបោសថោ កាតព្ពោ, បដិករិត្វា ច បុន ឧបោសថោ កត្តព្ពោ។

លក្ខជាតកចាទិចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អតាបត្តិបត្ថរសកាទិកចាចណ្ណនា

១៤៧។ កេតចិ ៣៧ ករណីយេន កត្វាតិ ឞីយាបរិច្ឆេទតោ ជាហិក្ខំ កាយំ ចា អវញ្ញា ចា កត្វាតិ អត្ថោ។ ឯតេនេវ ឧបោសថញាត្តិយា ធបនការេ សយក្កា ឯច តេ ញាត្តិំ ធបេសុត្តិ សិទ្ធំ។ តេនេវ បាឡិយំ “ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ”ត្តិ សព្វបត្ថរសកោសុបិ ចុត្តំ។ ចក្កា សយក្កសញ្ញិនោតិអាទិ បន ញាត្តិយា និដ្ឋិតាយ “កឹ សង្ឃស្ស បុព្វកិច្ចំ”ត្តិអាទិតំ (មហាច។ ១៣៤) ចចនក្ខណេ ជាហិកតាតំ ភិក្ខូតំ ឞីយាយ បចិដ្ឋត្តា ភិក្ខុ តស្មិំ ខណេ ចក្កា ហោន្តីតិ ចុត្តំ។ តេនាហ “តេសំ ឞីមំ ឱក្កន្តត្តា ចក្កា”តិអាទិ, ឯតេន បិរាទិកុខេ្ចសាទិក្ខណេបិ ចក្កសញ្ញិតំ ឧទ្ទិសន្តាតំ អាបត្តិ ឯច, ញាត្តិយា បន បុព្វេ និដ្ឋិតត្តា កម្មកោបេបិ តត្ថិតិ ទស្សិតមេវ ហោតិ។ ឯចំ ឧបរិបិ សព្វចារេសុ អធិប្បាយោ ចេទិតព្ពោ។

ឯត្ថ ច បាឡិយំ “សព្វាយ ចុដ្ឋិតាយ…បេ… តេសំ សន្តិកេ បរិសុទ្ធិ អារោចេតព្ពា”តិ (មហាច។ ១៤៤) ចុត្តត្តា ជាហិឞីយាកតាយ បរិសាយ តេសុ យស្ស កស្សចិ សន្តិកេ អតធិដ្ឋិតេហិ បរិសុទ្ធិ អារោចេតុំ ចដ្ដតីតិ ចទន្តិ។

អតាបត្តិបត្ថរសកាទិកចាចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

លិង្គាទិទស្សនកចាទិចណ្ណនា

១៤៥។ អញ្ញាតកំ នាម អទិដ្ឋបុព្វត្តិ អាហ “អញ្ញោសំ សត្តក”ត្តិ។ អញ្ញោសត្តិ អត្តនា អទិដ្ឋបុព្វានំ។ នានាសំចាសកកាចត្តិ

លទ្ធិនានាសំចាសកកាថំ។

᪁᪅᪀᪨ ᨸᩥᨬ᩠ᨯᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨠᩥᨧᩥᨲᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨿᩣᨽᩈᩴᨧᩣᩈᨠᩣᨠᩣᨧᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ᪨

᪁᪅᪁᪨ᨧᩦᩅᩁᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨠᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨠᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ “ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᩮᨩ᩠ᨩᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨴᩣᨶᩮᨲᩣ ᩉᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩅ ᨣᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩥᩃ᩠ᩃᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᨴᩣᨶᩮᨲᩣ ᨸᨶ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᨳᨶ ᩑᨠᩮᨶ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨶᩣᨸᩥ ᩈᩉ ᨣᨲ᩠ᨳᩩᨿᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨸᩥᨬ᩠ᨯᨲ᩠ᨳᩴ “ᩋᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣ ᩋᩣᨧᩣᩁᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩔᨶᨿᨲ᩠ᨳᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨴᩣᨶᩮᨲᩣ ᨣᩉᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩉᩥ ᩈᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣᨸᩥ ᩋᩣᨧᩣᩁᩥᨿᩣ ᨶ ᨣᨲ᩠ᨲᩣ “ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩈᩮᨩ᩠ᨩᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨧᩦᩅᩁᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᨣᩉᩩᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩅᩣ᪨ “ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠ”ᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩩᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨴᩣᨶᩮᨲᩣ ᨣᨶ᩠ᨳᩥᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ “ᩈᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᩮᨲᩮᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᨶᩮᨲᩣ᪨ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩮᨲᩣᨲᩥ ᩑᨠᩅᩣᩁᩥᨠᩣ᪨ ᨧᩦᩅᩁᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨲ᩠ᨳᩁᩮᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨲ᩠ᨳᩁᩮᨿᩣ᪨

᪁᪅᪂᪨ ᨸᩥᨬ᩠ᨯᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨶᩥᨿᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᨸᩁᩥᩈᩣᨿᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨶᩥᨿᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨠᩁᩉᩮᩅ ᩈᩣᨿᩥᨧᨶᩴ᪨

ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩔᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨧᩦᩅᩁᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨶᨿᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១. ចម្មបកាយិកក្ខន្ធកោ

ចម្មបកាយិកអត្ថខាតកកឆាឌិចល្លកា

១ប៉រ. ចម្មបកាយិកក្ខន្ធកេ អបរទ្ធិ ឌិចរេតិ ត្ដិរេយ បាឌិបតឌិចរេ.

១ប៉រ័.អញ្ញត្ថ អទ្វិ ច្ឆ្ចាបគេត ចាតិ សារេបក្ខស្ស អកទលិរេយត កត្ថ អញ្ញត្ថ អទ្វិ ច្ឆ្ចាបគេត ចា. បរិហាតិតិ ក្វុលបរិហាតិ.

១ប៉លិ. បិឡប្តាយំ សត្តាហំ សត្តិចរេត្តា កាតរេត្តាតិ សកល់ សត្តាហំ ឥហិ ៩ច អឌិតិតារេយត្តា សត្តាហបរិរេយាសាតក្ខុំ អទ្វិល្ហច្ឆាតកាល់ បុត ចិហារេទច សប្ពន្ធចរេសត សត្តាហំ ចិហារេទ សត្តិចត្តុំ កាតត្ថា. សត្តាហបរិរេយាសាតការេលិ ហិ ត្ថឆ សត្តាហ-សឆ្ឆក ចុរេត្តា, ពតរេបក្ខាយ ច “សត្តិចរេត្តា”តិ បុល្លិឆ្ឆក ចុត្តំ. តីលិ បរិហិតាតិតិ កិក្ខុតិតំ ចក្ខុកុឌិអាឌិតំ បឌិក្ខិត្តត្តា បរិហិតាតិ.

១ប៉ឆ័.ត បលុឆ្ឆតីតិ អរេញ្ញាសំ អប្បក្វុលត្តា, យយ ច យទរេលាត ត ចិតស្សតិ.

ចម្មបកាយិកអត្ថខាតកកឆាឌិចល្លកា គិច្ឆិតា.

បហិរេតរេយចអត្ថខាតកកឆាចល្លកា

១ឆ័ឆ័.កិក្ខុហិ សឆ្ឆិ ចសតកបុទិរេសាតិ អតញ្ញាកាតិរេកាតិ ឥរេស្សតិ. កត្តត្តត្តិ សឈ្ឈកទលិរេយត អប្បហិរេតបិ កត្តត្ថា. ៩ត្ថ ច អតុបិសរេកហិបិ សារេតកាចំ ឥាតុការេយហិ បហិរេត រេតសំ បសាឆចឆ្ឆិ សប្បស្សរេត្តហិបិ សត្តាហកទលិរេយត កត្តុ ចច្ឆតីតិ ករេហតត្ថា.

ទត្តិរេឆ្ឆឥចិតិឆ្ឆរេយាតិ សត្តាហកទលិរេយត កត្ថ ឥហិឆ្ឆ អទ្វិល្ហច្ឆាបតសប្ពាតស្ស ទត្តិរេឆ្ឆឥស្ស ចិតិឆ្ឆរេយា. កត្តុ ចច្ឆតីតិ អរេត្តាក្ខបចារសឹយាយំ ជិរេតរេតច សត្តាហកទលិយតិយិត្តុំ សល្លរេក្ខត្តា ត្ថយិតា តិយិរេត្តត កត្ថ “អរេត្តាសត្តារេហ អាកាឆ្ឆិស្សាមិ”តិ អារេកាក់ កត្តា កត្តុ ចច្ឆតិ. បុទិយក្ខរេលា អារេកាក់ កត្តា កយតក្ខរេលា ចិស្សទិត្តា ករេតបិ រេគារេសា តត្ថ “សកទលិរេយា បក្កយតី”តិ (យហាច. ១០លិ) ចុត្តត្តា. សត្ថឆា បត អារេកាក់ អកត្តា កតស្ស ចម្បរេឆ្ឆឥរេគាតិ ចឥត្តិ. រេយា បត សត្តាហកទលិយតិយិត្តាការេចបិ “សត្តាហត្ថត្តរេទ អាកយិស្សាមិ”តិ អារេកាក់ កត្តា កត្តា សត្តាហត្ថត្តរេទ អាកច្ឆតិ, តស្ស អាបត្តិរេយច, ចម្បរេឆ្ឆរេគា តត្ថ សត្តាហស្ស សត្តិចត្តត្តាតិ ចឥត្តិ. ចិយំសិត្តា ករេហតត្ថា. កល្ហកត្តិ ចិចទកល្ហ. សប្បាបុលិតុំ ត សក្កាតិ, ចច្ឆតីតិ ពតរេហច អាកយរេត ទិសាស្សាហត្តា ចម្បរេឆ្ឆរេគា ចា អាបត្តិ ចា ត រេហាតីតិ អឌិប្បារេយា. អាចទិយត្តិ អកិលិតយិ តិស្សយាចទិយត្ថា ឥយ្ហាចទិយត្ថា, បរេកច ក្ខបសយ្យគាចទិទិយាបញ្ញារេយស្ស. ចឥតិ,

ចដ្ឋតីតិ សត្តាហាតិក្កមេ អាបត្តិអភាវំ សន្ធាយ វុត្តំ, ចរ្យូរេច្ឆេទោ បន ហោតិ ឲច៑

បហិតេយេចអត្យុខាភភពឆាចល្លភា តិដ្ឋិតា៑

អត្តុទាយេអភាបត្តិចរ្យូរេច្ឆេគឆាចល្លភា

១០០៑ បិញ្ញត្តយំ ពលិ្យុស្វតិ កេហត្វា ពាឌិស្ទ៑ បទិបិតិស្វតិ បលិបេស្សំ, អត្យុពាត្ថិស្វតិ អតេ្វា៑

១០១៑ សត្តាហចាទេទភ អទ្យុណោ ប្ចដ្ឋាបេតតេ្ថាតិ ឲត្វ លឌិចសាតិ ពាហិទ្ធ ឌីតិភាយេត្វា សត្តមេ ឌិចេស បុទាទ្យុណា ឲច អតេ្តាប្តបចាទឹយាឃ បចិសិត្វា អទ្យុណ៌ ប្ចដ្ឋាបេត្វា បុភឌិចេស សត្តាហំ អឌិដ្ឋាឃ ពក្តត្តត្តិ អឌិប្បាយោ៑ កេពឌិ បន “សត្តមេ ឌិចេស អាពត្វា អទ្យុណ៌ អត្ដ្ឋាបេត្វា តងេហច ឌិចសភាកេបិ ពត្ថិ ចដ្ឋតី”តិ ចឥត្តិ, តំ ន កេហតត្ថា “អទ្យុណោ ប្ចដ្ឋាបេតេ្ថា”តិ វុត្តត្តា៑ សត្តមេ ឌិចេស តត្វ អទ្យុលដ្ឋាបតេយេច ហិ សន្ធាយ បិញ្ញត្តយរិ “សត្តាហំ សត្ថិចេត្តា ពាតេ្ថា”តិ វុត្តំ៑ អទ្យុណ៌ អត្ដ្ឋាបេត្វា ពច្ឆេត្តា អតេ្តា អប្បចិសិត្វា ពាហិទ្ធាច សត្តាហំ ឌីតិភាយេត្តភ សយុឆ្ឆិត្តចេរ្យូ ឲច កចិរ្យូតិ អទ្យុណារ្យូ ពាហិ ឲច ប្ចដ្ឋាបិតត្តា៑ ព្ពតទេឆា “អទ្យុណោ ប្ចដ្ឋាបេតេ្ថា”តិ ចងត៌ តិទត្វត៌ សិឃា “សត្តាហចាទេទភ អតេ្តាចិហាទេទ បចិសិត្វា អទ្យុណ៌ អត្ដ្ឋាបេត្វាបិ ពត្តត្ថា”ត្តិ ចត្តត្ថតោ៑ អតេ្ថាស្ទ ច ឆាតេស្ទ អទ្យុលដ្ឋាបតេយេច វុច្ឆតិ៑ ចល្លតិ ហិ ឌីចទល្លត្តពេ “ឲពល្លិ ចិហាទេទ ចសតេ្តា ព្ពតទល្លិ សត្តាហចាទេទភ អទ្យុណេយេច ប្ចដ្ឋាបេតី”តិ (យហាច៑ អដ្ឋ៑ ១៩៣)៑

អឆាបិ ឃំ តេ ចតេឃ្ឍ “សត្តមេ ឌិចេស ឃតា ពតាឌិ បចិតេ្ឋភ តំឌិចសតិស្សិតោ អតីតអទ្យុណោ ប្ចដ្ឋាបិតោ ភាយ ហោតីតិ ព្ពយេយត្វំ សន្ធាយ អដ្ឋពឆាឃំ វុត្ត”ត្តិ, តំ សន្ដ្កាតិឃាបិ ន សមេតិ៑ ន ហិ ប្ចដ្ឋិតេ អទ្យុណេ បន្ឆា បចិតេ្ឋា តរ្យូ បយោឌកោ ប្ចដ្ឋាបកោ កចិត្យុមទហតិ៑ ឃឌិ កតេឃ្ឍ, ចរ្យូ ប្តបាពត្វា បភរ្យូ អទ្យុណ៌ អត្ដ្ឋាបេត្វា តងេហច សត្តាហពទលឹយេភ បក្កត្តរ្យូាបឹតិ ឲត្វ “អទ្យុណ៌ អត្ដ្ឋាបេត្វា”តិ ចងត៌ ចិទ្យុតេ្ឋរ្យូឃ្ឍ, តេតបិ តំឌិចសត្ថិស្សិតរ្យូ អទ្យុណារ្យូ ប្ចដ្ឋាបិតត្តា៑ អាទេ្ឋាពរ្យូាបិ ហិ គិល្លុតោ សាឃត្យុបមេឃ អក្កឃុត្តំ អទេ្ឋាដ្ឋាត៌ ពត្វា តងា ឲច តិចត្តត្តរ្យូ អទ្យុណោ ប្ចដ្ឋាបិតោ ឆុតក្កញ្ញា ចិសោឌិតំ សិឃា, ន ចេតំ ឃុត្តំ អទ្យុក្កយភភាពល ឲច អទ្យុលដ្ឋាបតរ្យូ វុត្តត្តា៑ វុត្តញ្ហិ“ពាលរេរ្យូច បន តិល្លយិត្វា អក្កឃុតេ្ត ឆាតេភ អទ្យុណ៌ ប្ចដ្ឋាបេតត្ថំ៑ សេច អទ្យុលដ្ឋាភចេលិឃំ តេឃំ អាចាតិទោ ចន្ធតិ, តេឃំ ឲច ពិច្ចំ ពាតត្ថំ, ន ឆុតក្កចិបុទ្ធិពោភ កចិតត្ថា”ត្តិ (ចិបុទ្ធិ៑ ០៑១០)៑ តឆា បិទិចាសិពាឌឹភយរិ អទ្យុណ៌ អត្ដ្ឋាបេត្វា ចត្តំ តិល្លិបត្តាត៌ ទត្តិរេច្ឆេទោ វុតេ្តា៑ “ប្តក្កតេ អទ្យុណេ តិល្លិបិតត្ថា”ត្តិ (ក្នុញអច៑ ៥៧) ហិ វុត្តំ៑ សហេឃ្ឍសិល្លាបេទបិ អត្យុបសយ្យតេ្តហិ សហ តិចុត្វភាចបទិយោចភត្វំ “បុទាទ្យុណា តិល្លយិត្វា”តិអាឌិ វុត្តំ៑ ឲចំ ឌីចទចិប្បចាសាឌឹស្ទ ច សត្តត្វ ទត្តិបទិឃោសាទេភ អាពាយិអទ្យុលចេសេតេច អទ្យុលដ្ឋាបត៌ ឥរ្យូិតំ, ន អតីតាទ្យុលចេសភ៑ តរ្ចា វុត្តភឃេតេចត្វ អទ្យុលដ្ឋាបត៌ ចេឌិតត្ថំ អតេ្ថាឆា ចរ្យូរេច្ឆេគត្តា៑

ឃំ បត ចឃ្សំ ក្ខបកតឃ្ស តឌទេច អទុលំ អត្ថខ្ពារបត្វា ឃករលឹយឃ្ស បក្កយតចចតំ, តំ ចឃ្សំ ក្ខបកតកាលទេតា បខ្ពាយ ឃឌា កឌាទិ តិបិទេត្ត ឃតិ កយតឃ្ស អត្ថញ្ញាតត្តា ឃុត្តំ, ត បត ឃត្តាហចារទេត កតឃ្ស អទុលំ អត្ថខ្ពារបត្វា តឌទេច កយតំ "អទុទេលា ក្ខខ្ពារបតទេត្ថា"តិ ចុត្តត្តា ឲច៍ ឃធា ចា "ឃត្តាហំ អតាកតាឃ បចារលាឃ ឃករលឹទេឃា បក្កយតិ, អាកទេច្ឆឃ្យ ចា ទេឃា, កិក្លុទេច, កិក្លុ តំ អាចារំ, ត ចា អាកទេច្ឆឃ្យា"តិអាឌិតា (យហាច៍ ១០លិ៍) បន្តិឃឃត្តារេហ អតាកយទេត អត្ថញ្ញារេតបិ អញ្ញាឃត្តារេហឃុ ត ចខ្ពតិ៍ ឲចំ បឌយឃត្តារេហ អទុលំ អត្ថខ្ពារបត្វា កយទេត អត្ថញ្ញារេតបិ តទេតា បទេទឃុ ឃត្តារេហឃុ អាកតឃ្ស អទុលំ អត្ថខ្ពារបត្វា កយតំ ត ចខ្ពតីតិ តិខ្ពទេយត្ត កត្តញ្ញំ៍ ខ្លួឌ អាហខត្តិ ចិហារទេតា ខាហិ អាកតខ្ពារេត អាតីតំ៍

អត្តទារទេឃអតាបត្តិចឃ្សទេច្ឆឌកចាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

ចឌាឌឹឃុ ចឃ្សុបាយតកចាចណ្ណតា

១០៦៍ក្ខបកត្តំ ៩ប័ ត ចខ្ពតីតិ កុខិកាឌិតំ អការេចត "ខ្លួឌ ចឃ្សំ ក្ខទេបឃឹ"តិ ឲចំ ចឌឹទេកឌំ កត្វា ក្ខបកត្តំ ត ចខ្ពតិ៍

១០៣៍ បិឡខ្លួឃំ បិឃាចិល្លិកាតិ បិឃាចឌារេកា៍ បចិឃតត្វាទំ ទេឃារេខត្វាតិ ឃកចាខត្វាទំ កត្វា៍ ទុក្លុ លិត្តិត្វាតិ ឃុឃិទេខ្ពាតឃ្ស ក្ខបទិកាកំ លិត្តិត្វា៍ លាលុយត្តទេកតិ ឃុឃិទលាលុយត្តទេកា៍ ខក្កិតយទេច្ចា តាយ ឌឹទេឈ យច្ចាបិទេឌ ចិឌ្ឍិត្វា អខតិទេឃា បទេចទេឃត្វា កទេតា, ទេឃា ទេហខ្ញុបទិឃចទេឃត បញ្ញាទេត្តាបិ បុទិយឃឌិទេឃាច ទេហាតិ, តំ ឃុឃារេត, ទេឌចតាឌារេត ច ឌទេបត្តិ៍ ចតុត្ថំ បិឃាលាតំ ក្ខបទិ បិឃាលាចលទេក អត្តទិត្វា កតទេកហយ្បិ "ខក្កិតយទេច្ចា"តិ ចុច្ចតិ៍

ចឌាឌឹឃុចឃ្សុបាយតកចាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

អឌឃ្យិកកតិកាឌិកចាចណ្ណតា

១០៥៍យហាចិកទេក្កតិ ចតុត្ថបិរាឌិកចណ្ណតាឃំ៍ បទេទតា ទេឃតាឃតក្លត្តទេកបិ អឌឃ្យិកំ កតិកចត្តំ អាចិ កចិឃ្សតិ ឲច៍

១០លិ៍ ឃឌ្ឍា តាតាឃឹយាឃំ ខ្ចឹឃុ អាចារេឃឃុ ចឃ្សំ ក្ខបកច្ឆត្តឃ្ស "ក្ខតិទេឃ ចឃិឃ្សាឃឹ"តិ ក្ខបចារទេតា តិក្លត្តយទេត្ត បឌទេយា ទេឃតាឃតក្ការេហា បខិប្បឃ្សយ្ហុតិ៍ តឌ្ឍា បិឡខ្លួឃំ "តឃ្ស, កិក្លុទេច, កិក្លុទេតា បុទិយិកា ច ត បញ្ញាឃតី"តិ បឌយំ ទេឃតាឃតក្កាហំ ឃត្លាឃ ចុត្តំ៍ ក្ខតិទេឃ ទេឃតាឃតក្ការេហ បត បុទិយិកា បញ្ញាឃទេតច, តទេត្តច ទេតយាឃំ ចឃទេត្តា បុទិយចឃ្សំចុទេត្តា ឲច ទេហាតិ, តទេតា ចា បត ក្ខតិឃឌិចឃាឌឹឃុ "បឌយទេឃតាឃទេត ចឃិឃ្សាឃឹ"តិ ក្ខបចារាតិក្កទេយ បុទិយិកាបិ ត បញ្ញាឃតីតិ ឌខ្ពញ្ញំ៍

១០៥។ បញ្ចមំ “សោ សត្តាហំ អនាគតាយ បវារណាយ សករណីយោ បក្កមតី”តិ វុត្តត្តា បវារណាទិវសេបិ សត្តាហករណីយំ វិនា គន្តុំ ន វដ្ដតីតិ វេទិតព្ពំ។ កោមុទិយា ចាតុមាសិនិយាតិ បច្ឆិម-កត្តិកបុណ្ណមាយ។ សា ហិ តស្មិំ កាលេ កុមុទានំ អត្ថិតាយ កោមុទី, ចតុន្នំ វស្សិកមាសានំ បរិយោសានត្តា ចាតុមាសិនីតិ ច វុច្ចតិ។

អធម្មិកកតិកាទិកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

វស្សូបនាយិកក្ខន្ធកវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## ៣។ បវារណាក្ខន្ធកោ

### អផាសុវិហារកថាទិវណ្ណនា

១០៨។ បវារណាក្ខន្ធកេ បាឡិយំ បិណ្ឌាយ បដិក្កមេយ្យាតិ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បដិក្កមេយ្យ។ អវក្ការបាតិន្តិ អតិរេកបិណ្ឌបាតឋបនកំ ឯកំ ភាជនំ។ អវិសយ្ហន្តិ ឧក្ខិបិតុំ អសក្កុណេយ្យំ។ វិលង្ឃិតំ ឧក្ខិបនំ វិលង្ឃោ, ឯសោ ឯវ វិលង្ឃកោ, ហត្ថេហិ វិលង្ឃកោ ហត្ថវិលង្ឃកោតិ អាហ “ហត្ថុក្ខេបកេនា”តិ។ អថ វា វិលង្ឃកេន ឧក្ខេបកេន ហត្ថេនាតិបិ អត្ថោ, អញ្ញមញ្ញំ សំសិព្វិតហត្ថេហីតិ វុត្តំ ហោតិ។

១១២។ សចេ បន ចុទ្ទសោ ហោតីតិ បវារណាទាយកោ ភិក្ខុ ចុទ្ទសោ ហោតិ។ ឧបវិត្ថេន តស្សត្ថាយ បវារិតំ ហោតីតិ ឯត្ថ ឯវំ តេន អប្បវារិតោបិ តស្ស សង្ឃប្បវត្តិយេវ សង្ឃបវារណាកម្មំ សមគ្គកម្មមេវ ហោតីតិ ទដ្ឋព្វំ។ តេន ច ភិក្ខុនាតិ បវារណាទាយកេន ភិក្ខុនា។

១១៣។ ពហូបិ សមានវស្សា ឯកតោ បវារេតុំ លភន្តីតិ ឯកស្មិំ សំវច្ឆរេ លទ្ធុបសម្បទតាយ សមានុបសម្បទវស្សា សព្វេ ឯកតោ បវារេតុំ លភន្តីតិ អត្ថោ។

១១៤។ បាឡិយំ វិគ្គាហិកកថន្តិ “នត្វំ ឥមំ”ន្តិអាទិ (ទី។ និ។ ១.១៨; ម។ និ។ ១.៣៣៦; ២.៨៣, ៨៦, ១២៦; ៣.៨១, ១១៩, ១២៩; សំ។ និ។ ៥.១០; ចូឡ។ ប។ ១១១) នយប្បវត្តា។ អត្ថក្កាហិកាតិ ឯស្សន្ទេសប្បវត្តស្ស អត្ថស្ស ការិកា។ យំ តេ ឧត្តិអាទីសុ យំ បវារណំ ឋបេសិ, តំ និដ្ឋេន ឋបេសីតិ តំ-សទ្ទំ អជ្ឈាហរិត្វា យោជេតព្ពំ។

១១៥។ វត្ថុ បកាសេន្តោតិ បុគ្គល បរិសង្កុប្បត្តិយា និមិត្តភូតំ វត្ថុមត្តំ ឯវ សន្ធាយ វុត្តំ។ យំ បន វត្ថុំ សន្ធាយ “បុគ្គលោ បញ្ញាយតិ, ន វត្ថូ”តិ អាហ, ន តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ យទិ បន តស្ស ភិក្ខុនោ វសនដ្ឋានេ បេក្ខិតព្ពហេតុ? យន្ធកហណាទិ ទិស្សេយ្យ, តទា “វត្ថុ ច បុគ្គលោ ច បញ្ញាយតី”តិ វត្តព្ពំ ភវេយ្យ។ តេនាហ “បុរិមនយេនេវ ចោទេហី”តិអាទិ។ ភិក្ខុនោ សរីរេ មាលាគន្ធំ អរិដ្ឋគន្ធញ្ច ទិស្វា បន “វត្ថុ ច បុគ្គលោ ច បញ្ញាយតី”តិ វត្តព្ពំ ហោតិ។

អផាសុវិហារកថាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

### ភណ្ឌនការកវត្ថុកថាវណ្ណនា

១៣០៑ ឆេ្វចាតុក្កនិកា ហោន្តីតិ តតិយបេ្ល ចាតុក្កនិយា សទ្ធិំ ឆេ្វ ចាតុក្កនិកា ហោន្តិ៑ “កណ្ឌកការកាត់ ទោទេស ចា ចាតុក្កេស ចា ប្លេយ បត្តុទសិបចារណំ បចារេទយ្យន្តី”តិ ប្លយិតា ឃចាសក់ ប្ដេបិសចកាទលេឌិចសទោតា បដ្ឋាឃ កិក្លុត់ ចាតុក្កសិបត្តុទសិចោហាទោទា, ត ចត្កាពិតិសិទ្ធិយា ពិធិយា ចទេសតាតិ ជេយ្យតិ៑ កិច្ចាបិ ៤ចំ “អតុជាតាយិ, កិក្លទេច, ទាឌ្ជត់ អតុចត្តិតុ”ន្តិ (យហាច៑ ០ប័៩) ចចតទោតា បទេតត្ថ ទេលិកិយាត់ ពិធិ អតុចត្តុនេត្តហិបិ អត្តនេតា ប្ដេបិសចក្កេយេត ចាតុក្កសិ បត្តុទសិ ចា, បត្តុទសិ ចាតុក្កសិ ចា ពទេទានេត្តុទេហច អតុចត្តិតត្តា, ត បត ទសាឡអសយឌិចសំ ចា ទោទេសយឌិចសំ ចា ប្ដេបិសចឌិចសំ ពទេទានេត្តហិ៑ ទោទេតច បិឡប្លយ្យិ “ឆេ្វ ពទេយា ប្ដេបិសទេច ចាតុក្កសិទេព ពាតុ”ន្តិ ចុត្តំ៑ អញ្ញាធា ឆ្វាឌេសិយំ, ទោទេសិយំ ចា ប្ដេបិសទេធា ពាតទេត្តាតិ ចត្តត្តុទោតា៑ “សកិ បក្លុយ្យ ចាតុក្កេស, បត្តុទេស ចា”តិអាឌិចចតយ្យិ ប្ដបចុត្តក្កេយេតច ចុត្តំ, ត ពិធិក្កេយេតាតិ ពេហតត្តា៑

កណ្ឌកការកចត្តុកធាចណ្ណតា និដ្ឋិតា៑

បចារណាសង្កហកធាចណ្ណតា

១៣៨៑“បចារទេត្វា បត អត្តទាបិ ធាទិក់ បក្លយិតុំ លកន្តី”តិ ប្លយិតា បចារណាសង្កហេ ពទេត អត្តទា បក្លយិតុកាយា សដ្ឋ៑ សត្តិបិតាទេបត្វា បចារេទតុំ លកន្តីតិ ជេយ្យតិ៑

បចារណាសង្កហកធាចណ្ណតា និដ្ឋិតា៑

បចារណាក្លុត្តកចណ្ណតាតេយា និដ្ឋិទោតា៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## ៥. ចម្មក្ខន្ធកោ

### សោណកោឡិវិសកថាទិវណ្ណនា

១៣១. ចម្មក្ខន្ធកេ ឧណ្ណបាវារណន្តិ ឧភតោ លោមានិ ឧដ្ឋាបេត្វា កតំ ឧណ្ណមយំ បាវារណំ, ឯកតោ កប្បាសបិចុំ ឧដ្ឋាបេត្វា វីតបាវារណោបិ អត្ថិ, តតោ និវត្តនត្ថំ “ឧណ្ណបាវារណ”ន្តិ វុត្តំ។

អឌ្ឍចន្ទបាសាណេតិ សោបានមូលេ ឧបឌ្ឍំ អន្តោ បវេសេត្វា ឋបិតេ អឌ្ឍបាសាណេ។ បិដ្ឋិយំ វិហារបច្ឆាយាយន្តិ វិហារបច្ចន្តេ ឆាយាយ, វិហារស្ស វឌ្ឍមានឆាយាយន្តិបិ វទន្តិ។

១៣២. ភោគាតិ ឧបយោគត្ថេ បច្ចត្តវចនំ។ អច្ចាយតាតិ អតិអាយតា ខរមុច្ឆនា។ សរវតីតិ មធុរសរសំយុត្តា។ អតិសិថិលា មន្ទមុច្ឆនា។ វីរិយសមថន្តិ វីរិយសម្បយុត្តសមថំ។ តត្ថ ច និមិត្តំ គណ្ហាហីតិ តស្មិំ សមភាវេ សតិ យំ អាទាសេ មុខនិមិត្តំ វិយ និមិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ, តំ សមថនិមិត្តំ, វិបស្សនានិមិត្តំ, មគ្គនិមិត្តំ, ផលនិមិត្តញ្ច គណ្ហាហិ និព្ពត្តេហីតិ, ឯវមស្ស អរហត្តបរិយោសានំ កម្មដ្ឋានំ កថិតំ។

១៣៣. ឆឋានានីតិ ឆ ការណានិ។ អធិមុត្តោតិ បដិវិជ្ឈិត្វា ឋិតោ។ នេក្ខម្មាធិមុត្តោតិអាទិ សព្ពំ អរហត្តវសេន វុត្តំ។ អរហត្តញ្ហិ សព្ពកិលេសេហិ និក្ខន្តត្តា នេក្ខម្មំ, តេហេវ ច បវិវិត្តត្តា បវិវេកោ, ព្យាបជ្ជាភាវតោ អព្យាបជ្ជំ, ឧបាទានស្ស ខយន្តេ ឧប្បន្នត្តា ឧបាទានក្ខយោ, តណ្ហាក្ខយន្តេ ឧប្បន្នត្តា តណ្ហាក្ខយោ, សម្មោហាភាវតោ អសម្មោហោតិ ច វុច្ចតិ។

កេវលំ សទ្ធាមត្តកន្តិ កេវលំ បដិវេធបញ្ញាយ អសម្មិស្សំ សទ្ធាមត្តកំ។ បដិចយន្តិ បុនប្បុនំ ករណេន វឌ្ឍិំ។ វីតរាគត្តាតិ មគ្គបដិវេធេន រាគស្ស វិគតត្តា ឯវ នេក្ខម្មសង្ខាតំ អរហត្តំ បដិវិជ្ឈិត្វា សច្ឆិកត្វា ឋិតោ ហោតិ។ សេសបទេសុបិ ឯសេវ នយោ។ បវិវេកាធិមុត្តោតិ “បវិវេកេ អធិមុត្តោ អហ”ន្តិ ឯវំ អរហត្តំ ព្យាករោតីតិ អត្ថោ។

សីលព្ពតបរាមាសន្តិ សីលញ្ច វតញ្ច បរាមសិត្វា គហិតគ្គហណមត្តំ។ សារតោ បច្ចាគច្ឆន្តោតិ សារភាវេន ជានន្តោ។ អព្យាបជ្ជាធិមុត្តោតិ អព្យាបជ្ជំ អរហត្តំ ព្យាករោតិ។

អមិស្សីកតន្តិ អមិស្សកតំ។ កិលេសា ហិ អារម្មណេន សទ្ធិំ ចិត្តំ មិស្សំ ករោន្តិ, តេសំ អភាវា អមិស្សីកតំ។ ភុសា វាតវុដ្ឋីតិ ពលវវាតក្ខន្ធោ។

ស្បិដោតក្លយស្ស ឆាតិ ស្បដេយាកេត្វ សាយិចឆត៌ ឌិដ្ឋា អាយតតុប្បាឝត្តិ ធក្លាឌិអាយតតាត៌ ស្បប្បាឝត្ថា ចយត្ថា ឌិដ្ឋា៌ ឱត្វា ឱយុទ្ធាតិតិ ឰយាឃ ឱបឃ្សតាបឌិបត្តិឃា ឋលសយាបត្តិចេសត ឱត្វា ឱយុទ្ធាតិ៌

សេោលេកាត្យឰឱសពឆាឌិចល្អុតា តិដ្ឋិ តា៌

ឌិក្យលាឌិស្បិហតបឌិក្លេបពឆាចល្អុតា

១៣៥៌ សពេឌចាេហតិ ឌ្ឋិហិ សពេឌហិ បរិង្ឋិត្ត ចាេហ៌ “ចាេហ”តិ ឍហុចឆតស្ស ហិទ្ធេឱសេសតេត្វបិ សាយគ្គាេបក្លាឃ “ហិទ្ធា”ត្តិ ឲពចឆត៌ ពតំ៌

១៣៩៌ អដ្ឋាទិដ្ឋពចល្អាតិ អល្លាទិដ្ឋ ឋលចល្អា, តិត្តកាពបក្លចល្អាតិបិ ចឝត្តិ៌ ទឌតត្តិ ស្បលិត្វា តឹលិឱចល្អិ សត្ថាឃ ទុត្វា៌ េពតាហ “េចាត្យអេពត បុង្ហិត្វា”តិ៌ តឝិញ្ញាតឆា បុង្ហិេត ឱកង្ហតិ៌ ឃំ បត ចយុស្ស ទ្យក្កាបតឃតត្វំ កាត្យអទត្តាឌិទឌេតហិ ទង្ហិតត្តា កាត្យអទត្តាឌិចល្អិ េហាតិ, តំ េចាត្យអាឌឹហិ អបេតតុំ ត សក្កា ចយុពតិពេយច, តស្មា តំ ចដ្ឋតិតិ ឌដ្ឋត្វា៌

ពល្លពត្តិ សត្តបលិហិម្បិឆាតចយុំ, អបរិកត្យអតត្វំ បលិហ្វបរិកាេព អបិឆាឃ អាេទាបតឍត្តតយត្វា ចដ្ឋតិ៌ ឱឱ្រតាតិ សល្អាតេតា ឱឱ្រតបឌិ អឆិេប្បតា, ត ចល្អេតា សត្តេសា អបេតតេត្តាសុ ពល្លកាឌឹសុ បឱដ្ឋត្តា៌ ឍិត្យអាលសឌិសយុពត្តា យហាស្បល្ហកា “បក្លិឍិត្យអាលិ”តិ ទុទ្ធតិ, េពសំ ចយុំ តាយ បក្លេលិយេយច៌

ឌិក្យលាឌិស្បិហតបឌិក្លេបពឆាចល្អុតា តិដ្ឋិ តា៌

អត្ថ្បាទាេយស្បិហតបឌិក្លេបពឆាឌិចល្អុតា

១៤០៌ ស្ល្អាហិពតបិត្យកាតិ ឲត្វ ស្ល្អាឃយពត្តេលហិ ពតា បិត្យកា សក្កយត្តិ៌

១៤១៌ ពក្កាឃហតឹត្យឰកាឃាតិ ពក្កាឃេហ តឹត្យឰកាឃ៌ តត្វ ហិ ឰត្វិបុទិសា ឃាេតហិ ស្បឌពតឹត្យអំ ពង្ហត្តិ៌ ឋឹឍពសិឱពត្តិ ឋលកាឌិតា ពតំ ឋឹឍពឃាត៌ បឌេបិតលិពំ អេត្តាលិកា៌ សត្តយឹ ឃាត៌ ស្បិហេតតបិ ពត្តំ អសយត្វស្ស ពិលិតស្ស អតុត្តាតំ៌

១៤២៌ ចាត្យអទ្យបិតឹតិ អាហទិយាតិ ចាត្យអទ្យបិតិ៌ ចតុទក្កលិដិពាតឹតិ ស្កដ្ឋេលិឃឹឲពត្តេលិឃឹហិ ឱេសសឌស្សត៌ ចតុទក្កលេតា ហិ ស្លាតាតិ ពិទ ស្កដ្ឋេលិឃឹអាឌឹសុ បឱសត្តិ៌ ចាតឱេ្រតា ស្ល្អាឃយត្វទេលាតិ តាតាចល្អហិ ស្ល្អាឃយសុេត្តហិ តិត្តិេត្ថាឌិចេសត ចាឃិត្វា

ពតថិត្តុត្ថុរលោ៍ ឈតបុប្បុរកោតិ ខាហលរារកោ៍ បកតិត្វលិកាតិ ត្វលបុណ្ណា កិសិ៍ ចិកតិកាតិ សីហទ្វបិខិចរសត ចាតខិ(តាច ពយ្យតិ៍ ក្ខុរលិបីតិ “ក្ខកទោតឥសំ ក្ខណ្ណាយឃត្ថុរលា”ត្តិ ឌីឈតិកាឃដ្ឋពចាឃំ ចុត្តំ៍ រពោរសយ្យពដ្ឋិយ្យយឃត្តិ រពាសិឃសុត្តាត់ អត្តរា សុចណ្ណយឃសុត្តាតិ បរចរសត្វា ចិតំ៍ សុចណ្ណសុត្តំ កិរ “ពដ្ឋិស្សំ, ពសដ”ត្តិ ច ចុច្ចតិ៍ រតរតច “រពោរសយ្យពសដយឃ”ត្តិ អាចរិយ-ឆយ្ចបិលរត្ថុររត ចុត្តត្តិ ចឥត្តិ៍ រតតបរិសិត្តិតត្តិ សុចណ្ណលិត្តំ៍ សុក្ខរពោរសយ្យត្តិ រតតបរិសិត្តតរហិតំ៍

អខិតយិពចយ្ចាត់ អតិសុលុយត្វា ក្បបដ្ឋតិបដ្ឋាតិ ពត្វា សិត្តត្តិតិ ចុត្តំ “អខិតបរ្យចលិ”តិ៍ រត្តចិតារតតាតិ សត្តារត្តេត ចិតារតត៍ ឃំ បត តាតាចណ្ណំ ចាតខិត្តំ ចា រលបខិត្តំ ចា, តំ ចដ្ឋតិ ក្ខកទោរលិហិតក្បបឆាតបិ ឲរសច តរឃា៍ “ខិ(តំ ចា”តិ ត្ថាជំ បត សត្តុចា ពបរិឃត្វា ចុត្តំ, ត បត ក្ខកទោក្ខបឆាតសុ អពបរិឃត្វា៍ ត ហិ រលិហិតព-សរក្ខា ខិរត្ត ចត្តតិ, បដលិក្កហលោតច ខិត្តពសុបិ អត្ថុរលាស្ស សក្កហតត្តបុសក្កតា, ពារសាច់ បត រលិហិតពរចាហាទំ ត ពច្ឆតិ៍ តស្វា ចិតារតបិ ក្ខកទោក្ខបឆាតបិ ចដ្ឋតិ៍ សរច បយាលាយុត្តត្តិអាខិ អន្តាប្បយាលាតិក្កត្តស្ស តិរន្តាហតស្ស បខិក្ខិត្តកាចឥស្សតត្តំ ចុត្តំ, ត បត ក្ខុរាសឃតយហាសឃតកាចឥស្សតត្វំ តចា អចុត្តត្វា៍ តំ បត ក្ខបឆាត់ ក្ខរបិរសខិកាត់ ពហដ្ឋាត់ ចដ្ឋតិ៍ ក្ខុរាសឃតយហាសឃតរយច ហិ តជា រតសំ ត ចដ្ឋតិ៍ ឌីឈតិកាឃដ្ឋពចាឌីសុ កិច្ឆាបិ “ឆរបត្វា ត្វលិកំ សត្តារតច រពាតកាឌីតិ រតតបរិសិត្តិតាតិ ចដ្ឋត្តិ”តិអាខិ ចុត្តំ, ចិតឃដ្ឋពចារឃច ពបរិឃាពបរិឃកាតច បយាលាត្តិ ពរហតត្តិ៍

អន្តាទារយក្ខបិហតបខិរក្ខបពចាខិចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

កិហិចិកតាត្ថុន្តាតាខិកចាចណ្ណតា

១៣៥៩ អកិតិស្សាឃាតិ អបរស្សាឃ៍ ចិសុកាឃិកចិបុត្តិតាតត្តិ បខិបក្ខត្វតាត់ ខិដ្ឋិខិត្តចិបុត្តិតាតត្តិ អរត្វ៍

១៣៦០ ឃតិក្ខិឃត្តិ យតិក្ខិឃចរសត សត្តាតិក្ខិឃំ៍

១៣៦១ បិឡុត្ថុឃំ អដ្ឋពចក្កិកាតិតិ សុត្តតិបិរត (សុ៍ តិ៍ ៤៤៦៦ អាឥរឃា) អដ្ឋពចក្កតាតិ រសាឡអស សុត្តាតិ៍ ឲចំ ខិរំ អកាសិតិ ឲចំ ខិរកាលំ បត្តុខ្ចំ អតុបកត្វា អការយន្តស្សរពត ពាររលាត ចាសយកាសិតិ អរត្វ៍ រសា កិរ យន្តិបចរឃ បត្តខិរតា, រតត កកចា ឲចយាហ៍ ឲតយត្វំ ចិខិត្វាតិ ពារយសុ ខិដ្ឋាឌីតចា ខិរាឃិត្វាបិ ឈរាចារសត បក្ខត្តិតិ ឲតយត្វំ សត្តាពាររតា ចិខិត្វា៍

អាឌីតចំ រលិរពតិ សន្តារលិរព អតិច្ចតាខិអាឌីតចំ៍ តិរុបឆិត្តិ តិត្តាតំ៍ “អរិរឃា ត រយតិ បិរប”តិ ត្ថាយស្ស រហត្យាហ “បិរប ត រយតិ សុខិ”តិ៍ តត្វ សុខិតិ ចិសុក្ខុបុក្ករលិ៍

ឲ្យ៥៍កាញ្យអឃឹះហោតិ កាញ្យអយុ្ឍចាភរោឌាតិ៍ ចយ៉ុ ត ចក្ខុតិតិ តិឃឹះឥតធ្ធុរលាំ កាតុំ ត ចក្ខុតិ, ក្ខុយធ្ធុរលាឌិចរេត រេភាយភបទិរេការេកា

ចក្ខុរេពច៍

ពិហិចិកតាត្រ្កញ្ញាតាឌិកឆាចល្លុភា តិក្ខុំតា៍

ចយ្ពុក្លុកចល្លុភាភរេឃា តិក្ខុំរេតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៦។ ភេសជ្ជក្ខន្ធកោ

បញ្ចភេសជ្ជាទិកថាវណ្ណនា

១៦០។ ភេសជ្ជក្ខន្ធកេ បិត្តំ កោដ្ឋព្ភន្តរគតំ ហោតីតិ ពហិសរីរេ ព្យាបេត្វា ឋិតំ អពទ្ធបិត្តំ កោដ្ឋព្ភន្តរគតំ ហោតិ, តេន បិត្តំ កុបិតំ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។

១៦១-២។ បាឡិយំ នច្ឆាទេន្តីតិ រុចិំ ន ឧប្បាទេន្តិ។ សុសុកាតិ សមុទ្ទេ ឯកា មច្ឆជាតិ, កុម្ភីលាតិបិ វទន្តិ។ សំសដ្ឋន្តិ បរិស្សាវិតំ។

១៦៣។ បិដ្ឋេហីតិ បិសិតេហិ។ កសាវេហីតិ តចាទីនិ ឧទកេ តាបេត្វា គហិតឩសរេហិ។ ឧព្ភិទន្តិ ឩសរបំសុមយំ។ លោណពិលន្តិ លោណវិសេសោ។

១៦៤-៥។ ឆកណន្តិ គោមយំ។ បាកតិកចុណ្ណន្តិ អបក្កកសាវចុណ្ណំ, បក្កចុណ្ណំ បន ន វដ្ដតិ។ បាឡិយំ ចុណ្ណចាលិនិន្តិ ឧទុក្ខលេ កោដ្ដិតចុណ្ណបរិស្សាវនិំ។ សុវណ្ណគេរុកោតិ សុវណ្ណតុត្ថាទិ។ បាឡិយំ អញ្ជនូបបិសនន្តិ អញ្ជនេ ឧបនេតព្វំ បិសិតព្វភេសជ្ជំ។

១៦៧-៨។ កបាឡិកាតិ ឋបនាហភេសជ្ជំ។ ឈរនិក្ខកាទិនិសោ ភាម ឈរលិយា និក្ខចីករលកេសជ្ជមមដ្ឋិតអាទិនិសោ។ តាម ចាដិកាម បគ្ឃរិតំ ខារោទកន្តិ បរិស្សាវនេ តដ្ឋាទិកំ បក្ខិបិត្វា ឋបេត្វា អភិសិញ្ចិតេ តតោ ចាដិកតោ ហេដ្ឋា បគ្ឃរិតំ ខារោទកំ។ បាឡិយំ អកដយូសេនាតិ អនភិសង្ខតេន មុគ្គយូសេន។ កដាកដេនាតិ មុគ្គេ បចិត្វា អចាលេត្វា បរិស្សាវិតេន មុគ្គយូសេនាតិ វទន្តិ។

បញ្ចភេសជ្ជាទិកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

គុឡាទិអនុជាននកថាវណ្ណនា

១៧១-៤។ គុឡករណន្តិ ឧច្ឆុសាលំ។ អវិស្សត្វាតិ សាមន្តា។

១៧៦។ អប្បមត្តកេបិ វាទេន្តីតិ អប្បមត្តកេ ទិន្នេ ទាយកានំ ពីជអាតិ បដិក្ខិបន្តិ។ បដិសង្ខាបីតិ ឯត្តកេនបិ យាបេតុំ សក្កា, “អវសេសំ អញ្ញេសំ ហោតូ”តិ សល្លេខេត្វាបិ បដិក្ខិបន្តិ។

១លិដ៍ ចត្តិបិញ្ញអត្តិ ឃឆា ចត្តិកាតរេតលិឌិ អរេត្តាឃរិរេះ អារេរាហត្តិ, ខុចិ ហរេត្តូត ចត្តិយដ្ឋត៌ ឃប្ពារេឆ ឃត្តូកាយុចត្តិកាយុាតរេយច បដិក្លិត្តត្តា ដហតកាយុំ ចដ្ឋតិ ខុច៍

ក្យាអាដិអត្ថុខាតភកាឆាចណ្ណូតា តិដ្ឋិតា៍

ឃាក្យាយឆុរេកាញ្ញអកាឌិកាឆាចណ្ណូតា

១ប័១-១៍ បិញ្ញប្ពាយំ ដយ្យុ ដោតាតិតិ អឃ្យុ បដិក្កាហកាឃ្យុ ដឃ ដោតាតិ ការរេលាតិ ឆរេយុតាតិ អរេត្តា៍ អត្ថុប្បរេចន្ធតិតិ រេដតិ៍ ចាតញ្ញា ញូបរេតតិតិ ឃប្ពុរេគ្គា, ចាតញ្ញា អត្ថុរេលិរេយតិតិ អរេត្តា៍ ឃក្កា រេត អាររេគ្គាតិ តឃា រេឌចរេលិកា អារាឌិតា៍

ឃាក្យាយឆុរេកាញ្ញអកាឌិកាឆាចណ្ណូតា តិដ្ឋិតា៍

បិដលិកាយចត្តុកាឆាចណ្ណូតា

១ប័៤៍ បិដលិការេយ តកា៍ យារេបត្តិតិ បិដលិកាយឃ្យុ ឃយិរេប តរេឃ្យុច កាយរេលត្តក្នុរេត យហរេត្ត អរេឌ្ឍាប្បរេដរេឃ បិដលិបុត្តិ តាយ តកា៍ យារេបត្តិ៍ ឃាចតា អរិយំ អាឃតត្តិ ឃត្តូកំ អរិឃយត្ថុឃ្យុាត ខ្ញុឃរេលាដ្ឋាត៌ ឃាចតា ចលិប្បរេឆាតិ ឃត្តូកំ ចាលិខាត៌ កល្ពចិក្លិលាតដ្ឋាត៌, ចឃតដ្ឋាត៌ ចា, ប្ពុដ៌ រេតឃំ ឃរេប្ពឃំ អក្កុតកា៍ កចិឃ្យុតិតិ អរេត្តា៍ បុដរេកដតត្តិ ឃកាដាឌិតិ តាតារេដឃរេតា អាហដាត៌ កល្ពបុដាត៌ ចិក្លិលាតត្តុាឃ រេយាចតដ្ឋាត៌ ឃរេត្តិ តញ្ញអាកាឌិបុបិ ចត្តូតិ , តត្តិចត្តូតត្តិ "ឃរេត្តិ ប្ពុឆ តឌិ អឌិរេប្បតា"តិ ចុត្តិ ឃរេតិ ឃត្តូតិតិ កាត្តា៍ ចិតា ខុច ក្យុរេល្លូត តិណ្ណាតិ ប្ពុដ៌ អប្បយត្តូកាដកាយ្យិ អចុឃិត្តា ចិតា ក្យុរេល្លូត បិរេប្បត្តា៍

បិដលិកាយចត្តុកាឆាចណ្ណូតា តិដ្ឋិតា៍

រេកាដិការេយឃក្ខកាឆាចណ្ណូតា

១ប័លិ៍ បិញ្ញប្ពាយំ ឃក្ខាចិតត្តិ កចរេតា កចិ បដិឃក្លិក្កហលាចរេឃត ឃក្ខាចត៌ កាតិ៍ ឃំឃរិតត្តិ តរេឃ្យុច រេចចចត៌ យយរេក្ខាច តុយក្បាក្ខាតិ យឃា ច តុរេយត្តិ ច, ឃាយិចរេឃរេតច ចា យយ ច តុយក្បាក្ខា ឃក្ខាចត៌ អរេហាឃិតិ អរេត្តា កាហេតរេប្ពា៍ ឃំឃរិតត្តិ ឃំឃរិ៍ កចតណ្ហា ខុច កចរេតា កចិ រេតតិតិ កចរេតត្តិតិ ចុត្តា៍

១ប័ដ៍ "តិលិ រេហាត្តិ"តិ ចុត្តរេយចត្តំ ចិចរិតំ "តិលចណ្ណា"តិអាឌិ ចុត្តិ៍ តិលចណ្ណាតិ តិលចិរេលបតា៍ ខុឃ តរេឃា ឃប្ពាត្តុ៍ បដិចរេដ្ឋឃិតិ

បហរិ។ អឌ្ឍកាយាតិ អឌ្ឍាយ។ ឧបចារវចនមេតំ, យាតុការេយនាតិ អត្ថោ។ ឧបសំហរថាតិ ឧបនេថ, “ព្រាឌិសា តាវតិសា”តិ បរិកប្បេថាតិ អត្ថោ។ ខ្ពុម្ពា កិល្លន្តិ សំវេបជនានំ វុត្តំ, ន និមិត្តគ្គាហន្តំ។ លិង្គធិរាជាគោ ហិ សន្តោ ន ធិរវេយ្យម អជាតសត្តុនា ធិនាសំ បាបុណិស្សន្តិ។

កោដិគាមេសច្ចកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សីហសេនាបតិវត្ថុអាទិកថាវណ្ណនា

១៥០។ សន្ថាគារេតិ រាជកិច្ចស្ស សន្ថារសាលាយ និដ្ឋិំ កត្វា ធិការសាលាយ កតមហាសកាយ។ កម្មការសម្ពារេតិ គមេន វាយាមេយ។ ធម្មស្ស ច អនុធម្មន្តិ តុម្ហេហិ វុត្តស្ស ការណស្ស អនុការណំ, តុម្ហេហិ វុត្តស្ស អត្ថស្ស អនុរូបមេវាតិ អធិប្បាយោ។ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោតិ បរេហិ វុត្តការណេន សការណោ ហុត្វា តុម្ហាកំ វាទោ វា តតោ បរំ តស្ស អនុវាទោ វា។ កោចិ អប្បមត្តកោបិ គារយ្ហំ ឋានំ ន អាគច្ឆតីតិ កិំ តវ វាទេ គារយ្ហការណំ នត្ថីតិ វុត្តំ ហោតិ។

១៥១។ អនុវិច្ចការន្តិ អនុវិទិតាការំ។ ញាតមនុស្សស្ស សុណាលយតាទិគិរិយំ គរោតិ។ សហសា កត្វា យា បច្ឆា វិប្បដិសារី អហោសីតិ អត្ថោ។ បដាកំ បរិហរេយ្យុន្តិ ធជបដាកំ ឧក្ខិបិត្វា “ព្រាឌិសោ អម្ហាកំ សរណំ គតោ សាវកោ ជាតោ”តិ នគរេ ឃោសេន្តា អាហិណ្ឌេយ្យុន្តិ។

១៥២។ និមិត្តកម្មស្សាតិ យំ សត្តានំ និមិត្តេន ឧប្បន្នបាណាតិបាតកម្មស្ស។

សីហសេនាបតិវត្ថុអាទិកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

កប្បិយភូមិអនុជាននកថាវណ្ណនា

១៥៣។ អនុប្បគេ វាតិ បាតោវ។ ឱរវសទ្ទន្តិ មហាសទ្ទំ។ តំ បន អវត្វាបីតិ បិ-សទ្ទេន វចាវចនម្បិ អនុជានាតិ។ អដ្ឋកថាសូតិ អន្ធកដ្ឋកថាទិរហិតាសុ សេសដ្ឋកថាសុ។ សាធារណលក្ខណន្តិ អន្ធកដ្ឋកថាយ សហ សព្ពដ្ឋកថានំ សមានំ។

វមន្តិ អសិដ្ឋាទិកាច្ចត្ថុំ។ យតោ បដ្ឋាយាតិ យតោ ពុដ្ឋការិតោ បដ្ឋាយ, យំ អាទិំ កត្វា កិត្តិមង្គលបតិកាយាតិ អត្ថោ។ “ធម្មា បត ឧបរិ ឧគ្គច្ឆន្តិ, តស្មា វឌ្ឍន្តី”តិ ឲ្យេត ពុដ្ឋកបរិយាយោ ហេដ្ឋា បតិដ្ឋាបិតាបិ យតិ វមតោ, ភូមិតោ វា ឲ្យកដ្ឋលយត្តម្បិ ឧគ្គតា តិដ្ឋន្តិ, វឌ្ឍន្តីតិ សិទ្ធំ ហោតិ។

អារាេយាតិ រូបធាតុសីមាបរិច្ឆិន្នត្តា សកលេ វិហារេរាៈ នេតាសតាតីតិ វិហារស្ស អន្តោ តិណកុដិអាទិកាតិ សព្ពស្ស តិចារកោហាតិៈ

វិហារកោតិសាទិកា តាយាតិ នេតាសតកោតិសាទិកាៈ នេតាសតាតិ ហិ សំ បរិច្ឆិន្នាតិបិ អារាយបរិច្ឆេទាការេន "កោតិសាទិកាតី"តិ

វុត្តាតិៈ "រូបដ្ឋបរិច្ឆិន្នត្តាបី"តិ ឋបិតា ពនេតា រូកាតបរិច្ឆិន្នត្តា នេយកុនេឃ្យត អបរិច្ឆិន្នត្តា តាយ, ពស្មា អបរិច្ឆិន្នត្តសព្ពបេច កដ្ឋតីតិ ឧនស្សតិៈ

ឧត្តាតិ រូបដ្ឋាទិបរិច្ឆិន្នត្តាៈ កប្បិយកុដិ លទ្ធំ ចតុតីតិ កោតិសាទិយា អការេន នេសកប្បិយកុដីសុ តីសុ យា កាចិ កប្បិយកុដិ កាតព្វាតិ

អត្ថោៈ

ពេតសំ កោហាតីតិ ឧត្តំ កិច្ចំ ចារសត្ថាយ កពប្បិ យាច ត ឧត្តិ, ពាច ពេតសំ សត្តកំនេយច កចិស្សតីតិ ឧដ្ឋន្តាៈ វិហារំ ឧនេបត្ថាតិ

រូបសព្យត្តាត់ ចារសត្ថាយ កពកោហំ ឧនេបត្ថាតិ អត្ថោៈ កោហត្តិ តិចារកោហំ, ពឧញ្ញា បត រូបេសចាការាទិ សព្វា អតិចារកោហំ

ចត្តកប្បិយភូមិចិន្តាា បញ្ញាវិ កប្បិយភូមិៈ សព្ពសត្តកោបិ ហិ ឧតាទិនេស កោហ ឃុដ្ឋ បរិច្ឆិន្នារាយត្តបិ អត្ថទាការេស ចិយ

អន្តោចុត្តាទិនេចាសោ តត្តិៈ នេយត កោតចិ លទ្ធេ, បរិច្ឆិន្នេ ច សហនេសព្វបព្យោហាគកោ កិច្ចសព្ពស្ស តិចារកោហ អន្តោចុត្តាទិនេចាសោ, ត

អញ្ញត្ថៈ ពេតាហ "សំ បតា"តិអាទិៈ ពត្ថ "សង្ឃិកំ វា បុគ្គលិកំ វា"តិ ឋបិតំ កិញ្ចាបិ កិច្ចតីតំ សាយញ្ញាពេតា ចុត្តំ, កិច្ចតំ បត សង្ឃិកំ

បុគ្គលិកញ្ចា កិច្ចតីតំ, ពាសំ សង្ឃិកំ បុគ្គលិកញ្ចា កិច្ចតំ កិហិសត្តកដ្ឋារេត តិដ្ឋតីតិ ចេទិតព្វាៈ

យុលសត្តិដ្ឋីតិ អន្តោសត្តិហិតនេចាសោ ហិ យុលព្យចេសតតិយិត្តំ អាបត្តិ កនោតិ, តាញ្ញាចាៈ ពស្មា "យុលសត្តិដ្ឋី"តិ ចុនេត្តាៈ

ពត្ថ ពត្ថ លព្ភា ហោត្តីតិ រូបដ្ឋនេតា អដិកំ លព្ភា ហោត្តិៈ សព្វស្មិំ ឧនេត ចិតដ្ឋតិ តិលបណ្ណាទិចស្សបរិត្តាយកោ ឧនេត ចិតដ្ឋៈ

កោបិតសីតំ បត រូបទិ ចល្លិហិ ពាដ្ឋនេល្ហសុ ជិនេតាសុបិ ឧហិតចត្តុកា ហោត្តិ ឧចៈ បក្កបិសកាយល្ហលត្តិ ឧកាស្មិំ បនេស្ស តិណ្ណំ កោបិតសីតំ រូបទិ

ជិតតិលបណ្ណាទិដ្ឋនតំ ចុដ្ឋតិៈ

អនុបសព្យត្តស្ស ឧាតព្វា អស្សាតិអាទិតា អកប្បិយកុដិយំ ចុត្តម្បិ អនុបសព្យត្តស្ស ជិនេត្ត កប្បិយំ ហោតិ, សាបេក្ខដាតនេញ្ញត្ត ចដ្ឋតិ,

បដិគ្គហណំ ចិយ ត ហោតីតិ ឧនស្សតិៈ

១៩៩ៈ វិញ្ញត្តំ កត្តារេ សព្ពោចសីតិ អព្យកច្ឆកត្តារេ សព្យាបុណ្ណៈ

កប្បិយភូមិអនុជានកភាចណ្ណតា តិដ្ឋិតាៈ

កោហិយឧទិលចត្តុកភាចណ្ណតា

១០០ៈ ឧទិរេលិតិ អាហរិយឧទីឈេរា ពាបសេចសឆារេកា យញ្ញាយុនេត្តា លេកប្បុទិនេតា ព្រាហ្មណាៈ បចត្តារេរា បិចចតចនេសត

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨿᩮᨾᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩥᨠᩴ, ᨿᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨶᩴ ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨠᩥᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩥᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩔ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩅᨧᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨲᨴᩉᩩᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᨲᩮᩉᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨱ ᨠᩥᨲᩴ ᩋᩉᩩᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩦ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩ ᨧ

ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨷᨠ᩠ᨠᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩣᨾᩣᨶᩥ ᨷᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩉᩥ ᩈᩦᨲᩩᨴᨠᩮᨶ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᩔᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨷᩣᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨲᩮᩣ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᨷᨶ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ “ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ”ᨲᩥ ᨽᩣᩅᩴ ᨷᩥᨲᨭ᩠ᨮᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨷᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨽᩣᩅᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩁᩈᩣᨲᩥ ᨹᩃᨷᨲ᩠ᨲᨷᩩᨷ᩠ᨹᨷᩦᨩᩁᩈᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ

ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩉᩩᨲ᩠ᨲᨾᩩᨡᩣᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩉᩩᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩔ ᩈᩣᩅᩥᨲ᩠ᨲᩦ ᨾᩩᨡᩴ ᨷᨵᩣᨶᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨲᨷᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ

ᨠᩮᩃᩥᨿᨩᨭᩥᩃᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ

ᩁᩮᩣᨩᨾᩃ᩠ᩃᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪐ ᨻᩉᩩᨠᩮᩣ ᨧᩩᨶ᩠ᨴᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᨧᩩᨶ᩠ᨴᩮ ᨠᨲᨻᩉᩩᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨬᩣᨲᩦᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨾᨲᩮ ᨩᩣᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨷᩥᨿᩣᨿᨲᩥ “ᩑᩅᩣᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨶ ᩋᩉᩴ-ᨠᩉᩴ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩅᩥᩅᩁᩦᨲᩥ “ᩅᩥᩅᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩅᩁᩥ, ᨶ ᩈᩣᨵᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ

᪑᪐᪑ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨽᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨴᩣᩁᨠᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᩃᩮᩣᩁᩩᨷᩥᨿᩴ ᨮᩥᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᩊᩥᨿᩣᩅᩣᨷᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶᩣᩊᩥᨿᩣ ᩅᩮᩅ ᨳᩅᩥᨠᩣᨿ ᨧ ᩈᩴᩉᩁᩮᨳ ᨽᩣᨩᨶᩮᩉᩥ ᨠᩣᨯᩮᨶᩮᩉᩥ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨠᩩᩈᩣᨠᩣᩁᩮᨲᩥ ᨷᩃᩥᩃᨾᩮᩅ ᩋᨠᩣᩈᩥ, ᨷᩃᩥᩃᨷᩩᨬ᩠ᨩᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨷᩃᩥᩃᩴ ᩈᨦ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᩣᩈᩥ ᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ

ᩁᩮᩣᨩᨾᩃ᩠ᩃᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ

ᨧᨲᩩᨾᩉᩣᨷᨴᩮᩈᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪓ ᨷᩁᩥᨾᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᩩᨷᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨷᨴᩮ ᨴᩮᩈᨶᩣᨾᩮᨶᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶᩴ ᩈᩴᩅᨴ᩠ᨵᩔᨶᨷᨴᨾᩮᨲᩴ ᨶᩣᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᨷᨴᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩩᨾ᩠ᨷᨯᩔᩣᨷᩥ ᨴᩮᩈᨶᩣᨾᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ

ᨲᩩᩃ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨠᩣᨯᨶᩣᨶᩥ ᨹᩃᨲᩩᩃ᩠ᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᩃᩥᨻᩩᩋᩣᨴᩥ ᩈᩩᨴᨠᨲᩩᩃ᩠ᨿᩣ ᩈᩩᨴᨠᩣᨿᩮᩅ ᨠᩥᩃᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨬ᩠ᨬᩩᩅᩥᩃᩦᩅᩮᩉᩥ ᩅᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩥᨠ᩠ᨡᩈᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩥᩔᩦᨠᨲᩁᩈᩴ

ចព្យយហាបេងសពឆាចញ្ញភា តិដ្ឋិពា៍

េកសដ្ឌព្ពភ្គពចញ្ញភាភេឃា តិដ្ឋិេពា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៧. កឋិនក្ខន្ធកោ

កឋិនានុជាននកថាវណ្ណនា

១០៦. កឋិនក្ខន្ធកេ សីសវសេនាតិ បធានវសេន។ កឋិនន្តិ បញ្ចានិសំសេ អន្តោករណសមត្ថតាយ ថិរន្តិ អត្ថោ។ សោ តេសំ ភវិស្សតីតិ យុជ្ជតីតិ “សោ តុម្ហាក”ន្តិ អថវា “តេស”ន្តិ វចនំ យុជ្ជតិ។ យេ អត្ថតកឋិនាតិ ន កេវលំ តុម្ហាកមេវ, យេ អញ្ញេបិ អត្ថតកឋិនា, តេសំ ភវិស្សតីតិ អត្ថោ។ អថ វា វោតិ តទា សម្មុខីភូតេហិ សទ្ធិំ អសម្មុខីភូតេ ច អនាគតេ ច កិញ្ចិ សន្ធាយ ឯកតោ សម្បិណ្ឌេត្វា វុត្តំ, តុម្ហាកន្តិ អត្ថោ។ សោ តេសន្តិ ឯត្ថ សោ តេសន្តិ យោជេតព្វំ។ តេនាហ “អត្ថតកឋិនានំ វោ, ភិក្ខវេ, ឥមានិ បញ្ច កប្បិស្សន្តី”តិ។ មតកចីវរន្តិ មតស្ស ចីវរំ។ “វុត្ថវស្សវសេនា”តិ ឥទំ បច្ឆិមវស្សូបគតានមេវ សាធារណន្តិ អាហ “បុរិមិកាយ វស្សំ ឧបគន្ត្វា បឋមបវារណាយ បវារិតា លភន្តី”តិ។ ឧបគតា វា ន លភន្តីតិ បច្ឆិមិកាយ វុត្ថវស្សេបិ សន្ធាយ វុត្តំ។

ឧល្លិខិតមត្តាទិកាតិ អហតវត្ថំ សន្ធាយ វុត្តំ “អកាតុំ ន លព្ភតី”តិ វុត្តត្តា អនាទរិយេន សតិ ទុក្កដន្តិ វទន្តិ។

“អបលោកេត្វា”តិ ឥទំ អញ្ញេសំ វស្សាវុត្ថកិច្ចំ អទត្វា ទាតុកាមេហិ កត្តព្វវិធិទស្សនំ។ យទិ ឯវំ កម្មវាចាយ ឯវ ទាតុំ អនុញ្ញាតន្តិ អាហ “កម្មវាចា បន”តិអាទិ។ កឋិនចីវរំ វិយ កម្មវាចាយ ទាតុំ ន វដ្ដតីតិ អបលោកេត្វាវ ទាតព្វន្តិ អធិប្បាយោ។

១០៧. មហាភូមិកន្តិ មហាវិសយំ, ចតុវីសតិអាការវន្តតាយ មហាវិត្ថារិកន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ បញ្ចកន្តិ បញ្ចលង្គំ ឯសេវ នយោ សេសេសុបិ។ បឋមវិមិលិកាតិ កឋិនវត្ថុតោ អញ្ញា អត្ថតោ បកតិវិមិលិកា។ កុច្ឆិវិមិលិកំ កត្វា សិព្ពិតមេវត្ថកាតិ ធិរនិណ្ណាតំ វិមិលិកាតំ ឧក្កោ កត្វា សិព្ពិតស្សេតំ អធិវចនន្តិ វទន្តិ។ មហាបច្ចរិយំ, កុរុន្ទិយញ្ច វុត្តវចនន្តិ ទស្សេតំ, ធញ្ញាភតោ ឯវ ទេវោ, ន អត្ថតោតិ ទស្សេតុំ ភាតិន្តិបិ វទន្តិ។ បិដ្ឋិអនុវាតារោបនមត្តេនាតិ ទីឃតោ អនុវាតស្ស អារោបនមត្តេន។ កុច្ឆិអនុវាតារោបនមត្តេនាតិ បុថុលតោ អនុវាតស្ស អារោបនមត្តេន។ រត្តិនិស្សគ្គិយេនាតិ រត្តិអតិក្កន្តេន។

១០៨. ហតវត្ថកសាដកេនាតិ អតិជិណ្ណសាដកោ។ ន ហិ តេនាតិអាទីសុ តេន បរិវារានុគតបរិច្ឆេទេន ឧលា អានេត្វា អច្ឆិន្នមេវ កឋិនត្ថារកស្ស ជានិតព្វេសុ ន កិញ្ចិ បរិហាយតិ, តស្ស សព្ពស្ស ឧទ្ទេវ វុត្តត្តាតិ អធិប្បាយោ។

១១០. មាតា វិយាតិ មាតិកា, ធ្វេត្វេ ក-បច្ចយោ ជនេន្តោ។ តេន និន្ទមត្តំ ជនេស្សន្តោ អាហ “មាតិកាតិ មាតរោ”តិអាទិ។ អស្សាតិ ឥតិស្សា មាតិកាយ។ បក្កមនន្តិកោ កឋិនុព្ភារោ ឥតិ ហិ សយំ អត្ថតោ ឧប្បជ្ជតីតិ ឥមស្មិំ បទេ “មាតិកា”តិ វុត្តោ ឧព្ភារស្សេវ បក្កមនេន្ត សមុប្បត្តិតោ, តន្តិនិទ្ទិដ្ឋាយ ច មាតិកាយ អភាវា, តប្បការិកាបិ វេទ្ធ បិតូវ “មាតិកា”តិ វត្តុំ យុជ្ជតិ។ សាបិ ហិ

បក្កយតត្តិកព្ភារបក្ការសតេត “បក្កយតត្តិកា”តិ វុត្តា៑ ឲសេច តយោ សេង្ហារេសុបិ៑ បក្កយតត្តិ ចេច្ច ក្ខបធារឋិយាតិក្កយតំ ងដ្ឋា៑

ពឌិតាត្ថ្មាតតកធាចណ្ណនា តិដ្ឋិតា៑

អាងាយសត្តកកធាចណ្ណនា

១១១៑“ត បុត អាកមិស្ស”ន្តិ ពួងំ អាចារបលិទេពាឆ្លបច្ចេងការណងស្សតំ៑ បញ្ញោសុ ហិ ឌិចរយារេសុ យងា កងាឌិ ត បច្ចេស្សន្តិ ឌិចេត្តត ក្ខបធារឋិយាតិក្កយេត អាចារបលិទេពាទេឆា លិដ្ឋតិ៑ បច្ចេស្សន្តិ ឌាហិក្ខបធារកតស្ស បត យត្ត កត្តឌិ ត បច្ចេស្សន្តិ ឌិចេត្តក្ខបត្ថយេត្ត លិដ្ឋតិ៑ បផយំ ឌិចរបលិទេពាទេឆា លិដ្ឋតីតិ ត បច្ចេស្សន្តិ បក្កយតទោតា បុទេទតរេយច ឌិចរស្ស តិដ្ឋិតត្តា ចុត្តំ៑ “កតឌិចរយាងាយា”តិ ហិ ចុត្តំ៑ អត្តតកឌិតស្ស ហិ កក្កុទេតា ឃាច “សដ្ឋូទតា ចា ងាយកក្យលិងិទតា ចា ឌិចរំ លកិស្សាយី”តិ ឌិចរាសា ចា លក្ខចត្តាតំ សហាយសព្យងាងិទឃាក់ លកិត្តា សដ្ឋាដិអាងិការេចត “លិត្តិត្តា កទិស្សាយី”តិ កទលិដ្ឋា ចា បចត្តតិ, តាច ឌិចរបលិទេពាទេឆា អត្យបន្ថិទេត្ថា ឲច៑ យងា បត យធាបត្តិតដ្ឋាតទោតា ឌិចរាឌីតំ សព្ទធា អលិទេកត ចា ឌិចរាសា ទេចច លក្ខាតំ កត្តា តិដ្ឋាទេតត ចា តដ្ឋចិតដ្ឋាងិការេចត ចា ឌិចទេទ តិទទេបក្កតាយ ចា កទលិដ្ឋា ច ចិកន្ធតិ, តងា ឌិចរបលិទេពាទេឆា ក្ខបន្ថិទេត្ថា ទេហាតិ៑

ទេសា ច ពួឆ “កតឌិចរំ អាងាយា”តិ ចចទេតត បកាសិទេតា៑ ឲចំ ក្ខបរិ សព្ទត្ត បិញ្ញប្តចចតក្កយំ តិស្សាយ ទេតសំ បផយំ, បន្ថា ច ក្ខបន្ថិដ្ឋតំ ចុត្តត្តិ ងដ្ឋា៑ សព្ទធាបិ ច ពួទេយសំ ក្ខកិត្ត បលិទេពាឆាតំ ក្ខបទេច្ឆងេទេតច កឌិត្យក្ខាទេទា, ត ឲកស្ស៑ ទេតសញ្ញា បុព្ទាបទិទេយត, ឲកក្កលោ ច ក្ខបន្ថិដ្ឋតំ ងទេស្សត្យំ ពួយា អដ្ឋ យាតិកា ផបិតាតិ ទេចងិតទ្ធា៑ អទេត្តាឋិយាយត្តិ ឌិចរតិដ្ឋាតក្កលោទេយច លិត្តត្តា ចុត្តំ៑ ទេតចិយំ ឌិចរំ កាទេទស្សត្តិ ឌិចទេទ អទេបក្កាយ ចិកតត្តា កទលបលិទេពាឆស្សាបិ ក្ខបន្ថិត្តតំ ងទេស្សតិ៑ ទេឃា បត អប្បិន្ថតាយ ចា អតត្តិកតាយ ចា សព្ទធា ឌិចរំ ត សព្យដិន្ថតិ, តស្ស ឌាហិឋិយាកតស្ស សព្ទធាបិ ឌិចរបលិទេពាឆាការេចត ត បច្ចេស្សន្តិ សតិដ្ឋាតយេត្តត សតិដ្ឋាតត្តិទេកា កឌិត្យក្ខាទេទា ទេចងិតទេទ្ធា៑ ទេសា បតាតិ បលិទេពាឆ្លបទេច្ឆងា៑ អយំ បតាតិ អាសាចទេច្ឆងទេកា កឌិត្យក្ខាទេទា ចិស្សុំ ចិត្តាទេទត្តា ចុទេត្តា, ពួឆ ត ចុទេត្តាតិ សព្ទទេត្ថា៑

អតាសាយ លកតីតិ “ឃស្មិំ កុទេល ឌិចរំ លកិស្សាយា”តិ អាសា អត្យប្បត្តបុព្ទា, តត្ត ឌិចរាសាយ អត្យប្បត្តដ្ឋាទេត យត្ត កត្តឌិ លកតីតិ អទេត្តា៑ អាសាយ ត លកតីតិ អាឋិសិតដ្ឋាទេត ត លកតីតិ អទេត្តា៑ ពួឆ ត ចុទេត្តាតិ ពួឆ សចតត្តិកាតត្តទេទ ត ចុទេត្តា៑ តត្តាតិ តស្មិំ ឋិយាតិក្កត្តិទេកា៑ ឋិយាតិក្កត្តិទេកា តាយ ឌិចរយាសាតំ បទិយត្តងិចសព្ទាតាយ ឋិយាយ អតិក្កយតទេតា សព្ទាទេតា៑ ទេកឌិ “ឌាហិឋិយាយ កាលិតិក្កទេយា ឋិយាតិក្កទេយា”តិ យព្ទាត្តិ, ទេតសំ អទេត្តាក្ខបធាទេទ ឌិចរកាលិតិក្កទេយបិ កឌិត្យក្ខាទេទា អសយុទេតា តាយ សិឃាតិ ត ទេចតំ ឃុត្តំ៑ តស្មា យត្ត កត្តឌិ កាលិតិក្កទេយា ឋិយាតិក្កទេយាតិ ទេចងិតទេទ្ធា៑ ឲត្ត ច បិញ្ញប្តយំ “កតឌិចទេទា”តិ ពួងំ ក្ខបលក្កណយត្តំ, អកតឌិចរស្សបិ កាលិតិក្កទេយត ឋិយាតិក្កត្តិទេកា ទេហាតិ, ទេច្ចា ច បលិទេពាឆា ឲកទេតា លិដ្ឋត្តិ៑ ឲចំ អព្ទាត្តាបិ យធាសយុត្តំ តំតំ ចិទេសសតាការេចបិ កឌិត្យក្ខាទេតា, បលិទេពាឆ្លបទេច្ឆងប្យកាទេទា ច ទេចងិតទេទ្ធា៑ “សហុក្ខាទេទ ទេច្ចាបិ បលិទេពាឆា អបុព្ទា អចទិយំ លិដ្ឋត្តិ”តិ ពួងំ អកតឌិចរស្ស

បរច្ចេយ្យត្តិ អធិដ្ឋានសម្ពុចបក្ខំ សន្ធាយ វុត្តំ, តេសុ អញ្ញតរាការេនបិ សហុជ្ជាតេរាច ហោតិ។

១១៧-១១៨។ នយាកាយចារេរា អាកាយចារសមិនេសាច។ ស្វបសក្កុរេបរេចត្វ ចិនេសនេសា។ តេតាហ “បុត នយាកាយចារេរបិ...បេ... តេរយច ឥស្សិតា”តិ ។ ចិប្បកពឌិចរេរ បក្កុបតត្តិកស្ស អកាចរេតា “យចារសម្ពុច”ត្តិ វុត្តំ។ តេតេតច ចិប្បកពឌិចរចារេរ លេច្ឆុ១ច ស្វត្ថារា វុត្តា, ឌិចរេរ ហត្វកេតេ ច អាសាចរេន្ទិកស្ស អសម្ពុចា, នេសា ១តេសុ ចារេសុ យត្វ កត្វចិ ត វុរេត្វា, ចិសុវត្ថោច វុរេត្វា។ ចិប្បកពចារេរ រេចត្វ អាកាយចារសយាកាយចាររេចនេសត ឥច្ឆ លេក្កចារា វុត្តា។

តេតា បរិ តិដ្ឋានសត្តិដ្ឋានតាសតត្តិកាតិ ចរេសត ពីលិ ពិកាតិ ឥស្សិតាតិ។ តត្វ តតិយត្តិកេក អតធិដ្ឋិតេតាពិ “បរេច្ឆុស្សំ, ត បរេច្ឆុស្ស”ត្តិ ១ចំ អតធិដ្ឋិតេត, ត ១ចំ បតសិកត្វាពិ អតេត្វា។ តតិយត្តិកតេតា បត បរិ ១កំ លេក្កុ ឥស្សិតំ។ ១ចំ ពីលិ ពិកាតិ, ១កំ លេក្កុច្ឆាពិ បចបំ បត្កុរសកំ វុត្តំ, ខ្លុបិតា តរេយត ឌុតិយបត្កុរសកាឌិតិ រេចឌិតវត្ថាតិ។

បិឡុព្ពឃំ អាសាជ្ជាគសរេក ពាហិសីយាកតស្ស កធិតុគ្គារេសុ តេសយ្យិ ឌិចរាសាឌិចរេសត ឌិចរបលិរេពរេឆា យាច ឌិចរតិដ្ឋាតា ពិដ្ឋពីពិ អាហ “រេសា ពាហិសីយាកេតា សុលាពិ ‘ស្វត្ថំ កិរ តស្វិ អាចារេស កធិតត្តិ...បេ... សចតត្តិរេកា កធិតុគ្គារេរា’”តិ។ ១ត្វ ច សចតក្កុរេលា អាចារសបលិរេពរេឆា បចបំ លិដ្ឋុតិ, តិដ្ឋិតេត ឌិចរបលិរេពរេឆាពិ រេចឌិតវត្ថា។

ឌិសំកបិកតចរេក ឌិសំកបិរេកា បក្កុបពីពិ ត បរេច្ឆុស្សត្តិ បក្កុបតិ, ខ្លុបិតា អាចារសបលិរេពរេឆាការេចា ឥស្សិរេតា ហោតិ។ តេតេតច ចស្សំវុត្វាចារេស បុត កត្វា ឌិចរតិដ្ឋាបិតបរេត្វ តិដ្ឋាតត្តិរេកា កធិតុគ្គារេរា វុរេត្វា។ “ឌិចរបឌិចិសំ អបចិលិយយារេតា”ពិ ខ្លុបិតា ឌិចរបលិរេពរេឆសបដ្ឋិកត្វបស្ស ឥរេស្សពិ, អបចិលិយយារេតាពិ អាកច្ឆុយារេតា។ រេសសំ សុចិវត្ថាយ្យរេបច។

អាកាយសត្វកកចាចល្លតា តិដ្ឋិតា។

កធិតក្កុក្កចល្លតាតរេយា តិដ្ឋិរេតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ប៉ ឌីចទក្ខក្ខចកា

ឌីចកចត្តុកចាឌិចណ្ណតា

១១៨ ឌីចទក្ខក្ខេក កយុចិបិកក្តិ កយុបច្ចុឃាតុចិត្តាហារសយ្ជុ៍តំ អប្យុជិតាហិឃទោក៌ សក្ខាឃ ចុត្តុ កយុឌស្សុ ទោកស្សុ អកាចា

១១០ បិញ្ញត្តឃំ ឯឃយស្សាតិ សក្កហលស្សុ អចិសឌ្ឍតស្សាតិ អទេត្វា “ឃោ ឯឃេយា ឃោ ចិតាឃោ”តិអាឌីសុ (ឃេប ច ១១ល៍) ចិឃ ឲតស្សុ ឯឃយស្សុ ចល៌ ង្គបឌាតាយាតិ ឃោឌតា តទេច ចល៌ ឌទេស្សត្តិ អាហ “ចទទេយតំ...ទេប... អាសិត្តា”ត្តិ ទេកចិ បត “ឯឃយស្សាតិ អាតិឯសស្សុ, ង្គបឃោកទេត្វ ទេចតំ សាយិចចត”ត្តិ (សាទេត្វ ឌី យហាចក្ក ១ ១១៨-១១០) អត្ថុ ចឌត្តិ

១១៩ ង្គស្សត្តទោទោសាតិ សឌ្ឍាតបិត្តាឌិទោទោសា សត្ថាត្វាតិ សកលសទិទេទ

១១ល៍ យហាបិជ្ជុ៍ឃទេកោឌចត្តិ ហត្តិបិជ្ជុ៍ឃំ អត្តុទិតត្ថតាឃ “យហាបិជ្ជុ៍ឃ”ត្តិ លច្ឆសយញ្ញា ង្ហណ្ណាយឃត្តទេលា

១១ប៉-ដ៍ ង្គបឆ្គកាសិតំ លយយាតត្តិ អឆ្គកាសិអណ្ណតកំ បិញ្ញត្តឃំ កិ តុ ទេលាតិ កតយំ តុ ទេលា

១៣០-១៣១ ង្គបចាទេទតិ សុសាតស្សុ អាសទេត្ត បទេឌទេស លទេឆ្លត្វា កតាតិ កិត្តិ អចត្វា ឲច លទេឆ្លត្វា កតា, ឲទេតត “កិក្ខុ កលាត្វ”តិ លឆ្លិទេត ឲច អកាយា ភាកឌាតំ ចិហិតំ, ទេកចល៌ លឆ្លិទេត បត កតិកាឃ អសតិ ឲកទេតា តាហ្វសុ បចិទេជ្ជុសុ ទេឃត កហិតំ, ទេតត អកាយភាទេកា ត ឌាតទេត្ថាតិ ឌទេស្សតិ សយាតា ឌិសា បុទត្តិយាឌិទេភឌា ឲទេតសត្តិ សឌិសាតិ អាហ “ឲកឌិសាឃ ចា ឌុក្កដិយិស្ស”តិ ឆុទចិហាទេជ្ជុទេតតិ ចិហាទស្សុ សយុលជ្ជុទេត

ឌីចកចត្តុកចាឌិចណ្ណតា តិជ្ជុ៍តា

ភណ្ឌាការសយុតិអាឌិកចាចណ្ណតា

១៣១ ចិហារយទេណ្ឌាតិ សទេត្ថសំ ឌាតតត្វាឃ ចុត្តំ ចណ្ណាចណ្ណុ កត្វាតិ បជិចិសប្យទេហាតកតាឌាតតត្វុ ហលិក្ខិឃាឌីហិ លុជ្ជុកយហត្តចណ្ណុហិ ឃុទេត្ត សទេយ ទេកាជ្ជុទេស កត្វា ទេតតាហ “សទេយ បជិចិទេស ផទេបត្វា”តិ ត្ថុឌត្តិ សាយទេលាទាតំ ង្គបឆ្គបជិចិសឌាតំ ចាតិកយុត្តិ បទេហាតកកយុំ ឃត្តទេកត ចិតឃាកទេតត សយុឌ្ឍាតិតាត្តតាឌិហត្តកទេយុត ចិហារស្សុ ង្គាតកតា ត ទេហាតិ, តត្តកំ កត្វាតិ អទេត្វា សទេត្ថាសត្តិ

តត្រុប្បាទចស្សាចាសិកំ គណ្ហាតិ សន្តានំ កិច្ចតំ, សាយលោភាតញ្ញា។ កណ្ហាការិកឋិចទេបិតិ អកាលឋិចទំ សន្ធាយ វុត្តំ។ ឧពត្តិ វុក្កដ្ឋិយា កតាឃ សយភាគភាតិ។ ចិរដ្ឋិត្វា កទេវាត្តិតិ កត្តព្វការលេស្ស អកត្វា ឃចាវុចិតព្វលោ កទេវាត្តិ។

ឧត្តរេកត យយ ឋិចទិ បទេហាតីតិ ភ្វាគសព្ភតេកេតច យយ ឋិចទិ បរិបុណ្ណំ ហោតិ, ត តទេតា វ្វាទេតតាតិ សព្តំ កទេហតុការេយាតិ អត្ថោ។

កណ្ហាការសម្ពុតិអាគិកចាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

ឋិចវវឌតកចាគិចណ្ណតា

១៣៣។ ឧចចិក្រេតតិ ចង្ការាសស្ស អត្ថោ វឌេតាគកំ, ពហិ លល្លិកញ្ញា កត្វា ចិឃោឌេត កតេ។ ត វុត្តវតីតិ កេចលំ វុគកេតា ទេបណ្ហ្ចាតាភាចា ត វុត្តវតិ។ វឌតព្វណ្ហត្តិ បក្កវឌតដ្ឋបតកំ យហាឈដ៌។

១៣៤។ អនុចាតាគិតំ គិឈបត្តាតត្តិ អាឃាយតោ, ចិត្វាវតោ ច អនុចាតំ។ អាគិ-សចេដ្ឋត ដ្វិតំ លន្ធាតំ អត្តវា យាតិកាការេត ផបិតបត្តញ្ញា "គិឈបត្ត"ត្តិ គដ្ឋត្តំ។ អាគត្តុកបត្តត្តិ គិវុលឋិចវស្ស វុបរិ អដ្ឋាំ បដ្ឋិ អបេយ្យត្តិ, តំ សន្ធាយ វុត្តំ។ តំ កិវ ព្វគាតិ ត កទេវាត្តិ។

១៣៩។ បិញ្ញល់ តត្តិយុលិឃាតិ តុដ្ឋិយុលិឃា, បសត្តគិសាយុលាឃាតិ អត្ថោ។

១៣៥។ អន្ធុបេយ្យត្តិ បតិដ្ឋបេយ្យំ។ ហតចត្វកាតត្តិ បុវាលចត្វាតំ។ អនុដ្ឋិវិត្វាចាតិ អក្កញ្ញុ ចិឃ វុត្តលដ្ឋាតំ អតបេតត្វាច។

១៣៦-១៤២។ ចិសាលចត្វយិក្រាល្លកាឃាតិ អកិលត្តកាឃា។ គតីតិ ឆាគាលគតិ អផិកេយា។ អភិសយ្យវាឃោតិ "សកិគេច ព្វយំ លេកិ អាគត្វា វុក្កស្សត្តំ កទេវាតី"តិអាគិតា (សំ។ និ។ ៣។១០៣៥) វុត្តា ឆាគាលាភិសយ្យរាឃោ, យក្កឆាគាលឃុត្តហិ គត្តព្វកតិចិសេសាតិ អត្ថោ។ តំ កកចា ញ្ញាកវិស្សតិ។ "គតាតិ គាត"ត្តិ ព្វគំ អនុបិតចិវហិតាតំ សេសបច្ចឃាតំ គាតចសេត វុត្តំ។ សោចក្កិកត្តិ សក្កសំចត្តិកំ។

១៤៦។ អដ្ឋបគកឆ្នេត្តតាតិ អដ្ឋបគកសព្វាតទ្វតបលកេលលាសណ្ហាតេត។

១៩១។ បិញ្ញល់ តគិបរិ គត្តត្តិ កិច្ចតោ តគិបរិភាយតំ ហោតីតិ អត្ថោ។ អក្កញ្ញអក្កត្តិឃេច បយាលត្តិ ព្វយេហិ ចត្តហិ តិកេល្លបការលោហិ ផបេតត្តបិ អក្កញ្ញអក្កត្តិចិហាវេ ឧច ផបេតុំ ចដ្ឋតីតិ អធិប្បាយោ។ តិស្សិយាកតត្តិ ចស្សាគសព្វាតំ កាលសិយំ អតិក្កត្តំ, តំ ចស្សិកសាដិកឋិចទិ ត ហោតីតិ អត្ថោ។

ឌិចររឌភពធាឌិចណ្ណភា តិដ្ឋិតា៑

សង្ឃិពឌិចរុប្យាគពធាចណ្ណភា

៦៤៦៑បញ្ចា យាគេសតិ អច្ចត្តសំរេឃាគេក ក្លបរេឃាពចចត៑ ចដ្ឋិ បរេឃាគេឌត្វា ឩបិទិ៍តាបតិរេក្លបរេតាតិ ចស្សាធាសិពស្សត្វាឃ គាឃរេពហិ ចដ្ឋិ បរេឃាគេឌត្វា ឩបិទិ៍តាបតិរេក្លបរេតា៑ “ខ្វាឆ ចស្សិចុត្តសឈ្ឈស្សា”តិ ខ្វាគំ អកិលិបយត្តំ៑ ខ្វាឆ-សង្កិ បភ ចិភា “ចស្សិចុត្តសឈ្ឈស្ស គេឌយា”តិ ចុរេត្តបិ រេសា ៤ច ភរេឃា៑ អភត្តតាពធិតស្សាបិ បញ្ចា យាគេស បិបុណាតីតិ ចស្សាធាសិពលិកចរេសត ក្លប្យត្តត្វា អភត្តតាពធិតស្សាបិ ចុត្តចស្សស្ស បញ្ចា យាគេស បិបុណាតិ៑ ចក្លតិ ហិ “ឌិចរេយាសរេតា បដ្ឋាឃ ឃាច រេហយត្តស្ស បដ្ឋិរេយា ឌិចរេសា, តាច ចស្សាធាសិពំ រេឌយាតិ ចុរេត្ត ពធិតំ អត្តតំ ចា រេហាត្យ អភត្តតំ ចា, អតីតចស្សិចុត្តាគរេបច បិបុណាតី”តិ (បហាច៑ អដ្ឋ៑ ៦លិង)៑ តរេតា បរក្តិ បញ្ចាយាសរេតា បទំ, កិយាតស្ស បចេបឌិចសរេតា បដ្ឋាឃាតិ អរេត្ថ៑ “ពស្មា? បិដ្ឋិសបរេឃ ក្លប្យត្តត្វា”តិ ខ្វាគំ “ក្លធាហ្យ អភាពតចរេស្ស”តិ ខ្វាបស្សាគត្តទំ គដ្ឋត្វា៑ រេបិត្តរេពស្យ បភ “អភត្តតាពធិតស្សាបិ បញ្ចា យាគេស បិបុណាតី”តិ ខ្វាបស្សាគត្តទំ “ពស្មា បិដ្ឋិសបរេឃ ក្លប្យត្តត្វា”តិ ខ្វាគំ លិពត្តិ, តំ បយាគលិចិតំ បិដ្ឋិសបរេឃ ក្លប្យត្តិ សគ្គាឃ “អភត្តតាពធិតស្សាបី”តិ ចត្តត្ថរេតា៑ ចុត្តចរេស្ស ហិ សគ្គាឃ “អភត្តតាពធិតស្សាបី”តិ ចុត្តំ, ភ ច បិដ្ឋិសបរេឃ ក្លប្យត្តិ ចុត្តចស្សរេស្សច បិបុណាតីតិ សយុលិក្ខតាគំ សរេត្តសបិ បិបុណាគេតា៑ រេតគេច ចក្លតិ “សរេច បភ កិយាតំ បចេបឌិចសរេតា បដ្ឋាឃ ៤ចំ ចគតិ, តព្រ សយុលិក្ខតាគំ សរេត្តសំ បិបុណាតិ៑ ពស្មា? បិដ្ឋិសបរេឃ ក្លប្យត្តត្វា”តិ (បហាច៑ អដ្ឋ៑ ៣លិង)៑

ទក្កហិតាគីតិ អក្កហិតាគំ៑ សង្ឃិពាគេចាតិ អរេត្ថ៑ ខ្វរេតាធាតិ រេឆទាគំ គាតខ្វរេតាច, ខ្វគាគេចាតិ ចា អរេត្ថ៑

សង្ឃិពឌិចរុប្យាគពធាចណ្ណភា តិដ្ឋិតា៑

ក្លបតក្កសញ្ញបុត្តចត្តពធាចណ្ណភា

៦៤៣៑“សត្តាហចាគេទភ អរុលាឈេច ក្លដ្ឋាគេបតី”តិ ខ្វាគំ ភាភាសិយាចិហាគេរស្យ ពត្តខ្វភរេឃភ ៤ពស្វិយ្យិ ចិហាគេ ត្វិស្យ រេសភាសភេស្យ តិចុត្តកាចស្សភត្តំ ចុត្តំ, អរុលាដ្ឋាបភេភេច តត្ត ចុរេត្វា រេហាតិ, ភ បភ ចស្សគេឆ្លបរិហាទាឃ៑ អរេត្តាក្លបធាគេសិយាឃបិ ឃត្ត ពត្តទិ អរុលំ ក្លដ្ឋាគេបរេក្តា អត្តភា ពហិតរេសភាសគំ អប្យចិគេដ្ឋាបិ ចុត្តចស្សា ៤ច រេហាតិ, ពហិតរេសភាសគេ បភ តិចុរេត្វា ភាឃ ភ រេហាតិ, តត្ត ច អរុលាដ្ឋាបភេ បភ សតិ រេហាតិ៑ រេតភាហ “បុរិឃស្វិ ពាហុតទំ តិចសតិ ភាយា”តិ, ៤គេតភ ច ខ្វាតស្វិ សត្តាហចាគេទភាបិ អរុលាដ្ឋាបភេ សតិ ៤ច អប្យពតទំ តិចសតិ ភាឃ រេហាតិ, ភាសតីតិ ឌីបិតំ រេហាតិ៑ ភាភាលិគេកហីតិ ចិស្សំ ចិស្សំ តិពដ្ឋចស្សាធាសិពលិគេកហិ៑ ភាត្វបធាគេហីតិ ភាភាបរិរេក្លបភាភាក្វាគេហិ៑ ៤ពសិយាចិហាគេហីតិ ត្វិត្តិ ចិហាទាគំ ៤គេពភ បិពាគេភ បរិក្ខិត្តត្តា ៤ពាឃ ក្លបធាគេសិយាឃ អរេត្តាពរេតាហិ ត្វិហិ ចិហាគេហិ៑ រេសភាសភក្កាគេហា បដិប្យស្សឃុត្តីតិ បចេបំ ពហិរេតា បដិប្យស្សឃុត្តិ៑ តត្វាតិ ឃត្ត រេសភាសភក្កាគេហា បដិប្យស្សគេគ្គា, តត្ត៑

ᩏᨸᨶᨶ᩠ᨴᩈᨠ᩠ᨿᨸᩩᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨣᩥᩃᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪃᪖᪕-᪖᪨ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨸᩁᩥᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩋᨠᩣᩈᩦᨲᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᨶ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᨽᩪᨾᩥᩴ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨵᩮᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩁᩥᨲᩪᨸᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᩁᩮᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩮᨠᩈᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨾᩮᨲᩩᩴ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨸᩁᩮᩉᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩥᨾᩥᨿᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨸᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨣᩥᩃᩣᨶᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨴᩣᨶᩮᨶ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩣᨶᩴ ᨲᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨴᩣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨠᩣᩁᩣ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨸᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᩈᩉᩔᩴ ᩋᨣ᩠ᨥᨲᩥ, ᨣᩥᩃᩣᨶᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᨶᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ᪨

ᨣᩥᩃᩣᨶᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨾᨲᩈᨶ᩠ᨲᨠᨠᨳᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪃᪖᪘᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨣ᩠ᨥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲᩥᨩᩥᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥᨽᩣᩅᩮᨶ ᨶᩥᩉᩦᨶᩴ᪨ ᨲᩮᨲᩣᨲᩥ ᩋᩅᩈᩮᩈᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᨲᩣ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨥᩔᩮᩅᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩔᩮᩅ᪨ ᨸᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨿᩴ ᩋᩅᩮᨽᨦ᩠ᨣᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲᩣᨶᩣᨣᨲᩔ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩔ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩔᨧᩥ ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨿᩴ ᩋᩅᩮᨽᨦ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨽᩅᩥᨲᩩᩴ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪃᪗᪐-᪑᪨ ᩋᨠ᩠ᨠᨶᩣᩊᨾᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᨶᩣᩊ᩠ᩃᨾᨿᩴ᪨ ᩋᨠ᩠ᨠᨴᩩᩔᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩅᩣᨠᩮᨶ ᨠᨲᨴᩩᩔᩣᨶᩥ, ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᨠᨲᩥᨠᩣᨶᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨴᩩᨸᨭ᩠ᨮᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᩅᩣ ᨾᩮᨱ᩠ᨯᩥᩴ ᨾᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨾᩮᨱ᩠ᨯᨸᨭᩃᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪃᪗᪒᪨ “ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨸᨲᩥᩁᩪᨸᩮ ᨣᩣᩉᨠᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩣᩉᨠᩮ ᩋᩈᨲᩥ ᩋᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨴᩥᨲᩮᨸᩥ ᩈᩩᨠᩣᨴᩥᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪃᪗᪖᪨ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᩣᨴᨠᩴ ᨸᨾᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ “ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩥ ᨴᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨾᩮᩅᩉᩥ ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩣᨣᩥᨶᩮᩣᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨸᩁᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᨲᩥ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨸᩮ᪨ ᨲᨾ᩠ᨻᨸᨱ᩠ᨱᩥᨴᩦᨸᨬ᩠ᩉᩥ ᩏᨸᩣᨴᩤᨿ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨾᨲᩈᨶ᩠ᨲᨠᨠᨳᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨿᩣᨲᩥᨠᩣᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ឲ្យលិដ៍ បុក្កលិឥដ្ឋាភភយេភ ចុត្តត្តិ “សិយាយ ការ”ត្តិអាទិភា ចត្តុត្ត “សិយាយ ធេតី”តិអាទិ បុក្កលិឥដ្ឋាភេភ ចុត្តុំ “អបិចា”តិអាទិភា បធេយលេឆ្កុបិតក្ខតបរិកេ្កប្ររហដ្ឋាភតោ ពាហិ ក្ខតិឃលេឆ្កុបិរតាបិ ក្ខបធារសិយា ឲចាតិ ធេឃ្យតិ ឆុចឃត្តិបិតដ្ឋាតាឥកយ្យិ បរិឃេត្ត ធិតរយច កេហតត្តាំ លេរិកេ កាយសិយាធេឃា ចិឃ លិកសិយា ភាយ ចិឃុំ បឃិដ្ឋ ភាយ ភត្តិ, រាកាឃំ អត្តុន្នាតាតិ អាហ “ភេតច ឃយ្យាឃយ្យុទ្ធភា”តិអាឥ ឲតេតភ ភាឃំ ឃារឃតចាហារឃិដ្ឋា, លេរិកចាហារឃិដ្ឋ ឲចាតិ ធេឃ្យតិ “ឌភបធបរិច្ឆេធា”តិ ព្ពាធំ លេរិកបឃិឆ្កសិយាឃឌ្ឍចេឃេភ ចុត្តុំ បរិច្ឆេធព្ភត្តរ បភ ឃព្ពុំ ឌភបធសិយាតិ កេហតត្តុំ, ឌភបធោ ឲច ឌភបធសិយា ឲចំ រដ្ឋសិយាឥឃុបិ រតាហ “អាលាបចត្តិដ្ឋាភ”ត្តិអាឥ

បធចិចេយន្ទេ្យាកតឃ្យាតិ ឃាច ក្ខតាបរិឃត្តា ពល្ហសិយត្តា ចុត្តុំ, ក្ខបធារសិយាឥឃុ បភ អជាឆ្កសិយាឃុ ហេដ្ឋាបធចិឃំ ឃត្តុត្ត ធិតាតំ ភ បិឃុលាតិ, ក្ខបិឌិបធចឃារហដ្ឋាភេ ធិតាភព្ពាច បិឃុលាតីតិ ហេដ្ឋា សិយាកចាឃំ ចុត្តភយេភ ចាចាសិយដ្ឋ ភារចា ចធិតព្ពា ចត្តចាឡអសិយាឃ បភ ឌិត្ត បធចិឃត្តរើកាធកដ្ឋាភេបិ ធិតាតំ បិឃុលាតិ ឃត្តុត្ត ចត្តចាឡអចាហារត្តា

ព្ធដ្ឋាឥចុរេត្តាតិ ព្ធរេឆ្កភ ភកចតា ភិចុរេត្តា បិកចដ្ឋត្តិ ភិពាឆ្កកាតំ ចត្តុតីតិ បធត្តុតិ រតហីតិ ឃេឃំ ឃយុរេល ឲឃ ធេតិ, រតហិ កិក្ខហិ ក្ខតិឃភារេក បភ ឆេធារឃតំ អារុឡហេតិ ឃាច ឃឈ្ឈភចកា ឲកចារិ ឃព្ពុឃំ ភារំ ធត្វា ឌិចេរ អបរិក្ខិលោ បុភ ឃព្ពុឃំ ការំ ក្ខតិឃភារេក ឆេធឃ្យ ឌិត្តតិ អត្វោ ចំឃុក្ខលិកាតយ្យិ ចដ្ឋតីតិ ឲត្ត “ព្ធាំង្យាធេឃា”តិ អត្តុត្តតាតិ ការលំ ចធត្តិ ឃឌិ ឲចំ “ឃឈ្ឈឃ្យ ធេឃា”តិ ចុរេត្តបិ ចដ្ឋឃ្យ, “កិក្ខតំ ធេឃ, ឆេធាតំ ធេឃ, ឃឈ្ឈឃ្យ ធេឃា”តិ (ឃហាច អដ្ឋ ឲ្យលិដ៍) ចធភតោ ភេតោ ភ ឌិឃ្យតិ ចិឃំឃិតព្ពយេត្ត ការលំ

បិរុបិតំ ចដ្ឋតីតិ ចំឃុក្ខលិកាតំ ចដ្ឋតិ កិក្ខឃឈ្ឈឃ្យ ច កិក្ខតីភព្វ ធឃ្យូតិ ចុរេត្ត បភ ភ យេន្ទ្យកិត្តិតា ការតព្វត្តិ ឲត្ត ឃឃ្យា កិក្ខតិបរក្ខ ឃឈ្ឈឃ្យ បធេច្ចុកំ អបរាយដ្ឋត្តា កិក្ខតីតំ កលភាឃ ភារកា ការតព្វាតិ ការយកឃ្យ អធិប្បាយេឃាតិ ឃិន្ទ្យាំ, តធា ការភព្វ កិក្ខបិ កេលត្វា ឌិត្ត ឲច ឃុដ្ឋូតិ ព្វតរចា ហិ កិត្តុកំ កិក្ខតំ ការតព្វាំ, កិត្តុកំ កិក្ខតីភត្តិ ភ ចិដ្ឋារាឃតិ, តឃ្យា “កិក្ខឃឈ្ឈឃ្យា”តិ ចុត្តចធភយ្យិ “កិក្ខភ”ត្តិ ចុត្តចធភឃឌិឃយេចាតិ អាហ “កិក្ខ ច កិក្ខតិយេឃា ច កេលត្វា ការតព្វា”ត្តិ រតភាហ “បុក្កលិ...រេប... កិក្ខឃឈ្ឈ្ឃហេលាភ អក្កហិតត្តា”តិ កិក្ខឃឈ្ឈ-ឃេឆ្កភ កិក្ខភព្ភាច កហិតត្តា, បុក្កលឃ្យ បភ “តាឃូដ្ឋរោ”តិ ចិឃុំ កហិតត្តា ច តត្តឃ្យ អក្កហិតតា ធដ្ឋត្តា, “កិក្ខភព្វ កិក្ខតីភព្វ តាឃូដ្ឋរោ”តិ ចុត្តដ្ឋាភឃឌិឃត្តាតិ អធិប្បាយេឃា បុក្កលប្បធារេភា រហត្តុ ឃឈ្ឈ-ឃេឆ្កា ធដ្ឋេព្ពា រាធិ បភ “កិក្ខឃឈ្ឈ្ឃហេលាភ កហិតត្តា”តិ (ឃារេត្ត ឌី ឃហាចក្ក ឲ្យឲ្យលិដ៍) បិធំ លិពត្តិ, តំ ភ ឃុត្តរំ តឃ្យ ចិឃុំ លិកក្កហេលា ការលចធភត្តា តធា ហិ ចិឃុំ ឃឈ្ឈ្ឃហេលាភ កហិតត្តាតិ ចិឃុំ បុក្កលឃ្យបិ ភាកក្កហេលា ការលំ ចុត្តុំ ឃធា ធេត្ត បុក្កលឃ្យ អក្កហលំ, ឲចំ ក្ខបរិ “កិក្ខឃឈ្ឈឃ្យ ច តាឃូដ្ឋរោ”តិអាឥឃុបិ ឃឈ្ឈាឌិ-ឃេឆ្កហិ បុក្កលឃ្យ អក្កហលំ ធដ្ឋត្តា ឃឌិ ហិ កហលំ ឃិឃា, ឃឈ្ឈរតាបិ, ចិឃុឃ្យីតិ ភាកក្ខឃំ លធេឃ្យ ក្ខកឃត្ត កហិតត្តា

ប្ធុធេតត្តត្តិអាទិ កិហិកយ្យុ ភ រហាតីតិ ធឃ្យភត្ត ចុត្តុំ “កិក្ខឃឈ្ឈឃ្យ ហរា”តិ ព្ពាធំ បិឆ្កបិតហរលំ ឃត្តាឃ ចុត្តុំ រតភាហ “ក្ខទ្ធិតំ ចដ្ឋតី”តិ

“អន្តោហេយន្តេ”តិ ញ្ញាយិភា អភព្វតោ ពធិតេ ចឃ្សាត៌ បឋ្ឋិយេ យាសេ ជិត្ថិ ប្ញុរិយចឃ្សៀចុព្វាភញ្ញេច បិប្ញុណាតិ, តតោ បទិ ហេយន្តេ ជិត្ថិ បឋ្ឋិយចឃ្សៀចុព្វាភយ្យិ ចុព្វចឃ្សព្តា បិប្ញុណាតិ៍ ហេយត្តតោ បភ បទិ បិដ្ឋិសយយេឃ “ចឃ្សៀចុព្វសឈ្សា”តិ ឲចំ ចព្វា ជិត្ថិ អភត្តទេ ចឃ្សេ ចា តតោ បទេសុ ចា ឃព្វ ពព្វចិ តស្ញុិ ចុព្វចឃ្សាត៌ សញ្ញេស៌ បិប្ញុណាតិ៍ ឃេ បភ សព្ញុឆា អចុព្វចឃ្សា, តេស៌ ភ បិប្ញុណាតីតិ ឥឃ្សេតិ៍ សញ្ញេសយ្យីតិ ហិ តស្ញុិ កិព្វកាចេ ចុព្វចឃ្សាត៌ សញ្ញេសយ្យីតិ អព្វេ ឥដ្ឋញ្ញេ៍ “ចឃ្សៀចុព្វសឈ្សា”តិ ចុព្ទព្វា សយ្ញុលិក្ខតាត៌ សញ្ញេសត្តិ ឲព្វាបិ ឲសេច ភឃេ៍ អតីតចឃ្សត្តិ អភត្តទាតីតចឃ្សៀ៍

ដ្ឋេដ្ឋស៌ ពហេត៌ អាពេតាតិ ដ្ឋេដ្ឋេស អក្កហិតេបិ អភត្តចាសិកោចាតិ ចុត្តំ៍ ពហេព្វា ពន្ធេត្តាតិ បទិតិដ្ឋិទិតាដ្ឋេសា ហុព្វា ពន្ធេត្តា៍ “ចត្តំ ពព្វា ដ្ឋេដ្ឋសបរិប្ញុន្ធាឌីតិ ពហេព្វា ចិចទេត្តាភ”ត្តិ ញ្ញាធំ “ដ្ឋេដ្ឋសេត្តចាសិកាភ”ត្តិ ញ្ញាយឃ្សេច ចិសេសត៌, តេភ ដ្ឋេដ្ឋសកាលេ អាពត្ថា ដ្ឋេដ្ឋស៌ ពហេព្វា ពត្ថា អញ្ញាព្វ តិចសេត្ត អតិពាដ្ឋចាទិពេ តិចេព្វតិ៍

អដ្ឋចិចទេយាតិកាកចាចល្លូភា តិដ្ឋិតា៍

ចិចទេក្លូភ្លាកចល្លូភាភឃា តិដ្ឋិតោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥. ចេយ្យឃ្យក្លត្តកោ

កស្សបគោត្តភិក្ខុវត្ថុកថាវិចណ្ណនា

១៤០. ចេយ្យឃ្យក្លត្តកោ តត្ថិពាទេ្ធាតិ តត្ថិ ចុច្ចតិ ញ្ញាបរោទា, តត្ថ ពាទេ្ធា, ង្គស្សុក្កិ អាបទេ្កាតិ អទេ្ទា. ទេតភាហ “តម្ហិ អាចារេយ”តិអាឌិ.

១៤១-១. ហាបត់ ចា អញ្ញាឆា ករោហ៊ំ ចា ភត្តីតិ ពាត្តិកប្ពស្ស ពាត្តិឃា ៦កត្តា ហាបត់ ភ យប្ពចតិ, តស្សា ៦កត្តា ៦ច បដ្ឋា ពាត្តិឍបភចទេយភ, ង្គិក្លត្តំ ឍបភចទេយភ ច អញ្ញាឆា ករោហ៊ំ ភត្តិ. បទេតាតិ បរិចារេរ. តត្ថិ បញ្ញាឌតីឃកប្ពំ, តស្សាតិ អទេ្ទា.

កស្សបគោត្តភិក្ខុវត្ថុកថាវិចណ្ណនា តិដ្ឋិតា.

ទេ្ហតិស្សរោលាឌិកឆាចណ្ណនា

១៥៥. ៦យាតិ “ពារោលា”តិអាឌិតា តិឌ្ឍិ្ឋ្បុក្កុទេលា, អប្បទេត្តាតិ យប្ពទេ្ធា. តត្ថ កាទេលយាហ “ឃប្ពា”តិអាឌិ. តត្ថ អាទេចលិទេកាភ លក្ខទេលាភាតិ បញ្ញាឌតីឃកប្ពស្ស តិឃិត្តការេចភ ឋិញ្ញប្លា៍ ចុត្តត្តា អយាឆារោលាក្កុទេតភ ក្បុលធ្វុយកការេចភ. ឃឌិ ទេហយ ធំ កប្ពំ អប្បទេត្តា, កធំ បភ យុតិស្សារិទេតាតិ អាហ “ឃប្ពា បភស្ស អាកប្ពយាទេតា យទេ្ឃា បញ្ញាឌតីឃកប្ពំ កទេរឃ្យាតិ ចុត្តំ, តប្ពា យុតិស្សារិទេតា”តិ. តត្ថ ចុត្តត្តិ កប្ពក្លត្តកោ (ធ្វាអច. ១លិ) ចុត្តំ.

៦តត្ថ បភ ក្បុលធ្វុយកកប្ពំ កត្ថា បញ្ញាឌតីឃកប្ពកតស្ស ទេតារយកកប្ពក្ក៍ទ្ធឆាចំ “ឃម្ហិ ចិហារេរ ចយទេត្តភ ឃម្ហិ ការេយ ក្បុលធ្វុយកកប្ពំ កធំ ទេហាតិ, តម្ហិ ចិហារេរ ចា តម្ហិ ការេយ ចា ភ ចយិតព្វា”ត្តិអាឌិតា (បរិ. អដ្ឋ. ១.៣១១) ឃា យប្ពាចត្តភា ចុត្តា, យា ព្លាតទេរភាបិ ប្ជទេតព្វា. ធំ បភ បឌិប្បស្សទ្ធកប្ពស្ស ក្បុលធ្វុយកស្ស តទេត្តច អដ្ឋកឆាចំ “ទេយស្ស ក្បុលស្ស ក្បុលធ្វុយកកប្ពំ កធំ, តទេតា បច្ឆឃា ភ កទេហតព្វា”តិអាឌិ ចុត្តំ, ធំ ភ ប្ជទេតព្វំ ក្បុលយទ្ធហស្ស អកតត្តា. ៦ចំ ទេយយកទេយ្យុបិ. ឃឌិ ៦ចំ “តជ្ជតីឃកប្ពារហស្ស តិឃយកប្ពំ កទេរាតិ...ទេយ... ៦ចំ ទេលា, ង្គបិលិ, អឍប្ពកប្ពំ ទេហាតី”តិអាឌិចចត់ (យហាច. ៣០១) ចិទ្ធិព្វិតិ? ភ ចិទ្ធិព្វិ យឃ្លុប្ពត្តិង្គ្ធាភចទេយភ តជ្ជតីឃាឌិកប្ពារហត្តស្ស ចិជ្ជភទេតា. ឃស្ស ហិ យទេ្ឃា “តជ្ជតីឃកប្ពំ កទេរាយា”តិ យត្តិង្គ្ធាត់ កត្តា កប្ពចាធំ យារេចទេត្តា បញ្ញាឌតីឃកប្ពចាធំ យារេចតិ, តស្ស កប្ពំ អឍប្ពកប្ពំ ទេហាតិ. យទេច បភ “តទេស្សច បញ្ញាឌតីឃកប្ពទេយច កទេរាយា”តិ យត្តិង្គ្ធាត់ កត្តា តទេឌច កទេរាតិ, តស្ស ធំ កប្ពំ ឍប្ពកប្ពត្តិ ទេចឌិតព្វា.

៦ចយិឍ “តិស្សារោលា”ត្តិ អឍិទេប្បតស្ស បញ្ញាឌតីឃកប្ពស្ស ចទេយភ អត្តំ ឌទេស្សត្តា ព្លាឌាតិ តឌទេញ្ញាយំ តជ្ជតីឃាឌីត់ ចទេយភ តិស្សារោលា

អធិប្បេតេ “អប្បត្តោ និស្សរណា”ន្តិ ឋាយស្ស បដិបក្ខវសេន សប្បត្តោ និស្សរណំ, “តស្មា សញ្ញា និស្សរេតិ ។ សុនិស្សរិតោ”តិ អត្ថសម្ពន្ធំ វេស្សតុំ បុន “តស្មា សញ្ញា និស្សរេតីតិ សេច សញ្ញា”តិអាទិ វុត្តំ ។ តត្ថ តត្ថាតិ តជ្ជនិយាទិកាយុចិសេយ, វុកេនាបិ អញ្ញេន និស្សរណា អនុញ្ញាតាតិ ឃោសនា ។ បរិញ្ញាយំ អប្បត្តោ និស្សរណន្តិ វុត្ត អាបន្នា អាវេណិកវសេន តជ្ជនិយាទិសង្ខាតំ និស្សរណំ បត្តោតិ អត្ថោ កថេតព្ពោ ។

ទ្វេនិស្សរណាទិកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា ។

វេយ្យឃ្យក្ខន្ធកវណ្ណនានយោ និដ្ឋិតោ ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១០. កោសម្ពកក្ខន្ធកំ

កោសម្ពកវិវាទកថាវណ្ណនា

៤៥១. កោសម្ពកក្ខន្ធកេ សចេ ហោតិ, ទេសេស្សាមីតិ វិនយធរស្ស វចនេន អាបត្តិទិដ្ឋិំ បដិលភិត្វា វទេយ្យាហ។ តេនេវ បាឡិយំ “សោ តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតី”តិ វុត្តំ។ តត្ថ អាបត្តីតិ ឧទកស្ស ឋបនកាលំ អជានិត្វា វា ឋបិតំ ឆឌ្ឌេត្វា វិស្សរិត្វា វា គមនេ អសញ្ចិច្ច អសតិយា អនាបត្តិបក្ខោបិ សម្ភវតីតិ វិនយធរោ តត្ថ អនាបត្តិទិដ្ឋិំ បដិលភិត្វា វទេយ្យាហ។ តេនេវ បាឡិយំ “អញ្ញេ បិស្ស តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តី”តិ វុត្តំ។ បរិសាយបិស្ស អនាបត្តិទិដ្ឋិយា ឧប្បន្នត្តា “អញ្ញេ”តិ ពហុវចនំ កតំ។ អនាបត្តិទិដ្ឋិ អហោសីតិ សុត្តន្តិកត្ថេរស្ស វិនយេ អបកតញ្ញុតាយ វិនយធរស្ស វចនេនេវ សោ ឯវមហោសិ, សា បនស្ស អាបត្តិ ឯវ ឧទកាវសេសស្ស ឋបនកំ ញត្វា ឋបិតត្តា។ វត្ថុវីតិក្កមនេ ឯវ ហិ សេខិយា សចិត្តកា, ន បណ្ណត្តិវិជាននេ។ តេនេវ បាឡិយំ “តស្សា អាបត្តិយា អនាបត្តិទិដ្ឋិ ហោតី”តិ សព្វត្ថ អាបត្តិ ត្វេវ វុត្តំ។ “អាបត្តិំ អាបជ្ជមានោ”តិ ឥទំ វិនយធរេន វុត្តំ “តយា ឥទំ ឧទកំ ឋបិត”ន្តិ អត្ថោ បុច្ឆិតេ សុត្តន្តិកត្ថេរេន “អាមាវុសោ”តិ វុត្តវចនំ សន្ធាយ បណ្ណត្តិអកោវិទតាយ សញ្ចិច្ច អកាសីតិ អាបត្តិទិដ្ឋិ ហុត្វាន អវោច។ តេនេវ បាឡិយំ “អញ្ញេ បិស្ស តស្សា អាបត្តិយា អាបត្តិទិដ្ឋិនោ ហោន្តី”តិ វុត្តំ។

៤៥២. “ន តាវ ភិន្នោ”តិ ឥទំ ឧក្ខិបនីយកម្មកតមត្តេន សង្ឃោ ភិន្នោ នាម ន ហោតិ, តំ និស្សាយ បន ឧភយបក្ខិកានំ បក្ខំ បរិយេសិត្វា អញ្ញមញ្ញំ កោធវសេន កាយវចីកលហវឌ្ឍនេន ហោតីតិ ឥទំ សន្ធាយ វុត្តំ។ តេនាហ “សោ ច ខោ កលហវសេនា”តិ។ សម្ពន្ធអត្ថវសេនាតិ បុរិមត្ថវសេន។

៤៥៤. អការណេតិអាទិ អត្ថក្ខិបិត្វាន ឧបោសថន សញ្ញាបេត្វា ឥតោ និតាយ អាបត្តិតោ មោចេតុំ យុត្តដ្ឋានេ កោធចិត្តវសេន ចិត្តេទេតព្វាយ កតកាលំ សន្ធាយ វុត្តំ, ន បន កម្មស្ស អកាលំ សន្ធាយ។ តេនេវ បាឡិយំ “អាបត្តិ ឧសោ, កិន្នុខោ, តេសោ អនាបត្តិ... ទេប... ឧក្ខិត្តោ ឧសោ កិន្នុ”តិអាទិ វុត្តំ។

៤៥៥. “អធម្មវាទីនំ បក្ខេ និសិន្នោ”តិ ឥទំ ឧបលក្ខណមត្តំ, ធម្មវាទីនំ បក្ខេ និសីទិត្វា អធម្មវាទីនំ លទ្ធិំ គណ្ហន្តោបិ ធម្មវាទីនំ នានាសំវាសកោ ហោតិ ឯវ។ កម្មំ កោបេតីតិ តំ វិនា គណស្ស អបូរណបក្ខេ សន្ធាយ វុត្តំ។ យត្ថ វា តត្ថ វាតិ ធម្មវាទីនំ បក្ខេ វា អធម្មវាទីនំ បក្ខេ វាតិ អត្ថោ។ ឥធ ធម្មវាទីនំ លទ្ធិកោតិ គណ្ហាតីតិ តំ តំ បក្ខំ ក្រិយ បក្ខវិនិច្ឆេតោ វា អបក្ខវិនិច្ឆេតោ វា “ឥធ ធម្មវាទីនោ”តិ គណ្ហាតិ, អយំ តំតំបក្ខគតានំ អត្តនា សមានសំវាសកោ ហោតិ។

៤៥៦. ឧក្ខេបនីយកម្មន្តិ បរិវារេ វុត្តំ។ បាឡិយំ វុត្តនយេនេវ “វុត្តកម្មេន យុត្តិំ វត្វា ឯវំ សម្ពោធិតត្តា ឧក្ខេបនីយេបិ អញ្ញមញ្ញំ អនត្តមនតាយ ពហិ

ກາຍກມ຺ມາທີນິ ປຈເຕ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ກຸເຍ຺ຍາຍາ"ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂ຺ຕ຺ວາ ຖເຣ ນິສີທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອທິປ຺ປາເຍນ. ເຕນາຫ "ຮູປາທີນິ ຍຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ"ຕິ.

໓໓໙. ປາຍຕ຺ຕຍໍ ກມ຺ມຖານາທີຕິອາທີສຸ ກລຫສ຺ສ ປຸພ຺ພການາ ກມ຺ມໍ ນາມ. ທຕ຺ວປຣາຍນາທີ ກລເຫາ ນາມ. ອິຣຸທ຺ທາເນາ ອິທາເນາ ນາມ.

໓໔໐. ປຣິປຸນ຺ນເການເກາງ຺ຄາການທາຕິ ອຕ຺ຕ ເກາເສາ ນາມ ສຸຈນ຺ນຍຫິອາທີກມ຺ມາການສາເຣກ຺ຂເນ. ເກາງ຺ຄ ຈຸນ຺ນຕິ ຂນ຺ນາສ຺ສ ອາຈສຕງ຺ຄານໍ, ເກາງ຺ຄກ຺ຂຕໍ ອການໍ ເກາງ຺ຄາການໍ, ຂນ຺ນາສງ຺ກທງ຺ຄານໍ ອຕ຺ຖຍ຺ຍາສີຕິ ຍຸທ຺ທາຍ ອຫິຍເຕາ ນິກ຺ຂີປີຕິ ອເຕ຺ຖ. ອຸກສ຺ສາຕຍີຕິ ອຸກຍຸທ຺ທຍີ. ເຂາຈຕ຺ຕິ ເຂາຈສຸທຄໍ.

໓໔໑. ປຣິຍາທິຕ຺ຕຣູປີຕິ ເການິທ຺ທເຕນ ປຣິກ຺ຄຫິຕສກາຈາ.

໓໔໒. ຕໍ ນ ຊານນ຺ຕີຕິ ຕໍ ກລຫໍ ນ ຊານນ຺ຕີ. ເຍ ຮູປກຍ຺ຍຕີຕິ ຍຈາຈຸຕ຺ຕ ເກາຂາການິ ອິເຕ຺ຕ ຊນ຺ຕີ. ປິກາຍປຣິສ຺ເຍຕີ ນີຫາທີເກ. ປທິຄ຺ຄປຣິສ຺ເຍຕີ ຣາການີເກ. ປາຍຕ຺ຕຍໍ ນຕ຺ຕິ ລາເລ ອລໍ ສຫາຍຕາຕີ ລາລໍ ນິສ຺ສາຍ ສີລາທີກຸລສນ຺ຕາຕາ ສຫາຍຕາ ນຕ຺ຕິ, ນ ສກ຺ກາ ລທ຺ທຸນ຺ຕີ ອເຕ຺ຖ.

໓໔໓. ອຕ຺ຕກາຍຮູປີຕິ ອຕ຺ຕເນາ ຫິຕກາຍພາທສກາຈາ. ອຕ຺ຖຣຸທ຺ທາຕີ ອຸກເຕສເຕ ທີຄຸຍີ ກຸລປຸຕ຺ຕານໍ ອາລປນໍ, ເຕເທຈ ຊາຫຸຈເຕຕິທຸເສາ ກເຕາ. ຕຍຕີຍໍ ສຣີຣໍ ຍາປຕີຍໍ ຊີຈິຕໍ "ກຈ຺ຈໍ ເຈາ ສຣີເຣາ ຂາເຣຕຸ, ຊີຈິຕເຣາ ຍາເປຕຸ ສກ຺ກາ"ຕິ ປຸຈ຺ຈຕິ. ຕນ຺ຫຕິ ອຸກໍສເຕ຺ຕ ນິປີເຕາ, ອຸກໍເສຕ ຍຍໍ ກເຕ຺ຕຕີ ອເຕ຺ຖ. ຍຈາ ກຈຕ຺ຕິ ອຸເຕ຺ຕ ຍຈາຕີ ນິປີຕຍຕ຺ຕ, ຍຈາກຈຕ຺ຕິ ຈາ ອຸເກາ ນິປີເຕາ ການລປຸຈ຺ຈຕເຕ຺ຖ, ເກຕ ປການເຕຕີ ອເຕ຺ຖ. ອຸກພ຺ພາ ປຕ ຍເຕ຺ຕາ ອິຕ຺ຕຕ຺ຕິ ອຸກສ຺ສ ອິຕ຺ຕຈເສຕ ຖຕເທເຍຍີ ປຈຕ຺ຕເຕາ ສເຕ຺ຕໍ ເຕາ ອຸກໍ ອິຍ ອິຕ຺ຕຕ຺ຕິ ອເຕ຺ຖ. ກຈ຺ຈໍ ປຕ ເຈາ ອຕ຺ຖຣຸທ຺ທາຕີ ອຸຕ຺ຕ ເຈາຕີ ນິປີຕຍຕ຺ຕ, ປຈ຺ຈຕ຺ຕຈເຕ ຈາ, ກຈ຺ຈໍ ຕຸເຍຫີ ອເຕ຺ຖ. ອຍ຺ຍາຕ຺ຕິ ນິທ຺ທາເຣເຫ ສາຍິຈເຕ, ອເຍຍ຺ຍ ຕີສຸ ເຍາ ປເຕຍ ປທິກ຺ກຍຕີຕິ ອເຕ຺ຖ.

ເກາສມ຺ພິອິຈາເຄກາຈຈນ຺ນນາ ນິຖ຺ຖິຕາ.

ປິລິເລຍ຺ຍກາຍນກາຈຈນ຺ນນາ

໓໔໔. ເຍນ ປິລິເລຍ຺ຍກຕ຺ຕິ ປຈ຺ເຕ຺ຕ ຮູປເຍາຄຈນໍ, ຍຕ຺ຕ ປິລິເລຍ຺ເຍາ ການເຍາ, ຕຕ຺ຕ ອຈສຣີຕີ ອເຕ຺ຖ. ຂຫເຣປິຕເກຫີຕີ ກິງ຺ກຈ຺ຈາເຣປຫີ "ຈູກາຫີ"ຕ຺ຕີປີ ປິເຖາ, ນຫານເປິລ຺ລເຣາຫິຕ຺ຕີ ອເຕ຺ຖ.

ຮູຂາຕກາຈານໍ ປຕ – ຣຈເມ຺ຣາສສີສຂຕ຺ຕສ຺ສ ນາກສ຺ສ ຫຕ຺ຕເຕາ ອຸຕໍ ອິເຈກຕິກ຺ຂ ອິຕ຺ຕໍ ນາເຣກ ຄຸທ຺ທນາກສ຺ສ ອິເຈກຕິກ຺ຂອິເຕ຺ຕນ ສເຍຕີ ກສ຺ມາ?

ឃំ យស្វា ឲុកោច រយតិ ចេត, តស្វា ឲុចំ ឃោឌតា ឥដ្ឋញ្ញា៉

បិលិ៍លេឃ្យកោយភកឆាចណ្ណូភា តិដ្ឋិតា៉

អដ្ឋារសចត្តុកឆាចណ្ណូភា

៣៩ប៉៉ ឃធា ឆេយ្មា តធា តិដ្ឋាហីតិ ឃធា ឆេយ្មា ឆ ចិភឃោ ឆ ជិតោ, តធា តិដ្ឋ, ឆយ្មចាឌីបណ្ណ តិដ្ឋាតិ អត្ថោ៉

៣លិ៍៦៉ “ឃោបជិតាហេឃ្យ, អាបត្តិ ថុក្កដស្សា”តិ ឥតំ សាយក្កីភេឆស្ស អកោរកេ សត្តាឃ ថុត្តិ៉ ឃេ បត បេឆកោរកោ ចិវុទ្ធា អលឌ្ឌីតោ , តេចសំ បជិតាហិតុំ ចដ្ឋតិ តេចសំ សត្តកស្សបិ សេភាសភស្ស ចិភាសភចចភតា៉ “ចិចិត្ត កត្វាបិ ទាតព្វ”ត្តិ ថុត្តត្តា បត ឃធាថុឌ្ឌិ ចរសេភាសភំ អឆត្វា ថុឌ្ឌាភយ្យិ អសព្ពាតាភំ សព្ពាតេហិ ចិចិត្តំ កត្វា ទាតព្វត្តិ ឥដ្ឋព្វា៉

៣លិ៍ទ៉ កយ្មចាចាឃ ឡូសាទេត្វាតិ ឲត្តូ ដ្កក្ខិត្តស្ស កិក្ខុតោ អាបត្តិឃាបត្តភាចំ បជិធាតិត្វា សយ្មាចត្តេភេភ ដ្កក្ខូបកាភំ សយុប្បត្តឌ្ឍាសារលឌ្ឌត្តស្ស បរោច ធាតត្តា បជិប្បស្សឌ្ឍកយ្មចាចាឃ ដ្កក្ខិត្តាភុចត្តកា សឃេឃច ភំ ឡូសាទេសុត្តិ ឥដ្ឋព្វា៉

៣លិ៍៩៉ អត្ថូតោ អបកតាតិ សាយក្កីអត្ថូចិទហិតា, ឥឆ្ឆព្យព្វភាតិ អត្ថោ៉

៣លិ៍លិ៍ អប្បជិឆ្ឆត្តាចារោតិ អប្បជិឆ្ឆារេឆតព្វសុត្តារាចារោ៉ អភបកតត្តិ កោរលោតា អភេបតំ៉ អាឆាតព្វតោ កេហតព្វតោ អាឆាឃត្តិ អាចរិឃចារោឆា ថុត្តាតិ អាហ “អាឆាឃំ អត្តតោ អាចរិឃចាឆ”ត្តិ៉

អដ្ឋហិ ដ្ឋតេដ្ឋហីតិ “សោតា ច ហោតិ សាវេតា ច ដ្ឋក្កហេតា ច ធារេតា ច ចិព្ពាតា ច ចិព្ពាបេតា ច កុសលោ ច សហិតាសហិតស្ស តោ ច កលហការកោ”តិ (អ៉ តិ៉ ប៉៉១៩) ឲុចំ ថុត្តហិ អដ្ឋហិ ដ្ឋតេដ្ឋហិ៉ សេសសេយត្ត, ហេដ្ឋា ច សព្ពត្ត សុចិព្ពាឃ្យយេចាតិ៉

អដ្ឋារសចត្តុកឆាចណ្ណូភា តិដ្ឋិតា៉

កោសព្ពកក្ខុកចណ្ណូភាភឃោ តិដ្ឋិតោ៉

ឥតិ សយត្តបាសាទិកាឃ ចិភឃដ្ឋកឆាឃ ចិយតិចិតោឆតិឃំ

ꨚꨨꨩꨕꨴꨕꨵꨆꨩꨆꨯꨥꨩ ꨆꨪꨕꨪꨯꨓꨩꩃ

ꨆꨯꨚꨩ ꨓꨧꨳ ꨇꨣꨕꨯꨓꨩ ꨀꨮꨨꨯꨓꨩ ꨧꨚꨭꨩꨧꨚꨳꨗꨧꨳ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ទ្វញអចក្កចណ្ណភា

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១។ កម្មក្ខន្ធកោ

តជ្ជនីយកម្មកថាវណ្ណនា

១។ ចូឡវគ្គស្ស បឋមេ កម្មក្ខន្ធកេ តាវ “ពលវាពលវ”ន្តិ ទឡ្ហំ ឧកាបធំ “ពលវពលវ”ន្តិ វត្តព្ពេ អាការំ កត្វា “ពលវាពលវ”ន្តិ វុត្តំ។ តញ្ញា “ទុក្ខទុក្ខ”ន្តិអាទីសុ វិយ អតិសយត្ថេ វត្តតីតិ អាហ “សុដ្ឋុ ពលវំ បដិវេធា”តិ, អតិ វិយ ពលវំ កត្វា បដិវេធំ វេធាតិ អត្ថោ។

២។ បិឡ្យក្ខំ អាបត្តិ អារោបេតព្ពាតិ ឧត្តំ កិញ្ចាបិ “យា ខោ តុម្ហេ អាយស្មន្តា ឧទេសា អនេដសី”តិអាទីកេ ភណ្ឌនាទិនេកេ វិវេក បញ្ញត្តា ការិ អាបត្តិ នាម នត្ថិ មុសាវាទបញ្ញាទីសុ ឧតស្ស អប្បដិវត្តា, តថាបិ កិញ្ចិហិ វិសុំ, សង្ឃមជ្ឈេ “យា, អាវុសោ, កិញ្ចិ អញ្ញមញ្ញំ បយោទេត្វា ភណ្ឌនាទិ អការិ, តេនំ អប្បដិច្ឆន្តានីនំ អត្ថាយ វត្តតី”តិ ឧវធំ អបញ្ញត្តេន ទុដ្ឋមានស្ស កិញ្ចនោ អនាទរិយេន អនោរមនបច្ចយា វា អញ្ញាវាទវិហេសាទិករណបច្ចយា វា យា អាបត្តិ ហោតិ, សា អាបត្តិ អារោបេតព្ពា និដ្ឋិបន្នស្ស វិយាតិ ឧវមេត្វា ឧដ្ឋេត្វា។

យស្ស បន ឡាធំ វវនំ វិនាវ កាយវាចាហិ អាបន្នា លហុកាបត្តិ អត្ថិ, តស្សបិ អារោបេតព្ពាវ។ យំ បន កម្មវាចាយ “អត្តនា ភណ្ឌនការកា”តិ អត្តនា-សទ្ទគ្គហណំ, “យេបិ វញ្ញេ កិញ្ចិ ភណ្ឌនការកា…បេ… តេ ឧបសង្កមិត្វា”តិអាទិវនត្ថំ, តំ វត្វាបិ វេសនេ ករិតំ។ យោ បន សយមេវ ភណ្ឌនការកោ ហោតិ, អញ្ញេ បន ភណ្ឌនការកេ ឧបសង្កមិត្វា “យា ខោ តុម្ហេ”តិអាទិវនំ ន វទតិ, តស្សាបេតំ កម្មំ កាតព្ពមេវ។ ករោន្តេហិ ច “ស្វាយំ ភេ, ភន្តេ, សង្ឃោ, អយំ ឡាតត្តានោ កិញ្ចិ ភណ្ឌនការកោ…បេ… សង្ឃេ អធិករណការកោ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្ល”ន្តិអាទិនាវ កម្មវាចា កាតព្ពា។ យោ ច អញ្ញេបិ កិញ្ចិ កលហាយ សមាទបេតិ, តស្សាបិ ឧវមេវ កម្មវាធិ កាតុំ វដ្តតិ អញ្ញេសំ សមាទាបនស្សបិ ភណ្ឌនការកេត្ត ឧវ បវិសនតោ។ អញ្ញេសំ សមាទាបនាការំ បិ វត្វាវ, កម្មវាធិ កាតុំការមនបិ វ តេហិ វុត្តវនត្ថមេវ ករិត្វា តនត្វាកុំ យោនេត្វាវ កាតព្ពំ, ន ឡាធាកតវសេនេន សន្តោសំ បិ ឡាធាកតវសេនេន វនានសទ្ធា។ ក្វតេន វត្ថនា កតមេវ ហិ អធិបន្នំ ហោតិ, នាញ្ញន្តិ ករិតព្ពំ។ ឧវំ នយោ និយស្សកម្មាទីសុបិ។

តជ្ជនីយកម្មកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អធម្មកម្មទ្វាទសកកថាវណ្ណនា

៤។ អប្បដិញ្ញាយ កតន្តិ វត្ថុំ វា អាបត្តិំ វា អសម្បដិច្ឆាបេត្វា កតំ។ យោ បន សន្តេហិ បស្សិត្វាតំ ឧវ វត្ថុមិតិក្កមំ កត្វា បច្ឆា

កម្មករណវសេន “ន ករោមី”តិ មុសា ភណតិ, តស្ស កិច្ចំ សមុទេល ទិដ្ឋិកម្មករណេន ច បដិញ្ញា។ ធម្មេន ជានតព្វេន ច បដិញ្ញាយ ករណំ អនុញ្ញាតំ។ យត្ថ បន សន្ទេហោ ហោតិ, តត្ថ សម្បដិច្ឆាបេត្វាវ កាតព្វន្តិ វេទិតព្វំ។

“បារាជិកាបត្តិយា ចា”តិ ឥទំ លិង្គនាសននិមិត្តតាយ បារាជិកស្ស កម្មេន អតិកិច្ឆនីយតោ វុត្តំ។ “សង្ឃាទិសេសាបត្តិយា ចា”តិ ឥទំ បន បរិវាសាទិនិស្សារណកម្មស្ស អាវេណិកស្ស វិញ្ញាយានត្តា វុត្តំ។ ឥទំ បន បរតោ “អធិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ…បេ… តជ្ជនីយកម្មំ ករេយ្យា”តិ (ចូឡវ. ៧) វុត្តំ, តំ “អាយតិំ សំវរេ ឋត្វា វុដ្ឋាតិ ករោហី”តិ ឱចនីយាតស្ស អនាទរិយាទិបច្ចយលហុកាបត្តិំ សន្ធាយ វុត្តំ។ សីលវិបត្តិមូលកគរុកលហុកាបត្តិំ អាបន្នោ ឥធ អធិប្បេតោ “អធិសីលេ សីលវិបន្នោ”តិ វុត្តោ “អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ”តិ ឯត្ថ វិយ។

យថា ច ទិដ្ឋិំ ករោតុ ចោទកេត្តស្ស “ឥទោតា ទិដ្ឋិតោ ឥមេរយាហី”តិ អចត្វា កតកម្មំ កោបេតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា កតត្តា អកាបត្តិយា កតំ នាម អធម្មកម្មំ ហោតិ, ឯវំ សីលវិបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា លជ្ជិធម្មេ ឥក្កត្តេ យថាធម្មំ វុដ្ឋាយ សំវរេ ឋាតុកាមស្ស កតំ តជ្ជនីយាទិកម្មំ កោបេតិ សីលវិបត្តិយា កតត្តា អទេសនាគាមិនិយា កតំ នាម អធម្មកម្មំ ហោតិ។ តេនេវ និយស្សកម្មេបិ “អបិស្សុ ភិក្ខុ បកតា បរិវាសំ ទេន្តា”តិអាទិនា សំវរេ អដ្ឋានេន កម្មនិមិត្តការេន វុត្តំ។ អនត្ថិ ទេសេតព្វេន ហិ តជ្ជនីយាទិកម្មានិ អនុញ្ញាតានីតិ។ កេចិ បន “អទេសនាគាមិនិយាតិ ឥទំ បារាជិកាបត្តិំ សន្ធាយ វុត្តំ, ន សង្ឃាទិសេស”ន្តិ (សារត្ថ. ដី. ចូឡវគ្គ ២.៣) វទន្តិ, តំ សុក្កបក្ខេ “ទេសនាគាមិនិយា អាបត្តិយា កតំ ហោតី”តិ ឥមិនា ឋមេនេន វិរុជ្ឈតិ។ សង្ឃាទិសេសស្សាបិ ច បរិយាយេន ទេសនាគាមិនិវោហារេ កយ្ហមានេ “អាបត្តិយា កតំ ហោតី”តិ វុត្តវាទេតា ឥមស្ស វាទស្ស វិសេសោ ន សិយា, អដ្ឋកថាយម្បេត្ថ វិសេសការេវា ន ទស្សិតោ។ តស្មា វុត្តនយេនេវេត្ថ អធិប្បាយោ វេទិតព្វោ។

៧. សត្តាតិបីតិ តជ្ជនីយនិយស្សបព្វាជនីយកម្មានិ តីណិបិ។ អញ្ញកម្មស្ស ចត្តុតាតិ តជ្ជនីយតោ អញ្ញស្ស កម្មស្ស ចត្តុតា អញ្ញកម្មករណំ នាម កោចិ ទោសោបិ ន ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ ការណមាហ “កម្មា”តិអាទិនា។

៨. បត្ថេលិយាតិ បតិតយាភេលិយា។

អធម្មកម្មទ្វាទសកកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និយស្សកម្មកថាវណ្ណនា

១០. និយស្សកម្មេ បិទ្ធព្វំ អបិស្សុតិ អបិចាតិ ឥមស្មិំ អត្ថេ និបាតសមុទាយោ។ និស្សាយតេ ចត្តព្វន្តិ ឯត្ថ កេចិ កល្យាណមិត្តាយត្តវុត្តិំ សន្ធាយ វុត្តន្តិ វទន្តិ, អញ្ញេ បន និស្សយគ្គហណមេវាតិ, ឧភយេនបិស្ស សទ្ធិវិហារោ ន ចត្តតីតិ ទីបិតន្តិ ទដ្ឋព្វំ។

᪁᪆᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᩣᨩᨶᩦᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮ “ᨸᨻ᩠ᨻᩣᨩᨶᩦᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᩮᨲᩩ”ᨲᩥ ᨬᩣᨴᩥ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᨶᩣᨴᩥᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪁᪇᪨ ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᨱᩦᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᨲᩮᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨣᩥᩉᩦ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶᩣᨸᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩁᩥᨽᩣᩈᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᨶ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩥᨲᩩᩴ ᩈᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩏᨸᩣᩈᨠᩔ ᩋᨠᩣᩁᨱᩴ ᩏᨷᨴ᩠ᨴᩅᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᩴ ᨣᩥᩉᩥᨠᩩᩃᩮᨶᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᨽᩣᩈᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

᪁᪈᪨ “ᩋᨣ᩠ᨣᩈᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨻᩩᩁᩥᨿᩮᩉᩥ ᩋᩈᨴᩥᩈᩮᩉᩥ”ᨲᩥ ᨬᩣᨿᩥᨲᩣ ᨲᨩ᩠ᨩᨶᩦᨿᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩮᩅ ᨬᩣᨲᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨶ ᨣᩥᩉᩦᨶᩴ ᩋᩃᩣᨽᩣᨿ ᨸᩁᩥᩈᨠ᩠ᨠᨶᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨠᩮᨶᩣᨸᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᩈᨴ᩠ᨵᩴ ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩣᨿᨠᩴ ᨠᩣᩁᨠᩴ ᩈᩘᨥᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩴ ᩉᩦᨶᩮᨶ ᩅᨾ᩠ᨽᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩩ ᨣᩥᩉᩦᩈᩩ ᩅᨾ᩠ᨽᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨣᩥᩉᩥᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩑᩅ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩮᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᩉᨲᩣ, ᨶ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩈᩩ ᩅᨾ᩠ᨽᨶᩣᨴᩦᩉᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨴᩣᨿᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᨾ᩠ᨽᩥᨲᩮᩈᩩ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᩉᨲᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧᩮ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨡᨾᩣᨸᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣᨸᩥ ᨶ ᨡᨾᨲᩥ, ᩋᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩔᩣᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧᩮ ᨠᩣᩃᨠᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩮᩈᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨣᨲᩮᩣ, ᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶ ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩔᩣᨸᩥ ᩋᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩔᩣᨸᩥ ᩈᩘᨥᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᨾᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨸᨭᩥᩔᩅᩔ ᩋᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᨶᩮ ᨸᨶ ᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ “ᨿᨳᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨸᨭᩥᩔᩅᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ, ᨲᩴ ᨾᩮ ᨡᨾᨳᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨡᨾᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪃᪆᪨ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨿᨠ᩠ᨡᩩᨲᩮᩣ ᨶᩣᩈᨠ᩠ᨡᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᨸᨲᩥ ᨡᨾᩣᨸᩮᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᩩᨶ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨿᩣᨶᨨᨶ᩠ᨴᨶᩣᨿ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨡᨾᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮ “ᨶᩣᩉᩴ ᨡᨾᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨿᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨡᨾᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᩈᩮᩣ ᨸᩩᨶᩮᩅ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨿᩣᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᩉᨲ᩠ᨳᩮᨿᩮᨶ ᨸᩩᨶᨸᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣ ᩈᩮᩅᩥᨲᩣ ᨽᩪᩁᩥᨿᨲᨿᩮᨶᩮᩅ ᨡᨾᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩩᨶᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨠᨳᩣ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨧᩪᩊ᪨ ᨸ᪨ ᩃᩥ᪁) ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᨶᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪃᪇᪨ “ᨲᩮᩣᨾᩮᨶ ᩅᨴᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨶᩮᨲ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᨴᨲᩥ ᨧᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨴᩮᩈᨶᩣᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪃᪉᪨ ᩏᨠ᩠ᨡᩮᨸᨶᩦᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨧᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩮᩣ ᨸᩣᨸᩥᨠᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᩈᨿᨶᩣᩈᨶᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶᩣᨸᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨧᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ “ᨲᨧᩣᩉᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩮᨲ ᩅᩮᨲ ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩣ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩥᩈᩩ, ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᩁᩮ ᨸᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩥ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᩘᨥᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩣᨸᩥᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩥ, ᨿᨴᩥ ᩈᩘᨥᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶᩣᨸᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

៩៦៍“យំ កិញ្ចិ និស្សាយ កង្ខាតាឌិតិ ពេទាតី”តិ ញ្ញយិតា កិញ្ចិ និស្សាយ ឧប្បត្តាតិ ខុច កង្ខាតាឌិតិ ញ្ញឆ អធិប្បេតាតិ, ត កេចលីតិតិ ឥស្សតិ៍ ឃោ បត “កង្ខាតាឌិតំ ពរលោ ឆោយោ តត្តិ”តិ កិញ្ចិ ពោ ហុត្វា កង្ខាតាឌិ ពេទាតិ, យាបិស្ស កិញ្ចិ ខុច ហោតិ, តស្សបិ អប្បដិតិស្សក្កេ ពយ្ហំ ពាតំ ចដ្ឋតិ៍

តិឃស្សពយ្ហពចាឌិចណ្ណតា កិញ្ចិតា៍

ពយ្ហព្ពត្តពចណ្ណតាតយោ កិញ្ចិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪒᪨ ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮᩣ

ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪗᪕᪨ ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨾᩪᩃᩣᨿᨸᨭᩥᨠᩔᨶᩣᩁᩉᩣᨴᩦᨶᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣᩁᩉᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᨧᩣᩁᩥᨠᩋᨻ᩠ᨽᩣᨶᩣᩁᩉᩮ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᩉᩥ ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩣᨶᩴ, ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩣ ᨧ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩑᩅ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨲᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨿᨳᩣ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨴᩣᩁᩩᨻ᩠ᨽᨱ᩠ᨯᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨩ᩠ᨩᨶᩣᨴᩦᨶᩥ “ᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣᨴᩦᩉᩥᨸᩥ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ᪨

“ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩮ ᨠᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩮ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨸᩅᩤᩁᨱᩣᨴᩥᩅᩈᩮᩈᩩ ᩈᨦ᩠ᨥᩩᨸᩮᩣᩈᨳᩮᩈᩩ ᩋᨶᩩᨸᨣᨲᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩔᩣᨴᩦᩉᩥ ᨠᩁᩥᨿᨾᩣᨶᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᨲᩥ ᨶᩅᨠᩣᨶᩴ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ᪨

“ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᩅᩥᨵᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨣᩩᨱᨴᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩮᨯ᩠ᨯᨠᩴ ᨷᩩᨯ᩠ᨰᨲᩁᩔ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨴᩅᩈᩮᩈᩣ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᩅ ᨲᩴ ᨶ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣᩃᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᩅᨲᩈᩣᩃᩥᨿ ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᨠᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮ ᨮᩥᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨴᩣᨿᨠᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩁᩉᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩮᨲ᩠ᨲᨸᩦᨲᩥ ᨾᩉᩮᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᨠᨲ᩠ᨲᨷᨱ᩠ᨯᩣᨴᩥᨠᩣᨭᩮᨲᩈᩩ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᨠᩮᨲ᩠ᨲᩈᩩᨸᩥ᪨

᪗᪖᪨ ᨸᨾᩩᨭ᩠ᨮᨲᩁᩣᨲᩥ ᨸᩥᩁᩣᨴᩥᨠᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩮᨷ᩠ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲᩣ ᨸᨶ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨠᩣ ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩣᩅ, ᨲᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩈᨬ᩠ᨧᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨠᩣ ᨸᨾᩩᨭ᩠ᨮᨲᩁᩣ ᩑᩅ᪨

“ᨠᨾ᩠ᨾᩥᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᩅᩣᨧᩣᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᨸᩥ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᩅᨧᨶᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩈᩅᨧᨶᩦᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩁᩥᩅᩤ᪨ ᨧᩪ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣ᪨ ᪒᪨᪗᪖) ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᨧᨶᩮ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ, “ᨾᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᩑᩉᩥ ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩦᨽᩣᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᩣᨱᩣᨿ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩈᩅᨧᨶᩦᨿᩮ ᨠᨲᩮ ᩋᨶᩣᨴᩁᩮᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩋᩣᨱᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩁᨩᩮᩣᩉᨲᨽᩪᨾᩦᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨱᩈᩣᩃᩣᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩴ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩦᨲᩥ ᩅᩔᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨

អបណ្ណកបដិបទាតិ អចិរទ្ធបដិបទា៝ សនេ ចាយមន្តោប៊ីតិ ឲត្ត អចិសឃកាចំ ទាត្វា អចាយមន្តោបិ សក្កឃ្យតិ៝

ប័ល៝អចិនេសនេសតាតិ បរិទ៏ចារិក្យក្ខិត្តកាត់ សាយន្ធោត៝ បញ្ញាចណ្ណន្ធឆតពាដ្ឋខានតស្វតិ បញ្ញាប្យការន្ធឆនតហិ លត្ថខានតស្យ៝

ឌ្យពាន្ត្តិ វុដ្ឋខាតាឌិញ្យាបរិនបដិពាន្ធិ៝ ប៊ីញ្ញលតត្តិ អនត្វា៝ យន្ធោ ចា ប៊ីនេផ ចាតិ ឲត្ត ចា-សន្ធោ សយុទ្ធយនត្វា, នេតត តដ្ឋិកាចយុលណ្ណាឌិស្យ ឌិឈាសនេតស្យបិ តិនិឌិត្យ ត ចដ្ឋតិតិ ឌិបិត ហោតិ៝

ត ចត្តនេកឆន្ទុក្កដត្តិ ចុទ្ធតនេស្ស ខាតត្តុស្សាបិ ចត្តនេកនេ ទុក្កដំ តត្តិតិ ឥនស្សតិ៝ “ចត្តុ តិក្ខិបរិនបត្វា”តិ ព្ទដំ បរិទ៏ចារិសាឌិនេយច សត្តាឃ ចុត្តិ៝

បរិទ៏ចារិកចត្តកចាចណ្ណកា និដ្ឋិតា៝

បរិទ៏ចារិកក្ខន្ធកចណ្ណកាកនេឃា និដ្ឋិនេតា៝

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

# ៣. សមុច្ចយក្ខន្ធកោ

## សុក្កវិស្សដ្ឋិកថាវណ្ណនា

៩៧. សមុច្ចយក្ខន្ធកេ វេទយាមហន្តិ ជានាបេមិ អហំ, អារោចេមីតិ អត្ថោ. អនុភវាមីតិបិស្ស អត្ថំ វទន្តិ. បុរិមំ បន បសំសន្តិ អារោចនវចនត្តា. អារោចេត្វា និក្ខិបិតព្ពន្តិ ទុក្កដបរិយោសានត្តំ វុត្តំ. កេចិ បន “ទសហេវ[?] បុន វត្តំ សមាទិយិត្វា អរុណំ ឧដ្ឋាបេតុកាមស្ស រត្តិច្ឆេទបរិហារត្ថាយា”តិ វទន្តិ.

“សភាគា ភិក្ខូ វសន្តី”តិ វុត្តត្តា វិសភាគានំ វសនដ្ឋានេ វត្តំ អសមាទិយិត្វា ពហិ ឯវ កាតុម្បិ វដ្ដតីតិ វទន្តិ. “ទ្វេ លេឌ្ឌុបាតេ អតិក្កមិត្វា”តិ ឥទំ វិហារេ ភិក្ខូនំ សជ្ឈាយាទិសទ្ទសវនូបចារវិជហនត្ថំ វុត្តំ. “មហាមគ្គតោ ឱក្កម្មា”តិ ឥទំ មគ្គបដិបន្នានំ ភិក្ខូនំ សវនូបចារាតិក្កមនត្ថំ វុត្តំ. គុម្ពេន វាតិអាទិ ទស្សនូបចារវិជហនត្ថំ.

“សោបិ កេនចិ កម្មេន បុរេ អរុណេ ឯវ គច្ឆតី”តិ ឧដ្ឋិតា[?] អារោចនាយ គតាយ សន្តេសុបិ ភិក្ខូសុ វិហារគតេសុ ឋានេ គតេ វេលាវេមាសា វា វិប្បវាសវេមាសា វា ន ហោតិ អារោចិតត្តា សហវាសស្សាតិ វទន្តិ. តេនាហ “អយញ្ហា”តិអាទិ. អញ្ញានំ កាតុំ ន វដ្ដតីតិ គតេបិ[?] អគតេ[?] ហោតីតិ អត្ថោ.

សុក្កវិស្សដ្ឋិកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

## បដិច្ឆន្នបរិវាសកថាវណ្ណនា

១០២. សុទ្ធស្សាតិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នស្ស អនាបត្តិស្ស, តេនេវ វុត្តំ វា. អញ្ញាសិន្តិ សុទ្ធន្តបរិវាសវសេន អាបត្តិវុដ្ឋានតោ អញ្ញាសិ អាបត្តិវុដ្ឋានំ. បាឡិយំ “បដិច្ឆាទេតា សង្ឃេន ឧទាយិ ភិក្ខុ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា…បេ… មូលាយបដិកស្សិតោ”តិ វុត្តំ ភិក្ខុនោ និបរិហារេន មូលាយបដិកស្សនាយ បដិកស្សិតោតិ វោហារេតព្ពោ. អថ វា “មូលាយ បដិកស្សនា ខមតិ សង្ឃស្សា”តិ វុត្តវចនេន សហ បច្ឆិមវចនេន វោហារេតព្ពោ វុត្តោ.

“ឧទាយិ ភិក្ខុ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា…បេ… មូលាយ បដិកស្សិត្វា”តិ ឯវំ អន្តរា ឯកិស្សា អាបត្តិយា ហេតុភូតាយ ឧទាយិ ភិក្ខុ មូលាយ បដិកស្សិត្វា មូលទិវសេ អាកឌ្ឍិត្វា តស្សា អន្តរាបត្តិយា សមោធានបរិវាសំ ទេតូតិ វោហារោ. អាទិការាទេហិ វិសុំ ទេយ្យោតិ តស្ស អនេកិច្ឆិកាទិ តេនេវ សង្ឃស្ស បិឌ្ឋិ? ការេត្វា ឯកតោ វោហារតព្ពេន វិសុំ ទេយ្យោ.

សតំ អាបត្តិយោតិ កាយសំសគ្គាទិវសេន ឯកទិវសេ អាបន្នា សតំ អាបត្តិយោ។ ទសសតន្តិ សហស្សំ អាបត្តិយោ។ រត្តិសតំ ឆាទយិត្វានាតិ យោជេតព្ពំ។ សព្ពបរិវាសកម្មវាចាវសានេតិ ហេដ្ឋា ទស្សិតានំ ទ្វិន្នំ សុទ្ធន្តបរិវាសានំ, តិណ្ណំ សមោធានបរិវាសានញ្ចាតិ ឥមេសំ សព្ពេសំ បរិវាសានំ កម្មវាចាបរិយោសានេ។ បុរិមនយេនេវាតិ បដិច្ឆន្នបរិវាសេ វុត្តនយេន។

វិហារូបចារតោបីតិ ពហិគាមេ ភិក្ខូនំ វិហារូបចារតោបិ “ទ្វេ លេឌ្ឌុបាតា អតិក្កមិតព្ពា”តិ វុត្តំ ភិក្ខូនំ សវនូបចារាតិក្កមនំ វុត្តំ។ កាយស្សាតិ ន វុត្តន្តិ កាយស្ស ឧបចារំ យុត្តិតំ វទន្តីតិ ន វុត្តំ។ តេន កាយូបចារេ ឋិតាបិ តត្ថ ទស្សនសវនូបចារេ អតិក្កមិត្វា ឋិតា ភិក្ខូ ច ភិក្ខុនិយោ ច តស្សា រត្តិច្ឆេទំ ន ករោន្តីតិ វទន្តិ។

អនិក្ខិត្តវត្តភិក្ខូនំ វុត្តនយេនេវាតិ ឧបចារសីមាយ បវិដ្ឋានំ វសេន រត្តិច្ឆេទំ សន្ធាយ វុត្តំ។ តស្មិំ ការេតិ ភិក្ខុនីនំ និវាសនការេ។ អត្ថានំ ទស្សេត្វាតិ យថា អារោចេតុំ សក្កា, តថា ទស្សេត្វា។ “សយុត្តិត្វា ទាតព្ពា”តិ ឥមិនា សយមេវ សហវាសេបិ រត្តិច្ឆេទោ ន ហោតីតិ ទស្សេតិ។

មូលាយបដិកស្សិតស្សាតិ មូលាយបដិកស្សិតស្ស បុន បរិវុត្ថបរិវាសស្សាតិ អត្ថោ។ តស្សត្ថន្តិ មូលាបត្តិយា សហ ឆិន្នំ អន្តរាបត្តីនញ្ច។

១០២. សមប្បដិច្ឆន្នាតិ អនិក្ខិត្តវត្តេន អាបន្នាបត្តិ សន្ធាយ វុត្តំ។ បិ វិសុទ្ធំ បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នវារេ អន្តរាបត្តិកថាយំ “ឯវញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ឆារត្តំ មានត្តំ ទាតព្ពំ”ន្តិ វុត្តំ មូលាយបដិកស្សនាកម្មវាចានន្តរមេវ ទាតព្ពំ វុត្តំ ន ហោតិ។ មូលាយបដិកស្សិតស្ស បន បញ្ចទិវសានិ បរិវសិត្វា មានត្តចារិកាលេ អាបន្នាយ វតិយាយ អន្តរាបត្តិយា អប្បដិច្ឆន្នាយ មានត្តទានំ សន្ធាយ វុត្តំ។ ឯវញ្ច និក្ខិត្តមានត្តស្ស ឯកេន ឆារត្តេន បុន និក្ខិត្តមានត្តាហិ តីហិ អាបត្តីហិ សហ ចតស្សន្នម្បិ អាបត្តីនំ មានត្តំ ចិណ្ណមេវ ហោតិ។ ឥមិនា បន នយេន អព្ភានារហកាលេ អាបន្នាយ អន្តរាបត្តិយា, បញ្ចាហប្បដិច្ឆន្នវារេ អន្តរាបត្តីសុ ច បដិបជ្ជនំ វេទិតព្ពំ។
“ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាទិភេទេន បញ្ចា”តិ វុត្តំ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នាទីនំ ចតុន្នំ បញ្ចកបរិវាសទានមានត្តទានអព្ភានានិ ឯកេកំ កត្វា វុត្តំ។
“អន្តរាបត្តិភេទេន ចតស្សោ”តិ វុត្តេបិ មានត្តទានអព្ភានានិ តស្មិំ តស្មិំ មូលាយបដិកស្សនេ ឯកត្តំ អារោបេត្វា វុត្តំ។

បដិច្ឆន្នបរិវាសកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សមោធានបរិវាសកថាវណ្ណនា

១០៣. “យស្មា បដិច្ឆន្នា អន្តរាបត្តី”តិ វុត្តំ សមោធានបរិវាសទានស្ស ការណទស្សនំ, ន បន ទិន្នបរិវុត្ថទិវសានំ មក្ខិតភាវស្ស, អប្បដិច្ឆន្នាយ អន្តរាបត្តិយា មូលាយបដិកស្សនេ កតេបិ តេសំ មក្ខិតភាវសម្ភវតោ។ យស្មា “មានត្តចិណ្ណទិវសាបិ បរិវុត្ថទិវសាបិ សព្ពេ

បក្ខិត្តាវ ហោន្តី”តិ វុត្តស្សាតត្ថេ “សមោធានបរិវាសោ តស្ស ទាតព្វោ”តិ ឯវមេត្ថ យោជនា កាតព្វា។ តេនាហ “តេ តេ ចា”តិអាទិ។

សមោធានបរិវាសកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អគ្ឃសមោធានបរិវាសកថាវណ្ណនា

១៦៣. “ឯកាបត្តិមូលកនយោ”តិ ឥមិនា “ឯកា អាបត្តិ ឯកាហប្បដិច្ឆន្នា, ឯកា អាបត្តិ ទ្វីហប្បដិច្ឆន្នា”តិអាទិនយំ សន្ធាយាតិ។ អប្បដិច្ឆន្នកាទិ សន្ធាយាតិ អជានតាទិនា បដិច្ឆន្នាយបិ អាបត្តិយា មានត្តារហតាវចនេន អប្បដិច្ឆន្នកាទិ សន្ធាយាតិ។ “ឯកស្ស, អាវុសោ, មាសស្ស កិច្ច មានត្តារហោ”តិ (ចូឡវ. ១៥៦) ហិ វុត្តំ។ ឯត្ថ ឯកស្ស អនាគតបដិច្ឆន្នមាសស្ស បរិវាសារហោ ន ហោតិ, កេវលំ អាបត្តិយា អប្បដិច្ឆន្នត្តា មានត្តារហោ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ បិណ្ឌត្ថំ មក្ខនមេវាតិ មជ្ឈិមកាមតា។ សង្ឃាទិសេសានំ
បរិវាសទានាទិវត្តនិទ្ទេសស្ស សមុច្ចយត្តា បនេស សមុច្ចយក្ខន្ធកោតិ វុច្ចតីតិ វេទិតព្វោ។

អគ្ឃសមោធានបរិវាសកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សមុច្ចយក្ខន្ធកវណ្ណនានយោ និដ្ឋិតោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣៉ សយឆក្លន្ទកោ

សតិចិតយកឆាឪចណ្ណតា

១៥៣៉ សយឆក្លន្ទេក លឹណាយចង្ស ចិបុលសតិ គិស្សាយ ឌាតេខ្លា ចិតេយា េចាឌតាឪអសាទុប្បាត់ ចិតយតុបិេយា សតិចិតេយា៉

១៥៩៉ចិត្តចិបរិយាសកេតាតិ កតចិត្តចិបរិយាេសា៉ កក្កំ កិក្កុ...េប... េចាេឌត្តិតិ ឲត្ត បត ក្ខេយុត្តកស្ស ឰឌំ ក្ខេយុត្តកំ, អន្ត្យាចិណ្ណំ៉ តេឌច ចិត្តចិបរិយាេសត កតត្តិ ចិត្តចិបរិយាសកតំ៉ េតត ក្ខេយុត្តេកត ចិត្តចិបរិយាសកេតត អន្ត្យាចិណ្ណេត អតាចាេទត អាបត្តាយ អាបត្តិយា កក្កំ កិក្កុ េចាេឌត្តិតិ ឲចយេត្ត ឌដ្ឋេខ្លា៉ បឌយំ យ្វុឡេហា ហុត្តា បឆ្លា អយ្វុឡហកាចំ ក្ខបកតស្ស ឌាតេខ្លា ចិតេយា អយ្វុឡហចិតេយា៉

១០១៉ ឆយុចាឌិត់ េយក្យ្យកាចសប្បាឪកា កិរិយា េយក្យ្យសិកាតិ ឰយស្ថិ អេត្ត ស-កាទាកយសហិេតា ឰក-បច្ចយេត្ថាយំ សេន្លាតិ ឌេស្សតុំ អាហ “យស្សា”តិអាឌិ៉ តត្ត យស្សា កិរិយាយាតិ ក្វឡហកចិចដ្ឋកាឪតា សលិកក្កាហាបកកិរិយាយ៉ េយក្យ្យកាចំ គិស្សិតសយឆកិរិយា េយក្យ្យសិកាតិ ឲចំ េយក្យ្យសិកាសដ្ឋស្ស អេត្ត កេហតេខ្លា៉ ឲចញ្ញាអយំ អឆិកេណាសយេឆា គាយ េហាតិ៉ យឆាទុត្តសលិកក្កាេហត ហិ ឆយុចាឌិត់ េយក្យ្យកាេច សិេន្ល បឆ្លា តំ េយក្យ្យកាចំ គិស្សាេយច អឆិកេណាទុបសេយា េហាតិ, ត ឆយុចាឌិត់ ពាហុតទកាចសាឌកកិរិយាយេត្តត៉

១០៤៉“េសសេយត្ត តដ្ឋតិយាឌិសុ ទុត្តតយេយចា”តិ ឲេតត តដ្ឋតិយាឪសត្តកយុាតិ ចិយ ឰឌយ្យិ តស្សបិបិយសិកាកយុំ អសុចិកាចាឪេគាសយុត្តស្ស, សឈស្ស ឌ ចិគិឆ្លេយ អតិដ្ឋយាតស្ស កត្តត្តំ ចិសុំ ឲកំ គិក្កហកយុត្តិ ឌេស្សតិ៉ ឲតស្ថិញ្ញាគិក្កហកេយុ កេត េសា បុក្កលិ “អហំ សុេន្លា”តិ អត្តេតា សុន្លិយា សាឌកត្តំ សឈយញ្ញាឡតរិតុំ, សេឈា ចស្ស ចិគិឆ្លយំ ឌាតុំ ត លកតិ, តំ កយុកេណាយេត្តតេច ច តំ អឆិកេណាំ ទ្វុបសត្តំ េហាតិ៉

កចំ បេតតំ កយុំ បដិប្បស្សយុតីតិ? េកចិ បេតត្ត “េសា តឆា គិក្កហិេតា គិក្កហិេតាច េហាតិ, ឡសាេណាំ ត លកតិ៉ េតេតច បិឡឰយំ ឡសាេណា ត ទុត្តា”តិ ចឌត្តិ៉ អេន្ត្យា បត “បិឡឰយំ ត ក្ខបសប្បាេឌតត្តត្តិអាឪតា សយុាចត្តតស្ស ទុត្តត្តា សយុាចត្តិត្តា លឌ្ឋិឆេយុ ឡក្កត្តស្ស ឡសាេណា អទុត្តាបិ តដ្ឋតិយាឌិសុ ចិយ តយេតា កយុចាធំ េយាេឌត្តា ឡសាេណា កាតខ្លា ឲចា”តិ ចឌត្តិ, ឰឌំ យុត្តំ៉ េតេតច អដ្ឋកឆាយំ ចក្លតិ “សេច សិលចា កចិស្សតិ, ចត្តំ បរិបុេទត្តា បដិប្បស្សត្ថិំ លកិស្សតិ៉ េគា េច, តឆាគាសិតេកាច កចិស្សតី”តិ (ទ្វុឡអច៉ អដ្ឋ៉ ១៦ប័)៉ តស្សបិបិយសិកាកយុត្តិ ច អលុត្តសយាេសាេយច៉ េតគាហ “ឰឌំ ហិ”តិ អាឌិ៉

សតិចិតយកឆាឪចណ្ណតា គិដ្ឋិតា៉

អធិករណភេទាវណ្ណនា

១០៨` ចិន្ទបេតា ចិបរិណាមេន្តេន ចិត្តំ ទុល្លំ ចិបច្ឆតីតិ អាហ “ចិត្តទុល្លត្តំ ចោហារេនា”តិអាទិំ` ឧបចទនាតិ ចោទនា` តទ្វេចាតិ អនុចទេត`

អាទិតោ បដ្ឋាយ ច តស្ស តស្ស កម្មស្ស ចិញ្ញាតត្តាតិ ចិត្វារតោ អាកតកម្មចក្កស្ស អាទិតោ បដ្ឋាយ ចណ្ណនាមុខេន ចិញ្ញាតត្តា ចិតិច្ឆយោ កថិស្សតីតិ យោជនា`

១០៩` បិញ្ចត្តយំ អជ្ឈត្តំ ចាតិ អត្តនិ ចា អត្តនោ បរិសាយ ចា` ពហិទ្ធា ចាតិ បរស្មិំ ចា បរស្ស បរិសាយ ចា` អនាចស្សចាយាតិ អនុប្បាទាយ`

១១០` “ចិចាទាធិករណំ កុសលំ អកុសលំ អព្យាកត”ន្តិ ឥទំ បុច្ឆាចចនំ` ចិចាទាធិករណំ សិយា កុសលន្តិអាទិ ចិសជ្ជនំ` ឯស នយោ សេសេស្វបិ`

១១១` សព្វតិសកាចាយបិ អាបត្តិយា ការណុបចារេន អកុសលាព្យាកតភាវេន វុច្ចមានេ កុសលស្សាបិ អាបត្តិការណត្តា តទុបចារេន “អាបត្តាធិករណំ សិយា កុសល”ន្តិ ចត្តព្ពំ ភវេយ្យ , តថា អវត្វា “នត្ថិ អាបត្តាធិករណំ កុសល”ន្តិ ឯវំ ចចនស្ស ការណំ ទស្សេតុំ “ឯត្ថ សន្ធាយការិតចចនេន អត្ថោ ចេទិតព្វោ”តិ វុត្តំ` ឯត្ថ ចាយមធិប្បាយោ – យទិ ហិ អាបត្តិ នាម បរមត្ថធម្មសភាចា ភវេយ្យ, តទា “អាបត្តាធិករណំ សិយា អកុសល”ន្តិអាទិចចនំ យុជ្ជេយ្យ` យស្មា ទណ្ឌកោសសិព្ពាបទណ្ឌកថាទីសុ ទស្សិតកោសបយ្យន្តោតា បរមត្ថសភាចតា ន យុត្តា, ឯកន្តសម្មតិសភាចា ឯច សា ហោតិ, តស្មា “សិយា អកុសលំ សិយា អព្យាកត”ន្តិបិ និប្បរិយាយតោ ន ចត្តព្ពា` យទិ បន អកុសលអព្យាកតធម្មសមុដ្ឋិតត្តមេច ឧបាទាយ បរិយាយតោ “សិយា អកុសលំ សិយា អព្យាកត”ន្តិ វុត្តំ` តទា កុសលធម្មសមុដ្ឋិតត្តម្បិ ឧបាទាយ បរិយាយតោ “អាបត្តាធិករណំ សិយា កុសល”ន្តិបិ ចត្តព្ពំ ភវេយ្យ` យតោ ចេតំ ចទតិ អាបត្តិយា អកុសលាព្យាកតុបចារារហត្តស្ស កុសលុបចារានារហត្តស្ស ចិសុំ ការណសព្ភាចំ សន្ធាយ ការិតំ, តស្មា ឥមំ តំ ការណចិសេសំ សន្ធាយ ឥទំ ការិតំ, តស្ស ចសេនេត្ថ អត្ថោ ចេទិតព្វោ`

ឥទានិ បន យោ អក្កប្បហោតកចិត្តមេច សន្ធាយ អាបត្តិយា អកុសលាទិភាចោ វុត្តោ, តញ្ញា ចិសេសការណំ សន្ធាយាតិ កថេតព្វំ, តស្ស ការេហ ទោសំ ទស្សេន្តោ “យស្មិំ ហី”តិអាទិមាហ` តត្ថ បថចិលតាទិភេទិ បថចិលតាទិនិមិត្តេ បណ្ណត្តិចជ្ជេ អាបត្តាធិករណេ កុសលចិត្តំ អង្គំ ហោតិ អនាទិត្វា កុសលចិត្តេន ចេតិយង្គណាទីសុ ភូមិសោធនាទិចសេន បថចិក្ខណនាទិភាវេន កុសលចិត្តំ ការណំ ហោតិ` តស្មិំ សតីតិ តស្មិំ អាបត្តាធិករណេ ចិជ្ជមានេ កុសលចិត្តសមុដ្ឋិតត្តេន កុសលចោហារារហាយ អាបត្តិយា

វិជ្ជមានតាយាតិ អធិប្បាយោ។ សារត្ថទីបនិយំ (សារត្ថ. ដី. ចូឡវគ្គ ៣.១១១) បន “តស្មិំ សតី”តិ បទស្ស “តស្មិំ កុសលចិត្តេ អាបត្តិការណេ គហិតេ”តិ អត្ថោ វុត្តោ, តំ ន យុជ្ជតិ “យស្មិ”ន្តិ យ-សទ្ទេន បរាមដ្ឋស្សេវ អាបត្តាធិករណស្ស “តស្មិ”ន្តិ បរាមសិតព្វតោ។

ន សក្កា វត្តុន្តិ យទិ សម្មុតិសភាវាយបិ អាបត្តិយា អកុសលាទិសមុដ្ឋិតត្តេន អកុសលាទិវោហារោ ករីយតិ, តថា កុសលវោហារោបិ កត្តព្វោតិ “នត្ថិ អាបត្តាធិករណំ កុសល”ន្តិ ន សក្កា វត្តុំ, អញ្ញថា អកុសលាទិវោហារោបិស្ស បដិក្ខិបិតព្វោតិ អធិប្បាយោ។ តស្មាតិ យស្មា កុសលាទីនំ តិណ្ណំ សមានេបិ អាបត្តិយា អង្គប្បហោនកត្តេ កុសលវោហារោវ អាបត្តិយា បដិក្ខិត្តោ, ន អកុសលាទិវោហារោ, តស្មា តមិទំ អង្គប្បហោនកំ ចិត្តំ សន្ធាយ វុត្តន្តិ “អាបត្តាធិករណំ សិយា អកុសលំ សិយា អព្យាកតំ, នត្ថិ អាបត្តាធិករណំ កុសល”ន្តិ ឥទំ អាបត្តិយា សមុដ្ឋាបកត្តេន អង្គប្បហោនកំ ការណភូតំ ចិត្តមត្តំ សន្ធាយ ន វុត្តំ, អញ្ញថា “អាបត្តាធិករណំ សិយា កុសល”ន្តិបិ វត្តព្វតោតិ អធិប្បាយោ។ ឯតេន អាបត្តិយា អកុសលាទិភាវោបិ កេនចិ និមិត្តេន បរិយាយេនេវ វុត្តោ, ន បរមត្ថតោតិ ទស្សេតិ។ យថាហ “យំ កុសលចិត្តេន អាបជ្ជតិ, តំ កុសលំ, ឥតរេហិ ឥតរ”ន្តិ។

ឥទំ បនាតិអាទីសុ អយំ អធិប្បាយោ – “អាបត្តាធិករណំ សិយា អកុសលំ សិយា អព្យាកត”ន្តិ ឥទញ្ចាយំ កិញ្ចិ កនាទិ កត្វាទិ ការណំ នវត្តិ អនិយតការណំ សន្ធាយ វុត្តំ ន ហោតិ។ យំ បន សព្វសិក្ខាបទេសុ អាបត្តិយា ការណំ នចិត្យវេហតិ, ឥតរេសុ ការណំ សន្ធាយ វុត្តំ។ អកុសលចិត្តប្បវត្តិ ជាតា វីតិក្កមត្តស្ស សព្វាបត្តិយា ការណំ ហោតិ, លោកវជ្ជាបត្តិយា បន បណ្ណត្តិ អជានតស្សបិ ការណំ ហោតិ។ កេវលំ បណ្ណត្តិវជ្ជាបត្តីសុ កុសលាព្យាកតចិត្តប្បវត្តិក្ខណេ ឯវ អកុសលំ ន វត្តតិ, តទញ្ញត្ថ សព្វេសុ បវត្តតិ។ អព្យាកតំ បន កាយវចីភូតំ កុសលាកុសលាទីនំ បវត្តិក្ខណេ និរោធសមាបន្នស្ស សហសេយ្យាបត្តិយន្តិ សព្វាបត្តិយា អង្គមេវ ហោតិ វត្ថុ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ កាយវាចានម្បិ វិរហិតត្តាភាវា។ តស្មា ឥមេសំ អកុសលាព្យាកតានំ សព្វាបត្តិមូលកត្តមេវ សន្ធាយ ឥទំ អាបត្តិយា អកុសលត្តំ, អព្យាកតត្តញ្ច វុត្តំ។ យត្ថ បន បណ្ណត្តិវជ្ជាទីសុ កុសលម្បិ អាបត្តិយា ការណំ ហោតិ, តត្ថាបិ អាបត្តិយា តទុប្បាទនេន កុសលត្តវោហារោ អយុត្តោ សាវជ្ជានវជ្ជានំ ឯកត្តវោហារស្ស វិរុទ្ធត្តា។ យេនេកេន អញ្ញាមញ្ញំ វិរុទ្ធា, តេនេកេន ការណការិយវោហារោបិ នេសំ អយុត្តោ។ តស្មា តត្ថ វិជ្ជមានម្បិ កុសលំ អនង្គភាវំ, កាយវចីទ្វារេហេវ អាវេណិកំ ការណន្តិ។

តត្ថ ឯកត្តេន អកុសលមេវាតិ អកុសលចិត្តេន សមុដ្ឋហនតោ ការណូបចារេន ឯវំ វុត្តំ។ តត្ថាតិ លោកវជ្ជេ។ វិកប្បោ នត្ថីតិ សិយា-សទ្ទស្ស វិកប្បនត្ថំ នត្ថិ។ អកុសលំ ហោតីតិ អកុសលសមុដ្ឋិតាយ ការណូបចារេន អកុសលំ ហោតិ។ សហសេយ្យាទិវសេន អាបជ្ជនតោ អព្យាកតំ ហោតីតិ ឯត្ថាយាទីហិ សហ បិដ្ឋិបសារណាទិវសប្បវត្តកាយទ្វារសង្ខាតរូបាព្យាកតវសេនេវ អាបជ្ជិតព្វតោ ការណូបចារេនេវ អាបត្តិ អព្យាកតំ ហោតិ។ តត្ថាតិ តស្មិំ បណ្ណត្តិវជ្ជាបត្តាធិករណេ។ សញ្ចិច្ចាសញ្ចិច្ចវសេនាតិ បណ្ណត្តិំ ជានិត្វា, អជានិត្វា ច អាបជ្ជនវសេន ឥទំ វិកប្បរហិតំ សន្ធាយ អកុសលត្តអព្យាកតត្តសង្ខាតំ យថាវុត្តំ ឥទំ វិកប្បសហិតំ សន្ធាយ ឥទំ វចនំ វុត្តំ។

យទិ ឯវំ អសញ្ចិច្ចាបជ្ជនបក្ខេ កុសលេនាបិ អាបជ្ជនតោ តម្បិ វិកប្ប សន្ធាយ “អាបត្តាធិករណំ សិយា កុសល”ន្តិបិ កស្មា ន វុត្តន្តិ អាហ “សចេ បនា”តិអាទិ។ “អចិត្តកាន”ន្តិ វុត្តមេវត្ថំ សមុដ្ឋានវសេន វិភាវេតុំ “ឯញ្ញអកេលិយបភេសាទយាទិសមុដ្ឋានានំ”តិ វុត្តំ។ អចិត្តកសមុដ្ឋានានំ “កុសលចិត្តំ អាបជ្ជេយ្យា”តិ ឯតេន សាវជ្ជភូតាយ អាបត្តិយា ការណុបធានេនាបិ អនវជ្ជភូតកុសលវោហារោ អយុត្តោតិ ទស្សេតិ។ “ន ច តត្ថា”តិអាទិនា កុសលស្ស អាបត្តិយា ការណត្តំ វិជ្ជមានម្បិ តថា វោហរិតុំ អយុត្តន្តិ បដិក្ខិបិត្វា កាយវាចាសង្ខាតំ អព្យាកតស្សេវ ការណត្តំ ទស្សេតិ។ តត្ថ ចលិតប្បវត្តានន្តិ ចលិតានំ, បវត្តានញ្ច។ ចលិតោ ហិ កាយោ, បវត្តា វាចា។ ឯត្ថ ច កាយវាចានមញ្ញតរេនេវ អង្គំ។ តត្ថ…បេ… អព្យាកតន្តិ ឯវំ អព្យាកតស្ស អាបត្តិការណភាវេន វុត្តត្តា “អាបត្តាធិករណំ សិយា អកុសលំ សិយា អព្យាកត”ន្តិ ឥទំ ការណុបចារេន បរិយាយតោ វុត្តំ, ន និប្បរិយាយតោតិ វិញ្ញេយ្យំ។

យំ បន សារត្ថទីបនិយំ (សារត្ថ។ ដី។ ចូឡវគ្គ ៣។១១១) អាបត្តិយា និប្បរិយាយតោវ អកុសលាទិសភាវតំ សមត្ថេតុំ ពហុំ បបញ្ចិតំ, តំ ន សារតោ បច្ចេតព្ពំ ទុដ្ឋទោសសិក្ខាបទដ្ឋកថាយមេវ បដិក្ខិត្តត្តា។ តេនេវេត្ថាបិ “យំ ចិត្តំ អាបត្តិយា អង្គំ ហោតី”តិអាទិនា អកុសលចិត្តស្សាបិ អាបត្តិយា ការណត្តេន ភិន្នតាវ ទស្សិតា។ យំ បនេត្ថ វត្តព្ពំ, តំ ហេដ្ឋា ទស្សិតមេវាតិ ឥធ ន វិត្ថារយិម្ហ។ វីតិក្កមតោ យោ វីតិក្កមោតិ ឯត្ថ អកុសលចិត្តេន ញត្វា វីតិក្កមន្តស្ស កាយវចីវីតិក្កមសមុដ្ឋិតា អាបត្តិវីតិក្កមោតិ វុត្តោ។ ឯស នយោ អព្យាកតវារេបិ។

អធិករណកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អធិករណវូបសមនសមថកថាទិវណ្ណនា

២១៥។ បាឡិយំ វិវាទាធិករណំ ឯកំ សមថំ អនាគម្មាតិអាទិ បុច្ឆា។ សិយាតិអាទិ វិស្សជ្ជនំ។ សិយាតិស្ស វចនីយន្តិ ឯតេន វូបសមំ សិយាតិ វត្តព្ពំ ភវេយ្យាតិ អត្ថោ។ សម្មុខាវិនយស្មិន្តិ សម្មុខាវិនយត្តស្មិន្តិ ភាវប្បធានតោ និទ្ទេសោ ទដ្ឋព្ពោ។ ឯវំ សព្ពបទេសុ។ “ការកោ ឧក្កោដេតី”តិ ឥទំ ឧបលក្ខណមត្តំ, យស្ស កស្សចិ ឧក្កោដេន្តស្ស បាចិត្តិយមេវ។ ឧក្កាហិកាយ ទីយតោ បាចិត្តិយំ ន វុត្តំ តត្ថ ឧក្កោដកស្ស នត្ថិតាយ។

២១៦។ វណ្ណាវណ្ណាយោ កត្វាតិ ខុទ្ទកមហន្តេហិ សញ្ញាណេហិ យុត្តាយោ កត្វា។ តេនាហ “និមិត្តសញ្ញំ អារោបេត្វា”តិ។

២៣១។ កិច្ចាធិករណំ …បេ… សម្មតីតិ ឯត្ថ សម្មុខាវិនយេន អបលោកនាទិកម្មំ សម្បជ្ជតីតិ អត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។

អធិករណវូបសមនសមថកថាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សបធត្តភ្ឋកចត្តភាភេឃា តិ្ឋិេពា៎

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## ᭔᭟ ᬔᬸᬤ᭄ᬤᬓᬯᬢ᭄ᬣᬸᬓ᭄ᬔᬦ᭄ᬥᬓᭀ

### ᬔᬸᬤ᭄ᬤᬓᬯᬢ᭄ᬣᬸᬓᬣᬵᬯᬡ᭄ᬡᬦᬵ

᭑᭓᭒᭟ ᬔᬸᬤ᭄ᬤᬓᬯᬢ᭄ᬣᬸᬓ᭄ᬔᬦ᭄ᬥᬓᬾ ᬅᬝ᭄ᬞᬧᬤᬵᬓᬵᬭᬾᬦᬵᬢᬶ ᬚᬹᬢᬨᬮᬓᬾ ᬅᬝ᭄ᬞᬓ᭄ᬔᬭᬵᬤᬶᬆᬓᬵᬭᬾᬦ᭟ ᬫᬮ᭄ᬮᬓᬫᬹᬮᬲᬡ᭄ᬞᬵᬦᬾᬦᬵᬢᬶ ᬔᬾ᬴ᬮᬫᬮ᭄ᬮᬓᬫᬹᬮᬲᬡ᭄ᬞᬵᬦᬾᬦ᭟ ᬤᬦ᭄ᬢᬓᬵ ᬯᬝ᭄ᬝᬵᬥᬵᬭᬓᬁ ᬲᬦ᭄ᬥᬵᬬ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬁ, ᬓᬾᬮᬵᬓ ᬲᬡ᭄ᬞᬵᬧᬾᬢ᭄ᬯᬵ ᬓᬢᬯᬝ᭄ᬝᬓᬧᬶᬮᬾᬲᬶᬢᬁ ᬅᬖᬁᬲᬦ᭄ᬢᬶ᭟

᭑᭓᭓᭟ ᬧᬸᬣᬸᬧᬵᬡᬶᬓᬦ᭄ᬢᬶ ᬬᬝ᭄ᬞᬶᬁ ᬅᬓᬢ᭄ᬯᬵ ᬯᬶᬓᬲᬶᬢᬳᬢ᭄ᬣᬢᬮᬾᬳᬶ ᬧᬶᬝ᭄ᬞᬶᬧᬭᬶᬓᬫ᭄ᬫᬁ ᬯᬸᬘ᭄ᬘᬢᬶ᭟ ᬏᬢᬫᬢ᭄ᬣᬁ ᬲᬦ᭄ᬥᬵᬬ “ᬳᬢ᭄ᬣᬧᬭᬶᬓᬫ᭄ᬫ”ᬦ᭄ᬢᬶ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬁ᭟

᭑᭓᭔᭟ ᬫᬸᬢ᭄ᬢᬵᬮᬫ᭄ᬩᬓᬵᬤᬶᬓᬦ᭄ᬢᬶ ᬆᬤᬶ-ᬲᬤ᭄ᬤᬾᬦ ᬓᬸᬡ᭄ᬟᬮᬵᬤᬶᬁ ᬲᬗ᭄ᬕᬡ᭄ᬳᬵᬢᬶ᭟ ᬧᬮᬫ᭄ᬩᬓᬲᬸᬢ᭄ᬢᬦ᭄ᬢᬶ ᬩ᭄ᬭᬵᬳ᭄ᬫᬡᬵᬦᬁ ᬬᬜ᭄ᬜᭀᬧᬯᬶᬢᬲᬸᬢ᭄ᬢᬵᬤᬶᬆᬓᬵᬭᬁ ᬯᬸᬘ᭄ᬘᬢᬶ᭟ ᬯᬮᬬᬦ᭄ᬢᬶ ᬳᬢ᭄ᬣᬧᬶ᬴ᬮᬦ᭄ᬥᬦᬁ᭟

᭑᭓᭕᭟ ᬤ᭄ᬯᬗ᭄ᬕᬸᬮᬾᬢᬶ ᬤ᭄ᬯᬶᬦ᭄ᬦᬁ ᬅᬗ᭄ᬕᬸᬮᬶᬦᬁ ᬧᬫᬵᬡᬁ, ᬤ᭄ᬯᬗ᭄ᬕᬸᬮᬁ ᬯᬵ ᬅᬢᬶᬓ᭄ᬓᬫᬬᬶᬢᬸᬁ ᬦ ᬯᬝ᭄ᬝᬢᬷᬢᬶ ᬅᬢ᭄ᬣᭀ᭟ ᬏᬢ᭄ᬣ ᬘ ᬤ᭄ᬯᬶᬫᬵᬲᬲ᭄ᬲ ᬯᬵ ᬤ᭄ᬯᬗ᭄ᬕᬸᬮᬲ᭄ᬲ ᬯᬵ ᬅᬢᬶᬓ᭄ᬓᬦ᭄ᬢᬓᬵᬮᬾ ᬅᬤᬷᬖᬲ᭄ᬲᬵᬧᬶ ᬓᬾᬲᬫᬲ᭄ᬲᬸᬓᬵᬮᬢᬵᬬ ᬅᬢᬶᬓ᭄ᬓᬫᬧᬢ᭄ᬢᬶᬬᬵ ᬳᭀᬢᬷᬢᬶ ᬯᬤᬦ᭄ᬢᬶ᭟

᭑᭓᭖-᭙᭟ ᬫᬲ᭄ᬲᬸᬓᬧ᭄ᬧᬶᬢᬦ᭄ᬢᬶ ᬅᬢᬶᬦ᭄ᬤᬾᬯᬢᬵᬳᬶᬧᬶᬫᬁᬲᬶᬢᬁ ᬫᬲ᭄ᬲᬸᬁ ᬓᬢ᭄ᬯᬵ ᬦᬾᬧᬶᬓᬾᬮᬓ ᬤᬾᬦ᭄ᬢᬓᬵᬢᬶ ᬧᬭᬶᬧᬸᬡ᭄ᬡᬓᬸᬳᬵᬦᬶ ᬤᬾᬢ᭄ᬢᬓᬁ “ᬫᬲ᭄ᬲᬸᬁ…ᬧᬾ… ᬮᭀᬫ”ᬦ᭄ᬢᬶ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬁ᭟ ᬬᬢ᭄ᬢᬓᬵᬳᬶ ᬬᬢ᭄ᬣᬳᬶ ᬅᬓ᭄ᬓᬭᬾ ᬧᬭᬶᬧᬸᬡ᭄ᬡᬁ ᬳᭀᬢᬶ, ᬢᬢ᭄ᬣᬵᬧᬶ ᬅᬲᬶᬓᬬᬢ᭄ᬯᬵᬬᬢ᭄ᬢᬁ ᬓᬢ᭄ᬯᬵ ᬓᬘ᭄ᬘᬢᬶ ᬢᬵᬬ, ᬢᬣᬵ ᬅᬓᬢ᭄ᬯᬵ ᬓᬘ᭄ᬘᬦ᭄ᬢᬾᬦ ᬮᭀᬫᬦ᭄ᬢᬶ ᬅᬢ᭄ᬣᭀ᭟ ᬤᬵᬳᬶᬓᬵ ᬲᬶᬮᬶᬫ᭄ᬧᬶᬓᬵ ᬓᬵᬘᬦᬧ᭄ᬧᬸᬲᬓᬶᬲᬸᬓᬾᬲᬵ, ᬬᬣᬵ ᬤᬵᬳᬶᬓᬵ ᬲᬶᬮᬶᬫᬵᬢᬶ ᬤᬶᬲ᭄ᬲᬦ᭄ᬢᬶ, ᬏᬯᬁ ᬤᬵᬦᬾᬢ᭄ᬯᬲ᭄ᬲ ᬤ᭄ᬯᬗ᭄ᬕᬸᬮᬦ᭄ᬢᬶ ᬅᬢ᭄ᬣᭀ᭟

᭑᭔᭐᭟ ᬧᬶᬮᬦ᭄ᬥᬦᬁ ᬢᬸᬭᬶᬬᬦ᭄ᬢᬶ ᬅᬯᬦ᭄ᬢᬶ ᬢᬸᬭᬶᬬᬁ ᬅᬯᬤᬵᬢᬯᬢ᭄ᬣᬶᬓᬵ ᬯᬲ᭄ᬲᬁ ᬧᬶᬢᬵᬧᬢ᭄ᬢᬵᬢᬶ ᬦᬶᬓ᭄ᬔᬾᬧᬧᬢ᭄ᬢᬵᬢ᭄ᬢᬁ “ᬬᬢ᭄ᬣᬵᬦᬸᬤᬶᬢᬵ”ᬢᬶ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬁ “ᬧᬾᬢ ᬦᬶᬓ᭄ᬔᬶᬢ᭄ᬢ”ᬦ᭄ᬢᬶ ᬧᬵᬮᬶᬬᬁ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬁ ᬦ ᬧᬭᬶᬬᬵᬧᬸᬡᬶᬢ᭄ᬯᬢᬶ ᬢᬵᬧᬶᬮᬶᬬᬁ᭟

᭑᭔᭑᭟ ᬯᬢ᭄ᬢᬵᬤᬶ ᬅᬳᬶᬭᬵᬚᬓᬸᬮᬵᬦᬷᬢᬶ ᬲᬩ᭄ᬩᬲ᭄ᬲ ᬅᬳᬶᬓᬸᬮᬵᬦᬁ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬁ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬳᬸᬢ᭄ᬢᬵ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬁ᭟ ᬅᬢ᭄ᬣᬧᬭᬶᬢ᭄ᬢᬁ ᬓᬵᬢᬸᬦ᭄ᬢᬶ ᬅᬢ᭄ᬢᬦᭀ ᬧᬭᬶᬢ᭄ᬢᬵᬡᬁ ᬓᬵᬢᬸᬁ᭟

ຈິຣຸປເລ຺ລຫິ ເຍ ເຍຕ຺ຕິ ຈິຣຸປລ຺ລຊາຕິເກຫິ ສາເກຫິ ສຫ ຍຜ຺ຍຍິຕ຺ຕກາເຈາ ເຫາຕຸ, ເຍຕ຺ຕາ ເຫາຕຸຕິ ອເຕ຺ຖາ, ເຕ ສຸຕິຕາ ສິທ຺ລ຺ລາ ອເຈຣາ ເຫາຕ຺ຕູຕິ ອທິປ຺ປາເຍາ. ວຈຕິ຺ຕາເຍຕ຺ຕາຜເຣາ ເຫາຕິ. ເສເສສຸປິ ເອເສວ ສເຍາ. ອປິເຈເກຫີຕິ ອທິກຸເສຫິ ສຫ ສທ຺ຖສເຕ຺ຕສຸ ຍຸລິເສາ ເຍຕ຺ຕາຜເຣາເຈສ຺ສຸສໍ. ຍາ ຍໍ ອປິເຈເກາ ຫີສີຕິ ຕາຍ ເຍຕ຺ຕາຍ ອຕ຺ຕເລ຺ລາຈິສາສເຈສ຺ສຸສໍ.

ສເທ຺ທາ ສຕ຺ຕາຕິອາທິ ອຕ຺ຕາສໍ ວປຍໍ ກຕ຺ວາ ສທ຺ທສເຕ຺ຕສຸ ອເສາສິເສາ ເຍຕ຺ຕາຜເຣາເຈສ຺ສຸສໍ. ຕຕ຺ຖ ຍາ ກເຫ຺ຕາ ປິປຍາກຍາຕິ ກເຫ຺ຕາ ສຕ຺ຕໍ ລີຍກໍ ວຸລ຺ລເຫຕຸ, ວຸລ຺ລເຫ຺ຕາ ຍາ ອາກເສ຺ຕຸ.

ວຸຈໍ ເຍຕ຺ຕາຍ ອຕ຺ຕກຸຕ຺ຕິ ເຈສ຺ສຸຕ຺ວາ ຍຸເຈາຕິ ເຣຕສຕ຺ຕຍາສຸສ຺ສເຣາສ ເຈສ຺ສຸຕໍ “ອປ຺ປຍາເຣາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ປຍາຫກເຣຍ຺ຍາ ອກຸສລີ, ຕທ຺ທີປິກາ ຈ ປຍາຫາ, ຕປ຺ປະປລ຺ລາ ສີລິເຈເຍາ ກຸຫາ, ຕທ຺ທີປິກາ ຈ ເລີກີຍເລີກຸຕ຺ຕຣຜລີສີ ອປ຺ປຍາຫາ, ເຕ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອປ຺ປຍາເຣາ, ອປ຺ປຍາຫາ ຈາ ອປຣີເຍຍ຺ຍກຸຫາ ອສ຺ສາຕິປິ ອປ຺ປຍາເຣາ. ປຍາຫຈຕ຺ຕາສີຕິ ຍຈາວຸຕ຺ຕປຍາຫກເຣຍ຺ຍຸຍຸຕ຺ຕາສີ. ອທິຈິສ຺ສິກາຕິ ສຣີສປິສເທ຺ທາຈ ປເສເຈສ຺ສຸສໍ. ວລ຺ລສາກີຕິ ເລີຍສສາກີເກາ ຍລ຺ລເປີ. ສເຣຖຸຕິ ຍເຣກາຍາລ຺ລກາ.

ປຣິລ຺ລຍຕ຺ຖຸຕິ ອປກສ຺ສຕຸ, ຍາ ຍໍ ຈິເທສຍິສ຺ສຸຕິ ອເຕ຺ຖາ. ເສາຫໍ ສເຍາຕິ ວຸຕ຺ຕ “ກເຣາຍີ”ຕິ ປິເຈເສເສາ. ຍສ຺ຍາ ຍຍາ ເຍຕ຺ຕາສີຫິ ຕຸຍຜ຺ຍາກເຫ຺ຕາ ຍຍຜ຺ຍເຫ຺ຕາ ຣລ຺ລາ ກຕາ, ຍສ຺ຍາ ຈ ເສາຫໍ ສກຈເຕາ ສເຍາ ກເຣາຍີ, ຈິປສ຺ສີອາສີສໍ ສຕ຺ຕສ຺ສຍີ ສເຍາ ກເຣາຍີ, ຕສ຺ຍາ ປຣິລ຺ລຍຕ຺ຖ ກຸຕາສີຕິ ເຍາຊສາ.

ອທ຺ທາຍີຕິ ກາຍຣາເກ ອສຸສຍສສິກາຣາສີສາ ເລຕເທ຺ທາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ອຊ຺ຊາຕຕ຺ຕິ ສີຊຈິຣຫິຕໍ ປຸຣິສສີຍິຕ຺ຕໍ. ສີເຊ ຫິ ລິເສ຺ຕ ຊຸປລ຺ລຍິກປລ຺ລເກາ ສາຍ ອກເທ຺ທາ ເຫາຕີຕິ ຈສຕ຺ຕິ. ວຸເກ ປສ “ສີຊສ຺ສາປິ ເລສສລ຺ລເຫ ວຸລ຺ລປິປຕ຺ຕິ ວຸຈ ກເຍສ ປຸຣິສິຕ຺ຖີຍາສີເກ ອສ຺ສຣຫິເຕ ປລ຺ລເກາ ສາຍ ອກເທ຺ທາ ເຫາຕິ, ຕສາ ລິຊ຺ຊສາສສາຍ ສາເສຕເທ຺ທາ”ຕິ ຈສຕ຺ຕິ. ຕາສີສໍ ຈາ ວຸລ຺ລ ວປ຺ປາເຈສ຺ສຸສ຺ສາຕິ ຍຊ຺ຊປ຺ປຫາຣາສີຫິ ອຕ຺ຕເສາ ວຸລ຺ລ ວປ຺ປາເຈສ຺ສຸສ຺ສ.

໑໓໑. ປິຍຍ຺ຍຍໍ ຕຸເຍສ຺ສເສາ ປເຕ຺ຕາຕິ “ເຍາ ຈ ອຣຫາ ເຈຈ ພຸທ຺ທີຍາ ຈ, ຕສ຺ສ ຊິສ຺ສເຍຈາ”ຕິ ເສຊ຺ຊິສາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສສ຺ສາຍ ຈຈຕິ. ຕໍ ປຕ຺ຕໍ ກເຫ຺ຕາ ຕິລ຺ລຕ຺ຕໍ ຣາຊກໍ ອສຸປຣີຍາຍີຕິ ວຸຕ຺ຕ ເຈຍ຺ວປເຣຍ຺ຍາຍ ພສ຺ສປຕ຺ຕສ຺ສ ວປຣີສາເກ ອາກາເສ ສກໍ ຕິລ຺ລຕ຺ຕໍ ອສຸປຣີຍາຍິຕ຺ວາ ຊິຕສາຈໍ ສສ຺ສາຍ “ປຕ຺ຕໍ ກເຫ຺ຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ສ ປສ ເຊເຣາ ຫເຕ຺ຖສ ປຕ຺ຕໍ ສຍເຍຈ ອກ຺ກເຫສິ. ເກສິ ປສ ຈສຕ຺ຕິ “ພຸທ຺ທີເລສ ຕໍ ປຕ຺ຕໍ ເຈຍ຺ວປເຣຍ຺ຍເຣາ ຍຸເຫ຺ຕ຺ວາ ເຊຣໍ ອສຸພສ຺ສຍາເສາ ອຊ຺ຊາສິ, ເສາ ຈ ອເສສ ຫເຕ຺ຖສ ກຫິເຕາ ຈິຍ ອເຫາສີ”ຕິ. ຕຊາ ຊິຕເຍຈ ປສ ສສ຺ສາຍ “ສາເຣາຊສ຺ສ ຫເຕ຺ຖເຕາ ປຕ຺ຕໍ ກເຫ຺ຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕ ຈ ຍສຸສ຺ສາ...ເປ... ອສຸພສ຺ສຸຕິ ເຍ ຈ ຍສຸສ຺ສາ ປເຈຍໍ ປິປິຫາຣີຍໍ ສາສ຺ສັສສຸ, ເຕ ອຍ຺ຍາກຍີ ປິປິຫາຣີຍໍ ເຈສ຺ສຸຫີຕິ ເຊຣຍສຸພສ຺ສິສຸ. ເຊເຣາ ຈ ສີຫຍ຺ຍລ຺ລສິຣຸປໍ ກເຫ຺ຕາ ຈິກຸລ຺ລສີສ຺ສີ ເຈສ຺ສຸຕິ, ເຕ ຈ ອສ຺ສຣີຍຍຸຕຊາຕາ ວລ຺ລາສສ຺ຊາ ຍຫາສສ຺ຊາ ອເຫສຸ. ເຕສາຫ “ກິ ສຸ ເລາ ເສາ, ອາສສ຺ຊ, ວລ຺ລາສເສ຺ຊາ ຍຫາສເສ຺ຊາ”ຕິ. ພຸທ຺ທີປິປິຫາຣີຍໍ ສ ເຈສ຺ສຸຕຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕ “ເຍາ ປກຕິຈລ຺ລຸ ຈິຊຫິຕ຺ວາ ກຸຍາຣຈລ຺ລຸ ຈາ ເຈສ຺ສຸຕິ, ສາກຈລ຺ລຸ ຈາ...ເປ... ຈິຈິເຍຍ຺ຍ ເສສາຍຸໍ ເຈສ຺ສຸຕີ”ຕິ (ປຣິ. ຍ. ໑໐.໑໑) ວຸຈຍາກຕາ

អត្តនោ សរីរស្ស វិការាបាទនវសប្បវត្តា វិកុព្ពនិទ្ធិ អធិប្បេតាតិ អាហ “អធិដ្ឋានិទ្ធិ បន អប្បដិក្កូលតា”តិ។ បកតិយា ឯកោ ពហុកំ អាវជ្ជតិ, សតំ វា សហស្សំ វា សតសហស្សំ វា អាវជ្ជេត្វា ញាណេន អធិដ្ឋាតិ “ពហុកោ ហោមី”តិ (បដិ॰ ម॰ ៣.១០) ឯវំ ទស្សិតា អធិដ្ឋានវសេន និប្ផន្នា អធិដ្ឋានិទ្ធិ នាម។ កិំ ហិ វិកុព្ពនីតិ កិំ ហិ សត្តកានិ។

៣៩៧។ បិណ្ឌបាតំ ន អនុប្បិយន្តីតិ ន ចុម្ពិតានិ ហោន្តិ។ រូបកាកិណ្ណានីតិ ឧត្តិរូបាទីហិ អាកិណ្ណានិ។

៣៩៨។ រក្ខិតាសារកោតិ ឥត្ថានីហិ ករេន ចលយាសារកោ។ ឯតស្ស ចលយាសារកស្ស អត្ថចូតាយ ឆបិតា បត្តា ន បរិបតន្តីតិ “តនយា បនេត្តុំ នេវ ចតុត្ថំ”តិ វុត្តំ។ អត្ថចូតនិយាមត្ថាយ អយំ “រក្ខិអាសារកោ”តិ វុត្តោ។ សារអាសារកណ្ឌាសារកោស្មាតិ ឯកសារតា កតអាសារកោ, ពហូហិ ឥណ្ឌេហិ កតអាសារកោ ច។ ឯតេន ន ភណ្ឌតរា ហោន្តិ បត្តេហិ សហ បតនសភាវា។ តេន “សុសជ្ជិតាស្មា”តិ វុត្តំ។ គយកោជិសន្ធិសោតិ យត្ថ ឆយករណានិ បនេសេត្វា លិខន្តិ, តស្ស គយកស្ស កោជិយា សន្ធិសោ។ តាលិសស្ស សារអាសារកស្ស អចិត្តិណ្ណតាយ ឆបិតោបិ បនេត្តា បតតីតិ “អនោកាសោ”តិ វុត្តោ។

អាលិន្ទកបមុខិទ្ធិកានីតន្តិ បមុខបិទ្ធិកានីតំ, ភណ្ឌចន្ទ្រកានន្តិ អនេត្វា។ ពាហិរបនស្សតិ បិសាខានីតំ ពាហិរញ្ញេ។ តន្រកបិទ្ធិកាយាតិ ទេវិកាយ សន្តិត្តេ បន ហត្ថប្បមាណេនោ អត្ថគ្គេរ ឆនេត្តុំ ចត្តតិ។ អាសារេ បន តនេតា ពាហិបិ ចត្តតិ។

បិណ្ឌបាតំ ឆូន្ទ្ធាតិ មុលចន្ទិ។ បត្តមានិអកត្តិ ភូបនិកានំ អត្ថទ្ធហតត្ថាយ ក្សុយិនោ ភណ្ឌតរ៉េ ករំ វេចនិកាការមានិអកំ។ មហាមុលកញ្ញសណ្ណាតាតិ មហាមុលចាជិសណ្ណាតា។ លទេក្កុត្តស្ស ទក្កនត្តិ រោចលំ បត្តំ លទេក្កុត្តស្ស, ន ឆចិកាយ លទេក្កុត្តស្សាតិ ចនត្តិ។ ចិមំសិតុន្តិ។ អនេញ្ញាន បន កណ្ណូរកានាតិ អនេញ្ញាន ការពាន្ទនេន កណ្ណូរកាន។ “ពាន្ធិត្វា ឆូលមេញ្ញុ”ន្តិ ចុត្តត្តា បត្តត្តចិកាយ អំសពាន្ធកោ យថា លគ្គិតដ្ឋានតោ ន បរិកញ្ញតិ, តថា សញ្ញថាបិ ពាន្ធិត្វា ឆបេតុំ ចត្តតិ។ ពាន្ធិត្វាបិ ភូបរិ ឆបេតុំ ន ចត្តតីតិ ភូបរិ និសីទន្តា ឆូត្តរិត្វា កិន្តន្តីតិ ចុត្តំ។ តត្ថ ឆបេតុំ ចត្តតីតិ និសីទនសង្កាភាចនោ ចុត្តំ។ ពាន្ធិត្វា ចាតិ ពាន្ធិត្វា ឆបិតលំនេត្ត ចា។ ឯយា កោចីតិ កត្តុម្ពុនោបិ ចុទ្ធបនេត្តាបិ។

៣៩៩។ បរិហរិតុន្តិ ចិចរេស ចិចរេស បិណ្ឌាយ ចរណត្ថាយ ឆបេតុំ។ បត្តំ អលកនេត្តន បន ឯកចិចរំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា កុញ្ជិត្វា លភេន្តុំ ចត្តតិ។ តេនាហ “តាចកាលិកំ បរិកុញ្ជិតុំ ចត្តតី”តិ។ បណ្ណបុជនីសុបិ ឯវមេវ នយោ។ អកុំ មេតិ អក្ខតិ មយំ ចិតានសា មយ្ហន្តិ អនេត្វា។ បិណ្ឌបាតំ បិសានោ ចតមន្តិ បិសានោ ចតាយំ, អយមេវ ចា បិនេ។ បិសាទិល្លិកាតិ បិសាចទារកា។ ឈចរីសស្ស បនេត្តាតិ ឈចរីសមយោ បនេត្តា។ បកតិចិការសណ្ឋានេន្ត នេតំ សាមិចនំ។

ចនេញ្ញតាតិ និដ្ឋកិត្វា។ “បដិក្កូលំ កត្វា”តិ ចុត្តត្តា ភូមិដ្ឋហនេត្តន ភូតំ ករហត្វា បត្តំ បរិបេហ្វាសិត្វា នេខចនឈឹសនចសេន ហត្ថំ នេខចិតុំ ចត្តតិ, ឯត្តកោន បត្តំ បដិក្កូលំ កត្វា ហនេត្វា នេខចិនោតា នាម ន ហោតិ។ ឯកំ ភូតកាកណ្ឌំ ករហត្វាតិ បត្តំ អចុសិត្វា តត្ថ ភូតកមេច ភូមិដ្ឋហនេត្តន ភក្កិបិត្វា កណ្ឌំ កត្វា, ចាយហនេត្វនេច ចា បត្តំ ភក្កិបិត្វា មុខេន កណ្ឌំ ករហតុមិ ចត្តតិ។ ពាហិ ភូតនេកន ចិក្ខនេលត្វាតិ ទ្វិសុ

អង្គុលីសុ អាមិសមត្តំ ចិក្ខាលេត្វា ខាហិ ករហត្យជ្បិ ចង្គតិ៖ បដិលាភិត្យការេយាតិ ឲត្ត ភ សមំ លាភិត្យការេយាបិ អញ្ញេសំ លាភភារទំ ធរេបត្យំ លកតិ ៖ តទេត្វច កត្វាតិ បទេត្តឃេច ឃឆាឆបិតឌ្ឍាភតោ អត្តុន្ទឹត្វា៖ លុញ្ជិត្វាតិ តទោតា យំសេយច តិរចសេសំ ឌ្ឍប្បដេត្វា៖

១៥៦៖ កិណ្ណាធនេណ្ណាតាតិ សុទាកិណ្ណាធនេណ្ណាភ៖ យេក្ខតុត្តិ សុចិ យេក្ខតុំ៖ តិស្សេលិយ្យាតិ ចត្យហិ ធនេណ្ឌហិ ឌឹចរប្បយាតេលាត អាឃតចត្យរស្សំ កត្វា ខាន្ទបដលយ្យិ៖ ឲត្ត ហិ ឌឹចរេកោដិយោ សយក់ ខាត្តិត្វា ឌឹចរំ ឃឆាសុពំ សិញ្ចត្តិ៖ តត្ត អត្តុទិតញ្ចត្តិ តស្សា តិស្សេលិយា ឌ្ឍបរិ ឌឹចរស្ស ឌ្ឍបត្តុក្កតត្វាឃ អត្តុទិតញ្ចា៖ កម៌តសញ្ញាតាឃ តិស្សេលិយា ឌឹចរស្ស ខាត្តភកទ្ធុ កម៌តទ្ធុតិ យញ្ញិបធលេបឹសយាសោតិ អាហ “ឃាឃា”តិអាទិ៖ តត្ត ឃសុ្វា ធ្វិត្តុ បដលិតំ ឲកស្មិំ អផិកេ ឌាតេ តត្ត ចលិយោ ហោត្តិ, តសុ្វា ធុបដ្ឋឹចរស្ស បដលគ្គឃយ្យិ សយក់ កត្វា ខាត្តភកទ្ធុ កម៌តទ្ធុតិ ចេដិតញ្ចា៖

បរិត្តក្ខណំ កម៌តស្ស អទេត្តា ឌឹទតីតិ កម៌តេ ខាន្ទស្ស ឌឹចរស្ស បរិឃេត្តា ឌឹទតិ៖ កម៌តតិស្សិតញ្ចិឌឹចរំ ញ្ចាឆ តិស្សឃេចាហារេត “កម៌ត”ត្តិ ធុត្តំ “យញ្ញា ឈោយត្តិ”តិអាទឹសុ ចិយ៖ អត្តុចាតំ បរិកណ្ឌត្តិ កម៌តេ ខាត្តភទ្ធុហិ ឌឹចរស្ស សយត្តា បរិឃត្តស្ស អឌឹទលាត្តំ ឃេហិ កោហិទិ ចោឡអកោហិ ឌឹឈេតោ អត្តុចាតំ, តិទិឃេតោ បរិកណ្ឌញ្ញា សិត្តិត្វា កាតំ ឃត្ត ទទ្ធុកោ បទេចេសត្វា ធនេណ្ឌសុ បលិចេធេត្វា ឌឹចរសយក់ អាកន្ទិតំ សក្កា, តាទិសត្តិ អទេត្វា៖ កេចិ បត “កម៌តសញ្ញាតេសុ កិលញ្ញាទឹសុ ឲច អឌឹទលាត្តាឃ អត្តុចាតបរិកណ្ឌកាទលំ អត្តញ្ញាត”ត្តិ ចទត្តិ៖ តស្ស យញ្ញោតិ បុរាណកម៌តស្សច អទេត្តា៖ កិក្ខុតោ បយាតេលាភាតិ កិក្ខុតោ ឌឹចរស្ស បយាតេលាភ៖ អញ្ញា តិស្សេលិត្តិ ឌឹឈេតោ ច តិទិឃេតោ ច អញ្ញា ធណ្ឌំ ធរេបត្វា ខាត្តិតំ៖

ខាធលកត្តិ ធិក្យលាករលាសញ្ញាតកិទិយាចិសេសស្ស អផិចធតំ៖ តេភាហ “ធ្យក្យលាករល”ត្តិ៖ បទេចសតសលិកត្តិ ចលីតំ អក្កហលត្វាឃ បទេចសតកទេចញ្ចសលិកាទិ៖ បរិត្តក្ខណំ បដិក្កហត្តិ អង្គុលិកញ្ញាក់៖

១៥៧៖ បាតិ ភាយ កណ្ឌដ្ឋបតកោ កាឌតចិសេសោ៖ បរិត្តក្ខណំ បដិក្កហឆចិកត្តិ បាតិអាទិកាឌតត្វចិក់៖ ធិតិត្យត្តិ ឌ្ឍដ្ឋចត្វុបរិឃត្តស្ស អបតតត្វាឃ ញ្ចដ្ឋកាឌឹហិ ធិតិតំ៖ អាលម្ពភខាហត្តិ អាលម្ពភទ្ធុធណ្ឌាទិ៖ បរិកិច្ចតីតិ កដសារាទិក់ កម៌តយញ្ញោកក្ខំ ហោតិ៖ ឌ្ឍស្សាធេបត្វាតិ ធណ្ឌកម៌តំ សត្ថាឃ ធុត្តំ៖

១៥៨-៥៩៖ ឌ្ឍធក់អកប្បិយត្តិ សប្បាលាក់៖ ឌ្ឍបតត្តិតិ ចេធំ ខាត្តិ៖ អន្ធាតយក្កោ បដិបច្ចិតញ្ញោតិ ឲត្ត អន្ធឃោឌតំ អន្ធាតយក្កោ ភាយ, តំ បដិបច្ចិត្យកាយស្ស សញ្ចិច្ច ចិហាទ្ធុបចារាទិក្កុយតេ អាបត្តិ៖ អសញ្ចិច្ច កតស្ស បត ឃត្ត សទតិ, តត្ត ធត្វា សញ្ញាដិកណ្ណាទិ អតផិដ្ឋហិត្វា កយតេ បធចារទេត អាបត្តីតិ ចេដិតញ្ចា៖ ភ សមុតីតិ ភ បហោតិ៖

១៦០៖ អភិសង្ខាតាយាតិ សេយ្យាទិភោសត្តិធិតកាយា៖ តត្ត យញ្ញោតិ អក្កញ្ញអបិសកស្ស យញ្ញោ ឌ្ឍបទិតិ អក្កញ្ញអបិសកស្ស ឌ្ឍបទិភាកេ ឌ្ឍធកដ្ឋបតដ្ឋាតត្តិ ឌ្ឍធកដ្ឋបតត្វាឃ បរិច្ឆិត្តិត្វា កតដ្ឋាតំ៖

១៩១។ បិញ្ញត្តិយំ ឋងបិតត្តិ ក្វុបំ។ តឹងចត្វុកោតិ ក្វុបស្ស សយត្តា ក្វុលដ្ឋាត់, ក្វុមិសមំ តិដ្ឋតីតិ អតេ្ថា។ ឋងកោត ខ្ចត្វុទិឃ្យតីតិ សយត្តា ចស្សោងក៌ អាកត្តា ក្វុបេ បតតីតិ អតេ្ថា។

១៩២។ ចារេហត្ថីតិ ឋស្សិញ្ចត្តិ។ អទេហដឈដិឃត្តំ តាយ ចក្កសណ្ឋាត់ អនេតការេ អនេទ អនេទ ឈដិកាតិ ជាត្តិត្វា ឲ្យេកាត, ទ្វិហិ ចា បរិក្ខុមិឃយាតឃត្តំ។

១៩៣។ អាចិន្ទបក្កបិរកត្តិ កល្លិកយល្ហលស្ស សយត្តា ឌបិតបក្កបិរក៌។ យល្ហេលតិ កល្លិកយល្ហេល។ បក្កបិរកេ ឌេបត្វាតិ សយត្តា ចត្វុទស្សាកាទេត ឋលកាឌីតិ ឌេបត្វា។

១៩៤។ តយតាក៌ តាយ សត្តុតសដិសត្តិ ខេកចិ ចឯត្តិ។ ខេកចិ បត “ទ្វក្កតចយយ”ត្តិ។ ចយុលល្ហបរិហារេតាតិ អតស៊ិដ្ឋហិត្វា សឃតាយតចិឌិតាតិ អតេ្ថា។ ខេបញ្ញអាឃាតិ អដ្ឋិ សខេសាញ្ញអង់សាឌិអាកាទេត កតាយ ភាដតាកាទាយ ខេបញ្ញអាឃ។ ឃត្ត ឋល្ហបិឃាសាឌិ បក្កិបិត្វា ឋបទិ ខេភាដតបិតិ ឌេបត្តិ ភត្តស្ស ឋល្ហភាចាចិកយតត្ត, តាឌិសស្ស ភាដតាការស្ស អាឆារេស្សតំ អឌិចចត់។ ខេតខេតច បិញ្ញត្តិយំ “អាសិត្តក្វុបឆាត”ត្តិ ទុត្តំ។ តស្ស ច បិឃាសាឌីហិ អាសិត្តកាឆារេទាតិ អតេ្ថា។ ត្តុងញ្ញ អាសិត្តក្វុបឆាត់ បច្ចេត្តុស្វុ ត ឌាតត្តិ កាតំ, យញ្ញិយខេងខេសខេឃច កខេទាត្តិ។ ខេកចិ បត “កិហិបរិខេភាខេកា អខេឃាយឃាឌិ សខ្ពោបិ អាឆារេទា អាសិត្តក្វុបឆាតខេយច អត្វុខេលិខេយតី”តិ ចឯត្តិ, ឲ្យេក បត “កបរិឃខេលិហយខេឃា អាឆារេទា យញ្ញញ្ចុទិកខេយច អត្វុខេលិខេយតី”តិ។ ចិមំសិត្វា កខេហតព្ពំ។ បុខេព្ព បត្តក្វុត្តិឃា អាឆារេទា អត្វុញ្ញាខេតា។ ត្តុងាតិ ក្វុញ្ចិតំ យញ្ញញ្ចុទិកា អត្វុញ្ញាតា។ លិដ្ឋត្តិ លិដ្ឋឃុត្តំ។ ចិដ្ឋត្តិ អខេត្តាចិតិចិដ្ឋលិដ្ឋំ។ អាចិដ្ឋត្តិ សយត្តខេតា លិដ្ឋំ។

១៩៥។ បត្តំ តិក្កុឌ្ឌិតុត្តិ ឲ្យត្ត កយុចាចាឃ អសម្ពុទាកកេលាចខេសខេតច តិក្កុឌ្ឌត់, ត បត្តាត់ អខេឆាម្ពុលដ្ឋបខេតត។ ខេតតាហ “អសម្ពុទាក៌ សខ្ឈេត កខេទាត្វុ”តិអាឌិ, តំ ចង្ហំ កយុចាចាឃ សខ្ឈេត សង្ហំ អសម្ពុទាក៌ សខ្ឈោ កខេទាត្វុតិ អតេ្ថា។

បត្តំ តិក្កុខេឌ្ឍាតិ ចង្ហស្ស បត្តតិក្កុឌ្ឌតងល្ហកមុំ កខេទឃ្យំ អសម្ពុទាក៌ សខ្ឈេត កខេលត្តិ សខ្ឈេត ចង្ហស្ស អសម្ពុទាកកេលំ។ ឃធា អសម្ពុទាខេកា ខេហាតិ, តធា កខេលត្តិ អតេ្ថា។ តិក្កុឌ្ឌិខេតា...ខេប... អសម្ពុទាក៌ សខ្ឈេតាតិ ឲ្យត្ត សខ្ឈេត អសម្ពុទាខេកា ខេហាតីតិ អតេ្ថា ងដ្ឋខេព្ពា។ ឲ្យចំ ភកចតា អសម្ពុទាកកេលស្ស អាលត្តត្វា, កយុចាចាឃ ច សាចិតត្វា, អដ្ឋកចាឃញ្ញ “ខេកាចិ ខេឌឃ្យឆខេយុា ត កខេហតខេព្ពា”តិ ទុត្តត្វា បខេត្ត តិក្កុឌ្ឌិខេត តស្ស សត្តក៌ ជាត្វា កល្ហត្តស្ស ទ្វក្កដខេយចាតិ កខេហតព្ពំ។

អច្ចេឃាតិ ចាឃបព្ឋិបត្តិ អតិក្កមិត្វា បចត្តិ, អបរាឆោតិ អតេ្ថា។ មំ អច្ចកមាតិ មំ អតិក្កមុ បចខេត្តា។ តំ ខេត មឃំ បដិក្កហ្សាមាតិ តំ ខេត អបរាធំ មឃំ លមាម។ ភិក្ខុត់ អលិកាឃ បរិសក្កតីតិអាឌីសុ អលិកាឃ បរិសក្កតាឌិខេតា ចិទេខេតាតិ ឲ្យចមខេត្ថា កខេហតខេព្ពា។ អសម្ពុទាក៌ ភិក្ខុសខ្ឈេតាតិ ឲ្យត្ត “កខេតា”តិ បិឌេសខេសា។

᪁᪄᪆᪨ ᨿᩣᩅ ᨷᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩈᩮᩣᨷᩥᨲᨠᨬ᩠ᨬᩪᩑᨧᨴᩣᨲᩥ ᨷᨼᨿᩈᩮᩣᨷᩥᨲᨹᩃᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨬ᩠ᨬᩣᨷᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᩈ᩠ᩈᨲ ᩈᨲ᩠ᨳᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨷᨭ᩠ᨮᩥᨿᩴ ᨯᨲᩴ ᨲᨮᩣᨠᩣᩁᩮᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᨿ᩠ᨿᨲᩦ”ᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᩁᨮᩮᩁᩣ ᩋᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨲ ᨠᩥᨠ᩠ᨠᩕᨶᩴ ᩁᨧᩃᨷᨮᩥᨠᩔ ᩋᨠ᩠ᨠᨿᨲᨷᨧ᩠ᨨᨿᩣ ᩋᨷᨧᩣᨶᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨶᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᩥᨧᩣᩁᩮᨶᨲ ᨠᨠᨧᩁᩮᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᨿ᩠ᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᩉ᪨ ᩋᨷᨠᨲᨠᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨧᩥᨯᩣᨲᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩁᨲᨲᩣᩉ “ᨿᨬ᩠ᨠᩃᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

᪁᪄᪇-᪁᪅᪀᪨ ᨻᩦᨯᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᩁᩔᨻᩦᨯᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨷᨱ᩠ᨱᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᩃᨷᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥᨶᩣ ᩑᨠᩮᨠᨶ ᨷᩁᩮᨲ᩠ᨲᨶ ᨠᨲᩃᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪁᪅᪃-᪄᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨱᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᩉᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᨠᩣᨷᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨯᩦᩈᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩁᨠᩁᩈᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨷᩥᩁᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᩁᨠᩣᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨷᩥᨷᩁᩥ ᨲᩃᩥᨾᩁᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᩈ ᩁᨧ᩠ᨨ, ᩁᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᨷᩁᩈ᩠ᩈ ᩁᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩁᨠᩣᩃᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨧᨲᩩᩁᩔᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩣᨷᨲᩴ᪨ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩃᨿᩴ ᨶᩣᨴᩥᨠᩴ ᨶᨷᩥᩁᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣᩁᨭ᩠ᨮ ᨿᩈ᩠ᩈᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨷᩥᩁᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩁᩩᨯᩦᨲᩥ ᨴᩩᨯ᩠ᨰᨠᨧᩃᩴ᪨

᪁᪅᪅᪨ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩃᨿᩴ ᩁᩃᩮᩣᩉᨠᨱ᩠ᨯᨠᩴᩈᨠᨱ᩠ᨯᩈᨲ᩠ᨳᩥᨧᩁᨿᩣᨲᩥ ᩁᩃᩮᩣᩉᨠᨱ᩠ᨯᩔ, ᨠᩴᩈᨠᨱ᩠ᨯᩔ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨳᩥᨧᩁᨿᩣᨲᩥ ᩋᩁᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨩᨲ᩠ᨳᨲᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᩈᩥᨶᨱ᩠ᨯᩣᨯᩦᨲᩴ ᩁᨠᩣᨯᩦᩈ᩠ᩈ ᩋᨷᩥᨲᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩁᩃᩮᩣᩉᩮᩉᩥ ᨩᨲ᩠ᨳᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᨿᩣᨠᨧᩣᨿᨲᩴ ᨲᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨷᩈᩣᩁᩥᨲᨲᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪁᪅᪆᪨ “ᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᩁᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨩᨲ᩠ᨳᩥᨲᨲ᩠ᨳ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩮᨲᨶ ᩋᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨠᩣᨿᨩᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨩᨲ᩠ᨳᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧᩥᨭ᩠ᨮᩔ ᩋᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᩁᩈ᩠ᩈᨲᩥ᪨ ᨿᩩᩁᨯᨧᨭ᩠ᨮᩥᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩁᨧᩁᨯᩮᩣ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨻᩣᩉᩩᩁᨦ᩠ᨣᩮᨠ ᩑᨠᩁᨲᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᨲᩣᨧᨱ᩠ᨱᩉᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩉᩥ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩁᨠᨧᩥ ᨧᨶᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨧᨱ᩠ᨱᩈᩩᩁᨲ᩠ᨲᨲᩣᨷᩥ ᨧᩃᨿᨪᨯᨠᩣᨴᩥᨧᩥᨠᩣᩁᩮ ᨶᩁᩈ᩠ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᨧᨭ᩠ᨮᩥᨲᨿ᩠ᨿᩥ ᨿᩩᩁᨯᩁᨿᨧ᪨ ᨧᩥᨠᩣᩁᩮ ᨷᨲ ᩋᨶᩁᩈ᩠ᩈᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᩁᨲ᩠ᨲᩮ ᩁᨧᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩁᨲᩁᨲᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᨷᩥᩁᩣᨴᩥᨠᨾᨧᨱ᩠ᨱᨲᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨻᩣᩉᩩᩁᨦ᩠ᨣᩮᨠ ᩑᨠᩁᨲᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩁᨠᨲ ᨲᩥᩁᨲ᩠ᨲᩮ ᩁᨧᩁᨯᩮᩣ ᨠᨲᩴ ‘ᨻᩣᩉᩩᩁᨦ᩠ᨣᩮᨠ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲ ᨧᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨿᨭ᩠ᨮᩥᨠᨠᩣᨿᨩᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩣᨿ ᨧᨲᩩᩁᩔᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨ ᨷᩥᨿᨠ᩠ᨠᨶᩈᩣ ᨧᨲᩩᩁᩔᩣ᪨ ᨿᩩᨴᩥᨠ᩠ᨠᩈᨱ᩠ᨮᩣᩁᨲᨲᩣᨲᩥ ᨧᩁᨠᩈᩦᩈᩣᨠᩣᩁᩮᨲ᪨ ᨷᩥᩈᩁᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨶᩈᩣᨷᩁᩥᩁᨿᩣᩈᩣᨲᩴ᪨

᪁᪅᪇᪨ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩃᨿᩴ ᨠᨭ᩠ᨮᩥᨠᨹᩃᨠᩴ ᨷᩥᩈᨠᨹᩃᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᨴᩣᩁᩩᨴᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᨿᩁᨿᩈᩩ ᨹᩃᩁᨠᩈᩩ ᨠᨭ᩠ᨮᩥᨠᨷᩥᩈᨠᩣᨲᩥ ᩋᩁᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᨧᩁᩮ ᨶᩁᨷᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ᪨ ᩁᨠᩣᩁᨭ᩠ᨮᩣ ᨧᩥᨧᩁᩥᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᩣ ᨧᩥᨧᩁᩥᨿᨲᩥ᪨

᪁᪆᪀-᪁᪨ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩃᨠᩣᩁᩮᨠᩣᨲᩥ ᨠᩥᨠ᩠ᨠᩕᨶᩴ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩃᨿᩣ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᨠᩣ᪨ ᨲᩔᩣᨷᩥ ᨲᨳᩣ ᨷᩥᩁᩩᨷᩥᨲᩴ ᨲ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩃᨿᩴ ᨿᩩᨱ᩠ᨯᨧᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨿᩃ᩠ᩃᩣᨶᩁᨿᩣ᪨

᪁᪆᪁᪨ ᨷᨿᩣᨱᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮᨲᩣᨲᩥ ᨧᨯ᩠ᨰᨠᩦᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮᨲ᪨ ᩁᨠᨧᩥ ᨷᨲ “ᨷᨠᨲᩥᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮᨲᩣ”ᨲᩥ ᨧᨶᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩩᩃᨷᨭ᩠ᨮᩥᨿᨠᨧᨧᩁᨲᨲ ᨲ ᩈᩁᨿᨲᩥ᪨ ᨲ ᩉᩥ ᨷᨠᨲᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮᨶ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩩᩃᨷᨿᩣᨱᩴ ᨶᨲ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᨱ᩠ᨯᩮ ᩋᨧᩥᩃᨦ᩠ᨣᩩ ᨶᩣᨴᩥᨲᩴ ᩈᨠᩣᨲᩥ᪨

᪑᪙᪖᪉ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᩈᨠᩣᨿ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩴ ᨴᩪᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨾᩣᨣᨵᨽᩣᩈᩣᨿ ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩩ ᩈᩩᨠᩕᨲᩣᨿ ᩉᩦᨶᩮᨧ᩠ᨨᩣᨷᩥ ᨠᩕᩃᩣᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩪᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪉

᪑᪙᪗᪉ ᨿᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᩁᨾᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩣᨿᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨿᩣ ᨷᩣᩁᨾᩥᨶ᩠ᨴᩕ᪉

᪑᪙᪘᪉ ᩋᨧᩮᩃᨠᨲᨷᩦᨩᩮᩣᨴᩣᨲᩥ ᩋᨧᩮᩃᨠᨲᨠᨷ᩠ᨷᩣᨲᩥ ᨷᨷᨲᨠᩣᨶᨲᨧᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪉ ᩋᨷᩥᨱᩣᨲᨠ᩠ᨲᩥ ᨷᩥᨱᩣᨲᨹᩃᨠᩣᨴᩥ᪉

ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪉

ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪉

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៦. សេនាសនក្ខន្ធកោ

វិហារានុជាននកថាវណ្ណនា

១២៣។ សេនាសនក្ខន្ធកេ សិសិរេតិ សិសិរកាលេ ហិមបាតវសេន សត្តាហវទ្ទលិកាទិវស្សបាតវស្សេន ច ឧប្បន្នេ ធរោ សីតនយ្យេស្សា អធិប្បេតាតិ អាហ “សយ្យុសិតកោ”តិ។ “តតោ”តិ ទ្វារំ កត្វា អេត្វ តិស្សក្កវវនំ, តេន ច វិហារេន វាតាតបេបិ បដិហញ្ញតីតិ អេត្វាតិ អាហ “វិហារេន បដិហញ្ញតី”តិ។

១២៤។ អាវិញ្ឆនច្ឆិទ្ទន្តិ យត្ថ អង្គុលិំ វា រជ្ជុសង្ខលិកាទិំ វា បវេសេត្វា កវាដំ អាកឌ្ឍន្តា ទ្វារពាហំ ផុសាបេន្តិ, តស្សេតំ អធិវចនំ។ សេនាសនបរិក្ខារេ អកប្បិយំ នាម នត្ថីតិ ទស្សនត្ថំ “សព្វម្បិ ធីបិកទូវេហ្ឋតា”តិអាទិ វុត្តំ។ វេតិកេ វេទិកាសទិសន្តិ វាតបានគាទុំ វា ខាលំ វា អង្គុលេត្វា គាទ្វង្គាទេន វេតិកេ វេទិកាយ បឌ្ឍាទិនិ វិយ ទ្វង្គាទិហិ ឧត្តំ, តិរិយន្តា បដិកាគេយា គស្សេត្វា វត្វលិទ្ទយុត្តំ កតំ។ ឆន្នកវាតបានំ នាម តិរិយំ គាទុតិ អគត្វា ឧត្តំ ផលិតគាទុហិ ខុទ្ទ កតំ។ ចោឡអកបិគប្បញ្ញតំ ពន្ធិតុន្តិ វាតបានប្បមាណេន បិគប្បញ្ញាគនសមិសំ ចោឡអកាទិតា ពន្ធិត្វា វង្គុលិអាទិប្បវេសនតិវារណត្ថំ, កវេឆត្តិ អេត្វា។ មិដ្ឋកត្តិ មញ្ចាកាគេន កតនមត្តិកាទិហិ កតវេទិកាកាទំ។

១២៥។ វតុរស្សបីឋន្តិ សមវតុរស្សំ។ អឌ្ឍង្គុលបាទកំ វដ្ដតីតិ អឌ្ឍង្គុលបាទកមេវ វដ្ដតិ។ បមាណាតិក្កន្តោបិ វដ្ដតីតិ សមវតុរស្សមេវ សន្ធាយ វុត្តំ។ អាយតវតុរស្សា បន សត្តង្គបញ្ចង្គាបិ ឧច្ចបាទកា ន វដ្ដន្តិ។ វេវេត្តេហេវ វតុរស្សាទិអាការេន កតំ ភទ្ទបីឋន្តិ អាហ “វេត្តមយំ បីឋ”ន្តិ។ ទារុបដិកាយ ឧបរីតិ អដនិអាការេន ឋិតទារុបដលស្ស ហេដ្ឋា ឧទ្ធំ បាទំ កត្វា។ បវេសនកាលេ អាវេសន្ធាយ “ឧបរី”តិ វុត្តំ។ ឯឡកស្ស បច្ឆិមបាទទ្វយំ វិយ វង្កាការេន ឋិតត្តា បនេតំ “ឯឡកបាទបីឋ”ន្តិ វុត្តំ។ បលោលិវេឋក្កីតិ សហ យេន្តាហិ បវេដ្ឋន្តិ។ ទុវេក្ខ, លតា ច យុញ្ជិត្វា អវេសនំ កន្ធាទិកំ សញ្ញយ្យិ តិណឆាតិ ឯវាតិ អាហ “ខេយំ កោសញ្ជិ តិណឆាតិកាន”ន្តិអាទិ។

ឧបធានន្តិ ផេបត្តិ។ សីសប្បមាណន្តិ នាម យត្ថ គីវាយ សហ សកលំ សីសំ ផេបតុំ សក្កា, តស្ស ច មជ្ឈដ្ឋានំ វិត្ថារប្បមាណន្តិ គស្សេត្វា “វិត្ថារតោ”តិអាទិមាហ។ ទ្វគត្ថា ពិម្ពោហនស្ស ឧភោសុ អន្តេសុ ផេបតព្វចោឡអប្បមាណគស្សនំ។ តស្ស វសេន ពិម្ពោហនស្ស វិត្ថារប្បមាណំ បរិច្ឆិន្ទតិ, តំ វដ្ដំ វា វតុរស្សំ វា កត្វា សិព្វិតំ យថា កោដិតោ កោដិ វិត្ថារតោ មុដ្ឋិរតនំ មជ្ឈេ វិត្ថារតោ ហោតិ, ឯវំ សិព្វិតព្វំ។ ទ្វតោ អធិកំ ន វដ្ដតិ, តំ បន អន្តេសុ ផេបិតចោឡអំ កោដិយា កោដិ អាហច្ច ទីឃតោ ឥតិកណ្ណំ ហោតិ។ តេសុ តីសុ កណ្ណេសុ ទ្វិន្នំ កណ្ណានំ អន្តរំ វិទត្ថិវតុរង្គុលំ ហោតិ, មជ្ឈដ្ឋានំ កោដិតោ កោដិ អាហច្ច មុដ្ឋិរតនំ ហោតិ, ទ្វគយស្ស ឧក្កដ្ឋប្បមាណំ។ តេនាហ “តីសុ កណ្ណេសុ”តិអាទិ។

“កព្ពលេយច...េប... ឧណ្ហកិសិសញ្ញ្ញេយច កច្ឆតី”តិ សាយញ្ញាតោ ចុត្តត្តា េកាតកាជិអកបិ្យយ្យិ ឧណ្ហយយត្តុកោ កិសិយំ បក្លិបិត្វា សយិតុំ ចដ្តីតិ ចដ្តព្ពា`

យស្មុរេកតិ ចមុមយកិសិយំ` ចមុមយំ បន ពិេយ្ហាហតិ ត្វលបុណ្ណយ្យិ ន ចដ្តតិ` បិញ្ញុល្លយំ េសនាសនបរិក្ខារេតុស្សន្តិ េសនាសនបរិក្ខារកោលត្តាយ តុស្សំ` កិសិ ឧតន្តិត្តុត្តិ កិសិត្តុចិកាយ បក្លិបិត្វា ពាន្តិតុំ` បរិកិច្ឆតីតិ យញ្ញាជិេតា សារិយយាតា បិឆេកាជិអាឌិស្សុ តិសិឆេត្តហិ ឈសិយយាតា កិសិ បរិកិច្ឆតិ` ឧតន្តយញ្ញន្តិ កិសិ ឧកាពន្តិ កត្វា ពន្តយញ្ញា` បិញ្ញុល្លយំ លចិ ឧប្បារេដត្វា ហេន្តីតិ កិសិច្ឆបិ េចារា ហេន្តិ` េឃាសិត្យន្តិ េចាេរហិ ហរិតស្ស បច្ឆា ហរិតសញ្ញាលាបុសិតពិត្តុតិ ឌាតុំ` កិត្តិកយុត្តិ តាតាចេណ្ហហិ ចិកិត្តិរាជិកោលា` ហត្តុកយុត្តិ ហេត្តុត យំ កិញ្ចិ សញ្ញាកោលា`

១៩៨` បិញ្ញុល្លយំ ន តិបតតីតិ ន អល្លីយតិ` បដិតាេហត្វាតិ ឈសិត្វា` ន តិពន្តីតិ អតិពន្តតិេយា, ន លក្កេកាតិ អេត្វា`

១៩៩`“ករោហី”តិ ចត្តុយ្យិ ន លព្ភតីតិ អាលាត្តិឃា ឧច បដិក្លិត្តត្តា ត្វារបិលិ “កិ ន ករោហី”តិអាជិតា បរិឃាេយន ចត្តុំ ចដ្តតិ` ឌាតកបកោលាត្តិ ឌាតកបដិសំឃុត្តំ ព្ពត្តិបុរិសាជិ យំ កិញ្ចិ រុប៉ំ អឆិេបុ្យតំ` “បេហិ កាេរបតុ”ន្តិ ចុត្តត្តា ពុត្តរុបយ្យិ សយំ កាតុំ ន លកតិ` បិញ្ញុល្លយំ បញ្ញាបដិកត្តិ ឌាតិអាជិបញ្ញាប្យការចេណ្ហយដ៏`

២០០`ឧបចារេរាត េហាតីតិ កព្ភស្ស ពាហិ សយន្តា អតុបរិកយតស្ស ឧកាេសា តប្យេហាតិ` រុក្លិ ចិន្ទ្រិតាតិ តច្ឆិតសារេកាទុំ អក្កសយីេប ចិន្ទ្រិត្វា` កត្វាតិ លិេឌ្ឌ កត្វា` កប្យកតំ ចិយ សារលាហ្យេក អាេកាេដត្វា ឧចំ កតេយច “អាហរិយំ កិត្តិបិឆ”ន្តិ ចុត្តំ` ឧបត្តុយុកត្តុ ក្ខុយិយំ បតិដ្ឋារេបតុន្តិ ជិណ្ហកិត្តិបិេឆត ពាហិ សយាតកាេរ តាលាុកប្យសិេសត ឧស្សារេបត្វា យុេលត ក្ខុយិយំ បតិដ្ឋារេបតុំ` បរិត្តាលាត្តុត្តិ ឧល្លិត្តាចលិត្តកុជិឃា ឧចស្សតដ្ឋាតស្ស បរិត្តាលាត្តុំ` កិជិកន្តិ តាលបណ្ហាជីហិ កតបឆលំ` យដ្ឋិតយត្តិកន្តិ ឧចស្សតលិេឌ្ឌស្ស បិឆហតត្តុ ចុត្តំ`

ឧកេតាកុដ៏ តីហរិត្វា កតបេឆសស្សាតិ យថា ពាហិ ជិតា ឧឌុកំ អេត្តា តិសិេត្ត ន បស្សន្តិ, ឧចំ ត្វារាកិយុលំ បិឆហតចេសត កិត្តិញ្ញា អញ្ញាតោ ត្វារញ្ញា េឃារេដត្វា កតដ្ឋាតំ ចឆតិ` សយន្តា បរិឃាការេរាតិ សយន្តេតា អាចិន្តបយុលំ` ចំសំ ឆត្វាតិ បុរិសប្យយាេលា បិេឆ តិលលិត្វា េតាសំ ឧបរិ បិដ្ឋិចំសសជិសំ បស្សចំសំ ឆេបត្វា ឧសារេត្វា` ឧកំ ឆល្លេកាជិ អតិឧញ្ញាឃ ចិហារកិត្តិេកាជិឃា ឧកំ េកាជិ តីេច ចំសបិដ្ឋិយំ ឆបតចេសត ឆល្លេក បសារេត្វា` ចក្លលយុេត្តា កិជិេកាតិ កចាដំ ចិយ ចិចេរាឆកាតស្សុលត្តុំ ចក្លលពាត្តកិជិកំ` បិញ្ញុល្លយំ ឧញ្ញារតកិជិកត្តិ អាបលាជិស្សុ អតត្តុកកាេល ឧក្លិបិត្វា, ឧបរិ ច ពាន្តិត្វា បច្ឆា ឧតរលាកិជិកំ, កប្យសិេសហិ ចា ឧបត្តុយុកីហិ ឧក្លិបិត្វា បច្ឆា ឧតរលាកិជិកយ្យិ`

២០១`បិតីយំ ឧតប្យតីតិ បិតីយកាដេតស្សុ ឆបិតបិតីយំ អាតេបត សត្តប្យតិ`

១០១។ តយោ វារេតិ តយោ បរិក្ខេបេ។ វេឡ្ហវារេន្តិ សព្ពំ ធាតុបរិក្ខេបំ សក្កច្ចាតិ។ កល្យាណវារេន្តិ សព្ពសាលាបរិក្ខេបំ។

១០៥។ អាសេវិកោ អត្ថរណានីតិ យោ ពុទ្ធារម្មណាយ បីតិយា អាគន្តុកោ យសន្តោ ឧត្តរសោ អហោសិ, យេន ចស្ស បរិបុណ្ណស្ស ចិយ ចិត្តវុត្តិយា យត្ថា អហោសិ, សោ ឥតិនយេន លេចស្សិរិសមាក្ខាល់ ទក្ខិណំ អាមាសុសាតំ បត្តស្ស កលេន បីតិវេសេ យត្តិកេន អត្ថរណានិ។

សព្ពត្ថីតិ វាចាយ ហត្ថិនោ សព្ពសហស្សានីតិ ឧបចំ បរេច្ឆំ សហស្ស-សពេឌ្ឍ យោរេឆត្វា អនេត្វា ធាតុវេណ្ឌា បធីតិហារស្សាតិ “ពុទ្ធ ចក្ខុស្សាបី”តិ រតនត្តយំ វដ្ដិស្ស កច្ចេតា ឧកបធីតិហារស្ស, តប្បច្ចយក្ខលផលស្សាតិ អនេត្វា តស្ស សោពុអសយោ ករកោ កលំ តាយ, តំ សោពុអសិ កលំ យធាចុត្តា ហត្ថិអាធយោ សន្តា តាលួត្តិ តារហត្តិ, តិធស្សតយត្តនេច្ចាតំ អនេកសតសហស្សកាកយ៉ិ តាលួត្តិ។

អត្ថការោ អត្ថរណានីតិ បុត ពលចបីតិយា អាសេវិកោ សយុប្បនេត្ត អត្ថរណានិ អាសត្តិយោតិ តល្យាយោ។ ចយកោលាត្តិ ធេឃ្យធយ្យុល តចកយ៉ំ។

១០៨។ ធាធេយ្យាតិ តចកយ៉ំ អធិដ្ឋាតុំ វិហារេ ពុទ្ធរិយំ ធាធេយ្យាតិ អនេត្វា ធិន្នាតិ តចកយ៉ំ កាតុំ វិហារោ ធិន្នា, វិហារេ តចកយ៉ំ ធិន្នត្តិ ចា អនេត្វា។

១១១-៣។ សន្ទាការេតិ សត្តិបាតយណ្ឌេបេ។ ឧកាសេតិ តិចាសាកាសេ។ វដ្ដិស្ស កតត្តិ សឈ្ឈវដ្ដិស្ស កតំ។ កិហិចិកដត្តិ កិហីហិ កតំ បញ្ញត្តំ, កិហិសត្តកត្តិ អនេត្វា។

វិហារាតុជាតកកធាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

សេតាសតក្កាហកធាចណ្ណតា

១១៤។ “លយាសច្ចយេត លយាសច្ចយេតា”តិ ពុធំ ឌិល្លត្តំ បច្ចយជាតកាលបរិច្ឆេទស្សតំ, ឧចំ ដ្ឋបរិបិ។ “តំ ត កាលេហតព្ពា”ត្តិ ចធតស្ស កាលឈាយាហ “បច្ចយេតេច ហិ ត”ត្តិអាធិតា, បច្ចយព្ពោច តិស្សាយ តត្ថ ចសិត្វា បដិឌក្កតា កចិស្សត្តីតិ អធិប្បាយោ។

វុឌ្ឍិកាតិ វុឌ្ឍិត្តកណ្ឌា កចិស្សត្តិ។ ធីឈសាលិតិ ចក្កយតសាលិ។ យណ្ឌលយាពុឌ្ឍតិ ឧបដ្ឋាតសាលិ។ អតុធហតីតិ បីពុឧតិ។ “អធាតុំ ត លព្ភតី”តិ ពុយិតា សញ្ចិច្ច អធធត្តស្ស បដិពាហតេ បចិសតេតា ទក្ខតត្តិ ធីបេតិ។

“ភ រោពធរោពយា ឈរេ្ញតរេ្ហា”តិ ចុត្តរយេចត្វ ចិការេចតំ “ភ ពត្វ យត្យុស្សា ចត្តញ្ញា”តិអាទិ ចុត្តំ ចិតក្កំ លិត្ថិត្វាតិ “ឡាយិតា តឹហារេត

ពន្តត្តំ ជិប្វា តិចារេទ្វា បច្ចេយ ឥស្សត្តី”តិ ឲចន្ទបំ ចិតក្កំ អត្យុប្បារេឥត្វា កល្លប្បជិន្នាឥតត្តិ បជិន្នាឥតកល្លំ សទីរប្បជិន្នាឥតឌីចរត្តិ

អរេត្វា “សុទ្ធចិត្តត្តាច អតចឌ្ជ”ត្តិ ឡាជំ បុទ្ធិតក្កលោ ពារលាចិក្ខត្តំ សត្ថាឃ ចុត្តំ ត រោហតិ អសុទ្ធចិត្តស្សបិ បុទ្ធិតបញ្ញាចិសឌ្ជរេត

រឌាសាកាចា ឲចំ បត ពរេត យំ បុទ្ធិស្សត្តិតិសញ្ញាឃ អកយតំ សត្ថាឃ ចុត្តត្តិ ឥដ្ឋត្វា

បជិឌក្កិតព្ពាតិតិ តល្លចុលលបជិសទ្ធរលាសយុឌ្ជតាឌីហិ បជិឌក្កិតព្ពាតិ យុទ្ធរេចឌិកាឃាតិ រេចតិឃស្ស ហយិមរេចឌិកាឃ ឈជពិការស្ស ក្ខុបទិ

ចត្យុរស្សរេចឌិកាឃ ពត្វា បុទ្ធិតព្ពត្តិអាទិ ឃរេតា បពតិឃា លកតិ ពត្វាបិ បុទ្ធតស្ស ពារលាសត្ថស្សតត្វ ចុត្តំ

បជិក្ខិត្វាតិ ចិហាររេតា អបសក្កិត្វា ពយត្វ ឥរេស្សរេក្ខា “រឃាឌតខ្វិរឃាឌតត្តរេរ រោហតី”តិ អាហ ក្ខុបតិរេក្ខបំ ឥរេបត្វាតិ ចត្ថិឃា

ពហាបលាជិ ឥរេបត្វា, រេលត្វាជីតិ ចា តិឃរេបត្វា ឡាតិ សទ្ធារេឥឃ្យតិ ឲចំ រេហ្ចា ចុត្តតរេយត សត្ថាឃ ឥាតរេត្តា

ចស្សាចាសិកាលិកចិសរេឃតិ អរេត្វា

ចត្ថុ បតាតិ តត្យុប្បារេឥ ក្ខុប្បត្តន្តបិឃំ, តត្វា “តរេតា ចត្យុបច្ចឃំ បរិក្ខូឌ្ជចា”តិ ជិត្តរេលត្វាជិរេតា ក្ខុប្បត្តត្វា ពបិឃការកាតំ ហរេត្វ

“ពបិឃកល្លំ បរិក្ខូឌ្ជចា”តិ ឥាឃរេពហិ ជិត្តចត្វុសជិសំ រោហតីតិ អាហ “ពបិឃការកាតំ ហិ”តិអាជិ

សល្លដ្ឋតាឃាតិ សល្លស្ស ហិតាឃ បុក្កលចរេសតាតិ “កិក្ខុ ឌីចរេត ពិលយត្តី”តិ ឲចំ បុក្កលបរាយាសចរេសត, ត “សរេល្លា ពិលយតី”តិ ឲចំ សល្លបរាយាសចរេសត

“ពបិឃកល្លចរេសតា”តិ សាយញ្ញរេតា ចុត្តរយេចត្វ ចិការេចតំ “ឌីចរេតល្លាលិជិចរេសតេច ចា”តិ ចុត្តំ ច-ការោ រេចត្វ បត-សទ្ធេត្វ ចត្ថតិ, ត សយុក្ខឃរេត្វតិ ឥដ្ឋត្វា បុក្កលចរេសរេតច, ពបិឃកល្លចរេសត ច អបរេលិកាតប្បការទំ ឥរេស្សតំ “តំ បត ឲចំ ពត្តញ្ញា”ត្តិអាទិ ចុត្តំ

ឌីចរេបច្ចឃំ សល្លរេក្ខត្វាតិ សទ្ធារេឥឃ្យតត្យុប្បាឥាឌីចរេសត តស្មិំ ចស្សាចារេស លត្ថុយាតំ ឌីចរេសញ្ញាតំ បច្ចឃំ “ឲត្តក”ត្តិ បរិទ្ធិត្តិត្វា

រេសតាសតស្សាតិ រេសតាសតក្កាហាបតស្ស “តចរេកា ចុទ្ធតរេស្ស, ចុរេទ្ធា ចតចកស្សា”តិ ឡាជំ រេសតាសតក្កាហស្ស អត្តតាច អត្តរេតា ពហាំ

អសារុប្បត្តិ ចុត្តំ, រេទ្ធ អញ្ញាយញ្ញា ការេហស្សត្តីតិ អធិប្បារេឃា អដ្ឋបិ សោឡអសបិ ឌរេត សយុត្តិតំ ចដ្ឋតីតិ ឲកពយុចាចាឃ សរេត្តាបិ ឲពរេតា

សយុត្តិតំ ចដ្ឋតិ តិក្កហកយុរេច ហិ សរេល្លា សល្លស្ស ត ពរេទាតិ តេរេតច សត្តសតិកក្ខត្តរេក “ក្ខត្តាហិកកយុសយុតិឃំ អដ្ឋបិ ឌតា ឲពរេតាច

សយុតាតិ

អាសតឈរេត្តិ បជិយាឈរេទិ យរេក្កាតិ ក្ខុបចាររេសិយត្ថត្តរេកេត កាយាកិយុលយរេក្ក ពតសាលិ ចុច្ចតិ ឲចំ រេបិក្ខុរលិរុក្ខយុលិជីសុបិ

លទ្ធីតិ តត្រចារិកោ កិញ្ចិ លទ្ធំ។ ចិវរដ្ឋាតិ “ឧក្កដ្ឋស្ស បរិហារកប្បិយានេន ចីវរដ្ឋា។ អាចរិយស្ស បក្ខិបិត្វាតិ “ឥតោ ឧបឌ្ឍំ អយ្យស្ស អយ្យស្សេវ អាចរិយ ចរន្តា បិណ្ឌាយ គហេត្វា”តិ ចាទាយ ឧបសំហរិត្វា។ បដិសិទ្ធន្តិ យថាលទ្ធេន បរិវេណេ ចរិត្វាន លទ្ធេន គហេតព្ពាតិ អធិប្បាយោ។

អយម្បីតិ ឧត្ត ឥមោ បំសុកូលិកោ បច្ចយំ វិស្សជ្ជេតិ។ តេនេវ វិស្សជ្ជោ អយំ វិតរបច្ចយោបីតិ មោឃតោ។ បិណ្ឌបាតេ ទេបត្វា សាដកំ ទេត្តីតិ បច្ចយទាយកា ទេត្តិ។ ឧតេន គហេត្វាហិ បិណ្ឌបាតេ ទេបត្វា ឋិត្វាបិ បំសុកូលិកានម្បិ ចដ្ឋីតិ ទស្សេតិ។ អថ វស្សាវាសិកំ ទេយ្យាតិ ចទត្តីតិ ឧត្ត បំសុកូលិកានំ ន ចដ្ឋីតិ អញ្ញាហរិត្វា មោឃេតព្ពំ។ វស្សំវុត្ថភិក្ខូនន្តិ បំសុកូលិកតោ អញ្ញេសំ ភិក្ខូនំ។

ឧបនិធាត្វា គាហាបេតព្ពន្តិ ឯវ ភិក្ខូនំ ចរិត្វា ឥតរេ គាហាបេតិ បដិធារេត្វា គហេត្វា គាហាបេតព្ពំ។

បិណ្ឌបាតអនុលោមតោតិអាទិ វស្សូបនាយិកទិវសំ សន្ធាយ វុត្តំ។ អន្តរាយុត្តកំ បត បិណ្ឌបាតំ អតិក្កមិត្វាបិ គាហេតុំ ចដ្ឋតិ។ តិណ្ឌវត្តំ ទេបត្វាតិ សញ្ញាយមកសិការាទីសុ តិនត្តនកលិមេយ្យ គត្តញ្ញំ គតិកវត្តំ គត្វា។ គរាចបរិក្ខន្តិ គរាចរមេហិ ក្ខមិបរិកម្មំ។

វិវិធម្បីតិ បរិយត្តិបដិបត្តិបដិវេធវសេន វិវិធម្បិ។ សោតព្វតោតិ អាចារាទីសុ ឧបបរិក្ខិត្វា។ ឧកចារិកវត្តន្តិ កាចភាគម្បិ។ តត្ថ គណសង្គហិកំ បហាយ ឧកចារិកេនេវ វត្តិតព្ពត្តា ឧចំ វុត្តំ។ ទសវត្ថុកកថា នាម អប្បិច្ឆកថា, សន្តុដ្ឋិ, បវិវេក, អសំសគ្គ, វីរិយារម្ភ, សីល, សមាធិ, បញ្ញា, វិមុត្តិ, វិមុត្តិញាណទស្សនកថាតិ ឯវំ ទស។

ទត្តគដ្ឋលាទតវត្តន្តិ ទត្តគដ្ឋយាឌ្ឍអនេក តិក្ខិទេត្តស្ស ទត្តគដ្ឋេស្ស “ជិចរេ ជិចរេ ឧកមេច ទត្តគដ្ឋំ គហេតព្ពា”ត្តិអាទិនា (បារា· អដ្ឋ· ១· ១០៥) អជិត្តានាទេត ទត្តបេរិតកថាយំ វុត្តំ ចត្តំ។ បត្តំ ចា...បេ... ត គទេធតព្ពត្តិ បត្តគុត្តាយ វុត្តំ។ ចិសកាគកថាតិ តិរច្ឆានកថា។ លទ្ធកចត្តន្តិ ចត្តក្ខន្ធកេ (ចូឡវ· ១៩៥) អាគតំ បិណ្ឌចារិកវត្តតោ អចសិដ្ឋវត្តំ តស្ស “កិក្ខាចារវត្ត”ន្តិ ចិសុំ គហិតត្តា។

ឯតាតិ យំ ទាយកា បត្តិយវស្សំវុត្ថានំ វស្សាវាសិកំ ទេន្តិ, តត្ថ បដិបជ្ជនវិធិំ ទស្សេត្វា “បត្តិយវស្សូបនាយិកទិវសេ បត”តិ អាទន្ធំ។ អាគន្តុកោ សចេ កិក្ខុតិ ឋិតរេ គាហិតេ បច្ឆា អាគតោ អាគន្តុកោ ភិក្ខុ។ បត្តដ្ឋានតោតិ វស្សគ្គេន បត្តដ្ឋានតោ។ បឋមវស្សូបគតាតិ អាគន្តុកស្ស អាគមនតោ បុរេតរមេវ បត្តិយិកាយ វស្សូបនាយិកាយ វស្សូបគតា។ លទ្ធំ លទ្ធន្តិ បុនប្បុនំ ទាយកានំ សន្តិកា អាគតាគតសាដកំ។

តេន វស្សាវាសិកស្ស សាមិកោតិ លិត្តវស្សត្តា វុត្តំ។ បឋមមេវ គតិកាយ គហិតត្តា “តេន អទាតុំ លទ្ធីតិ”តិ វុត្តំ, ទាតព្ពំ ចាទេត្វាតំ កឹចា ទេហាតីតិ អធិប្បាយោ។ តេសមេវ ទាតព្ពន្តិ វស្សូបគតេសុ អលទ្ធវស្សាវាសិកានំ ឧកច្ចានមេវ ទាតព្ពំ។

កតិតិចិដ្ឋត្តិ បរិតឹយុបដ្ឋាតាឌិកតិ ពត្វា លដ្ឋំ សញ្ញិក្តំ បតាតិអាឌិ រេពសញ្ញិ ចាឌឌស្សត៌ តត្វ អបរេលិពតពយ្ញំ ពត្វា កាហិតត្តិ “លិត្តចស្សាតំ ចស្សាចាសិពញ្ញា ពួឌាតិ ឞ្បប្បជ្ជតពចស្សាចាសិពញ្ញា ពួរេបសំ ឌាតុំ រុច្ចតឹ”តិ អតត្តូរេ ចុត្តតរេឃត អបរេលិពតំ ពត្វា កាហិតំ សរេឈ្លត ឌិត្តត្តា ចិត្តុរេត្តាបិ លកតិ៍ បរេពច លិត្តចរេស្សា៍ បច្ចឃចរេសត កាហិតំ បត រេតបាសំ ចសិត្វា ពរេហតុំ អត្តតា, ឌាឃរេពហិ ច អតុបតត្តា

កតិតិចិដ្ឋប្បិ លិត្តចរេស្សាបិ ចិត្តុរេត្តាបិ ត លកតឹតិ រេពឆិ អាចរិយា ចឌត្តិ៍ ពួឌញ្ញា បន្ឋា ចុត្តត្តា បបាលំ៍ រេតរេតច ចស្សុបតាឃិពឌិចរេស ឲច ឌាឃរេពហិ ឌិត្តចស្សាចាសិពំ ពហិតកិក្ខូរេតា ចស្សរេឆ្លឌំ អពត្វា ចារេសាច រេហដ្ឋា ចិហិរេតា, ត បរិតឹយុបដ្ឋាតាឌិកតិពរលាចត្តិ៍ ឃឌិ ហិ តំ តិចិដ្ឋរេបច សិឃា, កតិពរលារេបច ចិឌាតត្តិ៍ តស្វា ចស្សរេក្កត កាហិតំ លិត្តចស្សាឌរេឃា ត លកត្តឹតិ រេចឌិតត្តិ៍

“សញ្ញិក្តំ រេហាតឹ”តិ ឲរេតត ចុត្តចស្សាតប្បិ ចស្សាចាសិពការេកា សញ្ញិក្តរេតា អរេបាធិរេតា រេតសំ ចិត្តុរេបត សញ្ញិរុកា រេហាតឹតិ ឌរេស្សតិ៍ លកតឹតិ “បប បត្តកាក៌ ឲតស្ស រេឆឆា”តិ ឌាឃរេព សប្បជិឆ្ឋារេបរេត្តរេតច សញ្ញិក្តរេតា ចិរេឃាឌិតំ រេហាតឹតិ ចុត្តិ៍

ចរកាក៌ សាបរេលារេស្សាតិ តស្ស បឆបកាហត្តា, រេឆរេរត បុរេត្តា បឆបកាកស្ស កហិតត្តា, ពួឌាតិ កឃ្សាតស្ស ក្តុតិឃកាកត្តា ច ចុត្តិ៍

រេសតាសតក្កាហពឆាចណ្ហតា តិដ្ឋិតា៍

ឞ្បតត្ថចត្កុពឆាចណ្ហតា

១១៨៍ បិញ្ញលួឃំ ឞ្កឃត្វ បរិឌាហិរេរាតិ ពរេបត ឞ្កឃស្សបិ បុត្តត្តា ចុត្តំ, ត សត្តូឆា ឞ្កឃរេតា បរិឌាហិរត្តា៍ រេតតាហ “បឆ្ឋិរេប…រេប… តិដ្ឋតឹ”តិ៍

១១០៍ឃំ តិណ្ហ៊ិ បរេហាតឹតិ បញ្ញាបឹឆចិតិបត្តិ ឃំ អាសតំ តិណ្ហ៊ិ ស្តុលំ តិសិឌិតុំ បរេហាតិ, ពួឌំ បឆ្ឋិបឌឹឃាសត៌ ឲត្វ បញ្ញាបឹឆរហិរេតស្ត អសបាតាសតិកាបិ តរេឃា តិសិឌិតុំ លកត្តិ៍ បញ្ញាបឹរេឆស្ត បត រេក្ខ៍ អឌឹឃាសរេតស្ត បញ្ញាបឹរេឆស្ត សបាតាសតិកា ឲច រេក្ខ តិសិឌិតុំ លកត្តិ ក្តុចក្ករេស្សច អត្តុញ្ញាតត្តា៍

ហត្តិតរេលា រេហដ្ឋាការេក ឲតស្ស អត្តឹតិ ហត្តិតរេលា, បិសារេឆា៍ បិសាឆស្ស តរេលា តាប រេហដ្ឋិឃការេកា បិឆតលសឌិសត្តា, រេសា សត្តាឌិសាស្ត អរេតរេពហិ ហត្តិរុរេបហិ សបលក្កូរេតា ឌិរេតា៍ តស្សុបរិ ពរេតា បិសារេឆា ហត្តិកុប្បុរ បតិដ្ឋិរេតា ចិឃ រេហាតឹតិ អាហ “ហត្តិកុប្បុរ បតិដ្ឋិត”ត្តិ៍ ស្តុចណ្ហរេឌតាឌិចិចិត្រាតឹតិ សញ្ញិក្តរេសតាសតំ សត្តាឃ ចុត្តិ៍ បុក្កលិកំ បត ស្តុចណ្ហាឌិចិចិត្រំ កិក្ខូស្ស សប្បជិឆ្ឋិតុរេបច ត ចដ្ដតិ “ត រេពតចិ បរិឃារេឃត ឌាតរុបរេឌតំ សាឌិតត្តា”ត្តិ (បហាច៍ ១៨៨) ចុត្តត្តា៍ រេតរេតរេចត្វ អដ្ឋពឆាឃំ “សញ្ញិក្តចិហារេរ ចា បុក្កលិកចិហារេរ ចា”តិ ត ចុត្តំ, រេកាតកាឌិអពប្បិឃកល្ហចិសរេឃ ឲច ចុត្តំ ឲពកិក្ខូស្សាបិ រេតសំ កហរេលា រេឌាសាកាចា៍ កិហិចិពរេតឹហារេរតាតិ កិហឹហិ ពតតឹហារេរត, កិហឹហិ អត្តរេតា សត្តកំ អត្តុរិត្វា ឌិត្តតិឃារេបតាតិ អរេត្វា៍ លត្តុត្តឹតិ តិសិឌិតុំ លត្តុត្តិ៍

ឱបត្ថក្តចត្ថុកនាចណ្ហគា តិក្តិតា៉

អចិឃ្យុខ្ចិឃចត្ថុកនាចណ្ហគា

១១០៉ អរខ្ញូរទាតិ ពាហ្ហុឌកកណ្ហុតិកា យហាធាជិ, ឌល់ កលិក្យុយលត្តិ អរខ្ញូរទា៉

នាចរទត ច នាចទត្តិអាឌឹប្តុ បញ្ចាប្តុ ពោដ្ឋរឃប្ត ប្តុទិយក្ខំ នាចទំ, បត្ថិយត្តំ កទុកណ្ហត្តិ ចេចឌិតត្ថា៉ ឃយករយច ឌេតីតិ ៧ត្ថ ភ្ជាតក៌ ឌេត្តឃ្យិ ចិហារចត្ថុឃាយត្តិ កហេត្វា ទ្វុទតទំ ទ្យុក្លពោប៉ ចិឃ្យុខ្ចេត្យុំ ចដ្ឋតីតិ ឌដ្ឋត្ថា៉ ចក្លុតិ ហិ "កិក្លុត៌ ចេ យហល្ឈូតទំ...បេ... ឃយ្យជិត្ថិត្យុំ ចដ្ឋតី"តិ (ទ្វូអច៉ អដ្ឋ៉ ១១០)៉ ឌាតាបេត្វាតិ កិក្លុឃល្ឈូឃ្យុ ឌាតាបេត្វា, អបរលិពេត្វាតិ អឧត្វា៉ "តត្យ ត្យូ យ្យាត៌ ពាហ្យុតទា ទុក្លាតិ ចត្ថត្ថា"ត្តិ ត្តាឌ៌ ឃាយិពេប្តុ អត្តតោ កណ្ហឃ្យុ យហល្ឈុត្តំ អឌាតិត្វា ឌេតត្តប្តុ ត៌ ពាត្វា ឧឃ្យចិទត្តត កណ្ហូតា អចហារទា ហោតីតិ ទ្យុត្ថ៉

ចិហារត ចិហារទា បទិចទត្តតខ្ញាតិ ឃចត្ថុពោត អរខ្ញាឃំ ក្វុយិយំ កតបិឃាឌាឌិតា, អចត្ថុពោត ចា ឃចត្ថុក៌ បទិចទត្តតត្ថា៉ អចត្ថុក៌ បត អចត្ថុពោតច បទិចទត្តតត្ថា៉ ពោចល់ បិឃាឌឃ្យុ ក្វុយិពោ អនាចទត្តា៉ ៧ចំ នាចរទប្តុបិ នាចទចិកាក៌ ពាត្វាច បទិចទត្តតត្ថា៉

"កបៀយយញ្ចា ឃយ្យជិត្ថិតត្ថា"តិ ត្តាយិតា ប្តុចណ្ហាឌិចិចិត្ត អកបៀយយញ្ចំ "ឃល្ឈូឃ្យុា"តិ ទុទត្តបិ ឃយ្យជិត្ថិត្យុំ ត ចដ្ឋតីតិ ឌេឃ្យុតិ៉ "ចិហារឃ្យុ ឌេយា"តិ ទុទត្ត ឃល្ឈូឃ្យុ ចដ្ឋតិ, ត បុក្កលឃ្យុ រលត្តាឌិ ចិឃាតិ ឌដ្ឋត្ថា៉ ៧តេប្តុតិ យញ្ចាឌឹប្តុ៉ កបៀយាកបៀយំ ទុត្តតឃរយចាតិ អាឃត្ថិត្វុលិកាឌិចិតិត្ថរឃប្តុ ទុត្តតឃរយច៉ អកបៀយំ ចាតិ អាឃត្ថិអាឌិ, បយាណាតិក្កត្តិ តិខ្ញាហតាឌិ ច៉ យហល្ឈូកបៀយំ ចាតិ ប្តុចណ្ហាឌិចិចិត្ត កបៀយរចាហារទត ឌិត្តុ៉

"កាត្យអលិហ...បេ... ការឌេតខ្ញា"តិ ទុត្តត្តា ចដ្ឋក៌ឃលិហយឃ្យិ កាឌត៌ បុក្កលិកឃ្យិ ឃយ្យជិត្ថិត្យុឃ្យិ បទិហទិត្យុឃ្យិ ចដ្ឋតិ បុក្កលបទិហទិតខ្ញុពេឃ្យុច ការឌេតខ្ញុត្តាតិ ចឌត្តិ៉ ត៌ ឱបទិ "ក៌ឃលិហចដ្ឋលិហកាឌតចិកតិ ឃល្ឈិកបទិរការពោត ចា កិហិចិកជា ចា ចដ្ឋតី"តិអាឌិពោត យហាបច្ចុទិចចរតត ចិទ្ធញ្ញតិ៉ ត្តាយឃ្យ ហិ "ចដ្ឋលិហក៌ឃលិហាត៌ រឃត ពោតចិ ករតា ឃីហត្យអឌឹបេ បិឌក្កណ្ហុតរកា ការឌេតខ្ញា"តិ ទុត្តឃ្យុ យហាអដ្ឋកនាចចតឃ្យុ បជិពេក្លបិឃ ត៌ យហាបច្ចុទិចចត៌ បត្ថា ឌឃ្យិត៌៉ តង្គា ចដ្ឋលិហក៌ឃលិហយំ ឃំ កិញ្ចិ បិឌក្កណ្ហុតកចារកឃ្យិ ឱបិឌាឃ អការឌតីឃរយច៉ កិហីហិ ឌិឃ្យុយាតឃ្យិ បុក្កលឃ្យុ ឃយ្យជិត្ថិត្យុឃ្យិ ត ចដ្ឋតិ៉ បិទិហាទិឃំ ត ចដ្ឋតីតិ បត្តាឌិបទិក្លាទំ ចិឃ ឃឃរយច បជិឃារយត្វា បទិក្យុញ្ជិត្យុំ ត ចដ្ឋតិ៉ កិហិឃត្តក៌ ចិឃ អារាយិកាឌរឃា ចេ ឃឃរយច ពោរបត្វា ចិតិរឃាកការល អារតត្វា បជិរតត្តិ, បទិក្យុញ្ជិត្យុំ ចដ្ឋតិ៉ "បជិឃារយត្វា កិក្លុត៌ ឌេនា"តិ ចត្តុឃ្យិ ចដ្ឋតិ៉

បណ្ណាប្តុចិ តាយ រលលតីតិ ចឌត្តិ៉ "អត្តតា លក្ខាតិបី"តិអាឌិតា បជិក្កហរណ ឌោរឃា តត្តិ, បទិហទិត្វា បទិរការពោច អាបត្តិករទាតិ

ឥទស្សតិំ យថា ទេវ, ឧច ំ ឧបរិ អភាវតិយចាសិអាឥស្ស អត្តតោ សត្តកោស្សបិំ

អភាយាឃស្សីតិ ឃុចណ្ណាឥយឃស្សិ សត្តំ តំ អាឃសិត្វាបិ បរិក្ខិត្តំ ចក្ខុតិំ ឧបក្ខទេតិ ឧបកាទេណំ អដ្ឋាតិហុប្បយាណា ភាយ អដ្ឋាតិហុយត្តាំ អដ្ឋញ្ញាយយត្តាតិបិ ចនត្តិំ ទឃាត្តាតីតិ ចឃុទ្ធកាំ

អដ្ឋក្កលឃុទិណ្ឌយទត្តាបីតិ តឃទណ្ឌាឥឃុទិអាភាទតត្តណ្ឌកាយទត្តាបិំ ទិត្តទបាិត្តទកាបីតិ អលិលិតទបាិត្តទកាំ ឌ្កខ្នា បណ្ណប្បឃទ្ធត ចុត្តំ

“ឈក្កភបលកំ ឈក្កភឃុក្កទា”តិ ឌ្កនំ វឌិតឌិចវំ ឧកស្សំ ឃដ្ឋ ឥណ្ឌឃុក្កទ ទចទឆត្វា ឧកស្ស ឃក្កបលកស្ស ឧបរិ ផទបត្វា ឧបរិ អបទទភ យក្កបលទកាត តិក្ខិត្វា ឧទកា ឧបរិ អក្កយិត្វា តិក្កតិំ ទក្ខ ឌភា ឧបរិ បលកំ ក្ខឹស្ស ទកាឥស្ស កទហត្វា អបវាបវំ អាកឌ្ឍភចិកឌ្ឍតំ កទវាត្តិ, ឧតំ សត្តាឃ ចុត្តិំ ហទត្ត ផបិទបត្វា ហទត្តភ បហវណំ បភ តិក្កិតាវឌភស្ស ឌិចវស្ស អល្លការេល កាតត្តាំ ឌ្កនំ បភ បលកឃុក្កទហិ ឈក្កតំ ស្កក្កកាលេ ចឌ្ឍកាចចិទយាចភត្តត្តិ ឥក្កត្តាំ អឃ្គលាត្តិ ឧកទភាលិកភាចាបលទកហិ ទបិក្កវលឹឃឌំឥ កតំ បាតីយកាឌភត្តិបិ ចនត្តិំ វឌភទភាលីតិ ឧកភាវុភាច កតំ វឌភកាឌតំ ឧកកទភាលីបិ ឧកភាវុភាច កតំ ឧកកាឌតំ

ក្ខុយត្តទណំ កាតំ ចក្កតីតិ អកប្បិយចឃុំ សត្តាឃ ចុត្តិំ តត្ត ក្ខុយត្តទលាឃទក្ខទបភ ឃឃិតុប្បិ ចក្កតិទឃច “បក្ខត្តទណាកាតិក”ត្តិ ឌ្កឃិភា យក្ខាឥស្ស អត្តទិតត្តាំ យហាចឃុំ ឧញអកចឃុំ ភាយាតិ ឥទស្សតិំ

ឈត្តយក្កីបណ្ណត្តិ តាលបណ្ណំ សត្តាឃ ចុត្តិំ បត្តកក្ខវិហត្តិ បត្តបចភកក្ខវិហំ

អចិស្សខ្ញឹយចត្តកចាចណ្ណភា តិក្កិតាំ

ភចកឃុទាភកចាចណ្ណភា

១១១. បាញក្កឃំ បិណ្ឌតិទក្កបភយទត្តភាតិអាឥស្ស ឈណ្ឌឃុល្លក្ការេភ យត្តិកាបិណ្ឌក្កបតំ បិណ្ឌតិទក្កបតំ ភាយំ ភចកឃុត្តិ ភចកឃុឃុតិំ អក្កញអចក្កិ ភាយ កចាឌពាទត្តាំ ឈាឥតំ ភាយ តិណាឥហិ ពកហត្ថាឥតំ ពាត្តតំ ភាយ ឥណ្ឌចល្លិអាឥហិ ឈឥភពាត្តភទយចំ ចត្យហត្តចិហារទតិ ចិត្តារប្បយាណទតា ចុត្តិំ ឧទត្តាឆទតា បភ អទភកក្ខុយកត្តា ចឌ្ឍកីហទត្តភ ចិឃតិហទត្តាបិ ភាភាឃណ្ណភចិចិទត្តាបិ ទហាតិំ ទតភស្ស ចត្យចស្សិកំ ភចកឃុំ ចុត្តិំ ឧចំ ឃេឃេឃុបិំ

បាញក្កឃំ ឃទត្តា ចិហារទតិ ក្ខុឃុទត្ត ឧបទឃាកពាហុចចតំ ឧកស្ស ឃទត្តាឃុ ចិហារទឃុ ភចកឃុំ ទឥតីតិ អទត្តាំ ឃត្តាកាលំ បឌ្ឍាតិហត្តិតិ

នចកយ្ពិកា អត្ថតោ កាហិតំ ចរខេឃ្យំ ឯយ្យត្តាត៌ ឃឆាចុទ្ធិ អកត្វា ខ្លត្យកាលេបិ បដិញាហត្តិ៎

“ឯខេច ខេរា អាចាខេរា ឌីទតិ”តិអាទិ បិឡត្ថយុត្តកចិតិត្ថខេឃា៎ យញ្ញុដ្ឋាត៌ ដត្វាតិ យញ្ញុដ្ឋាត៌ បុក្កលិកំ ដត្វា៎ តិកាកត្តិ តតិឃកាក៌៎ ឲុចំ ចិស្សុដ្ឋតយ្បិ ឆាចខេត ឆាចខបរិចត្តតដ្ឋាខេត ឲុច បចិឯតិ, ត ខ្លុតទឆា ឯត្ថខេឯតាឯតាត៌ ចិតស្សតខេតា៎ ឯខេច ឯទ្ធិចិហាទិកាត៌ ដាត្យកាខេយា ខេហាតីតិ ឯខេច ខេរា ឯឈ្ឈស្ស កណ្ដកដ្ឋបតដ្ឋាត៌ ចា អខេញ្ញាឯំ កិក្ខុត៌ ចឯតដ្ឋាត៌ ចា ដាត្យំ ត ខ្លុច្ឆតិ, អត្ថតោ ឯទ្ធិចិហាទិកាតខេញ្ញាច ដាត្យកាខេយា ខេហាតិ, តាទិឯស្ស ត្យឃ្យាបុក្កលិកខេយច កត្វា ដក្កាតិ ត ឯត្ថំ តស្ស ដាតត្តត្តិ អធិប្បាខេឃា៎ តត្វ បត កត្តត្តចិធិ ដខេស្សខេត្តា អាហ “កយូ”ត្តិអាទិ៎ ឲុចតីត្យាតិអាទិយិ ច្រឃាត្ថុឯំ តតិឃកាខេក ចា ខ្លុបទ្ធកាខេក ចា កហិខេត តំ កាក៌ ដាត្យំ លកតីតិ អខេត្វា៎

ខេឃតាតិ ខេតាទុ ឌ្ហិទុ កិក្ខុទុ ខេឃត៎ ខេរា ឯាឃីតិ តស្សា ត្យយិឃា ចិហាខកខេលា ខេឯាច ឯាឃី, តំ បដិញាហិត្វា ខ្លុតខេខត ត កាតត្តត្តិ អធិប្បាខេឃា៎ ខេរា ហិ បធយំ កហិខេតា៎ អកតដ្ឋាខេតតិ ចឃាទិត៌ អកតបុត្តដ្ឋាខេត៎ ចយំ ចា បយុចំ ចាតិ ឯណ្ឌិកខេឯតាឯត៌ តិស្សាឃ តខេតា ញាហិ ចយំ ញាត្តិត្វា, ឲុកំ ខេឯតាឯត៌ ចា៎ ញាហិក្យខេដ្ឋតិ ក្យដ្ឋខេតា ញាហិ, អត្ថតោ កតដ្ឋាខេតតិ អខេត្វា៎

នចកយុទាភកចាចណ្ណនា និដ្ឋិតា៎

អញ្ញាត្របរិភោកបដិក្កូបរិកចាចណ្ណនា

១១៖ ចទ្ធិកយុត្វាឃាតិ ឃឆា តយុលក្ឈ្ឈខេតា ត បរិហាឃតិ, ឲុចំ កត្តត្តស្ស ឲុចំ តិបា្យខេដតត្តស្ស យញ្ញុបីធាទិខេតា អត្វាឃ៎

ចក្កលិកត្តិ បិខបុត្ថាតត្វំ ចក្កាកាខេខត កតំ៎ បរិកណ្ដកតក្បិ ចាតិ កាត្យអចណ្ណាទិកតឯណា្យិ ចា៎ ខេឯតាឯត៌ ចាតិ យញ្ញុបីធាទិ ចា៎

“តខេឆចចត្យអខេញ្ញាត្យំ ចដ្ឋតី”តិ ខ្លុយិតា ខេតចាឯិខេកហិ ខេឆាតបិខាទីហិ ចត្យអញ្ញាតដ្ឋាខេត ឯញ្ញុច្ចុ អខេឆាតបិខាទីហិ ចត្យអញ្ញាត្តខេស្សច អាបត្តិ បញ្ញាត្តាតិ ដខេស្សតិ៎

“ទ្វាខេយ្យី”តិអាទិតា ឯាយញ្ញុខេតា ចុត្តត្តា ទ្វាខចាតបិតាខខេឃា អបរិកយុកតាបិ ត អបស្សយិតត្តា៎ អខាតិត្វា អបស្សឃត្តស្សបិ ខ្លុឆ ខេលិយកណាឃ អាបត្តិ៎

អញ្ញាត្របរិភោកបដិក្កូបរិកចាចណ្ណនា និដ្ឋិតា៎

សង្ឃភត្តាទិអនុជាននកថាវណ្ណនា

៣២៥. ឧទ្ទេសភត្តំនិមន្តនន្តិ ឥមំ វោហារំ បត្តានីតិ ឯត្ថ ឥតិ-សទ្ទោ អាទិអត្ថោ, ឧទ្ទេសភត្តំ និមន្តនន្តិអាទិវោហារំ បត្តានីតិ អត្ថោ។ តម្បីតិ សង្ឃភត្តម្បិ។

សង្ឃភត្តាទិអនុជាននកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ឧទ្ទេសភត្តកថាវណ្ណនា

ភោជនសាលាយាតិ ភត្តុទ្ទេសដ្ឋានំ សន្ធាយ វុត្តំ។ ឯកវារអញ្ញត្តិ ឯកក្ខារេន វារអញ្ញោតត្ថំ។ នានានិវេសនេសូតិ នានាកុលស្ស នានូបចារេសុ និវេសនេសុ។

និសិន្នស្សបិ និក្ខមន្តស្សបីតិ អនាគេ សាមិចេតំ, វុឌ្ឍតរេ និក្ខមន្តេ នវកស្ស គាហិតំ សុគ្គហិតន្តិ អត្ថោ។

វិស្សដ្ឋទូតេនាតិ យថារុចិ វត្តុំ លភតេ និរាសង្កទូតោ។ បុច្ឆាសការកេនាតិ បុច្ឆាវចនបដិការកេន "ឯកា កុដ្ឋិតិកា នាមា"តិ វុត្តមេវ វិការេវំ "ទេណ្ណា វា ហី"តិអាទិ វុត្តំ។

សព្ពំ បត្តស្សាមិកស្ស ហោតីតិ ចីវរាទិកម្បិ សព្ពំ បត្តស្សាមិកស្សេវ ហោតិ, យថា ភត្តមេវ សន្ធាយ វុត្តំ, ន ចីវរាទីនិ វត្វា គហេតុំ ន វដ្ដតីតិ អត្ថោ។

អភតការកោនាមាតិ អាភត្តការកោ នាម, អដ្ឋិត្តុប្បន្នការកោតិ អត្ថោ។

កិំ អាហរីយតីតិ អវត្វាតិ "កតរភត្តំ វា តយា អាហរីយតី"តិ ទាយកំ អបុច្ឆិត្វា។ បកតិដ្ឋិតិកាយាតិ ឧទ្ទេសភត្តដ្ឋិតិកាយ។

ឧទ្ទេសភត្តកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

និមន្តនភត្តកថាវណ្ណនា

វិណ្ឌិត្វាតិ "ភត្តំ គណ្ហថា"តិ បទំ អវត្វា។ តេនេវាហ "ភត្តន្តិ អវសេសត្តា"តិ។

អាវេលិបវង្គេបតាតិ ឲរេកកបិណ្ឌចរេវត, ឲចញ្ចា កាឌតំ ស្វេឌ្ឍបករេត្ត ត ចដ្ឋតិ៍ ពត្វ ហិ ឲកស្ស បរេហាតកប្បយារេលាតេច ការេឌតត្ថំ៍

អារុឡ្ហាហារេយច យាតិកំ, សញ្ឈូតា អដ្ឋ ភិក្ខុតិ ឲត្វ រេឃ យាតិកំ អារុឡ្ហហា, រេត អដ្ឋ ភិក្ខុតិ រេឃារេឌតត្ថំ៍
ស្វេឌ្ឍបកត្តតិយត្តតកត្តាឌិសញ្ឈិកកត្តយាតិកាយុ តិយត្តតកត្តយាតិកាឃ ជិតិចរេវត អារុឡ្ហរេហ កត្តុរេឌ្ឍបរេកត ចា សឃំ ចា សញ្ឈូតា
ស្វេឌ្ឍិសារេបត្វា ករេហត្វា កត្តត្ថំ, ត អត្តរេតា រុចិរេត ករេហត្វាតិ អធិប្បារេឃា៍ យាតិកំ អារេរារេបត្វាតិ “សញ្ឈូតា កណ្យាមិ”តិអាឌិតា
ចុត្តយាតិកាកេឌំ ឌាឃកស្ស ចិញ្ញារេបត្វាតិ អរេត្វា៍

បដិពន្ធកាលរេតា បត បដ្ឋាឃាតិ តរេត្វច ចារសស្ស តិពន្ធកាលរេតា បដ្ឋាឃ៍

តិយត្តតកត្តកធាចល្លតា តិដ្ឋិតា៍

សលិកកត្តកធាចល្លតា

ស្វបតិពន្ធិត្វាតិ លិលិត្វា៍ កាយចរេវតបីតិ រេឃកុរេឃ្យត សយលិកកាយចរេវតបិ៍ ពហុតិ សលិកកត្តាតីតិ តិសំ ចា ចត្តារីសំ ចា កត្តាតិ៍
“សរេច រេហាត្តី”តិ អញ្ញាហរិត្វា រេឃារេឌតត្ថំ៍

សល្លរេក្ខត្វាតិ តាតិ កត្តាតិ បយាលាចរេវត សល្លរេក្ខត្វា៍ តិក្ករេហត ឌត្វាតិ ឌ្វរុំ កត្តុំ អតិឆ្ឆត្តស្ស តិក្ករេហត សយ្យដិឆ្ឆារេបត្វា ឌត្វា៍ ប្យុត ចិហារំ
អាកក្ខត្វាតិ ឲត្វ ចិហារំ អតាកក្ខត្វា កត្តុំ ករេហត្វា បឆ្ឆា ចិហាររេរ អត្តរេតា បរិរេបត្វា កុឌ្ឍិតុយ្យិ ចដ្ឋតិ៍

ឲករេកាហចរេវតាតិ ចិធិឃយ្យិ ឲកបរេស្ស ឈរបរិត្យព្ពឃា ចរេវត៍ ស្វេឌ្ឍិសិត្វាបីតិ អសុកកុរេល សលិកកត្តាតិ តុឃំ្យាបិបុលត្តីតិ ចត្វា៍

ចារការេយតិ អតិឌ្វរត្តា ចារេរត កត្តត្តាការេយ៍ សដ្ឋិរេតា ចា បណ្ណារេតា ចាតិ ឌល្ឌកយុត្វាឃ ស្វឌកឈដំ សត្ថាឃ ចុត្តំ៍ ចិហារចារេរាតិ
សត្តភិក្ខុសុ ភិក្ខុត្វាឃ ករេតសុ ចិហាររក្ខលាចារេរា៍

រេតសត្តិ ចិហារចារិកាតំ៍ ឋាតិកយុរេយចាតិ ចិហាររក្ខលាកិច្ចស្ស បរេហាតកបដិបិឌតរេយច៍ ឲករេស្សច បិបុលត្តីតិ ឌិចរេវ ឌិចរេវ
ឲរេកករេស្សច បិបិតាតីតិ អរេត្វា៍

រសសលិកត្តិ ស្វឆ្ឆុរសសលិកំ៍ “សលិកចរេវត កាហិតត្វា បត ត សាឌិតត្ថា”តិ ត្តុឌំ អសារុប្បចរេវត ចុត្តំ, ត ឌុតដ្ឋរេកឌចរេវត៍ “សញ្ឈូតា

ភិរាមិររលិកា...បេ... ចតុតិឃេចា"តិ (ចិស្គិ៍ ១៧៩) ហិ ចិស្គិ៍យេក្ក ចុត្តំ អក្កិកិក្លាយត្តត្តិ ខុកកដស្កិក្លាយត្តំ លទ្ធា ចា អលទ្ធា ចា

ខេស្វបិ កេណ្យុំប្បារិតិ លខេទ្ធបិ អប្បយត្តតាឃ ចុត្តំ ខេតភាហ "ឃាចនត្ថំ លកតិ...បេ... អលកិត្វា 'ខេស្វ កេណ្យុំប្បារិ'តិ ចត្តខេត្តា"តិ។

តត្ថាតិ តស្មិំ ឌិរាការកេ។ តំ កេហត្វាតិ តំ ចារការេយ រលិកំ អត្តនោ កេហត្វា។ ខេតភាតិ ឌិរំកមិកខេតា អខេញ្ញាត តស្មិំ ឌិរំកមិខេកា។

ខេឌចរិកំ បិខេបតត្តាតិ ខ្លបចារសិយាឃ ចិតស្ស ឃស្ស កស្សចិ ចស្សេក្កត បិខេបតត្តា។ ខុចំ ខុខេតស្ម អកេតស្ម អាឈត្តចិហាខេខ កិក្លត់ ក្សុត្តំ

ចតុតិ ព្ពតខេចា រឈ្ឈិកខេតា។

អយ្យាកំ ខេកាចខេការេយចាតិ រលិកកត្តឌាឃកាត់ កាឃំ រត្ថាឃ ចុត្តំ ចិហាខេខ ខេឆខេស្ស បត្តរលិកកត្តត្តិ ចិហាខេខ ខុខេកកខេស្សច

ខ្លហិតខេត្វខេស្ស រត្តរលិកាត់ អត្តនោ បិបភចខេរភ បត្តរលិកកត្តំ។

រលិកកត្តពកចាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

បក្កិកកត្តាឌិកចាចណ្ណតា

"ខេស្វបខេក្លា"តិ អដ្ឋ បក្កិកំ ត កាខេហតត្តត្តិ អដ្ឋមិឃា ក្សត្តិតត្តំ រត្តមិឃា ក្សត្តាតត្វាឃ ត កាខេហតត្តំ, ឌាឃខេកហិ តិឃមិតឌិចខេរភេច

កាខេហតត្តត្តិ អខេត្វា។ ខេតភាហ "រខេច បភា"តិអាឌិ។ ខេស្វ លុឭត្តិ អដ្ឋ អាចាហយក្កលិឌិកខេណខេតា អតិបលិតខេកាឌត់ កទិឃតិ, ខេស្វ តឆា ត

កចិស្សតិ, អខេដ្ឋច កិក្លុ ខេកាខេឌស្សាមិតិ អធិប្បាខេឃា។

បក្កិកកត្តខេតា ខ្លខេបិរឆិកស្ស ខេកឌំ ឌខេស្សខេត្តា អាហ "ខ្លខេបិរឆក្កាតិ រមាឌិឃិត្វា"តិអាឌិ។ តិពត្ថាបិតត្តិ "អស្សកចិហាខេខ អាកត្តុកា

ក្សត្តាត្តុ"តិ តិឃមិតំ។

កមិខេកា អាកត្តុកកត្តមិតិ កាយត្តខេខតា អាកត្តុា អច្ចបរខេត្តត កមិកចិខេត្តត ចរិត្វា បុត អញ្ញាត្វ កឆត្តិ រត្ថាឃ ចុត្តំ អាចាសិកស្ស បត

កត្តុកាយស្ស កមិកកត្តខេមច លព្ភតិ។ "ខេលរំ ឌ្លខេទ្ធត្វា"តិ ចុត្តត្តា ខេលរាការខេច ឃាច កមេភបរិពខេត្ថា ចិកន្ធតិ, តាច ក្សត្តិតំ ចតុតិតិ

ខោាបិតត្តិ ឌដ្ឋត្តំ។

តណ្ហលិឌីតិ ខេបខេរត្តិ...បេ... ចតុតីតិ អកិហដកិក្លត្តា ចតុតិ។ តឆា បដិក្កហិតត្តាតិ កិក្លាភាខេយភ បដិក្កហិតត្តា។

អចិកត្តំ រឈ្ឈិកំ កណ្ឌត្តិ កក្ខុខ្សប្បត្តិអាកាខេឌស្សត់។ ខុចំ កក្ខុធិ កត្វា បុឆ្ជិតត្តាកិធិ ភត្តំ, អបុឆ្ជិត្វា ឌាតត្តត្តិ អធិប្បាខេឃា។

បក្លិកកត្តាឌិកឆាចល្ហតា តិដ្ឋិពា៍

សេតាសតល្លត្ថកចល្ហតាតឃោ តិដ្ឋិពោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## ᪗᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᨠᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮᩣ

### ᨨᩈᨠ᩠ᨿᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪐᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᨠᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᨶᩩᨸᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨸᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩣᨲᩥ ᨸᩣᩈᩣᨴᨲᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨲᩃᩮ, “ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨸᩣᩈᩣᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᩋᨽᩥᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨸᩥᨲᨡᩮᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᩅᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩤᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩔᨴᩪᩈᨠᨲᩥᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩏᨴ᩠ᨵᩩᩴ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨬ᩠ᨩᩴ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩅᩤ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨

᪑᪑᪑᪨ ᨸᩁᨴᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩮᩉᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩉᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨾᩥᨣᨽᩪᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᩋᩃᨣ᩠ᨣᨲᩣᨿ ᨾᩥᨣᩔ ᩅᩥᨿ ᨩᩣᨲᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ᪨

᪑᪑᪒᪨ ᨾᨶᩮᩣᨾᨿᩴ ᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨫᩣᨶᨾᨶᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩣᨿᩴ, “ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᨸᩈᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᩮ ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮ ᨻᩉᩩᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨸᨮᨾᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨸᩁᩥᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩔ ᨾᨶ᩠ᨴᨸᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩣᨿ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᨫᩣᨶᨸᩁᩥᩉᩣᨶᩥ ᨶᩣᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩑᩅ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩈᩉ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩤ ᨲᩦᨱᩥ ᩅᩤ ᨾᩣᨣᨵᨠᩣᨶᩥ ᨣᩤᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨾᩣᨣᨵᩁᨭ᩠ᨮᩮ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩴ ᨣᩤᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩤᩅᩩᨲᨾᨲ᩠ᨲᩴ, ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩴ ᨸᨶ ᨴᩥᨿᨯ᩠ᨰᨣᩤᩅᩩᨲᨾᨲ᩠ᨲᩴ, ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩮᨠᨿᩮᩣᨩᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩮᨶ ᨣᩤᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩤ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩮᨶ ᨲᩦᨱᩥ ᩅᩤ ᨣᩤᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨲᩔ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᨲᩥᨣᩤᩅᩩᨲᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪑᪓᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨣᨱᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨶᩣᩔᩔᩣᨲᩥ ᨶ ᩑᨲᩔ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨾᨶᩣᨸᩮᨶ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨶᨲᩦᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩁᩮᩉᩥ ᩅᩤ ᩋᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨶᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪑᪔᪨ ᨶᩣᩈᩣᨿ ᨸᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᨸᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩤ ᨾᨧ᩠ᨨᨸᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩤ ᨶᩣᩈᩣᨸᩩᨭᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ᪨ ᩋᩔᨲᩁᩦᨲᩥ ᩅᩊᩅᩣᨿ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᨴ᩠ᨴᨽᩔ ᨩᩣᨲᩣ᪨ ᨲᩔᩣ ᩉᩥ ᨣᩉᩥᨲᨣᨻ᩠ᨽᩣᨿ ᩅᩥᨩᩣᨿᩥᨲᩩᨾᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴ ᨹᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩮᩣᨲᨠᩴ ᨶᩦᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨲ᩠ᨲᩅᨵᩣᨿ ᨣᨻ᩠ᨽᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪑᪑᪕᪨ ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨶᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨨᩩᩁᩥᨠᩴ, “ᨻᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

᪑᪓᪑᪨ ᨾᩣ ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁ ᨶᩣᨣᨾᩣᩈᨴᩮᩣᨲᩥ ᩉᩮ ᨠᩩᨬ᩠ᨩᩁ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨶᩣᨣᩴ ᩅᨵᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨾᩣ ᩏᨸᨣᨧ᩠ᨨ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨬ᩠ᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠᩣᩁᨱᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᩍᨲᩮᩣᨲᩥ ᩍᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ, ᨿᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩤ, ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨾᩣ ᨧ ᨾᨴᩮᩣᨲᩥ ᨾᨴᩮᩣ ᨲᨿᩣ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪓᪒᪨ ᨲᩥᨠᨽᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨵᩥᨠᩮᩉᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ

អត្ថោ៑ កាលាកាលិកោតិអាឌីតិ ឥឝឌត្ថបរិសាយ ពលបិយោក្ខាត់ តាយាតិ៑ ពប្បត្តិ យហាតិរេយ អាឃុកប្ប៑, តំ អត្ថរកប្បត្តិ កោធិ៑ កោធិ បត "អបដ្ឋេយ្យកប្ប"ត្តិ៑

លសព្យបត្តន្ទាកធាឌីចល្លុតា តិដ្ឋិតា៑

សដ្ឋូកងកកធាចល្លុតា

໑៣៥៑ បរស្ស ធិត្តំ ញាត្វា កឧត់ អាឌេសតាបិដិហារិយំ៑ កោចល់ ឆយ្ហេសតា អនុសាសនីបិដិហារិយំ៑ តក្រុសយ្បិ ឆយ្ហិ កធា តាយ៑ តាយ ចេរោ ឆ្លចឌិ៑ ឥទ្ធិបិធំ ឥទ្ធិបិដិហារិយំ តាយ៑ តោត សហិតា អនុសាសនី ៤ច ឆយ្ហិ កធា៑ តាយ ចេរោ ឆ្លចឌិ៑

"ចុល្លក្ខយំ ឝេសារេបហិ"តិ ឥត់ កេឌបុរក្ខារស្ស ដ្ឋបិលធាឌីករលោ ចុល្លក្ខយស្ស ដ្ឋបិលចល្លត្តាឌីប្ច បធយេបច បត្តាតត្វា ចុត្តំ, ឥតរធា ៤តោរំ អាឌីកយ្ហិកត្វា អតាបត្តិយេធ ឋិយា៑

໑៣៩៑សរសីតិ សរោ៑ យហិ ធិក្រុន្តតោតិ យហិ ឥត្តេហិ ធិលិពត្តស្ស៑ ឥធ្យាតា ហត្តិត់ សកាធធស្សត់៑ តឌីប្ចតិ សរេប៑ គិរំ ឈសយាតស្សាតិ ឈោឆតា៑ ឌក្កុរតាតិ ឃ្ធត់ បិរេលត្តស្ស៑

໑៣៤៑ចុរតយ្យាកត្តិ ចុតាកឃ្ចំ បត្តំ, ចុតាកឃ្ចំ កាតត្តិ អត្ថោ៑ សហិតាសហិតស្សាតិ ឃុត្តាយុត្តស្ស, ឃំ ធត្តំ, កាតុត្វា ឃុត្តំ, តត្ថ កុសលោ៑ អធ ធា អឌិបេតាគាឌិបេតស្ស ធធតស្ស កុសលោ, ញាណ្ឌតបត្ត ត តិដ្ឋតិ, អឌិបេតត្តេយេធ អាខោរាចតីតិ អត្ថោ៑

໑៤០៑ កាធាប្ច ញាតុតិ ៤ក់សេត៑ យា ដ្ឋបដ្ឋ យា ហោតុតិ អត្ថោ៑ បិបិន្ធាត់ ឃធាកតីតិ បិបិន្ធាត់ បុក្កលិត់ ឃាឌីសី កតិ អតិសយ្យរោយ៑ តំ អត្ថញាត៑ ឥយិតាបិ ការលោត ញាតាធាតិ ឥឝឌត្ថស្ស "បណ្ឌិតោ"តិអាឌីតា ដ្ឋបរិ ចល្លយាតាកាន់ ឌស្សតិ៑

បយាឌ អនុធិល្លាតិ បយាឌ អាបគ្គោ៑ អាសីសាយត្តិ អធប្បិកាឌីអត្ថសិទ្ធិយំ៑ សា ហិ ឥយ អាសីសាតិ អឌិបេតា, ត បត្ថតា៑ ហ្វាឌីរស អតាកតត្ថេ អតីតធធត់ សដ្ឋធិត្វ ឥដ្ឋត្តិ៑

ចុន្នធតិ ចុន្នយេ្យ៑ ធិសកុយ្ហុតាតិ ៤កោត ធិសបុល្លកុយ្ហុគេ៑ សោតិ សោ បុក្កលោ៑ ត បចុរសយ្យ ធិសយិប្បំ កាតំ ត សក្កោតីតិ អត្ថោ៑ គយាតកោតិ ធិបុលកឃ្ចិកោកធត គយាតកោ៑ តោតាបិ ចុរសតំ ត សក្កលោយ្យតំ ឌស្សតិ៑ ធារេឌតាតិ ឝោរកធឌតគ៑ ដ្ឋបហិរសតីតិ ញាឈតិ៑

សង្ឈ្ឃកងកកឆាចល្ហុតា តិដ្ឋិតា៑

ក្លបិលិបញ្ញាកឆាចល្ហុតា

ឲ្យថែ៑ត បត ឲត្តាចតា សង្ឈ្ឃោ កិទេត្ត ទេហាតីតិ សលិកក្កាហាបតយទេត្តក សង្ឈ្ឃកងាតិត្តាត្តិទេតា ចុត្តំ៑ ក្លបេសិឆាឌិសង្ឈ្ឃោកទេយ្ លេតា ឲច ហិ សង្ឈ្ឃោ កិទេត្ត ទេហាតិ៑ តត្ត ច ក្លបេសិឆបចាទោលាស្ញ ដាត្តិតិដ្ឋាទេតត, ទេសសកទេយ្យ អបទេលិកតាឌិកយ្បទិទេយាសាទេតត សង្ឈ្ឃកទេងា សយទេត្តាតិ ដដ្ឋទេត្តា៑

“អកត្តាតា ត ចុត្តា”តិ ត្តាងំ “កិក្លទេច, ទេងចងទេត្តក បងយំ អាតត្តទិយកយំ ក្លបចិត”ត្តិអាឌិតា អាតត្តទិយត្តំ ចងតា កកចតា តស្ស អកត្តាតាសក្លាតា បិទាឌិកតា ត បត្តាត្តា៑ ឲទេតត អាបត្តិ ចិយ អកត្តាតាបិ បត្តាត្តិអតត្តទទេយច ទេហាតិ, ត តទេតា បុទេទតិ ងទេស្សតិ៑ ត្តាឆ បត អាឌិកយ្យិកស្សបិ អតាបត្តិយា អចុត្តត្តា ទេងចងត្តាងទេយាបិ ត យុត្តាតិ ដដ្ឋត្តំ៑

តទេយា សតិបដ្ឋាតាតិអាឌិស្ញ តទេយា ឲច សតិបដ្ឋាតា, ត តទេតា បទត្តិ ឲកស្ស សតិបដ្ឋាតស្ស បងិទេក្លទេបិច ត្តាឆ អឆទេយ្យា, ត បត តិល្ហុ សតិបដ្ឋាតត្តចិឆាតំ តស្ស ឆយ្យត្តា៑ ឲចំ ទេសទេសស្ញបិ ហាបតទេកាដ្ឋាទេសស្ញ៑ ចឆ្លទេតស្ញ បត ល ត្តាត្រ្កិយាតីតិ អតិត្រ្កិយស្សបិ ឲកស្ស ត្តាត្រ្កិយត្តចិឆាតទេយច អឆទេយ្យា៑ ឲចំ ទេសទេសស្ញបិ៑ ត ទេកចលត្ត ឲទេតច, “ចត្តាទេទា លត្តា, ទេតទសាយតតាតី”តិអាឌិតា យត្ត កត្តទិ ចិបទីតទេតា បកាសតំ សត្តំ អឆទេយ្យា៑ យាឆាចទេតា បកាសតត្ត សត្តំ ឆទេយ្យាតិ ដដ្ឋត្តំ៑ បកាសតត្តិ ទេចត្ត តឆា តឆា កាយចឌីបទេយាកសយដ្ឋាបិកា អទ្វបក្លត្តាច អឆិទេប្យតា, ឲចទេយត្ត ងសក្យសលកយ្បឆាឌិស្ញ អតចដ្ឋទេដ្ឋត សទ្វបទេតា ឆទេយ្យស្ញ, អក្យសលកយ្បឆាឌិស្ញ សាចដ្ឋទេដ្ឋត សទ្វបទេតា អឆទេយ្យស្ញ ច តងទេត្តាស្ញ ច អញ្ញាកទេតស្ញ យស្ស កស្សចិ ទេកាដ្ឋាសស្ស កកចតា បត្តាត្តក្កទេយទេតច បកាសតំ “ឆទេយ្យា”តិ ច ចិបទីតទេតា បកាសតំ “អឆទេយ្យា”តិ ច ងស្សិតត្តិ ដដ្ឋត្តំ៑ កាយទេត្តាត្ត ចិតយាងទេយាបិ យឆាក្ខតទេតា, អយឆាក្ខតទេតា ច បកាសតចទេសត ឆយ្យាឆទេយ្យស្ញ ឲច បចិសត្តិ, ចិតយាឌិតាទេយត បត ចិទេសទេសត្ត ចិស្ញំ កហិតត្តា តងចទេសសទេយច ឆយ្យាឆយ្យទេកាដ្ឋាទេស បចិសតីតិ ដដ្ឋត្តំ៑

ត្តាយំ អឆយំ ឆទេយ្យាតិ កទិស្សាយាតិអាឌិ ឆយ្យត្តា អឆយ្យត្តា យាឆាចទេតា ដាត្តាច បិបិឆ្ន តិស្សាយ ចិបទីតទេតា បកាទេសត្តទេស្សច សង្ឈ្ឃកទេងា ទេហាតិ, ត បត តឆាសត្តាាយ បកាទេសត្តស្សាតិ ងស្សតត្តំ ចុត្តំ៑ ឲស តទេយា “អចិតយំ ចិតទេយាតិ ឌីទេបត្តី”តិអាឌិស្ញបិ៑ តត្ត តិញ្ញាតិកត្តិ ក្លក្ហដ្ឋត្តិ អទេត្តា៑ “តទេឆចា”តិ ត្តាយិតា “ឲចំ អយ្យាកំ អាចទិយក្យល”ត្តិអាឌិតា ចុត្តយត្តំ អាកឆ្លតិ៑

សំចទេទា បហាតំ បដិសក្លាតិ សំចទចិតទេយា, បហាតចិតទេយា, បដិសក្លាចិតទេយា ច ចុទេត្តា៑ ទេតតាហ “អយំ ចិតទេយា”តិ៑ “បត្តាត្តំ អបត្តាត្ត”ត្តិ ងុកំ “កាសិតំ អកាសិត”ត្តិ ងុទេកត អត្តទេតា សយាតទេយច, តឆា ដ្ឋដ្ឋលូងុកំ កទុកងុទេកត៑ ទេតទេតច ទេតសំ “ចត្តាទេទា សតិបដ្ឋាតា…ទេប… ត្តាងំ អបត្តាត្តំ តាយា”តិអាឌិតា សឌិសតិទេដ្ឋទេសា កទេតា៑ សាចទេសសាបត្តិត្តិ អចទេសសឌីទេលហិ សហិតាបត្តិ៑ តត្តិ ឲតិស្សំ

អាបត្តាយំ ឞីលវិចេសនាតិ អភចេសនាបត្តិៈ

ឲ្យ3ៈ បរិញ្ញាយំ នយក្កាភញ្ចា អត្យក្កុហោតិ យថា នយក្កាតំ នាយក្កឹ ត កិច្ចតិ, ឲចំ អត្យក្កហលំ អត្យពាលប្យដាតំៈ

ឲ្យ33ៈ និឃាត្យ លោតិ នយ្កុចេឃ្យ ត្យ លោៈ តស្មិំ អឆយ្ដឹដ្ឋឹតិ អត្ថភោ “អឆយ្ដំ ឆយ្ដា”តិ ឲតស្មិំ ឌឹបភេ អឃុត្តដិដ្ឋិៈ ភេភេ អឆយ្ដឹដ្ឋឹតិ “អឆយ្ដំ ឆយ្ដា”តិ ឌឹបេត្វា អត្យឃ្យាចតរលិកក្កាហាបភាឌិភា អត្តាតំ យុញ្ញិត្វា ចត្យចក្កាឌិកំ ឞញ្ញុ ឲកនីយាយភេថ ឌិតភោ ចត្យចក្កាឌិឞញ្ញុតា ចិឃោភេត្វា ឲកកយ្ដាឌិឌិបញ្ញាឌភចភេត ឞញ្ញុភឌករណេ អឆយ្ដឹដ្ឋិភោ ហុត្វាតិ អភេត្វាៈ ចិតិឆាយ ដិដ្ឋិត្តិ ឃា តស្មិំ “អឆយ្ដំ ឆយ្ដា”តិ ឌឹបភេ អត្ថភោ អឆយ្ដឹដ្ឋិ ក្ខប្យជ្ជតិ, តំ ចិតិឆាយ បដិដ្ឋាភេត្វា “ឆយ្ដា ឲចាយ”ត្តិ ចិបរឹតភោ បការេសត្វាតិ អភេត្វាៈ ឲចំ នព្វាត្វា អភេត្វា ចេឌិតភេត្វាៈ

ភេភេ ឆយ្ដឹដ្ឋឹតិ យថាច្យត្តភយោត ឞញ្ញុភឌភេត ភោភេនា តត្វិតិ លព្ទិភោៈ អយំ បត “អឆយ្ដំ ឆយ្ដា”តិ ឌឹបភេ អឆយ្ដឹដ្ឋិភោ ហុត្វាបិ តំ ដិដ្ឋិៈ ចិតិឆាយ ករណោត ឞញ្ញុភឌភោ អភេតកិច្ឆា ឌាភេតាៈ ឲចំ ភេភេ ចេយតិភោតិ ព្ទាយឃ្យ បត ភេភេ ចេយតិកដិដ្ឋិឃា ចិតិឆាតយ្យិ អត្វិៈ សេនំ នយភេចៈ តស្មិំ ឆយ្ដឹដ្ឋិភេភេ អឆយ្ដឹដ្ឋឹតិ អយំ បត ភេភេ អឆយ្ដឹដ្ឋិៈ ចិតិឆាយ កតត្វា ឞញ្ញុភឌភោ អភេតកិច្ឆា ឌាភេតាៈ ឃ្យក្កបភក្ខ បត នព្វាត្វា “អឆយ្ដំ ឆយ្ដា”តិអាឌិឌឹបភេ ចា ភេភេ ចា ឆយ្ដឹដ្ឋិតាយ ដិដ្ឋិៈ អចិតិឆាភេយថ កតត្វា ឞញ្ញុភឌភោបិ នភេតកិច្ឆា ឌាភេតាៈ តស្មា “អឆយ្ដំ ឆយ្ដា”តិអាឌិឌឹបភេ ចា ឞញ្ញុភឌេ ចា ក្ខភេកាឃ្យបិ ចា អឆយ្ដឹដ្ឋិ ចា ចេយតិភោ ចា ហុត្វា តំ ដិដ្ឋិៈ, ចិយតិញ្ចា ចិតិឆាយ “ឆយ្ដា”តិ បការេសត្វា ច្យត្តភយោត ឞញ្ញុភឌំ ករោត្តភេឃ្យច អាភត្តិរិយំ ហោតីតិ ចេឌិតត្វាៈ

ក្ខបិលិបញ្ញាកឆាចល្អភា តិដ្ឋិតាៈ

ឞញ្ញុភឌកល្អត្តកចល្អភាភយោ តិដ្ឋិភោតាៈ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## ᪘᪨ ᩅᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮᩣ

### ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩅᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪕᪗᪨ ᩅᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ ᨸᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨲᨸᩮ ᨸᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨸᩥᨬ᩠ᨬᨿᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩅᨶ᩠ᨴᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩔᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶᩮᨶ ᨶᩅᨠᩮᩣ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᩅᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨶᩥᩃ᩠ᩃᩮᩣᨠᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩏᩃ᩠ᩃᩮᩣᨠᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩅᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

### ᩋᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪕᪙᪨ “ᨿᨳᩣᨽᩣᨣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨮᨸᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨶᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩣᨴᩥᩴ ᨸᨸ᩠ᨹᩮᩣᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩁᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩋᩣᩉ “ᨸᨸ᩠ᨹᩮᩣᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩥ ᨸᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᩩᩴ ᨸᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩋᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

### ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᩅᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪖᪓᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨲᩥ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮ᪨ ᨶ ᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩔ ᨽᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨠᩴ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᨽᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩋᨩ᩠ᨫᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣᩅ ᩋᩣᨣᨾᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩥᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩮᨿᩮᩅ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᩅᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

### ᨽᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩅᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪖᪕᪨ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᩅᩥᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩮᨸᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩈᨸᩩᨲ᩠ᨲᨴᩣᩁᩣ ᩋᩣᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩈᨶᩮᩈᩩ ᩈᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ᪨ ᨮᩣᨶᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᩮ ᩈᨾᨽᩪᨾᩥᨽᩣᨣᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᨳᩮᩁᩣᩈᨶᩮᨶ ᩈᨾᨠᩴ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨳᩮᩁᩣᩈᨶᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨶᩦᨧᨲᩁᩮ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥ ᨲᩴ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩦᨧᨲᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨸᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩔ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ

អាឃរេតត បជិឌាឋតាបត្តិយា អាបត្តិ៍ អចត្វទិត្វាតិ បរិទ្យតឃញ្ញាជិ៍ អចត្វទិត្វា, អត្យក្លិបិត្វាតិ អតេ្វា៍

បរិឡព្ភឃំ “ង្គកោហិ ហតេ្វហិ...រប... ឍ្គេតា បជិក្កុហេតតេ្វ្ហា”តិ ឍ្គត់ ហត្វតលេ ចា បង្អិបិជ្ជ្អអាជិទ្យ្យល្ហុ្ធិតាឆារេទ ចា បត្តុំ ផរេបត្វា ឍ្គេតង្ឃ្ស ពហលាការល បត្តង្ស អបតតត្វាឃ ចុត្តិ, ឃុឃឌ្ឈ្ចេត បត ងាឆារេទ បត្តុំ ផរេបត្វា ឲរេពត ហតេ្វត ត៌ បទាយឃិត្វាបិ ឍ្គេតត៌ បជិក្កុហេតុំ ចជ្ជូតិ ឲចៈ ង្គកោហិ ហតេ្វហិ...រប... ង្គេកាំ បជិក្កុហេតត្ចាត្តិ ឲត្វាបិ ឲរេឃច តយោ៍

ហត្វឆោចទិ៍តាងកត្តិ រកោឌតាចឃាតេ ង្គេកាំ៍ រតតាហ “ឞាតិឃំ បិចិត្វា ហត្វា ឆោចិតត្ហា”តិ៍ រតត បទិរយោឃាតេ ឆោចតរេយច បជិក្លិត្តុំ, រកោឌតត្វរេទ បត ឞាតិឃបិចតាជិតា តរេយត ហត្វុំ ឆោចិត្វា បុត កុឌ្ឍុតុំ ចជ្ជូតីតិ ងឃ្ស្យតិ៍ រឞិត្វរោឃុ បត “ឞាតិឃំ បិចិត្វា ហត្វា ត ឆោចិតត្ហា”តិ លិពត្តិ, ត៌ បុទិយចចតេត ត ឃរេយតិ បទិរយោឃាតេ ង្គេករេឃ្យច “ហត្វឆោចទិ៍តាងក”ត្តិ ចុត្តត្វា៍ ឃរេច យត្យ្យា ឆោចឆ, កតេ្វាតិអាជិ តិជ្ជិតកត្តុំ តិឃិត្ត៌ ឆេទ៌ ឃត្ហាឃ ចុត្តុំ៍ ឆុរេទ ក្វាទឃមីរប៍

កត្តក្កចត្តកឆាចល្ហុតា តិជ្ជិតា៍

បិល្ហុ្ធចាទិកចត្តកឆាជិចល្ហុតា

៦៩៩៍ បរិឡព្ភឃំ ផារបតិ ចាតិ តិជ្ជ កតេ្វាតិ ចងត្តិ៍

៦៩លិ៍អត្វិ, កតេ្វា, តក្លត្តុបងាតិតិ តក្លត្តុបងចិឃយោតិ ពោតាតិ អត្វិ, អឃ្ស្យយុឌាជិតក្លត្តុំ ឌាតាឆាតិ អងិប្បាយោ៍ រតតាហ “ត ឌាតាយ, អាចុរឃា”តិ៍ អត្វិ, កតេ្វា , ជិឃាកាពត្តិ ឲត្វាបិ ឲរេឃច តយោ៍ រពតឌ្ឍ, កតេ្វា, យុត្តត្តិ រពត តក្លរេត្វត ចតេ្វា យុតេ្វាតិ អតេ្វា៍

៦៩ង៍អក្កុលោតិ អក្ខុទាការរឃ៍ ឲចរេយច បជិបឌ្ឈិតត្ចាត្តិ ង្គេ្ហឃងាតាជិ អាបុឋ្ឋិតត្ចាត្តិ ងឃ្ស្យតិ៍

៦លិ៍៣តិឞត្ហពយតត្វាឃាតិ អត្តតោច តិទត្តទពយតត្វាឃ៍ ង្គាហជិតាតិ ឲត្វ ហង-ឆាតុ្យ្ស ចត្ហចិឃ្ស្យឌ្ឍតត្វតាឃាហ “ឞាហិ ចត្ហុយក្លិតា”តិ៍

បិល្ហុ្ធចាទិកចត្តកឆាជិចល្ហុតា តិជ្ជិតា៍

ចត្តក្លត្ហកចល្ហុតាតយោ តិជ្ជិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

បុរេ ច បច្ឆា ចាតិ ជាតិអារម្ភតោ បុព្ពេ ច ជាតិនិដ្ឋានតោ បច្ឆា ច។

១៥៤. កតញ្ញូ អកតញ្ញូ ឧភយំ គហេត្វាតិ យស្ស កតាបិ អត្ថិ អកតាបិ។ តស្ស តទុភយំ គហេត្វា។ ឆយិកំ សាយក្កិត្តិ ឆយិកំ សយក្កកយុំ។ បច្ឆាធិយតីតិ ភូតេក្ការ ភាធិប្បាយេន បុន កាតុំ អាធិយតិ។

១៥៥. អាការាធិសញ្ញា ចេតិតព្ពាតិ អាការលិង្គនិមិត្តភាយាតិ ចុត្តានីតិ ចេតិតព្ពានិ។

បាឡិយោត្តសេតារហកធាធិចណ្ណុតា និដ្ឋិតា។

អត្តាធាតអង្គកធាធិចណ្ណុតា

១៦៥. បុន ចោរេហិ អត្តនា អាឃាតិតំ គហេតព្ពំ អធិករណំ អត្តាធាតន្តិ អាហ “សាសតំ សេរោឆិការេយា”តិអាធិ។ ធម្មារេត្តាតិ ធម្មការេណ។ សោបិ ហិ ធុព្ពីក្កាធិការេណ ខិយ អធិករណធុបសមេត្វ លទ្ធិបរិសាយ ធុរតោ អាភយតស្ស, អាគតាភញ្ញា បិណ្ឌាយ ចរណាធិសយាធារស្ស ធុក្ករត្តា អការេណ ខុច។

សយតុស្សរណាករណន្តិ អតុស្សរិតាតុស្សរិតព្ពេណ បីតិបាមោជ្ជជននតោ អតុស្សរណុប្បាធកំ។ ខិកព្ពបក្កិលេស…បេ… សំចត្តានីតិ ខុត្ត យថា អត្តហិយាធិំ្កបក្កិលេសខិរហិតានំ ចន្ទិមសុរិយានំ សស្សិរីកតា ហោតិ, ខុចមស្សាបិ ចោធកស្ស បាបបុគ្គលុបក្កិលេសខិគមេន សស្សិរីកតា ហោតីតិ អធិប្បាយោ។

១៦៦. អធិគតំ យេតុខិត្តន្តិ អប្បភាបត្តំ យេតុសោភំ។

៣០០-៨. “ចោសន្តរេរា”តិ ខុត្ត អន្តរ-សមេត្តា ខិត្តបរិយាយោតិ អាហ “ន ធុដ្ឋខិត្តោ ហុត្វា”តិ។

ការុញ្ញំ ភាយ ករុណា ខុចាតិ អាហ “ការុញ្ញតាតិ ករុណាភាវោ”តិ។ ករុណន្តិ អប្បភាបត្តំ ចងតិ។ តថា យេតុត្តិ។

អត្តាធាតអង្គកធាធិចណ្ណុតា និដ្ឋិតា។

បាឡិយោត្តុដ្ឋបតកូត្តកចណ្ណុតាតយោ និដ្ឋិតោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

# ១០. ភិក្ខុនិក្ខន្ធកោ

## មហាបជាបតិគោតមីវត្ថុកថាវណ្ណនា

៤០២. ភិក្ខុនិក្ខន្ធកេ “មាតុគាមស្ស បព្ពជិតត្តា”តិ ឥទំ បញ្ចវស្សសតតោ ឧទ្ធំ សទ្ធម្មស្ស អប្បវត្តនការណស្សតិ. សុក្ខវិបស្សកខីណាសវវសេន វស្សសហស្សន្តិអាទិ ខន្ធកភាណកានំ មតំ គហេត្វា វុត្តំ. ទីឃនិកាយដ្ឋកថាយំ បន “បដិសម្ភិទាប្បត្តេហិ វស្សសហស្សំ អដ្ឋាសិ, ឆឡភិញ្ញេហិ វស្សសហស្សំ, តេវិជ្ជេហិ វស្សសហស្សំ, សុក្ខវិបស្សកេហិ វស្សសហស្សំ, បាតិមោក្ខេហិ វស្សសហស្សំ អដ្ឋាសី”តិ (ទី. និ. អដ្ឋ. ២.១៦១) វុត្តំ. អង្គុត្តរ (អ. និ. អដ្ឋ. ២.៥.៣៩) -សំយុត្តដ្ឋកថាសុបិ (សំ. និ. អដ្ឋ. ២.២.៩៣៦) អញ្ញថាវ វុត្តំ, តំ សព្ពំ អញ្ញមញ្ញវិរុទ្ធម្បិ តំតំភាណកានំ មតេន លិខិតសីហឡអដ្ឋកថាសុ អាគតនយមេវ គហេត្វា អាចរិយេន លិខិតំ. ឯតាទិសេ កថាវិរោធេ សាសនបរិហានិយា អភាវតោ, សោធតុបិ យាកាចា ច. បរិយត្តិវិរោធា ឯវ ហិ សុត្តាទិនយេន សោធនីយោ, ន កថាមគ្គវិរោធាតិ.

មហាបជាបតិគោតមីវត្ថុកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

## ភិក្ខុនីឧបសម្បទានុជាននកថាវណ្ណនា

៤០៤-៥. បាឡិយំ យទេក្កតាតិ យម្ហិ ទិវសេ. តទាតិ តម្ហិយេវ ទិវសេ. វិមានេត្វាតិ អវមានំ កត្វា.

៤១០-១. អាបត្តិគាមិនិយាតិ អាបត្តិំ អាបន្នាយ. កម្មវិភង្គេតិ បរិវារេ កម្មវិភង្គេ (បរិ. ៤៥២ អាទយោ).

៤១២-៣. បាឡិយំ ទ្វេ តិស្សោ ភិក្ខុនិយោតិ ទ្វីហិ តីហិ ភិក្ខុនីហិ. ន អារោចេតព្វាតិ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកស្ស ន អារោចេតព្វា.

៤១៦. ទុស្សវេណិយាតិ អនេកទុស្សបដ្ដេ ឯកតោ កត្វា កតវេណិយា.

៤១៩. វិសេសកន្តិ បត្តលេខាទិវណ្ណវិសេសំ. បកិណន្តីតិ វិក្កិណន្តិ. នមតកន្តិ បិសុក្ខិនមតកជាតំ.

៤២២-៣. សំវេល្លិយន្តិ កច្ឆំ ពន្ធិត្វា និវាសនំ. តយោ និស្សយេតិ រុក្ខមូលសេនាសនស្ស តាសំ អលព្ភនតោ វុត្តំ.

៣៦៩-៧០។ អដ្ឋេច កិច្ចតិយោ ឃឆាចុង្គ បដិឃាតត្តិតិ អដ្ឋ កិច្ចតិយោ ចុង្គបដិបិដិយោច កញ្ហត្តិយោ អាកតបដិបិដិ បដិឃាតត្តិ, តាញ្ញាតិ អន្តោ។ អត្ថចាគំ បដ្ឋេបត្តិតិ ញុស្សទិយំ បចេតត្តិតិ អត្ថ ចង្គិ។

៣៧០។ កិច្ចេត្វតភាតិ កិច្ចភា ត្វតក្វេតភ។ សិក្ខយាភត្វេតភាតិ សិក្ខយាភាយ ត្វតាយ។

៣៧៨។ ភ សយ្ឆតិតិ ភប្បេហាតិ។ ភចកយ្ឆត្តិ “ភចកយ្ញុំ កត្វា ចសត្វា”តិ អបលេវិកេត្វា សញ្ញុភក្វយិយា ឆ្លុកាយសាតំ។

៣៧៧-៩។ សត្តិសិត្តកគ្គាតិ ត្វចិនេញ្ញាឃ្យាកគ្គា។ យហិលិតិនេត្វតិ ញតិ្តភំ សាឆាសេលាតិនេត្វ។

កិច្ចតិក្ខុបសយ្សាត្ថាភកចាចញ្ញភា និដ្ឋិតា។

កិច្ចតិក្ខត្តកចញ្ញភាភយោ និដ្ឋិតោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១១។ បញ្ចសតិកក្ខន្ធកោ

ខុទ្ទានុខុទ្ទកសិក្ខាបទកថាវណ្ណនា

៤៣៩។ បញ្ចសតិកក្ខន្ធកេ បាឡិយំ “អបាវុសោ, អម្ហាកំ សត្ថារំ ជានាសី”តិ ឥទំ ថេរោ សយំ ភគវតោ បរិនិព្ពុតភាវំ ជានន្តោបិ អត្តនា សហគតភិក្ខុបរិសាយ ញាបេតុមេវ, សុភទ្ទស្ស វុឌ្ឍបព្ពជិតស្ស សាសនស្ស បដិបក្ខវចនំ ភិក្ខូនំ វិញ្ញាបេតុញ្ច ឯវំ បុច្ឆិ។ សុភទ្ទោ ហិ កុសិនារាយំ ភគវតិ អភិប្បសន្នាយ ខត្តិយាទិគហដ្ឋបរិសាយ មជ្ឈេ ភគវតោ បរិនិព្ពានំ សុត្វា ហដ្ឋបហដ្ឋោបិ ភយេន បហដ្ឋាការំ វាចាយ បកាសេតុំ ន សក្ខិស្សតិ, ឥទានិ បន វិជនបទេសេ សុត្វា យថាជ្ឈាសយំ អត្តនោ ឧបលទ្ធិំ បកាសេស្សតិ, តតោ តមេវ បច្ចយំ ទិស្វា ភិក្ខូ សមុស្សាហេត្វា ធម្មវិនយសង្គហំ ការេត្វា ឯតស្ស បាបភិក្ខុស្ស, អញ្ញេសញ្ច តាទិសានំ មនោរថវិឃាតំ, សាសនដ្ឋិតិញ្ច ករិស្សាមីតិ ជានន្តោវ តំ បុច្ឆីតិ វេទិតព្ពំ។ តេនេវ ថេរោ “ឯកមិទាហំ, អាវុសោ, សមយ”ន្តិអាទិនា សុភទ្ទវចនមេវ ទស្សេត្វា ធម្មវិនយំ សង្គាយាបេសិ។ នានាភាវេនាតិ សវិញ្ញាណកាវត្ថាយ សមានជាតិយា ច ជាតិយា នានាភាវេន។ វិនាភាវេនាតិ មរណេន វិយោគេន។ អញ្ញថាភាវេនាតិ ភវន្តរូបគមនេន អញ្ញថាភាវប្បត្តិយា។

៤៤២។ “អាកង្ខមានោ...បេ... សមូហនេយ្យា”តិ ឥទំ ភគវា យថា “អាកង្ខមានោ”តិ វុត្តត្តា ឯកសិក្ខាបទម្បិ សមូហនិតព្ពំ អបស្សន្តា, សមូហនេ ច ទោសំ ទិស្វា ធម្មសង្គាហកា កិញ្ច “អបញ្ញត្តំ ន បញ្ញាបេស្សាម, បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទិស្សាមា”តិអាទិនា បុន “បញ្ញត្តិសទិសាយ អកុប្បាយ កម្មវាចាយ សាវេត្វា សមាទាយ វត្តិស្សន្តិ, តេន យាវ សាសនន្តរធានា អប្បដិពាហិយានិ សិក្ខាបទានិ ភវិស្សន្តី”តិ ញាយតិ អធិប្បាយេន អវោចាតិ ទដ្ឋព្ពំ។ តេនេវ មហាថេរាបិ តថេវ បដិបជ្ជិំសុ។

គិហិគតានីតិ គិហីសុ គតានិ។ ខត្តិយមហាសាលាទិគិហីហិ ញាតានីតិ អត្ថោ។ ចិតកធូមកាលោ អត្តនោ បវត្តិបរិយោសានកាលោ ឯតស្សាតិ ធូមកាលិកំ។

៤៤៣។ ឱឡារិកេ និមិត្តេ ករិយមានេបីតិ “អាកង្ខមានោ, អានន្ទ, តថាគតោ កប្បំ វា តិដ្ឋេយ្យ កប្បាវសេសំ វា”តិ ឯវំ ថូលតរេ “តិដ្ឋតុ, ភគវា, កប្ប”ន្តិ យាចនហេតុភូតេ ឱឡារនិមិត្តេ ករិយមានេ។ មារេន បរិយុដ្ឋិតចិត្តោតិ មារេន អាវិដ្ឋចិត្តោ។

៤៤៤។ ឧជ្ជវនិកាយាតិ បដិសោតគាមិនិយា។ កុដ្ឋិតោ លវោ លេវោ វិនាសោ កុលវោ, និទ្ទកវិធិនិយោគោ។ តំ ន គណ្ហន្តីតិ ន កុលវំ គមេន្តិ។

ខុទ្ទានុខុទ្ទកសិក្ខាបទកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

បញ្ជាសទិកក្ពត្នកចណ្ហភាភេឃា តិដ្ឋិទោ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១២ សត្តសតិកក្ខន្ធកោ

ងសចត្ថុកឆាចណ្ណភា

៣៣៨៑ សត្តសតិកក្ខន្ធកេ ភិក្ខុេក្កតាតិ ភិក្ខុកាលតាឃ៑ ឃឹតិ ហិឃំ

៣៣៩៑ អចិន្នាភិច្ចតាតិ អចិន្នាភិចរលោភ ភិច្ចតា បដិក្ខត្តា៑ អចិគ្គប្បតិ អន្នាលិតោ៑ ក្លបក្កិលេឃនា ច្ចត្តាតិ តេធំ ឃយលប្រាហ្វលាត៌ ឲតេ ឃុរាបិភាងេឃា ក្លបក្កិលេឃនាតិ ច្ចត្តា៑ តេត្តិឃា ពលា្យឃ ឃហិតា ឃតេត្តិកា៑

៣៤០-១៑ អតេហាកេក្តាតិ ពឃ្ស បត្តពឃ្ស ភាឃំ៑ បដិកតេច្ចច កតេន្ធឃ្យត្តិ ឃត្ត ត៌ អធិការលំ ច្បឃឃិពុ ភិក្ខុ ឃត្ថិបតិឃ្សត្តិ, ពត្តាហំ បធឃតេច កតេន្ធឃ្យំ៑ ឃម្ពាតេចឃុត្តិ ឃឃ្យាបុហិឃុ៑

៣៤២៑ អតេលិលិកត្តិ តេលិលាតហិពំ កត្តំ, ញ្ញាត៌ ចា៑ អាឃុតាតិ ឃត្តឃម្ពាតឃន្ថិតា, “អឃុត្តា”តិ ចា បិតេធា៑

៣៤២៑ ក្លន្ថិចិឃុតិ ភាចាឃ បដិតេឃាពំ កន្ធិឃុ៑ បិតិភកាតិ បុតេតុិឃធិឃាឃ ងាពត្តា ចន្ថិបុត្តកេ ឃត្តាឃ ច្ចត្តំ៑ បិតេចឃ្យកាតិ បិតេចឃ្យតេងឃចាឃិតេភា៑

៣៤៣៑ ភត្ថុ ត្តំ, អាច្ចតេឃា, ច្ចតេគ្គាតិ ភត្ថុ ត្តំ តេធតេរា ភិឃ្សាឃឃុតេត្តា, កឃ្ពា ពំ តេធតេរា បលាតេឃឹតិ តេភតេចតេចត៌ ចតេត្តិ៑ កុភិឃ្សាឃំ កលា្យឃាតិ ភិឃ្សាឃឃុត្តាបិ ឃឃំ ឲកំ ឃម្ពាចតឹឃកទុំ ភិឃ្សាឃក្ខុពំ កតេហត្តាច ចឃិឃ្សាឃាតិ អធិប្បាតេឃា៑

៣៤៤៑ ឃុលិតាឃកាតិ បធឃំ ងឃចត្ថុ៌ តាឃកា, អាចាឃិកាតិ អតេត្តា៑ បធឃ្យា ឃព្វូត្តតេរាតិ តេលិតេក ឃត្តាភិក្ខុត៌ ពងា ក្លបឃឃ្យងាឃ ច្ចតេគ្គា៑ ឃុន្នាពាចិហាតេរភាតិ ឃុន្នាពាឃុតេលត អធិកពឋលឃឃាបត្តិ ឃត្ថាឃ ចងតិ៑

៣៤៩៑ ឃុត្តចិកតេក្កតិ បងកាងតិតេឃ៑ ត្តងន្តុ “តេឃា បត ភិក្ខុ ឃត្ថិធិការកំ លាងតឹឃំ ចា តេកាងតឹឃំ ចា”តិ (បាចិ៑ ១៤២) ឃុតេត្តា ឃាចកាលិកតេឃ្យច បតេរាឃគ្គត្តា ឃិក្កិតេលិលាឃ្ស ឃាចឌីចិកឃ្ស ឃត្ថិធិកពឃ្ស អាឃិតេឃត ឃគ្គិ បរិតេកាតេក បិចិត្តិឃំ ចិកក្កតេឃតេតច ឃិន្នាតិ ច្ចត្តំ, ពំ បត បិចិត្តិឃំ ចិកតេក្ក អាកពកាធំ ឃាតេធពុ “កធំ ឃុត្តចិកតេក្ក”តិអាធិ ច្ចត្តំ៑ ពត្ត ហិ តេលិលាតេឃត្ត ឃត្ថិធិកពំ, ភ លាងតឹឃំ តេកាងតឹឃត្តិ តេលិលាឃិឃ្សតេកាងតេភ ចន្ថិបុត្តកា អភចន្ថិឃន្នាតេភា អតេហឃុំ៑ ពធាឃន្នាភឃិ តេភធំ អាបត្តិងឃ្សភត្តំ “ឃត្ថិធិកាតេរ អឃត្ថិធិការឃន្នា”តិ ត្តាធំ ឃុត្តចិកក្កំ ក្លគ្គងត្តិ តេចងិពត្តាំ៑

តេន សន្និត្តិ បុរេបដិគ្គហិតតេលេលាន សទ្ធិំ ហ្គក្កេដេនត្ថ កចិតឌ្ឍត្តិ “យាវកាលិកេន, ភិក្ខវេ, យាវជីវិកំ បដិគ្គហិត”ន្តិ អវត្វា

“តទហុបដិគ្គហិត”ន្តិ វចនសាមត្ថិយតោ បុរេបដិគ្គហិតំ យាវជីវិកំ យាវកាលិកេន សទ្ធិំ សម្ភិន្នរសំ កាលេបិ ន កប្បតីតិ សិទ្ធំ, តត្ថ

ហ្គក្កេដេន កចិតឌ្ឍត្តិ អធិប្បាយោ។ ហ្គក្កេដេនបិ ន កចិតឌ្ឍត្តិ យទិ ហិ សន្និធិការបច្ចយា ហ្គក្កំ យញ្ញាច, យាវជីវិកស្ស តេលស្ស

សន្និធិទោសាកាចា ហ្គក្កេដេន ន កចិតឌ្ឍំ, អថ អាមិសេន សម្ភិន្នស្ស តស្ស អាមិសគតិកត្តា ហ្គក្កំ យា យញ្ញាថ។ តថា ច ហិ បាឡិយំ អវុត្តំ

កចិតឌ្ឍំ អាមិសត្តុបាយនតោតិ អធិប្បាយោ។ ន ហិ ឧត្ត យាវជីវិកត្តិអានិនាបិ ហ្គក្កដៃកាចំ សមេត្តិ។

បិណ្ឌបាតំ ទោសកេហ សត្តចិកខន្តិអាឌីសុ សន្ធត្ត សុទ្ធ ច ចិកខន្ត ចាតិ អវត្វា កេហតន្ញា។ តស្ស តស្ស ចិកាលកោឌតានិតោ សុទ្ធបិ

បដិក្កិត្តត្តា ចិតយស្ស អតិសទេហ៍ អតិក្កមោ ចិតយាតិសាទោ។ “តិមិងត៍ តាយ សងស៍ ចុច្ចតីតិ អាកត”ន្តិ វុត្តំ ចិកខន្ត ច អាកតងស្សត្តិ

ចុត្តំ។ តំ បយាគ៍ កទោគត្តស្សាតិ សុកតចិងត្តិយា ចិងត្តិត្តយបយាគ៍ កទោគត្តស្ស, ងសាយ បន ចិងត្តិត្តយបយាគ៍ កតំ។ អងសកម្បិ តិមិងត៍

ចក្ខតិ ឧចាតិ អធិប្បាយោ។ សេសមេត្ថ ហេដ្ឋា សន្ធត្ត សុចិន្នញ្ញយេវ។

ងសចត្តកចាចណ្ហតា តិដ្ឋិតា។

សត្តសតិកក្កត្តកចណ្ហតាតយោ តិដ្ឋិតោ។

វុត្តិ សយត្តុបិសានិកាយ ចិតយដ្ឋកចាយ ចិយតិចិតោងតិយំ

ឧត្តុអចក្កចណ្ហតាតយោ តិដ្ឋិតោ។

តយោ តស្ស កកចតោ អទេហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

បរិចារចញ្ញភា

យហាចក្កោ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

បញ្ញត្តិចារចណ្ណនា

១។ ចិសុទ្ធបរិចារស្ស សីលក្ខន្ធាទិឆយុក្ខន្ធបរីរស្ស កកចតោ ចិតឃបរិឃត្តិបាឋតោ លទ្ធកាតំ អតត្តទំ បរិចារេរាតិ ឃោ ចិតឃោ សង្គហំ សយារុឡ្ហោ, តស្ស ឌាតិ អត្ថាភតវចណ្ណតំ ករិស្សាមីតិ ឃោជនា។

សយត្តចក្លតាតិ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណោភា។ អតិចិសុទ្ធេន យំសចក្លុតាតិ ទត្តិត្តិចំ សយត្តា ឃោជនប្បយាណោ អតិសុលុយាតិបិ ទ្ទបិតិ បស្សតោតា អតិចិឃ បរិសុទ្ធេន បសាឆចក្លុតា។ “អត្ថិ តត្ថ បញ្ញត្តិ”តិអាឌីសុ អត្ថិ ត្ស ខោ តត្ថ បញ្ញត្តិតិអាឌិតា អត្ថោ ពហេតព្ពោតិ អាហ “តត្ថ បញ្ញត្តិ...បេ... ពេតាកតត្តិ បុច្ឆា”តិ។

២។ បុច្ឆាចិស្សជ្ជនេតិ បុច្ឆាយ ចិស្សជ្ជនេ។ ចិតីតពាឆាតិ ចិតីតចត្តុពាឆា, អឃមេច ចា បនេជា។

ទ្វង្គិពោត ឲពោត សមុដ្ឋានេតតាតិ អង្គទ្វយសមុដ្ឋាយក្ធតោត ឲពោត។ អង្គទ្វយចិមុត្តស្ស សមុដ្ឋានស្ស អភាចេបិ តោសុ ឲពោតឆេ្គត ចិតា អយំ អាបត្តិ ត ហោតីតិ ឌស្សតត្ថមេច “ឲពោត សមុដ្ឋានេតតា”តិ ចុត្តំ។ ព្លឌាតិ តោសុ ទ្វីសុ អង្គេសុ បធានង្គំ ឌស្សេតុយាហ “ឲត្ថ ហិ ចិត្តំ អង្គំ ហោតី”តិអាឌិ។ ឃស្មា បត យក្កេតយក្កប្បដិបត្តិសង្ខាតាឃ កាឃចិញ្ញត្តិយា សេចតចិត្តេតេច សម្ពុទេ សតិ អយំ តំ អង្គទ្វយំ ទ្វបិឆាយ កកចតា បញ្ញត្តា អាបត្តិសមុត្តិ ហោតិ, តាសតិ។ តស្មា តំ ចិត្តំ កាឃចិញ្ញត្តិសង្ខាតស្ស កាឃស្ស អង្គំ ការណំ ហោតិ, ត អាបត្តិយា។ តស្ស បត តំសមុដ្ឋិតការោឃា ឲច អង្គំ អព្យចហិតការណំ, ចិត្តំ បត ការណការណត្តិ អធិប្បាឃោ។ ឲចំ ទ្វបរិបិ សព្ពត្ថ ចិត្តង្គយុត្តសមុដ្ឋានេសុ អធិប្បាឃោ ចេឌិតព្ពោ។ “ឲពោត សមុដ្ឋានេតត សមុដ្ឋាតី”តិអាឌិបរិចារចចតេតេច អាបត្តិយា អក្សលិឌិបរេយត្តសកាចតា បិត្តព្ពអដ្ឋពាឆាសុ បរិឃាឃតោច ចុត្តា, សមុតិសកាចា ឲច អាបត្តីតិ សិទ្ធាតិ សមុដ្ឋានសមុដ្ឋិតាតំ ភេឌសិទ្ធិតោតិ ពហេតព្ពំ។ ព្លយត្តំ សទ្ធាឃាតិ អាបត្តាឃ បិរាឌិកាបត្តិយា ពេហិមិបិ សយទេហិ អភាបត្តិកាចាបិឌតស្ស អសក្កុណេយ្យត្តសង្ខាតយត្តំ សទ្ធាឃ។

៣។ បេបិរាណពេហិ យហាចេរេហីតិ សង្គីតិត្តឃតោ បច្ឆា បេបិត្តកសង្គីតិការពេហិ ឈព្ឋអភិញ្ញាបអសម្ពិតាឌិព្យណសមុជ្ជលេហិ យហាចេរេហិ។ ចត្ថុត្តសង្គីតិសឌិសា ហិ បេបិត្តការោហសង្គីតិ។

១៥៥។ យហាចិភង្គេតិ ភិក្ខុចិភង្គេ។ សោឡ្ហអស ចារា ឌស្សិតាតិ ឃេហិ ចារេហិ អាឌិភ្ធតោហិ ទ្វបលក្ខិតត្តា អយំ សកលោបិ បរិចារោ សោឡ្ហអសបរិចារោតិ ចោហរីយតិ, តេ សទ្ធាឃ ចឌតិ។

បញ្ញត្តិចារចណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## សមុដ្ឋានសីសវណ្ណនា

១៨៨. បិដ្ឋយំ និព្វានញ្ចេវ បញ្ញត្តីតិ ឯត្ថ យស្មា សង្ខតធម្មេ ឧបាទាយ បញ្ញត្តា សម្មុតិសច្ចភូតា បុគ្គលាទិបញ្ញត្តិ បរមត្ថតោ អវិជ្ជមានត្តា ឧប្បត្តិវិនាសយុត្តវត្ថុធម្មតាយាភាវតោ អនិច្ចទុក្ខលក្ខណទ្វយេន យុត្តាតិ វត្តុំ អយុត្តា, ការកវេទកាទិរូបេន បន បរិកប្បិតេន អត្តសារេន វិរហិតត្តា “អនត្តា”តិ វត្តុំ យុត្តា។ តស្មា អយំ បញ្ញត្តិបិ អសង្ខតត្តសាមញ្ញតោ វត្តុកាមេន និព្វានេន សហ “អនត្តា ឥតិ និច្ឆយា”តិ វុត្តា។ អវិជ្ជមានាបិ ហិ សម្មុតិ កេនចិ បច្ចយេន អកតត្តា អសង្ខតា ឯវាតិ។

ករុណាសីតលត្តំ, បញ្ញាបភាសិតត្តញ្ច ភគវតោ ទស្សេតុំ “ពុទ្ធចន្ទេ, ពុទ្ធាទិច្ចេ”តិ ឯតំ ឧភយំ វុត្តំ។ ហាយតិ ឧទេតាតិ ហាតិ, ទុក្ខស្ស ហាតិ ទុក្ខហាតិ, សព្ពទុក្ខាបនូទនការណន្តិ អត្ថោ។ បិដកេ តីណិ ទេសយីតិ យស្មា អញ្ញេបិ មហាវីរា សម្មាសម្ពុទ្ធា សទ្ធម្មំ ទេសយន្តិ, តស្មា អង្គីរសោ បិដកានិ តីណិ ទេសយីតិ យោជនា។ មហាគុណន្តិ មហានិសំសំ។ ឯវំ នីយតិ សទ្ធម្មោតិ យទិ វិនយបរិយត្តិ អបរិហីនា តិដ្ឋតិ, ឯវំ សតិ បដិបត្តិបដិវេធសទ្ធម្មោបិ នីយតិ បវត្តីយតិ, ន បរិហាយតីតិ អត្ថោ។

វិនយបរិយត្តិ បន កថំ តិដ្ឋតីតិ អាហ “ឧភតោ ច”តិអាទិ។ បរិវារេន គន្ថិតា តិដ្ឋតីតិ យោជេតព្វំ។ តស្សេវ បរិវារស្សាតិ តស្មិំ ឯវ បរិវារេ។ សមុដ្ឋានំ និយតោ កតន្តិ ឯកច្ចំ សមុដ្ឋានតោ និយតំ កតំ។ តស្មិំ បរិវារេ កិញ្ចិ សិក្ខាបទំ និយតសមុដ្ឋានំ អញ្ញេហិ អសាធារណំ, តំ បកាសិតន្តិ អត្ថោ។

សម្ភេទំ និទានញ្ចញ្ញន្តិ សម្ភេទោ សិក្ខាបទានំ អញ្ញមញ្ញសមុដ្ឋានេន សំកិណ្ណតា, និទានញ្ច បញ្ញត្តិដ្ឋានំ, អញ្ញំ បុគ្គលាទិវត្ថាទិ ច។ សុត្តេ ទិស្សន្តិ ឧបរីតិ ហេដ្ឋា វុត្តំ, ឧបរិ វក្ខមានេ ច បរិវារសុត្តេ ឯវ ទិស្សន្តិ។ យស្មា ច ឯវំ, តស្មា សកលសាសនាធារស្ស វិនយស្ស ឋិតិហេតុភូតំ បរិវារំ សិក្ខេ, ឯវមេត្ថ យោជនា ទដ្ឋព្វា។

សម្ភិន្នសមុដ្ឋានានីតិ អញ្ញេហិ សាធារណសមុដ្ឋានានិ។ អាទិយិត្វាន បុរិមនយេតិ សព្ពបទេស បញ្ញត្តិវារេ អាគតនយំ សន្ធាយ វទតិ, តត្ថ បន បញ្ញត្តិវារេ “បឋមំ បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្តន្តិ, វេសាលិយំ បញ្ញត្ត”ន្តិអាទិនា (បរិ. ១) និទានម្បិ ទិស្សតិ ឯវ។ បរតោតិ អាគតនយំ បន សន្ធាយ បរតោ អាគតេ សុត្តេ ទិស្សតីតិ វេទិតព្វន្តិ វុត្តំ។ តស្សាតិ ឧភតោវិភង្គបរិយាបន្នស្ស សិក្ខាបទស្ស។

១៨៩. អនិយតា បឋមិកាតិ អាបត្តិ អនបេក្ខិត្វាន វុត្តិលិង្គំ កតំ, បឋមានិយតំ សិក្ខាបទន្តិ អត្ថោ។ បិដ្ឋយំ នានុពន្ធេ បវត្តិនីតិ វុដ្ឋាបិតំ បវត្តិនិំ អននុពន្ធនសិក្ខាបទំ។

១៩០. ឯកអនេលិយសិក្ខាបទចតុក្កេ “ភិក្ខុនិយោ ឯកអនេលិយាតិ ឆោចន្តិយោ រជន្តិយោ វិជេន្តិយោ ទិដ្ឋន្តិ ឧទេក្ខំ បរិបុច្ឆ”ន្តិ

(បារា។ ៣៧៦) អាគតត្តា ឃុយំ ទិដ្ឋន្តិ-បទំ កថេត្វា សិក្ខាបទំ ឧបលក្ខិតន្តិ ទស្សេត្វា “វិករេ ក្ក ‘ទិដ្ឋន្តិ ឧបេក្ខ’ន្តិ អាគតំ ឧញ្ញអកលេវិយេណោចាបតសិក្ខាបទ”ន្តិ អាហ។

វស្សិកសាដិកសិក្ខាបទន្តិ អវយវេ វស្សិកសាដិកបរិយេសនសិក្ខាបទំ (បារា។ ៦២៦ អាទយោ)។ រតនសិក្ខាបទន្តិ រតនំ វា រតនសម្មតំ វា បដិសាមនសិក្ខាបទំ (បាចិ។ ៣០២ អាទយោ)។

២៦៣។ បាឡិយំ ញ្ញគ្ឃរារោលោភាទិ បដិច្ឆន្នសង្ឃរារោលោភ។

២៦៧។ “ត នេសន្តិ ទវាគតា”តិ ឧនេត លត្តបាលិស្ស ឧបេនសភាបដិវេក្ខបំ ទស្សេតិ។

២៦៨។ អាគតន្តិ អនេញ្ញាហិ អបិស្សិកតំ, តិឃតសម្បជ្ជាតន្តិ អនេត្វា។ អាគតន្តិ វា បុនេដ្ឋា អភាគតំ, អកិតចន្តិ អនេត្វា។

២៧០។ សម្បជ្ជាតញ្ញាសនេច្ចបន្តិ ឧត្វ សន្តិបន្តិ សក្កឃ្យន្តិ សជិសសម្បជ្ជាភាតិ ឧត្វាតិ សនេច្ចបិ, សម្បជ្ជាតសិសំ។ នេតិ ចិនេតិ កាឃចឌីក្រូទិតន្តិ នេតន្តិ, ចិតឃបាឡិញ្ញ, សា ឧច ឧបេមាតិ នេតន្តិឧបេមាតិ អាហ “ចិតឃបាឡិញ្ញឧបេស្សា”តិ។

សម្បជ្ជាតសិសចណ្ណភា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

អត្តរេបឃ្យាល់

ពតិបុដ្ឋាចារបណ្ណតា

ឲ្យលិ៍១៉ពតិអាបត្តិយេឃាតិ បិទាឌិកាឌឹសុ បញ្ញាសុ អាបត្តីសុ យេចុតាឌិត្ថាងាតាឌិអន្តោពឆេកេង៌ អបេក្លិត្វា ខាតិចយេត ឲកត្តុ អាទេទាបេត្វា បុដ្ឋា ពតា៉ ពតិ អាបត្តិក្លត្ថាតិ អន្តោពឆេកេង៌ អបេក្លិត្វា បេច្ចុកំ ទាយង្គេតាតិ ឲត្តូកយេបេត្តូ កេងេា៉ ចិតិតាតិយេឃចចិតិតចត្ទុតិតិ អាបត្តិយេតា ចិទយហាតិ ឲច អចិប្បបិ យារបិយោឌ្ឋាឌិឆយ្យាត៌ កាទហត្តា ចត្ទុតិតិ ចិតិតចត្ទុតិ, តាតិ ឲត្តូ អត្តូយេតា ចិទតិអាឌិអតបដ្ឋឆយ្យា ឲច៉ យេចេរ៍ យហាតីតិ យេចេរយេហត្យត្តា “េចេរ”ត្តិ លេង្កតាយំ ទាពាឌិអក្យុឈលបក្លិ ចិតាយេឃតិ៉

ឆយ្យុស្សបតក្កិ កិត្តិត្វា ពច្ឆតីតិ ឧាហុសុ ឲពយេតា តិសីឌិត្វា ឆយ្យំ សុហាយេត្តសុ ចំ ឆយ្យុស្សចតឃយាពយំ កោយេបត្វា ក្ដេាឃ ពច្ឆតិ៉ អតាងយេទាចាតិ ចុស្សិតង្គេាយេត ចង្គិ, ឃិចិឌិតង្គេាយេត ឃិយេចកញ្ញា អបេចេងេត្តា ឲច៉ កាឃបិកត្តិឃត្តិ ក្តេតិចយេត បចត្តកកាឃាតាចារ៍៉

ឲ្យលិ៍៣៉ យេពត្តាឃ ឃយ្យុតំ យេពត្តិ, កាឃកយ្យំ៉ ក្កេឃហិបឹតិ តចយេកហិ, យេឆេរហិ ច៉ បិឃំ កយេទាតីតិ ចំ បុក្កលំ យេបយ្យាត៌ កយេទាតិ, យេកឃត្តិ អាហ “ឃព្រាហ្វចាទឹត”ត្តិ៉

បុក្កលំ បឌិចិកឌិត្វា ក្សញ្ញាតីតិ បកយេតត ឃព្ពេត្តា៉ តយេច បុក្កលបឌិចិកាក៌ ងយេស្សត្យំ “អសុកស្សា”តិអាឌិ ចុត្តំ៉

ក្សឌិស្សកាចកទហយេតាតិ តហ្យាងាឃញ្ញេតា យេយាយេច ត្វា ឃយឆចិបស្សតាសុ យេឃទិចិហាទិតាកទហយេតាតិ អយេត្វា៉ តិឃ្យាតីតិ បចត្តតិ៉ ឃយ្យាក្សក្លក្លឃាឃ ឃិចត្តតីតិ អយេត្វា៉

ពតិបុដ្ឋាចារបណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

លអាបត្តិឃយ្យាតចារបណ្ណតា

ឲ្យលិ៍៩៉បេឆយេត អាបត្តិឃយ្យាយេតតាតិ យេកចលំ កាយេឃត៉ បិទាឌិកាបត្តិឃា ឲកត្តូឃចិត្តកឃយ្យាតត្តា “ត ហីតិ ចត្តឆ្កា”ត្តិ ចុត្តំ៉ ឃញ្ញាឌិយេឃឃាឌីត៌ ក្យក្កេបទិយេឃាឃាតាត៌ បញ្ញាត្តិ អចិត្តកាតយ្យិ ឃយ្យចយេតា “ឃិឃា”តិ ចុត្តំ, អាបដ្ឋត៌ ឃិឃា កយេចឃ្យាតិ អយេត្វា៉ ហីត្យក្កេង្គហិ ខាតិអាឌីហិ ឌ្ឋុយឃយេត ឲច ក្យត្តាឃិតស្ស បញ្ញាតត្តា ឃា ឲកត្តចាចាទិត្តឃយ្យាតា ឲចាតិ៉

ទុតិយសមុដ្ឋានតោ ចាចាយ ឲច សយាបជ្ជិតព្ពាបជិវេសតិយស្ស អកាចា “ត ហិ”តិ ទុត្តំ

ពតិយេ បត ចោវាសយាតទ្ទុំ កិញ្ចិ កាយចាចាហិ អតបសាគតបច្ចយា បជិវេសតិយសមុដ្ឋានោ “សិយា”តិ ទុត្តំ

ឌួយសតេ បរិចិត្តិយស្ស អជិត្តាគាតសមុដ្ឋាតទ្ទបិ ពប្បច្ចយា បជ្ជាត្តស្ស ទុក្កាសិពស្ស បញ្ចាយេតេច សមុប្បត្តិតិ ជស្សេត្វំ ចត្តួចាទេ “ទុក្កាសិតំ អាបជ្ជេយ្យាតិ ត ហិតិ ចត្តព្ពា”ត្តិ ចត្វា បញ្ចាយចាទេ “សិយាតិ ចត្តព្ពា”ត្តិ ទុត្តំ កាយចិកាទេតេច ឌួយសត្តស្ស បតេត្វ ទុក្កាសិតកាទេបិ កាយកិញ្ចអាកាចាកាចតោ ទុក្កដេយចាតិ ជដ្ឋព្ពំ

លដ្ឋចាទេ បត ចិជ្ជយាតោបិ កាយោ ទុក្កាសិតស្ស អង្គំ ត ហោតិ, បញ្ចាយសមុដ្ឋាតេ ឲច លដ្ឋយិ បចិសតីតិ ជស្សេត្វំ “ត ហិ”តិ បជិក្ខិត្តំ, ត បត ពត្វ សព្ពថា ទុក្កាសិតេត អតាបត្តីតិ ជស្សេតុំ ត ហិ ជចកប្បតាយ កាយចាចាហិ ឌួយសត្តស្ស ទុក្កាសិតាបត្តិ ត សមុដ្ឋតិ យតោ បញ្ចាយេតេច សយាបជ្ជតិ, តំ លដ្ឋេតបិ សយាបជ្ជតិ ឲច ឌយុជេសតាបត្តិ ចិយាតិ កេហតព្ពំ សេសំ សមុដ្ឋាតចាទេ ទុចិត្តេយ្យមេច

លអាបត្តិសមុដ្ឋាតចាទចណ្ណតា តិដ្ឋិតា

កតាបត្តិចាទចណ្ណតា

១លំលិ ទុតិយេ បត កតិចាទេ បជយសមុដ្ឋាតេត អាបជ្ជិតព្ពាតំ អាបត្តីតំ លហុជស្សតទុលត្វំ កុជិកាទាជីតិ ឲច សមុដ្ឋជិតិ, ត អញ្ញោសំ អកាចា, សញ្ចាទិត្តាជីតយិ ចិជ្ជយាតព្ពា ឲចំ ទុតិយសមុដ្ឋាតាជីសុបិ “កប្បិយសញ្ញោ”តិ ព្ពយិតា អចិត្តកត្វ ជស្សេតិ “កុជិ កទោតី”តិ ព្ពយិតា ចជីបយោកាកាចំ ប្តកយេតាបិ ពេចលំ កាយេតេច ទុក្កជិជីតំ សមុដ្ឋំ ជស្សេតិ ឲចំ ប្តបទិបិ យចាតុទ្ទបំ កាតព្ពំ

“ឲពេកសមុដ្ឋាតេត សមុដ្ឋហត្តី”តិ ព្ពជំ ព្ពស ចិសេសេត្វា ជស្សិតាតំ កាយតោច សមុដ្ឋិតាតំ ចសេត ទុត្តំ, អចិសេសតោ បត តា អាបត្តិយោ ព្ពតទសមុដ្ឋាតេតហិបិ យចាទហំ សមុដ្ឋហត្តិ ឲចំ ឲចំ ប្តបទិបិ

“តិលាចត្វាទេកេត ចា”តិ ព្ពជំ សញ្ញាជិសេសចជ្ជិតាតំ ចត្តុត្តំ អាបត្តីតំ ចសេត ទុត្តំ

១លំជំ សំចិជហិត្វាកុជិ កទោតីតិ ចាចាយ សំចិជហតិ, សយញ្ចា កាយេត កទោតីតិ អទេ្វា

កតាបត្តិចាទចណ្ណតា តិដ្ឋិតា

អាបត្តិសមុដ្ឋានគាថាវណ្ណនា

១២២. តតិយោ បន គាថាវារោ ទុតិយវារេន វុត្តមេវត្ថំ សង្គហេត្វា ទស្សេតុំ វុត្តោ. តត្ថ កាយោវ កាយិកោតិ វត្តព្វេ វចនវិបល្លាសេន “កាយិកា”តិ វុត្តំ. តេនាហ “តេន សមុដ្ឋិតា”តិ, កាយោ សមុដ្ឋានំ អស្សាតិ អត្ថោ.

វិវេកទស្សិនាតិ សព្ពសង្ខតវិវិត្តត្តា, តតោ វិវិត្តហេតុត្តា ច និព្វានវិវេកញ្ញុំ និព្វានតញ្ញុំ ទស្សនសីលេន. វិភជ្ជវាទិនាតិ ឋានតោ វិភជ្ជវាទិនាតិ អាលបតិ. ព្រហ្ម បនេតំ អញ្ញោ បុច្ឆន្តោ នាម នត្ថិ, ឧបាលិត្ថេរោ សយមេវ អត្តំ បរិហរិំ ការុំ បុច្ឆាវិសជ្ជនំ អកាសីតិ ព្រាហ្មណា នយេន សព្ពត្ថ អត្ថោ វេទិតព្វោ.

អាបត្តិសមុដ្ឋានគាថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

វិបត្តិបច្ចយវារវណ្ណនា

១២៣. ចតុត្ថេ បន វិបត្តិបច្ចយវារេ សីលវិបត្តិបច្ចយាតិ សីលវិបត្តិបដិច្ឆាទនបច្ចយា.

១២៤. ទិដ្ឋិវិបត្តិបច្ចយាតិ ទិដ្ឋិវិបត្តិយា អប្បដិនិស្សជ្ជនបច្ចយា.

១២៥. អាជីវវិបត្តិបច្ចយាតិ ឯត្ថ អាជីវ ជីវន្តិ ឯតេនាតិ អាជីវោ, ចតុបច្ចយោ, សោ ច មិច្ឆាបត្តិយា វិបន្នត្តា វិបត្តីតិ អាជីវវិបត្តិ, តស្សា អាជីវវិបត្តិយា ហេតុ, តទុប្បាទនបរិភោគនិមិត្តន្តិ អត្ថោ.

វិបត្តិបច្ចយវារវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

អធិករណបច្ចយវារវណ្ណនា

១២៦. បញ្ចមេ អធិករណបច្ចយវារេ កិច្ចាធិករណបច្ចយាតិ អបលោកនវចនញត្តិកម្មវាចាសង្ខាតកម្មវាចាបច្ចយា. បញ្ចាតិ ឯត្ថ អនុម្ពិកកតិកាទិំ អបលោកេន្តា ករោន្តានំ អតិរិត្តត្តិ អត្ថោ. បញ្ចមេ អធិករណបច្ចយវារេ កិច្ចាធិករណបច្ចយា អបលោកនាវសានេ ទុក្កដំ, អធិប្បាយាទិនា ញត្តិកម្មាទិំ ករោន្តានំ ថុល្លច្ចយាទិ ច សង្គយ្ហន្តីតិ វេទិតព្វំ. អវសេសា អាបត្តិយោតិ សេសាបត្តិវសេនាបត្តិអាទយោ. “កតមា អាបត្តិយោ”តិ ព្រហ្ម វិបត្តិអាទិកាហិ នយោ សាវជ្ជាបត្តិយោ សង្គយ្ហ វុត្តំ.

អធិករលបច្ចឃចារចណ្ណភា តិដ្ឋិពា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

សមថភេទោ

អធិករណបរិយាយវារវណ្ណនា

១៥៦។ ឆដ្ឋេ បរិយាយវារេ អលោភោ បុព្ពង្គមោតិអាទិ សាសនដ្ឋិតិយា អវិបរីតេន ធម្មវាទិស្ស វិវាទំ សន្ធាយ វុត្តំ។ អដ្ឋារស ភេទករវត្ថូនិ ឋានានីតិ ធម្មាទីសុ អធម្មោតិអាទិនា គហេត្វា ទីបនាតិ ឥធេវ ភេទករវត្ថូនិ, តានិ ឯវ កាយកលហាទិវិវាទស្ស ការណត្តា ឋានានិ, ឱកាសត្តា វត្ថូនិ, អាធារត្តា ភូមិយោតិ ច វុត្តានិ។ អព្យាកតហេតូតិ អសេក្ខានំ វិវាទំ សន្ធាយ វុត្តំ។ ទ្វាទស មូលានីតិ កោធោ ឧបនាហោ, មក្ខោ បលាសោ, ឥស្សា មច្ឆរិយំ, មាយា សាឋេយ្យំ, បាបិច្ឆតា មហិច្ឆតា, សន្ទិដ្ឋិបរាមាសិតា អាធានគ្គាហិទុប្បដិនិស្សគ្គិតាតីតិ ឥមេសំ ឆន្នំ យុគឡានំ វសេន ឆ ធម្មា ចេវ លោភាទយោ ឆ ហេតូ ចាតិ ទ្វាទស ធម្មា វិវាទាធិករណស្ស មូលានិ។

១៥៧។ ចុទ្ទស មូលានីតិ តានេវ ទ្វាទស កាយវាចាហិ សទ្ធិំ ចុទ្ទស អនុវាទាធិករណស្ស មូលានិ។

១៥៨។ បថវីខណនាទីសុ បណ្ណត្តិវជ្ជេសុ កុសលាព្យាកតចិត្តមូលិកា អាបត្តិ ហោតីតិ ទស្សេតុំ “អលោភោ បុព្ពង្គមោ”តិអាទិ វុត្តំ។ សត្ត អាបត្តិក្ខន្ធា ឋានានីតិអាទិ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ បដិច្ឆាទកបច្ចយា អាបត្តិសមុច្ចយតោ វុត្តំ។ “អាបត្តាធិករណបច្ចយា ចតស្សោ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតី”តិ (បរិ។ ១៥០) ហិ វុត្តំ។ “ឆ ហេតូ”តិ ឥទំ កុសលំ អាបត្តិហេតុវោហារស្ស អយុត្តតាយ វុត្តំ, ន បន កុសលហេតូនំ អភាវតោ។ “អលោភោ បុព្ពង្គមោ”តិ ហិ អាទិ វុត្តំ។ អាបត្តិហេតវោ ឯវ ហិ បុព្ពង្គមតាយ វុត្តា។

១៥៩។ ចត្តារិ កម្មានិ ឋានានីតិអាទីសុ អបលោកនវាចា, ញត្តិអាទិវាចាយោ ច កម្មានីតិ វុត្តំ។ តា ឯវ ហិ ឯកសីមាយំ សាមគ្គិមុបគតានំ កម្មប្បត្តានំ អនុមតិយា សាវនកិរិយានិប្ផត្តិសង្ខាតស្ស សង្ឃកិច្ចសភាវស្ស កិច្ចាធិករណស្ស អធិដ្ឋានភាវេន “ឋានវត្ថុភូមិយោ”តិ វុច្ចន្តិ។ ឯកំ មូលំ សង្ឃោតិ យេភុយ្យវសេន វុត្តំ។ គណញត្តិអបលោកនានញ្ហិ គណោបិ មូលន្តិ។ ញត្តិតោ ជាតិ ញត្តិញត្តិទុតិយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចានំ ញត្តិរូបត្តា, ញត្តិបុព្វកត្តា ច វុត្តំ។ កម្មញត្តិកម្មវាចាញត្តិវសេន ហិ ទ្វិធាសុ ញត្តីសុ អនុស្សាវនាបិ កម្មមូលកត្តេន សង្គយ្ហន្តិ។ ញត្តិវិការោ ចាយំ ឧបរិ អាវិ ភវិស្សតិ។

“ឥមេ សត្ត សមថា...បេ... បរិយាយេនា”តិ ឥទំ បុច្ឆាវចនំ។ “សិយា”តិ ឥទំ វិសជ្ជនំ។ “កថញ្ច សិយា”តិ ឥទំ បុន បុច្ឆា។ វិវាទាធិករណស្ស ទ្វេ សមថាតិអាទិ បុន វិសជ្ជនំ។ តត្ថ “វត្ថុវសេនា”តិ ឥទំ “សត្ត សមថា ទស សមថា ហោន្តី”តិ ឥមស្ស ការណវចនំ។ “បរិយាយេនា”តិ ឥទំ “ទស សមថា សត្ត សមថា ហោន្តី”តិ ឥមស្ស ការណវចនំ។ ចតុន្នំ អធិករណសង្ខាតវត្ថុវសេន ច ទេសនាក្កមសង្ខាតបរិយាយវសេន ចាតិ អត្ថោ។

អធិករណបរិយាយវារវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សាធារណវារាទិវណ្ណនា

១៥៣។ សត្តមេ សាធារណវារេ សាធារណាតិ វិវាទាធិករណស្ស ឧបសមកិច្ចសាធារណា។ ឯវំ សព្ពត្ថ។

១៥៤។ អដ្ឋមេ តព្ភាគិយវារេ តព្ភាគិយាតិ វិវាទាធិករណស្ស ឧបសមនតោ តប្បក្ខិកា។

សាធារណវារាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សមថាសមថស្សសាធារណវារវណ្ណនា

១៥៥។ នវមេ សមថាសមថសាធារណវារេ “សន្តេ សមថា ឯកតោវ អធិករណំ សមេន្តិ ឧទាហុ នានា”តិ បុច្ឆន្តេន “សមថា សមថស្ស សាធារណា, សមថា សមថស្ស អសាធារណា”តិ វុត្តំ។ វិវាទាទិអធិករណក្កមេន តទុបសមហេតុកេ សមថេ ឧទ្ធរិត្វា “យេភុយ្យសិកា”តិអាទិមាហ។ សម្មុខាវិនយំ វិនា កស្សចិ សមថស្ស អសម្ភវា សេសា ហិ សមថា សម្មុខាវិនយស្ស សាធារណា វុត្តា, តេសំ បន លទ្ធិ អញ្ញមញ្ញានបេក្ខាភាវតោ តេ អញ្ញមញ្ញំ អសាធារណា វុត្តា។ តព្ភាគិយវារេបិ ឯសេវ នយោ។

សមថាសមថស្សសាធារណវារវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សមថសម្មុខាវិនយវារាទិវណ្ណនា

១០៦-២។ ឯកាទសមវារេបិ សម្មុខាវិនយោតិអាទិ បុច្ឆា។ យេភុយ្យសិកា សតិវិនយោតិអាទិ វិស្សជ្ជនំ។ ឯវំ វិនយវារេ កុសល-វារេ តតោ បរេសុបិ បុច្ឆាវិស្សជ្ជនបរិច្ឆេទោ វេទិតព្វោ។

តត្ថ សម្មុខាវិនយោ សិយា កុសលោតិអាទីសុ យស្មិំ យស្មិំ វិនយកម្មេ, វិវាទាទិម្ហិ និយុត្តបុគ្គលានំ សមុប្បជ្ជនកកុសលចិត្តំ ចេវ សម្មុខាវិនយាទីនំ, វិវាទាទីនញ្ច កុសលាទិភាវោ តេន តេន ឧបចារេន វុត្តោ។ យស្មា បនេតស្ស សម្មុខាវិនយោ នាម សង្ឃសម្មុខតាទយោ ហោន្តិ, តេសញ្ច អនវជ្ជសភាវត្តា អកុសលេ វិជ្ជមានេបិ អកុសលត្តូបចារោ ន យុត្តោ អាបត្តាធិករណស្ស អកុសលត្តូបចារោ វិយ, តស្មា តត្ថ សម្មុខាវិនយោ អកុសលោតិ អវត្វា។

៩០៣. តតោ បរេសុ យត្ថ យេភុយ្យសិកា លព្ភតិ, តត្ថ សម្មុខាវិនយោ លព្ភតីតិអាទិ សម្មុខាវិនយស្ស ឋានេហិ សមេហិ និយមេន សំសដ្ឋំ, ឋានេនេវ បន លទ្ធិ អញ្ញមញ្ញំ សំសគ្គាការត្តា ទស្សេតុំ វុត្តំ.

សមថសម្មុខាវិនយវារាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

សំសដ្ឋវារាទិវណ្ណនា

៩០៤. អធិករណន្តិ វា សមថាតិ វា ឯតេ ធម្មា សំសដ្ឋាតិអាទិ សមថានំ អធិករណេសុ ឯវ យថារហំ បវត្តិំ, អធិករណានិ វិនា តេសំ វិសុំ អដ្ឋានត្តា ទស្សេតុំ វុត្តំ. វិនិវិជ្ជិត្វា នានាករណំ បញ្ញាបេតុន្តិ អធិករណតោ សមថេហិ វិយោជេត្វា អសំសដ្ឋំ កត្វា នានាករណំ អញ្ញមញ្ញំ អសំសដ្ឋតាយ វិនាភាវសង្ខាតំ នានត្តំ បញ្ញាបេតុំ អធិករណវូបសមក្ខណេ វិយ តេសំ អសំសគ្គំ បញ្ញាបេតុំ កិំ សក្កាតិ បុច្ឆតិ.

អធិករណន្តិអាទិ ការណវចនសស្សនំ. យោ យា យេ តេ វុត្តិ យោ "យា វុត្តិ វរា"តិ វរតីយោ អស្ស, ន ច លព្ភតិ សមថានំ អញ្ញត្រ អធិករណា វូបសមលក្ខណត្តា បវត្តាវសានំ នានាករណំ បញ្ញាបេតុំ. លក្ខណតោ បន អធិករណេហិ សមថានំ នានត្តំ សុវិញ្ញេយ្យំ. សមថា អធិករណេហិ សម្មន្តីតិ អបលោកនាទីហិ វត្ថូហិ កិច្ចាធិករណេហិ សទ្ធិំ សមថា និដ្ឋានំ គច្ឆន្តិ, នានេន្តាហីតិ ឋានេហិ សង្គាយ វុត្តំ. តេនេវ វក្ខតិ "សម្មុខាវិនយោ វិវាទាធិករណេន ន សមេតិ. អនុវាទ...បេ... អាបត្តាធិករណេន ន សមេតិ, កិច្ចាធិករណេន សមេតី"តិអាទិ (បរិ. ៩១១).

៩០៥-៩១២. វិវាទាធិករណំ កតិហិ សមថេហិ សម្មតីតិអាទិកោ សម្មតិវារោ. តេនេត្តវារោ សម្មតិនសម្មតិវារោ ច អធិករណេហិ សមថានំ សំសដ្ឋំ, វិសំសដ្ឋតញ្ច ទស្សេតុំ វុត្តោ. សមថា សមថេហិ សម្មន្តីតិអាទិកោ សមថាធិករណវារោ សមថានំ អញ្ញមញ្ញំ, អធិករណេហិ ច អធិករណានញ្ច អញ្ញមញ្ញំ, សមថេហិ ច វូបសមាវូបសមំ ទស្សេតុំ វុត្តោ.

៩១៣. សមុដ្ឋាបនវារេ បន អធិករណេហិ អធិករណានំ សមុប្បត្តិប្បការំ ទស្សេតុំ វុត្តោ. ន ហេតំ អធិករណំ អត្ថតោ សមុដ្ឋាបេតិ ឧបាយំ អធិករណំ ន សមុដ្ឋាបេតីតិ អត្ថោ. កតមាហិ សមុដ្ឋាបេតីតិ អាហ "អបិ ច"តិអាទិ. តត្ថ ឋាយន្តីតិ អភិក្កមេន អត្ថុប្បត្តិំ បរិយាយេន ឋាយន្តីតិ អធិប្បាយោ. "ធម្មោ អធម្មោ"តិអាទិកា សត្តរស បុគ្គលានំ វិវាទវត្ថូ អញ្ញមញ្ញំ វិវាទាធិករណំ ហោន្តិ, វិវាទវត្ថុ តេសំ បក្ខិ បរិវេសនេន ពលវំ វិរុទ្ធានំ វិវាទេ ឧប្បន្នេ យថាបរិសំ សម្បរិវារេត្វា លទ្ធិំ អាវត្តិ សមុដ្ឋាតិ. ឯវំ អសមុដ្ឋាបេត្វា បន វិវាទោ នាម ហោតិ វុទ្ធិទ្វិកា អករណា វិវាទំ សមុដ្ឋាបេតិ, តេនេវ អនុវាទាធិករណាទីនិ វិវាទេ បរិយាទិន្នេន ឧបសមការណាការេន វុត្តាទិ អធិករណានិ ឋាយន្តិ. វា សង្គាហោ "សង្ឃោ វិវទតិ វិវាទាធិករណ"ន្តិ. សង្ឃស្ស វិវទតោ យោ វិវាទោ, តំ វិវាទាធិករណំ ហោតីតិ អត្ថោ. ឯវំ វិនយោ សេសេសុបិ.

ឯសដ្ឋចារាឌិចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

កឌតិចារចណ្ណតា

១០៥៍ ពដតត្តូរចារេរ បត ចិចាគាឌិកាទលាំ ចព្យត្តិ អឌិកាទលាតត្តិអាឌិ អឌិកាទលាត់ ចុត្តតរេឃត អដ្ឋាឃដ្ឋាបដ្ឋឃរេត្តបិ ឯសក្កកាចគឃ្សុតត្តំ ចុត្តា៍ ចិចាគាឌិកាទលាំ ចព្យត្តិ អឌិកាទលាត់ ចិចាគាឌិកាទលាំ កឌតីតិអាឌីឃុ ចិចាគាឌិកាទលាំ ចព្យឃុ អឌិកាទរេលាឃុ ចិចាគាឌិកាទលាកាចរេយច កឌតិ, តាដ្ឋាឌិកាទលាកាចំ, ចព្យឃុ អឌិកាទរេលាឃុ ចិចាគាឌិកាទលាត្តរេយច តិឃ្សិតំ ចិចាគាឌិកាទលារេយច បទិឃាបត្តិ ចិចាគាឌិកាទលាការេចរេតច សក្កហិតត្តិ ៦ចយរេត្វា ករេហតរេដ្ឋា៍

១០៦៍ ចិចាគាឌិកាទលាំ សត្តត្តិ សយឆាត់ កតិ សយរេឆ កឌតីតិអាឌិ បត ចព្យត្តិ អឌិកាទលាត់ ចុបសយរេត សតិ តិឃតសយរេឆ គរេឃ្សុតំ ចុត្តា៍ តត្វ កតិ សយរេឆ កឌតីតិ អត្តរេតា ក្តុបសយត្វាឃ កិត្តរេក សយរេឆ ក្តុបកដ្ឋតិ, កិត្តរេក សយរេឆ អាកយ្ម ចុបសយំ កដ្ឋតីតិ អរេត្វា៍ កតិ សយឆបទិឃាបត្តិ អត្តាត់ ចុបសរេយតំ កតិឃុ សយរេឆឃុ រេពហិ សយាតចរេសត បចិដ្ឋិ៍ កតិហិ សយរេឆហិ សក្កហិតត្តិ ចុបសយំ ករេទារេត្តហិ កតិហិ សយរេឆហិ ចុបសយកាទលាត្វំ សក្កហិតំ៍

កឌតិចារចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ពត្កាបុស្ឋាចារទា

## បុស្ឋាចិឃ្សូនាចល្លកា

១១០ៈ ក្ដបនយ្យកល្លក្កាកត្តិ បទ្ទុខ្ញាពត្កាំ (ឃហាចៈ ប៊ៈ៣)ៈ នហ តិទេក្ខនាតិ នតិទេក្ខនិៈ "នត្តិទេក្ខន"ត្តិ ចា ឋិទេ៝ា, ទេនា ៦ចទេព្វាៈ តិកាទេតត ច តិទេក្ខទេនត ច នក្កិត្តិ ៦ព្វ បទ្ទាពិទ្ធិដាតបុក្កលិដីប្យាកានកំ តិកាតចចតំ តិកាតំ តាយ, ពត្តិកាតំ បជិត្ត តិក្ខិដនិក្លាបកាតិ តិទេក្ខទេនា តាយ, ទេពហិ អចឃចក្សទេពហិ នហិពំ ពំនយុកាឃក្សពំ ពត្កាំ បុស្ឋាឃិពិ អទេព្វាៈ ក្ដព្ទយាតិ បកាតិពិ អាបត្តិបទ្ទាបកាតិ ចចតាតិ អឆិទេប្យពាតិៈ ទេពនំ...ទេប... កពិ អាបត្តិទេឃា ទេហាត្តិពិ ទេពហិ ចចទេតហិ បទ្ទាពត្វា កពិ អាបត្តិកល្លត្វា ទេហាត្តិពិ អទេព្វាៈ តត្យ អាបត្តិទេឃា តាយ បុក្កលិតទេទ្ទាច ទេហាត្តិ, ត បកាតំ, កទ្ធា បត "នយុក្កដបកាតំ កពិ អាបត្តិទេឃា"ពិ នាឃិចទេនត តិទេក្ខទេនា កទេពាពិ អាហ "ទេឃត ទេឃត ហិ បទេកតា"ពិអាជិៈ ឋិញ្ញទ្ទឃំ ក្ដទេឋិនចត្តិអាជិ ក្ដទេឋិនចល្លក្កាជិតទេទ្ទាច (ឃហាចៈ ១៣១ អាកទេឃា) កហលំៈ

## បុស្ឋាចិឃ្សូនាចល្លកា តិទ្ធិពាៈ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᩑᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᨠᨶᨿᩰ

ᩑᨠᨠᩅᩤᩁᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪘᪨ ᩑᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᨠᨶᨿᩮ ᨷᨶ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩤ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩅᩤ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᨧᨧᩥᩃᩣᨲᨷᩉᨷᩮᨷᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥᨠᩣ, ᨿᩣᨷᩥ ᨷᨮ᩠ᨮᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩅᩴ ᨬᩣᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩥᨠᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨷᩤᩁᩥᩅᩤᩈᩥᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨽᩮᨴᩮᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩥ ᨿᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱᩮ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨿᨳᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩔ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩤᨷᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ-ᨷᨴᩮᨶᩮᩅ ᩅᨠ᩠ᨡᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᩮᨶᩮᩅ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ᪨ ᨾᩪᩃᩣᨿᨷᨭᩥᨠᩔᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨷᩁᩥᩅᩤᩈᨿᩣᨶᨲ᩠ᨲᨴᩥᨶ᩠ᨶᩅᩈᩮᨶ ᨴᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᩈᩩ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨷᩩᨶᩮᩅ ᨲᩮᩈᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨷᨶ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨾᩪᩃᩣᨿ ᨷᨭᩥᨠᩔᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨷᩁᩥᩅᩤᩈᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩈᩮᨶ ᨷᩩᨶ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᨶᩥᩔᩣᩁᨱᩦᨿᩮᨲ ᨷᩩᨶᨷᩥ ᨲᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᩑᨠᩴ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣᨷᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩤᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩮᨾᩮᩅ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶᩥᩃᩣᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩉ “ᩋᨯ᩠ᨰᩮᨾ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨿᩣ ᨷᩤᩁᩣᨩᩥᨠᨾᩮᩅ”ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᨬ᩠ᨧ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨿᩣ ᩑᩅ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩮᩣᨠᩴ ᩅᩮᩣᨠᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᩋᩣᨴᩦᨠᩴ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿ ᨠᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨷᩤᩁᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮᨠ ᨷᩩᨶᩣ ᨷᩤᩁᩣᨩᩥᨠᨾᩮᩅ᪨ ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨶ “ᩋᨯ᩠ᨰᩮᨾ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨿᩣ ᨷᩤᩁᩣᨩᩥᨠᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨾᩮᩅᩮᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩤᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩔ ᨷᨭᩥᩔᩅᩔᩣᨲᩥ “ᩍᨴᩴ ᩅᩔᩴ ᩅᩈᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨣᩥᩉᩦᨶᩴ ᨷᨭᩥᨬ᩠ᨬᩤ ᨠᨲᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩔ ᨷᨭᩥᩔᩅᩔ, ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩔ ᨷᨶ “ᩋᩉᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩔ ᨷᨭᩥᩔᩅᩔ ᩋᩈᨧ᩠ᨧᩤᨷᨶᩮᨶ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨

ᨲᨳᩣ ᩅᩮᩣᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩮᩣᨷᩮᩣᨠ ᩅᩮᩣᨴᩮᨲᩥ, ᩈᨾᩴ ᩈᨾᩮᩣ, ᩋᨶᩩᨷᩮ ᩅ ᩋᨯ᩠ᨰᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩤᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤᨷᩥ ᩋᨵᩮᩣᨾᩩᨡᩴ ᨮᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶᩥᨿᨲᩥᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩅ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᨲᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩁᩮᩣ ᨿᨣ᩠ᨣᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᨲᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᩑᨠᨠᩅᩤᩁᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨴᩩᨠᩅᩤᩁᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

១១១៓ ទុរោយ្ នឃរេច នបុក្កុរលិតិ អាហ “យុក្សបិដ្ឋិកយ្យា”តិអាឌិ៓ អាឌិ-នេត្ថត អក្កុខាតរេដ្ឋនអត្តឈាតាឌិអាបត្តិរយា នក្កហិតា៓

កណ្ឌាការិកចិត្តកយ្យាតិ ចាតិ កហដ្ឋាគំ កណ្ឌបដិឞាយគំ, ត្តត្តិបុរិឞាឌិបដិកាតចិត្តកយ្យាតិ ចា៓ “ឌិចរាឌីតិ អខេរត្តា អាបជ្ជតី”តិ ត្តាគំ “រូបឡ្សារយត, កិក្ខុរច, នដ្ឋិចិហារិរកា នក្កុរហតរត្តា អត្យុក្កុរហតរត្តា...រប... បរត្តា ដាតរត្តា”តិអាឌិ (យហាច៓ ៩លិ) ចចតរោតា អតាឥរិរយត អាឞិឞនក្កុហំ អករោត្តស្ស ទុក្កដំ, កិក្ខុតិយា បរិចិត្តិយត្ថា នត្ថាឃ ចុត្តំ៓ តិស្សដ្ឋឌិចរាឌីគំ អខាតអាបត្តិបិ ទុរត្តួច នក្កុហិតា៓

បញ្ញត្តុឃំ រខេរនរត្តាតិ នកាកាបត្តិំ, អរខេរតាកាយិតិអាឌិត្ថា រខេរនរត្តា៓ តិខាតុរច្ចរេរ អាបត្តិំ អតាចិករោរត្តា, ត រខេរនរត្តា ច អាបជ្ជតិ តាយ៓ ឋជចាគំ អកល្យុត្តាតិ កិក្ខុហិ កិក្ខុតិឋជចាឥត្តាឃ ចុត្តំ ចចតំ អកល្យុត្តា ឧាលកិលាតកយិឃចិចខ្ពីរោតា៓ អត្តុរតា បរិរកាកត្តុំ ឌិត្តំ អត្ថាស្ស ខាតរត, នឈ្លាដិ៓ អបិរុបិត្វា នត្តុរុត្តរេត កាយប្យរចឞតាឌីស្ ច អាបត្តិរយាបិ អបរិរការកាត អាបជ្ជិតត្ថាបត្តិរយាច៓ បយាលត្តិ នឈ្លរុកខាតត្តុរិយតិប្បត្តិយា លក្ខល់៓ ឧាលស្សាតិ តិស្សយក្កហលចិឌិ៓ អខាតត្តស្ស លខ្ពីឧាលរេស្សច៓ លខ្ពីស្សាតិ ឮត្តស្ស តិស្សយតាយកឞកាកតំ បរិឌិយំនត្តស្ស៓ ចិតរយ អាកតា អត្វា រចតឃិកាតិ អាហ “រច្ច អត្វា ចិតឃនិត្ថា”តិ៓

បញ្ញត្តុឃំ អប្យរត្តា តិស្សារលាត្តិ ឲត្វ បត្ថាឌតឹយកយ្យំ ចិហាររតា តិស្សារលាត្តា តិស្សារលាត្តិ អឈិរប្យតំ, តត្ថា ឃស្មា ក្យុលក្សុនកំ អករោត្តា បុក្កុរលិ អាបត្តិតាហុរលិបិ អារចលិកលក្ខុរលាត អប្យរត្តា តាយ រហាតិ, តស្មា អប្យរត្តា តិស្សារល់៓ ឃស្មា បត អាបត្តាឌិតាហុលស្សាបិ “អាកដ្ឋយារតា នឈ្លា បត្ថាឌតឹយកយ្យំ ករេឃ្យា”តិ (ក្សុឮអច៓ ១លិ) ចុត្តំ, តស្មា ឞុតិស្សារិរតា, នត្ថាទា បត ឞុរត្ថា តិរាបត្តិរកា ឲុត្តិស្សារិរតាតិ ដដ្ឋរត្ថា៓

អប្យរត្តា ឋជឞារលាត្តិអាឌីស្ រូបនយ្យខាកយ្យំ ឲត្វ ឋជឞារល់ អឈិរប្យតំ, តត្ថា ហត្តឆ្លិត្តាឌិរកា ឲករេត្ថា បដិក្ខិតត្តា អប្យរត្តាបិ រឞាឞារិរតា, បណ្ឌកាឌិរកា រខាឞារិរតាតិ អរត្វា៓

ឲុកចាររចណ្ណនា និដ្ឋិតា៓

តិកចាររចណ្ណនា

១១៣៓ តិរកយ្ រលិហិត្យប្យាខាបត្តិត្តិ បរិរាឌិកាបត្តិ៓ អាចុរឞាចាររខតាតិ “អាចុរឞា”តិ អាលបរតត៓ អាបត្តិត្តិ ទុក្កដបត្តិ៓ រនឞា រត្តិរច្ចាច ឌិចា ចាតិ ឲត្វ អរុល្យុក្កុយរត អាបជ្ជិតត្ថា បចេយកចិតាឌី (បរិរា៓ ៣៥៨) នត្ថា អាបត្តិរយាបិ រត្តិត្តិចាតំ រចយរត្ថស្សយច អាបជ្ជិតត្ថត្តា តតិយរកាដ្ឋារឞរត្តាច បចិដ្ឋាតិ ដដ្ឋរត្ថា៓ អឆ ចា រូដ្ឋរត្ត អរុរលា អាបជ្ជិតត្ថត្តា ឌិចា អាបជ្ជិតរត្ថាស្ ឲច បចិដ្ឋាតិ ដដ្ឋរត្ថា, អត្វក្កុរត ឞុរិរឃ កិក្ខុតិរយា ឋជចាឥតាបត្តិរយា, បត រត្តត្តការរ បុរិរនត នត្ថិ នត្តិដ្ឋតាបត្តិ ច រត្តិឃរត្តាច អាបជ្ជិតត្ថា៓

បុរេកត្តំ ក្យលិតិ ឧបសង្កមនអនតិរិត្តភោជនាទីនិ ទិវា ឯវ អាបជ្ជិតព្វានិ។ តេនិ បន "ភោជនបដិសំយុត្តានិ សេខិយានិ, កាលភោជនាទីនិ ច ទិវា ឯវ អាបជ្ជិតព្វានី"តិ វទន្តិ។ តស្មា ច្រានិសា អាបត្តិយោ យុត្តិត្វា សេនាច ឋតិយភោជ្ជានំ ភជន្តីតិ វេទិតព្វា។

ត ឆ្លាតនវវស្សាតិ នវវស្សស្ស ទាលស្សេវ បញ្ញត្តសិក្ខាបទត្តា វុត្តំ។ សទ្ធិវិហារិកអន្តេវាសិកេសុ អសម្មាវត្តនាបត្តិ, អលជ្ជីនំ និស្សយទានាទីស្វបិ នវវស្សោវ អាបជ្ជតិ, វុឌ្ឍាបិតំ ថេរ វស្សានិ អនត្ថុតាន្តានីស្វបិ ឆ្លាតនវវស្សា អាបជ្ជន្តិ។ អញ្ញាកាតចិវេត្តាតិ ឃុបន្តស្ស កចង្កចិត្តំ សន្ធាយ វុត្តំ។

អប្បវារេត្វាតិ អនាទរិយេន អប្បវារេត្វា តេនេវ បច្ចយេន អប្បវារេត្វា កាយអបក្កមាទយេន សង្ឃេ បវារេត្វា ពេត្វ អនាទរិយេន អប្បវារេត្វា ពនេវ អាបត្តិ កាយេនបិ អាបជ្ជតីតិ ទុក្កដាទិ តិយោ ន ជិស្សតិ, បច្ឆិមវស្សំ វុត្ថោ បន បច្ឆិមកត្តិកបុណ្ណមិយមេវ បវារេតុំ លព្ភតីតិ ពត្វ អប្បវារណាបច្ចយា អាបត្តិ អាបជ្ជយាតោ ឯវ ទុក្កដអាបជ្ជតីតិ តិយមេវាតន្តាតិ ឥទ្ធំ។ ទុក្កដាបត្តីតិ ឯវព្វាបិ ឯវមេវ តយោ។

"អបច្ចុទ្ធរិត្វា ទេមន្តេ អាបជ្ជតី"តិ ក្ចយិតា "វស្សានំ ចាតុមាសំ អធិដ្ឋាតុ"ន្តិ តិយមេវតេតេវ អបច្ចុទ្ធរន្តស្ស ហេមន្តេ វស្សិតិ។ វស្សានុបាយតអកាលេយេន បក្កមានយោបិ វស្ស ឯវ អាបជ្ជតិ។ វត្តិកម្មាទីស្វបិ កិលាសោ ឯវ។ អចោតបាទេហិ អក្កមតាទីនិបិ អន្តោ ឯវ អាបជ្ជតិ ។ កិក្ខុនីយា អនាបុច្ឆា អារាមប្បវេសនាទិ ច អន្តោសីមាយមេវ។ និស្សយបដិបត្តស្ស អនាបុច្ឆាទិសាបក្កមនាទិ ច ពាហិសីមាយមេវ។ បិតិវេយាក្ខុទ្ទេសេ សត្តិយា អាបត្តិយា
អនាវិករណាបត្តិរយត្ថការតក្ខានុវិតិវស្សុបវយ្យាឥតាទិវត្ថុអឈម្មកម្មាបត្តិយោបិ សង្ឃេ ឯវ។ អឈម្មេ កណ្ឌបិសចាទីស្វបិ កណាទិមជ្ឈេ ឯវ។ អលជ្ជិស្ស សត្តិកេ និស្សយគ្គហណាទីបិ បុគ្គលស្ស សត្តិកេ ឯវ អាបជ្ជតិ។

តីណិ អធម្មិកានិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានីតិ យោ ឧម្មត្តកោបិ វីតិក្កមកាលេ, អនុស្សរិត្វា សង្ឃេ វត្ថុស្មិំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា កិក្ខុហិ បច្ឆា ចោទិតោ សរមានោ ឯវ "ន សរាមី"តិ វទតិ, យោ ច "សុបិនំ វិយ សរាមី"តិ ចា មុសា វទតិ, យោ ច ឧម្មត្តកកាលេ កតំ សព្វម្បិ សព្វំ វដ្ដតីតិ វទតិ, ឯតេសំ តិណ្ណំ ទិន្នានិ តីណិ អមូឡ្ហវិនយស្ស ទានានិ អធម្មិកានិ។

អបកតត្តាតិ វិតយេ អបកតញ្ញុ។ តេនាហ "អាបត្តានាបត្តិំ ន ជានាតី"តិ (បរិ។ ៣២៥)។ "ជិជិវិញ្ញា អនិស្សជ្ជិត្វាតំ វេច កាយំ កាតព្វា"ន្តិ ក្ចជំ កិក្ខុហិ ខ្វចនិយមានស្ស ទិដ្ឋិយា អនិស្សជ្ជនបច្ចយា ទុក្កដំ, បាចិត្តិយម្បិ ចា អចស្សេវ សម្ភវតីតិ វុត្តំ។

យុគលមត្តរកណាទិកេទោតិ យុគកេរិចាតតាទិប្បកេទោ។ ឧបឈាតេតីតិ ចិតាសេតិ។ ទីឃតិក្កាហាទិកេតិ ចិត្តំ ទីឃតិ កាហេត្វា អត្រុយោដតាទិការណេតិ អត្ថោ។

ᨲᩥᨠᩅᩣᩁᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩅᩣᩁᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪁᪅᪨ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩮᩈᩩ ᩈᩮᩣᨲᩥ ᨣᩥᩉᩥᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩋᩅᩣᨸᩩᩁᨱᩴ ᨴᩤᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨭ᩠ᨮᨸᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᩅᩁᨱᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᨠᩴ ᨴᩤᨲᩩᩴ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨮᨸᩥᨲᩴ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᩈᩣᨾᩥᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨮᨸᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩋᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᨸᨮᨾᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨸᨮᨾᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩅᩈᩮᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩔᨧ᩠ᨨᩮᨴᩔᩣᨲᩥ ᩅᩔᨧ᩠ᨨᩮᨴᩈᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩏᨷᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨿᨲ᩠ᨳᨽᩣᩈᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨠᨳᩥᨲᩴ᪨ “ᨶᩅᨾᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᨿᨳᩣᩅᩩᨯ᩠ᨰᩴ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣᨶᩴ ᨿᨳᩣᨣᨲᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪃᪁᪙) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

“ᩍᨵ ᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮᩈᩩ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨠᩮᨨᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨

ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩣᨶᩥ ᩍᨵ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮ ᩏᨴ᩠ᨵᨭᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩍᨵᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩣᨶᩥ ᨸᨶ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨨᨶ᩠ᨴᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨

ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩅᩣᩁᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩅᩣᩁᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪁᪆᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨠᩮᩈᩩ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣᩁᩔ ᩋᨽᩣᩅᩮᩣᨲᩥ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩥᨠᩔ “ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᩈᨽᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᩔ ᩋᨽᩣᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᨶ ᨲᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᨳᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩈᩩᩈᩣᨶᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᩈᩣᨶᩮ ᨸᩮᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨶ᩠ᩉᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᩣᨶᩥ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᨸᩣᩁᩩᨲᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨

ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩦᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩋᩅᩉᩣᩁᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨣᩁᩩᨠᩃᩉᩩᨠᨽᩮᨴᩮᨶ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨸᩩᩁᩥᩈᩈᩴᨿᩮᩣᨣᩣᨴᩥᨠᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩣᩁᩉᩮᨲᩩᨠᩴ ᨸᨭᩥᨽᩣᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩉᩔᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩦᨲᩥ ᩈᨾᨳᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩉᩔᩴ ᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩴ ᨶᩉᩮᩁᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ᪨ ᩍᨲᩁᩮᩣᨸᩥ ᨶᩉᩮᩁᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣᨲᨾᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᩈᩥ, ᨲᩮᨶ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨸᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨸᩁᩥᨿᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᩈᩥ᪨

ᨠᩥᩴ ᨲᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩃᩦᩊᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩣᨠᨭᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩋᨶᩮᨠᨵᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶

“ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶᩣᨸᩥ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ”ᨲᩥ ᨷᩣᨮᩮᩈᩩ ᩈᩮᩣ᩶ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨠᩣᩁᩮᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩶ ᨴᩮᩣᩈᩣᩁᩮᩣᨸᩔᩣᨾᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣᩁᩮᩣᨸᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶

ᩑᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨠᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᩈᨾᨳᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᨠᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨷ᩠ᨷᨠᩁᨱᩮᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ, ᩑᨲᩴ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ᩶ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨠᩣᨿᩈᩴᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩔ ᨠᩣᨿᩈᩴᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩑᨠᩴ, “ᩋᨶᩮᩣᨸᨾᩣ ᨣᩣᨳᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᨠᩴ, “ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᩮᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᩶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨶᨿᨸ᩠ᨷᩁᩥᨿᩣᨿ᩶ ᨣᩣᨳᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩣᨿᩩᩃ᩠ᩃᩮᩣᨾᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨶᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩮᩣᩈᩮᨶ ᨧᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᨶ ᨧᩣ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᨣᩣᨳᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨧᨶᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩣᨳᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨶᩣᨿ, ᨲᨬ᩠ᨬ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨵᩮᨶ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩈᨻ᩠ᨻᩣᨲᩮᨶ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩣᨿᩩᩃ᩠ᩃᩮᩣᨾᩮᨶ ᨧᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩣᨿᩩᩃ᩠ᩃᩮᩣᨾᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨶᩮᨶ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨶᩣᨿ᩶ ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨶᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᩶ ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨿᨸᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩶ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩑᩅ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨶᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶

ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩉᩮᨲᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦᩉᩥ ᨣᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨧ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᩶

ᨷᨬ᩠ᩉᩣᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᩶

ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪁᪉᩶ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᨨ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩦᨲᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᨶ ᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᨶ, ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶ ᨧ ᨨ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ, ᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᩴ ᨧ ᨨ ᨠᩣᩁᨱᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᩶ “ᩃᨴ᩠ᨵᩔᨷᩁᨿᨲᩣ ᩅᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᩅᩥᨾᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮ ᩋᩣᨠᨲᩔ ᨷᩁᩔ ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ᩶

᪁᪁᪅᩶ ᨷᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᩣᨠᩣᨲᩥᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩉᩦᨲᩥ “ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨳᩥᩔ”ᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨵᩣᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ (ᨷᩣᨧᩥ᩶ ᪃) ᩋᩣᨠᩣᨲᩥᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩉᩥ᩶

᪁᪁᪆᩶ ᨲᩴᨣᩩᨱᩮᨲᩣ ᩃᨽᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ, ᩃᩮᩣᨠᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨧᩣ ᨣᩩᨱᩣᨲᩣ ᨾᨣ᩠ᨣ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩩᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨶᩮᨲᩥ᩶

᪁᪁᪀᩶ ᩈᩩᩔᩮᨲᩣ ᩃᩮᩣᨾᩮᨠᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨧᩮᩣᨴᨶᩣᨲᩥ “ᩈᩩᩔᩮᨲᩣ ᩃᩮᩣᨾᩮᨠᩣ, ᩋᩈᩩᩔᩮᨲᩣ ᩃᩮᩣᨾᩮᨠᩣ᩶ ᩋᨲ᩠ᨳᨧᩣ ᩃᩮᩣᨾᩮᨠᩣ, ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨧᩣ ᩃᩮᩣᨾᩮᨠᩣ᩶ ᨲᩴ ᨡᩦᨱᩴ ᨲᩴ ᩈᨾᩦᩁᩮᨲᩥ ᨧᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨡᩦᨱᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨾᩦᩁᩮᨲᩥ ᨧᩣ᩶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᨾ᩠ᨾᩁᨱᩣ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᨾ᩠ᨾᩁᨱᩣ᩶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧ

ᨲᩔᩣᨠᩮᨲᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩣ, ᨿᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔᩣᨠᩮᨲᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩣ"ᨲᩥ (ᨿᩴ ᨭᩦᩴ ᪑ᩴ᪑᪙᪘) ᩅᩩᨧᩥ ᩋᩣᨠᨲᩣ ᨶᩈ ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩣᩉᩥᨠᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩥᨿᩮᩣ

ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨠᩥᨧ᩠ᨧᩥᩋᩣᨣᩮᨿᩣᨲᩥ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨠᩥᨧ᩠ᨧᩥᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᩈᨠ᩠ᨠᨷ᩠ᨿᩣᨣᩮᨿᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᩃᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨧᩥᨿᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᩥ ᨶᩈ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᨲᩣᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᩃᨲ᩠ᨲᩥ

ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨠᩥᨧ᩠ᨧᩥᩈᨿ᩠ᨿᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᩉᩮᩣᩴ ᩋᨧᩥᨿᨲ᩠ᨲᩈᨿ᩠ᨿᨧ ᨧᩥᨿᨲ᩠ᨲᩈᨭ᩠ᨭᩣᨲᩣ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨧᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨿᩴ

ᨧᩥᨷᩁᩦᨲᩣᨲᩥ ᩈᨿᩣᨠᩥᨧ᩠ᨧᩥᩋᩣᨣᩮᨿᩣ ᩈᨿᩣᨶᩣᩃᩈᨿᩣᨧᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣ ᨶᩈᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨿᩣᨧᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩴ, ᨲᩴᩈᨿ᩠ᨿᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨶ ᨶᩣᩃᩴ ᨧᩣ

ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨧᨠ᩠ᨡᩃᨶᩣᩃᩴ ᨧᩣ ᩈᨿᩣᨶᩣᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᩮᨧᨠᩥᨲᨭ᩠ᨭᩣᩴ

ᩅᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨳᩥᨠᨶᨿᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩥᨲᩮᩣᩴ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨠᩕᩮᨸᩦᨾᨧᩣᨡᩥᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨧᩥᨿ᩠ᨿᨩ᩠ᨩᨽᩣᨧᨱ᩠ᨱᨽᩣ

᪑᪑᪑᪨ ᨠᩕᩮᨸᩦᨾᨧᩣᨡᩥᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨿᩩ ᨷᨧᩣᩁᨱᨠᩣᨧᩣᨲᩥ ᨡᩥᨴ᩠ᨵᩣᨡᩦᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᨥᩣᩮᨽᩉᩥ ᨷᨧᩣᩁᨱᩣᨧᩣᨧᩣ ᨵᨧ᪨ ᨵᨧᩢ ᨧᩩᨲ᩠ᨲᩣᨽᩢ ᨷᨽ ᩃᩮᨽ᩠ᨿᩣᨧᩥᨧᩥᨲᩥᩃᨠ᩠ᨷᩮᨱᩣᨽ ᨧᩩᨲ᩠ᨲᨭᩣᨲᩥᩮᨠᨭᩣ ᨠᩣᨧᩣ᪨

ᩃᨠ᩠ᨡᨧᩣᩁᩣᨡᩥᨧᨱ᩠ᨱᨽᩣ ᨽᩥᨴ᩠ᨵᩥᨲᩣ᪨

ᨿᨳᩣᨧᨠ᩠ᨠᨧᨱ᩠ᨱᨽᩣᨽᩮᨥᩣ ᨽᩥᨴ᩠ᨵᩥᩮᨲᩣ᪨

ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥᨧᩮᨠ᩠ᨠᩣ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

អញ្ញន្តិ អញ្ញវាទកំ។ ទ្វារន្តិ យាវ ទ្វារកោសា អគ្គឡវដ្ដំ។ សហធម្មោតិ សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ។ បយោបានន្តិ សុទ្ធសុទ្ធការកសិក្ខាបទំ។

ឯឡកលោមាតិ ឯឡកលោមធោវាបនំ។ បត្តោតិ ទុតិយបត្តោ។ ឱវាទោតិ ភិក្ខុនុបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា ឱវាទោ។ ភេសជ្ជន្តិ ចតុមាសបច្ចយបវារណាសិក្ខាបទំ។ អារញ្ញកោតិ ចតុត្ថបាដិទេសនីយំ។ ឱវាទោតិ ឱវាទាយ វា សំវាសាយ វា អគមនំ។

១១៥។ “យេ ច យាវតតិយកា”តិ បទស្ស “ទ្វេវ យាវតតិយកា”តិ វិស្សជ្ជនំ វត្វា តទនន្តរំ “សាធារណំ អសាធារណ”ន្តិអាទិបញ្ហំ វិស្សជ្ជនេ វត្តព្ពេ យស្មា តំ អវត្វា “កតិ ឆេទនកានី”តិអាទិកេ អដ្ឋ បញ្ហេ អន្តរា វិស្សជ្ជេត្វា តេន អន្តរា “ឥមំ ទ្វេ សតានិ កិច្ចំ...បេ... ឆចត្តារីសា កិច្ចំ, កិច្ចេហិ អសាធារណា”តិអាទិនា ឧក្កមេន សាធារណាទិបញ្ហា វិស្សជ្ជិតា, តស្មា តំ ឧក្កមវិស្សជ្ជនការណំ ទស្សេតុំ “យស្មា បន យេ ច យាវតតិយកាតិ អយំ បញ្ហោ”តិអាទិមាហ។

១១៦។ ធោវនត្ថា បដិក្កោសាតិអាទិគាថា អដ្ឋកថាចរិយានំ គាថា។ ឆដ្ឋស្សាតិ និសីទនន្តិ ទ្វេ សិក្ខាបទានិ។ ទ្វេ លោមាតិ តិយោជនាតិក្កមធោវាបនវសេន ទ្វេ ឯឡកលោមសិក្ខាបទានិ។ វស្សិកា អារញ្ញកេន ចាតិ វស្សិកសាដិកាបរិយេសនអារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ វិហារសិក្ខាបទេន សហ។

បណីតន្តិ បណីតភោជនវិញ្ញាបនំ។ ឩនន្តិ ឩនវីសតិវស្សូបសម្បាទនំ។ មាតុគាមេន សទ្ធិំ សំវិធាយ គមនំ។ វុត្តំ យា សិក្ខាតិ យំ សិក្ខាបទំ និសីទនេ ច យា សិក្ខាតិ បមាណាតិក្កន្តនិសីទនការាបនេ យំ សិក្ខាបទំ។ តថា វស្សិកា យា ច សាដិកាតិ វុត្តាបិ។

បិញ្ឆល្លយំ សតំ សត្តតិ ឆច្ចេវិមេ ហោន្តិ ឧភិន្នំ អសាធារណាតិ ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីហិ អសាធារណា ឆចត្តារីស, ភិក្ខុនីនំ ភិក្ខូហិ អសាធារណា តិំសាធិកំ សតទ្វយន្តិ ឧភិន្នំ អសាធារណា ច ឆសត្តតិអធិកំ សតំ សិក្ខាបទានីតិ អត្ថោ។ សតំ សត្តតិ ចត្តារីតិ ឧភិន្នំ សាធារណសិក្ខាបទគណនា ចតុសត្តតិអធិកំ សតំ សិក្ខាបទានីតិ អត្ថោ។

វិភត្តិយោតិ អាបត្តិក្ខន្ធា ចេវ ឧបោសថបវារណាទយោ ច អនិយតា។ តេ ហិ បារាជិកាទីហេវ, កិច្ចូបវាទាទីហេវ ច វិភជិយន្តិ។ តេនាហ “វិភត្តិយោ”តិអាទិ។ តេរសន្តិ អដ្ឋន្នំ បារាជិកានំ ទ្វីហិតិអាទិ វិវាទាធិករណានំ សមថេហិ វូបសមនស្សន្តំ។

សត្តនគរេសុ បញ្ញត្តសិក្ខាបទវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

បារាជិកាទិអាបត្តិវណ្ណនា

១១៧។ ឋានន្តិ “បារាជិកន្តិ យំ វុត្ត”ន្តិអាទិនា វុត្តំ វចនំ សន្ធាយ វទតិ។ ឋានញ្ញេហិ ឥធ “គរុក លហុក”ន្តិអាទិនា ឧទ្ទិដ្ឋបទេសុ អនាគតាបិ

“ສຏ຺ຐາຕິເປຕາຕິ ອິພາກເຣາຫິ, ຫຕ຺ຊ ອາກ຺ຍ ສຸເຌາຍ ເຕ”ຕິ ວຸຕ຺ຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຕິ ອຏ຺ຐາຕິປິ “ສຏ຺ຐາຕິເປຕາຕິ ອິພາກເຣາຫິ, ຫຕ຺ຊ ອາກ຺ຍ ສຸເຌາຍາ”ຕິ ວຸຈ຺ຈ ກຫິຕເຍຍາຕິ ຬເສ຺ສເຕ຺ຕ “ຕ຺ລຍິຕາ ປຕ ອາຍາຍຕຈຍເຕຕ ສຏ຺ກຫິຕສ຺ສາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ

ອຕິຈສ຺ສຕີຕິ ຩຈສ຺ສຕິ, ຈເສ຺ສາຮັ ປຈິສຕີຕິ ອເຕ຺ຕາໍ ຮຍຸາຕຕ຺ຕິ ຍຖາ ຈຕຸປຈ຺ຈເຍ ຮາຣຍຕີຕິ ຮເຍຸາ, ເຕສໍ ເຕຕາຫ “ສຏ຺ຕຕຮຍຸາຕ”ຕ຺ຕິໍ ກາຖາສຏ຺ກິກຕ຺ຕິ ກາຖາສຏ຺ກເຫາ, ເຕ ເຕ ອຕ຺ຕາ ກາຖາຫິ ສຏ຺ກເຫຕ຺ວາ ກທີຍຕ຺ຕິ ກຊີຍຕ຺ຕິ ວຕ຺ວາຕິ ຫິ ກາຖາສຏ຺ກິກໍ

ປາຣາຊິກາທິອາປຕ຺ຕິວຌ຺ຌນາ ນິຏ຺ຐິຕາໍ

ປຐຍກາຖາສຏ຺ກິກວຌ຺ຌນານເຍາ ນິຏ຺ຐິເຕາໍ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

អធិករណភេទំ

ឧក្កោដនភេទាទិកថាវណ្ណនា

១៣០. “អលំ អាវុសោ”តិ អត្ថបច្ចត្ថិកោ សញ្ញាបេត្វាតិ បត្តចីវរាទិអត្ថាយ អលំ ភណ្ឌនាធិករណន្តិ វិវាទាទីសុ ទោសទស្សនយេត្វាន សញ្ញាបេត្វា អញ្ញមញ្ញំ ខមាបេត្វា ឧបសមេន្តិ, ន បន អញ្ញមញ្ញំ អាបត្តានាបត្តិទស្សនេនាតិ អធិប្បាយោ។ តេនាហ “បាឡិមុត្តកវិនិច្ឆយេនេវា”តិ។

វិសយាតិ កាយកម្មាទីនិ និស្សិតោ កិញ្ចិ វិសយនិស្សិតោ នាម, មិច្ឆាទិដ្ឋិនិស្សិតោ គហននិស្សិតោ, ពាលវេត្ត បុរិសេ និស្សិតោ ពាលវនិស្សិតោ នាមាតិ ទស្សេត្វា “ឯកោ វិសយានី”តិអាទិមាហ។

ឧក្កោដនភេទាទិកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

អធិករណនិទានាទិវណ្ណនា

១៣១. អាបត្តិ និស្សាយ ឧប្បជ្ជនកអាបត្តិវសេនាតិ បទេសំ, អត្ថតោ ច អាបត្តិ បដិច្ឆាទេន្តានំ វជ្ជបដិច្ឆាទីនំ បារាជិកាទិអាបត្តិយេវ សន្ធាយ វុត្តំ, ន សព្ពាបត្តិយោ។ កិច្ចំ និស្សាយ ឧប្បជ្ជនកកិច្ចានន្តិ ឧក្ខេបនីយាទិកម្មំ និស្សាយ ឧប្បជ្ជនកានំ តទនុវត្តិកាយ ភិក្ខុនិយា យាវតតិយានុស្សាវនានំ កិច្ចានំ វសេន, ន សព្ពេសំ កិច្ចានំ វសេនាតិ។

១៣៣. បាឡិយំ “កតិហិ អធិករណេហី”តិ បុច្ឆាយ “ឯកេន អធិករណេន កិច្ចាធិករណេនា”តិ វុត្តំ។ “កតិសុ ឋានេសូ”តិ បុច្ឆាយ “តីសុ ឋានេសុ សង្ឃមជ្ឈេ គណមជ្ឈេ បុគ្គលស្ស សន្តិកេ”តិ វុត្តំ។ “កតិហិ សមថេហី”តិ បុច្ឆាយ “តីហិ សមថេហី”តិ វុត្តំ។ តីហិបិ ឯតេហិ ឯកោ ឧបសមនប្បការោវ បុច្ឆិតោ, វិស្សជ្ជិតោ ចាតិ វេទិតព្ពោ។

១៣៤. វិវាទាធិករណំ ហោតីតិ អនុវាទាធិករណត្តាទីសុ វិវាទាធិករណមេវ អនុវាទាធិករណាទិបិ ហោតីតិ បុច្ឆាយ វិវាទាធិករណំ វិវាទាធិករណមេវ ហោតិ, អនុវាទាទយោ ន ហោតីតិ វិស្សជ្ជនំ។

អធិករណនិទានាទិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

សត្តសមឆភាភាត្វាឌិចណ្ណភា

ឲ្យ៥៍ អឆិកាទលបុន្នាចិឃ្សុជ្ជទេភ បរិញ្ញាឃំ ចិបច្ចឃតាឃ ទេចាហាទេរាតិ ចិទ្ទបចិបិកាឃ អន្លាមន្លា ទ្យក្លូបៀរាឌភាឃ កាឃចឌឹទេចាហាទេរា៍ ទេមឆកត្តិ ចុទ្ធិបៀទេត្តា កលទេហា៍

អត្យសមៀចក្កតាតិ ចិបត្តិទេចាឌភាឃ អត្យ អត្យ សំឃុជ្ជភចទេសភ តិត្ថតា៍

អក្ខុឃ្សុហភតាតិ អតិចិឃ សញ្ញាត្យឃ្សុហតា៍ អត្យពលបៀឌាភត្តិ ទេចាឌកាភមៀ្វ ខ្លបត្វមូក្ករលំ៍ កមូ្ទសក្កហាភាទេចភាតិ សឈ្ឈមូ្ទតាឌិមត្តឃ្សុ សមូ្ទតាចិភឃឃ្សុ សឈ្ឈាឌឹហិ កត្តត្តាកិទេច្ចសុ សក្កហាភាចា៍

សត្តសមឆភាភាត្វាឌិចណ្ណភា តិខ្ចិតា៍

អឆិកាទលទេភឌចណ្ណភាភទេឃា តិខ្ចិទេតា៍

ទ្យតិឃកាឆាសក្កលិកំ

ទេចាឌភាឌិបុន្នាចិឃ្សុជ្ជភាចណ្ណភា

ឲ្យ៥៍ ទ្យតិឃកាឆាសក្កលិកាឃ “ទេចាឌភា កិមត្វាឃា”តិអាឌិកា បុន្នា ខ្លបិលិទេត្វទេភ កតា៍ “ទេចាឌភា សាទលត្វាឃា”តិអាឌិចិឃ្សុជ្ជភំ ភកចតា ចុត្តំ៍ ខ្លបិលិទេត្វទេរា សឃទេមច បុន្និត្វា ចិឃ្សុជ្ជភំ អកាឃឹតិបិ ចឌត្តិ៍

មត្តក្កហលត្តិ ទេតសំ ចិឆាទលាកហលំ, សុត្តត្តិកទេត្វរាភំ, ចិភឃឆទទេត្វរាភច្ចា អឆិបៀរាឃកហលត្តិ អទេត្វា៍ បរិទេជក្កិ ចិតិច្ឆឃសតិខ្ចាបភត្តត្តិ ទេតសំ បទេច្ចកំ អឆិបៀរាឃំ ឆាត្វា ទេតហិ សមុខ្ចាបិតភឃមៀ្វ កទេហត្វា ចិតិច្ឆឃបរិទេឃាសាបភត្តត្តិ អឆិបៀរាទេឃា៍

“មា ទេលា តុទិទេតា អភលឹ”តិអាឌិភា អភិមុទេល ជិតំ កច្ចិ អត្យចិជ្ជកំ ខ្ញចឌទេត្តភ ចិឃ ទេឆទេភ អត្យចិជ្ជកចត្តំ កឆិតំ៍

អត្យឃុញ្ញាភចត្តត្តិ អត្យឃុជ្ជភក្កមំ, តំ បភ ឃស្វា សន្តាសិក្លាបឌឹតិក្កមចិសទេឃបិ តំតំសិក្លាបឌាត្យទេលិទេមភ កត្តត្តាំ, តស្វា “សិក្លាបឌាត្យទេលិមិក”ត្តិ ចុត្តំ៍ អត្តទេភា កតិ៍ ភាទេសតឹតិ អត្តទេភា ស្យកតិកមភំ ចិភាទេសតិ៍

អនុវត្តិត-បទេន ការកវាចកតោតិ អាហ "អនុវត្តិតត្តិ គណានុវត្តិ"តិ។ ចិត្តានុវត្តិតេនាតិ ឯត្តាបិ ឯវេច នយោ។ ចិត្តានុវត្តិតេនាតិ អាចារានុវត្តិតា, អាចារេន វត្តិ វទេយត្តិយា បដិញ្ញាយាតិ អត្ថោ។ តេនាហ "យា អស្ស ចេតនា"តិអាទិ។

បិណ្ឌត្ថំ វត្ថុំ អាបត្តិត្តិអាទិ អលជ្ជីលជ្ជីលក្ខណំ កិច្ចកិច្ចតិតំ ចរេវត ចុត្តំ តេវរេខ្លាច វត្ថុប្បការេតា និក្ខាបនាធិការេត្តា។ វាយនោរាជិតយ្យ វាឆារោចរេវត បត វត្ថុំ យធាវកំ និក្ខាបនចិតិក្ខមតាធិកំ អលជ្ជីលជ្ជីលក្ខណំ ចេធិតព្ពំ។

គណានុវត្តិចនតត្តិ ចុធិតគអនុចិជ្ជកាតំ គណាយ អនុវត្តិយុត្តំ ចនតំ ត ជាតាតិ, តេហិ ឯកស្មិំ ការនោ ចុទ្ធេត្ត វយំ តំ អវល្លវេព្ភត្តា អត្តតោ អកិរុចិតមេវច អវឋ្ឋត្តិតព្ពត្តិ អត្ថោ។ ចិតិឆ្ឋយានុវត្តិចនតញ្ញាតិ អនុចិជ្ជនោត គតស្ស អាបត្តាតាបត្តិចិតិឆ្ឋយស្ស អនុរូបំ, វឋ្ឋត្តចនតញ្ញា។

ចោឆតាធិបុច្ឆាចិស្សជ្ជតាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨧᩮᩣᨴᨶᩣᨠᨱ᩠ᨯᩴ

## ᩋᨶᩩᩅᩥᨩ᩠ᨩᨠᨠᩥᨧ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪙᪐᪨ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᩣᨠᩦᩈ᩠ᨿ ᨲᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨿᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨧᩮᩣᨴᩮᩈᩥ, ᨲᩴ ᨠᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨴᩮᩣᩈᩮ ᨧᩮᩣᨴᩮᩈᩥ, ᨠᨲᩁᩣᨿ ᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧᩮᩣᨴᩮᩈᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ᪨

᪑᪙᪑᪨ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨿ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨾᩪᩃᨠᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨠᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪙᪒᪨ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣ ᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᨷᩮᨶ᩠ᨶ ᩋᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨳ, ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨲ᩠ᨳᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩅᩦᨿᩴᩈᨲᩣᨴᩮᩣᨶᨲᨧᩮᩈᨲ ᩋᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣ ᨠᩁᨱᨲᩣᨿ᪨

ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨿ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩦᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᨲᩣᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩅᩈᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᩏᨷᩮᨲᩥ ᩋᩣᨿᨲᩥᩴ ᩈᩴᩅᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩏᨷᩮᨲ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ᪨

ᩋᨶᩩᩅᩥᨩ᩠ᨩᨠᨠᩥᨧ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ឆ្ទូអសក្កាយ៉

អត្ថចិន្តកស្ស បដិបត្តិចណ្ណតា

១៩៥. ពព្រហិតិ តស្មិំ សត្តិបិនេព អត្តបច្ចត្តិកាតិ លន្ធិបេសលស្ស ចោគកបិបករហិបុក្កលស្ស អតត្តកាយា ចេទិបុក្កលិ សាសតបច្ចត្តិកាតិ អត្តនោ អតាចារានុក្ខំ ញុទ្ធចចតំ បកាសេត្វា តណ្ហាកតិកា, ឌិដ្ឋិកតិកា ច អញ្ញាការេហត្វាតិ អលន្ធិអកិកចតចេសត សញ្ញូញ្ញ បចិសិត្វា ចេរា សក្កាយាចចេទាតិ ចេរា ចោគកោ សក្កាយាចចេទា តាយ ឌិដ្ឋ សុតយុតយ្យិ ទាឌកចាឌិកត្តិ ឌិដ្ឋ សុតចេសតេច ទាឌចោទាឌិកចំ, យុតចេសតបិ អត្ថាឌិកចន្ទា អកចេតត្តតាតិ ចយាឌេតត្ថា កយ្យិយាកយ្យិយតិស្សិតា ចាតិអាឌីសុ ទ្វបិទ្វបបដិចេដ្ឋបចេត សកលអកិឆយុត្តបិដកត្ត ឥស្សេតិ សយចាចារាឌីហិ បដិសំយុត្តត្តិ សកលសុត្តត្តបិដកត្ត តត្ត សយចាចារា តាយ សយឆកាចតាក្កេយា តចា ចិបស្សតាចារា ជាតតិសន្ទចត្តាឌិតិស្សិតាតិ សញ្ញូញ្ញាឌីសុ កទុចិត្តិកាទំ បច្ចុបដ្ឋបេត្វា ជាតាឌិក្កយតិស្សិតា ចេច ទុក្ខសយហាចត្តាឌិចត្តតិស្សិតា ច, អាឌិ-សទ្ទេត អយ្យិដ្ឋតាឌិតិស្សិតា ចាតិ អចេត្វា បចេញ្ញាប្បុទ្ធេតិ ពេតចិ ប្បុទ្ធ បចេញ្ញាបុទ្ធិតេ ត្ថកទ្ធា ប្បុលក្ខូលយត្តំ, យំ កិច្ចិ ប្បដ្ឋិតំ ឥមុំ កាសស្សតិ អធិប្បាយោ

ក្យលបចេយោ តាយ លត្តិយាឌិឌាតិយយ្យិ កាសិកទាឌក្យលិឌិក្យលចិសេយោ ឲតេយចាហ "ក្យលបចេយោ លត្តិយក្យលិឌិចេសតេច ចេចឌិតចេត្តា"តិ សត្តិបិតយណ្ហលេតិ អត្តនោ អត្ថចិន្តយាតយ្យកាទំ សញ្ញស្ស ធាបតត្តំ ប្បដ្ឋាយ សញ្ញុត្តិបិតយេញ្ញត្ថនោតា ចិនេតា ច បទេសំ យុកំ ឌួលេរិពេត្តត ត ចទិតត្ថា យចាតិសិទេត្តេច ឥមុចិតយាក្យកំ ចិតិដ្ឋយំ យចា សទ្ធ សុលត្តិ, តចា ចត្តញ្ញតិ អចេត្វា

បិញ្ញត្ថយំ អចណ្ហិកេតតាតិ អកតចណ្ឌកាចេត, អចទុចេសតាតិ អចេត្វា "ហិតាតុកយ្យិតា"តិ ឲតេត ចេយត្តាបុត្តការេកា ទុចេត្តា "កាទុលិកេត កចិតត្តា"ត្តិ ត្ថយិតា អយ្យតាយ្យតត្តកទុណា ទុត្តា "ហិតបទិសក្កិតា"តិ ត្ថយិតា កទុណាបុត្តការេកា តេតាហ "កទុណា ច កទុណាបុត្តការេកា ច ប្បុបដ្ឋាសេបតចេត្តាតិ អយំ បចត្តុចេយបិ អធិប្បាយោ"តិ លន្ធិយាតិ លន្ធិតិ

អត្ថយោកចត្តិកចាបេត្វាតិ "កាលេត ចក្កុឺ"តិអាឌិតា (បទិ ១៩១) ទុត្តចត្ត អត្ថយុត្តាតាចារក្កេយេតេច អត្ថយុត្តាតំ អត្ថយោកចត្តិ តាយ, តំ កចាបេត្វា តេតេច កេយត អត្ថយុត្តាបេត្វាតិ អចេត្វា ប្បុទុយទ្ធចេតាតិ ឲត្ត អញ្ញាហទិតត្ថបចំ ឥស្សេតិ "ប្បុបចទិតចេត្តា"តិ "ឥចេម្ពុ ច បុក្កលេសុ ចា"តិ ត្ថចំ "យញ្ញុត្តត កចិតត្ថា"ត្តិ បកតេត សន្តិ្តតត្ថាតិ អាហ "ឥចេម្ពុ ច បុក្កលេសុ ច...បេ... យញ្ញុត្តាតិ ចេចឌិតចេត្តា"តិ យត្យាយត្ត កត្តចិ កត្តត្ថំ, តំ តត្ត អតិក្កយេត្វា យញ្ញុត្តា តាយ ត ហោតិ, ឥចេម្ពុ ច ការេចា កត្តចេត្តា បុក្កលេសុ បត ចេយត្តាការេចត បក្ខបិតការេចា តប្បា ត្ថយ ចិឌិ អតតិក្កេត្វាច តេតសុ យញ្ញុត្តាតិ ចេចឌិតចេត្តា

១៩៩. សំសគ្គគត្តត្តិ អាបត្តិ ចា អតាបត្តិ ចាតិ សំសេយ ឌាតេត សំសត្តិត្វា តិដ្ឋយកទេលត្តំ ទុត្តត្តិ អធិប្បាយោ អត្ថឥស្សតាយាតិ

សាធេតព្ពស្ស អាបត្តាទិប្បមេយ្យត្តស្ស ចោទកចុទិតកេ អត្តនោ បដិញ្ញាយ ឯវ សរូបវិភាវនត្ថំ។ អត្ថោ។ ជានាបនត្ថាយាតិ ឯវំ វិភាវិតោ អត្ថោ។ ចោទកចុទិតកសញ្ញត្តិំ ញាបនត្ថាយ និជ្ឈាបនត្ថាយ, សម្បដិច្ឆាបនត្ថាយាតិ អត្ថោ។ បុគ្គលស្ស ឋបនត្ថាយាតិ ចោទកចុទិតកេ អត្តនោ បដិញ្ញាយ ឯវ អាបត្តិយំ, អនាបត្តិយំ វា បតិដ្ឋាបនត្ថាយ។ សារណត្ថាយាតិ បដិសារាបនត្ថាយ។ សវចនីយករណត្ថាយាតិ ទោសេ សារិតេបិ សម្បដិច្ឆិត្វា បដិកម្មំ អករោន្តស្ស សវចនីយករណត្ថាយ។ “ន តេ អបសាទេតព្ពា”តិ វុត្តំ អធិប្បេតត្ថទស្សនំ។ តត្ថ អវិសំវាទកដ្ឋានេ ឋិតា ឯវ ន អបសាទេតព្ពា, ន ឧត្តរេតិ ទដ្ឋព្ពំ។

អប្បច្ចយបរិនិព្ពានត្ថាយាតិ អាយតិំ បដិសន្ធិយា អការណភូតបរិនិព្ពានត្ថាយ។ បរិនិព្ពានវិប្បាតាយ ពិលាសវានំ សព្ពបដិដ្ឋិយា ចុតិចិត្តកម្មជរូបសន្តតា ពន្ធា, តេ ច សព្ពាការេន សមុច្ឆិន្នានុសយតាយ បុនព្ភវាយ អនន្តរាទិបច្ចយា ន ហោន្តិ អញ្ញេហិ ច តណ្ហាទិបច្ចយេហិ វិរហិតត្តា។ តស្មា “អប្បច្ចយបរិនិព្ពាន”ន្តិ វុច្ចតិ។ តន្តិ វិមុត្តិញាណទស្សនំ។ តេនេវាហ “តស្មិ”ន្តិ។ វិនយយន្តតាតិ វិនយវិនិច្ឆយោ។ សោតាវធានន្តិ សោតស្ស ឱទហនំ, សវនន្តិ អត្ថោ។ តេនាហ “យំ ឧប្បជ្ជតិ ញាណ”ន្តិ។ យថាវុត្តាយ វិនយសំវរាទិការណបរម្បរាយ វិមុត្តិយា ឯវ បទានត្តា សា បុន ចិត្តស្ស វិមោក្ខោតិ វុច្ចតីតិ អាហ “អរហត្តផលសង្ខាតោ វិមោក្ខោ”តិ។ អថ វា យោ យំ កិញ្ចិ ធម្មំ អនុបាទិយិត្វា បរិនិព្ពានវសេន ចិត្តស្ស ចិត្តសន្តតិយា, តប្បដិពទ្ធកម្មជរូបសន្តតិយា ច វិមោក្ខោ វិមុច្ចនំ អបុនប្បវត្តិវសេន វិគមោ, ឯតទត្ថាយ ឯតស្ស វិគមស្សត្ថាយ ឯវាតិ ឯវំ និគមនវសេនេត្ថ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

១៩៧។ អនុយោគវត្តកថាសុ កុសលេន ពុទ្ធិយតាតិ សម្មាសម្ពុទ្ធេន។ កតន្តិ និព្ពត្តិតំ, បការិតន្តិ អត្ថោ។ តេនេវាតិអាទីសុ តេនេវ កតាកតស្ស អជាននេន បុព្ពាបរំ អជាននស្ស, អញ្ញស្សបិ ភិក្ខុនោ យំ កតាកតំ ហោតិ, តម្បិ ន ជានាតីតិ អត្ថោ។ អត្តនោ សទិសាយាតិ យថាវុត្តេហិ ទោសេហិ យុត្តតាយ អត្តនោ សទិសាយ។

អនុវិជ្ជកស្ស បដិបត្តិវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

យហាឞក្កាយិ

ចោហទេត្តត ឌាតិតព្ឋាឌិចណ្ណតា

១៩៥-១៥៖ យហាឞក្កាយេ បរិញព្ធយំ ឞក្កាយាចចទេតាតិ អត្ទុបិដ្ឋកំ ឞគ្គាឃ ចុត្តុំ ចត្ត្ធតិ យេចុតាឌិចិតិក្កយោ៍ តិជាតត្តិ ចេឞាលិអាឌិបព្ឋាតិដ្ឋាតំ៍ បុក្កលេ អការេកា ឌាតិតព្ឋាតិ ឲត្ត ឞឈ្លេចា កលោ ចា បរិលាឃកក្ខេតា បុក្កលេតិ ឌដ្ឋព្វំ៍

១៥៖ចិឞ្សុដ្ឋិ ឞិក្លាបគត្តិ តិលិឌិសឞត្វំ ឞុក្កាតំ យោចគតចេឞត ចុត្តុំ ឞុក្កុចិឞ្សុដ្ឋិ ឞិក្លាបតំ៍ តបិញ្ញេតលិឌិយត្តុចណ្ណាតំ តិលិឌិបត្ថុចណ្ណាតំ ចឞេត "ចណ្ណាចណ្ណា"តិ ចុត្តុំ៍ បត្ថុទេត្ត ហិ ព្ធឆ អចណ្ណាតិ អ-កាទោ៍

១៥៥៍ឃាច អកតិដ្ឋ(ព្ធហ្វាតោ ដ្ឋិឆា ហោត្តិតិ ឲត្ត អចិហាឌិឞុក្ខាចាឞិកា អព្ឋាក្ខុយិឞុ អទិឃា ឆយុចាឌិបក្លំ ឲច កឌត្តិ, ព្ធតទេ ត្នុចិឆយ្យិតិ ឌដ្ឋព្វំ៍

ចោហទេត្តត ឌាតិតព្ឋាឌិចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ពឆិតេកង

ពឆិតអត្ថាទិចណ្ណតា

៣០៣៎ ពឆិតេ អតាពតចេសេតាតិ ក្ខេពាហេលាទិបេឃាេព ក្ខេប្បត្តិ បន្ទា េឆាចតាទិប្ុគ្គកេលស្ស ក្ខេប្បត្តិេតា តប្បេឃាពស្ស អតាពតចេសេតច អតត្ថរបច្ចេយា៎ បច្ចយត្ថាច្ចាស្ស ពារិយក្ខតស្ស ឃម្ពា គិប្បាេឌតន្លាតំ គិស្សាឃ បច្ចឃា បចត្តា, ត ចិតា េតត, តម្ពា េតត បរិឃាេឃត ចុត្តំ, ត សកាចេតា សន្ទត្តំ៎ េតតាហ "បេឃាពស្ស ហិ"តិអាទិ៎ តត្ត បេឃាពស្ស សត្តចិឆេយ្យិ ប្ុគ្គកេលំ បច្ចេយា េហាតីតិ សម្ពេន្តា៎ ពាេលយាហ "ឃម្ពា"តិអាទិ៎ ប្ុគ្គកេលស្សត្តាឃាតិ ប្ុគ្គកេលស្ស គិប្បាឌតត្តាឃ៎ បុេរេជាតបច្ចេយតិ បុេរេជាតបច្ចយស្ស ចិសេយ៎ ឲសាតិ បេឃាេពា៎ េឆាចតាទិឆេយ្យស្ស ឲពយ្យិ អត្ថេតា បុេរេជាតបច្ចយក្ខតំ ឆយ្យំ ត លកតិ, អត្ថេតា ក្ខេប្បត្តិេតា បុេរេជាតស្ស ប្ុគ្គកេលស្ស អកាចាតិ អេត្ថា៎ លកតីតិ បន្ទាជាតបច្ចយំ ប្ុគ្គកេលំ លកតិ, បន្ទាជាតបច្ចេយា េហាតីតិ អេត្ថា៎

បិញ្ញត្តឃំ បត្ថរស ឆយ្យា សហជាតបច្ចេយត បច្ចេយាតិ ឲត្ត ប្ុគ្គកេលស្សាតិ ចា បេឃាពស្សាតិ ចា អញ្ញាស្ស ពស្សចិ បច្ចយុប្បត្តស្ស អបរាយេត្តា បត្ថរស ឆយ្យា សឃំ អញ្ញាយញ្ញាសហជាតបច្ចេយត បច្ចេយាតិ ឲចេយត្ថា ពេហតន្លា, េតហិ សហ ក្ខេប្បន្នកស្ស អញ្ញាស្ស អកាចា៎ ឲចំ ក្ខបរិ សន្ទត្តំ៎ េតតាហ "សហជាតបច្ចយំ បតា"តិអាទិ៎ យាតិពា ច បលិេតាឆា ចាតិ ឲត្ត ច-សេទ្ទត បច្ចាគិឃំសាតិ ពហិតាគីតិ ជេត្ថា៎ ឲចំ យាតិពាតច្ចា បលិេតាឆាតច្ចាតិ ឲត្តាបិ៎ េតហិបិ អេត្ថា អតត្ថរេយច យាតិពាគីហិ សហ ជាឃត្តិ៎ េតេតច "បត្ថរស ឆយ្យា សហជាតបច្ចេយត បច្ចេយា"តិ ចុត្តា៎ អាសាតិ ឌិចរាសា៎ ចត្តុតិ អាសាឃ គិយិត្តក្ខតំ អត្តប្បត្តឌិចេ៎ "ឌស្សាយ ពារិស្សាយា"តិ ហិ ជាឃេពហិ បចិន្លាតឌិចេ៎ គិស្សាឃ អតត្ថ៎ ក្ខេប្បន្នយាតា ឌិចរាសា អតត្ថរបច្ចយាទិការេចត ចុត្តា៎ អាសាតច្ចា អតាសាតច្ចាតិ លក្ខយាតពឌិចេរ ក្ខេប្បន្នកឌិចរាសាតេច្ចាច អលក្ខយាេត ឌិចេរ ក្ខេប្បន្នកអតាសាតច្ចា, អាសាតំ, តត្តិពយាតច្ចាតិ អេត្ថា៎ េពលា េពលា ក្ខេប្បត្តិេកង សេទ្ទឃ "អាសាត"ន្តិ ពហុចចតំ ពតំ, អាសាឃ , អតាសាឃ ចាតិ អេត្ថា៎ េតតាហ "អាសា ច អតាសា ចា"តិ៎

ពឆិតអត្ថាទិចណ្ណតា គិដ្ឋិតា៎

ប្ុគ្គកេលគិជាតាទិចិកាពចណ្ណតា

៣០៩-លិ៎ល ឌិចរាគីតិ េតាយាទីសុ លសុ អញ្ញាតេ៎ សេទ្ទឃ ចុត្តំ៎ សន្ទសម្ពាហិពចេសេត បត "ឌិចរាគី"តិ ពហុចចតំ ពតំ៎ បិញ្ញត្តឃំ បេតត្ថ ចត្តុ, អាសា ច អតាសា ចាតិអាទីសុ អត្ថេត ពឆិតេ អាតិឃំសចេសេត ក្ខេប្បន្នកបច្ចាសាឌិចេ៎ "ចត្តុ"តិ ចុត្តំ៎ ពឆិតឌិចេ៎ េហតុបច្ចយ-

សង្ខេហិ ចុត្តត្តិ ចេទិតញ្ញា។

៣០៦។ បច្ចន្តានេវា តីហិ ធម្មេហីតិអាទិ កថិតត្តាវេត្តាយ តិឋិចនេតា អញ្ញា ចស្សិកសាចិកាឌិ បច្ចន្តិតំ, អធិដ្ឋហិត្វា អត្តទិតុញ្ញា ត ចដ្ឋតីតិ ធស្សុតត្តំ ចុត្តំ “ចឋិកេធេកា”តិ ឲេតាត េកចលំ កាវេឃត កថិតត្តាវេវា ត ទុហតីតិ ធេស្សុតិ។

បុគ្គលរលតិខាតាខិចិកាកចណ្ណកា តិដ្ឋិតា។

កថិតាខិខាតិតត្តចិកាកចណ្ណកា

៣០៧។ ឃេមុទុបិខិធេម្មុតិ “បុទិមចស្សុចុត្តា កិល្លុ, បញ្ចាហិ អតុកោ សញ្ញោ, ឋិចវោយាវេសា, ធេម្មុត សេយេត សយុប្បត្តុ ឋិចវ”ត្តិ ឲចយាឌិមុ ឃេមុ ទុបិទុបធេម្មុ។ សតីតិ សត្តុមុ។ យិស្សិកាវេចាតិ ឯសក្កតា សមុហបញ្ញាត្តិយត្តំ។ តេតាហ “ត បវេយត្តេតា ឲេកា ធេម្មា អត្តិ”តិ។

៣០៩។ ឲកេតា ដ្ឋបញ្ញត្តីតិ កថិតុន្តាវេត សហ ដ្ឋបញ្ញយាភាវេហា ហោត្តីតិ អវេត្តា។ កថិតត្តាវេតា ហិ បកុតិ សវេត្តា កថិតុន្តាវា ចំ ចំ កាវេលត្តវយាកឲ្យ ដ្ឋបញ្ញត្តិ, តស្វា សវេត្តា ឲកុប្បាឃោ ភាយ ឌាតា។ តេស្យុ អត្តុទុត្តាវេសហុត្តាវេវា វេច្ឆ ឲច ចំ ចិហាទំ អភត្តតាកថិតចិហាវេសឌិឯ កវោត្តា សយំ សកាលេត កថិតត្តាវេត សហ តិទុច្ឆត្តិ ដ្ឋន្តាវេកាចំ បិបុលត្តិ។ អចវេសេសា បត ចំ ចំ បិចិបុក្កលិកេយច កថិតត្តាទំ ដ្ឋិត្តិ បលិវេចិឆាតំ ដ្ឋបឆ្ន៊ិត្តតចវេសេត តិវេទាវេឆត្តា សយំ ដ្ឋន្តាវេកាចំ បិបុលត្តិ, ត សកលំ កថិតត្តាទំ កថិតុន្តាវាតញ្ញា តិវេទាវេឆា ភាយ ចំ ចំ កាវេលយាកឲ្យ ដ្ឋន្តាវេកាចបុត្តិ, ឲចញ្ញា ដ្ឋបុត្តិ ភាយ កថិតុន្តាវេវា ឲច។ តេតាហ “សវេត្តាបិ អត្តាវេត សទ្ធិំ ឲកេតា ដ្ឋបញ្ញត្តី”តិអាឌិ។ តត្ត បុទិយា វេច្ចតិ “ឲកុប្បាឃោ ឲកតិវេទាវេឆា”តិ បិញ្ញត្តយំ បធេយំ ចុត្តា អត្តុទុត្តាវេសហុត្តាវេវា វេច្ច។ តេស្វុតិ បក្កយតត្តិកាឌិមុ ដ្ឋន្តាវេកាចំ បវេត្តស្វុតិ ដ្ឋន្តាវេកាចបុត្តិសន្តាតតិវេទាធំ បវេត្តស្វុតិ អវេត្តា អត្តាវេវា តិដ្ឋតីតិ កតឋិចទំ អាឌាយ បក្កត្តាឌិបុក្កលំ ធេបត្តា តធចវេសេសាតំ បលិវេចិធសក្កាចវេតា កថិតត្តាវេវា តិដ្ឋតិ។

កថិតាខិខាតិតត្តចិកាកចណ្ណកា តិដ្ឋិតា។

បញ្ញាត្តិចក្កចណ្ណកាភវេយា តិដ្ឋិតោ។

សក្កហចក្កោ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## ឋបិលិបញ្ហាក៌

## តប្យិប្យឃ្យប្អុតចក្កចណ្ណតា

៣១៨៉ ឞយរក្កហិកាទលឹឃាតិតិ ចិចាភាឌិការលោហិ បុរទ្ធ អឞយក្កា ហុត្វា បន្ធា ឞាយក្កិ ឋបកោតហិ កត្តន្ធាតិ៍ កិ បត អឞន្ណាតយិឃ្យបរិឞាយ ឞដ្ឋិ លខ្ចីរតា ឞាយក្កិ ការទាត្តិតិ អាហ “ឋរបិឞឆបចារលាឌីឞុ ហឹ”តិអាឌិ៍ តត្វ ជិតាឞុតិ ឋរបិឞឆបចារលាឞុ អប្បចត្តិឞុ៍ ឋបត្វប្អូទា ត ភាតរទ្ធាតិ ឋបទ្វបរិ អប្បចត្តតត្វាយ យឃយ្យិ ឋរបិឞឆំ ត កាទិឃ្យាយាតិអាឌិតា កលហឃ្យ ឋបត្វប្អូទា ត ភាតរទ្ធា, ឆរយូត ចិតរឃត ឞាយក្កិ កត្វា ឞយរក្ករហច អឞន្ណាតា កិក្ល ចិតរតទ្ធាតិ អឆិប្បារយា៍ រតតាហ “ឞរឆ ឞរឈ្នា អច្ចំ រឆឞារបត្វា”តិអាឌិ៍ កិក្លរតា តក្លយតីតិ រកាឞុចិ បុក្ករលឞុ អប្បយត្តការភាឞផ្សរតត ត ទុច្ចតិ៍ ជិដ្ឋាចិកប្បយ្យិ កត្វាតិ “ត រយតំ លយតី”តិ ឞកាកឃ្យ កិក្លរតា អត្តរតា ជិដ្ឋិ៍ អាចិកត្វា៍ ឋរបតទ្ធាតិ ឞាឞតហាតិយា អកាចា ឞាយក្កិ អរកាវបត្វា កាឃឞាយក្កិ ភាតទ្ធា, ច្រាឌិរឞ ជារត អលខ្ចីបរិរការកោ អាបត្តិការទា ត រហាតិ, ចដ្ឋតិរឃច៍ រឃ បត ឞាឞតចិតាឞាយ បឌិបត្ថា, រតហិ ឞហ ត ចត្តតិ, អាបត្តិ ឲច រហាតិ ឞាឞតចិតារឞា ច៍ រតតាហ “ឃព្រ បត ឋឌ្ឍយូ”ត្តិអាឌិ៍ “ជិដ្ឋាចិកប្បំ ត ចដ្ឋតី”តិ ទ្ធយិតា ជិដ្ឋិយា អាចិកតាឃបិ អាបត្តិ ភរឃ្យតិ៍

៣១៩៉ កល្យាតរចាតិ ទាការភាឞាឌីហិ កិលិដ្ឋចឆរតា៍ អតត្វកចឆតឃ្យ ឌឹបតំ បកាឞតំ អឃ្យាតិ អតត្វកឌីបរតា៍ យាតំ តិឃ្យាឃាតិ ចិតិន្ធឃការលំ តច ការទាតិ ឞរឈ្នត ការទ អការតបិ “អហរយរចត្វ រចាហរិតំ អទហទ្វរបិ”តិ យាតំ តិឃ្យាយ៍ ឃឆាជិដ្ឋិឃាតិ អត្យទ្វបលដ្ឋិយា៍ ឃឃ្យ ហិ អត្វឃ្យ ឃាឌីឞី ជិដ្ឋិ អត្យទ្វបិ, តំ ការហត្វា ត ញ្យាកតាតិ អរត្វា ៉អឃ្យ អត្តរតាតិ អឆយូាឌីអត្វំ ឞត្ថាយ ចឆតិ, ត បុក្កលំ, អឃ្យ អឆយូាឌីអត្វឞន្ទាតឃ្យ អត្តរតា ឞទ្វបឃ្យ ឃា អត្យទ្វបិ ជិដ្ឋីតិ អរត្វា៍ លដ្ឋិ តិក្លបិត្វាតិ អត្យទ្វបលដ្ឋិ លរឌ្ឍត្វា, អក្ករហត្វាតិ អរត្វា៍ រតតាហ “អឆយូាឌីឞុ ឆយូាឌិលដ្ឋិរកា ហុត្វា”តិ៍ អឆ ចា អត្តរតា លដ្ឋិ តិក្វហិត្វា បុក្កលិត្យក្យលំ តឆា ញ្យាករទារត្តា ត ឃឆាជិដ្ឋិយា ញ្យាកតា តាយ៍ ទ្ធយឃ្វិ បរក្ល អឆយូាឌីឞុ ឆយូាឌិលដ្ឋិរកា ហុត្វាតិ ឲត្វ អឆយូាឌីឞុ ឆយូាឌិលដ្ឋិរកា ចិឃ ហុត្វាតិ អរត្វា ការហតរទ្ធា៍

## តប្យិប្យឃ្យប្អុតចក្កចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

## រចាហារចក្កាឌិចណ្ណតា

៣១៣៉ កយូាត្តីតិ កយូក្វតា ភាត្តិ៍ អត្យឃ្យាចតតិទរបក្លា ភាត្តិកយូក្វតា ភាត្តីតិ អរត្វា៍ កយូបិឌភាត្តិ តាយ ភាត្តិក្យតិឃកយូាឌីឞុ អត្យឃ្យាចតកយូឃ្យ បិឌក្វតា អឆិដ្ឋាតក្វតា ភាត្តិ៍ តចឞុ ជារតឞុតិ ឍ្គឞារលាឌីឞុ តចឞុ ជារតឞុ៍ ខ្ចឹឞុ ជារតឞុតិ ភាត្តិក្យតិឃភាត្តិចត្យត្វករយូឞុ៍

សុត្តានុលោមន្តិ ឧភតោវិភង្គេ សុត្តានុលោមតោ មហាបទេសេ សន្ធាយ វុត្តំ។ វិនយានុលោមន្តិ ខន្ធកបរិវារានុលោមតោ មហាបទេសេ។ សុត្តន្តិកេ ចត្តារោ មហាបទេសេតិ សុត្តាភិធម្មបិដកេសុ អនុញ្ញាតបដិក្ខិត្តសុត្តានុលោមវសេន នយេន គហេតព្វេ ចត្តារោ អត្ថោ។

១៧៥។ ឋិតិន្តិ អាចិណ្ណភាវោតិ អាបត្តិលទ្ធិន្តិ បកាសនាតិ, អាបត្តិទេសនាភាវោតិ អត្ថោ។

យថា ចតូហិ បញ្ចហិ ឋិតិ អាចិណ្ណតា ហោតីតិ យថា អាចិណ្ណេន ចតូហិ បញ្ចហិ ឯកីភូតេហិ ឯកស្ស បុគ្គលស្ស សន្តិកេ អាបត្តិ ទេសិតា នាម ហោតិ, ឯវំ ទេសេតីតិ អត្ថោ។ ឯវំ ទេសេន្តោ ច អត្តនា សទ្ធិំ តយោ វា ចត្តារោ វា ភិក្ខូ គហេត្វា ឯកស្ស សន្តិកេ ទេសេតិ។ ឯវំ ទេសេតុំ ន វដ្ដតិ។ ទេសិតា ច អាបត្តិ ន វុដ្ឋាតិ, ទេសនាបច្ចយា ទុក្កដញ្ច ហោតិ។ ទ្វិន្នំ តិណ្ណំ បន ឯកតោ ទេសេតុំ វដ្ដតិ។

១១១។ អទស្សនេនាតិ ឋានស្ស អកប្បិយំ បរិច្ឆេទេត្វានំ វិនយធរានំ បដិបត្តិយា អទស្សនេន, តេសំ ឋិតានុគាតិ អនាបជ្ជនេនាតិបិ អត្ថោ។ គហេតព្ពោ។ អកប្បិយេ កប្បិយសញ្ញាតាយាតិ វេតាឡីអកប្បិយេ តិបុអាទិសច្ចិតាយ។ បុច្ឆិត្វា វា អញ្ញេសំ វា វុច្ចមានំ អសុណន្តោ អាបជ្ជតីតិ ឯត្ថ បុច្ឆិត្វា អសុណន្តោ វា បុច្ឆិយមានំ អសុណន្តោ វាតិ បទច្ឆេទោ យោជេតព្វោ។ ឯករត្តាតិក្កមាទីទេសនាតិ អសិទ្ធិតាទីទេសេន ចិវរចសិត្វា ឯករត្តាតិក្កមេន បាចិត្តិយំ អាបជ្ជតិ។ អាទិ-សទ្ទេន ឆរត្តាតិក្កមាទិតំ សង្គហោ។

១១០។ អភត្វា កលិសារភត្តិ អភត្វាចរំ គោមចចតំ អារោរោបេត្វា ទោសំ អារោរោបេត្វា ឧបច្ចាយ បរិសក្កតីតិ អត្ថោ។

១១១។ ចោទាហារនិរុត្តិយត្តិ តស្ស តស្ស អត្ថស្ស ចាចកសទ្ទេ បគេគេកតពោលេបេត្វា ន ហោតីតិ អត្ថោ។

១១៧។ បរិយត្តិលព្ភញ្ញាភាវោបនេ កុសលោ ន ហោតីតិ បរិយត្តិលេន បនព្ភញ្ញានេន ចត្តុំ, បរេហិ វុត្តំ ឌាតិតុញ្ច អសមត្ថោតិ អត្ថោ។

១១៨។ អនុស្សាចនេនាតិ អនុ អនុ កថនេន។ តេនាហ “ភនុ ត្វំ ឯវំអាទិ, យំ អចោទិយមានំ បកាសិតោតិ សម្ពន្ធោ។ តត្ថ យត្តិ ឋានំ យស្មា ចនភាវេក្ខ ន ហោតិ, ចនភាវេក្ខេន, តស្មា តេន ចនេនេន ភាភាគារលាភាចំ បកាសយិស្សាមាតិ យមត្ថំ អចោទិយមាតិ អត្ថោ។ គហេតព្ពោ។ តេនេវ “ស្វាយ”ន្តិ បុល្លិង្គវសេន បដិនិទ្ទេសោ កតោ, តស្ស សោ អយំ ភាភាគារលាភារចោតិ អត្ថោ។

១៩៧។ យញ្ញាបនាទីសុបិ ភាព្វអាទិ បដិហញ្ញយ្យាតិ អត្ថគាទេ ចម្មខណ្ឌំ បញ្ញបេត្វា ចន្តិត្វំ ឧតយត្តស្ស ភាព្វអាទិ វា អគ្គិ វា យញ្ញាទីសុ បដិហញ្ញតិ។ ឯតេន ចក្ខុតាបិ អាបត្តិអកាចំ ចត្វា ចក្ខុភាយ សព្វថា បដិក្ខេបិកាចញ្ញា ទីបេតិ។ ឯវំ សព្វត្ថ សុត្តន្តេហិ អប្បដិក្ខិត្តេសុ កប្បាទីសុ បន ចន្តិត្វំ ន វដ្ដតីតិ។ ឯកតោ អាចរេវាតិ ឯកស្មិំ ទោសាភាគេ បក្ខេ បរិចត្វា បចិទ្ធេតិ អត្ថោ។ តេនាហ “សបត្តបក្ខេ

ᨩᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᨿᩣᨽᩮᩣᨲᩥ ᨮᨷᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᨿᩣᨽᩮᩣ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨲᨴ᩠ᩅᩣᩁᩔ ᩁᩪᨷᩣᨧᩥᩁᨿᩮᩣ, ᨽᩥᩔᨿᩣᨧᩥᩁᨿᩮᩣ ᨧ ᨿᩔᩣ ᨽᨧᨠᩣᨷᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᨲᩮ ᨧᩩᨯ᩠ᨯᩣ ᨷᨧ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩣᨲᩥ ᨧᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩃᩥ᪐᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩩᨲ᩠ᨲᨿᨧᩣᨲᩥ ᩈᩉᩈᨿ᩠ᨿᩣᨧᩥᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨩ᩠ᨫ᪨ ᨻ᩠ᨷᨲᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥ᪨

ᨧᩮᩣᩉᩣᩁᨧᨠ᩠ᨠᩣᨧᩥᨧᨬ᩠ᨬᨽᩣ ᨽᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## អបរទុតិយគាថាសង្គណិកំ

### កាយិកាទិអាបត្តិវណ្ណនា

៤៧៤. “កតិ អាបត្តិយោ”តិអាទិកា ឧបាលិត្ថេរេន វិនយស្ស បាដវត្ថំ សយមេវ បុច្ឆិត្វា វិស្សជ្ជិតំ កតំ. ភិក្ខុនីនំយេវ…បេ… អដ្ឋវត្ថុកា នាមាតិ ភិក្ខុនីនំ បញ្ញត្តា ឯកា ឯវ អាបត្តិ អដ្ឋវត្ថុកា នាមាតិ អត្ថោ.

៤៧៥. កម្មញ្ច កម្មបាទកា ចាតិ ឯត្ថ យស្មា ញត្តិកម្មេសុ ញត្តិ សយមេវ កម្មំ ហោតិ, ញត្តិទុតិយញត្តិចតុត្ថេសុ កម្មេសុ អនុស្សាវនសង្ខាតស្ស កម្មស្ស ញត្តិបាទកភាវេន តិដ្ឋតិ, តស្មា ទ្វយាតិ ចេវ “ញត្តិកិច្ចា”តិ វុត្តាតិ.

បាចិត្តិយេន សទ្ធិំ ទុក្កដា កតាតិ ទសសុបិ សិក្ខាបទេសុ ឯកតោឧបសម្បន្នាយ វសេន វុត្តទុក្កដំ សន្ធាយ វុត្តំ. បឋមសិក្ខាបទស្មិញ្ហិ ភិក្ខុនោវាទវគ្គស្ស បឋមសិក្ខាបទវិភង្គេ (បាចិ. ១៤៤ អាទយោ) អធម្មកម្មេតិ ភិក្ខុនោវាទកសម្មុតិកម្មេ អធម្មកម្មេ ឋានេ ទ្វេ អាបជ្ជិតព្វា ទ្វេ អាបត្តិនវកា, ធម្មកម្មេ ទ្វេ អាបត្តិនវកាតិ ចត្តារោ នវកា វុត្តា. អាមកធញ្ញំ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តិយា វិញ្ញាបនាទិប្បយោគេ ទុក្កដំ, អជ្ឈោហារេ បាចិត្តិយំ. បាចិត្តិយេន សទ្ធិំ ទុក្កដា កតាយេវាតិ វុត្តំ.

វិជហន្តី តិដ្ឋតីតិអាទីសុ យថា ភិក្ខុនិយា ឯកេន បាទេន ហត្ថបាសំ វិជហិត្វា ឋត្វា កិញ្ចិ កម្មំ កត្វា តតោ អបរេន បាទេន វិជហិត្វា ឋាតុកាមតា ឧប្បជ្ជតិ, តទា សា យថាក្កមំ “វិជហន្តី តិដ្ឋតិ, វិជហិត្វា តិដ្ឋតី”តិ ទ្វយំ វោហារំ លភតិ. អញ្ញថា ហិស្សា គាមូបចារោក្កន្តិយា វិសេសោ ន សិយា ហត្ថបាសវិជហនស្សាបិ កាយកត្តា. និសីទតិ ច និបជ្ជតិ ចាតិ ឯត្ថាបិ យថាវុត្តាធិប្បាយេន អឌ្ឍាសនេន ហត្ថបាសំ វិជហន្តី និសីទតិ, សកលេន ច អាសនេន វិជហិត្វា និសីទតិ, អឌ្ឍសរីរេន វិជហន្តី និបជ្ជតិ, សកលេន សរីរេន វិជហិត្វា និបជ្ជតីតិ វេទិតព្វំ.

កាយិកាទិអាបត្តិវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

### បាចិត្តិយវណ្ណនា

៤៧៦. សដ្ឋានិនានាវត្ថុកានីតិ សប្បិតេលាទីនំ បញ្ចន្នំ វត្ថូនំ វសេន បាចិត្តិយានិ បញ្ច នានាវត្ថុកានិ. ឯស នយោ បណីតភោជនវិសយេ ច បាដិទេសនីយានីតិអាទីសុបិ. ឯតេន ភេសជ្ជបណីតភោជនសិក្ខាបទានិ ឯកេកសិក្ខាបទវសេន បញ្ញត្តានិបិ វត្ថុភេទេន បច្ចេកំ បញ្ចសិក្ខាបទគណនសិក្ខាបទសង្ខ្យានីតិ ភិក្ខុនីនំ បាដិទេសនីយាបត្តិយោ ភវន្តីតិ ទស្សិតំ. តេនេវ “នានាវត្ថុកានី”តិ

ចុត្តំ។ សប្បិ ឲច បដិគ្គហេត្វា អនេកាការេនសុ ផេបត្វា សត្តាហំ អតិក្កាមេត្តស្ស ការេតកាលតាយ សមុច្ចត្តិយោ ពាហុកាបិ អាបត្តិយោ ឲកចត្តុកា ឲច ហោន្តិ, ឲចំ សប្បិកោរេតមេច ពាហុសុ ផាតេសុ ចិន្នាមេបត្វា ឲកតោ ចា ចិសុំ ចិសុមេច ចា កុឌ្ឍាត្តស្ស អាបត្តិយោ ឲកចត្តុកា ឲចាតិ ឥដ្ឋព្វា។

បរិញ្ញាយំ ឲកចាចាយ ផេសេយ្យ, ចុត្តា អាឌិច្ចពត្តុតាតិ ឲត្ត "ផេសេយ្យាតិ ចុត្តា"តិ ព្ទតិ-សង្គំ អញ្ញាហទិត្វា មោយេឌតព្វំ។ ឲចំ សេសេសុបិ។

កេឌាតុចត្តុកាតត្តិ ឲត្ត អាឌិ-សង្គោ លុត្តគិក្ខិដ្ឋោ។ ឃាចតតិឃកា ច សត្តោ ក្ខុកោតាចិកត្ថេ អាកតា, សញ្ញាឌិសេសសាយឡោត ឲកំ, បរិចិត្តិយសាយឡោត ច ឲកំ កត្វា "ឃាចតតិឃកេ តិស្សោ"តិ ចុត្តត្តិ ឥដ្ឋព្វំ។ ឲត្ត ច ពាត្តិយា ខ្យក្កេដំ, ខ្ញុំហិ កម្ទចាចាហិ ទុល្លច្ចយាបិ សត្តិ ឲច។ តាគិ យាតិកាយ ត អាកតាគិ។ យាតិកាកតចសេត ហេត្វ "តិស្សោ"តិ ចុត្តំ។

សញ្ញាឌីហីតិ សញ្ញាលាបុក្កលេហិ ការលាក្ខេតហិ។ អត្ថាលាហ្វីលេតិ បរិសុទ្ធកាច្ចបាយេតេត អកិតចុប្បត្តសីលេ។ អកិតចុប្បត្តពា្យ"អត្ថាលា្យត្តិ ចុច្ចតិ, បរិសុទ្ធសីលេតិ អត្ថោ។ តេតាហ "បកតិកោ"តិ។

"កោសល្លកក្គុកេ ចុត្តាតិសំសេ"តិ ព្ទាឌំ កោសល្លកក្គុកេ "សេច យំ ព្ទាមេ កិក្ខុ អាបត្តិយា អឌស្សេតេ ក្ខុក្ខិបិស្សត្តិ, ត យយា សង្គិក្ខុបិសចំ កទិស្សត្តិ"តិអាឌិតា អាបត្តិយា អឌស្សេតេ អាឌីតចំ ឌស្សេត្វា បរេសមប្បិ សត្ថាយ អាបត្តិឌេសតាចិឆាតយុលេត សាយត្តិយតោ បកាសិតោ។ ឲកតោ ក្ខុបិសចកោលា, បចារលាកោលា, សញ្ញកម្ទកោលា, អាសតេតិសឹឌត, ឃាគ្យបិតេតិសឹឌត, កត្តពេក្កតិសឹឌត, ឲកន្ត្ររេត្តសយត, ឃឆាចុទ្ធអកិចាឌតាឌិកោលាសក្ខាតេត អដ្ឋាតិសំសេ សត្ថាយ ចុត្តំ។

ចត្យុត្តិ ចិតឃបិដេកេ អាកតាតំ ចសេត ចុត្តំ។ កតយា បត សាតិ សា ចត្យត្តិឆា អច្ចឃេឌសតា កតយាតិ អត្ថោ។ អកិយារាតត្តិ យារលាត្វាយ បមោឌិតឆត្យក្កហាតំ។ ក្ខុបដ្ឋាឃិកាឃាតិ សហេសយ្យសិក្ខាបឌចត្ទុម្ពុំ អាកតាយ។

អដ្ឋត្តំ កិក្ខុតិគត្តិ ឆេរាសតតោ បដ្ឋាយ អដ្ឋហិ កិក្ខុតីហិ ព្ទតរាយ អាកតាយ ចុទ្ធាយ កិក្ខុតិយា អាសតំ ឌាតព្វំ។ អដ្ឋត្តំ បត កិក្ខុតិតំ តចកាយ អាកតាយ អឌាត្យប្បិ ចដ្ឋតិ។ តាយ បត សញ្ញតចកាសេតេ លទ្ធោកាសេ តិសីឌិតព្វំ។ អឆ ចា អដ្ឋត្តំ ចុទ្ធាតំ កិក្ខុតិតំ ព្ទតរាយ តចកតរាយ អាសតំ ឌាតព្វំ។ កម្ទាតិ តចាតិ ចូសារលាឌិតិ តច ឲច។

បរិចិត្តិយចណ្ណតា តិដ្ឋិតា។

អចត្ថិតីយបុក្កលិឌិចណ្ណតា

៣លិលិ៍ងរ ឌតាតិ “ងរ ប្តូរេយ, កិក្លូរេច, អចត្ថិយា”តិអាឌិតា (បរិ៍ ១១០) ច្យុត្តា តចពអត្យុបរយ្យត្តតាតារ៉ចារពយាត្យាយបល្ណូពា បញ្ចា, បរិ៍ចារិពាងរយា ច បញ្ចាតិ ងរ ឌតា៍

ក្វាងរ ពយ្ងេងារាតិ េងារឃ្យុត្តពយ្ងាតិ ក្វាងរាតិ អេត្វា៍ ពយ្ងរយ្យត្តិេឃាតិ រយ្យត្តពយ្ងាតិ, ចិរ្យុទ្ធពយ្ងាតីតិ អេត្វា៍ ៩តេឌចាតិ ឆេយ្ងត រយក្កេយច៍

អតត្តិ តិត្តាតិ អឌិតិ ឌិតិត្វា បឌិលកតីតិ អតត្តឌិេតាតិ អាហ “បរិឃត្ត”ព្ចាឌិ៍ េរ្វចាតិ េរា ៩ច កពចា៍

“ចិតឃំ បឌិឌាតត្តរ្យុ, ចិតឃាតិ រ្យុេណាយ េត”តិអាឌិតា ក្តបិលិេត្វេរេតច ៩ពាំ ចិតឃឆេទ៍ រយ្ងេព ជិតំ បុច្ឆេត្តត ចិឃ បុច្ឆិត្វា េតត ចិរ្យុឌ្ឌិតំ ចិឃ ចិរ្យុឌ្ឌតំ ពតំ៍ តត្វ ចិតឃំ បឌិឌាតត្តរ្យុាតិ ចិតឃំ ឌាតាយីតិ បឌិឌាតត្តរ្យុ៍ ចិតឃាតីតិ ចិតេឃ តឃា ច្ញុយាេត រ្យុេណាយ៍

៣លិប៍ បរិញ្ញូឃំ បរិរាឌិពាតិអាឌិ ក្តកេតាចិកេក្តុរ្យុ អាពេតរ្យុ អក្កុហិតក្កុហលចេរត ច្យុត្តិ៍

អចត្ថតីឃបុក្កុលិឌិចណ្ហតា តិជ្ជិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ឧសឝឧយាឆតកាឆា

អចិប្យចាឋបញ្ញាចណ្ណភា

३ಲಿಢ៉ ឧសឝឧយាឆតកាឆាឃ្ន អកប្បិយឋប្ពុទាឧកាតិ អត្បបឋប្យុឧត្តហិ ឋឆ្គិ៍ កាតំ្ធ បដិក្លិឧត្តា ខ្ពុឧបិឋឆាឌិឋិចាឧឋា ឲច ចុឧត្តា៉ បញ្ញា ឧយឋាតិ ឲត្តួ យ-កាឧទា បឝឋត្តិកឧទា៉ ឲឋាតិ ឆ លិក្ខចិបល្លាឋចឧឋត ចុត្តំ, បឧញ្ញា ឲឧឋាតិ អឧត្តួ៉ បញ្ញាឋឧដ្ឋា ចា ខ្ចិលិឧក្ខា ឝដ្ឋុឧត្តា៉ ឧតភាហ "ឲឋា បញ្ញា"តិអាទិ៉

កាក្ខកល្ហុំ ឋត្តាឃាតិ កាក្ខកល្ហុត កាក្ខកល្ហុបទិចត្តត់ ឋត្តាឃ៉ ឝឋាតិ ឝឋ អចត្ថិឃបុក្កលេ៉ ឲកាឝឧឋតិ អកត្តាបុក្កលេ៉ ឋិក្លាឃ អឋាឆាឧណាតិ ល្វក្ខកល្ហុំ ឆាឧទតំ្ធ អត្បូណ្ណាតឋិក្លាបឧឝត កិក្លហិ អឋាឆាឧលាឋិក្លាបឧឆាតិ អឧត្តួ៉

ខ្ពុក្កលឧក ត ចឝាឃីតិ អក្លូឧតា ខ្ពុដ្ឋិ ឋីឧឋ ចិតឃុលយឧក្កុបិ បិទាខិកំ ឋត្តាឃ ត ចឝាឃិ៉ អឧឆាតាកិត្តិ តាកិឧតា ឧហដ្ឋា ចិតចក្ខុបឃ្យុាចយឧក្កុបិ ចិចខ្ចិឃ អក្ឈាឃ្និ ឋទិបេ្យឧឝឧឋ ឧយចុតឆ្ងបចុឃា កឆំ បិទាខិឧកា ឋិឃាតិ អឧត្តួ៉

ឧលឌ្ខចត្ធត្តិ បិទាខិកំ៉

អចិប្យចាឋបញ្ញាចណ្ណភា តិដ្ឋិតា៉

បិទាខិកាទិបញ្ញាចណ្ណភា

३ಬ೦៉ក្ខុឃ្យក្ចុដិអាទីតិតិ អាទិ-ឋឧដ្ឋត អឆ្នូតាទតិបុបដ្ឋាទីហិ, តិលាបណ្ណាទីហិ ឆ បដិឆ្នត្តក្ចុដិឧឃា ឋក្ខល្បាតិ៉ តាទិឋាឃ ហិ ក្ចុដិ ឃា ឆាហិ ឝត្តួ អឧត្តា ចិតាឃ ឰត្តិឃា យឧក្ក ក្ខុឃ្យាទិតា ឋត្តូតំ កត្វា បឧចឧឋឧត្តាបិ បិទាខិឧកា ឋិឃា៉ លិក្ខបទិចត្តំ ឋត្តាឃ ចុត្តាតិ លិឧក្ខ បទិចឧត្ត បដិក្កហលាឃ្យ ចិឌហតឧតា បុត អប្យដិក្កឧហត្វា បទិក្ខ្ញាតាបត្តិ ឋត្តាឃ ចុត្តំ៉

បិឡ្យុក្ខឃំ កិក្លូ ឋិឃា ចីឋតិឃា ឋយាកតាតិ ចីឋតិឃា ឋក្លាតាឃ កិក្លូ ឋយាកតា, ឲឧតត ឋក្ខាកឡ្យាឧហតំ ឋឈ្ឃ្ល ឝឧឃ្យតិ៉

តិចឧត្វាតិ កាឆាឃ អត្តុទចាឋឧកាត តិចឧត្វា ខ្ពុត្តុទាឋឧក្ខត ជិក្យល់ កត្វា បិក្ខុតឋឈ្លាដិឧឃា៉ ឰតិ តាតិ តីលិបិ ចីចទាតិ កាឧឃ កតាឧតច កិក្លូតិឃា ខិត្តុយត្តំ កាឡ្យអកំ ខ្ពុឝឧកាត ឧឆាចិតយឧត្តួ តិឃ្យុក្កិឃាតិ ឧហាត្តីតិ អឧត្តួ៉

ញត្តិ ហεភតិ កាឆាឃ ភ ឃាតក្ឋតំ ញត្តិ ហεភឃ្យ, ភ បិតក្ឋតំ បុទិឃំ ហεភឃ្យ៎ អភទិឃត្តិ តញ្ញា អភនហត្តεឃច ហεភឃ្យ, ៩εតភ

អនហត្តឈាតεកាបិ ភ εហាតឹតិ ឥεឃ្សតិ៎ អភត្តទំ ឞុεឃតិ អាភត្តទិឃំ ឞុឃតឹតិ អεត្ថា៎

ɜបីθ៎ ឃុបុតិទ្ថិត-តិεក្រាឈឃឌិឃត្តិ εឃាឌភចិត្តតំ ទុក្ខ ឃត្ថាឃ ចុត្តា៎

ឃត្តនឃεកឃ្ញតិ គិក្ខឹភំ បញ្ញាតូឃត្តនឃឃ្ឈាឌិεឃεឃុ៎

បិទាឌិកាឌិបញ្ញាចណ្ណភា តិទ្ថិតា៎

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

## បញ្ចូខក្ខា

## កយ្ខចក្ខចណ្ហភា

៱៥៦៸ កយ្ខចក្ខ ៚បិទ៌ិតាខេបិរសេឆបចាររលាត៌ កត្តិកយារេស សាយក្កិឃា កតាឃ សាយក្កិបចារល៌ា យុក្ខិត្តា ក្ខេបិរសឆ៌ កាត៌ា ភ ចក្ខតីតិ អាហ "ចេបត្តា កត្តិកយារស"ត្តិ៍ សេច បភ តេមិ ភាភាសិយារុ យហាបចារលាឃ ចិស៊ិ បចាទិតាត៌ កត្តិកយារឆ្គត្តេរ សាយក្កិ ខេហាតិ, សាយក្កិក្ខេបិរសេឆា ៧ច តេតហិ កត្តខេត្តា, ភ បចារលា៍ ៧កស្ថិ ចេស្ស កតបចារលាត៌ បុត បចារលាឃ អចិហិតត្តា៍ សាយក្កិឌិចេសាតិ អត្រុខេបិរសឆឌិចេស សាយក្កិកររល៌ា សត្ថាឃ ចុត្តិ៍ សេច បភ ចាតុក្ខសិឃំ, បត្ថុរសិឃំ ចា សឈ្លា សាយក្កិ កខេរាតិ, តងា សាយក្កិក្ខេបិរសឆឌិចេសា ភ ខេហាតិ, ចាតុក្ខសិបត្ថុរសិក្ខេបិរសេឆាច ខេហាតិ៍ ក្ខបទិ បចារលាឃបិ ៧ខេសច ភខេឃា៍

បក្ខកុឌ្ឍិតា ចេបិតឌិចេសាតិ កណ្ឌភការខេកហិ ក្ខបក្ខុតា ចា ខេកភចិខេច ករហិខេឃភ បចារលារឆក្ខហំ ចា កត្តា ចេបិខេតា កាត្យអបក្កុចាតុក្ខសិឌិចេសាច៍ ខេក្ខ ច បុណ្ហយារសិខេឃាតិ បុត្តា-កត្តិកបុណ្ហយា, បត្ថិយកត្តិកបុណ្ហយា ចាតិ ខេក្ខ បុណ្ហយាសិខេឃា៍ ៧ចំ ចតុត្តិឆយ្យិតិ បុណ្ហយាសិក្ខខេឃភ សឌ្ឍិ សាយក្កិបចារល៌ា, ចាតុក្ខសិបចារលក្ខា សយ្យិខេណ្ឌតា ចុត្តិ៍ ត្ថកុក្ខា បកតិចាទិត្តចេសភ ចុត្តិ៍ តឆាឆ្នបបក្ខខេឃ បភ សតិ ក្ខកិត្ថ បុណ្ហយាសិត៌ បុរិយា ខេក្ខ ចាតុក្ខសិខេឃាបិ កាត្យអបក្កុចាតុក្ខសិឃា អភត្តុរា បត្ថុរសិប៉ិតិ ត្ថខេយបិ តខេឃា ឌិចសា បចារលាឌិចសា ៧ចាតិ ត្ថយំ សត្តចិឆយ្យិ បចារលាឌិចសំ ចេបត្តា អត្ថាកស្ថិ ឌិចេស បចារខេតុំ ភ ចក្ខតិ៍

៱៥៦៹៍អត្យុស្ស្យាចភកយ្ខំ កត្តាតិ បចេយំ អត្យុស្ស្យាចត៌ សារេចត្តា "៧សា ចាត្តិ"តិ អត្យុស្ស្យាចភាភត្តេរយេច សកលំ ចាត្តិ ចត្តា, បទិខេឃាសាខេភ "៧សា ចាត្តិ"តិ ចត្តាតិ អឆិប្យារខេឃា៍

៱៥៦៺៍ឃ្លាឃត្តិ ត្យុញ្ញាតប្យខេកខេងា អឆិខេប្យខេតា៍ ងសឆា ត្យុញ្ញាតត្យុក្ខិឃា បខេកខេងាតិ ៧តត្ត ងសឆា ងសចិខេឆត ត្យុញ្ញាតាត៌ បខេកខេងាតិ ខេឃាខេឌតត្តិ៍ ខេកភាឃំ បខេកខេងាតិ អាហ "ត្យុញ្ញាតត្យុក្ខិឃា"តិ៍ ឃចាឆិខេប្យតត្តត្យុញ្ញាតខេតា ត្យុញ្ញាតសក្ខាតាត៌ អក្កុរាត៌ ឌភិកា ត្យុក្ខិ ត្យុញ្ញាតត្យុក្ខិ, តាឃ ត្យុញ្ញាតត្យុក្ខិឃា , អក្កុរសយក្ខាបកចិត្តខេកខេងខេភចាតិ អខេត្តា៍ ឃំ ចា សំខេឃាកបទ៌ កត្តា ចុក្ខតិ, ត្ថងយ្យិ កក្រកត្តិ ខេឃាឌភា៍

តត្ត អាឃប្ខខេតាតិអាឌិសុ ឃាតិ អភត្តុទិតាតិ ស-ការយ-ការាឌិត្យុញ្ញាតាតិ "សំខេឃាខេកា"តិ ចុក្ខត្តិ, ខេសា សំខេឃាខេកា បខេរា ឃស្ស អ-ការាឌិខេភា, ខេសា សំខេឃាកបខេរា ភាយ៍ រស្សត្តិ អការាឌិត្យុញ្ញាតរហិតំ សទិ៍ អសំខេឃាកបទត្តិ "ឃស្ស ភក្កុយតិ"តិអាឌិសុ ឃ-ការ ភ-ការាឌិត្យុញ្ញាតសហិតសទិ សត្ថាឃ ចុត្តិ៍ ត-ការស្ស ឆ-កាទិ អកត្តា ចក្ខត្តេរ សិឆិលខេយច កត្តា "សុលាក្ខ ខេយ"តិអាឌិ ចងេត្តាបិ ក្ខុត្តិ កខេរាតិខេឃច ចេបត្តា អត្រុឆ្នបំ អាខេងសិ៍ ឃតិត្យា"សក្ខិកត្តបរយខេត្តភា"តិ ចត្តខេត្តា "សក្ខិកក្ខបរយខេក្ខភា"តិ ច "អត្តកឆា"តិ ចត្តខេត្តា

“ອຏ຺ຐກຖາ”ຕິ ຈ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕານິສັ ປາຬິມຸຕ຺ຕອຏ຺ຐກຖາສຸ ທິຏ຺ຐປເຍາຄ, ຕທນຸຣູປັ ວທ຺ຕິ ວທຕິ, ຕເທາ ອຍ຺ຍາ ນ ວທຕິ. ເຕນາຫ “ອນຸກ຺ກຍາກາຕັ ປເທສີ ອທິນາເສເສ຺ຕນາ”ຕິອາທິ.

ທີເຍ ວທ຺ຕເທ຺ຖ ຣສ຺ສຕ຺ຕິອາທີສຸ “ກິລ຺ລສ”ຕ຺ຕີ ວທ຺ຕເທ຺ຖ “ກິລ຺ລສ”ຕ຺ຕີ ວາ “ທາຫຸສຸ”ຕິ ວທ຺ຕເທ຺ຖ “ທາຫຸສຸ”ຕິ ວາ “ສກ຺ລຍຕີ”ຕິ ວທ຺ຕເທ຺ຖ “ສ ລຍຕີ”ຕິ ວາ “ຽປເສຍ຺ຍຄາເປກ຺ລາ”ຕິ ວທ຺ຕເທ຺ຖ “ຽປເສຍ຺ຍຄາເປເລາ”ຕິ ວາ ເອວັ ອນຸສ຺ສປ຺ຏາເສສຸ ເອວ ທີເຍຣສ຺ສາທີ ຣສ຺ສທີເຍາທິວເສນ ປຣິວຕ຺ຕຕ຺ວາ ວທ຺ຕິ, ສ ປສ “ສາເກາ”ຕິ ວທ຺ຕເທ຺ຖ “ສເກາ”ຕິ ວາ “ສເຍ຺ຍາ”ຕິ ວທ຺ຕເທ຺ຖ “ສເຍາ”ຕິ ວາ “ຕິເຍ຺ຍາ”ຕິ ວທ຺ຕເທ຺ຖ “ຕິເຍາ”ຕິ ວາ “ຍາວຕີ”ຕິ ວທ຺ຕເທ຺ຖ “ຍາວຕ຺ຕີ”ຕິ ວາ ເອວັ ອສນຸສ຺ສປ຺ຏາເສສຸ ວທ຺ຕິ ສຍ຺ຏິ, ປສ ວວ຺ຍາສ຺ຍາ ສຍ຺ຍາວາປິ ວທ຺ຕີຕິ ກເທຕຍ຺ຍາ.

໓໐໙. ເສສສີຍານຸປີຕິ ອຕິຍທຕີອາທີສຸ ຄສສຸປິ.

໓໐໐. ວທ຺ວກ຺ກເຣເລຕິ ວທ຺ວເຣກ຺ສ ສເຍ຺ຉສ ກທ຺ຕເທ຺ຖ. ອສິສ຺ສາຣິຕາຕິ ຽເປສິສວຄ຺ຄປສາທິສາ ວາ ລທ຺ຏິສາສາສັວາສກກາເຣວສ ວາ ສ ທາຫິກຕາ. ອຏ຺ຐກຖາຍສິ “ອປກຕຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຽກ຺ຂຕ຺ຕກສ຺ສ ວາ, ຍສ຺ສ ວາ ຽເປສິສວປວາເຣນາ ຄປິຕາ ເຫາຕີ”ຕິ (ປຣິ· ອຏ຺ຐ· ໓໑໗) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຄປິຕີສາເປສິສວປວາເຣນາ ກິລ຺ລ ອປກຕເຕ຺ຕາ ເອວາຕິ ກເທຕຍ຺ຍາ. ປຣິສຸທ຺ທສີລິຕີ ປາຣາຊິກັ ອສາປນ຺ນາ ອທິເປ຺ຕາ. ປຣິວາສາທິກເມ຺ມສຸ ປສ ກຣຸກຏ຺ຐາປິ ອປກຕຕ຺ຕາ ເອວາຕິ ກເທຕຍ຺ຍາ. ອວເສສາ...ເປ... ລສ຺ທາເຣຫາວ ເຫາຕີຕິ ສຍ຺ຈາ ຫຕ຺ຖປາສັ ວິຊຫິຕ຺ວາ ຄິເຕ ສສ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕັ. ອວິຊຫິຕ຺ວາ ຄິຕາ ປສ ລສ຺ທາເຣຫາ ນ ເຫາຕ຺ຕິ, ເຕປິ ວທ຺ວກ຺ການິເຕາ ອສິກາ ຫຕ຺ຖປາສັ ວິຊຫິຕ຺ວາວ ລສ຺ທາເຣຫາ ເຫາຕ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ສຍ຺ຈາ ຫຕ຺ຖປາສັ ວິຊຫິຕ຺ວາ ຄິເຕເສວ ລເສ຺ທາ ວາ ປາຣິສຸທ຺ທິ ວາ ຄາຕເທ຺ຍາ.

ກມ຺ມວຄ຺ຄວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ອປເລາກນກມ຺ມກຖາວຓ຺ຓນາ

໓໔໙. ວຕ຺ຖຸຫິ ສເວປິ ສາຍເລາເທາຕິອາທີສຸ ທຸທ຺ທາທີນັ ອວຓ຺ຓກາສນຍິ ອກປ຺ປິຍາທີ ກປ຺ປິຍາທີກາເວນ ທີປນຍິ ນິຏ຺ຐິປຕ຺ຕິຍເທ຺ຖາວ ປວິສຕີ. ເຕນາເວ ວກ຺ຂຕິ “ຕັ ລທ຺ທິ ນິສ຺ສຊ຺ຊາເປຕເທ຺ຖາ”ຕີ. ກິລ຺ລສຍິ ວເສນ ສເຍາ. ຍິຏ຺ຐາທີຍ຺ຍເກາຕິ ທຸທ຺ທວຈນາທິປ຺ປາຍັ ວິປຣີຕເຕາ ກຫຍ຺ຕ຺ຕາ, ເສາ ວຈ ອຕ຺ຖກ຺ກາຫິກາຍ ທີຍ຺ຍາ ສຍສ຺ກາເຣຕາຕິ ຈ ວຸເຕ຺ຕາ. ເກຈິ ປສ “ສສ຺ສຕເທ຺ຖທາຕັ ອຍ຺ຍຕຣທີຍ຺ຍາ ສຍສ຺ກາເຣຕາ”ຕິ ຈທນ຺ຕິ, ຕັ ນ ຍຸຕ຺ຕັ, ສສ຺ສຕເທ຺ຖກ຺ກາຫສ຺ສ ສາຍເລາທາຕັ ລິຄ຺ຄນສນາຍ ກາຣເລາຕ຺ຕນ ເຫຏ຺ຐາ ອຏ຺ຐກຖາຍເຍວ (ຍຫາຈ· ອຏ຺ຐ· ໑໐໖) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ທຸຄ຺ຄ ຈ ທຓ຺ທກມ຺ມນສນາຍ ເອວ ອສິເປ຺ຕຕ຺ຕາ.

ຕສ຺ສາປິ ຄາຕເທ຺ຍາຕິ ວິຍ຺ຍາຍາຕັ ຍຸຣທາຕິກາຈັ ນິສ຺ສາຍ ອປ຺ປະຕິປຸທ຺ທິຕ຺ວາປິ ປວິຍ຺ຍາ ອກ຺ກເຫຕ຺ວາປິ ອາປຕ຺ຕິ ອນາເຣາປຕ຺ວາປິ ເສສິຕາຍປິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ຄ຺ຣິສນາທີເຕາ ອເສາເຣຍຕ຺ຕສ຺ສ ຄາຕເທ຺ຍາຈ· ຂ຺ຣເຍຕ຺ຕສ຺ສ ປສ ລຍາເປຕ຺ຕສ຺ສ ນ ຄາຕເທ຺ຍາ.

ព្រហ្មទណ្ឌស្ស ទានត្ថំ ឧទទណ្ឌស្ស វុត្តទណ្ឌស្ស ទានំ។ តជ្ជនីយាទិកម្មេ ហិ កតេ ឱវាទានុសាសនិប្បទានបដិក្ខេបោ នត្ថិ។ ឥធ ព្រហ្មទណ្ឌ បន តស្មិំ សទ្ធិំ តជ្ជនីយាទិកម្មកតេហិ បដិក្ខិត្តម្បិ កាតុំ ន វដ្ដតិ, “នេវ វត្តព្វោ”តិអាទិនា អាលាបសល្លាបាទិនិយមនស្សាបិ នការេន បដិក្ខិត្តត្តា។ តព្ពាទិស្វា កិញ្ចិ ពីជំ បរិវជ្ជេត្វា ឱវលោកនយត្តម្បិ ន ករោន្តិ, ឯវំ មិចរេជ្ជតព្វំ នីយេនកករណត្ថេរេន តស្ស ទណ្ឌស្ស អនុញ្ញាតត្តា។ តេនេវ ឧត្តរេនេវាបិ វុត្តេបនីយាទិកម្មកតោបិ អការយិត្វា ព្រហ្មទណ្ឌ ទិន្នេ “សង្ឃេនាហំ សព្វថា មិចរជ្ជិតោ”តិ ឧស្សុក្កោ បបតិ។ ឯវា បន ព្រហ្មទណ្ឌកតេន សទ្ធិំ ញាត្វា សំសដ្ឋោ អមិចរជ្ជិត្វា មិហរតិ, តស្ស វុត្តនយេនាតិ ករោតព្ពំ អញ្ញថា ព្រហ្មទណ្ឌមិធានស្ស និរត្ថកតាបសង្គតោ។ តេនាតិ ព្រហ្មទណ្ឌកតេន។ យថា តជ្ជនីយាទិកម្មកតេហិ, ឯវមេវ តតោ អធិកម្បិ សង្ឃអារាធនត្ថេន សម្មាវត្តិតព្ពំ។ តថា “នេវ ទោ តិចាតព្វំ”តិអាទិនា សព្វថោ ទស្សិតមេវ។ តេនាហ “សម្មាវត្តិត្វា លោមបាតនស្ស ព្រហ្មទណ្ឌ បដិប្បស្សម្ភនតោ”តិ។

ឯវំ តំ ករណមា អចក្ខិយកម្មំ អនុញ្ញាតត្តំ សម្ពន្ធោ។ “តស្ស កិច្ចតោ ទណ្ឌកម្មំ កាតុ”ន្តិ សាមញ្ញតោ អនុញ្ញាតប្បការំ ទស្សេត្វា បុន មិសេសតោ អនុញ្ញាតប្បការំ ទស្សេតុំ “អថ ខោ”តិអាទិបាឡិព្ព វុត្តដ្ឋានំ ទេមិតព្ពំ។ ព្ពយស្ស អបលោកនកម្មស្ស ឋានំ ហោតីតិ អបលោកនកម្មស្ស សាមញ្ញស្ស បចត្តិដ្ឋានំ ហោតីតិ។ មិសេសព្យតិរេកេន អមិជ្ជមានម្បិ តទញ្ញត្វ អប្បវត្តិំ ទស្សេតុំ មិសេសនិស្សិតំ មិយ ទោហរីយតិ។ “កម្មញ្ញេវ លក្ខណ”ន្តិ ព្ពយិតា ឱសារណាទិវសេន គហិតាវសេសានំ សព្វេសំ អបលោកនកម្មស្ស សាមញ្ញលក្ខណវសេន គហិតត្តា កម្មញ្ញេវ លក្ខណមស្សាតិ កម្មលក្ខណន្តិ និព្វចនំ ទស្សេតិ។ ព្ពទាហ ចុត្តាវសេសានំ កម្មានំ និដ្ឋានដ្ឋានំ, សព្វានុក្កមេន កម្មាយតនានិ មិយ ចុត្តាវសេសលក្ខាយតនានត្តិ ទដ្ឋព្ពំ។ តេនេវ ចក្ខតិ “អយំ បនេត្ថ បាឡិព្ពមុត្តកោបិ កម្មលក្ខណមិនិច្ឆយោ”តិអាទិ (បរិ។ អដ្ឋ។ ៣៩៥-៣៩៦)។ យថា ចេត្ថ, ឯវំ វុបរិ ញាត្តិកម្មាទីសុបិ កម្មលក្ខណំ ចុត្តត្ថិ ទេមិតព្ពំ។ តស្ស ករណន្តិ អចក្ខិយកម្មស្ស ករណមិធានំ។

“ន វន្ទិតព្ពោ”តិ ព្ពយិតា ចន្ទិយា វុត្តត្ថិ ទស្សេតីតិ ទដ្ឋព្ពំ។ សង្ឃេន កតំ គតិកំ ញាត្វា យទ្ធំ មិយ ហិ សង្ឃសម្មុតិំ អនាទរេន អតិក្កមន្តស្ស អាបត្តិ ឯវ ហោតិ។

កិញ្ចសង្ឃស្សាបិ បនេតំ លព្ភតិ ឯវចាតិ អចក្ខិយកម្មស្ស វុបលក្ខណមេត្តំ គហិតត្តា កិញ្ចសង្ឃស្សាបិ កម្មលក្ខណំ លព្ភតិ ឯវ។

សលាកទានដ្ឋានំ សលាកគ្គំ នាម។ យាគុភត្តានំ ភាជនដ្ឋានានិ យាគគ្គភត្តគ្គានិ នាម។ ឯតេសុបិ ហិ ឋានេសុ សង្ឃោ សង្ឃោ វុបេបិសេឆ មិយ សន្និបតិតោ, កម្មញ្ច ចគ្គកម្មំ ន ហោតិ, “យមេតំ ន ខាតិយ្យ”តិ បច្ឆា លិឃ្យន្តាបិ ន ហោន្តិ។ ឧណ្ឌសិយាឃ បន កតេ លិឃ្យន្តិ។ សញ្ញិក្កបច្ចយញ្ញអឆ្ឆិត្តុងីចទានីនំ ទាតុំ អបលោកេន្តេហិ វុបចារសីមដ្ឋានំ សព្វេសំ អនុមតិំ គហេត្វាច កាតព្ពំ។ ឯវា បន មិសភាគបុគ្គលេ ឆម្មិកំ អបលោកនំ បដិពាហតិ, តំ វុបាយេន ពហិវុបចារសីមាគតំ ចា កត្វា ឧណ្ឌសីមំ ចា បមិសិត្វា កាតុំ ចដ្ដតិ។

ឯវំ សន្តាឃ “អបលោកនកម្មំ ករោតី”តិ សាមញ្ញតោ ទស្សេតិ, តំ អបលោកនកម្មំ សរូបតោ ទស្សេតុមាហ “អច្ឆិន្នចីវរំ”ព្ពាទិ។ យទិ

ᩋᨸᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᩥᩴ ᨸᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨠᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨠᩮᨶ ᨸᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᩣᩊᩩ ᩅᩣ ᨨᨲ᩠ᨲᨸᨭᩣᩊᩩ ᩅᩣᨲᩥ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᩋᨸᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩔ ᨸᨾᩣᨱᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨿᩣᨸᨶᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩋᨸᩃᩮᩣᨠᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᩋᨵᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴᨿᩮᩅ ᩅᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨴᩈᩅᩦᩈᨲᩥᨴᩥᩅᩈᩣᨶᩴ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩥᩅᩈᩮᨿᩮᩅ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩔᨲ᩠ᨳᩴ, ᨲᩮᨶ ᨿᩣᩅ ᨩᩦᩅᨲᩥ ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᩅᩮᩁᩣᨣᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩉᨲᩦᨲᩥ ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᨸᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨻᩉᩩᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᨲ᩠ᨳᩥ ᨻᩉᩩᨠᨲ᩠ᨲᩩ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᩉᩩᩋᩣᨾᩥᩈᩮᨠᩮᩉᩥ ᨸᩃᩥᨻᩮᩣᨵᩔ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᩅᩮᨲᨶᩔ ᩈᩣᩈᨶᩪᨸᨠᩣᩁᨠᩔ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨸᨶ ᩈᩉᩔᩴ ᩅᩣ ᩈᨲᩈᩉᩔᩴ ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨣ᩠ᨥᩴ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᨿᩮᩅ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᩉᩥ ᨲᩣᨴᩥᩈᩔ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨨᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨸᩮᨲᩣᨲᩥ ᨧᩮᨲᩥᨿᨸᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧᨱ᩠ᨯᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᩉᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩣᨶᩦᨲᩥ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨴᩣᨿᨠᩮᩉᩥ ᨧᨲᩩᨸᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨧᨲ᩠ᨲᩣᨷᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩈᨦ᩠ᨥᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣᨴᩣᨶᩴ ᨴᨴᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥᨷᩥ ᨠᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

“ᨿᨳᩣᩈᩩᨡᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨸ᩠ᨸᩉᩮᩣᨶᨠᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩴ ᩅᩣ ᨻᩉᩩᩴ ᩅᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨵᩥᨠᩴ ᨸᨶ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᨨᩮᨸᩥᩈᩮᨴᩥᩅᩈᩮᨲᩥ ᨶᩥᨴᩔᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩥᩅᩈᩮᨷᩥ ᨠᨲᩴ ᩈᩩᨠᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩁᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ “ᩍᨾᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩦᨾᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ...ᨸᩮ... ᨿᨳᩣᩈᩩᨡᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᨲᩥᨠᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨲᨳᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥᨷᩥ “ᩌᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨾᩮᩅ ᨽᩮᨴᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩈᩣ ᩑᩅᩴ ᨠᨲᩥᨠᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨠᨲᩥᨠᩣ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᩮᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩈᩣᨾᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨸᩩᩁᩥᨾᩅᩥᩉᩣᩁᩮᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᩮ ᨿᨳᩣᩈᩩᨡᩴ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲᨠᨲᩥᨠᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ᪨ ᨸᩁᩥᩅᩮᨱᩣᨶᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩋᩁᨠ᩠ᨡᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᨹᩃᩣᨹᩃᩣᨶᩥ, ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨧ ᩅᩥᨶᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨠᨲᩥᨠᩣ ᨶ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨿᩮ ᨸᨶ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨻᩦᨩᩣᨶᩥ ᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩌᨴᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᩥᨲᩣ, ᨲᩮᨷᩥ ᨩᨣ᩠ᨣᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩮᩣᨸᨠᩮᩉᩮᩅ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᩮᩉᩦᨲᩥ ᨩᨣ᩠ᨣᨠᩮᩉᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ᪨ ᨾᩪᩃᩮᨲᩥ ᩌᨴᩥᨠᩣᩃᩮ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨳᩥᩁᩣ ᨠᨲᩥᨠᩣᨲᩥ ᩋᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᩃᩣ ᨿᨳᩣᩈᩩᨡᩴ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲᩥᨠᩣ᪨ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᩩᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᨶᩣᨲᩥ “ᩋᨠᩣᨿᩥᨠᩅᨾᩥᨶ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩃᩥᨡᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᩃᩥᨡᩥᨲᩮᨶ ᨻᩉᩩᩴ ᨹᩃᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩣᨿᨠᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩔᩮᩅ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᩃᩥᨡᩥᨲᩮᨲ᩠ᨲᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩉᩮᩣᨶᨠᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨹᩃᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

ᨣᩃᨣ᩠ᨣᩣᩉᩣᨲᩥ ᨶ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩮ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣ ᨩᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᨾᩩᨱ᩠ᨯᩣᨿᩥᨿᩴ, ᨲᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨩᩦᩅᨾᩪᩃᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩋᨶᩩᩅᩥᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩏᨸᨯ᩠ᨰᨽᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣ ᨸᨭᩥᨻᩦᩈᨲᩮᩣ ᩏᨸᨯ᩠ᨰᨽᩣᨣᩮᩣ᪨ ᨽᨱ᩠ᨯᨲ᩠ᨲᨠ ᨧ “ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᩈᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨿ ᨿᨳᩣ ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩑᩅᩴ ᨸᨾᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

អបច្ចាសិសន្តេតាតិ កិលិតកយិកិឡ្សទាឌិត់ អត្ថញ្ញាតបុក្កលិតយ្បិ អត្តនោ សន្តាក់ ឌេនន្តេត អបច្ចាសិសន្តេតេច ឌាតព្ពំ, អតត្ថញ្ញាតបុក្កលិត់ បត អបច្ចាសិសន្តេតាបិ ឌាតុំ ត ចដ្ដតីតិ៑ សដ្ឋិក្កនេយច យធាកតិតាឃ ឌានេបតព្ពំ៑ អត្តនោ សន្តាកយ្បិ បច្ចយឌាឃកាឌិ សឃនេយច ចិឡ្សានេសត កឈ្ជត្តិ, ត ចានេទតព្ពា, លដ្ឋកប្បិឃត្តិ ត្យុហិ្យកចិតព្ពំ៑ បុនេព្ព ចុត្តនេយចាតិ "ក្យុនេដ្ឋ ហិ នេរា ទុនេព្លបិ លិនេគ្គឃ្យា"តិអាឌិតា ត្យុហិ្យកានេច កានេលាំ បុនេព្ព ចុត្តនេយច៑ នេតហិ កតអតត្វាកានេចបិ កាទុនេព្ពាត ត្យុហិ្យកចិតុំ ចដ្ដតិ, "កឈ្យតា"តិអាឌិ បត ចត្តុំ ត ចដ្ដតិ៑

កទុកល្ហតា...នេប... ត ឌាតព្ពត្តិ ឌិចទុក្លាត់ អានាឃដ្ឋាតិឃត្វា, ឌាទ្ធតក្ខា នេកហសម្ពាទាគ្យកតត្វា "សព្ពំ ត្វនេយច កឈ្យា"តិ ឌាតុំ ត ចដ្ដតីតិ ចុត្តំ៑ អកតាចានំ ចា កត្វាតិ បុនេព្ព អចិដ្ឋយាត់ នេសតាសត់ កត្វា ឌក្កិតកានេល ឋលចានេទ សឃ្យនេព្ព៑

អបនេលិកតកយ្ឱកធាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

អត្វចសចក្កាឌិចណ្ណតា

៤៨៦៑ចិបិកក្យុក្លសដ្ឋាតាត់សឃ្យាឃិកនេចទាតត្តិ ឲត្វ បិលាតិបិតាឌិនេចនេទត តិដ្ឋាតូតត្វា, នេចនេបព្វត្តិឃា នេហត្យត្វា ច "ចិបិកក្យុក្លនេចឌតា"តិ ចុត្តា៑ បិលាតិបិតាឌិបច្ចានេចទចិតិសុត្វាតយ្បិ អក្យុសលិត់ នេចនេទហិ សហ ឲកនេតា សក្កឈ្យតត្វំ "ឌសអក្យុសលកយ្ឱបចប្យនេកឌាត"ត្តិ បុត ចុត្តំ៑

៤៨៨-៥០០៑តំកយ្ឱត្តិ តដ្ឋតីឃាឌិកយ្ឱនេយច, សត្វា អាបត្តិក្លុដ្ឋា បញ្ញាត្តំ តាយាតិ សម្ពូនេដ្ឋា៑ អត្ថទា នេកតទិ អបញ្ញានេព្ព សិក្លាបនេទតិ ព្ពុយស្សិ កនេប្យ អាឌិនេតា បដ្ដាឃ ឃាច អយ្យាត់ តកចនេតា អតិសនេព្ពាឌិ, តាច អត្ថទាកានេល កក្យុសន្តាឌិ ផនេបត្វា នេកតទិ អបញ្ញានេព្ព សិក្លាបនេទតិ អនេត្វា៑ ចិតីតកធា សិក្លាបទត្តិ ចិតីតចត្វតិ ឲច៑ តាតិ ហិ តំតំសិក្លានេកាដ្ឋាសាត់ បកាសតនេតា "សិក្លាបទ"ត្តិ ច អាបត្តិអតាបត្តីត់ អត្យបញ្ញាបតនេតា "អត្យបញ្ញាត្ត"ត្តិ ច ចុច្ចត្តិ៑

អត្វចសចក្កាឌិចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៑

សក្កហចក្កចណ្ណតាតនេឃា តិដ្ឋិនេតា៑

ព្ពតិ ឃហាចនេក្កា, បញ្ញាត្តិចនេក្កា, សក្កហចនេក្កាតិ តីហិ ឃហាចនេក្កហិ បឌិឃណ្ឌិនេតា បទិចានេទាតិ នេចឌិតនេព្ពា៑

ព្ពតិ សឃន្តបិសាឌិកាឃ ចិតយដ្ឋកធាឃ ចិយតិចិនេតាឌតិឃំ

បទិចានេចណ្ណតាតនេឃា តិដ្ឋិនេតា៑

តិកបតកឆាចណ្ណតា

អចសាតកាឆាឃុ ក្ខុភតាចិកក្ក-ឈត្ថក-បរិចារេហិ ចិកត្តត្តា ចិកាកបដិងសតា ឃត្ថិ ចិតឃបិដេកោ៍ សេវា ក្ខុភតាចិកក្ក-ឈត្ថក-បរិចារចិកត្តងសតោ អាហាតិ ឈោឌតា៍ តឃ្សាតិ ចិតឃបិដកឃ្ស៍

សត្ត្ម យហារជានឹតិ ឌក្លិលាសារ៉ សត្ថាឃ ចឌតិ៍ ឃំ បឈាតឈេរ៌ តាយ បរិចេលំ, ឍត្វ ឆារុបិកាតេភ សត្វាត់ បរិក្លិត្តំ ឃំ បិសាឌ៌ កាសឃិ, ឍ៣ ឍត្ថិ យហាតិកបសាយិតោ បិសារង ចសតាតិ ឈោឌតក្ខា៍

ញុត្ថសិទិ ក្ខុិសិត្វា តិឃ្សាឃ, ឍឃ្ស ចា អេត្តឃ្សតយ៉ិ បដិត្វ ឃា ញុត្ថា បរិបុណ្ណចិតិត្ថឃតាឃ សយិត្ថា ចិតឃសំចណ្ណតា អាសត្ថាតិ ឈោឌតា៍

សិទិតិចាសឃ្សាតិ សិទិឃា តិចាសតដ្ឋាតក្ខតឃ្ស សិទិបិលតាយកឃ្ស រេឡាា៍ ឌឃសំចត្ថរេតិ ចិឌឃឃុត្ត សំចត្ថរ៍ អាសត្ថកាលឌឃ្សតត្វ៌ បុត "ឌឃសំចត្ថរ អឃំ អាសត្ថា"តិ ចុត្តា៍

កាសលចឃ្សត្តិ ឃុត្តកាសល ចឃ្សតឃឹលោ៍ ឌោចាតិ សេឈោ៍

តិកបតកឆាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

តិកបតកឆា

ទុត្តាចតា ច អាសត្ថា, ចិតឃដ្ឋកឆាឃ ឃា;

ចណ្ណតា តាតិចិត្តិណ្ណា, បរិបុណ្ណចិតិត្ថឃា៍

បឡ្ញាសភាលាចារាឃ, ឍត្តិឃា បរិយាលាតា;

សយិឡ្ឋតិដ្ឋិបរយា, ឃា ចិយតិចិតោឌតឹ៍

អតត្តរាឃេត កតា, អឃំ តិដ្ឋុបិកតា;

ឯវំ តំ និដ្ឋំ គតា សន្តា, បាលិតោ សមនោរថា

ថេរេហិ វិនយញ្ញូហិ, សុចិសល្លេខវុត្តិហិ;

អវិរុទ្ធាទិវិនិច្ឆយ-គន្ថិកេហិ បត្ថិតំ

ពហោរានត្ថេន យថា រុចិំ, វិនយអត្ថវណ្ណនំ;

ឯវំ បត្តំ កុសលំ តេន, បត្វា សន្តិនិព្វុតិំ

វិនយត្ថំ បកាសេត្វា, យថា សោភិតេ លក្ខណំ;

សោភិតំ វិមតិច្ឆេទ-នាកាសក្កុបភាយកំ

វិរុទ្ធាវិបល្លាស-កត្តវិត្ថារហាតិយា;

វិសុទ្ធិំ បាបយិស្សាមិ, សទ្ធា សំសារទុក្ខតោ

លោកិយេហិ ច កោសេហិ, កុលេហិ តិមិរំ បជា;

សន្តាហិ សហិតា ហោន្តុ, រតា សព្វសត្តានុគតិ

វិមតិវិនោទនីដីកា និដ្ឋិតា